

locum: in quo debebat sepelire euz: et postea transito iordane redierit ad locum duplicis spelunce. Unde qri pot qre hoc se cerit. Si dicit allqs: qz bella timebat sicut filij israel circūducti per desertū. xl. annis: donec transiisset iordane venerūt ad ter rā pmissionis. Sed maioris significatōe causa factum est hoc.

In loco enī q area aqad dicit: postea multitudo filioz isrl' murmurās cōtra dñm diuino igne cōsumpta est. Tāto ergo luctu non tam mozs iacob qz rui na ppli futura lugebat. a ¶ Viri/ qz centū zc. Aug. ¶ Cum hos filios filioz vel nepotes filioz dicat scriptu ra ioseph viuendo vidisse quō iungit eos. lxx. aiabus cum qbus iacob egyptum dicit intrasse: cū ioseph senescen do puenit vt eos natos videret: qz aut iacob ingressus est in egyptū: iu uenis erat ioseph: z eū pater moriens quinq̄agesimū septū fere annū agētem reliquit: vñ cōstat mysterij causa illuz numerū. i. lxxv. scripturā cōmendare. Scdm historie fidem iacob euz. lxxv. animabus intrauit in egyptū: nō illo vno die quo venit: sed qz in filijs suis plerūqz appellat iacob. i. in posteris: et per ioseph cōstat eum intrasse in egyptū. Intrauit euz accipiendus est qdū viri ioseph/ per quē factū est vt intraret. Tōto enī illo tpe nasci et vi uere potuerūt oēs qui cōmemorant: vt. lxxv. anie compleant vsqz ad nepo tes beniamin. Sicut enī dicit hi filie lie quos peperit ipe iacob in mesopo tamia syrie: loquēs etiā de his qui nō erāt nati: qz illic parētes eoz ex qbus nati sunt/ pepererat: ibi eos perhibēs natos: qz causa qua nascerent ibi na ta est. i. parētes eoz quos lia ibi pepe rit. Ita qm causam intradi in egyptū iacob in ioseph/ habuit totū tpus quo in egypto viri ioseph: ingressio erat iacob in egyptū per suaz pgeniē/ que illo viuo ppagabat per quē factū est vt igrederet. b ¶ A portate ossa zc. ¶ Stra. Ioseph sicut pater eius ter ram pmissionis tota mente desiderabat: et incolatum egypti detestabat. Nos quoqz moraliter instruit: vt qz/ diu sumus in hoc mūdo terrā pmissio nis. i. viuentiū semp desideremus: et ibi requiescere optemus / qd bene sit si numerū annoz ioseph morib' imi temur. Centū enim z decē vite annis expletis mortuus est. Nos quoqz stu deamus per decalogi obseruantia ad eternā beatitudinē quā centenari' si gnificat puenire. c ¶ Condit' aro/ matib'. ¶ Strab. Moralit'. Felix est aia q aromatib' pntū cōdita i loculo corpis dges/ qtidie pficiēdo phēni vi te reseruat. Siqdē i fide spe et chari tate custodita fuerit: p g'az xpi pueni re merebit ad spēz diuine pteplatois. cui' adoptio pfecta ē leticia vñ p s. x. v. c. Adimpleb me leticia cū vul. tuo.

45. b
Alot re
nuere

13. q. 2. c.
hebron
Exo. 13. d
Iob. 24. g

Moralit'

Prothematā in exodum

Ec sūt noia filio. is. ¶ Ra. In pētate ucho excellit exodus in q pene oia sacra qb' ecclia istrui figurat ex pmunt. Per corpale enī eritū filioz isrl' d egypto/ cor palis n' eritus de egypto spūali signatur. Per mare rubruz z pharaonis s' mersionē atqz egyptioz baptismi mysteriū et spūaliū hostiū iterit'. Per typici agni imolationē z heb' eoz liberationē: veri agni passio z nra redēptio. De celo dat mā na: z aq de petra. Iob. vi. d. Sic est panis q de celo descēdit. z doctrina christi. In mōte danē pcepta atqz iudicia pplo dei: vt supnis subijciamur disciplinis. Tabernaculū z vasa ei' con struūt: cul' z sacrificia imperant: qb' ecclie ornat' et spūalia sacrificia significānt

sacrificia significānt. Dyistica vinctio z thymiamata cōficiūt: quib' scificatio spūs z oratiois odoramēta cōmēdant. Vinc paul' ait: Oēs eadē escā spūalē māducauerūt: z oēs eadē po tū spūalē bibeūt zc. j. Cor. x. a. Sic qz ioseph: facta sūt hec inquit scriptura impleret Iob. xvij. c. Ps nō cōminuet' ex eo. Ibidē. xij. g. ¶ Beda Elle smoth

Nico. de ly.

* dixerat: quia nō diffidebat de beni gnitate ioseph. Aliter enim dixisset et ore pprio ante mortē suā. a ¶ Qui bus auditis zc. ex pietate fraternaz: z in hoc ostēdit qz tra eos malum nō cogitabat/ vñ subdit: b ¶ Nolite ti mere/ z ad eozū cōsolationem subdit: c ¶ Num dei pos. resi. vo. q. d. nō z sic debetis esse solati: qz de' voluit illud fieri vt inde mal' bonū eliceret/ p me multis pplis puidēdo. d ¶ Ego pasca vos/ z sic cōcedit eis plusqz pe tebat: qz petebāt solū remissionē: z ipe cū hoc pmissit eis vidualiū pmissionē. Sequit: e ¶ Filij quoqz machir zc. i. tanto tpe an mortē ioseph q po tuit eos tenere sup genua sua z bladi ri eis: sicut senes solēt facere pueris si liozū ac nepotū suozū. f ¶ Quibus trāfactis. ¶ Sic describit obitus z cō sumatio ioseph / vbi puidē ac deuote ordiauit de sepultura sua. g ¶ Post mortē meā de. vi. vos. fm qz pmiss sum fuit abrae. s. xv. ca. h ¶ Et ascē dere zc. in mirabilib' magnis/ vt cōt nec in xro. i ¶ Ad terrā zc. que sūt it lacte z melle. k ¶ Lūc ad iuras/ set. z in ipsi posteros eoz de sepultra ra sua in terra pmissionis/ vñ subdit: l ¶ Asportate zc. nō enī adiurauit eos q statim post mortē eius portarēt illuc corp' suū: sicut portauerāt corpus patris sui: z sicut portata sunt corpora fratrum suozū/ vt dicit iosephus: vt p hoc q corpus ioseph remanebat i egypto: memoria beneficior' eius diutius remaneret apud egyptios: z sic suau' tractarēt filios israel inter ipos manē tes. m ¶ Repositus zc. nō dicit se pultur' / sed ossa eius dicit sepulta in sicche Josue. xxij. vbi elegerat se sepe/ liri: ex quo p'z q talis repositio fune ris in aliq loco vsqz ad tps q alibi trāf ferat ad remanēdū/ nō d' nec est sepul tura: z p psequēs vt videt' de tali repo sitione nō est portio canonice p' solueda. Ratio autē qre ioseph fuit ita sollicit' adiurare filios isrl' de sepultura ossiuz suoz in terra pmissiois videt' fuisse: qz habuit spm ppheticū vt p'z ex p'dictis: z iō pie credit q p spm scē puidit p'm morturū z resurrecurū i terra illa: et p psequēs multa corpa scōz cū eo re surrectura: vt habet Dactb. xxvij. f. et iō verisile est q spabat resurgere cū christo resurgēte. Qui est honor z glia in secula seculozū amē.

Dystice

Repositio
cadaueris
ad certum
temp'

Moralit'

Nota

uis caris sceleris fratru: tuorum: z peccati atqz malicie quā exercu erunt in te. Nos quoqz oramus vt suo dei patri tuo dimittas ini quitatez hanc. Quibus auditis a fleuit ioseph: Venerūtqz ad eum frēs sui: z proni in terrā adoraue rūt atqz dixerūt: Serui tui sum'. Quibus ille rñdit: ¶ Nolite time re. Num dei possum' resistere vo c lūtati: Vos cogitastis de me ma lum: z deus vertit illud in bonū: vt exaltaret me/ sicut impresentia rū cernitis: z saluos faceret mul tos pplos. Nolite metuere: Ego d pascam vos z paruulos vestros. Cōsolatusqz est eos et blande ac leniter est locutus: z habitauit in egypto cū omni domo patris sui. ¶ Viri qz centū decem annis: z vi dit ephraim filios vsqz ad tertiā generationē. Filij quoqz machir e filij manasse nati sunt i genibus ioseph. Quibus transactis locu f tus est fratribus suis: Post mor s tem meam deus visitabit vos: et b

¶ valle lachrymarū. ascendere faciet de terra ista / ad i a ¶ pmissionis viuentiū. b ¶ fides terram quam iurauit abraam / ¶ Spes. ¶ Charitas. isaac z iacob. ¶ Cunct' adiurasset k eos atqz dixisset: deus visitabit b vos: asportate ossa mea vobiscū l ¶ Egypto. de loco isto: mortuus est expletis centum decem vite suę annis: et ¶ virtutum. c conditus aromatibus repositus m ¶ In quo phēni vite reseruat. ¶ hui' vite. est in loculo in egypto.

Explicit liber Genesis.

* b ¶ Quib' ille rñdit: no. ti. zc. Sic ostēdit clemētia ioseph quā debem' imitari: nō enī solū eoz nequitia in se ex ercitata dulciter remisit: sed etiā ipaz dulciter excusauit z ami cabilit' zc. ¶ Vos cogitast' de me ma. z de. ver. il. in bo. zc. q. d. hoc puenit ex diuina puidētia: z nō solū eos ex/ cusauit: sed etiā ipos cū suis familijs sustētauit/ ideo subdit: d ¶ Ego pasca vos z par. ve. ¶ Itē notādū q aliq volētes diuinā impedire puidētia: per illā viāz per quā impedire ni titunt/ eā implere cogunt. fratres enī ioseph ipm vendiderūt vt eum nō adoraret: sicut ostēsa sibi visio p'tendebat/ vt habet supra. xxxvij. ca. z per hoc coacti fuerūt ipsum adorare/ vt p'z ex supradictis z etiam in hoc ca. vbi dicitur: ¶ z proni in terra adorauerūt atqz dixerunt: serui tui sumus.

Hebraice: exodus grece: exitus vel egressus latine: od os / odos eni via: hic od oπoπιou / odopoz / **Ec** sūt noia fil. isrl. rē. **Ca. I** (on. i. itinerariū. **a** **R**uben symeon leui iu. rē. Undecim filij iacob qui cū eo in egyptū ingressi sūt: imo duodeci addito ioseph aplos significant / qbus verus iacob ait: Sicut misit me pat / r ego mit / to vos in mundū. **b** **Er**āt igiē rē. septuaginta aie. i. septuaginta discipuli cum iacob. i. christo ingrediunt in egyptū. i. mundū missi. s. ad pdicandū. **c** **Alit.** h. r. aie egyptū ingressi: mysti ce in numero remissionis accipiunt vt huic. s. seculo quod p egyptū figuratur post tanta peccata def remissio pctōz. **e** **Q**uo mortuo rē. **Id.** Sic post q verus ioseph p oibus gustavit mortem / r destruxit eū qui mortis imperiū habebat: multiplicat est ppls fidelū. nisi eni in terra granū mortuū fuisset: solū māfisset. **Orige.** **Hor.** Si moriā in te ioseph. i. si mortificatōez chri sti in te suscipias: et mortifices mēbra tua pctō: multiplicānt in te filij isrl: sen sus. s. boni r spūales. Si enim sensus carnis mortificent / sensus aie crescūt: r morientibus in te vitijs: stutes au gen / et terra te multiplicat in opibus bonis: que p officū cō: pio ministrāt. **Paulū** multiplicauerat terra qui dice bat: Permanere autē i carne magis ne cessariū est ppter vos. **Dū** eni manet i ēra. i. in carne sua: multiplicat credēdo ecclia acqrdō pplm deo r ab hierusa lem vsq ad illiricū euāgelij pdicādo. **Surrexit** interea. **Orige.** **All.** **Dic** est diabolus: qui dixit i corde suo non est deus: qui gēti sue. i. apostatis angelis dicit: Ecce ppls filioz isrl rē. eozū. s. qui possunt mēte deum videre: potētiō est nobis. **Benite** opprimam eū sapiētē. **Sentit** diabolus quia ma gnus sit ppls isrl: r fortior ipō: qz sepe cōgressus est: sepe supat. **Sic** iacob lu ctatū esse r adiutorio angeli obrinuisse **aduersariū** r iualuisse cū deo. **Alioz** qz serōz luctas sensit: spūalia certamā tulit: timet ne qñ eueniat bellū r p sen tiāt aduersarij eī / r deuict eis disce dāt de ēra sua. **Uidef** mihi ex his q pfi archis r pphetis de aduētū christi idica ta fuerant: qz sentit venturū qui exuat principatus eī / r potestates / r cū fidu cia triūphet eos / r affligat in ligno cru cis. **In** chroniciis Eusebij r hieronymi legim / q post ingressum ioseph in egyptū: primus amosis regnauit annis. xxv. post eū nebron annis. xij. **De** hinc amenophis annis. xxx. post hunc me / phres annis. xij. post quē misphar metusis annis. xxxvi. **De** inde tithinosis. viij. post eum amenophis. xxx. sub quo amrā genuit moysen / cū esset annoz septuaginta. **Des** reges egyptioz: pharaones prius appellabant / sicut nūc ptolemei et arfacide reges psarū / cesares augusti romanoz: habebāt tñ p pria vocabula sicut ille sub q ioseph i egypto fuit mephes vo catus fuit a q vsq ad cenchē qui filios isrl afflicti: r i mari ru bro perijt: multi pharaōes fuerūt. **Orige.** **Horali.** Pri mū requirere volo qd est rex in egypto q scit ioseph r q nescit. **Dū** eni ille regnaret qui sciebat ioseph / nō dicunt afflicti filij isrl: neq

lis ppli: fideles ab infidelibus separādo / vt patuit in pcessu il lius libri: hic psequer describit dationē legis diuine / isti po pulo sub fide vni dei adunato: r qz ex illo pplo christi erat na sciturus sm carnē qui est sanctusctōz vt dicitur **Dañ. ix.** ideo ille ppls debuit speciali scititate pollere: et ideo data est ei lex diuina ad christū dispositiua: p m q di citur **Ps. clvi. b.** **Nō** fecit talie om / ni nationi / r iudicia sua nō manifesta uit eis: r ad **Ro. iij. a.** **Quid** g ampli iudeo aut q vtilital circūctōis: **Dul** tū qdē p oēz modū p mū qdē credita sūt eis eloqa dei. **Data** est aut lex duplici / ter. primo in qdā gnāli qstū ad pcepta ordinātia ad deū r ad primū: r sic da ta est in **B** lib. scdo mag explicādo i spe ciali: r sic data est in alijs duob libris sequētib. **In** hoc g libro sic pcedit / q pmo describit fidelis ppli liberatio de fuitate egypti. scdo legis datio in mō te sinai. r. ca. **Circa** p mū p sderandū qz sicut dictū est in pma pte hui lib: i determinat de exitu ppli de egypto: id iste liber noinat grece **Exodus** / qd est exit latine: sicut r liber pcedēs d. **Be nesis** grece / qd est gnātio latine: qz in pncipio tractat de gnātionē creature: accipiēdo large gnātionē p creatioē r formatioē. vñ ibidē. ij. ca. qsi p recapit ulatioē d: **Iste** sūt gnātiōes celi r ter re qñ create sūt rē. **Hic** lib hebraice vo cat **elle smoth. i.** hec noia / qz qnq lib: i moysi noiant apd hebreos p vocabla q sūt in pncipio libroz: **Liber** autē iste sic incipit: **a** **Hec** sūt noia rē. **In** pma igiē parte vbi agit de exitu filioz isrl de egypto: moyses primo ptiuat dicta i pcedēti libro dicēdis: i isto scdo ereqf. ppositū / ibi: **Surrexit** interea. **Circa** p mū sciēdū q **Ben. xlvj. a.** vbi agit de descēsu iacob in egyptū: noia eozū q cū eo descēderūt ibi sunt expsa in pncipali: sed hic p modū cuiusdā re capitulatiois ppter ptiuationē pdictā expmunt tm in pncipali noia iacob et filioz eī / r alioz tm in generali / cū d: **b** **Singuli** cū d. rē. i. cū familijs suis introierunt. **c** **Er**āt igiē rē. **In** hebreo habet septuaginta. **Quā** ter autē iste numerus variet in plurib scripture locis: r cōcordātia apparen / tis dissonātie dicta ē sup ca. xlvj. **Ben. d** **Ioseph** autē rē. **Istud** dicit qz qd iu viri: bñ fuit filijs isrl in egypto: r post mortē eī qd iu fuit memoria de bñficijs eī. **e** **Filij** isrl rē. **Dicūt** hebrei q mltes hebrei in qlibet pti pariebāt plures pueros: et aliqñ vsq ad qttuoz: aliqñ vsq ad sex: ideo dicit: **f** **Et** qsi rē. **Sic** p germinatōez vni / **g** **Ac** roborati rē. **Hoc** d: h ad cōtinuādā respectu sequentiā: qz talis multiplicatio fuit oc casio affligēdi pplm vt postea d: **h** **Surrexit.** **Hic** moy / **les** exequitur **Allego.** **a** **Hec** sūt noia fi. rē. **Per** filios isrl existē tes in egypto: allegorice significant christiani degētes sub im pio romano. **In** pmitina rō ecclia p pdicatōez aploz aliozūqz discipuloz miracis euidentib pfirmatā / multiplicati valde fue runt christiani p orbe qd notat / cū d: **e** **Filij** isrl cre. rē. **Sed** p imperatores romanos fuerūt multū afflicti in fodiedo arenam et **Hor.** **a** **Hec** st. **Per** filios at isrl manētes cū egyptijs intelligi pnt vtuosi manētes cū vitiosis. p regē aut egypti dia bol q d: pnceps hui mūdi. **Job. xij. e.** **Hic** at rex excitat pplz suū. i. maloz collegiū ad psecutōez iustoz vt p ipatiētā frāgāt sed frēnter auxiliāte deo: p hoc magis crescūt in stute p me ritū patiētē: nisi eni eēt psecutio tyrānoz nō eēt glā martyz. **Per** obstetrices que fauerūt pplo isrl ptra mandatū pharao nis intelligunt boni pncipes et pti q fauet bonis r iustis p volūtātē diaboli. **s** ij

Incipit liber Elle smoth: id est Exodus.

M q noia scripta sunt in celo. **Ca. I** **Ec** sūt noia q dei videntū filioz isrl: q a p m illō **Ps** xxv. a. **In** nocē tia mea ingressus sū rē. **b** **M**dm. **c** **Ch**risto duce q i tenebr egypti scōs illūinat. vñ **Ps. xx** ingressi sunt in egyptū cū iacob: **vj. a.** **D**ns illūinatio mea rē. **a** **F**imitatorū / **b** vñ familia actū vñ cogitationū vñ stutū **Singuli** cum domibus suis in **a** **P** duodeci filios iacob. r. ij. ap. d. signat **b** **V**isionis fil. **c** **A**uditio. **d** **A**ddit. **a** **I**ntoierūt: **R**uben: **S**ymeon: **L**eu: **F** confessio. **b** **M**erces. **c** **H**abitaculū fortitudinis. **d** **F**ilius dextre. **iudas:** **i**fachar: **c**abulon r **benia** / **a** **I**udicia. **b** **C**ōuersio vel cōparatio. **c** **I**n pncipio vel felicitas. **d** **B**eatus. **min:** **d**an r **neptalim:** **g**ad r **aser.**

Erant igitur omnes anime eo / r rē que egressi sunt de femore ia **a** **V**nde in mūdo erat r mundus p seipm fact: r sui eum nō cognouerūt: **Job. i. a.** **F** discipuli. **F** christus.

cob septuaginta. **Ioseph** autem **d** **i**n egypto erat. **Quo** mortuo et **a** **M**artyribus primis.

vniuersis fratribus eius omniqz **a** **F**imitatoribus. **b** **Q**uia mortuū granū frumenti multum affert: **Job. xij. d.**

cōgnatione sua filij israel creue / **runt** et quasi germinantes mul / **tuplicati** sunt: ac roborati nimis **s** **a** **L**atitudinē mūdi. **b** **S**apia carnis. **d** **I**mpleuerunt terrā. **Surrexit** in / **h** **D**iaabol q ē rex sup oēs si. su. **Job. xij. d.**

terea rex nouus super egyptum

Allegorice. **a** **Hec** sūt noia fi. rē. **Per** filios isrl existē tes in egypto: allegorice significant christiani degētes sub im pio romano. **In** pmitina rō ecclia p pdicatōez aploz aliozūqz discipuloz miracis euidentib pfirmatā / multiplicati valde fue runt christiani p orbe qd notat / cū d: **e** **Filij** isrl cre. rē. **Sed** p imperatores romanos fuerūt multū afflicti in fodiedo arenam et

Hor. **a** **Hec** st. **Per** filios at isrl manētes cū egyptijs intelligi pnt vtuosi manētes cū vitiosis. p regē aut egypti dia bol q d: pnceps hui mūdi. **Job. xij. e.** **Hic** at rex excitat pplz suū. i. maloz collegiū ad psecutōez iustoz vt p ipatiētā frāgāt sed frēnter auxiliāte deo: p hoc magis crescūt in stute p me ritū patiētē: nisi eni eēt psecutio tyrānoz nō eēt glā martyz. **Per** obstetrices que fauerūt pplo isrl ptra mandatū pharao nis intelligunt boni pncipes et pti q fauet bonis r iustis p volūtātē diaboli. **s** ij

Nico. de lyra

Postilla sup Exodum incipit.

h Ec sūt noia fi. isrl. **Scdm** q dicit **Job. v. li.** etymo. **L**ex est nullo puato cōmodo: s. p cōi vtilitate oim cō / scripta. **Er** q p r q illd qd iponit aliqb psonis singu / larib nō habet p r rōnē legis / s. illud qd iponit cōitati r p bono cōmuni: r q p r q datio legis presupponit adunationē pbeis: r ideo postq moyses descripsit in **Ben.** electionē fide lis ppli

Dystice

Doralit

Alegori.

Al. qui

Distor.

Doralit

Ben. 46. b

Diuisio

D

Diuisio

Alego.

Doralit

Israel: neq; in luto & latere consumpti: neq; masculi eorum necati & femine viuificate: s; cu cepit regnare qui no nouerat ioseph.

ses exequit. positu de ppli liberatioe: & pmo describit af- fliccio israel. scdo prouiso ducis liberantis ca. ij. tertio affli- ctio regis ca. v. et quarto eductio plebis ca. xij. circa medium ca. Vocatisq; moyses & aaron. Adhuc pmittit afflictiois cau- sa. secuda afflictio ipsa/ibi: Preposuit itaq;.

Diuisio Nota no- uis rex no- ua lex

Israel: neq; in luto & latere consumpti: neq; masculi eorum necati & femine viuificate: s; cu cepit regnare qui no nouerat ioseph. Si dñs regit nos & sensus mētis vlt aie nre illuminat a deo/ memoras christū resurrexisse a mortuis in egypto. i. in carne nra/spūs nre regnū cū iusticia tenet: & filios isrl. i. sensus rōna biles/vel virtutes in luto & latere non cōsumit: nec curis terrenis atterit. Si hoz memoriā sensus nre pdiderit chri- stum nescierit: tūc sapiētia carnis que est inimica deo succedit in regnū. Al- loquit gentē suā. i. corporeas volupta- tes & vitioꝝ ducib; ad piliū vocatis: deliberat cōtra filios isrl quōd circūue- niant/opprimant luto/ et latere affli- gant/mares exponat/ feminas alant: edificent ciuitates egypti et ciuitates munitas. Nec putandū est diuinos li- bros egyptioꝝ gesta narrare sine cau- sa: sed q scripta sunt ad nram doctrinā scripta sunt: Ro. xv. a. vt q hec audis si forsitan baptizatus es & annunera- tus iter filios isrl: & susceperisti i te dñm regē: & post hec volueris declinare et opa seclī agere: actus terre & lutea ex- plere ministeria: scias q; surrexit in te rex alius q nescit ioseph/ rex egypti: ip- se te cogit ad opa sua & latere opari et lutū: ipse sup appositis mgris & cōpul- soribus ad opa terrena flagellis agit: vt edifices illi ciuitates: p seculū discir- rere facit: maris & terre elemēta p au- piditate turbare: forū litibus pulsare: & p exiguo terre cespite ppinquos iur- gis fatigare/castitati insidiari: decipe innocentia domi feda/ foris crudelia: intra pscientia flagitiosa cōmittere: in- hmōi cito te regi egypti militare: qd ē mūdi hui' spiritū agi. a Preposu- it itaq; eis. rē. Orige. Alleg. Dia-

Allegor. Alstra- melle

e. Co. 11. c

bolus cōuocata gente sua: opprimere cupit rōnabile sensum: q nunc figurali- ter dicit isrl: pfacit mgrōs operū: q co- gant eos discere opa carnis: p m illud Ps. cv. f. Cōmixti sunt inter gētes: & didicerūt opa eoz. Docet edificare ci- uitates pbaroni: pbiton q significat os defectiois vel abyssi: & rameses q est cōmotio tinee: & on. i. heliopolis q dicit ciuitas solis: deficit os cū mēda- ciū loquit a veritate et pbationibus. Ille ab initio mēday fuit: & iō tales ci- uitates vult sibi edificari/ os abyssi: qz abyssi vult pditionis ei' est loc'. Alia ei' ciuitas ē cōmotio tinee. Qui enī eū se- qtur ibi thesaurizat vbi tineas demolit & fures effodiūt & furz tur Matth. vi. c. Ciuitatē quoq; solis edificat falso nomie: qz trāffigurat se in angelum lucis. In his occupat mētes q facte sunt vt videāt deū. Prospicit tñ iminere sibi bella et maturū gētis sue exitiū. Ideo dicit gens isrl: valet sup nos vtrā & nos sentiat valere sup se vt. f. cogitationes & cupiscētias malas qz imittit nō suscipiā: s; iacula ignita scuto fidei repellā: & in oibus q suggererit dicit Matth. iiii. b. Eadē retro sathanas Scriptū est enī Deut. vi. c. Dñm deū tuū adorabis: & illi soli seruias. S; & hoc q dicit ne forte accidat nobis bellū & sen- tiat hi cū aduersarijs nris. Ex pphetiis vocib; puidet sibi vē turū bellū: & derelinquendū se a filijs isrl: & q cōsentiat aduer- sario ei': & adiciat ad dñm: hoc est qd Hieremias ait. Hier. xvij. b. Clamauit pdix pgregauit q nō peperit: fecit diuitias & nō in iudicio: In dimidio dierū eius derelinquēt eū: & i no- uissimis suis erit stult'. Intelligit ergo pdicē se q nō peperit cōgregasse & qd hi quos sine iudicio pgregauit relinquet eū: & sequent christū q genuit. Ipe stultus remanebit cū ad facto- rē suū & parentē vniuersa creatura pfugerit: iō idignat dices Ne expugnātes nos exeat de terra nra. Nō vult nos exire de terra sua vt semp portem' imaginē terreni ne eo relicto su- giam' ad eū q pparauit regnū celoz: relinquētes imaginē ter- reni & suscipiētes imaginē celestis. Ideo statuit mgrōs opez qui artes suas doceat: & nos artifices malitie faciāt et qz sunt multi magistri

Qui ignorabat ioseph. Et ait ad a- gētos. b Corpeas volu- prates. c Sanctozū deū videntū.

populū suum: Ecce pplis filioꝝ b isrl mult' & fortior nobis est: Ue- a Sapiētia: s; carnis que est inimica deo. b Corporaliter vel spiritualiter.

nite/sapiētē opprimam' eum: ne e- numero vel merito. forte multiplicet: & si ingruerit cō- a Christi & militie eius. b Me. Christi- sto & angelis suis vel discipulis.

tra nos bellū/ addat inimic' nris/ a Fruēs imaginē terreni hoīs: vñ Egre- dere de tra & de cognatiōe tua: Beh. xxij. b. expugnatisq; nobis egrediatur r- a Demones diuersoz vitioꝝ artifices

e terra. Preposuit itaq; eis mā- s- vt pncipalia vitia. a Terrenozū. gistros operum vt affligerēt eos b- a Corpis vel aie. b In qbus seruāt

ōneribus. Edificauerūtq; vrbes i- diabolo. a Dissipatoꝝ vel malleo vniuer- se terre. b Os defectiois vel abyssi.

tabernaculoꝝ pbaroni/pbiton- a Cōmotioē tinee vel malitiā detinētem. b Cū diabol' christū & christianos occidit nūer' fidelitū creuit: vñ: Cū enīf irmoz t sic fortior: suz. Et virtus in infirmitate pficitur.

et rameses. Quoz opprime- b- bant eos/ tanto magis multipli- cabant & crescebant. Oderantq; i- a Sanctos deum vidētes. b Mūdani.

filios israel egyptij: & affligebant m- illudentes eis & inuidentes: atq; n- ad amaritudinē pducebant vitā eozum operibus duris luti & late- ris: omiq; famulatu quo in terre

affligerent eos oneri. i. corporalibus laboribus: que licet essent ad vtilitatem regis: tamē principaliter intendebat de- bilitatem filioꝝ israel: vt minus possent generare et prolez debilioꝝ facerent. i Edificauerūtq; vrbes ta. rē. In hebreo habet: Thesaurorū: quia facte sunt ita fortes / ac si deberēt ibi reponi thesauri: & ibi posuit rex egypti milites: ne aliquis filioꝝ israel posset egredi regnum absq; regis li- centia: nec aliquis exteroꝝ ingredi. erāt enim huiusmodi for- talitia in extremitatibus regni. k Quoz opprime- bant eos/ tanto magis multiplicabant. Quia nō est consilium contra dominū: Prouerb. xij. d. l Oderant qz filios israel egyptij/ istud odium oriebat ex inuidia pre- dicta. m Et affligebāt illudentes eis. verbis duris & pungitiuis. n Atq; ad amaritudinē pducebant vi- tam eozum rē. Cum ppter grauitatē operum. Cum pro- pter eozum vilitatem. Dicit enim Iosephus qz compelleban- tur exportare feces et immunditias de vicis extra ciuitatem.

Precepit autē. Circa primum dicit. Preposuit eis magistros operum: et isti erāt egyptij odietes eos. b Et

arenam rdeportando pro thermis edificadis: & hoc nota- tur cum dicitur: s Preposuit itaq; eis magistros operum qui eos affligerēt oneribus rē. Postea vero preceperunt christianos in confessione christi constanter per- seuerantes occidi. Pusillanimes autem christum negantes in vita dimitti / quod notatur per hoc cum dicitur: Precepit autē

Precepit autē

Act. 7. c.

Inuidia

Sapiētia mūdi

Diuisio

Allegor.

A multi mgfi malicie quos p̄fecit pharao qui imperāterigūt/ ex
torquet̄ terrena opa. **I**do christo veniēte fecit alios doctores
cōtra illos pugnātes: qui subijciētes oēs p̄ncipatus eoz: po-
testates ⁊ p̄ntes defendāt aviolētia filios isrl: ⁊ doceāt israe-
litica opa ⁊ mēte videre deū/ relin q̄re opa pharaonis: exire d̄
terra egypti: egyptios mores ⁊ totuz
veterē hominē cū actibus suis exuere
⁊ induere nouū qui p̄m deū creat̄ est.

Allego. **A** **I**sid. **A**lle. **I**srael pplm christianū:
pharao cabulū significat/ qui luti ⁊ la-
teris imponit grauiissimū iugū: seruitu-
tem. s. terreni ⁊ lutulētī op̄s admixtis
paleis. i. leuib⁹ ⁊ irrōnabilib⁹ factis:
vt oib⁹ onere peccatoꝝ oppreſſis: ne
mo sit qui regnū ei⁹ dispdat aut vincat

Allego. **A** **D**ixit aut̄ rex ⁊c. **S**ige. **A**lle.
Hec nō solū in mūdo qui egypt⁹ spūa
liter dicit̄: sed in vnoquoq̄ nrm ⁊ p̄re-
hendim⁹. **P**rincep̄ huius mundi nō
vult viuificari masculos sed feminas.

In femina caro ⁊ affectus carnis desi-
gnat̄: vir aut̄ rōnabilis est sensus: ⁊ in-
tellectualis est spūs: qui pōt celestia ca-
pere: deū intelligere: q̄ sursum sunt q̄-
rere: hūc odit p̄nceps egypti: ⁊ necari
cupit: cupit aut̄ q̄ carnis sunt viuere: ⁊
q̄ ad materiā p̄tinēt cozpalē: hec nō so-
lum viuere/ sed augeri et excoli. **V**ult
enī vt oēs carnalia sapiant: tpalia ⁊ q̄
sunt sup̄ terrā q̄rant: nemo leuet ad ce-
lum oculos/ nemo req̄rat vñ huc vene-
rit/ nemo patriā paradisu recordetur.
Cū ergo videris hoies in voluptatib⁹
vitā ducere: luxu fluitare: p̄uuijs ⁊ im-
pudicitijs operam dare: scito q̄ in his
rex egypti masculos necat: ⁊ viuificat
feminas. **S**i dō vnū de mille ad deuz
cōuertit: oculos sursum erigere: eterna
q̄rere/ odisse delicias ⁊ luxuriā/ amare
p̄tinētā: istū q̄si masculū necari cupit/
pharao p̄sequit̄: mille machinis oppu-
gnat: odit tales viuere in egypto nō si-
nit. **I**nde est q̄ in hoc mūdo serui dei
habent̄ p̄tēptū epositi ⁊ tumelios: in-
de in eos odia ⁊ p̄secutiones p̄cant.

B **D**ixit aut̄ rex ⁊c. **S**ige. **A**lle. **I**srael
pplm christianū: **A**lle. **I**srael pplm christianū:
pharao cabulū significat/ qui luti ⁊ la-
teris imponit grauiissimū iugū: seruitu-
tem. s. terreni ⁊ lutulētī op̄s admixtis
paleis. i. leuib⁹ ⁊ irrōnabilib⁹ factis:
vt oib⁹ onere peccatoꝝ oppreſſis: ne
mo sit qui regnū ei⁹ dispdat aut vincat

Sephora
Phua
B **D**ixit aut̄ rex ⁊c. **S**ige. **A**lle. **I**srael
pplm christianū: **A**lle. **I**srael pplm christianū:
pharao cabulū significat/ qui luti ⁊ la-
teris imponit grauiissimū iugū: seruitu-
tem. s. terreni ⁊ lutulētī op̄s admixtis
paleis. i. leuib⁹ ⁊ irrōnabilib⁹ factis:
vt oib⁹ onere peccatoꝝ oppreſſis: ne
mo sit qui regnū ei⁹ dispdat aut vincat

a operibus premebant. **B**ixit aut̄ a
a **Q** diabolus. b **Q** legi ⁊ euangelio.
b rex egypti obstetricibus hebre-
orum: quarum vna vocabatur b
a **P** passer. i. lex spūalis. b **Q** rubens vel ve-
recūda: q̄ rpi sanguine euāgelia rubent.
sephora: altera phua: precipiens
Q **P**rimē natiuitati iūdiat̄ diabol⁹: ⁊ suis
p̄cipit vt statim irruāt et fluctib⁹ selt̄ obruat̄
Q **I**esus vt ascēdit de baptismo duct⁹ ē in de-
sertū a spū vt tēptaret̄ a diabolo: sed vicit ie-
iunādo: vt ieiunijs ⁊ oſonib⁹ scias eē vincē-
dum: oblata sibi mūdi regna ⁊ gloria cōtem-
psit: vt hic cōtēnendo superes tēptantē.

eis: Quando obstetricabitis he-
breas ⁊ partus tempus aduene-
a **Q** virtus robusta. b **Q** statim ne p̄ualeat
crescentes.

rit: si masculus fuerit/ interficite
a **Q** vitū fragile. b **Q** timere docuerunt.
illū: si femina/ reseruate. Timue
Q **R**ationalis doctrina ⁊ moralis.

runt autem obstetrices deum: et
nō fecerunt iuxta p̄ceptū regis
egypti: sed cōseruabant mares.
a **Q** princeps huius mundi.

Quibus accersitis ad se rex ait:
Quid nā est hoc qd̄ facere volui
stis vt puerōs seruaretis? Que
a **Q** timore mortis sue mentuntur quod pu-
niendū est: sed timore dei pueros seruauerūt
quod remunerandū est.

respondērunt: Nō sūnt hebreę si-
cut egyptię mulieres: Ipe enī ob-
stetricandi habent scientiam: et
p̄riusq̄ veniam⁹ ad eas pariūt.

obstetrices deū: edificauit illis domos. s. domū sacer-
dotale ⁊ regia: q̄ p̄dicta iochabet fuit mater aaron: vt dicit̄:
cui ⁊ posteris eius datū est sacerdotiū: ⁊ maria cōiuncta est ca-
leph in m̄rimonio: q̄ altero noie dicta est ephrata: ⁊ ab ea de-
nojata est ciuitas bethleē: vt. s. dicit̄ ⁊c. **Sen. xxxv. ⁊. xvij.**
de q̄ ciuitate natus est dauid primus rex de tribu iuda. Sed
istud dictū p̄trariat̄ textui p̄cedēti ⁊ sequēti: q̄ dictū est p̄ius
ca. isto q̄ iam añ mortuus erat ioseph ⁊ oēs fr̄es ei⁹ ⁊ ois co-
gnatio eius. s. q̄tm ad illos qui ingressi fuerāt egyptū cū ia-
cob: inter q̄s iochabet filia leui p̄tinet̄ vt dictū est **Sen. xxxvi.**
et sic iam añ erat mortua. **Ite in sequētib⁹ ca. iste obstetrices**
ad sui excusationē dixerūt: **Nō sūt hebreę sicut egyptię mulie-**
res: ipse enī habēt obstetricandi sciām: ⁊ p̄usq̄ veniam⁹ ad eas
p̄ariūt: q̄ excusatio nulla eēt nisi due obstetrices p̄dicte essent
egyptię. **Ite nō ē verisile q̄ rex volēs occulte iterficere mascu-**
los hebreoz/ h̄ere q̄ret̄ p̄ mulieres hebreas: ⁊ iō dicit̄ q̄ nō
fuerūt ille due p̄noiate de q̄bus certū est q̄ fuerūt hebreę: sed
fuerūt egyptię mulieres q̄s rex p̄fecit dicto opi nepharo: vt
sūū p̄positū assequet̄. **Tenēdū est enī q̄ sub istis duab⁹ q̄ nō**
sufficerēt p̄ tanto p̄plo fuerūt plures alie ad istud ministeriū:
sed de duab⁹ p̄ncipalib⁹ tm̄ sit hic mētio in q̄b⁹ rex idē p̄ceptū
dedit alijs sibi subiect⁹. c. **Si femia reser. **T**um q̄ multi-**
plicatio feminaz nō poterat rebellionē cōtra regē facere. **Tū**
q̄ rex volebat eas vt ad luxuriā egyptioꝝ ⁊ ad aliq̄ opa q̄ mu-
lieres egyptię facere nesciebāt. d. **Timuerunt autē ⁊c.**
****T**ū q̄ informate fuerūt de p̄trario p̄ hebreas mulieres oñdē-**
tes eis offēsa dei. **Tū q̄ horruet̄ mortē fraudulētā inocētū.**

los: nec tm̄ dicit̄: q̄ paruerūt feminas viuificātes. **E**go aut̄ cō
fidēter dico: nō viuificāt feminas. **N**eq̄ enī vitia aut luxuria
in ecclesia docent̄: aut pctā nutriunt/ qd̄ vult pharao cū viui-
ficari feminas iubet. **S**ed solay virtus excolit̄ ⁊ nutrit̄. verum **N**ota
hec ad vnūquēq̄ referamus. **S**i times deū/ nō facias p̄ce-
ceptū regis egypti: ille enī p̄cepit vt in
delitijs viuas/ p̄sentia ⁊ cupiscas. **T**u
si times deū ⁊ exhibes officū obstetri-
cis/ anīe tue si salutē conferre cupis vi-
uificas masculos. i. interiorē hominez
qui in te est medicaris ⁊ foues: et per
actus ⁊ intellectus bonos vitā acq̄ris
eterna. c. **S**i mascul⁹ fuerit ⁊c.
Isid. **I**ubet pharao masculos occidi:
feminas viuere: sic diabolus ne possit
robur fidei p̄ualere: interfecit virtuti
b⁹ vult vitia viuere: fortetq̄ ⁊ viriles
animi sensus: q̄bus diuina sapim⁹. i.
rōnem/ prudentiā/ cōstantiā/ innocen-
tiāq̄ ⁊ fidē niritur occidere: ⁊ qd̄ femi-
neū imbecillū fragile ⁊ pronū est ad vi-
tia cupit supesse. i. abitionē/ vinolētiā/
libidinē/ iracundiā / ⁊ his similia: que
feminarū figura sunt. d. **Q**ue re-
sponderūt ⁊c. **A**ug⁹. **Q**uerit̄ vtrūz
talia mendacia approbata sint auctori-
tate diuina: q̄ scriptū est deuz benefe-
cisse obstetricibus. **S**ed vtrū p̄ miseri-
cordia ignoscebat mēdacia: an etiā mē-
daciū dignū p̄mio iudicabat deus: in-
certū est. **A**liud enī faciebāt obstetri-
ces viuificando paruulos: aliud pha-
raoni mētiendo. **I**n viuificando opus
misericordie fuit. **M**endacio dō pro-
se utebant̄: ne pharao noceret illis qd̄
potuit non ad laudem sed ad veniam
p̄ pertinere.

Nico. de lyra

A **D**ixit aut̄ rex ⁊c. vidēs enī **D**
rex egypti q̄ p̄pter grauitatē operum
nō impediēbant̄: sed magis multipli-
cabant̄ deo hoc faciēte: hebreoz mul-
tiplicationē voluit impedire per obste-
trices: eis p̄cipiēdo vt masculos inter-
ficeret in pariēdo ⁊ fingerēt esse abor-
sum. b. **Q**uarū vna ⁊c. **P**icant̄
hebrei q̄ p̄ma istarū fuit iochabet fi-
lia leui: ⁊ secūda maria soroz moysi: ⁊
fuerūt binomie: vt dicunt̄: ⁊ p̄m hoc ex-
ponunt quod sequit̄ infra. **A**t quia ti-
muerūt obstetrices deū: edificauit illis domos. s. domū sacer-
dotale ⁊ regia: q̄ p̄dicta iochabet fuit mater aaron: vt dicit̄:
cui ⁊ posteris eius datū est sacerdotiū: ⁊ maria cōiuncta est ca-
leph in m̄rimonio: q̄ altero noie dicta est ephrata: ⁊ ab ea de-
nojata est ciuitas bethleē: vt. s. dicit̄ ⁊c. **S**en. xxxv. ⁊. xvij.
de q̄ ciuitate natus est dauid primus rex de tribu iuda. **S**ed
istud dictū p̄trariat̄ textui p̄cedēti ⁊ sequēti: q̄ dictū est p̄ius
ca. isto q̄ iam añ mortuus erat ioseph ⁊ oēs fr̄es ei⁹ ⁊ ois co-
gnatio eius. s. q̄tm ad illos qui ingressi fuerāt egyptū cū ia-
cob: inter q̄s iochabet filia leui p̄tinet̄ vt dictū est **S**en. xxxvi.
et sic iam añ erat mortua. **I**te in sequētib⁹ ca. iste obstetrices
ad sui excusationē dixerūt: **N**ō sūt hebreę sicut egyptię mulie-
res: ipse enī habēt obstetricandi sciām: ⁊ p̄usq̄ veniam⁹ ad eas
p̄ariūt: q̄ excusatio nulla eēt nisi due obstetrices p̄dicte essent
egyptię. **I**te nō ē verisile q̄ rex volēs occulte iterficere mascu-
los hebreoz/ h̄ere q̄ret̄ p̄ mulieres hebreas: ⁊ iō dicit̄ q̄ nō
fuerūt ille due p̄noiate de q̄bus certū est q̄ fuerūt hebreę: sed
fuerūt egyptię mulieres q̄s rex p̄fecit dicto opi nepharo: vt
sūū p̄positū assequet̄. **T**enēdū est enī q̄ sub istis duab⁹ q̄ nō
sufficerēt p̄ tanto p̄plo fuerūt plures alie ad istud ministeriū:
sed de duab⁹ p̄ncipalib⁹ tm̄ sit hic mētio in q̄b⁹ rex idē p̄ceptū
dedit alijs sibi subiect⁹. c. **S**i femia reser. **T**um q̄ multi-
plicatio feminaz nō poterat rebellionē cōtra regē facere. **T**ū
q̄ rex volebat eas vt ad luxuriā egyptioꝝ ⁊ ad aliq̄ opa q̄ mu-
lieres egyptię facere nesciebāt. d. **T**imuerunt autē ⁊c.
Tū q̄ informate fuerūt de p̄trario p̄ hebreas mulieres oñdē-
tes eis offēsa dei. **T**ū q̄ horruet̄ mortē fraudulētā inocētū.

s iij * Et quia

ptinere. Neq; hinc auctas metiendi data est eis: de qb' dicit: Et no est in ore eoz inuentu medaciu. Quoru da eni vita loge inferior: a pfectione scroz / si habeat ista medacioz pctar: puectu ipo z indole ferunt: pferim si bnificia nodu norut expecta re celestia sed circa frena occupant. Quoz aut ia puerfatio in celis est: non eos estimo lingue modu circa vitate falsitatez exeplo obstetri cu obere iformare. a Bn ergo zc. Greg. Sumope canedu est mendaciu quis sit culpe leuiozis: si qsq; metiaf pftado bnificiu. Sed qz scptu est: Os qd metit occidit aiaz. Et pdes oes q lo quut medaciu. h qz pfecti refugiu / vt nec vita cuiuslibet p eoz fallacia defen dat / ne noceat aie sue du nitunt pdes se carni aliene: qz h pcti genus facile credim relaxari. Na si qlibet culpa se queti pia opatioe purgat: qto magis hec facile abstergit: qua mf boni opis pietas comitat. Multi vo obstetricum fallacia conant asserere h gen' meda cu non esse pctm: qz edificauit eis dñs domos / in q magis copelatioe noscitur qd culpa medaciu mereat. Na benigni tatis eaz merces: q potuit in eternavi ta retribu / p culpa medaciu in terrenā copensatione declinata est: vt in vita sua qua metiedo tueri voluerut: q fecerut bona pceperet: z vlti' qd expecta rent mercedis premiū non haberent.

Sap. 1. c. Ps. 5. b. r 22. q. 2. c. si qlibet

Edificare domos

Doralit

Nota

Inieccio moysi in aquis

qz timuerut deu. a Bn g fecit de' obstetricab' z cre uit ppls: pfortatusq; est nimis. et qz timuerit obstetrices deu edi ficauit illis domos. Precepit g dissipās vel aptio ozis: vel os abyssi. b demonib' vel iniqs hoibus vel vitijs. pharao omni pplo suo dicens: Opus bonum. Quicqd masculini sex' natu sue rit in flumē pycite: qcqd feminei reseruate. Ca: II Gressus est post hec vir de domo leui / accepta

diuidit in mlti loc' p terrā egypti. f Quicqd feminini reseruate. r causa pcedeti. Allegorice. c Precepit aut zc. Quicqd masculini sex' natu fuerit i flumē pycite: qcqd at feminei reseruate. p masculos eni christiani pstantes intelligunt: feminas. p vo icostates. Exodi i ca. j. vbi dr i postil. Ca alia afflictiois ppli fuit inuidia egyptioz. Additio. Tāta multiplicatio filioz isrl non videt attribueda naturalib' causis tm/vtpu ta: qz iordinate viuebat z hmoi, put in postilla: s; pncipali' attribueda est vo lūtatū diuine h miraculose agēti: vt p missionē adimpleret pribus factā. vñ Gen. xxi. dicit abrae: Multiplicabo semen tuū. Similiter z alijs pribus: z h pte ex mō loquēdi scpture / cū dicit in h ca. filij isrl creuerut qsi germinates qz q vid: q multiplicatio eoz erat tāta q assimilabat germiatōi terrenascē / tū q ex paucis granis multū fructum affert: z isto mō dr Eccl. xvi. a. Mul tiplicatā qī germē agri ddi te. Idē pte ex hoc qd sequit isrla eo. ca. Quāto op primebant eos tāto magis multiplicā banē z crecebāt: qd nō est p m cursum cōmunē naturalē / vt manifestū est. vñ Deu. x. a. legif: Ipe ē de' tu' q fecit tibi hec magnalia: z terribilia q viderit oculi tui. Et seqt: In. lxx. aiab' descē derūt ptes tui in egyptū: z ecce nūc multiplicauit te dñs deus

derūt ptes tui in egyptū: z ecce nūc multiplicauit te dñs deus

Replica Burgen. ca (tu' sic astra celi. lūniatorē. Circa pñū Exodi postillatoz vo les assignare cās odij egyptioz ad filios isrl dicit vnā fuisse qz filij isrl ordinate viuētes erāt fortiores corpe / z abūdatio res i ple zc. Inde traxit Burgen. iponēs postil. q p h voluit multiplicatiois isrl cām assignare solū naturalē qd tm falsū est qd Burge. patere potuit si plene postillatozē vidisset: s; more tēptatū ei' dicta trūcati videre voluit: z sic sepe occasione d' dicēdi supsit postil. ei. j. e. ca. rep: obās malitiā egyptioz ipe / dire volētū mltiplicatioez filioz isrl. dicit: Nō ē pñū dñm. vñ pte eū sentire q op' dñi fuit tāta mltiplicatio. Et. j. eo. ca. dicit: Vidēs rex egypti q pte gūitatē opez nō ipediēbāt / s; ma gis mltiplicabāt: deo h faciēte q nihil māifestū dicit pōt q il la multiplicatio fuit p deū naturā adiuuāte. Blo. ordi.

Gressus est zc. Ra. Dinc iosephus ait: Ca. II Detūēs aut amram ne capt' regie ire succūberet: z ipe cū puero deperiret z dei puidētiā excluderet: dē berauit poti' h mō pueri cōsulere salutē puidētiāq; latēdi hāc esse iudicauit: Gas rotūdū est ex vimine cōplicitū velut alueo li magnitudine pparauit: qd sufficeret vt infans ibi spaciose ia ceret: Deinde vnterūt illud bitumine. Natura nāq; bitumis est: vt in viminalib' vasculis accessū possit aq; coercere. Illic g mittētes ifātē: z circa fluuiū ponētes / ei' salutē deo reliqūt. Thernut igif erat filia regis: hec dū luderet circa lit' flumis portari a fluuiū illd vas pspiciēs: pcepit vt ad se ille alue' portaret: veniētib' aut q ad hoc fuerāt destinati cū alueo: videns infantē valde gauisa est ppter magnitudinē z speciē ei'. Tan

Nicolaus de lyra Gressus est. Dic psequenter ponit ducis li. Ca. II berātis pūisio: vbi pmo ei' p dicio describit. scdo ad li berādū pplm mittit. iij. ca. Adhuc pmo describit p dicio moysi tpe pspitatis. scdo tpe aduersitatis / ibi: Audiuitq; pha. Circa pñū describit natitas moysi. scdo educatio nati / ibi: Ecce aut descēdebat. tertio inclinatio adultri: In dieb' illis. Natiuitas at moysi pmo describit ex tribu / cū dr: a Egres sus ē p' hec vir de tri. le. Et iste fuit amrā fili' caath. Et ac cepit vpozem: ista acceptio nō potest intelligi de acceptioe in

Allegorice. s Egessus est p' hec vir. Pervirū q di cif a pte: potest intelligi spūctūs q; Sap. vij. c. dicit: Om nium artifex omnē habens virtutē. f Accepta vproze stirpis sue. i. virginē mariā quā sibi desponsauit per fidem. Que concepit Doralit. s Egessus est p' hec vir zc. Per que in telligif spūctūs rōne pdicta: cui' vroz dicit mēs bona / sibi p fidem z deuotionē cōiuncta: que concepit filiū. i. boni operis ppositū: z parit / deducēdo ad effectū: s; in pncipio debet occul tari / ne p inanē gliaz valeat frustrari.

Allego. f Quicqd masculini sex' natu fuerit i flumē pycite: qcqd at feminei reseruate. p masculos eni christiani pstantes intelligunt: feminas. p vo icostates. Exodi i ca. j. vbi dr i postil. Ca alia afflictiois ppli fuit inuidia egyptioz. Additio. Tāta multiplicatio filioz isrl non videt attribueda naturalib' causis tm/vtpu ta: qz iordinate viuebat z hmoi, put in postilla: s; pncipali' attribueda est vo lūtatū diuine h miraculose agēti: vt p missionē adimpleret pribus factā. vñ Gen. xxi. dicit abrae: Multiplicabo semen tuū. Similiter z alijs pribus: z h pte ex mō loquēdi scpture / cū dicit in h ca. filij isrl creuerut qsi germinates qz q vid: q multiplicatio eoz erat tāta q assimilabat germiatōi terrenascē / tū q ex paucis granis multū fructum affert: z isto mō dr Eccl. xvi. a. Mul tiplicatā qī germē agri ddi te. Idē pte ex hoc qd sequit isrla eo. ca. Quāto op primebant eos tāto magis multiplicā banē z crecebāt: qd nō est p m cursum cōmunē naturalē / vt manifestū est. vñ Deu. x. a. legif: Ipe ē de' tu' q fecit tibi hec magnalia: z terribilia q viderit oculi tui. Et seqt: In. lxx. aiab' descē

derūt ptes tui in egyptū: z ecce nūc multiplicauit te dñs deus

Replica Burgen. ca (tu' sic astra celi. lūniatorē. Circa pñū Exodi postillatoz vo les assignare cās odij egyptioz ad filios isrl dicit vnā fuisse qz filij isrl ordinate viuētes erāt fortiores corpe / z abūdatio res i ple zc. Inde traxit Burgen. iponēs postil. q p h voluit multiplicatiois isrl cām assignare solū naturalē qd tm falsū est qd Burge. patere potuit si plene postillatozē vidisset: s; more tēptatū ei' dicta trūcati videre voluit: z sic sepe occasione d' dicēdi supsit postil. ei. j. e. ca. rep: obās malitiā egyptioz ipe / dire volētū mltiplicatioez filioz isrl. dicit: Nō ē pñū dñm. vñ pte eū sentire q op' dñi fuit tāta mltiplicatio. Et. j. eo. ca. dicit: Vidēs rex egypti q pte gūitatē opez nō ipediēbāt / s; ma gis mltiplicabāt: deo h faciēte q nihil māifestū dicit pōt q il la multiplicatio fuit p deū naturā adiuuāte. Blo. ordi.

Gressus est zc. Ra. Dinc iosephus ait: Ca. II Detūēs aut amram ne capt' regie ire succūberet: z ipe cū puero deperiret z dei puidētiā excluderet: dē berauit poti' h mō pueri cōsulere salutē puidētiāq; latēdi hāc esse iudicauit: Gas rotūdū est ex vimine cōplicitū velut alueo li magnitudine pparauit: qd sufficeret vt infans ibi spaciose ia ceret: Deinde vnterūt illud bitumine. Natura nāq; bitumis est: vt in viminalib' vasculis accessū possit aq; coercere. Illic g mittētes ifātē: z circa fluuiū ponētes / ei' salutē deo reliqūt. Thernut igif erat filia regis: hec dū luderet circa lit' flumis portari a fluuiū illd vas pspiciēs: pcepit vt ad se ille alue' portaret: veniētib' aut q ad hoc fuerāt destinati cū alueo: videns infantē valde gauisa est ppter magnitudinē z speciē ei'. Tan

Nicolaus de lyra Gressus est. Dic psequenter ponit ducis li. Ca. II berātis pūisio: vbi pmo ei' p dicio describit. scdo ad li berādū pplm mittit. iij. ca. Adhuc pmo describit p dicio moysi tpe pspitatis. scdo tpe aduersitatis / ibi: Audiuitq; pha. Circa pñū describit natitas moysi. scdo educatio nati / ibi: Ecce aut descēdebat. tertio inclinatio adultri: In dieb' illis. Natiuitas at moysi pmo describit ex tribu / cū dr: a Egres sus ē p' hec vir de tri. le. Et iste fuit amrā fili' caath. Et ac cepit vpozem: ista acceptio nō potest intelligi de acceptioe in

Allegorice. s Egessus est p' hec vir. Pervirū q di cif a pte: potest intelligi spūctūs q; Sap. vij. c. dicit: Om nium artifex omnē habens virtutē. f Accepta vproze stirpis sue. i. virginē mariā quā sibi desponsauit per fidem. Que concepit Doralit. s Egessus est p' hec vir zc. Per que in telligif spūctūs rōne pdicta: cui' vroz dicit mēs bona / sibi p fidem z deuotionē cōiuncta: que concepit filiū. i. boni operis ppositū: z parit / deducēdo ad effectū: s; in pncipio debet occul tari / ne p inanē gliaz valeat frustrari.

Allego.

Thernut filia pha raonis

Allegor.

Doralit

to enī deus studio circa moysen vsus est/ vt ab ipīs q̄ ppter ei⁹
natiuitatē decreuerūt interimere omne genus hebreorū alimē/
to ⁊ cura dignus haberet: iussitq; mulierē adduci thermut re
gis filia q̄ daret ifanti māmilla. Quo nō accedēte ad illi⁹ vbe
ra/ sed euitate: ⁊ b̄ in mult⁹ mulierib⁹ faciēte. Maria assistēs
bis q̄ fiebat vt q̄si videret ex opib⁹ ei iter alias astare/ ait: Fru
stra o regīa has mulieres ad nutrimentū ifat⁹ vocas: q̄ nullā ad
eum cognationē habēt. Si vero quandā hebraicarū mulierū
adduci p̄ceperis: puto tanq̄ cōtribulis sue poterit vbera exci/
pere/ cūq; putaret b̄n̄ dixisse: iussit hanc ire vt aliquā q̄ lacta
re eū posset adduceret. Illa dō accepta h̄mōi potestate/ reuer
sa est agens matrē nulli cognitā. Infansq; grate quodāmodo
eius accessit ad vbera: ⁊ supplicāte re
gina cōmissum est ei cuz omni diligētia
puerū nutrimentū. Qui fm rerū euen/
tum nomē est impostū: eo q̄ de flumē
ne sit saluat⁹. aquā enīz egypti moys
vocant: ys dō saluatus cōponentes.
itaq; hoc ex ambobus moysis nomen
imposuerūt. i. ex aqua saluat⁹.

Moyses

Allegori.

Allego. Parētes moysi quorū fidem et
opera lex naturalis decorabat patri/
arche sunt: a q̄bus ipse moyses ⁊ illi q̄
legem lfe acceperūt nati sunt. Trib⁹
ergo mensib⁹ moyses in domo paren
tū natus occultat⁹: cū lex vetus tribus
tribus in iudaica plebe ante aduentū
christi lateret: hoc est sub iudicib⁹ / sub
regibus / sub sacerdotib⁹ donec venit
ipse qui legē dedit: ⁊ per totā mūdi la
titudinē spūaliter eam obseruandā gē
tibus tradidit. filia autē pharaonis ecclīa est de gentibus cō/
gregata: que q̄uis nūc dō gaudeat parēte: hoc est deo patre:
tū ante aliū q̄n̄ idollis seruebat secuta est patrē. De quo p̄ di/
uinā vocē in psalmo ad ip̄am dictū est Ps. xliij. c. Audi filia
⁊ vide ⁊ inclina aurē tuā: ⁊ obli. ⁊c. Hec ergo exiuit de domo
patris: ⁊ venit ad aq̄s baptismi vt lauaret a pctis q̄ cōtrae/
rat in domo patris sui: veniensq; ad baptismū suscepit legē: q̄
tūc lex intra fiscellā erat scirpeā ex multis virgultis: siue ex pa
pyro cōtextā ac linitā pice ⁊ bitumine: q; vilibus vtiq; ⁊ terre
stribus iudeorū sordebat septa traditiōibus: vsq; quo ecclīa
sumpsit illā de palustrib⁹ ⁊ luteis oculis carnaliū sensuū: ⁊ in
tra sapiētie vere aulās ⁊ regalia tecta hic infantia suam apud
dōs trālegit: apud illos. s. qui spūaliter eā intelligere nescit/
bant puula ⁊ lactentiū cibis / cū dō ad ecclīā venit: ⁊ p̄ eā ri
te intellecta est fortior effici. Quid igi⁹ q̄ mercedē accepit il
la q̄ puerū nutrebat a filia pharaonis: nisi q̄ synagoga apud
quā lex nata ⁊ nutrita erat ab ecclīa istā mercedē accepit / vt vl
tra idola nō coleret: vidēs eos q̄ ex gētib⁹ crediderāt ita con
uersos ad dñm: vt penitus respuerēt simulacra ⁊ vltra nō co
lerēt: ip̄a q̄q; docet erubescere idola colere. a ¶ **Evidens**
⁊c. Orige. Alle. Pharaonis filia est ecclīa de gentib⁹ cōgre
ta: cui p̄ pphetā dī Ps. xliij. c. Obliviscere pplz tuū ⁊ domū
p̄ris tui: q; p̄cipiūt rex specie tuā: hec est q̄ exiuit de domo
p̄ris: ⁊ venit ad aq̄s vt lauaret a pctis q̄ d̄erat i domo p̄ris: ⁊
statim viscera

Allegori.

Nico. de lyra.
* matrimonio / q; dicit hic: Post hec. i. post p̄ceptū regis de
masculis hebreorū submergēdis: ⁊ iam aū vxor amram pepe
rat ei aaron: q̄ natus fuit trib⁹ annis aū moysen: vt habet. j.
vi. ca. vbi dicit: Erat autē moyses. lxxx. annoz: ⁊ aaron. lxxij.
q̄n locuti sunt ad pharaonē. Similiter ⁊ maria filiā suam que
in natiuitate moysi erat iam iuuecula ita magna q̄ poterat in
telligere ⁊ alloq; hoies vt cōsequēter dicit: ⁊ ideo dicit Jose
phus ⁊ doctores cōmuniter / q̄ ista acceptio intelligit de copu
la carnali: q; ppter edictū regis separauerat se ab vxore q̄tū
ad carnalē copulā: magis eligēs nō generare q̄ filij statim
submergerent in flumine: ⁊ intentus erat ofonib⁹ erga deū:
vt vellet respicere pplm suum tam crudeliter afflictū: ⁊ dñs in
sommis eū admonuit q̄ secure ad vxorē suaz accederet: ⁊ q̄ ex
illa generaret filiū qui pplm liberaret: ⁊ sic eā accepit. i. matri
monialiter eā cognouit. a ¶ **Stirpis sue.** In hebreo habe
tur: filiā leui. Ex hoc dicit hebrei q̄ ista fuit iochabet quā le
ui genuit. Itē hoc videt p̄ quandā glo. que dicit q̄ amrā acce
pit amica suā. s. sororē patris sui caath: ⁊ p̄ cōsequēs filiā leui:
sed hoc videt falsum: q; dicitū est ca. p̄cedētī: q̄ ploneq; ingres
se sunt egyptū cū iacob mortue erāt ante istā afflictionē popu
li inter q̄s cōputat iochabet etiā fm opinionē hebreorū vt di
ctū fuit. s. Gen. xlvj. Item dato q̄ adhuc viueret / oportet di
cere fm

que fuerat
mat moysi

cere fm dicta hebreorū q̄ in natiuitate moysi ipsa esset. cxxx. an
noz / qd̄ pbat sic: q; a natiuitate isaac vsq; ad exitū filiorū isrl
de egypto fluxerūt anni. cccc. vt dictū est Gen. xv. c. sup illud
verbū: Et affligent eos annis. cccc. Itē a natiuitate isaac vsq;
ad natiuitatē iacob fluxerūt. lxx. ani / vt dictū ē Gen. xxv. d. vbi
dicit: Seragenarius erat isaac ⁊c. Itē a natiuitate iacob vsq;
ad descensum eius in egyptū fluxerūt anni. cxxx. put ipse dicit
Gen. xlvj. b. Dies vite mee. cxxx. annoz sunt. Et sic patz q̄ a
natiuitate isaac vsq; ad descensum in egyptū fluxerūt. cxxx. an
ni. ⁊ sic de. cccc. annis p̄dictis remanēt. cxx. anni / a q̄b⁹ si sub
trahant. lxxx. anni quos habebat moyses in exitu de egypto:
vt p̄dictū est: remanēt. cxxx. anni qui fluxerūt a descensu iacob
in egyptū vsq; ad natiuitatē moysi. Ex
quo sequit q̄ iochabet filia leui q̄ com
putat inter descendentes in egyptum
cū iacob in natiuitate moysi si viuebat
erat. cxxx. annoz: et sic trāsierat in ea
tēpus p̄cipiēdi: qd̄ ⁊ concedūt hebrei:
sed dicit q̄ miraculose factum est q̄ cō
ciperet moysen: sicut et diuina reuela
tione cōceptus est: sed hoc nō valet: q; nō
solutz de moysē oportebat eos dice
re miraculū esse factū: sed etiā de cōce
ptu aaron ⁊ Marie: q; aaron tribus
annis tm̄ natus fuit aū moysen / vt p̄
dictum est: et sic iochabet mater eius
erat. cxxxvij. annoz q̄n peperit aaron.
Maria etiā soror moysi in natiuitate
eius erat iuuecula / vt dicit in textu:
⁊ sic ad plus habebat. xv. annos vt cir
citer: ⁊ sic iochabet mater eius erat.
cxxx. annoz q̄n eam peperit fm istos. Ex quo patz q̄ in omni
nibus istis trāsierat tēpus p̄cipiēdi: maxime q; Gen. xvij.
dicit de fara q̄ cuz esset nonagenaria desierant in ea fieri mu
liebia: nec poterat per naturā concipere in tali etate: et mul
tofortius idem est dicendū de iochabet filia leui que fuit per
magnū tēpus postea: ⁊ ideo cōplexio mulierū debilitata erat
et etas breuiata erat. Propter p̄dicta dicendū est q̄ vxor am
ram non erat iochabet de qua p̄dictū est: sed alia eiusdē no
minis. dicitur tamen filia leui in hebreo: id est de tribu eius:
sicut Elizabeth mater iohānis baptiste dicit de filiā aaron:
Luc. i. a. de qua tamen certum est q̄ eam aaron non genuit.
De glo. autē que inducta est ad contrariū / non est curanduz:
quia contrariat textui manifeste. dicit enim infra. vi. ca. q̄ am
ram accepit vxorem iochabet patrualem suam. Patruelis au
tem alicuius dicit filius vel filia auunculi sui. patruelis enim
est cōmunitis generis: ⁊ sic patet q̄ non fuit filia leui: sed filia
vnus filiorū suorum: ⁊ cognata ipsius amram. Item matri
monium cum amita erat illicitum: fm q̄ dicitur Levit. x. c.
Turpitudinē amite tue non discooperies. Et si dicatur q̄ lex
illa adhuc nō erat data. Dicendum q̄ ante legem multa que
pertinet ad matrimoniū fuerunt obseruata: sicut Gen. xxxvij.
b. dicitur q̄ iudas coniūxit onan vxori fratris sui defuncti vt
suscitaret ei semen: ⁊ magis verisimile est q̄ tempore amram
vitabatur matrimoniū cum amita: ⁊ per consequēs amrā qui
sanctus homo erat / tale matrimoniū non cōtraxit. b ¶ **Ab
scōdit tribus mensibus.** Alique enim mulieres sunt
quarum impregnatio nō multum apparet / nec partus earum
per clamorem: maxime cum volunt celare sicut fuit in propo
sito: et ideo ponit puerum in abscondito seruare. c ¶ **Cūq;
iam celare non posset.** Contrariū videtur: quia ex quo ser
uauerat eum tribus mensibus: videtur q̄ eadem ratione pos
set eum vltra seruare. Dicendum q̄ rex fecerat statutum q̄ in
tribus mensibus semel scrutarentur egyptū domos hebreo
rum / ne pueri essent ibi absconditi: et ideo non poterat celare
vltra. Sed queritur vltterius quomodo saluauit aaron qui na
tus fuerat ante tribus annis: Dicendum q̄ adhuc nō erat fa
ctum edictum regis quando natus fuit aaron. d ¶ **Sum
psit fiscellam:** id est vasculum rotundum ad modum fiscelle
factum. e ¶ **Scirpium:** id est de iunco q̄ scirpus vocatur:
erat enim de materia leui vt supra aquam fluitaret.
f ¶ **Et liniuit eam bitumine:** ne aqua ingredi posset.
* Et exposuit eū

Numer⁹
ānoz ab isa
ac vsq; ad
moysen

Aaron et
maria

a ¶ **Sensualitate rōni conuenientē.** b ¶ q; q; q;
patruelis. i. amita ipsius. c ¶ **De ratione.**
vxore stirpis sue: Que concepit a
¶ opus bonum.
et peperit filium: et videns eum
a ¶ q; q; q; dātū dei optimū. b ¶ pro egyptiis.
¶ **Inciat sinistra tua qd̄ faciat dextera tua:**
Mat. vj. a. c ¶ **i mēsurā fidei scē trinitatē**
elegantē / abscondit tribus men b
sibus. Cūq; iam celare non pos c
¶ a fisco. i. sacco.
set / sumpsit fiscellam scirpeam: ⁊ d
a ¶ **vill ⁊ retro sensu iudeorū.**
liniuit eam bitumine ac pice: po f

Ex quo sequit q̄ iochabet mater eius erat.
cxxx. annoz q̄n eam peperit fm istos. Ex quo patz q̄ in omni
nibus istis trāsierat tēpus p̄cipiēdi: maxime q; Gen. xvij.
dicit de fara q̄ cuz esset nonagenaria desierant in ea fieri mu
liebia: nec poterat per naturā concipere in tali etate: et mul
tofortius idem est dicendū de iochabet filia leui que fuit per
magnū tēpus postea: ⁊ ideo cōplexio mulierū debilitata erat
et etas breuiata erat. Propter p̄dicta dicendū est q̄ vxor am
ram non erat iochabet de qua p̄dictū est: sed alia eiusdē no
minis. dicitur tamen filia leui in hebreo: id est de tribu eius:
sicut Elizabeth mater iohānis baptiste dicit de filiā aaron:
Luc. i. a. de qua tamen certum est q̄ eam aaron non genuit.
De glo. autē que inducta est ad contrariū / non est curanduz:
quia contrariat textui manifeste. dicit enim infra. vi. ca. q̄ am
ram accepit vxorem iochabet patrualem suam. Patruelis au
tem alicuius dicit filius vel filia auunculi sui. patruelis enim
est cōmunitis generis: ⁊ sic patet q̄ non fuit filia leui: sed filia
vnus filiorū suorum: ⁊ cognata ipsius amram. Item matri
monium cum amita erat illicitum: fm q̄ dicitur Levit. x. c.
Turpitudinē amite tue non discooperies. Et si dicatur q̄ lex
illa adhuc nō erat data. Dicendum q̄ ante legem multa que
pertinet ad matrimoniū fuerunt obseruata: sicut Gen. xxxvij.
b. dicitur q̄ iudas coniūxit onan vxori fratris sui defuncti vt
suscitaret ei semen: ⁊ magis verisimile est q̄ tempore amram
vitabatur matrimoniū cum amita: ⁊ per consequēs amrā qui
sanctus homo erat / tale matrimoniū non cōtraxit. b ¶ **Ab
scōdit tribus mensibus.** Alique enim mulieres sunt
quarum impregnatio nō multum apparet / nec partus earum
per clamorem: maxime cum volunt celare sicut fuit in propo
sito: et ideo ponit puerum in abscondito seruare. c ¶ **Cūq;
iam celare non posset.** Contrariū videtur: quia ex quo ser
uauerat eum tribus mensibus: videtur q̄ eadem ratione pos
set eum vltra seruare. Dicendum q̄ rex fecerat statutum q̄ in
tribus mensibus semel scrutarentur egyptū domos hebreo
rum / ne pueri essent ibi absconditi: et ideo non poterat celare
vltra. Sed queritur vltterius quomodo saluauit aaron qui na
tus fuerat ante tribus annis: Dicendum q̄ adhuc nō erat fa
ctum edictum regis quando natus fuit aaron. d ¶ **Sum
psit fiscellam:** id est vasculum rotundum ad modum fiscelle
factum. e ¶ **Scirpium:** id est de iunco q̄ scirpus vocatur:
erat enim de materia leui vt supra aquam fluitaret.
f ¶ **Et liniuit eam bitumine:** ne aqua ingredi posset.

* **Que concepit ⁊ peperit filium:** scilz iesum chri
stum actorem euāgelij qui bene significat per hunc filiū q̄ fuit
lator veteris testamēti. b ¶ **Abscōdit tribus mensib⁹.**
propter persecutionem pharaonis: et similiter iesus christus
in egypto latuit propter persecutionē herodis Matt. ij. c.
* **In diebus illis**

Allego.

E statim viscera misericordie suscepit / et miserta est infantis: hec
 veniens in plaude inuenit moysen iacentē expositum a suis / et
 fecit eū nutrire. Nutrit apud suos: ibi agit infantia: fortior fa-
 ctus ducit ad eā adoptat in filiū. Moyses legem significat.
 Genes ergo ecclia ad aquas baptismi suscepit legē intra ti-
 bin / clusam / et bitumine linitā. Tibin
 g est tegminis ex papyro cōtextū / et vir-
 gis: vel ex cortice arborū formatum. In-
 cebat ergo lex clausa intra hōi tegmi-
 na pice et bitumine linita: vilibus. s. et
 tetrīs iudeorū sensibus fordebat obli-
 ta vsq̄quo ecclia veniret ex gentibus
 et assumeret eā de luteis et palustribus
 locis intra sapiētie aulas et regalia te-
 cta. Infantiam tñ apud suos transigit:
 apud illos enī qui eam spūaliter non
 intelligunt paruula est et infans et la-
 crentiū habens cibos: cū ad ecclia ve-
 nit fortior est moyses et validior: amo-
 to enī velamine lre perfectus in lectio-
 ne eius cibis inuenit. Percedē nu-
 trimentoꝝ accipit a filia pharaonis:
 apud quaz lex nascit et nutrit: sed quid
 est quod synagoga accipit ab ecclia? pu-
 to illud quod moyses dicit: ego in non-
 gentē in emulationē vos inducā in gē-
 tem insipientē: in iram vos cōcitabo.
 Synagoga ergo de ecclia hanc merce-
 dem accipit / vt ultra idola nō colat: vi-
 des enī gētilēs ita ad deū puerfos / vt
 ultra idola nesciāt: erubescit ultra idola
 colere. Nos quoq̄ si pharaonē habu-
 imus patrē / si nos in opibus malis ge-
 nuit: cū venerimus ad aquas assumā-
 mus legē dei: nō nobis fordeant lre ve-
 lut tegmen obscurū: q̄ parua eius sunt
 et lactantia comedamus / que pfecta su-
 mamus: et itra cordis tecta regalia col-
 locemus: grandem et validū habemus
 moysen: nihil de eo paruū: nihil vile
 sentiamus / sed totū magnificū: totum
 egregiū: totū elegans. totū enī maguū
 est quod spūale est et sublimis intelli-
 gētie. a **Hernescq̄ in ea rē. Fid.**
Dyptice Moyses. i. christus ad flumē lauacri
 et aquā baptismi a fidelibus inuenit.
 Moyses plorabat: et christ⁹ veter⁹ ho-
 minis quē induerat pctā deslebat. Cū
 resuscitando lazarū fleuit: iudeorū de-
 plorans pfidiā vel miserā. Filia pha-
 raonis descendens ad lauacrum flumi-
 nis collegit infantē: quia de gentibus
 ecclia lauacri salutaris scificationē de-
 siderās excepit a synagoga matre car-
 nali christū expulsum quasi infantē: qui
 tūc paruulis videbat cū in hōie cerne-
 ret. Inuenit illa moysen clausum in va-
 sculo multis agrestibus virgultisq̄ cō-
 texto: et ecclia christū recōditū in cordi-
 bus scōꝝ qui in vnitāte p̄texti ex mul-
 tis psonis oēs in christo vnū corp⁹ effi-
 ciunt / et eū religiosa obseruatōe susci-
 pientes tuent. b **Adultumq̄ tra-**
didit rē. Ra. Refert Josephus q̄ si-
 lia pharaonis adultū moysen ad patrē
 suū adduxit / cui ille coronā suā iposuit:
 quā statim moyses p̄iecit: qm̄ ibi scul-
 ptū simulacrū vidit. Cū sacerdos qui
 ibi aderat voluit interficere eū dicens:
 qz egyptus esset subuertēda per ipm̄:
 sicut ex oraculo demonū acceperat. Sed pharaonis filia libe-
 rāuit eū. Cū autē pfecte esset etatis / missus est a pharaone p̄tra
 ethiopes. Cūq̄ sciret p̄deserta serpentib⁹ plena se pfecturū /
 tulit ibices. i. ciconias egyptiacas: castraq̄ metatus profe-
 rebat eas / vt serpētes deuorarent et fugarent: sicq̄ exercitus
 securus trāfige-

Nico. de lyra
 Et exposuit eū in. Nōmē est loci in q̄ carices crescūt /
 et sunt per-

et sunt herbe facte ad modū gladij et manum secāt tangentis.
 b **Stāte pcul rē. i. maria.** Sed videt q̄ hic fuerit tēpta-
 tio diuina. Dicit dū q̄ nō: qz homo in periculo p̄stitutus / i nō
 omittat ea q̄ pōt facere p̄m humanā. puidentiā nō tēptat deū:
 nec peccat residuū diuine puidentiē cōmittēdo: sicut dictū fu-
 it de abraā **Gen. xij. ca.** Amrā vero et
 yroz eius de conseruatōe moysi fece-
 rāt qd poterāt via humana: et seruādo
 vltra exposuissent piculo mortis / nō so-
 lū puerū s̄ etiā seipos: et ideo eligētes
 min⁹ malū / cōueniēter exposuerūt eū
 p̄dicto modo: bñ p̄sidentes de diuina
 puidentiā circa puerū quem deus p̄-
 dixerat populum israhel liberaturum.
 e **Ecce autē descēdebat.** Dicit p̄se
 q̄nter describit pueri nati educatio: et
 valde mirabilis a filia ei⁹ qui mortē il-
 lius et oim̄ aliorū masculorū q̄rebat / cū
 dicit: **Ecce autē descēdebat de domo**
 regia q̄ erat in alto respectu fluminis.
 d **Et puelle eius rē. i. per ripam**
 fluminis: et dicit a crepo as: quia pro-
 pter p̄cussione aque solent ibi fieri /
 cauitates et figure. e **In papyrio**
 ne. Nomen est loci vbi crecit quidā
 iuncus qui vocat papyrus. f **Ua-**
 gientē. i. plorantē. g **De infan-**
 tibus hebreorū est hic. Quia scie-
 bat p̄ris edictū de ipis submergēdis.
 h **Uis inquit vt vadā rē. Et p̄-**
 dictis p̄z q̄ puer erat elegātis forme:
 imo vt dicit Josephus erat ita ḡosus
 q̄ omis aspiciens eum afficiebatur ad
 ipm̄: et ideo filia regis voluit eū nutri-
 re vt sibi eū in filiū adoptaret / vt patz
 p sequētia: et ideo p̄mo fecit sibi porri-
 gi mammillas pluriū mulierū egyptia-
 rum / sed ipse renuebat: et tunc soroz pu-
 eri que astabat dixit: q̄ si ml̄ier hebreā
 mammillam sibi porrigeret forsitā ipse
 acciperet tanq̄ de muliere hebreā na-
 tus: cui dicto tanq̄ rationabili filia re-
 gis assensit: et tunc soroz pueri ad que-
 rendū se obtulit / et vocauit matrē pu-
 eri tanq̄ extraneam: cetera patēt vsq̄
 ibi: i. **Quē illa adoptauit in lo-**
cū filij. Quia naturalē filium nō ha-
 bebat. k **Vocauitq̄ nomē ei⁹**
moysen. In lingua enim egyptiaca
 moys aquaz significat: vs: saluatum:
 ideo subdit ratio nominis / cū dicitur:
 l **Quia de aqua tuli eū.** In he-
 breo habetur vocat mosse: et significat
 extractū vel eductū: et subintelligit de
 aqua. m **In diebus illis.** Dicit
 describit inclinatio adulti. sicut enī su-
 pra dictū est: ex dei puidentiā ordina-
 tus erat ad liberādū pplm̄ israhel: et ideo
 erat inclinatus ad eos visitandū: et p
 posse suo adiudandū: et hoc est quod
 dicit: n **Udidit afflictōez eoz.**
 Non solum oculo corporis sed etiam
 mentis per compassionem: quod patz
 per effectū: vnde et subditur: o **Et**
virum egyptiū. Iste erat vnus de
 prepositis egyptijs sup filios israhel ad
 cōpellendū eos ad afflictōez laboris.
 * **Percutiētē**
 * m **In dieb⁹ illis postq̄ cre-**
 uerat moyses egressus ad frēs
 suos. Quia christus anno tricesimo sue etatis exiit ad p̄-
 dicandū iudeis qui dicunt eius fratres / eo q̄ p̄m carnē de iu-
 deis fuit natus. Et in eius psona dicit **Ps. xxi. e.** Narrabo
 nomen tuū fratribus meis. Quod adimpleuit predicando iu-
 deis. n **Udidit rē. virum egyptiū percutiētē quē**
 dā de hebreis fratrib⁹ suis. Per egyptium qui tenebro-
 sus interpretatur diabolus intelligitur qui iaculo peccati mor-
 talis percutere populum christianum nititur.
 * **Percutiētē egypti**

Dyptice

Histori.

forma moysi

Dolle

Doralit

secur' trāfigebat noctē. An ergo venisset ad civitatē quam ex pugnaturus erat: adamauit eum ethiopum regina & im condictum civitatē ei tradidit & nupsit: inde est q' aaron et maria iurgati sunt aduersus moysen propter ethiopiā p'orem.

Cūq' circūspexisset huc atq' illuc. Aug. De hoc facto moysi satis disputauimus in illo ope qd' de vita patriarcharū aduersus faulstū scripsim': vtrū indoles i eo laudabilis fuerit: qua hoc peccatū admiserit: sicut vber terra an vtilia semina q' dā herbarū inutiliū feracitate laudat: an ipm factū iustificandū sit: Ad ideo nō videt: q' nullā adhuc legitimā potestatem gerebat: nec diuinū acceptā: nec humana societate ordinatā: & tñ sic ut stephanus ait vt in actibus ap'lorū putabat itelligere frēs suos q' per euz deus daret salutē illis: vt per hoc testi moniū videat moyses iam diuinū ad monitus (qd' scriptura eo loco tacet) hoc audere potuisse. ¶ Istō. Allego. Moyses. i. christ' egyptū. i. diabolū nobis in hac peregrinatione iniuriosum nos defendēdo occidit: & in arena obruit occisum. latet enī in eis qui stabile nō habēt fundamentū. Ecclesiā p' in petrā edificat: & eos q' p' hū et' audiūt et faciūt prudētī viro cōpat: q' edificat domū suam supra firmā petrā. Alios p' stulto cōparat q' supra arenā edificat. b. ¶ Et egressus die alte. In hoc moyses figurā christi gessit: q' duo rū p'ploz discordiā in se angulari lapide pacificare studuit: qui iniuriā facit & reconciliatorē p'tempsit iudaic' est: q' p'dicationē christi reconciliatis repulit: & credētis ppli hostis p'stitit: vñ Joh. ix. f. Tu discipul' ill' sis: nos discipuli moysi. c. ¶ Timuit moyses & c. Aug. Si sic diuulgatū est verbū hoc. Duo sunt in hac locutione attendēda: qz pendet. i. sententiā: & sic dimissa est. Deinde quia verbū pro facto posuit. Que peperit

Nico. de lyra

Percutientē qndā de hebreis. Dicitur hebrei qd' iste fuit maritus salomith q' erat pulchra valde: de q' habet inferi: & iō iste egypti' in auroa fecerat surgere maritū eius occupando eū in labore: & tūc redijt ad vxorē eius q' recepit euz credēs eē maritū suū: & cū marit' postea cognouisset rem gestā/ arguebat inde egyptiū: p'p' qd' egyptius percutiebat eū & grauius affligebat. b. ¶ Cūq' circūspexisset & c. in quo apparet prudentia moysi.

Questio

Abscōdit sabulo / qd' de facili pot fieri in terra sabulosa. Sed querit hic quō moyses hoc fecit cū nō esset cōstitutus iudex eoz. Ad dato q' esset iudex vtpote pro percussioe simplici mortē: cuz tamē sola repercussio debere' im legem talionis / in qua dicit: Dentem pro dente / vulnus p' vulnere. Ad p'ntius dicendū q' moyses ex diuina electione ad liberationē hebreozū habebat auctoritatem vindicandī iniurias eis factas: & hoc sciebat per reuelationem diuinā: & hoc est quod dicitur Ac. vii. ca. Existimabat autem cognoscere frēs / q' per manū ipius de' daret salutē illis. Ad scdm dicen dū q' interfecit egyptiū / nō solū p' percussioe hebrei: sed etiā p' adulterio cōmissio fraudulēter / vt p'dictū est: qd' fuit notū moy si per hoc q' audiuit causam percussiois in cōtentioe pro dicto adulterio

Exod. 21. c

Ad scdm dicen dū q' interfecit egyptiū / nō solū p' percussioe hebrei: sed etiā p' adulterio cōmissio fraudulēter / vt p'dictū est: qd' fuit notū moy si per hoc q' audiuit causam percussiois in cōtentioe pro dicto adulterio

adulterio. Notandū q' Josephus. ij. lib. antiquitatū dicit q' moyses duxit exercitum egypti contra ethiopes et ibi accepit vxorē filiam regis de quo plenius dicit super lib'ū Hume. c. ¶ Conspexit du. & c. hebrei dicunt q' isti duo fuerūt dathan et abiron. f. ¶ Quis te constituit principem.

Nota de ethiopiā

ptium percutientem quendā de a. ¶ qui festināter trāsēit viā huius seculi. b. ¶ Omnes in christo fratres sumus: vnum patrem deum habemus.

hebreis fratrib' suis. ¶ Cūq' circūspexisset huc atq' illuc / & nullū adesse vidisset / percussum egyptiū

¶ discrete oīa p'spicendo: quia in sapiētia vicit superbū: nō potentia.

¶ morte sua. ¶ diabolū.

¶ in furis & aridis mentibus.

abscōdit sabulo. ¶ Et egressus die altero cōspexit duos hebreos rixantes: dixitq' ei q' faciebat iniuriā: Quare percutis proximū tuū? Qui rēdit: Quis te constituit pnci pē & iudicē sup nos? Num occidere me tu vis sicut heri occidisti egyptiū? Timuit moyses et ait: Quō palam factum est verbum istud: Audiuitq' pharao sermo nē hūc & q'rebat occidere moysen

¶ in membrīs. b. ¶ christū.

¶ in apostolis ad gentes. b. ¶ iudaico populo. i. spirituali egypto.

¶ que cōtradictio vel responsio interpretat: gentes enī prius cōtradixerūt: moratus est in terra madian: & se postea pie rēdētes obedierūt. ¶ diabolū.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

¶ populos.

¶ philosophi gentium scribe & pharisei iudeoz vel sacerdotes idoloꝝ. ¶ Locutione.

¶ a morte. ¶ christū.

¶ aqua sapientie. b. ¶ simplices aias.

¶ qui & raguel & cyneus dicit. ¶ Raguel pastio dei vel amicus eius deus.

¶ q' an gētiliū supstititōi subiecte. b. ¶ ecclesie de gentib' septiformi spū illustrate.

¶ baptisimi vel doctrine celestis. b. ¶ legis scientiā vel mundanā.

pro bono pacis ad quod illos inducebat: reddidit verbum pungituum.

¶ Non occi. me tu vis / ac si dicat: bñ appet q' tu es vn' homicida & malus hō. b. ¶ Audiuitq' pha. Dic

¶ p'scūit dicitur p'dictio moysi tpe ad ueritatē: vbi p'mo dicitur et' p'scūatio: scdo diuina p'solatio / ibi: Erāt aut.

¶ Circa p'mū dicit: Audiuitq' pha. ser. hūc / videlz q' moyses vnū occiderat de p'positis reg' ad vindicandū vnū ex hebreis q's exolos habebāt. i. ¶ Erāt q'rebat occi. moy. Tum qz interfece rat p'positū et' qd' redūdabat i iniuriā regis. ¶ Tū qz f'm q' dicit Joseph' circa tps q' nat' fuit moyses / qdā sacerdos egyptioꝝ diuinatōib' intētus / dixerat regi q' circa pueros hebreoz attendere q' vn' nasci debebat de hebreis q' pplm isrl' d' egypto educeret: & regnū egypti hūiliaret: & iō cū audiuit factuz moysi celat' tñ p' hebreis etiā i iniuriā regis: existimauit q' eēt ille de q' ille sacerdos dixerat. k. ¶ Qui fugi. & c. Dicit hebrei q' moyses fuit captus & adduct' corā rege vt decapitaret: sed euasit miraclose / vt pleni' dicit. j. iiii. ca. l. ¶ Erāt aut. Dic dicitur moysi si fugiet' p'solatio: & p'mo ex susceptio ne et' curiali. scdo ex morte sui aduersarij / ibi: Post multū. Circa p'mū dicit: Erāt at sacerdoti madiā: f'm hebreos sacerdos h' accipit p' maiore vl' magnā te: sicut dicit. ij. Reg. viij. Filij dauid sacerdotēs erāt. m. ¶ Septē filie / nec mirādū si filie magnoz habebāt curā de gregib' alendis: qz iste erāt diuiti antiqz. n. ¶ Et impletis cana. Per adiutorij moysi / vt. j. dicit: o. ¶ Super uenere pasto. & c. qz foris erat cōsuetudo / q' p'us cōgregarent greges oēs anqz biberēt: sic dicit. Beñ. xij. c. sed p' adiutorij moysi puenerāt horā hauriēdi aquā: & iō eas defendit a pastozibus. p. ¶ Que cum reuertis / sent & c. i. anūm vt dicunt aliq. De lius tamē videtur dicenduz cum alijs q' fuerit pater qui vocatus sit plurib' nominibus. f. raguel: & ietro: cyneus & obab: & dicit hebrei q' vocat' est ietro / quod significat adiciens: qz addidit legi vnum caplin. f. de ordinatio / ne p'puli per tribunos & centuriones s' quinquagenarios & decanos: vt habetur infra. xvij. Vocat' autem obab vt dicit. i. diligēs: qz dilexit legē: & cōuersus fuit ad iudaismū: vt habet ibi dem. xvij. ca. & patet littera vsqz ibi: Jurauit ergo

Diuisio

¶ 23. q. 3. c. nō iherēda. et de peni. dil. 2. c. vt p'gnouerūt

¶ p'ponit

¶ causa odij regis cōtra moysen

Diuisio

¶ Petro mitra noia habet

Petro mitra noia habet

¶ Alst gre / ges.

¶ Moralit

¶ c. ¶ Percussū egypti. & c. Christū enī diabolū percutit & tūc et' rep'mēdo & aliq' in infernū retrudēdo: vñ Lu. viii. c. dicit q' demones rogabāt eum ne mitteret eos in abyssū. d. ¶ Egredisus die & c. faciebat iniuriā. De mutuis enī iniurijs legit christus fr' quēter iudeos in suis sermonibus increpasse. b. ¶ Audiuitq' pharao sermo. & c. Per quos designatur q' ¶ Qui fugiens & c. Perfugam moysi ad sacerdotē madian intelligit ascensio christi ad patrem qui nomie sacerdotis intelligit: eo q' sacra dans ethimologizat.

Allegori. **Q**ue pe. rē. **Al.** **Ch**rist^o eccliam de gētib⁹ sibi coplauit: q̄ munere spūs septiformis vna est i fide catholica. vñ/ **Cañ. 6. b** **G**na ē colāba mea. q̄ gignit filiū q̄ vocatur aduena: r̄ alter⁹ q̄ dei adiutoriu. **A**duene enī snūt sancti sup terraz/ sed dei adiutorio nūq̄ corent **Post multū vero tempis rē.** **Allegori.** **P**ostq̄ moyses i terra madian duxit vxorē/ mortu⁹ est rex egypti: qz cū chri⁹ stus in orbe terraz gētes ad fidē puerit/ destructus est principatus diaboli. **Moralit** **I**ngemiscētes. **M**oraliter. **N**i si moriat in te rex egypti nō cognoscis te opprimi seruitute egypti et opibus luti r̄ lateris: nec corde ingemiscis: nec vociferaris ad dñm vt liberaret te.

Nico. de lyra

Que pe. rē. **Al.** **Ch**rist^o eccliam de gētib⁹ sibi coplauit: q̄ munere spūs septiformis vna est i fide catholica. vñ/ **Cañ. 6. b** **G**na ē colāba mea. q̄ gignit filiū q̄ vocatur aduena: r̄ alter⁹ q̄ dei adiutoriu. **A**duene enī snūt sancti sup terraz/ sed dei adiutorio nūq̄ corent **Post multū vero tempis rē.** **Allegori.** **P**ostq̄ moyses i terra madian duxit vxorē/ mortu⁹ est rex egypti: qz cū chri⁹ stus in orbe terraz gētes ad fidē puerit/ destructus est principatus diaboli. **Moralit** **I**ngemiscētes. **M**oraliter. **N**i si moriat in te rex egypti nō cognoscis te opprimi seruitute egypti et opibus luti r̄ lateris: nec corde ingemiscis: nec vociferaris ad dñm vt liberaret te.

Additio

In ca. ij. vbi dicitur in postilla. Filiā leui. **Additio. j.** **S**cōm hebraice lfe veritate oportet dicere/ q̄ iochabeth mī moysi fuit filia leui: tū qz infra. vi. ca. vbi trāslatio nra habet: **A**mram accepit vxorē iochabeth patruelē suam: hebraica lingua habet: **A**ccipit amrā iochabeth auā suā in vxores. vñ glo. quā reprobat postillator: verissima est: nonobstantibus obiectionibus postillatoris. **N**am quod primo obijcit ex eo q̄ iochabeth fuit mortua ante afflictionē populū: nullā habet necessitatē ex littera. **I**n vera enī cōputatione aīarū que ingressē sunt cū iacob in egyptū: quā approbat postillator super **Beñ. lxxij.** nō cōputat iochabeth: licz quidā hebrei hoc voluerint dicere sine fundamento: vt. s. patz in postilla in dicto ca. **D**icit aut obijcit scdo. d. q̄ dato q̄ adhuc viueret / opteret dicere q̄ ip̄a iochabeth esset in natiuitate moysi. **xxx. annoz.** put large deducit in postilla: nō est verum nisi p̄supposito q̄ iochabeth cōputaret inter psonas que ingressē sunt egyptū cū iacob: quod quidē p̄suppositū in lra nullū habet fundamentum/ vt dictū est. vñ ad hāc obiectionem postillatoris tollēdam: potest dici q̄ leui genuit iochabeth per magnum tps post suū ingressum i egyptū vtp̄ta per. lx. annos fere/ q̄bus subtractis a numero. cxx. annoz q̄bus fuerūt in egypto prout deducit in postilla: remanēt. cl. a quibus si retrahatur. lxx. anni quos habebat moyses i exitu de egypto: put in fra. vi. ca. remanēt. lxx. anni: i qua etate erat iochabeth cū genuisset moysen: quod nō esset ad miraculū cōputandū cū leui pater ip̄i iochabeth vixit. cxxvij. annis: r̄ totidē fere chaath frater ip̄ius iochabeth. **S**imiliter r̄ **A**mram vir eius: vt patz infra. vi. ca. **N**ū igit tūc tēporis hoīes illius cōgregationis. i. ip̄ius leui attingebāt cōmuniter etatē. cxxvij. annoz: nimirū si femina illius cognationis cōcepisset cū esset septuagenaria: r̄ multo minus mirandū de cōceptione aaron r̄ marie qui fuerant cōcepti ante q̄ moyses: r̄ p̄ seque in minori etate. **S**ara autē erat nonagenaria r̄ desierāt ei fieri muliebria: vt. s. **Beñ. xvij.** r̄ ideo nō est accipiēda in argumētū p̄tra predicta. **D**icēdū est igit q̄ vxor **A**mra fuit iochabeth soroz caath/ p̄ ut dicit in glo. p̄dicta. **E**t idē dicit in trāslatiōe chaldaica/ cui lra hebraica vt dictū est oīno cōsonat: lz nō idē dicat trāslatio nra. **N**ec pōt p̄dicta obijci p̄ hoc q̄ leui nō esset in etate generandi in anno. lx. post ingressum egypti. **N**ā leui in ingressu egypti erat. xlv. annoz fere: qd sic p̄z: **N**ā iacob stetit in domo laban p̄ spacū. xx. annoz: vt. s. **Beñ. xxxi. ca.** a q̄bus si subtractant. vij. anni q̄bus seruiuit iacob anq̄ accepit līā: r̄ tribus annis fere q̄bus nati sūt ruben symeon r̄ leui successiue: vt. s. **Beñ. xxxix.** remanēt. x. anni fere a natiuitate leui vsq̄ ad finē. xx. annoz p̄dictozū/ a q̄bus si subtractant. vij. anni q̄bus seruiuit iacob

Vxor amrā

Anni leui

At ille: Ubi est inqt? Quare dimisit hoīem? Uocate eū vt comedat panē. Jurauit ergo moyses q̄ habitaret cū eo. Accepitq̄ sēphorā filiā eius: que peperit ei filiū que vocauit gersan dicens: Aduena fui in terra aliena. Alter⁹ vero peperit: que vocauit eliecer dicens: Deus enī p̄ris mei adiutor me⁹: r̄ eripuit me de manu pharaonis. Post multū vero tempis mortuus est rex egypti. Et ingemiscētes filij isrl̄ p̄pter op̄a vōci iustos: r̄ aures e⁹ i p̄ces eoz p̄s. xxxij. c. ferati sunt. Ascēditq̄ clamor eoz ad deū ab opib⁹: r̄ audiuit gemitū eoz ac recordatus est sedēris quod pepigerat cū abraam isaac et iacob. Et respexit dñs filios israhel/ et cognouit eos.

Aduena fui i tra rē. **Al.** **Al**ter⁹ dō pepit. **Q**ue vocauit eliezer: qd iter p̄ tat dei mei adiutoriu: in b̄ recogscens diuinū b̄ficiū in liberatōe ip̄i de manu pharaōis/ r̄ in p̄fectu ip̄i in tra aliēna. **e** **Post multū.** **D**ic ponit moysi p̄solatio ex morte aduersarij/ cū dicit: **Portu⁹ est rē.** **Q**ui p̄equebat moysen: r̄ mors e⁹ fuit reuelata moy si a deo in terra madian: vt h̄. iij. ca. ad eius p̄solationē. **g** **I**ngemiscētes filij isrl̄. **Q**uia veniēte rege illo nō audebāt oñdere in palā anxia tē animi/ ne graui⁹ tractarent. **E**t audiuit gemitū eoz: loquit scriptura de deo p̄m modū humanū. **T**ūc enī dicit aliquis clamorē alicuius audire/ cū incipit eū adiuuare. **h** **A**c recordatus est. **M**ō qz obliuio cadat in deoz: sed qz ad modū recordantis se habuit p̄bēdo filijs isrl̄ auxiliū p̄p̄ merita patru. **i** **E**t respexit dñs filios rē. **o**culo misericōdie. **k** **E**t cognouit eos. **i.** ad modū cognoscētis se habuit oñdendo dilectionē circa eos.

Additio

uit iacob in domo laban p̄ gregibus nato iā ioseph: vt in p̄dicto ca. restat q̄ a natiuitate leui vsq̄ ad natiuitatez ioseph fluxerūt quicq̄ anni fere. **I**oseph aut cū iacob r̄ filij ei⁹ ingrederēt egyptū erat. xxxix. annoz. **N**ā cū p̄mo stetit coram pharaone erat. xxx. annoz: r̄ postea fluxerūt. vij. anni fertilitatis/ r̄ duo sterilitatis: vt supra **Beñ. xlv.** **S**equitur ergo q̄ leui in illo ingressu erat. xlv. annoz fere vt dictum est: quibus si addant. lx. anni vsq̄ ad natiuitatem iochabeth: sequitur q̄ leui erat. cxx. annoz cum eam genuit: quod non est contra cursum nature. **A**ei enim vixit centum xxxvij. annis: vt infra. vi. ca. r̄ sic tēpe generatiōis iochabeth adhuc remanebat quarta pars fere etatis sue trāseunda. **C**ōstat autē q̄ in modernis tempibus licz duratio cōmuniter mē suretur in. lxx. annis iuxta postillā: adhuc homines tamē generant cū sint. lx. annoz r̄ vltra: q̄uis nō remaneat nisi octaua seu septima pars etatis fere. **A**d illud autē quod obijcit dicit q̄ matrimoniū cū ania illicitū erat p̄m legē: r̄ q̄ multa que pertinent ad matrimonium fuerāt obseruata ante legē: quod intēdit p̄bare per hoc q̄ iudas cōiunxit onan filiū suū vxori fratris sui defuncti: vt **Beñ. xxxvij.** **A**d hoc dicēdum q̄ an leges si aliqua obseruabatur de his que pertinent ad matrimonium: hoc erat casualiter/ nō autē ex obligatione. **O**bligatio enim legis nō se extendit ad preterita: vñ manifestum est q̄ iacob habuit duas sorozes in vxores/ quod tamē p̄hibitum est in lege **Leui. xvij. c.** **T**hamar etiam p̄m legē incestus cōmisit sciēter cū socero suo iuda: r̄ tamē iudas eam iustificauit dicens: **I**usti⁹ or me est supra **Beñ. xxxvij.** **E**t quibus patet q̄ matrimonia que erāt illicita tempe legis/ nō erant illicita ante legē. **S**i autem cōtra hoc dicat/ q̄ iacob illas habuit ex iussu seu instinctu diuino: similiter r̄ thamar p̄pter fructū qui ex predictis matrimonijs secutus est: similiter potest de amram dici/ notabilis enim fructus fuit secutus ex illo matrimonio scz moyses legis/ r̄ redemptor: populū: r̄ aaron sanctus a quo linea sacerdotalis in illa lege incepit. **I**n eodem capi. ij. vbi dicitur in postilla: **P**ercussum egyptū: id est interfectum. **Additio. ij.** **N**ō est necessariū dicere q̄ moyses interficiēdo egyptū p̄cesserit vt iudez/ sed potius vt pars. **E**t debito enī charitatis quilibet tenet repellere iniuriā a p̄ximo si potest: hec **A**mbro. **S**tē qui nō repellit iniuriā a socio si potest: tam ipse est in vitio q̄ ille qui facit/ vt in scda sede. q. lx. articu. vlti. in respōsione ad secundum ar. r̄ quia hoc non poterat facere moyses per aliquam percussione/ nisi egyptius moreretur: imminebat enim sibi periculum si egyptius de hoc quod moyses percuteret eum reclamaret ad regem: idcirco oportuit vt moyses egyptium occideret ad liberationem proximi: vñ non oportet in hoc allegare adulterium egyptij de quo nulla fit mētio in sacra scriptura.

Ecodē ca.

In eo. ij. ca. vbi dicitur in postill. Juravit ergo moyses. **Additio. iij.** Verbum quod ponitur in hebreo frequenter in sacra scriptura et quod in translatione nostra interpretatur incipere: ut in libro Genesim. Abrahā alloquens deo dicebat: Ecce nunc incipi loqui. et Deuteronomio. i. a. Incipit moyses explanare legem. In alijs vero locis interpretatur quod iurare: ut in libro loco. et. iij. Regum. v. f. vbi dicitur de gieg: et iuravit. s. p. m. hebraica veritate vbi istud uniuersum cum est: et nihil aliud significat vbi quod ponitur nisi actum volendi: itaque sic dicitur: Incipit moyses explanare. s. l. iij. Regum. v. f. Maama dicebat gieg: quod vellet recipe duo talia nlla metiōe facta de iuramento: vbi in libro loco nihil aliud dicitur nisi quod moyses voluit hinc cum viro et. f. cū Petro nullo interposito iuramento.

Replica correctorij Burg. medace. In ca. ij. vbi postillator: improbat opinionem hebreorum dicens: tū mrem moysi fuisse iochabet filia leui rōnibus in hebreorum opiniōib' fōdati: ad q's Burgē. nō recte rñdet. Burgen. tñ volens magnificare fimbriā certamē assumit p suis hebreis: sustinēs pclusionē quā postillator: rōnabiliē improbat. Dicit nāq' Burg. q' vbi trāslatio nra hz. j. vi. ca. Accepit amrā vrozē iochabet patruelē suan. in hebreo habet vt dicit: auia suā: s. p. h nō pcludit ppositū suū: q' auia p m canonistas et legistas dicit m mris: quā auia nō durit vrozē. Tū q' vetula. Tū q' i linea ascendēte pinq: et si lex mrimony nondū esset posita: vt dicit Burgen. nature tñ honestas docuit qdam in mrimōis vitāda: vbi necessitas nō erat: imo videt legi nature repugnare plē nubere parēti v' ecōuerso. et sic qd allegat Burgē. s. p. mū argumētū postillatoris de etate: qd videlicet p seragita ānos post igressum iacob in egyptū leui genuit iochabet: ex lra haberi nō pōt: nec pbat p aliquā auctoritatē: ea igit facilitate ptenit q' pbat p m Hiero. s. l. r alia q' Burgen. adducit ad suū ppositū p suadēdū nō sunt fundata: etiaz dato s. nō pcesso q' iochabet fuisse auia amrā: adhuc nō habet q' Burg. intēdit q' fuerit filia leui. Pro q' notandū q' qdā libri habēt amita vbi Burg. dicit haberi auia: q' dato q' amita et si

amita et si p m legistas sit soror patris: est tñ cōmune nomen significans nō solum ppinquam ex cognatione: sed etiam ex adoptione: quibus sic stantibus nō habet q' ista iochabet fuerit filia leui soror caath: nec ex littera trahi potest. sufficit em q' iochabet mater moysi fuerit filia leui: id est de tribu leui: put dicit in postilla. Item caplo eodem vbi postillator nitit excusare moysen occidentem egyptium a peccato quasi auctoritate instinctus diuini fecisset: put sanctus Stephanus exponere videt: Act. vij. c. vbi Burg. instat dicens: q' debeat excusari q' si fecerit ex debito charitatis et societatis: put tenebat: allegās ad hoc beatum Ambro. sanctum Tho. scda scde. q. lx. Sed huic sententia opponit ex eo: quia idem sanctus Thomas dicit: Hoc debitum charitatis intelligi debere cum moderamine inculpate tutele: sed occidere pro pmissione (put in pposito) nō fuit moderamē inculpabile igit et. Quod excusare nitit Burgen. dicens: q' moyses ideo potuit excedere moderamen: quia repcutiēdo citra occasionem ipse percussus accusasset moysen et incurrisset periculum. Simile persuasum esset furibus vt occiderent vim passos: ne per eos accusari valerent: quod horrent pie aures. Item in eodem capitulo vbi postillator: dicit moysen fecisse cautionem iuratoriā ppter nostram translationem que dicit: Juravit moyses. Burgen. redarguit nostram translationem dicens: q' in hebraica littera nō ponit aliquid pertinens ad iurandum: sed quicquid sit de littera hebraica de quo nō iudico: nisi q' puto soli Burgen. contra beatum Hiero. et omnes alios nō esse credendum: presertim vbi ratio videt militare in contrarium: rationabiliter em estimandum nō est hominem potentē sicut ietro describit: ad solam et nudā expulsionem voluntatis sine alia adhibita cautione homini aduenire: cuiusmodi fuit moyses tradere filiā in matrimonio: et eū facere diuitiaz suaz pncipem. sed nulla legif hic apposita cautio nisi iuratoriā. psumendū est igit p beato Hiero. in translatione nostra et alijs: q' vbum h' positum significet iuramentū allegatione Burgen. nō obstante.

Auia

Amita

Blo. ordi.

Moyses autē et. Ca. III Apparuitq' ei. s. l. Al ego. Erat flāma in rubo et nō cremabat. Rubus spine pctōz iudeorū: flāma in rubo vbi dei. i. lex data illi pplo. s. z flāma rubū nō cōpurit: q' lex data pctā eoz nō psumit. Alij in rubo flāmante eccliaz intelligūt que psecutiōibus inflāmat: que loquēte in se dño nō cremat. Q' dñs moysi in rubo apparuit/ ostēdit: q' in ecclia appareret fidelib': nec alibi. Būt hebrei ideo in rubo deū apparuisse moysi/ ne posent sibi inde idolū sculperē iudei. S' per em deus idolatrie occasionē recidit. Grego. Doral. Moyses admixtus egyptijs q' vigilabat mudo: ideo vocē dñi nō audiebat. s. z extincto egyptio postq' in destū fugite/ dū illic. xl. ānis degit/ a t're nis tumultib' obdormiuit: et iō diuinā vocē pcepit. Tū ei mēs ab exteriorib' sopif: vbi dei penetrat veraciū. Burē q'ppe cordis turba frenaz cogitationū p'p'pēs claudit. Mō ei p'p'cte hō sufficit ad vtraz diuinus: q' si exteri' auditū apit: iteri' obsurdicit.

Moyses Ca. III at pascebat oves a. s. l. s. focii sui. ietro cognati sui sacerdoti madiā.

Cūq' minasset gregē ad interiora deserti/ venit ad montem dei oreb. Apparuitq' ei dominus in flamma ignis de medio rubi: et videbat q' rubus arderet et non

Nico. de lyra

breo dicitur: q' i talib' nō pōt imago fieri: ne pplus isrl' q' vctur' erat ad locū illū rōne dicte apparitōis aliqd faceret ad idolatriā p'p'nes. f. Et videbat q' zc. q' flāma occupās rubū rubi viriditātē nō minuebat: s. z cēt materia cōbustibilis. p hoc autē designabat q' labor asfligens q' p

Allegorice. a. Moyses at et. Allegorice/ p moysen significat iohes baptista pascēs fideles christi cognati sui. Mā m' ei' cognata fuit marie matris christi: vt dicit Luc. i. d. Et ecce elisabeth cognata tua zc. Iohes em p'di catiōis pabulo fideles christi pavit vt dicit q' tuoz euāgeliste. b. Cūq' minasset gregē ad inte. deserti. i. ad asperitatē penitentiē quā p'dicauit

Uenit ad montem dei. Id est ad christum qui dicitur mons: Dan. ij. g. Lapis q' p'cusserat statuā factus est mōs magnus/ et impleuit vniuersam terrā. Ad hūc montē venit btūs iohes christū psonaliter cognoscēdo ac etiā baptizandō. d. Apparuitq' ei dñs i flāma ignis: Id est in plenitudine spūs sancti. nam in baptismo christi iohannes vidit sup eum spiritum sanctum descendentem in columbe specie: ad notandum in christo plenitudinem spūs sancti. e. De medio rubi. Per rubus spinosum/ intelligitur similitudo carnis peccati que fuit in homie christo. f. Et videbat q' rubus arderet et nō comburebat. Per quod signabat q' mortalitas carnis nō absorbebat in christo ex presentia diuinitatis.

Doraliter. a. Moyses aut et. Per moysen oves pascentem intelligit p'dicator: vbo et exemplo pasces dñi greges. b. Cūq' minasset gregē ad interiora deserti. i. ad pleniorē cognitiōez moy' et fidei. c. Uenit ad montē. i. ad altitudinē p'p'latiōis et orōnis. exēplo christi d quo dicit Matth. xiiij. c. Dimissa turba ascēdit in montē solus orare. d. Apparuitq' ei dñs in flāma ignis. Illuminādo plen' ei' intellectu et inflāmādo affectū: eo tñ mō quo cōpetit aie carni mortali vnite. Ideo subdit: e. De medio rubi. Per quē mortalis infirmitas designatur. Et quia talis contemplatio excitat desiderium ad amplius cognoscendum/ Ideo subditur: t. Uadā et videbo

Doralit

Diuisio

Nico. de lyra

Moyses at. Sic pñr describit missio moy. Ca. III si ad liberatōez ppli/ et pmo describit sibi facta cōmissio. scdo cōmissiōis executio. j. iij. ca. Abijt moy. zc. Adhuc pmo describit apparitio diuina. scdo cōmissio sibi facta/ ibi: Cui ait dñs. tertio instructio circa agēda/ ibi: Dixitq' moyses. Circa pñm notat apparitōis loc' cū dicit: b. Cūq' minasset zc. Tū q' ibi erat meliora pascua. Tū ad elōgādū te a fra culta: ne greges pascerent aliena blada. c. Uenit ad mō. zc. Ille est mōs sinai q' p'dicit: h' mōs dei rōne cui' futuri: q' de' ibi datur' erat legē. describit etiā mod' apparēdi/ cū dicit: d. Apparuitq' ei dñs. In heb. h' r: Apparuit ei āge lus dñi. Angel' ei ille apparebat et loq'bat in psona dei: et iō aliqñ āgel' / aliqñ dñs noiat: p m q' dicit btūs Greg'. sic Esa. vi. b. Angel' q' purgavit labia Esaie cū calculo ardētī: vocat seraph rōne inflāmātiōis: s. z nō cēt d' ordie seraphico. e. In flā. ig. zc. Erat ei ppls isrl' ad idolatriā pñ: et iō apparuit i flāma q' nō pōt imāgie figurari: et i rubo siue vepre. vt in hebreo dicitur: q'

Oreb

Allego.

Doralit

obsurdescit. a Cernēs aut zc. Greg. Angel q moysi apparuisse describit: mo dñs / mo angel memorat. Angel: qz exterius lo qndo seruit. Dñs: qz interi pñdes loquēdi ef / ficaciā tribuit. Cū enī loquēs ab iteriore regit: z p obsequiū angel / z p inspirationē dñs memorat. b Vocauit eū

de medio zc. Greg. Sepe sil ter / renis z celestib subitātis p angelos loquit deus / sicut hic cū ignē rubūz sociat: atq aliud sup / aliud iferi iūxit. Qd tūc solū agit / cū aliqd ma / gnū ex pñctiōe signat. Mā p succēsu rubū moysen alloquēs ostēdit: qz do / ctor ppli fieret q z legis flāmā pcepit z pcti spinā non vitaret: vt qd ex illo populo exiret / qui igne deitatz carnis nostre pctā quā rubi spinaz acciper: z incōsumptā hūanitatē substantiā i ipsa diuitat flāmā paret. c Sol ue calciamētū zc. Bñ. Quia nul lus. f. digne pñsistere vel deuz videre

† de pe. di. 1. c. sūr qui. Deu. 24. a

Doralit 132. q. 4. c. recurat.

pōt / nisi cūcta terrena z mortalia vi / tia deponat. Aliter veterū pñtudo erat / vt si spōsus spōsam repudiaret: i signū repudiū discalciaret. Bñ moy / ses discalciari iubet / ne ad ecclesiā q i rubo significat quasi sponsus acce / dat calciat: hoc enī christo seruandū qui verus ē sponsus. De quo Iobes ait: Cui nō sum dign solnere corrigi am calciamētū ei. Iob. i. d. d U di afflictionē zc. Greg. Doralit ter. Sparsis foris mētibus ad seipm redire cuiqz difficile est. Quia piana itinera semel captos tāto delectabilē tenēt: qz qd libuerit nō licet. Quia cū discipline mun n obuiat: nulla re tributōis pñcipit pena que terreat. Sz clausis ocul cordis pñcipit aīaz z tanto securi mala tpalia penetrat / quāto durī bona eterna despat. Sz ista reproboz nequitia / electoz vitaz quasi grana a paleis sepat: z dū affli git expedit: qz dū violēta ingerit / fe / stiāre ad supna cōpellit: qd i israeliti co pplo moyse vocāte z pharaone se uicte signat. Moyse enī ad vocan / dū missus ē / cū pharao duris opibus vīget: vt ali vocādo traheret: ali se / uicēdo impelleret: vt plebs in seruitio turpiter fixa vel vocata vel impulsa moueret: hoc quotidie agit dū pñ / catis celestib pñijs / seuire i electos reprobi pmittunt: vt qz egypt. i. vi ta pñsens oppñsit blādies / adiunet pre mēs: vt dū deus puocat cruciatus i / pellat. c Et educā de terra zc. Greg. Rudi pplo de pñenti vita ali quid pmittē dū fuit / vt posset i futuro robustius solidari. Si enī pua nō ac cipet / magna nō crederet. De g lar / giendo terrena suadet z celestia: vt percipiēs qd videbat / sparet qd non videbat. f In terrā bonam et spaciosam. Grego. Pñsens pro / speritas aliqñ dat / vt ad meliorē vi tā puocet: aliqñ vt in eternū plenius damnet. hinc israeliticis terra chana an pmittit / vt qñqz ad eterna speran / da puocent.

Nico. de lyra

* fligēs q p ignē designat / filios isrl i qbus erat hūana in firmitas nō pñmeret nec deleret: sz mag / mirifice liberarēt: ad qd exequēdū p moysen dñs appebat moysi: z iō tal appa ritio facta ē / pñ pueniētiā negocij / sicut et alie apparitiōes hñmōi cōmuniter fiūt. a Moyse moyses. Ista dupli catio significat dilectionē: z excitat vocati attrētiōz. b Me appropies inqt huc. ac si diceret: hūana fragilitas nō p / sumat arcana.

sumat arcana dei inq̄rere curioso: qz sc̄ptū ē Prouerb. xrv. d. Qui p̄scrutator ē maiestatis opprimef a gloria. c Solue calciamētū: qz modus erat antiquoz z sp̄aliter hebreoz nō ingredi sc̄ta loca pedib calciat: z inde ē q saraceni nō audēt intrare locū orōnis nisi discalciati. d Terra sc̄ta ē: pp̄t di uinā apparitiōz ibidē. e Abscondit moyses fa. l. pp̄ter diuinā reuerētiā. f Qui ait dñs. Dic p̄sequēter descri bit cōmissio facta moyfi ad liberatōz po puli cū dicit: g Uidi afflictioz po pu. m. oculo cōpassionis ad ipm libera dū: z i B dñs apuit moyfi p̄dicte visiōis mirabilis itellectū: qz licet diuinā nō sint p̄suptuose inq̄reda: tñ p diuinā reuelati onē sūt hūiliter suscipēda: z iō qñ moy ses curioso se nō ingessit / sz humiliter fa ciē suā abscondit / tūc dñs ei reuelauit: qz abscondit talia a sapiētib z prudētibus: z reuelat ea p̄uiliis: vt habet Pat. xi. d. b Descēdi. l. p effectū: qz de i se de / scēdere nō pōt. i In terraz bo. qd ostēdit cū subdit: Que sūt lacte z mel / le. q. d. cū puo labore facit magnū fructū k At spaciōsa. qd p̄t ex b: qz habi tāt ibi multe gētes: qz exp̄munt cū b̄dit: l Ad loca chananei z ethei. tacēt aut hic gergezei: z i plurib alijs locz vbi ceteri noiant: qz vt dicit hebrei nō resti terūt filijs isrl p bellū sicut alijs: sz d terra recesserūt an ingressum filiorum israel. m Clamor ergo. pp̄t occisiōz puu / loz innocētū / z pp̄ter iūstā afflictionē laboratiū: qz occisiō innocētū dz clamare ad deuz. Bñ. iij. b. Ecce vox sanguinis fr̄is tui abel clamat ad me d̄ra: Silr af flictio vel defraudatio laboratiū. Iaco. v. a. Clamor eozū in aures dñi sabaoth zc. n Sed veni mittā te. licet enī esset p̄ntialiter corā eo / tñ dixit veni: p b significās vt deberet esse. p̄mpt ad sulci piēdū mādātū dei mēte z volūate / sicut erat p̄sens corpe. o Dixitqz moy ses. Dic p̄sequēter describit ipsi moy si istructio z p̄fortatio / q̄ requirebāt ad tātū officiū suscipienduz: z p̄mo instruit z p̄fortat p̄bis: * z p̄fortat p̄bis: * z p̄fortat p̄bis: *

Discalciati

† Iob. 5. d. Act. 7. d

Bergezei

Diuisio

Allego.

Doralit

combureret. Dixit q moyses:

† vel non. Opera mortua

† affectibus. b Ecclesia ad quā ne / mo accedit calciatus.

† de pedibus tuis: Locū enim in quo stas / terra sancta est. Et

† merita parentuz bono: uz sepe filijs sub ueniunt.

† ait: Ego sum deus patris tui: deus abraam et deus isaac et

† inclinando.

† Abscondit moy ses faciem suam: non enim au / debat respicere contra deū. Cui

† misertus vt liberem.

† ait dominus: Uidi afflictionez s / populi mei in egypto: et clamo / rem eius audiui / propter duri / tiam eorum qui presunt operi /

† compatiendo p̄sentialiter liberando.

† bus: et sciens dolorem eius: descendit vt liberem eum de ma /

† terrena dat vt suadeat ad celestia: z q̄ uisibilia p̄cipit d̄scat sp̄are inuisibilia.

† nibus egyptioz: z educam de /

† terra illa in terram bonam z spa /

† ciosam: in terrā que sūt lacte z /

† melle: ad loca chananei z ethei /

† z amorrei z pherezei et euei z ie /

† busi. Clamor ergo filiorum is /

† rael venit ad me: vidiqz afflicti /

† onem eorum qua ab egyptijs /

† opprimuntur. Sed veni / mittaz n /

† te ad pharaonez: vt educas po /

† pulum meuz filios israel de egypto. Dixit Moyse ad deum. o

onis patrie: que aliquādo retardat pp̄ter necessitatē populū. Exemplū de beato Iohāne euāgelista qui dixit christo sibi ap / parēti ppe suā mortē: Quoties rogauit te vt venirem ad te et dixisti mihi: Expecta vt liberes populum mihi credituruz. Et de beato Martino legit: Scimus quidē desiderare te christū sed salua sunt tibi tua p̄mia: nec dilata minuent: nostri potius miserere quos deseris.

da puocentur: quia rudis populus p missionibus nō crederet: nisi a pmissore aliquid in vicino piperet. Nō ergo solum spe ad res: sed rebus quoad qz ad spē trahit. vñ Ps. ciii. d. dedit illis regiones gentiū z labores p ployz possederūt: vt custodiāt iustificaciones eius/ z legem eius requirāt. **Qui est misit me ad vos zc.** **Wittur moyses ad pharaonem puniendum z tandem occidendum.** **Disfa est lex ad diabolū destruendum.** **Hierony.** Scribens ad marcellā de decem nominibus dei: sexto loco ponit nomen Eieie quod in Exodo legitur: **Qui est misit me ad vos.** Deus enim solus qui exordium non habet: vere essentie nomen tenet: quod per angelum dictum est moyfi nomē eius querenti: quia in eius comparatione qui vere est: quia incommutabilis est: quasi non sunt/ que mutabilia sunt. quod enim dicitur fuit/ nō est: z quod dicitur erit/ nondum est. Deus autē tm est qui non nouit fuisse vel futurū esse. Solus autem pater cum filio et spiritus sancto vere est. Quis essentie comparatum nostrum esse/ nō est. Unde z dicimus: **Qui est deus:** quia essentia diuina vita uiuit: quam moys non habet. **Ad terram fluentem lacte z melle zc.** Aug. Utrum hoc spiritualiter accipere debemus: quia p proprietatem non hec erat terra que data est hebreis. An modus locutionis est qua vbertas z suauitas terre laudatur. **Exhibitis**

Nico. de lyra

z confortatur verbis. secundo ex socijs adiunctis/ ibi: **Ingredierisqz tu z seniores israel ad. tertio ex mirabilibus signis/ in principio capituli. iiii.** Circa primum ponitur moyfi stupefactio dicentis: **Quis ego suz?** **Ac si diceret: omnino sum insufficientes ad tantum negocium.** Et ideo dominus consolatur eum dicens: **Ego ero tecum.** Qui sum sufficiens z potens ad te protegendum et dirigendum. **Et hoc habebis signū qz miserim te.** Scdm hebreos hoc refertur ad precedentia. ac si dicatur: visio quam tibi ostendi in rubo est tibi pro signo qz ego mitto te. p catholicos refertur ad sequentem litteram/ cum dicitur: **Cum eduxeris populum meum de egypto: imolabis deo super montē istū.** **Ac si dicatur: Ego predico tibi qz post educationem populi mei imolabis deo super montem istuz: z cum hoc tibi acciderit: erit tibi certum signum qz fui tecum in educatione populi de egypto.** **Erit etiam tibi signuz de futuro: quia dominus dixerat moyfi duo: scilicet educationem populi de egypto: et inductionem eius in terram lacte z melle fluentem: z ideo sicut immolatio p dicta erat signum respectu preteriti/ liberando eos mirabiliter de seruitute egypti: ita esset signum respectu futuri scilicet qz eos introduceret mirabiliter in terram pmissam. **Si dixerint mihi/ quod ē nomē eius: quid dicam zc.** Moyses enim in hoc expresse quesuit de nomine mittentis: z tacite de eius conditione: et dominus re**

Qui est dei ē nō hoīs s facere. vñ: Stia mea nō ē mea: s qz misit me zc. **Job. vii. b.** **Quis ego suz vt vadā ad pharaonē: z educā filios isrl d egypto?** **Diuinitas cū humanitate** **Qui dixit ei: Ego ero tecum: z hēbis signū qz miseriz te: Cū eduxeris pplm meū de egypto: imolabis deo sup montē istum.** **Ait moyses ad deū: Ecce ego vadā ad filios isrl: z dicā eis: Be' patrū vroz misit me ad vos. Si dixerit mihi/ qd ē nomē ei: qd dicā eis?** **Dixit dñs ad moysen: Ego sum qui su.** **Ait: Sic dices ad filios isrl: Qui est misit me ad vos.** **Dixitqz itez de' ad moysen: Hec dices filijs isrl: Bñs deus patrū vestroz/ deus abraā z de' isaac z de' iacob misit me ad vos.** **Hoc nomē mihi ē i efnū: z h mēoriale meū i generatiōe z generationē.**

Uade congrega seniores isrl: z dices ad eos: Bñs de' patrū vroz apparuit mihi/ de' abraā z de' isaac z de' iacob/ dices: Uisitās visitāui vos: z vidi oīa qz accidit vob' i egypto: z dixi vt educā vos d' afriqz ad terrā fluentē lacte z melle: z au diēt vocē tuā. Ingredierisqz tu z seniores isrl ad regē egypti z dices ad eū: Bñs deus hebreoz vocāuit nos. Ibimus viam in solitudine: vt imolem' dño deo nro. Sed ego scio qz nō dimittet vos rex egypti vt eatis nisi p manū validā. Extendā q

dominus respondet primo de secundo scilicet de conditioe mittentis ipm dices: **Ego sum qui sum.** In hebreo habetur: **Ero qui ero.** p vtrā qz tamē litteram idem significatur: scilicet necessitas essendi z eternitas et immutabilitas per omnem modum/ que est conditio propria z singularis ipsius dei. omnia enim alia eo ipso qz sunt de nihilo habent principium suū esse: z sunt vertibilia in nihil: quia subtracta mantenentia diuina/ caderēt in non esse: z ideo non esse conuenit eis qstū ē ex se: sed esse habent a deo. p quod dicitur **Esa. xli. f.** **Ecce vos estis ex nihilo: z opus vestrum ex eo quod non est.** **Sic dices ad filios israel.** **Ac si diceret: si queratur a ter: qz misit te? Rñdēb: h Qui est misit me ad vos: Id est ille qui habet ex se necessitatem essendi: z plenitudinem absqz restrictione z determinatione aliqua. **Dixitqz itez deus ad moysen: Hec dices filijs zc.** **Ac si diceret: si querant se/ cundo de nomine mittētis te. Respō debis: Dominus deus patrū vestroz deus abraā z deus isa. zc. hoc nomē mihi est zc. z sequitur: **Uade congrega seniores isrl.** **Non intelligitur hoc de omnibus senibus populi: quia cum in populo illo essent sexcenta milia peditū: vt habet infra. xij. f. Omēs senes populi non possent d' facili congregari: sed per seniores hic intelligunt iudices: qui habēt pplm regere. **Uisitās visitāui vos.** **Hoc modo loquendi vsus est: quia ioseph moriens sic predixerat: Post mortem meā deus visitabit vos z ascendere faciet de fra ista: vt habet **Gen. l. d. m. Et audient vocem tuam.** Erant enī homines prudentes z scientes pmissionem factam abrae: **Gen. xv. d. vbi dicitur: Quarta generatione reuertentur huc.** Et ideo videbant qz tempus sue liberationis instabat: z ideo verbis moyfi crediderūt ante qz faceret signa. d' quibus dicitur sequē. **ca. n. Ingredierisqz.** **Hic ponit instructio z consolatio moyfi ex societate sibi adiuncta ad loquēdū regi egypti/ cui dicitur: Ingredierisqz tu z seniores israel zc. **Ibimus viam trium dierum.** **Non dicit vnius diei aut duorum: quia non essent sufficienter elongati ab egyptijs: qui lapidarent eos si scirent eos immolare animalia que ipi colebāt tanqz deos. nec dicit sex vel octo: quia videtur qz non quererent deo immolare: sed magis fugere. z ideo dicit trium dierum: non plus exprimendo/ vt sic qstō petitio esset magis rationalis: tātō rex egypti esset magis inexcusabilis de inobediētia ad deū. Sciebat em dñs qz illā petitionē nō exaudiret/ z sic mereret a deo flagellari: intantū qz inuitus maiorā pcederet. s. totalem eritū: z nō solū pcederet: imo ad exitū de terra cōpelleret: vt dicit. **j. xij. ca. vñ subdit: p Sz ego scio qz nō dimittet vos.** **Ad mandatum meum simplici verbo factū. Ideo subdit: qz Nisi p ma. va. Id est p dntē meā ipm cū p plo suo grauitē affligentē: sic patebit in sequētibz.**************

Daboqz gras

Nota poetas legendos
Va **M**o eribit? **Aug.** Ad mada
 uit dñs hebreis vt acciperent ab egyptijs
 vasa argētea & aurea & veste: at
 qz addidit: & pdabim eos: mādari hu
 ius nō pōt eē iniustū iudiciū. **M**ada
 tū enī dei ē: de quo nō iudicādū s; ob
 tēperādūz fuit. **I**pse enī nouit qz iuste
 mādauerit: ad seruū ptinet obediēter
 facere qd mādauit. **V**asa argē
 tea & aurea **zē.** Argentuz & auz ab
 egyptijs petim? vñ tabernaculuz deo
 fabricem? euz poetas & philosophos
 legimus: vt dininam scripturam sa/
 pientius & facundius legamus.

Nico. de lyra

Daboz gratia. **D**icitur he
 brei q i exitu ppli de egypto dñs de/
 dit eis tantā grām q liberaliter offe/
 rebāt & dabant eis iocalia pēiosa: sed
 hoc nō videt cōcordare littere sequēti
 vbi dicit: **P**ostulabit mulier a
 vicina sua. **P**ostea etiam subditur:
Et spoliabit?

Additio

In ca. iij. vbi dicit in postilla: **M**oyses autem.
Additio. **I**n h ca. l. **E**xo. iij. ptinet exordiu redēpti/
 onis ppli dei ab egyptiaca captiuitate: sic
 i euāgē. missus ē angel? ga. **L**u. i. c. exordiu hūani gener? cō
 tineat: vñ sic & i illo nomē ppliū xpi redēptor? exōmif? ita & h
 nomē ppliū dei pncipalit liberāt? ostēdit. **E**t qz postill. i h ca.
 nimis breuif se expedisse videt: cū tñ magna i ea ptineat rō
 ne p dicit: iō certa qdā i h ca. p tēta/ vteri? aliq attēdēda seu
 declarāda videt spālit: qz p mū ē q n videt nēcariū dicere i
 h loco/ qz idē angel? qñqz lo qbat i psona dei iō de? noiet?
 nā p m serie lre/ put etiā vba plane sonāt: pōt dici q ille q ap
 paret i forma ignis erat āgel? apparēs ad excitādū mētē mo/
 ysi: vt cernēs miraculū accederet ad audiēdū vocē & vba di/
 uina. **S**z cū seqt: **C**ernēs aut dñs zē. hec vba & etiā vba se
 quētia imediate pnt itelligi ab ipō deo dicta. put sonāt. **S**e
 cūdo posset qz admirari quō moyses illā āgelicā visionē vi/
 dedo & vba dei audiēdo nō legit adorasse? **M**oyses enī scōrū
 erat i h mōi visioib? seu apparitōib? adorare: vñ **B**en. xvij. a
 legit de abraā/ q tres vidit & vnū adorauit: & de iosue legit
Bosue. v. d. q cū sibi dixisset āgel? **E**go sū pnceps exercitus
 dñi zē. q cecidit. p n? i trā adorās: qd itelligit de adoratione
 dulie respectu āgeli: s; h nō videt fieri mēto d aliq adoratōe
Ad qd videt dicit dñs q h & qdā alia i h ca. p tēta faciūt ad
 comēdatōez hūilitat? ipi? moysi: de q legit. **J**. **M**u. xij. a. **C**ir
 aut moyses erat hūilis valde. **Q**uī rō ē: qz nō estabat se di/
 gnū ad adorādū s; pot? ad modū publicanū: cui? hūilitas a
 dñō comēdat? **L**u. xvij. c. q ex magna hūilitate nolebat oculos
 ad celū leuare/ seipm vilificādo: sic & moyses i hoc loco. legit
 enī: **A**bscōdit moyses faciē suā: nō audebat ei aspicerē dēū
 qd maiorē ostēdit hūilitatē qz adoratio corpal: nihilomin? tñ
 moyses corpalit adorauit. i h enī q dicit: **A**bscōdit faciē suā:
 etiā adoratio corpal itelligit: nā sup h vbo absco dit/ glo. dic
 iclinādo tñ vultū hūilitat? p sū terrā: vt facies sua eēt absco
 dita ne aspiceret dēū: & sic p p q cū iteriori hūilitate adora
 uit. **T**ertio cū dicit i lra: **Q**uis ego sum? ostēdit hūilitas ipi?
 moysi i vbo: q p? ostēta fuerat i actu iteriori mētali: & etiā
 exteri? i corpal/ vt dicitū ē: p hec enī vba h? q ad neutrū eoz
 q sibi a dñō iniūgebāt estabat se dignū. s. nec ad h vt iret ad
 pharaonē etiā p modica re/ cū pharao eēt magn? rex: & de h
 dicit: **Q**uis ego sū vt vadā ad pharaonē? **P**ro scōdo nec etiā
 estabat se dignū ad edicēdū pplm isrl? d egypto: licet n eēt
 i p tate pharaōis: cū ducat? tāti ppli reqrebat viz magne pri
 dētie & vritut?. **E**t nota q nō dicit/ nō sūz ego dign? ad h vt
 vadā/ s; qz sū ego? qd denotat maiorē hūilitatē: sentiebat ei
 se nō inabilē solū ad p dicit/ s; etiā p tēptibile: qd sonāt vbat:
Quis ego sū? q. d. vil sū. **C**ōse qñē q rto dicit i lra: q dicit ei:
Ego ero tecū. **C**irca hec vba sūt multe & varie expositōes/ q
 re due cōiozes ponūt in postilla: & tñ nēvra eoz vidē suffice
 re. **I**lla enī q dicit q h qd dicit: **E**t habebis signū: referē ad vñ
 onē factā moysi i rubo: q qdē visio (vt dicit) fuit data moysi
 p signo q de? mittebat eū: ē expositio q rūdā hebreoz: s; nō
 oīno videat cōtinere vritatē: **L**ū qz moyses n petiuit tale si/
 gnū/ vt patz i lra: s; solū ostēdit deo fragilitatē suā di. **Q**uis
 sū ego?

Questio q
 re moyses
 non adora
 uit

Enī manū meā & pcutiā egyptū i
 a **P**lagis. **b** **Q**ue nemo aliis facit.
 cūctis mirābilib? meis q factū?
 a **Q** vt oēs videāt ne possint excusari. **b** **Q** vi
 sum i medio eoz: pōst hec dimit
 tet vos: daboqz grāz pplo huic
 corā egyptijs. **E**t cū egrediemi/
 a **Q** nō ē ihonestū qd deo pncipite ē factū.
 a **Q** sollicita aīa: vt ecclesia. **b** **Q** a cōcella/
 nea sua. **c** **Q** poete & phi quodāmodo sūt
 mulier a viciā sua et ab hōspita
 nob vicini. **a** **Q** morū & operū honestates.
 b **S**ua vasa argētea et aurea ac vē/
 a **Q** onādo erudicōdo. **b** **Q** maiorēz. **c** **M** i
 stes: ponētisqz eas sup filios & fi
 lios **Q** auferēdo q tabnaclo dei vilia sūt
 lias vras: & spoliabit egyptū. **c**

Et spoliabit egyptū. **Q**d
 non vidē vey si egyptū eis dedissent:
 et iō dicendū q ab egyptijs receperūt
 per modū mutui: et sic secū portauerūt
 bona egyptioz: qui erant intenti ad se
 peliendū mortuos suos: qz nulla erat
 dom? egyptioz in qua nō iaceret mor/
 tuus: vt habet infra. xij. ca. ideo obliu
 sūt repetere. **N**ec tñ hebrei cōmiserūt
 furtū: qz volūtate & auctoritate dñi hoc
 fecerūt/ vt p p h qui est dñs simpliciter
 omniū rerū: & iō sine iniuria & iniusticia
 quacunqz potest vni auferre/ et alteri
 dare pro sua voluntate. **C**onsideran/
 dū etiam q ex consideratione persona
 rū ista dei ordinatio fuit rationabilis:
 qz hebrei in multis valde et grauibz
 seruiant egyptijs: nec habuerant re
 compensationē laboris sui/ nec violen
 tie sibi facte: nec pro submersione par/
 uulorū suoz habuerāt emendā vel re/
 cōpensationē: et iō egyptijs eis in mul
 tis tenebant. **H**is dicit? patet lra.

**Furtū he
 breorum**

Additio

In ego? vt dicitū ē: **L**ū qz ex h videt q moyses eēt modice fi/
 dei q etiā vidēs signū miraculū māsifeste: & audiēs diuina vba
 dubitasset vtz illa vba eēt sibi diuīt? dicta: q si ita esset repu/
 tare? sibi ad culpā: sic d carcharia legit **L**u. i. b. **E**o q nō credi/
 disti vbi meis: qd tñ nō legit i h loco: nec aliq d sile. **S**cōda
 vō expositio q dicit q cū dicit: **H**oc hēbis signū: referē ad i mo/
 lationē futurā q facta fuit a pplo dei sup mōtē sinai: q qdē im/
 molatio debebat eē signū certificās moysen de duob?: qz vnū
 erat pteritū. s. q de? fuerat cū moysē i educitōe ppli d egypto.
Aliud erat futurū. s. futura iductio ppli i terrā pmissā: q qdē ex
 positio vidē: incōueniēs q ad vtrāqz pte. **D**e pmo p p: nā qñ i
 molatio facta fuit i mōte/ oīno supfluū erat signū ad certifican
 dū q de? mirabilē liberasset pplm de puitate egypti: cū h eēt
 cūct? manifestissimū p expiētā. **D**e scōdo vō p p: nā (vt pstat ex
 lra) nō fuerat moysi cōmissa itroductio ppli de egypto ad ter/
 rā pmissā/ s; educitio ppli de egypto. dicit enī: **P**ittam te ad
 pharaonē: nō faciēs mētione de itroductioe ad aliā terrā: vñ
 saluo meliori iudicio alit iste passus videt exponēd?. **A**d qd
 sciēdū q moyses i h loco nō fuit locut? deo aliq vba itreduli/
 tatē sonātia: vt ex h reqret aliq d signū certificās ipm moysen
 s; solū exposuit deo hūilitatē suā ad tātū officū qd sibi cōmitte
 bat di. **Q**uis ego sū vt vadā? i q itelligebat tacite q rōnabili?
 debuisset mitti ali? ap? ad h: vñ dñs rñdet ad p mū: **E**go ero te
 cū. q. d. & i tu nō es sufficiens ex te/ meo auxilio eris sufficiens.
Ad scōm dicit: **E**t hēbis signū q miserim te cū educeris po
 pulū de egypto. **P**ro q sciēdū q sic de? i noua lege p paupes
 & ipotētes voluit iducere fidē suā p orbē/ vt ex h mag? luceret
 d? & potētia diuina: iuxta illd. j. **C**oz. i. d. **I**nfirma mūdi ele/
 git de? / vt sortia qz pfūdat: pari rōne voluit i antiqua lege p
 moysen (q modice reputatōis erat: itātū q i etate. lxxv. annoz
 gregē pascebat/ vt p p i lra) fieret liberatio ppli & ei? educitio d
 egypto: vt sic tota vritus & potētia hū? liberatiōis soli deo at/
 tribueret: & pplis iducere ad imolādū deo i recognitionē suā
 bñficiū & nulli alteri: & h sonat lra cū dicit: **H**oc hēbis signū q
 miserim te cū educer? pplm de egypto: vt id qd dicit: **H** habebis si
 gnū: referat ad inabilitatē ipi? moysi ad tātū officū: & sen?
 ppter h ego elegi te/ nō potētē nec fortē: qz h erit signū q mise
 rim te. s. q nō vritute p pta h fecisses/ s; mea vritute et potētia: q
 rōne tu & ipe pplis imolabit? deo sup mōtē istū: & sic iabilitas
 seu debilitas moysi quā deo ostēdebat ad excusatiōez suā/ erat
 itēta a deo: vt eēt signū manifestū de h q illa educitio fuisset a
 solo deo: & qd sibi soli erat imolandū i recognitionē suā bñficiū.
Quīto sequit i lra: **E**cce ego vadā: si dixerit mihi: qd ē no/
 mē ei? qd dicit: **I**n q passu ad lraz fiūt qdā obiectiōes. **P**ro
 enī obijcit sic: aut nomē dei erat notū moysi an reuelationem
 h mōi/ aut nō erat ei notū antea: si sic/ supflue qrebat h itez sci/
 re: si aut nō: qre qrebat h i psona filioz isrl? & n pot? i sua pso/
 na di. **N**otū fac mihi nomē tuū. **S**i autē dicit q h nomē erat
 ei notū an h mōi reuelatiōz: nō tñ erat notū filijs isrl?: & iō qre/
 bat a deo vt posset eis idicare nomē dei vt ipi crederēt moysi i
 dicitōis. **C**ōtra h obijcit **R**a. **D**oy. i pma pte de directōe ca.
 lxxij. vbi de hac materia plire tractat di. q aut filij isrl? nomē
 sciebāt anqz a moysē audirēt illd/ aut n: si sic/ supflue eis istud
 nomē notificaret

**An nomen
 dei erat no
 tum moysi
 aut filijs is/
 rael**

A nomē notificaret: cū iā ip̄i sciret sic & ip̄e. si aut̄ ip̄i nō sciebāt antea: se q̄ret q̄ ex h̄ sibi notificaret a moyse: nō magis crede rēt ei: cū ip̄i nesciret vtz h̄ eēt nomē dei vel nō. Itē h̄c iter rogatiōez moyli obijcit a q̄busdā. Nā filij isrl̄i egypto existētes aūq̄ eis mitteret moyse: aut erāt fideles. s. h̄ntes fidez vni v̄r̄ dei: aut nō hebāt fidē d̄ deo vero. Nō ē dicēdū fili/ os isrl̄i nō h̄re fidē d̄ deo vero: q̄ tūc nō eēt ppl̄s dei: nec de eis dixisset de. Vidi afflictioez ppl̄i mei i egypto. Null' em̄ reputat̄ dei ppl̄s seu d̄ ppl̄o dei si sit eē verā fidē. Si at̄ erāt fideles. s. verā fidē h̄ntes d̄ vero deo: nō req̄rebat̄ alia noīa/ tio dei. sufficiebat em̄ q̄ moyse dixisset eis: Ille em̄ quē vos credit' eē deū: ille misit me ad vos. p̄serti cū eis isup declaraf ser: De' abraā zc. sic dictū fuerat moyli in p̄ma allocutione. Des ei erāt d̄ ritu circūcisiois q̄ fuerāt data abraē i signacu/ lū fidei: Gen. xvij. b. qd̄ ptz. j. iij. ca. vbi pp̄ circūcisioē si/ lū moyli volebat de' iterficere eū. Ad q̄z declaratiōez videt̄ vlteri' aliqd̄ dicēdū. Circa qd̄ attēdēdū ē: q̄ ex his q̄ dixērat dñs moyli sup sua missiōe vident̄ oriri duo: q̄ ab ip̄o moy se merito erāt inq̄reda. q̄z p̄mū ē: q̄ h̄ dñs exp̄sse dixisset moy si q̄ descēderat vt liberaret ppl̄m isrl̄i d̄ manib' egyptioz: ad qd̄ volebat mittē moyse ad pharaonē vt educeret ppl̄m zc. nō tñ eidē declarauit vtz h̄ volebat facē p̄ aliq̄s vias occultas: vtputa inclinādo cor pharaōis z suoz ad dimittēdū ppl̄m: seu p̄ aliq̄s plagas occultas: q̄ etiā fm̄ cursū naturalē fieri p̄nt: sic fecit i facto sarai vxoris abraē: Gen. xv. a. Sitr d̄ abimelech eodē ca. q̄ etiā ip̄az sarā dimisit. pp̄ reuelatiōez diuinā quā ha buit i somnis. Sitr z labā dimisit iacob cū gregib' suis. pp̄ reuelatiōez diuinā eidē i somnis factā: qd̄ indubie potuisset etiā in h̄ casu fieri p̄ volūtate diuinā: cui nemo pōt resistere. Aut forte de' voluit ppl̄m educere cū signis z pdigijis sup̄ na ture cursū cōez publice factz: put i effectu fuit oñsuz. h̄ em̄ pti nebat ad moyse scire: q̄ forte si de' p̄mo nō voluisset educe re ppl̄m/ moyse reputasset se aptū ad h̄: q̄ h̄ fieret sine p̄tēti one z pdictiōe: put i pdict' gest' ptz. Sec' aut̄ si scdo mō: qz tūc req̄rebat̄ magne instātie z p̄rouersie: sic ptigit in casu ad qd̄ nō reputabat se moyse dignū: vt iā dixerat. Sitr hec inq̄stitio ptinebat ad eū ex pte filioz isrl̄i: eo q̄ forte facili' z su/ auis veniret ad credēdū diuis p̄notic' z mādāt' p̄ internā inspiratiōez seu monitiōez diuinā q̄z p̄ miracula vel suasiōē moyli: vñ pp̄ h̄ petebat moyse nomē dñi sub q̄ debebat si/ lijs isrl̄i ista nūciare. nā noīa diuina cōis imponūf deo fm̄ opa tiōes q̄ ab eo pcedūt. sic cū d̄: Nō q̄si vir pugtor: oipotens nomē ei'. j. xv. a. z Esa. lv. d. Et erit dñs noīat' i signū eter/ nū. z sic ex h̄ q̄ sibi reuelaret nomē diuinū: s̄ q̄ ista liberatio debebat fieri moyse/ h̄ret certifiatiōez de h̄ q̄sito. In q̄ dē it̄rogatiōe videt̄ moyse nō tenere modū qd̄amō b̄tē v̄gi nis it̄rogātis: Quō fiet istud: Luc. j. d. Nō em̄ dubitabat de efficacia diuie volūtāt' h̄z q̄rebat modū. Scdm̄ q̄ ex dict' dñi oriebat̄ inq̄redū ip̄i moyli ē h̄. nā dñs dixerat ei q̄ ip̄e z ppl̄s imolarēt deo sup̄ mōtē pdictū: vñ volebat moyse scire nomē diuinū: s̄ q̄ tal' imolatio debebat fieri. Hoc em̄ nomē de' vere it̄lectū: h̄z nō sit cōicabile alicui creature fm̄ rē: ē tñ cōicabile fm̄ p̄icipatiōez: vt d̄ dicant q̄ p̄cipāt aliqd̄ diui/ nū p̄ similitudinē: iūf illd̄ Ps. lxxij. a. Ego dixi d̄i es. zc. Sitr ē cōicabile fm̄ opinionē: vñ sup̄ illd̄ ad Gal. iij. a. Nō ē q̄ natu ra nō sūt d̄i h̄uiebat'. Glo. nō sūt d̄i natura: s̄ fm̄ opinionē hoim. Et q̄ sacrificare seu imolare ē act' soli d̄o vero debet: vñ. j. xxij. ca. Qui imolat d̄ijs occidet: nisi soli d̄no. idcirco moyse q̄rebat aliqd̄ pp̄riū nomē diuinū: qd̄ eēt oib' mōis i/ cōicabile: vt sic ppl̄s ille q̄ p̄n' erat ad idolatriā: fm̄ quā leuif vocabāt creaturā noīe dei: vt. j. xxxij. c. d̄ vitulo dicebat: Hi sūt d̄i tui isrl̄i: vt in hac imolatiōe seu sacrificiō nō deuaret a via recta. Quā qdē expositiōe sic posita cessant obiectiōes p̄/ dicte. Nā ad p̄mā obiectiōez dicēdū: q̄ h̄ nomē diuinū qd̄ moy se q̄rebat: nec erat notū moyli nec etiā alijs filijs isrl̄i: put isra dicef. q̄rebat at̄ h̄ moyse i p̄sona filioz isrl̄i: z nō i sua p̄/ sona ex qd̄ā h̄uilitate z reuerētia. videt̄ ei qd̄amō temerariū seu p̄sūptuosū: p̄serti viro tā h̄uili dicere deo: Qd̄ ē nomē tu/ um: nō em̄ erat moyse ignar' q̄ iacob petētī nomē āgeli su/ it r̄nsuz q̄si ic̄epatiue: Cur petz nomē meū. s. Gen. xxxij. g. z iō moyse petebat i p̄sona ppl̄i cui mittebat: de q̄ p̄sumebat q̄ saltē aliq̄ eoz h̄ peteret. Ad scdm̄ dicēdū q̄ moyse nō petebat cognitiōez hui' noīs: vt p̄ h̄ filij isrl̄i crederēt ei: h̄z q̄ rebat pp̄ rōnes sup̄dictas. Ad tertiu' dicēdū q̄ h̄ filij isrl̄i z a p̄rtioz moyse h̄ret fidē d̄ deo vero q̄ est de' abraā zc. nō tñ hec noticia seu cognitio sufficiebat ad certifiadū moyse de alijs sup̄dict'. Cōseqnē sexto d̄ i l̄ra fm̄ trālatiōez n̄am: Dixit dñs ad moyse: Ego sū q̄ sū. At: Sic dices filijs isrl̄i q̄ est misit me

q̄ est misit me ad vos zc. quā qdē trālatiōez n̄faz: doctores nri cōis tenēt q̄ h̄ nomē q̄ ē: marie ē nomē pp̄riū dei: put sanctus Tho. i p̄ma pte. q. xij. ar. ij. i cor. q. vbi ad h̄ assignat qd̄ā rō/ nes: q̄z vna ē Hiero. ad marcellā d̄ decē dei noīb'. z Aug. i v. d̄ tri. q̄ qdē rō tal' ē: q̄ i h̄ noīe signat̄ imutabilitas pp̄ria di/ uini eē: qd̄ nō nouit p̄teritū nec futurū. Cetera em̄ q̄ mutabilia sūt: q̄si nō sūt. qd̄ em̄ d̄r fuit: iā nō ē. z qd̄ d̄r erit: nōdū ē. z iō d̄ deo marie pp̄rie d̄r q̄ ē in p̄nti. Que qdē expositio licet fm̄ trāf/ latiōez n̄faz sup̄dictā z ex auctoritate sc̄toz locū h̄eat: nō tñ vi/ det̄ h̄re locū fm̄ hebraice l̄re veritatē: vbi sic habet: Dixit dñs ad moyse: Ero q̄ ero. At: Sic dices filijs isrl̄i: q̄ erit misit me ad vos zc. P̄notē em̄ in quolibet loco vbi d̄r: Ero: hec dictio ebie: q̄ pp̄rie ē d̄bā substātiuū futuri t̄pis p̄me p̄sone indicatiuū modū: q̄ qdē dictio frequētissime ponit̄ in sacra scriptura: z nul lā aliā significatiōē nec equocationē h̄z: vñ fm̄ h̄ac l̄raz nō est dicēdū q̄ dñs in h̄ loco oñdit nomē pp̄riū suū. nā p̄ h̄ qd̄ dicit̄ qui erit: nō significat̄ eternitas: in q̄ nulla ē successio: nec etiāz imutabilitas: cū tñ in h̄ qd̄ d̄r q̄ erit: significat̄ a nō esse in esse: vel saltē ab esse p̄nti vel p̄terito in futurū: nec etiā necessitas es/ sendi h̄ oñdit: cū illa q̄ erūt nōdū sūt: vt ptz p̄ auctoritates san ctōz allegatas. vñ valde mirandū videt̄ de postillatore q̄ in h̄ loco veritatē hebraicā allegat mō pdictor: z tñ ex h̄ qd̄ dicit̄: Ero q̄ ero: intēdit̄ p̄cludere eternitatē z imutabilitatē dei z h̄mōit: qd̄ ē manifeste p̄ rōnē: z etiā p̄ mentē sanctōz: q̄ ista nō p̄cluse/ rūt: nisi ex d̄bo substātiuū p̄ntis t̄pis: nō aut̄ futuri vt dictū ē. vñ iste passus fm̄ hebraice l̄re veritatē aliē ē exponēd'. Ad qd̄ sciendū q̄ in d̄bis pdictis. s. cū dñs dixit ad moyse: ero q̄ ero zc. nō oñdit dñs moyli aliqd̄ nomē diuinū de nouo: s̄ potius ostēdit ei qd̄ nō erat it̄rogatio sua necessaria de h̄. Cuius rō est. nā sufficiebat filijs isrl̄i z etiā ip̄i moyli q̄ de' patrū suoz sc̄z abraā/ isaac z iacob/ quē ip̄i p̄ fidē cognoscebāt esse vnum deū: volebat esse cū eis ad educēdū eos de seruitute: siue h̄ fieret p̄ miracula potētia siue nō. i. aliē. z h̄ est qd̄ dicit̄: Ero q̄ ero. z ē sensus: Ero cū eis: q̄ ero tecū. statū em̄ sup̄ dixerat moyli: Ego ero tecū zc. ac si diceret: Ego dixi tibi q̄ ero tecū in hac libera/ tiōe. sitr dico q̄ ero cū eis. Et q̄ vtrūq̄ erat sup̄ eodē facto: id circo tñ semel p̄cludit: Qui erit misit me ad vos. q. d. nō debe tis vos curare quō: s̄z sufficiat vobis q̄ ero vobiscū. s. cū moy/ se z cū ppl̄o ad iplendū pdicta: in q̄ deus satis faciebat moyli etiā d̄ scdo motiuo sue it̄rogatiōis. s. q̄ ad imolādū deo suffi/ ciebat ppl̄o imolare vero deo quē p̄res coluerūt: q̄ etiā de' redi meret eos a seruitute egyptiaca: etiā si aliqd̄ nomē diuinū eis nō inotesceret: q̄ h̄ qd̄ est esse deū abraā isaac z iacob: q̄ educe ret ppl̄m isrl̄i de egypto: nō est cōicabile alicui creature. Et no/ ta q̄ antiq̄ hebreoz nō exponebāt h̄ qd̄ dicit̄: Ero q̄ ero: de ali/ quo noīe diuio: s̄z dicit̄ q̄ deus in r̄nsiōe offerbat se ppl̄o seu p̄mittebat eis q̄ esset cū eis in hac tribulatiōe egyptiaca: z in alia q̄z ptigisset. Et notādū q̄ hec dictio ebie q̄ in h̄ loco ponit̄ q̄ significat̄ ero vt dictū ē: nūq̄ in tota sacra scriptura ponit̄ p̄ noīe diuio: vñ si nomē diuinū eēt: rōnabile esset vt alicubi de' hoc noīe noīaret. Sequit̄ in l̄ra septio: Dixitq̄ itez de' ad moyse: hec dices filijs isrl̄i: Dñs de' patrū v̄roz misit me ad vos. Hoc nomē mihi ē eternū: z h̄ mēoziale meū i generatiōe z generatiōez zc. hec in l̄ra. Sup̄ qd̄ d̄bis h̄z nō modice atten tiōis sūt/ nihil videt̄ p̄scripsisse postillator: nisi q̄ vbi d̄r: Dixit q̄z itez de' ad moyse. li itez exponit vt referat̄ ad it̄rogatio nest: ac si dicat: si q̄rat scdo de noīe mittentis te. r̄ndebit: Deus patrū v̄roz: de' abraā zc. q̄ qdē expositio māifeste deuīat a ve ritate l̄re z h̄storie. Primū ptz: q̄ cū dicit̄: Dixitq̄ itez deus ad moyse: māifeste habet̄ q̄ li itez determinat id qd̄ d̄r: Dixitq̄ de'. z ē sensus: q̄ de' nō solū semel dedit moyli r̄nsiōē dices: q̄ est seu q̄ erit misit me ad vos: s̄z etiā dedit itez aliā r̄nsiōē. s. dñs de' patrū v̄roz zc. qd̄ sonat plane illd̄ qd̄ dicit̄: Dixitq̄ ite/ rū. Scdm̄ ptz: q̄ vt h̄storia testat̄ moyse nec filij isrl̄i scdo q̄si erūt de noīe mittēt: z sic moyse nō debuisset sibi nomē a deo reuelatū. p̄alasse ppl̄o: cū de' pdictiōe iussisset moyli: si q̄rat scdo. s. de noīe mittētis: r̄ndebis fm̄ expositiōez postillatoris. vñ aliē videt̄ dicēdū. s. cū de' in p̄ma r̄nsiōe. s. cū dixit: Ero qui ero. nō reuelasset moyli aliqd̄ nomē diuinū de nouo: s̄z potius ei oñderat q̄ nō erat sibi necessariū h̄ petere vt dictū ē: mō q̄si ex sup̄abūdātī voluit sibi notificare nomē diuinū in q̄ moyse certifiaret de pdictis de q̄bus certificari volebat: z de h̄ dicit̄: Dixitq̄ itez de' ad moyse. q. d. h̄ p̄ma r̄nsiō sufficisset: gratio se tñ volo tibi dare iteratā r̄nsiōē: p̄ quā nomē nouū. pp̄riū mi/ hi notifices filijs isrl̄i. vñ dicit̄: Dixitq̄ itez dñs ad moyse. Cir/ ca qd̄ nomē moyli in h̄ loco nouit̄ reuelatū plura occurrūt p̄si/ derāda ad sensuz l̄ralē ptinetia sp̄aliē. r̄ij. Primū. s. quō nomē diuinū h̄ reuelatū moyli scribit̄ in hebraica l̄ra. z ql̄iter ab he/ t iij b̄reis p̄nūciat

Nota de diuinis nomib'

Deus

Qui est

Ebie

Ero q̄ ero

D

De noīe diuino

breis pñuclat: z quō i alijs liguis trāsserat. Scdm. s. an pñi
ctū nomē. s. tetragrāmātō significet vey deū. Tertiu. s. an pñi
dictū nomē sit pñiū vl' appellatiuū. Quartū an pñi dictū nomē
sit maxie pñiū nomē dei. Quintū. s. an h nomē significet natu
ralit' vl' ad placitū seu ex istitutōe. Sextū an sit aliq' rō q' rēda
de hñdī istitutōe. Septimū an deo hñm significatiōz hñi no
mīs pñcipaliē pñineat miracula facere. Octauū an deo hñm si
gnificatiōz hñi noīs pñie pñineat imolari seu sacrificari. No
nuz an hñ pñdicto nomē pñie pñineat pplim hñ lege a deo data
cultui diuio applicari. Decimū an hñ nomē habeat spālē effica
ciā int' alia noia diuina. Undecimū. s. d solēnitāte hñi nomīs
apud hebreos. Duodecimū. s. quō sūt itelligēda hec pñba. s. h
ē mibi nomē i eternū: z hñ nomē mēoziale mēi i generatiōe z
generatiōe. Circa hñm dicēdū q' vbi i trāssatiōe nra dī i h
loco: Pñs deus patrū vfoz zē. i hebraica lra ē vnū nomē ex
q' tuoz lris cōpositū/ qd cōmuniter dicūt tetragrāmāton: a te
tra qd est quattuoz z grāma qd est littera: id est nomen quat
tuoz lfarū: q' qdē lre in hebraico sūt iste: pñma lsz i: scda h: ter
tia b: q' rta h: z sic hñ nomē scribit' apud eos sic: lsz i h b h. Istū
aut' nomen sic scriptū cū pñdictis q' tuoz lris nūq' pñuclat' ab
hebreis cōit' put i lra iacer: hñ i loco illi' vbi cūq' in sacra scptu
ra ponit' pferūt legētes adonai: qd ē aliud nomē diuinū cō/
positū ex q' tuoz lris: q' pñma est a: scda d. tertia n. q' rta i. z sic
hñ nomē scribit' apd eos sic. s. adni: q' quidē q' tuoz lre sic i he
breo syllabicat' / q' pñia noīs ex eis cōpositi pñuclatio ē ado
nai: qd qdē nomen adonai signat plane dñm cū additiōe mei
vel nri vel nrm. Pñmū aut' nomē. s. tetragrāmātō nō ē trā/
feribile i aliud nomen/ seu etiā plane exponibile sic adonai z
alia noia diuina: z iō trāssatores tā chaldei q' latini z etiā ara
bici posuerūt loco illi' dñm: q' ē trāssatiō scdi nomīs pñdicti. s.
adonai: nō tñ ē trāssatiō hñi noīs tetragrāmāton supradicti.

2. questio Circa scdm. s. an pñdictū nomē diuinū. s. tetragrāmātō signi
ficet vey deū: dicēdū q' sic. hñ eni testat' de' dicēs moysi i h lo
co d' h noie: Hoc nomē mibi ē i etnū: z Sa. xij. b. Ergo dñs
hoc ē nomē meū: i q' loco vbi d' dñs/ ponit' i hebreo nomē pñ
dictū: z sic i plib' alijs locis. Circa tertiu. s. an nomē pñdictū
sit pñiū vl' appellatiuū: dicēdū q' ē. pñiū: qd ptz ex hñ: nā huic
noi cōpetūt oēs pñietates pñioz noim: quaz vna q' pñcipa
lis ē z cōis i oñib' liguis ē/ nō hñe plurale nūez: cui' rō ē: nā
nomē pñiū significat substantiā nō cū qlitate cōi sed pñia: vt
grāmāticī dicūt: vñ ex pñdicti noīs natura nō inuenit' plurale i
lingua hebraica sic repit' i alijs diuis noib' / vt de hoc noie de
us vel dñs z hñmōi: z adhuc ampli' q' hñm formā istī' nomīs i
hebraico scptā/ nō posset ex eo fingi aliqd plurale: sicut verbū
gfa d' hoc noie simō possum' fingere plurale: vt dicēdo simo
nes. p mult': q' q' libet appellet' simō: talē eni fictionē plurali
tat' nullo mō patit' pñdictū nomē hñm formā: i q' forma ponit' i
lingua hebraica: vt ptz i ea eruditīs. Sūt aut' alie pñietates
noim pñioz i lingua hebraica/ q' nō faciliē i lingua nra ex
ponerent': q' qdē pñietates/ oēs adaptant' pñdicto noi. s. tetra
grāmātō: put Ra. abenbagra (q' maxim' fuit grāmātic' inter
hebreos) i hoc loco plene exponit: vñ manifestū ē hoc nomē
esse pñiū. Circa quartū. s. an pñdictū nomē sit maxime pñiū
nomē dei: dicēdū q' sic: nā inter oia noia que in sacra scptu
ra de deo dicunt' / cōiter tenet' q' hoc nomē q' ē/ ē maxime pñi/
pñiū nomē dei: put sanct' Tho. pñma pte. q. z ar. allegatis de
ducit: q' qdē opinio licet (vt deductū fuit) fundet' i trāssatiōe
nra q' hñ: Qui ē mīse me ad vos: illa tñ trāssatiō nra deli
rat manifeste a vitate hebraica: vt. s. oltē sū ē: tñ supposito. p/
pter reuerētiā scōz q' hñ nomē q' ē: sit nomē pñiūz dei: adhuc
vlti' videt' manifeste dicēdū/ q' hñ nomē tetragrāmāton/ est
magis pñiū q' hoc nomē q' ē: licet nō sit i aliq' alio noie seu p
aliud nomē trāsseribile seu pñe exponibile vt dictū ē: ex lris
tñ ex q' b' pñonit' pōt itelligi tā eē q' eēntiā: nihil aliud conno
tādo nec limitādo: qd maxie cōpetit eēntie seu eē diuio. For
ma etiā i q' ponit' hñm grāmāticā hebraicā pñiderata nec ē pñie
pñeta nec abstracta: nec aliqd tps i sui significatiōe includit:
cū sit pñie pñiū nomē: vñ oēs rōnes ex quib' scī doctozes di
cūt/ q' hoc nomē qui ē/ ē pñiū nomē dei: put i. q. z ar. allega
tis habet: pamplic' cōpetūt huic noi tetragrāmāton: qd sic pa
ter: nā vna rō sumit' ex hñ/ q' q' ē/ nō significat formā aliquā: hñ
ipm eē: z dī maxime esse pñiū nomē dei/ cui' solius ē sua eēn
tia: que qdē rō magis cōpetit nomī tetragrāmāton: qd signi
ficat tā eē q' eēntiā/ nihil aliud cōnotādo seu limitādo vt di
ctū ē/ q' huic nomī qui ē: quod solū significat ipm eē: nō exp/
mēs aliquā eēntiā q' sit eadē cū sui eē. Hñifestū ē enī q' d' q'
libet ente (etiā si nō sit idē cū sua eēntiā) ē vey dicere/ qd est:
vñ dicēdo q' est vel qd ē: de aliquo ente nō itelligit' q' sua es
sentia sit

Tetragrā
maton

Adonai

2. questio

3. questio

4. questio

sentia sit suū esse. Alia dō ratio que assignat ad hoc/ q' hoc no
mē qui est/ ē maxime pñiū dei: ē talis. s. q' quanto aliqua noia
sunt minus determinata z magis cōmunia z absoluta/ tāto ma
gis dicunt' de deo: ex q' cōcludit' q' hoc nomē q' est: qd se habet
indeterminate ad oēs modos essendi: noiat ipm pelag' substanti
tie infinitū dictū a damasceno: q' quidē rō cōcludit' q' hñ nomen
tetragrāmāton ē magis pñiū. min' enī determinate et cōmuni'
z absoluti' ē nomē significās eēntiā seu rē subsistentē absolute
z abstracte a quacūq' pñetide seu limitatiōe: qd magis pñinet
ad nomē tetragrāmāton: qd vt dictū ē significat esse seu essen
tiā: nō cōcretiue nec abstractiue/ nec cū tpe q' hoc nomē q' ē: qd
nō solū significat cū tpe: q' ē verbū pñentis tps/ sed etiā cōcreti
ue: nā hoc verbū ē: i sui significatiōe includit' eēntē: sicut alia d'
ba i sui significatiōe includit' pñcipia sua. Cōstat aut' q' ens si
gnificat cōcretiue: z p' sequēs itelligit' cū cōpositione: quod
nō cōpetit deo. Alia aut' ratio sumit' ex significatiōe sic: nā hoc
nomē qui ē/ significat esse in pñenti: qd maxime cōpetit deo: cu
ius esse nō nouit' pñeritū nec futurū: que quidē ratio manifeste
cōcludit' q' nō solū nomē tetragrāmāton/ sed etiā hoc nomē de
us magis pñie dicit' de deo q' hoc nomē q' ē: nā sicut eternita
ti nō cōpetit pñeritū nec futurū: ita nec nūc tps/ qd ē inter pñeri
tū z futurū. Cōstat aut' q' p' hoc verbū ē/ cōiter itelligūt loqn/
tes nūc tps seu tēpus pñinquū tēpori pñenti pñeritūm distin
guēs a futuro: quoz neutz cōpetit deo/ vt ē manifestū: nomen
aut' tetragrāmāton nō significat cum tpe/ sed solū esse seu eēn
tiā abstracte a quacūq' tps significatiōe. Si pñideret' etiā
hoc nomē pñdictū quantū ad illud a quo imponit': manifestū est
q' ē magis pñiū nomē dei q' hoc nomen qui est: nā hoc no
men impositū est ei ab ipso esse nō prout esse in creaturis seu p
creaturas cognoscit': sed put ē i mēte diuina: put declarabit' i
articulo sequēti. Silr ē magis pñiū q' tū ad modū significādī
nō enī hñ modū significādī. put creaturis cōperit. tal' enī mod'
significādī in nomibus semp' ē pñeritiuus seu abstractiuius: qd
nō cōpetit huic nomini/ vt iā dictū ē. Significat enī hoc nomē
qui est cōplexē/ vt patet: nomē aut' tetragrāmāton incōplexē
omīno. Si aut' pñideret' hoc nomē q' tū ad hoc quod imponit'
ad significādū: manifestū ē q' nomē tetragrāmāton ē magis
pñiū q' nomē deus: vel nomē qui ē: impositū enī ē ad signifi
cādū ipsā dei substantiā alteri incōicabile: z vt sic liceat loq' singu
larem: vt i. i. par. q. allegate. ar. ij. i rñsione ad pñmū arg. Ex q'
ptz q' hñ nomē ē oib' modis incōicabile alicui creature: q' signi
ficat q' si vt singularē seu idiuiduū. Nullū aut' nomē significās
indiuidualiē ē cōicabile mult' nisi metaphorice tñ: licet aut' in
aliq' locis scripture dicat' hoc nomē aliq' creaturis cōmu
nicari: vt infra. xvij. d. de altari edificato a moysi dī: Vocauit
nomē eius: Pñs exultatio mea: vbi ponit' hoc nomē: hoc tñ ē
aliter itelligēdū: vt in suis locis exponet'. Circa quintū scz
an hoc nomē significet ad placitū seu ex istitutōe seu natu
ralit' dicēdū q' hoc nomē sicut z cetera noia vocalia ex istit
utiōe significat: nō aut' naturaliter. Pñferunt tamē: q' cetera
nomina cōmuniter z vt in pluribus ex istitutōe humana si
gnificat: hoc nomē dō ex istitutōe diuina tñ. Si enī ex istitu
tione humana significaret/ notū esset hoc nomē saltē illis q' no
uerāt linguā hebraicā: cui' oppositū ptz ex hoc q' moysi queren
ti de nomine dei tanq' ipm nomē ignoranti deus dixit: Dic si
lij israel. Et sequit': hoc est nomē meū. Ex quo ptz q' nec moy
ses nec filij israel hoc nomē nouerāt an hñdī reuelationē: hoc
etiā ptz. j. vi. ca. vbi dī: Nomē meū adonai nō indicauit eis:
vt ibidē ostendit'. Dico aut' q' cetera nomina vt cōiter z in plu
ribus ex istitutōe humana significat' / ppter hoc q' pauca no
mina legunt' a deo instituta ad significandū: sicut. s. hñ. i.
Vocauit deus lucē diē: z ibidē: Vocauit deus firmamentū ce
lū z hñmōi: z sic de aliquibus singularib' paucis in pñmōdio re
rū pñentis: que quidē vocatiōes seu institutiōes pñormes sunt
pceptionib' humanis que de rebus habent': vt ptz pñiderant'.
De hoc dō nomine diuino aliter est sentiēdū. s. q' excedit oēm
cōceptū humanū. Ad cuius euentiā attendendū est: q' sicut
apud nos voces significātes res sunt signa eaz que sūt in aīa
passionū note: vt in. i. Periber. q' qdē passiones aīe res signifi
cāt naturaliter/ cū sint eedē apr' d' oñes: voces tamen que sunt
eaz signa nō naturaliter sed ad placitū significāt: vnde sunt di
uersa apud diuersos: sic suo modo considerare possumus apd
deum duplex nomen pñiū: vnū. s. mentale significās naturali
ter deum: z hoc mō filius dicit' nomē patris: vñ sup illud Isai.
xxx. f. Ecce nomē dñi veniet de longinquo. Glo. nomē dñi. i.
filius q' est nomen pñis. Cui' rō est: nā hñm sanctū Tho. i scptz
s. primū: di. xxij. ar. i. De' qui seipm cōphendit/ ipse solus se
ipm noiat pfecte (vt ita dicā) verbū coequale sibi generando.
hec ille.

5. questio

Pñs:

Hec ille. **A**liud nō nomē p̄p̄riū diuinū significās ad placitū. s. ex institutiōe diuina dei substantiaz incōicabilis et adēq̄te est nomē p̄dictū de q̄ agit. **Q**uā h̄ nomē significet dei substantia incōicabilis: p̄t̄ ex p̄dicto: q̄ at adēq̄te p̄t̄ ex h̄. nā p̄m san ctū Tho. vbi. s. cū voces sint signa intellectuū p̄m p̄m: idē iudiciū ē d̄ cognitiōe rei et noiatiōe ei: vñ sic deū imp̄fecte cognoscim⁹: et ita imp̄fecte noiām. et q̄si balbutiēdo vt dicit Bre go. **E**x q̄ sequit̄ q̄ cū de p̄fecte se cogit: ip̄e sol⁹ p̄fecte se no minet mētāliter: vt dicit̄ ē: sic et ip̄e solus p̄fecte seip̄m noiāt p̄ voces ab eo institutas: q̄ sunt signa sui intellectus ad placitū instituta: vñ de h̄ noiē tetragrāmātō sic a deo istituto verius d̄: q̄ noiāt pelag⁹ substantie infinitū a Damasceno dicit̄: naz cetera noiā diuina dēminat̄ seu significat̄ qdā mō modū eēn di diuinū: put cognitiō n̄ra / q̄ finita ē: et a cognitiōe creatura rū accepta attingit: h̄ tñ nomē nullū modū essendi diuinū de terminat̄: nisi put ē in mēte diuina hoc nomē instituentē: et ad hoc tēdit illud Ra. Moy. de directiōe p̄plexoz qd̄ allegat̄ a postilla. j. vi. ca. **C**ōstat aut̄ q̄ illud ē absolute p̄sideratū ē infinitū simplr: et sic pelag⁹ substantie infinite dicit̄. **H**ec mirā dū si aliq̄ dicitio vel nomē finitū p̄p̄rie significet substantiā infi nitā: q̄ iter voces ad placitū significātes et res p̄ eas signifi catas nō ē p̄portio assignāda p̄m naturā: s̄ solū ad placitū. **H**ec em̄ dicitio mūdus / q̄ ē qdā breuis dicitio: significat totum vn̄uersum: et hoc nomē licet sit finitū p̄m vocem / significat ta men infinitū p̄m rem. **C**irca sextum. s. an aliqua ratio sit q̄ renda de h̄mōi institutione: dicit̄ qd̄ cū hoc nomen sit ad placitū diuinū institutū: vt dicit̄ ē: nō ē ad h̄ q̄rēda rō q̄si na turalis vel necessaria: cū etiā multa noiā ab hoibus ad signifi candū instituta: vtputa p̄mitia q̄ a nullo alio noiē deriuā tur: nō habeāt rōnē sue institutionis nisi p̄m b̄nplacitū insti tutiōis: et a fortiori de b̄nplacito diuino qd̄ est maxie liberū: nō ē causa q̄rēda: nihilomin⁹ tñ qdā rōnes p̄t̄ assignari p̄ti nētes ad p̄gruetiā hui⁹ significatiōis: sic p̄tingit in sacris: q̄ h̄ ex voluntate diuina habeāt efficaciam: nō ex natura rez: tñ sunt aliq̄ rōnes q̄bus p̄siderat̄ aliq̄ p̄gruetiā inē facta et res q̄s si gnificat̄ seu efficiūt: vtputa cū p̄ ablutiōez exteriorē q̄ fit in ba ptismo: p̄grue significat̄ ablutio interior. s. quā significat̄ seu efficiūt: q̄ qdē rōnes in h̄ noiē a diuersis diuersis assignant̄: et sp̄aliter inē exp̄sitorēs hebreoz ē in hoc magna diuersitas. **Q**uidā em̄ eoz assignāt rōnes ex natura l̄raz in hoc noiē cō tētaz: q̄ qdē l̄re oēs sunt vocales. l̄re aut̄ vocales sunt magz abstracte a materia q̄ ceterē: et iō aptiores ad significādū di uinā substantiā q̄ magis abstracta ē a quacūq̄ p̄ditione ma teriali. **A**lij h̄o h̄mōi rōnē assignāt ex p̄te nūeroz p̄ has l̄ras significatoz: vnicuiq̄ em̄ l̄re assignat̄ certus nūerus p̄m he breos. numeri aut̄ appropriati istis l̄ris h̄nt p̄fectiōes singu lares inē alios. **S**ed h̄ nō videt̄ pueniēter dicit̄: q̄ l̄re nō si gnificāt nūeros nisi ex institutiōe hūana: qd̄ hic nō h̄ locuz. **Q**uidā h̄o eoz dicit̄ q̄ rō institutiōis hui⁹ noiē nō est ineffa bilis et penitus incōp̄hensibilis ab hoibus: et h̄ videt̄ satz rō nabilit̄ dicit̄: q̄ put dicit̄ est hoc nomē significat̄ diuinam substantiā. put est in diuina mēte: qd̄ est incōp̄hensibile ab i tellectu creatoris. nihilomin⁹ tñ rōnes assignate. s. in arti culo quarto vident̄ p̄gruere. put fragilitati n̄ri intellectus vi det̄ cōpetere. **C**irca septimū. s. an deo p̄m significatiōez hu ius noiē p̄p̄rie p̄tineat miracula facere: dicit̄ qd̄ h̄ ad deū p̄ ut ē oipotēs p̄tineat miracula facere: ex h̄ em̄ d̄ oipotēs: q̄ p̄t̄ possibilia absolute. et sic eius potētia extendit̄ se ad oē id qd̄ h̄z vel p̄t̄ habere rōnē entis cui nihil opponit̄ nisi qd̄ im plicat in se esse et nō esse simul: q̄ tñ rō diuine omnipotentie fundat̄ in esse diuinū: p̄m qd̄ est infinitū nō limitatū ad aliquē modū entis: s̄ p̄habēs in se totius esse p̄fectionē: put. s. dicit̄ in p̄ma p̄te. q. xv. ar. iij. in cor. q. **C**ōstat aut̄ ex supradictis q̄ nomē tetragrāmātō significat̄ substantiā diuinā. put ē pelag⁹ substantie infinite: sequit̄ q̄ ad deū p̄tinet oipotētia: et p̄ cōse quēs facere mirabilia. put cōsiderat̄ signari p̄ dicitū nomen. **C**irca octauū. s. an deo p̄m significatiōez hui⁹ noiē p̄p̄rie p̄ tineat imolari seu sacrificari: dicit̄ qd̄ sic. nā sacrificia seu im molatiōes cōieter sūt deo. p̄ exp̄iatiōe seu mundatiōe a pctis: iux̄ illud. i. Reg. iij. c. **N**ō exp̄iet̄ iniquitas domus eius victi mis et mueribus: cū oipotētia diuina p̄cendo maxie et miserā do manifestet̄. p̄ h̄ em̄ oñdit̄ deū h̄re summā potētia q̄ libere pctā dimittit. eius em̄ q̄ supioris legi asringit̄: nō est libere pctā cōdonare: put in. q. et ar. supradictis: vnde eadem rōne dicit̄ qd̄ sacrificari et imolari soli deo p̄tinet: put p̄side rat̄ p̄dicti noiē significatio. et inde ē q̄ in leuitico vbi de om nibus sp̄ibus sacrificioz singulariter agit: nunq̄ aliud no mē imponit̄ nisi solū nomen p̄dictū: s̄ l̄r. iij. **R**egū. xvij. d. vbi agit de

vbi agit de helia p̄ idolatras d̄: **S**i dñs ē deus sequimini euz: vbi ex p̄te helie semp̄ p̄dictū nomē noiāt: et sic de silib⁹. **C**ir ca nonū. s. an s̄ p̄dicto noiē p̄p̄rie p̄tineat p̄p̄m sub lege a deo data cultui diuino applicari: dicit̄ qd̄ sic: cuius talis ratio assi guat̄ a q̄busdā exp̄sitoribus hebreoz: nā diuine p̄missiōes in lege p̄tēte oēs sunt miraclose. s. supra facultatē nature facte. s. q̄ pluuie tēporanee descēdāt p̄plo existente iusto: et detineant̄ p̄plo peccate: vt p̄t̄ Deut. xi. b. et i loc⁹ q̄ plurimis veterē testa mēti. **C**ōstat em̄ q̄ h̄mōi bona tp̄alia et mala p̄m cursuz cōez na ture s̄t̄ se h̄nt ad bonos et malos: p̄m illud Eccl. ix. a. **U**niuer sa eq̄ eueniūt iusto et impio: imolati victimas et sacrificia cōtēp nēti: vñ q̄ talia sequant̄ bonitatē vel maliciā p̄p̄li: h̄ nō ē ex cur su cōi nature: s̄ supnaturali p̄tate diuina. **E**x q̄ sequit̄ q̄ lex di uina debuit p̄p̄rie dari sub illo noiē: p̄m qd̄ ad deū p̄tinet mira bilia facere. et inde est q̄ in p̄ncipio decalogi hoc nomē fuit ex p̄sum cū additiōe eductiōis de egypto: in q̄ miracula diuina fue rūt potissime manifestata: et cū h̄ dicit̄. j. Exo. xx. a. **E**go dñs de⁹ tuus q̄ eduxi te de terra egypti et c. vbi em̄ dicit̄ dñs: ponit̄ p̄e dicitū nomen: s̄t̄ p̄ totū decalogū in q̄ principalia legis tradun tur: hoc noiē exp̄sumunt: nō aut̄ in creatione mūdi. in opibus em̄ sex diez nunq̄ h̄ momen repit̄: s̄ solū deus: h̄ em̄ creatio a solo deo fuerit: tñ in creatiōe p̄m Aug. ordo nature p̄ncipalit̄ querit̄. **C**irca decimū. s. an hoc nomē habeat sp̄alem effica ciam inē alia diuina noiā: dicit̄ qd̄ h̄ diuina inuocatio efficac̄ sit cū suis debitis circūstantijs q̄ in orōne efficaci requirunt̄: iuxta il lud Ps. cxliij. d. **P**rope est dñs oibus inuocantibus eū: in ve ritate. **D**e isto tñ noiē legit̄ in sp̄ali Mue. vi. d. **P**onēt̄ nome meū sup filios isrl: ego aut̄ benedicā eis. **E**x q̄ p̄t̄ q̄ ad h̄ q̄ b̄n dicitio sacerdotū in veteri lege p̄tēta efficaciam haberet / requieba tur ipositio p̄dicti noiē sup p̄p̄m qd̄ ibidē ter exp̄mit̄: vñ p̄m hebreos et ē satis p̄sonū l̄re ad efficaciam b̄ndictionis sp̄ialis ibi debz p̄tēte / exp̄ssio p̄dicti noiē requiebat̄. d̄ em̄ ibi: **D**ic aaron et filijs suis. **S**ic b̄ndicetis filijs isrl. dicit̄ eis: **B**ndicat te dñs. **C**irca vndecimū. s. d̄ solennitate huius noiē apud hebreos. dicit̄ qd̄ hoc nomē. s. tetragrāmātōn nulli erat licitum p̄nū ciare nisi solū sacerdotibus cū benedicebāt solenniter p̄p̄m in tēplo: vt. j. Mue. vi. d. s̄ loco illius vbiq̄q̄ ponit̄ p̄ferebat̄ le gētes hoc nomē adonai: vt dicit̄ est. s. in. j. ar. qd̄ est nomē si gnificās maiestātē seu summū dñū et p̄tātē. **Q**ue qdē muta tio videt̄ fieri p̄pter duo. **P**rimū: vt p̄dictū nomē a deo istitū tum i maiori reuerētia haberet. **S**cōm: q̄ veritas p̄dicti noiē scz tetragrāmātōn / nō est cognoscibilis: nisi p̄ summā p̄tātē di uinā in effectibus suis relucēt: qd̄ significat̄ p̄ hoc nomē ado nai: vt dicit̄ est. et ideo valde rōnabiliter se habuit br̄s Die ro. in sua translatiōe circa hoc. nā vbiq̄q̄ inuenit̄ p̄dictum no men / loco illius posuit hoc nomen dñs: qd̄ est translatio huius noiē adonai: nō aut̄ tetragrāmātōn. addit̄ aut̄ in hoc loco hu ic nomini deus abraā: eo q̄ reuelatio facta moysi ad impletio nē p̄missioz p̄dictis patribus factor̄ fuerat ordinata. **C**irca duodecimū. s. quō intelligēda sunt hec verba. s. hoc nomē mi hi est in eternū: et hoc memoriale meū in generatiōe et genera tione: dicit̄ qd̄ h̄ hec d̄ba p̄mittant̄ in postilla q̄si vnus et eiūsdē replicatiua: vltērius tamen videt̄ dicenduz q̄ referant̄ ad p̄dicta duo noiā: quoz vnū est qd̄ scribit̄. s. tetragrāmātōn supra dicit̄: qd̄ est p̄p̄riū nomē dei: vt dicit̄ est: et de h̄ noiē. s. te tragramātōn dicit̄: hoc nomē est mihi in eternū: q̄ ante q̄ eēt creatura: h̄ nomē p̄tinebat deo p̄m suā essentiā absq̄ aliq̄ rela tione ad creaturas: put exp̄sitiū est. **S**cōm h̄o nomē ē nō qd̄ scribit̄ / s̄ legit̄. s. adonai: de q̄ intelligēdū ē qd̄ d̄: **E**t h̄ est me moriale meū in generatiōe et generatiōez. **A**d innuendū q̄ p̄i mū nomē nō erat cōiē mēoriale cū labijs: s̄ nomē scōm. s. ado nai. noiā em̄ q̄ p̄ferunt̄ dicunt̄ mēoriale: iux̄ illud Ps. xv. b. **H**ec mēoz ero noiuz eoz p̄ labia mea. et q̄ h̄ nomē. s. scōm im plicat̄ habitudinē. s. ad effectus: iō nō d̄ esse nomē dei in eter nū: s̄ in generatiōe et generatiōez. qd̄ denotat̄ successiōnē crea turaz q̄z respectu d̄ adonai: vt dicit̄ est. **P**ut etiā p̄dicta d̄ba alit̄ exp̄oni. **A**d qd̄ sciendū q̄ p̄dictū nomē tetragrāmātōn ē cōforme huic nomini iesus: in q̄ etiā sunt q̄ttuoz l̄re: q̄z p̄ma et tertia sunt eedē cū p̄ma et tertia alteri⁹ noiē. s. i. et. v. **S**cōda h̄o et q̄ta sunt etiā p̄siles in scribēdo: q̄z vtrobiq̄ scribunt̄ cū h̄. s̄ in legēdo est d̄ria: q̄z in p̄mo nomē cū aspiratione legunt̄. **I**n secūdo h̄o noiē loco aspiratiōis vtriusq̄ legit̄. s. qd̄ p̄t̄ esse du plici causa. **U**na est q̄ latini nō ita p̄ferunt̄ aspiratiōes nec l̄ras gutturales sicut hebrei. **A**lia causa est: q̄z cuz primū nomen ex l̄ris significatiōibus esse seu essentiā componit̄: vt dicit̄ est. q̄ q̄ dē l̄re in latino nō significat̄ essentiā: idcirco loco vtriusq̄ posi te fuerūt due l̄re. s. s. q̄ qdē l̄ra s̄ dicit̄ in p̄ferendo esse. et vt sic redit̄ in eandē sententiā. vnde de h̄ noiē dato ip̄i christo p̄ t iij p̄rie p̄t̄ in

6. questio

9. questio

10. questio

11. questio

12. questio
Hoc nomē mihi in eternū et hoc memoriale meū in generatiōe et genera tione

7. questio

8. questio

Nota de noiē ietus

Et prae potest intelligi illud ad Philip. ii. b. Dedit illi nomen quod est super omne nomen. Nam istud solum nomen diuinum in cetera nomina diuina est inuocabile omnibus modis ut dictum est: et ideo prae dicitur super omne nomen. Fuit autem hoc nomen datus christo in quantum est uerus deus. fuit etiam huic nomen iesus addita in hebreo hec lra eyn: quae est marie gutturalis: et ideo non profertur a latinis: quod quidem nomen primum diuini nomen cum interpretatio huius lrae supradidit significat saluationem: ut sic non solum deus sed etiam saluator nomen: unde dicitur. Angelus dixit ad ioseph: Et uocabis nomen eius iesu: ipse enim saluum faciet populum suum etc. Et quod illud nomen diuinum. scilicet primum absconditum erat: eo quod non legebat a populo ut dictum est: propter populi imperfecti onem: nomen uero secundum. scilicet iesus: quod est primum nomen memoriale: per incarnationem erat uisibile cognoscendum: ideo ille euangelicus propheta Isa. loquens de aduentu christi. lxxv. b. dicit: Propterea cognoscet populus meus nomen meum in die illa: quod ego ipse quod loquebar in die illa ecce adsum. Cuius sensus est. scilicet propter hoc populus meus cognoscet nomen diuinum antea sibi absconditum: et hoc in die illa. scilicet tunc christi: cuius rōnem reddidit dicens: quod ipse deus quod loquebar per prophetas: de quo dicit: quod ego quod loquebar: principaliter / partialiter / ac uisibiliter assisteret / de quo dicit: ecce adsum. Et quod noticia ueritatis quod nomen predicti erat marie desiderabilis iustis aduentum christi spectantibus: ideo in persona talium Isa. lxxvi. b. dicit: Domine sustinuumus te: nomen tuum et memoriale tuum desiderauimus. quod d. desideramus / notitia: non solum nomen tuum. scilicet primum nobis aliquando ignoti / sed etiam memorialis tui. scilicet memoriale primum nomen quod est nomen iesus ut dictum est: quod quidem desiderium christus adimplet dicit Job. xvii. a. Pater manifestauit nomen tuum. Et quod ad predicti nomen uera noticia profertur quod ad mysteria in eo inclusa populus rudis non erat capax: idcirco cum dixisset: Hoc nomen mihi est in eternum: statim subdit: Gaude aggrega seniores israel et dices ad eos: Dominus deus patrum uestrorum apparuit mihi etc. Et dicitur: licet toti populo hoc nomen sit intimandum: tamen in speciali hoc habes annunciare senioribus quod hoc melius potest erudiri: unde de istis senioribus dicit in eodem contextu paucis interpositis: Et audiet uocem tuam: quod intelligendum est non solum per obedientiam / sed etiam intelligendum iuxta illud Lu. viii. a. Qui habet aures audiendi audiatur. Cōsequenter dicit: Deo apparuit mihi ut in hoc ostenderet altitudinem gradus prophetie ipsius moysi. Alti / or enim gradus prophetie est si ille quod loquitur uideat in specie dei repositiua: primum illud Isa. vi. a. Uidi dominum sedentem etc. Quod si uideat in specie angeli vel hominis: ut in secunda sede. clxxiii. ar. iij. in cor. q. Cetera autem exponantur sicut in postilla.

Replica Burgen. postillatores redarguit de breui lra expeditioe / primum multas addere: et implet totum unum quin ternum: sed quod ueritas et uera et ad expositionem lrae necessaria parabit. f. Primum enim postillatores dicitur angelum fuisse locutum in persona dei / ideo aliquando angelus / aliquando dominus est notat: inuenitur propter rōnem: dicitur deus in propria persona fuisse locutum / non per angelum: hoc autem est per beatum Gregorium et Bolognium in lineare supra a beato Gregorio dicitur: Angelus quod moysi describitur apparuisse: modo dominus / modo angelus memorat: angelus quod exterius loquendo fuit: dominus quod interiorius loquendi efficaciam tribuit: cum enim loquens ab interiori regit et per obsequium angelus / et per inspirationem dominus nuncupat: sed et datio legis fiebat per angelos in manu mediatoris: ut dicit apostolus ad Galatas. iij. ubi lra uidetur clari loquens in propositio: in sua beati Augustini diuersis locis est: quod nunquam locutus sit sensibilis creaturis nisi in subiecta creatura: unde per Augustinum ueritas sit. Bur. ista mouit se. Et per secundum quod mouet Bur. in h. ca. est quod miratur quare moyses uideret angelum et audiret dominum non legit adorasse: Et rōnem sue admirationis quod moyses adeo humilis fuit quod estimauit se ad adorandum indignum: et ponit exemplum de publicano: sed uidetur deliramentum dicere tantam humilitatem alicui esse / ut se reputet indignum actiua adoratione. Non enim uidetur humilitas sed fatuitas / quod quod non sit dignus humiliter: saltim optio genere struitur quod est pietas et theosebia: cuiusmodi est dei adoratio. Humilitas enim promouet orationem / non distrahit nec impedit: quod ostendit humilitatis se penetrat celos etc. lxxv. c. Est enim dei adoratio omnibus cōis et necessaria: iuxta illud dicitur. iij. b. Dominum deum tuum adorabis et illi soli seruias: cui humilitas impedimentum prestare non potest. Unde ei struitur posuerunt nexiones: et hoc Bur. separat humilitatem a pietate / quod ad omnia ualeat: ut dicitur in lra. iij. c. Nec ualeat exemplum de publicano quem et euangelium Lu. xviij. b. et Augustinus non obstat humilitate ostendit adorasse et dixisse: Deo primum esto etc. Et enim humilitas solum ad hoc tendebat quod reputabat se indignum leuare oculos in celum: et hoc stat adorationis partem do peccati sui / ita et moyses in propositio: et si ex humilitate abscederet faceret suam / non minus adorauit et corporaliter et mentaliter: ut idem Bur. dicit: per predictum deliramentum melius recolletur.

Humilis non impedit adorationem

Et tertium quod mouet Bur. in h. ca. est de signo dato moysi: quod cum postillatores dupliciter exposuissent Bur. utraque expositionem reprobabat: et primum ponit. primum igitur respondendum est suis obiectionibus scilicet sua expositione tractanda. Improbatur autem prima expositione ex duobus. primum quod moyses non petebat signum: scilicet quod moyses fuisse modice fidei si signum petuisset. Pro solutione utriusque notandum quod de signum dedit sepe non petebat: imo aliquando petere noluit: sic patet de Achaia Isa. viij. b. Et in hora natiuitatis christi patet: scilicet signum non petebat dicitur angelus: Et hoc erit uobis signum: Luc. ii. b. Moysi igitur non petebat nec dubitauit / sed insufficientiam suam recognoscere dicit signum per sui confortationem. Improbatur etiam secundum quod cūda expositione ex duobus. Primum quod imolatio super montem illum non potuit esse signum educationis populi / quod tunc illius imolationis fuerit: quoniam frustra ponere tale signum. Secundo quod non potuit moysi esse signum future introductionis in terram promissam: quod ipse eam non intrauit. Respondetur ad primum quod argumentum fundatur super falsa imaginatioe. scilicet quod signum semper debeat precedere signatum: quod falsum est: ut patet super illud Isa. viij. b. j. Petite tibi signum etc. Etiam potest dici per catholicos expostores: quod imolatio super montem fuit duplicis effectus duplex signum. Fuit enim signum rememorative exitus de egypto et pronosticum ingressus ad terram promissionis: ut sit sensus: Hoc habebis signum etc. quod sicut per imolationem erunt rememoratio grati de exitu: ita per fidem erunt certi pronostice de ingressu. Hinc sensum inueniat quod dicitur. j. xiiij. b. Erat quod signum in manu tua: et quod appropinquatum ante oculos tuos / eo quod eduxit te dominus in manu forti etc. ubi manifeste patet signum rememorative etiam non sit pronosticum. Sed quod secundo obicit Burgen. quod non fuit moysi signum: quod non introduxit populum. Rōnis quod illa imolatio fuit moysi signum rememorative solum / sed populo utroque modo: etiam fuit moysi signum pronosticum: non ad introductionem sed ad disponendum et regendum populi ingressum: ut patet in Deuterio. Et ad articulum principale secundum uideatur per Augustinum ualeat expositio Bur. quod ponit duo: primum quod moyses erat modice reputatus: eo quod pascebat gregem. secundum quod hoc fuit signum de quo sermo: quod per eum quod modice fuit deus uoluit magna famerem: et non per potentes: ut alteri non imponeret nisi soli deo: non honorum. Sed primum dicitur uidetur falsum: quod moyses fuit tunc elegans in egypto natiuitatis / ut per filiam pharaonis adoptaret: ut patet in principio Exo. Fuit etiam tunc fortis et animosus in progressu ut egyptum occideret: et tunc excellens ut ietro uir de potentibus sacerdotibus madian ei fugituum filiam suam coniugio traderet: nec probatio Bur. ualeat: quod quod fuit pastor gregis: ideo fuit modice reputatus: pascerem enim gregem in veteri lege non fuit uile officium sed officium patriarcharum: iuxta illud Beati. lvi. r. xlvij. Pastores omni unum sumus nos et presens nostri. Nec secundum dicitur ualeat: quod cum opa sunt supra humanam facultatem: cuiusmodi fuit educio filiorum israel: nemo sic decipit quod deo uerum falso ascribant: non igitur oportuit fidelibus ob id dare signum / ut moyses uel populus crederet deum illum mirabilem auctorem / qui facit mirabilia solus. Item quarto mouet Bur. contra postillatores exponente nostram translationem quod dicitur: Sum quod sum: et hebraice lram quod sonat: Ego quod ero / dicitur utraque littera idem importare. scilicet dei necessitate eternum et immutabile. et dicit Bur. illa expositione esse rōnem et intentionem scriptor. Sed in utroque fallit Bur. pensando uba postillatoris. uult enim dicere quod per hoc modum essendi ipsius dei est necessarius: eternum et immutabilis: quod sine distinctione et differentia ex parte dei de deo uere dicitur ubi preteriti temporis sicut futuri uel presentis: quod omnes differentie temporis eternitati immutabili et indiuisibili coexistunt: ideo beatus Hieronymus in sua translatione posuit presentis uere et hebraice uitas futuri uere. Et diuinitatem habes exprime uolens eternam et necessariam ubi diuini generationem utit ubi preterito dicitur: In principio erat uerbum. Et in Apocalypsi ubi omnia differentia temporum dicitur: Qui est / qui erat / qui uenturus est: scilicet est in creatura et mutabilibus in quibus nihil est nisi presentis: et de his procedit rō Bur. sumpta ex auctoritate beati Hieronymus et Augustinus dicentium: quod erunt / non dicitur sunt: qui modus loquendi in deo locum non habet: imo primum uera et propria ratione nec presentis temporis de deo dicitur / ut per hoc possit dei eternitas per suaderi: nam sic futurum non dicitur / ita presentis aliquando non fuit: et cito non erit: quod ad diuina non pertinet. Ratio igitur postillatoris bona est quod modum essendi dei dixit eternum et immutabile: quod indifferenter omne temporis de deo dicitur / fuit et erit: non rōne propria / sed rōne quod coexistunt eternitati: ueritas eternitas immutabilis fluxui temporis et omnibus est differentia temporis coexistit. Sit enim beatus Augustinus per Bur. allegat. Esse uerissimum coepit deo: quod immutabile est: et illa quod sunt mutabilia peccate non seruati esse. Si igitur futurum in deo distinguere a presentis uere mutabilis esset: ex opposito enim predicati inferret oppositum subiecti: quod deus est immutabilis: ideo in deo non differt presentis a futuro. Et hec fuit intentio postillatoris coniungentis presentis nunc translationis futuro hebraice ueritatis: eiusdem sententia beati Augustinus. l. ij. d. ciui. dei. ca. xxi. dicitur: De preterita futura

De aliquo dat signum petentibus aliquo non petentibus

b

Pterita / futura et presentia comprehendit: quibus pterita iam non sunt: futura non duntaxat sunt. Si igitur in dei scientia ille differentie temporum non distinguuntur: igitur nec eius essentia et modis essendi / cum deo Burgen. recedit a sancto Thoma. cuius dicta officia in suo prologo videtur esse deificata. **I**tem in quinto mouet Burgen. contra postillatores: imponens ei cum dicit: Dixitque iterum dominus: postillator exponit litteras de querentibus: sed considerando ea permittit postillator: manifestum erit quod ei Burgen. falsum imponit: per dixerat enim quod moyses hic duo fecit: quasi enim de nomine mittentis expressit: se quando de predictis mittentis tacite: et quod dominus ad secundum primo responderit per hebraicam translationem dicens: Ego qui ero: per nostram translationem: sum qui sum: per que ad questionem expressit de nomine querentis non est respondit: quia per illam responsionem nullum nomen dei significat: ut etiam ipse Burgen. fatetur per sanctum Thomam. significat tamen conditio et modus essendi qui est eternitas et immutabilitas: put in predicto puncto expressa est. Sed ad expressam questionem querentem de nomine respondet secundo cum dicit: Dixitque iterum dominus: ut litteras referat ad secundam responsionem que respicit questionem expressam per factam non repetitam / ut fingit Burgen. per postillatorem. **I**tem sex to mouet Burgen. per postillatorem. quasi diminute se habuerit circa nomen diuinum / quod non est modice attentio: mouet igitur de illo nomine questionem: de quibus magnam facit tractatum ad expositionem litterarum modicum facientem: ut patet in eorum tractatibus: postillator autem plane expositionem litterarum intendens / huiusmodi questiones et inuestigatores eorum ad librum beati Dionysii de diuina nomina et alios remittit: est enim sui proprii non tractatus scribere / sed breuiter litteras immorari.

Tetragrammaton
Tetra
Ypocritica
Ma

Prima igitur questio Burgen. est: Supposito quod nomen de quo hic sermo sit tetragrammaton: quibus quibus nomen scribat et pronuncietur? Et respondendo dicit quod scribitur quatuor litteris: et ideo dicitur tetragrammaton a tetra quod est quatuor et grama littera. **T**raseat huiusmodi quod fatetur vulgatum: scilicet ex hoc non habet litteralis sensus: quod non exponit illud nomen significatiue sed tamen materialiter ut scriptum: et ita hoc nomen de quo scribitur quatuor litteris: et sic potest dici eadem ratione tetragrammaton. **E**t. i. eadem digressio dicit huiusmodi nomen tetragrammaton non esse transferibile nec exponibile. **S**ed manifestum est hoc falsum esse si uniformiter accipitur sicut hic. scilicet materialiter: quod Burgen. ipse semet exponit dicens: Tetragrammaton dicitur a tetra quod est quatuor: et grama littera. i. nomen scriptum quatuor litteris: et cum omnes littere hebraice sint significatiue ut dicitur: ipsum nomen per omnes partes suas potest exponi / nisi dicat quod quibus compositionem possint exponi non tamen compositionem: et sic optet esse procedere compositionem dicere tertia entitate distincta a suis partibus: quod quibus verum sit: et tamen hoc suum magistrum. scilicet.

Secunda questio est: utrum tetragrammaton (sanctum Thomam significet verum deum: et respondet quod sic: sed mixta dicitur videtur per ipsum Burgen. illud nomen scribitur quatuor litteris: quod apud Latinos sunt in huiusmodi b. q. nulla sonum humana lingua formabile faciunt: igitur ab homine perferri non potest: et sic licet hoc non potest habere in animo uocis conceptum: quod uox non est formabilis: quod igitur potest apud Burgen. significare: nisi materialiter ut dixit in prima questione. **N**ec perbat. positum suum per hoc quod allegat ex littera: huiusmodi nomen est mihi in eternum: quod hoc dicitur de patre nostro: abraham: isaac et iacob: ubi loquitur de hoc toto copulato: quod videtur fatetur exponibile et transferibile.

Tertia questio est: an illud nomen sit proprium vel appellatiuum: et respondet quod sit proprium: et prima ratio sui dicitur et principalis ut dicitur: omnibus linguis communis est: quia non habet pluralis numerum: imo ut dicitur non potest fingi pluralis numerus: sicut fingimus de nomine simonem. **S**ed quod sit de conclusionem rationem modicum concludit. **P**rima enim ratio reducit per faciem: et sic non habet pluralis est nomen proprium non appellatiuum: sed solus deus etc. est huiusmodi quod non habet pluralis numerum: igitur etc. consequens est falsum: igitur aliquid permittit: non minor: et maior qui est Burgen. **E**t si quis dixerit per illud quod addit quod non potest fingi pluralis si cut de ceteris comibus: et proprius: huiusmodi videtur frustra dicitur: quod possum fingere tetragrammatones sicut simones. **N**ec ille sunt potissime rationes que aliquid est proprius: quod Burgen. adducit. **E**st enim potissime ratio proprietatis et singularitatis per grammaticos / uniuoce pluralis significare non posse: equiuoce autem potest equoate ad casu vel consilio: nunc autem deus ita est nomen proprium quod uniuoce non significat pluralis: nec potest uniuoce pluralis significare quibus equoate / si cut uniuoce significare per eentiam pluralis per participationem: vel ut magis proprie dicitur / uniuoce substantialiter pluralis nuncupatiue: cum hoc tamen stat quod deus non sit nomen significans ita proprie quod sit tribus personis etc. **S**ed de tetragrammaton uoce significare non dicitur esse aliquid: cum res significata sit nota: nunc autem nulla res diuina significata siue sit substantia siue per substantiam est propria / quod sit comibilis tribus contra relationes originis: nec aliquid uox significans sic erit propria quin sit tribus comibus / nisi quis velit dicere quod tetragrammaton significet proprietatem

proprietate originis incommensabile: tunc qua ratione significat unam proprietatem eadem ratione qualibet alia: et sic significabit plura: et per consequens non ita proprium ut fingit Burgen. **E**t que de rebus diuinis rursus communicabilitate et identitate: ubi non obuiat relationis oppositio dicta sunt / habent ex dictis beati Dionysii de diuina nomina. et eius commentatoris Gerbellensis: et Augustini de tri. **E**t si quis cultor ineptiarum Burgen. refugere uoluerit ad ultimam abstractionem: et dicere quod tetragrammaton significat diuinam essentiam sine omnium compositione et respectu ad personas etc. **E**t tunc per scholam philosophorum et theologorum / res quecumque nec est propria nec communis. **H**ic enim est modus loquendi Avicenne. v. sue metaphysice. ex quinitas et equinitas: nec est singularis nec uniuersalis: sed est equinitas tamen: etiam hanc figuram tollit idem Burgen. j. dicens: quod significat essentiam diuinam put est per modum loquendi Damasceni pelagus substantie infinitum: sic enim non significat cum tali abstractione sed cum unitate continetia omnium perfectionum simpliciter.

Quarta questio est: an tetragrammaton sit maxime proprium nomen dei: et dicit quod sic: in cuius conclusionem deductione quia intricatus est / reduco factum eius ad septem dicta: quorum primum est: quod sanctus Thomam. prima parte. q. xiiij. arti. xi. qui exponit quod est: fore proprium nomen dei / deuiat ab hebraica ueritate. **S**ecundum dicitur quod translatio nostra cui sanctus Thomam. innititur / similiter deuiat ab hebraica ueritate. **T**ertium dicitur quod significatio nominis tetragrammaton dependet ex significatione litterarum ex quibus componitur. **Q**uartum dicitur: nomen tetragrammaton magis ideterminate et communius significat diuinam essentiam / quam qui est. **Q**uintum dicitur: qui est / est proprium dei: sed significans cum tempore et creature. **S**extum dicitur: quia concretive significat: ergo dicitur compositionem: ideo non uenit alicui dicto de deo. **S**eptimum dicitur: presens tempore conuenit deo: non preteritum nec futurum: quod nec eternitati: hec septem dicta clare habent in determinatione huiusmodi sue quarte questionis. **I**n quorum primo improbat suum (quod per cunctis magnificat) magistrum.

In prologo enim sui corruptorij niti dicitur eius canonicare: afferens ea igne charitatis examinata: et naturalis rationis dictamine multipliciter purgata. **S**epe enim presertim ipsum beatus Hieronymus. Augustinus et alii: et tamen cum hic audet improbare: imo dicit eum delirare. **S**ed ut videtur in secundo dicto niti illam responsionem moderare / quasi sanctus Thomam. deuias sit a nostra translatione seductus: quia etiam dicit ab hebraica ueritate delirare: quod non videtur: quia translatio nostra ponit primum / ubi hebraica littera ponit futurum: illa ponit / **S**ed qui sum: ista / ero qui ero: et hoc non est delirare / sed potius concorditer diuini esse eternitatem ostendere: et immutabilitatem cum preteritum in differenter dicere de deo eo modo quo declaratum est in quarto correctorio huiusmodi tertij ca. **F**undat hic modus dicens in sacra scriptura que de deo dicitur Apo. i. b. **Q**ui est: qui erat: et qui uenturus est etc. et ita postillator exponit. nullum enim nomen exprimit per sum qui sum: nec per ero qui ero: sed solum modus essendi: quod si beatus Thomam. ut Burgen. intellexisset ex translatione nostra non recepisset occasionem deuiandi: put Burgen. ei imponit: et hoc patet. s. in. v. huiusmodi capituli correctorio. **P**er tertium autem dicitur uidetur Burgen. contradicere rationi huiusmodi quarte questionis: quod dicit nomen tetragrammaton significatiuum significatione litterarum ex quibus componitur: et ita videtur accipi materialiter: nullum autem nomen materialiter acceptum potest esse maxime proprium nomen dei: sed nomen tetragrammaton est huiusmodi / ut dicit Burgen. **S**ed et quartum dicitur repugnat rationi tertie questionis ubi dicitur: quod hoc nomen tetragrammaton sit proprium: et nullo modo appellatiuum: hic autem dicit quod indeterminatius et communius significat: hec autem est conditio nominis appellatiui non proprii. **I**n quinto autem dicto tractans opinionem sui magistri dicit: qui est / esse nomen proprium / sed non sicut tetragrammaton: quod primum significat cum tempore et creature: et declarat hoc modo loquendi presciant / cuius regule sacra scriptura subijci non debet: ut dicit beatus Hieronymus. **E**tiam et si uerba proprie significant tempus et cum tempore applicata transitorij: applicata autem diuinis non significant tempus mensuras sed eternitati coexistens: put declaratum est. s. in quarto huiusmodi ca. correctorio. **S**extum autem dicitur brocardicum est: quod concretive dicitur significat cum compositione: ideo nihil talium competit deo. **S**is enim deum inquantum est concretive significat: quia identice includit rationem sui formalem: et formaliter dicitur de deo: tamen nullam dicit compositionem / sicut nec unitate continetia omnium perfectionum simpliciter / concretive et abstractiue: per huiusmodi deliramentum huiusmodi sensus cessaret disputatio Scoti et aliorum de subiecto theologie: et ratione formali subiectiua: que se habet sicut concretum et abstractum: et ita dicitur communiter deum esse subiectum theologie sub formali ratione deitatis. et ita nomen tetragrammaton non pertineret ad theologiam: quia nec pertinet ad subiectum: nec ad rationem formalem subiecti: per eo quod Burgen. super dicit ipsum nec concretum nec abstractum. **E**t si dicat quod fauere

t v to: Bur.

Et tot. Burgē. q̄ nō p̄tinet ad theologiā nostrā s̄z dei ⁊ beatorū. Quid igit Burgē. laborat circa id q̄d ad nos nō p̄tinet: imo ap̄d nos itelligibile ineffabile: ⁊ syllabiale ē: ⁊ p̄ se q̄ns ad sensum falsē imp̄tēs. Septimū dictū eius: q̄. l. deo p̄uenit p̄ns t̄ps nō p̄teritū nec futurū: sic vez ē de p̄terito ⁊ futuro q̄ deo nō p̄ueniāt: ita de p̄nti. t̄ps em̄ p̄ns q̄tū ē rōne t̄ps ali/ q̄n nō fuit: ita cito nō erit: tale etiā deo nō p̄uenit: ⁊ si p̄uenit deo h̄ est iō: q̄ p̄ns ē eñitanti coexistēs: sic sili nō p̄uenit deo p̄teritū ⁊ futurū: put. s̄. q̄rto correctorio dictū est.

Quinta questio est: Trū tetragrāmaton significet ad placitū ⁊ nō naturaliter: r̄ndet dicēs p̄mo q̄ significat ad placitū ex institutione diuina nō humana. sc̄do dicit q̄ ex illa institutione significat substantiā dei incōcabiliter ⁊ adeq̄te: p̄mo dicitō stāte sc̄dm videt̄ fallum: q̄d sic p̄tz p̄mo. nā si illud nomen significat essentiā diuinā adeq̄te/ tūc significat eā sic est: s̄z nō est/ nec esse p̄t̄ incōcabiliter nec incōcabiliter: igit illud nomē nō significat eā sic: nisi false significaret ⁊ aliē q̄ est: sicq̄ nō ade/ quate. Nec valet dicere q̄ itelligit d̄ incōcabilitate ad eā: q̄ multa noīa sic significāt diuinā eñtiā: sic indepēdēs: infini/ tuz: cā p̄ma r̄c. q̄ p̄dicata nō sūt ad eā cōcabilia. Sc̄do p̄bat idē sic: id nomē significat eñtiā diuinā. put ē in mēte diuina vt dicit Burgē. s̄z in mēte diuina circa relatiōes originis nihil ē incōcabile nec incōcabiliter: igit r̄c. Itē tertio: illud nomē si/ gnificat essentiā dei adeq̄te vt dicit Burgē. igit oib̄ mōis q̄b̄ itelligibilē ē: p̄tz p̄le q̄ntia ex rōne adeq̄tōis int̄ significans ⁊ significabile: ⁊ int̄ itelligēs ⁊ itelligibile: q̄ voces sunt no/ te eaz q̄ sūt in aīa passionū. j. Periarne. Ex p̄le q̄nti arguit sic: significat eā oib̄ mōis q̄b̄ significabilē ⁊ itelligibilē est: s̄z est itelligibilē cōcabiliter ⁊ cōcabiliter: igit significat eā cōcabiliter. Dicit aut Burgē. q̄ incōcabiliter: si sic/ igit incōcabiliter ⁊ cōc/ cabilitate: q̄ est p̄dictio p̄surgēs ex adeq̄tōe: ⁊ sic p̄ma ps̄ illi/ p̄dicit sc̄de eiusdē dicit: ⁊ nescio quō stant simul: tetragrāma/ ton significat essentiā diuinā. put solū est in mēte diuina: vt dicit Burgē. ⁊ q̄ idē Burgē. ip̄m sic vel sic dicit significare. cū latuerit eū quō fuerit ⁊ sit in mēte diuina: cū excedat: vt di/ cit oēs h̄ianū cōceptū: nisi forte Burgē. p̄sumat se e celo la/ p̄sum: ⁊ magni p̄siliū angelū. Addit etiā in h̄ loco: q̄ sic deus seip̄m p̄fecte solū noīat mētali: sic ⁊ ip̄e solus seip̄m noīat p̄ voces p̄fecte ab eo institutas: q̄ sunt signa sui intellectus ad placitū instituta. cetera aut noīa diuina significāt solū modū essendi diuinū. put cognitio nostra q̄ finita est: ⁊ a cognitōe creaturaz accepta attingit: vnde sequit̄ q̄ nulla creatura p̄t̄ hoc nomē exp̄mere: nec esse capax illius noīs p̄fecte: cū tamē ip̄m nomē sit creatura a deo instituta. oīs aut creature creatu/ ra capax ē/ etiā si sūma sit: ideo dicim̄ aīaz christi sūme ḡfe su/ ille capax. Nec videt̄ valere differētia quā ponit int̄ illd̄ no/ mē ⁊ cetera noīa diuina: q̄ eternitate: infinitate: indepēdētia r̄c. nō possum̄ attingere p̄ cognitōez n̄az acceptā a creatu/ ris: nisi argutuer: ⁊ sic possum̄ significatiōez tetragrāmaton sili accipere: arguēdo aliqd̄ esse q̄le significat illud nomē: sic ⁊ Burgē. in hac digressiōe fac̄. Sequit̄ etiā fidei christiane non b̄n̄ p̄sum: cū nō habeat sibi tale nomē reuelatū q̄d ita p̄f/ ecte significet deū sic tetragrāmaton. In sexta q̄stione que/ rit: vtrū huius institutiōis sit aliq̄ rō q̄rēda: r̄ndet q̄ nō: in eadē tamen digressiōe vt chartas more suo repleat: ab inq̄/ sitione inutili nesciuit abstinere.

In septima q̄stione dicit Burgen. q̄ factor mira/ culoz cōuenit deo sub rōne significatiōis tetragrāmaton: sed hoc videt̄ manifeste fallum: nā facere miracula ē opatio dei ad eā: q̄ cōis ē tribus p̄sonis: ad q̄s significatio tetragrāma/ ton se nō extēdit: vt p̄tz ex correctorio q̄nte q̄stōis. Et q̄ ad/ dit q̄ de fac̄ miracula sub rōne op̄tōtie fundate in significa/ tione noīs tetragrāmatō: videt̄ frustra dictū: q̄ eadē rōne ⁊ fortiori s̄ significato ei⁹ generaret ⁊ spiraret: q̄ rō ⁊ p̄ncipiū generandi ⁊ spirandi fundatur in essentia diuina significata p̄ nomen tetragrāmaton: nec aliqd̄ cogitari poterit quin sub noīe tetragrāmaton ⁊ eius significatiōe fier: ⁊ illa curiosita/ te Burgē. fauere videt̄ erroribus sup̄sticioso: p̄iuratiōib̄ ex/ orcistaz ⁊ diuioz: q̄ cū crucibus ac characteribus sepe repe/ rūt adonai: aglan: ⁊ tetragrāmaton q̄ p̄culdubio latini ⁊ chi/ stiani a p̄fidis iudeis didicerūt. Unde sic dicendo Burgē. vi/ det̄ multū iudaicare: nā sc̄ti multi noui testamēti dei virtute miracula plura fecerūt: nomē tetragrāmatō/ ei⁹ sc̄pturā vocē ⁊ significatiōez penit̄ ignorātes. Petrus in noīe iesu christi naçarenū claudū ābulare fec̄: ⁊ reliq̄. Et in veteri testō cū no/ mē illd̄ nōdū fuisset ip̄ositū ⁊ publicatū facta sunt miracula. ⁊ absurdissimū videt̄ creaturā institutā a deo: cuius nōi ē h̄ no/ men assignare p̄ rōne sub qua p̄p̄ie fiant miracula. Audiuī quosdā iudeos

quosdā iudeos cōuersos p̄fiteres/ q̄ apud iudeos est ille error q̄ iesus p̄tute noīs tetragrāmatō (q̄d ip̄e sciebat) fecit sua mi/ racula: ⁊ q̄ bodie q̄libet sciens illud nomen faceret miracula: que apud christianū male sonāt.

Octave questionis r̄sio etiā error videt̄: dicit nāq̄ q̄ deo sub significatiōe illi⁹ noīs p̄p̄ie p̄tinet imolari ⁊ sacrifi/ cari: q̄ vt inq̄t semp̄ vbi in sacra scriptura fit mētio de sacrifi/ cūz ⁊ oblatiōibus/ sit it̄p̄tatio huius noīs: ex q̄ sequit̄ q̄ nos christiani etiā verissimū sacrificiū agni imaculati iesu christi of/ feretes/ nō p̄p̄ie significamus: q̄ nūsq̄ in christianoz sacrifi/ cūz mētio fit de hoc nomine.

Nonē etiā q̄stōis r̄sio videt̄ inepta: cū dicit p̄p̄m fidelē diuio culcui s̄ significatiōe illi⁹ noīs applicari ⁊ ascribi. Applicatio em̄ p̄p̄i christiāi ⁊ ascriptio ad cultū diuinū fit i ba/ ptismo generalit̄: in p̄firmatiōe ⁊ sacroz ordinū collatiōe sp̄ali ter: in q̄b̄ oib̄ illi⁹ noīs tetragrāmatō nulla fit mētio. Si igit solū s̄ illo noīe ascribit̄ q̄s diuio cultui: sequit̄ christianū p̄p̄m nō legit̄ie ascriptū: q̄d ē destruere fidē n̄az: imo nec iudaicus p̄p̄s sic fuit ascript⁹. ante em̄ institutiōez ⁊ publicatiōez huius noīs/ multi sunt dei cultui applicati: sic abel/ noe/ abraā/ ⁊ cete/ ri q̄bus h̄ nomē fuit indicatū: vt dicit. j. vi. huius.

In decima q̄stione dicit de efficacia huius noīs: vtz ula esset ex institutione vel ex deuotione vtentis. Non p̄ri/ mū: quia eius significatio iuxta institutiōem est sine quocūq̄ re/ spectu extra vel intra sine concretionē ⁊ absoluteione vt Bur/ gen. dixit: nō p̄tinet ergo eius significatio ad talem efficaciam ex institutione: que etiā nō legit̄ in scriptura. Restat igit q̄ ex vsu ⁊ deuotione vel auctoritate sic in n̄ra lege ordōnes ⁊ man⁹ impositiones: sanctoz inuocationes r̄c. que efficacia plus re/ spicit illo mō opus opatū ex deuotione q̄ ex institutione nomi/ nis cuiuscūq̄ vel orationis.

In vndecima q̄stione dicit solēnitatē hui⁹ noīs fu/ ille r̄ta: q̄ nō licuit nisi solos sacerdotes p̄nūciare in b̄n̄dicti onib̄. S̄z h̄ videt̄ ip̄licare: q̄ vt. s̄. dicit̄ ē in q̄stōe p̄ma: h̄ no/ mē scribit̄ q̄tuoz l̄ris/ q̄ nō p̄nt facere sonū lingua h̄iana expli/ cabilit̄. sequit̄ ergo q̄ nec sacerdotes poterāt p̄ferre. Dicit igit Burgē. q̄ sacerdotes loco ei⁹ sp̄ p̄tulerūt nomē adonai: q̄d etiā vulgus p̄ferre potuit. illa igit explicatio ad solēnitatē noīs tetragrāmaton p̄tinere nō videt̄: ceterz verba cōsecratiōia di/ uinissime eucharistiē sunt maioris solēnitatis ⁊ efficacie q̄ li te/ tragramaton: nō obstatē t̄n̄ ea solēnitatē: cui libet christiano cō/ cedit̄ legere epl̄am Pauli: vbi illa vba sunt exp̄ssa. Præterea ledit̄ fidē n̄az/ q̄ in iudaismo fuerit nomē t̄te solēnitatis q̄d apud christianos nullius ē reputatiōis: p̄sertim cū sit tale p̄m Burgē. sub cui⁹ rōne deus rite colit̄: ⁊ fidelis p̄p̄s diuio cultui applicat̄: demū mirādū de b̄ro Hiero. q̄ de hoc noīe nullā in sua trāslatiōe fecit mētiōez. fuisset em̄ auctoritat⁹ maioris in ec/ clesia q̄ Burgē. ad scribendū talia si q̄d veritatis aut vtilitat⁹ habuissent. ⁊ ap̄s huius noīs p̄ Burgē. p̄dicata magnalia dis/ simulās dixit. i. Ro. ij. a. Nihil iudicauī me scire inter vos nisi iesum christū ⁊ h̄c crucifixū. Ex q̄bus oibus recollectis p̄tz q̄tū ista Burgē. digressio ad falsē sensum p̄tineat: ⁊ merito p̄bat̄ iste Burgē. sup̄fluus: vbi possillator sufficiens est: nō di/ minutus vt Burgē. ausus est dicere.

In duodecima igit q̄stione Burgē. volēs ex oibus dicitis cōcludere expositiōez illi⁹ passus: h̄ nomē mihi ē in eter/ num: fingit sine auctoritate scripture: q̄ illud dicat̄ hic de duo/ bus noibus dei. l. tetragrāmaton ⁊ adonai. p̄mū dicit nomen d̄ni eternū: q̄ ante q̄ essent creature: h̄ nomē p̄tinebat deo s̄m essentiā. S̄z p̄sando dicta sua p̄ora nō videt̄ hoc dictū vez: q̄ supra dixit circa q̄stionē suā quintā: q̄ nō est nomen vocale in signū diuie intellectiōis ad placitū institutū. p̄stat aut nullā vocē esse eternā: nullūq̄ institutū esse eternum: nec aliqd̄ pdu/ ctū p̄ter vbum ⁊ sp̄m sanctum: nec illud nomen vocale p̄us fuit institutū q̄ publicatū: s̄z publicatio eius est temporalis: igit ⁊ in/ stitutio. Est igit institutio ⁊ publicatio ⁊ scriptura quattuor: lit/ teris tempale. nō p̄t̄ igit sic dici est nomē eternū: nisi s̄m ideā in mēte diuina: sic aut non d̄ institutū s̄z in essentia diuina relui/ cēs: vel ab ea pullulās q̄ sunt alterius speculationis. De sc̄do aut noīe videlicet adonai dicit̄: dicit̄ mēoziale eius: q̄ exprimit̄ vbi tetragrāmaton scribit̄ nō h̄z rōnē vt sit ex imp̄fectiōe p̄p̄i q̄ illud loco illius p̄ferit̄/ q̄d p̄ferri nō p̄t̄. Est igit vnū ⁊ idēz nomē q̄d apud nos dicit̄ deus: q̄d ē eternū: ⁊ memoriale non rōne vocis nec scripti sed significati hic dicit̄: Deus abraā r̄c. ad maiorē declarationē faciendū filijs israel. Cetera q̄ Burgē. addit de compatione nominis iesu ⁊ tetragrāmaton transe/ ant: quia q̄uis inuolutiones sententiāz sint: nō sunt t̄n̄ contra fidem ⁊ possillatorem.

Sa **S**ume aqua rē. **I**n. **A**q̄ pplm̄ significat. vñ **A**. pōz. p. vñ. d. **A**q̄s q̄s vidisti ppli sunt rētes. Ppls ergo vertet in sanguinē. i. in sanguis christi fidē. **b** **O**bscuro dñe rē. **H**istori. **A**ug. **A**it moyses ad dñm: p̄cor dñe nō sum eloquēs añ hesternā neq̄ añ nudius tertianū diē: neq̄ ex q̄ cepisti loq̄ fa- mulo tuo: itelligit̄ credē posse fieri dei volūtate s̄biro eloquētē/ cū diē: neq̄ ex q̄ cepisti loq̄ famlo tuo: tāq̄ oñdēs fie- ri potuisse/ vt q̄ ante hesternū rē nudius tertianū diē eloquēs nō fuisset: repē te fieret: ex q̄ cum illo dñs loqui cepit.

Allego. **O**rige. **A**ll. **D**ū ēēt moyses i egypto rē erudiret̄ oī sapia egyptioz: non erat gēili voce/ nec tard⁹ lingua/ nec p- fitebat̄ se ineloq̄ntē. **E**rat em̄ q̄tū ad egyptios sonore vocē rē eloq̄ntie incō parabil. **E**bi at̄ dei vocē audiuit rē eloquia dñi suscipit: sentit vocē suā gēilē rē eritē tardāq̄ rē ipeditā linguā: rē se p- nūciat mutū/ cū icipit cogscere vez ver bū: qd̄ erat in pncipio apd̄ deū: **J**oh. i. a. **D**ur? em̄ aialib⁹ q̄uis idoctus hō cōparet̄: eloquēs videbit̄. **S**i vō eru- dit? rē eloq̄ntibus: stult⁹ rē mut⁹. **A**t si q̄s dei v̄bū rē diuinā respiciat sapiam: multo apli⁹ q̄ apd̄ nos pecudes: apud deū mutū se aial p̄fitebit̄. vñ **P**s. lxxij. d. **E**t iumētū fact⁹ sū apud te. **Q**uia igit̄ in id itelligētie p̄fecit: vt se cogsceret qd̄ ē magna ps sapie: remiserat eū diuinā dignatio dicēs: **A**piā os tuū rē. **B**eati q̄z: os de⁹ apit: vt loquant̄. vñ **P**s. lxxij. b. **D**ilata os tuū rē ego reple bo illud. **S**ilr paul⁹ diē ad **E**ph. vi. d. **E**t deē mibi v̄mo in aptiōe oris mei.

Aperire deū os alicui⁹

Soz q̄ q̄ v̄ba dei loquunt̄: os de⁹ ape rit. **S**oz q̄ loquunt̄ mēdaciū/ falsum te stimoniū/ scurrilitates/ turpitudines/ su- rronū q̄z rē detractorz: rē eoz q̄ ocio- sa loquūt̄/ diabol⁹ apit os. **D**e iudare/ fert̄ **J**oh. xii. c. **Q**uia introuit in illū sathanas: rē misit in corde ei⁹ vt trade- ret eū. **O**s ḡ eius apuit: vt loq̄ret̄ cū phariseis quō eū traderet accepta pe- cunia. **N**on est aut̄ pue ḡre discernere os qd̄ apit deus: rē qd̄ apit diabolus. **A**pit etiā de⁹ aures scōz ad audiēda v̄ba diuina. **U**n̄ dñs apiet mibi aurē: apiet oculos sic̄ aperuit oculos agar: rē vidit puteū aq̄ viue. **U**n̄ heliseus. iiii. **R**eg. vi. d. **A**peri dñe oculos pueri tui vt videat: qz ples sunt nobiscū. **D**ur? vō q̄ p eruditionē dñi apit: aliqñ apta ē: aliqñ clausa. vñ: **N**e recipias auditū vanū si dicunt vana/ pphana/ turpia. **Q**ui nouit eruditōez dñi clau- dit aurē rē diē: p̄s. xxxvij. c. **E**go at̄ sic̄ mut⁹ q̄ nō apuit os suū: rē sic̄ surdus nō audiebā. **S**i vō ad vtilitatē aie ptinet̄ q̄ dicū tur: si de deo sermo ē/ si mores docet ad v̄tutes iuuat: vitia resecat/ aures pateāt: rē tota aie ianua. **N**otādū aut̄ qz sū- ma moderatōe vsa ē lex: vt diceret̄: nō recipias auditū vanū: nō dixit nō audies: s̄z nō recipias. **N**ā vana sepe audiuim⁹. **D**artion em̄ rē valētī rē oēs d̄ creatorē disputātes: vana lo- quunt̄/ freq̄ntē tñ audim⁹: vt d̄ dicam⁹/ s̄z nō recipim⁹: qz illoz os diabol⁹ apit. **D**ignef̄ dñs apire os n̄m vt possim⁹ d̄ dicē- tē reuincere rē obturare os qd̄ diabol⁹ apit. **c** **Q**uis se- cit os rē. **A**ug. **S**ūt q̄ deo calāniēnt̄: vel pot⁹ sc̄pture vete- ris testamētī: qz dixit de⁹ q̄ fecerit mutū. **Q**uid ḡ dicūt d̄ chri- sto apte dicēte **J**oh. ix. g. **E**go veni vt q̄ nō vidēt videāt: rē q̄ vidēt ceci fiāt. **Q**uis at̄ nisi iūciēs crediderit aliqd̄ homini s̄m vitia corpalia posse accidere qd̄ deus nolit? **S**z cū iuste totū vellet nemo ambigit. **d** **P**erge igit̄ rē. **A**ug. **A**ll. **Q**d̄ diē dñs ad moysen: s̄z nūc vade tu rē ego apiā os tuū rē iustruā te q̄ locuturus es. **A**pparet nō tñ iustruātionē oris: s̄z etiā ip- sam aptionē ad dei gr̄az ptinere. **N**ō em̄ ait: apert os tuū rē ego iustruā te: s̄z vtrūq̄ p̄mittit̄ apiā rē iustruā. **I**n psalmo aut̄ **lxxij. b.** **D**ilata os tuū: rē ego adimplebo illud. **E**bi significat in hoīe volūtate accipiēdi: qd̄ de⁹ donat volētī/ vt ad volūtatis exordīū ptineat. **D**ilata os tuū. ad dei at̄ gr̄az: rē iplebo illud. **e** **I**rat⁹ dñs i moysen ait rē. **A**ug. **E**idet̄ tāq̄ diffidē- ti nō dedisse

ti nō dedisse plenissimā facultatē/ quā datur⁹ erat: rē p duos agi voluisse/ qd̄ p vñū posset si credidisset. **S**z si diligētē p̄sideres nō videt̄ dñs irat⁹ p vidēta dedisse aarō. **S**ic em̄ diē: **N**ōne ecce aarō frat̄ tu⁹ lenites. **S**cio qz loquēs loquet̄ ipe: **Q**uibus v̄bis oñdiē pot⁹ i crepasse: qz tūneret ire q̄si min⁹ idone⁹: cū ha- beret fr̄ez p̄ quē posset loq̄ ad pplm̄ qd̄ vellet. **Q**uia erat gracil⁹ vocē rē lingue tardioris: q̄uis d̄ deo totū deberet spe- rare. **D**eniq̄ etiā irat⁹ dixit q̄ añ p̄miserat. **D**ixerat em̄: **A**piā os tuū rē iustruā te. **N**ūc aut̄

Nico. de lyra

Affunde eā sup aridā. **E**t q̄ ptz qd̄ nō p̄uertebat in sanguinē do- nec effusa ēēt sup̄ erā. **b** **A**it moy- ses. **H**ic p̄n̄r ponit̄ moysi de p̄catio. vi- dēs em̄ moyses q̄ opoztebat eū exequi dei mādatur: rē sentiebat se min⁹ eloquē- tē ad tale officīū: ideo petiuit societate alicui⁹ magis eloquētis: rē intēdebat **P** de fratre suo aarō. **D**ū qz erat eloquē- tior: vt. **J.** dicef. **D**ū qz erat senior: trib⁹ annis: vt. **S.** dictū est ca. ij. **C**āz aut̄ lue insufficiētie ad loquendū ex p̄mit moy- ses dicēs: **c** **N**ō sum rē. **A**ch dice- ret: **l**z a iuētute nō s̄z multū eloquēs: qz sicut dicūt hebrei: hēbat vocē exilē: tñ postq̄ apparuiss̄ mibi rē locutus es mecū: ipe dicit̄ oris lingue fact⁹ sum ad lo- quēdū: qz fragilitas hūana ex p̄ntia di- uina vel angelica aliqñ stupefit: s̄m qd̄ dicit̄ **D**an. x. d. **D**ñe in visione tua dis- solute sunt cōpages mee: rē nihil in me remāsit viriū. rē p allegationē hui⁹ ipe- dimētī i sinuat moyses petitiōez suā de societate eloquentis viri. **d** **D**ixit dñs ad eū. **O**ñdēs q̄ posset supplere eius defectū/ cū subdit̄: **e** **Q**uis se- cit os hoīs. **A**ch diceret: **E**go q̄ feci os hoīs possum tibi dare eloquentiā. **f** **A**ut q̄s fa. rē. **A**ch diceret: **E**go q̄ omniū p̄ditor: sū possum de ceco face- re videntē: rē d̄ surdo rē muto audientē rē eloquentē. **P** inducit ad oñdendū q̄ possz supplere allegatū defectū moysi. **A**ut exponūt̄ hebrei dicētes: q̄ cū moy- ses fuisset accusatus pharaoni de iterse- ctioe egypti: vt dictū ē. **S.** ij. ca. moyses fuit captus de p̄cepto regl⁹: rē adductus corā eo: vbi moyses valde p̄stater locu- tus ē dicēs: q̄ iuste fecerat. vñ d̄ eo d̄: **H**eb. ij. c. **N**ō veritus aiositate regl⁹. rē tūc d̄ p̄cepto regl⁹ posit⁹ ē ad decapitādū: s̄z sp̄i- culator fuit paussus acrisia. q̄ est cecitas q̄ nō videt̄ illd̄ qd̄ hō vult videre: **l**z alia videat. sic̄ dictū fuit **Gen.** xij. c. de ill⁹ q̄ vole- bāt frāgere ostiū loth. rē sic̄ qñ debuit p̄uere moysen/ eū nō vi- dit: rē sic̄ moyses effugit pharaone vidēte: sicut scribit̄. **S.** ij. ca. **Q**ui fuglēs de p̄spectu eius rē. q̄ etiā a deo factus fuit ita stu- pidus ac si esset simpliciter surdus rē mutus: ita q̄ non potuit verbo vel signo significare suis seruis q̄ moyses caperet. rē sic̄ exponunt p̄dictam litterā. **Q**uis fecit os hoīs: id est te loq̄ ita p̄stanter coram pharaone. **A**ut quis fabri. rē. i. pharaonē ita stupidū vt dictū est. **g** **V**identē rē cecū. i. sp̄iculatorē q̄ fa- ctus fuit cec⁹ te nō vidēdo: rē vidēs cetera vidēdo. **h** **N**ōne ego: **A**ch diceret: **S**ic̄ talia mirabilia feci tibi: ita tāta rē maio- ra possz facē. **i** **O**bscuro inq̄t dñe rē. **l**z moyses d̄ v̄bo dñi nō dubitaret: tñ qz aarō frat̄ su⁹ erat eo senior: rē eloq̄ntior: desiderabat eū h̄re locū sibi a dño assignādū. iō h̄ac petitiōem replicauit. **k** **I**rat⁹ dñs rē. nō q̄ peccauerit mortalit̄: s̄z qz nimis pusillanimitis videbat̄ i suscipiēdo dei cōmissionē. si enī mortalit̄ peccasset/ nō ēēt v̄sibile q̄ de⁹ petitiōez ei⁹ exaudisset: qd̄ tñ fec. vñ seq̄t. **l** **A**arō frat̄ tuus rē. **E**t ptz l̄ra vsq̄ ibi:

a **H**oc in sequētib⁹ exponet̄. **b** **P**lm. **c** **D**e flu. r. s. huius seculi. **a** **T**uā: sumē aquam flūmīs rē effun- de eam sup aridam: rē quicquid hauseris d̄ fluuiō/ vtet̄ in sangui- nē. **A**it moyses: **O**bscuro dñe **b** **T**ui cōpatioe: vt iumētū fact⁹ sum apd̄ te. **Q̄**uis i structus oī sapia egyptioz. **n** **ō** sum eloquēs ab heri et nu- **c** **A** r quo. s. v. x. dei v̄bū noscere cepi qd̄ erat in pncipio apud deū. **d** **i**ustertius: rē ex quo locutus es **a** **F** m̄ hebreos gēilē rē tenuē vocē habuit rē necesse erat clamosa voce vti: qz regio fa- stu p̄e accedere nō p̄mittebat̄. **ad seruum tuum/ impeditioris rē** **a** **E**loquentie. **tardioris lingue suz. Dixit dñs d̄** **e** **a** **d** eū: **Q**uis fecit os hominis: **e** **a** **u**t quis fabricatus est mutū et **f** **s**urdum/ videntes rē cecū: **h** **o**n- **g** **q̄** si h̄ec feci tibi vsūm hoz dare possz. **a** **H**olite cogitare qd̄ loq̄. rē. **M**at. x. b. **n** **e** ego: **P**erge igit̄ rē ego ero in **b** **a** **A**perit̄. **b** **S**p̄s. s. docebit om- nem veritatem. **o** **r**ē tuo: doceboq̄ te qd̄ loq̄ris. **h** **u**militer se excusat. **A**t ille: **O**bscuro inq̄t domine: **i** **a** **l**iquē digniorē. **f** **H**ō irrōnabi- li pturbatioe sicut homo. **e** **m**itte quē missurus es. **I**rat⁹ **k** **d**ñs in moysen ait: **A**arō frater **i** **t**uus leuites/ scio q̄ eloquēs sit:

*** b** **O**bscuro dñe rē. **S**ic dixit hieremias: **D**iere. j. b. **A** a dñe de⁹: ecce nescio loq̄. d̄z etiā desiderare adiutores in v̄bi dei p̄dicatioe. iō sequit̄: **i** **O**bscuro inq̄t dñe mitte quē missurus es. **E**n̄ rē saluator diē **L**uc. x. a. **R**ogate dñm mes- sis vt mittat operarios in messiu suū. **E**t quia tali predicatori *** a** deo misso

S

Dozalīē

Instrua te. Nunc autem dicit: aperiam os tuum et os eius: et instrua vos...

Tu autem eris eis in his quae ad te. i. accipies ordinationem meam...

Divisio

Distori.

Et loquetur ipse tibi ad populum: et ipse erit os tuum: et hic subauditur...

Et loquetur ipse tibi ad populum: et ipse erit os tuum: et hic subauditur...

Et ego ero in ore tuo et in ore illius: et ostendam vobis quod agere debeatis...

Et ego ero in ore tuo et in ore illius: et ostendam vobis quod agere debeatis...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

Et dicit dominus ad moysen in madian: vade pater in egyptum...

An dominus causa indurationis pharaonis

Questio

Lithes Lithou

Spissus sanguinis

Sa **S**ponsus sanguinū tu rē. Scdm historiam mē gētīl ad mirās nouitatē rei potuit dicere moysi: sponus sanguinū tu mihi es: q̄si ritus tue gētis cogit me fundere sanguinem filij mei: qd̄ alijs gētibus nō ē mortis. **D**ystice aut̄ sephora eccle siā de gētibus significat: q̄ p̄putiū filij sui. i. gētis ppli acutif sima petra. i. spūs sancti doctrina: vel il la petra de q̄ dicit̄. ij. **C**oz. x. b. **P**etra aut̄ erat christus. **E**xpoliat: vt mundeſ ab oī inq̄namēto carnis r̄ spūs/et eru at veterē hoīez cū actibus suis. **C**ol. ij. b. **S**tāt em̄ sanguis circūſionis q̄n corruptibile h̄ induet incorruptionez. **D**ozaliē **D**ixitq̄ dñs. **D**ixit. **O**ccurrit aarō moysi r̄ exiit de egypto. **S**z inf̄ est vbi occurrat moysi: cuius os apien dū ē a dño: occurrit aut̄ in montē dei. **D**erito os eius apif̄ q̄ occurrit in mō tē dei/petrus/iacobus r̄ iohes in mō te: r̄ trāſfiguratū dñm iesuz videre me ruerūt: r̄ moysen r̄ heliā cū ipō in glo ria. **T**u q̄z nisi ascēderis montē dei: r̄ ibi occurreris moysi. i. nisi excelsum le gis sensum ascēderis: nisi spiritualis in telligētie cacumē inuaseris/ nō ē ostiū aptū a dño. **S**i in humili loco lre stete ris: nō occurristi moysi in montē dei: nō os tuū aperuit deus/neq̄ instruxit q̄ te oporteat loq̄: nisi aaron moysi in mōte occurrisset: nisi eius sensus vidis set arduū: nō ei loqueret̄ vba dei/neq̄ p̄tutem signoz tradidisset: neq̄ p̄tici pem tanti mysterij conciuisset.

Nico. de lyra

Sponsus sanguinū tu rē. Scdm historiam mē gētīl ad mirās nouitatē rei potuit dicere moysi: sponus sanguinū tu mihi es: q̄si ritus tue gētis cogit me fundere sanguinem filij mei: qd̄ alijs gētibus nō ē mortis. **D**ystice aut̄ sephora eccle siā de gētibus significat: q̄ p̄putiū filij sui. i. gētis ppli acutif sima petra. i. spūs sancti doctrina: vel il la petra de q̄ dicit̄. ij. **C**oz. x. b. **P**etra aut̄ erat christus. **E**xpoliat: vt mundeſ ab oī inq̄namēto carnis r̄ spūs/et eru at veterē hoīez cū actibus suis. **C**ol. ij. b. **S**tāt em̄ sanguis circūſionis q̄n corruptibile h̄ induet incorruptionez. **D**ozaliē **D**ixitq̄ dñs. **D**ixit. **O**ccurrit aarō moysi r̄ exiit de egypto. **S**z inf̄ est vbi occurrat moysi: cuius os apien dū ē a dño: occurrit aut̄ in montē dei. **D**erito os eius apif̄ q̄ occurrit in mō tē dei/petrus/iacobus r̄ iohes in mō te: r̄ trāſfiguratū dñm iesuz videre me ruerūt: r̄ moysen r̄ heliā cū ipō in glo ria. **T**u q̄z nisi ascēderis montē dei: r̄ ibi occurreris moysi. i. nisi excelsum le gis sensum ascēderis: nisi spiritualis in telligētie cacumē inuaseris/ nō ē ostiū aptū a dño. **S**i in humili loco lre stete ris: nō occurristi moysi in montē dei: nō os tuū aperuit deus/neq̄ instruxit q̄ te oporteat loq̄: nisi aaron moysi in mōte occurrisset: nisi eius sensus vidis set arduū: nō ei loqueret̄ vba dei/neq̄ p̄tutem signoz tradidisset: neq̄ p̄tici pem tanti mysterij conciuisset.

Et circūcidit p̄ putiū filij sui. **Q**uia p̄ dñm moysi vel angeli volētis occidere moysen/co gnouit q̄ illa inuasio āgeli erat. **P**er h̄ q̄ filius ei nō erat circūcisus. **L**e gitq̄ pedes eius. i. filij sui circūci si: ad cui pedes manauit sanguis ex in cisione. **E**t ait: Sponus san guinū tu mihi es. i. fere. **P**er te spon sus meus moyses fuit occisus. **A**lit̄ ex ponit: vt li eius referat̄ ad moysen ad cuius pedes picit̄ p̄putiū filij sui ab scisum dicens: Sponus sanguinū tu mihi es. i. p̄pter te qui es sponus me us/ne te angelus occideret: sanguis fi lij mei effusus est. r̄ ista expositio secun da magis concordat littere sequēti/cū dicit̄: **E**t dimisit eum. **Q**uia indignata recessit a moyses: r̄ rediit ad patrem suum cuz filijs suis: vt patet ex eo quod habet̄ ifra. xvij. ca. f. q̄ ietro venit ad moysen in deserto: adducens secū vxorē moysi r̄ filios eius/placuit etiā moysi q̄ ip̄a rediret cū filijs: qz p̄ cepit tūc q̄ nō esset nisi oneri q̄tum ad negociū p̄ q̄ ibat. **D**ixitq̄ dñs ad aaron. **E**t p̄tz q̄ aarō tāq̄ p̄phe ta habuit reuelationē dñi. **H** etiā p̄tz ex eo q̄ dicit̄. j. **R**e. ij. e. ad heli: **D**es die dñs: **N**ūqd̄ nō apte reuelatus suz do muī patris tui cum esset in egypto rē. **D**eli em̄ descendit de aaron. **Q**ui perrexit ei obuiam in montē dei. i. in montē Sinai qui vocat̄ mōs dei rōne p̄dicta. ij. ca. **C**le nerūtq̄ simul. **H**ic p̄sequēter describit̄ accessus moysi ad terminū ad quē: vbi manifestauit cāz aduētus sui. p̄mo senio ribus populi/cum dicit̄: **E**t congregauerūt cūctos seniores: **I**d est populi iudices: vt dicit̄ est supra. ij. caplo. **E**t postea aaron qui erat eloquentior: r̄ habebat vocem ma gis audibilem/verba que dixerat dominus moysi p̄posuit co ram populo. r̄ hoc est quod dicit̄: **L**ocutusq̄ est aaron rē. **E**t fecit signa. **P**redicta in p̄ncipio huius ca. non tñ p̄ seipm: sed p̄ moysen cuius erat facere signa p̄dicta coram po pulo israel: qd̄ p̄tz p̄ signum manus sue facte leprose/ r̄ iterū sanate: quod non potest dici de aaron. **E**t credidit populus. **V**isus

populus. **V**isus signis. **E**t p̄tioni adorauerūt. **P**ro **G** gratiarum actione. **A** deo misso credēdum est. **I**deo sequit̄ in fine capli. **D**ozaliē **I**n capitulo. iij. vbi dicitur in postilla: **D**ixit dominus ad eum: **Q**uis fecit os hominis rē.

Additio. j. **N**on videt̄ rōna bile q̄ moyses du bitasset q̄ deus posset supplere defectū suum. verba enīz domini ad moysen in hoc capitulo vidēt̄ melius exponi cō formiter ad p̄dicta in p̄cedēti capitulo. **D**ixerat em̄ domin⁹ ad moysen in sen tentia: q̄ ideo elegerat eum impotētē r̄ insufficientē vt esset signum q̄ libe ratio populi fiebat p̄tute diuina tm̄: vt fuit expositum in additione super illud verbuz: **H**oc habebis sig. rē. **N**ūc au tem pari ratione respondit ad defectuz eloquentie: quem moyses allegabat ad excusanduz se ab officio sibi iūcto. q. d. **T**u scis q̄ ego sum qui feci os hominū: vnde si vellem te facere eloquentē r̄ disertum in locutione populi: sed h̄ nō expedit: ne liberatio populi attribuat̄ humane p̄suasioni.

In eodem ca. iij. vbi dicit̄ in po stilla: **O**bscuro inq̄ dñe rē. **Additio. ij.** **Q**uidā hebreoz spec aliter **R**a. **S**a. aliter exponūt hunc pas sum. f. **D**itte quē misurus es. dicunt em̄ q̄ moyses non erat introducturus pplm̄ in terrā p̄missionis put in p̄ma eius reuelatione facta dictum fuit. simi liter r̄ credebat q̄ alius erat a deo mit tēdus in redemptionē finali: r̄ ideo pe tebat q̄ alter illoz mittēdoz mitteret̄ q̄ rū vtrūq̄ dignioz se estimabat: r̄ qz in hoc videbat̄ p̄ p̄ordinationē diuinā pe tere. idcirco sequit̄: **F**ratus dñs i moysen. r̄ p̄m hāc expositionē videt̄ q̄ moyses peccauerit: vñ nec dñs petitōez suā in h̄ exaudiuit. fuit tñ ei p̄ctm̄ dignū venia: qz maḡ p̄cedebat ex magna hūi litate q̄ ex incredulitate seu iobediētia.

In eo. ca. iij. vbi dicit̄ in postilla: **A**lter exponitur vt li eius referat̄ ad moysen rē. **Additio. iij.** **N**on videt̄ bñ expo ni illud verbum: **E**t dimisit eum de se phora: put in postilla. nam legitur in fra. xvij. ca. de ietro q̄ tulit sephoram vxorem moysi quam remiserat. **E**x quo patet q̄ vxor moysi non dimisit eū: sed ecōtra. f. moyses remisit vxorē. **R**atio aut̄ huius remissionis habet̄ in glo. ibi dem. f. vt expeditioz eēt in ope dñi. vñ p̄ h̄ qd̄ dicit̄ hic: **D**imisit eū. intelligit̄ q̄ moyses dimisit filiū suū nouit̄ circūci sum vt expeditioz esset in officio sibi cō misso: vt dictum est. r̄ ne periclitaret̄ in via / r̄ p̄ p̄ns dimisit m̄ez: eo q̄ ei cura nutritiois p̄ncipaliē incumbebat.

Replica **I**n ca. iij. vbi postil latoz exponit illud: **D**imisit eum de sephora vxore moysi indi gnata: hic locus breuitate obscurus est: vt dicit̄ beatus **A**ug⁹. p̄ maḡstrū h̄sto. allegatus: ideo multipliciter a multis exponi tur. **S**ed cum postillatoz elegit expositionē glo. interlinearis. **B**urgen. eum reprehendit ex debili argumento: quod fundat̄ in eo quod infra. xvij. ca. dicit̄ moyses sephoram remisisse: argu ens ex hoc q̄ sephora hic moysen non dimiserit sed potius ecō tra. **S**ed hoc argumentum modicum videt̄ concludere: qz pōt vtrūq̄ stare: r̄ q̄ sephora dimisit moysen: r̄ q̄ moyses remisit sephoram. moyses sentiens iram vxoris r̄ voluntatem di mittendī eū: nō reliquit eā solā vagari cuz filijs suis reuertēdo in terram madian: sed assignauit familiam reducentē: r̄ sic re misit eam ne pateret̄ eius iurgia: r̄ vt esset in negotio cōmisso expeditioz. r̄ tangit glo. loci allegati.

Nota q̄re vxor dimisit eum

Allego.

Dost hec ingressi zc. a. Dimittite populu meum. Orige. All. No vult moyses vt ppls i egypto possit seruiat deo: sz exeat i desertu z ibi seruiat. Qu eni qs i tenebris osis seculi actib manet: z i ne-

Dystice

gocioz obscuritate versat / no pot seruire deo. No eni pote st seruire deo z mamone Dat. vi. c. Freundum est ergo de egypto: relin / quediis e mudus: no loco sed animo / si volumus seruire dno. Inde Jobes ait. i. Job. ij. b. Filioli nolite diligere mundum: neq ea que i mundo sunt. b. Quis e dñs. Superbia diabo li expmit qui subdi deo ptemnes ait. Et. xiiij. d. Similis ero altissimo. Et quasi de dñi natiuitate dubitas dicit. Hatt. iij. a. Si filius dei es / dic vt lapides isti panes fiat. Postea no q / si coacti demones clamauerunt: qd ve / nisti an tempus torquere nos. Dat. viij. d. Scimus qz es filius dei. Post tormeta sciunt que an scire noluerat. Pharaos quoqz verberatus p se sup / plicari ad dñm rogat. Ro. v. a. Quis est dñs vt audia vocē eius zc. Quides quid agit cruda supbia: videbis pau / lo post quatū pficit i flagellis: quatū melior verberatus efficit qui mō di / cit nescio dñm / verberatus diciturus ē: Orate p me dominū. Memo ergo ita merudius sit diuine discipline / vt flagella diuina perniciē putet z pena / lem interitum. Ecce etiā pharao durif / simus. pficit verberatus: ante enī ver / bera dominū nescit: verberatusqz pro / se rogat supplicari: z proficiens in pe / nis scit agnoscere cur puniatur. Ne / scio ait dominū. In euangelio verbe / ratus emendat hanc vocem: quia de / mones clamauerunt: Scim te quis sis. Tu es filius dei viui. Post flagel / la etiam israel dimittet: z etiam vz / gebit exire. ij. Coz. vj. c. Nulla enim societates luci ad tenebras: nulla pars fideli cuz infideli. c. Deus hebre / orū vocauit nos zc. Aug. Que / ritur quomodo populo dicatur q mandauit deus eiecuruz se eos de egypto in terram chanaan. Pharaoni autem dicitur q triūm dierū iter exire vellent in deserto immolare deo suo ex mandato eius. Sz intelligendū est: Quis deus scire quid esset facturuz: quoniam presciebat pharaonē non con / sensurum ad populum dimittendū. Illud primū dictum esse quod primo fieret si ille dimitteret: vt enī sic fierent omnia / quomodo sequēs scriptura testatur: pharaonis contumacia z suoz meruit. Neq enī mēdaciter deus iubet qd scit nūqz facturū cui iubetur / vt iustū iudiciuz consequatur. Orige. Moraliter. Ster tridūm de egypto. pficiscimur: si ita nos ab omni inquinamento anime z corporis ac spiritus conserue / mus: vt integer spiritus noster z anima z corpus in die chri sti seruet. Orige. Triduum iter pficiscimur de egypto / si rationabilem: moralē: naturalem sapientiā de rebus mundi alibus auferentes / ad instituta diuina conuertimus. Tridūm iter de egypto pficiscimur / si purificātes in nobis dicta facta vel cogitata. Tria sunt enī hic per que homies peccare pos / sunt / efficiamur mūdi corde / vt deuz videre possimus. Prin / ceps dñs egypti vbi videt se vehementius vgeri vt dimit / tat populuz dei: secundo loco cupit impetrare vt nō longius abeant: ne totum tridūm proficiscant / dicēs: Non longe abe / atis. No vult longe a se fieri populū dei. Tult enī si non in facto / vel in sermone peccare: si nō in sermone / vel in cogita / tione. No vult vt totū tridūm a se proficiscant. Tult i nobis vel vñ die / i alijs duos. In alijs totū tridūm possidere. Be / ati illi qui ab eo totum triduum recedūt. d. Qiam triū dierū in solitudinem zc. Si. Qiam triū dierum ambula / mus exiuntes de egypto / vt ad locum pueniam vbi immo / lare debemus dño. Hec via christus est: qui ait Job. xiiij. a. Ego sum via veritas z vita. Qui enim confessus fuerit chri / stum ore: z crediderit corde q deus illū suscitauit tertia die / salu erit: pueniens ad locū in quo iū oleur sacrificium lau / dis. Strabus

Questio

esse (fm Anselmū) sit p se notū: z p plequens eius noticia in / ferta est naturaliter menti humane: hoc tamē est in qstū mens humana deum esse cogitat id qd estimat maximū in entib: sed sub ista determinatione q sit deus populi israel p fidem z cul / tum specialē: put sonabant verba moysi / deū esse nō est natu / raliter notum: z sic respondet rex: Nescio dñm: quia egypti infideles z idolatre existentes / colebant animalia tanqz deos. Respondit etiam inobedienter dicens: Et israel non dimittā. f. Dixerūtqz. exponētes causā pdicte monitiōis. g. De us hebreoz voca. nos: cui tenemur obedire. h. Ut ea m via triū dierū. Istud ē s. expositū. iij. ca. Addūt tamē ali qui q p tres dies intelligunt tres mēses: qz in tertio mēse ab exitu de egypto venerūt ad montē sinai: vt habet. j. xix. ca. et ibi sacrificauerūt dño. In sacra enī scptura aliqñ accipitur di / es p anno: vt Ecch. iij. z eodē modo dicit q accipit h p mē se. i. Ne forte accidat no. zc. que puenit ex corruptione aeris. k. Aut gladius. qui prouenit ex inuasionē hostis. l. Aut ad eos rex. sic dure responderat loquendo cōtra do / minū: ita dure respōdet loquēdo ptra moysen z aarō dice ns: Quare moyses

Moralit

Moraliter. a. Post hec ingressi sunt moyses z aaron: z dixerūt pharaoni. Per moysen qui interpretat ex / tractus de aqs / pueniēter pot intelligi status religionis extra / ctus d delitijs mūdānis. Per aaron pōtificē intelligit status clericalis: existētes aut in hoc duplici statu a dño destināt / vt p eoz vitā: doctrinā z orationē populus a seruitute diaboli li beret. b. Ut eamus viā triū dierū i solitudinē z sa / crificemus dño. Per hoc aut intelligunt contritio: cōfessio z satisfactio: z sic offert deo sacrificiū acceptū: seruitus aut dia boli consistit in luto: p quod intelligit concupiscētia carnis: z fornace laterum: p quam intelligit cōcupiscētia oculoꝝ. An dicit Boetii. de pso. Senior ignib ethne ardet amor habē / di. z palea / p quā intelligit supbia vite: eo q rapiaf a vento. * Nequaqz vltra

dis. Strab. Qiam triū dierū in so. zc. Tertia mansione: postqz transierūt mare rubrum / pueniūt ethan: q locus etiaz mara vocat ppter amaras aquas. Vel triū dierum: id est triū mēsiū: quia

Nico. de lyra

Dost hec zc. Postqz La. V. descpta ē. pulio duc? populū israel de egypto educētis: hic psequēter dicitur flagellatio regis populū detinētis: z qz illa puni / tio iudiciaria ē: ideo pmittit monitō ex / pōbis: secūdo monitio cū signis addit / i pncipio. vij. ca. z tertio subdit puni / tio in decē plagis: circa mediū eiusdez ca. ibi: Dixit aut dñs ad moysen: igra / uatū est zc. Circa primuz pmo ponit monitio z regis dura respōsio: z scdo ppli aggrauatio ibi: Dixitqz pharao. Circa primū dicitur sic: a. Post hec. i. postqz populul israel crediderat moysi de eius liberatiōe: vt dicitur est i sine pcedentis ca. b. Ingressi sūt moyses z aarō. Sed querit hic: vbi erāt senes populū isrl de quibus dire / rat dominus q ingrederent cū moyse ad regē egypti: vt dictū ē. s. iij. ca. Pi / cunt hebrei q remāserūt ducti timore regis: z ppter hoc impediti sunt accede re ad dñm cum moyse: vt habet infra xliij. ca. Sed hoc videt falsuz: qz aarō qui hic ingressus ē cū moyse / eodē mō tūc impeditus fuit: qz solus moyses ac cedere iussus ē / vt ibidē dicit: z ido me lius dicit ab alijs / q senes ingressi sūt ad regē sicut dixerat dominus: sed solū scriptura facit mentionē de moyse z aaron: quia erāt pncipales: et qz eis erat cōmissuz negociū. c. Hec dicit do / in sua munitione auctoritatē dñi pmit / tūt: vt sit efficacior ad regē inclinādū: sz rex ecōtrario rñdit pceptibile dicēs: d. Quis ē dñs vt zc. ac si diceret: nō ē tāte auctoritatis q debeaz ei obe / dire. Respōdit etiā infideliter dicens: e. Nescio dominū. licet enī deum

Diuisio

Questio

D

Moralit

E mensuram: quia tertio mense postquam de egypto exierunt puerunt si-
na ubi sacrificauerunt et legem acceperunt: ubi erectum est et taberna-
culum. **Orige.** Nunc quia moyses quem habemus nobiscum/ha-
bemus enim moysen et prophetas. i. lex dei vult te educere de egypto:
si audias eum vult te lege facere a pharaone: eruere de ope-
luti et palearum: si tamen audias et
spiritaliter intelligas: non vult te
in carnis et tenebrarum actibus per-
manere: sed exire ad heremum:
ad locum. s. perturbatorem et flucti-
bus seculi vacuum: et ad quietem si-
lentii. Verba enim sapientie in silen-
tio et quiete discunt. In hoc loco
poteris domino imolare: legem dei
et virtutem diuine vocis agnosce-
re. Ideo cupit moyses te exire
de fluctibus negotiorum et stre-
pitu populi: et de egypto. i. de te-
nebris ignorantie: ut legem dei
audias: et lucem scientie capias.

Doralis

Quare moyses et aaron
roni. **Orige.** Dum secum est
populus et lutum aut laterem operantur
dum in paleis occupantur: non pu-
tat esse puerum: sed recte iudicat
re. Si ergo dicat volo ire diebus
tribus vias et seruire domino: puerum
populum dicit per moysen et aaron.
Hodie quia si moyses et aaron. i.
prophetice et sacerdotice sermo-
niam sollicitet ad virtutem dei:
exire de seculo/renunciare omnibus
quod possidet: attendere legi et ver-
bo dei: continuo audies unanimi-
tes: et amicos pharaonis dice-
tes: Videte quod seducunt homi-
nes: et pervertunt adolescenten-
tes: ne laborent/ ne militent/ ne
agant aliquid quod prosit: relictis re-
bus necessariis impietas sectatur
et occidit. Quid est seruire deo:
laborare nolunt: et occidit occasio-
nes querunt: hec erant tunc verba pha-
raonis: hec et nunc amici eius lo-
quuntur: nec solam prophetiam et ver-
bum persequuntur: flagellari iubet
scribas hebreorum/ paleas non da-
ri. opus erigi. hec passi sunt pres-
ter et nunc dei populus patitur. Qui se
ex integro principi huius mundi tra-
diderunt/ prope agunt: oia ut pu-
tant felicitate enuntiant. Seruis autem
dei/ etiam victus puer et humilis
non succedit. De sunt enim palee
que dabantur a pharaone. Etiam qui
dum fatigati dicunt ad pharaonem
quod tu affligis populum tuum: su-
perati enim prophetibus a fide ca-
dunt et perfitentur se esse pharaonis
populum. non enim omnes qui ex israel
sunt israelite. **b** **Oppri-**
manus opibus et expleant
ea. **Orige.** qui loqui cepit moy-
ses ad pharaonem magis af-
fligitur populus dei: ex quo in
animam sermo dei puenit/ dia-
bolus acrius insurgit: et maio-
ra vitia imittit. Prius enim quod
sermo dei veniret qui argueret
vitia: in pace durabat. At ubi
venit/ turbatio magna confur-
git. **c** **Flagellati sunt**
quod. filii israel qui attriti sunt
postquam de egypto egredi statuerunt: quia quod mundo et prius opibus re-
nunciare voluit/ seuioribus temptatorem a diabolo impugnant.
Et videat dominus etc.

Dysfice

Nico. de lyra
Quare moyses et aaron sollicitatis
populum: **Impones eis quod**

Nico. de lyra

Quare moyses et aaron sollicitatis

rex egypti: **Quare moyses et aaron sollicitatis**
populum ab opibus suis: **Ite ad onera ve-**
stra. **Bixit pharao:** **Multus est populus ter-**
re. **Videt quod turba succreuerit:** **quod tomag.** **si de-**
derimus eis requiem ab opibus: **Precepit er-**
go in die illo prefectis operum et exactoribus
populi dicentes: **Mequaquam ultra dabitur paleas**
populo ad faciendos lateres sicut prius: **si-**
qui vadant et colligant stipulam et mensuras
laterum quos prius faciebant imponetis super
eos: **nec minuetis quicquam.** **Uacant enim et idcir-**
co vociferant dicentes: **Etiam et sacrificemus**
deo nostro. **Opprimant operibus et expleant**
ea: **ut non acquiescant verbis medicibus.** **Igitur**
egressi prefecti operum et exactores ad populum
dixerunt: **Sic dicit pharao:** **Non do vobis pa-**
leas: **Ite et colligite sicubi inuenire poteritis:**
nec minuetur quicquam de opere vestro. **Bis per-**
sus est populus per omnem terram egypti ad
colligendas paleas. **Prefecti quoque operum in-**
stabant dicentes: **Complete opus vestrum quo-**
tidie: **ut prius facere solebatis:** **quando dabatur**
vobis palee. **Flagellati sunt qui perierant**
operibus filiorum israel ab exactoribus phara-
onis dicentibus: **Quare non impletis men-**
suram laterum sicut prius: **nec heri:** **nec hodie:**
Veneruntque prepositi filiorum israel: **et vocife-**

Impones eis quod velint mouere **seditionem:** **et sic agere contra re-**
giam maiestatem. **b** **Ite ad onera vestra.** **Ex quo patet**
quod erat eius intentio: **ut affligerent oneribus:** **sicut et alij:** **sed**
populus eis et alijs senibus parcebat de labore manuali. **Mu-**
merus enim determinatus latez imponebat populo per singulos
dies: **ut patet ex sequentibus:** **et communi**
munis populus maiori labori se
supponebat: **ad reddendum nu-**
merum predictum: **ut moyses et**
alij predicti essent a tali labore
liberi. **c** **Dixitque pharao:** **Multus est populus ter-**
re. **Videt quod turba succreuerit:** **quod tomag.** **si de-**
derimus eis requiem ab opibus: **Precepit ergo in die il-**
lo prefectis operum et exactoribus populi. **Dixitque An-**
dreas quod exactores et prefecti erant
idem homines: **et idem officium ha-**
bentes: **sed hoc patet falsum ex hoc**
quod sequitur postea: **Flagellati sunt**
qui perierant operibus filio-
rum israel ab exactoribus pha-
raonis. **Non est dissimile quod fla-**
gellarentur ab egyptiis si essent
egyptij: **et ideo dicitur quod pre-**
fecti erant de filiis israel: **et erant**
constituti ut populum ad labore-
inducerent: **ut numerus latez ex-**
actoribus redderet quod erat egypti-
um. **g** **Mequaquam ultra da-**
bitur paleas. **De super regis**
sic prius ad faciendos lateres.
Palee enim dicuntur quicquam rema-
net de messe excusso grano: **et talia**
commiscebant cum luto ut lateres
fortiores essent. **ex talibus autem fie-**
bat edificia in egypto: **quia rari la-**
pides sunt ibi. **h** **Nec mi-**
nuetis quicquam. **De magnitudine**
latez nec de multitudine prius im-
posita. **i** **Flagellati sunt.**
quia non poterant reddere numerum
exactoribus. **k** **Vociferati**
sunt. **Quia clamore magis et mise-**
rabili: **ut regem flecteret ad pieta-**
tem. **Et iniuste**

Mequaquam ultra da-
bitur paleas etc. **Diabolus**
enim exaspatus et volentes exire
de virtute eius/ aliqui strahit pa-
leas. **i.** **vanam gloriam ut per hoc aggra-**
uet suam seruitutem. **s.** **iniquitas hec**
gloria impedit aliqui grauius peccat:
sicut gloria de fama honestatis im-
pedit vitium fornicationis: ut ha-
bet in collationibus patrum collatione
ideo subtracta dicta gloria per hoc non curat de fama honestatis
vel eam par reputat: labit in peccatum fornicationis vel adulterij quod
per infamiam facit odorem fetidum. ideo post subtractionem palearum dicit:
Fetere fecistis odorem nostrum.

S

Diuisio

Questio

l

Palea

Doralis

Doralis

Dicitur dñs rē. Greg. Do. Cū lux diuina cor huma/ nū illustrat/mox a diabolo succrescūt tēptamēta: vt plus tēpta/ tionib⁹ se vrgeri sentiat / q̄ cū lucis interne radios nesciebat. Tñ israelite postq̄ vocati sūt cōtra moysen/decresecēte labore cōquerunt dicētes: Videat dñs rē. Volētibus enī ex egypto

pharaone rē ppositi tñc ingrediebant: r sic ex aduerso venie/ bāt isti obuiā illis: r sic li egredientes a pharaone refertur ad moysen r aarō: sed hoc videt salium: qz post monitionē factā a moyse pharao aggrauauit iugū ppli r flagellati fuerūt pre/ positi p̄dicti/ eo q nō reddebāt numerū impositū: ppter quod

Allego. b **Q**uā feterē. rē. Orig. Ce rū dicit q̄uis/nesciāt: Sicut cayphas q̄ ait: Expediuit vn⁹ moriā p̄ pplō: qd dicere nesciebat. Sicut enim ap̄ls ait: **2. Co. 2. d.** Christi bonus odor sumus/ alijs in vi/ tā alijs in mortē. Ita p̄pheticus sermo suauis odor est credētibus: dubijs vō r incredulis/ r q̄ fatent se pplm pharao nis/ odor execrabilis efficit. Ne quoz moyses dicit dño: Ex q̄ locut⁹ sum cū pharaone/ afflixisti pplm tuū: qz anteq̄ sermo dei audiat: nō est tribulatio vl tē ptatio: Sz vbi signū belli tuba p̄dicatio nis oñderit/ tribulationū pugna cōsur/ git. Ex quo q̄ loq̄ cepit moyses r aaron ad pharaonē: affligit ppl̄s dei. Ex q̄ in aiam tuā sermo dei platus est: certamē intra te virtutib⁹ cōtra vitia suscitāt: q̄ prius intra te in pace durabāt. Sz vbi facere cepit sermo dei cuiusq̄ discrimē: turbatio magna cōsurgit/ et sine federe nascit bellū: qz iniusticia iusticie nō cō/ uenit/ nec sobrietati ebrietas/ vl verita ti mendaciū. Ideo nō turbemur si vide mur odor execrabilis pharaoi. Execra/ tio enī vitij dicit dñs. Sed sicut stetit moyses aā pharone/ stemus et nos nō

rati sunt ad pharaonē dicentes: a **V**icti verberibus dicūt se esse pplm pha raonis qui ad tempus credūt: r in tempo/ **C**ur ita agis cōtra seruos tuos? re recedunt tēptationis.

Palee nō dāt nobis/ r lateres a **F**amilios se fatentur ne torqueant. **S**imiliter imperāt. En famuli tui a **Q**uā p̄ce ppl̄s tuus. b **A**b exactoribus. **Q**ui ait: Vacat oio/ idcirco dicitis: **S**amus r sa crificem⁹ dño. **I**te ergo r opere/ mini. **P**alee nō dabūt vobis: et reddetis p̄suetū numerū laterū.

Videbantq̄ se p̄positi filioz isrl in malo: eo q̄ diceret eis: **N**ō mi a **P**roinue vult diabol⁹ r mīstri ei⁹ opa ma la fieri: vt vsu r cōsuetudine trahat quisq̄ **n**uet quicq̄ de lateribus p̄ singū **l**os dies. **O**ccurrerūtq̄ moȳsi r b a **I**mobilis in tēptatione. **Q**uasi p̄trarij pusillanimitati eoz. b **Q**z nolunt esse cum pharaone veri israelite.

Aaron q̄ stābant ex aduerso/ egre **d**ietes a pharaone: r dixerūt ad **e** eos. **V**ideat dñs et iudicet: qm̄ **d** **S**ermo p̄pheticus r sacer dotalis incredu lis r q̄ sunt ppl̄s pharaonis odor execrabi lis efficit. **O**diolosos nos fecistis. **f**eterē fecistis/ odorē n̄m corā pha

r aone r seruis eius: r p̄buisit ei **f** gladiū vt occideret nos. **R**euer/ **s** susq̄ moyses ad dñm ait: **B**ñe/ **b** cur afflixisti pplm r istū? **Q**uare **k** **M**isisti me? **E**x eo enī q̄ ingressus **s**uz ad pharaonē/ vt loquerer ex **n**oie tuo/ afflixit pplm tuū: r non **l**iberasti eos.

Additio **I**n ca. v. vbi dicit in postilla: **D**ec dicit dñs in sua monitione auctoritatē domini premittunt. **A**dditio. **V**erba pharaonis dicē tis: **Q**uis est dñs? **A**b expositioibus hebreozum nō intelligunt contempti/ biliter/ sed solum interrogatiue dicit: r est ratio: **N**ā ip̄i proposuerunt pha raoni nomen domini. **T**etragramma/ ton/ vbi enim dicitur: **D**ec dicit dñs: ponit illud nomē. pharaoni vō p̄dictū nomen erat penitus ignotū: cū etiā ip̄i moȳsi fuerat nouiter reuelatum vt di/ ctū est: vnde dicit: **N**escio dñm nec isrl

dimittā: q̄si diceret. **L**oquimini mibi ex parte cuiusdā ignoti: vnde r nō faciam que petitis. **I**pi vō responderūt p̄ponētes: nō primū nomen sibi ignotū: sed aliud nomē quod sibi nnote/ scebāt: r hoc cū dicit: **D**eus hebreoz vocauit nos. genus enī hebreozū notū erat apud egyptios. **D**icebat enī filia pharao nis de pueris hebreoz/ **D**e infantibus hebreoz est hic: supra **ij. cap.** r sic sciebat etiā eos habere ritū circūcisionis: r per cō sequens habere deum separatū a dñs egyptiozum quo cole/ bant animalia tanq̄ deos: r ideo cum pharao rationabiliter quesuisset: **Q**uis est dñs? ignorans penitus hoc nomen: ip̄i congrue satisfaciebant ei dicentes: **D**eus hebreozum vocauit nos: quasi dicerent: **I**z nō cognoscas deū sub primo nomine saltem cognoscas sub secūdo scz deus hebreozū: sed doctores nostrī cōmuniter exponunt predicta verba pharaonis cōtem/ ptibiliter dici et inobedienter: quod magis consonat littere. **N**am post scdam propositionē in qua nomē sibi quodammo/ do notum proposuerunt / magis et magis induratus est ag/ grauans populo onera/ vt infra continetur.

Ep̄. 6. c. flectamur: succincti lābos in veritate: r calciati pedes in p̄paratione euangeli j pacis. **S**tamus aut̄ confidenter si dñm deprecamur: vt statuāt pedes nostros super firmaz petram ne moueantur pe/ des nostri. **S**temus aut̄. i. obistamus: **P**m̄ illud. i. **P**e. v. c. **Q**ui resistite fortes in fide / vt cito cōteratur sathanas sub pedibus n̄ris. **Q**uāto enī nos cōstāter et fortiter stam⁹ tātō pharao infirmi⁹. **S**i aut̄ infirmi vel dubij esse ceperim⁹/ validior fiet. **Q**uā enim eleuaret moyses man⁹/ vincebat amalech: **Q**uā quasi las/ sas deiceret: inualecebat. **M**os ergo in stute crucis christi extollamus bra/ chia: r leuem⁹ in ofone scās man⁹ vt dei auxiliū mereamur. **H**ic **J**acob⁹ ait **J**acob. iij. b. **R**esistite diabolo r fugiet a vobis. **A**gam⁹ q̄ vt nō solū fugiat/ sz p̄terat sub pedib⁹ n̄ris/ sicut pharao ex tinctus est in p̄fundo abyssi. **M**os aut̄ si recedam⁹ de egypto vitiozū / fluctus seculi tanq̄ iter solidū euadimus p̄ iesum christū. **C** **D**ñe cur af. **A**ug⁹. **M**ō sunt hec verba contumacie vel indignationis: sed inquisitionis et oratiōis: sicut ex his apparet que dñs respondit. **N**on enim arguit infidelitatem eius: sed quid sit facturus aperuit.

Ep̄. 17. c. **Q**uā enim eleuaret moyses man⁹/ vincebat amalech: **Q**uā quasi las/ sas deiceret: inualecebat. **M**os ergo in stute crucis christi extollamus bra/ chia: r leuem⁹ in ofone scās man⁹ vt dei auxiliū mereamur. **H**ic **J**acob⁹ ait **J**acob. iij. b. **R**esistite diabolo r fugiet a vobis. **A**gam⁹ q̄ vt nō solū fugiat/ sz p̄terat sub pedib⁹ n̄ris/ sicut pharao ex tinctus est in p̄fundo abyssi. **M**os aut̄ si recedam⁹ de egypto vitiozū / fluctus seculi tanq̄ iter solidū euadimus p̄ iesum christū. **C** **D**ñe cur af. **A**ug⁹. **M**ō sunt hec verba contumacie vel indignationis: sed inquisitionis et oratiōis: sicut ex his apparet que dñs respondit. **N**on enim arguit infidelitatem eius: sed quid sit facturus aperuit.

Ep̄. 17. c. **Q**uā enim eleuaret moyses man⁹/ vincebat amalech: **Q**uā quasi las/ sas deiceret: inualecebat. **M**os ergo in stute crucis christi extollamus bra/ chia: r leuem⁹ in ofone scās man⁹ vt dei auxiliū mereamur. **H**ic **J**acob⁹ ait **J**acob. iij. b. **R**esistite diabolo r fugiet a vobis. **A**gam⁹ q̄ vt nō solū fugiat/ sz p̄terat sub pedib⁹ n̄ris/ sicut pharao ex tinctus est in p̄fundo abyssi. **M**os aut̄ si recedam⁹ de egypto vitiozū / fluctus seculi tanq̄ iter solidū euadimus p̄ iesum christū. **C** **D**ñe cur af. **A**ug⁹. **M**ō sunt hec verba contumacie vel indignationis: sed inquisitionis et oratiōis: sicut ex his apparet que dñs respondit. **N**on enim arguit infidelitatem eius: sed quid sit facturus aperuit.

Nico. de lyra

tem. a **E**t iuste agit cōtra pplm tuū. **M**ō dixerūt iniuste agit/ ne regē offenderent/ r vt honori regio deferrēt: sed dicūt: **I**niuste agit scz ab exactoribus tuis: r cōtra intenti onem tuā: sed per hoc nō inuenerūt aliquam grām: r p̄z lra. **D**iuisio **O**ccurreruntq̄ moȳsi. **D**ic p̄sequēter ostendit affli/ ctio moȳsi et aaron ī speciali: r p̄mo ponit dicta afflictio. scdo. diuina p̄solatio: ī p̄ncipio. vi. ca. **A**fflictio aut̄ moȳsi oñdit p̄se/ qm̄ ex afflictōe ppl̄i/ cū dicit: **O**ccurrerūtq̄ moȳsi. i. p̄positi filio rū isrl. **C** **Q**ui stābat ex aduersa rē. **D**icūt aliq̄ q̄ post q̄ moyses r aaron fecerūt monitionē predictā egrediebant a pharaone r

Nota dñi furoz ī cur/ su ē curretē cede furozī

Astū

Dixit dñs ad moysen: a ¶ Non indi- Ca. VI
caui eis. Sicut tibi: per successiones enim etatū cre-
uit diuine cognitōis augmentū. Apparuit dñs abrae:
locutus est facie ad faciem cum moysē. Dauid vero ait. Ps.
cxviii. n. Super senes intellexi rē. Apostoli dei filiā presentē
cernebant: et quicquid volebāt inter-
rogabant: quibus etiam dicitur Lu-
ce. x. d. Multi reges r prophete rē.
¶ De ergastulo

Nico. de lyra

Dixit dñs ad moy. Ca. VI
hic psequēter describit ipi
moysi solatio. Et primo circa
eum ostendit dei consolatio benigna.
scdo describit ipi moysi genealogia/
ibi: Isti sunt pncipes domoz. Adhuc
circa primū pmo pmittit diuina solatio.
scdo eiusdē solatiōis relatio/ibi:
Marravit ergo moyses. Circa p̄mum
cōsiderandū q dñs vidēs moysen af-
fictū. Tum ex grauamine ppli. Tum
ex eo qd imponebat sibi: solat gū di-
cens: b ¶ Nunc videbis. i. cito.
c ¶ Que factur sum pha. i. mira-
bilia alias iaudita. d ¶ Per manū
enī fortē. i. per potentia meā eū forti-
ter flagellantē. e ¶ Dimittet eos:
scz filios isrl quos nūc fortiter retinet
r violēter: r nō soluz dimittet/ sed etiā
eiciet eos de terra sua: qz egyptij de
morte p̄mogenitoz territi cogebāt fili-
os israhel exire: vt habet. j. xij. caplo.
f ¶ Ego dñs q apparui abra. rē.
nō indicaui eis: qz dñs volebat cō-
solari moysen vt dicitur est: insinuat ei
q sit ei datur clariorē sui cognitionē
q̄ patrib̄ p̄teritis. Istud tñ varie ex-
ponit a doctorib̄ catholicis et hebre-
is. Dicunt igit aliq̄ doctores catholici
q hoc nomē adonai significat genera-
le dominiū: licz aut patrib̄ p̄cedētib̄
moysen ostēderit se dñm totius creatu-
re: nō tñ ita p̄fecte sicut moysi p̄ trans-
mutationē creaturaz/ vt virge in serpentē r ecouerfo: r flumi-
nis in sanguinē: r alijs signis mirabilib̄ in q̄bus ostendit do-
miniū dei sup creaturas obedientes ei ad nutū p̄tra nature cur-
sum: sed hoc nō videt sufficēter dicitur: qz ipsi abrae ostēdit simi-
lia puertēdo vporē loth in statuā salis: r in descensione ignis
cōtra naturā sup sodomā et gomorrā: vt habet Gen. xij. l. et
in multiplicatiōe aquaz. xv. cubit/ vltra cacumina montiū tpe
diluuij: r in creatiōe mūdi de nihilo que oīa notificata fuerūt
abrae ab ipso deo. Itē hoc nomē adonai qd significat genera-
le dominiū nō ponit hic in hebreo cū dicit: Nomē meum mag-
nū rē. sed ibi est nomē dñi tetragrāmaton. Ceterū qz istud
nomē apud hebreos tāte sanctitatis reputat/ q nō debeat no-
minari nisi a summo sacerdote: r solū in b̄ndictionib̄ stendis
in tēplo: iō loco illius noīs p̄nunciat hoc nomē adonai: sicut
si apud nos hoc nomē deus p̄pter sui sanctitatē nō esset licitū
noīare: r loco illius vbicūqz inueniret scriptū p̄nunciaret hoc
nomē dñs: r hoc mō trāslatio nra hic habet hoc nomē adonai
loco noīs dñi tetragrāmaton. nomē autē dñi tetragrāmaton
nō significat dominiū vt videbit: r iō p̄dictus modus dicēdi
p̄cedit ex ignorātia idiomatis hebrei: qz accipit nomē qd pro-
nunciat loco illius qd scribit. Sciendū igit q ad videndū qd
dicendū sit de significatiōe nominū hebraicōz videt recurrē-
dum ad doctores hebreos antiq̄s. Dicit enī Ra. Moyses lo-
quēs de diuinis noībus q in veteri testamēto cōtinent/ q ali-
qua noīa de deo dicunt per respectū ad creaturas: vt creator
dñs r silia. Alia aut dicunt de deo p̄ modū q̄litatū circa diui-
nā essentia/ vt sapiēs/ bonus/ oīpotēs r similia: r alia p̄ modū
quantitatū vt imensus/ incircūscriptus: r per modū aliarū p̄-
prietatū: licz trāsleant in diuinā substantiā q̄tum ad rem signi-
ficatā: sed nomē dñi tetragrāmaton significat diuinā essentia
purā r nudā. put in se existit: circūscripto oīi alio: r iō est no-
mē incōmunicabile appropriatū soli deo: qz significat veritatē
diuine essentie in se. Hoc igit supposito dicit Ra. Sa. hebre-
us q hoc nomē significat veritatē diuine nature: ad veritates
autē pertinet

Diuisio

Adonai

Rabi moy-
ses loquēs
de diuinis
nominib̄

Dixit dñs ad Ca. VI a
moysen: Nunc vide b
bis que factur sum c
¶ Mirabilia.
a ¶ potentia diuinā. i. filiū
qui est virtus r sapientia patris.
pharaoni. ¶ Per manū enī fortem d
dimittet eos: r in manu robusta e
a ¶ qz nulla cōuentio iusticie cū iniquitate.
¶ psequēdo de ciuitate in ciuitatē.
eiciet illos de terra sua. Locut⁹ t
q̄ est domin⁹ ad moysen dicēs:
a ¶ antīque p̄missionis facit mentionē tan-
q̄ in p̄mo completurus.
Ego dñs q apparui abraā et isa/ f
ac r iacob in deo oīpotēte: et no/ t
a ¶ qd interpretat generaliter dñs: r est septi-
mū in decē dei noībus. b ¶ sicut tibi.
mē meū adonai nō indicaui eis.
¶ Depigiqz cū eis sedus vt dare
a ¶ terrā viuētū scz quā significat
terra chanaan.
illis terrā chanaā/ terrā pegrina-
tionis eoz: i qua fuerūt aduenē.
¶ exaudtū.
Ego audiui gemitū filiozū israhel g
¶ i. demōēs. a ¶ rectores tenebrarū harū
¶ iniqui homines.
quo egyptij opprēsserūt eos: r re b
¶ p̄missionis.
cordat⁹ sum pacti mei. Ideo dic

autē p̄tinet impletio dicti sui vel p̄missi: ideo dicit hic: Nomē
meū magnū. i. tetragrāmaton: qd veritatē importat: non in-
dicaui eis: qz in diebus eoz nō impleui. p̄missuz qd eis feci de
terra chanaā ab eis possidēda: qz nō habitauerūt in ea nisi tā-
q̄ pegrini: sed nūc ad hoc te misi/ vt impleā illud p̄missum: et
sic ostendā me esse veracē in p̄missis
implendis: r lra sequēs huic expositi-
oni cōcordat/ q̄ facit mētionē de dicto
p̄misso r de eductiōe ppli isrl de egypto:
r introductiōe ipsius in terrā pa-
trib̄. p̄missaz: vt p̄z lram intueti. Sz
ista expositio adhuc nō videt sufficēs
qz veritas. put importat ipletionē di-
uini p̄missi nō significat diuinā natu-
rā i se: sz magis p̄m respectū ad creatu-
rā: vñ sic accipit p̄ fidelitate ad aliū in-
q̄tum implet p̄missum ei factū: r ista
expositio nō accipit significatiōnē no-
minis dei tetragrāmaton. prout Ra.
Moyses eā exponit. Itē dicit p̄mis-
sum patrib̄ factū de terra chanaā pos-
sidenda a filiis isrl nō fuit impletū tpe
moysi: qz illā nō irauit morte p̄uent⁹
vt patz Deut. vl. b. r ideo aliter dicit
aliq̄ q dñs apparēs patrib̄ p̄cedētib̄
moysen nō noīauit se eis sub noīe dñi
tetragrāmaton: sz hoc p̄z falsuz Gen.
xv. b. vbi dñs apparēs abrae dixit ei:
Ego sum dñs qui eduxi te de hur chal-
deozū. In hebreo loco hui⁹ noīs dñs
habet nomē dñi tetragrāmatō. Pro-
pter qd aliter dicendū. Supposita er-
go significatiōe noīs dñi tetragrāma-
ton p̄dicta: dicendū q deus indicaui
hoc nomē moysi nō solū q̄tum ad vo-
cē/ sed etiā q̄tum ad significatū qd est
p̄prie idicare nomē aliqd: r hoc p̄mo
indicaui moysi q̄ dicit ei: Ego sum q
sum: vt dicitur est. s. iij. ca. qz p hoc no-
men significat necessitas et stabilitas
essendi r plenitudo ipsius eē: qz p hoc
importat quoddā pelagus substantie in-
finitū: vt dicit Damascen⁹: r hoc est p̄-
p̄riū diuine essentie r competit ei circū

scripto oīi alio: nec significat per modū cuiusdā dispositiōis
diuine essentie: sicut sapiētia r potētia r silia. Scdo ostēdit ei
clarius q̄ in raptu ei cōcessum est videre diuinā essentia nuda
r clare: p̄m q dicit Aug. xij. sup Gen. et ad Paulinā in lib.
de vidēdo deū. Hoc etiā videt p hoc q dicit Nume. xij. b. de
moysē. Palā r nō p enigmata et figuras deū videt. Retro
aut p̄dictoz modoz legit deus loquēs patrib̄ p̄cedētib̄ moy-
sen significatū noīs dñi tetragrāmaton sic indicasse: sed vsus
est noīe vel potius significato noīs importate respectū ad cre-
aturā: sicut Gen. xlvj. a. dixit iacob: Ego sum fortissim⁹ deus
p̄ris tui. r Gen. xvij. a. dixit abrae: Ego dñs oīpotēs ambula-
corā me rē. vñ r Gen. xv. b. q̄ loquendo abrae vsus est noīe
domini tetragrāmaton: vt p̄dictū est: non tñ significatū p̄p̄riū
expressit: sz magis p nomē importas respectū ad creaturā de-
terminauit dicēs: Ego dñs q eduxi te de hur chaldeozū. Silt
nulli eoz ostēdit essentia suā clare sic moysi: r iō bñ dicit: Ap-
parui eis in deo oīpotēte. i. indicaui me eis sub noīe ip̄ortate
respectū ad creaturā. Et nomē meū adonai. i. tetragrāmatō:
non indicaui eis sicut moysi: modis p̄dictis. g ¶ Ego au-
diui ge. rē. opprēsserūt eos. i. p̄sideraui afflictionē q̄ egyptij
fecerūt eos gemere. b ¶ Et recor. sum pacti mei. i.
ad modum recordātis me habui: quia obliuio nō cadit in deo
nec recordatio: sed modus obliuiscētis fuit in eo anteq̄ iuuua-
ret eos: r modus recordantis quādo inceptit eos adiuuare.
* Educam vos de
Ahoralit. Dixit dñs ad moy. ¶ Locutusqz ē dñs
rē. p que figurat p̄dicato: euāgelij. Nā sic lex vetus fuit figu-
ra no. test. i. Ro. x. c. Dia i figura p̄tangebāt illis. Ita moyses
legislato: p̄dicato: euāgelij figurauit. f ¶ Ego do. q ap-
rē. Seq̄. ¶ Et nomē meū rē. Per qd designat q de-
clariorē sui cognitōnē dedit aplis q fuerūt p̄dicatores euāge-
lij q̄ patrib̄ ve. test. Luc. x. d. Multi reges r p̄be voluerūt
videre q vos. rē. Nā mysteriū icarnatōis r redēptōis ab an-
tiq̄s p̄tib̄ fuit multū d̄sideratū/ sz aploz tpe fuit ipletū. Seq̄
* Ego dñs qui

Doralie

A **E**rgastulo. Ergastulū z ergasteriū idē est: opatorius scz vbi rei ad opa faciēda religabant. **b** **N**ō acquieuerunt zc. Nota dei clementia: nō credit a filiis isrl' / z tū mone/re nō cessat. Contēpnit a pharaone: z longanimitē expectat. **c** **E**cce filij isrl'. Aug. **z** p. Ecce ego gracili voce sum: et quomodo exaudiet me pharao. **N**ō videt tū ppter multitu/dinē populi excusare se de vocis gracilitate: sed etiā ppter vnum hoīem. **H**irum si tam gracilis vocis fuit: vt nec ab imo posset audiri. **A**n forte regius fast' nō pmittebat eos de primo loqui. **d** **I**sti sunt principes domorū p fa. Aug. **G**olens scri/ptura originē moysi demonstra/re: qd ei' actio expetebat: a pmo genito iacob. i. ruben cepit: tū ad symeon: inde ad leui vltra pgressa nō est: qz ex leui moyses. **H**i autē cōmēmorant q' iā memo/rati fuerāt in illis. lxxv. in quib' isrl' itrauerit in egyptū. **N**ō enī primā vel scdam / sed tertiā tribū .i. leuiticā voluit deus esse sacer/dotalē. **S**ilb. **N**ō primā tri/bū vel scdam sed tertiā elegit de/us in sacerdotiuz: qz in noīe scē trinitatis cōsecrati sunt sacerdo/tes: vt fidē trinitatis in se serua/re z alios studeant docere: et qz numero deus impare gaudet. **e** **A**mrā. **S**tra. **A**mrā iter p'rat' pater excellus: qui signi/ficat christū. **J**ochabet dei grā: q' significat ecclesiam. **E**x christo z ecclia nascit moyses. i. lex spūa lis: z aaron. s. verū sacerdotiū. **A**ccipit autē

Ni. dly.

B **E**ducā vos de ergastu/lo. Ergastulum locus est vbi co/gūf captiui operari z laborare: z dicit ab erge quod est labor et stolon quod est missio: z ad simi litudinē hui' / locus vbi filij isrl' cogebantur laborare in luto et latere vocabatur ergastulum. **b** **A**credimā in brachio excelso. **A**si diceret: non in pe/cunia p redemptione vestra dā da / sed p signa p'tutis mee ostēdē sua. **c** **E**t iudicij magnis .i. plagis iusto iudicio meo egyptijs infligendis. **d** **E**t assu/mam vos mihi in pplm zc. **Q**uod factum fuit quādo dedit eis legē et ipsi receperunt eam. **e** **E**t scietis. **P**er experien/tiā beneficiōz meoz. **f** **Q**ui eduxerit vos de ar. egypti. zc. **E**t induxerim vos in terrā super quā leuauī manū meā. i. iurauī. **g** **E**t dāre eā abraaz. **D**e q' iuramento habet. **h** **E**t dicitur abraae: **P**er memē/ ipsum iurauī dicit dominus zc. **h** **M**arrauit. **H**ic ponit di/cte cōsolationis diuine relatio/cū dicit: **M**arrauit ergo moyses oīa predicta dñi verba. **i** **S**i lijs israhel. **A**d eozum consolā/tionem. **k** **Q**ui nō acquie/uerunt ei. **H**oc non est intel/ligendū de senibus populi / sed de populo cōmuni qui magis at tendebat afflictionē laboris pre sentē q' verba moysi p'solantis. **E**cce filij

Virgili in bucco.

l **E**cce filij israhel non me audinut: zc. **L**ocus est a ma iore negādo. **m** **P**resertim cum sim incircūcisus la. **N**ircūcisus labijs pprie dicit qui verbis superfluis vitur: quod nō est credendū de moyses: sed large accipiēdo trahitur ad designandū quēlibet defectū eloquentie: z sic dicit de moy se ex vocis gracilitate: vt. s. dictum est. iij. ca. **n** **L**ocu/ tusq' est dñs ad moysen et aaron. **A**nō desisterent a ne/gocio incepto ex hoc q' populus isrl' nō acq'scebat eis. **o** **E**t dedit mādātū ad filios isrl' zc. de monendo z p'solādo eoz: qz bonus p'elar' nō debet talia omittere circa subditos si in p'n/ cipio nō audiunt eū. **q** **U**nde dicit **P**aul'. ij. ad **T**hi. iij. a. **P**redi ca p'bu: ista oportune ip'ortune. **p** **E**t ad pha. zc. **C**ōman/ do penas z infligēdo si staret in rebellionē. **q** **I**sti sūt prin/ cipes zc. **H**ic describitur moy si z aaron genealogia vt sciret in postez qui z qles fuerūt: z ne per idētatē noīs facta sequen/ tia alijs attribuerētur. **r** **S**i li' ruben primogeniti isrl' enoch zc. **I**ncipit autē genealo/ giā istā describere a ruben: tum q' erat primogenitus respectu leui de cui' tribu fuerūt moyses z aaron: tū qz iacob q' eū genuit **h** **E**n. xlij. dixerat mala de rubē symeon et leui: vt p'z ibidē l'az intuēti: ideo hic descripsit genea/ logiā eozū breuiter repetēdo ne viderent a deo reprobati: nec p/ cessit genealogizādo vltra tri/bū leui: **T**ū qz de alijs tribubus sequētibz mala nō dixerat / sal/ tem talia vel tanta sicut de istis: **T**ū qz ista genealogizatio fit hic ppter moysen z aaron q' erāt de tribu leui: z ideo ibi stetit z non diffusus genealogizauit eam q' p'cedentes / ex eadem causa. **A**ccipit autē

a **S**piritualiter vel ad litteram. **filij israhel: Ego dominus / qui educam vos** **a** **T**ēptatiōibus mūdi in quib' tribulant sancti. **b** **M**undo vel corpe hūano qd cuiusq' aie ergastulū est. **c** **C**orporali vel spirituali. **a** **D**e ergastulo egyptiorum: et eruam de serui/ tute: ac redimam in brachio excelso / et iudi/ cijs magnis: et assumam vos mihi in popu/ lum: z ero vester deus: Et scietis q' ego sum domin' deus vester / qui eduxerim vos de er/ gastulo egyptiorum: et induxerim in terram + **a** **L**euatam ostēdi. **b** **E**xaltāui in cruce filium. **c** **P**otentiam. **d** **I**urando patribus. **super quam leuauī manū meam / vt dārez** **a** **F**idelibus abraae imitatoribus. **b** **R**ectam spem tenenti bus quam significat isaac. **c** **C**haritatem amplectentibus que in iacob significat. **d** **G**ratias. **eaz abraam isaac z iacob: dāboq' illā vobis** **a** **I**n eternum. **b** **Q**uasi facere possū quod promitto **c** **M**edius inter deum z pplm. **possidendam / ego dñs. Marrauit ergo moy/ ses omnia filij israhel: qui nō acquieuerunt** **a** **B**ellum vitiorum significat. **b** **N**ihil durius q' demoni bus in operibus carnis seruire **ei propter angustiam spiritus z opus durissi mum. Locusq' est dominus ad moysen di cens: Ingredere z loquere ad pharaonez re** **a** **D**eum videntes. **b** **C**arne vitijs dedita vel conuersati/ one mundana. **gez egypti vt dimittat filios isrl' de terra sua.** **a** **S**ancti coram dño loquuntur: aliq' retro: qz nō audiant. **b** **Q**ui debent tanq' filij dei. **c** **R**espondit moyses corā dño: **E**cce filij isrl' t' **a** **T**auribus cordis. **b** **Q**ui semper aduersatur. **non me audinut: z quomodo audiet pharao:** **a** **C**ircūcisio spūalis oīm membrōz vitia abscindit. **presertim cuz sum incircūcisus labijs: Locus** **a** **P**er eos. **z** enī z prophete docēt pplm que faciēda vel fugiēda sunt z increpant diabolū. **tūsq' est dominus ad moysen et aaron: et de dit mādātū ad filios isrl' z ad pharaonē regē egypti / vt educerēt filios isrl' de terra egypti.** **b** **I**sti sūt principes domorū p familias suas. **q** **F**ilij rubē primogeniti israhel: enoch z phal/ lu esrō z charmi. **h** **D**e cognatiōes rubē. **F**ilij symeō / iamuel z iamin z iami z iahod z iachi **a** **L**ias faber. **b** **C**hananee. **z soherz saul fili' chananitidis. De pgenies symeō. Et hec noīa filioz leui p cognatiōes suas: gerson z caath z merari. Anni autē vite leui / fuerūt cētū trigintaseptē. Filij gerson / lo/ beni z semei p cognatiōes suas. Filij caath amrā z isuarz hebron z ocie. Anniq' vite ca/ ath centū trigintatres. Filij merari: mooli z**

o **E**t dedit mādātū ad filios isrl' zc. de monendo z p'solādo eoz: qz bonus p'elar' nō debet talia omittere circa subditos si in p'n/ cipio nō audiunt eū. **q** **U**nde dicit **P**aul'. ij. ad **T**hi. iij. a. **P**redi ca p'bu: ista oportune ip'ortune. **p** **E**t ad pha. zc. **C**ōman/ do penas z infligēdo si staret in rebellionē. **q** **I**sti sūt prin/ cipes zc. **H**ic describitur moy si z aaron genealogia vt sciret in postez qui z qles fuerūt: z ne per idētatē noīs facta sequen/ tia alijs attribuerētur. **r** **S**i li' ruben primogeniti isrl' enoch zc. **I**ncipit autē genealo/ giā istā describere a ruben: tum q' erat primogenitus respectu leui de cui' tribu fuerūt moyses z aaron: tū qz iacob q' eū genuit **h** **E**n. xlij. dixerat mala de rubē symeon et leui: vt p'z ibidē l'az intuēti: ideo hic descripsit genea/ logiā eozū breuiter repetēdo ne viderent a deo reprobati: nec p/ cessit genealogizādo vltra tri/bū leui: **T**ū qz de alijs tribubus sequētibz mala nō dixerat / sal/ tem talia vel tanta sicut de istis: **T**ū qz ista genealogizatio fit hic ppter moysen z aaron q' erāt de tribu leui: z ideo ibi stetit z non diffusus genealogizauit eam q' p'cedentes / ex eadem causa. **A**ccipit autē **D**oralit' **a** **E**go dñs qui educā vos de erga. zc. **P**er qd defi gnat infernus. **N**ā ergastulū di cit ab erge quod est labor z sto/ lon quod est missio / et significat locū ad quē mittebant' damnati ad laborādū. **b** **A**credimā in brachio extēto. i. in bra/ chijs extētis accipiēdo singu/ lare p' plurali quod frequenter fit in scriptura. **E**ro. viij. f. **G**e/ nit musca grauissima. i. multitu/ do muscarū. **C**hrist' enī p' exten/ sioez brachioz suoz i cruce rede mit nos a diaboli seruitute. **d** **E**t assumā vos zc. **P**er sacramentū baptisimū quod vir/ tutē habet a passione christi: z in/ duxerim in terrā. s. viuentium. **h** **M**arrauit ergo moyses oīa zc. **N**ā ista p' predicatorem euāgelij sunt fidelibus p'dicāda. **k** **Q**ui nō acquieuerunt. **N**ā pauci fidelij cōparatiue re/ cipiunt predicationem verbi dei cum effectu meliorationis vite. **l** **E**cce filij isrl' nō me au/ diunt zc. **P**er quē intelligit in fidelis. hoc enim posset dicere il/ le qui mittit ad predicandū infi/ delibus: eo q' pauci fideles per predicationē emendant. **1. Pa. 23. a**

1. Pa. 23. a

1. Pa. 23. a

18. 2. a. et Nu. 26. g.

Acceptit aut amram. Strab. Pec de tribu iuda fuit soror naafon: q fuit princeps tribus iude in deserto: no dum enim pceptu erat/ vt quisq de tri bu suayrorem acciperet. Ideo autē he tribus. i. leuitica z regalis iā tunc con iungebant / vt intelligeret christ⁹ rex z sacerdos futurus ex eis. b. Filij quoq chore zc. Stra. Querit cur chore que pro iniquitate terra viuum absorbit in genealogia iustozū scri ptus sit. Sed hereticos cuz catholicis i ecclesia significat futuros. c. Iste est moyses. Stra. Hoc ex suo addit eldras/ qui omnē bibliothecā post ca ptiuitatē babylonicz cunctis libris a Nabuchodonosor succensis repara uit: vel ipse moyses de se tanq de alio loquitur.

Questio

Nota de repatiōe biblie

Additio

In ca. vi. vbi dicit in postilla: Ap parui abraā isaac z iacob zc. Additio. i. Expositio postillato ris de hoc qd dicit: Nomen meū ado nai nō indicauit eis: nō videtur conso/ na rationi: nam ad suā rationē confir/ mandā assignat duas rationes minus sufficientes. Quarum prima est q no men tetragramaton fuit patrib⁹ osten sum quantū ad vocem tm: non autem quantū ad significatum. Moysi vero nō fuit solum ostensum quantū ad vo cem: sed etiam quantū ad significatū/ quod videt incōuenienter dictū: nam indicare nomen fm vocem tantū z nō fm significatū modice seu nullius vti/ litatis est/ cuz nomina ad significandū ordinant: z sic fm eos patres inutili/ ter cognouissent hoc nomē. Ratio au tem secūda quā assignat ad hoc dices/ q hoc nomē tetragramatō fuit oñsum moysi z nō prib⁹: ex hoc q fuit ei pces sum videre diuinā essentiā nude z cla re: nō autē patribus videtur/ facere ad propositū: Tum quia aliud est cogno scere nomē propriū dei: et aliud vide re diuinā essentiā. potest enim quodlibet illorum sine alio haberi: vt patet: Tum quia moyses quādo fuit sibi di/ ctum: Apparui abraam zc. nondū fue rat sibi concessa visio diuine essentiez: nam infra. xxxij. ca. hoc petebat a deo dicens: Ostende mihi gloriā tuā: vn de circa hoc videtur aliter dicendum. Ad cuius declarationē sunt quedam premitenda: primū scz q fm Tho. iij. parte. q. xliij. arti. i. in cor. q. diuinitus conceditur homini miracula facere / pncipalē ter ad confirmandā veritatē quā aliquis docet: vt dum aliq facit opera que solus de⁹ posset facere / credat ei q ea que fa cit vel docet sint a deo: vñ. s. iij. ca. Si nō crediderint inquit tibi neq audierint sermonē signi prioris / credēt verbo signi sequētis: et Job. x. g. Si mihi nō vultis credere opibus cre dite. Scdm: q licet ante tēpus moysi deus fecerit aliq supna turalia. s. nō fm cursum cōmunē nature/ vt de cōuersione vro ris loth in statuā salis: z in subuersione sodomozū z huiusmo di: nunq fuit tamē cōcessum alicui antiquoz q posset miracu la facere in nomē diuino: vt crederet ei in dicēdis sicut moy ses cui hoc fuit cōcessum a deo: vt in hoc ca. z in q plurimis se quētibus: vnde licet sancti patriarche cognouissent oñipotē tiam diuinā: eo q multa a deo facta supra cursum nature vide rant visibiliter: vel saltē per fidem cognouerant de quo dicit: Apparui abraam isaac z iacob in deo oñipotente. i. nota fuit sibi oñipotētia mea: non tamē deus eis notificauit hoc no men adonai. s. cōcedēdo eis potestātē mirabilia facere in hoc nomē sicut moysi. Ratio autē huius differētie talis est: Maz per moysen ex diuina ordinatiōe lex dei erat danda: vñ Job. i. b. Lex per moysen data est. Ad cui⁹ confirmatiōē ostendit miracula faciēda

Facere miracula

musi. De cognationes leui p fa milias suas. Acceptit aut amrā a vxorē iochabet patruclē suaz: q pepit ei aarō et moysen z mariā. Flerūtq anni vite amrā centuz triginta septez. Filij quoq isuar/ chore z napheg z cechri. Filij qz ogiel misabel et elsaphā z sechri. Acceptit autē aaron vxorē elisa/ bet filiā aminadab sororē naafō: q peperit ei nadab z abiu z elea/ car z ithamar. Filij qz chore aser z helchana z abiasab. De sūt co gnationes choritaz. At vero ele/ aacar filius aaron/ accepit vxores de filiabus phutiel: que peperit ei phinees. Hi sunt principes fa miliarū leuiticarū/ per generatio nes suas. Iste est aarō z moyses/ quibus pcepit dñs / vt educe/ rent filios israel de terra egypti per turmas suas. Hi sunt qui lo/ quuntur ad pharaonem regem egypti: vt educat filios israel de egypto. Iste moyses et aaron: in die qua locutus est dominus ad moysen in terra egypti. Et lo/ cutus est dñs ad moysen dices: Ego dñs: Loquere ad pharaonē regez egypti/ oia que ego loquor tibi. Et ait moyses coram dño: En in circūcisus labijs sum: quō audiet me pharao?

Acceptit aut am. zc. i. filia patrui sui: vt. s. dictū ē. ij. ca. b. Ac cepit autē aaron vro. eli. fi. ami. q erat de tribu regia: qz ppter digni/ tatē sacerdotale trib⁹ regia z sacerdo/ talis fuerit cōmixte. c. At xpo elea zar fi. aarō zc. iste fuit aetro vt dicite hebzei. d. Iste ē aarō z moy. zc. qn cōbinant: aliqn aarō pponit vt h: Tū rōne pmogeniture: Tū qz de pui derat z elegerat eū in sūmū sacerdotē Aliqn ecōuerso moyses pponit: Tuz qz sibi cōmissū est pncipalr educere fili os isrl de egypto: Tū qz dōa dñi ime diate recipiebat ab eo/ et p aarō tanq p interpē tradebat pplo. e. Et ait moy. zc. Postq genealogiā moysi z aarō ineposuerat: h redit scptura ad id qd. s. dixit. an dictā genealogizatōez.

Additio

miracula faciēda vt crederet legisla/ tori: vnde infra. xxiij. g. Cū mī/ raculo facto in mari rubro legitur. At dit israel manum magnā: et sequit: Et crediderūt domio: sed pstat q deo fm significatiōē huius nominis. s. tetra/ grammaton pncipaliter pertinet mira cula facere: vt patet ex dictis in additi one. s. ca. iij. in arti. vij. Similiter sub eodem nomie pertinet populū sub le ge a deo data applicari cultui diuino: vt patet in eadem additione arti. ix. z Ideo moysi fuit concessum facere mira cula modo predicto: nō aut patribus. et sic intelligendū est qd dicit: Nōmē meū adonai nō indicauit eis: scz conce/ dendo eis miracula facere/ qd ad deū ptinet fm significatiōē huius nomi nis sicut z tibi concessi: nec etiam incō uenienter diceret q nomē tetragram/ maton etiam fm vocem nō fuit patri bus reuelatū. Qd aut obijcit a postil latoze de hoc quod habet Beñ. xv. b. vbi dicit. Ego suz dñs qui eduxi te de hur chaldeozū: vbi in hebzeo loco hui⁹ nominis dñs: ponitur tetragramaton nō valet. Nam illa sunt verba moysi scribentis ea que transferūt inter deū z abraam que deum moyses cognosce bat sub nomie tetragramaton: et ideo sic eum nominabat: nō autē abraā sub nomie dei qui eū eduxerat d hur chaldeozū. Continuant autē hec verba. s. Apparui abraaz zc. z nomē meū ado nai nō indicauit eis/ cum pcedentibus z sequētibus fm hanc expositionē sic: Conquerat eñi moy ses deo de hoc q pharao peius se habebat circa pplm post ei⁹ missione qz antea. z hoc cū dicit in fine pcedētis ca. Ex eo enī quo ingressus sum ad pharaonē vt loqrer in nomie tuo affli xit pplm zc. ad qd deus respōdit: Nūc videbis que facturis sum pharaoni. Per manū enī forte dimittet eos. q. d. Obdu ratio pharaonis z eius rebellio de qua tu molestaris erit oc casio q ego nō simpliciter p viā qsi naturalē/ sz potius p potē tiam meā potentē miraculoseq operantē eos educā: in tm q ipemet eijciet eos de terra sua: quapropter idicauit tibi nomē meū sub quo ptinet ad me miracula facere qd nō feci patrib⁹: que qdē educio miraculose erat a deo intēta: vt sic pplm isoz maret de potētia z puidētia diuina: vt essent apti ad hvt assu merent in pplm dei: z h est qd dicit pauz interpositū in eodē ptextu: ideo dic filijs isrl: Ego dñs q educā vos de ergastulo egyptioz in brachio extento z iudicijs magnis: z assumā vos mihi i pplm z ero vř de⁹: scietisq q ego suz dñs de⁹ vř. Ex q bus piz q de⁹ q fm Aug. ē adeo bon⁹ q etiā ex malis eliciat bona. ex pterua enī z obstinatiōe pharaōis hoc bonū elicit scz vt ex hoc eliceret q de⁹ magna miracula faciēs oñderet in liberatōe ppli: z ex h ppla cōficeret deū z assumeret in ei⁹ po pulū: z p hūc modū de⁹ satisfecit questionib⁹ ipius moysi. Qz autē obduratio

Analoga

Allogre

i. 22. b. 18. 2. a.

Deuall

aüt obduratio pharaonis esset rō vt magna signa diuina fierēt
 5 egyptios: ita vt ex h se qref q ppls israelitic ampli cogice
 ret deū pty in mult locis: spēalr. j. r. ca. vbi dicit: Ingrederē ad
 pharaonē: ego enī indurauī cor ei⁹ r seruoꝝ illi⁹ vt faciā signa
 magna: hec narres in aurib⁹ filij tui r nepotū tuoz q̄tēs p̄tri
 uerim egyptios r sig fecerim i eis: r sciat qz ego dñs: ex qb⁹
 p̄bis ex p̄le h̄f intētū. Qualif aüt dicat de⁹ indurasse cor pha
 raōis: p̄t duplr itelligi: vel p subtractōez grē in penā p̄tōz p̄
 cedētū: vel p̄m glo. qz obstinatio: fiebat malus anim⁹ p eo q
 de⁹ patiēter eū sustinebat. ¶ In eo. ca. vi. vbi dicit in postilla:
 ¶ **Additio. ij.** Sicut obliuio (Et recordat⁹ sū pacti mei rē.
 r recordatio nō cadūt in deo: sic eadē rōne nō videt dīcēdū q
 ista similitudo referat ad effect⁹ a deo pcedētes tm̄. s. q de⁹ pdu
 xit erga filios isrl effect⁹ siles effectib⁹ recordat⁹: r h̄ qñ cepit
 eos adiuuare postq̄ lōgo tpe eos nō adiuuauerat: r de h̄ videt
 s. Bēn. vi. i additōe. iij. ¶ In eo. vi. ca. vbi dicit in postilla: Et
 ¶ **Additio. iij.** Incircūcisus labijs (incircūcisus sum labijs rē.
 magis p̄prie videt dīcēdus q̄ habet in labijs aliqd̄ impedimē
 tū cor: pale: v̄puta aliquā carnis sup̄fluitatē r h̄mōi: qz platio
 p̄boꝝ q̄ labijs p̄ferunt ipedit⁹: vñ sicut. s. ca. iij. cōquerebat
 moyses de impedimēto locutiōis ex parte oris et lingue: nūc
 etiā addit ex pte labioꝝ vt sic oñderet q̄ organa corporea qui
 bus verba p̄ferunt erāt in eo inepta ad loquēdū: r ex hoc nō
 erat vir eloquēs vt supra dixit. De vocis aüt gracilitate seu te
 nuitate nulla fit mētio in l̄ra: nec optet fingere. p̄sertim cū i vl
 tima senectute sua legat⁹ q̄ loq̄bat oibus filijs isrl simul: vt p̄
 Deut. j. et. xxxj. q nō posset esse cū tenuitate vocis.

Replica correctoꝝ j Bur. fabulā. In ca. vi. postil
 latoꝝ exponēs illū passū: Et no. me. ma. i. te
 tragramatō nō idicauit eis: dicit iter cetera q̄ illd̄ nomē tetragrā
 matō idicauit abrae p̄bas p̄ illd̄ Bēn. xv. b. Ego dñs q̄ edu.
 rē. r p̄ alios tex. sed vt oñdat postilla. veritatē presentis pas
 sus dicit q̄ q̄uis indicauit p̄b⁹ aū moysen hoc nomen: nō tm̄
 p̄m ei⁹ significatū p̄p̄tū sicut moysi. Aliud bñ dīctū egrefere
 Burgē. dicit irrōnabile: volēs q̄ abrae nomē tetragramaton

nō sit reuelatū: dīcēs illd̄ Bēn. allegatū eē d̄bū moysi scribēt
 nō dei loq̄ntis sed si Bur. fuisset mēoz dictoz suoz in additōe
 penl. Bēn. vl. c. nō iprobaret h̄ p̄clusioez postillatoꝝ: nitebat
 enī ibi oñdere q̄ abrae facte sūt plures reuelatōes q̄ p̄b⁹ po
 sterioꝝ: allegās ad hoc illd̄ Bēn. xvij. c. Nū celare potero
 abrae q̄ gestur⁹ sū: Habuit enī ibi p̄ icōueniēti q̄ iacob i illu
 stratiōib⁹ sup̄ abraā abūdasset. Quid mir⁹ igit si de⁹ nomē te
 tragramatō abrae reuelasset p̄m suā p̄clusioꝝ ibi intētā: r h̄ p̄
 icōueniēti reputatā. S; r nota q̄ Burgē. postillatoꝝ male
 reportauit q̄si voluisset talē rōnē differētie iter reuelatōez ab
 rae r moysi q̄ abrae reuelatū eēt solū nomē n̄ significatū nois
 qz h̄ postillatoꝝ nō dicit vt p̄z intuēti scripta sua: nec postillatoꝝ
 dicit q̄ p̄scda rōne eidē iponit: nec videt inutile quēadmodū
 Bur. arguit p̄mū aliq̄e istrui in noie: r post i nois q̄dditate:
 imo ē ver⁹ ordo docēdi: nec absōnū q̄ vn⁹ doceat cogicere her
 bas r lapides p̄ciosos: r alē cū tali cognitiōe doceat cogicere
 vires earūde: nec bñ soluit Bur. motiū postillatoꝝ dīcēs te
 tragramatō a moysē ibi sc̄ptū: nō a deo dīctū: nā si moyses ve
 re refert d̄bū r factū dñi h̄f p̄positū: si aüt abrae nomen tetra
 gramatō nō exp̄ssit false refert moyses r scribit: qd̄ nō est dīcē
 dū. vñ Bur. alit̄ exponēdo inoluit se sup̄ correct. iij. ca. hui⁹:
 quō sub noie illo sūt mirabilia rē. q̄ q̄ d̄a sint r vtilia p̄z ibi
 dē. ¶ In eo. ca. cū postillatoꝝ defectū eloq̄ntie moysi expone
 ret vocis gracilitatē: Bur. eē l̄ram fingit fuisse aliquā carnis
 sup̄fluitatē in labijs moysi excresecētē: qd̄ videt fictū: nec valet
 argumētū ei⁹ p̄tra postillatoꝝ factū ex eo qd̄ dicit Deut. j. et
 xxxj. Quō moyses locut⁹ est corā oī multitudīne: vt dicit postil
 latoꝝ gracilitatē vocis finisse: nā reuera docētibus sepe dat
 de⁹ gram et donū lingue qd̄ natura negauit: iux̄ illd̄: Api os
 tuū r i plebo p̄s. lxx. b. r illd̄. Dñs dabit d̄bū euāgelicātib⁹
 p̄s. lxxij. c. Et. s. dicit: Loquētē r mutū q̄s fecit: nōne ego?
 Ponit igit moyses loq̄ vniuerso p̄p̄o intelligibilē gracili
 tate vocē nō obstāte: nec illa gracilitas ficta est. put dicit Bur.
 qz ponit in glo. interli. sup̄ d̄ba ipeditioꝝ lingue. s. iij. ca.
 ponit etiā hoc disputatiue p̄ bñm Aug. in glo. margi.

Glo. ordi.

Ca. VII

Analogia **D**ixitq̄ dñs ad moysen rē.
 ¶ **Ecce constitui te deū rē.**
 Aug. Notandū q̄ cū ad pplm
 mitteretur non ei dīctū est: Ecce dedi te
 deum p̄p̄o: r frater tuus erit tuus pro
 pheta: sed frater tu⁹ loquet tibi ad po
 pulū. Dīctū est etiā: erit os tuū r tu illi
 in his que ad deū nō dīctum est: tu illi
 deus. Pharaoni aüt dicit moyses da
 tus deus p̄m analogiā: p̄pheta moysi
 aaron: sed ad pharaonē hic insinuat
 nobis ea loqui: p̄phetas dei que audi
 unt ab eo: nihilq̄ aliū esse p̄phetā dei:
 nisi enūciatoꝝ: r verboꝝ dei hoibus: qui
 deū vel nō p̄t: vel nō merent̄ audire.
 ¶ Greg. Aliq̄ de⁹ nūcupatiue: Ali
 qñ essentialiter dicit. Nūcupatiue vt
 hic: constitui te deū pharaonis. Et alibi.

Al. t loqre **Applica** illuz ad deos: Et alibi: Deus stetit in synagoga deo
 rū rē. Essentialiter sicut hic: Ego sum deus abraā r deus isa
 ac: deus iacob. Quod volens paulus discernere ait: Et qui
 bus christus p̄m carnē natus est: qui est deus bñdictus in se/
 cula. Nūcupatiue enim dicit deus inter om̄ia. Essentialiter
 aüt sup̄ oia: vt q̄ oñderet christū naturaliter deū: nō tm̄ deū: s; r
 deū sup̄ oia esse memorauit. Iustus enī quilibet deus est: sed
 inter om̄ia: quia nūcupatiue. christus aüt super oia: qz natura
 liter deus. b ¶ **Sed ego indurabo rē.** Aug. Assidue di
 cit deus: Indurabo cor pharaonis: r velut causam infert/ cu
 hoc faciat. Indurabo cor pharaonis: r implebo signa mea et
 portēta mea i egypto/ tāq̄ necessaria fuerit obduratio phara
 onis: vt signa multiplicarent̄ vel implerent̄. Etitur ergo de⁹
 bñ cordibus malis ad id quod vult ostēdere bonis r quod fa
 cturus est bonis. Et q̄uis cuiuscūq̄ cordis i malicia qualitas
 .i. quale cor habeat ad malū/ suo fiat vitio qd̄ inoleuit ex arbi
 trio: ea tm̄ qualitate malayt huc moueat vel illuc: Tū siue huc
 siue illuc male mouet/ causis fit quibus animus hoīs pellit/
 q̄ vt existant vel nō/ nō est in hoīs potestate: sed veniūt ex oc
 culta p̄uidētia dei iuste r sapienter oia que creauit disponē
 tis r administrantis. Et ergo tale cor haberet pharaon/ q̄ pa
 tientia dei nō moueret ad pietatē: sed potius ad impietatē vitij
 proprij

Ca. VII.

Dixitq̄ dñs ad moysen: a
 ¶ **Ecce constitui te deum pharaonē**
 natura. ¶ nūcupatiue.
 ¶ **Ecce constitui te deum pharaonē**
 ¶ **Interpres.**
 nis: et aaron frater tu⁹ erit p̄pheta
 tuus. Tu loq̄ris oia que mā
 do tibi: ille loquet ad pharaonē:
 ¶ **mundi concupiscentia.**
 vt dimittat filios israel de terra
 ¶ **ostēdit signis r portētis vel q̄ durū sit**
 demonstrabo. b ¶ **ita. s. c ¶ vel implebo.**
 b sua. s; ego idurabo cor ei⁹ r mul

Constitui te eloym pharaonis: quod nomen p̄m p̄rietatem
 hebzei sermonis est pluralis numeri/ sicut patet in duabus au
 ctoritātibus p̄allegatis in quibus ponitur hoc nomen elo
 ym: sicut hic. et transfertur in plurali numero: et ideo transla
 tio nostra esset magis p̄pria si haberet sic: Ego constitui te de
 os pharaonis: id est tm̄ timendū r amplius q̄ illos quos co
 lit tanq̄ deos: qz non poterant euz sic affligere sicut moyses.
 hoc autē dixit dominus moysi vt esset constans coram phara
 one. c ¶ **Et aaron frater tuus/ erit p̄pheta tuus rē.**
 ¶ **Propheta aliquādo accipitur proprie: r ad hoc requiritur q̄**
 habeat reuelationē a deo. ¶ **¶ dicitur. i. Reg. .ij. b. Qui ho**
 die dicit p̄pheta/ olim appellabat̄ videns. Aliqñ accipitur lar
 ge p eo qui verba dei denūciat vel exponit: licet ea nō habeat
 a deo imēdiatē: r talis magis p̄prie dicitur interpres vel plo
 cutor: r hoc modo dicit hic aaron p̄pheta: ad quod designan
 dum dicitur: Propheta tuus/ et nō dicit̄ p̄phete dñi. Hoc
 autē dīctū est moysi: qz dixerat se excusando/ An incircūcisus
 labijs sum. Sciēdū tm̄ q̄ licet aaron nō dicat p̄prie p̄pheta ex
 isto loco: aliunde tm̄ pōt dīci: qz habuit reuelationē a deo im
 mediatē: vt dīctū ē. s. iij. ca. d ¶ **Sed ego indurabo rē.**
 Qualiter aüt deus sit cā induratiois: dīctū est. s. iij. e ¶ **Et**
 multiplicabo signa rē. i. ostēditōe digna p̄ magnitudinē
 v ij * r multitudinem

Nico. de lyra

Dixitq̄ dñs ad Ca. VII
 moysen. Postq̄ moyses r aa
 ron mouerāt pharaonē d̄bis:
 ¶ **Hic cōsequēte describit eiusdē monitio**
 in mirabilibus signis. r primo descri
 bit hui⁹ monitiōis ipositio. r sc̄do exe
 cutio/ ibi: Ingressi itaq̄. Circa p̄mū di
 cit̄ sic: b ¶ **Ecce p̄stitue te deū rē.**
 nō dicit deū absolute: sed pharaonis:
 qz deitas nō est cōicabilis creature: tm̄
 aliq̄ similitudo r p̄cipatio ip̄ius bene
 cōicat ei/ sicut dicit p̄s. lxxi. b. Ego dixi
 dij estis. Ad exponēs saluatoꝝ Joh. r
 illos ad q̄s fact⁹ est sermo dei dixit de
 os: r eodem mō. j. rxi. Applicabit ad
 deos. i. ad iudicē r hoc mō moyses di
 ctus est hic de⁹ pharaonis. i. potēs sup
 eū in plagis dei vtute r ei⁹ iudicio in
 fligēdis. Sciēdū tm̄ in q̄ hebzeo habet

Constitui te eloym pharaonis: quod nomen p̄m p̄rietatem
 hebzei sermonis est pluralis numeri/ sicut patet in duabus au
 ctoritātibus p̄allegatis in quibus ponitur hoc nomen elo
 ym: sicut hic. et transfertur in plurali numero: et ideo transla
 tio nostra esset magis p̄pria si haberet sic: Ego constitui te de
 os pharaonis: id est tm̄ timendū r amplius q̄ illos quos co
 lit tanq̄ deos: qz non poterant euz sic affligere sicut moyses.
 hoc autē dixit dominus moysi vt esset constans coram phara
 one. c ¶ **Et aaron frater tuus/ erit p̄pheta tuus rē.**
 ¶ **Propheta aliquādo accipitur proprie: r ad hoc requiritur q̄**
 habeat reuelationē a deo. ¶ **¶ dicitur. i. Reg. .ij. b. Qui ho**
 die dicit p̄pheta/ olim appellabat̄ videns. Aliqñ accipitur lar
 ge p eo qui verba dei denūciat vel exponit: licet ea nō habeat
 a deo imēdiatē: r talis magis p̄prie dicitur interpres vel plo
 cutor: r hoc modo dicit hic aaron p̄pheta: ad quod designan
 dum dicitur: Propheta tuus/ et nō dicit̄ p̄phete dñi. Hoc
 autē dīctū est moysi: qz dixerat se excusando/ An incircūcisus
 labijs sum. Sciēdū tm̄ q̄ licet aaron nō dicat p̄prie p̄pheta ex
 isto loco: aliunde tm̄ pōt dīci: qz habuit reuelationē a deo im
 mediatē: vt dīctū ē. s. iij. ca. d ¶ **Sed ego indurabo rē.**
 Qualiter aüt deus sit cā induratiois: dīctū est. s. iij. e ¶ **Et**
 multiplicabo signa rē. i. ostēditōe digna p̄ magnitudinē
 v ij * r multitudinem

Diuisio

Moytes quō deus pharaōis

Propheta

Epprius fuit: qd vero ea facta sunt qbus cor suo vitio tā malignū
 resisteret iussionibus dei: hoc est eniz qd dicit / indurati: quia
 nō flexibilitē cōsentiebat: sed inflexibilitē resistebat: dispen/
 sationis diuine fuit / qua tali cordi euidenter iusta pena paraba
 tur / qua timētes deum corrigere. pposito enīn lucro (ver/
 bi gratia) ppter qd homicidiū cōmit/
 tatur: aliter auarus / aliter pecunie cō/
 temptor mouet. ille. s. ad facinus ppe/
 trandū: hic ad cauendū. **Luci** tamē p
 positio in eoz: potestate nō fuit. Ita
 cause veniūt malis / que nō sunt in eo/
 rum potestate: sed hoc de illis faciūt:
 qles iam inuenerunt factos ppijs vi/
 tijs ex ppiā voluntate. **Potest** et sic ac
 cipi: **Indurabo**. i. qdurū sit demōstra
 bo. **Erat** at moyses octo. rē.
Strā. Propter circūcisionē. s. q octa/
 ua die celebrari iusta est: eandē enī si/
 gnificationē habet octogenarius qz
 octonarius infra eū minor. **Erat** autē
 moyses octo. an. **Quādo** moyses
 et aaron locuti sunt ad pharaonē: moy/
 ses erat octogenarius: aaron dō octo
 gintatriū annoz: qz lex p pdicatores
 ad gentes oblata: circūcisionē spūales
 docuit: et ipsi pfecte mundari studebāt
 et sic fidem scē trinitatis predicabant.
Et aaron oct. **Gilber.** Quia ve
 rus montan. i. christ. verā circūcisio/
 nē in se octaua die resurrectionis imple
 uit: et fide trinitatis triumphato diabo/
 lo mundū repleuit. **Luz** dixerit
 vobis rē. **Aug.** Dic non erat opus
 voce p cuius gracilitate videbat moy
 si datus aaron: sed virga erat pūcien/
 da vt draco fieret. **Cur** hoc ergo moy/
 ses ipse nō fecit: nisi qz mediatio aaron
 inter moysen et pharaonem magne fi/
 dei figurā gerit. **Hoc** quoqz notandū
 qd scriptū est: **Proiecit** aaron virgam
 suā: et forte si dixisset: proice virgā: nul
 la qstio esset. qd dō addidit suā / cū eaz
 moyses dederit / nō frustra forsitan di
 cum est: an erat vtriqz illa virga cōis:
 vt cuiuslibet eoz diceret. **Strab.**

Hyfice
 126. q. 5. c.
 nec mirū

Virga moysi / christū significat / qz ex re
 gali stirpe carnē sumpsit. **En** eadē vir
 ga in colubrū cōuersa: oēs virgas ma
 leficioz deuorauit: qz mors christi mor
 tē nām sumpsit. **Orige.** **Pls** di
 cit. i. **Coz.** xiiij. a. **Amulamini** meliora
 dona alias spūalia magis aut vt pphē
 tetis. **Temptemus** et nos emulationē
 bonoz suscipere / a dño vero plenitudi
 nē muneris expectare. **Pro** hoc eniz
 dicit **Ps.** lxxx. b. **Spere** os tuū et imple/
 bo illud. **Pro** illo dō punge oculū: et
 pducit lachrymā punge cor: et pducit
 sensum. **Puto** ergo qd moyses ad egyptū veniēs et virgam se
 rens qua castigat et verberat egyptū. r. plagis. lex dei sit / qua
 mundū. r. plagis. i. decē mādati decalogi corripit et emen/
 det. **Virga** qua hec gerunt et egyptus subigit / et pharao supe
 rat / crux christi est: p quā mūd. et pnceps mūdi superat. i. dia
 bolus cū pncipibus et ptatibus. **Virga** piecta sit draco vt ser
 pens / et deuorat egyptioz magozū serpētes. **Serpens** dō p
 sapia vel prudētia poni solet. vñ: **Mat.** x. b. **Estote** prudētes
 sic serpētes rē. **Et** **Heñ.** iij. a. **Serpēs** erat prudentior: cūctis
 animalibus rē. **Crux** ergo christi cuius pdicatio stulta videbat:
 quā moyses. i. lex cōtinet: p illud **Job.** v. g. **De** me enī ille
 scripsit: postqz in terra piecta est. i. ad fidē hominū venit: con
 uersa est in sapientiā: et in tantā que omnē sapientiā egyptioz
 . i. huius mūdi deuoraret. **Intuere** enī quō stultā fecit de / sa
 piētā hui. mūdi. **Postqz** māifestauit xpm crucifixū eē dei vir
 tutē et sapientiā: et vniuersus iam mūdus cōprehensus est ab
 eo: qd dixit. i. **Coz.** iij. d. **Cōprehēdā** sapientes i astutia eoz rē.
Quilites aaron rē. **Itid.** **Quilites** virgā coram pharao
 ne et serpēs facta deuorauit serpētes egyptioz: significās qz
 verbū caro fieret: et serpētes diri veneni vacuaret per remissi
 onem peccatozū

onem peccatozū. **Virga** est enī verbū directū / regale / plenum
 potestatis: insigne imperij. **Virga** serpēs facta est / qm q erat
 filius dei ex deo patre natus / factus est filius hominis ex vir
 gine natus: qui qsi serpēs exaltatus in cruce / medicinā vulne
 ribus infudit humanis: vñ **Job.** iij. b. **Sicut** moyses axalta
 uit serpēte in deserto rē. **Virga** enī
 moysi in draconē versa: magozū absoz
 buit virgas: et christus post glorie sue
 dignitatē factus obediēs vsqz ad mor
 tem. **Per** ipam mortē carnis consum/
 psit aculeū mortē: p illud **1. Cor.** xij. d
Ero mors tua o mors rē. e **Que**
 versa est rē. **Et** moysi quasi insipi/
 da erat vt virga: sed versa in colubrū:
 id est in spirituale intelligentiā potabi
 lis effecta est et delectabilis. **Lo**
 cavit aut pharao rē. **Sciēdū** quia
 vt diabolicis figmētis spectantiū ocu
 los deludebāt: vt res i sua natura ma
 nentes aliud

Nico. de lyra

et multitudinē ipsoz. **Et** sci
 ent egyptij: qz ego sum dñs qui
 extende. ma mea sup egyptū rē.
Per experientā plagarū qz infligam
 eis. **Et** erat autē moyses. lxxx.
 anno x: et aaron. lxxxij. an. qñ lo
 cu. sunt ad pha. **Hoc** dicit ad ostē
 dendū qd nō mouebant ex passiōe inue
 niri: s; ex magna maturitate. **Cū**
 dixerit vobis pha. ostē. signa.
 diuine vntutis declaratiua: qz aliter re
 putaret eos mēdaces nisi de sua lega
 tione possent signa ostēdere. **Di**
 ces ad aaron. hoc aut factū est quia
 moyses diu fuerat absens de egypto:
 iō credere poterāt egyptij q tunc fuis
 set imbut. magicis artibus: et ideo sē
 manu sua. picisset virgā que versa est
 in colubrū: potuissent hoc iputasse ma
 gicis artib: sed aaron in iuētute mā
 ferat in egypto vbi artes magicas ad
 discere nō potuissent nisi de voluntate
 et scitu egyptioz: et ideo nō poterāt eū
 ita suspectū habere. **Tolle** vir
 gam tuā et proice ea co pha. ac
 verta. in colu. **Ita** virgo aliqñ dicit
 tur virga dei: quia de pcepto dei fuit
 appozata in egypto: et quia in ea fie
 rant signa virtutis dei ostēnsua. **Ali**
 quādo dicit virga moysi: **Tum** quia
 eaz tenebat moyses quādo dñs appa
 ruit ei in rubo: **Tum** qz moyses in ea
 fecit multa signa. **Picit** etiā aliqñ vir
 ga aaron / vt hic piz: quia in ea per ma
 num aaron facta sunt signa aliqua.
Ingressi itaqz moyses et aa
 ron ad pha. **Hic** cōsequēter describit pdicte monitionis ex
 ecutio / cum dicit: **Ingressi** itaqz: cōstanter ad exequendū dei
 mandatū. **Quilites** aaron virgā corā pharaone et
 seruis eius: vt viderēt manifeste qd nō erat factū moysi / cui
 artē magicā imponebāt. **Que** versa est in colubrū:
 nō p m apparētā tm sicut virge magoz / vt dicit infra: sed p m
 veritatē. **Cōuersio** enī virge aaron que facta est ad declaratiō
 nem diuine virtutis debuit esse dissimilis cōuersioni virgarū
 ipsoz magoz: nō solū qstū ad virtutē facientē: sed etiā quan
 tum ad rei facte veritatē. **Lo** cavit aut pha. sapie. i.
 phos: quia qui modo dicunt philolophi: antiqtus sapientes
 vocabant. **Pythagoras** enī primus fecit hanc: nois mutatio
 nē / cū enī arrogantissimū sibi videret q se diceret sapientē: in
 * quilites de sua
 * **Quilites** aaron vir. suā rē. **Per** dñā doctria signi/
 ficat: eo q antiqtus in signū doctrine a doctoribus portabāt
 b **Que** versa est in colu. s. verū p m **Aug.** et iō p hāc vir
 gam significat doctrina sacra q merā continet veritatē. **Per**
 virgas aut magoz que verse sunt in dracones non veros sed
 apparentes tantū: significānt doctrine false et superstiose.
 Sed deuorauit

Allego.

mentes aliud viderent. **¶** Vel fm Aug. Demones quibus mali natura suam non amiserunt. Ideo dum per incantationem eorum malefici aliquid efficere conantur / discurrunt per mundum: et subito semina eorum de quibus hoc agit asserunt. Sicque ex illis permittente deo novas rerum species producant. **¶** Similiter. In prima plaga dicitur cum aqua vertit in sanguinem et in secunda cum rane ebullit: et tertia cum scyniphes ingruunt: in quarta cum cynomia educit: in quinta cum manus domini sit super pecora egyptiorum dicuntur similia. **¶** Dracones. Apotom dicitur tur. i. videre: quod videtur acutius ceteris animalibus. **¶** Sed deuorauit etc. Aug. Si dicitur esset. Absorbuit draco aaron virgas eorum. Intelligeret verus draco aaron fantastica figmenta non absorbuisse / sed virgas. Hoc enim potuit absorbere quod erant / non quod videbantur et non erant. Sed quod dixit absorbuit virga aaron virgas illorum: draco potuit absorbere virgas non virga: sed eo nomine dicta est res versus est: quod in id etiam reuerfa est. Ideo hoc vocari debet quod principaliter erat. Quid ergo dicitur de virgis magorum? An veri dracones facti fuerunt: sed simili ratione virge dicantur? An potius videbantur esse / quod non erant ludificatione venefica? Cur ergo virgas parte virge dicitur et dracones: ut de figmentis illi nihil differat loquendi modus? Sed monstrare difficile est. Quia etiam si veri dracones facti sunt ex virgis magorum: non fuerunt tamen creatores draconum nec magi / nec angeli mali quibus ministris illa fiebant. In sunt enim rebus corporeis per omnia elementa mundi quod occulte seminarie rationes / quibus cum data fuerit oportunitas temporalis atque causalis / prout in specie debitas suis. i. modis et finibus. Nec dicuntur quod faciunt ista animalium creatores: sicut nec agricole segetum vel arborum vel hominum / quibus prebeant quaedam visibiles oportunitates et causas nascendi. Quia autem isti faciunt visibiles: hoc angeli inuisibiles. De quo solo creator est verus: quod causas ipsas et rationes seminatias rebus inseruit. **¶** Induratus est etc. Indurauit deus cor pharaonis: quod diaboli ita indurauit post peccatum: ut pernicie consuetudine non emolliret: sicut in Job. xli. c. dr. Cor eius idurabit quasi lapis. **¶** Ecce egredietur

potuit fieri conuersio virgarum in dracones: et videtur quod non: quia aut hoc esset secundum veritatem aut secundum apparentiam tantum: non primo modo quia materia corporalis non subest virtuti demonis quantum ad transmutationem ipsius ad formam: secundum quod dicit Augustinus. ij. de trinitate. dicens: Non est putandum istis transgressoribus angelis ad nutum seruire hanc visibilibus rerum materiam / sed soli deo. Nec secundo modo: quod sensus naturalis et ordine nature immutat a sensibilibus: sed demonem vel angelus non potest propria virtute nature ordine immutare: quod tunc posset facere vera miracula / quod est falsum: ergo etc. Ratio / virtute demonum non potuerunt conuerti virge in dracones secundum veritatem. Cuius ratio est: quod in compositis ex materia et forma / materia non fit per se nec forma / sed totum compositum et ideo totum transmutatur in totum: ut ex toto aere fit totus ignis: quando aer conuertitur in ignem: ut dicitur in libro de generatione. effectus autem assimilatur agentis et in ipso preexistit saltem virtualiter: et ideo compositum ex materia et forma naturali non potest produci nisi ab agente composito ex materia et forma: vel nisi habeat totum compositum in virtute sua. angelus autem est forma simplex non habens materiam partem sui: nec etiam habet

eam in virtute sua: sed solus deus potest eam producere: et ideo virtute demonis non potest aliquid compositum ex materia et forma produci: licet in eo remanserint naturalia integra. conuersio autem virge in serpentem includit compositum ex materia et forma naturali productione: ergo etc. Potuit tamen predicta conuersio fieri secundum apparentiam: quia licet materia corporalis non subiciatur virtuti angelice quantum ad transmutationem predictam: subicitur tamen ei quantum ad motum localem ut ab omnibus conceditur. et ideo demones propria virtute dimissi potuerunt virgas a magis pietas per motum localem imperceptibiliter sensui humano tollere: et loco earum serpentes aliunde apportatos vel ibidem generatos non virtute demonis sed agentis naturalis (sicut dicitur infra) supponere. Eadem enim quod aliqui mimi per subtilitatem manuum et localem motum aliqua sic transmutant quod homines non percipiunt: et multo fortius demones quorum subtilitas et celeritas in motu locali maior est quasi incomparabiliter hoc possunt et multa maiora. Item quia abeuntibus sensibilibus remanent fantasie et imaginationes / ut dicitur. ij. de animalibus: inde est quod ex motu locali formarum sensibilibus remanentium in virtute fantastica cum humoribus in quibus sunt ut in subiecto appareret aliqua que non sunt. Unde dicit philosophus lib. de somno. et vigiliis. quod descendente plurimo sanguine ad principium sensitiuum: simul descendunt forme imaginatæ: et sic videntur aliqua que non sunt: sicut accidit somniantibus: et isto modo possunt demones commouere humores interiorum sensuum et exteriorum: et sic possunt ad organa sensuum aliquas formas reducere / ac si venirent ab extra: non solum in dormientibus sed etiam vigilantibus: et sic videntur eis aliqua esse extra que tamen non sunt: et hoc modo poterant facere quod videretur virge conuerti in dracones: et tamen de hoc nihil esset extra secundum veritatem. Tertium autem modum addunt aliqui dicentes / quod demones per motum localem possunt applicare actiua naturalia passiuis: et sic frequenter effectus naturales / sicut applicatis lignis ad ignem per manum hominis generatur ignis in materia lignorum: illa tamen generatio est ab igne sicut ab agente proprio: ab applicante ligna ministerialiter tantum: sed licet hoc sit verum / tamen non habet locum in proposito: quia licet ex virgis possent generari serpentes per agens naturale: hoc tamen esset per multas transmutationes et longo tempore et non ita subito. Poterant tamen demones materiam existentem in propinqua dispositione ad formam serpentis supponere proprio actiuo: et sic cito generarentur et in loco virgarum per demones supponeretur. Et predictum patet ad illud quod obieciat: quod per modos predictos demones non transmutant materiam ad formam naturalem: nec mutant nature ordinem. **¶** Dixit autem dominus ad moysen. Premissa regis monitio: sic sequenter describit inflictio pene: et diuidit in decem **¶** Sed deuorauit virga aaron virgas eorum. Per quod significat quod doctrina sacra condemnat doctrinas falsas et suppositioas: et quicquid in doctrinis alijs sibi contrarium reperit. **¶** Percussit aqua

De virgis magorum

Philos

D

Philos

Philos

Diuisio

Allego.

Nico. de lyra

quisit de sua conditione non rudit se esse sapientem sed per se. i. sapientie amator. **¶** Et maleficos. i. magicis artibus imbutos. **¶** Et fecerunt etiam ipsi in egypto. licet fieret virtute demonum: vocant tamen egyptiace: Tu quod egyptij talibus utebantur. **¶** Et arcana quodam silis: quod dicitur: Tum quod tales incantationes in silentio perferunt: Tum quod effectus earum ex virtute occulta procedunt. Isti autem talia facientes fuerunt ianes et mabres: ut dicitur Aplos. ij. ad Timotheum. iij. b. Sicut iannes et mabres resistenter moysi etc. **¶** Proiecerunt singuli virgas suas que uer. fue. in dracones. non secundum veritatem sed secundum apparentiam tantum ut videbitur. **¶** Sed deuorauit vir. aaron vir. eorum. et illud fuit secundum signum. Dicit autem doctores catholici quod ista deuoratio fuit antequam virga aaron rediret ad naturam: quod quod non competit deuorare sed magis serpenti. vocat tamen virga licet tunc esset serpens: quia prior eius natura erat virga et quod serpens ille erat reduendus ad naturam virge. Debet autem magis innitentes littere dicitur quod fuit postquam illa redierat ad naturam virge: quod dicitur sic in textu: Deuorauit virga aaron etc. Tertium est autem quod utroque modo potuit fieri: quod illud fuit factum diuina virtute que potest indifferenter quodlibet corpus maxime corruptibile in aliud conuertere: licet dubitet aliqui eodem modo de corpore celesti: dicentes quod non potest etiam diuina virtute in corpus corruptibile conuerti: hoc tamen discutere non est presentis negocii. Quia autem dicitur quod deuoratio virge non competit: verum est proprie loquendo: quod deuorare pertinet ad vim nutritiuam. tamen similitudinarie et large loquendo puenit rei inanimate: sicut dicitur quod ignis deuorat ligna: et hoc modo potuit dici de virga aaron si aliquid fuit conuersum in ipsam postquam redierat ad naturam virge secundum dictum hebreorum: primus tamen modus dicendi videtur probabilior. **¶** Induratus est cor pharaonis et non audi. eos sicut precepit dominus. Quia imputauit factum illud artibus magicis. Ad maiorem intellectum predictorum querit utrum virtute demonum qua magi utuntur potuit

Questio

Dat. 12. c
Horalit
 a **E**cce egredietur. **O**rige. Primo quidē non intrat moyses ad pharaonē: sed occurrit ei exēti ad aq̄s: postea po intrat: post hec nec intrat / sed accersitus accedit: q̄ siue nobis in d̄bo dei r̄ asser tione religionis certamen est cū pharaone: siue obsessas ab eo aiāas eripere cona mur: r̄ est in nobis in disputatiōe lucta ment: nō p̄ima fronte ingredi debemus ad vltima questionū loca: sed occurrendū est nobis aduersario: r̄ ad aquas suas. i. auctoritates gentiliū philosophorū: vt ip̄os p̄imo arguamus et errasse doceamus: deinde ingrediendū ad interiora certaminis. **D**icit enim d̄ns: **N**isi quis prius alligauerit fontē: nō pot̄ intrare in domū eius r̄ vasa eius diripere. **P**rius ergo ligāndus est fontis: r̄ questionū vin culis cōstringēdus / r̄ ita introeundū ad diripiēda vasa / r̄ liberādas aiāas: quas deceptione r̄ fraude possederat. **Q**uod cū sepius fecerim? r̄ steterim? cōtra ip̄m succincti. s. lūbos in veritate: et stātes in d̄no. r̄ viriliter agentes: artifex antiquo r̄ callidus victū se simulabit r̄ cedere: vt negligentiores nos faciat ad certamen. **P**enitentiā quoq̄ simulabit: de p̄cabitur nos discedere / sed nō longe vult nos ali qua parte sibi esse vicinos. **S**ed nisi ab eo longius recedamus / r̄ mare transeamus: r̄ dicamus cogitatione locutiōe et opere: q̄tū distat ortus ab occidente: t̄m fecit a nobis iniquitates n̄as / salui esse non possumus. **O**remus ḡ misericordiā dei: vt r̄ nos eripiat de terra egypti / de potestate tenebrarū: r̄ pharaonē cū exer citu suo tāq̄ plumbū demergat in aqua vehemētissima. **P**os aut̄ liberati cū gaudio r̄ exultatione hymnū cantemus d̄no. **G**loriose enī honorificatus est r̄. **E**cce percutiā virgā r̄. **I**td. **P**la ge in egypto corporaliter gesse sunt: sed in nobis sp̄ualiter gerunt. **E**gyptus enī se culi forma est. **Q**uā fluminis r̄ ver. r̄. **S**tra. **A**qua in sanguine versa mūdā sapientiā significat: in qua ois q̄ māserit necat sicut in sanguine piscis. **M**ūdā enī sapientiā stultū putat deū p̄ hoib̄us mori. hūc ergo quicūq̄ adhe serit viuere non poterit. **O**rige. **A**q̄ fluminis vertit̄ in sanguine: cui hebreo r̄ p̄ ueros tradiderāt necandos: vt au ctorib̄ sceleris poculū redderet sangui nis: r̄ cruorem polluti gurgitis quē par ricidali cede maculauerant potando sen tirēt. **A**llego. quoq̄ aque egypti / erra tica r̄ lubrica philosophorum dogmata sunt: que paruulos sensu r̄ intelligentia deceperunt. at vbi crux christi lumen ve ritatis oñdit: neci suor in penas / r̄ rea tū sanguinis exigunt. vñ: **O**mnis san guis qui effusus est sup̄ terrā requiret̄ a generatōe hac. **Q**ue p̄sa est r̄. **R**a. **P**rimū p̄ceptū decolēdo vno deo nō erūt tibi dii alij preter me / p̄ma plaga aq̄ in sanguine p̄sa. **C**ōpara p̄mū p̄ceptū p̄me plage: aq̄ de q̄ generant̄ oia / signifi cat vnū deū / ex q̄ oia. **S**anguis carnem mortale. **A**q̄ q̄ p̄sa est in sanguine: q̄ cō mutauerūt gliam dei incorruptibilis i si militudinē imaginis corruptibilis hoīs: r̄ hec q̄dē cōmutatio fit in corde impiorū. **I**n sanguine r̄. **Q**uia q̄ in rerū causis carnaliter sentiūt: h̄mōi correptōi bus arguunt: vt ex q̄litate penaz agno scāt suū errorē. **E**t induratus est cor pharaonis. **A**ug. **V**idetur pro p̄terea cor pharaonis induratum fuisse: q̄ incantatores

Allego.
 De cōse.
 dif. 2. c. re
 uera. v.
 currebat
 Dat. 23. d

Dyslice
Crede in
 vnū deū

Ro. 1. c.

Cui debuit emolui. **C**ui vñ. **E**t cor ei⁹ indurabitur quasi lapis. **J**ob. xij. c.
Ingrauatū est cor pharaōis: a nō vult dimittere pplm: **V**ade b a **S**tudiose: r̄ quasi p̄imo mane aggre diendus est diabolus.
Ad eū manē. **E**cce egredietur c a **P**opulos decipiendos. b **R**esistes. ad aq̄s: **E**t stabis in occursum d **N**on in. a **S**ecularis. **F**idē crucis. eius sup̄ ripā fluminis: r̄ virgā e que conuerfa est in draconem / **T**opere.
 tolles in manu tua dicesq̄ ad eum: **D**ns deus hebreorū mi sit me ad te dicens: r̄ **D**immitte a **P**redestinatum. **I**mmola deo sacri ficiū laudis. **P**s. xlij. c. **p**opulū meū vt sacrificet̄ mihi **I**nquiete r̄ silentio.
 in deserto et vsq̄ ad p̄sēns **O**bedire. **Q**uasi in arbitrio tuo fuit vel tenere vel dimittere.
 audire noluiti. **H**ec igitur di **E**xperieris.
 cit dominus: **I**n hoc scies q̄ f **C**ui resistere nemo pot̄.
 dominus sim: **E**cce percutiaz g a **I**n qua encauerunt puulos hebreorū
 virgā que i manu mea est aq̄a r̄ vt bibant sanguinē quē fuderunt.
 fluminis: r̄ vertetur in sangui nem: **P**isces quoq̄ qui sūt in fluuiō morient̄: r̄ cōputrescent aq̄: r̄ affligent̄ egyptij bibetes aq̄a fluminis. **B**ixit q̄q̄ d̄ns ad moysen: **B**ic ad aarō: **T**ol le virgā tuā r̄ extende manum tuā sup̄ aq̄s egypti r̄ sup̄ fluui os eorū et riuos ac paludes: r̄ oēs lacus aquarū: vt vertatur in sanguine: et sit cruor in oñi terra egypti: tam in ligneis va sis q̄ in saxeis. **F**ecerūtq̄ ita moyses et aarōn sicut p̄cep erat dominus. r̄ **E**t eleuans a **C**rucē. b **P**hilosophorū dogmata. **virgā** p̄cussit aq̄a fluminis b a **C**ui vñ **M**atth. xiiij. d. **O**mnis sanguis qui effusus est super terram requiretur a generatione hac.
 cōram pharaōe et seruis eius: **T** mortem bibentium.
Que versa est in sanguinem: i a **H**oies. b **P**hilosophico dogmate. r̄ pisces q̄ erāt in flumine mor tui sunt: **C**ōputruitq̄ fluuius: i et non poterant egyptij bibe re aquā r̄ fluuij: et fuit sanguis in tota terra egypti. **F**ecerunt q̄ similiter malefici egyptiorū **I**ncantatiōibus suis. **E**t indu ratū est cor pharaonis: nec au

q̄ incantatores egyptiorū similia fece rūt. **S**equētia docēt quāta fuerit illa obduratio etiā cū icātatores defecerūt. **F**oderūt autē **N**ico. de lyra
 diuidit̄ in .x. partes s̄m numerū. r̄ plagarum egyptijs inflictarum partes patebunt p̄sequendo. **C**onsiderandū etiā q̄ **S**ap. v. d. d̄. **A**rmabit creaturā ad vltionē inimicorū: et ideo iste plage inflicte sunt a deo ministerio quasi ois generis creaturarū. s. quattuor elemen torū / corpōrū celestiu / hoīm r̄ angelorū: vt patebit p̄sequendo. **D**ue aut̄ p̄ime facte sūt in elemēto aque: r̄ quātum ad primā p̄mittit̄ cōminatio / et subditur inflictiō / ibi: **B**ixit q̄q̄ d̄ns. **C**irca primū dicat̄ sic: a **I**ngrauatū est cor r̄. **A**c si dicat̄: ex quo cōtempfit̄ monitiō / nē: p̄cedendū est ad pene inflictiōnem. b **V**ade ad eū mane. **Q**uia illa hora hoies sunt magis dispositi ad ac cipiendū ea que rationabiliter dicunt̄: vt sic minus sit excusabilis pharaō mā datū meū repellendo. c **E**cce egre die ad aquas. **I**n egressu aut̄ de do mo regia poterat magis haberi acces sus ad regē. d **E**t stabis i occur sum eius. **C**onstanter r̄ intrepide. e **S**up̄ ripā fluminis. **Q**uia pe na infligēda erat per flumen. f **I**n hoc scies q̄ d̄ns sim. **P**er experien tiā pene inflicte a me. g **E**cce p̄cu tiā r̄. **N**ō dixit percutiā manu mea. quia illa percussio facta fuit p̄ manū aaron sicut p̄z. j. cū dicit̄: **D**ic ad aaron: **T**olle p̄gā tuā. **C**ausa aut̄ quare factū est illud p̄ manū aaron: sup̄dicta est q̄ nō poterat sic haberi suspect̄ de arte magica ab egyptijs sicut moyses. **A**liā causam assignat̄ iudei dicētes / q̄ q̄ mo yses fuit saluatus r̄ extractus de flumi ne: ideo nō debuit manu p̄pria p̄cutere flumen / conuertendo in sanguinem. h **P**ercussit aquā r̄. **E**t viderēt q̄ pena eēt a deo inflicta eo mō q̄ fuerat p̄dicta. i **Q**ue p̄sa est r̄. **E**t sic pe na corr̄det culpe q̄ p̄ueros extirperāt in flumē. **A**ia. n. ois carnis i sanguie est: vt d̄ **L**eui. xvij. d. k **E**t pisces q̄ erāt r̄. **Q**uia nō pot̄ viuere in san guine. l **C**ōputruitq̄ fluuius. **F**etoz enī intolerabilis exalabat inde ap̄t mortē pisciū. m **F**eceruntq̄ s̄m r̄. **S**ed q̄rīē vñ habuerūt aquā p̄uerten dā in sanguinē: dicit̄ hebrei q̄ nō oēs aq̄ egypti fuerūt p̄uerse in sanguinē / s̄ sola aqua fluminis et q̄ inde manabat ad riuos r̄ paludes: r̄ que inde hauſta fuerat in valis: p̄ter hāc aut̄ erāt alij que aque fontū in egypto que nō erāt cōuerse in sanguinē: r̄ inde fuit appoz tata magis: sed h̄ videt̄ p̄trariari textū **P**cedeti vbi **A**llego. h **P**ercussit aquā r̄. **P**er hāc aquā significantur sapientia scribarū r̄ phariseorū que totaliter p̄sa fuit ad christi sanguinem effundendū. r̄ **E**t non poterant egyptij bibe re r̄. **P**er egyptios autem qui te nebroſi interpretant̄ **H**oralit. s **E**cce p̄cu. aquā r̄. **P**er aquā in sanguinē p̄sam intelli gīt sapia malignatiō: q̄ **J**ac. ij. d. d̄: ter rena aiāalis r̄ diabolica: r̄ ista tora p̄uer t̄ ad innocētū sanguinē extrahendū p̄ malicias r̄ fraudes exq̄ſitas.

Quare
 aaron p̄
 cussit flu
 men

Questio
 an ois aq̄
 i sanguinē

Allego.

Horalit

Foderunt autem... Quia gentilitas confusa de medita- tione secularis philosophie...

Nico. de lyra

Precedenti vbi dicitur... Ex de manu tua sup aqs egypti...

diuit eos sicut preceperat dñs: Auertit se: et ingressus est do- mū suaz: nec apposuit cor etiam...

Additio

In ca. vii. vbi dicitur in postilla: Dices ad aaron. Additio. j. Ratio quā assignat postillator ad hoc q̄ i hoc signo...

hoc videt verum: qz aliter egyptij qui cū hebreis manebūt in terra gessen nō fuissent afflicti illa plaga.

ad naturā ppriā: z iō melius videt dī cēdū q̄ ministerio demonū fuit appor- tata ipsis magis de terra que est extra...

nebrofi iterptant demōes signifi- cant qui fuerūt afflicti ex effusione san- guinis christi: eo q̄ per hoc sancti pa- tres de inferno fuerūt liberati...

christi fuerūt p̄ romanos ptim occisi: z ptim captiuati.

Additio

q̄ demones deo pmittēte subito talia seminalia rerū adhibue- rūt p̄ q̄ virge siue mult? trāsmutatioib? et sine tps moza pce- ptibili dterent i dracones: z h̄ vtute naturali talia seminalia...

In eo. ca. vii. vbi dicitur in postilla: Dic ad aaron.

Additio. iij. Hec rō quā assignat postillator ad h̄ q̄ hec percussio fuit facta p̄ manū aarō z nō p̄ manū moyſi...

Replica... In ca. vii. vbi postillator reddit rationē q̄re p̄ma signa facta sunt per aaron z nō p̄ moyſen: qz videlz moyſes potuit haberi suspectus de magica arte...

uilitas moyſi

Doralie

P

* nutu nemo

mutu nemo diuose timet hoiem quecuq. In eodem ca. vbi postillator disputat de conuersione vgaru in serpentes: videtur inclinari ad hoc q puerio vge magoz fuit solu apparēs non exites. Burge tradit sed ronib postillatoris no satisfact: z ro qua ipe Burge. adducit non valet. arguit eni sic: si virge magoz solu fm apparētia vge sūt i spētes: igit no est vez qd d: in lra: qouerse sūt virge in dracones. Nūdeo q vez est qd d: in lra: iō stāt bñ simul: vez est virgas vgas i serpētes: sz no vere/ sz appēter. hūc modū dicēdi videt inuere text' dicēs: se cerūt aut malefici p incātationes egyptiacas z arcana qdā silr: sed no dicē simile vt innuat mod' silitudinis in appentia: sed

no silitudo in existētia: no eni sp lra est falsa q narrat apparen tiā no existētia. Au. xiiij. dicit quō dñs Iesus no pergrin' ex istēs: pegrinus apparuit existens in specie ppria apparuit in aliena: nec tñ suffuit falsum ppter mysteriū: sicut nec in fictio/ ne qñ fingeat se longi' ire: cū Burge. etiā sentiēdo magnā ptē scripture falsificaremus: que est de apparitionibus ange/ licis z diuinis. deus eni ignis corporalis no existens z colum ba: apparuit in igne z columba/ z sic de alijs. Quid igitur mi rum si dei permisione hec mutatio virgarum in serpentes ap paruit: que tñ fm rem mutatio no fuit propter rōnes postilla toris z alioz doctoꝝ a Burgeñ. no solutas.

Glo. ordi.

Ranarū genera Poete p ranas 7. 20. b. Job. 14. a Job. 8. f. 737. dif. c. legim. 6. hinc etiā Ps. 11. a. Questio

Dixit qz dñs ad Ca. VIII ad moysen. a Ranis. Stra. Aria sunt genera ranaz. Anū fluuiale z vocale. Alterū minimū quod calamitū dicit: de quo fert q si in os la trantis canis pūcīt statim obmutescit. Tertiu maximū quod rubetū dicit: pel/ simū z venenosū/ qd vulgo crassantiū dicit. Orige. Rane significant car mina poetaz que inani z inflata modu latione velut ranarum sonis z cātibus mūdo deceptiōis fabulas intulerūt: ad nihil eni aīal illud vtile est / nisi q sonū vocis improbis z importunis clamor/ bus reddit. Rab. Scdm pceptum: No accipies nomē dei tui i vanū. Mo/ me dei veritas est. ipe eni ait: Ego sum veritas. Qui loquitur veritatē de deo loquit: qui eni loquitur mendacium de suo loquitur. Veritatē eni loqui est ra tionabiliter loq: vanitatē loqui strepe/ re est. Secūdu ergo pceptū est de di/ lectione veritatis: cui cōtraria est dile/ ctio iniquitatis. Loquitur veritas/ per strepit vanitas. Quic cōtraria est secū/ da plaga ranarū abūdantia: quarum lo quacitas vanitatem significat. Amato/ res vītatis no accipiūt nomē dei in va nū: quia a veritate in vanitatē no rece/ dunt. Qui autē veritati cōtradiunt: et vanitate decepti decipiūt/ rane sunt: te dium inferētes auribus / no cibum mē tibus. Audi homies rationabiliter lo/ quentes. Ps. xvij. a. No sūt loquēle neq sermōnes: quoz no audiant vocē eorum. Audi ranas. Cāna locuti sunt vnūqz ad primū suū zc. b. Ece runt aut z malefici p in. zc. Aug. Querit vnde si iam vbiq factum erat. Sed similis

Nico. de ly.

Dixit quoqz dñs Ca. VIII ad moysen. Dic describit se cūda plaga/ cui' premittit cōmi natio. secūdo subditur inflictiō/ ibi: Di/ ritqz dñs. z tertio eiusdez remotio/ ibi: Vocauitqz pharao. Circa primū dicit: b. Ece ego pcutiā zc. Diuersi ge/ neris inter qz alique fuerūt venenose. c. Et ebulliet zc. i. in magna abūdā tia emittet/ qd signat nomē ebullitiōis. Ex quo ptz q ista plaga fuit facta in ele mento aque: sicut z prima: z correspon det culpe puerorū ibidē submersorum: quia hoc modo interficiebantur vt cū minori tumultu et strepitu extinguerent: vt dicitur est. s. ca. i. propter quod iusto dei iudicio inde exiuerūt rane in maxima multitudine egyptios infestātes sua importunitate: loca oīa egyptiorum subintrantes z eos cruciando inquietantes. d. Super stratū tuū: z in domos seruoꝝ tu. zc. In hac pcutiōe primo noīatur rex qui plus peccauit/ z post po/ pulus subditus qui sibi p̄sensit. e. Et ad te z ad populū tuū: z ad oēs seruos tuos intrabūt rane. Dicit hebrei q no solum intrabāt rane loca egyptiorū/ sed etiā corpora eo/ rum: vt

Dixit qz dñs Ca. VIII ad moysen: Ingre dere ad pharaonē: z dices ad eū: Hec di cit dñs: Dimitte pplz meū vt sa crificet mibi. Sin autē nolueris

Elegans locutio: vt ipse rane plage intelligantur. dimittere/ ecce ego pcutiam oēs b terminos tuos ranis: z ebulliet flu uius ranas: que ascēdent z ingre dient domū tuam z cubiculū le ctuli tui: z sup stratū tuū: z in do mos fuoz tuoz: z i pplm tuū: z i furnos tuos: z in reliqas ciboꝝ tuoz: z ad ter ad pplm tuū: z ad oēs seruos tuos intrabūt rane. Dixitqz dñs ad moysē: Dic ad aaron: Extēde manū tuā sup flu uios z sup riuos ac plaudes / et educ ranas super terras egypti. Extēdit aaron manū super aqz egypti: z ascēderūt rane/ operue runtqz terram egypti. Fecerunt aut et malefici per incātationes suas similiter: eduxerūtqz ranas sup terrā egypti. Vocauit autē b pharao moysen z aaron: et dixit eis: Orate dñm vt auferat ranas a me z a populo meo: z dimittaz populū vt sacrificet domio. Bi

Carmina poetarum. a. Et vt nostra oratione no fortuito casu intelligatur recel/ sisse rane ab egypto. ritqz moyses pharaoni: Cōsti tue mihi quando deprecet pro te z pro seruis tuis/ pro populo tuo: vt abigantur rane a te: et a domo tua z a suis tuis z a pplo

Nico. de lyra

rum: vt per os quādo dormiebant ore aperto z palios meatus per quos po terāt introire. f. Dixitqz dñs ad moysen. Dic describit hui' plage in/ flictio/ cū dicit: g. Dic ad aaron: extēde manū tuaz sup fluuios zc. Ista plaga sicut z pcedens facta fu it per manum aaron et no per manum moysi: ex eisdem causis quibus dicitur est de prima. h. Vocauit autē pharao moysen z aaron: et dixit eis: Orate dñm vt auferat ranas a me z a pplo meo zc. Dic describi tur predictē plage remotio: rege simu/ late petitioni moysi z aaron se acq̄ie scere/ cū dicitur: Vocauit autē pha rao moysen z aaron zc. Sed queritur quare no vocauit eos ad amotionem prime plage: Dicēdu q hoc fuit: quia magis fuit afflictus de secunda: quia ipe z alij potentes habebant vinum z alios liquozes/ quos poterant bibere septē diebus quibus durauit illa pla/ ga: sed ab importunitate z seditate ra narum no poterat se defendere. Item ista scda plaga plus durauit qz prima: z ideo coact' fuit vocare moysen z aa ron qui prius non permittebantur in/ gredi z rogare eos: quod fuit magna pena sibi cū esset sup̄bissimus. i. Di ritqz moyses pharaoni: Cōsti tue mihi quando deprecet pro te et pro seruis tuis et pro popu lo tuo: vt abigantur rane a te et a domo tua et a seruis tuis: et a zc. Videtur q moyses hic tēptauerit dñm ponendo tempus determinatuz

Moraliter. a. Dixit quoqz do minus ad moysen. Dic agit de tri bus plagis egypti. Prima est plaga ranarū/ de qua dicit: b. Ece ego pcutiā omnes terminos tuos ranis. Per ranas vero que moran/ tur in aquis immundis: scz in paludi/ bus z fossatis z sua crocitate inq̄i etant: significatur aduocati in delitijs carnis immūde viuentes: z sua loqua citate prolongando causas: mūdū qui per egyptū significatur inq̄ietāt mul/ tipliciter z perturbant: et exemplo sue imundicie multos sedant: sed per moy sen ducem z per aaron pontificem re/ stringūtur quod notatur/ cū subditur: Cōstitue mihi qñ depcer zc. seq̄t. t. Ut abiganr rane a te: z a do mo tua zc. Per quod designat q principes z prelati in suis curijs debent restringere aduocatorum loquacitatem. Secū da plaga est cynificum que propter sui subtilitatem vix videri possunt: et tamen acriter pungunt: et significant detractozes qui vix possunt cognosci/ eo q in presentia vngunt z in absen tia grauitur pungunt. Per ipsos autē affligitur egyptus. i. mūdus: quia prouocant odia rixas z bella. Eccl. xxvij. b. Su furro z bilinguis maledictus: multos enim turbauit pacē ha bentes. Tertia plaga est muscarū diuersi generis de qua dicit: * Ece ego

Moralit

Phylis

Job. 8. f.

Moralit

Sabatā scilicet

Sed similis qstio est/vn aqua in sanguine verterint: si iam to ta aqua egypti in sanguine versa fuerat. Sed intelligendu est regione vbi filij isrl habitabat talib plagis no fuisse pcussam: z inde potuerit incitatores haurire aqua qua i sanguine ver teret: vlranas educere ad ostentatione magice potentie/ qd

* fm q d: Judith. viii. b. Et q est vos q teptatis dnm? No est iste sermo q misericordia puocet: sed potius qui ira excitet et furores accedat. Et posuistis tempus miserationis dmi zc. Item pmisit quod no erat in potestate sua: quod videt fatuu z psumptuosum. Dicendu q non fuit ibi temptatio dmi: quia moyses a pncipio per reuelatione dei fuit certificatus q talia fierent ad nu/ tum eius. vnde dixit ei: Ego constitui te deus pharaonis supra. vii. ca. z per hoc patet q no fuit promissio indiscre/ ta vel psumptiosa. Itz querit quare moyses posuit hoc in arbitrio phara nis dicens: Constitue mihi quando de/ precer pro te zc. Dicendu q hoc fuit ad excludendum suspicionem que posset haberi cōtra eum faciendi talia artib magis vel virtute alicuius cōstellati onis determinate. a Qui respō dit cras. Querit quare pharao i cra stinum distulit cuz maxima necessitate vrgeret? Dicendu q credebat q si ar te magica essent adducte rane: malefi/ cium illud per se deficeret: z ideo hoc aliquatulu experiri voluit: no tamen multu distulit ppter necessitate vrger tem. b Egressiq sunt zc. Non enim voluerit ipso pscnte orare: quia in domo sua erant idola: z homines de diti idolatrie. c Cōgregauerūt qz eas in im. agge. Per hoc videt q moyses no impleuerat. pmissum: qz dixerat: Et tm in flumine remaneant. Dicendu q no promiserat eas reduce re ad fluuiū sed q vltra de flumine no exirent: z q ille que exierant amplius ipsum non infestarent. d Et com putruit terra/ ex cadaueribus rana/ rum. e Videns autē pharao zc. sic faciunt multi qui cum in afflicti one positi sunt multa deo promittunt/ sed extra periculum positi retractant. f Dixitq domin' ad moysen. Dic describit tertia plaga: z non pre mittitur hic comminatio sicut in dua/ bus precedentibus: quia pharao sic in/ duratus dignus est percussione absq precedenti cōminatione: z ideo statim ponitur huius plage inflictio: cum di/ citur: g Extende virgā tuam z percutite puluere terre. fuit enī il/ la plaga producta ex elemento terre: z correspondet culpe egyptiorum qua af/ fixerunt filios israhel in operibus ter/ reis: scz luti et lateris. h Et sint scyniphes zc. Dulce sunt subriles et minute et tamē corpus cui insident acerbissimo terebrant stimulo: vt di/ cit Prige. Hebrei autē et Josephus dicunt pediculi: qui in tanta multitu/ dine creauerunt super homines et be/ stias q nullo medicamine eis poterat subueniri. i Secerūtq similiter malefici: Id est facere comati sunt. k Et non potuerunt. Causam huius assignant aliqui hebrei dicentes q demones quorum virtute vtuntur magi non habent potestatem super aliquod corpus quod est minus grano hordei/ quod apparet irratio/ nabiliter dictū. quod enim habet potestatem super maius ha/ bet potestatem super minus: sed non econuerso: z ideo causa huius est: quia demones nihil possunt nisi quātum permittit voluntas diuina. in hoc autē a deo fuerunt impediti vt magi qui moysi resistebant essent magis confusili in hoc q rem mini mam facere non potuerunt. vnde et dixerunt: l Digitus dei est hic: Id est virtus diuina nos impediens vnde coa/ cti sunt recognoscere diuinā virtutē: z hec expositio est cōmu/ nis apud catholicos z hebreos. Sed qz dicti magi non cessa/ uerunt propter hoc resistere moysi et altare pharaoni/ vt ha/ bet sequenti ca. iō posset aliter exponi sine pūdicio tm: q no cō fessi sunt virtutē

In fluxu. s. cena mundi. tuo: z tm in flumine remaneant. Qui rñdit: Cras. At ille: Juxta a verbū tuū inqt faciā: vt scias qz nō ē sicut dñs de nñ: z recedēt ra ne a te: z a domo tua: z a puer tu is: z a pplo tuo: tm i flumie rema nebunt. Egressiq sunt moyses z b aaron a pharaone: et clamauit moyses ad dñm pro spōsione ra/ narum quam cōdixerat pharao ni. Fecitq domin' iuxta verbuz moysi: z mortue sunt rane de do mibus z de villis z de agris. Cō gregauerūtq eas in imēlos agge res: z computruit terra. Videns a aut pharao q data esset requies/ ingrauauit cor suū: et nō audiuit eos/ sicut pceperat dñs. Dixitq f domin' ad moysen: Loquere ad b aaron: Extende virgam tuam et c percutite puluere terre: z sint scyni phes i vniuersa terra egypti. Fe cerūtq ita. Et extēdit aaron ma num/ virgā tenens: pcussitq pul uere terre: z facti sunt scyniphes in homibus z iumentis. Omnis puluis terre vsus est i scyniphes p totā terrā egypti. Fecerūtq si militer malefici incantationibus suis: vt educerēt scyniphes/ z nō potuerūt. Erantq scyniphes tā in hoibus/ qz in iumentis. Et di xerūt malefici ad pharaonē: Bi a opatio. q spūs q dat diuisiones graz. b praua qualitate infectum. q non emendatū. q quis deficiant magi. gitūs dei ē hic. † Indurātūq est

Dyffice

Joh. 5. 5

Doralit

Sabata

idifices

Questio

Questio

D

Scyniphes

† 7. 9. c

Uidens aut pharao zc. Aug. Dic apparet nō ideo tm pharaonē obduratū q in cantatores silia fecerūt: sed etiā ppter ipam dei patiētā qua parcebat: q fm corda hoim qbusdā vtilis est ad peni/ tendū/ qbusdā inutilis ad resistēdū deo z in malo pfeuerandū: nō tm p seipam inutilis est sed fm cor maluz: fm illud Ro. ij. a. Ignoras qz patiētia dei ad pñiam te adducit: Scdm autē duriciā cordis tui z cor ipenitens thesauricas tibi iram zc. Nam cū apls diceret. ij. Cor. ij. d. Christi bon' odor sumus in omi loco: adiūrit: i his q salui sūt et in his q pereūt. Nō dixit xpi bonū odore se esse his q salui sūt/ malū autē his qui pereūt: s; tm bonū odore se dixit. Illi qo tales sunt q bono odore pereūt fm cordis sui qūlitate q mutāda est bona volūtate in dei gra: vt incipiāt ei pdes se iudicia dei/ q malis cordib' nocent. vñ ille mutato corde in meli' cātabat: Ps. cxviii. y. Tuiet aia mea z lau. te. z iu. t. ad. m. e. nō dixit mūera vl' pñia sed iudicia tua. b Extende virgā tuā zc. Moyses virga castigās egyptū/ legē significat q mundū decē pla/ gis mandatoz corripit. Virga quoqz p quā egyptus corripit z pharao supe rat: crux xpi est: p quā mūdus vincit: z diabolus superat vel triūphat. Vir ga plecta sit serps/ qui sapiam signi ficat. fm illud Matt. x. b. Estote pru dētes sic serpses zc. Virga serpses magoz deuorauit: z crux christi cui' p dicatio videt stulticia oēm sapiam mū di superat. An de me enī ille scripsit. Virga in terrā plecta versa est in ser/ pentē: qz cū mysteriū crucis ad fidē ho minū venit: sapiam mundi stultā fecit. c Et sint scyniphes zc. Prige. Hoc aīal pennis suspendit p aera vo litans: sed ita subtile z minutū vt oculi visuz nisi acute cernētis effugiat. Coz/ pus tm cū isederit acerbissimo terebrat stimulo: vt quē volantē videre qs non valet sentiat stimulatē. Hoc ergo ani mal arti dyalectice cōparat/ q minut' z subtilib' verboz stimulis aias tere/ brat: z tanta calliditate circūuenit: vt deceptus nec videat nec intelligat vñ decipiat. Raba. Tertiu pceptuz. Memento diem sabbati sanctificare. Quo insinuat vacatio et trāquillitas mētis quā bona cōsciētia facit. Vbi san ctificatio: qz ibi spūs dei. Vnde super quē requiescet spūs me' nisi su. hu. z quie. zc. Inquieti ergo a spiritusctō resiliūt: puocatores rixarū amatores calūniarū: nec admittūt quietē sabbati spūalis. Esto ergo māuetus/ nō sit tumult' in corde tuo volūtātibus p corruptionē fantasmati/ bus z pūgētib' te. Audi deū dicētē: Ps. xlv. b. Tacate z vi/ dete qm ego sū de'. Tu p inqētudinē vacare nō vis: z cecat' erigis videre qd nō potes. Attende enī cōtrariā plagā/ scyni/ phes nati sunt in terra egypti de limo: mulce scz minutissime inquietissime inordinate volātes/ in oculos ruētes/ z negātes hominibus requiē: dum abigunt redeunt sic fantasmata inqē torū. Preceptū tene/ plagaz caue. d Erātq scyniphes Sanguis est doctrina philosophoz. Rane figmēta poetarū. Scyniphes sophismata dyalecticoz: q oia mūdū deceperūt. e Digitus dei zc. Ps. d. In tertio signo magi deficiūt di/ centes digit' dei

Ecetes: digitus dei est: qd typū hereticorū z amositate habuerit. vñ
2. Timo. Sicut iānes z mābres resisterūt moysi: ita z hi resisterūt verita
3. b ti: hoīes mente corrupti: reprobi circa fidē zc. Hi autē qui per
mentis corruptionē inquieti fuerūt / in tertio signo defecerūt
fatētes sibi aduersum spm̄ sc̄m̄ qui erat in moyse. Tertio enī
ponitur loco spūs / qui est digitus dei: qui sicut placatus re/
quie prestat mitibus z humilibus cor/
de: ita iratus immites z supbos p inq̄
etudinē exagitat: quam mulce grauissi
me significauerūt / sub quibus magi de
fecerunt / dicētes: Digitus dei est hic:
ne intelligat vñ decipiant. ¶ Stra.
Notandū: qz tertio signovicti sunt ma
gi: qz oīs pfidia z mūdā sapiētia vel
philosophia fide trinitatis vincit. Cū
enī philosophiam inuenerint z de ma
china totius mundi disputauerint: ad
cognitionē trinitatis puenire nequie
rūt: p digitū spiritus sc̄m̄ intelligit: nō
qz minor sit patre z filio / sed qz in digi
to plurime diuisiones sunt / et per spm̄
sanctū dat diuisio gratiarū. ¶ Aug.
Distoz. Qz dixerūt magi ad pharaonē: Digitus
dei est hic. Quia nō potuerūt educere
scynipbes senserunt (cum artū nepha
riarū scirent potentia) nō talibus arti
bus tanq̄ potētior esset in eis moyses
se fuisse frustratos: sed digito dei qui
operabat p moysen qui est spūs sc̄m̄.

Tertio si
victi

Distoz.

Luc. II. c

Questio

Honora
patrem

Musca

Dyslice

Singularis
locutio ve/
hementior

Luc. II. c Qz enim alius euangelista ait: In di
gito dei: alius exposuit dicēs: in spiri
tu dei. Cū ergo magi faterent (in quo
rū potētia pharao cōfidebat) digitum
dei esse in moyse: in quo superant eoz
veneficia: induratum est tñ cor pharao
nis. Cur autē in t̄tia plaga magi defece
rūt / sentire z explicare difficile est. Po
terant enim in p̄mo signo deficere vbi
virga versa est in serpentē: et in prima
plaga vbi aqua versa in sanguinē: z in
sc̄da de ranis: si hoc voluisset digitus
i. spiritus dei. Quis enī dixerit digi
to dei in hoc signo potuisse magos im
pediri: z nō in superioribus? Certa est er
go causa / quare huc vsq̄ facere pm̄issi
sunt. Comendat enī fortasse trinitas:
z quod verū est / summi philosophi gē
tiū quantū in eoz lris indagat / sine spi
ritus sc̄m̄ philosophati sunt: quīs de pa
tre z filio nō tacuerunt. a ¶ Hec di
cit dñs zc. Raba. Quartū preceptū. Honora patre tuū et
matre tuā. Hinc contraria est quarta plaga. scz cynomia. i. ca
nina musca: caninū est parentes nō agnosceret: vñ catuli eoz
ceci nascunt. b ¶ Omne genus. Hic. Quarto loco egypti
muscis percussit. Musca autē insolens z inquietum ani
mal est in qua insolentes cure carnaliū desideriorū figurant.
Egyptus vero muscis percussit: quia corda eozū qui seculū di
ligunt: desideriorū inquietudinibus feriunt. Arr. cynomia. i.
musca caninā posuerunt. Per quā canini mores significant:
in quibus humane mentis voluptas z libido carnis arguit.
Potest etiā forensis eloquentia hoīm significari per muscā ca
ninā: qui velut canes alterutrū se lacerant. ¶ Orige. Cyno
mia hereticorū secta: qui ad reliquas deceptionis iprobitates
voluptatē z libidinē summū predicāt bonū. Am̄ igit per hec
singula prius deceptus est mūdus: merito adueniens sermo
z lex dei huiusmodi correptionibus arguit: vt ex q̄litate pena
rū qualitates ppriū cognoscāt erroris. c ¶ Faciāq̄ mira
bile zc. Aug. Hoc in priorib⁹ signis intelligendū est factuz
esse / vt terra in qua habitabat ppls dei / nullis talibus plagis
veraret. Opportunū autē fuit / vt ibi hoc aperte poneret. Unde
iam incipiunt signa quibus magi similia nō conati sūt facere.
Pro certo est enī quia vbiq̄ fuerant scynipbes in regno pha
raonis: nō autē fuerat in terra gessen vel gelem: Ibi conati sūt
magi similia facere: nec potuerunt quousq̄ ergo deficerēt / ni
hil de illius terre separatione dictū est. Sed ex quo ceperunt
ea fieri / que illi nec auerēt conari. d ¶ Et venit musca.
Aug. Musca p multitudie muscarū posita. Hecio enī quō
p loquendi p̄suetudinē iburis sensibus hoīm sepe plus videt
qd singulariter

qd singulariter qd pluraliter dicitur (vbi gra). Et illic miles qd
sūt milites illic: est illic piscis: plus significat qd sūt illic pisces.

Nico. de lyra

¶ fessi sūt virtutē diuinā dicētes: Digitus dei est hic: sed virtu
tem alicuius demonis superioris impediētis per artem magi
cā opationē inferioris / sicut pharisei
imponēbat christo expulsionē demo
nū p principē eoz dicētes: In beelze
bub pncipe demoniorū eicit demonia
Au. p. c. z sic nō cōfitebāt moysen del
seruū sed magū. Et p̄m̄ p̄cessuz textus
videt ad hoc tēdere itētio ipoz z pha
raonis qz crederetur moyses facere si
gna artibus magicis que faciebat.
a ¶ Dixit qz dñs. Hic ponit quar
ta plaga: cui pm̄mittit cōminatio: z sub
dit infliccio / ibi: Et venit musca. Cir
ca primū dicit moysi: b ¶ Resurge
diluculo. In quo notat qz homo de
bet eē sollicit⁹ de iplēdo dei mādatū.
c ¶ Et sta corā zc. Constanter z in
trepide. d ¶ Egrediet enī zc. Et
sic defacili poteris ad eum accedere.
Querit hic qre ita frequenter pharao
egrediebatur ad aq̄s hora matutina:
Dicunt aliqui qz erat causa spaciandī.
Hebrei autē dicūt qz erat cā idolatrādī
qz nilus fluui⁹ secūdabat sua irrigatio
ne terrā egypti: ideo ip̄m̄ colebat ei re
uerentiam exhibēdo. Alij autē dicūt qz
hoc erat cā idolatrie: sed aliter. f. Apis
qz apis quod apud egyptios maximū
numē reputabat aliqñ ibi appebat in
spē tauri de flumine zurgētis. Aliter
autē pōt dicit qz erat cā purgatois. Crede
bat enī forte qz sic aq̄ purgat feces cor
pales / ita z mētales. vñ z de filia pha
raonis dictū fuit sc̄do ca. qz descēdebat
vt lauaret i flumine: cui⁹ cā ponit eē ea
dē. Ad h̄ autē est argumētū: qz sarace
ni q̄ mō trā egypti inhitāt / talib⁹ ablu
tiōib⁹ vtūt ad emūdātōz pctoz: z forte
tenēt h̄ ex ritu antiq̄ egyptiorū: sic z ali
q̄ christiani inclināt i ortu solis se d̄sus
illā p̄tē / retinētes i hoc modū pagano
rū q̄ eos in eadē terra p̄cesserūt p̄m̄ qz
dicit Leo papa. e ¶ Ecce ego zc.
Principalis q̄ rebellas mibi. f ¶ Et
in ser. zc. Qui assistat tibi. g ¶ Et
in. zc. Tū qz tibi assentiūt: Tū qz pp̄t p̄m̄ pncipis bñ puni
ppls. h ¶ De gen⁹ mu. Quaz aliq̄ habebāt aculeos vene
nolos. In hebreo habet: cōmixtiōnē: z dicūt hebrei z Jose
phus qz p istā cōmixtiōnē nō intelligit multitudie muscarū: sed
multitudie aīaliū diuersoz genēz que erāt terribilia aspectu z
nocua morū / ita qz hoīes z aīalia domestica interficiebāt: et
p̄m̄ hoc ista plaga fuit ex elemēto terre: qz talia aīalia de cauer
nis terre exibat: p̄m̄ autē p̄mā expositōez fuit ex elemēto aeris:
ex cui⁹ corruptione generant musce diuersi generis: z r̄ndet
ista plaga ex multitudie diuersaz muscarū vel diuersoz aīaliū.
culpe egyptiorū qua afflixerāt hebreos in multis modis serui
tiorū vilitatē: qz nō solū afflixerūt eos in lateribus faciendis: sed
etiā in imūdicijs extra villas deportādīs: z in fossatis fiendis
circa villas / ne fluui⁹ inundans subintraret / z vt essent fortio
res p̄tra aduersarios inuadētes. i ¶ Faciāq̄ mirabile.
Quia egyptij habitātes ibi cū hebreis fuerūt afflicti dicta pla
ga / nō autē hebrei: iō seq̄t. k ¶ Nonāq̄ diuisione zc. Di
cūt hebrei qz nō solū determinauit ei die / sed etiā horā diei: ad
ostēdēdū certitudinē vbi dei. l ¶ Et venit zc. Hic ponit
plage infliccio eo mō quo p̄dicta est. In hebreo autē habet: Et
venit cōmixtio grauissima / z exponit sicut prius p̄m̄ hebreos.
* e ¶ Ecce ego imittā in te z in ser. t. oē gen⁹ musca
rum. Per quas significant p̄ueticula infidelū z hereticorū.
Et p̄m̄ hebreos inter istas muscas alique erant venenose per
quas significant heresiarche qui venenū sue heresis student
effundere in simplices ignorantie tenebris inuolutos: p̄pter
quod per egyptios designant.

S

Abominabi

Apis egyptius

b

Dyslice

Doralit

A **B** a **Abominaciones** rē. Peruersi abominant bonat: egyptij. i. ciues hui' seculi abominant oues. i. simplicitate bono/ rū: sicut et. i. boni obominant mala/ ita mali bona. **U**ñ omi nantur boni virū impiū: et impij eos qui in recta sunt via.

Histori. **Aug.** Oues egyptij edere dedignant: sed qđ obominan tur egyptij hoc israelite deo offerunt: qđ simplicitate pscientie quā iniusti ve lut infima abiectaq; despiciunt: iusti in ptutis sacrificiū vertūt: et excolētes re/ cti puritate ac mansuetudinē deo imo/ lant: quā abominātes reprobi fatuita/ tē putant. **Aug.** In heremū dice/ bat moyses se velle ire: vbi egyptij non viderēt abominatiōes suas. **H**oc autē intelligendū est mystice significari: qđ de pastoribus diximus qđ erāt egyptijs abominabiles: et ideo separatam terrā israelite receperunt in egypto. sic enī sacrificia israelitarum abominaciones sunt egyptij: sicut iniquis vita iustoz.

Histori. **Stra.** Egyptij abominant oues: et eas adorant propter iouē hāmonem qui cū capite arietino pingit. **I**de bo/ uem colūt egyptij: qui consecratus est api. sicut vacca isidi. **A**pis enī erat ma ximū numen egyptioz qui semel in an no certo tempore apparebat sacerdoti bus eoz. **I**lli dō cū hymnis et laudi/ bus eū prosequentes/ quasi lymphati/ ci pphetabant. **G**rego. Egiptus muscis percutit. **N**ihil laboriosius qđ terrenis desiderijs estuare. **N**ihil qui etius qđ in seculo nihil appetere. **I**deo isrl' custodiaz sabbati accipit i munere: egyptus percutit muscarū multitudi/ ne. **Q**ui enī deū sequitur: accipit sab/ batū. i. requiē mentis vt nō fatiget ap petitu carnalis desiderij. **E**gyptus dō .i. mundus muscis percutit. i. deside/ riorum curis insolentibus. **E**ccl's. r. a. **U**nde musce morietes perdūt suauita/ tem vnguenti: qđ cogitationes supflue que assidue in animo carnalia cogitan te nascuntur et deficiunt: suauitatem qua quisq; intus per spiritū vinctus est perdunt: qđ integritate eius frui nō si nunt. **U**nde cum eiecta esset turba: in/ trauit et tenuit manum eius/ et sur rexit puella

Qualia de mens egyptus portenta colat

Moralit

Par. 5.0

Additio

B **In** ca. viij. vbi dicit in postilla: **Se/ cerunt** similiter malefici rē.

Additio. **I.** **Heb**rei dicētes qđ demōes nō habēt potestatē sup aliqđ corpus qđ est min' grano hordei seu lenticule: hoc intelligunt de corpe aialis/ sicut scyniphes: de quibus hic agi tur: quozū ratio est: qđ cū in corpe aialis requirunt multa or/ gana corporaliter distincta ad diuersa et varia opera sensus et motus exercenda: vt ptz per **Valie.** de lineamentis siue ana/ thomia membror: idcirco p̄m hanc p̄siderationē maior poten tia requirit actiua ad formā dūvnū animal in quāitate modica seu minima qđ in aliqua q̄titate ad hoc competent: sicut ma/ ior potestas requiritur scriptoris in scribendo litteram tam te nuem vt p̄tineat totū psalteriū in vno folio qđ ad scribendum eū in multis folijs ad hoc sufficientib'. **U**ñ ratio postillatoris dicentis cōtra eos qđ potentia actiua que pōt in maius pōt et in minus nō sufficeret/ nisi coaddat qđ demones nō pducunt aliqūā formā nisi applicando actiua passiuis. **E**x quo sequitur qđ cū mouere possint magna actiua ad pducendū magna aia/ lia/ qđ etiā possint mouere parua seu minima ad pducendū mi nima: et sic rō eoz nō videt habere fundamentū. **U**teri' cir/ ca hoc qđ magi dixerūt: **D**igit' dei est hic. p̄siderandū est qđ in hoc p̄fessi sūt virtutē diuinā put doctores catholici exponūt: nō tñ sic intelligēdo qđ ipi crederēt/ vt adonai quē p̄fitebatur moyses eēt deus. nō enī dixerūt: **D**igit' dñi est. s. sub noie te fragmator/ sed digit' dei: s. enī oēs crederent esse aliquam causam primā seu superiorē sup oēs/ et qđ illa esset de': nō tñ ex hoc sequit qđ ipi credidissent qđ ille adonai cui' nunciū se dice/ bat esse

puella. **S**oras ergo turba eijctur: vt puella suscitetur: quia prius secreti cordis expellit multitudō curarum: et sic aia que intrinsecus iacet mortua surget. dñ enī se p̄ innumeras quis/ qđ desideriorū cogitationes spargit: ad cognitionē sui non col ligit se: nullus enī sapientiam que deus est plene recipit/ nisi qui ab omni se carnalium cogitationū fluctuatione retrahit. vñ **E**ccl'asticū. xxxvij. c. **S**apientiam scribe in tempo/ re ocij: et qui minorat actu percipit eā **E**t **P**s. xlv. b. **A**ccipite et videte quō/ niā ego sum deus. **b** **E**t ingraua tū est rē. **Aug.** Cū oblata esset locu/ sta dictū est de pharaone. **A**lia littera: **I**ngrauaui pharaonem cor suū etiā i hoc tpe/ et noluit dimittere populū. **C**erte nūc nō dictū est: ingrauaui est cor pha raonis: sed ingrauaui pharaonem cor suū. **S**icut vtq; in oibus plagis a volūta/ te hoīs est origo vitiorū. **H**ouent' er go causis corda hoīm: alia sic: alia dō sic. etiā nō diuersis causis: sepe diuer/ so modo p̄m pprias qualitates que ex voluntatibus veniūt.

Nico. de lyra

a **Corruptaq;** est terra rē. i. habitantes in ea. **a** **U**ocauitq; pharaon moysen et aaron. **H**ic ponit tur dicte plage ablatio ad regis peti/ tionē dicentis: **b** **I**te sacrificate deo vestro in terra. **S**ed moyses ostendit hoc impossibile esse dicens: **c** **A**bominaciones enī egypti/ orū immolabimus deo vestro. **H**ebrei vocant abominaciones illa que coluntur ab idolatris. egyptij au/ tem colebant apin in specie tauri: et io/ uē in specie arietis: vñ et pingit cū ca/ pite arietino. talia dō animalia erāt ab hebreis immolāda/ qđ non pmisissent egyptij in terra sua. et ideo subditur: **d** **Q**ui mactauerim' ea qđ co/ lūt egyptij lapidib' nos obruet. **e** **Q**uia trium dierū pergemus in soli. rē. **Q**đ cōsensit pharaon: licet ficte. **f** **E**gressus a te orabo rē. **Q**uia p̄ntib' idolatris nolebat orare. **g** **E**t recedit rē. **H**ebrei' habet. **E**t recedit cōmirtio. **L**etera patet ex p̄e/ dict'. **Additio**

D **bat** esse moyses esset illa supior causa. **I**te notandū qđ illud qđ dicit postilla/ **I**te notandū qđ illud qđ dicit postilla/ tor qđ dicti magi nō cessauerūt postea resistere moyli/ est min' verū: nā vt ptz ex decursu lre nunq; in aliqua septē plagaz se quentiū fit mētio de magis nisi tñ in septima plaga. s. de vlce rib' et vesicis. vbi dicit: **N**ec poterāt malefici stare corā moy/ se. ppter vulnera qđ in eis erāt. vbi nō dicit qđ fuerunt malefici co nati facere silia: sic dicit in trib' p̄mis plagis: sed qđ verēdicia vel horrore nō cōparuerūt. vñ dicēdū qđ in tertia plaga fuerūt magi oīno victi a deo: qđ qđē plaga fuit facta p̄ manū aaron qđ erat minor in gradu: eo qđ reputabat tāq; p̄pha ipius moysi/ put dictū fuit. **S.** **A**aron frater tu' erit p̄pha tuus: et in h' ma/ gis oñdebat diuina potētia inq̄tū p̄ minorē seruū vincebat. maleficos. **I**te notandū qđ si p̄siderēt effect' haz plagaz i quin cēdo egyptios: pōt in eis talis ordo attēdi/ scz qđ plage inflicte p̄ aaron. s. tres p̄me attingerēt ad quincēdū magos qđ in tertia plaga dixerūt: **D**igit' dei est hic: nō tñ attingūt ad mollificatōz cordis pharaonis in toto nec in pte. dicit enī ibi: **I**nduratūq; est cor pharaonis et nō audiuit eos. s. maleficos p̄fite'tes diui/ nā ptutē esse/ vt dictū est. **S**ex dō plage subleq̄ntes facte per moysen attingerunt ad h' vt deuincerēt oēs seruos pharaonis qđ in octaua plaga dixerūt ei: **E**scq; patiemur hoc scādālū: di/ mitte eos vt sacrificēt deo suo: qđ p̄silio nō acq̄uit pharaon/ nisi in h' tñ qđ dimitteret viros remanētib' familia et pecorib'. **I**n nona dō plaga p̄ moysen inflicta p̄descēdit pharaon ad hoc vt irēt cū familia: nō tñ cū armētis et ouib'. **D**ecima dō plaga a deo inflicta. s. p̄mogenitorū attingit ad vltimū effectū. s. vt to/ taliter

Ordo pla/ garum

Staliter eos dimitteret et etiā cōpelleret exire: vt. j. Exo. xi. a. Adhuc vna plaga tangā pharaonē et egyptū: et post hō dimit- tet eos et exire cōpelleret: in qbus ordo diuine puidētie relu- cet q p minores facit minorat: et p maiores maiorat: et p seipm qd vltimū et pfectū est: in cuius respectu pcedētia licz disponat tñ quo dāmō qñi nihil reputant: iuxta illud. i. Coz. iij. b. Nec q plātat nec q rigat est aliqd: sed q incrementū dat. Pm quā cōsi- derationē plaga decia p̄mogenitorū egyptioz fuit a deo ime- diate inflicta/ put hebrei tenēt/ qd plane sonat littera. j. xij. b. vbi dicit: Transibo p terrā egypti nocte illa: pcutiamqz omē p̄mogenitū in terra egypti et. h. tñ p̄m doctores n̄os hec pla- ga p angelū fuerit facta/ qd etiā in eo. ca. habet vbi dicit: Et nō sicut p̄cussorē ingredi domos v̄ras. Ex quo p̄t q p̄cussor imediatus nō erat ipse de⁹ s; angelus deo subdit⁹: qd potest etiā intelligi de malo angelo: q; p̄m glo. mali angeli tales pe- stes facere solēt p̄missioe dei: vñ d hac materia d; p̄s. lxxv. c. Visit in eis irā idignationis sue et. imissiones p angelos ma- los/ nihilomin⁹ tñ appropriat hec plaga decia imediati⁹ deo q; alie: q; in ea mediator erat inuisibilis: nō autē in alijs vbi moyses et aarō erāt ministri: qua rōne hec plaga appropriat deo tanq̄ imediato actori: et etiā q; erat cōpletina intēti. f. de liberatione ppli. ¶ In eodē ca. viij. vbi dicit in po- stilla: Ad hoc autē est argumentū: quia saraceni et.

Additio. ij. Quod saraceni ablutionibus vtant ex- ritu antiquo egyptioz nō videt rōna- biliter dictū: Tū q; a tpe de quo hic agit vsq; ad mahometū qui sectā saracenoꝝ incepit fluxerūt plusq; mille et septingenti anni in qbus in egypto multa et varia dominia interuenerūt sicut in alijs p̄tibus mūdi: vtputa Chaldeoꝝ/ Hedoꝝ/ Bre- corū/ Romanoꝝ et hmōi: in qbus verisile est q nō seruabat hmōi ritus: sicut nec in alijs nationib⁹: Tū q; saraceni nō so- lum habitātes i terra egypti: s; etiā habitātes circa mare me- ridianū vsq; in p̄tes orientales mūdi ablutionib⁹ hmōi vtunt: fundamētū autē eoz in hmōi ablutionib⁹ h; falsuz et erroneū/ ali- ud tñ est. ¶ Pro quo sciendū q ipsi p̄cipiunt a suo pseudo. p pheta. f. mahometo custodire legē. f. mosaicā et euangelicā: vt in suo alchorano exp̄sse p̄tinet: ipsi dō simulādō obseruatōez mosaice legis in q p̄cipit vt qlibet masculus circūcidat: qd q; dē p̄ceptū est initiū totius obseruantie legalis: circūcidūt se er- ronee tñ: q; nō in octaua die sicut Gen. xvij. b. et Leui. xij. c. p̄cipit: sed post lapsuz cuiuscūq; t̄pis indifferēter. Simulādō etiā obseruatōez euāgelij i quo p̄mū sacramētū est baptisim⁹/ ipsi se bapticāt seu abluūt: erronee tñ in multis: specialiter in hoc q ille falsus baptisim⁹ iterat apud eos et frequētāt multo- tiens ad libitū in qua iteratōe sequunt multos alios errores suos et sp̄ealiter duos. Cū est q; nō credūt mortē christi. nos autē credētes q vna christi mors vnū baptisima cōsecrauit: vt in glo. ad Hebr. eos. vi. baptisimū nō iteramus: ipsi dō hanc mortē negātes baptisimū frequētāt. Secūdu error eoz circa hoc est: q; nō credūt originale pctm esse/ sed pctā actualia tñ: et q; ista. f. actualia pctā multotiens iterant: iō ipsi sua baptis/ mata seu ablutōes frequētant: nos dō credētes q p vni⁹ de- lictū oēs hoies dānationē incurrerūt: vt p̄t ad Ro. v. d. con- tra qd delictū. f. originale p̄ncipaliter fuit baptisim⁹ ordinat⁹: tñ vnū baptisima p̄titemur: et h; ista ad expositionē l̄re nō req̄- rant: interponunt tñ hic ad instructionē fidelium: q qñq; cū sa- racenis de libibus disputāt seu rōcinant: vñ si eis imponerēt q hmōi ablutōes haberēt ex ritu pharaonis et alioꝝ egyptio- rū tante antiq̄tatis/ verterēt eis in derisum.

Replica correctorij contra Burgen. In ca. viij. po- stillator: rep̄hēdit iudeos asserētes q demo- nes nō habēt p̄tātē sup aliqd corp⁹ min⁹ grano milij. arguēs: qd qd p̄t in mai⁹ p̄t in min⁹ et. Bur. dicit illā rōnē nō suffi- cere nisi supposito q demōes nō pducāt aliquā formā/ s; solū applicēt actiua passiuis. S; videt Bur. hic peccare in logica phia/ et theologia. In logica nāq; argumentū p locū a maiori p̄structiue valet p̄sertim in materia motiua v; trāslatiua: de q logici exp̄plicāt q potēs portare mille libras p̄t etiā porta- re decē: et ita potēs applicare ad magnū effectū corpa p̄t etiā ad minorē effectū. Itē p̄m phos dato addito Bur. rō nō vale- ret. p̄t enī q; pducere formā maiorē q nō minorē. p̄t enim hō generare hoīem magnū s; nō p̄t generare muscā parū: et iō stātē addito Burgē. videt q demones nō pducerēt for- mas sicut nō faciūt tūc nō valet rō quā cū suo medio putat va- lere. nō enī sequit demones nō pducētes formas faciūt effe- ctus maiores igit minores: p̄t instātia de hoīe in argumēto logico. s. qñimo supposito et p̄cesso q demones nō pducant formas nouas: sed solū applicēt actiua passiuis: adhuc argu- mentū est

Saraceno- rū ritus

mentū est h; male: demones possunt in maius igit in minus q̄tum ad p̄positū: q; p̄m sanctū Tho. nō possunt nisi p̄mitta- tur. p̄mittere igit deus poterit q faciet maius nō potēdo mi- nus et cōuerso: vñ p̄t q theologice p̄cedendū est: si de⁹ p̄mi- serit q demones siue pducāt siue nō adhuc possunt min⁹ et nō in maius et cōuerso. Argumentū autē postillatoris tenet p lo- cū a maiori cōstructiue quo ad motū exteriorē et potentia mo- tiuā de cōi lege: videt q demones possunt mouere et applica- re actiua passiuis ad generationē vel pductionē maioris/ seq̄- tur et minoris/ nec requit ad valorē p̄sequētie an pducant for- mas vel nō vt p̄t ex dictis. ¶ Itē in eo. ca. hoc dicit postilla- tor q magi post tertiā plagam nō cessauerunt resistere moysi. Burgen. dicit esse min⁹ verū: s; ad hoc nō adducit rationē ni- si ab aucte negatiue qd nō valet: sed postillatoris est bona rō fundata in l̄ra. In sequēti enī ca. dicit de magis q in septima plaga vulnerū et vesicaz turgentū nō poterāt stare corā moy- se: et q l̄ra p̄t q vsq; ad illud nō steterūt corā moyse nō adiu- uandū sed resistēdū: q; als in iuste fuisse puniti illa septima plaga: q̄uis enī post tertiā plagā p̄t p̄fusionē/ q; nō pote- rāt facere s̄l̄r de cetero nō attēptauerūt resistere moysi per fa- cere aliqd s̄l̄r: tñ astiterūt pharaoni p̄rauis cōsilijs p̄pter que puniti sūt. Si ei t̄ tertiā plagā p̄fessi fuissent dei isrl̄ diuinita- tē vt dicit Burgen. destitissent vtiq; a malo et regi bonū p̄sua- sissent: et sic septima plaga puniti nō fuissent: exemplū hui⁹ ha- bet i eo. ca. ix. j. de plaga grādinis quā euaserūt hi serui pha- raonis qui timuerūt verbū dñi: et fecerūt cōfugere seruos su- os et iumēta in domos. qui autē verbū dñi neglexerunt plaga grādinis interierūt: ita deus p̄nior ad miserandū q; ad p̄den- dū maleficis in septima plaga p̄cussit: si in tertiā cōfessi diu- nitatē dei isrl̄ vel ab iniq; resistētis abstinuisent. Falsum igit est q Burgen. dicit in p̄mis trib⁹ plagis magos p̄ictos ad cōsistendū deitātē: nā p̄mo in septima sunt cōiucti qñ p vul- neribus corā moyse stare nō potuerūt. Itē idem Burgen. p confirmatione dictarū suaz inceptiaz ponit cōparatōes plaga- rū factarū per aarō et moysen et deū immedtate dicens in eis relicere ordinē diuine puidētie/ cū p minores facit minorat: et p maiores maiorat: et maria p seipm que dicit in decima pla- ga cōsistere. Sed hic ordo Burgen. multipliciter deficit: p̄mo q; dicit decimā plagam factam a deo sine aliq; medio: cui⁹ op- positū p̄t ex l̄ra dicēte eaz factā a p̄cussore. dicit enī. j. xij. d. de dño: Et nō sicut p̄cussorē ingredi domos v̄ras et ledere: vñ p̄t q illa decima plaga sit facta a deo mediāte p̄cussore: sicut alie mediāte moyse et aarō: et hec ē sentētia sc̄toꝝ doctoz et cō- muniter catholicoz: sicut p̄s idē Burgē. dicit. Sc̄do deficit: q; distinguit p̄mas plagas factas ab aaron tanq̄ minores: et sequētes factas a moyse tanq̄ maiores: et decimā tanq̄ mari- mā factam imediate a deo: p̄m hec dicta q̄rta nō distinguerēt a decima: quia nō legit in ea aaron vel moysen aliqd fecisse: sed dicit in hoc. viij. ca. dñs fecit. Et venit musca grauissimaz nec videt catholice dictū deum imediate talia signa nō fecisse effectiue que p moysen et aarō et angelos tanq̄ per instrumē- ta fecit: naz instrumēta creata ad tales effectus supnaturales se nō extendūt effectiue: q; nō oriunt ex potentia naturali sed obediētiā/ q qdlibet p̄t fieri ex qdlibet/ q solū dñm respicit p imediate efficiēte. sn̄a enī est beati Aug. ix. sup Gen. et. iij. de trini. ca. vij. naz et si sancti sicut moyses et alij dicant signa facere: hoc catholice intelligendū est q deus per eos q per se ip̄m. Tertio deficit: q; si minora p minores et. sequit demo- nes tanq̄ maiores debēt moysi et aarō p̄ferri. nam a decima plaga quā reputat Burgen. maximā fecit deus ministerio de- monū: vt etiā Burgen. ponit auctoritate sanctorū doctoz: et tales etiā plage in scriptura dicunt imissiones p angelos ma- los: cū igit illa maxima sit p eos facta nō p moysen nec aarō: sequit eos esse potiores moysē et aaron: nō solum natura qd verū est: sed et potestate et auctoritate quod falsum est. Et si ve- rum est pestes et mala pena infligi ministerio malozum ange- lozum/ probabile est dicere q omēs plagas egyptiacas deus fecerit ministerio eozum: q̄uis ad nutum et ad exteriorē de- signationē moysi et aaron eleuatio et proiectio virge facta esse dicantur. non enim virga nec eius eleuatio se extenderent ad eruptionē ranarum muscarum et ceterozū tam subito/ nisi mi- nisterio angelozum dictozū per deum deputatum ad designa- tionem et p̄nūciationē moysi et aaron cōcurrente. frustra igi- tur Burgen. hic se fatigauit. ¶ In hoc autē in quo Burgen postillatorem notat vltimo: s; an ablutionem pharaonis imi- tentur adhuc saraceni: vel an habeant eā a mahometo/ nō est magni ponderis: nec ad litteram exponendam vel ad confe- rendum cum saracenis multū importat.

Dixit autē dñs ad moysen. Orige. Ca. IX
Quinto loco animalium nece vel pecudū egyptus verberat. In quo recordia vel stulticia mortalium arguit qui tanq̄ irrationabilia pecora cultū et vocabulū dei imposuerunt figuris: nō solū hoīm / sed pecudū ligno et lapidibus impressis. Dammonē iouē i ariete venerātes: Anubim i canes: apin in tauro et. portēta deorū: que egyptus imitatur / vt quibus cultū credebāt esse diuinū: in his viderent miserādum supplicium. Rab.

Mō mecha beris
Doralit

Quintū preceptū est: Non mechaberis: Quinta plaga moris in pecoribus. Cōpa remus bec. Da hoīm mechari volētem cōiugio nō p̄tentū. Appetitū carnis deultare non vult nobis pecoribus cōmunē. Coire enī et generare etiā pecudum est. Ratiocinari et intelligere hoīm est. Ratio ergo que p̄sidet motus inferiores tanq̄ regina frenare debet / nō imoderate lapare. Ideo pecoribus in natura datū est: vt certis t̄pibus tm̄ ad coitū moueant: in terim nāq̄ motū ip̄e torpescit. Homo autē sp̄ moueri p̄t: q̄ refrenare motū p̄t. Tū bi dominationē ratio creator dedit: tibi precepta cōtinentie tanq̄ in bestias inferiores loza p̄cessit. Tenes qd̄ pecus non potest: et speras quod non p̄t. Labores in cōtinēdo / nō pecus. Gaudebis in eternitate / nō pecus. Si opus fatigat / merces p̄solat. Debes interiorē motū frenare: nō tanq̄ pecus in oīa lapare. Quod si p̄tempseris et imaginē dei q̄ in te est post habueris: victus cupiditate tāq̄ dimisso hoīe pecus eris. Cōtra illud: Nolite fieri sicut equus et mulus in q̄bus nō intellectus. Sed forte ep̄gias libera libidine vagari / nulla lege refrenari. Attende plagā si pecus es / saltē mori time. b Ingrauiatūq̄ est et. Aug. Si pecora israelitarū morerent / videret causa cōpetens q̄ re cor et graualet ad p̄ceptū dei: tanq̄ si magi et pecora israelitarū occidissent: sed vñ debuit ad timendū vel credendū moueri: ingrauiatū est: et illa ingrauiatio etiā hucusq̄ p̄gressa est. c Tollite plenas et. Aug. Alia lra. Sumite plenas manus vobis fauilla de fornace: et aspergat moyses in celū et. Superiora signa virga fiebant: quā nō moyses sed aaron extendebat sup aquā: vel ad terrā percutebat. Nūc vō interpositis duob̄ signis de cynomia. s. et mortibus pecorū vbi nec aaron nec moyses aliqd̄ manu operant / dicit vt moyses fauilla spargat in celum: ambo iubent sumere / s̄ ille spargere: nō in terrā / sed in celū tanq̄ aaron (qui dat erat ad pplm) terrā p̄cutere deberet: vel in aquā vel in terrā manū extendere. Moyses vō qui erat in his q̄ ad dñm iubent fauilla iubeat spargere. Quid duo illa superiora signa: vbi nec moyses nec aaron aliqd̄ manu operant: qd̄ sibi vult ip̄a diuersitas? Ra. Sextū p̄ceptū: Non occides. Sexta plaga. pustule i corpore: vesice bulliētes et scatētes / incēdia vulnēz / et fauilla fornacis. ardent enī homicide ira / in sania. Si posses videre aīas homicidaz: plus plāgeres eas q̄ putrescētia corpavleratoz. d Vulnēz et ve. et. Orige. Cū serbura in sexto verberē p̄ducit. In vlceribus

P̄s. 31. c.

Histori.

Mō ocides

als + vlcera diuisio

Histori. **D**ixit autē dñs ad moysen. Orige. Ca. IX
Quinto loco animalium nece vel pecudū egyptus verberat. In quo recordia vel stulticia mortalium arguit qui tanq̄ irrationabilia pecora cultū et vocabulū dei imposuerunt figuris: nō solū hoīm / sed pecudū ligno et lapidibus impressis. Dammonē iouē i ariete venerātes: Anubim i canes: apin in tauro et. portēta deorū: que egyptus imitatur / vt quibus cultū credebāt esse diuinū: in his viderent miserādum supplicium. Rab. Quintū preceptū est: Non mechaberis: Quinta plaga moris in pecoribus. Cōpa remus bec. Da hoīm mechari volētem cōiugio nō p̄tentū. Appetitū carnis deultare non vult nobis pecoribus cōmunē. Coire enī et generare etiā pecudum est. Ratiocinari et intelligere hoīm est. Ratio ergo que p̄sidet motus inferiores tanq̄ regina frenare debet / nō imoderate lapare. Ideo pecoribus in natura datū est: vt certis t̄pibus tm̄ ad coitū moueant: in terim nāq̄ motū ip̄e torpescit. Homo autē sp̄ moueri p̄t: q̄ refrenare motū p̄t. Tū bi dominationē ratio creator dedit: tibi precepta cōtinentie tanq̄ in bestias inferiores loza p̄cessit. Tenes qd̄ pecus non potest: et speras quod non p̄t. Labores in cōtinēdo / nō pecus. Gaudebis in eternitate / nō pecus. Si opus fatigat / merces p̄solat. Debes interiorē motū frenare: nō tanq̄ pecus in oīa lapare. Quod si p̄tempseris et imaginē dei q̄ in te est post habueris: victus cupiditate tāq̄ dimisso hoīe pecus eris. Cōtra illud: Nolite fieri sicut equus et mulus in q̄bus nō intellectus. Sed forte ep̄gias libera libidine vagari / nulla lege refrenari. Attende plagā si pecus es / saltē mori time. b Ingrauiatūq̄ est et. Aug. Si pecora israelitarū morerent / videret causa cōpetens q̄ re cor et graualet ad p̄ceptū dei: tanq̄ si magi et pecora israelitarū occidissent: sed vñ debuit ad timendū vel credendū moueri: ingrauiatū est: et illa ingrauiatio etiā hucusq̄ p̄gressa est. c Tollite plenas et. Aug. Alia lra. Sumite plenas manus vobis fauilla de fornace: et aspergat moyses in celū et. Superiora signa virga fiebant: quā nō moyses sed aaron extendebat sup aquā: vel ad terrā percutebat. Nūc vō interpositis duob̄ signis de cynomia. s. et mortibus pecorū vbi nec aaron nec moyses aliqd̄ manu operant / dicit vt moyses fauilla spargat in celum: ambo iubent sumere / s̄ ille spargere: nō in terrā / sed in celū tanq̄ aaron (qui dat erat ad pplm) terrā p̄cutere deberet: vel in aquā vel in terrā manū extendere. Moyses vō qui erat in his q̄ ad dñm iubent fauilla iubeat spargere. Quid duo illa superiora signa: vbi nec moyses nec aaron aliqd̄ manu operant: qd̄ sibi vult ip̄a diuersitas? Ra. Sextū p̄ceptū: Non occides. Sexta plaga. pustule i corpore: vesice bulliētes et scatētes / incēdia vulnēz / et fauilla fornacis. ardent enī homicide ira / in sania. Si posses videre aīas homicidaz: plus plāgeres eas q̄ putrescētia corpavleratoz. d Vulnēz et ve. et. Orige. Cū serbura in sexto verberē p̄ducit. In vlceribus

Nico. de ly. Ca. IX
Dixit autē dñs. Hic p̄sequēter describit q̄nta plaga: cuius primo premittit cōminatio. et scdo subdit inflicto / tibi: Fecit ḡ dñs Circa p̄mū dicit. b Hec dicit do. et. Lic enī sit de et dñs oīm: dicit tū hic deus et dñs hebreoz

Dixit autē dñs ad moysen: Ingredere ad pharaonez et loquere ad eū: Hec dicit do min⁹ de⁹ hebreoz: Dimitte pplm meū vt sacrificet mihi. Ad si adhuc renuis et reties eos / ecce manus mea erit sup agros tuos: super equos et asinos et camelos et oues et boues pestis valde grauis. Et faciet dominus mirabile inter possessiōes israel et possessiones egyptiorum: vt nihil omnino pereat ex his que p̄tinent ad filios israel. Cōstituitq̄ dñs tēpus dicens: Cras faciet dñs verbū istud in terra. Fecit ergo dñs verbum hoc alia die: Mortuūq̄ sūt omnia animalia egyptiorū. De animalibus vero filioz israel nihil omnino perijt. Et misit pharao ad videndum: nec erat quicq̄ mortuum de his q̄ possidebat israel. In grauiatūq̄ est cor pharaonis: et non dimisit populum. Et dixit dominus ad moysen et aaron: Tollite plenas manus cineris de camino: et spargat illum moyses in celum corā pharaone / sitq̄ puluis sup omnem terrā egypti. Erunt enim in hominibus et iumentis vulnēz et vesice turgētes in vniuersa terra egypti. Tuleruntq̄ cinerē de camino et steterūt corā pharaone: et spargat illū moyses i celū. Facta q̄ sūt vulnēz vesicarū turgentium in hominibus et iumentis: nec poterant malefici stare corāz moysē propter

dñs hebreoz in speciali: p̄ verā fidē et specialē cultū / et vt videret pharao q̄ntū dñs diligebat pplm illū. b dicit: c Ecce manus mea. Mō dicit man⁹ moysi: q̄ ista plaga sicut et p̄cedēs facta est a deo absq̄ misterio moysi et aaron. in trib⁹ aut p̄mis dicit aaron extēditse manū. d Sup agros et. Pestis valde grauis. Et q̄ p̄t q̄ illa pestis fuit solū sup aīalia q̄ erant in cāpis. Qualiter aut fuerit illa pestis in textu nō exprimit: nec Josephus de hac peste loquit: et iō dicit Andreas q̄ fuit ex volūtate diuina nō p̄ corruptiōe aeris. Alij aut dicit q̄ fuit ex corruptiōe aeris diuinit⁹ causata cadēte sup pascua. et iō aīalia pascētia corrupta sūt: et p̄m hoc dicitur pestis illa a pastu. e Et faciet do. et. Quia in eisdē cāpis aīalia egyptioz sūt mortua / et aīalia filioz isrl saluata. f Cras faciet do min⁹ et. Dicunt hebrei q̄ moyses fecit lineā in pariete dicens: Crastina die cum sol attingat lineā istā fiet plaga ista. et b est factū ad oñdēdū certitudinē diuine p̄ uidentie. g Fecit ḡ dñs. Hic p̄r describit p̄dicte pene inflicto / eo mō q̄ p̄ dicta est. h Et misit pharao. Que rit q̄re nō m̄lit ad vidēdum de alijs p̄ditis plagis sic de ista: Dicedū q̄ nō poterat: q̄ i plaga p̄cedētī imēdiate nūc nō poterat ire. p̄pter mulcas q̄ erāt in itinere / vel p̄pter aīalia q̄ erāt horribilia p̄m aliā opinionē. Silr dicit dñs de scyniphib⁹ et ranis. Et corūdet plaga ista culpe egyptioz q̄ afflixerūt hebreos / et nō solū in p̄p̄is corpib⁹ / sed etiā in eoz aīalib⁹ supponēdo eis onera grauiā portanda. i Et dixit dñs. Hic describit sexta plaga q̄ fuit cōmunis hoīb⁹ et iumentis cū dicit: k Tollite plenas manus cineris de camino. Et quo p̄t q̄ ista plaga facta est ex elemento ignis: q̄ cineres illi accepti sūt de camino ardēt: vt magis sonat in hebreo. et correspondet plaga ista culpe egyptioz qua afflixerāt hebreos in decoctione laterū in igne fornacis. l Et spargat illū. s. cineres ardentē. m Moyses. Et nō aaron q̄ ista sparsio cineris facta est p̄sus celū. Aaron enī erat ordinat⁹ in his que p̄tinebāt ad pplm. Moyses aut ni his que p̄tinebāt ad deū: et ideo manu p̄pria iussus est spargere cinerē qui spargendus erat p̄sus celū. n Erūt in hoīb⁹ et iumentis et. Primo enī fuerūt i eis vesice turgētes. i. calefactiōez pungētē p̄tinetes: et postq̄ rupte sūt vesice fuerūt in eis vulnēz. o Hec poterat et. Et q̄ p̄t q̄ ex p̄cedētib⁹ signis nō destiterūt moysi resistere: p̄pter qd̄ ista plaga fortius in eis

Questio

D

Doralit

* que p̄petuo

E vlcibus dolosa prurulentaq; malicia arguit in vesicis tumes
 z instata supbia. In serburis ire z furoris insania. a **In**
 duravitq; dñs cor zc. **Orige.** Nota qz i sexta plaga nō di
 citur/ Induratū est cor pharaonis: sed aliqd terribilius addi
 tur: Scriptū est enī qz induravit dñs cor pharaonis zc. **Rur**
 sus in septima cū grando z ignis egyptum vastat: indurat quidē cor phara
 onis: sed nō a dño. In octava dō vbi
 locusta producit: dicit dñs indurare
 cor pharaonis. Et in nona cū tenebre
 palpabiles fiunt: tandē dō cum extin
 ctis p̄mogenitis israelite discessissent:
 ita dicit: Et iduravit dñs cor pharao
 nis regis egypti z seruoꝝ eius: z inse
 cutus est eol. Sed z cū moyses de ter
 ra madian ad egyptū mittit/ z precipi
 tur ei facere pdigia/ additur: facies ea
 in cōspectu pharaonis: Ego autē indu
 rabo cor pharaonis zc. **Hinc primū**
 dictū est a dño: Ego indurabo cor pha
 raonis zc. **Secūdo quoq; enumerat**
 p̄ncipibus israel dicit: Ego indurabo
 cor pharaonis zc. **Non frustra facta**
 est ista varietas: vt nunc dicat dñs in
 durasse cor pharaonis: nunc sponte esse
 induratū. **Uideo paulum tanq; intelli**
 gentē quid differat induratus esse cor
 pharaonis: z indurasse dominum cor
 pharaonis dicere **Ro. ij. a.** **An diu**
 tias bonitatis eius z paciētie z longa
 nimitatis cōtemnis? **Ignoras qm̄ be**
 nignitas dei ad penitentiā te adducit?
 zc. **hic sine dubio euz qui sponte indu**
 ratus est culpā. **Alibi dō velut q̄stio**
 nem sup hoc pponens dicit: Ergo cui
 ius vult miserē: z quē vult idurat zc
Addit etiā his. **Dō tu q̄s es q̄ rñde**
 as dō: **Ro. ix. d.** **Per qd̄ dō q̄ a dño**
 dī iduratus: nō tam q̄stionis solutio
 ne q̄ apostolica auctoritate respōdit p̄
 incapacitate auditoꝝ/ sicut alibi ait. ij.
Coꝝ. xij. a. et audiuit arcana verba: q̄
 nō licz homini loqui. **Unde in sequēti**
 bus euz qui nō tam studioꝝ merito q̄
 sciendi cupiditate secretioꝝibus se que
 stionib; curiosius imergit deterret di
 cens **Rom. ix. d.** **O homo tu quis es**
 q̄ respondeas deo. **¶ Rab. Septimū**
 preceptū: **Nō furaberis.** **Deut. v. d.**
Septima plaga grando in fructibus.
Nemo enī habet iniustū lucrū sine iu
 sto damno: dum furaris/ acq̄ris vestē/
 amittis fidem/ lucrū visibile/ damnum
 iniuibile/ lucrum de tua cecitate/ dam
Als dñi nū de dñi nube. **Qui enī malo deside**
 rio forinsecus furantē dei iudicio itrin
 secus grandinant: z ager cordis eozū
 deuastat. **¶ Idcirco autē po. zc.**
Aug. **Hec verba aplius posuit: vbi z**
hec ait: **Si autē volēs deus ostendere**
iram z demōstrare potentiā suaz: susti
nuit in multa paciētia vasa ire: parcē
do. s. his quos malos futuros esse pre
scierat/ que vasa dicit p̄fecta in pditionē: z vt nobis inquit no
tas faceret diuitias glorie sue: in vasa misericordie: qui dicit:
Ps. lvij. b. **Deus meus misericōdia eius p̄ueniet me.** **Mouit er**
go deus bene vti malis: nō tñ humanā naturā ad maliciā cre
at: sed p̄fert eos paciēter quousq; scit oportere: nō inaniter: s; ad
admonitiōē vel exercitatiōē bonoꝝ. Ecce enī vt annun
cietur nomē dñi in vniuersa terra: vasis misericordie p̄dest ad
eorū vtilitatē ergo pharao est seruatus. c. ¶ En pluam zc.
Orige. **Hucusq; per erroꝝū suozū figuras mundo supplicia**
temperant: post hec veniūt verbera de supnis. d. Mitte er
go iam. Aug. **Hoc nō tam indignāter q̄ misericorditer pre**
monere videt deus: qui etiā irascēs tēperat penam. Sed mo
uet q̄bus nunc pecoꝝibus consulat: si om̄ia mortua fuerant su
periori plaga: vbi scriptū est/ q̄ discreuit deus iter pecoꝝa he
breoꝝ z egyptioꝝ: vt oia. s. moꝝerent pecoꝝa egyptioꝝ: nullū
vero hebreoꝝ

vero hebreoꝝ. **An eo soluit q̄stio q̄ p̄dixerat mortura q̄ in**
 campo fuissent: vt hec accipiant om̄ia. **Intelligent autē euasit/**
 se que in domibus erāt: que collegerūt z tenuerūt qui dubita
 bant ne forte verū esset qd̄ moyses p̄dixerat dñm facturū: z ex
 his esse in campis iterū poterāt: que modo iubent cōgregari
 in domos: ne grandine pereant/ cum
 scriptura dicit: **Qui timuit verbū do**
 mini de seruis pharaonis zc. **Hoc er**
 go fieri potuit: qm̄ mortē pecoꝝ mina
 tus est de
¶ Ai. de ly.
 * **tius in eis desuit q̄ in alijs egypti**
 ptis. a **¶ Dixitq; dñs.** **Hic descri**
 bitur septima plaga: cuius p̄mo p̄mit
 titur cōminatio. sc̄do subditur inflictio
 ibi: **Et dixit dominus ad moysen.** **tertio**
 eiusdē remotio/ ibi: **Dixitq; pharao.**
¶ Circa primū dicitur sic: b. ¶ In hac
vice mittā om̄es plagas meas.
¶ Ex quo patet q̄ hoc nō intelligit soluz
de ista plaga sed etiā de sequentib;: qz
dñs p̄uidebat pharaonis obstinatōē z
eius flagellatiōē futurā: vnde subdi
tur: c. ¶ Peribisq; de terra/ quod
factum fuit quādo persequēs filios is
rael submersus fuit in mari rubro.
¶ Idcirco autē posui te: vt ostē
dam in te fortitudinē meā/ flagel
lando te multipliciter. hoc tamē nō est
sic intelligendū q̄ deus indigeat ma
licia hominum ad declarationem sue
fortitudinis eos flagellādo: quia per
multas vias potest suam fortitudinem
hominibus ostendere: sed pro tanto
hoc dicitur: quia deus est adeo potēs
z bonus q̄ ex malis hominū scit z po
test bona elicere: et ideo talia permit
tit vt inde bona eliciat: et sic ex mali
cia pharaonis elicit declarationem
sue iusticie z virtutis. vnde li vt tene
tur ibi consecutiue et non casualiter.
¶ Et narret nomen meū in om̄i
ni terra: quia per declarationē talis
iusticie manifestatur alijs diuina vir
tus z iusticia: vt eum timeant z nō ob
durēt in peccatis suis sicut pharao.
¶ En pluam cras hac ipsa ho
ra grandinē multā nimis. Prede
terminat tempus z horam ad ostendē
dum sue prouidentie certitudinē / et sue
virtutis magnitudinē: que nec in mo
dico potest impediri. g. ¶ Qualis
non fuit in egypto. In illa enī re
gione que est versus austrū pauce plu
uie z grandines fiunt z parue quatita
tis: s; tūc fuit grādo ita magna in mul
titudine z quatitate z maior: sicut fie
ri solet in p̄tib; borealib;. h. ¶ Mit
te ergo iam nunc. hoc dicitur ad ostē
dendum q̄ cum iusticia diuina semper
currit misericordia. i. ¶ Qui timu
it verbum dei de seruis pharao
nis fecit pfugere seruos suos zc.
¶ Iste timor non fuit filialis procedens ex amore: sed seruilis
procedens ex formidine pene. k. ¶ Qui autem neglexit
quia nec seruilem timorem ex nimia obstinatione habuit.
¶ Extende manum tuam in celum/ quia moyses erat
in his que pertinebāt ad dominū: aaron autē supra iussus est
 * **extendere manū**
 * **que perpetuo manebit in damnatis. Ela. lvi. g. Gernis**
 eorum non morietur. **Tertia vero plaga est ignis z grādinis**
 de qua dicitur: **¶ Grando z ignis mixta pariter fere**
 bantur. **Per quā intelligit illa pena damnatoꝝ de qua di**
 citur **Job. xliij. c.** **Ab aquis niuium transibunt ad calorem**
 nimum. **Per hoc autem q̄ dicitur in textu: i. ¶ Qui timu**
 it verbum zc. que fuerūt saluata: significat q̄ pctōres resu
 gientes ad domum ecclesie per opera vere penitentie euadūt
 penam gehenne.

Nō fura beris

Als dñi

Doralit

tuus est deus: Quis id scriptura tacuerit.

A **Extenditq; moyses rē.** Orig.

Nota Illud quoq; notandū q; quedā verbe-
ra inferre dicitur aaron pharaoni vel
egyptio: quedam moyses: quedā vero
ipse dominus. In prima enī plaga ubi
aqua vertit in sanguinem: eleuat aa-
ron virgā / r; percutit aquā. In secūda
percutit aquas / r; educit ranas. In ter-
tia extēdit manū / et percutit virgā pul-
uerē terre / r; sūt scyniphes. In quar-
ta d; dñs fecisse / vt veniret cynomia.
In quinta quoq; cū extinguit peco-
ra / dicitur fecisse verbū hoc. In sexta
pō moyses aspgit fauillā / r; sūt vlcera

† Ps. 77. c
et. 104. c

† Ps. 4. c.
ecclia. 5.
itē pō
egyptioz

r; vesice. In septima eleuat manū i ce-
lum / r; sūt voces et grando. s. rē. In
octaua similiter extēdit manus in ce-
lum / r; dñs inducit ventū / r; adducit lo-
custas. Sed r; in nona extēdit manum
in celū / r; sūt tenebre r; caligo. In de-
cima pō finis et perfectio totius ope-
ris ministrat a dño. Sicut enī dicit: r;
dñs percussit omne primogenitū in ter-
ra egypti. **Orige.** Est alia obseruā-
da differētia. In pma enī plaga cū aq;
p̄tit in sanguinē: nō dñ d; moysi vt in-
traret ad pharaonē: sed vade in occur-
sum eius rē. In scda vero cōstanter r;
fideliter ministrata prima dicit ad eū:
Intra ad pharaonē rē. In tertia vero
scyniphes inferūtur: magi cedunt cōfi-
tentes / q; digitus dei est hic. In q̄ta
p̄vigilare iubet moyses mane: r; sta-
re p̄tra pharaonem. p̄cedēt ad aquas
cū cynomia replēt egyptioz domus.
In quinta cū pecora delētur ad phara-
onē intrare iubet. In sexta cōtēpnitur
pharao / nec dicit q; intrauerit moyses
r; aaron ad eū: quia facta sunt vlcera r;
vesice cū seruoze etiam sup maleficos:
r; nō poterāt resistere moysi. In septi-
ma vigilare iubetur valde mane r; sta-
re cōtra pharaonē: cum grandinem et

B ignē p̄ducit r; voces. In octaua intra-
re precipit ad eum / cū locusta p̄ducit.
In nona rursus cōtēpnit pharao et
moysi precipit ad celum extēdere ma-
nus vt fiant tenebre palpabiles: nec in-
trat / sed vocatur ad pharaonē. Simi-
liter in decima cum primitiua delētur:
r; cogitur cum festinatōe exire de egypto.

Allegori.

Luc. 12. f.

Histori.

Orige. Ill. Vide temperamentū
diuine correctionis / nō cū silentio ver-
berat: sed dat voces r; doctrinam celi-
tus mittit: per quam possit mūdus ca-
stigatus culpam suam agnoscere. Dat
grandinem per quā tenera vastantur
adhuc nascētia vitiorum. Dat ignem
sciens esse spinas r; tribulos q̄s debe-
bat depasci: de q; dicit dñs Luc. xij. f.
Ignem veni mittere in terram. Per
hunc ignem incontinentia voluptatis r; li-
bidinis consumunt. **Orige.** Sūt
alia multa obseruanda quibus diuina
indicatur sapiētia. Primo enī nō fle-
ctitur pharao cum aqua in sanguinem
vertitur. In secūdo parum molliri vi-
detur. Vocauit enim moysen et aaron
dicens: Orate pro me dñm rē. In ter-
tio magi cedunt / dicētes: Digitus dei
est hic rē. In quarto per cynomiā ver-
beratus dicit: Euntes immolate dño
deo rē. In quinto ubi nece pecudum
ceditur: nō cedit sed amplius indura-
tur. Similiter in sexto super plagā vl-
cerum. In septimo vero cum grandī-
ne vastat

a ¶ non in terram. b ¶ sicut super
rius de fauilla

tuā in celū vt fiat grando in vni-
uersa tra egypti: sup hoies / r; su-
p iumēta: r; sup oēm herbā agri i
terra egypti. **Extēditq; moyses**

a ¶ non cum silentio verberat: doctrinam
celitus mittit p quā castigatus culpam suā
agnoscat mundus. ¶ terrore cōminatōis.
¶ r; r; voces doctrinam. f.

b virgā in celum: r; dñs dedit toni-
trua r; grandinem ac discurretia

b ¶ increpationem malorum.
¶ miracula.

fulgura sup terrā. ¶ Pluitq; dñs
grandinē sup terrā egypti: r; grā
de quo dicitur Luc. xij. f. Ignē veni mit-
tere in terram.

doz ignis mixta pariter fereban-
tur. **L**ateq; fuit magnitudinis /
q̄ta añ nūq; apparuit in vniuer-
sa terra egypti / ex quo gens illa
p̄dita est. **E**t percussit grādo in oī
terra egypti cūcta que fuerūt in
agris / ab hoie vsq; ad iumētuz.

Cūctāq; herbā agri p̄cutit grā-
doz oē lignū regiois p̄fregit: **L**ā-
tū i terra gessen vbi erāt filij isrl /
grādo nō cecidit. **M**isitq; pha-
rao r; vocauit moysen r; aarō di-
cēs ad eos: **P**eccauī etiā nūc.
Dñs iustus / r; ego r; ppl's meus
impj. **O**rate dñm vt desinant
tonitrua dei et grando / vt dimit-
tā vos: r; nequaq; hic vltra ma-
neatis. **A**it moyses: **C**um egres-
sus fuero de vrbe / extēdā pal-
mas meas ad dñm / et cessabunt
tonitrua r; grando nō erit / vt sci-
as q; dñi est terra. **N**oui autē q;

r; tu r; serui tui necdum timeatis
dñm deū. **L**inū ergo r; hordeuz
lesum est / eo q; hordeum esset
virens / et linum iam follicu-
los germinaret. **T**riticum au-
tem et far nō sunt lesa: quia se-
rotina erant. **E**gressusq; moy-
ses a pharaone ex vrbe / exten-
dit manus suas ad dominum /
et cessauerunt tonitrua et gran-
do: nec vltra stillauit pluuia su-
per terram. **V**idens autem pha-
rao q; cessasset pluuia et gran-
do et tonitrua / auxit peccatum:
et ingrauatum est cor eius et ser-
uorum illius. et induratum ni-
mis: nec dimisit israel sicut p̄ce-
perat dominus per manum
moysi.

¶ vel teren.

ses a pharaone ex vrbe / exten-
dit manus suas ad dominum /
et cessauerunt tonitrua et gran-
do: nec vltra stillauit pluuia su-
per terram. **V**idens autem pha-
rao q; cessasset pluuia et gran-
do et tonitrua / auxit peccatum:
et ingrauatum est cor eius et ser-
uorum illius. et induratum ni-
mis: nec dimisit israel sicut p̄ce-
perat dominus per manum
moysi.

ne vastat et ignibus: vocauit moysen

r; aaron dicens: **P**eccauī etiā nūc:
dñs iustus: ego autē r; populi mei ini-
qui rē. In octaua cum locustis vrgere-
tur: festinanter vocauit moysen et aa-
ron: peccauī ante dñm deū vestrum et
in vos. **S**uscipite pctm̄ meū: etiā nunc
orate ad dñm deum vestrū. In nono
cū tenebris suffunditur / vocat moysen
r; aaron dicens: **S**te r; seruite dño deo
vestro. In decimo cū primitiua extin-
guuntur: vocat eos nocte r; dicit: **S**ur-
gite exite de poplo meo vos et filij isrl
rē. **E**t adiūgit: **B**enedicite autē r; me.
Nō possunt hec explicari nisi eodē spi-
ritu quo gesta sunt: quia sm̄ Apostolū
spiritus p̄phetarū p̄phetis subiectus
est: nō ergo quibuscūq; ad explanādūz
dicta p̄phetarū: sed p̄phetis dicitur
esse subiecta. **C** ¶ **N**oui autem rē.
Aug. In lib. questionum super Exo.
Fragore celi r; grandine exterrit^o erat
pharao. **U**nde rogabat moysen vt ora-
ret pro eo: confitēs iniquitatem suāz r;
populi sui. **S**ed moyses aliū timorem
querēbat. facile enim est penā timere:
sed nō est hoc deum timere: illo scz pie-
tatis timore: de quo iacob dicit: **M**isi
deus patris mei abraam et timor isa-
ac esset mihi / nunc me inanem dimi-
sisses.

1. Co. 14. a

Gen. 31. f.

Nico. de lyra

A ¶ **E**t dñs dedit tonitrua.
Ad terrēdum egyptios: **b** ¶ **E**t grā-
dinem. **A**d consumēdum terrenalce-
tia r; etiam homies r; animalia que erāt
in agris. **c** ¶ **A**c discurretia fulgu-
ra. **A**d percutiendū ea que grādinē
euadebant. **P**atet etiam ex hoc q; ista
plaga fuit ex tribus elementis. s. aqua
rōne grandinis / q; est aq; p̄gelata: aere
ex cōmōtione eius vehemēti ratiōe to-
nitruī: et igne ex fulgure discurrente.
Respondet etiam ista plaga per quā
terrenalceitia fuerunt contrita r; in mo-
dum palearū redacta culpe egyptioz
qua hebreos afflixerunt in palearū cō-
gregatione vt dictum est supra. v. ca.

d ¶ **L**uz egressus fuero de vrbe.
Erat enim plena idolatria: ideo prius
egressus est anteq; oraret. **e** ¶ **N**oui
autē q; r; tu rē. **T**imore filiali: sed tm̄
seruili / vt pena cesset. **f** ¶ **L**inū er-
go rē. i. contritū r; corruptū a grandī-
ne: cui^o causa subdit: **g** ¶ **E**o q; hor-
deuz. In hebreo habet: **h** ¶ **E**o q; esset p̄mi-
tiū: zideo iam tātū creuerat q; illd qd
posset crescere post p̄cussionē grādinis
esset infructuosum r; inutile. **h** ¶ **E**t
linū iā rē. In hebreo hēt: **i** ¶ **E**t linū iā
tuellos fecerat. r; iō q; tuelli fuerūt fra-
cti / vltērat inutile. **Ex** p̄dictis p; q;
tria istā plagā euaserūt. s. illa q; erāt in
domibus: q; in agris tm̄ fuit ista pesti-
lētia: vt p; ex p̄dictis i textu. **Itē** illa q;
nō erāt p̄mitiua: q; nō intātū p̄tunc cre-
uerūt q; renascētia esset inutilis. **Itē** il-
la q; erant dura vt lignea: q; nō fuerūt
fracta: r; eadē rōne illa q; nō erāt in tu-
ellis: q; nō resistebāt grādinī / sed cede-
bāt p̄cussioni. **i** ¶ **T**riticū autē rē.
In hebreo habet: **k** ¶ **Q**uia
serotina erāt. **E**t illud qd natū r; no-
uitiū erat cedebat p̄cussioni grādinis.
Letera patēt ex p̄dictis.

D

r iij

In ca. ix. vbi dicit in postil. Et misit pharao ad videndū.

Additio. Est alia ratio consona lre qua qda hebreo... rā assignat ad hoc q d ista plaga misit ad videndū specialiter...

In eo. ca. ix. vbi dicit in postil. Idcirco posui te vt ostēdā in te fortitudinem meam.

Additio. Licet pcedendū sit q de nō indigeat malicia hominū ad declarationē sue fortitudinis eos flagellādo...

Glo. ordi.

Ad dixit dñs ad Moysen. Ego enī inducā te in egyptū. Ita dicit tanq op habeat de cuiusq malicia...

proū. 21. b. Allego.

Decē plagę romanorum

Dece plagę romanorum. Ibi decies tradidit moysi. Ibi decē edicta ptra xpm. Diuerse hic calamitates romanorū...

intuēti: sicut enī cū dicit de deo in Ps. ciii. b. Or pducit herba futuri hoim vt educat panē de tra...

Replica. Burgen. notat postillatorē dicentē li vt nō teneri causalitē s; psecutiue cū dicit: Idcirco posui te vt ostēdā in te fortitudinē meā...

Glo. ordi.

Ad dixit dñs ad Moysen. Ingredere ad pharaonē. Ego enī idurāui cor ei' z suoz illi' vt faciā signa mea hec in eo...

Nota

qd faceret tāt' vltor: nisi paties eēt: qm intra sex mēses tres i terfecti sūt impatores Aurelian' / tacit' / z flozian'...

Nico. de lyra

Ad dixit dñs. hic describit octaua plagā z Ca. X pmo pmittit ei' cōmīatio. scdo subdit ei' inflictiō ibi: Dixit autem dñs. Circa primū patet littera vsqz ibi.

Doraliz

A Non dices. Octava plaga locusta animal. s. dēte notū. falsus enī te stis nocet mordēdo z sumit men/

Gal. 5. c. tēdo. vñ: Si mordētis z sumitis videte ne ab inuicē sumamini.

Doralie a **Ecce ego inducā rē.** Orig. Puto p hoc gen^o plage dissidētis semp a se z discordātis humani ge neris incōstantiā putari. Locusta enī cū regē nō habeat sū scriptu rā ordinatū ducit exercitū. homines pō cū rōnales facti sunt: neq; se re gere ordinate potuerunt: neq; dei regētis patiēter moderamina per milerūt. **Strā.** Locusta q; lon giora retro crura habet: vocat lo/ custa quasi longa hasta: grece pō hasta. Per locustā que regē nō habet: significat temeritas illorūz qui licet diuersis penis mulctati: semp in duricia sua manent: tanq; nullū habeāt rectorē. **b** **Ad lo cūstā.** Locuste p mobilitate leui/ tatis accipiunt tanq; vage z salie/ tes aie. p voluptate scilicet. **c** **Et ex tendit moyses virgam.** Que dā pdigia sūt p moysen/ quedam p aaron: quedā pō p ipm dñm: vt cognoscamus in quibusdā p sacri/ cia sacerdotū z obsecrationes pon tificū nos esse purgādos: q; aarō psona designat. In quibusdā p sci/ entia legis emēdandos qd moysi designat officiū. In difficilibus autem ipius dñi virtute egemus. **d** **Ventus vrens leuauit lo cūstas.** Brego. Exhibite celitus egypti plage: erigentibus meritis corpaliter illate sūt: s; q; mala quo/ tidie prauas mentes feriāt: spūali/ ter signauerūt: quibus exteriorū p/ cussione egyptus afflicta cōmora mens dolensq; perpenderet: que vastationis

Nico. de lyra

a **Ecce ego inducā cras lo. rē.** i. multitudinē locustarū: si cut dictum est. s. viij. ca. Venit mu sca grauisissima. i. multitudo musca/ rū: p talē modū loquēdi dicit. Syl logismus est oratio. i. pgeries ora tionū. **b** **Que operiet supfi/ ciē terre.** Nō q; totaliter sit opar: sed p magna pte. **c** **Ne quicq; ei^o appeat.** s. de his q; p̄tinent ad ei^o ornatū: sicut sūt herbe et cetera viridia: z iste sensus patz p hoc qd subdit: Sed comedat qd residuū fuit grādinī. **d** **Et implebit.** Quia nō solū i felte erat trena scē/ tib^o sed etiā hoīb^o. **e** **Auertit/ q; serē.** Quia pcepit p signa obsti natōez regis z indignationē ei^o cō tra ipz: z iō dedit ire locū. **f** **U/ q; q; patiemur.** Scādālū est ipa/ ctio pedis q; facit hoīem cadere: et sic illud malū qd eis iminebat vo/ cabāt scādālū. **g** **Reuocauē/ rūtq; moysen.** de voluntate regz. **h** **Cū puulis nris.** Qui^o causa subdit: Est enī solēnitās. s. genera lis in qua oēs tā masculi q; femine debēt esse. oportet etiā nos sacri/ care z nescim^o q; vel quot: iō opoz/ ter nos ducere aīalia ad immolan/ dum: similiter iumēta ad portādūz mulieres z puulos. **i** **Sic dñs sit vobiscū**

αγγο

Bystice

Allego.

Scandalū

+ **Dimitte populū meū vt sacrificet mihi.** Sinaūt resistis z nō vis dimittere eum/ **Nota locutionem.** **Q** contra hominū incōstantiā. **a** **ecce ego iducā cras locustā i fines tuos** a que opiet supfiē terre: nec qdē ei^o ap/ pareat: sed comedat qd residuū fuit grā dūni. Corrodet ei oīa ligna q; germināt in agris: z implebit domos tuas z seruo/ rū tuoz z oīm egyptiorū/ q̄tū nō vide/ rūt patres tui et aui ex quo orti sunt sup terrā vsq; in p̄sentē diē: **Auertitq; se et egressus est a pharaone.** **B**ixerunt aut serui pharaonis ad eū: **U**sq; quo patie/ mur hoc scādālū: **D**imutte hoies vt sa/ crificēt dño deo suo. **N**ōne vides q; pe/ rierit egypt^o? **R**euocauerūtq; moysen z aaron ad pharaonē: qui dixit eis: **I**te sacrificate dño deo vestro. **Q**ui nā sunt qui ituri sūt: **A**it moyses: **C**ū paruulis b nris z senioribus pergemus / cū filiis z filiabus/ cū ouibus z armentis. **E**st enī solēnitās dñi dei nri. **E**t rñdit pharao: **S**ic dñs sit vobiscū: **Q**uō ego dimittā i vosz puulos vros: **C**ui dubiū est q; pes/ sime cogitetis: **N**ō fiet ita: s; ite tātū vi/ ri z sacrificate dño. **H**oc enim z ipi peti/ stis. **S**tatimq; eiecti sūt de p̄spectu pha/ raonis. **B**ixit aut dñs ad moysen: **E**x/ tende manū tuā sup terrā egypti ad lo/ p **Q** vel descendat. **c** **custā / vt ascēdat sup eā: z deuoret oēm herbā que residua fuit grādinī.** **E**t extē dit moyses virgā super terram egypti: z dñs induxit ventū vrentē tota die illa q **a** **calidus auster. s. vt putāt.** **Q** suggestio diabolica. **b** **et nocte.** **E**t mane facto / **v**entus vrens **a** **adulantium linguas.** **Q** dissidentem a se z discor dantē humani generis incōstantiam. **leuauit locustas.** **Q**ue ascēderūt sup vni/ **Q** eius mundi. **uerfam terrā egypti: et sederūt in cūctis finib^o egyptioz innumerabiles: q̄les añ r illō tps nō fuerūt/ nec postea future sūt. s** **Q**peruerūtq; vniuersā supfiē trē va/ **a** **opera.** **b** **fauoribus elata.** **Q** verba. **stātes oīa.** **D**euorata est igit herba trē: **Q** operum. **Q** foribus. **z qdēd pomoz in arborib^o fuit q; grādo dimiserat.** **N**ihil q; oīno virēs relictū ē in lignis z herbis terre / i cūcta egypto. **D**obzē festin^o pharao vocauit moysē z aarō: z dixit eis: **P**eccauī in dñm deū vestrū z in vos. **S**ed nūc dimittite pec/ catū mihi etiam hac vice: z rogate dñm/ deū vestrū vt auferat a me mortē istam. **E**gressusq; est moyses de p̄spectu pha/ raonis/ z orauit dñm: **Q**ui flare fecit ven/ tū ab occidēte vehemētissimū: z arreptā b

lit vobiscū. **I**ronice dicit hoc. **Q** **Qui dubiuz est.** **A** c si dicat **Q** **rebellare itēditis sub p̄textu sacrificadi.** **l** **Ite tātū viri.** q. d. ad viros sacrificare p̄tinet z nō ad alios. **m** **Hoc enim z ipi.** **N**ō verē metiri: q; hoc nō peti/ uerāt: **n** **Dixit at dñs.** **H**ic describit plagē illictiō. z scōd ei^o remotio/ ibi: **D**obzē. **C**irca p̄mū dicit: **o** **Extēde manū tuā.** **L**ic; moyses esset executor ordia tus in his q; p̄tinet ad deū: p̄ qd in p̄cedētibus iustus est extēdere manū verūs celū: tñ hic iubet ex tendere manū suā sup terram: ad ostēdēdū q; potest in maius po/ test et in minus qñ potestates sūt ordinate/ sicut in p̄posito: sed nō ecōuerso: z ideo aaron q; fuit p̄sti/ tutus in his q; p̄tinet ad pplm: vt p̄z in p̄dictis extēdit manū vsus terrā/ sed nō vsus celū. **p** **Ad locustā.** i. ad multitudinē locu starū. **q** **Et dñs in. rē.** i. cali/ dū z sicū q; facit ad generationēz locustaz z fortificationē iparū vt possint volare. **r** **Quales an te illud rē.** **I**n multitudine z ma gnitudine. **s** **Nec postea rē.** **C**ōtrariū videt dicere iohel. p̄pha. **D**icendū q; nō loquit de locustis ad lram sicut h; sed sub similitudine locustaz loq̄t de gētib^o q; vastauē rūt trā filioz isrl^o p̄m aliq; s. **S**cōz pō alios dicētes q; iohel loq̄t de locustis ad lram. dicēdū q; iste lo/ cūste fuerūt gūiores intēle sed nō extēse: q; modico tpe durauerūt/ s; ille diuti^o: vt ibidē pleni^o dicit dñs p̄cedēte. **t** **Dobzē: H**ic describit p̄dicte plage remotio. **v** **Festinus pharao.** **Q**uia necessitate vgebat. **r** **Pecca ui in dñm.** **S**imulat peniten/ tian vt euadat penam. **y** **Et auferat a me.** **D**ocat illā plagā mortē: q; ad eā disponit ex corrosi one terren ascētiū: et corrdet ista plaga culpe egyptioz q; p̄dixerāt vitā hebreozū ad amaritudinē: vt dicitur est. i. ca. z iō vocat mors q; nihil amar^o dō. **z** **Egressusq; est.** **Q**uia in p̄spectu idolatre nō luit orare. **a** **Qui flare rē.** **A**d debilitādū locustas: sicut vēr^o calidus flans ex opposito eas ge/ nerat z fortificat: vt dictum est. **b** **Vehemētissimū.** **E**t locu sta nō posset resistere ipetui eius. **Q** **Dixit aut**

a **Ecce ego in. rē.** **L**ocu ste saltātes ad corroddū viridia: significāt demones festinātes ad destruēdū bonoz operū initia: vt sic sequēs fructus ipediāt. ipi pō torquēt dānatos in inferno: q; si cut pctōres eis fuerūt subiecti in culpa/ ita subūciunt in pena. ideo subdit: **+** **Comedat qd re. rē.** **Q**uia demones supplent reli duū penarū inferni. ideo subdit: **+** **Deuorata est rē.** **I**ta q; ni/ hil remansit viride: p qd designat q; dānatis in inferno nihil rema/ net p̄solabile: sed sempitern^o hor/ roz inhabitās. **S**cōdā pō plaga est tenebrarū palpabiliū/ de q; dicit: **r** **iii** **+** **Dixit aut**

7. c. 8. a. 9. a

104. c. Sap. 16. b Iohel. 1. a.

Doralie

Vastationis damna interius negligens toleraret. Per locustas enim que plus quam cetera minuta animata frugibus nocent lingue adulantium figurant: que terrenorum mentes aliquid bona proferentes imoderatius laudando corrumpunt. Fructus enim egyptiorum opera cenodorum que locuste exterminant: dum adulantes lingue ad appetendas laudes transitorias cor operantis inclinant. Verba locuste comedunt quoniam adulatorum verba loquentium favoribus extollunt. Poma arborum denotant: cum vanis laudibus quorundam iam quasi fortium opera enervant. **¶** Non remansit tenebrae. **¶** Beneficium dei commemoravit scriptura quo abstulit locustas: et persecuta dixit indurasse dominum cor pharaonis beneficio. scilicet suo et patientia quam illa fiebat obstinatio: dum ei parcere. Sicut omnia mala corda hominum patientia dei male utendo dure scunt. **¶** Extende manum tuam in celum: ut fieret etiam plaga tenebrarum. **¶** Nunquam autem dictum est ad aaron ut extendere manum in celum. Quod dicitur est ad moysen: extendere manum tuam super terram egypti: et ascendet locusta super terram: credo id significari etiam minus posse quam plus potest non puerit. **¶** Origene. Nona plaga: tenebrae sunt: ut mentis eorum cecitas arguat velut intelligat divine dispensationis et providentiae obscurissimas esse rationes. posuit enim deus tenebras latibulum suum quasi illi audacter et temere perscrutantes: et alia ex alijs afferentes in crassas et palpabiles errorum tenebras devoluti sunt. **¶** Stra. Per tenebras insipientia iudeorum ostendit: quam affligebant et ignorabant ad quem finem eorum pene devenerunt. Et etiam vel per tenebras arcana divini iudicii significat: quo iustos misericorditer salvat: impios iuste condemnat. **¶** Ques tamen vestre tenebrae. **¶** Grecus habet: propter oves et boues relinquere: et est inusitata locutio: nisi post distinctionem inferat: relinquere. et subaudiatur ista ut sit sensus: Ite propter oves et boues: et relinquere ista. solet enim tales eclipsis fieri crebro in locutionibus scripturarum. **¶** Rab. Nonum preceptum. **¶** Non concupisces uxorem proximi tui Deum. v. c. Nona plaga densae tenebrae. Est enim quedam mechia et in appetendo uxorem alienam: quam cuius non sufficit sua: etiam alienam temptare. Vere dense sunt tenebrae. Nihil enim tam dolet patiens: nihil tam nolit pati facies. Qui hoc facit vece cecit furore horribili.

Allego.

Non concupisces

Additio

In ca. x. ubi dicitur in postil. **¶** Ubique autem habitabat filii israel lux erat tenebrae. **¶** Additio. Non videtur necessarium dicere quod ista plaga: scilicet tenebrarum facta fuerit mediatis celi luminaribus. sufficit enim quod fuerit solus in aere et ubi egyptii habitabant tamen: unde aer ille fuit ingrossatus et densatus virtute divina inter quod perdidit diaphaneitatem sic ut non esset capax lucis: quod patet manifeste ex hoc quod dicitur: **¶** Tribus diebus nemo vidit fratrem suum. nam si aer fuisset capax luminis potuissent se videre invicem cum lucernis seu lampadibus igneis quibus hostes committere illuminant etiam in nocte quod tunc obsecrissimum: sed etiam videntur sonare verba quae dicuntur de his tenebris scilicet ut palpantur quantum. ex quo quod dicitur grossitiae tamen palpabili contingebat quod dicitur: Nemo movit se quia tanta erat grossities quae impediebat motum. in sola enim obscuritate quod tunc careat luce hostes mouent prosertim in locis sibi notis. unde etiam in nocte obscurissima nonnulli perscrutantur: et ideo oportet quod hoc quod dicitur: Nemo movit se: causa fit erit grossities palpabilis aeris tenebrosi: unde in hac plaga celi luminaribus suo more influentibus aer egyptiorum non recipiebat lumen ratione predicta. aer pro hebreorum illuminabat et solebat. Est enim haec expositio

¶ Dixitque autem dominus. Dic describit nona plaga cum dicitur: **¶** Sint tenebrae tenebrae. Dicit enim aliqui quod aer fuit ita ingrossatus vaporibus humidis et grossis quod cum tactu poterant percipi: quia tenebra ipsa cum sit privatio lucis non est tactu perceptibilis. **¶** Et facte sunt tenebrae horribiles: quia in illis tenebris fiebant eis visiones imaginarie horribiles. **¶** Tribus diebus nemo vidit fratrem suum. id est alium hominem. **¶** Nemo movit se timore ductus. **¶** Ubique autem habitabat lux erat. Et quo patet quod ista plaga facta est mediatis celi luminaribus deo ad nutum obedientibus non influendo lumine egyptiis et communicando illud hebreis. et ista plaga correspondet cecitati mentis quae fuit in egyptiis quae post tot signa manebant in obstinatione sua. **¶** Vocavitque pharaon moysen non quod diu fuerunt tenebrae: quia tunc nullus egyptius de loco suo se movit: sed postquam redierat lux timebat enim de alia percussione maiori. dicunt autem hebrei quod predictae tenebrae tribus diebus non solum fuerunt ad percipiendum egyptios sed etiam propter filios israel inter quos erant aliquid mali et increduli: nec volebant de egypto recedere: et illi mortui sunt in illis tribus diebus et sepulti: ita quod egyptii non viderunt. si enim vidissent sic dixissent inter se: ita percussi sunt filii israel sicut et nos. **¶** Hostias quoque et holocausta dabis non id est promites quod duca mus animalia ad sacrificia. **¶** Cuncti greges progent nobiscum: quia nescimus quod et quanta velit: et in hoc moyses non dixit falsum: quia dixerat illi dominus: immolabis deo super montem istum ut habet supra. iij. ca. sed non determinaverat sibi que vel quot deberent immolari: nec oportebat quod moyses diceret expressis quod vellet de precepto dei omnino de egypto absque reditu recedere: licet enim falsum non debeat dici: veritas tamen pro loco et tempore potest taceri et ideo de duobus a deo sibi dicitur: unde dixit aliud tacuit.

¶ Dixit autem dominus ad moysen: **¶** Recede a me et caue ne ultra videas faciem meam. Quocumque die apparueris mihi morieris. **¶** Respondit moyses: **¶** Ita fiat ut locutus es: **¶** Non videbo ultra faciem tuam. **¶** Dixitque autem dominus. **¶** Recede a me et caue ne ultra videas faciem meam. Quocumque die apparueris mihi morieris. **¶** Respondit moyses: **¶** Ita fiat ut locutus es: **¶** Non videbo ultra faciem tuam. **¶** Dixitque autem dominus. **¶** Recede a me et caue ne ultra videas faciem meam. Quocumque die apparueris mihi morieris. **¶** Respondit moyses: **¶** Ita fiat ut locutus es: **¶** Non videbo ultra faciem tuam. **¶** Dixitque autem dominus. **¶** Recede a me et caue ne ultra videas faciem meam. Quocumque die apparueris mihi morieris. **¶** Respondit moyses: **¶** Ita fiat ut locutus es: **¶** Non videbo ultra faciem tuam.

Additio

hec expositio magis persona rationis: quia sicut patet per multa quod potest fieri per pauciora: et eadem ratio quod potest fieri per minoram non requiritur quod fiat per maiora: et ideo non oportet dicere quod deus in hac plaga influentia celestium luminarium mutaverit sic nec ista dicitur: sed solum fuit mutatio in natura aerea elementari modo predicto.

Replia

Bur. notat postil. dicentem plagam nonam quae erat tenebrarum fuisse mediatis luminaribus celi in quibus deus suum spiritum actum secundum illuminare nulla mutatione facta in eorum natura quae ad actum primum quae est lucere: sic etiam dicitur. **¶** Daniel de igne tribus pueros in quibus fuit suspensus sedes actus quae est calefacere et combure re: primo actu. scilicet calore manente. **¶** Quae modum dicitur rationabile et intelligibile Bur. hinc nititur corrumpere dicitur quod illa plaga. scilicet tenebrarum sit facta per dissolutionem aeris tamen: ut pderet diaphaneitatem: et hinc patet nititur ex eo quod dicitur in ista quod tribus diebus nemo vidit fratrem suum: asserens si aer fuisset diaphanus et capax lucis: potuissent accedere lucernas et sic se mutuo videre. **¶** Ite scdo ex eo quod tenebrae in ista dicitur palpabiles: quod contingebat ex hinc igitur ingrossatione quae tanta fuit ut etiam motum impediret: quod dicitur in ista: quod nemo movebat se de loco: et confirmat factum suum duplici ratione. prima quae frustra fuerit per plura quae potest fieri per pauciora. scda ratio quae frustra fit per maiora quod per minora fieri potuit: cuiusmodi est aer respectu lucis: sed haec videtur grossa

Doralit

Dpus

Adel grossa r ruralis imaginatio militas cōtra rōnē r naturā rerū: nā destruit naturā/rōnē r nomē plage. ipa enī plaga dē i lfa tenebra. Tenebra aut est puatio lucis i subiecto apto na/ to: q̄ puatio imaginatiōe Bur. locū nō hz: qz nihil aptū est il/ luminari nisi diaphanū q̄lis nō erat aer egyptiorū. p tunc fm Bur. r sic fm eū nō pōt dici plaga tenebrarū s; p dēfationū: qd̄ est ptra lfa. Scdo destruit naturā r rōnē aeris: nā aer d̄ sua natura est corp̄ interminatū terminis. p̄p̄is: r iō diaphanū: p dēfatiōe igit Bur. posita q̄ aer nō sit diaphan̄/ sequit̄ aerē nō esse corp̄ interminatū: r sic sequit̄ aerē nō eē aerē. Tertio destruit motū naturalē qz posita tali densitate aeris vt ipedī/ set: motū aīalē etiā impedisset motū naturalē: et iō in tali aere graue positū nō moueret deorsū/ nec leue sursum/ nec apud egyptios trib̄ dieb̄ fuisset i tali aere inspiratio r respiratio: r sic nouo miraculo sine spiraculo trib̄ dieb̄ virissent: r mltā alia incōueniētia ptingūt sic grosse imaginati: nec rōnes eū mouēt ad sic dicendū cogūt. Nam p̄ma qz supponit cōtra lfram q̄ potuissent accēdere lucernas: nam in lfa dicit q̄ nemo se mo/ uebat de loco tpe illarū tenebrarū: ideo nemo poterat accēde/ re lucernā. Et breuiter pōt dici q̄ eodē miraculo quo deus su/ spedit actū scdm lūinariū celi q̄ ad egyptios: ita etiā lūinariū

Blo. ordi.

Et dixit dñs ad Moysen: Adhuc vna plaga tãgã pharaonem et egyptũ: et post hec dimittet vos/ et exire cõpellet. Bices ergo omni plebi vt postulet vir ab amico suo/ et mulier a vicina sua vasa argentea r aurea r vestẽ: dabit aut dñs gratiã pplo suo corã egyptijs. Sicut moyses vir magnus valde in terra egypti corã seruis pharaonis r omni pplo. Et ait: Hec dicit dñs: Media nocte ingrediar egyptis

Et dixit dñs ad Moysen: Adhuc vna plaga tãgã pharaonem et egyptũ: et post hec dimittet vos/ et exire cõpellet. Bices ergo omni plebi vt postulet vir ab amico suo/ et mulier a vicina sua vasa argentea r aurea r vestẽ: dabit aut dñs gratiã pplo suo corã egyptijs. Sicut moyses vir magnus valde in terra egypti corã seruis pharaonis r omni pplo. Et ait: Hec dicit dñs: Media nocte ingrediar egyptis

z qd̄ petebat facile cõmodaret: nec tñ deus iudicauit illos ita alienos fuisse ab iniurijs r p̄tritiõib̄ q̄s ppl̄s d̄i pulit: vt nec isto dño ferirēt q̄ alijs plaḡ p̄cuss̄ n̄ erāt. b̄ Et postu. vir. r. Greg. Dites vsui vite carnal̄ inherētes euelli ab i/ nimis nō possunt: nisi gradatim ducta p̄dicatiōe pficiāt. Hinc est q̄ i egypto posit̄ p̄io moderamie latēti scupiscētie p̄desce/ dit: r vicinorū vasis aureis r argēteis sublat̄ dēscēdere iubē tur: q̄ ad sina montē ducti accepta lege mox audiūt: nō scupi/ sces rem p̄rimi tui. Hinc etiā in lege Deut. xij. d. Oculū p̄ oculo dente p̄ dente p̄cipit erigere. Quis tñ reuelate gratia p̄cuss̄i marillā alterā iubentē p̄bere: qz enī in plus sp̄ irā vindī cā exigit q̄ iniuriā accipit/ dñ discūt mala nō mltiplicā redde re: q̄nq̄ discernēt ea r mltiplicata spōte tolerare. hinc rudē ppl̄m a q̄busdā p̄hibuit: quedā in vsu pristino seruauit: r ipsa in melioris vite figurā. Bruta nanq̄ aīalia in egypto idolis mactabāt. Ideo aīaliū mactationē retinuit: sed idolorū cultū vetuit: vt dñ de vsu aliqd̄ amitterēt/ in cõsolationē etiā aliqd̄ haberēt/ q̄ tñ mira dispēsatōe in figurā spūs puertit. Sacrifi cia enī illoz aīaliū extinctionē n̄re carnalis vite significāt. Cū ergo imbecillitati ppl̄i rudis cōdescendit: inde ei p̄ vmb̄ratis allegoriz spēs maior fortitudo spūs nunciāt. c̄ Loram egypt. Qui. s. habitabāt cum hebreis in terra gessen r p̄ ip̄is nouem plagis lesi nō erant: ideoq̄ eos diligebāt: decima aut

Nico. de lyra

Et dixit dñs. Dic describit decima pla/ ca. ibi: factū est aut. Prima in duas: in p̄tē p̄ncipalē r incidētalē. scda in p̄ncipio. r. ca. Circa p̄mū pena infligēda d̄: moysi. r scdo pharaōi/ ibi: fuit aut moyses. Circa p̄mū d̄: Et dixit do. ad moy. s. añq̄ recederet a pharaōe: qz di/ perat ei q̄ p̄ suuz recessū apl̄i nō videret faciē ei. bñ enī sūt reuelatōes diuie. p̄his etiā corã hoīb̄ malis: sic p̄t̄ d̄ michea corã achab. iij. Reg. xij. c. b̄ Adhuc vna pla. r. regē p̄ncip̄l̄r qz p̄ncipalis fuit i peccado: r ppl̄z scdario: qz peccauit regi cõsentiendo

quorūcūq̄: r sic nec ignis nec cādela illuminatiōis officiū habu/ isse: s; remāsisse i suis natur̄ r actib̄ p̄mis: nec oporteret ibi assignari scdm miraculū/ nec scda ei rō mouet cū dicit tene/ bras fuisse palpabiles. hoc enī d̄ hypbolice fm glo. iterlinea rē: qz tenebre palpari nō possunt: s; significat magnitudinē te/ nebrarū. fm enī d̄ tute p̄monis si talis aer densat̄ p̄ lfram p̄ten/ deret/ poti⁹ diceret tenebrorū palpabile q̄ tenebra. fm autē illā positionē aer tenebrosus poni nō pōt: qz cū nō eēt diapha/ nus nō fuisset capax luc̄/ igit nec puatiōis oppositē: sic lapis nō pōt dici cecus: qz nō est capax visus rē. Cõfirmatiōes aut̄ hui⁹ positōis sunt p̄tra ponentē. qñ enī p̄mo d̄: Frustra fieri p̄ plura rē. manifestū est ex dictis q̄ oportet apud Burgē. plu/ ra assignare miracula. apud postillatorē aut̄ vnica suspēsiōnez ac̄ secūdi cuiuscūq̄ lucis: innitit̄ igit paucioribus. Ad scdo addit̄. Frustra fieri p̄ mai⁹ rē. cōtra eū est qz p̄ aerē r eius di/ spositionē tenebre fieri nō pōt luce p̄sente fm oēm sui actū. dē/ sitas enī aeris sic facit nubilū nō tenebrā: vt p̄t̄ t̄p̄b̄ nebulo/ sis. In exordio nāq̄ mūdi añ lucis creationē d̄: Tenebre aut̄ erāt sup̄ faciē abyssi. post creationē aut̄ lucis nunq̄ legim⁹ te/ nebras nisi luce deficiente fm actū scdm. s. illuminare. per actū aut̄ p̄mū nunq̄ defecit lux qñ in seipsa luceret.

Nico. de lyra

regi p̄sentiēdo. c̄ Dices q̄ rē. vir ab ami. suo. Viri enī q̄ p̄ trā disc̄ur/ rūt aliqñ amicitias p̄hūt etiā in lōgin/ q̄s p̄tib̄: s; mlieres q̄ sic nō disc̄urrūt p̄hūt tñ a vicinis: iō subdit̄: d̄ Et mulier a vi. sua. nō tñ peccauerūt in hoc: vt dictū est. s. iij. ca. ē Clasa argē. r au. nō dicit pecuniā: qz rōne so/ lēnitatis iminētis honesti⁹ petuntē ta/ lia q̄ pecunia. f̄ Dabit aut dñs gra/ tia pplo suo corã egyptijs. Sicut moyses vir magnus valde in terra egypti corã seruis pharaonis r omni pplo. Et ait: Hec dicit dñs: Media nocte ingrediar egyptis

regi p̄sentiēdo. c̄ Dices q̄ rē. vir ab ami. suo. Viri enī q̄ p̄ trā disc̄ur/ rūt aliqñ amicitias p̄hūt etiā in lōgin/ q̄s p̄tib̄: s; mlieres q̄ sic nō disc̄urrūt p̄hūt tñ a vicinis: iō subdit̄: d̄ Et mulier a vi. sua. nō tñ peccauerūt in hoc: vt dictū est. s. iij. ca. ē Clasa argē. r au. nō dicit pecuniā: qz rōne so/ lēnitatis iminētis honesti⁹ petuntē ta/ lia q̄ pecunia. f̄ Dabit aut dñs gra/ tia pplo suo corã egyptijs. Sicut moyses vir magnus valde in terra egypti corã seruis pharaonis r omni pplo. Et ait: Hec dicit dñs: Media nocte ingrediar egyptis

13. 3. g. et 7. 12. e. ps. 104. d

Eccl. 45. a

Aboraliter. a Et dixit dñs ad moy. In hoc caplo in/ dicit a dño spoliatio egyptiorū cū dicit: c̄ Dices ergo oī/ ple. vt postu. vir ab ami. rē. Et hoc voluit dñs in aliquā recõpensationē laboris quo ppl̄s isrl̄ fuerat iniuste afflict⁹ ab egyptijs. Acceperūt aut̄ ab eis aurū: per qd̄ designat̄ sapia q̄ est noticiã de diuinis: r argentū qd̄ significat sciētia q̄ est noti/ cia de creaturis: et arma vt habet. j. ca. xij. vbi d̄: q̄ armati ascēderūt filij isrl̄ de terra egypti: r certū est q̄ nō habebāt ar/ ma p̄ria cū timere de eoz rebellioe r fuga: s; egyptij libēter accõmodauerūt vt a latronib̄ possent defendere alia p̄ciosa ab egyptijs sibi accõmodata. Per hoc aut̄ q̄ filij isrl̄ egyptios ta/ libus spoliauerūt: significat q̄ q̄cunq̄ sunt in libris gentiliū accõmoda fidei n̄re siue morib̄ ad eoz declarationē cuiusmōi sunt sciētie reales/ siue ad defensionē eoz cuiusmōi sūt sciētie fermocionales q̄ docēt modū loquēdi/ arguēdi r rñdēdi: ab eis tanq̄ ab iniustis possessorib̄ sunt accipiēda. Aug. de doctrina xp̄stana. Siq̄ vera dixerūt p̄hi nō solū formidāda nō sunt s; ab eis tanq̄ ab iniustis possessorib̄ in vsu n̄m vēdi/ cāda. Scdo agit de morte p̄mogenitorū egypti de qua dicit̄: ī Hec dicit dñs: media no. rē. p̄mogenitū. Egyptus interpret̄ tenebra: p̄ter qd̄ per p̄mogenita egypti intelligun/ tur hoies mali in tenebris ignoratiē r culpe nutriti r obstina/ ti: r tales i inferno grauissime punient. Per h̄ aut̄ qd̄ subdit̄: f̄ v. * Apud oēs autē

Aboralit

E plaga afflicti sūt cū discessissent hebrei ab eis. a **A**phozief primogenitū rē. Orige. Ad vltimū primitiuoz inferi ritus: in quo fortassis est aliqd supra nostrā intelligentiā: qd cōmissum ab egyptijs videat in eccliam primitiuoz que ascripta est in celis. Cū etiā exterminator angelus ad hoc misteriu mittit: qui parat illis tātū qui virosq postea agni sanguine signatos habue rint. Delent iterū p̄mogenita egyptio rū: siue eos p̄ncipatus & potestates / & mūdi hui⁹ rectores tenebrarū dicam⁹ / q̄s aduentu suo christus traduxit. i. ca / p̄tios duxit & captiuauit / cū in gladio crucis triūphauit: siue auctores & inue tores falsarū religionū q̄s christi veri tas cū suis extinguit auctoribus. Prin cipat⁹ & potestates & rectores tenebra rū / hāz p̄mogenita sūt egyptioz / q̄ in vltia plaga: cū. s. finis mūdi aduenerit cum separabit oues ab hedis / grana a paleis dānabūt amissa vagādi & tēptā di licētia. **Orige. Exod. Hāc dū in hoc mūdo in errorib⁹ uiuit: ignorantia vitatis in egypto posita est: Cui si ap / propinquare ceperit lex dei / aquas in sanguinē p̄uertit. i. fluidā & lubricā in uentutis vitā p̄uertit ad sanguinē ve / teris vel noui testamēti. Deinde edu / cit lex ex ea vanā et inanē loquacitatez aduersum dei p̄uidentiā ranarū que / rele similit. Purgat etiā malignas co / gitatōes ei⁹: & scynipharū mordacitati similes calliditatē aculeos discutit. Li bidinū quoq̄ morsus cynomie spicu / lis similes depellit: stulticiāq̄ & intelle ctū pecudibus similit / p̄ quā homo cur in honore esset nō intellexit / s; cōpara / tus est iumētis insi. rē. Arguit vlcera pctōz: arrogātie tumorē: & feruorē fu / roris extinguit. Adhibet post hec vo / ces filioz tonitruū. i. euāgelicas & apo stolicas doctrinas & castigationē gran dinis vt luxuriā voluptatesq̄ coerceat / & simul ignē penitētie vt dicat: Nōne cor nostrū ardens erat in nobis: Luc. xliii. e. Necnō locustarū ab ea subdu / cit exempla: q̄bus depascant omēs in / quieti & turbidi motus eius / vt discat oīa s̄m ordinē facere: vbi s̄o sufficien / ter fuerit castigata. p̄ morib⁹ / cū actorē**

Ps. 48. c verberū senserit p̄fitens / qz digitus dei est: & parū agnitōis acceperit: tūc p̄cipue gestoꝝ suoz tenebras videt / & errorū ca / liginē: & tūc merebit vt extinguat in ea primogenita egypti. Omēs enī aīa cū ad supplementū etatis venerit / et velut na / turalis lex ceperit / ea iura sua defendere / primos motus s̄m desiderū carnis p̄ducit: q̄s ex cōcupiscētie / vel ire somite vis incētiua cōmonerit. Cū quasi p̄uilegiū singulare de christo p̄pheta dicit: Butyrū & mel manducabit: p̄iusq̄ faciat aut p̄ ferat maligna: eliget bonū: qm̄ p̄usq̄ sciat puer bonū aut ma / lū resistet malicie / vt eligat qd bonū ē. Dauid aut de se dicit.

Ps. 24. b Ps. xliii. b. Delicta inuētut⁹ mee & igno. m. n. m. Quia q̄ hī p̄mi aīe motus s̄m carnē plati in pctm̄ rūt: merito in morali loco p̄mogenita egyptioz p̄mitiua ponunt: qz extingunt: si reliq̄ vite p̄uersatio emēdatiorē dirigat cursum. Sic q̄ in aīa quā lex diuīa ab errorib⁹ susceptā castigat: p̄mogenita egypti / orū delēt / nisi post hec oīa in infidelitate p̄durās noluit iungi israelitice plebi: vt exeat de p̄fido & euadat icolumis: s; iniq / tate p̄maneat / & descēdat tāq̄ plūbū i aquā validissimā. Iniq / tas enī s̄m Zachariā sedet sup talctū plubi & iō q̄ p̄manet in iniquitate / tanq̄ plumbū demergit in p̄fundū. b **A**pu d omnes autē filios isrl nō mutiet canis ab hoīe vsq̄ ad pe. rē. Aug. In li. locutionū. Elegātissima locutio est p̄ canē quippe extremū significauit / vel hoīm vel pecorū: ita cō / mendans q̄ta in hebreis quies futura esset: egyptijs acerba orbitate clamātib⁹: c **N**ō audiet vos rē. Aug. Tan q̄ opus fuerit pharaonis inobediētia vt signa illa multiplica renē: que vtiliter siebant ad terrendū pplm̄ dei / & ip̄a discreti one ad pietatē informandū: sed hoc fuit dei / malicia illius cor dis bene vtentis / non pharaonis patientia. s. male vtentis.

Zach. 5. c. **D**ens

A primogenito pharaonis. Quia isro adhuc viuēte filiū suū coronauerat: vel dicēdū q̄ hic accipit sessio in solio p iure sedendi: qz sibi debebat post mortē patris. b **E**ritq̄ clamor rē. Et subita morte primogenitorum. c **Q**ualis nec rē. Quia plage p̄cedētes reputabāt modice respectu hu ius: marie qz oēs timebāt subito mori post primogenitos: vt habet se. ca. vñ dicebāt: Oēs moriemur. d **A**pu d oēs rē. Mutire est in silētio loq̄ q̄tū ad hoīes / & latrare q̄tū ad canes. & est sensus: tanta erit par et q̄es in hoīb⁹ & aīalib⁹ ppli isrl q̄ etiā canis q̄ de facti fortit latrat / etiā tūc basse nō latrabit. e **D**escēdētq̄ oēs serui rē. Rex enī nō descēdet: qz sicut p̄dixit moyses nō erat eū ampli⁹ visur⁹. f **E**t ad o rabūt me. De hoc qd tu renuis mō. g **E**t exiuit a pharaone rē. Ista ira non fuit pctm̄: qz p̄cedebat ex celo amoris diuini: & ex detestatione rebel liōis regl egypti d̄ deū. h **N**ō au diet vos pha. rē. Ista vt nō accipit h̄ cāliter s; cōsecutiuē: qz ex obduratōe ei⁹ cōsecuta est multiplicatio signoz. s. mors p̄mogenitorū: diuisio mar⁹ rubri / & s̄mersio egyptioz. i **E**t idura uit rē. Qualit aut de⁹ sit causa obdu rationis dictū fuit. s. iiii. ca.

Ps. 77. d **A**pu d aut oēs filios rē. Significat qd diabolus (qui per canē intelligit) nocēdi fidelibus in bono p̄ / seueratib⁹ nō habet p̄tātē.

In ca. xi. vbi dicit in postilla: Non audiet vos vt multa signa fiant.

Additio Ista vt cū d̄: vt mlti ta signa fiāt: p̄t acci pi cālīt eo mō q̄ accipit. s. ca. ix. vbi d̄: Idcirco posui te vt oīdā i te forti. rē. vt ibidē fuit declaratū i addi. vltia.

Replica correctorij d̄ Bur / gen. In ca. xi. Bur / gen. notat postillatorē de li vt rēto cō / secutiuē nō causaliter: s; s. ca. ix. huic obiectōi respōsū est: & ab h̄ loco vsq̄ ad ca. xliii. multa ponit Burgē. q̄ p̄ addi tionibus dimittit: & si aliq̄n videat po stil. notare facili ter tū euacuari p̄nt.

Nico. de ly.

Dixit qz d̄s ad. Dic inter cōminationē. Ca. XII mortis p̄mogenitorū & eius executionē interponit p̄ce ptū de celebratione paschali: qz illa celebratio instituta est in memoriā p̄cussionis p̄mogenitorū egypti & saluatiōis si / lioz isrl nocte sequēti diē quartadecimā mēsis p̄mi: & in cra stino extiterūt filij isrl de egypto. **U**bi notandum qd circa im / molationē agni paschalis & alia sacrificia duo sunt attenden / da. Unū est de presentī. s. status ppli exētes de egypto. scdm̄ est figuratio agni q̄ designabat passiōez christi: q̄ in illis p̄figu rabat: qz s̄m q̄ apls dicit. i. **Roz. x. c.** Oīa i figura p̄tingebāt illis. **E**t Ra. Sa. dicit: antiq̄ doctores hebreoz q̄ omēs p̄phe non p̄phetauerūt nisi ad diē messie & ideo cū moyses fuerit maximus p̄pheta: totū q̄qd scripsit ordinat ad christū: & iō in imolatione agni paschalis duplex est sensus: Unus est status ppli exētis de egypto: & est l̄alis & p̄mus & hūc intēdo p̄mo

Moralit. k **D**ixit qz d̄s rē. In hoc caplo & sequenti agi tur de imolatiōe paschalis agni de q̄ ponunt q̄nq̄ s̄m intrica / te: p̄pter qd non intēdo ordinē seq̄ l̄re sed materie. Primū est imolate rei p̄ditio. scdm̄ t̄pis determinatio. tertiuū comeditiū dispositio. q̄rtū comedendū mod⁹. q̄ntū comestitiōis loc⁹. Circa p̄mū dicit qd res imolāda sit agn⁹ i q̄ notat christi mānuerudo. **H**iere. xi. d. Ego q̄li agn⁹ mansuet⁹ q̄ portat advictimā. **E**t qd sit sine macula. s. pcti. j. **P**e. ii. d. Qui pctm̄ nō fecit nec inuēt est dolus i ore ei⁹. **E**t mascul⁹ p̄ qd designat p̄fectio hoīs chl sti rōne sex⁹ p̄fecti. ip̄e enī ab instāti p̄ceptōis fuit hō p̄fect⁹ in sciētis & sturib⁹. **A**nnicul⁹. i. vni⁹ anni: & accipit iste ann⁹ ab octaua die natiuitatis. nā aī nō poterat offerri: & sic p̄ qd erat adhuc tenellus: & p̄ h̄ significat in christo pietatē teneritudo. **I**ntra quem

Mutire

Moralit

Moralit

Immola / tio agni pa / schalis

Moralit

Agn⁹

A **B** a **C** Mensis iste vo. rē. Ra. Dic est aprilis q̄ apud hebreos nisan: apud macedones sanctios dicit: et dicit aprilis q̄si aperillis: q̄ tūc aperit terra p̄ ferēdis virgultis/herbis ac floribus. Vel aprilis a venerē: q̄si aphrodīs. Genus enī grece aphrodite dicit: hūc hebrei primū habēt. Quia. xv. kalendaz eius p̄ma dies seculi fuit. xiiij. No die secūda. xiiij. tertia. xij. q̄ta qua sol et luna cōdita sunt et tūc p̄mū equinoctiū fuit. Sol enim in oriente: luna in occidēte/sphera mūdi ex equo diuidebāt.

Nota

Stra. Dic est nisan. p̄m hebreos i quo fact⁹ est mūdus/cūus plenilunū post equinoctiūvernale semp est attendendū: in quo p̄plus israel a seruitute egypti liberat⁹: et genus humanū sanguine christi a potestate diaboli eripit. Decima die mēsis tollit agnus: q̄to/decimo imolat⁹: q̄ in lege passio christi figurat⁹: euāgelij gr̄a choruscate implet⁹. Denarius enī p̄pter decalogum legē significat. Quartenari⁹ no quat tuor euāgelia. b **E**rit aut ag. rē. Annulus erit vobis alia lra. Aug⁹. Douere pōt illa locutio quasi agnus possit esse nō masculus nescientē: qua necessitate ita sit trāslatū. Ovis enim trāsseri debuit: q̄ grecus p̄baton habet/q̄ in greco generis neutri est: et potuerūt oia q̄ sequunt cōuenire. Ac si diceret / pecus p̄fectū masculū ānci lum erit vobis. Potuit enī dici latine masculū pecus: quomō dicit mascula/thura neutro genere. Ovis enim masculus dici non possit: q̄ femininū t̄m est. Itē ovis mascula si diceret eēt ab/surdus. pecus nō si poneret⁹: etiā aliud intelligeret nec seruaret sacramentum/q̄d cū de oue loquat⁹: post dicit⁹: ab agnis et hedīs accipietis illud: in quo x̄ps significat⁹. Quare enī moueremur ouem vel agnū ab agnis vel hedīs accipiendū: nisi ille significaret⁹: cuius caro ex iustis et pctō:ibus assumpta est. Quis conent̄ iudei itelligere etiā hedū accipiendū ad celebrādū pascha. tāq̄ si diceret⁹: v̄l ab agnis agnū: v̄l ab hedīs hedū si illd̄ desit sumi optere. Ap̄pet t̄m i x̄po reb⁹ cōplet⁹: q̄d illo p̄cepto figuratū sit

προβατομ

Nico. de lyra

A p̄sequi. Ali⁹ est p̄figuratio x̄pi passuri p̄ tūc: et hūc sensus in fine breuiter tāgā: q̄ lz sit vltim⁹ in p̄secutio: est t̄m p̄m⁹ in intentioe sicut finis respectu eoz que sunt ad finem ordinata. Sciēdū etiā q̄ p̄ma celebratio pasche et alie sequētes t̄pibus alijs nō sūt vniformis cōditio in oib⁹/vt patebit. p̄sequēdo. Nec etiā celebratioes sacramētoz noue legis sunt vbiq̄ vniformes/nec etiā oib⁹ t̄pib⁹. Itē ad ea q̄ sunt de solēnitare. v̄n in p̄mitiua ecclia baptizabāt in noie christi nō aut mō: et in multis alijs variationes facte sunt ex causis emergētib⁹. Circa p̄mū sic p̄cedit⁹: q̄ p̄mo p̄ceptū datur moȳsi: et sc̄do ab eo diuulgat⁹ seniorib⁹ p̄pli/ibi: Vocauit aut moȳses. Adhuc p̄mo describit sacrificiū agni paschalis. sc̄do modus comedēdi ibi: Sic aut comedetis. tertio imponit ritus respectu t̄pib⁹ su/turi/ibi: Habebitis aut hāc diē. Circa p̄mū dicit⁹: Dixit quoq̄ dñs rē. Hoc aut dixit eis p̄m aliq̄s anteq̄ moȳses denun/tiaret pharaoni plagā decimā. p̄m alios q̄dverius videt dixit ei post⁹: vt expositū est ca. p̄cedētī. a **M**ensis iste. s. mar/tius q̄ apud hebreos vocat nisan. Ego puto q̄ mēsis aprilis nisan vocat⁹. b **V**obis p̄ncipiū men. et dixit vobis: q̄ apud latinos ianuarus est p̄mus: silr et apud grecos. Ianua rius enī apud grecos dicit̄ p̄thos q̄d idē est q̄d p̄mus. Silr etiā apud hebreos p̄m cōmuniō:ē opinio:ē septēber est p̄m⁹ sim/pliciter: q̄ in eo creat⁹ fuit mūd⁹: et vsq̄ ad illud t̄p̄s vocabat⁹ p̄m⁹ apud hebreos. Sz ex isto notabili b̄nficio. s. exitu de egypto tam mirabili quē de eis p̄stitit in isto mense vocat⁹ est de cetero p̄mus mēsis anni: et hoc notat cū dicit⁹: c **P**rimus erit in mē. an. ac si daretur per hoc intelligi q̄ an p̄mus nō fuerit. sicut pleni⁹ exposui. s. Gen. viij. ca. **O** aut aliq̄ docto/res catholici dicūt aprilē esse p̄mū mēsz/ apud hebreos stare nō pōt. vt videt⁹: q̄ p̄m oēs septēber est septimus mēsis apud hebreos in quo fiebat festū expiatio:is/vt habet̄ Leui. xxiij. a. et Nume. xxix. a. Septēber nō nō ē septim⁹ ab/aprili lz a mar/tio: et ideo

Diuisio

Prim⁹ mēsis

tio: et iō martius p̄m⁹ est apud eos et vocat nisan. Sciēdū t̄m q̄ frequēter cōcurrūt euz aprilē n̄ro: q̄ iudei faciūt mēses p̄ lunatiōes. annus aut solaris q̄ p̄tinet in. xij. mēsz n̄ris p̄tinet xij. lunatiōes et. xj. dies: et sic in tertio anno iudei faciunt. xij. mēses: vt fiat adeq̄tio anno solarē: et hoc mō fit in quolibet anno embolismali: q̄ habz. xij. lunatiōes tūc enī mēsis adar q̄ est. xij. apud eos duplicat⁹: et sic secūdus qui ap̄d hebreos vocat neadar. i. et adar q̄si adiūct⁹ p̄cedētī cōcurrūt cū martio n̄ro: et p̄ se quēs nisan q̄ est p̄mus apud hebreos cōcurrūt cum aprilē n̄ro: et forte sic erat q̄n filij isrl̄ exiuerūt de egypto: et p̄ter hoc dixerūt doctores n̄ri p̄dicti q̄ aprilis est p̄mus mēsis apud eos. Sciēdū t̄m q̄ scire p̄ certitudinē et in particula/rī quō annis diuersis p̄mus mēsis hebreoz qui vocat nisan plus et minus cōcurrūt cum martio et aprilē/p̄tinet ad astrologos et cōputistas: sufficit autē p̄ grosse et breuē tangere. put spectat ad expositionē lre: t̄m est sciēdū q̄ hoc est regulaliter verū q̄ p̄mus mēsis hebreoz n̄m incipit a p̄ncipio lunatiōis p̄ p̄ncipiū dicte lunationis sit an̄ equinoctiū sine post siue ibidē. dicitū aut equinoctiū est p̄pinq̄s p̄ncipio martij q̄ fini: q̄ est. xij. die martij p̄m veritatē: lz aliter signet̄ in kalēdarijs n̄ris: Ex quo p̄tz verū q̄d dicitū est. s. q̄ p̄mus mēsis hebreoz magis correspondet martio q̄ aprili. et sicut dicitū est de concursu p̄mī mēsis hebreoz euz martio et aprilē: ita et septim⁹ mēsis eozū q̄ dicit̄ tylser cō/currūt cū septēbri et octobri vario mō in diuersis annis. d **D**ecima die

Lunatiōes iudeozum

Duplex imolatio

et ista lra et ex ea que sequit̄. j. Juxta quē ritū tolletis et hedū et seruabitis eū vsq̄ ad. xiiij. dies mēsis hui⁹. imolabitq̄ eum vnuerſa multitudo rē. Dixerūt aliq̄ q̄ per ista intelligit̄ duplex imolatio: vna agni q̄ imolabat decima die i qlibet do/mō. Alia hedī: q̄ a decima die seruabat vsq̄ ad quartā decimā diē in qua ad vesp̄rū imolabat/nō in singulis domib⁹/lz a tota multitudine filioz isrl̄: lz hoc p̄tz fallum: q̄ de imolato q̄rtadecima die dicit q̄ debebat filij isrl̄ comedere carnes assas et in singulis domib⁹ et de sanguine imolati ponere in superli/minari et sup vtrūq̄ postem/vt p̄tz ex textu se. Certū est aut q̄ carnes vni⁹ hedī et sanguis nullo mō sufficerēt ad p̄dicta. Itē vbi trāslatio n̄ra habz iuxta quē ritū tolletis et hedū: v̄n p̄ces sit hec opinio. In hebreo habet sic. De arietib⁹ v̄l de capris accipiet̄ illū: et referet̄ li illū ad id q̄d imediate p̄ponit̄ vbi dicit̄: Erit aut agn⁹ sine macula mascul⁹ annulus. Illa enī dicitio hebraica q̄ ibi ponit̄ p̄ agno. s. che. aliq̄n accipit̄ p̄ hedo. Ex quo p̄tz q̄ nō erat alia imolatio agni et hedī: lz vna q̄ debebat fieri d̄ agno si poterat haberi bono mō: et si nō poterat fieri de hedo: et hoc etiā dicūt doctores hebrei. Agnus t̄m vel hedus q̄rtadecima die imolādus in singulis domib⁹ p̄cipit̄ hic accipi a decima die mēsis et seruari vsq̄ ad quartadecimā diē dupli/ci de causa. vna est q̄ filij isrl̄ erāt occupati i p̄parado se ad recessum de egypto cū oibus que habebāt: in qua p̄paratioe requirebat magna sollicitudo et distractio: et iō ne ex hoc da/rent obliuioni accipe agnū vel hedū in die imolatiōis p̄ceptū fuit tūc q̄ acciperet̄ p̄ q̄ttuo: dies an̄. Sc̄da causa fuit vt in illis q̄ttuo: diebus videret̄ per experientia si in illo agno v̄l he/do accepto esset aliq̄ macula. i. defectus p̄pter q̄d nō deberet imolari et sic de alio sibi p̄videret̄: et iō dicūt hebrei q̄ talis p̄/ceptio p̄ q̄ttuo: dies nō obligabat in futurū: nec fuit obser/uata in annis sequētib⁹: q̄ p̄dicte cause cessauerāt: q̄d manī fesse p̄tz de sollicitudine pro exitu. Similit̄ etiā de cognitione macule: q̄ per assuefactionē iugis sacrificij quo quotidie imo/labat vnus agnus sine macula mane et alius vesp̄re: statim defacili poterāt cognoscere si in aiali accepto esset macula vel impedimentū p̄dicte imolatiōis. e **A**ssumet vicinū suū scz iudeū. gentilis enī vicin⁹ iudei nō poterat ad hoc assumi: q̄ nullus admitteret nisi circūcisus/vt. j. dicit. f **J**uxta nume. aia. rē. Excipit̄ isrl̄ q̄ nō p̄nt comedere carnes si/ ne piculo saltē ad q̄ritatē oliue: vt dicit̄ Ra. Sa. g **E**rit aut agnus absq̄ ma. macula q̄ est in varietate pelvis non intelligit̄ hic

intelligit̄ hic

Et iuxta que ritum... Quia de iustis... et peccatoribus... carnis... assumptis... ut nemo de venia desperaret...

Dyffice

De cose. di. 2. qd sit sanguis

Doralit

Proib. 9. d

In tali effigie eis appebatur... id deficiente agno imolabat hedus... Et servabitur... Quia talis imolatio erat...

Despera

Qui peccatum non fecit... nec inuentus est... in ore eius... et fortis... et vni...

Absterge maculam... maseculus annicu... lus. Juxta quem ritum tolletis... et...

Et edet carnes nocte... illa assas... igni: et acymos panes... cum lactuce...

Et edet carnes nocte... illa assas... igni: et acymos panes... cum lactuce...

Et servabitur... Quia talis imolatio erat... et expectabat imolatio... et immolabitur...

brei. hoc aut fiebat ad designandum amaritudinem... Non comedetis ex eo crudum...

Juxta que ritum tolletis... Non quod habebatur... talis agnus poterat accipi hedus eiusdem...

Nico. de lyra

intelligit hic: quod non impediabat imolationem... sed illa que erat ex defectu alicuius partis corporis...

Caput cum... Sed assuz... et lactucis... et agrestibus... et amaritudinibus...

Caput cum pedi. zc. Greg. Caput christi deus. i. coz...

lus termin' p'finit. Aut & sic appellavit eternu: qd no spote...

Nico. de ly.

Caput cum pedi. zc. in hebreo no est vorabit? / sic ista lra fm hebreos...

Caput cum pedi. zc. in hebreo no est vorabit? / sic ista lra fm hebreos...

Doralie

Pascha

Allego.

Eternu

Eomon

tenentes baculu zc. Greg. Baculus pastoralis custodia...

Phase/ hebreu. pascha grecu: id est tra-

habebitis aut hac die. Aug. Et facie

grece dicit eomo. No sic accipiedu est tanq possit isto...

pecus: et in cunctis dijs egypti fa-

ter phase sit celebradu respectu tps futuri / cu dr: Habebitis...

Septē dieb' acyma comedetis.

Caput zc. p caput deitas / p pedes huanitas: p itesti...

Deb. ix. c

Doralie

E diebus acyima comedenda sunt. i. omni tpe p'sentis vite simplicitas seruanda/malicia cauenda. a **Primo me/se quarta. rē. Ra.** Vespera quarti decimi diei primi mēsis in q̄ pascha celebrat/ r̄ agni imolatio pficit: depositi onē veteris hoīs significat/ r̄ initium noui: qd̄ in baptismo christi mortem si gurate ichoat. vñ Quicūq; baptigati sumus in christo iesu: in morte ipi° baptigati sumus rē. **Vespera** q̄ quarti decimi diei p̄mi mēsis vsq; ad vesperā vicesimi p̄mi integrā. s. septimanā acyima iubemur comedere: q; a p̄ceptiōe baptisimi vsq; ad finē vite simplicitē et sine dolo debemus viuere. vñ Petr°: **Deponētes** oēm maliciā et oēm dolū r̄ simulationem sicut mō geniti infantes rē. i. Pe. ij. a. b **Seniores.** Nota q; nō pueris nō iuuenibus mā data dei primo cōmunicat: sed senioribus: q; in senib° est sapiētia/ r̄ in multo tpe prudentia. c **Fasciculūq; hysop.** rē. **Stra.** Hysopus herba est humilis/nascēs in petris: purgās peccus r̄ pulmonē. Et significat verā humilitatē: cuius exēplū christus nobis in semetipō prebuit. Fasciculum ergo hysopi sanguine tingimus: quando memores humilitatis christi/ eū imitari studemus. d **Tingite sangu.** rē. **Aug.** Querit quē sanguinē dicat iuxta ostiū: cū illius sanguinē velit intelligi: cuius imolatione pascha fit: an p̄cipit eo modo cōsequēter fieri: Quis hoc tacuerit/ vt idē agnus iuxta ostiū occidat (an qd̄ est credibilius) ideo dicit ex sanguine qui est iuxta ostiū: q; ille qui limiturus est: vas ipm̄ i quo sanguinē excipit: iuxta ostiū positurus est vt ad manum habeat dum tingit.

Nota pfe/nibus

Questio

Nico. de lyra

E agni paschal' nō poterāt fermētare cogitib° eos exire egyptiū. Ex q̄ videt manifeste q; causa q̄re comederūt tunc acyima nō fuit p̄pter obligationē p̄cepti: sed q; nō habebāt tps̄ fermētādī. Itē supra dicit: **Et edent carnes nocte illa assas igni r̄ acyimos panes.** Ex quo dicit nocte illa: videt q; obligatio de acymis nō extendebat se nisi prima die ad vesperā q̄n comedebant carnes agni. r̄ rō huius fuit q; erant in itinere positi: p̄pter qd̄ nō erat eis p̄hibitiū comedere fermentatū si haberēt/ nisi in vespera imolatiōis agni vt dictū est. Multa enī fuerūt eis licita tpe illius itineris q̄ alias nō essent vt postea videbit magis. a **In die primo rē.** Prima dies hic accipit ab hora septima diei quartedecime in qua debebat amoueri omne fermentū de domibus hebreorū añ horā septimā eiusde; diei: q; extūc poterat imolari agnus: vt. s. dictū est. vñ dicit. j. xxij. ca. **Nō imolabis sup fermentū sanguinē victime tue. i. noli imolare agnū paschalē de cuius sanguine debet liniri postes ostij fermēto existēte in domo tua.** Ex quo patet q; ante tps̄ imolationis agni paschalis debebat auferri fermentū. b **Quicūq; comederit rē.** Dicit aīa vt p̄ hoc det intelligere q; ille qui erat carens vsu rōnis si comederet fermentatū hanc penā non incurreret. c **Primo die vsq; diem se. rē.**

Qui dicit pascha. reliq; enī dies dicit acyimoz. b **Malicie r̄ nequitie.** **Vel fermentū** **In die p̄mo nō erit fermentatū in domibus vestris.** Quicūq; comederit fermentatū/ peribit anima illa a **De cetu scōz deū videntis.** b **Principio de israel/ a primo die vsq; ad diē se. s. vite vsq; ad finē.** a **Initium fidei.** **ptimū.** **Bies prima erit sancta atq; d** a **Honore passionis r̄ resurrectionis christi.** **solēnis: r̄ dies septima eadē festiuitate venerabilis.** **Nihil operis facie** a **s. studijs sanctaz scripturaz r̄ bonoz operū que parāt refectionē eternā.** b **paschatis in eis: excepti his quē ad vescē** **Sinceritatis r̄ veritatis.** **dū ptinet: r̄ obseruabit acyima.** **In** a **ad terrā vinentiū.** b **Exercitatos bonis eadē enī ipa die educā exercitiū ve** **operibus.** **De mundo.** **strum de terra egypti: r̄ custodietis f** a **vel generationes.** **vestras.** **diē istū in generatiōibus vestris ri/** a **quia eternā requiē significat.** b **q̄n christus cum discipulis cenauit corpus et sanguinē pp̄tuo.** **Primo mēse q̄rtadecimem dedit.** **vel vesperum.** **ma die mēsis ad vesperā comedet acyima vsq; ad diē vicesimā primā** a **tota p̄ti vita.** **eiusdē mēsis ad vesperā. Septē di** a **corruptio peccati.** **ebus fermētātū nō iueniet in domibus vris.** **Qui comederit fermētātū/ peribit aīa et de cetu israel tā d** a **in eternū.** b **scōz.** a **q; extra eccliam nutriti r̄ in ipa postea sunt recepti.** b **q; intra eccliam nutriti.** c **Ecclie que a deo cōpluit r̄ colit: vt fructificet.** **aduenis q̄ de idigenis terre. Omne fermētātū nō comedet.** **In cūctis** **Ecclis vel diuersis ordinibus.** **habitatiōib° vris edet acyima. Uocauit aut moyses oēs seniores filiorū israel r̄ dixit ad eos: Ite tollentes** **Ecclias vel diuersos gradus.** **aīal p familias vras: imolate pascha p̄ familias vras: imolate pascha** a **fidei. s. q; cōparat grano sinapis: q; hūlli de uotionē suscepta oēs aīe affectus purgat.** **se. Fasciculūq; hysopi tingite sanguine q̄ est i limiē: r̄ asp̄gite ex eo super liminē domus sue vsq; mur r̄ cū diabolo fornicemur.** a **diē iudicij. mane.** **Transibit enim dñs percussor egyptios.** **Cunq; viderit sanguinē in superliminari et in vitroq;**

Inclusiue: r̄ est iste dies septim° vicesim° primi mēsis: r̄ loquit de celebratione pasche in annis sequentib° vt dicit Ra. Sa. d **Dies p̄ma erit sc̄ta.** **In cultu diuino r̄ in amictu honesto r̄ i cibo delicato p̄m possibilitatē cuiuslibet. vñ Acc. vij. c. dicit: Comedite pinguiā et bibite mulsū: dies enim dñi sanctus est.** **Nihil opis facietis.** **Non solū manibus proprijs/ sed nec per manus gētiliū licebat eis operari: exceptis his que ad vescendū pertinent. talia enī in solēnitare paschali poterāt facere: r̄ illa que ad hec sūt necessaria/ sicut accendere ignem/ haurire aquā r̄ scindere ligna et similia. p̄m q; dicit Ra. Salo. excepta tñ die sabbati: q; si festū cadebat in die sabbati nō licebat hoc fieri: r̄ tñ ad hoc sabbatum strictius seruabat q; alia festa. f** **Et custodietis diē rē.** **Ex hoc dicit Ra. Sa. q; obligatio hui° p̄cepti fuit suspēsa q̄dū filij isrl fuerūt in deserto ante ingressum terre p̄missionis: nec fecerūt filij isrl aliquod pasche post exitum de egypto nisi semel. s. anno secūdo egressionis de egypto. r̄ ideo dicit hic: In generatiōes vras: q; in trabūt terrā p̄missionis: q; oēs illi qui egressi sūt de egypto mortui sūt in deserto p̄ter caleb r̄ iosue: vt habet Nu. xvi. b. **Mirādū est si obligatio hui° p̄cepti fuit suspēsa q̄dū fuerūt in itinere: q; etiā p̄ceptū de circūcisōe fieda octaua die (qd̄ fuit eis ipositū sub pena mortis: vt habet Gen. xvi. b.) toto illo tēpe fuit suspēsum: q; pueri illo tēpe nati nō fuerūt circūcisi/ donec fuerūt in terra p̄missionis: vt habet Josue. v. b. s** **Septē dieb°.** **Quia non solū fuit p̄hibitiū comedere fermentatū: s; etiā i domo retinere: r̄ istud fuit p̄ceptū ad memoriā ei°: q; filij isrl exiret de egypto nō poterāt fermētare r̄ coacti sūt acymis vti. b** **Qui comederit rē.** **Aduene dicant i erāt cōuersi de gentilitate ad ritū deorū. i** **Vocauit aut moyses.** **Hic p̄sequenter mandatū dñi de agno paschali diuulgat senioribus ppli vt det executionē. vñ dicit: k** **Ite tolletes aīal.** **In hebreo habet. Emite: accipite. r̄ est sensus qui habet gregem inde accipiat/ et qui nō habet emat. aīal. i. agnum si possit haberi/ vel hedū si nō possit: vt. s. dictū est: r̄ ad hoc denotandū dicit hic aīal i generalī. l** **Fasciculūq; hysopi.** **Quia nō dixerat supra cū q; instrumento deberēt liniri postes sanguine agni: ideo hic exprimit q; debet fieri cū fascicū hysopit r̄ ad h̄ requirūt tres calami sil ligati. m** **Qui ē.** **In hebreo h̄: In bacino. est enī vas argētū in q; recipitur sanguis agni imolati: r̄ h̄ exprimit hic: q; sup nō fuerat exp̄sum q; mō sanguis debebat recipi: q; tñ iste bacinus erat. ppe limen ostij q̄n debebat fieri asp̄sio: iō forsitan trāstator posuit in limiē. n** **Null° ve. rē.** **Istud fuit dictū eo q; angelus disp̄dēs illa nocte trāsuit p̄ egyptū: ap̄ qd̄ illd̄ nō fuit obseruatū se q̄ntibus alijs t̄ribus: q; tñ etiā cā cessauit.** **Et nō sicut****

Perant...

Dyptic...

Bacin°

Percussor bonus angelus: an malus fuerit / nō necesse est inq̄ri: quicūq̄
egypti q̄s enī fuit p̄cepto dñi obediuit. **S**ciendū tñ qz tales pestes
angelus mali angeli facere solēt / p̄missione dei. **D**ecimū p̄ceptū est.
Nō cōcupi Deut. v. c. Nō cōcupisces rem p̄mi tui rē. **H**uic contraria
scēs rē p̄mi
mi

Postea: transcendet ostiū domus:
a **z** nō sinet percussorem ingredi do-
a **mentes** vel corpora.
mos v̄ras z ledere. **C**ustodi ver
bū istud / legitimū tibi z filiis tuis
vsq̄ in eternū. **C**ūq̄ introieritis b
terrā quā dñs de' datur' est vob
vt pollicitus est: obseruabitis ce-
rimonias istas. **E**t cum dixerint
vobis filij v̄ri: q̄ est ista religio?
dicetis eis: **V**ictima trāsitus dñi
est: qñ trāsuit sup domos filiorū
a **q̄ mundo.** b **q̄ corporaliter vel spūaliter.**
isrl' i egypto / p̄cutiens egyptios /
q̄ ab exterminatore vel a seruitute egypti.
et domos nostras liberans. **I**n c
q̄ humilitatis. **q̄ gratias agens.**
curuatusq̄ populus adorauit.
q̄ a seruitute.
Et egressi filij israel fecerūt sicut d
p̄ceperat dñs moysi z aarō. **F**a e
ctū est aut in noctis medio / p̄cus- f
sit dñs oē p̄mogenitū i terra egypti:
a p̄mogenito pharaonis q̄ se-
debat in solio eius vsq̄ ad p̄mo-
q̄ Ergastulo.
genitū captiue q̄ erat i carcere: et
omē p̄mogenitū iumentoz. **S**ur-
rexitq̄ pharao nocte et oēs serui
eius cunctaq̄ egypti: z ortus est
b clamor magn' in egypto. **M**eq̄ s
enī erat dom' in q̄ nō iaceret mor-
tuus. **V**ocatisq̄ pharao moysi b
z aaron nocte ait: **S**urgite / egre- k
dimini a p̄plo meo z vos z filij is-
rael. **I**te z imolate dño sicut dici-
tis: oues v̄ras z armēta assumite
q̄ gratias agite.
vt petieratis: z abeuntes benedi- l
cite mihi. **U**rgēbantq̄ egyptij m
populū israel de terra exire velo-
citer / dicētes: **O**mnes moriemur.
q̄ Expurgate vetus fermentū vt sitis noua
conspersio. j. **C**oz. v. b.
c **T**ulit igitur populus consper- n
sam farinam anteq̄ fermentare

Nico. de lyra
a **E**t nō sinet percussor ingredi.
Ex quo patet q̄ ista percussio nō fuit
facta immediate a deo sed p̄ angeluz.
Si autem querat vtrum fuerit bonus
vel malus angelus? **D**icendū q̄ nulli
est dubium quin deus potuerit facere
per bonum vel malum angelum indif-
ferenter. **L**egūtur etiam tales percussio-
nes facte per bonos z malos āgelos:
quia deus vtriq̄ v̄tur ad executionē
sue iusticie. **S**ubuersio enī sodomozū
facta fuit per bonū angelū / vt dictū fu-
it **Beñ. xix. e.** quod patet ex hoc q̄ ille angelus fuit associatus
bono angelo qui saluauit loth. **F**uit etiā vnus de angelis san-
ctis qui apparuerunt abrae. **Beñ. xvij. a.** vñ dicunt hebrei q̄
fuit gabriel: qui interpretat fortitudo dei: vt ibidem dictūz fu-
it. **P**ercussio autē animalū z pastorū z liberorū ipsius iob fuit
per malum angelū / vt patet **Job. i. b.** **V**erūtamen volunt ali-
qui dicere quod percussio egyptiorū fuit per bonum angeluz:
quia ex diuina iusticia angeli boni percutiunt malos: sicut ma-
li angeli ex p̄missione dei flagellant bonos: vt patet per ex-
empla posita de subuersione sodomozū per bonum: et flagel-
latione sancti iob per malum. **A**d quod dicendum q̄ licet ex-
empla posita

empla posita sint vera: tamen illud quod dicunt non semper
currit: sed aliquādo leguntur boni z mali flagellati a malo an-
gelo: sicut patet de Saule. j. **R**egum. xvj. c. qui erat malus
de quo dicitur: **S**piritus domini recessit a saul: z exagitabat
eum spiritus neq̄. **I**tem paulus apostolus qui fuit sanctus

a malo angelo fuit flagellatus: prout
dicitur. ij. **C**orinth. xij. c. **D**atus est mi-
hi stimulus carnis mee angelus satha-
ne qui me colaphiget. **S**imiliter legū-
tur boni z mali a bono angelo flagel-
lati. de p̄mo habet exemplū. ij. **R**eg.
xliij. c. de angelo percutiente populū
qui tamen erat innocens: p̄m q̄ dicit
ibidem. **I**sti qui oues sunt quid fece-
runt? **A**utem angelus iste esset bo-
nus / patz ex hoc q̄ dauid edificauit al-
tare in loco apparitiōis illius angeli:
quod nō fecisset si fuisset malus ange-
lus. **D**e secūdo iam supra positū est ex-
emplū de subuersione sodomozū per
bonum angelū: et ideo dictum eorum
nō habet efficaciam. **D**icendū igitur si
ne p̄iudicio q̄ percussio egyptiorum
facta fuit per malum angelū: quia hoc
magis videtur cōcordare scripture sa-
cre. dicit enim **P̄s. lxxvij. e.** **V**isit in
eos iram indignationis sue: indigna-
tionem z iram z tribulationē: immissi-
ones per angelos malos. z certum est
q̄ scriptura loquitur ibi de percussioe
egyptiorū: vt patet per litterā p̄cedē-
tem z subsequētē. **H**oc etiā videtur
per hoc quod hic dicit de dño: **E**t non
sinet percussorem ingredi domos ve-
stras z ledere: per qd̄ videt littera in-
nuere q̄ angelus percussor libenter in-
trasset et percussisset hebreos si fuisset
a deo permissus: z sic videtur q̄ fuerit
malus angelus. b **L**unq̄ introi-
eritis rē. **E**t hoc videtur veruz quod
predictū est: scz q̄ filij israel post exitū
de egypto nō fuerūt obligati obserua-
re cerimonias paschales quousq̄ ve-
nerant ad terrā p̄missionis. **S**equit:
c **I**ncuruatusq̄ pplus adora-
reddendo deo gratias de tanto bene-
ficio. d **E**t egressi filij isrl' se. rē. **D**
Ex quo patet obediētia eozū ad deum
z ad moysen. e **F**actū est autē.
Postq̄ descripta fuerat plage decime
cominatio / z interposita fuerat pascha-
lis obseruatio: hic cōsequēter subiūgit
p̄dicte plage inflictio / cum dicit: **F**actū
est aut in noctis medio. s. illius noctis
in cuius vesp̄era filij israel imolauerāt
agnuz paschalē. f **P**ercussit dñs
omē p̄moge. s. p̄. ca. dictū fuit. **A**s-
q̄ ad p̄mogenitum ancille que erat ad
molaz: z idem est: quia captiui z capti-
ue cogebantur operari in carceribus.
g **M**eq̄ enī erat dom' rē. quia
deo ordinante sic acciderat q̄ in qlibet
domo egyptiorū erat aliq̄s p̄mogeni-
tus. h **V**ocatisq̄. **H**ic p̄sequen-
ter describit ppli isrl' eductio de terra
egypti: z p̄mo describit recessus ppli.
scdo eiusdē p̄cessus. xij. c. ibi: **I**git cū

emissis. **A**dhuc circa p̄mū p̄mittit recessus ppli. scdo subdūc
qd̄ mādata dei / ibi: **D**ixit dñs ad moysen. **C**irca p̄mū d̄r sic
Vocatisq̄ pharao moysi z aarō nocte: p̄ timore enī mort' nō
expectauit diē. i **A**it. **P**er nūcios missos moysi z aarō: qz
s. x. ca. dixerat moyses q̄ ei' faciē āpli nō videret. k **S**ur-
gite egre. nō tñ egressi sūt de nocte: qz p̄ceptū eis erat vt nō
egrederent ostiū dom' vsq̄ mane vt p̄dictū est: tñ añ diē p̄pa-
rauerūt se ad egressum. l **E**t abeū. rē. i. orate p̄ me vt nō
moriar in ista peste. m **U**rgēbāt egypti timore mort' du-
cti: qz ex morte p̄mogenitorū timebāt sibi. n **T**ulit igitur
po. rē. **P**er aque comixtionē: vñ in hebreo habet p̄stam.
* **D**edit autē dñs

† **P̄s. 77. f**
p̄s. 104. d
p̄s. 134. b
Sap. 18. b
† **S. 11. a.**
1. **R**e. 6. b.

Et petierunt etc. Aug. Hoc iam factum fuerat ante mortem primogenitorum. Sed nunc per recapitulationem repetit: non narratum est quomodo factum est. Hodo enim quomodo posset fieri: ut in tanto luctu ista accommodarent: nisi forte quod dicat etiam ista plaga non fuisse percussos egyptios: qui cum hebreis habitabant. b. Clasa au

tari. Ingressus est enim iacob anno filii sui tricesimonono: quod triginta annorum erat ioseph cum apparuit in conspectu pharaonis et regnare cepit sub illo. Transactis autem septem annis ubertatis. seculo anno famis venit iacob in egyptum cum filiis suis: tricesimum nonum annum agente ioseph: qui impletis vite sue centum et decem annis mortuus est. Uixit autem post aduentum patris. lxxi. quod si retraxeris a quadringentis triginta: remanebunt seruitutis anni non quadringenti / sed trecenti quinquaginta gintonoue. Si autem computauerimus ex quo ioseph sub pharaone regnare cepit: ut quodam modo dicat israel intrasse in egyptum cum ibi filius suus sublimatus est: sic etiam trecenti quinquaginta erunt / quod ticonius vult accipi quadringentos: ut a toto pars intelligat. i. a ceterario quinquaginta narius. Et probat hac loquendi regula: solere uti scriptura. Si vero quod probabile est dicamus israel intrasse in egyptum: quoniam illic ioseph uentus esse cepit / detrahimus adhuc annos tredecim / ut trecentos trigintaseptem annos pro quadringentis accipiamus. Sed cum scriptura dicat caath filium leui autem moysi / cum auo suo iacob intrasse in egyptum: et dicat eum uixisse annis centum triginta: filium vero eius patrem moysi amram centum triginta septem. Moysen vero octoginta annorum fuisse dum de egypto populum liberauit. Etiam si genuisset caath patrem moysi quo anno mortuus est. Ille quoque ultimo vite sue anno genuisset moysen: computati anni centum triginta / et centum trigintaseptem: et octoginta: trecentos quadringentaseptem annos faciunt / non quadringentos triginta. Quod si quis dicat extremo anno vite ioseph natus fuisse caath filium leui. lxx. ferme anni possunt accedere illi summe: quia. lxx. unum annum uixit ioseph in egypto post ingressum patris sui. Sunt etiam sic septuaginta anni vite ioseph ab ingressu iacob in egyptum usque ad natiuitatem caath. si tunc natus asserat: et centum triginta anni ipsius caath: et centum trigintaseptem filii eius amram patris moysi: et octoginta ipsius moysi quadringentos decem et septem annos / faciunt non quadringentos triginta. Vera ergo uideatur computatio eusebii in chronica historia. ab illa enim promissione computat quadringentos et triginta annos / qua uocauit deus abraam / ut exiret de terra sua in terram chanaan: quia et apud cum fide abrae commendaret: in ea promissione qua permisit ei deus quod benediceretur in eo oes tribus terre. Hoc autem dico inquit: quod testamentum confirmatum a deo: que post quadringentos et triginta annos facta est lex non irritum facit. In Exodo quoque satis hoc significat. Non enim dixit incolatus filiorum israel quem incoluerunt in terra egypti: et in terra chanaan / ipsi et patres eorum. Patet

136. dis. c. legim. 5. scotra Sat. 6. c.

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

De diffuere. b. Operum ornamentis vel fidei munimentis. c. In exercitatione operum. tur: et ligans in palliis posuit super humeros suos. Feceruntque filii israel sicut precepit dominus moysi: et per auro et argento et vestibus egyptiorum significans quedam doctrine que ex ipsa consuetudine gentium uiliter inquirunt: uel aie piose cum corpibus suis que de gentibus populo dei adiungunt. tierunt ab egyptijs uasa aurea et argentea: uestemque plurimam. Bedit autem dominus gratiam populo coram egyptijs ut commodarent eis: et spoliauere egyptios. Profectioque a de boida ut aiunt. commotio tinee. b. tabernacula. sunt filii israel de ramesse in socchot: perfecti in operibus bonis. b. qz gloria perfectorum est principium. c. pugnantium. sexcenta fere milia peditum uirorum a infirma non sunt digna numero: qz nec absque paruulis et mulieribus: Sed apta bello. a. multiplicati sunt super numerum: qz multi uocati pauci de electis: Matth. xx. b. et vulgus pmiscuum innumerabile a innocentes. b. qz si pugnare non possunt pugnantibus tamen auxilio sunt. ascendit cum eis: oues et armenta et aiantia diuersi generis multa nimis. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam de egypto tulerat: et feceruntque panes acymos. Neque poterat fermetari cogentibus exire egyptijs: et nullam facere sinentibus moram nec pulmeti que occurrerat parare. Habitatio autem

Questio de numero filiorum israel

Questio de numero filiorum israel: quos ostendere consideratus in scripturis numerus potest qui quot fuerint non parua questio est. Dicit enim de abrae antecessore non solum isaac sed et hirmael natus est. Gen. xv. c. Peregrinatus erit semine tuum in terra non sua: et in seruitute redigent eos: et nocebunt illis quadringentis annis. Si quadringentos annos intelligamus eos fuisse cum egyptijs / non paruus spatium fuit quo ita populus multiplicaret: sed tot annos non fuisse scriptura aperte testatur. Quidam enim putant quadringentos triginta annos accipi debere: ex quo iacob intravit in egyptum / usque quo moyses populum liberauit: quod in exodo scriptum est: Incolati filiorum israel quem incoluerunt in terra egypti: et in terra chanaan / ipsi et patres eorum anni quadringenti triginta. Seruitutis autem eorum esse quadringentos annos: quod scriptum est Gen. xv. c. In seruitute redigent eos: et nocebunt illis quadringentis annis. Sed quia seruitutis anni computantur post mortem ioseph. Illo enim uiuo non seruiuerunt. Non possunt quadringenti triginta anni in egypto computari

luerunt in terra egypti anni quadringenti triginta: sed apte dicit quem incoluerunt in terra egypti: et in terra chanaan / ipsi et patres eorum. Patet

Aico. de lyra

De dedit autem dominus gratiam populo etc. Ex quo patet quod acceperunt ista ab egyptijs per accommodationem et non ex dono: ut supradictum est. iij. ca. b. Et spoliauere egyptios. Nec in hoc peccauerunt: ut dictum fuit ibidem. Sequitur: c. Sed et vulgus pmiscuum innumerabile ascendit cum eis etc. i. utriusque sexus: quia multi de egyptijs uiri et mulieres uidentes ea que dominus fecerat pro hebreis iunxerunt se eis conuersi ad iudaismum / et sic iuerunt cum eis. d. Cogeruntque farinam quam dudum dispersam etc. In hebreo dicitur pastam. e. Habitatio autem filiorum israel etc. Non solum totum tempus quod subdit: sed solum partem magnam a qua frequenter denotatur totum. Fuit qua

Doralie

Patet ergo etiā cōputandū esse tps patriarcharū abraā isaac
 z iacob: ex quo pegrinari cepit abraā in terra chanaā. i. ab il/
 la pmissione in qua fidē eius laudat apls. vsq; quo ingressus
 est isrl in egyptū: toto enī illo tpe peregrinati sunt p̄ses in ter/
 ra chanaā z postea semen isrl in egypto: z sic cōpleti sunt qua/
 dringenti triginta anni a promissione
 vsq; ad exitum isrl de egypto: qñ facta
 est lex in monte sina/ que nō facit irri/
 tū testamentū dei. Septuagesimoqñ/
 to anno vite sue abraā (fm scripturā)
 ingressus est in terrā chanaā z genuit
 isaac cū esset ānoꝝ cētū. Fuit ergo āni
 xxv. a pmissione vsq; ad natum isaac:
 his addunt omnes anni vite eius. i. cēt/
 tum octoginta/ et fiunt ducēti quinq;. **T**unc erat iacob annoꝝ centū viginti.
Mati sunt enim sexagenario patre ge/
 mini ipse z elau. Post decē nō annos
 intrauit iacob in egyptū cū esset anno/
 rū centū triginta. Ioseph aut triginta
 nouē: fiunt ergo anni a pmissione vs/
 q; ad ingressum iacob in egyptum du/
 centi. xv. Ioseph aut postea vixit. lxxi.
Quēs aut anni eius centū z decem.
Cū ergo ad ducētos z quindecim an/
 nos accesserit septuaginta vnus: fiunt
 anni ducenti octoginta sex. Restāt er/
 go. c. lxxij. v. qñq; quibus seruuit isrl
 in egypto post mortē ioseph. **H**is an/
 nis q̄tum multiplicari potuerint si fe/
 cunditas hominū consideret: adiunā/
 te deo/ qui eos multiplicari voluit: re/
 perit nō esse mirū q̄ in sexcentis mili/
 bus peditum de egypto egressi sunt.

Gen. 15. c Quod ergo dixit deus abraae: in seruitutē redigent eos: z no/
 cebunt quadringentis annis: nō intelligendū est q̄ in illa ser/
 uitate dura quadringētos annos seruierūt: sed q̄ scriptū est:

Ro. 9. b. In isaac vocabit tibi semē. Ab anno natiuitatē isaac vsq; ad
 annū egressionis/ cōputant anni quadringenti quinq;. Cū er/
 go de quadringentis triginta detraxeris viginti quinq; qui
 sunt a pmissione vsq; ad natū isaac: nō mirū est si quadringen/
 tos: z quinq; annos summa solida quadrigētos dixit scriptu/
 ra: que tps ita solet cōputare/ vt qd de summa pfectionis nu/
 merū paululū exerescit aut ista est: nō cōputet: nō ergo quod
 ait in seruitutē redigent eos/ et nocebūt illis/ ad quadringen/
 tos annos referendū est: tanq; p tot annos seruierint. Sed
 referēdi sūt quadringēti anni ad id quod dictū est: **Gen. xv. c.**
Peregrinū erit semē tuū in terra nō ppria: q; vel in ēra cha/
 naan vel in egypto peregrinū fuit semē ānq; pmissam heredi/
 tatem suscipere egressi de egypto: vt hyperbaton hic intelli/
 gat/ z sit verborū ordo: sciens q; peregrinū erit semē tuum in
 terra nō ppria quadringētis annis. Illud aut interpositum
 in seruitutē redigēt eos z nocebūt illis. ad quadringētos an/
 nos nō pertineat. In extrema enī parte annorum summe hu/
 ius. i. post mortē ioseph/ dura seruitute oppressi sunt.

Hec os.

Nico. de lyra

Suit quadringentoz zc. Nō enī potest esse verū
 q̄ a descensu iacob in egyptū vsq; ad exitū filioꝝ isrl de egy/
 pto fluxerūt. cccc. xxx. anni quod pbat sic: Caath descendit in
 egyptū cū leui p̄se suo/ z iacob auo suo: vt habet **Gen. xlvj. b.**
Itē caath vixit centū. xxxij. annis: z amrā filius ei centū. xxx
 vij. vt habet **Ero. vi. c.** **I**tē moyses filius amrā erat. lxxx. an/
 noꝝ in exitu de egypto: vt habet **Ero. vij. b.** qui anni simul cō/
 iuncti faciūt. ccc. l. annos tātū: z adhuc si volumus habere p̄e/
 cise numerū annoꝝ a principio descensus in egyptum vsq; ad
 exitū: oportet subtrahere a p̄dictis. ccc. l. annis omnes annos
 q̄bus vixit caath anteq; descēderet in egyptū: z annos q̄bus
 vixit postq; genuit amrā: z annos q̄bus vixit amrā postq; ge/
 nuit moysen. Ex quo p̄t q̄ nō māserūt in egypto. cccc. xxx. an/
 nis. sed iste numerus incipiēdus est fm doctores catholicos
 a tpe quo abraam recessit de aran ad veniendū in terram cha/
 naan/ in qua ipse z filij eius habitauerūt vt peregrini vsq; ad
 descēsum i egyptū: z sic epponēdū est qd dicit: **H**abitatio aut
 filioꝝ isrl qua manserūt in egypto. i. cū illo tpe quo manserūt
 in terra chanaan z egypti z philistinoꝝ/ vt pegrini: fuit. cccc.
 xxx. annoꝝ. z ideo tota māsis denotatur ab egypto: quia fuit
 diuturnior

diuturnior z vltima/ z a fine denotat res. Scdm hebreos iei
 pit ab illo tēpore q̄ dñs apparuit abrae/ dices ei: Peregrinū
 erit semē tuū in terra nō sua annis. cccc. vt habet **Gen. xv. c.**
 sed vtrūq; dictū videt repugnare ei qd dictum fuit **Gen. xv.**
 scz q̄ a natiuitate **Isaac** vsq; ad exitū de egypto fluxerūt. cccc.

**filioꝝ isrl q̄ māserūt i egypto fuit a
 quadringētoꝝ triginta annoꝝ.**

**Quibus expletis eadē die egres
 sus est ois exercitus dñi de ter/
 ra egypti.**

**Hoc ista est obserua/
 bilis dñi: qñ eduxit eos de terra
 egypti.**

**Hanc obseruare debent
 oēs filij israel in generationibus
 suis.**

**Dixitq; dñs ad moysen et
 aarō: Hec ē religio phase: Ois
 a gentilis iudeus vel ab ecclia excoīcar
 nō debet cōicare sacris dñici corpis. Qui
 aut seruuit idollis: s; redēp̄ est sanguie xp̄i.
 alienigena nō cōcedet ex eo. Ois b
 a ab originalibus pctis in baptismo.
 aut seruus emptici circūcidēt/ z
 a corp̄ christi. Seruus veterē hoīem z
 induit nouū. b Qui nup venit ad fidē
 nec adhuc firmus est. c Qui p lucris tem
 poralibus christo seruit.
 sic cōmedet. Aduena z mercē s**

Hec os.

Hec os.

Hec os.

anni: quia isaac erat. lx. annoꝝ quādo
 nat fuit iacob: **Gen. xxv. d.** Jacob au/
 tem erat. c. xxx. annoꝝ quādo descēdit
 in egyptū **Gen. xlvj. b.** z inde vsq; ad
 exitū de egypto fluxerūt. cc. x. āni: qui
 anni simul iuncti faciūt annos. cccc. sed
 inter natiuitatem isaac z exitum abrae
 de aran fuerūt tm. xxv. anni: quod pro
 batur sic: quia abraam. lxxv. annoꝝ
 erat qñ exiuit de aran: vt habet **Gen.
 xij. b.** et centū annoꝝ qñ natus est isa/
 ac **Gen. xxi. a.** z sic de nūero p̄dicto scz
 cccc. xxx. ānoꝝ deficiūt anni. v. fm di/
 ctū doctoz n̄oꝝ: Et fm dictū hebreo/
 rū deficiūt adhuc plures: q; post exitū
 abraam de aran per plures annos illa
 apparitio fuit facta sibi: q; tpe interme/
 dio venit in terrā chanaan: et inde iuit
 in egyptū/ z rediit in terra chanaan et
 separauit se a loth z reges debellauit:
 vt p̄t inspiciet̄ ter. Dicendū q̄ iste nu/
 merus. i. cccc. xxx. ānoꝝ accipit p par/
 tes: q; colligit ex ānis plurū hoīm sū
 aggregat: vt p̄t ex supradict. in tali
 bus aut numeris partialibus numerā/
 tur tm̄ anni cōpleti z dimittunt̄ incom/
 pleti (verbi gr̄a) cū dicūt. lxxv. annoꝝ
 erat abraā qñ egressus est de aran: in/
 telligendū est. lxxv. annoꝝ cōpletōꝝ z

dimittit̄ septuagesimū sextus/ q; erat incōplet: licz forte tres
 partes illius anni trāsissent: z eodem modo in alijs numeris
 partialibus qui fuerūt plures forte q̄ supra sit expressum: ita
 q̄ talis omīssio annoꝝ incōpletōꝝ bñ ascēdit ad. v. annos cō/
 pletos qui supplem̄t in numero totali. cccc. xxx. annoꝝ: z sic ve/
 rificat̄ dictū doctoz n̄oꝝ: de verificatione aut̄ dicti hebreoꝝ ad
 p̄sens sup̄ledeo. b **Quib' expletis eadē die egressus
 est. Li eadē die nō referē ad ingressum egypti: ita q̄ eadē di
 es reuolutis tm̄ annis p̄dictis fuerit ingressus z exitus: sed re
 ferē ad egredientes: q; oēs simul egressi sunt eadē die: quod
 fuit satis mirabile in tāta multitudine: z ideo tenēdū est q̄ su/
 erit ex speciali dei adiutorio qd z factū est: q; illi qui remansit
 sent post alios fuissent in periculo. c **Hoc ista est obser
 uabilis dñi. i. deputata diuino cultui qñ eduxit eos de ter/
 ra egypti: hoc dicit nō q; de nocte exiuerint sed de die/ vt p̄e/
 dictū est: sed q; in nocte illa preparauerūt se ad exēdū: vt p̄t
 ex p̄dictis. d **Dixitq; dñs ad moysen. Hic interpo/
 nunt̄ aliqua dei precepta: z primo q̄tum ad pasche celebratio
 nē. scdo q̄tum ad primogenitoꝝ sc̄tificationē. xij. ca. Circa pri/
 mū dicit: e **Hec est religio phase. Religio dicit̄ a reli/
 gando: q; p cultū diuinū hoīes religant̄ deo: ppter quod cul
 tus festiuitatis paschalis vocat̄ religio: repetit̄ aut̄ hic iste cul
 tus paschalis vt magis mētib; filioꝝ isrl imprimere: vt
 z aliqua adderent̄ que nō sunt superius expressa. f **Om
 nis alienigena nō comedet ex eo. Vocat̄ hic alienigena
 om̄is qui est extra ritum iudeoꝝ siue sit gentilis siue iudeus
 baptizatus: vt dicit **Ra. Sa.** sicut ad eucharistiam nullus ad
 mittēdus est nisi catholicus. g **Aduena z mercenari'.**
**Aduena dicit̄ qui ex aliena gēte veniebat ad manendū inter
 iudeos. Mercenari' dicit̄ gentilis seruient̄ in domo iudei p
 mercede/ z ne crederet̄ q; ppter talē cohabitationē cū iudeis
 possent recipi ad esum agni paschalis: ideo specialiter exclu/
 duntur: z hoc intelligit̄ q̄d̄m extra fidem z ritū sunt iudeoꝝ.
 h **Ois aut̄ zc. Hoc dupliciter intelligit̄ ab hebreis: Uno
 mō vt hoc referat̄ ad dñm serui/ sic itelligēdo q̄ hebre' habēs
 seruū gētilē empticiū nō possit comedere de agno paschali: do
 nec seru' empticius fuerit circūcisus: q; cū sit qdā res dñi sui/
 ei imputari debet defectus circūcisōis. Alio modo vt referat̄
 ad seruum: sic intelligēdo q̄ q̄s sit res dñi hebrei: tamen
 ex hoc nō est admittēdus ad comestionem agni paschalis do
 nec fuerit circūcisus/ z vtrūq; requirebatur. De scdo patet: q; nō
 nullus incircūcisus erat admittēdus: similiter de p̄mo q; dñs
 nō debebat admitti donec om̄e masculinum eius esset circūci/
 sum vt postea subdit̄ de transeunte ad coloniam iudeoꝝ.**************

Religio

In vna domo

¶ **N**ec os illius etc. Os christi in cruce non est contractum: quia videtes eius iam mortuum non fregerunt eius cruraz vel robur diuinitat: in carne per blasphemiam non corrupit: quia non est purus homo sed verus deus.

Nico.de lyra

¶ **I**n vna domo comedet etc. in memoria huius quod quando primo comederunt agnum paschale filii israel erant in tanta sollicitudine parandi se ad exitum quod non vacabat eis discurrere de domo in domum: nec mittere encenia ad inuicem. b. Nec os illius etc. eadem ratione: quia non vacabat eis frangere ossa ad accipiendum medulla. c. Omnis cetus filiorum etc. hoc non dicitur collectivum sed diuisivum. i. quilibet domus per se: nisi quando domus ita parua est in personis quod vna domus non sufficit ad esum agni: quia tunc adiunguntur persone de alia domo. d. Quisquis peregrinorum etc. i. illos qui non sunt de lege et ritu vero. e. In vestra voluerit transire etc. i. cultum et fidem. f. Circumcidetur prius omnia etc. Non enim sufficit quod in persona sua solus circumcidatur ad hoc quod admittatur ad esum agni: sed omnes masculi ad circumcidendum sunt prius circumcidi: et hoc preceptum circumcisionis datum fuit abrahe: ut habetur Genes. xvij. b. g. Erit sicut indigena etc. Indigena est ille qui natus est in terra illa: et per hoc intelligitur hic quodcumque est de populo israel. h. Si quis autem circumcilius etc. Ista lex non est ad excludendum gentes incircumcisos qui iam supra sunt exclusi: sed

¶ **E**cclia catholica non inuentus hereticorum nati non comedet ex eo. In vna a. v. comedet. b. Quia nec iudei nec pagani nec heretici nec oino qui extra ecclesiam sunt ad hanc comunione admittunt. domo comedet: nec offeretis de a. i. extra catholicam ecclesiam: ne ipsius et peccatoribus coicent: quia catholica ecclesia puant. b. diuinitate. s. ppf humanitate non minuetur carnibus eius foras: nec os illius b. catholica ecclesia. c. fringetis. Omnis cetus filiorum a. non alioz. b. infidelis et pegrinus a cultu christianorum. b. gentiliu vel indeoz. israel faciet illud. Quisquis peregrinorum in vestra voluerit transire a. cultu religionis. b. celeberrimu trās situm de mundo ad deum. sire colonia / et facere phase dñi: a. vt deponat veterē hoīem cū actib⁹ suis. b. fortis enī est et vir q̄ pot̄ circumcidi supfluitate originalis et actualis corruptionis. circumcidetur prius omne masculi a. hō an. q̄ enī māducat et bibit idigne iudiciū sibi mandu. et bi. j. Coz. xj. g. socia tus cōiungit celestibus. num eius: et tunc ritē celebrabit: a. nutritus in ecclesia. b. nobilitate catholica. b. quia nulla pars imūdicie cū mūdicia que omnia mundat. eritq̄ sicut indigena frē. Si quis autem circumcilius non fuerit: non

exclusi: sed ad excludendum filios israel qui timore infirmitatis vel mortis non erant circumcisi: quia aliqui iudei nimis inordinate amantes pueros suos dimittebant eos incircumcisos: timētes ne ex circumcissione mors vel infirmitas eis accideret: et isti non debebant accedere ad esum agni quous in alijs essent iudei. Cetera patent. X. tute huius sacramenti festinabitur ad patriam paradisi: ppter quod dicitur viaticum. Heb. iij. c. Festinem ingredi in illam requie. b. Nec os illius non circumfringetis. i. robur diuinitatis per carnem assumptam debilitate esse falso non estimatis: nec corpus christi in hoc sacramento frangi vel dentibus atteri quod solis conuenit speciebus. Circa quintum dicitur: a. In vna domo come. Per quod significat quod sacrum eucharistie sumendum est in ecclesia que est vna. Cañ. vj. c. Vna est columba mea etc. Licet enim plures agni fuerint et in pluribus domibus: tamen omnes agni vnum christum figurabatur: et omnes domus vna ecclesia in qua sumendum est eucharistie sacrum et non in conuenticulis hereticorum. ¶ **N**ec esse de carne eius. i. speciebus eucharistie non vtemini ad sortilegia seu quocumque alia ad que non sunt ordinata. Superliminare et postes linee bant agni sanguine. Per duos postes intelliguntur veteres ac non testes patres: et per superliminare ipse christus supereminens veteribus patribus. Per dictam igitur lineam non significabat quod patres veteres et non testes erant christi sanguine redimendi: et quod christus foret in cruce suo sanguine rubracatus.

Additio

¶ **I**n ca. xij. vbi dicitur in postilla: Mensis iste. s. martius qui apud hebreos vocatur nisan etc. Additio. s. Mensis qui apud hebreos vocatur nisan: proprie loquendo non est martius nisi nec aprilis: nam cum ipsi computant menses per lunationes raro contingit quod prima dies lune currat cum prima die martij: sed frequenter et vt in pluribus venit in alijs diebus sequitur prima die martij: et quo sequitur quod mensis nisan occurrit frequenter et vt plurimum cum aprili secundum aliquam partem sui. vnde opinio doctorum catholicorum dicitur aprilis esse primum mensem apud hebreos: os vera est secundum sanum intellectum. s. vt frequenter et vt in pluribus mensis aprilis currat cum primo mense apud hebreos secundum aliquam partem sui: et de hoc multum inquirere magis videtur curiosus quam vtilis: cum ad expositionem hanc non sit necessarium scire: sed quod magis videtur hic considerandum seu inquirendum est hoc quod dicitur: Mensis iste erit vobis principium mensium. videtur enim dicitur huic quod dicitur. j. Exo. xxiij. b. vbi de tribus solennitatibus agni agitur: ibi enim habetur quod solennitas tertia. s. tabernaculorum que coiter est in mense septembris est in exitu anni. dicitur enim sic: Solennitate que supple custodiet in exitu anni quando congregaueris omnes fruges tuas de agro: vnde quod cum annus est circularis ipse erit habet attingere suum principium: sequitur quod principium anni est in mense septembris quando congregantur fruges de agro: non autem in mense martio que est mensis nouarum frugum: hoc idem patet. j. Exo. xxxij. c. vbi de solennitate tabernaculorum dicitur: Quando redeunte anni tempore cuncta condunt: ex quo patet quod tempore quo cuncta condunt quod est vere in mense septembris: tunc est reditum anni. s. ad suum principium. Ad cuius declarationem querenda sunt tria attendenda. primum. s. quod inter hebreos sit disceptatio de mense quo creatus est mundus. an. s. est ille in quo coiter est equinoctium vernalis que est martius apud nos: vel ille in quo est equinoctium autumnale que apud nos est septembris: nunquam tamen legitur in scripturis sacris quod hebrei aliquando computauerint a creatioe mundi: vt patet discurrendo per totam bibliam: sed potius inuenitur quod computatio communis anni legitur erat sumpta ab etate hominum de que gestis principaliter agitur. constat enim quod diluuium fuit vnum de maximis euentibus mundi narratioe dignis: et tamen cum in scriptura sit mentio de initio ipsius diluuii Genes. vij. b. non computatur eum a creatioe mundi: quia non dicitur: In tali anno per creationem mundi protigit diluuium etc. sed dicitur: In anno vite ipsius noe et mense secundo computado a vita ipsius noe: non autem a mundi creatioe. Sicut in alijs gestis quibuslibet vbi de tempore computatione agitur: nunquam fit mentio de creatione

Quo mense creatus mundus

Additio

de creatioe mundi. Cuius ratio videtur esse: nam huius mundi fuisse creatum a deo habeamus certitudinaliter per fidem in sacra scriptura contentam: per cuius fidei prestantioe septem dies hebdomade non habebatur notitia propria sicut apud gentes: sed denotabantur et numerabantur a sabbato in quo beneficium creatiois recolitur: et hoc dicitur prima sabbati. scilicet sabbati: non tamen ex tali fidei certitudine habemus mundum fuisse creatum in tali mense vel in tali: et ideo de hoc inueniuntur diuersae opinionēs sine fidei iudicio: vnde in hoc quod dicitur: Mensis iste est vobis principium: non est arguendum quod antea populus israel habuisset alium mensem primo cum nullum tale haberet: sed ex hoc datur intelligi quod modo datur eis ordo computandi menses annorum. s. vt numeret initium ab illo mense primo vernali propter beneficium redemptionis. ¶ **S**ecundo ne equivoce procedat in notitia mensium: attendendum est quod apud hebreos antiquis menses notabantur secundum ordinem numeralium. s. primum mensis: secundus mensis etc. sine aliqua notitia proprio: et hoc durauit iter eos usque ad captiuitatem babilonicam: vbi per conuersationem cum chaldeis receperunt notitiam chaldaicam mensium: secundum quam computationem primum mensis. s. nouarum frugum in quo pascha celebratur: que etiam currat secundum partes cum martio et aprilis: vt dicitur est vocatur nisan chaldaice. Sicut mensis septimus in quo festum tabernaculorum celebratur que etiam currat cum mense septembris et octobris secundum partes vocatur Zysri chaldaice: et hoc est manifeste verum: quia in tota sacra scriptura non inuenitur ista notitia noua mensium ante predictam captiuitatem sed per. s. i. libris Esdre / Ester / et Zachar. vnde doctores antiqui hebreorum dicunt quod notitia mensium ascenderunt cum eis de babilonia: ad quam variationem notiationis mensium assignatur causa rationabilis. Dicitur enim quod sicut ob memoriam redemptionis egyptiace receperunt menses principium et notiationem a mense in quo fuerunt redempti / vt dicitur est: et ita in quolibet notatioe cuiuscumque mensis implicabat memoria ipsius redemptionis dicitur primum / secundus etc. pari ratione post redemptionem a babilonica captiuitate vt etiam faceret mentionem de secunda redemptione acceptam notitia chaldaica supaddita notitia numeralibus predictis: vt patet Ester. ij. c. vbi dicitur: In mense decimo ipse est mensis thebeth: et Ester. iij. d. dicitur: In mense duodecimo ipse est mensis Adar. Thebeth autem et Adar sunt notitia chaldaica: vnde per istam computationem sic composita implicabat memoria vtriusque redemptionis. s. egyptiace in hoc quod fiebat computatio a primo mense in quo fuerat redemptio prima et principalis eis facta. Sicut implicabat memoria redemptionis babilonice in quantum supaddebatur notitia mensium numeralibus

Doraliz

Abi edea

Quo mense creatus mundus

Quo mense creatus mundus

A sū numeralib⁹ p̄dictis noīa chadaica q̄ de nouo receperāt p̄ cōuersationē cū chaldeis. q. d. Sup flumina babilonis sedi mus: et inde dñs nos liberauit. Et notādū q̄ alia noīa q̄rūdā mēsiū q̄ q̄nq̄ legūt in scriptur: vt cū dicitur. Reg. viii. de mē/se septio qd̄ est mēsis Ethanim: et sic de alijs paucis q̄ inueniunt nō fuerūt noīa cōia apd̄ totū pplm. vñ nec remāserūt inf̄ eos tales notatiōes sicut p̄dicte chaldaice et numerales notatiōes vt dictū est. **T**ertia vō ad p̄positū sciendū est q̄ duo p̄ncipia ānoz diuisa apd̄ hebreos eēt ex sacra sc̄ptura cōprobāt q̄ vñ est p̄ncipiū mēsis p̄mi q̄ erat mēsis p̄m: vt in h̄ ca. cōtinēt: a q̄ p̄ncipio solēnitates cōputabāt: q̄ in mēse tertio. s. a p̄mo fiebat festū hebdomodarū: et in mēse septio festū tubaz. **S**illr ab isto p̄ncipio cōputabāt magna facta que p̄rigebāt vt edificatio tēpli p̄ salomonē: de q̄. iij. Re. vi. dicitur. Factū igit̄ est cccc. lxxx. āno egressiōis filioz isrl̄ de t̄ra egypti. **E**dificauit salomō domū dñi. **S**cōm vō p̄ncipiū est in mēse septio q̄n re deūtē āni tpe cūcta p̄dunt. put dicitur. Exo. xxxiii. c. ab isto. n. p̄ncipio cōputabāt anni q̄ p̄inebāt ad sabbatū t̄re: de q̄b⁹ Le. iii. xxx. a. **S**ex annis serēs agrū tuū. et septio aut̄ anno sabbatū erit t̄re regetiōis dñi: a q̄. s. p̄ncipio etiā cōputabāt ann⁹ in bile⁹ q̄ post septē hebdomadas ānoz celebrabāt. vñ ibidē dicitur: **N**umerabis q̄z tibi octo hebdomadas ānoz. et. et seq̄t: **S**ctificabisq̄ annū q̄nq̄agesimū et vocabis remissioēz c̄ctis habitatorib⁹ t̄re: et ip̄e. n. est iubile⁹. **Q** aut̄ hec cōputatio iubilei habeat p̄ncipiū nō in mēse p̄mo s̄ in mēse septio. ibidē ostēdit cū dicitur: **C**lāgens buccina in mēse septio et decima die mēsiū in die p̄pitiōis. et. **R**ō aut̄ q̄re hec cōputatio sabbatorū t̄re nō sumebat p̄ncipiū a p̄mo mense/assigē a doctorib⁹ hebreoz talis: **N**ā in septimo anno cuiuslibet hebdomade nō licebat serere agros nec colligere nisi ea q̄ sp̄te nascebāt: et ip̄a erāt cōia oib⁹ hoib⁹ pecorib⁹ et iumentis et h̄mōi: vt i ca. p̄dicto Le. iii. h̄ vñ si tal cōputatio incipit a mēse p̄mo illa q̄ i eodē mēse nasce rēt seminata in p̄cedēti āno nō colligerent a suo dño tāq̄ p̄p̄a s̄ eēt cōia. **S**illr in autūno et hyeme seq̄ntib⁹ eiusdē anni nō licebat seminare aliqd̄ cū eēt in anno sabbati: et sic duo fructus eēt ip̄editi in q̄libet hebdomada ānoz qd̄ valde difficulter posset supportari: s̄ cū initiū h̄mōi cōputatiōis sumebāt in mē/se septio fruct⁹ hui⁹ anni t̄m erat sub sabbato/qd̄ erat mag⁹ tolerabile. **I**n e. ca. xij. vbi dicitur: **E**t ista s̄ra et ea q̄ seq̄t. **I**ux̄ que ritū tolletis et hedū/ et ruabit⁹ eū vsq̄ ad decimā q̄rtā

hebraice vitati. vitas. n. hebraice h̄z: **D**e arletib⁹ et capris accipiet⁹ eū: put postillator dicitur: et est sensus q̄ agn⁹ ille imolād⁹ accipied⁹ erat de aliq̄ grege i q̄ eēt arietes et capre. put cōiter solēt associari qd̄ p̄gruebat rei figurate. ille enī ver⁹ agn⁹ q̄ mūdi pctā abstulit a iust⁹ q̄ p̄ agnos: et a pctōrib⁹ q̄ p̄hedos demōtāt descendit: put doctores tradūt **M**atth. i. et **L**uc. iij. vbi de genealogia xpi agit. vñ et glo. sup illd̄: **I**ux̄ta que ritū. et. q̄ de iustis et pctōrib⁹ christ⁹ carnē assūpsit vt nemo de venia despa ret. **N**ec obstat q̄ aliq̄n p̄ hedū xps̄ itelligi possit: vt. **L**eu. xvi. de illo hircō cui⁹ sores erūt dño. **S**illr ibidē de alio hircō q̄ portabat oēs iniquitates ppli in t̄ra solitaria: q̄ d̄ his et s̄lib⁹ in tellerit christ⁹ p̄m s̄ilitudinē carnīs pcti. vñ et i illis nō addit si ne macula s̄c̄ h̄ in agno paschali. h̄ enī figurat christ⁹ sub rōne māsuetudis et inocētie. **I**n e. ca. xij. vbi dicitur: **H**abebitis aut̄. **H**ic p̄n̄r describit⁹ q̄liter phase sit celebrandū.

Additio. iij. **I**ste modus declarandi hui⁹ qd̄ dicitur: **C**ul tu sempiterno. que ponit postillator: **A**ug⁹. ponit sub distim/ctiōe. put ponit i glo. vbi sic: **A**ut q̄ sic appellauit eternū q̄ nō sp̄te audeat p̄mittere/ aut nō signa rez s̄ res q̄ significāt: hec in glo. **V**idendū est q̄ p̄m p̄mū modū intelligēdi q̄ planior est: quōd pōt saluari q̄ p̄ceptū de pasche celebratione nō obli get sempiternalit⁹. put s̄ra sonat. **A**d qd̄ sciēdū q̄ in hebraica s̄ra vbi nos habem⁹: sempiterno. ponit hec dictio halā qd̄ idē significat. p̄p̄ie qd̄ apd̄ nos hec dictio seculū. vñ sensus p̄p̄i hui⁹ s̄c̄ in hebraico est: **C**elebrabit⁹ h̄c die solennē in gene rationib⁹ v̄ris in seculū. **S**eculū aut̄ apd̄ hebreos sicut et apd̄ nos latinos ponit p̄ q̄libet spacio t̄pis dēterminātis alicui⁹ vi te durationē: vt. **J**. dicitur: **E**t erit ei seru⁹ vsq̄ in seculū/ vbi li secu lū nō significat p̄petuitatē seu eternitatē durationis simplici/ ter: sed significat totū spaciū vite illi⁹ serui q̄ p̄ totā vitā suā de bebat eēt in seruitute. vñ et in sc̄pturis sacris duratio p̄ntis vi te vocat seculū: et duratio future aliqd̄ seculū p̄ se: et sic itelligit̄ illd̄ **P̄s.** xl. c. **B**enedictus dñs a seculo et vsq̄ in seculū. **S**illr et in simbolo dicim⁹: **C**itā v̄turi seculi. **Q**ua rōne antiq̄ hebreoz totū t̄ps durationis mosaice legis vñ seculū vocāt: et t̄ps mei/ sie aliud seculū. p̄p̄ distinctiōez eoz q̄ ad vitā sp̄alē p̄tinet in vtroq̄ seculo. vñ cū in p̄ceptis h̄mōi p̄sertim ceremonialib⁹ ob/ suādīs addit: **I**n seculū. itelligi debet p̄ toto spacio duratio nis leg⁹ mosaice q̄ est vsq̄ ad aliqd̄ seculū. s. seculū xpi: et iste est modus r̄ndēdi. p̄p̄ hebreis cū de euacuatiōe ceremonialiū in qd̄ sepe dicitur q̄ p̄uāda s̄nt i seculū/ nō arguūt. s. q̄ itelligit̄ p̄ spa cio duratiōis legis mosaice: qd̄ est qd̄dā seculū distinctū a secu lo cōp̄hēdēte spaciū duratiōis legis mosaice: qd̄ qd̄ modus lo q̄ndi d̄ duplici seculo cōiter tenet etiā a talmudicis varijs loci.

Additio. iij. **D**ec imolatio paschalis p̄m hebre/ (die t̄c. os doc. p̄cipuos de agno debebat fieri: nō aut̄ de hedo/ qd̄ cōgruit tā cause s̄rali hui⁹ sacrificij q̄ etiā figurali. **P**rimū patz. nā p̄m **R**a. **D**o. gerūdēn. et alios p̄cipiebat agn⁹ occidi in p̄mo mēse: q̄ signū ariet⁹ est tūc in potissimo suo statū: et tūc sol est cōiter in eodē siḡ: et q̄ egyptij arietē venerabāt: in h̄ de volebat ostēdere q̄ nō solū egyptios s̄ etiā deos eoz iudicabat. vñ. **J**. eo. ca. **E**t in cūctis dñs egypti faciā iudicia: q̄ d̄dē rō nō h̄fēt locū in hedo. hed⁹. n. h̄z signū. p̄p̄riū nō i ariete/ s̄ in cap/ corno: qd̄ est decimū signū in q̄ sol est cōiter i decimo mēse cōputādo a p̄mo. **S**cōz p̄z. s. p̄m rōnē figurālē: **N**ā p̄p̄s i sua pas s̄iōe p̄ agnū significat nō p̄ hedū tā apd̄ p̄p̄has: vt **E**sa. liij. c. **T**āq̄ agn⁹ corā tondēte. et. q̄ apd̄ plus q̄ p̄p̄ham. s. **J**oh̄em baptistā q̄ christū ostēdens et suā passiōē p̄notificās dixit: **E**cce agn⁹ dei ecce q̄ tollit pctā mūdi **J**oh̄. i. d. **C**hrist⁹ ēt de extremo iudicio loq̄ns vbi iusti sepabunt ab iniustis: p̄ agnos iustos: p̄ hedos iniustos significauit: **M**atth. xxv. c. **G**alde igit̄ incōsonū eēt rōnē figurali hui⁹ sacrificij q̄ hed⁹ imolare. **Q** aut̄ in trāslatōe n̄ra habeat: **I**ux̄ que ritū tollet⁹ hedū: nō p̄sonat hebraici

In e. ca. xij. vbi dicitur: **E**t tollētes aīal: **I**n hebreo h̄f **E**mī **A**dditio. iij. **I**n hebreo in h̄ loco nō dicitur: (te accipite **A**ccipite aīal: s̄ ē ibi qd̄ dicitur q̄ q̄nq̄ significat ouē i singu lari: q̄nq̄ oues i plurali: et q̄nq̄ significat grege: vñ **Be.** xxvij vbi dicitur: **G**ade ad grege. pōit eadē dictō s̄c̄ h̄: et ē s̄sus q̄ moy ses monebat pplm h̄re grege seu greges in q̄ solēt eēt arietes et capre: vt ide acciperēt agnū paschalē q̄ accipied⁹ erat de gre ge i q̄ eēt arietes et capre: vt dictū fuit. s. in e. ca. additiōe. ij. **I**n eo. ca. xij. vbi dicitur: **D**ec est religio phase. **A**dditio. v. **D**ictio q̄ ponit in hebreo in h̄ loco vbi trās la tio n̄ra habz: **D**ec religio: nō significat p̄p̄e religionē nec cul tū/ sed ceremoniū vel legitimū vt satis notū est sc̄ctibus p̄p̄ie tatē hui⁹ lingue: qd̄ magis posset appropriari ritui paschalis festiuitatis q̄ precipue fuit figuratiuus et cessauit veniēte re s̄ gurata/ sicut et alia cerimonā et legalia.

Glo. ordi. **S**ctifica. **L**. XIII. **Q**uia occidi oīa p̄mo/ genita egyptioz in libera tiōe v̄ra. **E**t erit **A**ico. de ly. **L**. XIII. **L**ocutus est dñs. **H**ic p̄n̄r exp̄mit mādātū de sc̄tifica tiōe p̄mogenitoz: et primo moyssi in iū gē. sc̄do p̄ moy sen pplō d̄z/ ibi: **E**t ait moyses. **C**irca p̄mū p̄siderandū q̄ sc̄ti/ catio p̄p̄ie **M**oraliter. a **L**ocutus est dñs. **P**reter illa q̄ dicta sunt. xij. ca. de agno paschali: adhuc tria ponūt. s. p̄mogenito rū isrl̄ sc̄tificatio et ossiū ioseph asportatio et p̄ columnā ignis et nubis

Aico. de lyra **n**ub ppli deductio. **P**er p̄mū intelligit̄ p̄pollens sc̄ctitas q̄ debz eēt in cleri cis seclarib⁹ et religiosis ad dei cultū deputatis: **H**iero. ad **H**epocianū: **C**leric⁹ q̄ seruit ecc̄lie p̄i mo vocabulū suū interp̄ tet et nitat eēt qd̄ dicitur: **C**le ros enim grece sores lati ne d̄z. **I**git̄ clerici dicūt eo q̄ sunt de sorte dñi: et q̄ dñs ip̄e est sores vel hereditas clericoz. **T**ales igit̄ se exhi bere debēt vt et ip̄i possideāt dñm et a dño possideant. **P**er se cū dū ostēdit quāta diligētia debet adhiberi i obseruatōe iura/ mēti. nā moyses erat supra modū occupat⁹ in eductiōe tāti po puli/ et nō omisit asportare ossa ioseph eo q̄ pplm isrl̄ de h̄ ad/ y ij * iurauerat:

C

Seculū eternū

D

De voto c. magne

Or agn⁹ et nō hedus

1.22.d. et.34.c. nu.2.b et.8.c. Luc.2.d Moralit

Questio **E**t erit quasi etc. Aug. Quid est quod ait cum de pascha precipit. Erunt tibi in signum super manum tuam: An intelligi voluit super opera tua. i. quod perferre debeas operibus tuis. pertinet enim pascha propter occisionem ovium ad fidem christi et sanguinem quo redempti sumus. Nec autem fides operibus proponenda est: ut sit quodammodo super manum contra illos qui in operibus legis gloriantur. Cum apostolus sic fide operibus anteposit: ut ex illa pendeat opera bona: et perveniatur. Si autem gratia: iam non ex operibus. Alioquin gratia iam non est gratia.

Nico. de Lira

Ficatio proprie accepta est applicatio alicui ad divina: et hoc modo tribus Levit fuit domino sanctificata. Alio modo accipitur sanctificatio magis large pro redemptione eius quod est domino obligatum: et sic accipitur hic: quia primogenita debebant redimi per precium datum sacerdoti: cuius ratio subditur: **A**ntea sunt enim omnia. Et hoc enim quod deus percussit primogenita egyptiorum salvans primogenita hebreorum: primogenita hebreorum fuerunt sibi obligata. b. **E**t ait moyses ad populum. Hic cense quater moyses denunciat populo predictum mandatum: primum tamen aliud de solennitate paschali. secundo subdit de sanctificatione primogeniti/ibi: Cumque introduxerit. Circa primum dicitur: **A**ntea metote diei huius. i. solennitate paschalis in qua egressi estis. s. xv. die mensis primi. d. **E**t non comedetis. Et dicitur. Sa. quod preceptum non obligat ad comedendum acyina nisi prima die quam comedebat agnus: sed sufficit in alijs diebus abstinere a fermento et fermentato. e. **H**odie egredimini. qd est ipse valde aptum ad ambulandum: et dicitur: novarum frugum: quia in illo mense fiebat oblatio de primitiis novorum fructuum. f. **L**ucum introduce. etc. h. **E**t enumeret hic quoniam gentes terrarum: alie tamen subintelliguntur nomine chanaanem: quia omnes habitatores terre promissionis vocabantur chanaanem generaliter: licet aliud cum hoc haberet nomen speciale: ut ammonem et iebusem et ceteri. g. **Q**uia iura. pa. tu. s. abrahe pro filiis suis: ut habet Gen. xvij. c. h. **C**elebrabis hunc etc. sacra hic dicuntur observantie paschales ad honorem divinum. i. **E**t in die septimo erit sabbatum domini: quia dies septima erat equa celebris sicut et prima: ut dicitur ca. pcedens. et id erat celebris: et alijs diebus intermedium. k. **N**on apparebit etc. istud frequenter repetitur ad impedendum memorie eorum. l. **M**arrabisque filio tuo. ex quo patet quod pres tenent filios suos erudire pro se vel pro alio de his que sunt necessaria ad salutem. m. **E**t erit quasi signum in manu tua. etc. In dei occasione huius scribitur hoc in cedula: et ligatur in manu sinistra: et sicut in capite: sed patet quod illud quod precipitur hic non

Nota pro patribus

a. **O**pis boni principium. b. **C**orpis vel mentis. dat enim deus velle et perficere pro bona voluntate. **C**a mibi omne primogenitum quod aperit vulvum a. **D**ecum videtur. b. **R**ationabilibus et doctis. c. **I**rrationabilibus indoctis. **I**n filiis israel: terra de hominibus quibus de iumentis: a. **Q**uia initium omnis boni a deo: cuius misericordia pervenit et sequitur. **A**ntea sunt enim omnia. **E**t ait moyses ad populum. **M**emorate diei huius in qua egressi estis de egypto et de domo servitutis: quam voluit. a. **I**n filio qui est virtus et sapientia patris. b. **I**nvincibili. c. **S**ervos. d. **Q**ui potest. **I**n manu forti eduxit vos dominus de loco horrendo. b. **I**n malicia et nequitia. c. **S**ed celi et verbum dei.

co isto/ ut non comedat fermentatum panem. d

Hodie egredimini mense novarum frugum. e

Cumque te introduxerit dominus in terram chanaanem et ethiopi et ammonem et egiptum et iebusem: f

quam iuravit patribus tuis ut daret tibi terram. g

quoniam iuravit patribus tuis ut daret tibi terram. g. a. **P**uulorum doctrina. b. **D**ulcedine celi: vni. s. a. **B**utyr et mel comedet. c. **S**piritualiter: quia non potest extra celebrare nisi vera celebratio agatur in mente. **R**am fluentem lactem et mellis: celebrabis hunc b. a. **N**on alium. b. **N**otabili mystico. c. **T**oto tempore vite presentis.

Septem diebus mense sacrorum mense isto. **S**eptem diebus a. **S**inceritatis et veritatis. b. **F**inito labore operati. c. **V**era requies animarum.

Vesceris acyimis: et in die septimo erit solennitas domini. **A**cyima comedetis septem diebus: **N**on apparebit apud te aliquid k

fermentatum: nec in cunctis finibus tuis. minis ecclesie. **D**iscipulo cullibet minoris. **M**arrabisque filio tuo in die illo dicens: l. **N**otabile insigne.

Hoc est quod fecit dominus mihi quando egressus sum de egypto. **E**t erit quasi signum in manu m

tua: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

tuas: et quasi monimentum ante oculos tuos: et i dies. **C**umque introduxerit te dominus in terram chanaanem: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit eam tibi: sepabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus q

hic non est nisi ad fortiter impediendum memorie: quoniam enim quis vult aliquid rei recordari pro signo recordationis ligat in manu sua filium: vel ponit ante oculos aliquid in signum recordationis: et hoc modo loquitur hic scriptura. n. **L**ustodies huiusce. etc. i. ab anno in annum. Postquam dictum est de agno paschali quod pertinet ad primum sensum qui historicus est. hic aduertendum breviter de eo in quantum fuit figura christi passum quem dicit apostolus. i. Cor. v. b. Pascha nostrum immolatus est christus. Sanguis vero agni linitur super utrumque postquam est memoria passus omnis christi: corde pro fide: et ore pro confessione: quem pro deo ad Rom. x. b. Cor. de credit ad iusticiam: ore autem fit confessio ad salutem. Et in supliminari: quod ad spes celestium: et hic sanguis sic positus liberat ab exterminatore: quia passio christi predicto modo credita liberat a demonis prete. Comestio autem carnis agni: significat sumptionem eucharistie sacri. Assatio in igne significat quod christus passus est maxima charitate. Nec ad esum huius sacri debet quis accedere cum conscientia mortalis peccati quod excludit charitatem. Panes acymi cum quibus comedebatur: significat puram conversationem fidelium in illud. i. Cor. v. c. Itaque epulemur: non in fermento malitie et nequie: sed in acymis sinceritatis et veritatis. Succus herbarum agrestium: significat puritatem fidelium: que necessaria est summentibus corpori christi. Nec os frangebat: in signum quod crura christi in cruce non fuerunt fracta sicut exponit iohannes euangelista ca. xix. Accinctio renum in comedentibus: significat castitatem: quem quod dicit Greg. v. b. Acyimus pinguis cum carnis luxuria pro continentia coartatur. Baculi in manibus: significat fidem crucis: que debet esse non tantum in ore sed etiam in opere: quod pro manus significat. Calcamenta in pedibus: que sunt de pellibus mortuorum animalium significat exempla sanctorum patrum imitanda: que in fide christi passus mortui sunt debebat autem agnus in vna domo comedere: pro quod designat unitas ecclesie in qua debet eucharistia assumi et non in conventibus hereticorum. o. **L**ucum introduce etc. hic explicat moyses mandatum de sanctificatione primogenitorum. p. **S**e parabis omne quod aperit vulvum domo: id est quod primo nascitur separabis ab alijs tanquam domino obligatum ad immolandum sibi. q. **E**t quod primitivum est in pecoribus tuis. hoc additur ad restringendum illud quod erat generaliter dictum de primogenitis: quia non est intelligendum nisi de animalibus mundis: et que sunt masculini sexus: ideo subditur: Quicquid habueris masculini sexus etc.

Primogenitum iuraverat: Gen. vi. d. Per terram. s. colunam populum deducem in: intelligit christus qui per exempla patientie in humanitate sua ostensa fidelibus ad terram viventium perficitur: tibus refrigerat estum tribulationis: et sue deitatis luce depellit tenebras noctis ignorantie atque culpe.

Moralit

18 a Primogenitū rē. Greg. *Asin*^o immudiciam/ouis innocētā significat. *Asini* g p̄mogenitū oue mutare est im- mūde vite p̄mordia innocētie simplici- tate cōuētere: vt post q̄ pctōr illa egit/ q̄ vt imūda dñs respuit: ea iā agēdo p̄- ferat/ q̄ dei sacrificio iponat. *Dēs* enī in pctō nati sum^o: r̄ ex carnis delectatio- ne p̄cepti/ culpā originalē nobis p̄tray- mus. *Enī* etiā volūtate n̄ra pctōs iplica- mur. *Et* q̄ post maliciā carnis ad ino- centiā p̄uertit cordis: p̄mogenitū asini mutat oue maliciā. *s. p̄rioris vite.* Qui enī q̄lis prius fuit desinit esse: r̄ appre- hēsa carnis mūdiciā innocētā custo- dit: in oblationē dei primogenitū asini oue mutauit. *b* *Et quasi appen- sum.* Hoc male intelligentes iudei pi- ctacia vel philateria capitibus circūli- gabant: in q̄bus. x. p̄ba scripta añ ocu- los habebant. *c* *Agit cū emisisset rē.* Greg. *Dora.* Sepe conuersi in ipō auditu sue cōuersionis tranquil- litatē carnis: dona p̄pheticē: p̄dicamēta doctrine: signoꝝ miracula vel grām cu- rationū accipiūt. Postea duris tēptati- onum p̄bationibus fatigant̄: a quibus liberos se esse credebāt: q̄ si in p̄inci- pio tēptationū amaritudo pulsaret: fa- cile ad vitia redirent: a quibus nō longe recesserunt. De egypto ergo exeuntib^o e vicino bella subtrahunt: q̄ relinque- tib^o seculū quedā prius tranquillitas oñdit̄: ne in ipā tēritudine r̄ inchoa- tiōe turbati/ ad hoc qd̄ reliquerāt rede- ant. Prius ergo suauitatē securitatis sentiūt: prius pacis q̄ete nutriūt. Post cognitā dō dulcedinē tanto tolerabili^o tēptationū certamina sustinent/ quan- to in deo altius cognouerūt q̄ ament. *d* *Non eos duxit rē.* Aug. *Dic* oñdit̄ oīa fieri debere que cōsilio recte fieri p̄nt ad euitādā ea q̄ aduersa sunt: etiā cum deus apertissime adiutor est. *e* *Et armati ascēderunt rē.* Die- ro. *Aquila* q̄ nō p̄ctiosus vt putat: sed studiosus p̄bū interpretat̄ ad p̄bū. *Ubi* *xx.* posuerūt: q̄nta aut̄ generatōe ascē- derūt filij isrl̄ de terra egypti: trāstulit̄: *Et armati ascēderunt filij isrl̄ de terra egypti:* lz p̄ eo q̄ nos armati diximus: p̄m greci sermonis ambiguitatē instru- cti vel muniti p̄ter suppellectilē q̄ egyptios expoliamurū possit intelligi. *Et* vbi. *xx.* q̄nta generatōe posuerunt q̄ hebreoz lib:ros diligētē inspexerūt: nō q̄nta/ sed q̄nta scriptū asserūt: vt sit sen- sus: q̄nta aut̄ ascēderūt filij isrl̄ de terra egypti. qd̄ q̄ minus videbat̄ intelligi adūcta gnatio est. *Aquila* dō et in cete- ris r̄ in p̄cipue loco p̄prie trāstulisse d̄: sic synagogaz p̄sonant vniūsa isrl̄. *Aug.* Quinta aut̄ p̄genie. *a. f. i. d. rē.* *Strū* p̄genie i cētū annis vult cōputare: r̄ iō q̄nta p̄genie: q̄ post qua- dringētos. xxx. ānos egressus: an p̄ ho- minū generatōes hoc potū intelligēdū est ab ipso *Jacob* q̄ intrauit in egyptū: vsq; ad *moysen*/ q̄ cū p̄plo egressus est. *Jacob* enī p̄mus. *Secds* *leui.* *Tertius* *caath.* *Quart* *amrā.* *Quint* *moyses* inuenit̄. *Has* aut̄ dicit p̄genies latin^o interp̄es: q̄s geneleas vocāt greci: q̄ in euāgelio gnātōes appellat̄: r̄ nume- rant̄ p̄ successiōes hoīz/ nō p̄ num̄er̄ an- noꝝ. *Alij* aut̄ nō a *iacob* p̄ *leui* vsq; ad *moysen*: sed p̄ tribū iude numerat̄ q̄ re- galis fuit: ita vt a *phares* filio iude qui cum iuda

a virilis r̄ p̄fecti opis. b *Q* nō femini- ni: quem diligit pharao r̄ nutrit. **tuis: quicquid habueris ma-**
a *Q* non tibi: feminea enī r̄ mollia depu- tanda sunt nobis: non deo.
sculini sexus: consecrabis dō
a *Q* primordia immunde vite.
mino. Primogenitū asini a
a *Q* innocētia sequētis vite. b *Q* precio emēdate vite. *Q* id est si ita infirmus es vt ad verā innocētā nō possis perueni- re: confitere saltē et damna pctm̄ tuū. **mutabis ouē: quod si nō redē-**
meris/ interficies. *Ome aut̄ p̄* b
mogenitū hoīs de filijs tuis p̄
a *Q* s̄cōm illō *Deu.* xxxij. a. Interroga p̄res tuos r̄ dicēt tibi rē. *Et* spūaliū r̄ car- naliū patrū est legem scire r̄ fidē docere. **cio redimes. Cūq; iterrogaue-**
a *Q* in futuro consueta locutio.
rit te filij tu^o crās/ dicēs: Quid
est hoc? *Rndebis* ei: *In manu*
forti eduxit dñs nos de terra
egypti/ de domo seruitut̄. **Nā**
Q sponte vel a dño.
cum induratus esset pharao r̄
nollet nos dimittere: occidit
dñs omē primogenitū in terra
a *Q* vt supra. b *Q* qui doctus putat̄.
egypti: a p̄mogenito hoīs vsq;
a *Q* stultozum.
ad primogenitū iumentozū
a *Q* memor beneficij. *Q* vel imolabo.
b *Q* primordia boni operis r̄ cogitatiois. **Jdcirco immōlo dño omē qd̄**
aperit vuluā masculini sex^o: et
a *Q* operum vel cogitationum.
omnia primogenita filioꝝ me-
a *Q* corrigendo vel in melius
mutando. b *Q* operatione. c *Q* vel enī.
ozum redimo. Erit igitur qua-
a *Q* memoria bñficij.
si signum in manu tua/ r̄ quasi
a *Q* memoriam eternam
appēsū qd̄ ob recordationē
a *Q* cordis quib^o vidētur miracula legis.
inter oculos tuos: eo q̄ in ma-
nu forti eduxerit nos dñs de
c **egypto. Igitur cum emisisset**
a *Q* adhuc rudes inchoantes. b *Q* ad ter-
ram promissionis.
pharao populū: non eos dū-
e **xit domin^o per viam terre phili-**
stijm que vicina est/ reputans
a *Q* egressū de egypto.
ne forte pēniteret eum si vidis-
a *Q* vitioꝝ demonum.
set aduersum se bellā cōsurge-
a *Q* seculum qd̄ adhuc vicinū r̄ p̄pe.
re/ et reuerteretur in egyptū: b
a *Q* quasi suauitate securitatis fouens.
sed circūduxit per viam deser- i
a *Q* baptismū sanguie christi p̄secratū cui
vicina est via deserti que est christus.
ti: que est iuxta mare rubrum. k
a *Q* virtutibus. b *Q* de valle egypti.
Et armati ascēderunt filij isrl̄ l
e **Et armati ascēderunt filij isrl̄** l
v iij *Q* Tertio de/

a *Q* primogenitū asini rē. **De** *L*
primogenitis aīaliū imūdoꝝ q̄ lz imola-
ri nō possent: tñ erāt deo obligata: inter
ā etiā cōtinet p̄mogenitū agini: de q̄ d̄r
Mu. xvij. c. q̄ debet redimi. v. siclis ar-
genti. q̄re hīc q̄ p̄ ceteris dicit hīc redi-
mi oue imolāda loco ip̄ius: *Ad* p̄ r̄ndet **Questio**
Ra. Sa. q̄ asini fuerūt in magno adiu- **Asini**
torio filijs isrl̄ exētib^o de egypto/ portā
do mulieres r̄ puulos r̄ alia onera: r̄ iō
q̄ntū ad aliqd̄ p̄mogenitū asini fuit posi-
tū cū aīalib^o mūdīs nō q̄ imolaret̄ dño/
sed q̄ loco ip̄i offerret̄ ouis imolanda.
b *Q* *Ome aut̄ pri. rē.* Scilicet q̄ntq; si-
clis: vt h̄r *Mu.* iij. sed q̄n numeraba-
tur p̄pls quilibet dabat dimidiū sicli: vt
h̄r. j. xxx. ca. sequit̄: c *Q* *Jdcirco imo-*
lo dño rē. *Et* q̄ videt̄ verū qd̄ p̄dictū
est. *s. q̄* sacrificatio primogenitoꝝ aīaliū
intelligit̄ tñ de aīalibus mūdīs q̄ sunt
imolaticia. hoc tñ est intelligēdū si acci-
piat̄ sacrificatio p̄prie: q̄ est applicatio ali-
cuius rei ad cultū diuinū. si aut̄ accipiat̄
large. put se extēdit ad sustentationē mi-
nistroz cult^o diuini/ sic decime vel h̄mōi.
sic etiā primogenita aīaliū imūdoꝝ sc̄t̄
ficabant̄ dño inquātū redimebāt̄: vt h̄r
Mu. xvij. b. *Et* p̄cū erat sacerdotū:
excepto primogenito canis q̄ nō redime-
bat̄ vt dicit̄ cōter/ sed interficiebatur.
d *Agit cū emisisset.* Postq̄ descri- **Diuisio**
ptus est egressus filioꝝ isrl̄ de egypto:
hīc p̄se q̄nt describit̄ eoz p̄gressus. Cir-
ca qd̄ p̄mo oñdit̄ modus p̄cedēdi. sc̄do
remotio impedimenti ca. xiiij. tertio p̄ti-
nuatio itineris incepti. xv. ca. ibi: *Tulit*
aut̄ *moyses.* *Modus* aut̄ p̄cedēdi de-
scribit̄ q̄ntū ad tria: p̄mo q̄ntū ad viā/ cū
dicit̄: c *Q* *Mon eos duxit dñs rē.*
Scilicet terre egypti: r̄ iō facilis ad re-
uertēdū: cuius causa subdit̄: f *Q* *Ne*
forte peniteret eū. i. p̄p̄m. g *Q* *Si*
vidisset ad se rē. *Philisteis* qui erāt
multi r̄ fortes bellatores. vñ *Josue* r̄ si
lij isrl̄ non potuerunt eos debellare. **D**
h *Q* *Et reuerteret in egyptum.* *Ti-*
more ducti r̄ p̄pter facilitatē reuertēdi.
i *Q* *Sed circūduxit p̄ viā deserti.*
Que longa est r̄ difficilis ad reuertēdū:
r̄ tñ nihilominus filij isrl̄ territi p̄bis ex-
ploratoꝝ dixerūt: *Cōstituiam^o* nobis du-
cē et reuertamur in egyptū: vt h̄r *Mu.*
xiiij. a. *Et* multo fortius h̄ fecissent terrī-
ti a philisteis: sed cōtra h̄ videt̄: q̄ dñs
poterat eos solo nutu defendere r̄ phil-
steos delere/ sicut factū est de egyptijs.
Dicēdū q̄ philistei nōdū demeruerāt ita
puuiri sic egyptij: nec de tra sua expelli
sic chananei. r̄ iō noluit dñs q̄ irēt p̄ viā
terre philistijm: q̄ sic habuissent bellū
eoz p̄mo/ q̄s dñs delere nolebat adhuc.
k *Q* *Iuxta m. r.* *Mō* q̄ a q̄ sint rubea d̄ **Rubā**
natura sua/ lz q̄ tra i ripa est rubea r̄ cō **mare**
miscet̄ aq̄: r̄ sic videt̄ aq̄ rubea maxime
p̄pe littus. *Dicit̄* aut̄ in hebreo: *Dare*
suph. i. iūcēū vel cānosum: q̄ abūdabāt
in littoze mar? iūci vl cāne. *Secdo* descri-
bit̄ mod^o p̄cedēdi q̄ntū ad filios isrl̄/ cū
dicit̄: l *Q* *Et armati a.* *Sed* q̄nt vñ **Questio**
habuerūt arma: q̄ cū cēt opp̄si fuitu/
te ne multiplicaret̄ r̄ rebellaret̄ egyptijs
vt. s. dictū est. i. ca. nō est verisile q̄ egyptij
p̄mitterēt eos arma h̄re. *Dicēdū* q̄
habuerūt p̄ accōmodatōez ab egyptijs.
sic enī p̄mpte r̄ liberalit̄ accōmodauerūt
eis vasa aurea r̄ argētea: ita accōmoda-
uerūt etiā arma ad defēdēdū p̄ciosa q̄ eis
accōmodauerūt a p̄donib^o si occurrerēt.
v iij *Q* Tertio de/

18 Aquila cō- mendat
20 Aquila
21 Progeni- es quātū daret

Questio
Asini
Diuisio
Rubiā
Questio
an filij isrl̄ fuerint ar- mati

Cū iuda pfe suo ingressus est in egyptū vsq ad salmon qui in ipsa tribu iuda dux in terrā pmissionis intravit: sint qnq ge/neratiōes. Phares enī genuit esrom. Esrom autē genuit arā. Aram genuit aminadab. Aminadab autem genuit naason. Naason genuit salmon. a ¶ Dñs autē pce. Orige. Cum a

te tertie diei mysteriuz fuerit receptū: incipiet te deducere deus rviā salutis ostendere. ¶ Greg. In igne terror. In nube visionis lene blandimentū. Dies vita iusti. Nox pctōris. Unde Ep̄. v. b. Fuistis aliqñ tenebre: nunc aut lux in dño rē. In die per nubē colūna mōstrata est: r in noctē p ignē: qz oīpotens deus r blandus iustis/et terribilis apparebit impijs. Nos ad iudiciū veniēs: per lenitatis mansuetudinē mulcet: illos p iusticie districtiōnē terret. Aliter colūna nubis in beremo pplm pibat et splēdore ignis nō in die sed in nocte radiabat: qz christ⁹ cōuersatiōis sue exemplo ducatur se qñ

tibus p̄stans/ de iusticia sua p̄fidētib⁹ nulla luce claruit. peccatorū vero tenebras agnoscētibus igne sui amoris infulsit. Christ⁹ nubes r colūna: qz re/ctus r firmus r fulciēs infirmitatē nostrā: qz nocte lucens per diē nō lucēs: vt qui nō vidēt videāt: r qui vident ce

ci fiāt. christi quoqz sacramentū tanq̄ in die manifestū est in carne velut i nube. In iudicio vō tanq̄ in terrore nocturno: quia tunc erit magna tribulatio: tanq̄ ignis lucebit iustis et ardebit iniustis.

¶ Nu. 4. c. 1. Coz. 1. a. ¶ Ps. 104. d. ¶ Job. 9. g. ¶ Rec. 9. b

¶ Allegori. ¶ Moralit. ¶ Deo. 24. g. ¶ Nu. 4. c. 1. Coz. 1. a. ¶ Ps. 104. d. ¶ Job. 9. g. ¶ Rec. 9. b

Nico. de lyra

¶ Tertio describit modus pcedēdi q̄tuz ad id qd specialiter portabat/ cū dicit: a ¶ Tulit quoqz moy. ossa ioseph/ q in egypto remanserāt ex causis supradictis. ¶ Beñ. vlti. b ¶ Eo q adiurasset filios isrl. Licz enim moyses r alij sibi cōtemporanei adhuc nōdū essent nati: tñ in iuramēto patrū suoz fuerūt obligati. Dicit autē hic aliq̄ q Nilus pl solito inunda.

Additio

¶ In ca. xij. vbi dicit in postilla: Circa primū considerādū q sanctificatio pprie accepta.

¶ Additio. j. Sanctificatio neqz pprie neqz large videt accipi p redēptionē alicuius scificati seu deo obligati: put vt det velle postil. imo redēptio excludit sanctitatē a re sanctificata que p̄cio redimif: per qd res deo als sanctificata reddif pphana: vt ptz eo. ca. de redēptione p̄mogenitoz hoīs: r de mutatione p̄mogeniti asini in ouē: r forte in hoc loco vitium scriptoris interuenit in postilla. qz vbi dicit: Alio mō accipif sanctificatio magis large pro redēptione eius qd est dño obligatū debuisz dicere: q alio mō accipif scificatio magis large p applicatione seu obligatione alicuius ad diuina tali modo q posset redimi precio sicut hic.

¶ In eo. ca. xij. vbi dicit in postil. Postq̄ dictū est de agno paschali q̄tū p̄tinet ad p̄mū sensum q̄ historicus est rē.

¶ Additio. ij. Circa sensum sp̄iale hui⁹ p̄cepti. s. de agno paschali multa notabilia tradunt a doctorib⁹ p̄ter illa q̄ hic in postilla tradunt: sed illa p magna pte tradunt in glo. cōi: idē hic p̄mittunt. Unū tñ videt notādū q̄ inter cetera ve. le. sacrificia hoc sacrificiū videt p̄cipuū. Ad qd sciendū q̄ put cōmuniter doctores tradūt triplex est rō sacrificioz ve. le. quaz vna est ad detestationē idolatrie. Scda ē vt ille ppl⁹ s̄m ill⁹ status p̄gruentiā i dei cultū ordinaret. Tertia est vt mysteriū christi figuraret/ sicut r cetera eoz gesta: s̄m illud. j. Coz. r. c. Dia in figura p̄tingebāt illis: s̄m aut qdlibet p̄dictoz triū sacrificiū agni paschalis videt eē p̄cipuū. Primū ptz: nā in p̄sa crificiū p̄mo celebrato maxime fiebat detestatio idolatrie/ cuz israelitici adhuc in captiuitate egyptioz existeres arietē quez egyptij colebāt publice imolabāt qd erat maxime abominabile egyptijs: vñ. s. viij. f. Abominaciones enī egyptioz imolabim⁹ deo n̄fo. Scdm ptz: nā s̄m sc̄m Tho. j. sc̄de. q. c. ij. ar. v. rñdendo ad. q. sicut p circūcisionē instituebat ppl⁹ ad colēdum deū sine qua nullus admittebat ad aliq̄d legalū: sic per esum agni

¶ Rō sacrificioz vete. testam.

solito inundauerat: r sic locū vbi erāt ossa ioseph operuerat: sed moyses vt inueniret locū scripsit nomē dñi tetragrāmātō in lamina aurea: r illa p̄cessit sup aquas quousqz stetit sup se pulchz ioseph. Alij autē dicūt q̄ ouis natādo r loq̄ndo miracu lose oñdit ei locū: ap̄ qd vocata ē ouis ioseph: s̄m q̄ dicit Ps. lxxix. a. Qui deducit velut ouē ioseph. Sz ista videt ficticia: Tū qz nec glōse hebraice nec ioseph⁹ talia dicūt: licz imponat eis ab illis qui libros eozū non viderūt: Tum qz vna de causis quare ossa ioseph remanserūt in egypto fuit vt per eius sepulchrū memoria beneficio rū eius apud egyptios diutius remaneret: r sic ppl⁹ israhel diutius tracta/ retur: vt. s. dictū fuit Beñ. vlt. et ideo nō est verisile q̄ ossa ioseph essent reposita in pratis vel campis vbi aq̄ posset inundare: sed in loco valde solenni r celebri vbi aqua nō posset inundare: maxime cū tpe sue mortis esset potētissimus r a rege egypti r pplō dilectissimus / nec id qd assumif de Ps. lxxix. valet p eis: qz li ioseph nō est genitiui casus vt determinet li ouē: sed est accusatiui casus. c ¶ Astrametati rē. i. in p̄sio terre habitabilis vt fructifere egypti r des̄ti. Quarto describit modus pcedēdi q̄tuz ad itineris directionē/ cū dicit: d ¶ Dñs autē p̄ce de. eos. i. p angelū qui p̄cedebāt exer citū hebreoz vt habet se. ca. e ¶ Per diē i co. rē. q̄ nō solū oñdebat viā: sz etiā p̄tegebat eos ab ardore solis: cui⁹ calor est multū intēpatus in terra illa. f ¶ Et p noctē rē. Dicit aliqui q̄ ea dē fuit colūna q̄ obūbrabat p diē et illuminabat per noctē. vocat tamē dupli nomine propter duplex officium. Hebrei autē dicūt q̄ fuit duplex: vna per diem que in vespero recedebat peracto officio: r tunc colūna ignis subintrabat. quid autē verius sit nō bene apparet de textu: certū est tamē q̄ vtroqz modo potuit esse: quia totum illud fiebat diuino miraculo.

de terra egypti. ¶ Tulit qz moy / a a ¶ de qbus dicit iesus filius sirach q post mortē pphauerūt qz. i. ioseph: qd post mortē suā futuz erat filijs isrl pphauri: Eccl. xlix. d ses ossa ioseph secū/ eo q̄ adiuras b set filios isrl dicēs ¶ Visitabit vos de / efferte ossa mea hic vobiscū. ¶ Profectiqz d socchoth: castrame c a ¶ Signa eis. b ¶ In p̄sio egypti r deser ti vbi solitudo post finitā egypti incipit. tati sunt i ethan: i extremis finib⁹ a ¶ deus r p̄ctor.

solitudinis. ¶ Dñs autē p̄cedebat d a ¶ celestis patrie. b ¶ vitā iustoz. c ¶ le nis blandimentū.

eos ad oñdēdā viā/ p diē i colū e a ¶ vitā peccatoz. b ¶ qz terribilis iniust. na nub: r p noctē i colūna ignis: f vt dux esset itineris vtroqz tpe.

a ¶ tradunt hebrei q̄ per q̄draginta annos colūna nubis in die p̄cti sunt: ne calore solis vterent. b ¶ obscuritas veter/ testamēti. ¶ Nunq̄ defuit colūna nubis per lux euangelij.

diē: neqz colūna ignis per noctē coram populo.

per diem que in vespero recedebat peracto officio: r tunc colūna ignis subintrabat. quid autē verius sit nō bene apparet de textu: certū est tamē q̄ vtroqz modo potuit esse: quia totum illud fiebat diuino miraculo.

Additio

esum agni paschalis p̄mo ppl⁹ habuit vsū eoz q̄ ad diuinū cultū p̄tinebat: ad quē qdē esuz null⁹ incircūcisus admittebat vt. s. xij. ca. Tertiu ptz: nā s̄m sc̄m Tho. iij. pte. q. lxxij. arti. vl. in cor. q. in sacro eucharistie in quo xps p̄tinet r memoria passiōis ei⁹ p̄cipue recolit/ tria cōsiderare possum⁹. s. illud qd est sacm tm. s. panis r vinū: r i hoc potissima figura fuit mel chisedech oblatio q̄ obtulit panē r vinū. Scdm illd qd ē res r sacm: cui⁹ figure fuerūt oia sacrificia. ve. le. r p̄cipue festuz expiatiōis qd erat solēnissimū. Tertiu est effect⁹ hui⁹ sacri cui⁹ p̄cipua figura fuit māna in q̄tū habebat in se oīs saporis suauitatē: vt h̄r Sap. xvi. c. Sic r grā hui⁹ sacri q̄tū ad oia reficit mētē. agn⁹ aut paschalis q̄tū ad hec tria figurabat hoc sacm. q̄tū enī ad p̄mū: qz māducabat cū panib⁹ acymis: vñ Ro. xij. b. Edēt carnes r acymos panes. q̄tū vō ad scdm: qz imolabat ab oī multitudine filioz isrl. xij. luna qd fuit figura passiōis xpi in. xij. luna p̄mi mēsis celebrate qd ap̄ innocētiā dicit agn⁹. q̄tū enī ad effectū qz p sanguinē agni paschalis p̄tecti sunt filij isrl a deuastate angelo et educti de egyptiaca seruitute: r sic ponit figura hui⁹ sacri p̄cipua agn⁹ paschalis: qz s̄m oia eā rep̄ntat: hec ille. Et notandū q̄ luna. xij. hic p̄f gurat tā tps passiōis xpi q̄ tps institutiōis hui⁹ sacri: lz i effectu fuerint ab inuicē q̄si p vna diē naturalē distātia: vt plen⁹ dño p̄cedēte tractabit sup Matth. in qdā additiōe vbi agit de cena dñi rē. Itē notandū q̄ hoc p̄ceptū sacrificij agni paschalis est p̄mū p̄ceptū mosaice legis. s. in ordine p̄ceptoz populo israelitico a deo p moysen iniunctoz. Silt r p̄mū sacrificiū a toto pplō israelitico celebratū: vñ qz s̄m P̄hm. in. x. me taphyph. Primū in quolibet genere est mēsurā oīm q̄ sub illo genere cadūt: idē illud sacrificiū videt esse q̄si qdā mēsurā alio rū specialit̄ sub rōne figuratiua: nā sicut ad albū p accessū r recessum ceteri colores mēsurant: vt dicit P̄hs vbi. s. Sic cetera sacrificia p accessum r recessum/ ad istud q̄tū ad p̄figuratiōnē mysterij christi mēsurant: vt ptz ex iā dictis. Itē notandum q̄ sicut

¶ Ossa ioseph quō inuente

¶ 13. q. 2. c. hebron. Beñ. 50. d

Colūna ignis

dum q sicut istud sacrificiu fuit pnu a pplo i illo statu celebra tu a deo acceptu: sic etiā fuit vltimū sacrificiu in illo statu ce lebratu a deo acceptu. z hoc. s. p christū in cena: in qua qdē ce na figurā z figuratū simul christ' celebrabat dans terminū fi guris z incipies vera mysteria: qd erat qd desideratissimū ad

hūanā salutē: z iō Luc. xij. b. dixit: Desiderio desi. h pa. mā. vo. Et notādū q qz pnu z vltimū in qlibet re hz excellētiā sin gularē. pncipiū enī est qsi dimidiū toti' vt ptz in pmo Etb. vl timū autē hz rōnē finis: z p pns optimi: iō p hāc p'sideratōez hoc sacrificiū inē cetera excellētiā obtinet singularē.

Glo. ordi

Locur' est aut Ca. XIII a Phairoth q est iter mag. zc. Dige. Videam' q via papit eugēda de othon inqt cō uersi iter facite iter epaleū et magdalū qd est ptra beelsephō zc. Epaleū ascē sio tortuosa. Magdalū turris: Beel sephon ascē sio specule: vl habēs specu lā interpretat. Credebas forsitā q ostē deret de' planū iter z molle: s; ascē sio est z tortuosa. Nō enī pcliue iter est q tendit ad p'tutes / s; ascēdit anguste et difficulter: vñ Dattb. vij. b. Arta est enī et angusta via q ducit ad vitā. Est ergo iter quo incedit ascē sio tortuosa: z ascē sio specule vl hūs speculā. Ascē sio ad actus ptinet: Specula ad fidē. Ostēdit qz z in actib' z in fide multa est difficultas / mult' labor: multe enī z tēptatiōes nob occurrūt: multa offen dicula volētib' agere q dei sunt. Dein de i fide multa inuenies tortuosa: plu rimas q'stōes / obiectiōes hereticōz: p'dictiones infidelitū: hoc q iter agēdū est seqntib' dñm. S; et turris est in h itinere: de q d: Luc. xij. f. Quis vrm volēs turrim edificare nō pns sedens cōputat sumpt' s; hz vñ pficiat: p'sta ē q turris ex his ardua z excelsa p'ntib' qd videt pharao dicit: Errat istī: Apd pharaonē qui deū sequit' errare d: qz iter sapie tortuosū multas habēs diffi cultates et amfract'. Si p'stear' vñū patrē inuisibile et vñū vngitū eius ielus xpm: z vñū spm scdm: tortuosū dif ficile z inexcusable videt h infidelib'. Si dicis deū maiestat' crucifixū filiuz hoīs eē: q de celo descēdit / tortuosa vi dent hec z difficulta q audit (nisi cū fi de audiat) dicit qz errat istī. S; tu fixus esto in hac fide: scies qz de' ostēdit tibi hāc viā fidei. Qui ait tollētes de othō castra collocatē inē epaleū z magdalū. b Fugisset ppls. Dige. Fugies egyptū veni ad ascē sionē opis z fidei z ad edificatū turr': veni ad mare: z oc currūt tibi fluc' tēptationū. vñ. ij. Ti motb. ij. c. Qui enī volūt pie viuere i p'pō psecutionē patiunt: qz tēptatio vi ta nra est sup frā s; si moysen. i. legē dei seqnt' egypti' te i'sectat. S; vide qd fiet. Leuauit inqt angel' dñi q ancede bat castra isrl' z abiit p' illos. Leuauit z colūnā nubis a facie eoz: z stetit post illos: z itrauit inē castra egyptioz z is raelitaz: hec colūna nub' pplo dei effi ciat mur': egyptijs iponit tenebras: nō trāssert colūna ignis ad egyptios: vt videāt lucē s; nub: vt i tenebr' maneāt qz dilexerūt tenebras: nō lucē. Et tu q si ab egyptijs recedas: si d' p'tate dmonū fugias: vide q'ta tibi pparant auxilia: dūmō i fide fort' pmaneat: nec egypti oū eqtat' z qdrige pterreat: nec recla mes d' dei legē. i. moysen dicēs tāq' nō eēt sepulcra i egypto ita eduxisti nos

Locur' e Ca. XIII a aut dñs ad moysen dicēs: Loqre filiys is rael reuersi castrame a Tenē e regiōe phairoth / q est inē a Turris ciuitas in confinio egypti ad quā iudei in captiuitate babylonica tpe hie remie confugerūt. b Locus in deserto. magdalū et mare contra beel se phō: In p'spectu eius castra po net sup mare. Dicturusqz ē pha c a Joseph' dicit q ex vna parte mons in rao sup filiys israel: Coartati sūt d trāsgressibilis: ex altera mare coartabat. in terra: conclusit eos desertum: q vt supra. Et indurabo cor ei': ac psequet' e q gloriosus apparebo. q demerso. vos: z glorificabor i pharaōe: z f in oī exercitu ei': sciētqz egyptij / qz ego suz dñs. Fecerūtqz ita. Et s nūciatū ē regi egyptioz q fugis set ppls: immutatūqz est cor pha b raonis z seruoꝝ ei' sup pplo: et dixerūt: Quid volumus facere vt dimitterem' israhel ne seruiret q superbiā volubilis seculi. nobis: Junxit ergo currū z oēm i populū suum assumpsit secum: a Cōtra fidē sancte trinitat' pugnaturus. b Als sercentos. c Egregios milita. Tulitqz trecētos cur' electos: k z quicqd i egypto currū fuit: et q maiores. q militie diaboli. duces totius exercitus. Indura uitqz dñs cor pharaonis regis a Corpaliter vel spūaliter. q Qui volūt pie viuere in xpo psecutionē patiunt vt re trabant. ij. Timorib. ij. c. b Sanctos. egypti / z psecut' est filios israhel. a De egypto. b Insuperabili potētia. At illi egressi erāt i manu excel sa. Cūqz psequerēt egyptij vesti gia precedentū: reperūt eos in castris super mare. † Dis eqtat' z currus pharaonis z vniuersus exercitus erāt in phairoth cōtra q acrius temptādo. beelsephō. Cūqz appropinqsset n pharao / leuātes filij isrl' oculos / viderunt egyptios post se: Et ti muerunt valde. Clamauerūtqz ad dominū: z dixerunt ad moy / o

Nico. de lyra

isrl' trepidatio / ibi: Cūqz appropinqs set. tertio moysi asscuratio / ibi: Et ait moyses. qto ppli saluatio / ibi: Tollēt qz se angel'. qnto egyptioz submersio ibi: Itaqz aduenerat vigilia. Circa pri mum dicit: b Reuersi castra. ali quātulū reuersi sunt dñs egyptū de p cepto dei: vt pharao z ei' exercit' cre derēt eos errare in itinere: maxime qz posuerūt castra in loco valde piculoso eis / vt prima facie videbat: vt sic pha rao eos fort' inseqret: z insequēs ipe cū exercitu suo s' mergeret: vñ s' dicit: c Dicturusqz est. miserat enim ex ploratores ad sciēdū qliter pcederēt: z sic oī die sciebat statū eoz: et ideo cū audiuit q posuerāt castra in illo lo co dixit: d Coartati sunt in ter ra. Cui' causam reddit iosephus dicēs q ex vna pte habebāt mare: z ex alio late re montē magnū z asperrimū: z sic nō patebat eis fuga nisi ex illa pte p quaz venturus erat pharao cū exercitu ptra eos. e Et indurabo cor ei'. hoc expositū est. s. iij. ca. f Et glori fi cabor in pha. S; hāc p'm Tullius est lō ge lateqz patēs pconiū. Ex submersiōe aut pharaonis in mari rubro p'te di uina pconiū dei diffusum est lōge: qz vsqz ad ista tpa: z late: qz per orbē vni uersum vbi habet' noticia huius facti. g Et nūciatū est re. egypt. ab ex ploratorib' suis q fugisset ppls: qz cū viderūt exploratores q vltra triū die / rūviā pcedebāt: cognouerūt q nō ibāt solū ad sacrificandū: sed ad totaliter re cedendū. h Immutatūqz ē cor pha. zc. qz coegerāt eos exire: vt dicitū est. s. xij. ca. z mōvolebāt eos co ge re ad redeundū. i Junxit q cur. nō p seipm sed p ministros. k Tu litqz trecētos cur. Sed qrit vñ ha buerūt eqs cū inuēta eoz mortua fue rūt: vt. s. dicitū est. ix. ca. Dicedū q illa mortalitas fuit tm sup aialia q erāt in campis: vt ibidē dicitū fuit: eq autē for tiores z p'ciosiores i domib' p'habant: multi etiāz de pplo pharaonis fecerūt cōfugere seruos suos z anialia in do mos ad saluandū eos: vt ibidē dicit: l At illi. s. filij israhel. m Egressi erāt in manu excel. i. in p'tate diuina vt ptz ex p'dictis. n Cūqz appro pinq'ssent. Dic pnr describit popu li israhel trepidatio: qz videbāt super se venire valde magnā multitudinē z bñ armatā z doctā ad preliū: nec patebat eis fuga: vt ptz ex p'dictis. o Et dixerūt ad moylē. timore turbati. * Forsitā nō Moralit'. a Locus e aut do. In hoc ca. agit de pharaonis z sui ex exercitus infecutiōe post pplm isrl' de ser uitate emissuz: vt ipm reduceret ad pri stinā seruitutē: p quē significat' diabo lus cū angelis suis: q exētes de serui tute sua i pctis eno:mib' trāseūtes: ad meliorē vitā toto conatu nitit' ad pristī nā reducere vtilitatē / imitredō eis for tiores tēptatiōes z p'citādo ptra eos tribulatiōes vt talib' fra cti: itez ei' se subijciāt puituti sic filij isrl' territi dicebāt moysi: y v * Recede a nobis

Doralit

Tullius

Questio

† Jos. 24.9

Doralit

Ca. dly.

Locur' e aut Ca. XIII a Dic pnr describit remotio i pedimēti: vbi sic pcedi tur: qz pmo describit pharaōis infecutiō. scdo ppli isrl' trepidatio

tiores tēptatiōes z p'citādo ptra eos tribulatiōes vt talib' fra cti: itez ei' se subijciāt puituti sic filij isrl' territi dicebāt moysi: y v * Recede a nobis

Nota a **Forfitan** nō rē. **Orig.** Nec fatiscētis in tēptatione ani mi vba sunt: brūs est q̄ sic tēptationes excipit/ vt nulla ei cogi tatio ambiguitatē obrepāt. **Petro etiā dicit** **Matth.** xiiij. d. **Hodie** f. dei grē dubitasti. **Tēptatio** r̄ fragilitatis hec ver ba sunt. **Alioqn** falsuz est. **Delius** est enī in heremo mori q̄ egyptijs seruire. **Qui enī** in heremo mori: hoc ipso q̄ sepat

est ab egyptijs. i. rectorib⁹ tenebrarū: r̄ a ptate sathane habuit aliquē pfectū etiā si ad integrū nō potuit peruenire. **Delius** est enī pfectā vitā querēti in iti nere mori q̄ nec p̄ficiat. **Enī** eoz vide tur falli opinio: q̄ dū arduū r̄ periculo sum iter virtutis exponunt: nec incipi endū iudicant. **Delius** est enim in iti nere mori q̄ inter egyptios necari: et falsis atq; amaris fluctibus obrui.

Questio **Egyptios enī quos rē.** **Aug.** Sicut enī vidistis egyptios hodie nō apponetis amplius videre eos in eter nū tēpus. **Quomō** aut sunt accipiēda hec verba / cū viderint postea israelite egyptios: an qz isti qui tunc videbant / nō eos ulterius viderunt: qz r̄ illi mor tui sunt qui sequebant: r̄ isti oēs quis qz die mortis sue. **Posteri** hō eoz vi derunt posteros illoz: **An** nō eos vi debitis sicut hodie: intelligendū est nō sic hodie psequētes r̄ inimicos: vt nul la sit q̄stio: nec de eterno tpe qd̄ hic po suit: qz r̄ si videbūt se vtriq; tpe refur rectionis / nō sic vt hodie. **Quid** clamas ad me rē. **Brego.** Voces apud aures dei nō faciunt vba nostra / sed desideria. **Eternā** enī vitā si ore pe timus nec corde desideram⁹ clamātes tacem⁹. **Sido** corde desideramus / ore tacem⁹ / tacētes clamam⁹. **Enī** in here mo cū ppls vocibus p̄strepere: r̄ moy ses a strepitu v̄boz taceret: silens au dit r̄ dicit ei: **Quid** clamas ad me: **An** desiderio enī clamor secret⁹ nō puenit ad aures humanas / diuinas replet.

Orig. **Nulla** vox moysi audir̄ / et dñs dicit: **Quid** clamas ad me: **Selim** scire quomodo scī clamāt sine voce ad deū. **Apls** ad **Gal.** iij. a. dicit: **Quia** dedit deus spiritū filij sui in cordibus nr̄is clamātē abba pater. **Et** addit ip̄e: spūs interpellat p nobis gemitib⁹ in e narrabilibus. **Et** iterum **Rom.** viij. e. **Qui** aut scrutat corda scit quid deside ret spūs. **Sic** q̄ postulante spūsctō p si lentiū clamor scōz audir̄. **Subē** moy ses v̄ga pcutere mare: vt ingrediente p̄lo dei cedat: r̄ aque q̄ timebant dē r̄tra leuaq; mur⁹ effecte / nō solū p̄nciē nesciāt: s; etiā munimē exhibeāt / solidi tatē recipit liquor: r̄ solū maris arefcit in puluerē. **Honitātē** creatoris intelli ge / si volūtate ei⁹ obtēperes / si legē ei⁹ sequaris: elemēta tibi p̄tra naturā ser uire cōpellit. **Audiui** a maiorib⁹ tradū tū q̄ singulis tribubus singule aquaz diuisiones facte sunt / r̄ ppria vnicuiq; via. **Idq;** ostēdit ex eo qd̄ dicit: **P̄.** c. xxx. b. **Qui** diuisit mare rubrū in di uisiones rē. **Et** alibi. **lxvij. f.** **Ibi** benia min minor in stupore: **Principes** iuda duces eoz: p̄ncipes cabulō et p̄ncipes neptalim. **pprius** vnicuiq; tribui enu merari videt̄ ingressus. **Apls** baptis mū in moyse cōsummatū dicit in nube r̄ in mari / vt r̄ tu qui baptizaris i chri sto in aqua et in spū: scias te insectari egyptios / r̄ ad seruitiū reuocare recto res. **f. mūdi** r̄ spiritales neq̄rias quib⁹ aū seruisti. **Sed** tu descēdis in aquā: r̄ euadis incolumis: et nouus ascendis peccatorum

Quō facti clamant si ne voce ad deum

Dissozi.

Quō facti clamant si ne voce ad deum

pectōz sordib⁹ ablut⁹: parat⁹ ad cātādū nouū cāticū. **Egyptij** i seq̄ntes mergunt̄ in abyssum r̄ si rogare vident̄ iesuz / ne eos itez mergat in abyssū. **Orig.** **Aliter** si egyptū fugias. i. i. g ratic tenebras: si seq̄ris moysen. i. dei legē: occurrat autē ma re. i. tradicentiū fluct⁹: pcutē r̄ tu oblutates vndas v̄ga mo ysi. i. v̄bo legis r̄ vigilātia scripturaz / iter tibi disputado p ad uersarios p̄ade / r̄ cedēt vñ victori: mi rātib⁹ r̄ stupore desiris: q̄ aū dīce bāt / legitimis disputatiōnū lineis rectū fidei iter secabis: r̄ i tātū doctrie v̄bo p̄ficiēs: vt auditores tui q̄s in v̄ga le gis erudisti / iā d̄ egyptios velut fluct⁹ maris insurgāt / nec solū ipugnēt: sed r̄ supērent r̄ extinguat. **Extinguit** enī egyptiū q̄ nō agit opa tenebrar / q̄ nō carnaliter / sed spūaliter viuūt: q̄ cogita tiōes sordidas vel corde expellit: vñ oī no nō recipit: **fm** illd̄ **ep̄.** vi. c. **Assu** mētes scutū fidei: vt p̄positis oīa mali gni ignita iacula extingueret: s; h̄ modo possumus etiā egyptios hodie videre mortuos et ip̄m pharaonē: si tāta fide viuam⁹ / vt de⁹ p̄terat sathanā sub pe dib⁹ nr̄is velociter p̄sum ch̄ristum.

Collēs se. **Strab.** **Angelus** q̄ nunci⁹ interpretat: significat doctores q̄ nobis p̄cepta vite annūciāt / r̄ cū nube .i. sciētia scripturaz castra isrl. i. eccliaz

Collēs se. **Strab.** **Angelus** q̄ nunci⁹ interpretat: significat doctores q̄ nobis p̄cepta vite annūciāt / r̄ cū nube .i. sciētia scripturaz castra isrl. i. eccliaz

Alco. de ly. **Forfitā** nō rē. **B** dixit ironi ce desp̄tes se posse euadere. **Ho** ne iste. **Doc. n.** dixit sibi aliq̄ d̄ p̄plo vt satis videt̄ ex v̄bis p̄posito filioz isrl dicitū moysi r̄ aarō. **s. v. ca.** **Fete** re fecistis odorē nr̄m: videat de⁹ r̄ in dicet rē. **Et** ait. **Hic** p̄nt̄ pontē moysi assecuratio / dicit̄. **Holi** te ti. **Quia** auxiliū dei qd̄ est fort⁹ ad est nobis. **E** state. securi: **Et** videte. i. facta ei⁹ magna r̄ inaudita. **Egyptios.** **f. q̄les** nūc videtis. **f. viuos.** **h** **Meq̄.** **Sed** bñ postea viderūt eos mortuos sup lit⁹ mar: vt **h̄. j. e. ca.** **i** **Dñs** pug. **Ita** q̄ nec pugnare nec etiā loq̄ necesse erit vob. **Dixit** q̄ dicit̄. **Et** qz p̄ h̄ mo yles esset assecurat⁹ de dei adiutorio: nō tñ cessabat ab orone / qz de⁹ adhuc vult rogari a scis ad eoz meritū d̄ his q̄ vult facere. **Q** autē d̄ h̄: **Quid** cla. ad me: nō est p̄ h̄ intelligēdū q̄ eius oīo deo displiceret / s; vt ostēderet exau dita. vñ subdit: **Q**re filij isrl vt p̄fi ciscant. **Seq̄t:** **Et** sciēt. **Per** ex periciā flagelli. **m** **Tollēs** se. **Hic** p̄se q̄nt̄ describit̄ p̄pli isrl saluatio r̄ p̄mo ab aggressu aduersarioz / cū d̄: **n** **Abijt** post. **Ita** q̄ angel⁹ posuit se inter exercitū egyptioz r̄ filios isrl.

Recede a nobis vt serui am⁹ egyptijs: **Alto** mell⁹. n. est seruire qz mori i solitudine. **Sz** h̄ subdit: **Et** ait mo. **Per** moyse q̄ interpretat̄ extract⁹ de aq̄s: intelligi pōt iterioz hō extract⁹ a fluxu carnis q̄ rep mit frozē sensualitatis p̄fides de auxi lio diuēstutis q̄ solet assistere i casib⁹ desp̄tis. **is** subdit: **m** **Tollēs** se. **Per** quē intelligit̄ ch̄rist⁹ q̄ **Esā. ix. b. d̄.** magni filij angelus: **fm** translationē septuaginta interpretū. **Mā** ip̄e apponit se diabolo et exercitui ei⁹ **fm** qd̄ dicit̄ **i. Cor. x. c.** **Fidelis** de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis / s; faciet cū tēptatione p̄cutū vt possit̄ sustinere.

Recede a nobis vt serui am⁹ egyptijs: **Alto** mell⁹. n. est seruire qz mori i solitudine. **Sz** h̄ subdit: **Et** ait mo. **Per** moyse q̄ interpretat̄ extract⁹ de aq̄s: intelligi pōt iterioz hō extract⁹ a fluxu carnis q̄ rep mit frozē sensualitatis p̄fides de auxi lio diuēstutis q̄ solet assistere i casib⁹ desp̄tis. **is** subdit: **m** **Tollēs** se. **Per** quē intelligit̄ ch̄rist⁹ q̄ **Esā. ix. b. d̄.** magni filij angelus: **fm** translationē septuaginta interpretū. **Mā** ip̄e apponit se diabolo et exercitui ei⁹ **fm** qd̄ dicit̄ **i. Cor. x. c.** **Fidelis** de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis / s; faciet cū tēptatione p̄cutū vt possit̄ sustinere.

Recede a nobis vt serui am⁹ egyptijs: **Alto** mell⁹. n. est seruire qz mori i solitudine. **Sz** h̄ subdit: **Et** ait mo. **Per** moyse q̄ interpretat̄ extract⁹ de aq̄s: intelligi pōt iterioz hō extract⁹ a fluxu carnis q̄ rep mit frozē sensualitatis p̄fides de auxi lio diuēstutis q̄ solet assistere i casib⁹ desp̄tis. **is** subdit: **m** **Tollēs** se. **Per** quē intelligit̄ ch̄rist⁹ q̄ **Esā. ix. b. d̄.** magni filij angelus: **fm** translationē septuaginta interpretū. **Mā** ip̄e apponit se diabolo et exercitui ei⁹ **fm** qd̄ dicit̄ **i. Cor. x. c.** **Fidelis** de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis / s; faciet cū tēptatione p̄cutū vt possit̄ sustinere.

Recede a nobis vt serui am⁹ egyptijs: **Alto** mell⁹. n. est seruire qz mori i solitudine. **Sz** h̄ subdit: **Et** ait mo. **Per** moyse q̄ interpretat̄ extract⁹ de aq̄s: intelligi pōt iterioz hō extract⁹ a fluxu carnis q̄ rep mit frozē sensualitatis p̄fides de auxi lio diuēstutis q̄ solet assistere i casib⁹ desp̄tis. **is** subdit: **m** **Tollēs** se. **Per** quē intelligit̄ ch̄rist⁹ q̄ **Esā. ix. b. d̄.** magni filij angelus: **fm** translationē septuaginta interpretū. **Mā** ip̄e apponit se diabolo et exercitui ei⁹ **fm** qd̄ dicit̄ **i. Cor. x. c.** **Fidelis** de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis / s; faciet cū tēptatione p̄cutū vt possit̄ sustinere.

Recede a nobis vt serui am⁹ egyptijs: **Alto** mell⁹. n. est seruire qz mori i solitudine. **Sz** h̄ subdit: **Et** ait mo. **Per** moyse q̄ interpretat̄ extract⁹ de aq̄s: intelligi pōt iterioz hō extract⁹ a fluxu carnis q̄ rep mit frozē sensualitatis p̄fides de auxi lio diuēstutis q̄ solet assistere i casib⁹ desp̄tis. **is** subdit: **m** **Tollēs** se. **Per** quē intelligit̄ ch̄rist⁹ q̄ **Esā. ix. b. d̄.** magni filij angelus: **fm** translationē septuaginta interpretū. **Mā** ip̄e apponit se diabolo et exercitui ei⁹ **fm** qd̄ dicit̄ **i. Cor. x. c.** **Fidelis** de⁹ q̄ nō patiet̄ vos tēptari supra id qd̄ potestis / s; faciet cū tēptatione p̄cutū vt possit̄ sustinere.

mortuos: et ut haberent arma eorum ad defendendum se contra hostes insurgentes. Ad secundum potest dici quod desertum ethiopiae de quo fit primo Numeri xxxiii. non est illud de quo dicitur ca. pcedenti quod est ex parte egypti: quod post transitum maris non legitur filii israel appropinquare egypto. vñ ca. se. dicitur: Tulit autem moyses israel de mari rubro: et ingressi sunt desertum sur

a potentia ineffabile. maris: et manum magnam quam exera a viso miraculo. In initium sapientie timor cuerat dominus contra eos. Timuitque dominus: Eccl. j. b. a cuius probauerat potentiam. b fide in pmissio intellexerunt. pplis dominum et crediderunt dominorum moysi seruo eius.

sertum sur: et non dicit desertum ethiopiae: et tñ si egressi fuissent ad ripam egypti: ingressi fuissent desertum ethan: ut patet ex dicitur: et id est ethiopia de qua fit primo Numeri xxxiii. est aliud desertum eiusdem nominis: sic in ve. te. frequenter diuerse ciuitates et loca eodem nomine noiantur. a Et manum magnam. i. iusticie sue potestate: cetera patet.

Additio

In ca. xiii. ubi dicitur in postil. Et viderunt egyptios mortuos. Additio. Opinio Iosephi in hoc loco non videtur tenenda: nam secundum eam oportet dicere quod desertum ethiopiae est duplex: vñum contra mare et aliud ultra: quod non habet ex textu. Sed planius ista sonat: quod id est desertum ethiopiae: in quo fuerunt statim postquam recesserunt de socoth et desertum ethan in quo fuerunt post transitum maris: ut patet secundum istam bene intuenti. Quod autem postil. approbando predictam opinionem dicit non esse verisimile quod de deduceret eos ad terram aduersario: pcedendum est: scilicet ex hoc non concludit suum intentum: nam mare rubrum erat in partibus partium quod est egypti: ut patet ex hoc quod in tribus diebus accesserunt ad eam filii israel: sed non onerosi: et exte debant versus ad terram. pmissiois: terminando eam secundum plagam orientalem: ut habetur. j. xlii. ca. in textu et in postil. et sic filii israel transientes per littus maris secundum eam longitudinem spaciose ab egypto: et appropinquarent terre. pmissiois: et sic verum est quod post transitum maris filii israel non appropinquarent egypto: sed magis elongauerunt se. Unde desertum ethiopiae intelligendum est eadem idem ut dicitur est: et totum exilium contra et prope mare rubrum: et est magnus desertus: cuius vna pars est prope egyptum: in qua parte ingressi sunt maris: et alia pars est remotior ab egypto: in qua parte continetur desertum sur: quod dicitur quodammodo pericula in quodammodo toto: et id dicitur in sequenti ca. quod egressi de mari rubro ingressi sunt desertum sur. et Num. xxxiii. a. quod cum transissent per medium maris rubri iuerunt in desertum ethan.

Dare rubrum. qtu

Desertum ethan

Glo. ordi.

Canticum cecinit re. Ca. XV. Orige. Multa cantica legimus in scripturis: sed hoc primum omnium est: quod egyptiis et pharaone submerso post victoriam cantatur. Hos enim sanctorum est: ubi aduersarij vincunt (quod sciunt non sua virtute: sed dei gratia victoria facta) hymnum deo glorificationis offerre. Accipiunt tamen canentes tympana in manibus: sicut de maria et Aaron refertur. Et tu ergo si mare rubrum transieris: si egyptios mergi videris: et pharaonem precipitari in abyssum: potes hymnum deo gratanter canere: et dicere: Latet dominus gloriose etc. Dignus autem hoc dices: si habueris in manu tua tympanum. i. si carnem tuam crucifixeris cum vitis et cocupisceris. b Glo. riouse. Id est. Non sufficit glorificatio est. aliud est enim glorificari: aliud gloriose glorificari. Cum enim christus carnem pro nobis suscepit glorificatus est: qui veniit querere quod perierat: non tamen gloriosus: quod non habebat speciem neque decorem. Glorificatus est cum venit ad crucem et protulit mortem. vñ Joh. xvii. a. Venit hora: clarificatus filium tuum etc. Erat ergo ei gloria passio crucis ubi et glorificatus non gloriose quidem: sed humiliter. vñ. Phil. ij. a. Humilianit semetipsum factus obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. Et Sap. ij. d. Sorte turpissima condemnauit eum. In his ergo glorificatus est: sed humiliter non gloriose. vñ Luc. xlii. d. Quia oportebat pati christum et sic intrare in gloriam suam. Cum veniit in gloria patris et angelorum iudicare terram: et verum pharaonem. i. diabolum interficiet spiritu oris sui: cum refulgebit in maiestate patris: tunc gloriose glorificabitur: cum omnes honorificabunt filium sicut honorificant patrem. c Magnificatus est. In signis egypti: sed gloriose magnificatus est: quod pharaonem et exercitum eius submersit. Vel magnificatus est: miracula ante passionem faciendo: predicando: in cruce moriendo: sed gloriose magnificatus est: cum resurrexit victor: victo diabolo spoliato inferno.

Dignificari

Dyftice

Ca. XV. Submersis hostibus. Canticum cecinit moyses et filij israel canticum a se inuicem hortantes b ore corde ope. c hymnum victori. hoc domino: et dixerunt. Cantemus domino: gloriose enim magnificatus est: equum et ascensorem deiecit in mare. Fortitudo mea et laus mea dominus: et factus est mihi in salutem. Iste deus meus

pugnator. Circa primum dicitur: b Latet dominus. Per hoc de signat quod inuicem se inuitabant ad dei laudem. c Gloriose ei. Et submerione enim egyptiorum longe lateque diffusum est preconium sue magnitudinis. d Fortitudo mea. s. effectiue. e Et laus mea. s. materialiter: quod ex eius facto habuerunt materia laudis. f Iste deus. Dicitur hebrei quod li iste facit demonstratores ad sensum: quod filij israel videbant deum et ostendebat cum digito super mare rubrum: in alio tamen similitudine visibili: quod deitas non potest sic videri. vñ dicitur quod clarus tunc vidit deum populus quod propheta postea: sed istud de scriptura non habet auctoritatem. id eadem facilitate interpretari quod pharaonem cum populo parum ante moysen acriter et iniuste murmurasset: nec est visibile quod scriptura tanta dei descensionem tacuisset: id dicitur quod est ibi demonstratio ad intellectum: accepta tamen ex effectu visibili. Moralit. b Latet dominus. Dicitur ponit gratiam Ca. XV actio pro dei beneficio prebito in egyptiorum submersioe et populi israel liberatione: nec est hic querendus alius sensus mysticus: nisi quod per hoc docemur deo gratias agere de beneficiis acceptis: et quia talis gratitudo est dispositio ad alia beneficia a deo recipienda: ideo in eodem cantico subditur propheta de habitatoribus terre chanaan terrendis et debellandis cum dicitur. Ascenderunt

Replica

Replica correctorij contra Burgensem. In ca. xlii. postilla to: disputat materiam de ingressu et egressu maris rubri: quibus dicitur quod ex eadem parte que ingressi sunt egressi diebant: alijs dicitur quod ingrediens ex vna parte a parte opposita egressi sunt. Prima opinio acceptat Burgensem. secundam postilla. cum iosepho: et postil. soluit rationes factas pro opinioe Burgensem. sed Burgensem non soluit rationes iosephi et postil. Opinio Burgensem tenet ad duo facta dubia: vñum quod mare rubrum non diuidat inter egyptum et terram. pmissiois: sed sunt site in vno et eodem litore: et putat iosepho ibi nato et notat dicitur de huiusmodi stare Burgensem. quod non fuit ibi. Sed dubium quod filij israel non mare rubrum transierunt in latum quibus in eo per aliquod spatium longitudinis ambulassent: quod tamen sit mortalitas Glo. ordi. huiusmodi sensui cum Burgensem. non videtur conuenire. Glo. naq ordinaria mare rubrum baptismum dicit: egyptios sequens versus ad mare pertransiit dicit: fugientes igitur ad mare rubrum relictos a tergo videt mortuos: quod per baptismum perita peccata delent: prout egyptij versus ad mare: et pertransiit versus ad baptismum etc. quod in glo. continetur. si igitur ingressi mare regressi sunt ad eadem partem litoris: ad terram accedentes ad baptismum reuerti sunt ad partem per mortalitatem: et sic filij israel post transitum maris figuraret aduocatum redentes: quod tamen non videtur conuenire: quod hi et illi dicitur transito mari casset huiusmodi deo gloriose. hec in glo. in effectu.

Glo. ordi.

de equatu salutis erat. Cum ceteris apostolis missus egror salutem et languentibus presertim sanitate: ubi diabolo se subtrauit: quod per buccellam in eum intravit equus sathane factus et illi habentis ductus contra dominum equantibus. Dicitur quod percutores equi sunt hinc inde: sed hinc angelos malos quod agunt ascensores: et id feroces sunt. Si videris percutorem tuum nimis seuerum: scito quod ab ascensore perurget et id seum etc. et truculenter. e Iste deus. Orige. huiusmodi et de erit meum et presertim mei. Patet enim quod nos fecit et genuit: presertim est quod dicit Joh. xvi. b. Gado ad preem meum etc. Si ergo agnosca quod deus meus sit: glorificabo eum: si etiam quod presertim mei: exalabo eum.

Di. dely.

Canticum cecinit moyses. Dicitur ponit gratiam actio pro dei beneficio prebito in egyptiorum submersioe et populi israel liberatione: nec est hic querendus alius sensus mysticus: nisi quod per hoc docemur deo gratias agere de beneficiis acceptis: et quia talis gratitudo est dispositio ad alia beneficia a deo recipienda: ideo in eodem cantico subditur propheta de habitatoribus terre chanaan terrendis et debellandis cum dicitur. Ascenderunt

Diuisio

Moralit

Ascenderunt

tabo est. Altior enim intellectus est quod christus ut vni dei co stringat et vniat vitate: deum suum dicit que natura patre nouit.

minibus / qm carnes sunt. Tertio vbi pharao dicit ad ioseph qm sps dei est in te. Quarto vbi digitus dei est hic. Quito in hoc catico: Disisti spm tuu et coopuit eos mare. Notem aut spiritum dei no solu ad bnificia: sed etia ad vindicta memora ri: vn supra p spiritum ire tue diuisa est aq. Spiritus g dei sps

Ternistratores

Dns enim nome est illi: et no est vlla creatura cui dñs no sit. Quadrigas pharaonis et exercitu ei piecit in mare. Electos ascensores ternistratores demersit in mare rubru. Pharao velut potetio i malicia: et regnu neqtie tenes: qdrigas air: no illi sat est vnu equu ascendere / s3 plures simul agit: et toto verbere cogit: qs cuz videris in luxuria turpiores: in credulitate sciuo res / in auaricia teriores: scito de qdri gis esse pharaonis: qs curru suo sub iugat: in ipis ferit et volitat per aptos sceleru campos effusa habenis. Snt alij ascensores electi: s3 ad maliciam. Orige. Ternistratores id dicunt: qz triplex est hoib peccadi via. In factio eni / in dicto / et in cogitatione peccant. Ideo ternistratores p singulos dicunt: qz istas tres i nobis possidet vias peccadi: et semp speculat et agit insidys. vt aut ille ex misero hoie sermonē malū eliciat: aut ille iniquū opertor qat: aut ille cogitationē pessimā rapiat. Deniqz semē verbi dei vbi cadit et deperit / triplex describit locus: secus viā / in spinis / in petrosia. Contrario terra bona affert triplicē fructū sexagesimum / centesimū / tricesimum. Matth. xij. a. Triplex eni est etiā bn agendi via: qz vel opet: vel cogitatioe vel vbo aliqd boni agit: vn ait apus j. Coz. iij. b. Qui edificat supra fundamentū argentū aurū lapides p̄cio / sos: triplicē bonoz indicās viā. Et maloz dicens ligna fenū stipulā. Isti ergo ternistratores snt angeli nequā q in his vijs obpūat / vt quēlibet agāt in pctm / quos merget dñs in mari rubro: et ignitis fluctib tradet in die iudicij: et penaz pelago teget. b De scenderūt in pfundū rē. Orige. Quia. s. tales no erāt lapides de qb suscitarent filij abrae. S3 qui amarēt pfundū et liquidū elementū. i. amarā et fluxā p̄sentū voluptatē. Un de ipis dicit: Demersi sunt qsi plumbū in aq valdidissima. Pctores graues sunt: et iniqtas sup talētū plūbi legiē sedere. Inde iniq mergunt in pfundū quasi plumbū. Sacti vō ambulāt sup aqs qz leues sunt: et pcti pondere nō grauant. Xps sup aqs ambulauit q vere pctm nō fecit. Ambulauit et petr sed paululū dubitauit. habuit enim aliqd plūbi: ppter qd dicit ei Matth. xij. d. Hodice fidei qre dubitasti: Dēs ergo p ignē saluānt: vt si forte de specie plūbi qēq fuerit admixtū: ignis decoquat et resoluat / vt efficiant oēs aurū optimū: qz aurū terre illius optimū quā habituri snt scit: et sicut formax pbat aurū: ita hoies iustos tribulatio. Veniendū est g oibus ad cōflatorij: Dal. iij. a. Sedet eni dē et conflat et purgat filios iuda. Si qs multa opa bona et parū iniqtatis attulerit: illud parū tāq igne resoluē et purgat: et totū remanet aurū purū. Si qs plūbi attulerit: plus exurit vt amplī decoquat: vt et si parū tū aliqd auri purgati resideat: qui vō tot plūbeus venit: demergit qsi plumbū in aq valdidissima. c Adisisti irā tuā. Aug. Alia lra: Disisti spm tuuz et coopuit eos m. rē. Ecce iā qnto cōmemorat sps dei vt in hoc nūero accipiamus etiā illud qd dicit est Exo. viij. e. Digitus dei est hic. Primo sps dei ferebat sup aqs. Scdo nō gmanebit sps me in istis ho

a dicit fact. b nō me. c christi q ait: Eado ad patre meū et patrevr: Job. xij. d et glorificabo euz: de patris mei a a Ideo. q nō mō glificabo. b hostes. s. viuisibiles et inuisibiles expugnans p nobis. qz nō est qui resistat volūtatī sue. a et exaltabo eum. Dñs qsi vir pugnator: omipotens nomen eius: c alij quadrigas. q vt supra. Currus pharaonis et exercitū ei a alij ternistratores. q capitalia vitia vel demones illis vitijs p̄sidentes. piecit in mare. Electi principes eius submersi sunt i mari rubro: q inferni. b abyssi operuerūt eos: descēderūt e a qz duri et lapides adorabāt. in pfundū quasi lapis. Dextera tua dñe magnificata est in fortitudine: dextera tua dñe percussit a diabolu. b qz inde multū glisus ap inimicū: et in multitudine glori paruisti. q a solio supbie. q diabolu et vitia. q vel meos. rie tue deposuisti aduersarios nostros. Adisisti iram tuā q deuora b uit eos sicut stipulā: et in spū furo ris tui cōgregate sunt aq. Stetit vnda fluens: cōgregate sunt abyssi in medio mari. Dixit inimicus: a de egypto recedētes. b domestica sibi temeritate et supbia loquitur bec. c diuersis vitijs vel torzoribus. Persequar et comprehendā: diuidā spoliā: implebitur ania mea. a aperiam. b omēs modos fallendi. c spiritualiter. Euaginabo gladiū meū: interficiet tuus et operuit eos mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis habuerūt malis gratibus eoz: et quia propter dictā cōgregationē secuti sunt hebreos et submersi. k Stetit vn. flu. i. aq de natura sua fluida stetit cōtra naturā suā sic mur erecta. l Cōgregate sunt abyssi. Per hoc eni q retraxerūt se aq vt pberēt mediū iter / eleuate sunt aq in altū i medio mari: qz ex tali cōgregationē nō exierūt ripas mar. m Dixit inimicus in corde suo et ore. n Diuidā spoliā / cū rediero victor. o Implebit ania me. i. volūtas mea. p Interficiet eos rē. i. ptas exercitū mei. Nec cogitabat pharao: s3 vulgari ter dicit: Dultū remanet de cogitatione fatui: iō seqt. q Fla uit spūs rē. qz sic ad statū vti palee mouēt: ita ad nutū dei mare reuētū ē sup eos. r Submersi sūt rē. Per cūitate plūbi itelligit q erat pctis valde agguati et submersioe digni. * Quis similis

ire fuit egyptijs: qbus aquaz diuisio nocuit: vt intrātes possent aqs redētū tibus obrui. Filij isrl qbus pfuit aq diuisa / nō fuit ille sps ire dei. Un si gnificat p diuersas opationes et effectus spm dei dissimilr appellari / cū sit vnus et idē q etiā sps in vnitāte trinitatis accipit: nō arbitror aliū sed eādē significari: vt dicit apus Rom. viij. c. Nō eni accepistis spm seruitutis in timore: sed accepistis spm adoptionis in quo clamam abba pater: qz eodē spū dei. i. digito quo lex in tabulis lapide is scripta est / timor incussus est eis: q gratiā nondū intelligebant: vt de sua infirmitate et pctis per legē cōuincerentur: et lex fieret illis pedagogus quo pducerent ad glām que est in fide iesu christi. De hoc aut spiritu adoptionis et grē. i. de hoc ope spiritū dei quo im partit gratia et regeneratio in vitam eternā dicit. Spiritus autē viuificat / cum supra diceretur: littera occidit. i. scriptura tm

Mico. de lyra

hoc eni q videbāt factū soli diuie p̄tuti possibile: intelligebāt dei p̄sentia adesse. a De pris mei. Hoc addit ad oñdendū q p merita scōrū patrū deus fecit eis illud beneficiū. b Dñs qsi vir pu. hic subdit lau dis rō: et pmo ppter beneficiū p̄teritū. scdo p̄ futurū / ibi: Et portasti eū rē. Circa p̄mū dicit: Dñs qsi vir pu. i. fortis pugnator: qz tñ ei fortitudo incōpabili ter excedit oēm fortitudinē creatā: iō s̄dit: c Dipotes no. eius / qd ptz p effectū multiplicē seqtē / cū dicit d Curr ph. rē. eos fulminib feriēdo et rotas curruū subuertēdo / vt dictū est p̄ced. ca. e Abyssi oper eos. i. aque pfunde ex dei p̄cepto sup eos reuerse: vt p̄dictū ē. f Dextera tua d. rē. i. pharaonē caput exercitus. g Depo. aduer. no. i. egyptios eū sequētes. In hebreo habet: Aduersarios tuos: et est eadē sentētia. erāt eni aduersarij ipi dei et ppli isrl. h Adisisti irā rē. i. ita facilliter sic ut ignis stipulam deuorat. i In spū furo. tui rē. videt q deberet dicere: In spū dulcoris tui: qz ex dei gratia aque cōgregate sunt qsi muri hinc et inde vt filij isrl possent trāsire: dicendū q idem effectus est dulcedinis hebreis et furoris egyptijs. Cōgregatio eni aquarū p̄dicta gratiosa fuit hebreis p̄bens eis transitū: sed dura fuit egyptijs: Tum qz filij israel transitū

proverbiū

Spūs dei

Scriptur. a tatumodo iubēs/sine adiutorio gratie. a Quis similis rē. Orige. Nō simulacris gētū cōparat deū: nec de monib⁹ qui sibi falso nomē deoz asciscunt: sed dicit illos deos qui p grām & participationē dei dī appellānt: s̄m illud Ps. lxxi. b. Ego dixi dī est. Et ibidē. lxxi. a. De stetit i synago/

q̄ fuit añ nos fact⁹ est tāq̄ lapis durus & in credulus/ nō vt la pidis natura maneat: sed donec p̄trāseat p̄pls quē dñs acq̄s/ uit. vñ Ro. xi. c. Cecitas enī ex pte p̄tigit i isrl/ donec plenitu do gētū intraret: & tūc isrl salu⁹ fieret: q̄ p incredulitatē factus est tanq̄ lapis. vñ Matth. iij. b. Potēs est enī de⁹ de lapidi/

Allegori.

Histori. Hystice

Gal. 6. d.

Fieri tanq̄ lapis

In substantia potentia.

a vehementibus. Quis similis tui

in fortib⁹ dñe? Quis similis tui?

Magnificus in sanctitate terri-

bilis atq̄ laudabilis/ faciens mi-

rabilia. Extēdisti manū tuā & f-

deuorauit eos terra. Dux fuisti

in misericordia tua: populo quē rede-

ne tua: ad habitaculū factū tuū

Ascēderūt ppl̄ & irati sūt: dolo-

res obtinuerūt habitatores phili-

stijm. Tūc cōturbati sunt prin-

cipales domus: robustos moab ob-

tinuit tremor: obriguerūt omēs

habitatores chanaan. Irruat su-

per eos formido & p̄uor: in ma-

gnitudine brachij tui. Fiāt imo-

biles q̄si lapis: donec p̄trāseat

q̄ fuit añ nos fact⁹ est tāq̄ lapis durus & in credulus/ nō vt la pidis natura maneat: sed donec p̄trāseat p̄pls quē dñs acq̄s/ uit. vñ Ro. xi. c. Cecitas enī ex pte p̄tigit i isrl/ donec plenitu do gētū intraret: & tūc isrl salu⁹ fieret: q̄ p incredulitatē factus est tanq̄ lapis. vñ Matth. iij. b. Potēs est enī de⁹ de lapidi/ bus istis suscitare filios abrae. Sz cū cre ator sit oīm quō acq̄sisse dicit qd̄ suū esse dubiū nō est? Dicit enī i cātico Deutro. Nōne hic ipse dñs de⁹ tuus q̄ fecit & crea uit te & acq̄s uit te. Videt enī vnusq̄sq̄ il lud acq̄rere qd̄ nō fuit suū. En̄ heretici d saluatore dicit: qz nō erāt sui q̄s acq̄s uirt: dato. n. p̄cio mercat⁹ est hoīes q̄s creator fecerat/ & certū esse aiūt/vnūquēq̄ emere qd̄ suū nō est. Ap̄ls enī ait. i. Coz. vij. d. Precio empti estis. Sed audi p̄phetam Esa. l. a. Peccatis v̄ris venūdati estis: & p iniquitatibus v̄stris dimissi matrem & vestram

Ni. dly.

a Quis si. rē. q. d. null⁹: qz finiti ad ifinitū nulla ē cōpatio. b Magni ficus in rē. Facta aut̄ hoīm aliqñ lz̄ sint magna/ tñ fr̄eqñt sūt mala: sz dei facta nō p̄nt eē nisi scā. c Terribil. l. egyptijs. d Atq̄ lau. l. hebreis. e Faciēs. Gv̄trilq̄/ sz i egyptijs i eoz destructōz/ i hebreis ad eoz saluatoz. f Extēdisti ma. t. i. manū iusticie tue ad vindicādū. q̄ cū cessat a punitōe maloz videt̄ esse p̄cta. g Et deuorauit. Nō q̄ intrauerint viscera t̄re/ sz qz descēderūt ad t̄rā/ q̄ erat in fundo maris ita opti acsi fuisent a t̄ra absorpti. h Dux fu. Per angelū p̄ce dētē/ & p̄ colūmā ignis & nubis viā die no ctuq̄z oñdētē: vt p̄z ex p̄dicet. i P̄plo que. Nō auro vel argēto sz mirabilib⁹ si gnis. k Et por. Sic p̄nr s̄dit rō lau dis ex bñficijs futur⁹: & est hic p̄phetia cū laude. & p̄mo ponit bñficiū qd̄ erat vlti mū in executōe: sz p̄mū i intēdōe. l. introdu ctio filioz isrl in t̄rā p̄missiōis: & specialit̄ in hierl̄m vbi edificādū erat tēplū ad diuī nū cultū/ qd̄ vocat̄ habitaculū sc̄tm̄ dei: & p̄ est qd̄ dr̄: Et portasti eū. i. portabis. loq̄ tur enī sc̄ptura de futuro p̄ modū p̄teritū p̄ certitudinē p̄hetie p̄destinatōis: qz il lud qd̄ est p̄ordinatū a deo fieri: est ita cer tū ac si tā eēt factū. m In fortitudine. Quia p̄ signa diuine p̄tutis deduxit eos dñs ad t̄rā p̄missiōis: vt p̄z in iordanis siccatoe: & i regū fortissimoz debellatōe: & in subuersione ciuiat⁹ hiericho & silib⁹. n Ad habitaculū. i. ad locū vbi po stea fundatū est tēplū. o Ascēderūt rē. Quia amelechite & ppl̄i q̄ erāt eis cō/ federati/ audietes q̄ filij isrl trāsierāt ma re rubrū & essent in deserto eis p̄pinq̄: ira ti sūt timētes ne inuaderēt t̄rā eoz. & iō añ q̄ essent magis fortificati voluerūt eos delere: & ascēderūt ad pugnādū cū eis: vt

h. f. j. xvij. ca. o Dolores ob. Ex p̄sp̄itate filioz isrl: tū qz atiq̄t fuerāt molesti p̄ri eoz isaac: vt h̄ Ben. xxvij. c. tū qz bi/ tabāt isra f̄m̄ios t̄re eis p̄misse. p Tūc p̄tur. rē. Ne filij isrl inuaderēt eos. tñ frustra timuerūt: qz dñs ih̄ibuit filijs isrl ne pugnaret⁹ eos. q Obriguerūt. Cū enī audierūt qd̄ dñs siccasset aq̄s iordanis añ eos vt intraret ad t̄rā chanaā: timor nū mī irruit sup eos: s̄m qd̄ raab meretrix dixit exploratozib⁹ filio rū isrl. Josue. ij. b. Pertimuit & elāguit coz: n̄z nec f̄m̄asit i no bis sp̄s ad itroitu v̄rm: & h̄ desigāt cū d̄: Obriguerūt: qz tre mor magn⁹ fac mēbra exteriora rigescere. r Irruat rē. In ter. s Et pa. Exter. t Fiāt imo. Ita q̄ n̄ possint se defendere. v Donec p̄tra. Ad locū vbi fundatū est tēplū.

* n Ascēderūt. Dolores obtinuerūt habitatores phili stijm. Et seq̄t: q Obriguerūt omēs. Et p hoc docemur p̄ gratitudinē de bñficijs p̄teritis sperare de futuris accipiem⁹ dis. Subditur aut̄ dulcoratio aquarum marath: cū dicitur: Qui oñdit ei

Doralit

13 a Tulit aut mo. zc. Baptizati p mudu qsi p desertu p...

Dyffice

moyfes respectu viroz. Tulit aut mo. Postq...

Diuisio

2. Co. 4. b. Si qd sine ligno vite. i. sine myste-...

hymnos victorie. b triumphatoz. Cate-...

Deus aut amalech. Tertia hinc pncipio...

Judit. 5. e

Ecci. 38. a

Quia

ca ruffa: de cui cinerib comittis aque fiebat...

Doralie

Qui ostedit ei lignu zc. Per aqs amaros signifi...

Job. 2. b.

Allego. rā dare: z delictis vacare: egyptius lāguor est. a **Uene-** rūt aut in helim rē. **Orige.** Mō ante in helim ducit ppls vbi erāt. rj. fontes aqz: qbus nil inerāt amaritudinis: s; ame- nitas plurima ex dēlitate palmar. S; pūs ductus ē ad aq̄s falsas z amaras: qbus p lignū a dño mōstratū dulcorat: ve- nīf ad fontes. Si hīstorā solā seq̄mur/ uon multū nos edificat scire ad quē lo cū pmo venerint: ad quē scdo. Prīmū aut ducit ppls ad lraz legis a q̄ dū p/ maner in amaritudine sua recedere nō pōt. Cū ḡ p lignū vite fuerit idulcora/ ta: z spūalī intellecta: de veteri testa/ mēto trāsīt ad nouū: z ad duodecī apo stolicos fontes: vbi repiunt arbores. lxx. palmarū. Non em̄ solī. rj. apli fi- dem christi p̄dicauerūt: s; z alij. lxx. p quos palmas victorie christi mundus agnouit. Mō sufficit ḡ ppls dei aquaz marath bibere: q̄uis idulcoratā p li- gnū vite: solū vetus testamētū nō suf- ficit ad bibendū. veniendū ē em̄ ad no uū de q̄ sine scrupulo z difficultate po- taf. Iudei etiā nūc apud marath sūt. i. ad aq̄s amaras. Mōndū em̄ oñdit eis deus lignū de q̄ dulcescūt: qz nisi cre- diderint nō itelligēt: Esa. viij. a.

Nico. de lyra

Allego. Ego ei dñs sal. tuus. q. d. si ppter p̄m te p̄cūsero/ ppter p̄nīaz verā te sanabo: p̄m q̄ scribit Job. v. c. **Orige.** vulerat z medet rē. b **Ue-** nerūt aut in helim. **Uic** describit p̄uīso alimēti q̄tū ad substantiā. z p/ mo q̄tū ad cibū. scdo q̄tū ad potum rviij. ca. Circa p̄mū p̄mittit defectus ci- bi. scdo subdit p̄uīso dei/ ibi. Dixit au- tem dñs ad moysen. Circa p̄mū dicit: **Generūt aut in helim vbi erāt. rj. fon-** tes p̄m nūez. rj. tribuū. z sic q̄libet tri- bus habuit fontē suū p se: ne ex haustu cōi inf tribus dissensio oriret. c **Et** septuagita pal. In signū q̄ habitū- ri erāt. lxx. iudices sub moysē. d **Et** castrametati sunt iuxta aq̄s. **Et** recrearent potu z palmarū fructu.

Diuisio

In ca. xv. vbi dicitur in postil. Fortitudo mea rē.
Additio. j. Sic fortitudo mea itelligit effectie: sic z laus mea effectie itelligi pōt. vñ sup illd d̄bū: Fortitudo mea z laus rē. **Blo.** iter. qz p eā fort. sū z lau dabil. **In eo. ca. xv. vbi dicitur in postil. Ascēderūt ppli z ira. rē.**
Additio. ij. Passio ire nō p̄surgit ex timore: s; ex alijs p̄uīsoib. s. ex tristitia illata cū desiderio z spe v̄lsciscendi. **p̄m** **p̄m. ij.** Rhetorice. vñ nō videt dicēdū q̄ amalechite irati sunt. p̄p̄ timorē ne inuaderēt terrā eoz. put in postilla: s; po- tius ira eoz ex tristitia. p̄cedēte ex p̄spitate filioz isrl̄ intelli- gēda ē vna cū desiderio z spe vindicandi se q̄ ex odio antiq̄ q̄ hēbat esau erga iacob. p̄cessit: de q̄. s. **Ben.** xxvij. g. **Amalech** em̄ d̄ p̄apia esau fuit: vt. s. **Ben.** xxvij. b. **De philistis** at z alijs nō dicit q̄ fuerit irati: s; dicit: Dolores obtinuerūt ha- bitatores philistim: timētes ne inuaderēt terrā eoz.

In eo. ca. xv. vbi dicitur in postil. Ibi constitit.
Additio. iij. Antiq̄ hebreoz cōit tenēt q̄ p̄ceptū de ob- seruatiōe sabbati z q̄dā iudicialia fuerūt data ppls israeliti/ co in h̄ loco. nō aut p̄ceptū de vacca ruffa: vt dicit **Ra. Sa.** qd̄ rōnabilius d̄. nā de p̄cepto sabbati satis p̄t̄ cū. j. rviij. ca. añ datioez legz habeat: Videte qz dñs dedit vob sabbatū. **De** iudicialib. at̄ satz videt necessariū vt eis darent aliq̄ iudicia/ lia p̄cepta: nō em̄ tātus ppls potuisset durare vsq̄ ad datioez legis nisi habuisset aliq̄s p̄stitutiōes q̄bus regerent in iudici- alib. p̄ceptū aut de vacca ruffa erat oīno supflūū z inutile. p- tūc: donec tale tabernaculū fieret z alia sacra: ad q̄z igressuz seu tactū requirebat purgatio p aquā lustrationis. put in ca. **Num.** allegato p postillatozem rē.

Replica correctorij **Burgē.** In ca. xv. cū postilla- tor exponeret illud: Ascēderūt ppli z irati sunt timētes ne inuaderēt terrā eoz. **Burg.** notat eū q̄ velit dicere irā illā ex timore originari qd̄ nō est vez: s; postillatoz vult iram cū

vult irā cū timore p̄currere: vt videlicet timentes futurū eis ma- lum sub spe tñ euadendi z impediendi illd/ ascenderūt irati ad pugnandum contra filios israel.

Blo. ordi.

Profectiq̄s sūt. Ca. XVI
Orige. **Orige.** In q̄tū ppls desiderat egyptū. Qui egyptios videt extinctos: z carnes egypti q̄ egyptioz carnes vi- det z piscib. datas z volatilib. **Dur-** murat aduersus moysen imo deū: s; p/ mo ignoscitur z scdo z fortassis tertio. S; si nō desinat s; p̄sistat: audi qd̄ se q̄- tur: In libro nūeroz referit: **Nūe.** rxi. b. z idē apls reterit dicit. j. **Coz.** r. c. **Neq̄s** murmuraueritis sicut qd̄az eoz murmurauerūt z a ser. p. **Scripta** sūt hec. ppter nos i q̄s fines se. de. **Sed** si nō desinimus murmurare z p̄queri cō- tra deū: incurremus simile offensionis periculū vel exemplū. Cū em̄ de celesti intēperie/ fructū insecūditate/ imbrūū raritate: z de p̄spitate alioz: z alioz i prosperitate cauamur: cōtra deū mur- muramus. S; hec p̄mo ignoscunt: in p̄sistētes q̄nter vindicant: qz mittent in eos serpētes. i. imūdis z veneficiis spiritib. tradent: q̄ occult. morsib. pe- neralia cordis depascant. **Orige.** **Prop̄** correctioez legentium indicat ppli p̄m: qz murmurauerit z inq̄t̄ su- erit b̄n̄ficij diuis: cū celeste māna sus- cepit. **Scdo** mēse q̄ntadecima die men- sis: qd̄ nō sine rōne scriptū est: **Nūe.** ix. e. **Recordare** de legib. pasche q̄ dicta sūt: z inuenies ibi h̄ esse t̄pus qd̄ statuit ad scdm pascha faciēdū his q̄ immūdi in aīa fuerit: vel occupati negocijs pe- regrinis. Qui nō fuerāt imūdi in aīa: vñ nō lōge pegrinabant q̄ntadecia die p̄m mēsis fecerūt pascha: lōge dō pere- grini z imūdi scdm pascha in h̄ tpe fa- ciūt: q̄ z māna d̄ celo descēdit. In die q̄ p̄mū pascha fit: nō descendit māna: s; in q̄ scdm. Prīmū pascha ppli iudaici

Cōtra mur- murationē

Nu. 33. b.

Prīmū et secundum pascha

est. Scdm n̄m. **Mos** em̄ fuim. in aīa imūdi: q̄ colebam. idola/ z pegrini z lōginq̄ q̄ fuimus hospites z pegrini testoz dei rē. **Eph.** ij. a. S; dat māna de celo: nō in die q̄ p̄mū pascha fit: s; in q̄ scdm. **Job.** vi. d. **Panis** em̄ q̄ de celo descēdit: nō venit ad il- los q̄ p̄mā solēnitatē celebrabāt: s; ad nos q̄ suscepim. scdam. j. **Coz.** v. b. **Et** em̄ pascha n̄m imolat. ē christi: q̄ ver. hō panis de celo descēdit. **Videamus** interim qd̄ in hac die gestū mon- stratur quartadecima die mensis scdi murmurauit ppls rē.

Nico. de lyra

Profectiq̄s sūt. q. d. qz ille fructus fuit cito. Ca. XVI
Orige. **Orige.** **Et** mur. oīs cōgre. qz. xv. die mēsis scdi defecerūt victualia q̄ apportauerāt de egypto. **Et** q̄ p̄t̄ q̄. rxi. dieb. de ill vixerūt nō comedēdo ad saturi- tatē s; ad famē t̄pandā: s; quō d̄: h̄ q̄ oīs p̄gregatio murmura- uit: qz ibi erant iosue z caleb z ples alij boni hoīes de q̄b. cre- dēdū ē q̄ patiēter portabāt defectū victualū sperātes diuinū auxiliū: **Dicēdū** q̄ illi erāt valde pauci respectu multitudinis: qd̄ aut modicū est: q̄si nihil reputat: vt d̄. ij. **Physi.** z ppter h̄ scriptura nō dimisit loq̄ generalit̄: qz h̄ est p̄suet. mod. lo q̄ndi in talib. **Utina** mortui rē. i. p plagam ab eo immisaz cum primogenitis egyptioz: quia illa mors fuit breuis.

Nō omnes murmura- bant.

P̄sus.

Orige. **Orige.** **Quā** sedebamus **Moralit̄.** c **Profectiq̄s** sunt rē. In hoc caplo agit de murmuratione populi contra moysen z aaron. p defectu cibi/ cuz dicit: **f** **Murmurauit** oīs cōgregatio filioz isra- ael ztra moysen z aaron rē. **Per** quod significat murmu- ratio religiosoz qui p israh significant contra bonū platū. p̄- paupratem victus. **z** **Dixeruntq̄** ad eos: **Utina** mor- tui essemus. in egypto. i. vsq̄ ad mortem transissemus in se- culo per egyptum significato: eo q̄ interpretatur tenebra: secu- lum autem tenebr. osum est ignorantia et culpa.

Moralit̄

3 ij * Quā sedebamus.

Et b Sedebam sup ollas car. Reges ouiu hebant z arme...

Sabbatu Questio

Ha. c. b. Hanna

Sexta dies

Ad vesper cogno scitur dñs mat. 28. a

Distori. ta boni de qb comedere poterat: sz desiderio pisciu z auia qui...

ria ad sepulchz: et inuenerut lapide reuo. a monumeto: terre...

a Tmudo. b T del ectari quiescentes. a dñi in terra egypti qñ sedebam...

angelos cu igeti claritate sedetes ad se pulchz et dicetes: No e h sz resurrexit...

Nico. de lyra.

a a T An se. zc. i. qñ nobis sedeti b qete z pacifice/olle plene erat...

Ps. 77. c Sap. 16. c. Job. 6. d.

Diuisio

Hana

Moralit

metit' es / s3 deo. Ita ei lo qns negaret spm scdm ee deu. Nunc do cu ita dixisset: ausus es mentiri spu sccto / cu ille putaret se hoib' ee metitu. Ille spm scctm deu ee monstrauit: s3 iugcs Act. v. a. N3 hoib' metit' es s3 deo. a Et mane. Nono die qn christus sol iusticie aduetu suo credetibus repauit pdita.

tps pcedit. Tale qd i helia significat: cu ei alimeta comens afferret. Forte carnib' ad vespera: z mane panib' ille significat Rom. iij. d. Qui tradit' e' ppe delicta nra: z resurrexit ppe iustificatoez nraz: ad vespera qppe mortu' e: ex ifirmitate sepultus e. mane aut apparuit discipul: quia resurrexit in virtute.

Doralie

Horaliu. Intellegere possum' q vni cuiqz nrm mane e z initiu diei / tps q p mu illuminamur z ad lucē fidei accēdi mur. In h tpe carnes s3 bi nō possum' edere. i. pfecte doctrine capaces nōdū sumus: s3 post lōga exercitia / post pfe ctū plurimū: cū iā p'rimi sum' ad vespe rā. i. pfectiois fidē: tunc solidioris cibi capaces efficiamur: festinemus g māna suscipere: qd put vult quisqz saporē red dit in ore. vnde Matt. ix. c. fiat tibi s3 m fidē tuā. Et tu g si s3 m dei qd in ecclia pdicat' tota fide z deuotioē susci pias: fiat tibi qd cūqz desiderat. Si tri bularis / p solat te dicēs Ps. l. d. Cor p'ritū z humiliatū de' nō spernit. Si letaris p spe futura cumulat tibi gau dia dicens: Ps. xxxij. c. Letamī i dño z exultate iusti. Si iracūdu es: dicit Ps. xxxvij. b. Desine ab ira z derelinq indignatioez. Si in doloribus sis: sa nat te dicēs: Matt. iij. d. Dñs sanat lāguozes tuos oēs. Si paup'tate z lu mer: cōsolādo dicit: Ps. cxij. a. Dñs alleuat de terra inopē: z d stercore eri git pauperē. Si qd tñ infidelit' susci pit: nec comedit / sed abscōdit: vermes ex eo ebulliūt. Nec turberis si ad hoc ducit' s3 bñ dei / vt putef fieri vermis. Ipe em ait: Ps. xxi. b. Ego sum ver mis z nō hō. Luc. ij. e. Sic em ipe est qui fit alijs in ruinā: alijs aut in resur rectioez: ita z ipe e qui in māna fidei / bus dulcedo mell' / infidelib' vermis ef ficie. Ipe e em sermo dei: qui iniquoz mētes arguit: z correctionū spiculis cō scientiā terebrat. Ipe e em q efficit eis quib' apit scripturas ignis. Qui dicūt Luc. xxiij. e. Nōne cor nrm ar. e. i no bis zc. Alijs ignis e qd cremat spias de terra mala. i. malignas cogitatioes in corde psumit: z ideo pctōribus neqz vermis arguēs vnqz mortē: neqz ignis exurēs extinguit. In stis aut z fidelib' pmanet dulcis z suauis. vñ dicit Ps. xxxij. b. Sustate z videte zc. Orige. Alia lra. Vespē māducabi tis carnes z mane replebimī panib': dicāt iudei / q psequētia sit: vt vespe carnes sine panib' comedāt: aut mane panes si ne pulmēto: qd in h diuini mūeris / qd tēpamēti grē celestis ostēdit. Hoc ē in q agscere deū pnt: q carnes i vespa sine pa nib' comedāt / z maiestātē dei apparere dicūt. Si rursum pa nes sine carnib' comedant / seruēt sibi ista: his q acquiescētēs in coturnicib' putāt agsci deū. nos aut qbus in fine ad vespe rā mūdi s3 bñ ē caro factū. In illa tantū carne agsci dicim' de um quā suscepit ex vrgine. has em s3 bi dei carnes neqz mane neqz meridie qd manducauit s3 ad vesperā. vñ pueri nouissī ma hora eoz. Hanc inqt replebimī panibus. Nōb g panis s3 bñ dei ē: Job. vi. f. Ipe ē panis viuus q de celo descēdit: z dat vitā mūdo. S3 qd dic' mane dari hūc panē: cū incarnatus sit ad vesperā: Sic itelligēdū ē / q ad vesperā mūdi z ppe fi nē dñs venerit: s3 aduetu suo cū sit sol iusticie nouū mane cre detibus restaurauit: nouū. i. scie lumē in q replent' panibus qui susceperūt pcepta ei' / nec mirer' qz s3 bñ dicit: z caro dei z panis z lac dicit' z olera: z p mēsurā credētū z possibilita te sumentū diuerse noiaf: vel post resurrectionem mane fa ctā credētes repleuit panib': qz lib: os legis z pphaz pūs ig notos ad instructioez ecclie pcessit: vt ipe sit panis in euāge lio: ceteri s3 libri legis z pphaz vel historiaz plures panes dicant: qbus repleant' credētes ex gētib'. An ascēdet in mō tē z bibēt vinū: vnguēto vngent'. Sic g cōpetēter carnes ad vesperā accipim' z panib' mane replemur: qz nec poteramus mane carnē edere. Mōdū em erat tps. Nec meridie: vix em angeli edūt carnes meridie: z illi fortassis ordini meridianū tps pcedit.

quē nihil latet. Coguerit. i. oia z si nō erit murmuratoez vras qb' mur stati punit. q nos misit q in nob opat. murati est' z eū. Nos em qd su mus: Nec z nos ē murmur vrm qz sacerdotū est legē z dei volūtatē ppo annunciare. s3 z dñs. Dixitqz moyses ad aa rō: Bic vniuerse pgregatiōi fili Beneplacentes. a q oia audit. oz isrl: Accedite corā dño. Au diuit em murmur vrm. Cūqz lo qret aaron ad oēm cetum filioz israel: respexerūt ad solitudinē.

Et ecce glia dñi appuit i nube. Locut' ē aut dñs ad moysen di ces: Audiuī murmuratioes fili oz isrl. Loqre ad eos: Vespere comedet' carnes: z mane satura bimī panib': scietisqz q ego sim dñs de' vester. Factū ē g vespe z ascēdes coturnix opuit castra: carne. a z mane satura bimī panib': mane qz ros iacuit p circuitū ca stroy. Cūqz opuisset supficiē ter re appuit i solitudine mūdū z q

Coturnix opuit castra zc. Ibi. Per volucrū escas figurat' pdicatio di uiuit' missa: q trāscurret p s3 ba sonātia qsi p aerē volatilia pēnata: qbus p fidē pascunt: q ad patriā celestē pfciscunt. Vel veteris legis eloqa: q plebē carna lē tāqz carne alebat: p s3 ba diuinit' mis sa qsi p volatilia. En z vespe dant: qz cuncta carnaliter illis pcessa finem erāt habitura. Manifesto aut lumine fidei dat' māna qd ē christus: Job. vi. f. Pa nis. i. viii. q de celo descēdit: q p nubes euāgelicas vniuerso orbi pluitur: non iam murmuranti z temptanti synago ge: sed credenti et speranti ecclesie.

Nico. de lyra

Muratioes vras: aliqñ em murmu rātib' dat de' suū desiderū / s3 b ē ad malū ipoz: sic habet' Mue. xi. g. d ppo qui desiderauit carnes: qd infecit dñs cū adhuc carnes eis date essent in dēti bus eoz. a Accedite cor. dño. i. corā colūna nubis. vel s3 m alios coram tabernaculo puo vbi dñs lo qbat moy si: anqz factū esset magnū tabernaculū: de q habet'. j. xxxij. ca. q moyses teten dit illud ex castra. b Audiuit enī mur. ye. Ne credatis q facta vra ab scōdita lateāt ipm. c Et ecce zc. i. quidā fulgor insolitus repñtatiuus di uine pñtie ad arguendū ppli murmura tionē. vñ subdit: Audiuī murmuratio nes zc. d Factū ē ergo. Dic cōse quēter describit' cibi pmissi exhibitio: z secūdo subdit' vsus determinatio / ibi: Dic est sermo. Circa primū dicit: Fa ctū est ergo vespe z ascendens operuit castra. Coturnix aut est auis pinguis z sapida: z accipit' h singulare p plurali. Coturnix. i. multitudo coturniciz. sicut frequēter dictum est in simili: dicit' au

Diuisio

Coturnix

Questio

tem hic ascendere coturnix: quia de terra opposita deserto in q magna multitudo talium auium inuenitur: ascenderunt in aerem voluntate diuina z volauerunt vsqz ad castra filioz israel z ibi descenderunt: ita q poterant eas capere p sua volunta te. Queritur hic quare dedit eis carnes in vespere z panes in mane sequenti: quia magis conueniens esset fieri modo cōtra rio. Ad hoc respondet q filij israel conquesti fuerunt primo de defectu carniū. z secundo de defectu panū / dicentes: Uti nam mortui essemus quando sedebamus sup ollas carniū: z comedebamus panes in saturitate. z ideo eodē ordie quo pe tuerūt datus ē eis cibus. Alia ratio assignat' ex cōueniētia rei date: quia coturnices ex volatu diurno erāt fatigate: z ideo cir ca vesperam erat conueniens tempus vt descenderent ad ter ram quasi ad requiem. Panes aut qui dati sunt mane sequētī fuit māna que vocat' panis materialit': quia decoquebat' z in de formabant' panes. descendeat aut p modū rois / vt statim subdit: Hora aut matutinalis cōueniens est tali descensui. vñ subdit: e Hanc quoqz ros iacuit. i. māna que erat ad modū rois cōgelata. vñ infra dicit' q habebat silitudinē prui ne q est ros cōgelatus. f Apparuit in solitudine mi. Sicut granula pgelata q aliqñ descēderūt in pruina. g Et quasi pilo tusum. i. sicut granū frumētī a q cortex ex pculsio ne pili ē amotus: z sic apparet' albū. Ista ē expositio doctoꝝ ca tholicoz: s3 m quā māna imediate cadebat sup terrā: z p rorem vel pruina h intelligit' māna: vt ptz ex dictis. Ra. Sa. exponit locū istū aliter z subtilius: dicēs q pmo cadebat pruina sup ter rā: z postea māna desup: z postea ros aliqñtulū cōgelatus de sup: ita q māna erat intermediū qsi mūde custoditū z repositū inter duo stramenta. i. pruine z rois: z sic exponit textū q aliq mō alius ē in hebreo: vbi habet' sic: Hanc qz fuit opimentum z iij * ros in circuitu:

In similitudine pruinæ sup trā. Pruina q̄ xpm signifi- cat. Hāna em̄ dnico die p̄mū datū ē: et xps dnica die resur- rexit. b. Tulum. i. mūdissimū. Sicut em̄ frumētū vel mi-

ad figurā: qz māna hēbat figurā rotūdā sic granū coriādrū: vt j. dr. ros aut̄ p̄gelat̄ retinebat figurā cōez. Itē q̄tū ad saporē: qz hēbat saporē dulcē z delectabilē: vt. j. patebit: nō sic autem

Danhu

Dystice

De cose.

dis. 2. c.

Nota tra

iuuenes

Moralit

Nico. de lyra

De cose.

dis. 4. c.

nec quēq̄

rosis i circuitu: z ascēdit opimētū rozis: et ecce in solitudine minutū dis- coopitū. Premittit tñ expositioni hui⁹ text⁹ illud qd̄ de descēsu māne dicitur. Nu. xi. b. vbi dr̄ sic: Cūqz descēderet ros sup cōstra descēdebat piter z māna: vbi i heb. h̄f. Descēdebat sup euz māna: ex q̄ accipit q̄ p̄mo cadebat ros p̄gelat⁹ q̄ ē idē qd̄ pruina: z postea māna desup quasi sup stramētū. Ex h̄ au tē qd̄ dicit̄ hic: Hāna qz fuit opimētū rozis: accipit q̄ illud qd̄ erat desup erat ros cōgelat⁹ q̄ erat opimētū manē: z qñ subdit̄: Et ascēdit opimentuz rozis: sic exponit q̄ ros paz cōgelat⁹ q̄ erat sup māna: oriēte sole resoluēba tur z ascēdebat i vapores: z tūc appe bat māna discoopta: iō subdit̄: Et ecce i solitudine minutū discooptū. i. man/ na q̄ hēbat similitudinē granoz rotūdo/ rū puoz appebat discoopta/ vt a p̄plo colligeret: z p̄m istā expositionē māna differebat a roze p̄gelato siue pruina q̄tū ad sitū: vt ptz ex dictis. Itē q̄tuz ad figurā: qz

a qz corp⁹ xpi a seruoze vitioz refrigerat si pilo tusū i similitudinē pruinę su per terrā. Qd̄ cū vidissent filij a isrl̄: dixerūt ad iuicē: Adanhu: Qd̄ significat: qd̄ ē hoc: Igno rabant enī qd̄ eēt. Quib⁹ moy ses ait: Iste ē p̄anis quē dedit vobis dn̄s ad vescēdū. Hic ē sermo quem p̄cepit dominus. Colligat vnusquisqz ex eo quā a mensura quinqz sextarioz: quaz iose phus assarium vocat. tū sufficit ad vescendum / gō mor per singula capita: Juxta numez aiaz vestraz que habi tāt i tabernaclo sic tolletis. Fe cerūtqz ita filij israel: z college runt/ alius plus/ alius minus: z mensi sunt ad mensuram gomoz. Nec qui plus collegerat habuit amplius: nec qui min⁹ parauerat repperit minus: sed a qz vnicuiqz cap⁹ intelligētie si maneat i fide sufficit ad salutē. b. intelligere singulū iuxta id qd̄ edere pote rāt p̄gregauerūt. Dixitqz moy ses ad eos: Nullus relinquat ex eo in mane. Qui non audie runt eum / sed dimiserunt qui dam ex eis vsqz mane: et scate a maluz auaricie notat: cui qui studet vermibus consumēdus tradetur. re cepit vermibus atqz compu a xps vel lex q̄ h̄ phibet dicēs: Math. vi. c. Nolite thesaurizare vobis thesau truit. Et irat⁹ est tra eos moy ses in terra. a. Studiose sicut studio sus opator mane incipit opari. sest Colligebant aut̄ māne sin guli quantum sufficere poterāt a In die iudicij. Manifest⁹ apparēs s ad vescendum. Cūqz incaluis set sol/ liquefiebat. In die vero p b sexta collegerunt cibos dupli cēs: id est duo gomoz p singu los hoies. Tulerunt autē oēs q principes multitudinis z nar rauerunt moy si. Qui ait eis: r hoc ē quod locutus est dn̄s: vt illi soll vacētis. Requies sabbati sanctificata s a parascue ante sabbatum. est dn̄o. Cras qd̄cūqz opandū est/ facite: z que cōquēda sunt/

ros p̄gelat⁹ vel pruina. a. Qd̄ cum zc. Hā hu: due sūt dictōes: z significat qd̄ h̄: z subitelligit̄ ē: z sic exponit Jose ph⁹: Ra. Pa. z hebrei moderni dicūt q man nō significat qd̄/ s̄ significat p̄pati onē: vel magis pprie rē p̄parā ad esuz: z p̄m h̄ dixerūt filij isrl̄: Hā hu. i. p̄patū h̄ scz a deo. p nra sustētatōe: qz tñ nesciebāt dēminate naturā ei⁹: nec p̄ oēs q̄lit de beret. pprie noiari: iō subdit̄: Ignorabāt em̄/ quid eēt. sequit̄: b. Iste ē pa. qz tūc moy ses eis declarauit ipsi naturā z efficacā. c. Hic ē ser. Hic p̄n̄r dēmi nat̄ q̄lit h̄ cibo debebāt vt i colligendo et seruādo: et p̄mo q̄tū ad sex dies heb/ domade. scdo q̄tū ad sabbatū/ ibi: In die s̄o sexto. Circa p̄mū dr̄: Hic est ser. zc. iō obligat trasgressores ad mortale p̄ctū. d. Colligat zc. z q̄ sit mensu ra sufficiens ostēdit dicēs: e. Gomoz zc. s̄ h̄ videt falsū: qz nō ē idē mediū oī b⁹: sic dr̄. j. et h̄. q̄ n̄ ē idē mediū. Silo ni: d̄ q̄ die p̄metator / q̄ comedebat i die bonē itegz / z alijs hoib⁹: z iō illud qd̄ ē cib⁹ p̄ueniēs vni/ alteri p̄ indigētī ē de/ ficiēs: z min⁹ indigētī ē supabundans. Dicedū q̄ sic iste cib⁹ dabat diuio mira culo: ita eodē mō fiebat vt plurimū indigētī sufficeret: z a min⁹ indigētī consumi absqz supfluitate valeret. Dicit autem Josph⁹ q̄ ex diuina p̄uidētia factū ē hoc ne ex cupiditate z gulositate illi q̄ fortio res eēt p̄ debito vellēt colligere: z sic debiliores debito alimēto p̄uarēt: et in p̄plo seditio oriret̄. f. Nec q̄ zc. scz qz gomoz p singula capita domus sue. g. Nec q̄ mi. colligēdo. h. Rep/ pit minus. qz gomoz p singla capita. i. Sz singu. zc. ex q̄ patz vez qd̄ di/ ctū ē. i. q̄ mensura gomoz ita sufficiebat multū comedētī sic et supcedenti. k. Null⁹ zc. qd̄ factū ē ex cā p̄dicta ne gulosi et cupidi p̄ debito colligerēt ad resuādū. l. Sz dimi. zc. isti fuerūt dat̄ h̄a et abirō vt dicit̄ hebrei. m. Et sca. zc. h̄ nō p̄tigit ex natura manne: qz p̄uari poterat: sic ptz d̄ die sexta i q̄ colligebat p̄ se q̄nti die: et etiā fuit p̄ceptū q̄ iplerēt vnū vas māna / z p̄uarēt in futu ras generatiōes: vt dr̄. j. sz q̄ sic putre/ fiebat erat ex volūtate dei: ne aliq̄ ex cu piditate z gulositate vellēt p̄ debito col ligere ad resuādū: qd̄ eēt occasio malo rū vt p̄dictū ē. n. Et ira. ē cō. e. i. ira q̄ ē p̄ celū z nō vitū. o. Cūqz in. zc. Hora em̄ colligēdi erat post ortū sol ele uato roze q̄ erat sup māna p vapores: vt p̄dictū est: z durabat vsqz ad horā sex tam: z tūc incipiebat liquefieri ad mo dum pruine: ad ignem s̄o indurabatur et formabāt inde panes. p. In die vero sexta zc. p̄m q̄ dicunt hebrei nō collegerunt plus in illa die q̄ i alijs p/ cedētib⁹: s̄ cū venerūt ad domū inuenēt mēsurā duplicē p̄ miraculū: z h̄ videt ex lra se. cū dr̄: q. Venerūt zc. Ex mira culo em̄ factū de nouo moti fuerūt ad ve niēdū z narrādum moy si qd̄ acciderat. r. Qui ait eis. reddēs rōem p̄dicte duplicatiōis. s. Requies sabbati san. est dn̄o: id est dedicata ē cultui diuino: z iō nihil ē agēdū i eo: vñ s̄dit̄: t. Cras qd̄. op. ē fa. i. illud qd̄ velle/ tis cras facere facite hodie. v. Et q̄ coān. sunt: scz pro die crastina: hodie Coquite: p̄m

Dan hu

Diuisio

P̄bus. Silo cro tomatēs

Quidā p̄sona

P̄sentia terra

In futura vita manēt integra: alioquin ebulliebāt vermes / 7 cōputrescebat qđ seruabāf. Qui em̄ ppter pñtē vitam et amorem seculi thesaurigāt / illis ebullit vermīs qui nō moriūt. **¶ Et reponē corā 7c. Aug.⁹.** Querī pōt vbi aaron reponeret ante dñm qñ nec vllum tabernaculum fuit: nec arca testamenti iā fuerat cōstituta. An forte de futuro: ideo dixit reponē: vt intelligat tūc ante dñm posse repōi qñ futura arca erat: an potius ante dñm dictū est qđ sit ipa deuotōde offerēdi: in quocūq; loco poneret vbi em̄ mō est deus: sed quod ad iūgit: 7 reposuit aaron ante testimoniū ad referuādum p̄iorē magis sensum asserit. Hoc em̄ mō scriptura dixit p. plep/ sim quod post factū est cū esse cepit tabernaculū testimoniū. **¶ Filij autē israel mandu. 7c. Aug.⁹.** Alia littera filij autē israel ederūt māna quadrāgēta annis quousq; venirēt ad terrā que habitabat. Significat autē scriptura in hoc loco p. plepsim mēo: ad quod p̄stea factū est: nō edisse filios israel māna nisi in heremo. hoc est em̄ q̄ ait vsq; ad terrā que habitabat: id est que iam nō est heremus: nō quia cōtinuo vt venirēt ad terrā habitabilem desisterint vesci māna: sed q̄ nō ante. Traiecto enim iordane significat māna cessasse vbi māducauerūt panes terre. Ingressi vō in terram habitabilem anteq; transirēt iordanem: vel tm̄ māna vesci: vel vtrog; cūbo potuerūt. hoc em̄ intelligi potest: qz cessasse māna nō dicit nisi iordane tra-

Questio

Quousq; filij israel māna māducabant

Questio historica

Pbenicis terra

iecto. Cur autē in heremo etiā carnes desiderauerint cū de egypto cum multis pecozibus exierint: magna questio est: nisi forte dicat: quia in heremo nō erāt pascuā: 7 ideo minor pecoz secūditas pepcisse pecozibus ne oib; deficientibus etiā sacrificijs necessaria deessent: vel si quid aliud dici potest vnde ista questio soluat. Cogruētius tñ creditur nō eos carnes desiderasse quas de pecozibus habere poterāt: sed que deerāt ex aquis. s. quas in heremo inueniebāt. Unde illis ortogometra data ē. i. aues quas coturnices mlti latini itēp̄tant: cū sit aliud genus auium ortogometra: Quis coturnicibus nō vsq; quaq; distimile. Mouerat em̄ deus quid desideraret: ex q̄ genere carnis satiare eos. **¶ Man.** Corpus christi. s. verbū dei quod percipimus nūc in enigmate: tunc autē facie ad faciem. **¶ Donec venirent in terram habitabilem 7c.** Aug.⁹. Alia littera: Quousq; venirent in partem pbenicis. p. repetitionem exponit quam terram dixit habitari: sed tunc illam terram credendum est sic appellataz nō modo. Alia est em̄ que pbenice dicitur regio tyri 7 sydonis: quaz illos transisse non legitur / quaz scriptura fortasse potuerit terram pbenicis appellare / vbi palmaruz arbores iam esse ceperant: post heremi vastitatem: quia palma grece sic vocatur. in initio enim profectionis sue inuenierunt locum vbi septuaginta palme erāt / 7 duodecī fontes: sed post excepit eos heremus: vbi nūc tale fuit / quousq; venirent ad loca que colebantur: sed ille sensus est probabilior: vt credamus sic appellatam fuisse tunc terraz. multarū em̄ terrarū / loco: / fluminū / 7 vrbū noīa certis causis mutauit antiquitas.

coquite. Quicquid autem reli- a **¶ Vñ viuatur in sabbato. s. qñ l3 opari.** quū fuerit: reponitē vsq; in mane. Feceruntq; ita vt p̄ceperat moyses 7 non computruit: neq; vermīs inuentus ē in eo. **¶ Dixitq; moyses: Comedite illū hodie: quia sabbatus est dñi: idcirco nō inuenietur.** **¶ Venit septima dies: 7 egressi de populo vt colligerent / non inuenērūt.** **¶ Dixit autē dñs ad moysen: Usq; qñ nō vult; custodir mādata mea 7 lege meā? Videte qđ dñs dederit vob; sabbatū: 7 p̄p̄t; tribuerit vob; die sexto cibēs duplices. **¶ Nō egrediat vnu; q; apd; semetip; 7 null; egrediat d; loco suo die septio: 7 sabbaticabit p̄p̄s die septio. **¶ Appellauitq; dom; isrl' filij israel dñm deus: quia q̄s h; aliquid oleris vnde de infirmitas nutriet.** **¶ Nō mēe er; man: qđ erat q̄s semē conādrī ālbū: gustusq; ei' q̄s si milē cū melle.** **¶ Dixit at; moyses: iste est sermo que p̄cepit dominus: Imple gomoz ex eo / 7 custodiat in futuras retro generationes / vt nouerint panem quod alui vos in solitudine / qñ educti estis de terra egypti.** **¶ Dixitq; moyses ad aaron: Sume vas vñ; 7 mitte ibi man q̄tum pōt capere gomoz: 7 repone coram dño ad seruandū in generationes v̄ras / sicut p̄ceperat dñs moysi.** **¶ Posuitq; illud aarō in tabernaculo referuandū.** **¶ Filij autē israel māducauerūt māna qđra******

a **¶ Coquite.** Sed; hebreos istas observatias de die sabbati dixerat eis p̄us in marath: sed hic replicant; occasio- ne duplicatōis māne. **¶ Quicquid autem reliquū fuerit. s. de māna col- lecta die sexta. c. ¶ Reponite vsq; i mane. diei sabbati / cuius causa s̄dit: d. ¶ Dixitq; moyses: Comedite illud hodie.** Ad hoc em̄ fuerat referuātū. **¶ Venit septima dies 7c. nō inuenērūt.** Exiuerūt em̄ gulositate ducti vt haberēt nouum cibum sicut 7 alijs diebus: 7 etiam cupiditate 7 curiositate ad vidēdum si verbum moysi foret vez. **¶ Usq; quo nō vultis custodire mandata mea 7c. Sc; de obseruatōe ne sabbati 7 de manna de qua fuerunt octo mandata dei s̄m qđ dicit Andreas. s̄mū vt mane colligerēt. sc̄m qđ ad sufficiētiam s̄m estimatiōez p̄p̄iam. tertiu; vt comederent mensuram gomoz 7 non plus. quartū vt nō relinquerēt in crastinum. quintum vt die sexta haberent duplum. sextum vt referuarent vñū gomoz p sabbato. septimum vt illud comederēt in die sabbati. octauum vt implerēt vas cōtinēs gomoz ad referuādū in futuras generationes: vt habet. j. **¶ Mane at vnu; quisq; apud semetipsum.** Cogitas de diuinis beneficijs 7 gratias agens. **¶ Appellauitq; domus israel 7c.** Id em̄ cibum p̄paratū a deo: vt p̄dictū est. **¶ Quod erat quasi semen coriandri.** Quia ad q̄titatez 7 figuram: nō tamē q̄tum ad colorē. vñ s̄dit: **¶ Album.** Semen autē coriandri nigrum est. **¶ Gustusq; eius quasi simile cum melle.** Simila fari na tritici est delicatissima: sapor igit illius manne erat quasi sapor panis facti d; simila 7 cōmixtione mellis: Sap. xvi. c. dicit qđ habebat omnē saporis suauitatem: sed hoc est intelligendum qđ nō erat ex natura māne / s; ex merito sanctoruz hominū qui eā comederāt: q̄bus sapiebat sicut desiderabat. vñ ibidem s̄dit: **¶ Qđ em̄ quisq; volebat ad s; cōuertebat: mal aut hoibus ex eo; demerito desipiebat.** vñ **¶ Hūe. xi. b. dicit: Nihil vidēt oculi n̄rī nisi man: qñ naufeat aīa nostra sup cibo isto leuissimo.** **¶ Hic autē describit sapor: ipius naturalis. generabat autē in aere et ppter hoc vocat; alibi panis de celo: qz in celo aereo est generatus: 7 a deo datus 7 formatus: nō virtute nature. Dicitur aut panis angeloz: quia in descensu māne cooperabant; angeli. nō em̄ dicit; panis angeloz: quia ipso vescerent;: qz nō indiget; cibo corporali. **¶ Dixit autem moyses. Hic p̄sequenter ponitur ipius māne referuatō in futuras generationes in memoriā tantī b̄nficij: 7 paret littera vsq; ibi: n. ¶ Et repone coram domino: Id est in illo tabernaculo paruo: de quo p̄dictū est. **¶ Hebrei autē dicit; qđ hoc dicit; de tabernaculo magno quod postea factum est: 7 qđ istud p̄ceptū nō fuit datus ante completionē tabernaculi sed post. 7 quod hic dicit; est p̄ anticiptiōez. o. ¶ Filij autem israel māducauerūt 7c.** Id est in terrā chanaan que eis p̄missa erat ad habitandū: nec tñ defecit māna statim cū intrauerūt terraz illā: quia trāsito iordane fecerūt circūciōnē in galgalis: 7 postea celebrauerunt pascha: 7 i crastio pasche defecit māna: vt habet; Josue. v. s; sat; cito post igrefum terre chanaā defecit: vt p̄ter dictis. 7 iij. **¶ Comoz aut.********

Mandata plura circa manna

ezec. 20. b

Simila i. Hu. 11. b

Sapor manne

Judit. 5. c. neemi. 9. d

Ex a Gomoz atre. vtriusq e nome mēsurē: qntū aut teneat gomoz nō hē ex septura: s; Ra. Sa. dicit q cōtinet qntitatē. xli. onoz: ephi decies tātū. Alij aut dicit q ex dicit Papie r. Si. de mēsuris hē q gomoz pōtinet qntuz qra et dimidia parisien. i. tātū de bla do vl' alia re arida: r sic mēsurabili q/ tū vñ vas factū ad mēsurādū talia: qd esset qntitatis qre r dimidie parisien. cōtineret: credo tñ q taliū qntitas ē nobis in certa: qz mēsure eodē noie noiate variat i diuersis regioib' et ciuitatib': sic modi' parisien. alteri' qntitatē ē qz rothomagē. vel alteri' loci: r silt ē d mēsur' liqdoz vt vini et olei rē.

Doralit

* Hoc cibo rē. s. pmissiois: p qd figuratū fuit q eucharistie sacm cib' ē spūal' fidelū qulqz veniāt ad terrā vt uctū: nā r illi q sūt i purgatorio reficiūt h sacramēto.

Danna

In ca. xvj. vbi dicit i postil. Dicit aut alibi panis angeloz Inter hebreos magne auctis antiquos fuit it discceptatio sup manna i qdā libro Tal mudico q dicit Zoma: qdā em eoz q dicit Ra. Aqla: als Ra. ha quiba. exposuit illud pū. s. panis angeloz: sicut sonat dices q hō

a p dicto. b Exponit quā terrā dixerit r r. qadufqz in pte phenicis venirent hitabilē. Hoc cibo aliti sūt usqz q tangerēt fines terre chanaan. Gomoz aut decia ps ē ephi.

q hō israelita māducauit panē quē an geli cōcedūt: ali' dō q dicebat Ra. his/ mael: i probauit eū di. q angeli nō cōe dūt cibū cozpalē. Moderni dō vt Ra bi moy. gerūden. r alij sustinet opinio nē Ra. haqba. dicētes q angeli refici unt i lumine diuino: et q māna erat de isto lumine: qd qdē lumē fuit icorpatū ex volūtate diuina et factū māna: r sic angeli et israelite ex eadē re reficiebant. s. angeli ex lumine diuino: r israelite ex illo lumine icorpatō: r sic itelligūt isti qd dicit ps. lxxvii. c. Panē ange. mā. hō: vt habet i glo. p dicti Ra. moy. i hoc loco. Et licet hōc nō vere dicat figuratuz de illo māna: ē tamē valde applicabile ad nrm vez māna. s. sacramētū eucharistie/ i quo ē vez lumen di uinū ex volūtate diuina icorpatū: ex quo. s. lumine diuino an/ geli in celo reficiunt: r fideles in deserto hui' vite ex eodem lu mine icorpatō pasunt: qd si sic itelligerent/ cessarēt mur/ murationes eoz contra p dictum sacramētū/ dicētes q peni/ tus est impossibile et implicans contradictionez. Unde de si milibus itelligit illud ps. xxxv. a. Noluit itelligere vt be ne ageret. Multa em et similia de hoc manna ab eis dicitur/ que causa breuitatis omitto.

Glo. ordi.

Bit p. rē. Ca. XVII ge. Hēs q volūt pie viuere in rpo psecutiōz patiunt: ab hosti bus ipugnāt: agēsqz iter hui' vite sp dz eē pat' et stare i castris. Cū pfecta ē ois synagoga filioz isrl' de deserto sin fm castra sua. p pū dei ē vna qui dē synagoga dñi: s; i qtuoz castr' di uidit: q describūt in numeris: circa ta bernaculum domini posita. Armat' g i castris dñi militās ne iplices te se cularib' negotiis: r i castr' dñi sp ex/ cubias agas/ vt de te dicat: qz pfect' ē p pū dñi de deserto sin: r venias i raphidim: sin aut tēptatio iterptat.

2. Ti. 2. a

Raphidi sanitas iudicij: q bñ erit de tēptatiōe: venit ad sanitatem iudicij. In die em iudicij san' erit. Cū Apo ca. ij. b. Qui vicerit dabo ei de ligno vite qd ē i pa. d. m. Venit g ad sani tate iudicij q bñ disponit pmones su/ os i iudicio. b Sin. Die spāliter sin vna mātio accipit ex his qnqz que fuerūt a mari rubro vsqz ad montē si na/ qz ioseph' noiatim describit. Be neraliter em etiā desertū illud sin vo cat sicut r raphidim. c Raphidi. Diero. Est locus i deserto iuxta mon tē oreb. Sciendū aut q ois heremus vsqz ad mōtē sinai sin vocat/ et ex to/ ta puincia etiā loc' vnius mansionis nomē accepit: sicut et moab taz vrbis q puincie nomē ē. In hac solitudine qnqz sūt mātiōes: cuph et herem' / sin/ alus/ depheca/ raphidim. Cū bñ dicit: qz pfecta est ois multitudo filioz isrl' de heremo sin p mansiones suas iuxta os dñi/ r venerūt i raphidiz. Cū ptes ples mātiōes vni us regionis vocabulo demonstrari. d Sicut i rē. Ori ge. Alia lra: Sicut inqt ppls aquā: r murmurabāt aduer/ sus moysen. Sufficit dicere: qz sicut: qd opus fuerit addere aquā. Nō ē supflua adiectio. Sūt g diuerse lites: et quisqz hz ppiā. Qui boni sunt esuriūt r sitiūt iusticiāz Dat. v. a. Alij qz dicūt: Sitiūt aīa mea ad te deus: ps. xli. a. Qui dō sunt pctōres/ patiunt nō sitim aq: nō famē panis: s; audiedī pū dei. Sitiūt g ppls aquā q debuit sitire iusticiā. S; de' erudi/ toz infatiū: mag' ispiētū corrigit culpas: r emēdat errores dices ad moysen/ vt sumat virgā pcutiat petrā r educat aqs.

Sin

Sitiū em eos iā d petrā bibere r psciere: r ad iteriora myste ria venire. Murmurauerunt em aduersus moysen: iō iubet dñs vt oñdat eis petrā de q bibēt. Si qz em ē q legēs moy sen murmurat aduersus euz: r displicet ei lex fm lram: qz in multis nō videt hē cōsequētiā: ostēdit ei moyses petrā q est pps/ vt inde bibat r sitim reficiat. S; hec petrā nō dat aq: nī si pcutiat: pcutia dō fontes pducit. Percussus em xps r i cru ce mactat/ no. testa. sōtes pduxit. vñ Zach. xii. c. Percutiā pastore.

Sitis varia

Sitis varia

Dyffice

Dyffice

Bit pfecta Ca. XVII a ois multitudo filioz isrl' qd ierptat tēptatio. d deserto sin p mātiōes suas iuxta pmonē dñi: castrame b tati sūt in raphidim vbi nō erat c aq ad bibēdū ppls. Qui iurga d tus ptra moysen ait: Ba nobis q als vt bibā. b q als qd' rñdit moyses aquā ad bibēdū. Quibus irat' moyses ait: Quid iurgami ptra me: r cur tēptatis dñm? Sitiuit g ibi ppls p aq penuria r mur murauit ptra moysē: dicēs r Cur fecisti nos exire d egypto vt occi deres nos r liberos nros ac iu mēta siti? Clamauit aut moyses s ad dñz dicēs: qd faciā ppls huic Adhuc pauxillum r lapidabit b me. Aut dominus ad moysen: i

Glo. ordi.

pastore r dispgent oues gregz: nisi em fuisset pcutus r exisset sāguis et aq d la tere eius: oēs sitim vbi dei pateremur. vñ: Bibebāt aut d spiritali psequēte eos petra: petra aut erat xps. Cū dicit. Siti ens ppls p aq murmurauit p moysen: iō iubet de' vt oñdat eis petrā ex q bibat Si qz aut legēs moysen murmurat ad uersus eū: r displicet ei lra leg': oñdit ei moyses petrā

1. Co. 10. 8

Nico. de lyra

Bit pfecta ois Ca. XVII. Diuisio Postqz descripta est prouisiō ali/ menti sicut quod ē cibus: hic con sequenter describit pūsiō alimenti hu/ midū quod ē potus. r pmo ostēdit aque penuria: secūdo circa hoc dei puidētia/ ibi: Et ait dominus. Circa primū dicit: a Gigit pfecta omnis multitudo filioz isrl' de deser. sin p mansio nes suas. Notandū q i hoc itinere vt qz ad montē sinai et etiā postea filij isra el fecerūt aliqs mātiōes que magis se riose exprununt. Nūm. xxxij. hic aut so lū noiant ille i qb' factū ē aliq' notabile b iuxta s. d. nō ē itelligēdū q aliq' vox sensibit a deo emissa ostēderet locū i q deberēt manere: s; colūna nubis pce/ des p idicabat/ faciēs i officū vocē vel pmois. c Ubi nō rē. S; qrit h' qre dñs eduxit eos p talē viā vbi paterent

1. Co. 10. 8

1. Tu. 20. b

Questio

tot defectus cibi r potus: Dicedū q h' fuit vt ex frequētē neces sitate opteret eos recurrere ad dñm: r sic is timore dñi retine rent: p h' etiā bonoz paciētia r maloz ipatentia declarabat. d Qui iurga. rē. h' itelligit de ipatiētib' tm. e Quid iurga. cō. me: qsi obliti bñficioz dei/ q vobis puidit in maio ri necessitate. f Et cur tēp. dō. videt tamen q non fuerit ibi temptatio dei: qz nō habebant quid agerēt humano consi lio. Dicendū q temptabāt deū in hoc q expiri volebāt vtrum deus posset eos potare in deserto: vel quā volebant experi ri vtrum ex suis meritis deus deberet eis dare potuz miracu lose: vñ dicebant: Est ne deus in nobis an nō: vt postea sub/ ditur: g Clamauit autē moyses ad dominū: in nul lo retardatus de bono pcurando eis ppter iniuriā eozum contra ipsum. h Adhuc pauxillum et lapidabit me. hoc nō dicebat moyses ductus timore naturalī sui qui bñ ca/ dit in pfectum virum: sed magis hoc dicebat timore populi ne eo interfecto a dño recederet p idolatriā. i Aut dominus ad mo. Dic psequēter describit dei prouidētia cum dicitur: Añcede populū

Añcede populū Aboraliter. a Gigitur pfecta omnis multitudo fi liozum israhel de deserto rē. Dic agitur pmo d' educatione aque de petra ad refocillandū populū sitibūdū. sicut scribitur: * Percutiesqz petrā

Doralit

Moyſes petrā q̄ ē r̄ps: ⁊ ducit ad ipaz vn̄ bibat ⁊ ſit̄ refici/ at. a. **Antecede po. rē.** Nō ſolum moyſes ducit ppl̄m ad aq̄s/ ſz ⁊ ſeniores ppl̄i. Nō em̄ ſola lex r̄pm̄ annūciat/ ſz ⁊ p̄p̄he ⁊ p̄riarche ⁊ oēs maiores natu. b. **Et vir rē. Aug.** Barō nō moyſes legiſt̄ flumē d̄ga p̄cuſſit. Moyſes em̄ ea/ dē virga mare diuiſit nō flumē. Quid ergo ſibi vult. Accipe virgā i qua p/ cuſſit̄ flumen: an forte mare appella/ uit flumē: ⁊ q̄rēdū ē exemplū huius lo cutiois/ an qd̄ aarō fecit moyſi potius attributuz ē: qz moyſen tubebat de q̄ faceret aarō: ⁊ i h̄ auctoritas/ i illo m̄ ſteritū: vn̄ erit tibi ad ppl̄m: tu aut̄ illi in his que ad deuz. c. **Percuties/ qz petrā.** Chriſtū q̄ i cruce a iudeis p̄cuſſus ē: cui acceſſit virga. i. lignū pal ſionis vt fidelibus manaret aqua.

Allego. d. **Venit aut̄ amalech.** Strab°. Amalech fuit fili⁹ hiſmaelis: a q̄ ama/ lechite/ q̄ ⁊ hiſmaelite: ipſi ſunt ſarace ni. Interpretat̄ aut̄ bibēs vel labēs ſan guinē: ⁊ ſignificat diaboluz q̄ ſctōs de egypto exētes ⁊ ad terrā p̄miſſionis tendētes ſemp̄ ipugnat: ⁊ aniaz ſan guinem bibere deſiderat. **Orige.** Deſcribit bellū cū amalechitis factū: ppl̄s d̄ pugnaſſe et viciffe añq̄ man/ ducaret panē de celo ⁊ biberet de pe/ tra. Nō d̄ pugnaſſe ppl̄s: ſz d̄ ad eū

5.4.d. **Dñs pugnat p vobis et tacebitis.** Et q̄ qn̄ dñs pugnat p nobis: nec p/ mittit tēptari ſupra id qd̄ poſſum⁹: nec ipares virib⁹ ſinit ad forte venire con grefſum. Job qz certamē temptatiois ſue iā p̄fect⁹ iplēuit: ⁊ tu q̄ cū cepis mā ducare māna panē celeſtē verbi dei: ⁊ bibere aquā de petrā: Cūqz ad iterio/ ra doctrine ſpūalis acceſſeris/ expecta pugnaſſe ppara te ad bellū. e. **Dixit qz moyſes rē.** Orige. Alia ſra: **Di/ xit qz moyſes ad ieſū.** Elige tibi viros

5.14.d. **Uocatus iſus.** Uocatus bti nois iſu nūq̄ facta ē mētio. Hic p̄mū vocauit moyſes iſu et dixit ei: elige viros tibi p̄p̄ſi. Moy/ ſes vocat iſu: lex inuocat r̄pm̄: vt eli/ gat ſibi viros potētes de plebe: n̄ po/ terat moyſes eligere/ ſed ſol⁹ iſus qui ait Job. xv. c. Non vos me elegiſtis: ſz ego vos e. Ip̄e ē elector dux ⁊ potē tū p̄nceps. Ip̄e cōſtigiz cuz amalech.

Jesus vocat

B

Dat. 12. c.

Dat. 17. a

Exa. 65. a

P̄s. 140. a

1. 2ep. 5. d

Dyſtice

forte: ⁊ vaſa ei⁹ diripit. f. **Ego ſta.** Orige. Aſcēdit inquit moyſes nō i v̄ticē mōtis/ ſz i v̄ticē coll. Veruabat̄ em̄ ei tūc aſcēdere i verticē mōtis cū aſcēſur⁹ erat ieſus ⁊ cū ip̄o moyſe ⁊ helias/ ⁊ ibi trāſformād⁹ i gl̄ia. Nūc q̄ velut nōdū gl̄ifica tus de trāſformatōe iſu nō aſcēdit i v̄ticē mōtis ſz i verticē coll: ⁊ cū eleuaret moyſes man⁹ ſupabat iſrl̄. Moyſes eleuat man⁹: nō extēdit. Ieſus q̄ totū mūdū exaltat⁹ i cruce amplex⁹ ē/ dicit: Extēdi man⁹ ad ppl̄m nō cre. Eleuare man⁹: h̄ ē act⁹ leuare ad deū vt nō habeat act⁹ deiectos ⁊ humi iactēs: ſed deo placitos ⁊ ad celū erectos. Eleuat q̄ man⁹ q̄ theſaurizat i celo. Ubi em̄ theſaur⁹ ibi ocul⁹ ibi man⁹. Eleuat man⁹ q̄ dicit̄ Eleuatio manū m. ſa. ve. Si q̄ eleuent̄ act⁹ n̄ i vincit ama/ lech. Cū Exa. xxxv. b. Remiſſas man⁹ ⁊ genua debilia erigi te. Si ſeruat ppl̄s legē eleuat moyſes man⁹ ⁊ aduerſari⁹ vin cit. Si nō ſeruat legē/ inualeſcit amalech. Quia igiſt̄ nob̄ pu gna ē aduerſus p̄ncipes ⁊ p̄tates/ ⁊ mūdū hui⁹ rectores tene biaz: ſi vis vicere/ eleua man⁹. i. act⁹: p̄uerſatio tua ſi ſi i rē? ſed i cel. Eleua ⁊ tu man⁹ i celū ad deū: iplē mādātū apl̄i: Si ne inſiſſione orate: ⁊ tūc fiet qd̄ ſc̄ptū ē: qz ſicut ablingit vi/ tul⁹ i capis herbā virētē: ita ablinget ppl̄s hic ppl̄m q̄ ſup ter rā ē/ ubi i ducit: qz popul⁹ dei nō tā manu ⁊ armis/ q̄ voce et lingua pugnat: ⁊ oſōne inimicos p̄ſternebat: eleua q̄ act⁹/ inſta oratio: hec eſt r̄p̄iani pugna qua ſupat inimicū. Puto aut̄ p̄ hāc figurā duos ppl̄os ſignificari: quoz vnus ex genti bus eleuet man⁹ moyſi: ⁊ i ſublime tollat ea q̄ ſc̄p̄it ⁊ intelli gētā coz: ⁊ ſic vincat. Alius v̄o. i. iudaic⁹ ppl̄s nō eleuat ma nus moyſi a terra: nec alt⁹ aliqd̄ nec ſublime i eo itelligit: et ſic ab aduerſarijs

ſic ab aduerſarijs vincit. s. **Th̄ſis d. rē. Aug.** Nūc virga **L** dei dicit/ que primū dicit̄ eſt aaron: poſtea dicit̄ moyſi. Sicut **S** em̄ ſpūs

Mico. de lyra

Antecede p. ac ſi diceret dñs: tu times ne ppl̄s lapidet te: egredere añ eos ⁊ videb̄ ſi potero te p̄regere. b. **Et ſu. te. rē.** vt ſint te/ ſtes q̄ ibi antea nō fuerūt ſōtes vl̄ aq̄: ⁊ p̄ h̄ appeat euidēs miraculū. c. **Et d̄ga.** Dicit Ra. Sa. q̄ aliq̄ d̄ p̄plo iſrl̄ erat ita maligni q̄ dicebāt q̄ miſteriū il li⁹ virge ſolūmō ſe extēdebat ad mala i/ ſtigēda: ſic patuit i plagz egyptioz: ſz n̄ ſe extēdebat ad p̄ferēdū bona: ⁊ iō dñs

Antecede ppl̄m: ⁊ ſume tecuz de a. **Et r̄x.** in qua pro de qua celeberrima lō cutio in ſcripturis. b. **ſenioribus iſrl̄: ⁊ v̄gā quā p̄cuſſi ſ ſti flumiū tolle i manu tua ⁊ va/ de: ⁊ En ego ſtabo coraz te ibi ſu e** a. **mons qui et ſina.**

pra petrā d̄reb: p̄cutiesqz petrāz a. **Capto laterē r̄pi exiuit ſā.** ⁊ aq̄ Job. xix. f. bibebant autē de ſpirituali conſequentē eos petrā: petrā aut̄ erat r̄ps. j. **Coz. x. a.** **eribit ex ea aq̄ vt bibat popul⁹.**

Fecit moyſes ita coram ſeniori bus iſrael. Et vocauit nomē lo/ ci illi⁹ tēptatio: p̄pter iurgū fili/ orū iſrl̄: ⁊ qz tēptauerit dñm dicē b **tes: Eſt ne dñs in nobis an nō?** a. **Diabolus itercludēs viā patrie celeſt.**

Venit aut̄ amalech ⁊ pugnat i c. **cōtra iſrael i raphidim. Dixitqz k moyſes ad iſue: Elige viros: ⁊ l**

egreſſus pugna contra amalech m a. **firm⁹ imobil: ſm̄ illd: p̄s. c. xxxiii. a** **Qui ſtatit i do. dñi rē.** b. **Et t̄q̄ vicin⁹ ce lo: ⁊ nō in valle. vn̄: Leuaui oculos meos ad eū qui habitat i celis rē. p̄s. c. xxi. a.**

cras: Ego ſtabo i vertice collis/ n a. **Quā dedit deus vt verberent̄ hoſtes.** b. **Poteſtate vel ope.**

h̄ſis v̄gāz dei i manu mea Fecit o **ioſue vt locut⁹ erat moyſes: ⁊ pu** a. **Diabolū. b. Lex quā dedit deus.**

gnauit cōtra amalech. Moyſes p c. **mons foritūdinis. b. Chriſtus.** **ignis ſpūſſancti.**

autem ⁊ aarōn ⁊ h̄ur aſcēderūt

ſus rē. nō em̄ voluit q̄ expectaret exercit⁹ amalech/ ſz q̄ tref ſibi obuiā: ne pueri ⁊ mlieres ⁊ timidi q̄ remāſerūt i caſtris ni/ mis terrerēt ⁊ fugerēt: ⁊ ſic dareſ maior audacia aduerſarijs. n. **Ego ſta.** ad pugna dū p̄tib⁹ ⁹ aduſarios. o. **Th̄ſis d. rē.** vt victoria deo aſcribat̄. p. **Aboyſes aut̄ rē.** Dicunt hebrei ⁊ aliq̄ doc. catholici: q̄ iſte h̄ur fuit filius marie ⁊ caleb

Percutiesqz petrā rē. Per hāc petram ſignificat̄ r̄ps q̄ i cruce fuit lācea p̄cuſſus: ⁊ inde exiuit ſanguis ⁊ aq̄: Jo h̄a. xix. f. ex q̄b⁹ p̄trūc h̄nt eccleſie ſacramēta/ i q̄b⁹ p̄ferit aq̄ gr̄e ſalutarē qua refocillat̄ ppl̄s r̄p̄ian⁹. j. **Coz. x. a.** Bibebāt aut̄ d̄ ſpirituali p̄ſequēte eos petrā: petrā aut̄ erat r̄ps. Sc̄do agit̄ de pugna ioſue p̄ amalech: de qua d̄r: k. **Dixitqz moy/ ſes ad iſue: elige viros et egreſſus pu. rē.** Per ama/ lech qui interpretat̄ gens bruta ſignificat̄ caro: qz p̄ ea h̄o p̄ue nit cū aialib⁹ brūt: p̄ter qd̄. i. eth. vita voluptuoſa d̄ vita pe eudū. Ip̄a v̄o pugnat p̄ ſp̄m̄ q̄ p̄ iſrl̄ ſignificat̄: eo q̄ ſpūs na/ tus ē videre deū: hic p̄ fidē/ ⁊ in patria facie ad facie. De hac aut̄ pugna d̄r. **Gal. v. c.** Caro cōcupiſcit aduſus ſp̄m̄: ⁊ ſpūs aduer. carnē. Caro v̄o debellat̄ p̄ ioſue gladiū: q̄ gladius eſt ſacre ſc̄pture ſtudiū: ſm̄ q̄ d̄r. **Eph. vi. c.** Et gladiū ſpūs quod eſt verbū dei. Et de hac debellatione dicit̄ **Hiero.** ad Ruſti/ cum monachū: Ama ſanctaz ſcripturaruz ſtudia: ⁊ carnis vi tia nō amabis. Sed vt de carne habeat̄ plena victoria/ requi rit̄ cū hoc oſo deuota/ que ſignificat̄ p̄ orōnē moyſi ioſue pu gnātē: ⁊ d̄ga dei i manu/ p̄ quā ſignificat̄ caſtigatio carnis: q̄ ſi remittat̄/ caro cōtra ſp̄m̄ robozat̄: ⁊ hoc ſignificat̄ cū dicit̄:

3 v * Sin aut̄ paululū

De coſe.
diſ. 2. c. re
uera. et. c.
in calice
P̄s. 77. b

Als ⁊ de.

Diuiſio

Quare
dñs p̄m̄
ſit amalech
pugnare

Hur

Doralie

P̄hus:

Em spūs helie q̄ est spūs dei cuius p̄iceps helias dicitur: et dei iusticia q̄ nra ē. An ignorātes dei iusticia: volētes suā cōstitue re. i. tanq̄ a se sibi p̄paratā. a **C**unq̄ leuaret rē. Stra. **D**ystice Quia cū lex mystice itelligit / passio christi spūalit̄ p̄fat̄ / dia / bolus vincit̄ et fugat̄. Cū aut̄ remittunt̄ manū. i. p̄cepta legis min⁹ studiose exercent̄: host̄ victor in / sequit̄. b **S**umētes igit̄ la rē. **B**reg⁹. Moyses sedit in lapide cū lex requeuit in ecclia: s; hec manus graues habuit: q; peccātes nō misericordie p / tulit / s; seuera districtiōe p̄cussit. aaron mōs fortitudis: hur interpretatur ignis. **D**ōs fortitudis christi ē: de q̄ dicit **E**sa. ij. a. **E**rit in nouissimis dieb⁹ p̄paratus mōs dom⁹ dñi in vertice mōtis. Ignis vō spūalit̄: quē christ⁹ venit mittere in terrā. **A**arō ergo et hur graues ma / nus moysi sustinēdo leuios reddūt: q; mediator dei et hoim: cū igne spūalit̄ cū adueniēs mādāta legis gūia (q̄ dū carnalit̄ tenerent̄ portari nō poterāt) tolerabilia nob̄ p̄ spūalit̄ intelligentia; ostēdit. q̄si em̄ man⁹ moysi leues reddi dit: q̄ p̄odus mādator legis ad verita tē p̄fessiois retorsit: s; illō **E**zech. xxiiij c. **M**olo mortē peccātis: s; vt ma. cō. 2 vi. **H**inc peccatrici aīe dicit **H**iere. iij. a. **S**i reliq̄rit vir vxorē suam: et illa rece dēs duxerit alter: nūq̄d reuertet̄ ad eū vltra: **N**unq̄d nō polluta erit et conta minata mulier illa? **T**u aut̄ fornicata cū amatorib⁹ mult⁹: tñ reuertere ad me dicit dñs. **E**cce paradigma turpis mu lieris dedit: ostēdēs q; post turpitudi nē recipi nō possit: sed ipm̄ padigma p̄ misericordiā vincit̄: cū diē fornicatē mu lierē recipi nō possit: et tñ fornicantem aīaz vt recipiat expectat. **P**olem⁹ pon dus tāte pietat̄: dicit qd̄ fieri nō pōt: et demonstrat q; ipm̄ s; morē facere pōt. **E**cce vocat etiā q̄s inq̄natos denunci at: hos etiā amplecti q̄rit: a q̄bus se eē desertū q̄rit. **I**nsert̄ q; ad misericordiā duriciā leg⁹: q̄s etiā iuste illa dānat: ip se misericordie liberat. c **D**ebeo ei rē. **R**a. **I**n h̄ significat q; oipotēs de us p̄ legē (quā significat moyses et de christo p̄nūciat) debeat mēoriā spūaliū hostiū. vñ **P**s. ix. b. **P**erūt memoria eoz̄ cum sonitu. d **E**dificauitq; moyses altare: et vo. rē. **D**ēs dia / boli victores in cordibus suis debent aras fidei edificare: in qua spirituales hostias offerant.

Nico. de lyra

* **A**firmātes p̄ illud qd̄ scribit̄. i. **P**a ral. ij. c. q; mortua aguba vxore caleb ipe accepit vxorē q̄ vocabat̄ ephrata: q; pepit ei hur. **D**icit̄ at̄ q; ista ephrata fuit maria soror moysi q; erat binomia. s; istud videt̄ falsum: q; maria senior erat ipe moyses. qd̄ p̄t̄ ex h̄ qd̄ supra dictū ē. ij. ca. f. q; moyses exposito in flumie ipa iuit ad vi dēdū qd̄ accideret de puero: et dixit filie pharaonis: **U**s vt vocem tibi mulierem hebreā que nutrire possit infantulū: **E**x q; p̄t̄ q; in natiuitate moysi iā erat puella. xij. ānoꝝ vñ am plius. moyses aut̄ ante exiū de egypto iā erat. lxx. ānoꝝ: vt dictū est. s. vij. ca. et p̄sequēs tūc erat maria. lxxxij. ānoꝝ vel circū. **D**e caleb aut̄ scribit̄ **I**osue. xiiij. b. q; erat. xl. ānoꝝ tñ q̄ iuit ad explorandū terrā: qd̄ fuit post exiū de egypto. si igit̄ maria fuit vxor eius scd̄a: nō videt̄ q; accepit eā anteq̄ iret ad explorandū. **T**um q; nō ita cito accipiebāt vxores illo tpe: s; expectabāt etatē p̄fectā ad generandū. **T**ū q; oportet dicere q; p̄ aliqd̄ tps fuerit cū prima: maxie q; ex ea habuit p̄ lem: vt habet̄. i. **P**aral. ij. b. **E**x q; videt̄ q; nō potuit accipere mariā cū iā esset. xl. ānoꝝ vel paz minus: et tūc ipa maria erat lxxxij. ānoꝝ vel paz minus. **E**x q; sequit̄ incōueniēs vt videt̄ sc; q; dñā sic antiq̄ et tāte sanctitatis: q; erat. p̄phetissa: vt. s. dictū est. contraxisset matrimoniū et maxie cū hoīe tā iuvene. **I**tē dato q;

Itē dato q; dicit̄ in tali etate nō tñ potuisset cōcipere. **I**tē dato q; cepisset de caleb: tñ ille puer in exiū de egypto nō posset es se ita magn⁹ q; ascēdisset cū moyse in montē et sustētas. man eius: vt h̄ dicit̄ de ipe hur. **E**x q; manifeste p̄t̄ q; nō fuit fili⁹ ca / leb et marie. **I**tē de ipe dicit̄. i. xxiiij. ca. **H**abetis aarō et hur vo / bis: si quid natū fuerit q̄stionis / rese / retis ad eos. **E**x q; p̄t̄ q; in exiū filiorū isrl̄ de egypto: hur iā erat magne p̄u / dētie et magni p̄silij et reputatus int̄ se / niores. et ideo ille hur de q; est h̄ sermo nō potuit esse filius caleb q; adhuc erat satis iuuenis: vt p̄dictū ē: et ideo si dica tur q; fuerit filius marie / oportet dicere q; sit de alio viro: nec illa ephrata de q; dictū est potuit esse eadē cū maria vt sa tis p̄t̄ ex dicto: et ille hur filius caleb ē alius ab isto de q; h̄ loquit̄ scriptura. **E**t ideo mihi videt̄ meli⁹ dicere cū antiq̄s doctorib⁹ q; iste hur fuit marie / marie. et idē diē **I**oseph⁹. iij. li. ātiq̄tatū: et iō cū moyses ascēdit in mōtē et sibi cū aarō cō / missum ē regimē ppli in absentia moy / si: q; erat vir antiqu⁹ / sapiēs et exptus. a **C**unq̄ leua. moy. rē. **P**er h̄ ostē dit sue orōnis efficacia et vt deo ascribe ret̄ victoria. **D**an⁹ aut̄ moysi erāt gra ues. p qd̄ designat̄ q; in p̄plo sibi s̄di to erāt aliq̄ pctis aggrauat̄: q; p̄m q; di cit̄ **B**reg⁹. **P**m̄ q̄litatē subditoꝝ dispo nunt̄ acta regentiū. b **F**ugauitq; iosue ama. **I**n hebreo habet̄: **D**ebili taut̄: qd̄ exponit̄ hebrei dicentes q; oēs fortes d̄ amalech fuerūt iterfecti i bello illo et nō effugerūt nisi timidi et pa rū valētes. c **I**n ore gladii. i. in acie vel acumie gladii. d **S**cribe h̄ ob mo nimētum in libro: et trade auri / eoz̄ cū sonitu. b **P**p̄s brutus vñ lingēs sanguinem.

a **I**n spēs crucis in q̄ triumphant̄ inimici. **a** **S**up̄ vericē collis: **C**unq̄ leuaret a **C**ū opatōe debem⁹ orare si volum⁹ hostes vicere et p̄ celesti p̄mitio nō p̄ t̄reno lucro. **moyses manus vincebat israel:** a **C**ū remissis opib⁹ bōis. i. ad terrā puer sis hostis victor insequit̄. **sin aut̄ paululū remisisset / supra bat amalech. **A**nanus aut̄ moysi erant graues. **S**umentes igitur eccliaz vel christi. **I**n q̄ sūt septē oculi qui etiā lapidis adiutorij. **lapidē posuerunt subter eum in **R**equit. a **C**ū lex in christo et spūsan quo sedit. **A**arō aut̄ et hur sustē tabāt manus ei⁹ ex vtraq; parte. **E**t factū est vt manus ipius nō lassarent vsq; ad occasū solis. **F**u a **C**hrist⁹. b **C** diabolu. c **D**emōes vi gaut̄ iosue amalech et populū sua vel q̄libet p̄secutores. a **C** locutio est. b **C** vbi dicit c **C** vel h̄ eius in ore gladii. **B**ixit autem dñs ad moysē: **S**cribe h̄ ob mo nimētum in libro: et trade auri / a **C** h̄ p̄ctōs et oino i iudicio perijt mēoria eoz̄ cū sonitu. b **C** p̄p̄s brutus vñ lingēs sanguinem. c **b** iosue. **D**ebeo ei mēoriā amalech sub celo. **E**dificauitq; moyses altare: et vocauit nomen eius / **B**is exaltatio mea / dicens: **P**otētia. **C** vñ oīa opa nra opat̄ ē i nob. **Q**uia man⁹ sol⁹ dñi et bellū dei erit cōtra amalech / a generatiōe vñ **O**sec. xiiij. d. **E**ro mors tua o mors rē. in generationem.****

Itē dato q; dicit̄ in tali etate nō tñ potuisset cōcipere. **I**tē dato q; cepisset de caleb: tñ ille puer in exiū de egypto nō posset es se ita magn⁹ q; ascēdisset cū moyse in montē et sustētas. man eius: vt h̄ dicit̄ de ipe hur. **E**x q; manifeste p̄t̄ q; nō fuit fili⁹ ca / leb et marie. **I**tē de ipe dicit̄. i. xxiiij. ca. **H**abetis aarō et hur vo / bis: si quid natū fuerit q̄stionis / rese / retis ad eos. **E**x q; p̄t̄ q; in exiū filiorū isrl̄ de egypto: hur iā erat magne p̄u / dētie et magni p̄silij et reputatus int̄ se / niores. et ideo ille hur de q; est h̄ sermo nō potuit esse filius caleb q; adhuc erat satis iuuenis: vt p̄dictū ē: et ideo si dica tur q; fuerit filius marie / oportet dicere q; sit de alio viro: nec illa ephrata de q; dictū est potuit esse eadē cū maria vt sa tis p̄t̄ ex dicto: et ille hur filius caleb ē alius ab isto de q; h̄ loquit̄ scriptura. **E**t ideo mihi videt̄ meli⁹ dicere cū antiq̄s doctorib⁹ q; iste hur fuit marie / marie. et idē diē **I**oseph⁹. iij. li. ātiq̄tatū: et iō cū moyses ascēdit in mōtē et sibi cū aarō cō / missum ē regimē ppli in absentia moy / si: q; erat vir antiqu⁹ / sapiēs et exptus. a **C**unq̄ leua. moy. rē. **P**er h̄ ostē dit sue orōnis efficacia et vt deo ascribe ret̄ victoria. **D**an⁹ aut̄ moysi erāt gra ues. p qd̄ designat̄ q; in p̄plo sibi s̄di to erāt aliq̄ pctis aggrauat̄: q; p̄m q; di cit̄ **B**reg⁹. **P**m̄ q̄litatē subditoꝝ dispo nunt̄ acta regentiū. b **F**ugauitq; iosue ama. **I**n hebreo habet̄: **D**ebili taut̄: qd̄ exponit̄ hebrei dicentes q; oēs fortes d̄ amalech fuerūt iterfecti i bello illo et nō effugerūt nisi timidi et pa rū valētes. c **I**n ore gladii. i. in acie vel acumie gladii. d **S**cribe h̄ ob mo nimētum in libro: et trade auri / eoz̄ cū sonitu. b **P** p̄s brutus vñ lingēs sanguinem. c **b** iosue. **D**ebeo ei mēoriā amalech sub celo. **E**dificauitq; moyses altare: et vocauit nomen eius / **B**is exaltatio mea / dicens: **P**otētia. **C** vñ oīa opa nra opat̄ ē i nob. **Q**uia man⁹ sol⁹ dñi et bellū dei erit cōtra amalech / a generatiōe vñ **O**sec. xiiij. d. **E**ro mors tua o mors rē. in generationem. **U**id nunciās illi mortē saulis: s; em̄ nō exp̄m̄t̄ ibi q; fuerit fili⁹ doech: tamē omnes exp̄ositoꝝ cōcorditer hoc dicit̄: et cū iter / rogaret̄ a dauid quis esset: r̄ndit̄ / **F**ilius hominis aduene ama lechite ego sum. **E**x quo videt̄ q; amalechite sunt idumei: et sic nō descenderūt ab hismaele: s; ab esau. **D**e glo. aut̄ **S**trabi vñ alter⁹ nisi sit doctoꝝ autēticus vt **B**ug⁹. et **H**iero. et h̄mōi nō ē multū curādū: maxie qñ videt̄ a textu discrepare. g **E**difi / cauitq; moy. rē. h̄ describit̄ ḡr̄arū actio p̄ victoria cū dicit̄: **E**dificauitq; moyses altare: ad offerēdū dō hostias p̄ ḡr̄arū actiōe. h **E**t vo. rē. nō q; nomē dñi p̄nūciat̄ ipi altari s; denotiat̄ ē ab effectu ipi dñi exaltat̄ pplm̄ isrl̄ et amalech dep̄mēt̄: p̄t̄ qd̄ s̄dit̄: i **Q**uia ma. so. rē. i. p̄t̄as throni ei⁹. k **E**t bel / lū dei erat p̄ amalech rē. **S**in aut̄ paululū remisisset: supabat amalech. **D**oralit̄ **S**ed qm̄ istoꝝ p̄tinuatio difficilis ē. ideo dicit̄ q; manus moy / si erant graues. p̄pter quod subdit̄: **A**aron aut̄ et hur rē. **P**er aarō qui mōtanus interpretat̄ et meditatio celestiu signi / ficat̄. **P**er hur q; interpretat̄ ignis / itelligit̄ seruoꝝ charitatis. igit̄ ista duo man⁹ ḡues sustētar̄: q; nō ē aliqd̄ adeo ḡue qd̄ n̄ faciūt illa leue: et sic de carne habet̄ plenitudo victorie.

Iosephus

Amalech

Doralit̄

Quoniam audisset ie. rē. **M**oyses **La. XVIII** liberatur filios isrl dimisit vxore & filios q̄s postea i deserto recepit: significat q̄ p̄dicatores cū mittūt ad op̄ p̄dicatiōis / debēt se a sollicitudine tpali eronustare: cū vō postea ad ep̄a / tū vel ad aliā dignitatē assumūt: tunc p̄ sibi subiect̄ sollicitudinē tā i sp̄ali bus q̄ tpali b̄ gerere debēt. **b** **Q**ue nit ḡ ietro rē. **O**rige. **Alia** f̄a: **P**̄ hec venit ad mōtē dei moyses: & ietro sibi occurrēt̄ erūt obuiā de castr̄: nec ducit eū ad mōtē dei / s̄ ad tabernacu lū suū. **M**ō em̄ poterat sacerdos ma / diā ascēdere i mōtē dei: s̄ nec in egyptū descēdere: nec vxorē moysi: s̄ nūc ad eū venit cū filiis. **M**ō em̄ poterat descēdere in egyptū et subire agones egyptioꝝ nisi athleta pbabil̄: et qui in agone p̄tendēs ab oibus se abstinet. **M**oyses q̄ magn̄ & potens athleta descēdit i egyptū ad agones & exerci tia p̄tutū et abraā. **J**acob q̄z q̄ ip̄o no mie athleta ē: cū descēdit i egyptū: fact̄ ē sic stelle celi i multitudie: alijs i p̄iū cedit descēdisse i egyptū. **S**cio hieroba fugiētē a salomone descēdis se i egyptū: et scidisse et corrupisse po pulū dei: q̄ descēdēs in egypto acce pit a susachi rege vxorē tethimē vx oris ei⁹ vxorē. **c** **O**btulit er. rē. **A**uḡ. **E**t sup̄sit ietro socer moysi ho locausto. rē. **S**up̄sit p̄ obtulit posuit: an forte sensus ē nō locutio / vt ea sum plisse intelligat q̄ moyses itelligit ob tulisse: q̄uis moyses nō legat̄ sacri / casse nec aarō: nec q̄sq̄ hebreoꝝ q̄ edu cti sūt de terra egypti: s̄ tñ sup̄ius di / ctū ē q̄ altare cōstituit moyses. **J**etro aut̄ legim̄ sacerdotē fuisse madiā. i. gē tis madiūz. **H**irū ē autem si ad eius aduentum cepit sacrificare moyses: et non potius ipse qui sacerdos erat. **Venerūtq̄ aarō**

tam: et q̄ dicit hic venisse / hoc est p̄ antitipationē. **A**lij autem dicunt q̄ venit ante legem datā et primo anno: et hoc videtur probabile: quia terra sua nō longe erat a monte sinai: vt patet p̄ illud quod dictum est supra. iij. ca. q̄ moyses pascens oues **J**etro / minauit gregez ad interiora deserti: & venit ad montē dei oreb q̄ est mons sinai: r̄ideo audita magnificētia moysi generi fuit nō est verisimile q̄ tardasset p̄ annū ve nire ad ipsum. **S** **E**t mandauit moysi. f. aduentū suum: nō em̄ volu / it subito intrere castra israhel / vt ipse et filia sua et nepotes honestius recipe rentur / maxime quia honor iste i moy sen reuertebat̄: secundo describit̄ eius honorabil̄ receptio / cū d̄: **b** **Q**ui egressus in occursum cogna. rē. et nō est dubius q̄ maiores de populo iuerunt cum eo ad honorandū soceruz suum et vxorem. **i** **S**alutauerūt q̄ se mutuo rē. id est amicitibus: quia inter eos nō erat ante discordia. **k** **C**ūq̄ intrasset taber. rē. bone stius em̄ et magis seriose dixit sibi i do mo q̄ dixisset in via. **l** **U**niuer sum laborem. pro defectu victuali / um et insultu amalech. **T**ertio descri bitur ipsius ietro deuotio laudabilis / cum dicitur: **m** **M**etatusq̄ est ie tro sup̄ omnibus bonis. **E**t quo pa tet q̄ habebat fidem vnius dei verit̄: vnde ait: **n** **B**enedictus domi nus qui liberauit vos rē. **H**unc cognoui quia magnus domin⁹ sup̄ omnes deos. p̄ mirabilia enī au dita totius nature create virtutē tran scendentia cognouit q̄ ipse est sol⁹ de / us verus: & non solum confessus est fi dem suam ore / sed etiam ope: vnde sub ditur: **o** **O**btulit ergo ietro rē. victime sunt que totaliter incendunt̄ ad honorē diuinū. **p** **E**t hostias deo. f. pacificas: quaz vna ps incēde / bat: altera erat sacerdotis: altera ab of ferentib⁹ comedebat̄ / vnde subditur: **Venerūtq̄ aarō**

Nico. de lyra

Quoniam audisset ietro sacerdos rē. **P**er ietro q̄ erat gentilis et honorabilis interpretatur: secularis virtuosus intelligitur: talis em̄ est honorabilis: nam honor est pre mium virtutis. iij. ethicoꝝ. **T**alis autem audiens bona que facit domi nus exultibus de seculo per religio nis ingressum: qui significat hic per e gressum de egypto et ingressum deser ti: concipit aliquando p̄positū similiter faciendi: p̄pter quod venit ad moysen: id est ad illius religionis sup̄iorem / vo lens accipere statum illum: sicut ietro de gentilitate conuersus fuit ad iuda ismū. **E**t quoniam talis est charitati ue recipiendus: ideo subditur q̄ moy ses: id est religionis prelatus occurrit ei & osculatus fuit eum: et q̄ narrauit ei vniuersum laborez qui accidisset eis in itinere. **P**relatus em̄ accipiens ali quem ad religionem / omnia graua re / ligionis sibi debet expr̄imere: & si fue rit p̄mptus ad sustinendū recipit eius sacrificiū quod facit de seipso p̄ religio nis ingressum: s̄m illud **Roma. xij. a.** **E**xhibeatis corpa vestra hostiam rē. **E**t hoc significat cuz dicit: **o** **O**btulit ergo ietro cognatus rē. i. si bi fraternitate religionis coniunctus. **p** **H**olocausta et hostias deo. per hoc autem quod sequitur posteat **D**oralit̄ aut̄

Quoniam audisset ietro sacerdos b madiā cognat⁹ moy c si / oia q̄ fecerat dñs d moysi & isrl p̄plo suo: eo q̄ edu / a **V**icto amalech. **b** **C**cclestiam. **r** **I**ssit dñs isrl d egypto: tulit se / a **C** r̄pi vel p̄dicatoꝝ. **b** **V** vt expeditioꝝ cēt **p** **H**ozā vxorē moyli quā remise / in ope dñi. **V** vtrūq̄ populū. **r** **A**t: & duos filios ei⁹: q̄rū vn⁹ vō / a **Q**uia significat eos q̄ dicunt: **A**due / cabat̄ gerisā: dicēte p̄re **A**duēa / na ego sū apud te & p̄grius sicut omnes / patres mei: **P**sal. xxxviii. c. **f** **U**i i tra aliena: alter vō eliecer: / a **Q**z significat eos q̄ dicunt: **A**duoꝝ me⁹ & / liberatoꝝ me⁹ es tu dñe ne mo. **P** s. lxx. d. **B**e ei ait p̄ris mei adiutor me⁹: / & eruit me d gladio pharaonis. **b** **U**it ḡ ietro cognat⁹ moysi filij f ei⁹ & vxor ei⁹ ad moysen i desertū: / vbi erat castrametar⁹ iuxta mōtē / di: & mādauit moysi dicēs: **E**go s / cognat⁹ tu⁹ ietro v̄cio ad te: & vx / or tua: & duo filij tui cū ea. **Q**ui b / a **V**eneratus est. **egress⁹ i occursum cognati sui / ādo / raut: & osculatus ē eū: salutauerūtq̄ i / se mutuo v̄bis pacificis. Cūq̄ i k / a **P**mi p̄dicatoꝝ. **V** gētili populo: v̄ p̄ / dicatoꝝibus de gentibus. **trasset tabernaculū / narrauit mō / yses cognato suo cūcta q̄ fecerat / a **D**iabolo. **b** **V**el ministris diabo / li. **c** **S**anctos deū videntes. **de pharaōi & egyptijs p̄p̄ isrl / a **Q**uē refert paulus sibi accidisse: cū i in / firmitatibus suis gloriat̄. ij. **C**orinth. xj. g. **el: vniuersum laborez q̄ accidisset i / a **Q**uo transit de mūdo ad celū. **eis i itinere / quo liberauerat eos / a **Q**z fidelū cor vnū & aīa vna **A**ct. iij. f. **dñs. L**etatusq̄ ē ietro sup̄ omi / m **b** **O**is q̄ fecerat dñs israhel: eo / q̄ eruisse eū d māu egyptioꝝ: & / **Q**ui oīa ascribunt nō nobis. **ait: B**ndict⁹ dñs q̄ liberauit vos n / de māu egyptioꝝ & d manu pha / raonis: q̄ cruit p̄p̄m suū de ma / **V** hoc miraculo. **nu egypti. Hunc cognoui quia / magnus dominus sup̄ omnes de / **V** gentiliū quos colebat̄: vel sup̄ sc̄ōs qui / p̄cipatiōe beatitudinis bñ dicunt̄ dñ. **os: eo q̄ supbe egerit p̄tra illos. / **P**anē māducauit. **Obtulit ergo Jetro cognatus o / **S**acrificiū deo sp̄s cōtri. rē. **P** s. l. d. / **Q**ū licite v̄tūf mādat. **Q**ū ex toto mū / dū relinquit. **moysi holocausta & hostias deo. p******************

Quoniam audisset ietro sacerdos rē. **P**er ietro q̄ erat gentilis et honorabilis interpretatur: secularis virtuosus intelligitur: talis em̄ est honorabilis: nam honor est pre mium virtutis. iij. ethicoꝝ. **T**alis autem audiens bona que facit domi nus exultibus de seculo per religio nis ingressum: qui significat hic per e gressum de egypto et ingressum deser ti: concipit aliquando p̄positū similiter faciendi: p̄pter quod venit ad moysen: id est ad illius religionis sup̄iorem / vo lens accipere statum illum: sicut ietro de gentilitate conuersus fuit ad iuda ismū. **E**t quoniam talis est charitati ue recipiendus: ideo subditur q̄ moy ses: id est religionis prelatus occurrit ei & osculatus fuit eum: et q̄ narrauit ei vniuersum laborez qui accidisset eis in itinere. **P**relatus em̄ accipiens ali quem ad religionem / omnia graua re / ligionis sibi debet expr̄imere: & si fue rit p̄mptus ad sustinendū recipit eius sacrificiū quod facit de seipso p̄ religio nis ingressum: s̄m illud **Roma. xij. a.** **E**xhibeatis corpa vestra hostiam rē. **E**t hoc significat cuz dicit: **o** **O**btulit ergo ietro cognatus rē. i. si bi fraternitate religionis coniunctus. **p** **H**olocausta et hostias deo. per hoc autem quod sequitur posteat **D**oralit̄ aut̄

Doralit̄

L

† s. 2. d.

Dyffice

De pe. dis. i. c. venit

De pe. dis. i. c. venit

Questio

Questio

Questio

Histori.

plu q moyses cu q de lo qbat no fastidiuit/ neq ptepsit alieni/ gene p siliu: quus z ipe ietro cu israelita no fuisset: vtz inter vi/ ros vnu deu coletes religiosq sapietes hndus sit sic Bob: me/ rito qrit: imo credibili habet. Ambigue em posita sunt pba: vtz sacrificauerit deo vero in pplo eius qnvidit genex suu: vel vtz eu adorauerit ipe moyses: quus d adoratioe si episse positu eet: honoz vi/ deref socero reddi: sic solet hoib ho/ norificetie ca exhiberi. Quos aut dicit gramatoyfagogas: qs decuriodes no fa/ cile sciri pot: qn h nome in nullo vsu ha/ bem: vel officioy vel mgfoz. Ma qda doctores iterptati sut lras q. f. introdu/ cat in lras sicut grecu vocabulu sonat. Hic sane significat an legē datā hebre/ os lras habuisse: q qn ceperint nescio vtz valeat idagari. Quidā putant eas a pmiss hoib cepisse: z pductas esse ad noc: atqz ide ad parētes abrae: deinde ad pplm isrl: s; vñ p pbari possit igno/ ro. f. ¶ Provide aut zc. Ad custo/ diā hūilitat ab alienigena istrui: ne q tot arcana dei ab ipo do discibat extol/ leref: z putaret se hūano p silio no ege/ re. Prefigurabat etiā q doctrina gētū iudeoz sciaz z supbiā suparet: z q in le/ ge derāt fideles ex gētib cōplēda fugge/ rerēt: z spūalē intellectū ad legē dei af/ ferrēt. Sciebat qz moyses qz hūc pplz lex audiret: z faceret qcūqz diceret: legē qz diminutio suggerēte euāgelio fierz.

Xpū u. m. lo. u. d. y. w. y. d. o.

Qui lre in ceperint

a ¶ Sacerdotal ordo. b ¶ Primitiu ppli.

a ¶ Generūtz aarō z omēs semo a ¶ Verbi.

res israel vt comederēt panē cū

¶ Ad honozē dñi.

b eo corā dño. Altera at die sedit b

¶ qsi magr. ¶ Doctores legis q sedētes. i. q sedētes mēte iudicat tumultū ppli.

moyses vt iudicaret populum: o

a ¶ qsi iudicādi: docendi. b ¶ A pncipio mudi vsq ad finē: nūq em defuit lex natu/ ralis vel scripta.

q assistēbat moyfi de māne vsq e

ad vesperā. Qd cum vidisset co

gnatus eius/ oia scz que agebat

a ¶ Als agis in ppo.

in ppo/ ait: Quid ē hoc qd scācl f

in plebe: Cur solus sedes: z ois

populus prestolat de mane vsq

ad vesperā: Cui rñdit moyses:

Venit ad me pplis/ qrens sniam

dei. Cūqz acciderit eis aliq disce

ptatio/ veniūt ad me vt iudicem

c inter eos: z ostendā pcepta dei z

leges eius. At ille: Non bonam g

inquit rem facis: Stulto labore

columeris: et tu et populus iste

qui tecū est: Ultra vires tuas est

negociū: Solus illud nō poterz

d sustinere: sed audi vba mea atqz b

e silia: z erit dñs tecum. Esto tu i

pplo in his q ad deū pntent/ vt k

referas que dicunt ad eū: osten/ l

dasqz populo cerimonias z ritū m

colendi: viāqz p quā ingredi de/ n

beāt: z opus qd facere debeant. o

f ¶ Provide aut de oi plebe viros

¶ Als sapiētes.

potētes z timentes deū: in qbus

a ¶ Formā boni iudicis pscrībit.

sit veritas: z q oderint auariciā: f

Nico. de lyra

a ¶ Generūtz aarō zc. Et ho b
nozaret eū: marie qz erat d nouo puer/ sus ad fidē z ritū hebreoz: vt i fide ma/ gis solidaret. p panē aut h itelligit ois/ cib vt fre qnter dictū ē. b ¶ Lozam dño. i. corā illo pno tabernaculo: de q dictū ē. s. xvj. ca. vel corā altari vbi ob/ tulerat holocausta. c ¶ Altera autē die. Descripto aduētū p silēt: h pñr de/ scribit assensu p silēt: vbi pmittit cō/ sultatiōis occasio/ cū dr: Altera at die. s. post oblatiōez ietro. d ¶ Sedit mo. zc. dz em iudiciū fieri in trāqllitate rō/ nis: nō i motu passiōis: z b designat p/ sessionē: apē qd iudices debēt dare sen/ tētiā sedēdo. e ¶ Qui af. zc. apē ne/ gocioy mltitudinē. f ¶ Quid ē hoc qd facz. Ac si diceret: nō ē bonū pcedē di mod. vñ sequit: g ¶ Mo bo. zc. Nō ē itelligēdū q res eet d se mala: i/ mo bōa: s; meli fieri potat vt oñdīf. j. min aut bonū cōpatū ad mai bonū hz rōnē defect. z p pñs mali aliqñt: sicut min malū cōpatū ad mai hz rōnē eligi bil: z p pñs rōnē boni aliqñ mō. scdo po/ nit ipa cōsultatio/ cū dr: h ¶ Sz audi

c. si. dere iudi. li. 6.

Cōtra mu/ liez regimē

Doralif

ver. zc. i. z meli gubernab pplm a dō tibi cōmissū. i ¶ Esto tu zc. accedēdo. s. ad deū p ppo z voluntatē ipius audiēdo p ppli directiōe. Jo s; dīf: k ¶ Ut referas. s. ppo. l ¶ Oste dasqz zc. qñtū ad celebratiōez diez solēniū. m ¶ Et ritū co lēdi. qñtū ad actū offerēdi z sacrificādi. n ¶ Quāqz p quam igre. de. qñtū ad credēda. o ¶ Et op qd fa. de. qñtū ad mo res z agēda. p ¶ Provide aut. Cū magna diligētia z deli beratiōe. q ¶ De oi ple. Absqz psonaz acceptiōe. r ¶ U ros. qz mulieres nō debēt dñari nec regere apē defectū discre tionis z pstatie. s ¶ Potētes. s. iudicare p suā sapiāz z ex periciā. vñ z alia trāslatio hz sapiētes: vbi nos hēm potētes. t ¶ Et timentes deū. magis q hoies. v ¶ In qb sit ve ritas. s. vite iusticie z doctrine. x ¶ Et q oderint auari. qz homines cupidi. ppter munera de facili flectuntur a iusticia.

¶ Et cōstine ex eis
Abora. at p vbu ietro. d. p ¶ Provide zc. Instruūt pnci pes z plati. p mouere sine psonaz acceptiōe viros aptos p regi mie p; p dūtes h positas i lēsu lrali q etiā moral ē: vt p; iuētū. * Quibus auditis

Et constitue etc. Orige. Ordinaris inquit eos tri. etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

gradus suos etc. maior par i populo. Quibus audi. etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Et constitue ex eis tribunos etc. Qui sibi subiectis bona tribuit etc.

Nota

Dystice

Disto

Disto

Disto

Nico. de lyra

Et consti. ex eis tri. tribunus est q pest mille hoib.

Nico. de lyra

Ense tertio. Postq descripta e edu Ca. XIX.

Moraliter. Ense tertio egressiois israel de ter/ ra egypti.

molauerunt et ederunt: quod fuit quatuordecimus primi mensis usque ad istum qui lex datur. dies. l. numerant. xvij. s. pmi mensis: reliqua ab ipso xiiij. Deinde octo. xxx. scilicet mensis qui fuerunt. xvij. et tertio tertij mensis qui a solennitate occisi agni quinquagesimus est: ac per hanc ista umbra futuri in agni imolati die festum: quod quinquagesimo die lex data est.

erat dispositum ab illis qui habebant ordinandi officium. d. Regio: ne motis. Ad partem orientalem: ut sic adoraret dominum deicederet super motem sinai: quod iudei adorant deus occidentem: unde et tabernaculum et templum sic fuerunt disposita: ut ingressus esset a parte orientali: ut ad partem oppositam adoraret sacerdos: sicut et stelle celi ab oriente mouentur in occidentem quasi adorantes ad partem illam. unde Meemie. ix. b. dicitur: Exercitum celi te adorant.

Doralit

Allego

Preparatio ad episcopi cenam

a in die hac venerunt in solitudine a sinai. Nam profecti sunt raphidim: et

pueniētes usque in desertum sinai: castrametati sunt in eodem loco: ibique israel fixit tentoria et re-

gione motis. Ad dyces at ascendit in montem ad deum. Locauitque eum dominus de monte et ait: Hec

dices domui iacob et annuncia bis filiis israel. Ciosipsi vidi-

stis que fecerim egyptijs: quod s portauerim vos super alas aquilarum: et assumpserim mibi. Si

ergo audieritis vocem meam et custodieritis pactum meum:

eritis mihi in peculium de cunctis populis. Mea est enim ois terra: et vos eritis mihi in regnum sacerdotale: et gens sancta.

Hec sunt verba que loqueris ad filios israel. Venit moyses: et conuocatis maioribus natu populi: exposuit omnes sermones quos mandauerat dominus. Responditque

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

in occidentem quasi adorantes ad partem illam. unde Meemie. ix. b. dicitur: Exercitum celi te adorant.

e Locauitque eum dominus de monte et ait: Hec dices domui iacob et annuncia bis filiis israel. Ciosipsi vidi-

stis que fecerim egyptijs: quod s portauerim vos super alas aquilarum: et assumpserim mibi. Si

ergo audieritis vocem meam et custodieritis pactum meum:

eritis mihi in peculium de cunctis populis. Mea est enim ois terra: et vos eritis mihi in regnum sacerdotale: et gens sancta.

Hec sunt verba que loqueris ad filios israel. Venit moyses: et conuocatis maioribus natu populi: exposuit omnes sermones quos mandauerat dominus. Responditque

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Cumque retulisset moyses verba populi ad dominum: ait ei dominus: Jam nunc veniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquente ad te: et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei: Glade ad populum et

uniuersus populus sicut. Cuncta que locutus est dominus faciemus.

Castra metari

Nico. de lyra

die mensis tertij. a Venerunt in solitudine sinai. Ubi lex erat data. b Castrametati sunt. i. terram mensurauerunt in qua ponenda erant castra: quod secundum ordinatioem illorum que erant deputati ad assignandum cuilibet capiteo familie locus maior vel minor secundum quantitatem tertorum sibi necessarium et familie sue. c Ibi que israel fixit tentoria. Secundum quod erat dispositum

Aquile natura

Peculium

11.25.a

Pbus

Doralit

Histori. Moralit. a Sanctifica il. zc. Ra. Qui ad p'spectu dei desiderat veni...

motis. In hebr. hf. In ptractu buccine ascēdar. Et dicit Ra. L. Sa. q. erat qdā mod' clāgēdi ptēsus...

Histori. Moralit. B uete ne zc. Ra. Dicit p'phibz pplm in mōte ascēdere...

a Precipe vt sanctificent. b In pnti. s. z i futura vita. c ca peccatis. a Sanctifica illos hodie...

Questio. Si qrat/quare nō acceperūt no uā. Dicitū q nō fuit nisi ad cōmendā...

Nico. de lyra. p mūdicia: qz scim i vna significati one idē qd mūdū.

gura: z nubes dēfissima opire mō tem. Clāgorz buccine vebemē...

Lauētqz vestimēta: p vestiu lo tione intelligit sanctā z mūdā conuer sationē.

Vertical marginal notes on the right side of the page, including 'Questio', 'Moralit', and 'Dorat'.

appetitu glie tpal: r ab oi cupia carnali tergeda e: r tuc ad acie pteplatiōis erigēda. Cū cū lex accipit/ppls ad mōtē ap propinquē phibet: vt qz adhuc ifirma mēte trena desiderat/ sublimia nō psumat. vñ recte dicit: Si bestia tetigerit mōtē/ lapidabit. Bestia em̄ tūgit mōtē cū mens irrōnalib⁹ desiderijs subdita: ad cōtēplatiōis alta se erigit: s; lapidib⁹ pcutit: qz sūma nō sustinēs: supni pōder? ictib⁹ necat. Qui igif cul mē pfectiōis apphēdere nitunt: cū pteplatiōis arcē tenere desiderāt: p̄us se i cāpo opis p exercitiū phēt/ vt sollicitē sciāt: si nulla iā mala p̄mis irrogāt: si irrogata eq̄nimitē tolerāt: si obiect⁹ bonis t̄palib⁹/ mēs leticia nō soluit: r s; tract⁹ nō nimio dolore sautiāt. ac dein de ppendāt si cū ad se itus redeūt: i eo qz spūalia rimant: nō secū corpaliū rez ymbzas trahūt/ vel forte tractas māu discretiōis abigūt: si incircūscriptū lu/ mē videre cupiētes: cūctas circūscriptio nis sue imagies depmūt: r i eo qz sup se attingere appetūt: vincunt qd sunt.

Sacra scriptura vari as q̄litates cōsiderat

Greg. Sacra eloq̄a i exo: dio nar rationū q̄litates expmunt: terminosqz causaz aliq̄n a positiōe loci: aliq̄n a positiōe corpis: aliq̄n a q̄litate aeris: ali/ q̄n a q̄litate t̄pis significāt/ qd de v̄tu ra actiōe subiiciāt. A positiōe em̄ loco rū expmūt seq̄ntiū merita finesqz cāz: sic de isrl dicit: qz v̄ba dei in mōte audi re nō potuit/ s; p̄cepta in cāpestrib⁹ ac cepit: seq̄ntē infirmitatē ppli i dicit: qd ascēdere ad sūma nō valuit/ s; se in is/ mis negligētē viuēdo laxauit. A po/ sitione corpis/ sicut in actibus aploz ste phan⁹ icium q̄ a dextris d̄ntis sedet stantē se vidisse māifestat: Act. vii. g. Stare em̄ adiunātis est: r recte stare cernit/ q̄ in bello certamīs opitulāt. A q̄litate aeris: sic cū p̄dicāte dño euā/ gelista nullos ex iudea tūc credituros diceret/ p̄misit: h̄yem̄ aut erat. S̄ptū est em̄ Mat. xxiij. d. Abundabit iniq̄ tas r refrigescet charitas multorum.

H̄yemis ḡ curauit t̄ps expmē: vt i au/ ditor cordib⁹ malicie frig⁹ messe idica/ ret. Megaturo qz petro p̄mittit: qz fri gus erat r stans ad p̄unas calefacie/ bat se: Job. xviij. b. Iā em̄ a charitatē ardoze torpuerat: r ad amorē p̄nt? vi te q̄si ad p̄secutorū p̄unas infirmitate estuātē se calefaciebat. A q̄litate t̄pis sic nō redditurus ad veniā: ad traditio/ nis p̄fidiaz nocte iudas exisse phibet. Cū egrediēte illo ab euāgelista dicat: Erat at nox. Et iniq̄ diuiti dicit: Hac nocte repetūt aīaz tuā a te: Luc. xij. c. Salomō qz nō p̄ueneraturus in sōnis r in nocte sapiāz accepisse dicit. hinc ē qz angeli ad abraā meridie veniūt: puni/ turi aut sodomā vespe venisse memorā tur. a Descēditqz dñs rē. Bre/

Allego.

go. Moyles ascēdit in montē: r dñs descēdit. mōs pteplatiōez significat/ i quā ascēdimus: vt ad ea q̄ vltra ifirmi tatē n̄faz sunt vidēda subleuemur. S; in hāc dñs descēdit: qz a nob multū p/ ficiētib⁹ paz de se aliqd n̄faz sensib⁹ agit: si tñ in illo paz vel aliqd dici pōt: qui vnus sp r idē partialitē intelligi nō pōt: r tñ a suis fideli/ bus p̄cipari dicit: cū in ei⁹ substātia ps nullatenus admittat. S; qz hūc expmēre p̄fecto sermone nō possumus: p̄umanita/ tis nostre modo quasi infantie imbecillitate p̄pediti: eum ali/ quatenus balbutiēdo refonamus.

Nico. de lyra

snai: r ex pte supiori montis egrediebat fumus r ignis de medio nubis. facta est aut tal apparitio in nube r igne q̄ nō habēt figurā

nō habēt figurā stabilē: ne ppls ad idolatriā p̄nus haberet oc/ casionē faciēdi sibi imagines: vt dicit hebrei. Nec ē intelligen dū qz dñs descēderit ibi p̄m naturā suā q̄ vbiqz ē d̄ necessitate: r p̄ p̄sequē nō pōt ascēdere nec descēdere: s; in effectu ipm re p̄ntate. a Et vocauit moysen in cacumen ei⁹. Quia accēdere p̄pe nō p̄sumpsisset nisi voca tus. b Descēde r contestare po pulū. Licet h̄ iā ante fecisset: tñ p̄cipit itez fieri iminēte hora ad maiorē certi tudinē p̄ piculū euitandū. c Sa/ cerdotes qz rē. Adhuc nō erat insti tuti sacerdotes. r ideo dicit aliq̄ qz h̄ dicit p̄ anticipatiōez. r ē sensus: sacer/ dotes futuri sanctificēt q̄n accēdēt ad ministrandū corā dño. Ra. Sa. dic qz hoc intelligit de p̄mogenitis p̄ncipum duodecim tribuū/ qui obrulerūt sacrifi/ cium: vt habet. J. xxiij. ca. p̄mogeniti em̄ vsqz ad institutionē sacerdotij aarō faciebant sacerdotale officium: vt dicit sicut Beñ. xliij. r. xxvij. ca. r isti tempo/ re oblationis debebant p̄ alijs sancti/ ficari. Cetera patent.

In ca. xix. vbi dicit in postilla: Ere/ gione mōtis rē. ad pte orientālē.

Additio. j.

dicere qz omnes filij israhel castrametati essent ad partē orientalem montis sinai tñ: sicut dicit Ra. Sa. quem postillator in hoc sequi tur. nā ratio quā ad hoc assignat nō va let. iudei em̄ adorabāt d̄sus occidentē cū essent i tabnaculo vel i tēplo in q̄b⁹ arca testamētī r p̄piciatorū vbi r̄isa di uina dabant erāt in pte occidentali ta/ bernaculi vel tēpli: ita qz si essent extra templū in pte occidentali respectu ipius templi adorabant ad orientē. si em̄ sic existentes adorassent versus occiden tē/ terga verterēt ad templū: qd eēt eis magnū incōueniens: vñ hodie hebrei existētes in p̄tibus europē q̄ ē in ocl/ dentali plaga respectu hierlm nō orāt ad occidentē s; ad orientem: iuxta illud iij. Regū. viij. e. vbi p̄prie agit de hac materia legit: Et adorauerit te d̄ viāz terre sue: quā dedisti p̄tibus eoz r ciui tatis quā elegisti: r templū qd edificauit nomini tuo exaudies rē. Ex q̄ p̄tz qz cū sunt eē templū versus orientē: r aliq̄ versus occidentē p̄m ritū suū p̄m qz cō/ sonat huic qd dicit. J. W̄e. ij. a. Singu li p̄ turmas rē. castrametabāt filij isrl p̄ gyrū tabernaculi federis.

Quō iudei orient

In eo. ca. xix. vbi dicit i postilla: Erit? mibi in peculū cūct? ppls rē.

Additio. ij. Dicitio que hic ponit in hebraico vbi nos habemus peculū vel amicitias: significat. p̄prie rez qz sic diligit ab h̄ste qz nulli alteri eā da/ ret: qd bñ cōpetit p̄plo qz vere deo p̄iū/ git p̄ susceptiōez sue legis/ p̄ quā susce/ ptionē deus se habet ad talem pplm si

mabat eo qz descēdisset dñs sup a Tāq̄ lumē iustis: vel qz ignea lex. eū i ignē: r ascēderet fum⁹ ex eo q̄si de fornace. Eratqz mōs ois terribilis: r sonitus buccinē pau latim crescebat in maius: r pliri a Interrogādo. us tendebat. Moyses loq̄bāt: r a Docendo. b Aliqd de se in ptem/ platione ostendens.

dñs respōdebāt ei. Descēdit/ qz dñs sup montem sinai in ipso a Et p̄ p̄templationē p̄ficeret. mōtis vertice: r vocauit moysen a in cacumē eius. Quo cū ascēdis a Ab altitudine p̄tēplationis: p̄m illō. ij. Coz. v. c. Siue mēte excedim⁹ deo: siue so/ set/ dixit ad eū: Descēde r con/ b brij sum⁹ vob. a Magna discretiōe op⁹ ē ne velit qz diuinā naturam rimari vltra qz pōt: vñ Proū. xxv. d. Qui p̄serutā maie/ statē oppumit a glia: r mel iuuenit comede qd sufficit tibi. b Oblit⁹ fragilitatē sue. testare pplm: nē forte velit tran/ a Capacitatis sue.

scendere terminos ad videnduz a H̄eresi v̄l q̄libet errore seducta. b Qz pauci p̄tēplatiōi r diuē visioi idonei. dñm: r pereāt ex eis plimā mul/ titudo. Sacerdotes qz qui acce/ a Mente r co p̄e.

dūt ad dñm sanctificēt ne pcti/ tiā eoz. Bixitqz moyses ad dñm: a Pro debilitate intelligentie. Nō poterit vulgus ascendere in montē sinai: Tu em̄ testificatus es: r iussisti dicens: Done termi/ a Postros oñdit. b Sanctificatū oñde ne nō sanctificati accēdere p̄sumant. nōs circa montē r sanctificā il/ lū. Cui ait dñs: Uade/ descēde: a Rex r sacerdotium.

Ascēdesqz tu r aarō tecum. Sa/ a Vinosos minus intelligentie capaces r secreta scripture nō penetrantes. cerdotes autem et populus ne transeāt terminos nec ascendāt ad dñm: ne forte iterficiat illos. Descendit moyses ad populu r omnia narrauit eis.

cut sp̄sus ad sp̄sam: q̄ nullo mō daret eā alteri: vñ sup illud Dece. ij. d. Sp̄sabo te mibi i iusticia r iudicio. Blo. Despōsa uit em̄ de pplm isrl i mōte sinai: dās ei. p̄ sp̄salib⁹ legē iusticia r iudiciū. vñ p̄dicta dicitio p̄pe appropat in h̄ loco p̄m hūc itel lectū rē. In eo. ca. xix. vbi dicit in postilla. Iā nunc veni am ad te in caligine nubis rē. Additio. iij. Licet vez sit qz in p̄nti nō habemus clarā co/ gnitionem de diuinis. s. enigmaticā: tñ si h̄ tñ voluisset l̄ra hic innuere sufficisset dicere. Iā nūc veniā ad te in nube: nec erat addendum in

Addendū in caligine nubis. vidētes em̄ in nube nō clare / s; p speculū vidēt. vñ circa h̄ vltē vidēt dicēdū. s; p̄m q̄d h̄ūane cognitiōis enigmata clarī vel min⁹ clare apponunt: r̄ ideo d̄ moysē q̄ clariorē noticiā h̄bat de diuinis q̄ p̄plus cōter d̄r: Descēdit d̄ns in nube r̄c. vt. j. M̄se. r̄ij. b. r̄ in alijs locis: s; p̄plo q̄ nō attigebat ad tā clarā noticiā sic moysēs: req̄rebat q̄ de⁹ veniret nō in nube clara s; i caligiosa nube. r̄ h̄ est qd̄ dic̄ l̄ra: Nūc veniā ad te r̄c. q. d. Si venirē vt tu sol⁹ audires me / nō oporteret me v̄ire caligie nub: r̄ hec ē rō q̄re i datide leg⁹ vbi tot⁹ p̄pls p̄uēit fit mētio d̄ caligie: tā. j. r̄. d. q̄ etiā

Replica

correctorij h̄ Burg. iudaicā / (Deut. v. c. r̄c. In ca. r̄ix. Burgē. egre tulit q̄ postilla- tor dixit iudeos adorasse ad plagā occidentālē: r̄ q̄ iō opo: tuit figere tabernacula r̄ castra e regiōe mōtis sinai ad plagā orie talē vt d̄ns diuinā apparitionē oraret q̄ mōs respectu de p̄ri in q̄ fuerūt iudei p̄ tūc fuit ad occidentē. ait em̄ Bur. q̄ adora- tio ad occidentē erat iudeis necessaria q̄n̄ erāt in tabnaculo v̄l tēplo: s; existētes eē debebāt adorare d̄ns hierlm̄ r̄ tēplū: iux̄ illd̄. iij. Reg. viij. e. Adorabūt h̄ viā ciuitat̄ r̄ tēpli r̄c. s; in h̄ vidēt Burg. iudaicare q̄si id qd̄ allegat hodie sit ob p̄uā dū: cū tñ p̄ christū sit ablatū: vt p̄z Joh. iij. c. vbi dixit sama- ritane: Venit

Glo. ordi.

Locutusq; ē r̄c. Ca. XX
a **E**go sum d̄ns deus tuus. Orige. Qui cōtēnit p̄ns seculū. s; egyptum: r̄ p̄ verbus dei trāslatus nō inuenit: q; ad futuz seculū festinat: de eo dicit deus: Ego sum d̄ns deus tuus r̄c. Nō ad illos tñ q̄ de egypto p̄fecti sunt: sed ad eos q̄ v̄l tra egyptijs nō seruiūt: de egypto edu- cti de domo seruitut̄. Megocia seculi / actus carnis / domus seruitut̄ ē. Sicut relin- q̄re secularia / r̄ p̄m deū viuere: dom⁹ libertatis ē. vñ Joh. viij. d. Si p̄māse- ritis in d̄bo meo: agnoscet̄ veritatē: r̄ vitas liberabit vos: ergo egyptus ē dom⁹ seruitut̄. Iudea r̄ hierlm̄ dom⁹ liberta- tis. vñ Gal. iij. d. Que sursum ē hierlm̄ libera ē. Sicut ergo terrena egypt⁹ filiis isrl̄ dom⁹ dicit̄ seruitutis ad compatiōez iudee r̄ hierlm̄: q̄ eis ē domus libertatis: ita ad compatiōē celestis hierlm̄: q̄ est m̄ libertatis / tot⁹ m̄dus r̄ q̄ in eo sunt dom⁹ dicit̄ seruitut̄: r̄ q; de paradiso libertatis p̄ p̄ctm̄ v̄tum est ad seruitutē m̄di: p̄mus sermo decalogi de libertate est:

Ego sum d̄ns deus tuus q̄ eduxi te d̄ terra egypti r̄c. h̄ac vo- cē in egypto audire nō poteris. Et si tibi iniūgat̄ vt facias pa- scha / accingas lūbos / accipias sandalia in pedibus / virgā te- neas in manu: r̄ aq̄ma cū amaritudine comedas. S; nec in p̄ma māsiōe / nec in scda / nec in tertia: nec cum trāsieris mare rubrū: etiā si ad mara veneris: r̄ fuerit tibi amaritudo i dul- cedine versa: nec in helim: vbi erāt duodecim fontes aquaz: r̄ septuaginta arbores palmar: etiā si raphidim p̄terieris / ce- terosq; p̄fectus ascēderis / nōdū idoneus iudicari: s; cū vene- ris ad montē sinā. Q̄r̄ q̄ mereber̄ aliqñ suscipe p̄cepta liber- tat̄ r̄ audire. Ego sum d̄ns de⁹ tu⁹ q̄ eduxi te d̄ terra egypti / de domo seruitut̄: h̄ tñ nō est sermo mādati: s; q̄s sit q̄ mādet oñdit / p̄mū mādatū q̄: Nō est tibi d̄j aliū p̄ter me. Aug⁹.

Querit quō decē p̄cepta leg⁹ diuidēda sint. Strū sint q̄ttuor v̄sq; ad p̄ceptū de sabbato q̄ ad deū p̄tinēt. Ser̄ aut̄ reliq; q̄z p̄mū est: Honora p̄ez tuū r̄ m̄ez q̄ ad hoīez p̄tinēt. An po- tius illa tria sunt: r̄ ista septē. Qui em̄ dicunt illa q̄ttuor esse: separāt id qd̄ dictū est: Deu. r̄r̄ij. f. Nō erūt tibi d̄j aliū p̄ter me: vt aliū p̄ceptū sit: Nō facies tibi idolū r̄c. Leuit. r̄r̄vi. a vbi signēta colēda esse p̄hibent. Q̄nū aut̄ volunt esse: Non p̄cupisces vxorē p̄imi tui: nō cōcupisces domū p̄imi tui: r̄ oīa v̄sq; in finē. Qui dō illa tria esse dicūt: r̄ ista septē: vnum volūt esse quicqd̄ de vno deo colēdo p̄cipit: ne aliqd̄ p̄ter illū p̄ deo colat. hec aut̄ extrema in duo diuidunt̄: vt aliū sit nō cōcupisces vxorē p̄imi tui: aliud nō p̄cupisces domū p̄imi tui. Decē tñ esse p̄cepta neutri ambigūt: q; h̄ scriptura testat̄. Sibi aut̄ p̄gruētius vidēt accipi illa tria: r̄ ista septē. Quia r̄ trinitatē vident illa q̄ ad deū p̄tinēt insinuare: r̄ qd̄ dictuz est: Nō erūt tibi d̄j aliū p̄ter me. h̄ ip̄m p̄fectius explicat̄: cum p̄hibent colēda signēta. Cōcupiscētia dō vxoris aliene r̄ cō- cupiscētie dom⁹ aliene: tñ in peccādo differūt / vt illi q̄ dictum est: Nō cōcupisces domū p̄imi tui: adiūcta fuerint alia dicē te scriptura: Neq; agz eius: neq; seruū ei⁹: neq; ancillā eius: neq; boues ei⁹ r̄c. Discruisse aut̄ videret̄ p̄cupiscētiā vxoris aliene de p̄cupiscētia cuiuslibet rei aliene / q̄n̄ v̄trūq; sic cepit: Nō cōcupisces

ritane: Venit hora r̄ nūc est q̄n̄ veri adoratores neq; in mōte h̄ neq; in hierosolymis: s; orabūt p̄ez in spū r̄ veritate. vñ illud ceremoniale abolitū ē sic r̄ sacrale circūcisio: ait em̄ Ap̄ls ad Gal. v. a. Si adhuc circūcidamī christ⁹ vob nō p̄derit. illū aut̄ errozē suū q̄ iudei debēt adorare nō ad occidentē s; vnusquisq; p̄m sitū suū: p̄firmare volēs Burgē. dicit q̄ filij isrl̄ castrametati sūt e regiōe mōt̄ sinai circūq; / vt vnusq;q; adoraret d̄ns mō- tē vbi d̄ns apparuit: vñ ad orientē / ali⁹ ad occidentē p̄m sitū vni- uscuiusq; allegās ad h̄ illd̄ M̄se. ij. a. Singlī p̄ turmas castra metabant filij isrl̄ p̄ gyz tabernaculi feder̄: s; hec sua cōfirma- tio vidēt esse r̄ rōnem r̄ mōtis sinai dispositiōez: nā mōs sinai magn⁹ r̄ lōgus ē: cuius ps ē mōs oreb: vt dicit̄ Ioseph⁹. ij. r̄. iij. antiq̄tatū: imo p̄m q̄sdā h̄ralit̄ exponētēs illd̄ ad Gal. iij. d. Si na mōs ē in arabia q̄ p̄iūctus ē ei q̄ nūc ē hierlm̄ r̄c. mōs ille se cōtinuo extēdit p̄m longitudinē v̄sq; ad terrā sc̄taz: vñ p̄z q̄ in circūitu illius mōtis nō poterāt castra locare: s; e regiōe mōtis in parte orientali cōtra mōtem in plaga occidentis sitū maxime: q; p̄pls accedere ad montē p̄hibet. j. ca. r̄ix. Cōcordantia per Burgē. de Pume. ij. adducta nulla est: nō em̄ ibi dicit̄: Ca- strametati sunt p̄ gyrum mōtis: sed p̄ gyruz tabernaculi quod erat fixum in plano ad radicem mōtis.

Glo. ordi.

Locutusq; Ca. XX
a **E**st d̄ns cunctos ser- mones hos. + Ego b sum dominus deus c tuus: qui eduxi te de terra egypti d

Nō cōcupisces vxorē p̄imi tui: nō cō- cupisces domū p̄imi tui: r̄ huic adiun- xit cetera. Nō at̄ cū dixisset: Nō p̄cupi- sces vxorē p̄imi tui. huic p̄nexuit alia dicēdo: Neq; domū ei⁹: neq; agrū r̄c. s; oīa apparēt hec esse p̄iūcta q̄si vno p̄ce- pto p̄tēta: r̄ discreta ab illo q̄ vxor noia- ta ē. Illud aut̄ vbi dicit̄ ē: Nō erūt tibi d̄j aliū p̄ter me. p̄z hui⁹ rei diligentē exequit̄ esse in his q̄ subiecta sunt: q̄ em̄ p̄tinēt: Nō facies tibi idolū: neq; vllū simulacrū r̄c. nisi ad id qd̄ dictū ē: Nō erūt tibi d̄j aliū p̄ter me. **M̄s. Dat deus moysi legē innocētie n̄re r̄ agnitōis sue: q̄ in decē p̄bis p̄sistit: scriptā in ta.**

Nico. de lyra

Locutusq; ē d̄ns. Descriptio dispositio Ca. XX Diuisio
ne p̄pli ad legis suscepiōez. h̄ p̄sequēter describit̄ le- gis datio. r̄ p̄mo q̄ttū ad p̄cepta moralia. scdo q̄ttū ad iudicialia. p̄. ca. tertio q̄ttū ad ceremonialia. ca. r̄r̄v. Sciendū tñ q̄ ista diuisio nō est ita p̄cisa q̄n̄ inē moralia p̄tineant aliq̄ ce- rimonialia. s; s̄l̄r inter iudicialia aliq̄ ceremonialia r̄ moralia. Sic r̄ de tertio. s; hec diuisio accipit̄ p̄m maiorē p̄tē. Circa p̄- mū p̄mittunt̄ p̄cepta data p̄plo a deo immediate. scdo data ab ip̄o mediātē moysē / ibi: Cūctus aut̄ p̄pls. Adhuc p̄mo ponunt̄ p̄cepta ordinātia ad deū. scdo ad primū / ibi: Honora patrem tuū. Circa p̄mū sciendū q̄ doctores nostri ponūt tria p̄cepta tñ ordinātia ad deū. Cuius rō sumit̄: q; hō dz fidelitatē deo / reuerētā / r̄ debitū famulatū ad recognitiōez sui dominij. In fidelitas aut̄ p̄hibet̄ p̄mo p̄cepto / cū dicit̄: Nō habebis deos alienos. Irreuerētia scdo / cū dicit̄: Nō assumes nomē d̄ni dei tui in vanū. Et p̄ istas negatiōes intelligunt̄ oppositē affirma- tiōes. s; colere vñū deū: r̄ ei reuerentiā exhibere. Debitus aut̄ famulatus p̄cipit̄ tertio / cū dicit̄: Memēto vt diē sabbati san- ctifices. r̄ p̄m h̄ illud qd̄ p̄mittit̄ / cū dicit̄: Ego sum d̄ns de⁹ tu⁹ / us. nō est p̄ceptū s; est q̄sdā p̄ambulū ad p̄cepta: ac si diceret̄: b **E**go sum dominus. Per generalem mundi guberna- tionem. c **D**eus. Per creationem. d **T**uus. Per spe- cialem appropriationem p̄ ceteris populis: vt dictum est ca. p̄- cedenti. e **Q**ui eduxi te de terra egypti. De seruitute humana valde dura comparata ad seruitutes diuinam que est suavis r̄ gratiosa. r̄ ideo propter ista debes recipere manda- ta mea: non tñ aure corporis sed etiam mentis: r̄ ad impletio- nem operis. r̄ tunc sequitur primum p̄ceptum / cum dicitur: Nō habebis deos

Moraliter. a **L**ocutusq; est d̄ns r̄c. Dic p̄mo danē decē legis p̄cepta q̄ sunt moralia. p̄ter qd̄ nō est hic alia mo- ralitas requirēda nisi in p̄cepto de obseruatōe sabbati / quod est ceremoniale q̄ttum ad determinationē tempis. s; diei sabbati. q̄ em̄ hō cesset aliqñ ab opibus seruilibus r̄ intendat diuio cultui morale est de dictamine iuris naturalis: sed determina- tio diei sabbati fuit figuralis. Et p̄m sensum allegoricū figura- uit quietē corpis christi in sepulchro. Scdm̄ dō sensum morale significauit quietem hoīs in deo r̄ cessatiōez a p̄ctō. Scdm̄ dō sensum anagogicū figurauit quietem beatorū in patria cele- sti. Secundo ponuntur quedam alia cum dicitur: Nō facietis deos

Iosephus

Deu. 5. a. Ps. 80. b

Tria p̄cepta ad deū

Moralitē

Bystice scpta i tabul lapideis digito dei. Aria sut q ptinet ad dilecti/ onē z cognitioz trinitat: septē ad dilectioz, primi: qb hūana societas n ledit. Primū ptinet ad deū p̄ez: Dñs de tu de vn̄ ē: vt b̄ audies vnū deū colat p̄ez z i mltoz fictos dos for nicatoz n̄ effūdas. Scdm̄ ad filiū: Nō assumas no. d. t. i va. id ē n̄ putes creaturā eē p̄m̄ dei filiū: qz oīs creatura vanitati subiecta ē: sz eāle p̄t: deū de deo / lumē de lumine.

¶ Nō habe. deos ali. zc. Orige. Primū mādatum ē: Nō erūt tibi dū alij p̄ter me. z sequit: Non facies tibi idolū / neqz vllā silitudinez zc. hec oīa qdē sūt p̄tāt eē vnū mādatum: qz si ita cōpūter nō cōplebit numer⁹ decē mā datoꝝ. Est ḡ p̄mū mādatū: Nō erūt tibi dū alij p̄ter me. Scdm̄: Non facies tibi idolū neqz vllā silitudinē zc. Inci piam⁹ ḡ a p̄mo mādato: Nō erūt tibi dū alij p̄ter me. Si dixisset nō sūt / ab/ solutioꝝ sermo videret. Sz qz dicit nō erūt: nō negauit qz sūt / sz ne illi sint cui hec p̄cepta dant̄ ip̄ibuit: hic paulū sū / plisse puto. j. Coz. viij. b. Si qdē sūt q dicit dū sive i ce. si. i. ter. zc. In alijs qz locz iuenies col noīari sic ibi: Rex magn⁹ sup oēs de. z de zc. De dñis idē apls dicit: Sive th̄ōi sive dñatio/ nes zc. Col. i. c. Dñatioēs vō n̄ aliud sūt qz ordo qdā dñoz z multitudo. In q̄ videt̄ sensū legz ap̄re apls: Ac si di cat: Licet sint dñi multi q̄ alijs gētib⁹ dñant: z dū multi q̄ ab alijs colāt: sz tñ vn̄ de⁹ ē nob̄ vn̄ ē dñs. vñ Deu. xxxij. a. Cū diuideret excel. gē. z disp. si. adā: statuit terminos gē. fm̄ nu/ meꝝ angeloz dei. Angelos ḡ qb̄ gētes cōmisit excelsus / do mios vl̄ deos appellat sc̄ptura. Deos / q̄ si a deo datos: z do minos a dño p̄tātē sortitos. Cū eis d̄: ps. lxxij. b. Ego dixi dū estis: z si. ex. oēs. Hos aut̄ sic hoīes mori. z sic vn̄ de p̄n. ca. Imitātes. s. diabolū q̄ p̄nceps oīm factus ē ad ruinā. Cū p̄stat q̄ execrabiles fecit eos p̄uaricatio: nō natura. Tibi ḡ o isrl̄ q̄ ps dei z funiculo ei⁹ es / nō erūt inqt̄ tibi dū alij p̄ter me: qz vere de⁹ vn̄ ē de⁹: z vere dñs vn̄ ē dñs: ceter⁹ vō ab ip̄o creat⁹ p̄tulit h̄ nomē nō natura sz ḡra. Nō hec tñ dicit ad isrl̄ fm̄ carnē / imo ad te q̄ isrl̄ effect⁹ es mēte deū vidēdo: z cir cūcisus corde nō carne. Si tñ ita agas vt dign⁹ sis eē ps dei: et in funiculo hereditatis eius metiri: alioquin exemplo tibi sint qui ad hoc vocati fuerāt vt eēt ps dei: z exigētib⁹ pec catis disp̄si sunt p̄ oēs gētes: z educti de domo seruitutis iā nō egyptijs solis / sz oībus gētib⁹ seruiunt. Qui em̄ peccat seruus ē pcti Job. v. d. b. ¶ Nō facies tibi scul. Orige. Nō facies tibi dū alij p̄ter me idolum neqz oēm silitudinē zc. aliud sunt idola / aliud dū. De dñis ei dicit apls. j. Coz. viij. b. Si qdē sūt dū multi z dñi multi zc. De idolis vō: qz nil ē idolū i mū do. De silitudinibus aut̄ nō addidit qz nil sunt. hic aut̄ dicit: Nō facies tibi idolū neqz silitudinē oīm. Aliud ē ḡ facere idolū / aliud silitudinē (vbi causa) Si q̄s i auro z argēto li gno vel lapide faciat specie quadrupedis vel serpēt̄ / vl̄ auis: et statuāt ad orandū: nō idolū sed silitudinē fecit. Qui vō facit qd nō ē / specie. s. quā oculus nō vidit / sz animus ibi fin git: vt si quis humanis membris caput canis aut arietis for met: vel in vno homīs habitu duas facies: aut humano pe/ ctori postremas pres equi aut piscis: q̄ hoc facit nō silitu/ tudinē sed idolū facit. facit em̄ qd nō ē: nec h̄z aliquod simile sui. Nō dicit apls: qz idolū nihil ē i mundo. Nō em̄ aliqua ex rebus cōstātib⁹ assumit spēs / sed quā mens ociosa z curiosa reppit. Silitudo vō ē cur aliqd ex his q̄ sunt vel i celo vel in terra vel i aquis format: sed nō sicut ex his q̄ i terra sunt vel i mari silitudinib⁹ p̄mptū ē p̄nūciare. Ita etiā de celestibus / vbi q̄s dicat de sole z luna z stellis hoc posse sentiri / quozuz formas exp̄mit gētilitas. Sed moyses erudit⁹ oīm sapientia egyptioꝝ / etiā q̄ apud illos erāt i occultis phibere cupiebat: sicut echatē aliasqz demonū formas / q̄ apls spiritalia neqtie i celestibus vocat: Eph. vi. b. de quib⁹ forte d̄: Inebriatus ē gladi⁹ meus i celo: Esa. xxxij. a. Dis em̄ formas et silitudini bus iuocabāt demonia ad repellēda vl̄ vitāda mala. ¶ Sci endū tñ qz cū decreueris hoc seruare mādatū / z h̄re vnū tñ deū et dñm: hoc ē bellū denūciare oībus alijs quib⁹ i baptis/ mo renūciasti / solū deū p̄tens patrē z filiū et sp̄m̄ sc̄tm̄. Sz hoc cōfiteātes nisi toto corde diligamus dñm deū n̄m: tota aīa: tota

11. q. 4. c homi.

Differunt idola z dū

1. Coz. 8. a

a ¶ Diabolice. b ¶ Et si sint dij multi et do/ mini multi: aliq̄ nō erūt tibi dū p̄ter me. j. Coz. viij. b. ¶ Primū mādatū. a ¶ p̄tē de domo seruitutis. Non h̄ a a ¶ Scdm̄ ¶ idolū qd̄ nihil ē: qz ex nulli⁹ rei existētis silitudinē sūptū: sz ociose p̄ficiū b ¶ beb̄ deos aliēos corā mē. Non h̄ b ¶ facies tibi sculptile neqz omnez d a ¶ rei existentis que nō nihil est. b ¶ sicut solis z lune et huiusmodi. similitudinem que est in celo de ¶ hominis: bouis et similitū. sup̄ z q̄ in terra deorsū: nec eoꝝ f ¶ piscium. c ¶ que sunt i aquis sub terra. Non g d ¶ adorabis ea neqz coles. Ego sū b a ¶ nō ferens animaz mibi sponsatam ali/ qua suspitione notari. domū de tuus fortis zelotes / i

aīa: tota virtute ei adherētes / nō sum⁹ effecti ps dñi: sed i cōfi nio positi illos patimur offensos quos fugim⁹: z ad quē fugi mus ppiciū nō efficiū⁹: quib⁹ p̄beta dicit: De duplici animo Eccl. ij. d. Et itez: Quisquo claudicat / vtroqz pedez: iij. Reg. xvij. d. Ab illis ḡ q̄ si fugaces cedimur: z a dño n̄o quasi ista/ biles nō defendimur. vñ Dicere. iij. g Amatores tui inimici facti sunt tibi. Multi sunt aīe amatores capti deco/ re ei⁹: cū qb̄ meretricata ē dicēs Osee ij. a. Post amatores meos ibo / q̄ dant mibi vinū meū zc. Hos offendit reuer sa ad viz̄ porē: nisi ḡ tota fide p̄mane/ as cur viro tuo / p̄ scelerib⁹ q̄ cōmisist̄ suspectus ē: oēs mor tuos aspectus et incessus notat: nil vltra i te lasciuū vi/ dere / nil dissolutū vel pdigum p̄t. Si ḡ acceptā ḡram negligis etiā iplicas te secularib⁹ negocijs: p̄tinuo immūdus spūs redit cū septē neq̄ozib⁹ ne itez ex/ pelli possit / et fiunt nouissima peiora mat. 12. d. prioribus. Nulla ergo societas tem/ plo dei cum idolis. Si dei sumus / ta/ les esse debemus in quibus habitat z inambulet de⁹. vñ Esa. liij. c. Qui por/ tatis vasa dñi exite: z immūdū nolite tāgere: ego recipiā vos zc. dicit ergo: Nō erūt tibi dū alij p̄ter me. c ¶ Nō adorabis zc. Aliud est colere / aliud adorare. P̄t quis inuit⁹ adorare vel adulādo regibus idolatris / vel tormē

Colere tis victus: cū sciat qz idolū nil est. Colere vō est toto his affe/ ctu z studio mancipari. Atrūqz ergo resecat / vt nec affectu co/ las / nec specie adoras. d ¶ Ego sū do. zc. Vide benigni/ tatē dei vt nos doceat z peccos faciat fragilitatē humanozuz affectuū nō recusat: oīa agit z patit̄ p̄ter nos: notis z vsitat⁹ nobis loquit̄ affectib⁹. ¶ Orige: Dis mulier aut sub viro ē z subiecta ē legib⁹ viri: Eph. v. e. But meretrix ē / z vti liber/ tate peccādi. qui ingredit̄ ad meretricē / scit qz ad p̄stitutā z cū ctis patentē ingressus est: ideo de alijs indignari nō potest. Qui legitimo vti matrimonio nō patit̄ vrozē peccare / sed ac cendit celo ad seruandā castitatē matrimonij / vt possit legiti mus fieri pater. Sic omīs anima aut p̄stitutā ē cum demoni/ bus z habet plures amatores vt intrēt ad eam: mō spūs for/ nicatiois: mō auaricie: post hūc veniet spūs sup̄bie / z aliū plu/ rimi. Alter tñ alteri nō inuidet nec de zelotypis mouet / sz sei uicē inuitat. Cū adducit secū alios septē spūs neq̄ozes se zc. Lu. xi. d. Sic nullā zelotypiā amatoꝝ suoz patit̄ aīa q̄ demo/ ni⁹ ē p̄stitutā. Si vō p̄iuncta fuerit viro legitimo. i. xpo: etiā si aliqñ fuerit peccatrix / vltra eam peccare nō patit̄: nec ferre p̄t vt alludat adulterio: excitat sup̄ eā zel⁹ eius: z defendit piugij castitatē. Si aut̄ viderit eā temerantē piugij iura / z occasionē querere peccādi / dat ei libellū repudij. vñ Esa. l. a. p̄ter iniq/ tes vfas dimisi m̄fez vestrā. Dec q̄ loquit̄ z zelās ē z celo cō/ mor⁹ dicit. Est etiā nouū gen⁹ hoc bonitatis ei⁹ / vt etiā post adulteriū reuertentē z toto corde penitentez suscipiat. Unde

¶ Vico. de lyra

¶ a ¶ Nō ha. d. ali. dicit Ra. Sa. qz dū aliēi h̄ itelligūt ge neralit̄ p̄ oī idolatria q̄ alicat a vero do. doc. aut̄ n̄m̄ dicit qz h̄ p̄mo phibet̄ idolatria i sp̄ali: sz diuidit̄ i b̄: qz aliqui dicūt qz phibet̄ h̄ idolatria q̄ fit sine q̄cūqz imagine. Cū dicit Barro / qz antiq̄ romani diu coluerāt deos absqz simulacr⁹. Alij dicūt qz phibet̄ p̄ h̄ idolatria rez q̄ sūt p̄fice: sic si corpi humano inse/ rat caput ariet⁹ z ale ad volādū / sic pingebat imago iouis: et i tali figura credebāt iouē eē: z iō dicunt̄ dū alieni. s. a rez na tura. b ¶ Cozā me. i. i nullo loco vel tpe habebis: qz p̄ns sū oīm tpe z loco: p̄nr phibet̄ idolatria i imaginib⁹ rez q̄ sūt: nō tñ sunt dū / cū d̄: c ¶ Nō fa. tibi scul. qd̄ fit p̄ idolatū i li gno vel lapide vel alijs q̄ sculpi p̄t: nec aliqua silitudinē p̄ su surā vel picturā / vel q̄cūqz alio mō. d ¶ Neqz oēs sili. zc. id ē rei que ē i celo: qz aliq̄ ipendebāt cultū latric solis z lune et siderib⁹. e ¶ Et q̄ i ter. deoz. qz aliq̄ colebāt bestias: vt. s. dicit̄ ē d̄ egyptijs. viij. ca. f ¶ Nec eoꝝ q̄ sūt i aqs. qz ido lū dagon qd̄ colebat a philistis habebat caput piscē: iō vocat̄ dagō: qz dag piscē significat i hebzeo. g ¶ Non adorabis ea. ita qz finalit̄ structurā z culturā idoloꝝ generalit̄ phibet: cui⁹ causa subdit̄ cū d̄: b ¶ Ego em̄ sū dñs de tu. z non ali⁹. i ¶ Fort⁹ zelotes. zelus pprie significat amorē viri ad

6

mat. 12. d.

Adorare

Colere

Nota

Barro

¶ vrozem

A Nunquid mulier si exierit a viro et dormierit cum alio viro: reuertens reuertet ad virum suum etc.

Ecce. 16. c dicit a te celus eius: sicut illud: Propterea discedit celus etc.

Heb. 12. b autem terribile: sicut extremus si non corripimur etc.

Quo deus pectat patrum imputat filios

... deus pectat patrum imputat filios. Nec potest ostendere quod iniuste sit: si alius alio peccate punit.

B filium peccati genuit: quod solus facere non potuit: abijt et ad scribas etc.

Nota Psidorus. Primum mandatum prohibet surreptionem. Secundum errorem.

*** vxore: in qua non patitur alium concubare. et huiusmodi deus zelotes: quod non vult quod homo fornicet cum dijs alienis per idolatram.**

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

Et ad tertiam et quartam generationem. Quia usque ad totas generationes videtur aliqui mali homines pueros ex eis exercentes.

... in q non patitur alium concubare... generationem... in filios...

... in q non patitur alium concubare... generationem... in filios...

... in q non patitur alium concubare... generationem... in filios...

... in q non patitur alium concubare... generationem... in filios...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

Septē pce... mudi cupiditate. Decimū adulterij cognitionē. Et notandū...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

nationē tpis: qz reqes diei sabbati figurabat reqem dñi i se...

ad litterā vel spiritualiter. celū z terrā z mare et oīa que in

eis sūt: z requieuit die septimo:

Adcircū bñdixit dñs diei sabba

ti z sanctificauit eū: Honorā pa

trē tuū et matrem tuā: vt sis lon

geus sup terrā quā domin⁹ de

bus tu⁹ dabit tibi. Non occides.

Non mechaberis. Non furtū fa

re q̄ cōsistit in reuerētia exterlori: sed etiā in puisione q̄tū ad ne

cessaria vite si indigeāt. Et fm̄ doctores nros noie parentū intel

ligit̄ omnis prim⁹ in necessitate posit⁹: cui est puidentū: vnde

dicat Aug⁹. Nasce fame morientē: si nō pauisti/occidisti. Verū/

tū exprimunt̄ hic parētes tm̄: qz ista decē pcepta sūt q̄si qdā pclu

siones imediate sequētes ex principijs iuris naturalis: que sta

tim capiunt̄ etiā a parū intelligentib⁹: z talia erāt. pponēda toti

pplo in cōmuni cui pposita sunt ista decē pcepta: illa aut̄ q̄ subin

telligunt̄ quasi cōclusiones quedā magis remotē explanate fue

rūt in alijs pceptis: que sunt quasi quedā determinatiōes decē p

ceptorū: qz oīa ceremonialia reducunt̄ ad pceptū de obseruatiōe

sabbati: z oīa iudicialia z moralia ad alia pcepta. Ordinat̄ autē

istud pceptū de honore parentū cōuenienter post pcepta ordinā

tia ad deū z imediate: qz sicut de⁹ est principiū oīm: ita paren

tes habēt rationē principij respectu filiorū. b Ut sis longe

uus sup ter. cū enī fili⁹ accipiat vitā a parentib⁹: cōdecēs est vt

plongēt vitā illi⁹ q̄ bene se habet ad eos: z ecōuerso q̄ breuiet

vita illoz q̄ male se habēt: verūtū aliqñ aliter contingit: qz bona

tpalia inter que cōputat̄ corporalis vita ordinant̄ ad spiritualia

bona z eterna: z iō aliqñ cōtingit ex diuina ordinatiōe nobis oc

culū z terrā z mare et oīa que in

eis sūt: z requieuit die septimo:

Adcircū bñdixit dñs diei sabba

ti z sanctificauit eū: Honorā pa

trē tuū et matrem tuā: vt sis lon

geus sup terrā quā domin⁹ de

bus tu⁹ dabit tibi. Non occides.

Non mechaberis. Non furtū fa

re q̄ cōsistit in reuerētia exterlori: sed etiā in puisione q̄tū ad ne

cessaria vite si indigeāt. Et fm̄ doctores nros noie parentū intel

ligit̄ omnis prim⁹ in necessitate posit⁹: cui est puidentū: vnde

dicat Aug⁹. Nasce fame morientē: si nō pauisti/occidisti. Verū/

tū exprimunt̄ hic parētes tm̄: qz ista decē pcepta sūt q̄si qdā pclu

siones imediate sequētes ex principijs iuris naturalis: que sta

tim capiunt̄ etiā a parū intelligentib⁹: z talia erāt. pponēda toti

pplo in cōmuni cui pposita sunt ista decē pcepta: illa aut̄ q̄ subin

telligunt̄ quasi cōclusiones quedā magis remotē explanate fue

rūt in alijs pceptis: que sunt quasi quedā determinatiōes decē p

ceptorū: qz oīa ceremonialia reducunt̄ ad pceptū de obseruatiōe

sabbati: z oīa iudicialia z moralia ad alia pcepta. Ordinat̄ autē

istud pceptū de honore parentū cōuenienter post pcepta ordinā

tia ad deū z imediate: qz sicut de⁹ est principiū oīm: ita paren

tes habēt rationē principij respectu filiorū. b Ut sis longe

uus sup ter. cū enī fili⁹ accipiat vitā a parentib⁹: cōdecēs est vt

plongēt vitā illi⁹ q̄ bene se habet ad eos: z ecōuerso q̄ breuiet

vita illoz q̄ male se habēt: verūtū aliqñ aliter contingit: qz bona

tpalia inter que cōputat̄ corporalis vita ordinant̄ ad spiritualia

bona z eterna: z iō aliqñ cōtingit ex diuina ordinatiōe nobis oc

† 86. dis. c. ceterū. Deut. 5. b Dat. 15. a

Questio 23. q. 5. c. 1. et. c. si nō licz. s. itē in scis. c. q̄s enī. s. si g

Questio in ter fornicationem et mechiam

Nota

† 6. dis. c. nō est pccm̄ s. his itaqz

Parentes quō hono/ randi sunt

Dechia

Non loqueris

Non loqueris

¶ a ¶ **N**ō loqris 3 primū rē. Aug°. In eo etiā qd dictū ē fallum testimoniū nō dices aduersus primū tuū: qri solet vtrū phibitū sit oē mēdaciū: ne forte nō sit pceptū aduersus eos qui dicūt tūc esse mētiendū / qñ id mendaciū pdest alicui r nil obest ei cui mētiris. Tale em̄ nō est aduersus primū tuū: vt

Videre vocem

ideo h̄ videat addidisse scriptura que posset breuē dicere: fallum testimoniū nō dices: sic nō occides: non mechaberis: nō furaberis. Sz magna q̄stio est: nec cito explicari pōt quō accipiendū sit p̄. v. a. Perdes oēs q loquunt mēdaciū: r noli velle mētiri oē mendaciū r hmōi. b ¶ **L**uctus aut ppls rē. Aug°. Solet qri quō ppls videbat vocē: cū vox nō ad visum / sz ad auditū p̄tinere videat. Sed videri solet p generali sensu corpis r sic poni. vñ Gen. xliij. a. Cū vidisset iacob qz sunt esce in egypto: vñ. f. absens erat: q̄uis nōnulli videre vocē nil aliud esse q̄ itelligere putauerūt: q̄ visus mētis ē. Cū hō hic breuē dicendū esset q̄ ppls audiebat vocē: r lapades / r vocē tube / r mōtē fumantē. Questio maior oriret quō audiebat lapades r montē fumantē qd p̄tinet ad sensum vidēdi: nisi qd dicat nō tā breuē dicendū fuisse: vt nō totū diceret: audiebat vocē r videbat lapades: r audiebat vocē tube: r videbat montē fumantē. Duo em̄ genera vocū erāt r d̄ nubibus sic tonitrua r tubaz: si tñ ipaz dixit vocē q̄ de nubibus edebat: ac p̄ h̄ melius in his q̄ ad sensum audiēdi p̄tinebat: general̄ sensus ē positus. i. vidēdi. (Cū breuē totū vellet scriptura cōplecti) q̄ vt i his q̄ p̄tinēt ad sensum vidēdi subintelligeret auditus: q̄ moze nos nō loq̄ solemus. Nā vide qd sonet solemus dicere: audi qd luceat nō solemus dicere. c ¶ **L**oq̄ re tu nobis rē. Significat aduetus testamentū timorē potius p̄tinere. Si cut ad nouū dilectioz: q̄uis in veteri nouuz lateat: r in nouo vetus pateat: quō aut tali p̄plo tribuat̄ videre vocē dei si h̄ accipiendū ē itelligere: cū sibi loq̄ deū timeat ne moriant nō fat̄ elucet. d ¶ **N**olite timere rē. Aug°. Sic illi cobibēdi erāt a pctis: timendo sz ne p̄as sensibiles paterent: qz nō dū poterāt amare iusticiā r tēptabant a dño vt appareret cuiusmodi essent: nō deo quē nō latebant: h̄ in se r sibi metipsis. e ¶ **S**tetitq̄ p̄plus rē. Greg°. In q̄busdā locz scripture historia seruāda ē / r allegoria. Et sepe sola allegoria q̄rēda ē. aliqñ sola historia tenēda: vt tardiores pascant p̄ historia: r velociōres igenio p̄ allegoria. An cū ppls loquēte dō lapades sonitū buccine: r montē fumantē cerneret: territus petiit vt sibi p̄ moysen loq̄ret dñs: r stetit de longe. Moyses accessit ad caliginē in q̄ erat deus: qz ppls nō valet caliginē allegorie penetrare. valde em̄ paucor̄ ē spūalē itellectū rimari. Quia em̄ mētes carnaliū sola sepe historia pascunt: loq̄nte deo longe ppls stetit: qz dō spūales allegorie nubē penetrāt: vt spūa lit̄ vba dei cogitāt. Moyses accessit ad caliginē i q̄ erat deus.

Dyffice

Nota de historia et allegoria

Nico. de lyra

¶ a ¶ **N**ō loqris rē. Et fm̄ doctores n̄os nō solū itelligit phibitū fallum testimoniū in iudicio / vt dicūt hebrei: sed etiā ex iudiciū r oīs detractio r mendaciū 3 primū. r qd cūq̄ nocumētū qd pōt inferri p̄rio vbo: dūz tñ sit 3 charitatem. b ¶ **N**ō cupisces. Altiō ponunt p̄cepta phibētia cupiscentiā iōrdinatā respectu aliene rei. r hec nocumēta sūt i aīo. r fm̄ doc. n̄os sūt duo p̄cepta. Unū q̄ phibet cupiscentia vrozis alteri: in q̄ fm̄ eos phibet oīs p̄sensus i carnalē actū ex legē m̄imonij. r h̄ phibet cū d̄r: Nec desiderab̄ et̄ vrozē. Aliud q̄ phibet p̄sensus accipiēdi rē alteri: q̄cūq̄ mō idebit / to / cū d̄r: Nō cupisces domum p̄rimi tui rē. r qd subditur: Nō ancillam.

c ¶ **N**ō ancillā. Nō itelligit de cupiscentia ad carnalē actū: qz ista ē phibita p̄cedēs p̄ceptū: sz itelligit de cupiscentia ei ad p̄uitiū: qd ē bonū vtile. Ratio aut̄ qre duo p̄cepta ponunt ad repressiōē cupiscentie ē: qz bonū diuidit p̄ vtile r delectabile: ita q̄ est alia rō boni vtil̄ r delectabil̄: ita q̄ aliqñ p̄tingit vt aliq̄s h̄ns p̄nitatē ad vnū: nō habeat p̄nitatē ad aliud: imo aliqñ abominatiōez: sic aliq̄s cupiscit vrozē alteri: q̄ tñ non cupiscit als res ip̄i: qz abominat̄ fur / tū vel rapinā. r ideo ad reprimendā istā cupiscentiā duplicem: debuit assignare duplex p̄ceptum. Hebrei aut̄ dicūt q̄ est vnū p̄ceptū tm̄: qd necesse h̄nt dicere fm̄ p̄dicta: qz exp̄sse habet. 7. q̄ in tabul̄ fuerunt scripta decem verba: que fuerūt decem p̄cepta data a deo imediate. Si aut̄ de repressiōe concupiscentie essent duo p̄cepta: sequerēt fm̄ eos q̄ essent vnde / cim p̄cepta: videlicet quattuor ordinātia ad deū put ip̄i dicūt: vt patet ex p̄dictis. r septem ad primū: p̄pter qd sic ip̄i ponūt quattuor p̄cepta ordinātia ad deū. vbi doctores nostri nō ponūt nisi tria vt p̄dictū est. sic erga primūz ponūt tm̄ sex: vbi doctores nostri ponūt septē. r ideo p̄iungūt duo vltima in vnū. Et ad h̄ fac̄ apparentia l̄re: qz sub eodē versu vtraz cupiscentia phibet: non tamen variat̄ sententia si sit vnū siue duo p̄cepta q̄tū ad intellectum nostrum: sed variat̄ multum in h̄ siue sit vnū siue duo p̄cepta in / tellectus hebreor̄: quia dicūt q̄ p̄ h̄ non phibet cupiscentia nisi aliquālit̄ p̄m / pat in actus exteriores: sicut est cū ex cupiscentia vrozis aliene aliquis mouet̄ ad tangendū eā impudice: vel sollicitan / dum eā verbis vlt̄ muneribus. r fm̄ hoc dixerūt aliqui doctores nostri q̄ lex vetus phibebat manum r non animū: vt habet in glo. sup̄ epistolam ad Phil. iij.

† 23. q. 4. c. meretrices et. q. 6. c. nō mecha / beris

Deu. 18. c. Deb. 12. c

Josephus Antioch⁹ qre mortu⁹

¶ **Q**d est crimē mēdaciū r falsitatis.

a ¶ **N**on loqris 3 primū tuū a fallum testimoniū. ¶ **N**on cōcupiscas domum p̄rimi tui: Nec desiderabis vrozē eius: nō seruū: nō ancillā: nō bouē: nō asinū: nec oīa q̄ illius sūt. Cūctus visus: qz p̄matū obtinet in sensibus intermiscet̄ oibus. sic em̄ dicimus audi et vide: olfac r vide: palpa r vide. ¶ **N**os quoq̄ doctoz voces audietes oculū mentis dirigere debemus.

a ¶ **A**ut ppls videbat voces r lampades r sonitū buccine: mōtēq̄ fumantē: r p̄teriti ac pauore concussi: steterūt pcul: dicētes moysi: Loq̄re tu nobis r audie mus: Nō loquat̄ nob̄ dñs ne forte moriamur. Et ait moyses ad populū: Nolite timere: Er̄ vobis vel alijs: nō sibi q̄ oīa nouit. b ¶ **P** signa r mirabilia. c ¶ **I**tiū sapie t̄ em̄ p̄baret vos venit de⁹: r ut terror illi⁹ esset in vob: r nō p̄c̄ caretis. Stetitq̄ ppls de lōge: moyses aut̄ accessit ad caliginē p̄bať deus. Nā quō in nebula erat cui celi celoz nō sufficiūt.

a ¶ **I**ndigni accedere. ¶ **F**ormā boni auditoris describit: q̄ p̄mittit se p̄cepta magistr̄i audituz r impletuz.

a ¶ **I**ndigni accedere. ¶ **F**ormā boni auditoris describit: q̄ p̄mittit se p̄cepta magistr̄i audituz r impletuz.

a ¶ **I**ndigni accedere. ¶ **F**ormā boni auditoris describit: q̄ p̄mittit se p̄cepta magistr̄i audituz r impletuz.

a ¶ **I**ndigni accedere. ¶ **F**ormā boni auditoris describit: q̄ p̄mittit se p̄cepta magistr̄i audituz r impletuz.

a ¶ **I**ndigni accedere. ¶ **F**ormā boni auditoris describit: q̄ p̄mittit se p̄cepta magistr̄i audituz r impletuz.

rium: nullo modo etiam est peccatum: vt patet in amentibus r pueris. d ¶ **L**unctus autem populus. Sic p̄sequenter ponunt̄ p̄cepta data a deo mediāte moysē: quia populus nō poterat amplius verba dñi loquentis sustinere. r hoc est quod dicit: Lunctus autem populus videbat voces. hic accipit̄ videre p̄ audire. sensus em̄ visus certior est audituz: r ideo quia verba dñi penetrabant aures r corda eoz ita sensibiliter q̄ sustinere nō poterant: p̄pter hoc vti tali modo loquendi. f. visu p̄ auditū. e ¶ **L**ampades. i. micantia fulgura: vt dictū est ca. p̄cedēti. f ¶ **E**t p̄teriti ac pa. cō. p̄ter signa terribilia que videbat. g ¶ **S**teterūt pcul. Retrocedētes etiā a terminis p̄stitutis. h ¶ **L**oqre tu nobis. Ea q̄ dñs dicit tibi. i ¶ **E**t audiemus. i. obediemus tanq̄ dei v̄bis. k ¶ **N**ō loquat̄ nobis dominus. Immediate. l ¶ **N**e forte moriamur. Quia ex fragilitate humana dñm loquentē nō poterant sustinere. m ¶ **N**olite timere. q. d. non moriemini. p̄ hoc. n ¶ **E**t em̄ p̄baret vos ve. deus. Nō ē sic itelligēdū q̄ p̄baret eos ad h̄ vt sibi manifestaret̄ aliq̄d ignotum: sed vt p̄ hoc appareret ip̄is iudeis r alijs q̄ timerent eū. o ¶ **E**t non peccaretis. Quia p̄ timorem dñi declinat omnis a malo: vt d̄r. Prover. xv. d. p ¶ **M**oyses aut̄ accessit ad caliginē. In vertice mōtis: vt audiret mādāta ab eo. r referret p̄plo: quia populus plus audire non poterat: vt dictum est. A iij * Vos vidistis

Re **a** **M**o facietis deos **z**. Repetit qd in primo pcepto di-
 ctu est: z p argentea z aurea oia simulacra intelliguntur: sicut in
 Ps. c. xiiij. b. Simulacra gētū argētū z aurū opa manuū ho-
Allego. minū. b. Altare de ter. zc. Hōdit iō interdictis simula-
 cris /altare de terrena materia cōcedi: vt vni deo hostia z sa-
 crificia in eo offerant. **G**reg. Alta-
 re de terra deo facere/est incarnationē
 christi sperare. Tūc em a deo nfm mu-
 n° accipit: cū in h altari nra humilitas:
 id est sup dñice incarnationis fide posue-
 rit qd opat. In altari g d terra obla-
 tū mun° ponim: si act° nros dñice in-
 carnationis fide solidam°. **D**e se-
 ctis. **I**sid. Secti lapides sunt q vnita-
 tē scindūt et scipos diuidūt a societate
 fratru: hos i corpe suo nō recipit pper:
 cui° corpi figurā/altaris cōstructio si-
 gnificat. **L**apides nō secti ex qb° alta-
 re cōstrui iubet /sūt q p fide i vnitate so-
 lidant /de qb° d. i. De. ij. a. Vos estis
 lapides viuū /cōdificati i domos spiri-
 tuales: his nō est iniectū ferrū: qz incor-
 rupti sūt: z iacula maligni ignita nō re-
 ceperūt. **D**ēs vnū altare faciūt in vni-
 tate fidei z cōcordia charitatis.

† 22. q. i. c.
 cōsidera. 31
 q. c. si qua
 fuerit

Nico. de lyra

Re **a** **M**o vidi. q de celo zc. in
 creatura tñ ipm repñtante: z accipit h
 celū p celo aereo: qz in cacumine mōtū
 sinai illa vox formabat. **b** **M**o fa-
 deos ar. lz supra pphibuerit idolatriā:
 tñ hic repetit z in plurib° locis alijs: vt
 magis imprimere hęc pphibitio cordi-
 b° eoz: qz sciebat eos pnos ad idola-
 triā. **c** **A**ltare de ter. fa. mi. **b** p-
 cepit i detestationē idolatrie: qz idola-
 tre faciebāt altaria valde solēnia d mar-
 morib° z metallis: z intelligit h de alta-
 ri holocausti: vbi cremabāt hosties: qz
 altare incēsi fuit de lignis sethim z op-
 tuz auro: vt habet. j. xxx. ca. iō sequit:
D **E**t offe. su. eo. holo. i. victimas
 q totalit incēdebant ad honorē dei.

Re **p**aci. v. a. i. hōstias q offererent p alij būficio dei
 obtēto vel obtinēdo: qñ vna ps incēdebāt: altera erat facer-
 dotū: z alia offerētū /vt comederēt corā dño. **f** **Q**ues ve-
 stras z bo. de istis enī aīalib° vt plurimū fiebāt sacrificia.
g **I**n oī loco zc. iste loc° sacrificij nō poterat eē nisi vnus
 ad vitandū piculū idolatrie: ad quā ppls iudeoz erat. pn°: ad
 quā declinassent de facili si vbiqz potuissent sacrificare. Si au-
 tē aliq sancti sacrificauerūt alibi: h fuit ex cā spālī z diuina reue-
 latōe: sicut **D**auid ex iussu gad pphete i mōte moria añqz tē-
 plū ibi fundare: pphē appitiōē angeli ibi factā: vt habet. ij.
Reg. xliij. c. **E**t helias i mōte carmeli ad quincendū. pphas
 baal: vt h. iij. Reg. xvij. c. **A**oc° aut deputat° diuino sacri-
 ficio post ingressū filioz isrl i terrā pmissiōis pmo fuit in sy-
 lo: vbi fuit tabernaculū positū z altare holocaustoz: z destriv-
 cta sylo trāslatū est i nobe: z destructa nobe p saulē trāslatū ē
 in gabaon. postea in hierim vbi fuit sūdatū tēplū: tñ in singul
 vrbib° erāt loca q dicebant synagoge: vbi cōueniebāt ad lau-
 dandū deū z ad audiēdū legē. **h** **S**i al. lapi. fece. mi-
 hi. poterat em eē de terra vt dictū ē: vel de lapidib° nō dola-
 tis tñ: qd fuit i detestatiōē idolatrie: vbi fiebāt altaria d mar-
 more sculpto z polito: z ne p talē sculpturā iducerent paulatī
 ad sculpēdū imagines. **D**z aut dictū ē h q altare holocausto-
 rū debeat eē de terra vel lapidib° nō secti: nō ē p illud qd d. z
 j. xxvi. ca. q altare holocaustozū pcpit fieri de lignis sethim
 optis ere: qz illud altare fuit de terra vt videbit qñ erim° ibi.
i **M**o ascē. p gra. a. d. al. meū. fiebat vt dicit **R**ab. Sa.
 qdā ascēsus absq gradib° paulatim ascēdēdo: qm altare erat
 ita altū q sacerdotes sine ascēsu nō poterāt ibi ministrare.
k **R**e reue. tur. tua. vsus em femoralū adhuc nō erat in-
 troduct°: lz postea fuit inuēto sacerdotib° qm ministrarent: vt
 habet. j. xxvii. **D**icūt etiā aliq q hoc fuit dictū i detestationē
 idolatrie: qz in sacris priapi sacerdotēs ascendebāt p gradus
 ad altare: z tūc in alto positi vñ poterāt a circumstantib° videri:
Priapus discooperiebāt verēda sua. **P**riapus enī fuit qdā iuuenis q
 a gentilibus

femoralia

a gentilib° reputat° fuit iter deos ppter magnitudinē insoli-
 tā virilis mēbz. **D**ñe enī qd erat insolitū reputabāt gētiles
 qd diuinū. **E**t dicebat iste priap° de° hōtoz pphē fecūditatez
 q signat i mēbro generatiōis. **J**udei enī pni erāt ad idolatri-
 am: z iō in h z in alijs q pñtēt ad cultū dei z obseruātiās ce-
 rimoniales elōgant a ritu idolatrariū:
 Drios modos pcpicēdo: z modos ido-
 latriarum inhībēdo: vt videbitur in se-
 quentibus.
X **b** **M**o faciet de. ar. zc. **H**oc
 em faciunt cupidi z auari q totā spem
 suā in talib° ponūt: qd sanct° **S**ob ex-
 cludit a se z sibi sibi° di. ca. xxx. c. **S**i
 putauī aurū robur meū z si obrigo dixi
 fiducia mea zc. z ponit hic si p non.
c **A**ltare de ter. fa. mi. **P**er ter-
 rā q est infimū elementū hūilitas desig-
 nat in q deo facta oblatio acceptat.
Dañ. ij. d. **I**n aio prito z spū hūilita-
 tis suscipiamur. **b** **S**i altare la-
 pideū fe. zc. **P**er firmitatē lapidum
 firmitas fidei designat: z qm sunt plu-
 res articuli fidei iō dicūt lapidib° i plu-
 ralī: z qz sunt integre tenendi sicut te-
 net ecclia absq scissōe heretica vel scis-
 matica /iō dicūt: **N**on edificabis illud
 de sectis lapidib°: cui° p trariū faciunt
 heretici z scismatici.

Do:alīe

Gra. x. vbi d: in postil. **C**irca
 primū scēdū q doctores nostri zc.
Additio. j. **C**irca expositio /
 nem decalogi po-
 stillator nimis breuiter videf se expe-
 dire: doctores tñ nri pter mysticas ex-
 positōes: de qb° plurima i glo. cōi ha-
 bent plurima notabilia: z magne atē-
 tionis ad sensū lralē pñctia i hac ma-
 teria tradūt: vt ptz in prima scē. q. c.
 in q multi articuli d hac materia habē
 tur. silt scē. q. c. xxij. p totū. vñ q
 d h ca. vult pleni° instrui videat ibidē.
Ad pñs tñ circa ea q de hac materia i
 postilla dicūt: occurrūt qdā qb° videf
 aliqd rōnabilē addendū. **Q**uoz pmiū

est q postillator recitat opinionē doctoz nroz: q nō habebis
 deos alienos /est primū pceptū decalogi. **S**ilt recitat opinio
 nē hebreoz dicētū q pmiū pceptū est: **E**go sū dñs de° tu° zc.
Scōm hō pceptū apud eos est: **N**ō habebis deos alienos.
Quas opiniones ponit indistincte: ac si vtrazq illaz posset rō-
 nabiler teneri: qd nō videf pueniēter dictū. s. vt i nūeratio-
 ne decalogi i q pcepta legē pncipalia cū tāta solēnitate a deo
 tradūt /docto. nri a rōne deuassent. **C**ltā vt declaratiōē
 attēdēda sūt duo. **P**rimū ē q plan° sensus lre pcordat maīse
 ste opiniōi doctoz nroz. **S**cōm q motiua hebreoz Driū asse-
 rētū nō valēt. **P**rimū puz: nā i h qd d: **E**go sū dñs de° zc.
 nullū hōū pceptūū seu impatiūū ponit: lz solū sūt qdā dicta
 denūciatiua: qbus de° denūciat p plo: q ipe q loquit est de° q
 eos eduxit de captiuitate: nihil in h eis pcpicēdo: vt puz mani-
 feste intuenti. **I**n ceteris hō de decalogi pceptz manifeste po-
 nunt hōa mādatiua: vt ptz in negatiuis cū d: **N**ō habebis
 deos alienos. **N**ō adorabis ea: neqz coles. **N**ō occides. **N**ō
 mechaberis zc. **I**n affirmatiuis hō cū dicit: **D**emēto vt dicē
 sabbati sanctifices. **H**onora patrē tuuz zc. **I**n h aut q dicit:
Ego sū dñs de° tu° /nihil hōzū ponit. vñ illa verba nō sunt p-
 ceptiua nec impatiua /lz solū denūciatiua: vñ nō debēt inter p-
 ceptā nūerari. **S**cōm puz: nā motiua seu rōnes eoz qb° nūitūē
 mutare sniam pdictoz verboz q ē plane denūciatiua in sniaz
 pceptiua sūt duo. **G**nū ē q ad oia pcepta diuina obseruanda
 oportet p supponere vt dicūt z rōnabiliter vt videf: q credat
 absq dubietate q ille q loquebat seu pcpiebat erat de° suus
 q eos eduxerat zc. q quidē credulitas seu fides erat potissi-
 ma rō obligādi eos ad obseruāda ei° pcepta /vñ cū d: **E**go sū
 dñs de° tu° zc. pcpit hm eos affirmatiue: vt dicūt q h firmi-
 ter credat. s. q ille q loquebat seu pcpiebat erat de° q eduxe-
 rat zc. quā quidē rōne ponit abēbagra in sua glo. z videf h
 bere fundamētū: iuz illd aplī ad **H**eb. xj. b **A**ccedētē ad deuz
 oportet credere qz ē zc. **A**lij aut dicūt q i h q d: **E**go sū dñs
 de° tu°: pcpit affirmatiue /q ille de° q loquebat. s. q eos edu-
 xerat de ser-

Exemplū **A**rerat de seruitute egypti habere ab eis in deū: ita vt māda/ta ei⁹ tenerent obseruare: qd quide pceptū dicūt debere ne/cessario pcedere oīa alia pcepta. **¶** Ad qd ponunt tale exem/plū: Donat q aliqs rex de nouo veniat ad aliquā puincia: i/decēs est q in ea faceret leges ⁊ cōstitutiōes anteq̄ in regem recipere. vnde dicūt q cū dicit: Ego sū dñs de⁹ tu⁹ ⁊c. p̄cipit q recipiat ab eis iugū regis celestis. s. obediētia diuinorū mādatozū: qd est pceptū primū ad oīa mādata diuina. Et hec ē rō aliq̄tū talmudistarū: put late **Ra. Vov. gerūden.** recolligit ex dict⁹ eoz in sua glo. sup erodū i h ca. q tñ rōnes lz q̄tū ad aliqd obtineat dicit: nō tñ intētū i pposito pcludūt. Nā si/ly isrl anq̄ ad recipiēdū legē deuenirēt/crediderūt in deū: vt lra i mult⁹ locis testat⁹: dicit enī. s. ca. iij. Credidit ppl⁹ ⁊c. Si militet. s. xiiij. post trāsitionē maris d ipis legif: Crediderūt dñō ⁊ moysi seruo ei⁹. ex qb⁹ p̄tz q fidē habebāt anq̄ ad reci/piēdū legē accessissent. Nec d h qd ē credere deū seu deo: req̄ rebat vt eis daret aliud pceptū exp̄suz: p̄sertim h cū p̄suppo/nat ad pcepta decalogi tāq̄ p se notū ei q̄ habet fidē: ⁊ iō nō indiget alia p̄mulgatiōe nisi infusiōe fidei: vt in p̄ma scde. q. c. arti. iij. in rñsione ad p̄mū ar. ⁊ de h intelligit illud apli ad Heb. xi. b. Accedētē ad deū optet credere ⁊c. ⁊ sic cessat p̄ma rō. Silr dicēdū ē ad scdam: nā iugū obediētie diuine manifeste acceperūt filij isrl. s. xix. ca. cū moysi p̄ponenti ex pte dei: Si audierit vocē meā ⁊c. Seq̄t: Rñditq̄ ppl⁹ fil: Cūta q̄ locu⁹ ē dñs faciem⁹. Nō q̄ req̄rebat alia receptio gñalis ad obe/diētia pceptū. vñ manifestū est q i h q̄ dicit: Ego sū dñs de⁹ tu⁹. nihil eis p̄cipit nisi solū q̄ intimat eis q̄s est ille q loq̄ba/tur. s. q̄ erat dñs de⁹ su⁹ q̄ eos eduxerat ⁊c. put q̄ba plane so/nat: q̄ qdē denūciatio seu notificatio fuit valde necessaria seu oportuna tāq̄ p̄mū p̄ambulū ad pcepta p̄p̄ q̄tuor q̄ i lra p̄nt fūdari. Primū ē vt moysi de cetero firmi⁹ ⁊ certi⁹ crederēt: vñ. s. xix. b. Nā nūc venio ad te i caligie nub: vt audiat me po/pul⁹ loquētē ad te: ⁊ credat tibi i p̄petuū. Scdm vt mag⁹ ti/merēt p̄traire diuinis pceptū q̄ a deo ipō dicente: Ego sū dñs de⁹ tu⁹ erāt sibi iniūcta. vñ. j. co. ca. de hac materia dicit: Et ter/or illi⁹ est in vobis ⁊c. Tertū vt eis oñdetet q̄ sub noīe di/ uino. s. tetragram: atō qd h̄ ponit/ cū dicit: Ego sū dñs de⁹ tu⁹: p̄ p̄te deo p̄tinet pplm̄ sua lege a deo data cultui diuīo applica/ri. vñ i toto decalogovbi dicit: dñs. ponit nomē p̄dictū ⁊ nō ali/ud: put fuit. s. i. additiōe. sup. iij. ca. in arti. ix. latis expositū. Quartū vt ip̄i firmiter crederēt eē possibile q̄ de⁹ loq̄ret hōi in hac vita: qd̄ antea nō erat sic eis notū: vñ. j. Deu. v. c. in p/sona ppli tpe datiōis leg⁹ dicit: Ecce oñdit nob dñs de⁹ n̄r ma/ iestātē ⁊ magnitudinē suā ⁊c. Sz p̄tra h̄ videt q̄ Ap̄tius ad Gal. iij. c. dicit: q̄ lex fuit data p̄ angelos: idē p̄ Act. viij. e. Ad qd̄ dicēdū q̄ verū ē: nā put ad Heb. i. c. i nouo testamēto lo/ cut⁹ ē nobis de⁹ i filio: i veteri autē fact⁹ ē sermo p̄ angelos: sz q̄ ille angelus qui loq̄bat pplō i datiōe leg⁹ nō solū exterius loquēdo seruebat: sz etiā interi⁹ p̄sident loquēdo efficaciam̄ mi/nistrabat: inde est fm̄ Greg. q̄ mō angelus mō dñs memora/tur. Et q̄ etiā fm̄ opinionē ppli fm̄ quā sepe loquit scriptura putabat moyses ore ad os loqui cū deo: cū tñ p̄ angelū leq̄re/tur. qd̄ satis insinuat p̄ modū loquēdi scripture i pceptū deca/logi: nā i p̄ambulo ⁊ i p̄mo pcepto: ille q̄ loquebat memorat⁹ vt de⁹ in p̄pria p̄sona. dicit enī: Ego sū dñs de⁹ tu⁹ ⁊c. silr: Nō habebis deos alienos corā me. Et ego sū dñs de⁹ tu⁹ for/tis ⁊ zelotes ⁊ h̄mōi. In scdo vero pcepto nō dicit: Nō assu/mes nomē meū in vanū: q̄ si loquēs vt de⁹ in p̄ma p̄sona: sed dicit: Nō assumes nomē dñi dei tui i vanū: q̄ si ille qui loq̄re/tur nō esset de⁹: ⁊ sic i ceteris decalogi pceptū i q̄b⁹ insinuat nō erat de⁹: sz loq̄bat vt de⁹/ vt dictū ē. Et fm̄ q̄sdā hebreoz expositores antiq̄s ille angelus erat tāte eminētie citra essen/tiā diuinā q̄ posset noīari angel⁹ faciei: de q̄ Esa. lxiij. c. An/gelus faciei ei⁹ saluauit eos: ⁊ iō de moysi cū isto angelo lo/quēte dicit: Loq̄bat dñs ad moysen facie ad facie. Predictis igif modis intelligēdū ē qd̄ dicit: Ego sū dñs de⁹ tu⁹ ⁊c. esse p̄mū p̄ambulū ad pcepta. Omissis autē multis q̄ circa hec p̄ce/pta q̄runt ⁊ soluūt fm̄ doctores n̄ros: vñ videt statim aim pullare. s. cur iter pcepta decalogi nō ponūt pcepta charitat⁹ q̄ sūt p̄ma ⁊ maxima mādata: ⁊ in q̄bus tota lex p̄det ⁊ p̄p̄bet vt **Darth. xxi. d.** habet. Ad h̄ dicēdū fm̄ sanctū **Zho.** in p̄/ma scde. q. c. ar. iij. i rñsione ad p̄mū ar. q̄ illa duo pcepta sūt p̄ma ⁊ cōia legis nature: q̄ sūt p se nota rōni hūane p naturā vel p fidē: ⁊ iō oīa pcepta decalogi ad illa duo referunt: sicut p̄clusiōes ad p̄ncipia cōia: hec ille. Idē etiā d eodē i scda scde q. rliij. ar. j. in rñsione ad tertū ar. sic dicit: q̄ oīa pcepta de/calogi ordinant ad dilectionē dei ⁊ p̄mū: ⁊ iō pcepta chari/tatis nō sūt cōnumerāda iter pcepta decalogi: sed in oībus in/cludunt: hec

Precepta
charitatis
q̄re in p̄
cepta de
calogi

cludunt: hec ille: qd̄ nō videt ex toto satisfaccere questionī. nā **L**p eadē rōnes pcepta charitatis nō debuissent poni inter cete/ra pcepta leg⁹ diuine: nō em̄ minus illa q̄ sūt p se nota debēt poni inter pcepta decalogi q̄ inter alia pcepta leg⁹: qd̄ p̄tz ex/h: nā inter pcepta decalogi ponunt pcepta q̄ statim p se rō na/turalis cuiuslibet hōis diiudicat eē faciēda vel nō faciēda: sicut **Honora patrē tuū ⁊c.** Nō occides: ⁊ h̄mōi: vt i p̄ma scde q. c. ar. i. in cor. q. Sed pcepta charitat⁹ ponūt inter alia p̄ce/p̄ta legis: vt p̄tz **Deu. vi. a.** et **Leui. xix. c.** q̄ pot⁹ debuissent poni inter pcepta decalogi q̄ sunt mag⁹ p se nota. Silr cū nō solū pcepta decalogi: sz etiā oīa pcepta legis diuine ordinant ad dilectionem dei ⁊ p̄mū: iuxta illud **Ap̄t. i. Timo. i. a.** Fi/nis pcepti est charitas: eadē rōne deberent p̄termitti hec duo pcepta ne ponerent iter pcepta leg⁹: sicut nec i decalogo: cū oīa pcepta diuine leg⁹ referāt ad illa duo: sicut p̄clusiōes ad p̄ncipia: cui⁹ oppositū ē manifestū ex h: q̄ inter cetera pcepta diuine leg⁹ exp̄sse ponūt hec duo pcepta: vt dictū ē. Ad qd̄ vi/det saluo semp̄ meliori iudicio aliqd̄ vltimus addēdū. **¶** Ad cui⁹ declarationē p̄siderādū est: q̄ sicut in scientijs speculati/uis ex notiorib⁹ ⁊ p̄fusi⁹ p̄cedit ad min⁹ nota ⁊ mag⁹ deter/minata: vt in p̄mo **Phyfi.** ita etiā oportet eū q̄ velit inducere hōiem ad virtutē p̄ obseruatiā pceptoz: ex illis eū monere in/cipiat q̄ sūt notiora ⁊ facilia: Cū i decalogo facilia ⁊ cōi/ora pcepta ponūt: tā in his q̄ ordināt ad deū q̄ i his q̄ ad p̄ri/mū. Facili⁹ em̄ hō p̄t abstinere ab idolatria q̄ ab alijs specib⁹ supstitiōis q̄ intelligit p̄hiberi in h̄ qd̄ dicit: Nō habebis deos alienos. qd̄ p̄tz ex h: naz idolatria penit⁹ est in vniuerso post aduētū xp̄i ⁊ p̄dicatiōe ap̄toz saltē i publico eradicata: iux illud **Esa. ij. d.** Et idola penit⁹ p̄terēt. Supstitio autē diuī nationū ⁊ h̄mōi adhuc remanet i mult⁹ locis itra pplm̄ christi anū: p̄sertim ap̄d eos q̄ nō cognoscūt h̄mōi eē supstitiōis seu p̄ctā. Ex q̄ p̄tz q̄ facili⁹ ē ab idolatria abstinere/ q̄ ab alijs su/pstitiōib⁹ sub ea inclusis: vñ de idolatria fuit datū pceptū tā q̄ de facili⁹ ⁊ notiori. Silr hō facili⁹ cognoscit homicidiū esse p̄ctm̄: ⁊ facili⁹ p̄t abstinere ab occidendo. p̄mū q̄ ab alijs iniurijs seu lesionib⁹ i sua p̄sona inferēdis: multo ei plu/res sūt iniuriatores seu lesores. p̄mū q̄ occisores. Idē di/cēdū de adulterio ⁊ furto respectu eoz q̄ sub eis includūt. vñ p̄tz q̄ de facili⁹ ⁊ notiorib⁹ dant pcepta decalogi: nō autē de difficilibus. pceptū autē de dilectiōe dei. put in lege tradit⁹ est difficilimū. s. vt de⁹ diligat ex toto corde ex tota aīa ⁊ ex to/ta substātia: qd̄ importat interiorē motū animi cū magna p̄m/ptitudine: qd̄ est difficilimū: seu impossibile nō habēti charita/tē: vñ **p̄s. v. Ethico.** Op̄ari ea q̄ iust⁹ opat facile ē: sz eo mō q̄ iustus opat difficile ē nō habēti iusticiā. vñ **Aug⁹.** exponēs illud. j. **Joh. v. a.** Mādata ei⁹ graua nō sūt: dicit nō sūt gra/ua amanti sz nō amanti sūt graua. Dilectio etiā p̄mū put in lege tradit⁹. s. vt diligat p̄mū sicut hō diligit seipm̄: nō mo/dice difficultatis est: p̄sertim nō habenti charitatē. Importat em̄ q̄ hō ponat vitā corpale p salute spūali p̄mū: iux illud. j. **Joh. iij. c.** Debem⁹ p̄ fratrib⁹ aīam ponere: similit⁹ ⁊ diligere plus vitā corpale p̄mū q̄ oīa bona p̄ria tpalia: qd̄ nō mo/dice difficultatis est: vt satis p̄tz q̄ si p̄ experiētā: q̄ pauci entz sūt ⁊ rarissimi q̄ etiā oīa bona sua exteriora ad redimēdū vnū captiuū de morte corpali ⁊ forte etiā a spūali largirent. Et in de est q̄ q̄ implet mādatū de dilectiōe p̄mū totā legē implet: iux illud ad **Ro. xiiij. f.** Qui diligit p̄mū legē implet: ⁊ in/ fra. Plenitudo enī leg⁹ ē dilectio. ⁊ glo. ibidē: **Ubi em̄ chari/tas ē: qd̄ est qd̄ possit deesse: vbi autē nō est: qd̄ est qd̄ possit p/ deesse: Cōstat autē q̄ maior difficultas est in actu v̄tutis i q̄ to/ta lex implet: q̄ in alio q̄cūq̄ in quo nō implet nisi aliqua sin/gularia pcepta leg⁹. Dilectio etiā dei q̄ in lege p̄cipit tante p/sectionis est: q̄ nō p̄t perfecte impleri in hac vita fm̄ **Aug⁹.** in lib. de p̄fectione iusticie. Ex quibus p̄tz q̄ quia lex dabatur populo rudi et imperfecto: ideo in primis pceptis nō opoz/tebat vt explicaretur pceptū charitatis: sed hoc fuit rationabi/liter reseruatū ad tempus vltimū totius doctrine mosaice: sz in quadragesimo anno post exitū de egypto in quo tem/pore legitur: **Leuit. moyses explanare legē. Deut. i. a.** Eodē enī tempore quo repetit pcepta decalogi in. v. ca. cōsequen/ter in ca. sequenti: sz in vi. p̄posuit eis tanq̄ iam aliquāliter p̄uictis pceptum de dilectione dei per extensum p̄mittēs eis aliud maximū pceptum de credendis circa diuinitatem di/cens: **Audi israel ⁊c.** cum p̄ambulis ad ista p̄tinentibus de quibus ibidem amplius est dicēdū. **¶** Notandum tamē q̄ licet in hoc loco sz in datione legis nō esset hoc pceptū plene explicādū. p̄ter rationes iā dictas: nihilominus tñ in primo pcepto decalogi non p̄termisit facere mentionē de dilectiōe **A iij ne deiret****

Phus.

Phus.

Sine dei: et non in forma precepti: sed quasi imponendo modum precepti. Dicit enim in fine primi precepti premissis prima obseruatio. Et factis misericordiam in milia his qui diligunt me. in qua ostendit manifeste quod prima que a deo dantur propter eius precepta obseruanda dantur principaliter propter dilectionem dei. et sic satis ostendit quod in dilectione dei principaliter consistit meritum aliorum preceptorum. Sicut in modo dictum est de precepto dilectionis primi. scilicet quod fuit reuocata eius explicatio ad alium locum: ubi difficultioribus actibus datur circa priores exercendos agere. scilicet. Leuit. xix. ut ibidem est dictum. Et circa hoc ulterius attendendum est: quod in primo precepto decalogi sit principaliter negatiuum cum dicitur: Non habebis deos alienos: tunc includit quodammodo affirmatiuum. in hoc enim quod sequitur: Coram meo pro meo glo. interlineariter intelligitur propter me. Idem omnino habet in translatione chaldaica. unde in hoc quod dicitur: Non habebis deos alienos propter me. manifeste includitur: me habeas in deum. et nullum alium. Et quo ut credo insurgit apud simplices cordis enumeratio preceptorum decalogi: in qua primum ponitur: Deum cole/affirmatiue. Notandum est quod cum dicitur: Quis qui diligunt me. statim subiungitur: Et custodiunt precepta mea proformat ad euangelium Ioh. xiiij. c. Qui diligit me sermonem meum seruabit etc. In eodem capitulo. xx. ubi dicitur in postilla: Ita quod fieri sculpturam etc.

Imagines an pmissis

Additio. ij. Quod sunt hebreos facere imagines seu similitudinem cuiuscumque creature specialiter animate: vel cuiuscumque celestis corporis que coiter opinantur esse animata etiam non intentione colendi eas: nec adorandi est. prohibetur: patet per hoc quod dicitur: Non facies tibi sculptile: nec oves similitudinem etc. quod satis videtur consonare se. sed ex hoc credunt nos esse transgressores huius precepti: in quantum premissimus fieri imagines et similitudines hominum et angelorum. Sic etiam sicut nos credunt esse transgressores illius precepti: Non adorabimus ea neque coles. in hoc quod imagines christi et sanctorum adoramus: sed bene aduertenti primum est manifeste falsum: non enim prohibentur imagines creaturarum fieri: nisi adhibeatur eis cultus deo debitus: quod ex hoc patet. nam hoc preceptum: Non habebis deos alienos. apud omnes est unum preceptum tamen: licet in eo diuersi actus prohibeantur: eo quod omnes illi actus prohibentur ad eundem finem. scilicet ad remotionem idolatrie. Si igitur sculptile facere esset. prohibetur etiam sine intentione colendi seu adorandi: talis prohibito non pertineret ad istud preceptum nisi forte ceremonialiter. scilicet ad remouendum occasionem idolatrie: et sic talis prohibito esset ceremonialis: et non obligaret tempore gratie. Secunda etiam credulitas esset falsa et erronea: nam imagines sanctorum non adorantur a fidelibus: adoratio latrice scilicet dulia. imago autem christi adoratur adoratio latrice ratione rei significate: que est ipse christus verus deus. Eadem enim adoratio adorat imago representans in quantum talis: et res per eam representata. Et circa hoc est attendendum ulterius quod in veteri lege scilicet imagines creaturarum fieri. prohibentur: tamen intra sanctuarium duo cherubim qui erant imagines iuuenum supra propitiatorium ponebantur: ut patet. i. xxv. ca. Et quod patet quod imagines fieri non erat per se malum: sed propter prauitatem populi inducti ad idolatriam: cuius signum manifestum est quod intra sanctuarium: ubi soli summi sacerdotes ministrabant de quibus non erat talis prauitas presumenda: non solum premissimus: sed etiam precipiebant fieri tales imagines. scilicet cherubim: qui angelos representabant: ut talium intuitu in contemplatione celestium mens summi sacerdotum eleuaretur. Cum autem venit plenitudo temporis. scilicet tempore gratie: quod populus coiter idola respuit: nec ad ea habet prauitatem: non immerito fuerunt imagines sanctorum quibus representantur eorum opera meritoria: et etiam miracula per eos diuinitus facta: ut in eis simplices sicut in libro historias eorum leguntur: ex quibus discant bonorum operum imitationem: que per libros facere nequeunt: quibus imaginibus. scilicet sanctorum honor debet ex ratione persone representate: cui hec debet tamquam primum datur: ut habet. i. Eth. et a fortiori vinculo imagines christi de uirgine nati et in cruce pendentes et de sepulchro resurgentes: et ascendentes in celum: et huiusmodi in ecclesiis que in altaribus merito depinguntur seu sculptuntur: ut fidelium mentibus gestorum christi in quibus nostra salus consistit memoria tenacius insigantur: quibus. scilicet imaginibus adoratio latrice debet ratione rei significate: ut dictum est. In eo. ca. xx. ubi dicitur in postilla: Causa autem huius prohibitionis etc.

Phus

Phus

Additio. iij. Quod causa huius prohibitionis. scilicet cum dicitur: Non assumes nomen dei tui in vanum. propter reuerentiam dei: putet etiam postillator dicit manifestum est. sed hoc quod sequitur: Nec enim infontem habebit: importat comminationem pene huius precepti transgressoribus. coactio enim legis est per metum pene: ut in. i. Ethicorum. unde inconuenienter videtur dici: quod hec causa sit huius prohibitionis: sed potius pene transgressoribus debita seu comminata etc. In eodem capitulo. xx. ubi dicitur in postilla: Dicit igitur: Demetero. Dicant hebrei etc.

Additio. iij. Quod quia preceptum de sabbati obseruatione fuerat datum eis supra. xxv. capitulo in primo descensu manne: idcirco per

ne: idcirco preponitur nunc huic precepto: Demetero. quod dicitur hoc preceptum non datur tibi de nouo: quia iam habuisti: sed habeto memoriam de eo: unde non debuit postillator recurrere ad expositioes hebreorum in talibus: presertim cum habeant in se falsum fundamentum. credunt enim quod precipua sanctificatio sabbati consistat in corporalibus delectationibus. et ideo introducit in sabbati obseruatione ista que nihil valent. Similiter etiam tradunt quod tenentur quilibet in die sabbati ter manducare. scilicet unum prandium: et duas cenas: asserentes quod omnes hoc obseruantes sunt securi a iudicio gehene: ut in libro de sabbato expressis habet quod est valde ridiculosum: artior enim via est que ducit ad vitam seu paradisum secundum catholicam veritatem quam comedere ter in die festo etc. In eodem capitulo. xx. ubi dicitur in postilla: Et sunt doctores nostros nomine parentum.

Additio. v. Nec auctoritas Augustini. secundum quam ille qui non potuit elurientem dicit eum occidere: verius et planius correspondet quanto precepto ubi dicitur: Non occides: per quod prohibetur occisio cuiuscumque primum. et persequens ille qui posset aliquem fame morientem palcare et non pascit: occidit. et sic est manifeste transgressor istius quinti precepti. In eodem capitulo. xx. ubi dicitur in postilla: Dicit Ra. Sa. quod per hoc preceptum prohibetur etc.

Additio. vi. Quod licet ex plano sensu iste per hoc preceptum: Non occides. tamen homicidium videtur prohiberi: tamen ex sequenti intelligunt cetera nocumenta in persona hominis facta esse prohibita pari ratione. nam ratio qua homo peccat in occisione primum est: quia facit contra charitatem vel etiam contra iusticiam: per quas etiam facit quas alias lesiones infert: sed non ita grauiter peccat. et per pena mortis non infligitur propter alias lesiones sicut propter homicidium: tamen in aliis preceptis iudicialibus talia prohibentur: ubi pene eorum taxantur.

In eodem capitulo. xx. ubi dicitur in postilla: Sed variat multum in se sive sit unum preceptum sive duo intellectus hebreorum.

Additio. vii. Quod multi hebreorum expositores dicunt quod in hoc precepto prohibetur cubina uxoris aliene et huiusmodi: etiam si non presumat in actus exteriores: ut patet per Ra. Abchagra in sua glo. in hoc loco. Quod autem dicitur a quibusdam doctoribus nostris quod lex vetus prohibebat manum et non animum: non est sic intelligendum: ut per legem veterem nunquam sint prohibiti aliqui actus interiores: que in animo consistunt: hoc enim esset manifeste contra textum. legit enim. i. Leuit. xix. d. Ne oderis fratrem tuum in corde tuo. in quo manifeste prohibetur odium cordis quod est in animo. sicut Deut. ix. a. Ne dicas in corde tuo cum deleuerit eos dominus deus tuus in conspectu tuo propter iusticiam meam. in qua manifeste prohibetur superbia seu presumptio etiam in corde allegata. unde dicta doctorum nostrorum in hoc: seu glo. in postilla allegata aliter sunt intelligenda. scilicet quod in lege veteri cum aliis actus exteriorum expressis prohiberentur: non intelligitur per hoc prohiberi ex vi illius precepti actus interiorum huic exteriori correspondentium. unde ex vi huius precepti: Non occides: non iudicatur reus ille qui vult etiam ex proposito deliberato occidere hominem: sed forte sit reus transgrediendo aliud preceptum. scilicet. Non oderis fratrem tuum. Lex pro noua prohibet peccatum non solum prohibet manum: sed etiam animum. unde saluator dicit. Matth. v. a. Audistis quia dictum est antiquis: Non mechaberis: ego autem dico vobis: quod omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam: iam mechatus est eam in corde suo.

Replica correctorij contra Burgen. In capitulo. xx. Burgen. notat postillatorem quasi diminutum: dicens eum expositionem decalogi breuiter transisse: cum tamen propositum postillatoris non fuerit summas neque tractatus scribere: sed plane litteralem sensum inquirere: quod et facit: ut patet cuiuslibet intuenti. reliqua per Burgen. in hoc capitulo mota modicum imo nihil faciunt contra postillatorem. Multa autem per Burgen. pro modo digressionis posita bene per tractationem indigerent: sed non est premissimus. Burgen. facere: nisi ubi videtur postillator in rationabiliter obuiare. Notat tamen in hoc capitulo incidetali postillator dicens comminationem pene fore causam obseruantie preceptorum etc. volens Burgen. quod reuerentia dei sit causa: sed ex hoc non sequitur: ergo comminatio non est causa: stat enim eiusdem rei plures esse causas in eodem genere cause: quibus non totales. unde que amor et dei reuerentia non mouet ad preceptorum obseruantiam: saltem mouet timor et metus pene. est igitur sicut premissimus: ita est et comminatio causa motiua obseruantie mandatorum. et maxime in veteri lege que fuit lex timoris: ut patet in epistola ad Gal. per totum. Ceterum postillator non exponit li memento ut sabbatum etc. approbando errores iudeorum: sed magis reprobando: ut patet per ea que de expositione hebreorum traxit cetera reijciendo: ita et Burgen. sepe numero facit. et sic in quo postillator in hac parte iudicat seipsum demerit: Quomodo accipi debeat: legem cohibere manum non animum quod hic a Burgen. tractat: vide supra Ben. iij. correctorio primo.

Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne

1. Pe. 2. c

Allego.

1. Pe. 2. c Nota. Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

Nota

Nota. Et notādū q gratis liberi egrediunt / q postq̄ oia fecerint di cūt se iutiles seruos. eis ḡ sic actiua fuit ex mīere: ita ex gr̄a erit p̄tēplatiua. Cū ḡli veste itrauerit cū tali exeat: qz necesse ē vt d̄sq̄ i b qd̄ incepit p̄seret vsq̄ ad finē opis / i ea intētio ne q̄ ichoauit. Ille em̄ ad p̄tēplatiua bñ trāsīt / q i actiua intē tiōis sue vestē ad deteriora nō mutauit. Et sūt nōnulli q post ḡ dei seruitio sociēnt opari diligūt. Alij postq̄ ad seruitium dei venerint bñ opari discūt: q pus bona opa studuit h̄re he/ breus seru⁹ cū vxore emp̄t⁹: z plerūqz p̄t ad cōtēplatiua trā sīre: actiua tñ vita nō deserere. vñ subdit: Si habēs vxorē z vxor egrediat s̄t. Cū eo em̄ ad lib̄tatē egredī vxor: qñ actio nē bona q̄ p̄sit alijs nō reliq̄t. Si aut̄ dederit illi vxorē dn̄is: z pepit filios z filias: mulier et liberi ei⁹ erūt dn̄i sui. Sp̄s vō exeat cū veste sua. Seruo emp̄to dn̄is dat vxorē / cū p̄dicatoz eū quē deo mācipauit bone actiōi p̄iūgit: p̄dicatoz aut̄ dn̄i vocant. Sic heliseo de p̄dicatoz suo d̄r: Scis q dn̄s tu⁹ tol lat a te. Vxor fuit emp̄tici filios et filias parit / qñ ei bona a/ ctio fortes z teneros fruct⁹ generat. S; mulier cuz filijs dn̄o remanet: et seru⁹ erit cū vestitu suo: qz bona actio et fruct⁹ ei⁹ p̄dicatoz i mercedē reputat. Ipse vō i desiderij itētiōe pdu/ rās: p dei gr̄am ad cōtēplationē egredī. Qz si dixerit seru⁹ diligo dn̄m meū zc. Seru⁹ dn̄m suū diligit: qñ p̄dicatoz n̄ ba sollicita mēte custodit. Vxorē ḡz amat z liberos liber egre di recusat: qñ actiua vita eiusqz fruct⁹ diligēs / trāsire ad cōtē platiua nō vult: qz bona sui ministerij opa se h̄re vūitute p̄si/ derās: ad lib̄tatē q̄tē trāsire renuit: s; offerat euz dn̄s d̄is: z applicet ad ostiū z postes: z p̄forat aurē ei⁹ subula vt sit ser u⁹ i secla. Qui em̄ i actiua disposuit vita p̄durare: a dn̄o d̄is offerē qñ a p̄dicatoz suo antiq̄rū patrū dicit̄ i bñ: q nob̄ in via dei sacerdotes fuerūt. Ad ostiū ḡz et postes tabernaculi ducit: z vt d̄ igressu tabnaculi eñi aliqd̄ audiatur: z tremēdi iu dicij d̄iē subtilit̄ aḡcat: ne p bona opa q̄ fac placere hoib⁹ ap petat. Sicqz aur̄ ei⁹ subula p̄forat. i. mēs timoris dei s̄tilita te: vt vbi acumie trāsīrat: p oē qd̄ agit nouerit igressū regni attēdere: z q̄li ab ostio z poste tabnaculi p̄foratā aurē porta/ re. Et erit vñ i seculayt eē post seculū liber possit: qz z ip̄a cre atura liberabit a vūitute corruptionis i lib̄tatē gl̄ie filioz dn̄i. tñ em̄ nobis via lib̄tas erit cū ad gl̄iam filioz dei ado p̄tio n̄ra puenerit: nūc vō nō solū actiua ē i vūitute: s; ip̄a cō/ tēplatio q̄ sup nos rapimur: lib̄tatē mēt⁹ p̄fecte nō obtinet s; imitat: qz illa quies itima i enigmate videt. c ¶ Sex an/ nis zc. ¶ In sex etatib⁹ hui⁹ seculi vūitētes: septimo die. i. eñno sabbato liberabimur: si tñ voluerim⁹ eē liberi dn̄i in h seculo seruim⁹ p̄ctō. Si aut̄ noluerim⁹: p̄forabit auricu/ cula i testimonij iobediētē: z cū vxore z filijs n̄ris ḡs p̄tuli/ m⁹ lib̄tati. i. cū carne / z opib⁹ ei⁹ p̄ctō vūiem⁹ i eternū.

4. Re. 2. a

4. Re. 2. a Nota. Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

Nico. de lyra.

Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

ca. ibi: Ecce ego mittā. Circa primū sciēdū q p̄cepta moralia decē de qb⁹ dictū est ca. p̄cedēti sūt qdā p̄clūsiōes imediate eli cite a dictamine iuris natural' sine ex ei⁹ p̄ncipijs: z iō manēt i noua lege: qz ius naturale ē imutabile. Precepta vō iudicia/ lia z cerimonialia euacuata sūt p nouā legē / aliter tñ et aliter: qz cerimonialia sic euacuata sūt: q ea ob/ seruare post p̄mulgationē euangeliij est mortiferū. vñ dicit Ap̄ls ad Gal. v. a. Si circūdaminī: xps nihil vobis p̄de/ rit. Et h̄ est etiā intelligēdū de alijs ceri/ monialib⁹. Cui⁹ rō ē: qz cerimonie erāt qdā figure z p̄testationes xpi v̄turi et no. te. z iō eas obseruare post euāgelij p̄mulgatiōē: ē dicere q tps aduēt⁹ xpi ac no. te. nōdū ē impletū: nec v̄tā figura rū impleta est per xpm / qd̄ est hereticū. P̄burificatio tñ q erat de cerimoniali/ b⁹ ve. test. remanet i no. lege: qz nō figu rabat directe aliqd̄ futurū s; deuotionez ppli deū colētis q̄ maior ē i no. test. ḡ i veteri. Precepta vō iudicialia sic sunt euacuata q nō obligāt in lege noua: ea tñ obseruare nō ē mortifez: vt pote si ali qd̄ p̄nceps christian⁹ ea institueret i ter ra sua. Cui⁹ rō ē: qz iudicialia erāt insti/ tuta ad cōseruādū statu illi⁹ ppli i pace p

opā iusticie: ita q nō erāt de se vel p se figure alicui⁹ futuri in noua lege s; tñ p accidens in ḡtū stat⁹ illi⁹ ppli erat figuralis respectu stat⁹ no. test. z iō possūt obseruari tpe no. test. in ḡtūz de nouo testamēto instituta / vt dictū est: si tñ seruarent t̄q̄ ex lege veteri obligatoria / esset mortiferū: qz h̄ esset asserere q ad huc maneret stat⁹ ppli ve. test. Vīs p̄missis circa iudicialia p̄ cepta sic p̄cedit: qz pmo p ea ordinat̄ hō ḡtū ad p̄tē irascibile. sc̄do ḡtū ad p̄tē cōcupiscibile. xxxi. ca. tertio ḡtū ad rōnalē cir/ ca mediū eiusdez ca. ibi: Qui imolat d̄is occidet. Irascibilis aut̄ t̄dit in bonū sub rōne ardui: z i malū sub rōne vindicati/ ui: qz ira ē appetit⁹ vindicte: z iō primo regulat irascibilis in dn̄atione q̄ ē qd̄ arduū. sc̄do i alteri⁹ lesiōe q̄ ē qd̄ vindicatiuū ibi: Qui p̄culserit hoīem. Circa p̄mū d̄r sic: Ec sunt iudicia q ppones eis: nō dicit ipones: qz ip̄osita sūt a deo / z aucte ei⁹ p moysen p̄posita pplo. b ¶ Si emer/ ser. he. dicit Andreas q h̄ intelligit d̄ hebreo q̄ tā erat seru⁹ hoīs ḡt̄ilis a q̄ hebre⁹ emit eū. Ra. Sa. dicit z meli⁹ vt videt q intelligit etiā de ser uo emp̄to ab hebreo: qd̄ p̄t fieri tripliciter. Uno mō a iudici/ b⁹: qz si hebre⁹ cōiucat de furto: z nō habeat vñ restituat: de mādato iudiciū debet v̄di ad restitutionē faciēdā: vt habet ca. se. Alio mō qz paupertate p̄strict⁹ hebre⁹ p̄t v̄dere semetip̄m: fm qd̄ d̄r Leui. xv. Si paupertate cōpulsus v̄diderit se tibi fra ter tu⁹ zc. Tertio mō si dn̄s hebre⁹ nō indigeat seruo illo quē emerat. p̄tē mutationē fortune / p̄t v̄dere alteri hebreo vūū suū hebreū p annis q̄ restat vsq̄ ad septimū annū remissiōis. c ¶ Sex an. ser. tibi. i. vsq̄ ad septimū annū remissiōis: qz si tps emptionis min⁹ distet a septimo anno q̄ est ann⁹ remissi/ onis nō seruiet sex annis: qz illo anno debet egredi liber. Rō aut̄ hui⁹ fuit: qz deus redemit filios isrl' de seruitute egypti vt eēnt ei⁹ serui: z iō noluit q v̄deret̄ simplr: s; solū ad tps z iō n̄ erāt serui. pp̄rie: s; q̄li mercenarij locati ad tps. d ¶ Cū ḡli ye. itra. cū ta. xxi. i. in eq̄ bona vel meliori. i heb. habet: In p̄ano suo venit: i p̄ano suo exeat: qd̄ exponūt hebrei. i. si venit sol⁹. i. sine vxore sol⁹ eribit: z ē silis mod⁹ loquēdi: sicut habet Ben. xxx. c. In baculo meo trāsīui iordanē istū. i. solus: sicut fuit ibi expositū: z h̄ cōsonat h̄e immediate sequenti: vbi accipit aliud mēbrū / cū dicit: e ¶ Si habēs vxo. et vxor egre. si mul. z eadē rōne liberi: qz partus sequit ventrem.

Deu. 15. c
Hier. 34. c
Dis. 7. in
luna
Purifica
tio

Diuisio

Moralit̄

Nota. Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

Nota. Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

Nota. Ec sunt iudicia q ppones eis: cetera ad po/pulu dicunt. b ¶ Si emer/ ser. he. zc. Aug. Me xpiani b flagitarēt a dn̄is suis: ap̄ls iubet dn̄is seruos eē s̄ditos: ne nomē dn̄i et doctria blasphemef. Illō em̄ inde cōstat i mysterio eē pceptū: qz p̄tundi subula ei⁹ aurē ad postē pcepit de⁹ / q libertatez recusasset. ¶ Greg⁹. Alle. Sciēdū qz cū actiua et cōtēplatiua vita ex dei gr̄a sint: yna nob̄ i necesitate ē / altera i voluntate. Nō em̄ cog noscēs deū ad ei⁹ regnū igredī nisi p/us bñ opet. Sine cōtēplatiua vō igre di pnt: q bona que pnt opari nō negli/gūt. Inde p moysen d̄r: Si emeris ser uū hebreū zc. Hebre⁹ trāsīes intersta tur: et seru⁹ hebreus emit qñ q iam ab h seculo mēte trāsīt seruitio dei subdit: sic moyses trāsīuit vt videret visū. Et dauid iqt p̄. xxxvi. d. Trāsīui z ecce n̄ erat. Vīc seru⁹ emp̄t⁹ sex ānis vīre p̄ci p̄t⁹ ita vt i septio liber exeat q̄tis. Se/ nari⁹ em̄ pfectionem actiue vite signifi cat: septenari⁹ p̄tēplationē. Sex ḡ an/ nis seruit: i septimo liber egredī: qz p actiua quā pfecte exhibuit / ad p̄tēplatiue vite libertatē trāsīt.

Diuisio

Si quis v. r. Aug. No abibit ita: vt recedat acille q
 si no placuit dno: qz no agnoiauit ea remunerabit ea. gēti aut
 extere: no ē dñs vēdē illā qm spreuit meā. **Q** si fili⁹ cognoia
 uerit ea: fm iustificatiōez filiaz faciet illi. **Q** si aliā accipiet ei
 que op⁹ sunt r veste r puerfatiōez ei⁹ no fraudabit. **S**ifāt hec
 tria n fecerit ei: eribit gē sine p̄cio. **O**b
 scurissimū locū iustitate locutiōis fecerit.
 Sz apia vt potero. **S**i q̄s vēdiderit fi
 liā suā in famulā. i. vt sit famula (quam
 moyketē vocant greci) no abibit ita vt
 recedat acille. **I**ntelligēdū ē: no sic rece
 det: quō recedat acille hebreē p⁹ sex an
 nos. **E**ā em oportet etiā i feminā hebre
 am legē datā itelligi q̄ seruat i marib⁹.
Cur ḡ ista no ita recedat: nisi qz i famu
 latu ita itelligit humiliata: qz ei dñs se
 misit: **Q** si sequit: **Q**d si no placuerit
 dno suo: qz iā no agnoiauit ea. i. no eaz
 fecit: rōez: remunerabit ea b̄ est qd supra
 dixit: **N**o abibit ita vt recedat ancille.
Iusta ē em aliqd acciper: qz hūiliata ē:
 qz no ei ita se misit vt faceret ea vro/
 rē. i. vt agnoiaret ea sibi. **B**ēti aut exte
 re no ē dñs vēdere ea: qm spreuit in ea:
 id ē no qz spreuit: ideo dñs ē vēdere il
 lā. i. no tm dñat vt extere gēti licite vē
 dat. **I**dē est ante spreuit in ea: r spreuit
 ea. **S**preuit aut. i. hūiliavit cōcubēdo:
 nec vroze faciēdo. **Q** si fili⁹ agnoiaue
 rit ea iux⁹ m. f. f. il. **I**d ē si filio cōiūgerit
 ea vroze: sic filie dotem apponet. **Q** si
 aliā accipiet ei. i. no istā deputauit vro
 rē filio: q op⁹ sunt r veste r puerfatiōez
 ei⁹ no fraudabit: qm no māsit vro:
 eius: quē admodū daret si ea sibi no ag
 nominasset. **Q** aut nos dixim⁹ puerfa
 tiōē no fraudabit: grec⁹ hz homeliā. i.
 locutiōez: sic honestū p̄cubitū appellāt:
 hoc ē p̄cubitu mercedē dabit. **S**ic et
 daniel p̄cubitū significās ait: **D**an. xij
 f. **S**ub q̄ arbore vidistis eos loquētes.
Et ibidē. g. **I**lle timētes loq̄bant vob.
Si aut tria hec no fecerit ei: eribit gra
 tis. i. si ea ip̄e p̄cubitu no humiliauerit:
 neqz filio suo cōiūgerit: neqz alia a filio
 ducta: istā eiecerit: abibit grat. i. no suf
 ficiet ei no teneri in seruitute/ abibit ni
 hil accipiēs: vt seru⁹ hebre⁹. no em lice
 bit dno copulare illam viro no hebreoz:
 quā no lz extere gēti tradi. **S**i aut suo
 hebreo ea copulauerit: itelligit q̄ cū eo
 gratis eribit: non a marito separata.
Q dederit filiā. **S**tra. **F**ilia est
 subiectio deuota a bona volūtate geni
 ta: q̄ se cōmittit alicui⁹ doctoris magiste
 rio: quā doctor dz aut p se docere: aut
 charo discipulo multz p̄ceptz ornata: q̄
 si dotatam tradere docendam. **S**i neu
 trum facere voluerit: dimittat eam libe
 ram ne vendat genti aliene. i. hereticz.

Doralit

Nico. de lyra

Si quis dñs. f. suus. b **D**ederit illi vro. f.
 vnā de acillis suis alteri⁹ gētis: q̄ est serua simplr no ad tps.
 c **M**ulier r filij rē. **Q**uia part⁹ sequit vētrē. r iō qz vro
 erat serua simplr: ip̄a cū filijs dz remanere apud dñm. **S**i at
 ip̄a sit hebreā cū habeat libertatē exēdi septio āno: r liberi
 cū ea egredientē. d **I**p̄e vro exi. cū ve. suo. f. seruus exi
 bit cū q̄li veste itrauit fm trālatiōez n̄az. **S**cōm hebreos sic
 itelligit: **I**n vestitu suo. i. sol⁹: vt p̄tz ex p̄dictz. e **Q** si di
 kerit seruus rē. **A**mōze vrois r liberoz iductus ad rema
 nēdū. f **N**o egrediar liber. **Q**uasi renunciās iuri suo.
 g **O**fferat eū dñs dijs. i. iudicibus. h **E**t applica
 bit ad ostiū. **D**e mādato iudicum. i **P**erforabitqz. f.
 dñs. k **A**urē eius subula. **D**ec pena r verecūdia fit ei
 eo q̄ no vult vti libertate a deo sibi data. r p̄forat aur⁹ magz
 q̄ alie p̄tes: qz p illā p̄tē itellexit vel itelligere debuit legē de
 libertate. l **E**rit ei seruus in seculū. i. vltz ad ānū iubi
 leū sine parū

leū sine parū distet sine multū. m **S**i q̄s vēdi. fi. suā. **P**
 cit Ra. Sa. q̄ lex ista loquit de filia hebrei pua: q̄ no attigit ad
 huc. xij. ānos r dicē: n **N**o egre. sicut acille. f. d gēte alie/
 na: q̄ erāt p̄ue simplr: no sic aut acille hebreē: qz in b̄ eadē liber
 tate gaudebat q̄ r viri: r adhuc maior vt videbit. **A**ncille at q̄
 erāt d̄ aliēa gēte no eribāt libere nisi p̄ fra
 ctiōez dēt⁹ vl erutiōez oculi: vt hf. j. eo. ca.
 qd no hēbat locū i acilla hebreā: imo dñs
 i tali casu redderet oculū p̄ oculo: dēt⁹ p̄ dē
 te. **A**d b̄ ei vēdebat vt dñs expiret ei⁹ mo
 res: r sic accipiet ea i vroze: vl filio suo da
 ret/ nisi d̄rios mores iueniret: fm q̄ dicit
 Ra. Sa. **I**ō s̄dit: o **S**i displic. rē.
 qz no vult eaz h̄re vroze. p **D**imittet
 rē. ante ānū. vij. **I**n hebreo h̄r: **R**edimet
 ea. i. dabit ei locū ad redimēdū se. **H**od⁹
 aut tal ē vt dic Ra. Sa. qz si emerat ea p
 sex ānis sex libris: r vellet aliq̄s ea redimē/
 cōputabāt ānos. **S**bi ḡfa: si f̄uuit trib⁹ an
 nis: dabāt sibi tres libe t̄m: nec potat re/
 nuere. r i b̄ ponebat d̄ suo: qz f̄uuit puel
 le triū ānoz p̄mōz no tātū valebat q̄tū ali
 oz triū se q̄ntū: qz tūc erat maior r fortior.
 q **P**p̄lo at rē. i. aliq̄s q̄ no eēt d̄ gēte
 iudeoz no potat facē talē ēptiōez r redē/
 p̄tōez. r **S**i spre. ea. nolēdo ea accipe
 vroze. **A**liq̄ expositores n̄rī sic exponunt:
Si spreuerit ea. f. nolēdo ea h̄re p̄cubinā:
 qz ad b̄ vēdebat vt f̄uuret sibi i lecto vt di
 cūt: r sic ex p̄se q̄nti d̄ p̄cubia faceret vroze
 sz h̄ ip̄robat. j. s **S**i at sit. rē. f. dādo
 ei dotē r alia p̄tinētia ad nuptias. **B** ecce/
 pto q̄ parētib⁹ puelle nihil dabit p̄ mūere
 sic erat p̄suetū apud hebreos: vt h̄r **H**ēn.
 xxiij. f. d̄ parētib⁹ rebecce: qz pecunia quā
 dederat parētib⁹ ei⁹ p̄ f̄uuitio puelle/ cōpu
 tat h̄ p̄ tali mūere. t **Q** si al. rē. **I**sta
 p̄oze abiecta. v **D**rouide. puel. i. isti
 sic abiecte p̄tē alia ducta. r **N**uptias
 r ve. rē. fm arbitriū iudicū dabit ei pecu
 niā d̄ h̄ q̄ hūiliata ē a filio suo. i. d̄forata:
 r cū h̄ p̄uidebit d̄ nuptijs cū alio r d̄ vesti
 mēt⁹. **I**ta exponūt doc. n̄rī fm trālatiōez
 n̄raz q̄ multū discrepat h̄ ab hebraica l̄raz
 qz i hebreo h̄r sic: **Q** si alterā ei accipit: ex
 p̄sas r coopturā suā r hora suā no dimi
 nuet. qd exponit Ra. Sa. sic: **S**i alterā ei
 accipit. i. filio suo aliā accipit cū acilla p̄us
 accepta i vroze. **E**xp̄sas. i. victū sufficiētē
 r coopturū suā. i. vestitū p̄ueniētē. r hora
 suā. i. tempus reddendi debitū: **M**on di
 minuet. subtrahendo vel defalcādo ab ip̄
 sa propter aliam vrozem superinductam.
 poterant em habere plures vrozes simul.

Si tria ista no
 * **S**i at. rē. i. si p̄dicator q̄ emit eū
 mo p̄dicto docuerit eū sapiāz: m̄ster r libe
 ri ei⁹ erūt dñi sui. i. meritū illi⁹ sapie r fru
 ct⁹ seq̄ns q̄ p̄ liberos designat/ ad meritū
 doctoris cedēt: qz tm p̄ b̄ discipul⁹ no f̄uat
 merito p̄p̄o. iō s̄dit: d **I**p̄e vro rē. p̄vestitū ei meritū signi
 ficat: eo q̄ p̄ ip̄m glie vestis acq̄rit. e **Q** si dix. rē. i. nolo
 trāsire ad libtatē p̄tēplatiōis: sz volo māere i f̄uuitute actiōis. sic
 aliq̄n p̄tigit: eo q̄ tal actiū magz credit. p̄ficē i actiua vita q̄ in
 p̄tēplatiua. g **O**fferat rē. i. p̄dicator vl doctor q̄ emerat eū
 mo p̄dicto r cōmēdet eū āgel sc̄tis q̄ dicūt diij p̄ticipatē. h **E**t
 ap. rē. i. ad r̄p̄z q̄ dicē **J**ob. x. b. **E**go sū ostiū. h **E**t postel.
 .i. aplos q̄ sūt postes ecclie. p̄ h̄ac applicatiōez itelligit recōmē
 datio q̄ p̄dicator suū discipulū i actiua vita remāere volētē recō
 mēdat r̄p̄o/ āgel/ r aplis/ orādo deuote ne ex hūana laude q̄ sur
 gere solet ex opib⁹ actiue vite isolescat. **I**ō s̄dit: i **P**erfo
 au. rē. tūc ei aur⁹ boni actiui p̄forat q̄n no p̄tē laudē hūanā sz
 p̄tē deū b̄n opat. m **S**i q̄s rē. p̄ filiā hois opatio ei⁹ b̄ōa d̄
 genere itelligit. q̄ b̄n fieri pōt r male: sic dare elemosynā p̄tē
 r̄p̄m vl p̄tē laudē hoim: sz tūc i famulā vēdit q̄n spe mercedis
 etne i deū ordiat. iō s̄dit: n **N**o egre. rē. qz finis ei⁹ no ē
 mal⁹ sic elemosyne date. p̄tē laudē hūanā sz ē valde bon⁹ p̄tē qd
 egrediet libera. qd notat cū d̄r: p **D**imittet ea. f. liberā.
 * nā p̄ talē opationē

Doralit

Qui autem non est... Rab. Homicidii non spontaneis...

Dystice

Qui autem non est... Si quis per insidias aut odium...

Nico. de lyra

Si tria ista non fecerit... Si nullus peccator fecerit...

bebit usque ad mortem summi pontificis... Si quis per industriam...

Nec ipse... Si quis per industriam... Qui autem non est insidiatus...

Qui autem non est insidiatus... Si quis per industriam... Qui autem non est insidiatus...

Leui. 24. c. De homic. c. 1. De fur. c. 1. Moralit.

Si rixati fuerint viri... Rab. Ad e si qd cu pto pte...

De iniur ruis. c. i. Dystice

Occidens no formatu

Si rixati fuerint viri... Si quis alicui aiaz post pceptu vbi p in curia...

Si rixati fuerint viri... vel pug. rille mor. no fue. Stati vel cito post.

Si rixati fuerint viri... Si rixati fuerint viri... Si rixati fuerint viri...

Abortiu... Doralif... Deu. 19. d. Dat. 5. f. 23. q. 3. c. lex differ. tie et. q. 4. c. hec aut. h. ex his

Hic pit verbum dei. vñ **A** timore tuo dñe in vtero pcepimus r pe
 perimus. Qui ergo concipiunt r statim pariunt. nō mulieres
 existimande sunt / sed viri r perfecti. vñ alibi: **S**i peperit ter/
 ra in vna die r nata est gens dievna simul. **I**sta est ergo gene
 ratio pfectoꝝ que in die eadē cōcipit r nascit: pariūt aut viri
 fm illud Gal. iij. c. **F**ilioli mei quos
 iterū parturio donec formet in vobis
 christus. **P**erfecti g r viri statim pari
 unt. i. cōceptū fidei verbū in opa pdu
 cunt. **V**ia aut que pcepit in ventre re
 tinet r nō parit mulier dicit. vñ Esa. x
 xvij. a. **D**olores partus aduenerunt
 ei / virtus pariedi nō est in ea. **H**ec g
 inter se duob' litigātibz: et scandala
 pferētibz pcutit r scādaliat / vt ver
 bū fidei qd tenuiter pceperat nōdū for
 matū abijciat. **E**st enī in aliquibus for
 matum verbū in aliqbus nō formatū.
 vñ: **D**onec formetur in vobis christus.
Christus enī est verbum dei. **D**amnū
 ergo patiet qui excussit. **D**e dānis er
 go doctoz dicit apls. i. **C**oz. iij. c. **S**i
 cui' opus arserit damnū patiet rē. **E**t
 ipse domin' in euāgelio: **D**at. xv. d.
Quid pdest hōi si vniuersum mundū
 lucrēt: aiām aut suā perdat? **N**ī videt
 ostendi / q quedā pctā ad damnū perti
 net: nō tñ ad interitū: qz qui damnū
 passus fuerit saluari dicit: licz p ignē.
Joh. 3. a. vñ **J**ohannes dicit quedā pctā esse ad
 mortē: que aut sint ad mortē: que non
 ad mortē: nō facile discerni potest. **D**e
 licta enī qd intelligit: **P**s. xvij. d. **S**i
 cū referūt sup qnqz mnas acquiſite
 alie quinqz / r sup duas duet qui merce
 dē hui' acquisitionis pdit / dāno dicit
 percuti: sicut q causam scādali infirmio
 ri et muliebri aiē prebuit. **D**abit autē
 fm qd idixerit vir ei' / r dabit cū hono
 re aiē discentis. **V**ir magister est chri
 stus / vel qui p christo aiāz doctor est.
Patiet ergo damnū qui pcedit ad sub
 uersionē audientiū: p aiā que nondū
 habuit infantē formatū / q pōt de scan
 dalo cathecumini accipi. **P**otest etiaz
 fieri vt qui lesit instruat et reparat aiē
 que pdidit: r cū honore et cū modestia
 scz cū māuetudine / nō cū lite: sicut euz
 scandalū intulit. **S**ed cū formatus fue
 rit dabit aiām p aiā: formatus infans
 pōt videri sermo dei in corde aiē: que
 suscepit grām baptismatis: vel q cui
 dentius et clarius verbū dei suscepit?
Reddēt ergo qui percussit aiām p aiā
 in die iudicij. s. apud eū iudicē / qui pōt
 aiām r corpus pdere in gehennā. **D**e
 lut qui sibi psciis fuerit tanti scandali
 ponat aiām suā p animā scādaliat /
 et vsqz ad mortē det operā quomodo
 ad fidē restitua. **P**onat oculū p oculo:
 si oculū aiē lesit. i. intellectū eius tur
 bauit: auferet oculus eius ab eo q pre
 est ecclie. i. intellectus. **S**i dentē lesit:
 qui suscipiēs cibū verbi dei cōminuere
 vel molarib' terere solebat / vt subtilē
 ad ventrē aiē trāsmitteret sensum. **S**i
 hñc dentē ille vexauerit r euulserit / vt
 ptritōne ei' nō possit aiā subtiliter r spūaliter suscipere ver
 bū dei / auferat deus ei': qui nō bñ cibos sibi cōminuit r diui
 dit: ppter hoc enī fortasse de dño dicitur: **D**entes peccatoꝝ
 contriuisi. **E**t alibi: **D**olas leonū confringet dñs. **S**ic ergo
 p mēbra dicit ledi aiā r pcuti. **D**anū qz p manu / et pedē p
 pede deposcit. **D**anus est aiē vtus q tenere aliquid r strin
 gere pōt / vt actus ei' r fortitudo / r pes quo incedit ad bona
 vel ad mala. **Q**uia g scādaliata aiā / nō solū in fide sed etiā
 in actib' deijcit / q p manū significat. manus auferunt illi'
 qbus nō bene operat: r pedes quib' nō bñ incedit. **R**ecipi
 et etiā cōbusturā: qz cōbussit r gehēne tradidit aiām. **P**er sin
 gula hec

gula hec ondit / vt percussor truncatis oib' mēbris a corpe ecclie
 excidat: vt ceteri vidētes timorē habeāt r nō silr faciāt. **I**deo
 apls cū doctozē describit ecclie / inter cetera pcepit nō percussorē
 ne pcutiēs pregnātes mlieres. i. aiās insipiētes / ponat aiām
 p aiā: oculū p oculo: dentē p dente rē. de qlib' dicit **D**at.
 xvij. b. **D**e pgnātibz r nutriētibus
 in illis dieb' in quib' scādaliat: si
 fieri pōt etiā electi. **S**ciendū tñ q nō
 est pfectoꝝ scādaliari / sed mulieruz
 aut paruuloꝝ. vñ **D**at. xvij. a. **S**i
 quis scādaliauerit vnum de pusillis
 istis rē. a **S**i bos cornupeta
 rē. **R**a. **D**oc est si supbū motū animi
 dñs. i. spiritus nō cōstringit: r aiabus
 interitū / vel corpib' ingerit incōmodū
 reatus redūdat in custodē. vñ **P**ro. i.
 xvi. c. **C**oz hominis erudiet os eius:
 et labijs illius addet gratiam.

Nota

Nico. de lyra

A vul' p vul. **E**t est vuln'
 percussio cū effusione sanguinis. **L**uoz
 aut qñ sanguis nō effundit: sed itra cu
 tē denigrat: et idē intelligēdum est de
 alijs lesionib' p silibus pdictis: qz actor
 debet silr ledi. ita exponunt doctores
 nri. **R**a. **S**a. dicit qz eructi oculū alte
 rius nō est eructus oculus: vt vident
 sonare sba legis: sed pcuti p oculo fm
 taxationē iudicij est sibi iponēdū: r eo
 dē modo de alijs lesionib'. **J**osephus
 aut dicit medio. s. qz eructus est ocul'
 ei' si exocular' ab ipō voluerit: s. si ma
 gis vult hñe pecuniā recipiet fm taxati
 onē iudicij. **S**i percussit rē. **L**ul
 cos. i. ineptos ad videntū. **C** **S**i
 mittet eos libe. **E**t intelligit ista lex
 de seruo gētili et ācilla: qz si mutilaret
 suū hebreū vl' ācillā: icurreret penā ta
 lionis pdictā. **D**icit aut hic **R**a. **S**a.
 q ista sunt mēbra ex qru mutilatōe ser
 uus gentilis debebat exire liber: decē
 digiti manū: r decē pedū: oculus: au
 res: nasus: sba virilis: r dētes sic itel
 ligēdo q p vno dēte vel digito exibat
 liber. **S**i bos. **D**ic pñr ponūf le
 siones punitēde p re possessa / cū dicit: **S**i
 bos cornu percussit virū aut mulierē r
 mor. fuerint lapi. obuetur: nō qz bru
 tū aiāl peccare possit / s. ppter horrozē fa
 ctū: r qz eēt horribilis de cetero advidē
 dū inter hoies. **E**t non co. rē.
Nō solū a iudeis q nō poterāt comede
 re aiāl interfectū talit: s. nec a gētilib'
 qb' nō poterat vēdi / s. dimittebant pu
 tresieri: **T**ū ppter horrozē factū qz p h
 dānificabat dñs bouis ad cautelā sui
 r alioꝝ circa animalia sua periculosa.
Dñs bo. s. ab alia pena sibi im
 ponenda. **S**i bos cor. **I**ta q
 nō solū semel sed bis ad min' visus fu
 isset ipetere cornib': vt dicit **R**a. **S**a.
 b **E**t ptestati. i. illi q viderunt dixē
 rūt dño bouis. **I** **H**ec reclu. **A**d
 dictū testij. **K** **O**ccideritqz rē. **S**i
 cut iā dictū est. **L** **E**t dñm. **Q**uia
 fuit in culpa / eo q negligit recludere bouē iūū. **M** **S**i p
 ciū. **I**n h' ei' pdescendebat / q si amici mortui vellēt accipe pre
 ciū p morte amici sui / p h poterat euadere mortē: s. si fecisset
 manu ppra / nō poterat sic euadere mortē: qz maior eēt culpa
 r sibi plus iputāda. **D**icit aut h' **R**a. **S**a. q cū dicit: **S**i pcuti ei
 fue. im. rē. h' tenet li si p qz. sic enī debebat fieri: nec poterat si
 bi denegari: qn possit se redimere p pcuti si h' ret / vl' p venditio
 nē sue psonē si nō h' ret n **S**i lū qz. **Q**uātūcūqz sint puuli.
O **S**i cornu p. rē. in casu pdicto. **P** **S**i seruū an. rē.
Intelligit aut ista lex de seruo gētili q est pecunia dñi sui vt p
 dictū est: qz si interficeret seruū hebreū vel ancillā: esset sentētia
 B * eadē sicut

Eruens oculū

De inu. r ijs. c. 3.

De triginta siclos. Hoc est fm legis madata per fide et spem...

De inuirs. c. 2. De inuirs. c. 3. De inuirs. c. 3.

De inuirs. c. 2. De inuirs. c. 3. De inuirs. c. 3.

Nico.de lyra

Eadem sicut de alijs hebreis. Bos vero lapidib' opprimef. propter horrore homicidij...

Additio.

In ca. xxi. vbi dr in postilla: Qui maledixerit patri suo. Additio. Licet pmissio simpliciter considerata sit grauior...

Glo.ordi.

Quis fura. Ca. XXII. Quis fura. Ca. XXII. Quis fura. Ca. XXII.

lex est itelligenda de fouea facta in loco vbi coiter vadunt hoies...

uuum ancillaq' inuaserit: triginta siclos argenti dabit domio...

autem mortuum est/ ipsius erit. Si autem mortuum est/ ipsius erit...

bos alien' bouem alterius vulnerauerit: et ille mortuus fuerit...

quod bos cornupeta esset ab heri et nudius tertius...

et cadauer integrum accipiet. et cadauer integrum accipiet...

et cadauer integrum accipiet. et cadauer integrum accipiet...

Replica

Replica correctorij contra Burgen. In ca. xxi. vbi postillator exponit illud: Qui maledixerit patri...

Nico.de lyra

Quis fura. Ca. XXII. Quis fura. Ca. XXII. Quis fura. Ca. XXII.

Ab ecclesia subtrahedo. Quis fura. Ca. XXII. Quis fura. Ca. XXII.

Allego. ministrat. Quis vo imolat & pascit lac & lana tribuit. Allego rice vo p boue iudeus qlibet intelligit: que si quis iudeo ven diderit/pene legis subiacebit que ptinet in qnqz libris. Per oue christianus q christu imitat: de q dicit: Sicut ouis ad occisi one ductus est. Si quis huc vendiderit: qtuor oues reddat .i. fm institutione qtuor euangelioz: pniam agat. a **¶ Si effringes fur do.** Aug. Si pfodiens inuetus fue rit fur & percussus mortuus fuerit/nō est illi homicidiū. Si aut oriet sol sup eū reus est &c. Intelligit q nō ptinere ad homicidiū: si fur nocturnus occidit: si aut diurnus ptinere: hoc est enī q ait: Si oriet sol sup eū &c. quia poterat di scerni q ad furādū nō ad occidēdū ve nisset: & iō nō deberet occidi. Bz in an tiqs legibus secularibus: qbus tū ista est antiqoz/inuenit. Impune. s. occidi nocturnū furē qā modo. Diurnū at si se telo defecerit: iā enī plus est q fur. b **¶ Si egressus &c.** Agne succendi mus cū correctione subditil pparam/ vt spinas vicioz psumam. Sed vidē dū est: ne cū vitia psequimur: virtutes ledam/ & eis q fructū bonoz opez p ferre ceperāt/ aū maturitatē noceam. Qui hoc q comiserit dignā pniam ge rat/qd p inertia lefit studiose restituat. c **¶ Spicas.** Teneros auditores nō dum ad

Occidens furē nocturnum

Questio

Nico. de lyra

¶ Scdo rei sibi comisse/ibi: Si quis comedauerit. Circa pnu dicit: Si qd su ra. su. bo. aut oue. & occidit vel vendi dit: istis duobz pcurretibz. s. furto cū ven ditioe/ vt furto cū occisione. a **¶ Quin boues &c.** Querit hic qre papiē tāta restitutio/ cū in alijs rebz sufficiat red dere dupluz: Ad qd rñdet quedā glo. sup locū istū/ q hoc est. ppter qnqz vili tates bouis. s. q imolat deo: arat ter/ rit: pascit de carnibz suis: dat lac: & co riū ad plures necessitates valet: & ppter qtuor vtilitates ouis: qz imolat: vestit de lana sua: pascit de carnibz suis/ & lac ministrat: sed bec rō nō videt multū va lere: qz idē posset dici de auro qd valet ad medicina/ & ad pecunia inde sien dā/ & ad vasa p ministerio/ & ad iocalia p ornatu: & sic de multis alijs. Et ideo alit dicēdū. Puniat enī aliq pctā gra uius nō solū ppter maiorē pctā grauita tē: sed ppter pnitatē repmēdā ne ho mines nimis ad talia se laxēt. Res au tē q in domo custodiunt vt aurū & ar gentū et silia: nō ita defacili furto pnt subtrahi/ sic oues q pascunt in cāpis: & qz facilitas accipiēdi rem alienā iducit ad comissionē furti: iō p furto ouis im ponunt qtuor restituēde: qz facili pōt subtrahi furto qz alieres q seruant in domo/ & quinqz boues p vno boue: qz adhuc difficilius custodiunt: qz nō ita gregatim & sil se tenent pastu sic oues. Dicit aut Jose. q idē ē iudiciū de alijs aialibus domesticis q pascunt in cam pis/ sic capre & cōsilia: qz fm maiorē vl minorē difficultatē custodiēdi redncun tur ad legē bouis vel ouis. sed illd scri ptura solū expmit qd comuni accidit. scz de bobz & ouibus. Si aut apud fu rē fuisset inuentū aial anteqz occidisset vel vendidisset/ nō restituēbat nisi du plū/ sicut in alijs rebz: qz psumebat q erat inclināt ad reddēdū ex q nō vēdi derat vt occiderat. **¶ Si effrin. fur. &c.** Seqt. b **¶ Percussor nō erit**

re sanguinis. Quia psumptio est cōtra furē q nō solū ve niebat ad furādū/ sed etiā ad occidēdū/ si inueniret resiten/ tiā: & ideo erat debitor mortis. c **¶ Si orto solē hoc fe cerit.** Hic accipiūt doctores nri ortū solis ad lraz: dicētes/ q pena mortis pculsozi imponit: qz de die clara poterat videre

Or solis

a **¶ Simplicē.** b **¶ Fidē in eo.** s. oino extinxe rit. c **¶ Hereticis vel demonibus.** **¶ ouem: et occiderit vel vendide rit: quinque boues pro vno boue** a **¶** i. omni tpe vite sue: q qtuor p pibz agit pniam agat: vel qd qtuor elemēt/ & qtuor humoribus constat penitendo affligat. **restituēt: & quattuor oues p vna** a **¶** hereticus. b **¶** ecclesiam. a **¶** oue. **¶ Si effringens fur domum** **¶** latenter euertens. **sive suffodiens fuerit inuetus: & accepto vulnere mortuo fuerit:** a **¶** nulli culpe subiacebit. **percussor nō erit reus sanguinis** b **¶** i. pectore ei. a **¶** veritatis. b **¶** crimi nis reus erit. a **¶** eterna morte. **¶ Si orto solē hoc fecerit: hō** a **¶** mīcidium perpetrat / et ipse mo nis reus erit. a **¶** eterna morte. **rietur. Si nōn habuerit quod p** a **¶** i. ptātū diaboli & oibz tormētis tradet. **furto reddat: venūdabit: Si inuentū fuerit apud eū quod fu** a **¶** i. a fide nō penitus discedens. **ratus est viues/ siue bos siue asi** a **¶** vt supra. b **¶** i. corporēz aio penitebit. **nus siue ouis: duplū restituēt.** a **¶** inuadendo. b **¶** episcopz vel sacerdos. c **¶** alterius parochiam. **¶ Si leserit quispiā agrum vel vi** a **¶** carnalem appetitū quo alterius digni tatem inuadere querit. **neam: & dimiserit iumentum suū** b **¶** vastet auaricie causa. b **¶** i. quicquid. in parochia sua laboris & vtilitatis ipendit p huiusmodi inuasiōe perdit: vel ad dam num restaurandū tribuet. **vt depascatur aliena: quicquid optimum habuerit in agro suo/ vel in vinea pro damni estimati** a **¶** modū. s. excedens. **one restituēt. ¶ Si egressus ignis** b **¶** castigatio acerri ma vel immoderata. **inuenerit spicas / et cōprehende** a **¶** cōuentus iā prouectoz. b **¶** adhuc cre scentes & ad maturitatē tendentes. **rit acervos frugum / siue stantes** a **¶** penitēdo et si poterit i pristinū statū re staurando. **segetes in agris: reddet damnum** a **¶** predicator. **qui ignem succenderit. Si quis** a **¶** docendo. a **¶** diuini verbū vel fidel. **comēdauerit amico pecuniā/** a **¶** libros atiqz patz q vasa del sē. **libros atiqz patz q vasa del sē. recte** a **¶** recte **vel vās i custodia: ab eo q su** a **¶** fidei & bōi opis. a **¶** fraudulētia hereticoz. **scēpat furto ablata fuerint: si iue**

q fur nō veniebat ad occidēdū/ sed tm ad furādū: & sic dicūt q lex imediate p cedēs itelligit tātū de fure nocturno. sed B nō videt sufficientē dictū: qz nō so lū de nocte/ s; etiā de die veniūt insidi ose hoies ad occidēdū: sic ptz de latro nibus q interfecerūt isboletū. ij. Reg. iij. b. Et p silē frequē inuenit: & iō di cit Ra. Sa. q lex illa nō solū itelligit de fure nocturno/ s; etiā diurno: dū tm possit haberi suspitio q veniret ad oc cidēdū. & iō qñ s; dicit: Si aut orto sole B fecerit &c. qd videt ec ad Priū: dicit q bec locutio est metaphozica. & ē sen sus: Si clarū sit sic dies est clara/ q ille veniebat nō ad occidēdū: vtpote si sit pfr dñi domus/ vel frat/ vel ita amicus ei/ q luce clarū est/ q nō venit ad occi dēdū eū/ s; solū ad furādū p indigen tia sua supplēdat: in tali casu pculsoz est re homicidiū/ et debet mori. d **¶ Si nō ha. qd &c.** Hoc refert ad legē su pra positā de eo q furat/ est oue vel bo uē & occidit cū B vl vēdidit: qz si nō ha bet vñ restituat qnqz boues vel qtuor oues debet vēdi/ vt d p cōio ei/ fiat dicta restitutio. e **¶ Si inuentū fuerit apud eū qd furatus est.** Hō tene tur reddere nisi dupluz: qz pōt haberi aliq psumptio q velle restituere: ex q referuabat apud se/ vt d; hic. f **¶ Si ue bos: siue asin: siue ouis.** Et q enī B ponit asin simul cū oue & boue: ptz verū qd supra dictū est. s. q idē iu diciū est de furto aliozū aialiu pascen tiū in cāpis sicut de boue et oue qstum ad restitutōz furti. g **¶ Si leserit qd piā agrū vel vineā.** Loculcando cū quadriga vel pedibus aialiu suozū ibi trāseuntū vel alio modo. h **¶ Et di miserit iumentū suū vt depascat aliena.** De optimo fructu qui erit in agro suo restituēt damnū fm estimati onē iustā: et dicit de optimo/ vt p hoc ipi & alij corrigant a talibus. Et qd di ctū est hic de agro & vinea: itelligēdū est silr de oliueto & horto & silibus: si fi at ibi damnū. i **¶ Si egressus &c.** Etiā preter intentionē accēdētis ipm. Inuenerit spicas &c. Sequitur: k **¶ Reddet damnū q ignē suc cenderit.** Quia nō custodiuit ignē suū sicut debuit: & iō si non esset aliq negli gētia in eo de custodia ignis: videt q nō teneret restituere: si etiā aliq aial vt cattus vel hmoi portaret/ ignē nō te nere restituere damnū seducēs: qz di cif hic: Si egressus ignis. s. a seipso. l **¶ Si quis comēdauerit.** Hic re primū cōtrectatio indebita rei aliene sibi comisse: bec aut commissio fit qua drupliciter. Uno modo p modū depo siti: de q dicit B / q si fuerit ablatū fur to: fur reddat duplū si inueniat: & si non inuenit: custos depositi erit liber **¶** p iuramē **¶** Moraliter. i **¶ Si egressus ig nis.** i. celus hois indiscret. **¶ In uenerit spicas/ & cōphēderit acer uos &c.** Per spicas pnone singlares. Per acervos comunitates itelligunt: quas si qd p celū indiscretū scandaliça uerit a dño puniet fm qstitatē delicti. **¶** B ij **¶** Decimas

De ho/ mici. c. 3.

De iniu/ rijs. c. 4.

De iniu/ rijs. c. 5.

Cōtrecta/ tio rei aliene

De alie

A a **A**duena no tristabis. Dilectioez primi p misericor die copassione comedat: ne furoris aut auaricie stimulo como ti/ius nature negligam. Sed q volumus vt faciāt nobis ho mines/eade illis faciamus: r q nolumus nobis fieri/nō facia mus. b **S**i pecuniā mu. rē. Predicatores euāgelij mo/

Dat. 7. b **P**ign' acci pere

Dat. 6. b **D**ūs nō de trapendū

Dūs nō de trapendū

Ac spia

Dystice

Pelagiani

Nico. de lyra

Annif. Circa p̄mū ordinā rōnalis. p̄mo circa deū/cū dicit: Qui immolat d̄is. i. idolis q̄ reputant̄ d̄j ab idola tris: r p̄ imolatioēz h̄c phibitā sub pe na mortis/intelligit̄ phibita oblatio/ libatio r thurificatio r talia q̄ fiebat̄ in tēplo ip̄i deo directe: vt dicit Ra. Sa. r b̄ notat̄ cū s̄dit̄: a **P**reter d̄no soli. Si aut̄ iudeo scoparet̄ tēplū idoli vel ornaret̄: vel alia silia q̄ sūt p̄ambu la ad oblatioēz et sacrificia faceret/nō esset p̄nēdus morte p̄m eū s̄ alia pe na. sc̄do ordinā rōnalis erga p̄mū. cū dicit̄: b **A**duena nō cō. Cui causa s̄dit̄ cū d̄r: c **A**duene enī rē. Ac si dicat̄: illud qd̄ ibi sustinistis debet vos inducere ad hoc qd̄ dulciter vos tractetis. d̄r aut̄ aduena q̄ aliūde venit ad manendū in re gione aliq̄. d **U**idue r pu. rē. Ista lex itelligēda etiā est de alijs q̄b̄ nō est nocēdū: s̄ lex exp̄mit illd̄ qd̄ fr̄ q̄nti accidit. s̄z afflictio taliū/co qd̄ non possint resistere. Ex b̄ tñ aggrauat̄ p̄ctm r accelerat̄ vindicta diuina. vñ s̄dit̄: Vociferabunt̄ ad me r ego exaudiam. e **S**i pecuniā rē. Dicit Ra. Sa. q̄ istud si

istud si accipit p qz: debet enī mutuari primo existēti i neces sitate. f **P**p̄lo meo. Per b̄ qd̄ dicit̄ p̄p̄lo meo: nō excludit gentile: vt dicit Ra. Sa. sed dat̄ ibi itelligere qd̄ p̄r r in mi nori necessitate debet iudeo mutuari q̄ gentili: p̄ b̄ etiā qd̄ dicit̄ paupi: nō excludit diuitē cui etiā mutandū est si indi/

geat/s̄z p̄us mutandū est paupi: p̄ b̄ qd̄ etiā s̄dit̄ g **Q**ui hitat tecu. Nō excludit a mutuo ille q̄ habitat i alia ci uitate/cui est mutandū: etiā si est in ne cessitate/s̄z p̄r succurrēdū ē necessitati vicini. vñ ista lex dicit̄ gnāl̄ qd̄ q̄to ali q̄s est p̄p̄inquit̄: tāto p̄ prius succur rendū est eius necessitati. h **N**on rgebis eū quasi exactor rē. Re/ petens debitū cū austeritate nimia q̄ diu est impotēs ad soluedū. i **N**ec vsuris opprimes rē. In hebreo ha bet: Nec morsus pones sup eū: r per morsum intelligit̄ vsura. Cuius ratio est vt dicit Ra. Sa. quia sicut serpens mordēs in silētio parum p̄cipit̄ vel sen titur in p̄ncipio/sed postea inflatur ho mo et diffundit̄ effectus illius morsus parui per totū corpus: sic vsure malū nō sentit̄ in p̄ncipio: sed postea ascen dit ad magnā summā et deuorat̄ totaz homis substantiā. patz etiā per predi/ ctā expositionem Ra. Sa. qd̄ vsura nō est licita iudeis/ etiā cū illis q̄ non sunt de lege sua: quia de mutuo nō dixit in p̄ncipio qd̄ nō excludit̄ gētilis: s̄z prius dandū sit iudeo: r sup illd̄ p̄s. r̄iij. b. Qui pecuniā suā nō dedit̄ ad vsuram: vbi dicit̄ glo. hebraica/ etiā gentili: et iō qd̄ p̄cedit̄ iudeis dare ad vsurā extra neis. Deut. r̄iij. ca. est p̄missio mino ris mali ad maius euitandū. f. ne he/ breos grauaret̄ vsuris: sicut dicit̄ do/ ctōres n̄ri. k **S**i pignus a pri mo tuo. i. iudeo. l **A**cceperis ve stimentum / ante solis occasum redde ei. In hebreo habet: Usq̄ ad occasum solis reddes ei: r vtrūq̄ est verū: quia si sit vestimentū sibi neces sariū de die debet reddi sibi in mane: r post resumi in vespe. si aut̄ sit vestime tū necessariū/ de nocte debet sibi reddi vespe r post resumi in mane/ r q̄ntū ad hoc subdit̄: m **N**ec habet aliud in quo dormiat rē. Si aut̄ querat̄ quare accipiebat̄ pignus ita fr̄ q̄nter r restituebat̄: dicit Ra. Sa. qd̄ b̄ erat ad imprimendū cordibus hoim̄ dei mi sericordiā qui q̄tidie peccatibus quoti die relaxat̄ cū clamāt ad ip̄m. Joseph⁹ dicit̄ qd̄ hoc erat ne debitor daret obli uioni et fieret negligens in solutioē de bitū. n **D**ūs nō detrahes. i. iudi cibus te punitibus p̄pter p̄ctm̄ tuū: qz in hoc tenet̄ locū dei. o **E**t prin cipi p̄pli tui nō maledices. Quia

Dat. 19. g **Z**ach. 7. c. **U**sura

T de demonib⁹: qz d̄j gētilū demonia sūt p̄s r̄c̄i. b. a **E**xcoicet̄ ab ecclia vel in eternū puniet̄. b **A**dora d̄m̄ deū tuū et illi soli lat d̄is/ occidēt. preter d̄no soli. a seruiēs: Mat̄h. iij. b. a **Q**d ad patriā cele stē rēdit. **A**duēa ego suz apud te r p̄gri nus sicut oēs p̄res mei: p̄s. r̄r̄vij. c.

A **A**duena nō tristab/ neqz affli ges eū: **A**duene enī r ip̄i fuistis i c a **I**n mūdo. b **Q**uē die iudicij expectat̄ ch̄stū quē modo nō h̄nt̄ p̄ntez. c **C**ui mor tuus est mūdus pater: r babilonia mater. fra egypti. **U**iduet̄ pupillo nō nocebitis. Si leserit̄ eos/ vocife a **C**orde. b **Q**ui sum defensor eozū. c **I**udicando.

rabunt̄ ad me/ r ego audiam cla more eozū: et indignabitur furor meus/ percutiāz vos gladio: et erūt vxores vestre vidue: et filij **M**aterialē vel spiritualē. **S**ciētā legis. b **V**i pupilli. **S**i pecuniā mutua z e a **S**ideli. **S**gentili. b **S**piritu.

dederis populū meo paupi qui f a **I**n eadē fide. b **I**mmoderate fructū cō m̄ssi vel diuini verbi extigendo.

habitat tecum / nōn rgebis euz b a **A**liqua sup̄abundātia: qz post p̄ceptionē gratie ad obseruantā legis nō debet retor/ queri: qz ch̄stus finis est legis.

q̄si exactor: nec vsuris oppmes. i a **C**onfessionē p̄cti. b **Q**d i te peccauit. c **S**ez

Si pignus a p̄ximo tuo acce/ a **Q**d operit̄ cōtra frigus ip̄etatis. b **A**n/ tegs occidat̄ tibi p̄ dolorē cordis sol iusticie. peris vēstimentū / ante solis occa sum redde ei. **S**p̄sum enī est solū **A**ls quo operitur indumentū carnis ei⁹. **S**ecurus laxato peccato.

nec habet aliud i quo dormiat. m **T**e non condonante.

Si clamauerit ad me/ exaudiaz a **V**olens vitā p̄ctōis nō mortē. **S**acer dotibus doctoribus qui ecclie principant̄. cū enī detractio p̄nitiosa sit: in illos est p̄ni/

o euz/ quia misericors sum. **D**ūs nō detrahes: r p̄ncipi populi tui o a **A**d l̄ram vel ch̄stū cuius faci⁹ est principatus sup̄ humerū eius.

nō maledices **D**ecimas tuas et p a **B**ilare datorē diligit̄ de⁹. Eccl. r̄r̄v. b. b **D**iuine gratie consecrare.

primicias non tardabis offerre. **P**rimoge

primicias intelligunt̄ initia bonoz operū: per decimas p̄fectiones eoz/co qd̄ denari⁹ numer⁹ p̄fect⁹ est r limes nume roz vt d̄r. iij. p̄hy. r p̄ h̄c duo intelligunt̄ media bonoz ope r̄ū: h̄c enī oia deo sunt attribuenda tanq̄ oim̄ bonozū acto: i

El. r̄r̄vj. c. **O**mnia opera n̄ra operatus es in nobis d̄ne. **B** iij **C**arnem que

Si clamauerit ad me/ exaudiaz a **V**olens vitā p̄ctōis nō mortē. **S**acer dotibus doctoribus qui ecclie principant̄. cū enī detractio p̄nitiosa sit: in illos est p̄ni/

o euz/ quia misericors sum. **D**ūs nō detrahes: r p̄ncipi populi tui o a **A**d l̄ram vel ch̄stū cuius faci⁹ est principatus sup̄ humerū eius.

nō maledices **D**ecimas tuas et p a **B**ilare datorē diligit̄ de⁹. Eccl. r̄r̄v. b. b **D**iuine gratie consecrare.

primicias non tardabis offerre. **P**rimoge

primicias intelligunt̄ initia bonoz operū: per decimas p̄fectiones eoz/co qd̄ denari⁹ numer⁹ p̄fect⁹ est r limes nume roz vt d̄r. iij. p̄hy. r p̄ h̄c duo intelligunt̄ media bonoz ope r̄ū: h̄c enī oia deo sunt attribuenda tanq̄ oim̄ bonozū acto: i

El. r̄r̄vj. c. **O**mnia opera n̄ra operatus es in nobis d̄ne. **B** iij **C**arnem que

Si clamauerit ad me/ exaudiaz a **V**olens vitā p̄ctōis nō mortē. **S**acer dotibus doctoribus qui ecclie principant̄. cū enī detractio p̄nitiosa sit: in illos est p̄ni/

o euz/ quia misericors sum. **D**ūs nō detrahes: r p̄ncipi populi tui o a **A**d l̄ram vel ch̄stū cuius faci⁹ est principatus sup̄ humerū eius.

nō maledices **D**ecimas tuas et p a **B**ilare datorē diligit̄ de⁹. Eccl. r̄r̄v. b. b **D**iuine gratie consecrare.

primicias non tardabis offerre. **P**rimoge

primicias intelligunt̄ initia bonoz operū: per decimas p̄fectiones eoz/co qd̄ denari⁹ numer⁹ p̄fect⁹ est r limes nume roz vt d̄r. iij. p̄hy. r p̄ h̄c duo intelligunt̄ media bonoz ope r̄ū: h̄c enī oia deo sunt attribuenda tanq̄ oim̄ bonozū acto: i

El. r̄r̄vj. c. **O**mnia opera n̄ra operatus es in nobis d̄ne. **B** iij **C**arnem que

Si clamauerit ad me/ exaudiaz a **V**olens vitā p̄ctōis nō mortē. **S**acer dotibus doctoribus qui ecclie principant̄. cū enī detractio p̄nitiosa sit: in illos est p̄ni/

o euz/ quia misericors sum. **D**ūs nō detrahes: r p̄ncipi populi tui o a **A**d l̄ram vel ch̄stū cuius faci⁹ est principatus sup̄ humerū eius.

nō maledices **D**ecimas tuas et p a **B**ilare datorē diligit̄ de⁹. Eccl. r̄r̄v. b. b **D**iuine gratie consecrare.

decimis vero denarius perfectione significat: qz vsqz ad ipm numerus crescit. Ideoqz sicut in pmitijs pncipalivoluntatū: ita in decimis psumatōes nroz operū ad deū referre pncipimur: a quo z boni opis initiū z pfectionis donat effectus.

Nico. de lyra

Primogenitū filiozū zc. quia cōsecrati erāt dño: eo qz pcutiens dñs pmo genita egyptioz saluauit pri mogenita hebreozū: vt supra dictū est xij. ca. b De bobz quoz z ouibz silt facies. s. offerēdo dño: pmo genita tamē hoium redimebāt. v. siclis: ar genti. Dicit autē hic Ra. Sa. qz quilibet siclis valet quinqz solidos: tamen nō dicit cui monete: z iō melius vide tur dicendū qz valor determinatus est nobis incertus: qz sicut frēnter dictū est/monete et pondera auri et argenti multū variant p m tpa z varias regio nes. Qd autē dicit hic de pmo genito ouis z bouis: intelligendū est etiā de pmo genitis alioz aialiuqz que poterāt imolari. de aialibus autē alijs pmo ge uitū asini debebat redimi oue. Et alia redimebant: vt supra dictū est. xij. ca.

Leul. 22. b csec. 44. 5

Septē dieb' sit cū matre sua qz ante octauā die est res nimis tene/ ra z imperfecta: z tales nō debēt offerri deo. Ra. Sa. alr exponit lram istā ab illo loco: De bobus quoz z ouib' silt facies: dices qz li silt referē ad lram p/ cedentē imediate q loquit de pmo ge/ nito hois qui debebat redimi post. xxx dies: z ita dicit qz primogenitū bouis debebat seruari apud dñm suū. xxx. di ebus et tūc dari sacerdoti. pmo genitū autē ouis quinqz dieb'.

2. q. 7. c. accusatio. 2

Septē dieb' sit cū matre sua. dicit qz hoc nō referē ad lram pceden/ tē vt dirigit hoc mandatū ad illos q offerēbāt pmo genita: sed ad sacerdotē qui nō debebat aliqd aial imolare aū octauā diem dño/ quod autē subditur: d Uiri scti eritis mihi. ad omnes generalr dirigit: vt sint mundi nō tm mēte s; etiā corpe: iō subdit: e Carnē q a bestijs fuerit lacerata vel dissi/ para: quia nō solū erat ipis phibitū co medere carnes quarū vnā partē come derāt bestie: s; etiā carnes aialis occisi a qcūqz bestia siluestri vl domestica: etiā si nihil d occiso come dissent vt dictū est. s. de boue occiso a boue corrupta. Scien dū etiā q lex ista loquit de carnibus que alias eis erāt licite.

23. q. 4. c. ne amisso

Sed pncietis canib'. Dicit autē Ra. Sa. qz vendere poterāt gentilib' quos iudei reputāt sicut canes: z vocāt gen tiles oēs qui nō sunt de lege iudeozū.

Gentiles

Carnē que a bestijs fue. zc. i. doctrinā i q nutriti fuerit supstitiosi vl heretici nō comedet: eā acceptādo. f Sz pncietis ca. illā dimittēdo infidelib' obstinatis: qui dicūt canes. Barth. vij. a. Nolite sanctū dare canibus.

Doralit

In ca. xij. vbi dicit in postill. Et iō dicit Ra. Sa. Lex illa. Longe videt a sensu lrali dicere q in hoc q dicit: Si autē orto sole hoc fecerit: intelligit metaphorā: qz in iudicialib' que tractāt de actibus humanis inter ptes iudicādis: nō est opus metaphoris locutiōib'/ cū possint plano mō dici: vñ melius videt dicendū cū docto. no/ stris qbus etiā cōcordāt qdā hebreoz. Obiectio autē postill. cōtra eos nō videt valere. nā licz aliqū ptingat q aliq insidio se interficiāt hoim in domo ppria: hoc tm est de raro cōtingē tibus de qbus lex nō curat nisi de his q frēnter ptingūt.

Replica correctoriū ptra Burgeñ. In ca. xij. vbi po stillator sequēs Ra. Sa. dicit metaphorice dictū q si orto sole fecerit: vt pty in postilla: Burgeñ. istat dices: q in iudicialib' actib' debet fieri plana locutio nō me/ taphorica: cui' oppositū etiā sit z fieri pōt qsi in terminis hu/ ius lfe. d: enī z scribit luce clari' id pbari lris instrumēt' zc. hoc Burgeñ.

hoc Burgeñ. satis facit arguēdo postilla. Nā nō est rarū su/ res in die irruere in domos hoim rape/ occideret: z hoies de domib' effugare: qz si qd occideret re' nō eēt: eēt enī tales aliqd plus qz fures. Nec est snia bti Aug'. posita i glo. ordi.

vñ et si fm btm Aug'. sint aliqd pl' qz fures: sunt tm vere fures: qz vsurpato res rei aliene inuito domino. in casu igitur postillatoris et Ra. Sa. littera planius exponitur.

Glo. ordi.

Daupis quoz. Ca. XXIII nō mise. zc. He. s. cōtra iusticiā pau/ peri faueas causa miscēdie. Bona ē mi sericordia/ s; nō debz esse ptra iudiciū. Iudiciū autē die scriptura qd iustū est. ne qd aut pter hāc sniam deū puter p bibere miscēdiam: oportune sequit. Si occurreris boui inimici tui zc. qsi fac misericordiā etiā erga inimicos tuos/ cū ptās est a iudicādo libera! Nō enīz cū reducis errantē bouē inimici z red/ dis inter aliqz iudez resides.

Nico. de ly. Vendatiū

Non suscipi. Ca. XXIII nes zc. Dic ordinat rōnalis qstū ad iudices: z pmo erga ptes q debēt i iudicio aliqd pponere: vt nō audiat vna ps sine alia: quia qñ vna audif i absentia alteri': solēt mul ta mendacia imiscere ad iustificationē sue cause. z hoc est qd dicit: Non suscipi es vocē mēdaciū. scdo regulat circa tes/ tes/ cū dicit: h Nec iuges manus tuā. i. nō facies pactū vel pmissum: z vñ tali mō loquēdi: qz in pactis et in pmissis iūgit man' vni' cū manu alte rius ad pfirmatōez. In hebreo habet Nō leuabis manū: z est eadē snia: qz apd aliqz ille q pmittit aliqd leuat di/ gitū vl manū ad cōfirmādū pmissum. i Ut p ipio zc. In heb. hf: Cum ipio ad essendū testē falsuz z istud pōt referri ad euz q pmittit ipio. s. vt p eo pmittat se falsū testificari: z sic accipit translatio nra. Alio mō pōt referri ad ipm ipiū vt. s. sit test' i cā falsa: z h mō exponit Ra. Sa. et rōnabilr: qz sic re fert ad iudices istd pceptū: qd dicit iudi ces hic iformant: vt pdictū est: z sic est sensus pdicti mādati: Nō leuabis ma/ nū cū ipio: assecurādo eū donis vl pmissis vt sit test' falsitaz: sic fecerūt iudices samarie ad mādatū iecabelis s; mittēt' fal/ sos testes z naboth vt occideret: vt hf. iij. Re. xj. c. tertio in format qstū ad formā iudiciū/ cū dicit: h Nō seq. zc. qz iudez nō dz dare sniaz iniustā ad satisfaciēdū turbe vl multitudini: s; fecit pilat' p ipm volēs satisfacere pplo: vt hf Bar. xv. b. et Barth. xvij. c. Nec i iudi. zc. vt si maior ps iudicā de clinet ad sniaz iniustā: nō p h dz aliqz d iudicib' pformit sp sis d iudicio rñdere: s; dicitē tenere. Aliē exponūt hebrei pas suz istū: qz i heb. hf: Nō declinab p' rabbim. i. mltos ad ma/ lū: z nō rñdebis i iudicio ad declinādū p' rabbim. i. mgros vl magnos ad peccādū. Dec dictio hebraica rabbim equoca est: qz significat idē q mltos: z sic accipit i pma pte auctat': z est sensus qz p' maiorē pte iudicātū declināt ad iudiciū iniustū: aliqz d iudicātib' nō dz seq dictū eoz. Itē significat idē q ma gnos vl mgros: z sic accipit in scda pte auctat' / cū dicit: Et nō rñdebis i iudicio p' magnos mgros ad peccādū: z ē sensus: qz sic nō ē declinādū a ditate p' maiorē pte iudicātū ibi decli nātē: ita declinādū nō ē p' illos q sūt maioris auctat' i iudi/ cādo: z p' h statuerūt sapiētes iudeozū qz qñ i iudicio reqrit snia: tūc dicit iudicātū dz icipi ab illis q sūt minoris auctat' z vltio a maiorib': ne miores formidēt declinare a snia maio rū/ qd possz eē si miores pmo dicerēt: z hūc modū tenēt i vni uersitate parisiēsi theologi i deliberatōib' .s. icipiēdo ab ill' q sūt miores i magisterio. Quarto iformāt iudices qstū ad pditi/ onē psonaz veniētū ad iudiciū/ cū dicit: m Daupis qz zc. in causa falsa

Principium operū. s. Primogenitū filioz tuoz dabis a fortibus operibus z simplicibus. mihi. De bobz quoz z ouibus b a tota presenti vita in qua generare debe mus opera bona que offeramus domio in resurrectionis octaua.

similiter facies. Septē dieb' sit c a Ecclesia. Resurrectionis. cū matre sua: die octauo reddes Exigēt. Remoti ab omni actiōe seclari. illum mihi. Uiri sancti eritis mi d a hereticis vel demonibus. Heretico/ rñ libros demonijs psecratos. vl quolibet carnales. i. idolatrie vel heresi vitiatos vel humana puerfatione. b nō est cōmun/ candum mense demonioz fidelibus. hi. Carnē que a bestijs fuerit p e a recepta. b mēbris xpi icorporādo. gustata/ non comedetis: sed pro f Societati imundoz s ecclesiā latrātū vñ Sit tibi sic ethnie' z publican'. Dat. xvij. c ijciens canib'. Ca. XXIII

Non suscipies vocē s mēdaciū: Nec iuges h a Operā. b test' falsus manū tuā vt p ipio dicas falsuz i nō erit ipunit'. a qsi nō te defendas: qz cū plurib' peccas: vel ideo nō esse peccatū dicas. b populū sed doctores. s. qui pau ciores licet sint: sunt tamē sanioris cōsiliij. testimonij. Non sequeris turbā k ad faciendum malum: nec in iu/ dum iudex resides. dicio plurimozū acquiesces sen a tētiē/ vt a vero deues. t Daupe m a dum iudex resides. ris quoz nōn misereberis in iu/

nū cū ipio: assecurādo eū donis vl pmissis vt sit test' falsitaz: sic fecerūt iudices samarie ad mādatū iecabelis s; mittēt' fal/ sos testes z naboth vt occideret: vt hf. iij. Re. xj. c. tertio in format qstū ad formā iudiciū/ cū dicit: h Nō seq. zc. qz iudez nō dz dare sniaz iniustā ad satisfaciēdū turbe vl multitudini: s; fecit pilat' p ipm volēs satisfacere pplo: vt hf Bar. xv. b. et Barth. xvij. c. Nec i iudi. zc. vt si maior ps iudicā de clinet ad sniaz iniustā: nō p h dz aliqz d iudicib' pformit sp sis d iudicio rñdere: s; dicitē tenere. Aliē exponūt hebrei pas suz istū: qz i heb. hf: Nō declinab p' rabbim. i. mltos ad ma/ lū: z nō rñdebis i iudicio ad declinādū p' rabbim. i. mgros vl magnos ad peccādū. Dec dictio hebraica rabbim equoca est: qz significat idē q mltos: z sic accipit i pma pte auctat': z est sensus qz p' maiorē pte iudicātū declināt ad iudiciū iniustū: aliqz d iudicātib' nō dz seq dictū eoz. Itē significat idē q ma gnos vl mgros: z sic accipit in scda pte auctat' / cū dicit: Et nō rñdebis i iudicio p' magnos mgros ad peccādū: z ē sensus: qz sic nō ē declinādū a ditate p' maiorē pte iudicātū ibi decli nātē: ita declinādū nō ē p' illos q sūt maioris auctat' i iudi/ cādo: z p' h statuerūt sapiētes iudeozū qz qñ i iudicio reqrit snia: tūc dicit iudicātū dz icipi ab illis q sūt minoris auctat' z vltio a maiorib': ne miores formidēt declinare a snia maio rū/ qd possz eē si miores pmo dicerēt: z hūc modū tenēt i vni uersitate parisiēsi theologi i deliberatōib' .s. icipiēdo ab ill' q sūt miores i magisterio. Quarto iformāt iudices qstū ad pditi/ onē psonaz veniētū ad iudiciū/ cū dicit: m Daupis qz zc. in causa falsa

Rabbim

¶ **A** Mendaciu. Veritate et iudiciu amat dñs: et ad hoc cre/
que da pplm suū hortat: qz nō est psona acceptor. b ¶ **S**ex
annis semina. ter. rē. Aug. Querit qd colligat paupes
si in septimo anno ita parcat terre vt nec seminet. Nō enī ad
vineā et oliuetū p̄tinet qd dictū est: edēt paupes gētis tue: qz
de terra nō seminata nihil possunt su/
mere: vbi segetes nasci nō possūt. De
vineā enī et oliuetū: postea dicit sibi eē
faciendū. Ideo illud de aruis intelli/
gitur: qd frumētis seruiūt. An sic acci/
piendū: sex ānis semīabis et colliges/
septimo nō colliges: vt intelligat
seminabis: etiā si dictū nō est/ vt ad sex
annos seminare et colligere pertineat:
ad septimū dō dimittere qd fuerit se/
minatū. Mā qd inde habebūt paupes
quoz residuū etiam feris bestijs dedit
eis. i. qd illis frugibus possunt vesci. i.
apris cervis et hmōi. Ad tñ non dice/
ret nisi significatiōis grā. De bobus
enim nō est cura deo. j. Coz. ix. b. Ad
sic nō intelligit qd nō pascat ea qd non
seminat neqz metūt: s; qz ei cure nō est
pcepto mouere hominē: quō boui suo
cōsulat: q̄to ergo minus cura est ei de
feris bestijs p̄cipe cū eas ip̄e pascat di/
uitijs nature: qd etiā eas pascit p alios
sex annos cū colligunt que seminant.
b ¶ **S**ex annis semina. ter. tu. rē.
In senario pfectio opoz: i. septenario
requis aiaz exp̄mit. Bene ergo sex an/
nis seminare terrā nram et cōgregare
fruges eius p̄cipimur: qz in p̄sentivita
q sex etatib̄ cōstat: terrā carnis nre ex/
ercere et virtutū semina in ea serere de/
bemus: vt i futuro vitā eternā accipia/
m. ¶ **A** ut ppli paupes et bestie agrī
comedere iubent: q in septio anno de/
nō labore p̄terite crescit: significat qd
p elemosynaz et charitatis obsequiū/
merces in futuro parat: quā etiā vinea
et oliuetū i. grē et misericōdia opa p̄parat.
¶ **S**i ergo nō tñ amicis s; etiā bestijs. i.
inimicis benefici sumus in futuro/ cuz
iam nō erit tempus operandī p̄mia cō/
sequemur

Dysfice

Nico. de lyra

¶ **I**n causa falsa in intuitu sue paupertatis eū sustinēdo: qz san/
ctum est p̄honozare veritatē/ vt dicit. j. Etbī. a ¶ **S**i occur/
reris. Istud ponit hic ex incidēt: qz ex litigijs de qbus ime/
diate locut est solēt boies inimici fieri: iō subdit: **S**i occurre/
ris rē. Istud p̄cipit duplici de causa. i. p̄ aliā errāt: ne a se/
ris deuoret. iudei enī erāt crudelēs: et iō lex idyrē eos ad pie/
tatē etiā circa brutā aīaliā: vt p hoc ad maiorē pietatē circa ho/
mines inducerent. Itē p dñō aīalis: qz p talē reductionē idu/
cebāt ad amicitia reducētis: et qd h̄ e dictū de boue et asino er/
rant: intelligendū est de omī aīali domestico. b ¶ **S**i videris/
asinū rē. Istud etiā dicit p aīali: et etiā p dñō: sic dictū
est in lege imediate p̄cedēt: et qd hic dī de asino: intelligendū
est de omī aīali onerato. c ¶ **N**ō declinabis in iu. pau/
reueritē ad informādū iudices: qz sicut supra informauit eos
de nō sustinēdo paupes in causa iniusta: ita econtrario docet
eos q nō declinet a iusticia eoz sustētāda in fauorē diuitis v̄l
potētis. d ¶ **A** mendaciu fugi. Iē enī sit fugiendū ab oib̄:
maxime tñ a iudicib̄ q sunt in statu et officio p̄seruāde verita/
tis. e ¶ **I**nsonitē et iustū nō oc. Dicit insonitē. i. innocētē
q̄tū ad illū qd p falsos testes p̄uincit: quē iudex nō debz inter/
ficere si sciat ei innocētā secrete: s; debet testes diligētius ex/
aminare vt eoz falsitas deprehēdat: et si sic nō p̄t dephēde/
re debz iudiciū ad superiorē remittere: et si nō p̄t/ qz nō habz
superiorē iudicē: dicit Tho. de dño scda scde. q. lxxxij. ar. vi
in r̄fisione ad tertū argu. q in hoc casu iudex nō peccat serēn/
do snīaz mortis p̄tra eū: qz nō interficit ip̄m: s; illi qd accusant.
Saluo tñ meliori iudicio videt r̄trariū: qz dicit Aug. lib. d li.
arbi. Quō apud diuinā puidentā a pctō liberi sunt qui p his
reb̄ q̄s cōtēni opoztet/ hūana cede polluti sūt. q. d. nullo mō:
et p res cōtēnēdas intelligit Aug. oīa illa qd homines inuiri
amittere p̄t

Innocens nō eodem iudicio

amittere possunt: inter q̄s est vita corp̄alis: et multo forti⁹ di/
gnitas sp̄alis q̄cūqz et potestas iudicādī: p̄m qd dicit Job. ij.
b. Cūctā qd habz hō dabit p aīa sua. i. p corp̄ali vita tuēdat:
et iō si iudex q̄tūcūqz superior nō possit inuenire viā liberan/
di innocētē a morte: debet p̄us dignitatē et officiū iudicādi
dimittere q̄ snīam mortis cōtra inno/
centē ferre: aliter pctō non euaderet:
vt videt: dicit autē f. **I**ustū/ p̄pter
illū qd iustus est iudicio hoim q̄uis for/
te sit debitor mort: apud deū: et talē nō
debz iudex occidere q̄uis secrete sciat
ip̄m morte dignū: qz nō est licitū ei vt
est p̄sona singularis p̄m qd dicit Aug.
j. de ciuita. dei. Qui sine aliā publica
administratōe malefici interficit velut
homicida iudicabit: et tāto ampli⁹ q̄to
sibi potestatē a deo nō p̄cessam vsurpa/
re nō timuit. Nec etiā vt est p̄sona pu/
blica: qz vt sic nō habet viā ad occiden/
dū eū. Nec est sile de cōdēnatione ino/
centis ad mortē et de dimissione illius
q̄ est morte dign⁹: p̄pter qd nō valet si
arguat per te: iudex nō p̄t p̄demnare
quē scit innocētē: ergo p̄ oppositū nec
p̄t dimittere quē scit dignū morte: qz
vt est p̄sona publica p̄t resignare di/
gnitātē et officio iudicādī: sed vt est p̄so/
na singularis nō habz viā v̄l p̄tātē ali/
quā occidēdi. Aliter autē exponit Ra.
Sa. passum istū dicēs qd innocēs hic
accipit ille qui exit de domo iudicij cō/
demnatus ad mortē p̄ crimine sibi im/
posito: tamē est innocēs p̄m veritatē:
qz si tūc appareat aliq̄s qui velit ei in/
nocentiā declarare: debet reduci ad iu/
diciū vt audiat ille qd vult eū innocētē
ōndere et sic factū fuit de susāna: vt p̄ty
Dan. xlij. f. ad cui⁹. s. danielis dictum
fuit reducta ad iudiciū et a morte libe/
rata. Per iustū hic intelligit ille qd exit
de domo iudicij tanq̄ innocēs a crimi/
ne sibi ip̄posito s; p̄m veritatē sit reus: et
tūc si appareat aliq̄s qd velit eū p̄bare
reū de dicto crimine: nō est audiēd⁹ cō/
tra euz: qz s; euadat manū hois: rema/
net tñ i manu dei puniēdus: iō s; dī

Deu. 22. a

Dañ. 13. f

Deu. 16. d

Ecci. 20. d

¶ **Q**uia aduer. impi. ac si dicat de:
p̄pter hoc talē nō debes occidere: qz licz manū tuā exeat: re/
manet tñ in manu mea ad puniēdū: et possum eū interficere
multis vijs: qz nō dimitto impiū impunitū. b ¶ **N**ec acci/
pias mū. etiā pro iudicio vero. nō enī debet vendere iudex
iusticiā suā: qz si sit iudex inferior/ debet esse cōtentus de stipē
dijs sibi dātis a superiori. si autē sit superior/ debet esse cōten/
tus redditibus suis: qui sunt stipēdia sibi p̄cessa a cōmunita/
te pro obseruatōe iusticie. i ¶ **Q**ue excecāt etiā prudē/
tes/ quia si accipiat iudex munera pro iusticia defendēda: ex/
tali assuefactione inclinabit ad accipiendū pro iniusticia susti/
nēda: et sic excecabit: ideo sequit: k ¶ **E**t subuertūt ver/
ba iustoz: qz qui prius loquebant pro veritate iusticie: po/
stea loquunt ad contrariū. l ¶ **P**eregrino molestus nō
eris. P̄peregrin⁹ hic dicit trāstēns p̄ allēnā terrā: quē iudex
nō debet molestare retardando sibi facere iudiciū de iniuria
sibi facta: vt iter suū posset exēq. m ¶ **S**ex annis. Hic cōse/
quēter informant sacerdotes: qz hic agit de festis et solēnitā/
tibus/ qd s; debeāt obseruari a toto pplō: tñ in h̄ debēt dirigī
per sacerdotes

D

Doralif

¶ **A** moraliter. a ¶ **S**i occurreris boui inimici tui: aut
asinū rē. i. si videris aliquē de subditis plati v̄l curati odien/
tis te ab eius obediētia irrōnabiliter recedētē p bonū p̄siliū
et exhortationē/ debes euz reducere ad obediēdū debite: nō
obstāte odio dicti prelati vel curati cōtra te. b ¶ **S**i videris/
asinū odiētis te ia. sub one. rē. Asini prelatoz possūt di/
ci archidiaconi/ decani/ curati: qz sup̄portant eoz ōnera. Ille
igī qui videt aliquē de illis opp̄ressum onere cure sibi imposi/
te: et scit et p̄t ip̄m subleuare/ nō debet hoc dimittere p̄opter
odiū prelati erga se. m ¶ **S**ex annis semina. ter. tuā rē.
Per terrā colēndā intelligit cor hūanū qd est seminādū semē
p̄tutū Sex ānis. i. toto tpe vite p̄t qd p senariū d̄signat eo qd
B iij ✕ est numerus

sequemur. vñ Qui seminat in benedictionibus de benedi. et metet. v. e. a Et per nomen externoꝝ rē. Per nomē suū iurare p̄mittit nō q̄ bonū sit iurare: sed sciebat homies p̄ nos ad iurādū esse/ nō vult vt iurent p̄ noīa externoꝝ deoꝝ: r̄ frequēti iuramēto inducant ad cultū eoꝝ. Sic r̄ hostias non approbat de: manult tñ sacrificari si bi q̄ idolis. b Trib' vicib'. Fide scē trinitatis colētes. in pascha enī im molaī filius. in pentecosten dāī spūs. in scenophegia p̄ne maiestat' potētia declarat. Trib' vicib' p̄ singu/ los annos rē. Hoc est oī tpe p̄ntis vite r̄ in scē trinitatis in p̄fessioe: p̄ fi/ dē/spem r̄ charitatē bonoꝝ operū ob/ seqa deo creatori v̄o exhibebitis. Pa scha enī celebramus mēse nouoꝝ cū p̄ saguinē agni imaculati ab egyptia ser uitate liberati. p̄ spūales aq̄s de vete/ ri hoīe in nouum trāsimus nō in vetu/ state lre: sed in nouitate spūs: q̄ in ter/ ram p̄missionis p̄ gratiā christi pueni mus. Solennitatē v̄o mensis primiti uoꝝ celebramus: cū operū nostoꝝ vo luntatē r̄ sermonū primitias dño p̄se/ cramus. Solennitatē q̄q̄ in exitu an/ ni/ q̄n cōgregatis frugibus. i. virtutū fructibus ad finē vite r̄ introitū regni celestis puenire p̄tendim': in taberna culis septē dieb' cōmorātes: q̄ p̄ omē t̄p̄vite p̄ntis pegrinos nos esse agno scimus: nec requit hic sed in futuro re/ quirim' / sedulo curātes: ne in p̄spectu dei vacui

Dyffice

Nico. de lyra

p̄ sacerdotes. r̄ p̄mo agit de septi/ mo anno q̄ erat q̄si totus solennis / eo q̄ erat ann' remissionis. r̄ b est qd̄ di/ cit: Sex annis semi. ter. tuā rē. p̄ vi/ ctu tuo r̄ familie tue. a Anno aut septimo dimittes eā. dicit Aug'. q̄ septio anno bñ erat seminandū sed nō colligēdū a seminātibus: s̄ erat di/ mitendū paupibus / vt subdit: Et co/ medāt paupes rē. Iosephus aut r̄ he brei dicūt q̄ septimo anno non erat se/ minandū nec colligēdū a dñis terre: sed debebāt dimittere illa q̄ spōte na/ scēbāt paupibus: et b̄ magis p̄cordat lre: cū dicit: Anno aut septimo dimit/ tes eā r̄ requi. facies. ita q̄ li req̄escere facies: referat ad hoc q̄ tra nō exerce/ atur p̄ culturā: r̄ li dimittes / referat ad b̄ q̄ dñs ea q̄ sponte nascebant illo an no pauperib' dimitteret. b Ita fa/ cies in vinea rē. Quia sic nihil colli/ gebat dñs in possessioe sua: ita nec in illis q̄ erāt sup campū. Scdo agit de celebratioe sabbati / cū dicit: c Sex dieb' opaberis rē. Et istud est expo sitū ca. xx. repetit tñ hic istud p̄ceptū p̄ pter hoc q̄ locutus est imediate de septimo anno: q̄ erat tot' requiei: r̄ ideo ex b̄ forte crederet aliq̄s q̄ in illo āno septima dies nō esset obseruanda / nisi sicut alie dies hebdomade: pro pter qd̄ ad h̄mōi erroꝝ tollēdū sit memoria de obseruatione sabbati: q̄ est eadē in septimo anno sicut r̄ in alijs. que aut sit illa obseruatio expositū est. s. xx. ca. d Dia que dixi vo bis custodite. Hoc intelligit specialiter de p̄nētibus ad obseruationē sabbati: que sunt plura. Ra. Sa. dicit q̄ hoc di cit ad subintelligendū vasa hebreoꝝ de q̄z requie nō fecerat mētione. que tñ debēt requiescere etiā die sabbati: nec licitū est eis ea locare vel accommodare gentib' ad faciendū opa sua vt securim ad scindēdū ligna r̄ silia. e Et p̄ nomē exter noꝝ deoꝝ. i. idoloꝝ. s Non iurabitis. Iuramentū enī introductū est ad p̄firmationē veritatis de reliq̄ de q̄ po/ terat dubitari: in q̄tū p̄ iuramētū inuocat deus testis illi rei de qua iurat: p̄pter qd̄ iurās p̄fitei deū esse infallibilis ve/ ritatis ad p̄firmādū oīa dubia: r̄ iō iurare est actus latrice: p̄ ter qd̄

Deu. 16. d Eccl. 35. a De cose. dil. 1. c. ois chri/ stianus

Iuramētū q̄re intro/ ductum

pter qd̄ p̄ falsos deos nō est iurādū / eo q̄ nō possūt esse testes veritatis: r̄ q̄ ac' latrice nullo mō est eis exhibēdus: vt dictū est. s. ca. xx. s Neq̄ audiet. Ad exponit Ra. Sa. di/ cēs q̄ nō est licitū iudeis dicere vel facere aliq̄ cū gentilib' p̄ pter q̄ gētiles iurat p̄ nomē idoloꝝ. r̄ ē sensus: Neq̄ audiet ex ore tuo. i. ex ore tuo nō eribit verbū p̄ quod audiat iuramentū p̄ idola etiā factū a gētilibus. Beatus v̄o Aug'. scribēs ad publicolā dicit licz nō sit licitū gentilib' inducere ad iurādū p̄ idolū. si tñ gentilis habeat aliq̄ pacta cū chri stianis r̄ offerat se ad cōfirmandū illa iurando pro idolū: licitū est christianis tale iuramētū recipere. Donit aut hic istud p̄ceptū iurta obseruationē sabbati: q̄ vtrūq̄ p̄inet ad reuerētiā deo ex hibendā. Scē q̄nter agit de trib' solē nitatib' notabilib' q̄ fiebāt p̄ annū: cū dicit: b Tribus vicibus. Inter que p̄mū est festū pasche: r̄ hoc notat cū dicit: i Solennitatē azymo/ rum rē. Quia septē diebus debebāt vesci azymis: sicut supra expositum est. xij. ca. k Sicut precepit tibi tempore mensis nouoꝝ q̄n rē. Mensis enī primus in quo celebra/ batur pascha. xv. die huius mensis di/ citur mēsis nouoꝝ: quia in crastino eiusdē diei fiebat oblatio de nouis fru ctib': qui maturescēbant añ alios: vt si hō intrās campū vel hortū suū videret ibi aliq̄s spicas vel ficū in ficulnea ap/ propinquātes ad maturationem ante alias debebat colligere r̄ apportare ad tēplū in solēnitāte paschali. l Non apparebis in p̄spectu meo. i. i lo/ co sacrificij. m Vacuus. i. sine ob latioe vel sacrificio. Scz festū est pen/ tecosten / qd̄ celebraī q̄nagesima die a die pasche in memoriā bñficij dei i da/ tione legis q̄ data est in mōte sinai q̄n/ āgesima die ab exitu filioꝝ isrl' de egy/ pto q̄ egressi sūt die pasche. s. die. xv. p̄ mi mēsis: vt dictū est. s. xij. ca. r. xij. r̄ hec solēnitā tangit cū dicit: n Et h solennitatē mensis primitiuoꝝ. Quia in illa solennitate offerebāt pa/ nes de nouis frugibus: sicut in solen/ nitate paschali offerebātur primitiua in spicis. spice tñ ille igni torrebant et exutiebant grana et sic fiebat sacrifi/ ciū: vt habet Leui. ij. et. xij. Tertius festū erat tabernaculoꝝ qd̄ celebrabatur eo q̄ dñs habitare fecit filios isrl' in ta bernaculis in deserto: r̄ de loco illo de/ durit eos ad terrā delitiosam: et ideo in hoc festo debēt habere ramos viri/ des et fructus arborū pulcherrimos. Celebrabat aut hoc festū mēse septi/ mo. s. septēbri: r̄ hoc notat cū dicit:

rā tuā et p̄gregabis fruges eius: Seminabis quidē sed nō colliges. anno autē septimo dimittes eā r̄ a req̄escere facies: vt comedāt pau peres populi tui: Et quicqd̄ reli quū fuerit / edant bestie agri: Ita b putabis. s. r̄ exoles sed fructum nō colli facies in vinea et in oliueto tuo. ges. Pol tpe p̄ntis vite quo laborandū est. Sex dieb' opaberis: septia die c a In quiete aīe solute a corpe. b q̄ forti ter operādī laborē sustinuit. q̄ disciplinā c q̄ hebes. q̄ de q̄ dicit: Machar asin' fort' supposuit humer' ad portādū: Sen. xlij. b. cessabis: vt requiescat bds et asi a Ecclie que nobis quasi ancilla seruit: vñ synagoge que seruit cū filijs suis. multi enī iudei ad dñm conuersi. nus tu': vt refrigere fil' ancille q̄ gētilis de oleastro assup' est bone oliue infer' vel q̄ in mūdo fuit q̄si aduena r̄ pere tue r̄ aduena. Dia q̄ dixi vobis d grinus. Sed per nomen suum. a custodite: r̄ p̄ nomen externoꝝ e a In euangelio oīno interdicit iuramētū. deoꝝ nō iurabitis: neq̄ audiet b a In april. s. in iunio r̄ in septembri. b ex ore vestro. Tribus vicibus p b Pascha: pentecosten: scenophegia. singulos annos mihi festa cele/ b qua christus immolatur. brabitis: Solennitatē azymoꝝ i custodiet. Septē dieb' comedes azyma: sicut precepit tibi r̄ Tepe k a p̄ illis q̄n s̄m iosephū colligebāt spicas r̄ eas igne torrētes r̄ manib' p̄fricātes offe rebāt primitias dño: de q̄b paruz iponebāt sacrificio reliquū erat sacerdotis: quo facto cuiq̄s metere licebat. mensis nouoꝝ q̄n egressus es de egypto: nō apparebis in conspe l a bonis operibus. b hec erat in iunio q̄n panes primitiarū offerebant. ctu meo vacuus: r̄ solennitatem m mensis primitiuorum operis tui

ra tua et p̄gregabis fruges eius: Seminabis quidē sed nō colliges. anno autē septimo dimittes eā r̄ a req̄escere facies: vt comedāt pau peres populi tui: Et quicqd̄ reli quū fuerit / edant bestie agri: Ita b putabis. s. r̄ exoles sed fructum nō colli facies in vinea et in oliueto tuo. ges. Pol tpe p̄ntis vite quo laborandū est. Sex dieb' opaberis: septia die c a In quiete aīe solute a corpe. b q̄ forti ter operādī laborē sustinuit. q̄ disciplinā c q̄ hebes. q̄ de q̄ dicit: Machar asin' fort' supposuit humer' ad portādū: Sen. xlij. b. cessabis: vt requiescat bds et asi a Ecclie que nobis quasi ancilla seruit: vñ synagoge que seruit cū filijs suis. multi enī iudei ad dñm conuersi. nus tu': vt refrigere fil' ancille q̄ gētilis de oleastro assup' est bone oliue infer' vel q̄ in mūdo fuit q̄si aduena r̄ pere tue r̄ aduena. Dia q̄ dixi vobis d grinus. Sed per nomen suum. a custodite: r̄ p̄ nomen externoꝝ e a In euangelio oīno interdicit iuramētū. deoꝝ nō iurabitis: neq̄ audiet b a In april. s. in iunio r̄ in septembri. b ex ore vestro. Tribus vicibus p b Pascha: pentecosten: scenophegia. singulos annos mihi festa cele/ b qua christus immolatur. brabitis: Solennitatē azymoꝝ i custodiet. Septē dieb' comedes azyma: sicut precepit tibi r̄ Tepe k a p̄ illis q̄n s̄m iosephū colligebāt spicas r̄ eas igne torrētes r̄ manib' p̄fricātes offe rebāt primitias dño: de q̄b paruz iponebāt sacrificio reliquū erat sacerdotis: quo facto cuiq̄s metere licebat. mensis nouoꝝ q̄n egressus es de egypto: nō apparebis in conspe l a bonis operibus. b hec erat in iunio q̄n panes primitiarū offerebant. ctu meo vacuus: r̄ solennitatem m mensis primitiuorum operis tui

ra tua et p̄gregabis fruges eius: Seminabis quidē sed nō colliges. anno autē septimo dimittes eā r̄ a req̄escere facies: vt comedāt pau peres populi tui: Et quicqd̄ reli quū fuerit / edant bestie agri: Ita b putabis. s. r̄ exoles sed fructum nō colli facies in vinea et in oliueto tuo. ges. Pol tpe p̄ntis vite quo laborandū est. Sex dieb' opaberis: septia die c a In quiete aīe solute a corpe. b q̄ forti ter operādī laborē sustinuit. q̄ disciplinā c q̄ hebes. q̄ de q̄ dicit: Machar asin' fort' supposuit humer' ad portādū: Sen. xlij. b. cessabis: vt requiescat bds et asi a Ecclie que nobis quasi ancilla seruit: vñ synagoge que seruit cū filijs suis. multi enī iudei ad dñm conuersi. nus tu': vt refrigere fil' ancille q̄ gētilis de oleastro assup' est bone oliue infer' vel q̄ in mūdo fuit q̄si aduena r̄ pere tue r̄ aduena. Dia q̄ dixi vobis d grinus. Sed per nomen suum. a custodite: r̄ p̄ nomen externoꝝ e a In euangelio oīno interdicit iuramētū. deoꝝ nō iurabitis: neq̄ audiet b a In april. s. in iunio r̄ in septembri. b ex ore vestro. Tribus vicibus p b Pascha: pentecosten: scenophegia. singulos annos mihi festa cele/ b qua christus immolatur. brabitis: Solennitatē azymoꝝ i custodiet. Septē dieb' comedes azyma: sicut precepit tibi r̄ Tepe k a p̄ illis q̄n s̄m iosephū colligebāt spicas r̄ eas igne torrētes r̄ manib' p̄fricātes offe rebāt primitias dño: de q̄b paruz iponebāt sacrificio reliquū erat sacerdotis: quo facto cuiq̄s metere licebat. mensis nouoꝝ q̄n egressus es de egypto: nō apparebis in conspe l a bonis operibus. b hec erat in iunio q̄n panes primitiarū offerebant. ctu meo vacuus: r̄ solennitatem m mensis primitiuorum operis tui

* est numerus perfectus resultans ex suis partibus que sūt duo tres. a Anno septimo dimittes eā r̄ requiesce re facias vt comedant pauperes ppli tui. Septimus autē annus apud hebreos requiei erat vt p̄z per dicta. Per hoc igit q̄ illo āno sine labore fruct' oriebant ex quibus pau peres r̄ agri bestie sustentabant: designat q̄ sancti qui sunt in quiete celesti orāt p̄ sibi deuotis q̄tumcūq̄ simplicib' et ab/ iectis. b Tribus vicibus per singulos annos mi/ hi festa celebrabitis. Primū festū celebrabat p̄pter bñfi/ ciū exitus de egypto: r̄ fuit figura resurrectionis iesu christi p̄ que eximus de tenebris culpe r̄ ignorantie. Secundū festum celebrabat p̄pter beneficiū legis date: quod notat cū dicitur: m Et solennitatē mensis primitiuoꝝ operis tui. Tūc enī fiebat oblatio de nouis panibus r̄ fuit figura datio/ nis spūs sancti quinquagesima die a dñi resurrectione. Tertius fuit festū tabernaculoꝝ qd̄ celebrabat i memoriā / q̄ dñs habi tare fecit filios isrl' in tabernaculis in deserto r̄ notat cū dicit: * Solennitatem

S

Pascha

Penteco/ stes

Taberna/ culum

Doralie

Agnū in la
ce coqui

Solēnitātē quoq; in exi. an. Daturis. f. frugibus qñ fruct' toti' anni collecti sunt in septēbri. f. quē hebrei thes/seri: macedones itheneos vocāt: in cuius pncipio iudei feriā/tes amplius tuba canūt q̄ in cūctis mēsiibus: et plura offerūt in quo dies expiationū: et dies scenophegie. xv. die q̄ est solē/

nitas tabernaculoꝝ. **N**ō coq̄s heduz rē. Aug. Quō intelligat ad verboꝝ p̄prietatē nescio vtrum possit reperiri. Si enī alicuius significatio/ nis causa p̄hibita acceperim' agnū in lacte coqui: nullus vsus est ita coquen/ di. Si autē in diebus q̄bus lactat: q̄s iudeoꝝ hoc vnq̄ seruauit / vt agnū nō coqueret: nisi sugere desisteret. Quid est autē in lacte matris sue: quasi pos/ sit etiā si hoc intelligeret / sine huius p̄ cepti trāsgressione coqui. Si eo nato mortua matre eius ab oue alia lactare tur. Cuz alicuius ergo significatiōe cau/ sa esse p̄ceptū nemo ambigit. Sed eti/ am que possunt obseruantiā factitari: nō sine causa ita sunt p̄cepta. Signifi/ cant enī aliqd. hoc vero quō obseruet ad p̄prietatē verboꝝ / aut nō est / aut nō elucet. Intellectū tñ de christo ap/ probo: qui hac p̄phetia p̄dictus est: nō occidendus a iudeis infans: qñ hero/ des q̄rens eū occidere / nō inuenit: vt coques qd̄ dictū est p̄tineat ad ignem passionis. i. tribulationē. Illud quoq; forsitan nō absurdū est: q̄ alij dicunt id esse p̄ceptū per p̄phetiā: ne se bo/ ni israhelite sociaret iudeis malis / a q̄/ bus christ' passus est / tanq̄ agnus in lacte matris sue. i. eo tpe quo p̄ceptus est. Dicunt enī femine ex quo cōcepe/ rint / lac colligere: christ' autē nono mē/ se cōpleto: decimo inchoato natus est octauo kalēdas ianuarias: et p̄mo mē/ se cōcept' est. f. octauo. f. kalēdas apr/ lis: qz tempus et passionis eius fuit in lacte matris sue. i. in die quo p̄ceptus est vel paruulis adhuc et lactentib' nō imittes passionē tanq̄ christo dictū sit qui talibus adhuc discipulis pepercit.

Un aut Joh. xvij. b. Si ergo me q̄ri/ tis sinite hos abire. Un addit euāgeli/ sta: Ut sermo ipleret quē dixit: Quia quos dedisti mihi nō pdidi ex eis quē/ q̄. Unde apparet eos si tūc paterent fuisse perituros: postea vero passi sunt nō agni in lacte: sed arietes in grege.

Stra. Doralie. Hed. i. peccator nō est in lacte matris coquēdus. i. blā/ dicijs dissoluēdus: sed aspere increpandus et redarguendus. **E**cce ego mittam rē. Ra. Josue significat ducem po/ puli qui ideo angelus dicitur: quia ad voluntatē domini an/ nunciandaz mittitur: angelos enim grece nuncios dicimus.

Nico. de lyra

Solēnitātē quoq; in exitu an. hoc est imedia/ te post exitū anni: quia septēber est p̄mus mensis simpliciter in anno: licz martius sit p̄mus q̄tum ad festa sicut dicitur est: supra. xij. ca. et Beñ. vij. **T**er in anno apparebit ome masculinū tuū rē. scz in pascha: et in pentecoste: et in festo tabernaculoꝝ: tamē cuz illis qui erant remote a hierlm/ aliqñ dispensabat de duab' vicibus. f. in pentecoste et in festo tabernaculoꝝ. **N**ō imolabis rē. Alia lra: sed min' cor/ recta habz / victime tue: et loquitur de victima agni paschalis que nō debebat immolari donec fermentū fuisset amotum de/ domibus iudeoꝝ: vt dictū est. s. xij. ca. et hoc est qd̄ dicit hic: Non imolabis sup fermēto. i. fermēto existēte in domo tua. **N**ec remanebit adeps rē. f. diei sequētis: poterat tñ cremari sup altare tota nocte. **P**rimicias frugū ter/ re rē. Quis hoc p̄ceptū supra positū int: tñ hic repetit: ad ostē/ dendū q̄ obligat anno septimo sicut in alijs: qz enī supra mē/ tionem faciēs de p̄mitiuis addidit: Quēcūq; seminaueris in agro tuo: ideo posset aliq̄s credere q̄ nō obligaret anno septi/ mo eo q̄

mo/ eo q̄ illo anno nō seminabat terra: nec colligebant fruct' nascētes a dñis: terre: qd̄ nō est verū: qz et si nō poterant colli/ gere ad vsus suos: debebat tñ fruct' p̄ alijs maturātes accipere et deferre ad domum dñi in solēnitāte paschali. **N**on coques hedum in rē. Cuius ratio est: quia lex intēdebat ducere iudeos ad pietatē erga propi/ mos: et sic inhiuit eis ea q̄ videbant esse crudelia: etiā circa bruta aīalia: in/ ter q̄ hoc erat q̄ agn' coq̄ret et parare tur ad esum alioꝝ in lacte: qd̄ erat vite sue sustētamentū. Dicit aut andreas q̄ p̄ etiā itelligit de carnib' alioꝝ aīaliū q̄ nutritū lacte: nō aut de carnib' auū qz nō nutritū lacte: s; d materia ouū: et h; d dicit d lacte m̄ris: tñ itelligit d oī lacte. Alia etiā rō fuit ad h. f. i. detesta/ tionē idolatrie: qz aliq̄ idolatre sic coq̄ bāt carnes idol' imolatas. **E**cce ego mit. rē. Premissa legis p̄mulga/ tiōe: hic p̄r inducit p̄p̄s ad ei' obler uatiā: et p̄mo ponit dicta iductio. scdo leg' receptio. ca. xliij. Circa p̄mū idu/ cit p̄p̄s ad leg' obseruatiā ex bonoꝝ p̄missiōe. et p̄mo q̄tū ad terre chanaā sa/ cilē acq̄sitionē. scdo q̄tū ad ei' felicē ha/ bitatōe: ubi: Nō adorabis deos eoꝝ. Ad acq̄rēdū aut terrā / tria erāt neces/ saria / directio i via / et q̄tū ad hoc dicit: **A**ditā ange. meū q̄ p. te. viā ostēdo: et p̄tectio ab hostib': iō s̄dit: **E**t custo. in via / et introductio ad locū p̄missū: et h notat cū dicit: **E**t introducat rē. sed qz ista p̄mittunt ex suppositōe obediētie ad deū i legis et mādatoꝝ ip̄i obseruatiōe: iō s̄dit: **O**serua eū rē. i. diligēt attēde vt ei obedias. cui' rō s̄dit: **E**t est no. meū in il. ac si dicat / q̄ obedit ei / obedit et mihi: et q̄ rebellat ei / rebel/ lat et mihi: p̄m q̄ dicit saluator. Luc. x. c. Quivos audit me audit: et q̄ vos sper nit me spnit. Notādū aut q̄ istd expo/ nit duplr: vno mō de Josue q̄ vocat h' āgel'. i. a deo missus et ordinat' ad du/ cēdū filios isrl' ad terrā p̄missiōis: et ad bellādū aduersarios eoꝝ et ad ponēdū eos i possessiōe t̄re: vt h̄ in li. Josue. Cui p̄p̄s debebat obedire tāq̄ nūcio dei et vices ei' gerenti. et qd̄ s̄dit: **E**t est nomē meū i illo. hoc p̄t̄ ex nois in/ terptatiōe: qz Josue it̄p̄tat saluator: qd̄ est p̄p̄iū dei. Alio mō exponit de angelo qui p̄cedebat castra filioꝝ isrl' ostēdo eis viā p̄ colūnā ignis et nubis vt dictū est. s. xij. ca. Et eos p̄tegebat ab aduersarijs. vñ po/ suit se int castra egyptioꝝ et hebreoꝝ / ad p̄tege dū hebreos: vt dictū est. s. xij. ca. et eodē mō p̄mittit hic de futuro q̄ debeat eos p̄tegere: et qd̄ s̄dit: **E**t est nomē meū in illo. hoc dicit qz an/ gelus ille loq̄bat in p̄sona dei: et iō aliqñ angelus: aliqñ dñs noiat: p̄m q̄ dicit b̄tus Greg. m. Quia nō dimittet cū pecca. qz nō est in potestate nunciū aliqd̄ agere p̄pria aucte sed p̄volūtātē mittētis: et hec expositio est magis p̄sona h̄e. loquitur etiam hic dominus moysi in persona totius populi.

Non adorabis **S**olēnitātē quoq; rē. qz celebrabat q̄ntadecima die septimi mēsis p̄m ordinē festoꝝ: et vltimus mēsis erat p̄m acta hoīm. sic enī accipiēdo ann' nou' icipit in lunatiōe p̄p̄i q̄ori eq̄noctio autūnali: et illd festū figura fuit solēnitat' oīm sc̄toꝝ. iste enī tres solēnitates resurrectiōis p̄tecostes et oīm sc̄toꝝ in ecclia sūt solēnes. **N**ō coques hedū rē. Per hedū pctōr itelligit. Dat. xv. c. Statuet oues a dextr. he/ dos aut a sinistris. Hed' igit i lacte m̄ris coq̄t qñ adulatoꝝ blādijs peccatoꝝ delinif: p̄m illud Ps. ix. d. Laudat pctōr in desiderijs aie sue et iniquis b̄ndicit. **E**cce ego mit tā an. meū rē. Per angelū dñi p̄lat' bon' seclarijs vlt religio sus intelligit. Malach. ij. b. Labia sacerdot' custodiūt sc̄iaz: et legē ex ei' ore req̄rēt. angelus enī dñi exercitūū est. Et ipse subditos suos p̄cedere debz in vna moꝝ d̄bo parit et exēplo. **N**ō erit infecūda

vt dictū est. s. xij. ca. Et eos p̄tegebat ab aduersarijs. vñ po/ suit se int castra egyptioꝝ et hebreoꝝ / ad p̄tege dū hebreos: vt dictū est. s. xij. ca. et eodē mō p̄mittit hic de futuro q̄ debeat eos p̄tegere: et qd̄ s̄dit: **E**t est nomē meū in illo. hoc dicit qz an/ gelus ille loq̄bat in p̄sona dei: et iō aliqñ angelus: aliqñ dñs noiat: p̄m q̄ dicit b̄tus Greg. m. Quia nō dimittet cū pecca. qz nō est in potestate nunciū aliqd̄ agere p̄pria aucte sed p̄volūtātē mittētis: et hec expositio est magis p̄sona h̄e. loquitur etiam hic dominus moysi in persona totius populi.

Non adorabis **S**olēnitātē quoq; rē. qz celebrabat q̄ntadecima die septimi mēsis p̄m ordinē festoꝝ: et vltimus mēsis erat p̄m acta hoīm. sic enī accipiēdo ann' nou' icipit in lunatiōe p̄p̄i q̄ori eq̄noctio autūnali: et illd festū figura fuit solēnitat' oīm sc̄toꝝ. iste enī tres solēnitates resurrectiōis p̄tecostes et oīm sc̄toꝝ in ecclia sūt solēnes. **N**ō coques hedū rē. Per hedū pctōr itelligit. Dat. xv. c. Statuet oues a dextr. he/ dos aut a sinistris. Hed' igit i lacte m̄ris coq̄t qñ adulatoꝝ blādijs peccatoꝝ delinif: p̄m illud Ps. ix. d. Laudat pctōr in desiderijs aie sue et iniquis b̄ndicit. **E**cce ego mit tā an. meū rē. Per angelū dñi p̄lat' bon' seclarijs vlt religio sus intelligit. Malach. ij. b. Labia sacerdot' custodiūt sc̄iaz: et legē ex ei' ore req̄rēt. angelus enī dñi exercitūū est. Et ipse subditos suos p̄cedere debz in vna moꝝ d̄bo parit et exēplo. **N**ō erit infecūda

Deu. 16. c

Diuisio

Deu. 14. c

Angel' p̄ce
dens israhel

Doralie

E a **I**nimicus ero te. Greg. Radix cuncti mali supbia est: de qua dicit **Eccl. x. b.** Initiu dicitur peccati supbia. Prima eius soboles septem principalia vitia. Inanis gloria. Inuidia. Gra. Tristitia. Auaricia. Utriusque ingluuies. Luxuria. Et quibus septem supbie vitis nos captos doluit redemptor: nisi ad spirituale liberacionis prelium spiritu septiformis gratie plenus venit. **b. Precedet te angelus.** Rab. Josue populum israeliticum in terram missionis induxit septem gentes eiciens idolaque et aras eorum destruit. **Dyffice** ce verus deus has gentes cum simulacris suis exterminat: cum septem principalia vitia et omne idolum inimici de cordibus nostris expellit: ut nature nostre terram secure possideamus. **c. Quos ego coteram.** Johannes Chrysostomus. Habet unum quodque vitium in corde nostro propria mansione: quam sibi vendicamus in anime nostre recessu exterminat israel. i. rerum summam contemplationem: et aduersari non desinit. **Mo** enim possunt virtutes cum vitis morari: sed cum ab israelitis. i. aduersariis fuerint vitia superata: locum quem occupant: vel fornicationis spiritus possidebat: castitas obtinebit. Quae furor ceperat: patientia vendicabit. Quae tristitia mortem operans occupauerat: salutaris et plena gaudio leticia possidebit. Quae accidia vastauit: excolet fortitudo. quae supbia concubabat: humilitas honestabit. Itaque singulis vitis expulsi: eorum loca. i. effectus virtutes pariter possidebunt: que filiis israelis. i. anime deum videntes nuncupant: qui cum vniuersas cordis expulerint passiones: non tam alienas possessiones parauisse quam proprias recuperasse credendi sunt: quia in veteri traditione terra chananeorum filii Sem in diuisione orbis sortiti sunt: quam chananei violenter possederunt. **En** iusto iudicio dei expulsi sunt. Voluntas que domini possessionem cordis nostri non vitis sed virtutibus deputauit: que post pernicitatem ad insolentibus vitis: quasi chananeis a propria regione depulsi sunt. **En** pro per dei gratiam: diligentia nostra et labor nostro restituunt: non tam alienam terram occupant quam recipiunt propriam. **d. Benedicam panibus tuis etc.** Aug. Alia scriptura: Benedicam panem et vinum tuum etc. Quis hec promissiones possint et spiritualiter intelligi: tamen cum in hominum temporalis felicitate intelligunt ad vetus testamentum pertinent: ut queque precepta exceptis his que in sacramento aliquid significat: eadem ad mores bonos pertinentia reperiant: promissiones tamen carnales atque terrene sunt. In futuro autem dabitur premia ad nouum testamentum pertinentia que impium non accipiet. **e. Emitte scabrones etc.** Aug. Emitte vespas etc. Hoc promittit deus et liber sapientie dicit esse impletum: ubi ait: Emitte antecessores exercitus sui vespas. **Mo** autem legitur factum neque moysi tempore: neque sub iosue: neque sub iudicibus: neque sub regibus. Ideo fortasse vespe aculei timore intelligendi sunt: quibus agitabantur gentes: ut cederent filiis israel. Deus enim loquitur: in cuius sermone si figurate aliquid dicitur: quod ad proprietatem non sit impletum: non impedit historie fidei: in qua respicit veritas narratio: sicut nec euangelistarum narratio in proprietate impedit: si aliquid a christo figurate dicitur. **Alia scriptura.** Emitte vespas ante te: et eiciet amorreos etc. **Plurali** ad singulari numerum seuertit. Intellegit autem eiciet amorreos vespa. s. sicut **Deu. 7. a** locusta: sicut rana: non quia vna sit: sed per singulari

gulari intelligit pluralis. **f. Non eiciam eos a facie tua.** **Dyffice** Stra. Gentes iste vitia significant que nec simul nec vno tempore in seculis extinguuntur: ne monstrata terre multiplicentur. i. ne in supbia erigantur: et vana gloriam et hinc. Nam cum seculi contra maiora vitia pugnant: vincunt: relinquuntur minora: et permittuntur dominari: ne per elationem grauius corruant. **En paulo** datus est stimulus carnis: ad custodiam humilitatis. **2. Ro. 12. c**

Dyffice

Emittere vespas Sap. 12. a

Dyffice

Deu. 7. a

a que loquor: inimicus ero inimicis tuis: et affligam affligentes te: **b** Precedet te angelus meus: et introducet te ad amorreum et ethiolum et pherezeum chananeumque et euenum et iebuseum: quos ego coteram. **Non** adorabis deos eorum: nec coles eos. **Non** facies opera eorum: **vt** omnis memoria eorum destruat. **ru:** sed destrues eos: et confringes statuas eorum: **Seruietis**que domino deo vestro: **vt** benedicam panibus tuis et aquis: **et auferam** infirmitatem tuam: **et** sine fructu virtutum et operum. **Propter** peccatum hominum sterilitas mulierum et animalium et ipsius terre sepe contingit. **te** de medio tui. **Mo** erit infecunda **a** corpus. **b** Viri impium non dimidiabunt dies suos. **Ps. liii. d.** Non noctium ut moriaris. s. fenebre et plenus dierum. **da** nec sterilis in terra tua: **Et** in stabilitate. s. eternitatis. **ru** dierum tuorum implebo. **Timore** meo mittam in precursus tuum: et occidam omnem populum ad quem ingredieris: cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga vertam: **emittes** scabrones in praesentem: qui fugabunt euenum et chananeum et ethiolum antequam introeas. **Mo** uoluit deus siluam delere omnes gentes: ne terra redacta in solitudinem scelerum eos bestie feuerent. **f** Non eiciam eos a facie tua anno vno: ne terra in solitudine redigatur: et crescat contra te bestie. **Paulati** pro expellam eos de conspectu tuo: **do** nec augearis et possideas terram. **Mo** na autem terminos tuos a mari rubro usque ad mare palestinorum: **et** a deserto usque ad flumem. **Alia** scriptura: **da** manibus vestris habitatores terre: **et** eiciam eos de conspectu vestro. **Nulla** pars iusticie cum iniquitate: nec teplo dei cum idolis. **Mo** inibis cum eis sedus: nec cum

Nico. de lyra

a. Mo adorabis. **Dyffice** ter permittit terre felix habitatio. **Pri**mo tamen remouet huiusmodi idola: quod est idolatria: cum dicit: **Mo** adorabis deos eorum. s. exhibendo eis reuerentiam exteriori. **b. Nec** coles eos. **Quia** ad interiori. **c. Mo** facies opera eorum. i. actus qui sunt in ueneratione idolorum. **Per** enim quod dixerat: **Mo** adorabis: prohiberat eis exhibere illos actus latrice que exhibetur deo. et ideo addit: **Mo** facies opera eorum. ad excludendum etiam actus qui exhibentur idolis. **d. Sed** destrues eos. **Tepla** eorum dissipabo. **e. Et** confringes etc. **Cominuendo** frustratim ne remaneat aliqua memoria eorum. **f. Seruietis**que domino deo. **Quia** per feliciter habitabit in terra vobis permittit. ideo subdit: **Et** benedicam panibus tuis. i. cibis tuis et potibus: qui nomine panis et aquae signantur: ut pluries dicitur est. **h. Et** auferam infirmitatem de medio tui. **Referendo** tibi bonam anime dispositionem. **i. Mo** erit infecunda nec sterilis in terra tua. **Quia** in secunda que per parua plene habet et nullius aut modici valoris. **Sterilis** que nulla habet: et in hoc designat multiplicatione populi et fortitudo. **k. Numerum** dierum tuorum implebo. i. vita tua non breuis bitur infirmitate peste fame aut gladio. **l. Timore** meo mittam in ore. **Quod** fuit impletum. **Job. v. a.** ubi dicit: **Dil** solutum est cor eorum: nec remansit in eis spiritus. et in hoc tangit pacifica possessio terre. **m. Emitte** scabrones. i. anxietates animi eos pungentes sicut aculei. **Iudei** et scabrones dicitur ad litteram. i. muscas de cadaueribus exortas hutes aculeos venenatos. **n. Qui** fugabunt euenum. **Quia** multi de habitatores terre chananaan fugerunt de terra illa ante ingressum filiorum israel. **o. Mo** eiciam. **Cuius** ratio subdit: **Ne** terra redigatur in solitudinem: et quo ostendit spaciositas terre que non possit sufficienter populari a filiis israel: donec essent in maiori numero: et tamen iam erant sexcenta milia. **p. Et** crescant contra te bestie. **Que** te grauius infestarent quam aduersarii. **q. Dona** autem terminos tuos a mari rubro. **Ex** parte orientis. **r. Usque** ad mare palestinorum. **A** parte occidentis: et hoc est mare mediterraneum. **s. Et** a deserto. s. egypti: quod contiguatur terre promissionis a parte australi. **t. Usque** ad flumem. i. euphratem: a parte aquilonis: tamen istam terram totam non habuerunt usque ad tempora salomonis. **v. Non** inibis cum eis sedus. **Per** amicitias vel connubia. **Cetera** patent. **x. Non** erit infecunda nec sterilis in terra tua. **Per** hoc designatur quod in congregatione religiosorum seu aliorum bonorum non debet esse aliquis bonis operibus sterilis. **Dyffice**

Audire vnā pte i absen- tia alte- rius

In ca. xxiij. vbi dicit in postilla: Et pmo erga pres que debent in iudicio aliquid proponere.

Additio. j. Incoueniens videt dicere qd sit prohibitū a lege diuina: qd iudex audiat vnā partē in absentia alterius: lz talis ps multa mēdacia imiscat ad iustificatiōē sue cause. Nā recte iudex p h nō inclinabit ad as- sentiendū sibi donec audiat aliā pte: z hoc cōiter fit in multis iudicijs. s. q vnā ps i absentia alteri pponit multa mēdacia: sed postq audif pars aduersa negocio discussio deuenit ad re- citandū iusticie: vñ videt aliē dicendū. Ad qd sciendū qvbi dicit in trāslatiōe nra: Nō suscipies. habet in hebreo vnā p̄bū q̄si equocū ad multa. s. ad suscipiendū/leuādū/ferendū/ z mul- ta alia. Et vbi i trāslatiōe nra dicit: Hoc mēdaciū. in hebreo h̄t: Auditūvanitatē. vñ in hoc qd dicit: Nō seras auditūvanitatē: intelligit p̄hiberi ne qd ferat seu leuet infamiā falsam contra primū qd est. p̄rie auditūvanitatis: z sic referit ad quācūq; p sonā z si legat: Nō suscipies: p̄t referri ad iudicē p̄hibendo eū ne p famā vanā moueat ad cōdemnandū aliquē.

In eo. ca. xxiij. vbi dicit in postilla. Infontem z iustum non occides zc.

Additio. ij. Auctoritas Aug. allegata p postillatozē nō cōtrariat determinatiōi sc̄i Tho. nā ferre sententiā mortis cō- tra eū q̄ cōuincit in iudicio/ p testes diligēter examinatos nō est pctm: lz sciat a iudice innocēter cōdenari: vñ ppter hoc nō est dimittēda dignitas rpalis nec aliqd hmōi. Qz aut sniaz fer- re ptra talē nō sit pctm: declarat sufficiēter a sc̄o Tho. in pte allegata. q. lxxij. ar. ij. i cor. q. vbi dicit sic: Qz iudicare p̄tinet ad iudicē fm q̄ fungit publica p̄tate: ideo informari debet in iudicio: nō fm illud qd ipse nouit tanq̄ p̄uata p̄sona: sed fm illud qd sibi innotescit in cōi. s. p leges publicas diuinas vel humanas. ptra q̄s nullas p̄bationes admittere debz. in pti- culari dō p istrumēta z testes et alia legitima documēta q̄ dz seq̄ iudicādo magz q̄ illd qd ipse nouit tanq̄ p̄uata p̄sona: lz ex p̄ adiuuari possit: vt districti dicitur p̄batiōes inductas: vt possit eaz defendē inuestigare/ q̄ si eas nō possit de iure re- pellere/ debz eas i iudicādo seq̄. Solius enī dei est q̄ fm pro- priā potestātē iudicat informari in iudicijs fm veritatē quam ipse cognoscit: nō fm hoc qd ab alijs accipit: z ido de xpo q̄ est ver⁹ de⁹ z hōi p̄pheticē legit. Esa. l. a. q̄ nō fm visionē ocu- loz iudicabit: nec fm auditū aurīū arguet: qd nō p̄tinet alijs iudicibus. Si aut dicat q̄ iudex in p̄dicto casu facit cōtra con- scientiā/ in q̄tū facit cōtra p̄scientiā veritatis quā habet: z sic peccat iuxta illud ad Rom. xiiij. d. Qd nō est ex fide: peccatū est. put cōiter exponit: dicendū fm ipm vbi. s. q̄ homo i his que ad p̄riā

que ad p̄riā p̄sonā p̄tinent debet informare cōscientiā suā ex p̄ria sciētia: sed in his que p̄tinet ad publicā potestātē debet informare cōscientiā suā fm ea que in publico iudicio sciri possunt: vñ Aug. sup p̄s. Bonus iudex nihil arbitrio suo facit: sed fm leges z iura p̄nunciat.

Replica correctorij cōtra Burgeñ. In ca. xxiij. po- stillator exponit illud: Non suscipies vo- cem mendacij: de iudice q̄ nō debeat audire vnā partem sine alia: Burgeñ. dicit incoueniēter dictū/ q̄ diuina lege sit p̄hi- bitum audire vnāz partē in absentia alterius. Et ponit calus in q̄bus licite iudex potest illi diuine legi cōtrauenire. Sz vi- det suis casibus Burgeñ. nō cōcludere p̄positū: q̄nimo ex il- la lege que videt habere ortū a natura: z recte rationis dicta mine repertū est: q̄ ad instantiā vni⁹ p̄tis in oī iudicio bñ re- cto debet fieri citatio p̄tis aduersē: nisi esset iudiciū aliqd po- testate publica cōstitutū: nō ad inq̄rendū/ sz solū in notorijs p- cedendū: vt dicit de iudicio r̄uestualie: qd vulgo dicit secretū iudiciū: nō ratione cause que est notoria: sed p̄cessus qui se- cretus est sine strepitu inq̄sitionis. In tali enī iudicio lex ista locū nō habet: sed in oī alio iudex iuxta hanc legē ad instan- tiā p̄tis tenet decernere citatiōē/ qua legitime insinuata po- terit sine trāgressiōe hui⁹ legis vna pars audiri alteri⁹ p̄tis cōtumacia nō obstāte: poterit etiā iudex vnā partē audire al- tera nō citata/ sed nō iudicialiter: qz alias esset auditio vanita- tis/ put exponit. Burgeñ. iuxta hebraicā litterā/ vt dicit. z in his casibus vadit instantie Burgeñ. In eodē ca. vbi postil- latoz circa illū textū: Infontē nō occides: tenet ptra sc̄m Tho. dicit: q̄ iudex sciens aliquē innocētē nō peccat serēdo sen- tentiā fm allegata z p̄bata cōtra eundē. Sz Burgeñ. cōiter p̄ sc̄o Tho. certamē assumēs hic nō plus dicit q̄ sc̄us Tho. in locis allegatis per ipm et postill. Sed ad auctoritatē beati Aug. per postillatozē allegatā min⁹ cōueniēter dicit: naz fm declaratiōez postillatoz manifeste p̄cludit ptra positionē sc̄i Tho. z cōiter iuristarū. Quis enī in cōiter accidētib⁹ iudican- dū sit fm allegata z p̄bata: nullo tñ iure cautū est: imo diuino iure p̄hibitū iudicare ptra agnitā p̄tate: nec videre meo va- let illa distinctio: q̄ iudex duplicē p̄sonā dicit. s. p̄uata z publi- cā. Nā si p̄uata peccat publica nō eximit nisi sit manifestā lex q̄ eā excuset. nō ē aut lex puto hūana nec diuina q̄ dicat iudicādū ptra veritatē agnitā. nō videt igit aliq̄ lex excusans sic iudicā- tē. Tuti⁹ est igit p̄siliū postill. z multoz doctoz dimittere p̄so- ne publice respectū q̄ dānare p̄sonā p̄uata: put sonat auctas- bti. Aug. quā Burgeñ. trāsit/ uenientib⁹ oculis ad eā nihil rōnabiliter dicēdo: sed ad aliā locū differēdo.

Judiciū r̄uestualie.

Glo. ordi.

Moy si quo L. XXIII qd dixit. a Ascende ad dñm tu z aaron zc. Aug. Alq̄ respōdit populus vna vo- ce dicentes: Omnia verba dñi que lo- cutus es faciem⁹ et audiemus vsq; ad hunc locum/ scripture iustificatiōes in- telligunt: que date sunt populo ad ob- seruandū. Incipiunt autē q̄tum ipsa verba scripture indicant: vnde hoc no- men iustificatiōnū exorsum est: a seruo hebreo cui auris ad postem pertundi- tur: in quibus omnibus iustificatiōni- bus considerandū est q̄ non ad agen- dam vitam/ z bonozū morum conuer- sationē duci possunt. Multa enim in eis sunt sacramēta significatiā potius aliquid q̄ vitam nostrā instruētia. Iu- stificatiōes vero latini eas esse dicūt que greci diceomata dicūt. b Tu et aaron zc. Stra. Moy ses z aarō z nadab z abiu. Per hos quattuor vi- ri euangelici significant: qui scz euan- gelica precepta sequuntur. Per. Lxx. vero (qui constat ex septenario decies scz ducto/ vel ex denario septies multi- plicato) significant illi qui spiritusan- cti gratia adiuti: adimplētes denariū legis tendunt ad contemplatiōē con- ditoris. Et ad litterā de quibus dicit Nume. xi. f. Assime tibi septuaginta viros zc. de quibus eldad et meldad fuerunt.

a Idolis vel demonibus. b Corpore vel anima a deo culta. dijs eozum. Nō habitet in terra tua: ne forte peccare te faciāt in greco habet duleus es nō latreus es: vñ intelligit qz z dulia debet deo tanq̄ dño latria vero nō nisi deo sicut deo. me: si serueris dijs eoz: qd tibi certe erit in scandalū.

Moy si qd Ca. XXIII a qd nō dñs sed angelus q̄ in fi- gura dei cū moyse loquebat. dixit: Ascēde ad dñm b q̄ttuor. s. in q̄bus viri enāgelici signifi- cant. a Qui gratia sp̄s sancti adiuti implent denariū legis z ascendunt ad cōtē plationem conditoris. b Tu z aarō: nadab z abiu: z septua- ginta senes ex isrl: z adorabitis a qz sola ecclesie vnitas deū videre mere- tur. b Altitudinē cōtēplatiōis p̄scruta- turus z sententiā supne volūtatis. c pcul. Solusq; moyses ascēdet ad dominū: z illi nō appropinq; infirmi auditores q̄ terrenis iplicant: ta- les enī sniam diuine legē nō p̄t attingere. bñt: nec populus ascēdet cū eo. Venit ergo moyses/ et narrauit

Glo. ordi. fuerunt. c Solusq; moyses zc. Rab. Prius precipitur vt moyses et aaron nadab z abiu: z septuaginta se- niores

Moy si quo L. XXIII qd dixit. Premissa legisla- tione z inductiōe ad eius obseruantā: hic consequēter describit ei⁹ receptio. et p̄mo verbo. sc̄do facto/ ibi: Scripsit aut moyses. Circa primū p̄mittit instructio moy si de descēsu ad populū vt legē reciperet: z in reascen- su ad deū pro facti cōfirmatione. z hoc est qd dicit: a Moy si quoq; di- scz dñs. b Ascēde ad dñm tu et aaron. s. postq̄ descēderis z p̄pls le- gem receperit. c Solusq; moy- ascēdet ad dñm: in cacumē mōtis: alij autē ascēderūt ad aliquā partem montis inferiorē. d Venit ergo moyses: descendendo ab populū. e Et narrauit plebi oīa q̄ do. Hebrei dicūt q̄ istud qd habet in ca. isto vsq; ad illum locum: Dixit dñs ad moysen ascēde ad me in montē zc. fu- it factum anteq̄ dñs loqueret populo decem precepta decalogi: de q̄b⁹ dictū fuit. xx. ca. ita q̄ q̄rta die tertij mensis ab exitu filioz Moza. Moy si qz dixit zc. Venit ergo mo. zc. Per moy- sen p̄mulgatozē

Moza.

Et niozes / ascendat ad dnm. Et statim subiungit qd solus moyses... Moralit' ascēdat ad dnm: ceteri nō appropinquēt s; adorēt. pcul. Ubi moraliter instrumur vires nras ppendere / nec vltra posse nrm arcē pteplatiōis attingere: s; qtu diuina clemētia vocat r re/gula scpture puocat. Greg. Moyses vt sublimia dei pce pta pcepit alta pscendit: r vt mēna pe netret / ab externis tumultib' occultat: qz viri scī qui exterioribus officijs de seruire necessitate cogunt / studiose sēp ad cordis secreta pfugiūt. Ibiqz cogi/ tatiōis intime cacumē ascēdūt / r legē qsi in mōte pēpitiūt: dū postpositis tu/ multib' actionū tpaliū in cōteplatiōis sue vertice supnevolūtāt / sniam pscru tāt. a Faciem'. Aug. Notādū q itez ppls rndit. Dia q locut' est nobis dñs faciem' r audiem'. Cū videat or do postulare audiemus r faciem'. Sz mirū nisi aliqs sensus h latet. Mā nisi audiem' p eo positū est qd itelligim': pns oportet vbis dei reddere faciēdi puitutē: vt ad itelligētiā eoz q ipō pēci piēte sūt merito deuotōis pducatur. Sz vidēdū vtrū iste ppls illi filio sit filis q pfi iubenti dixit Matth. xxi. c. Ibo in viniā meā / r nō iuit. Bētes enī q deū penit' pteperūt: postea p vni' obediē tiā iustificare q non sectabant iusticiā / apphenderūt iusticiā. b Tulit ita qz rē. Aug. Notādū est nūc pmū sa/ crificasse moysen euidēter scripturā di cere / ex q de egypto eductus est ppls. Primo ei de ietro dictū ē / quis ambi gue. Et aduertēdū librū testamenti cū sanguie hostie recitari: in q iustificatio nes scripte erāt. Mā decalogū in tabu lis lapideis fuisse scriptū postea pater. c Crateras. Cratera a conexione dicitur: qz antiq conexiōe vgar sibi calices faciebant. cratin enī grece cōnecti dicitur: crateres aut sūt calices ansas hntes. Sub pe/

Nico. de lyra

Ab exitu filiorū isrl' de egypto dñs dixit ad moysen qd descēderet ad pplm ad denūciādū eis pcepta ei' de ppara/ tione ppli ad recipiēdū legē ore dei p mulgādā: r ad h q poneret fminof cir ca montē: de qb' dictū est. s. xix. ca. et ad denūciādū ppls pcepta iudicialia p dicta q moyses recepit a dño. Et qnta die pdicti mēsis moyses edificauit al/ tare r aspsit sāguinē victime sup pplm in signū p fessōis legis: r moyses cū aarō r seniorib' ascēdit ad dnm ad fa/ cti pfirmationē. A sexta die q erat qn qgelima a die exit' de egypto dñs au/ dicte ppls locut' est decē pcepta h scri banē pri' data. nā in sacra scptura aliq pri' facta frequēter scribunt posteri'. Doctores autē nri dicūt cōiter q illud qd cōtinetur in ca. isto fuit factū postq dñs decē legis pcepta dederat ore p/ prio: qz cū ppls dñm loqntē nō posset sustinere: rogauit moysen vt acciper le gē a dño r eis referret / vt dictū est. s. xx. ca. r tūc ppls redeūte ad castra mo/ yses ascēdit ad dñm r accepit ab eo iu/ dicialia pcepta / r tūc descēdit ad pplm ad denūciādū: r tūc facta sūt ista q scri bāt i isto ca. r h dictū mag' videt' pcor dare lre. a Rnditqz cūct' s. post q audierat relatōez moysi. b Dia vba dñi. s. tibi c Faciem'. Ac si ipm loquentē audisse / mus. d Scripsit aut. Sic pñr ponit receptio leg' facto r scdo receptiōis pfirmatio / ibi: Ascēderūtqz moyses rē. Cir ca pmū dicitur: Scripsit aut moyses: ad mēoriā futurā. e Uni uersos

Dyftice

128.9.a

uersos ser. do. s. pcepta iudicialia pdicta q retulerat ppls. Ra. Sa. dicit q cū h scripsit a pncipio Sen. vscz ad decē vba dñi: q fuerūt scpta in tabulis r h ē a pncipio Sen. vscz ad. xx. ca. Exo. s; h videt' ficticiū: qz pñm ipm optet q fuerit factū ifra vnā die: qz statim h dicit: f Et mane. Qd ipse expōit p ma ne crastie diei / nisi qd velit dicere q ibi fuerit miraculū: vel q scpsit multū ve/ locit' vltra humanū modū. g Edifi cavit rē mōt' s. Sinai ad graruactio/ nē r leg' receptōez pfectā: vt postea s; dicit: b Et duo. ti. Aliq dicūt q fu erāt. xij. altaria. Alij aut q fuerūt. xij. lapi. ex qb' cōstruxit vnū altare / ad de signādū oblatiōez. xij. tribuū. r h videt' veri': Tū qz mag' psonat lre cū dicat h: Edificauit alta. r nō altaria: Tū qz file habet. iij. Reg. xvij. de altari edifi ficato ab Delia. vbi dicit q tulit. xij. lapi des iux' numez. xij. tribuū filioz iacob. i Adisitqz iuue. Dicit aliq q isti fuerūt nadab r abiu filij aaron q futu ri erāt sacerdotes. Alij aut dicūt q fue rāt pmogeniti. xij. pncipū isrl': r h vide tur veri': qz vscz ad sacerdotiū aaron / q nōdū erat institutū / sacerdotiū p tūc erat annexū pmogeniture / vt dicitur fuit Sen. xij. ca. r. xxv. k Titulos duo. Li duodecim nō est i hebreo: et iō videt' q fuerūt tm duo: qz pluralis numer' absqz de fignificatiōe alicui' nu meri in hebreo significat cōit binariū. l Tulit itaqz moy. rē. crateras .i. cyphos magnos habentes ansas. m Partē at residuā rē. Iste san guis erat signū receptōis leg' a ppls / r federis iter ipm et deū. de' aut spūs est r nō pōt aspergi sanguine r ideo lo co ei' aspsit altare: vt dicit Ra. Sa. et postea pplm. vñ h dicit: n Ille vō b sum. san. fuit etiam ista aspsio facta in signū q transgressor legis sanguis deberet effundi. o Ascēderūtqz moyses. Sic ponit p dicit receptiōis pfirmatio: p h q deus imediate post p dicta oñdit le eis gratiose. vñ subdit: p Et viderūt. Mō in essentia suat: s; in similitudine rēpntate ipm: r videt' q fuerit humana p hoc quod subdit: * Sub pedi

Duodecim tituli

Doralit'

plebi oia vba dñi atqz iudicia: Rnditqz cūct' pplus vna voce: a a Faciem'. Faciemus r audiemus. b Dia vba dñi q locut' ē faciem'. c Scripsit aut moyses vniuersos tradita sunt sed alios. f mōes dñi: r mane p surgēs edi f a itelligit ex duodecim lapidibus altare edificatū: significasse ipm pplm esse altare ficauit altare dño ad radices mō dei sic est tēplū dei. a q forte duodecim alta tis: r duodecim titulos p duode b ria: In alia vō trāslatiōe legit' qd ex duo/ decim lapidibus vnū altare pstrctū sit. a q q vicerūt malignū. q nō pueros: nō se nes qz alios leuitas: alios ppediit debilitas. q forte nadab r abiu: qz nōdum electi erant sacerdotes de leuitica tribu. cim trib' isrl'. Adisitqz iuuenes i de filijs isrl': r obtulerūt holocau a q se ex toto imolātes: iō oīno seculo renūci sta: imolaueruntqz victimas pa antes. a q significātes duodeci aplos q oz bē mugitib' p dicitōis ipleuerūt vnū xpm q fide trinitatis qtuoz mundi ptes ipleuit. cificas dño / vitulos duodecim. k Tulit itaqz moyses dimidiam l a qz sanguie christi vasa ecclie. i. apli r se quaces redempti r consecrati sunt. c partem sanguinis r misit in crā / a q vt significaret nullū sacrificiū deo pla cere nisi in fide passōis xpi offerat r p ipaz teras: partē aut residuam fudit m psecret. a q eccliaz q est altare dei r tēplū. b qz legis ius in eo scriptū qd ppls expo sitū est vt obseruet cōtinēt. sup altare. Assumensqz volumē a q legis qua federamur deo. fedēris / legit audiente populo: Qui dixerunt: oia q locutus est a q r. faciemus r audiemus nō aliter in tertio respondent. dñs faciem' / et erim' obediētes. a q significās sāguie xpi pplm cē abluēdū. Ille vō sumptū sanguinē resper n a q oē testamētū i morte testator' pfirmat. euāgelii qz in christi sanguie est pfirmatū. sit in pplm: Et ait: h Sic est san / a q quasi morte christi que in hoc sanguie significatur testamētū cōfirmabitur guis fedēris quod pepigit dñs vobiscū sup cūctis sermonibus a q in qternario qtuoz euāgelia significāt et qtuoz ptes orbis p euangelia crediture. his. Ascēderuntqz moyses et o aaron / nadab et abiu et septua / q qui ad spūscām pntinent. ginta de seniorib' israhel: r vide / p

Tulit itaqz moy. Per hoc autē q sanguis iste prim sup altare fuit effusus: r prim sup pplm respus: significat q san / guis martyriū fuit effusus ad honore xpi q est altare nrm r ad scificationē ppli christiani. o Ascēderūtqz rē. Sequit: * Et viderunt

Zer in mō

Dat. 3. b

Dat. 1. a

Dat. 1. b

Dyftice

Dat. 5. b

Sub pedib' deo no loco continet: nec situ corporis me...

tas z infirmitas nra exaltet: z cunctis hostib' fortior efficiat: p...

Lex in mo...

Dat. 28 d

Act. 2. a

Dat. 28 d

Dyffice...

Dat. 5. b

Sub pedibus a

in quo vita celestis significatur. eius quasi opus lapidis saphy...

Ascende ad me i mo

comozare. vt mecu morat' libert' audi...

tem z esto ibi: daboq tibi tabu

las lapideas/et lege ac madata que scripsi vt doceas eos. Sur...

Expectate hic

dei: seniorib' ait: Expectate hic donec reuertamur ad vos. Habetis...

Cuq ascendisset moyses: opuit

fructu pfecta p christi sanguine z marty' eius donan...

ascendisset mo. zc. Beda. Sicut mos altitudinē pfectois q i lege scribēda erat dsignat/...

Nico. de lyra

Sub pedibus ei. z p de signabat q erat alluptur' naturā hu...

Ascende ad me i mo

comozare. vt mecu morat' libert' audi...

tem z esto ibi: daboq tibi tabu

las lapideas/et lege ac madata que scripsi vt doceas eos. Sur...

Expectate hic

dei: seniorib' ait: Expectate hic donec reuertamur ad vos. Habetis...

Cuq ascendisset moyses: opuit

fructu pfecta p christi sanguine z marty' eius donan...

L

7. 31. d. et

32. d.

D

Doralit

dictioe ptegit. a ¶ Et habitauit gloria do. rē. Beda. ¶ Mō mō sublimitas/ lz r ncmē mōtis in q̄ data legē pfectiōz significat. Sina em̄ interpretat mēsurā meaur amphora mea. Diminuit ḡ pcuratū ē vt sic vocaret/ vt ipō vocabulo signifi- caret de/ q̄ lex sua pfectā viuēdi regulā omib⁹ pmulgaret/ r vnicuiqz fm̄ opa sua redderet. In/ ta illud Luc. vi. f. In q̄ mēsurā mensi fueritis reme. vo. Bñ aut̄ dī q̄ moysē ascēdēte nubes et gloria dñi sex dieb⁹ mōtē opuit: et septimo illum ad alto/ ra mōtis vocauerit. Sex em̄ diebus i lege opari: i septio q̄scere iubemur.

b ¶ Legēs illū. Beda. Sex diebus nube et gloria dñi tegit: qz q̄ mādata dñi iustis opib⁹ erequit/ diuina pteccio ne dignus habet. Pñs em̄ q̄ ascēdere iussit/nube sua et claritate circūdedit: qz q̄ donū bñ opandī tribuit/ ipē bene opantes ne deficiant illustrat: et ne tē pramētis diaboli q̄si feruorib⁹ sol eru rāt/ ptegit. Septio die vocauit ad al tiora: qz p̄ operū pfectiōez lex pmittit et nā requit: vt q̄ i altitudie recte acti/ onis dño assistim⁹/ ad ei⁹ visionē r col loquiū ascēdam⁹: fm̄ illd̄ ps. lxxiiij. b. Et em̄ bñdictiōez dabit legislator: ibūt de p̄tute i p̄tute: videbit de deoz i si on. In hac etiā vita post actiue vite p fectionē/ ad diuine speculatiōis grām qdā ascēdūt/ q̄lis r q̄ntula adhuc mor talib⁹ dari pōt. Cū de moysē dictū ē/ qz locut⁹ sit cū dño facie ad facie sic hō cū amico suo. de illo ḡ spāliter intelli/ gūt/ qz sex dieb⁹ i mōte nube r glia dñi sit ptecc⁹: septimo altiora pscendit ad colloquiū dñi vocat⁹: qz p opa q̄ a deo accepit magis illustrari r ab omib⁹ mal meruit obūbriari: vt ad sublimio/ ra diuine visiōis et collocutiōis dona p ueniret. c ¶ Erat aut̄ spēs. Bed.

¶ Quasi ignis ardēs spēs glie dñi ap/ paruit: qz corda electoz r dona scie ce lesti illustrat: et ardore sue charitatē i flāmat. In nube ḡ apparet glā dñi: qz nos ab estu tēptationū ptegit. In cali gine: qz potētia maiestatis ei⁹ a nullo pōt integre cōphēdi. Pax em̄ dei eru perat oēs sensū. In igne ardēte: qz mē tes fidelīū supnoz cognitiōe irradiat: et spe ac dilectiōe incēdit. Dñc gloriā filij isrl̄ de lōge et ab inferiorib⁹ aspici unt. Moyses ascēdendo penetrat: qz mysteria diuina pfecti subtiliter vidēt. Mos pō nre memores fragilitatis r inertie/ si intrare cōphēdēdo neqm⁹: credēdo r sperādo r diligendo i p̄tio aspectare curemus. Filij em̄ isrl̄ a lōge oculos ad montē dñi et ad conspectuz glorie habēt: cū infirmi deū videre de siderātes/ oculos mētis figūt i memo ria eterne claritatē: q̄bus i vicinio mō tis dei i quē moysen ascēdisse nouēt/ cōmōzates cū eo moderamē viuēdi se coercēt: vt nūqz gressuz opis ab imi tatiōe sūmoz viroz abstrahāt/ tamen si plene illos seq̄ nō valeant. d ¶ In/ gressuzqz mo. rē. Bed. moyses me

diū nebulē ingressus ascendit in montē/ cū p̄dicatores diui ne legis in q̄bus ipse eximius est/ ad intuentia sublimiter oc culta sapiētie dño ducēte penetrant. Fuit autē cum domino quadragita diebus r xl. noctib⁹: vt hoc numero disceret/ qz illi soli decalogum legis quem cum populo suo acceperat/ possent implere: quos euangelij gratia quattuor libris con/ scribenda inuaret. Quater enim deni quadraginta faciunt: vel qz quandoqz eadem precepta decalogi in noticiam cum/ ctarum gentium/ que in quattuor partibus orbis continen/ tur/ diuina gratia panderentur: vt p eoz obseruantia ad sa/ lutem veniāt eternam.

* a ¶ Legēs illū nube sex di. nō q̄ recesserit septio die nubes/ lz p illos sex dies accipit mora moysi i mōte anq̄ dñs cū eo lo q̄ret: ideo subdit: Septimo autē die vocauit eū rē.

b ¶ Erat aut̄ spēs glorie dñi q̄si ignis. de supiori em̄ p/ te nubis que montē opuerat videbat quasi ignis ascēdere in altū/ ita p̄videbat de castris. c ¶ Er fuit ibi. xl. diebus r xl. noctib⁹: absqz cibo r potu.

¶ In ca. xxiiij. vbi dicit in postillar: fuit etiā ista aspersio.

¶ Additio. Cum nō solū s̄ sen su litterali sed etiā de figuratiuo agat postillator in hoc loco: nō videt esse p̄mittendū illud quod in glo. habet sup̄ illud verbuz: Sic ē sanguis federis dicēs: qz mor/ te xpi que in hoc significat confirmat testamentū: hec in glo. Qui quidem sensus figuralis bene continuatur cū sequentibus/ cum dicit: Aiderunt de um israel. Nam em̄ populus ille qui in sanguine testamenti christi confir/ matur deū israel videt nūc p fidem et sacramentū: r in futuro p essentiam.

¶ Illustratio. ¶ diuina pteccio ¶ nubes mōtē: et habitauit gloria a ¶ amphorā meā vlt mēsurā meā: qz lex dī est pfecta regula viuēdi: r vnicuiqz fm̄ opa reddit. b ¶ a tēptatiōe diaboli. c ¶ diuina p b dñi sup̄ sināi/ regens illum nube a tēctōe. a ¶ qz i lege dei sex dieb⁹ opari iubet b ¶ qz p̄ pfectiōz opoz lex eternā requit. p/ mittit. ¶ qz i septimo iubemur req̄scere.

¶ sex diebus. Septimo autē die ¶ qz moysi r ceteri mūdo corde diuina rese/ rate grā obscuritas celestiu sacroz ē accessi bil. vñ ps. xxxiiij. a. Accedite ad cū r illumi. vocauit euz dominus de medio ¶ obscuritatis. f. sacroz. ¶ i deo nulle sūt tenebre: sed lucē habitat inaccessibilē quaz nullus videre potest.

c ¶ caliginis. Erat autē spēs glorie b ¶ qz mētē fidelis adgnitiōe supnoz irradi dñi q̄si ignis ardēs sup verticez ar. ¶ dilectiōe accēdit a ¶ q̄ deū vidē d̄side rates i mēozia claritatē ei⁹ mētē oculos figūt mōtis: in p̄specu filioz israhel. a ¶ p̄dicatores. b ¶ cocca diuine potētie v/ ¶ Ingressuzqz moyses mediū ne sapie. a ¶ blimi intellectu. b ¶ sapie altitu dinē. c ¶ etiā moyses. ¶ qz illi soli decalo/ gū implēt quos euāgelij grā inuar. bule/ ascēdit i montē: r fuit ibi q̄ c dragita dieb⁹ r quadraginta no ctibus. ¶ Ca. XXV

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

¶ Scutusqz ē dñs ad moysen dicēs: Loq̄ re filijs isrl̄: vt tollāt

Glo. ordi.

Ca. XXV.

¶ Scutusqz est domin⁹ ad moysen dicēs: Lo/ quere rē. Beda. Primi tias bonoz deo offerimus/ cum bo num quod agimus totum diuine gra tie tribuentes/ et toto corde profiten/ tes: qz nec initiū bone actionis vel co gitationis nisi a domino possum⁹ ha bere. Mala pō semp a nobis diabo/ lo instigāte: et cepta et cōsumata nec nisi dño donāte laxāda. f ¶ Hec sūt aut̄ rē. Beda. Cuncta que sibi dñs ad facienduz sanctuariū materialiter offerri pcepit: nos quoz qui spiri/ tuales filij israhel imitatores deum vi dentis populi esse cupimus: spiritua/ liter offerre debemus/ vt p has obla/ tiōes volūtariis ipsi sanctuariū i no/ bis faciam⁹: vt ipse habitare i nostro corde/ et sibi māsiōz p̄secrare dignet. ¶ Lapidēs onychinos

Nico. de lyra

¶ Scutusqz ē Ca. XXV dñs. Sic p̄n traditur de/ septio tabernaculi r p̄tinen tiū ad ipm̄: et p̄mo circa hoc ponit do mini p̄ceptū: secūdo interuenit impe/ dimentum. xxxij. ca. tertio amoto im/ pedimento describit operis executio. xxxv. ca. r quarto tabernaculi erectio xl. ca. Circa primuz primo ostenditur materie p̄paratio: secūdo describitur tabernaculi et pertinentiuz ad ipsum forma et dispositio/ ibi: facientqz mi/ hi sanc. Circa primū dicit: e ¶ Lo/ quere filijs israhel: quia de oblatio/ nibus eozum debebat fieri taberna/ culum. f ¶ Ut tollant mibi p̄i/ mitias. In hebreo habet: Sepatio nes: qz oblata sepabant a cōmuni bus visibus quibus nō po/ terant ultra applicari/ sed tm̄ diuino cultui. g ¶ Ab omni homine qui offert vltro neus: id est spontane⁹. h ¶ Ac cipientis eas: r nō alit. i ¶ Hec sunt autem que ac. rē. pro dictis operibus. k ¶ Aurum et argentū rē. hiacyn/ thū. i. lanā r sericū talis coloris sicut ē lapis hiacynth⁹/ cuius color assimilatur saphyro. l ¶ Coccūqz bis tin. i. lanam et sericum coloris rubei: r bis tingebat vt color esset intensior. ¶ E: byssum.

¶ Moraliter d ¶ Vocatusqz ē dominus ad moysen. In hoc capitulo describit p̄structio arce testamenti/ cū dicit: ¶ Arcā de lignis

¶ 34. b. d De renun. c. nisi. ante finem.

¶ Dyflice

¶ Phil. 4. b

¶ 34. a.

¶ Moralit

¶ Dyflice

¶ Diuilio

¶ Moralit

Dystice a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu...

Dystice a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu... rē: digna laude p'dicam' / rē in adiutoriu' fidei n're cū op' e' assu...

Doralit' a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu... rē: digna laude p'dicam' / rē in adiutoriu' fidei n're cū op' e' assu...

Questio d' cubito a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu... rē: digna laude p'dicam' / rē in adiutoriu' fidei n're cū op' e' assu...

Dystice a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu... rē: digna laude p'dicam' / rē in adiutoriu' fidei n're cū op' e' assu...

Dystice a Lapides onychinos rē. Bed. Dec offerim' cū miracu... rē: digna laude p'dicam' / rē in adiutoriu' fidei n're cū op' e' assu...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Et byssum. byssus est gen' lini cādidissimi. ista enī fuerūt necessaria ad faciendū arcā rē ppitatoriu' rē alia: quoz...

Wat. 13. g

in mudo fulgebat. Un Act. i. a. Que cepit iesus facere z do cere. Et alibi: Un huic sapia hec z dutes. Qd vo arca semis sem habebat i logitudine/huane fragilitatis tarditate pot si gnificare: q dicta vel opa xpi sublimia digne cape n valebat. Un Job. xij. b. Nec no cognouerut discipuli ei pmu zc. fa/

36. dif. ca. q ecclesiastic

Et erat ybu istd ab/ scoditu ab eis zc. Luc. xviii. f. Debat g arca duos cubitos logitudis: qz ver bo z facto clar i carne apparebat. Di midiu do cubiti: qz tarditate discipu loz loganimit ferebat. a Altitu do cubi. zc. Bed. Habet arca cubi tu i altitudine: qz xps plenissime noue rat cu est i corruptibili carne/ qnta vl sibi vl mēbris glia eet futura. Habet z dimidiu: qz deuotione nfe carnis li bent i se suscepit: qz pia intēde patriā futurā diligit: sed nodū pfecte q sit ei felicitas capim: et B tāillū nō nūf ab illo habemus. b Et quat. cir. au. Greg. Arca ecclia. Quattuor cir culi aurei p qtuor angulos: quattuor euāg. libri qb p qtuor mudi ptes p/ dicat: vectes de lignis sethim qui ad portādū inferūt circuli/fortes z pfeue rates doctores/ q sacris libris sp ihe/ rētes ecclie vnitate denūciāt. Vectib do arca portare/ est bonis doctrinis eccliaz ad rudes fidelium mentes pdica do deducere: hi auro iubent opiri/ vt cu alijs pdicat/ scie fulgore splendeat: hi sp erūt i circuli/ nec vnq extrahent: vt q ad officiu pdicationis excubāt/ a/ ctiois studio nūq recedāt. Ad h ei ve ctes i circuli sp ee iubēt/ vt cu arca por tāda fuerit/ de intromitēdis vectibus nulla tarditas generet: qz cuz spūale aliqd a pastore qrit/ signominiofū ē si tūc qrat discere cu qstione debeat eno dare: s; circulis vectes iherāt/ vt do ctores sp eloqa dñi meditantēs/ testa mēti arcā sine mora leuēt: z qcqd nece ē doceāt. Un: Parati sp ad satisfaci onē. oi poscēt rōem: z de ea q i nob ē zc. j. De. iij. c. c Duo cir. zc. Be da. Quia i figura qtuor animalū/ duo q p hoies z vitulū signant/ passioez z morte ei signauerūt: duo q p leonē z aqlā victoriā/ q. f. morte destruxit: hō em de p incarnationē mortal fact ap paruit. Titul do oblat p nob i alta: ri cruc extitit. Hē leo mortē supando aqla fact ē ascēdēdo. Duo g circuli sūt i latere vno/ z duo i alio: qz duo euā geliste assūptionē i dño huane fragili tatē: z duo victoriā q d assūpta fragili tate z morte triumphauit insinuat. quasi em leuū lat duos habuit circlos/ cum duo euāgeliste icarnatioz xpi z passio nē figurarūt. Dextrū qz duos/ cū duo aliū resurrectioz z ascensionē/ q ad futu re vite gliaz ptinet exp̄sērt. d Te stificatione quā zc. Be. d q apls Deb. ix. a. P velamētū aut inqt scdm tabnaculū qd d: scāctōz: aureū hñs thuribu/ lū/ z arcā testamēti circūtectā ex oi pre auro: i qvna aurea ha bēs māna/ z dga aarō q frōduerat z table testamēti. Arca g aurea i arca hñs māna scā aia ē i xpo: hñs i se oēs plenitudi nē diuitat. Virga aarō q excisa frōduerat/ ptās sacerdotij/ uicta: de q d: Deb. i. c. Virga eqtat vir. re. t. q ad tps mor te succisa/ mane resurrectiois viua refloruit: z ppetuo iuiola bil z imarcessibil pmāsurā inouit. Xps em resur. ex mor. iā nō mo. Ro. vj. b. Table testamēti i arca oēs i xpo sciaz pater noz secretoz/ z potentia designāt iudicioz. An ill em z fides erat inscpta diuitat/ q mudū crearet z regeret: z mādata qb deo pūire optet: z discretō iudiciū: q se odiētes dānaret: dilige tes remūeraret. Nec est g testificatio quā de moysi i arca po nēdā dedit/ cū nob pfitēdā i xpo significauit vitatē carnis et aie z vbi: ipazq carnē p passioez z resurrectioez glificatā: z eterna regis

ppē vnica spes qua future resurrectiois glie p̄stolamur aductū: vl qz nos inf aduer sa ppter p̄mia futura gaudere admonet. a altitudo cubitum similiter ac se qz humanitas intus virtute plena erat: z foris spūsancti opera p̄monstrabat. misses: z deaurabis eā auro mū a dissimo int z foris: Faciesqz su b qz expectauit qm p nob susceptā mortē cuz mort. antroze suparet: z ad p̄ez victoz ascēderet gloria z honore coronatus. b pra coronā aureā p circūitum: z c a qtuor euāgelioz libros q circuli cōpāt qz etna dei sapia quā pdicat nec icipiet nec desinēs quā hō accepit. b claritate sapie quattuor circulos aureos/ quos qz sacra icarnatiois p omnes mudi pla gas dilatant z euangelijū predicatur. pones p quattuor arce angulos. a iohel z matthē q xpo pdicāt adhiberēt qz duo euāgeliste i carne pdicāt adhibe bāt: duo aliū p resurrectioez z ascēdēdoz xpo adhiberūt. c Duo circuli sint i latere vno: z d a mag. s. z lucas: qz postea credēs: di scipuli apostoloz facti sunt. b sinistro. c doctores qui deū pdicādo circūferūt. duo in altero. Facies qz vectes a quia puri z fortes esse debent. de lignis sethim et operies eos euāgelia. accingētes eā scilicet auro: Inducesqz p circulos qui sunt in arce laterib: vt portetur vt nūq a lectōe cessēt. qz nec ē vt q a/ lijs celestia pdicāt nūq mēte a mēoria sacre scripture: vl man ab obfuarōe mādatoz p̄ri in eis: qui semp erūt in circulis: neāt. a qz illa tñ d icarnatōe loq z crede re debemus: q nobis ipse dñs p auctores sa cre scripture reuelare dignatur. nec vnq extrahētur ab eis: Do nesqz in arca testificatōz quā da f tabulā. s. q arcā regere sufficiat. q super alt. at misericōdia iudiciū. vnde ps. cxliij. b. Suauis dñs vni. z miseric. zc. a ppi catorium chūstus: de quo apls: quem po suit p̄piciatōez p fidē in sanguine ipsius. e bo tibi. Facies z p p̄ciatorijū d g auro mū dissimo. duos cubitos z dimidiū tenebit logitudo ei z cu

etna reg? ac pōtific? dignitate sublimatā mōstrauit: z ipm tm paterno? p̄sciū secretoz qsi eiusdē cū p̄e maiestat? iudicē oim docuit seloz. e Facies z p. Be. Propitiatorijū tabla erat aurea eiusdē mēture cui arca sic dicta: qz ibi de moysi apparēs z cū eo loqns p̄piciabat

pplo: z misericōdiam significat: vñ bñ sup arcā erat: qz misericōdia ei sup oia opa ei

Ni. de lyra

* a Et deaura. zc. nō p modū pi cturē s; laminis aureis opicēdo. vñ. j. xxxv. ca. d. Gestita auro: z idē tenēdū de omnibus illis q dicunt i ope isto de/ aurata. b Faciesqz supra coro nā aureā. Ista corona nō erat rotun da sed qdrata: erat em quoddā labiū i pte supiori arce in circūitu eleuatus qsi spacio duoz digitorū vel quattuor sup opculū arce/ sic fit i marginib scacerio/ rū: d: tñ corona: qz erat p totū circūitū arce. c Et quattuor cir. au. Pm Josephū isti circuli sic erāt dispositi in quattuor angul/ ita q erāt vsus supio/ rē pte arce sub corona: z q vectes itra tes p circulos irēt p̄m logitudinē arce: z in hoc videt cōcordare textus: qz ibi d: d Duo circuli sint in la. zc. latus aut arce cōmuniter d: p̄m logitu dinē: z p̄m hoc spaciū iter duos vectes erat tñ vnus cubiti z dimidiū p̄m lati tudinē arce que erat int duos vectes. Ra. Sa. dicit/ q circuli sic erāt disposi ti i angulis q vectes trāsibāt p̄m latitu dinē arce: et sic inter duos vectes erat spaciū duoz cubitoz z dimidiū p̄m logi tudinē arce q continebat int duas ve ctes: et h videt rōnabili: qz ad h pone bant vectes/ vt p illos arca portaret a sacerdotib qn castra mouebāt: qz opte bat q sacerdots deportarent eā. p̄p̄is humerū: z ppter pōd arce et p̄tētoz i ea reqrebāt ad mū quattuor hoies: duo aū z duo retro. Duo aut hoies melius p̄nt aptari ad sustinēdū vectes/ vn in spacio duoz cubitoz et dimidiū q in spacio vni cubiti et dimidiū: qz vide ret nimis breue ad h q duo hoies late raliē sūt icēdētes portaret illā arcā. Nec illud obstat qd habet i Ra: Duo circuli sint i latere vno: qz in qdrato qd ē alfa pte logi/ line breuiores ita vocāt la/ tera qdrati sic z longiores: et eodē mō dicēdū d laterib arce: qz erat qsi qddā quadratū altera pte logius. e Nec vnq ex. ab e. qz vectes semel imissi nō poterāt de circuli amoueri nisi p re paratiōe si eet ibi aliqui dissipatū: in alijs aut portādis cuz vectibus/ vectes erāt in circulis tñ tpe deportationis. f Ponesqz in arca testifica. zc. id ē tabulas scptas digito dei: q erant testes inter deū et populū q recepisset a deo illa p̄cepta. g Facies et p/ Propitia/ torium. p̄ciatorijū. Ra. Sa. et bebrei dicit/ q istd p̄piciatorijū erat op culū arce: tū qz de alio opculo eius nō fit mētio: tū quia descri bit eiusdē logitudinis et latitudis sicut et arca. Aliq aliū docto res dicit q nō erat opculū arce/ s; erat tabula aurea supius ele uata/ quasi portaret ab ipsis cherubī q erāt i extremitatibus ar ce/ ita q eet quasi sedile ipsi dei: et arce opculū eet qsi scabellū illi sedis: p̄m ill d ps. lxxix. a. Qui sedes sup cherubī. i. sup p̄piti atōrijū ab ipsis cherubin sustētatū. dicebat aut p̄piciatorijū: qz de illo loco audiebāt r̄sa diuie pietat: s; do dictū Ra. Sa. opcu lū arce erat quasi sedes dei: z pauimētū tabnaculi qd erat ante arcā erat quasi

Propitia/ torium

Corona q/ drata

Propitia/ torium

Doraliter

pitiatorijū. Ra. Sa. et bebrei dicit/ q istd p̄piciatorijū erat op culū arce: tū qz de alio opculo eius nō fit mētio: tū quia descri bit eiusdē logitudinis et latitudis sicut et arca. Aliq aliū docto res dicit q nō erat opculū arce/ s; erat tabula aurea supius ele uata/ quasi portaret ab ipsis cherubī q erāt i extremitatibus ar ce/ ita q eet quasi sedile ipsi dei: et arce opculū eet qsi scabellū illi sedis: p̄m ill d ps. lxxix. a. Qui sedes sup cherubī. i. sup p̄piti atōrijū ab ipsis cherubin sustētatū. dicebat aut p̄piciatorijū: qz de illo loco audiebāt r̄sa diuie pietat: s; do dictū Ra. Sa. opcu lū arce erat quasi sedes dei: z pauimētū tabnaculi qd erat ante arcā erat quasi

* a Et deaurabis eā auro mū dissim. in. p charitat fer uore. b Et foris. p puerlatōis honestatē. c Faciesqz supra coronā au. nā ceteri sancti etiā sup̄remi angeli sunt in cel sic dei ministri: ipsa vō sic celoz regina. g Facies et ppi tiatorijū zc. ipsa nā p̄cibus suis dum facit nobis p̄pitiū. * Duos quoq cheru

A Duo quoque cherubin etc. Propter societate angeli/ ce pacis que minus q̄ iter duos haberi nō pōt. Cherubin aut̄ an gelicā militiā significat. Angeli vero sūma p̄cordia ⁊ quiete ch̄istū cōtemplant. Unde versis ad inuicē vultib⁹ pp̄itiatorū respiciūt: quia illā beatitudinē se habere dei gratia intelligūt.

Greg⁹. Duo cherubin q̄ plenitudo sciētie dicunt̄: duo testamēta sunt/ quo/ rū vnus a sūmitate vna pp̄itiatorū: al/ ter ab altera stat: qz qd̄ vetus de incar/ natione ch̄isti cepit pp̄betado pmittet: nouū p̄fecte narrat cōpletum. Ex auro mūdissimū fuit: qz vtraq̄ testamēta pu/ ra ⁊ simplici veritate describunt. Expā dūt alas/ ⁊ oracula operiūt: qz nos qui dei oraculū sum⁹ / a culpīs iminētibus scripture sacre eruditōe p̄tegimur: quā dum sollicitē aspiciū⁹ / ab errore ignorā tie eius alis velamur. Mutuo se respi/ ciūt versis vultib⁹ in pp̄itiatorū: qz te/ stamēta in nullo discrepāt ⁊ inuicem se aspiciūt: qz qd̄ vnum pmittit/ aliud exhi bet. Et pp̄itiatorū: id est mediatorē dei ⁊ hominū inter se positū vident: facies enī a semetip̄s auerterēt: si aliud pro/ mitteret qd̄ aliud negaret. **H**eda. Numero singulari cherub: plurali aut̄ cherubin dicit̄. Sed greca consuetudo neutri generis cherubin posuit m̄ f̄az in n. mutata. Dico. autē et masculino genere posuit duos cherubi aureos etc. Non duo cherubin aurea. Interp̄tat̄ amē sciētie multitudo/ vel sciētie intelle ctus/ qd̄ recte angelis cōuenit/ q̄ ab om ni impulsu impure cogitatiois alieni in/ herent cōditoris visioni. Alas aut̄ in fi gura cherubin moyses facere iubet: qd̄ etiā pictoz licētia imitat̄: vt ī alto ange/ li sedem habere: ⁊ leui volatu q̄libet di scurrere signent. Qd̄ nobis qz post re surrectionē sp̄iali corpore vestitis īdu/ bitatē pmittit. Duo cherubin mutuo se respiciūt: qz duo testamēta in attesta tione v̄itatis quā p̄dicāt/ in nullo discre pant. Tertū vultus in pp̄itiatorū: qz misericordiā dei in q̄ vnica est spes mū di valde cōmendat. Et ideo sunt ex vtraq̄ parte oraculi: qz p̄ce dentia ante incarnationē tpa ⁊ sequētia p̄dicatioē sp̄ialis sciē/ tie replent: quib⁹ etiā nomen sciētie multiplicatē cōuenit: qz scri ptura sp̄iali sciētia plena est: que ex quo fieri cepit auget ⁊ ml/ tiplicat. vñ Daniel. xij. b. Pertrāsibūt plurimū ⁊ ml̄tiplex erit scientia. Moyses namqz ampliorē patriarchis habuit scientiā. Gn. iij. a. Ego q̄ apparui abrae isaac ⁊ iacob/ ⁊ nomen ado/ nai nō indicauit eis: subaudiis sicut tibi. Dauid quoqz ait. Ps. c. xvij. n. Super oēs docētes me intellexi. Et alibi: Incerta et occulta sap. t. m. mihi. ps. l. b. Ap̄los qz maiora pp̄betis nosse declarat dñs dicens: Matth. xij. a. Multi pp̄hete ⁊ iusti vo luerūt videre que vos videtis etc. Et eis post ascensionē maiorē scientiā pmittit. Adhuc ml̄ta habeo vob̄ dicere etc. Jo. xv. c. In futurū qz maius se relaturū pmittit dicens: ⁊ manifestabo ei meip̄m. Recte ergo cherubin multiplicata sciētia dicit̄: quia in vtroqz testamēto ⁊ magis ⁊ magis ex tpe cognitio veritat̄ fide libus innotescit. Recte cherubin obūbrare pp̄itiatorū dicunt̄: qz testamēta crescēt ⁊ multiplicata sciētia pp̄itiatorū saluato/ ris p̄dicāt: ⁊ gratis semp̄ vocib⁹ quasi exp̄sis ad volādū alis honorare nō cessant: qz enī verba colloquentū quasi volādo p̄ aerē ab ore dicentiū ad cor pueniūt audiētū: bene exp̄sis alis ad volādū aptatis designant. **I**nde p̄cipiā ⁊ loqr̄ etc. **B**ed. Supra pp̄itiatorū: qz p̄ gr̄am pp̄itiatiois dei factū est q̄ hoībus p̄uaricationē appareret: ⁊ viam veritatis post erroz mōstrare dignatus est. Et de medio cherubin loquit̄: qz post p̄ angelicā visionē nō in sua substātia apparuit et locut⁹ est moy/ si: Unde lex pp̄ transgressionē posita est: ordinata p̄ angelos etc. Item de medio cherubin loquit̄: qz p̄ verba vtriusqz testa/ menti cōsona voce erudit: vel qz p̄ filius qui in medio duoz te/ stamētoz in carne apparuit: paternā volūtate ostendit. Unde Abacuk ait: In medio duoz aialūz cognosceris. **H**eda. Potest in arca ecclesia figurari: que de lignis impuribilib⁹. i. sanctis aīab⁹ edificat̄ ⁊ in fide euangelij p̄ quatuor mūdi par/ tes distenta.

Byffice

Allego.

Abac. 3. a. p̄m Lxx.

* arca erat quasi scabellū sedēt. a Duo qz che. etc. Joseph⁹ dicit q̄ habebāt similitudinē quarūdā auū que nunq̄ vise sunt ab hoībus: sed moyses visione imaginaria vidit ta/ les similitudines in sede dei. Rab. Sa. ⁊ alij doctores dicūt q̄ habebāt similitudinē pueroz vel iuuenū habētū alas. b Et

A duo testamēta: quoz vnū futurā incar nationē: aliud factā clamat. **A** bitū ac semissē latitudo. **B**uos qz cherubin aureos ⁊ p̄ductiles b facies ex vtraq̄ parte oraculi: c Cherub vn⁹ / sit in latere vno: ⁊ a velut intuetes pp̄itiatorū obūbrant: qz felicitatē suā gr̄e dei deputant: a quo vt nihil mali velle possint acceperūt. **A**lter in altero. **U**trūqz latus p̄ a qz oēm nature sue potentia qua in alt̄ habitare: ⁊ ill⁹ p̄rie loco leui et leto itinere penetrare meruerūt: in obsequiū cōditoris offerūt. b Eruditiois ⁊ p̄ctiois. **P**itiatorū tegāt/ exp̄dētēs alas: d a sanctos. b qz cōcorditer p̄dicant. **⁊ opientes oraculū: respiciātqz e se mutuo versis vultibus in p̄ f** a cui totā felicitatē suā attribuit. **P**itiatorū/ quo operienda est ar ca: in qua pones testimoniū qd̄ b dabo tibi: **I**nde p̄cipiam ⁊ lo a qz per gratiā pp̄itiatiois hoībus post p̄uaricationē erroz apparet ⁊ viā docet. **⁊ vel super. ⁊ vel pp̄itiatorū.** **Q**uar ad te supra p̄pitiatorū. a in visione. s. angelica nō in pp̄ia sub/ stantia b testamento. **S**c̄z ac de medio duoz cherubin b a ecclesia cui testat̄ deus volūtate suā. **q̄ erūt sup̄ arcā testimoniū/ cun/ cta que mandabo p̄ te filijs isrl̄.**

ssimū ⁊ pulcherrimū. vñ Leui. xxi. p̄cipit q̄ sacerdotes nul/ lam maculā habeāt. Quantū autē ad dispositionē p̄dictoz cō siderandū q̄ totū tabernaculū qd̄ erat longitudinis. xxx. cubito rū ⁊ x. latitudis diuidebat̄ in duas partes inequales: qz ps occidētalis cōtinebat decē cubitos p̄ quadrū ⁊ dicebat sc̄m/ sanctorū/ vel tabernaculū interi⁹. Alia pars versus orientē cō tinebat. xx. cubitos in longū ⁊ decē in altū: et dicebat sanctū vel sancta/ siue tabernaculū exteri⁹: ⁊ distinguebant̄ iste par/ tes vno velo intermedio: vt diffusius postea videbit̄. Per ta bernaculū exteri⁹ figurabat̄ inferi⁹: ps orbis/ que est visi/ bilis. s. celū sidereū ⁊ elemēta/ vt videbit̄ postea. Per taber/ naculū interi⁹ resp̄tabat̄ superi⁹: pars orbis: que est nobis occulta/ vbi est locus beatoz. ibi autē sunt tria que figurabā/ tur p̄ tria p̄dicta: que erāt intra tabernaculū interi⁹ posita. Per pp̄itiatorū enī qd̄ erat quasi sedes dei: vt p̄dictū est re/ presentabat̄ ipse deus p̄sidentis oībus: q̄ licet sit vbiqz p̄ essen tiā/ p̄ntiā ⁊ potentia: tm̄ speciali modo est in loco beatoz p̄ ap tam visionē ⁊ fruitionē. in illa autē sede nō erat aliqua imago dñi ipsuz resp̄tāto: ad designandū q̄ ip̄a deitas/ cui⁹ sedes erat pp̄itiatorū nullo modo est figuralis p̄m q̄ est in loco br̄i tudinis. est autē ibi natura angelica que p̄ cherubin resp̄nta bat̄: erant autē duo: ad designandū angeloz multitudinē/ et versis vultib⁹ se respiciētēs: ad designandū eoz cōcordiā: p̄m q̄ dicit̄ Job. xv. a. Qui facit p̄cordiā ī sublimib⁹ suis. Erāt aut̄ stantes ex vtraq̄ pte pp̄itiatorū p̄m vnā descriptionē: p̄m aliam p̄o nō solū assistētēs/ sed etiā pp̄itiatorū sustētantes: ad designandū assistentiā angeloz circa thronū dei: p̄m q̄ di/ cit̄ Apoc. viij. c. Et oēs angeli stabāt in circūitu throni tanq̄ ministri ad obsequiū parati. Tertū qd̄ est in illo loco br̄oz rōnes nob̄ occulte omnū effectū visibilib⁹: qz nihil fit ī crea

C

D

Taberna/ culum,

Doralif

* a Duo quoque cherubin aureos etc. p quos de/ signatur assistentia angeloz huic virginī famulantium. **I**ij * Facies ⁊ men/

Glo. ordi.

tes disticta / coronā vite a dō expectat. habēs i se tabulas testamenti i conti- nua meditatioe legis: et vnā auream cū māna i fide incarnatiois dñi: r ḡgā aarō q frōdui in picipatioe regni et sacerdotij dñici. **Uñ. j. Pe. ij. b.** Vos aut genus electū / regale sacerdotij. **Habet. ppitiatorij desup / vt cūcta bo- na a diuina grā se accepisse cognoscat. Et cherubin glie i ppitiatorio / angeli- ca. s. psidia quib' adiuuat deo ppitio. Vel testamēta qbus qliter viuat: r vi uēdi auxiliuz a deo qrat instruit. Sic aut sunt cherubin sup: a ppitiatorium quō ciuitas. i. ecclia supra montem. i. pfm dē pstituta / nō illo altior: s; q pfi cit ei' sustentata psidio. Cherubin sup ppitiatorij h; arca: q; angelica myste ria vel eloquia diuina eo veracius ec clesiā iuuat / q ipa i fūdamēto sūme ve ritatis stabilia cōsistat. a **¶ Facies et mēsam rē. Beda.****

Dylice

Wēsa d lignis sethim scptura ē de fortib' vbis patrū factis q; cōpacta: q dū ad eterna gaudia r quō ad ipa pueniat oñ- dit: cibū vite suggerit. Logitudinē h; cū pseueratiā cepte re ligiois isinuat: latitudinē cū amplitudinē charitat': altitudi nē cū spem resur'ectiois. Logitudo duoz cubitoz: q; actiua cōuersatio duab' maxime virtutib' pssistit: mūdicia. s. r innocē tia. **Uñ Jac. i. d. Religio mūda r imaculata apud deū r pa trē: hec ē: visitare pupillos r vi. in tri. e. rē. In eo em q ait: visitare pupillos r viduas rē. cūcta q indigētib' primis mi sericordis debem' oñdit. In eo vō qd addit: r imaculatū se cu stodire ab h seculo: oia quib' caste viuere optet expmit. **Uñ Lu. xij. e.** Sint lūbi vri pcin. r lu. rē. Qd vō sequit: Et vos siles homibus expe. do. su. rē. altitudinē mēse. i. spez future retributiois significat. **Qz mēsa vnū cubitū i latitudine h; vnitate charitat' quā totū vel' r nouū testamētū pdicat / ostē dit. Vna em ē charitas r simplex qua deū r primuz r inimi cos amare iubemur: q;uis recta distātia deū pmo loco / iimi cos vltio: p differētia q; meritoz p'is dispar ē mod' r edē dus amoris. Jacob nāq; oēs filios / s; ioseph merito innocē tie p ceteris diligebat. vñ **Cañ. j. a.** Introduxit me rex i cel- lam vinariā:****

a **¶ Scptura q nullā fallacie corruptioz reci- pit. b ¶ Fortibus vbis r factis patrū.**
¶ Facies r mēsa d lignis sethim / a
 a **¶ mundiciam r innocentiaz que scriptu- ra docet habenda.**
 b **¶ Perseuerantie.**
habentē duās cubitos longitu-
 a **¶ Aplitudie charitat'. ¶ q; vna chari- tas et simplex.**
ditinis: r i latitudine cubitū / et in
 a **¶ spe future retributiois. s. b ¶ vnitate spei celestis. c ¶ initiū ptemplationis.**
altitudine cubitum ac semissez:
 ¶ q; scptura sensu celest' sapie refulget: r q eā pdidere p'clari fuerūt vita r sermone.
r inaurabis eā auro purissimo. b

Glo. ordi.

lā vinariā: r or. i me cha. **b ¶ In al- titudie cu. rē. Bed. Qz altitudo cu bitū r semisse h;.** **¶ Cubit' sic i altitudine / vnitate spei celest' significat / q expecta m' deū de cel' remuneratur. Mā r si p diuersitate meritoz multe māfiones i domo p'is sint / vnū tamē est regnū ce- li in quo omnes recipiūt electi. Semis**
¶ Ai. de lyra
 ¶ tur' visibilib' qd nō egrediat d au- la sūmi ipator: vt dic' **Aug. Rōel** igit hmoi sūt ibi clause sic r rōes effectiū i caus' efficiētib': r h designabat p arcā q erat clausa: itra quā trā p'inebat. s. māna: ḡgā aarō r table: ad repñtādū tria q i hūanis celit' collat' sūt p'cipua: scz vita q p māna desigbat: **Tū** pp' ei' dulcedinē: q; oib' appetibile et dulce ē viuet: **Tū** q; data fuit a deo ad sustētā dā vitā filioz isrl' existētū i deserto. **Sōm** ē p'ās regimīs: q; vbi nō ē gubnator: p'p'is corruet / vt d; **Prouerb. xi. b.** r h figu rabat p ḡgā aarō. **Tertiū** ē sapia: p quaz vita r p'ās regimīs dirigūt: r h figurabat p tabulas i quib' p'cepta decalogi erāt scpta. **Hec** ē ē sapia n'ra r itellect' corā p'p'is: vt d; **Deu. iij. a** p quā dirigimur i agēdis. a **¶ Facies et mē.** **Hic** p'nr agit de his q erāt i exteriori tabernaculo. s. mēsa r cadelabro. de p mo d; **facies r mēsa. i. vnā tabulā / cui' logitudo erat duozū cubitoz: latitudo vnus cubiti: de spissitudine autē eius nō fit mentio: sed dicunt aliqui: r ē satis p'abile q erat q'rtuoz digi toz: altitudo aut ei' erat cubiti r dimidiū: qd ē sic intelligendū / q p q'rtuoz pedes positos in q'rtuoz angul' pdicte tabule eleua ban' i altū p cubitū r dimidiū. b **¶ Et inaurabis eā.** nō p' ctura / sed laminis aureis vndiq; circūtegēdo eā r pedes ei': r eodē modo accipiendū ē hic sicut i alijs vbi dicit: deaurabis. **¶ Faciesq; illi la.****

a **¶ Facies et mēsa rē.** p hāc mēsam ppitiatiois signi- ficat ecclēsia / i qua nobis pponit panis vite in sacramēto eu- charistie: r figuratur p duodecim panes positos in hac mēsa: sicut vnum perfectum figuratur per plura impecta. b **¶ Et inaurabis eam auro purissimo:** Id est seruētū charitate. **¶ Uñ Cant. j.**

Doraliter

Do initium contemplationis / quo quidam scilicet etiam in carne positi me- ruerunt frui: quibus non solum spere celestia / sed etiam videndo partim gustare donatum est: in quibus mensa tabernaculi .i. diuina scriptura qua ecclesia se reficit / super cubitum cois spei semissem in altitudi- ne adiungit: quod gaudia illis promostrata antequam reddita presignat: quod quod raptim et in transitu fit / per dimidium non per plenum cubitum figurat. a ¶ Sa- cialqz illi labium etc. Beda. Labium aureum fit in mensa per circuitum: quod doctrina sacri eloquii per munda predicatorum ora mi- strat: neque illorum locutio quod diuina arca na tradiderunt huic consabulationis ser- monibus cotamari consentiebant: sed ocio- sa verba grauiter ferebant et redargue- bant. Vel labium aureum fit mese per circui- tum: quod sancta scriptura ex omni parte sue lo- cutiois cum recte intelligitur / claritate ce- lestis sapientie sonat. Labio corona ad- dit: quod lingua predicationis auditoribus glo- ria vite eterne promittit. Corona quat- tuor digitis alta fieri prescipit: quod altitu- do pennis corone per quattuor euange- lia ostendit. Vel quod per custodia euange- lio ce fidei et operationis ad coronam vite op- tet peruenire. Bona autem per digitos libri si- gnant: quod tabule legis digito dei scri- pte / et in euangelio dominus districtio legis scripturam digito scribebat in terra dicens Jo. viij. a. Qui sine patre et filio in illa lapide mittat. Digitus dei spiritus domini. An quod Petrus in digito dei: Lucas quasi exponendo dixit in spiritu dei. Ergo labio mense aureo corona aurea quattuor digitis alta supponit: quod pu- rissima predicatorum eloquia spem superne beatitudinis expectant / quod in mysterio sa- crispiritus in quattuor euangelii libris con- tineat. Nec solum ipsi primus laboris in celis accipiunt: sed obsequantibus sibi eandem vite coronam: certa euangelice veritatis auctoritate promittunt. Corona vero inter- rasilis: quod eternam regnum omnibus indiffe- renter dat / sed per qualitate accipientium singulis distribuit. Non est autem interra- silis / sed claritas future retributionis equis omnibus panderet. Sed stella dif- fert a stella in claritate: sic et resurrectio mortuorum corona distincta variis scul- pturis / sed copetenter ordinatis apposi- ta est. Una enim vita omnibus iustis promit- titur: vel multiformis per diuersitate me- ritorum gloria singulorum. b ¶ Coronam etc. et sup illas alte. co. Beda. Co- rona aurea addit / cum per euangelium his qui mandata custodiunt / vita eterna pro- mittitur. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Non homicidium facies: non ad- ulterabis etc. huic corona aureola supponit / cum dicit: Si vis perfectus esse / vade et vende omnia que habes et da pauperibus. Ad hanc coronam pertinet canticum nouum quod virgines tunc coram agno- scunt: et que sequuntur quocumque ierit. Vel corona aurea labio mese apponit / cum in scriptura discimus: egredietes de corpore ani- mas in celis eterna recipe premia. huic aureola supponit / cum in scriptura dicitur: quod ei sublimior gloria in receptioe corporum seruetur. c ¶ Per singulos etc. Beda. Mensa tabernaculi quattuor pe- des habet: quod verba celestis oraculi vel historie vel allegorice vel tropologice .i. moraliter: vel anagogice accipiunt. Historia est cum res que sunt facta vel dicta sit plano sermone re- ferat: sicut populus per egypto saluat: vel tabernaculum in deser- to factum. Allegoria cum rebus vel verbis mysticis presignata christi et ec- clesie sacramenta signant / vbi ita: Egredietur virga de ra. iesse etc. quod est apte dicere: Masce virgo maria de stirpe dauid: et christus de stirpe eius. Rebus / vel populus de egypto per sanguinem agni saluatus / ecclesia significat per passionem christi a diaboli domi- natione liberata. Tropologia .i. moralis locutio ad institutionem et correctionem morum aptis vel figuratis verbis respicit. Aptus ita: Filioli mei non diligite etc. figuratis ita: Omni tempore sint vestimen- ta tua candida: et oleum de capite tuo non deficiet. Anagogia .i. ad superiora

ad superiora ducens locutio est que de primis futuris et de vita futura in celis mysticis vel aptis verbis disputat. Aptus sic: Beati mun- do corde: quonia ipsi deum videbunt. Mystice sic: Beati qui lauam stolam suas ut sit potestas illis in ligno vite: et per portas intrant ci- uitate: ac si patet dicat: Beati qui mundant cogitationes et opera ut pos- sint deum videre / qui ait: Ego sum via / veritas et vita: et per doctrinam et ex- empla precedentium / intrent in regnum celorum. d ¶ Ut mittantur vectes per eos. Beda. Per circulos mittun- tur vectes ad subuehendam mensam: quia doctores ut verbis sacre scriptu- re auditores reficiant / necesse est ut me- tem in euangelica lectione figant: ut ad fidem et sensum illius omnem interpre- tationis et doctrine sue intentionem di- rigant: ne aliquid aliud agendum et spe- randum amandumve in scripturis do- ceant / sed in quattuor libris euangelii in- uentur: qui dum omnia scripture ver- ba ad fidem et dilectionem euangelii re- ferunt: quasi totam dei mensam cum pa- nibus et vasibus in quattuor circulis pos- unt. e ¶ Parabis et acetabula ac phialas. Beda. Quarta vasa que sunt ad offerenda libamina / varie verbi di- stinctiones sunt pro capacitate audito- rum: quia non omnibus omnia conue- niunt: aliter sapientes / aliter insipien- tes: aliter pauperes / aliter diuites: ali- ter sani / aliter infirmi: aliter senes / ali- ter iuuenes: aliter viri / aliter femine: aliter celibes / aliter coniugati: aliter pre- lati / aliter subditi docendi sunt: que ta- men vasa omnia ad mensam domini scilicet tabernaculi / et ad offerenda libamina perti- nent. Quocumque

Mystice

a ¶ Quod doctrina ubi per munda predicatorum ora dat nobis. ¶ Quod omnia nocua et ociosa redargu- unt. a ¶ Quod predicatorum coram vite remuera- bunt. ¶ Quod lingua predicatorum ipis auditoribus promittit gloriem eterne vite. b ¶ Quod per diuersitate meritum: quod stella a stella differit in claritate.

b ¶ Tuz: et ipsi labio coronam interrasilem b a ¶ Quod altitudo eterne corone per quattuor euange- lium libros ostendit. b ¶ Quattuor digitus totidem eu- gelia significat: quia digitus scribitur: et di- gitus dicitur spiritus quo euangelium scriptum est: c ¶ Super comunem omnium resurrectionem

le alta quattuor digitis: et super e a ¶ In hac figurat remuneratio eorum qui in doctoribus excellunt. b ¶ Perfectionis vite. s. et oblationis voluntarie.

illam alteram coronam aureolam. ¶ Euangelii libros per quatuor fides scriptura scilicet per totum mundum legitur et intelligitur.

Quattuor quod circulos aureos d ¶ Parabis: et pones eos in quattuor a ¶ mundi. b ¶ scripture. c ¶ Quod quattuor miter diuinam scripturam distinguimus.

c ¶ Angulis eiusdem mense per singu a ¶ Quod qui libris euangelii in hac vita uti- mur: corona vite in celis superamus.

los pedes. Subter coronam erunt a ¶ libri euangelii. b ¶ scripturas. s. teneant me- tem in lectione euangelii.

d ¶ Circuli aurei: ut mittantur ve- a ¶ predicatorum. b ¶ scripture. c ¶ ad cor- da auditorum.

ctes per eos et possit mensa porta a ¶ Quod predicatorum fortis nulla putredie cor- ri. ¶ Pos quoque vectes facies d ¶ rupubiles a ¶ fulgore sapientie.

lignis sethim: et circumdabis au- ro / ad subuehendam mensam. e a ¶ mordace predicatione: quod mordet vitam. ¶ Quod acetum ferebat. ¶ varia vasa varie di- stinctiones verbi per capacitate auditorum. b ¶ Verberet doctrina. ¶ phialas quasi hia- las: quia hialum vitrum dicitur.

e ¶ Parabis et acetabula ac phialas / f

quattuor digitis. quia altitudo quattuor digitorum inferio- rum vocatur corona que erat in circuitu: licet non esset in figu- ra rotunda sed quadrata. c ¶ Et super illam alteram co- ronam aureolam. In hebreo habetur aureas: et loquitur de la- titudine quattuor digitorum superiorum que eleuabat sup ta- bulam in circuitu. Dicitur autem opus interrasile quod habet aliquas sculpturas et spacia intermedia plana quasi rasa.

d ¶ Quattuor quod circulos parabis: et pones eos etc. qui erant infixi in quattuor pedibus mense versus partem superioris pedum immediate sub corona inferiori. e ¶ Para- bis et acetabula: Id est vasa in quibus examinabat incensum et silia de quibus fiebat panes ad videndum si talia essent apta ad sacrifi- cium. f ¶ Ac phialas. in quibus examinabat vinum et alia liquida.

* Thuribula et * Un. Cañ. i. a. dicitur in persona ecclesie: Ordinavit in me cha- ritate. a ¶ Facies illi labium eneam etc. Per labi- um in circuitu et coronam interrasilem et coronam aureolam intelligunt tres corone reddende virginibus / doctoribus et martyribus ecclesie. e ¶ Parabis et acetabula ac phialas etc. Per huiusmodi va- sa diuersa significantur persone in diuersis officiis et statibus ec- clesie que per misericordiam dei sunt vasa gratie contentiu: a ¶ iij * Facies et cades

Dat. 5. a
Mystice
apoc. 22. c
Job. 14. 8

Mystice

1. Cor. 15. f

Dat. 19. c

Quattuor sensus sa- cre scripture

Esa. 11. a

2. Job. 3. c
Eccl. 9. b

Intrasile

Acetabula

Doralis

Sent. Quocumq; enī diuersa p diuersitate audiētū dicunt: in regla sacre scripture inueniunt: et ad offerēda dño vota bonoz operū excidāt corda auditorū. vnde: Quis putas est fidelis dispēsator et prudēs? Luc. xij. e.

Greg. Parabis acetabula zc. Quid p phialas z cyathos nisi mē/ fura p dicationis accipit: vt singlis. s. iuxta capacitātē igenū pferat. Debz enī subtiliter q docet pspicere: ne plus studeat q ab auditoze capis p dicare. Debet z ifirmitati au/ dientiū sese p hēre: ne dū paruis sublimia: z ideo nō p futura loquit: se magis curet oñdere q audi/ toribz pdesse. iubente autē dño nō solū phiale ad mēsam tabnaculi: s; etiā cyathi pparant. In phia/ lis larga p dicationis. In cyathis minia z tenuis si/ gnificat. In mēsa g dñi phiale z cyathi: qz in do/ ctrina sacri eloquij nō solū exhibēda sūt magna z arcana que delectēt: sed etiā parua z subtilia que qsi p gustū noticiā p fēt. **G**reg. **A**li do/ ctrina veritatis plenus auditores inebriat: et qsi phialā porrigit. Ali explorē qd sentit nō valet: s; etiā qz vt cūq; denūciat: p cyathū gustū p bet. Qui ergo p doctrinā sapie ministrare phialas nō pnt: q̄tum p diuina largitate sufficiūt ppinēt. p̄mis cyathos vbi. a **E**t pones sup zc. **J**oseph dicit duodeci panes ex simila fieri singlos ex dua/ bus decimis: q sabbato sup mēsam sex hinc/ et sex inde ponebant: super quēq; patena aurea cū pugillo thuris: z sic seruabant vsq; ad aliud sab/ batū: in q thus cremabat/ panes dō sacerdotes comedebāt calidos cum thure reponētēs. **B**eda. **E**t pones su. mē. zc. **B**ene panes ppositio nis vocant/ qz semp debet patere sermo salutis cūctis fidelibz: nec vnq; deesse oportet in ecclia verbū solatiū: qd dñs p pcones veritatē mūdo p/ ponēs in cōspectu suo apparere: z vsq; in finē his q esuriūt z sitiūt iusti/ ciam incessanter abūdare voluit.

Dist.

Panes p/ pitationis

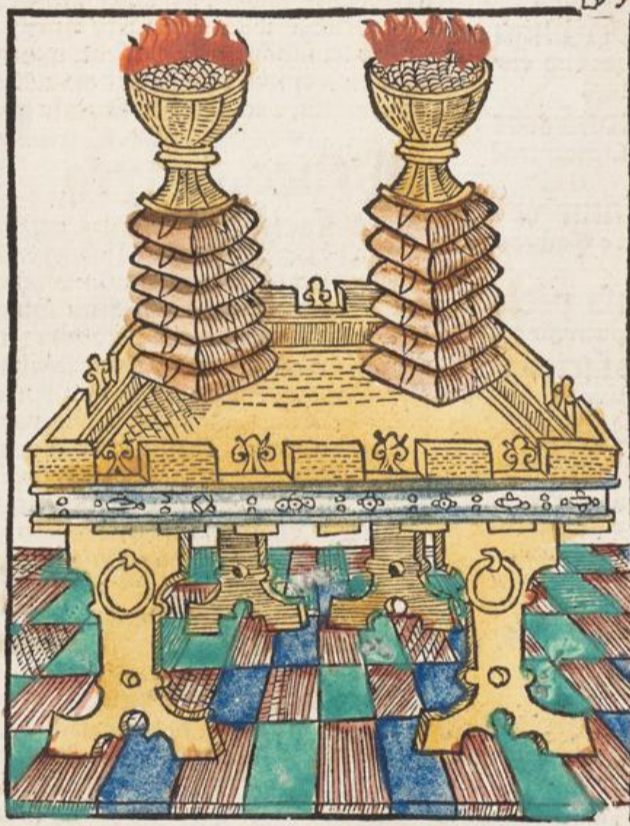
*** a** **T**huribula z cya. zc. duo vasa erāt/ i q bus ponebat incensum examiatū sup panes ppo/ sitionis: vnū sup sex panes positos: vnū sup aliū in mēsa: z aliud sup alios sex. Dicebat autē mēsa ppo/ sitionis z silr panes ppositionis: eo q sic disponebat sup mēsam. In heb. autē hē: **P**anes facierū: qz p̄m q dī/ cit **Rab. Sa.** erāt facti in fi/ gura quadrata altera pte lō/ gior: z illa pars longior in vtraq; extremitate replicaba/ tur in altū: sic fit aliqñ in si/ menellis: nisi q i simenellis fit talis replicatio i circūtu p modū corone. in panibz dō ppositiois fiebat tātū in dua bus p̄tibz sibi oppositis: z il/ le due replicatiois vocabat̄ due facies. **A**lter dicit z p/ babiliz q illi panes erāt ro/ tūdi/ sed dicebant panes fa/ cierū: qz ex vtraq; pte erant omnīo siles: nō enī coquebā/ tur in furno/ ita q ex pauimēto furni ps panis sibi iūcta cōtraheret aliquā dissimilitudinē ab alia: sed coquebant sicut coquunt hostie ad celebrandū: ni/ si q vasa illa in qbus coquebant panes ppositionis erāt aurea z tante magnitudis q panis tenuis tū/ tū in eo poterat decoq; z erāt illa vasa sic facta q panē interclusuz faciebāt oīno silem ex vtraq; pte: et ideo dicebant panes facierū. *** Facies z cāde.**

Densa p/ pitationis

a **Q**ui sez ad orandū predicādo excitent. thus enim orationē significat. **b** **A**ngustam scientiā. **Deo thuribulaz cyathos/ i qb offerē a** **a** **B**onoz operū vota. **Q** sapientia. **da sunt libāmia ex auro purissi/ a** **A** p̄los: vel omnes doctozes succedētes. **Q** doctozes spūales q in lege meditantē die ac nocte z cūctis ecclia inirātibz refectio nem verbi offerunt. **a** **m**o: z pones sup mēsam pānes **a** **Q**z semp in p̄patulo debet esse cūct/ ser mo salutis. **b** **B**eneplacito. **ppositiois i p̄spectu meo semp.**

tur in furno/ ita q ex pauimēto furni ps panis sibi iūcta cōtraheret aliquā dissimilitudinē ab alia: sed coquebant sicut coquunt hostie ad celebrandū: ni/ si q vasa illa in qbus coquebant panes ppositionis erāt aurea z tante magnitudis q panis tenuis tū/ tū in eo poterat decoq; z erāt illa vasa sic facta q panē interclusuz faciebāt oīno silem ex vtraq; pte: et ideo dicebant panes facierū.

Facies z candel.

S **a** **F**acies z candelabrū duct. de au. mūdif. **G**reg. **C**andelabrū christus est: in quo natura humanitatē fultit lumine deitatis: vt mūdī can/ delabrū fieret: cuius lumine pctō: tenebras suas agnosceret. **E**x auro pu/ rissimo: qz nostrā naturā sine culpa suscepit. **D**uctile autē ferēdo pducit: qz christus ex cōceptioe z natiuitate pfect' deus z homo extitit: sed tñ pas/ sionū dolorē ptulit: z sic ad resurrectionis gloriā puenit: z p̄m corpus p pas/ sionis cōtumelias ad immortalitātē pfect. **M**am iuxta anīe meritū quo po/ tuisset p̄ficere oīno nō habuit. **I**n mēbris autē que nos sumus q̄tidie pas/ sionibz p̄ficat: qz dum tūdimur z p̄ficim' z eius corpus esse meremur. **I**pse p̄ficat: de cui' corpore dicit: **H**astile eius z calamos zc. **H**astile enī ecclia est: que est cor/ pus eius: qz inter tot aduersa libera stat. **C**alami q de hastili pcedunt/ p̄dicatores sunt: q dulce sonū mūdo ediderūt. i. cantū nouum. **C**yphi ora doctoz: q nos vino sciētie debzāt: vt oblectamēta mūdī que amauim' obliuiscamur. **S**phera p̄dica/ tionis volubilitas. **S**phera enī omni tēpore voluit: z p̄dicationis nec aduersitate tar/ dat/ nec p̄pitate eleuat/ inter aduersa fortis/ inter p̄spa hūilis/ nec timoris habet angulū/ nec elatōis supciliū. **B**ñ autē post cyphos z sphaeras lilia describunt: qz **S** post p̄dicationis

a **E**cclia q lucē vbi p̄dicā do z faciēdo oñdit. **Q** r̄m **a** **F**acies z candelabrū **a** **M**alleis passiois. **Q** qua turā n̄az sine culpa. **b** **Q** sul gore sapientie. **D**uctibile/ d auro mū + *** b** **F**acies z candelabrū ductibile: de auro mūdissi/ mo: id ē cū mar/ tello/ z nō opere susorio. **H**astile. *** b** **F**acies z candelabrū. p qd si/ gnificat christ' qui dicit **Joh. viij. b.** **E**go sum lux mūdī. + **D**e auro mūdissi/ mo. in q designat puritas a pctō. i. **P**e/ tri. ij. d. **Q**ui pctm nō fecit zc. + **D**ucti/ le. i. facile cū martello: p qd significat au/ steritatis tribulatio in q fuit christus a p̄n/ cipio vite vsq; ad finem. *** S**pherule.

Alst duad/ le

Doralit

Allegori. post pdicatiois ebrietate et volubilitate: illa viris patria se/ quit q aiab' scis. i. florib' dnat eternis. Cyphi g z spherule ad labore ptinet: lilia ad retributione. Bed. Facies z ca delabz ductibile d auro mudissimo. Cadelabz tabernacli si/ cut mesa/vinuerale pntis tps eccliaz significat. Jo nags sut

De sa e: qz his q esuriunt z sitiunt in sticia/victu qndie celeste ne deficiat i/ pedat. Cadelabz e: qz iter lucis errati bus ostedit. i. lucerna verbi: cui lucer/ ne du se humiliat subijcit: ad ageda. f. q sermo dei pncipit/a voluptatib' absti/ nes ad sperada z diligeda q pmittit a visibilit' gaudys sustoll'es/ qsi cadelabz buu efficit: qz suis p oia voluptatibus ipiu celeste pponit: z claritate vbi oi/ bus pdicatio z faciedo ondit. a Et calamos. Beda. Sz pdicatores de hastili pcedetes: q a dno instituti dul/ ce sonu. i. caticu nouu mudo ediderut. Calami sut etiā oēs ecclie filij/ q dicit i/ ppe Esa. xlij. b. Cate dno ca. n. zc. obtpantes resonat i laudibus dñi: Di rexit gressus meos: z inmisit i os meuz caticum nouu zc. ps. xxxij. a. Per cy/ phos do q vino replent auditores si/ gnant/ q ad vocē pdicantiu vino scie/ tie replent: z q vino interne dilectio/ nis corda inebriata ifatigabili deside/ rio ad deū tedūt. Post cyphos spherule sūt. Sphera em omi pte voluit: et mētes electoz nec aduersitate nec p spitate corūpuit: sz p scā desideria p ficiūt i omib'. Bñ aut' p calamos z cy phos z spherulas i calamo lilia defoz mant: qz post graz pdicatiois/post de/ briationē pot' spūalis/p' irruocabile cursū scē opatiois virēs patria seqt/ q aiabus scis. i. florib' vernat eternis.

De ser calami zc. Beda. Senari us in quo fact' mudus/pfectionē desi/ gnant: tres calami d vno latere egredi/ ent' z tres de altero: qz fuerūt docto/ res añ aduentū dñi/ qui fidē trinitatis mystice designarēt: z qtu rudes cape poterāt pdicarēt: vñ ps. xxxij. b. Verbo dñi celi firmati sunt: z spū ois zc. Sūt z mō q apte pdicat/ ita vt oēs q ad xpm ptinet eandē fidē psequē: sz illd. Dat. xvij. d. Baptizates eos i nomie pa. zc. Un Paul. ij. Cor. xij. d. Bñ dñi nri iesu xpi z charitas dei/ z comu. scil spūs sit sp cū oi. vo. c Tres ex vno. Bñ. Itē tres calami ex vno late re/ z tres pdeat ex altero: qz añ z post icarn atioēz triu furt i ecclia grad' fidelitū: cōiugatoz/ z ptinetū z rectorz. Un eze/ chiel tres tm viros: noe. f. z daniel z iob liberados pdixit. In noe em qui arcā rexit i vndis/ ppositos ecclie. In da/ niele q cotinēter vixit/ cotinētes vel vginēs. In iob vo qui i cōiugali vita exēplar patietie pbuit/ bonoz vitaz ostēdit. Di sunt qui fm euāgelij i lecto/ i agro z i mola repient i die iu/ dicij: quoz singuli assumunt: singuli reliquent. In lecto em quies cotinētū: In agricultura industria pdicantiū. In gyro mole labor cōiugatoz. Et qz i omib' qdā eligendi sūt/ qdā re probadi/ de singul' dñ: vñ assinet/ z alter relinquet. Sz qz sublimis ē meritū pdicantiū q cotinētū: z ptinetū qz con/ iugatoz: summi calami q hincinde exeūt/ doctozes significāt. Inferiores vo cotinētes/ infimi cōiugatoz: diuersis g locis de hastili pcedūt: oēs tm suo loco z ordine reflexi/ i altum ad vñā pueniunt summitatē/ vt cōseruēt lucernaz equalē sup se positionē: qñis meritoz gradib' discerit/ vna tm fide verita/ tis ibuti/ ad vñā i cel' veritatē lucē pueturi: z quāto qd i hac vita xpo adhesit/ tāto vicinior visionē ei' fruet. Be. Qui vino sapie desiderates repleri/ z ad exēplar pcedētū se ifoz/ mānt: quos inuisibiliū bonoz dulcedie z dilectione plenos esse nouerūt: tres cyphi z spherule z lilia p singlos calamos tria tpa significāt/ quib' electi añ incarnationēz z post deo deuote vixerūt: añ legē/ sub lege/ z pphetaz tpe: post ascēsiōē qz cō gregata ē pmitina ecclia de isrl' nō de gētibus: i fine de reli/ quis isrl'. Calam' pñ' i vno latere habet tres cyphos/ spher/ rulas z lilia: qz ps docto' añ incarnationē habuit tres ordi/ nes eoz qui

De hastili. In ipō aut cadelabro o habēs tres pedes: z sursū hēbat sex calamos egredientes d ha stili. tres ex vno latere/ z tres ex alio tedētes sursū obliq' quosq ptingerēt ad altitudinē hastil: vñ. j. xxxvij. c. dicit: Equū erat opus sex calamoz: id ē equaliter tendēs sursū. In hastili ve/ ro erāt quattuoz cyphi: z in quolibet sex calamozum erāt tres cyphi: id est. xij. simul. c Instar nucis. Ex hoc dicit ali qui q isti cyphi erāt pomelli/ ita q duo cyphi positi vnus con/ tra aliū faciebant vnū pomellū p modū hic i margie figuratū: sed hoc nō est ver: quia vbi trāslatio nostra bz spherulas: i he breo habet pomellos. Ex quo patet q cyphi nō erant pomel/ li. Itē vbi trāslatio nostra habet: Cyphi i nucis modū: i heb' habet: Cyphi figurati: gallice neelles: qñ nō erāt de ope pla/ no/ sed cū aliquib' figuris ad decorē: z iō motiū pdictū nō va let: z iō dicit Ra. Sa. q isti cyphi erāt oblogi hntes pedes: z erāt sic dispositi i cadelabro/ qsi calam' trāsiret p mediū cyphi. b Spheruleq' silt' lilia. In hebreo hē: Pomell' z flos. Spherule. i. pomelli s' duob' calamis p tria loca. Itē duo ali' vn' sup calamos i superiori pte cadelabz: z ali' s' calamis i inferiori pte cadelabz. Silt' erāt ibi duo flores tm: z b dicit: lo qndo d hastili hē i heb': pomelli ei' z flores: z plu ral' nuer' ideēmiate accept' binariū significat fm ipm: sz qz cy/ phi pomelli z flores nō erāt i cadelabro nisi ad decorē fm oēs doc. catholicos z hebreos. Jo dicit ali' z meli' vt videt/ q inē duos cyphos erat vn' pomell' z silt' vn' flos: z sic op' cadelabz: est decēt'. Et q i hebreo hē i singulari: pomell' z flos: referē ad quēlibet cyphū: put exprimit i trāslatione nostra/ cū dicit: d In ipso autem cadelabro: id est hastili candelabz: quod vocat hic cadelabz: qz est principalioz ps candelabz.

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

De hastili. In ipō aut cadelabro o habēs tres pedes: z sursū hēbat sex calamos egredientes d ha stili. tres ex vno latere/ z tres ex alio tedētes sursū obliq' quosq ptingerēt ad altitudinē hastil: vñ. j. xxxvij. c. dicit: Equū erat opus sex calamoz: id ē equaliter tendēs sursū. In hastili ve/ ro erāt quattuoz cyphi: z in quolibet sex calamozum erāt tres cyphi: id est. xij. simul. c Instar nucis. Ex hoc dicit ali qui q isti cyphi erāt pomelli/ ita q duo cyphi positi vnus con/ tra aliū faciebant vnū pomellū p modū hic i margie figuratū: sed hoc nō est ver: quia vbi trāslatio nostra bz spherulas: i he breo habet pomellos. Ex quo patet q cyphi nō erant pomel/ li. Itē vbi trāslatio nostra habet: Cyphi i nucis modū: i heb' habet: Cyphi figurati: gallice neelles: qñ nō erāt de ope pla/ no/ sed cū aliquib' figuris ad decorē: z iō motiū pdictū nō va let: z iō dicit Ra. Sa. q isti cyphi erāt oblogi hntes pedes: z erāt sic dispositi i cadelabro/ qsi calam' trāsiret p mediū cyphi. b Spheruleq' silt' lilia. In hebreo hē: Pomell' z flos. Spherule. i. pomelli s' duob' calamis p tria loca. Itē duo ali' vn' sup calamos i superiori pte cadelabz: z ali' s' calamis i inferiori pte cadelabz. Silt' erāt ibi duo flores tm: z b dicit: lo qndo d hastili hē i heb': pomelli ei' z flores: z plu ral' nuer' ideēmiate accept' binariū significat fm ipm: sz qz cy/ phi pomelli z flores nō erāt i cadelabro nisi ad decorē fm oēs doc. catholicos z hebreos. Jo dicit ali' z meli' vt videt/ q inē duos cyphos erat vn' pomell' z silt' vn' flos: z sic op' cadelabz: est decēt'. Et q i hebreo hē i singulari: pomell' z flos: referē ad quēlibet cyphū: put exprimit i trāslatione nostra/ cū dicit: d In ipso autem cadelabro: id est hastili candelabz: quod vocat hic cadelabz: qz est principalioz ps candelabz.

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

nes eoz q haustu gre qsi cyphi sitiret: vel i via dei qsi spheru/ le curreret: vel supne donū retributōis qsi cadozē z odorē lili/ ozū expectaret. i. añ legē/ sub lege/ z sub pphetz. Scds calam' qz eadē bz: qz cotinētes illi' tps tres ordines scōz eadē dñi/ ctioē tēpoz habuerūt.

In nucis zc. Nuc eccliaz signifi/ cat. vñ Cañ. vj. d. Descēdi i hortū nu/ cū. Nuc em dulce fructū habet int': q nisi fracta testa nō ostēdit int'. Sic sa/ ctōz vita suauitatē gratie i corde pser/ uat: q nō cognoscit exteri' nisi soluto carnis domicilio aīe i celesti luce sese conspiciāt. Beda. Terti' silt' cala/ m' tres cyphos/ z spherulas/ z tria bz lilia: qz multi cōiugati añ legē/ sub le/ ge z sub pphetis erāt: qui verbuz dñi audire/ viā eius currere/ bonoz ope z pnia expectare gauderēt. Beda. Itē ex alio latere pñus calam' secun/ dus z terti' cyphos et spherulas: tria qz habebat lilia: qz i vtroz testamēto i doctoribus: i ptinetib' z i cōiugatis deo deuotis tres fuerūt ordines tēpo rā distantia. In pmitina. f. ecclia de isrl': i nostra electi de gentibus. In vltima collectioē reliquiarū isrl' q oēs suo tpe verbo vite debzari: in via pa/ cis pperare: cadozē ppetue lucis vide re desiderāt. c In ipso zc. Bed. diximus ipm cadelabz. i. stipitē cande labz mediū de q calami pcedūt signi/ ficare xpm: de cui' gra iusti quicqd' ha bēt boni acceperūt. vñ Job. xv. a. Ego sū vit' v. pal. zc. Quasi ego sū cadelabz: vos calami. Sicut calam' nō pōt se erigere ad supportādū lucernā: nisi fixus i cadelabz stipite sic z vos/ nisi i me māseritis/ lucē veritatē z fidei fer re nō valet. In cadelabro qtuoz cy/ phi: qz i qtuoz libr' euāg. de dño scri/ ptis gustū vini

Ecclia q inter aduersa libera stat. b B ē xps ecclie caput mediator dei et hoim: ex quo totū corp' cōstructū crescit i augmētuz dei. Qui cantāt canticū nouū.

diffumo: hastile ei' z calamos/ cy a a qz auditorē vino scie iebziāt. b q q sp voluit: nec pspitate nec aduersitate tardāt c Eternā retributionē. qz post oia seq' tur patria q floribus aiaz vernat.

phos z spherulas/ ac lilia ex ip/ a qz ois virtus z gloria sanctorz a deo ē. b Senarius pfectionē significat.

so procedentia. Ser calami e/ ppe tria tpa selt añ legē: p legē: sub gra q fidē sancte trinitatis pdicarēt. q noe daniel z iob.

gredientur de lateribus: Tres ex vno latere: et tres ex altero. q q p' icarnatioēz eadē fidē apte pdicat. q in lecto: qui in agro: vel in mola in die iudicij reperient.

Tres cyphi qsi in nucis modū/ p calamos singulos spheruleq' b sum' z lilia: z tres similiter cyphi istar nuc' i calamo altero: spher/ ruleq' z lilia. Hoc erit opus sex calamoz: qui producēdi sunt a qz dñs poculū sapie ppiavit: cursū bo ne opatiois ondit z dedit: et celestis patrie aditū patefecit. b q xpo de cui' gra oēs ac/ cipiūt. q medio. f. stipite.

de hastili. In ipō aut cadelabro o habēs tres pedes: z sursū hēbat sex calamos egredientes d ha stili. tres ex vno latere/ z tres ex alio tedētes sursū obliq' quosq ptingerēt ad altitudinē hastil: vñ. j. xxxvij. c. dicit: Equū erat opus sex calamoz: id ē equaliter tendēs sursū. In hastili ve/ ro erāt quattuoz cyphi: z in quolibet sex calamozum erāt tres cyphi: id est. xij. simul. c Instar nucis. Ex hoc dicit ali qui q isti cyphi erāt pomelli/ ita q duo cyphi positi vnus con/ tra aliū faciebant vnū pomellū p modū hic i margie figuratū: sed hoc nō est ver: quia vbi trāslatio nostra bz spherulas: i he breo habet pomellos. Ex quo patet q cyphi nō erant pomel/ li. Itē vbi trāslatio nostra habet: Cyphi i nucis modū: i heb' habet: Cyphi figurati: gallice neelles: qñ nō erāt de ope pla/ no/ sed cū aliquib' figuris ad decorē: z iō motiū pdictū nō va let: z iō dicit Ra. Sa. q isti cyphi erāt oblogi hntes pedes: z erāt sic dispositi i cadelabro/ qsi calam' trāsiret p mediū cyphi. b Spheruleq' silt' lilia. In hebreo hē: Pomell' z flos. Spherule. i. pomelli s' duob' calamis p tria loca. Itē duo ali' vn' sup calamos i superiori pte cadelabz: z ali' s' calamis i inferiori pte cadelabz. Silt' erāt ibi duo flores tm: z b dicit: lo qndo d hastili hē i heb': pomelli ei' z flores: z plu ral' nuer' ideēmiate accept' binariū significat fm ipm: sz qz cy/ phi pomelli z flores nō erāt i cadelabro nisi ad decorē fm oēs doc. catholicos z hebreos. Jo dicit ali' z meli' vt videt/ q inē duos cyphos erat vn' pomell' z silt' vn' flos: z sic op' cadelabz: est decēt'. Et q i hebreo hē i singulari: pomell' z flos: referē ad quēlibet cyphū: put exprimit i trāslatione nostra/ cū dicit: d In ipso autem cadelabro: id est hastili candelabz: quod vocat hic cadelabz: qz est principalioz ps candelabz.

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Quattuoz cyphi z b Spheruleq' zc. q q pfectoiz z castitat' opa dsignat. Facies z lucernas

Dystice

Hastile

Spherule et lilia

Doraliter

ptis gustu vini noui. i. doctrine inuenim q no vtres veteres id est terrene adhuc metes / sed innouata p spm corda capiunt.

a Spheruleqz zc. Be. Sunt p singulos cyphos spherule s. qz lilia: qz ide dñs q poculu sapie spualis ppinauit: cu sum qz op atois ioffensu ondit: z vt hre possim donauit: z ne i vacuu

Dyffice

Euagelice libri q nobis vnu sapie ppi nat ad cursum boni opis nos istruunt: vt lilia. i. remuneratione eterna cosequamur. erut qttuoz cyphi i nucis modu a spheruleqz per singulos z lilia: b qz corda scroz: donis: madatis: z pmissi sionibus dñicis sustentant.

Pd. 18. b

Spherule sub duob calamis p tria loca q sil sex sunt pcedetes a qz oes spuales gre z donatiões ecclie de hastili vno. Et spherule igif de christo sut. a qz huius z imitatores ei. z calami ex ipso erunt vniuersa a qz malleis sbulationu extesa. b qz ipe rps inuicis a pctoz iusticie opib dar que imitat p suo mo mēbra. c qz dona spūscū q i nocte h seclī tenebras cecitat illustrat.

Allego.

ductilia de auro purissimo. Fa a qz lampades: scz vbi oleu accendebat. cics z lucernas septe: z pones q vñ spūs dñi sup me. a qz vñ vt mederer cōtritis corde z pte. ca. in. eas sup cadelabru vt luceat ex d qz mēsa in septentrionali pte vel plaga erat posita: cadelabru aut e regione in australi pte no recte sz oblique. q ad illustradu ta bernaculu a qz forcipēs. i. qz licinia emū gebant vt meli luceat. qz verba diuina aduerso. Emunctoria quoqz: z f qz vasa. i. que sunt corpora scroz et corda. legalis obseruantia.

2. Th. 3. c

vbi que emucta sut extingunt / a qz tuc carnalis agebant que nu c spua liter diuina claritate habet. qz quia verba diuina z del gra illustrat corda scroz. fiant de auro purissimo. Omne s qz vel opus. qz christi. qz electis. pod cadelabri cu vniuers va a qz qd est maximu in poderib z significat pfectione christi z ecclesie. sis suis: habebit talem auri mu

Esa. 11. a

ex coceptioe z natiuitate pfect de z homo passionu ictus ptu lit: z sic ad resurrectionis gloria puenit. et omes q volut pie vi uere in illo / psecutione patiunt: ictib passionu ad immortalitate gloria dilatadi. En Ps. iij. a. In tribulatioe dilatasti mihi zc. c qz facies z lucer. zc. Be. Lucerne septe: septe sut dona spūscū / que in christo semp maserunt: z fidelib fm volutate ei distributa sunt: he super cadelabru ponunt: qz regeuit sup eu spūs sapie z intellect. d qz luceat zc. Be. vñ Esa. lxx. a. Ut mederer cōtritis corde: z pdicare captiuis indulgentia zc. Lucerne cadelabri ex aduerso tabernaculu illustrabat: cu christus plen gra z veritate oibus tribuebat de sua plenitudine. Basuetis z paupib verbu euagelij cōmittēs: penitētib me delā indulgentie cōferēs. Nunc tps esse parcedi in futuro vni uersalis iudicij tps affirmās. e qz emuctoria zc. Be. Ger/ ba qbus manifeste signat in plurimis no legis lzaz: sed spūale sensum esse seruandū. vñ Bal. v. a. Si circūcidimū christi nihil vob pderit. qz Beda. Emuctoria z vasa vbi que emucta sunt extingunt / sut de auro purissimo: qz diuina sunt verba qbus cessio ceremoniarū pdicat / z gra dei sut illustrata corda: in qb legis vmbra sine accepit: vt succedēs euagelij veritas clari lu ceat. Costat enī aplos an passionē soluisse sabbatū: z post ascē sionē dñi / z aduētū spūscū sine penit impo sūisse legalib ho stijs. In his ergo licinia emucta extinguebant. In qb lralis obseruātia cōpleta exordiu gre mudo clari exhibuit. Item si nita mortalivita z succedente imortali: cessabūt ex pte maxima opa vel dona lucis qb nunc vtimur vt sequant pnia eēne lucis in pntia diuine visionis. i. scriptura que hec futura testat.

Emuctoria

Dyffice

Emuctoria sunt aurea / spe future claritate eximia vasa / in qb que emucta sunt extingunt corpora et corda scroz imortalia: et ideo auro similata / in qbus hec mutatio fiet: vt post tpalia dei bñficia pueniat ad eēna qsi emuctoria z vasa aurea pbet apls differētis pntiū et futuroz bonoz dices. i. Cor. xij. c. Siue pphetie enacuabunt: siue ligue cessabūt zc. Beda. Emuctoria qz zc. Sunt quedā in scriptur pcepta: z in hacvita z in futura ppetuo obseruā da (verbi gra) No habebis deos alie nos. Et diliges dñm deū tuū zc. Sūt alia que toto tpe hui vite obseruari iu bent: vt in futuro merces retribuāt. sicut illud Luc. xvi. c. Facite vobis amicos de mamo. zc. Sunt alia que in veteri testamēto iubēte dño seruata: iam coruscante euagelio / no iuxta lram sed mysticū sensum obseruant: sicut sabbatū / ritus hostiarū / z hmoi: que suo tpe custodita a pplo dei qsi licinia in lucernis cadelabri ardebāt: iuxta oleo veno tiōis: incēsa igne verbi celest. Cu vero ab apls pdicabat hec oia eē finita et spūaliter tm eē seruāda: emūgeban licinia cadelabri: vt repata meli luce rēt: qz sublimi intellecta lucē doctrine salutar pbenit: de repatiōe lucernaz: id ē scripture intelligētia sblimiorē dz Reuē. xvi. b. Comedet vetustissima veterū et vetera nouis supuenitibus abūciet. Et alibi: Ecce noua facio omnia. Apoc. xxi. f. Omne pon. zc. Bed. Hoc est oē corp christi cu ipso: scz oēs electi. a fumo vsqz ad infimū: qz oēs qūs in diuersis gradib / etatib / scribitur / vni eidēs auzoz ppetuo luce tpe suo z loco qsi cadelabro aureo sifa mēte inherēt: vt eiusdē lucis pncipes fiat. Talētū pōdus plenū et pfectū ē: qz iust dñs in oib vñs suis: z qz graz fidelib suis vt bñ opent tribuit: z coronā iusticie reddit: repobis qz iuxta opa restituit: qz vero instar auri bonis operib fulgēt / in cadelabru dñi pfi ciūt: qz glorie pditoris pncipes fiunt. Qui aut pctis graues tanq plūbū in iudicio apparent: mergunt tanq plū bum in aquis vebemētibus: qui merito scelerū in abyssum grauantis pe ne decidunt.

Nota pce pta ob seruanda Dec. 5. a

Nico. de lyra Inspec

a Quattuor cyphi in nu. zc. p singulos. i. cyphos. b qz lilia. z eodē modo intelligēdu est de cyphis existētib in lex calamis lateralib. c qz facies z lucer. zc. ita qz vltimus cyphus q erat in sumitate cuiuslibet calami erat se des lucerne. d qz luceat. zc. sic. n. erat dispositū lichnū cuiuslibet lucerne q flāma erat ex illa pte lucerne q respicie bat lucernā mediā: z sic flāma triū lucernarū vni later respicie bat ex aduerso flāma triū lucernarū alteri pte. e qz emuctoria qz. instrumēta sunt cū qb amouebat illd qd erat cō bustum de lichno: z residuū lichni aptabat ad incendendū. f qz vbi zc. vasa erāt plena aqua vbi ponebant illa que erāt emucta ne facerēt fumū. g qz pōd cā. cū vni. zc. In hebreo h: Cētenariū auri: z silr in sequētib ad taberna culū ptinētib / vbi trāslatio nra habet talentū. hebrei dicūt: Cētenariū. quātū aut sit pōderis / nescit determinate: certū est tñ qz reqrebat magnū pōdus auri p tāto ope. Rabbi sa. dicit: qz erat pōd centū viginti libraz / fm pōd colonie. meli tñ credo dicēdu qz nō h hui rei certitudo: qz pōdera auri et argēti mltū variāt fm tpa diuersa z varias regiones. qz si aut pdictis z inspect figur mēse z cadelabri / put pnt in plano figurari: pōt tēp sine pdicte de facili applicari. * c qz facies z lucer. septe. p qz itelligim septe dona spūscū in christo / sic pdixit Esa. xi. a. Et reqrescet sup eu spūs dñi: spūs sapie z itellect / spūs pñlij z fortitudis / spūs scie z pietat: et replebit eu spūs timoris dñi. Dec enī auctoritas ad lzaz de rpo loquit fm doctores hebraicos z latinos. Sequit figura p cadelabri s.

Emuctoria

Doralit

Inspecte rē. Dñs ē moysi i mō
te exēplar cādelabri qđ faceret: qz i al/
titudine rēplatiōis didicit mltipharā
rpi z ecclie sacra/ q nō apte rudi pplo
pferre volebat: s; i ope cēdelabri z va
loz ei signabat/ donec xps veniret q
sensū figuraz reuelaret. vñ moziēdo velū tēpli scidit: z arca/
na sāctoz q tecta fuerāt patefecit: discipulis qz sensū apuit/
vt intelligerēt scpturas. Dis em scriba doct' in regnū celo.

a diffini. **I**nspecte z fac fm exem/
a mltipharā xpi z ecclie sacra. q āgelicā
pnerfatiōz r spōtānce fuitutis humilitatē.
plār qđ tibi i mōte mōstratū ē.

rū cū ea que in lris scis de fide catho/
lica et actiōe pta didicerit/ ipse facere et
alios docere p̄cipit/ inspicere et facere
fm exemplar quod sibi in monte mon/
stratū est iubet. **I**nspicit em diligenter
exemplar. s. monstratū: z fm hoc ad in/
feriora rediēs facit: cū que p sublimitatē diuini sermonis in/
tus credenda et agēda intelligit/ sedulo corde scrutatur: z ho/
rū exēplar auditorib' executōe opis et p̄bo doctrine ostendit.

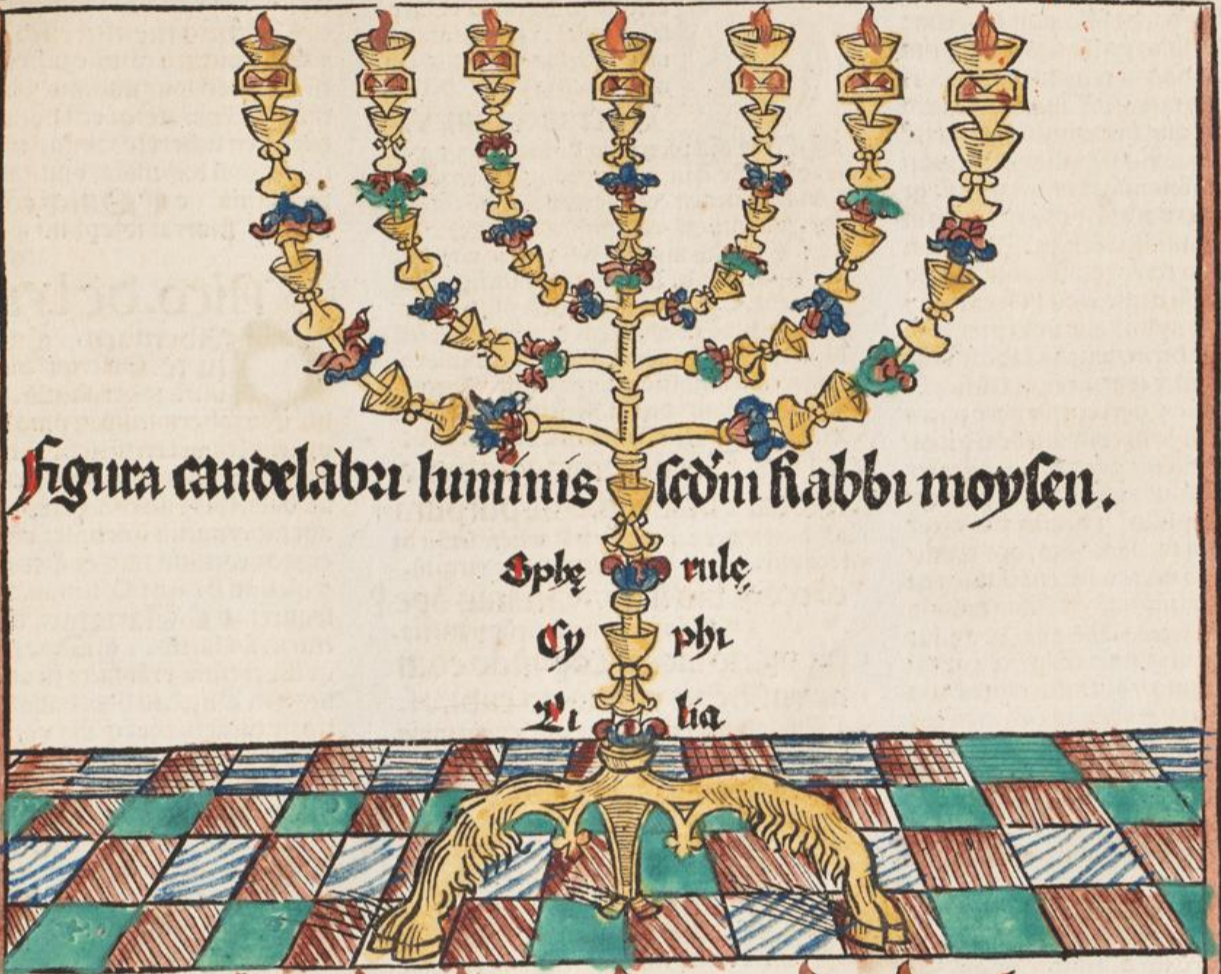

Figura candelabri luminis scđm siabbi moysen.

Spe rule
Cy phi
Li lia

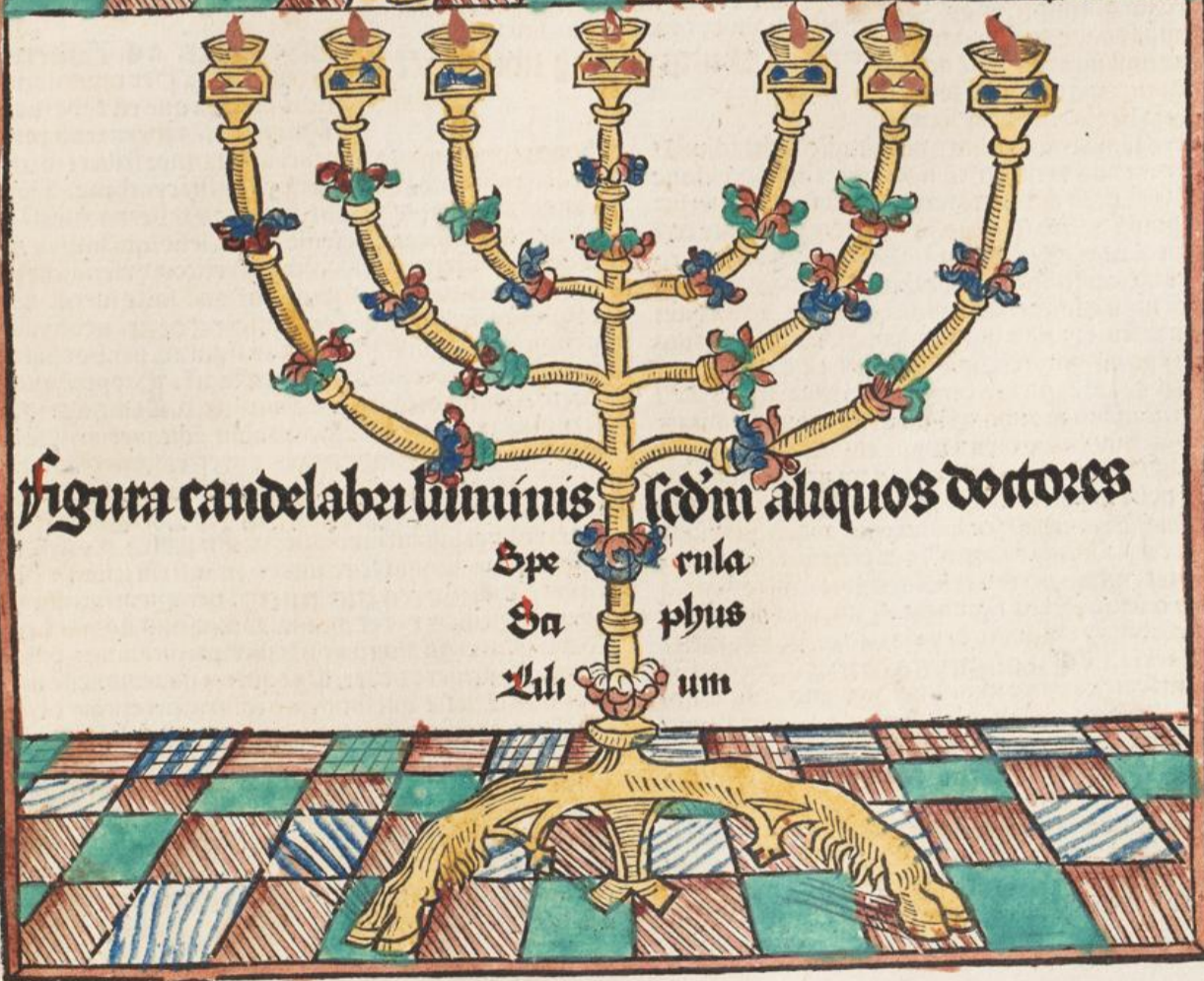

Figura candelabri luminis scđm aliquos doctores

Spe rula
Sa phus
Li um

In. xv. vbi dicit in postilla: erat autē duo ad designandū angelorum multitudinem.

Additio. Licet in hoc qd dicit de cherubin mutuo se respicientes intelligat angeloz p cordia: in hoc tamen quod dicit: Versis vultibus: designat q ange li semp

li semper habent intuitū ad deum: qui representabat presides in propiciatorio/ quod erat quasi sedes dei: vt in postilla: et sic deus respiciat esse in medio cherubin/ ad quē angeli semper vultum vertunt. Unde Matth. xviii. Angeli eorū semper vident faciem patris mei etc.

Glosa ordi.

Dyffice

Abnacu/ La. XXVI. lum etc. Bed. Tabernacu/ lum qd fecit salomon i hierlm: statū vniuersalis ecclie signat: q prim regnat cum dño in celis: partim pegri nat a dño in terris. Tabernaculū edifi cū ecclie que in laborib' exercet: tē plū future quietis significat: qd quoti die aīabus illuc migrātibus pficit: qz moyses tabernaculū pplo dei dū iret ad terrā pmissiōis cōdidit. Salomon vero tēplū in terra pmissiōis regno potitus pstruxit: moyses in solitudie: salomon in hierlm: que interpretat vi sio pacis: qz hic ecclia in labore labē tis vite: in siti et esurie regni edificat: illic in visione et perceptiōe vere pacis cōsumat. Unde in cōstructiōe tēpli di/ ctū est: q malleus et securis/ et omne fer ramentū nō sunt audita: pparatis ex/ tra hierlm lapidib' et lignis et decēter aptatis: q ibi facillime suo loco reddi/ ta aut cemento neccerent aut clavis: qz in pace bñtudinē nō est fides tribula tioneib' examināda/ aut vita pbanda: sed que hic castigata et sedib' celi apta/ ta est ibi glutino et vinculis mutue cha ritat' nunq̄ dissoluēda in cōspectu cō/ ditoris et regis ad inuicem copulāda.

3. Re. 6. a

Act. 4. f

3. Re. 5. c
2. Pa. 2. a

Mam cum in hac vita multitudis cre/ dentiū fiat cor vnū et aīa vna/ et sint il/ lis oīa cōmunia: quadrant lapides vi ui in edificū future dom' dñi: vt absqz labore tarditatis suis ordinib' inserā/ tur: et copula diuine et p̄rie dilectiōis iūgant. Beda. P̄dest figurat'ri usqz sanctuarū ita distingui: vt op' ta/ bernaculi tēpus synagoge/ opus tem/ pli ecclie que post incarnationē ad fi dem venit/ significet: qz moyses taber naculū cum sola hebreozū plebe fecit. Salomon vero tēplū cum p̄selitozū multitudie fecit: adiunā/ te Hira rege cum suis artificib': q nec natura/ nec p̄fessione iudeus. p̄iori enī pplo dei doctores tñ ex sua gente fuerūt: ecclie vero primū de hebreis/ postea crescētī et dilatate etiā de gētib'. sicut Lucas/ Timotheus/ Titus. Utriusqz vero domus edificatio totū p̄ntis ecclie statū que ab initio mūdi vsqz ad vltimū iustū edificari nō desinit: et future gloriā vite/ qua nūc ex parte fruit: et post finē seculi in oībus mēbris suis fruitura est in eternū/ mirabili figurarū varietate depingit. b De bysso etc. Be. In his quattuor cortinarū colorib' / quattuor iustificatiōes exprimunt. In bysso retorta castitate renitēs caro. In hiacyntho mens supna cupiens. In purpu ra caro passionib' subiacēs. In cocco bis tincto: scz mens in/ ter passiones dei et primi dilectiōe p̄fulgēs. c Bysus retor/ queē in cortinas tabernaculi: qz lūbi carnis et mentis restrin gendū sunt: vt caro a lasciuīs motib' / et cor refrenē a cogita tioneib'. d Hiacynthus aerei et celestis coloris/ mētes eoz q toto desiderio celestia colunt significat. Purpura sanguinei coloris/ et de cōchiliozū sanguine deuota deo corda figurat: et p deo mori parata. e Longitudo corti. etc. Beda. Si ab vno vsqz ad septē oēs in ordine nūeros pleno ordine nu meraueris/ viginti octo cōplebis. Anū enī et duo et tria quat tuor et quinqz et sex et septē/ sūt viginti octo: qz ergo in partib' se ptenarij nūeri viginti octo inueniūt: merito in eo cortina rū longitudo cōtinet: qz fides sanctoz et paciētia virtutū va rietate distincta/ in oībus que agit aut patit: nō humani glo riā fauoris/ sed superne quiet' bñtudinē expectat. hinc est q de cōsumatiōe tabernaculi scribit/ qui de p̄fectione ecclie cantatur: Adorate dñm in atrio sancto eius. Ps. xviii. a. et in templo

Cortine lo/ gitud.

Ca. XXVI

Tabnacu/ lum fit diuersi coloris cortinis: qz vniuer salis ecclia ex mlt' psonis: mlt' ecclisys et virtutib' va rijs. Ecclia i q de' bitar.

Abnacu/ lum vo a

Quia oīs p̄fectio ecclie i sola dei et pri mi dilectiōe q in decalogo leg' cōprehēda ē subsistit: nec est ecclie mēbra q nō diligit per quē edificat et in quib' .i. deū et electos eius fideiū mētes. b Decore virtutū. vñ Apoc. xix. b. Bysinū enī iustificatiōes scōz sūt. et Proverb. xii. c. Bysus et pur pura indumētū ei'. qz enī de terra orit: sed lōgo exercitio gramineū pdit: et cādidū co/ lore recipit: significat corpa castitat' decore nitida. de quib' dicit: Rescitis qm mēbra v̄ra templū est sp̄s sancti. j. Corinth. vj. b.

ita fiet. Becē cortinas de bysso et retorta et hiacyntho ac purpura et a amore dei et primi. b Ardēte scōz di lectiōe. c Distinctione virtutū.

cocco bis tincto/ variatas ope plumario facies. Longitudo corti ne vni' hēbit viginti octo cubitoz: a Amplitudo charitatis que etiam inimi cū diligit. b Quia quattuor sunt euāgelioz lātitudō quattuor cubitoz erit. libri in quib' exemplis et verbis christi cha ritas tenēda docet: et quattuor virtutes quaz operatōe exercet. c vnus dñs: vna fides: licet diuerse sint virtutes sanctoz.

Uni' mēsure fiet vniuersa tēto/ a Sancti veter' testamēti. b In erectiōe tabernaculi vt vnū operimētū fiat.

ria. Quinqz cortine sibi iungēt e

Glosa ordi.

et in templo eius oēs dicēt gloriā: qz in hoc p̄fectio est pegrinatōis ecclie: vt p fidē et opa bona ad requiē tendat.

Unius mēsure etc. Bed. Esti variate pictura cortine differēbat/ vna tñ erat oēs longitudinis et latitudinis mēsure tēperate: qz est donatiōes ha/ bēt electi differētes: vnus tñ dñs/ vna fides/ vnū baptisma/ vnus deus et pa ter omniū. c Quinqz cortine etc. Beda: Narrat iosephus q tabule te/ stamenti

Nico. de lyra

Abnacu/ lum etc. Descrip't' his que erāt intra tabernaculū. hic descri/ bit ipm tabernaculū. et pmo qstū ad ei' operimētū vel tectū: scōdo qstū ad parie tes. ibi: Facies et ta. stan. tertio qstū ad vela. ibi: Facies et ve. Operimētū aut tabernaculi qdruplex erat. p̄rimūz erat de cortinis fact' ex quattuor colorib' et qstū ad h' dicit: Cortinas de bys. etc. sequit: b Variatas. florib' et pi cturis ibi factis. c Opere plu. etc. qz ille picture erāt facte cū acu in corti nis. fm Aug. in heb. habet: Ope ar/ tis. et dicit hebrei q illa varietas erat facta p texturā sic et cortine. d Uni us mē. etc. id est cortine p̄dicte: qz ex illis opiebāt tabernaculū p modū ten/ torij. e Quinqz cortine sibi iū/ genē mutuo. p futurā: ita q ille qnqz cortine faciebāt vnam cortinā magnaz longitudis. xviii. cubitoz et latitudis xx. cubitoz: et alie quinqz cortine sūt.

Diuisio

Moraliter. a Tabernaculum vo ita fiet. Per tabernaculum signi ficat ecclia que est tabernaculus dei. Diuis autē tabernaculi primo descri/ buntur operimenta que fuerūt quattuor: scilicet cortine / saga/ pelles rubricate / et desuper pelles hiacynthine. Per hec ope/ rimenta que protegebant interiora tabernaculi ab intempe/ rie aeris significant defensores ecclie/ qui sunt in quadrupli/ ci genere. Nam ecclia cōtra hereticos defenditur per docto/ res / qui per cortinas significant que facte fuerūt de quattuor coloribus: scilicet + De bysso retorta. per byssum que est genus lini candidissimi castitas figurat. per hoc autem q dicitur retorta: repressio carnis intelligit. Propter quod paulus doctor gentiū dicebat. j. Corinth. ix. d. Castigo corp' meū / et in seruitutē redigo: ne forte cum alijs p̄dicauerim / ipse reprobus efficiar. + Et hiacyntho. qui est coloris celestis. p̄ter qd significat meditationē celestīū. Phil. iij. d. M̄ra ergo cōuersa tio in celis est. + Ac purpura. p quā significat desiderijz martyrij vel saltem meditatio christi passi. j. Corinth. ij. a. Non iudicāui me aliquid scire inter vos nisi tñ iesum et hunc cruci/ fixum. c Cocco bis tincto. per quem significat gemina charitas: scilicet dei et primi. Gregorius Homel. xxxij. Qui charitatem erga alterū non habet: predicationis officium nul/ latenus suscipere debet. Nec autem quattuor esse debēt in do ctoribus ecclie qui sunt eius contra hereticos defensores. Contra tyrannos vero defensores ecclie sunt martyres: quozū aliqui pro defensione fidei mortem sustinent corporalē: et isti figurant per pelles rubricatas. aliqui vero sustinent ser/ uitutem / que est mors ciuilis: et isti figurant per saga cilicina que sunt aspera: et per hoc significat duritia seruitutis. aliqui vero exilium / et isti figurant per pelles hiacynthinas que sunt coloris celestis. nam qui de terrena patria sunt expulsi/ debent celestem patriam meditari.

Moralit'

* Facies et tabu.

stamenti ita fuerint decalogo legis scripte: vt vtraque tabula ptineret quia verba. An z cortine decem q pulchritudine ta bernaculi iuste complebant: ita tpe pgruo distigebant: vt qnq in vtraque pte simul pmaneret: vt hec intuetes ministri scdoy cu pplo admonerent sp observade legis: q dece sbis in dua

Dysstice

p vtraque distincta. Beda. Vel po res quiqs q fronte z pma tabernaculi pte ptegebant vel faciebant: antiquu dei pplm signauerunt: q decreta legis in sa crameto circuncisionis hostiaz z cerimoniaz p m lraz legis i plebat. Sequentes vo quiqs q posteriora tegebant: vel faciebant nos designauerunt: q post aduetu dni sacra legis spualit ipo reuelate seruamus. Oes cortine vnus opis: z eidem depicte colorib: sz qne sibi diuicte: qz oes vtriusqz testameti cultores in vnu deu credebant: z vni pietatis z castitatis opibus seruiebant: sed in celebratioe sacroy suas vterqz ppls ptes agebat. Na passiois sacrm: p qua vtriqz redempti sumus: illi i carne z sanguine victimaz: nos in oblatioe panis z vini celebram. Alii veturam natiuitate passionis/ resurreccioez credebant: z pfitebant. Nos ia facta/ nec vltim facieda. Sz cur tabernaculu erigebat: oes ad inuice cortine necebant: qz cu vni uerla ecclie pulchritudo ab initio vsqz ad fine seculi ppedit: qsi vna dece cortinaz pnerione tabernaculu decorat. a Anfulas hiacynthinas in zc.

Ansfas Anagogi.

Beda. Anful hiacynthinis cortine in uice copulant: cu spes supne btitudis vnita oim sanctorz corda vna deuotio/ ne piugit/ q anfula apte dicunt: qz no solu in laterib: sz etia in summitatib. i. in extremis aguloz terminis fiebant: qz no tm vita z opa sanctorz coi ad pfecti onem itinere recte intetiois pperat: sed initiu bone puerlatiois qd p pfectione fidei z sacroy celestiu pceptione gerit: no ab inuice diuersum: sz pari veritatis gra oes hnt pnerum terminu hu vite eiusdem spei: cu ita oculos in morte claudit: vt pcepto pns viaticu mystery celestis citi ad vera vita veturos: z ea se ppetuo masureos pfidit. Beda. Preceptu est qz fieri simbras p agulos pallioz z vittas hiacynthias: qz electi q deu videre desiderat: ita se opib iusticie induit/ vt no ab hoib: sz a deo mercede reqrat. An ibi addit: qs cu vi derint recordent madatoz dei: ne sequant cogitatioes suas zc. Cortine qz hiacynthinis pucte anful: vt viderint recoz dent madatoz celestiu: z nos ita legetes nouerimus: qz h vi uetes filij pmissiois etne tpiibus z locz distamus: sz in celesti patria a qtuor veteris collecti: idiuuibili societate piugemur. b Quinqgenas asulas zc. Beda. In qnqgesimo an no. i. iubileo. i. dimittete vel initiato: fm lege ois ppls ab oi labore terre qsecebat: z oium soluebant debita. In nouo qz testameto spussancti gra die ptecoltes in qnqgesimo dnice resurrectiois. i. die/ in aplos venit: z initia ecclie suo aduetu psecrauit. In h g numero/ vel gra spussancti/ vl future gaudiu btitudinis ad qua p eundem spm puenit: z in cui pceptioe ve racie qseceit z gaudet recte figurat. Beda. Quinqginta ansulas hnt cortine: qz dono spussancti agit vt i societate pa/ cis qd e vinculu pfectois sibinuice copulens electi: future qz spes z mcoria societate/ z pacis q in hac vita habet tpiibus vl locis discretos vna sac pietate p cordes. Beda. Cortine in vtraque pte hnt ansulas: vt pprias sibi vtrinqz cortinas sin gule qsi extelhis hinc de brachijs amplectant: qz necesse e vt fi/ deles q nos i christo pcecerunt: z q secuti sut obuuis pietate/ vl nis amplectant: z q nos erudiebant in christo: z qs erudiuim: vno oes in christo veneremur affectu. Sic em ad facie crea/ toris debem bn viuendo pperare: vt currente nobiscu no dese ramus pprimu/ sz vna puenire studeam: qz z cortine singule ita p admicula tabulaz ad supio: a ascendeat: ita itus z in su perio: a vario picture flore fulgebat: vt no eas q secu i altu ferebant: vl in alto posite fulgebant cortinas defereret. Sic g pficietes nobiscu in oi seruitio fideles no deseram: sz digna veneratioe tra

Cortina

a Tcti noui testameti. b T eade pietate z mutuo: z alie quinqs nexu sili co castitate. a T hiacynthia aerij coloris cele/ a herebut. Anfulas hiacynthias a stia significat. a T vita coi z opatoe scdoy. b T qz terminu vite tpalis hemus oes eius de spei certitudine coez tenemus. in laterib ac summitatib facies cortinaz vt possint iuice copula a T pp gra spussancti: vel gaudiu qetis future ad quam tendunt. b T vel ansas. c T ad eos q nos pcecerunt vl secutori sut. b ri. Quinqgenas ansulas cortina habebit in vtraque pte/ ita inser/ a T cu iusti p cordi xtuu mltitudine vl cha/ tas/ vt ansa co tra ansam veniat: ritate iugunt. T qz xtuos scdoy sibi co/ gruut vt casti cu casti: misericordes cu miseri c z altera alteri possint aptari. Faci/ cordib. a T ppetua claritate z clara ppe/ tuitate sume qetis insinuat circuli aureis: qz circuli nec initiu nec finis inuenit. es z quinqginta circulos au/ reos quibus cortinaz vela iun/ c vt saluati ispiratioe ex oibus scis vna genda sunt vt vnum tabernacu/ d fiat ecclesia. a T Rectores qbus ab im/ bze z calore defendunt cortine. T Quia humiliter peccatores pfitent. d lum fiat. Facies z saga cilicina e

veneratioe tractem. Ansa g z ansaz venit/ vt alteri apte/ alte ra: cu iusti p cordi stutu qlitate federant. c Facies z qu/ quaginta cir. au. zc. Beda. Hoc plenius explicat cu dr: qn quaginta fudit circulos aureos zc. Quinqgenarius requie in spussancto designat. Circulus nec initiu hz nec fine. Auqz cete/ ris metallis claritate pciosius. In qnq ginta g circuli aureis ppetua claritas z clara ppetuitas summe qet/ exprimit. Dordet cortinaz ansas circuli vt vnu ex oibus tabernaculu fiat: cu gla sup/ ni regni fidelium metibus se infundit: vt tali glutino ispiratiois vna ex vtro/ qz pplo: imo ex oibus electis chisti ec/ clesia pficiat. d Facies z saga ci/ licina zc. Beda. Hoc in sequentibus ita repit: fecit z saga vndecim d pilis capraz zc. Saga qbus opif taberna/ culu/ rectores sunt qz industria z labo re decus ecclie ptegit semp z munif: ne vita z fides sanctorz ab heretic/ cor/ rumpat: vel falsoz catholicoz improbi tate fedet: vel vitioz sorde ptaminef: ne inopia tpaliu p tristef. Qui qsto at/ rctius teptationu violencias sustinent z repellunt: tato subdit/ dno libertate ser/ uiedi tribuunt: z qsi itus fulgendi corti/ nis copia pstat: dno qsi saga foris tempe states tolerant. T Saga cilicina: gros/ fas hoim metes significat: que occulto dei iudicio quis dure pferunt: qz ser/ uire curis tpalib no timet: vt teptatoe vctos z pluias portet. Bed. Faci/ es z saga zc.

Circuli aurei

Saga cilicina

Nico. de lyra

a Anfulas hiacynthinas in lateribus ac summitatibus faci/ es cor. zc. Ad est in vno latere vnus illarum cortinaz magnarum: z simili e in vno latere alterius ita q ille due ma gne cortine possent simul iungi p tor/ ques affixas in ansulis predictis: z sic ex illis duabus cortinis magnis fieret

vna maior in duplo habens quadraginta cubitos in longitu/ dine: facta de latitudine decem cortinarum partialiu. quilibet particularis cortina erat quattuor cubitoz de latitudine. deci/ es quattuor sunt quadraginta. z sic longitudo facta est genera lis de latitudine partialium. Vel no variado sententiam potest dici z forte melius q latitudo erat quadraginta cubitoz z lon gitudo. xxviii. Et isto modo de latitudine no fiet logitudo nec eoduerso. z. xxviii. in latitudine fm longitudinem cortinarum partialium. b Facies z quinqginta circulos aur. Isti circuli sunt torques predictae. c Quibus cortinaru vela iungenda sunt. Vela cortinarum dicunt hic ille due magne cortine pdicte que iungebant simul p torques pdictas. d Vt vnum tabernaculum fiat: Ad est vnum operime tum totius tabernaculi. quod sic patet: quia paries tabernacu/ li ab oriente in occidentem erat triginta cubitoz. z paries ab aquilone in meridiem qui faciebat latitudinem tabernaculi erat decem cubitoz z erat a parte occidentis. a parte autem orien/ tali no erat paries sed erat ibi velum loco parietis. Parietes autem tabernaculi habebant decem cubitos in altitudine. z sic patet q linea ptracta a pede parietis tabernaculi z transiens p summitate eiusdem parietis ad summitate alterius parietis oppositi z inde descendens vsqz ad terra erat. xxx. cubitoz: qz q/ libet paries habebat. x. cubitos altitudinis: z spacium int pa rietes erat. x. cubitoz latitudinis: z sic habent. xxx. cubiti. Om nes autem cortine faciebant simul iuncte vnu tentoriu vel cor/ tinu. xl. cubitoz longitudinis: vt pdictu est. z p pseques fm lo/ gitudine ista opiebat tectiu tabernaculi fm longitudinem suaz: qd erat. xxx. cubitoz: z. x. cubiti pdebant retro pariete occide/ tale. z fm latitudinem suam pendebat retro parietes templi la/ terales. ix. cubitis ex vtraque parte: ita q no ptingebat vsqz ad terra spacio vnus cubiti hinc z inde. Scdm experimentum ta/ bernaculi erat de cortinis factis de pilis caprazum: qui filaba tur z terebant. z istud oportorium erat sup cortinas predictas factas de diuersis coloribus. De isto secudo operimeto dicit: e Facies z saga cilicina vndeci. Saga cilicina vocat h D An cortine facte de

Es et saga etc. Cilicium penitentium est. vñ Ps. xxxiii. b. Ego autem cum mihi molesti essent: induer bar cilicio. i. habitu penitentie et humilitatis...

Jaco. 3. a.

Capilli tui sicut grex caprarum etc. Saga est quae sanctos predicatores significat. Cilicina sunt. et. xj. sunt: quae studiosi corda purificant...

Andenarij numerus

Andenarij numerus est: qui in denario significat: quod denarium. i. legem transgreditur: idem denarium septem multiplicata faciunt...

Byssice

Byssice erit mensura etc. Quia una est fides in qua saluatur ecclesia et una vita aeterna ad quam festinat...

a Tunc nec precepta decalogi custodiant: nec apostolica gratia percipiant. b Industria et labor.

a vndecim ad operiendum tectum tabernaculi.

b bernaculi. Longitudo sagi vni.

a Quae decalogi legem in fide sancte trinitatis perficiunt. b Amplitudo sincere charitatis...

habebit triginta cubitos et latitudo.

c do quatuor. Equa erit mensura sagorum omnium.

a Doctores noui testamenti: quae omnia in sex etatibus mundi dicitur vel facta sunt...

seorsum: et sex sibi mutuo copulabuntur.

nis vigintiocto cubitos: latitudinis quattuor: quae simul iuncte et in unum compositum tabernaculum implebantur...

bitos denos: in ascensu autem vel descensu quae est iuxta parietes habebunt cubitos nouenos. Sicque fit ut summities cortinarum terram tangere non possit...

bede. Saga tricenosa habet cubitos longitudo: quatuordecim latitudo: et quae vndecim erant: iuncta in unum per latera...

ter parietes: denosque ascensionis vel descensionis in utroque latere: et sic per ait: quae cubitus ex una parte pederet: alter ex altera...

Nico. de lyra

Longitudo sagi etc. et sic erant longiores duobus cubitis quam cortine facte varij coloribus...

Sone vrant. Sz qz inē pdicatores illi maris honore digni sūt/
 qui excepto q officio pdicatiois r p ploy regimini deseruūt:
 r p christo sanguinē fundūt/recte subdit: **Facies r opimētū**
 aliud tecto rē. a **Sextū sagū in frōte rē.** **D**ystice dō
 in frōte tecti sextū sagū duplicat: cū oēs q scāz intrāt eccliam

tra fide r sacro dñice passiois inicianz:
 vt huius qz imitatioe semp sibi viuen/
 dū esse intelligāt: qsi em in ingressu se/
 ptum sagū duplicat: vt dñice passiois
 sacra pleqmur: r exēplis instrumur.
De sacris ait petrus. j. De. j. a. Qui
regenerauit nos in spem viuā p resur
rectionē iesu christi ex mortuis. dicit r
de imitatioe passionis: ibidem. iij. a.
Christo igit passio in carne: r vos ea/
dē cogitatione armamini. b **Faci**
es r quinquaginta ansas in rē.
Beda. vt hec supra in cortinis exposui
mus/ etiā h intelligi pnt: qz. s. recorda
tio supne quietē que quinquagenario so
let exprimi: corda sanctorū adunat vin
culo pacis. Sz qz saga humilitatē sub
limium designant: qui magis suoz me
minisse delictoz q virtutes predicare
cupiunt: r plus de eis quas nondū ha
bent virtutes compūgi/ q de habitis
student gloriari. Quinquagenario an
saz vel fibularū numero compunctiois
eorū humilitas designat. Quinquage
simus em penitētie psalm nō nisi spū
sancto largiente pcedit: r donū venie
penitētibz eius tm gratia inspirante
tribuit. Et bñ quinquaginta anse vel
fibule saga in inuicē nectūt: quia nulla
virtus magis q fidelis humilitas in
vnā charitatis copulā ligat: quia qto
quis infirmiorē se pspicit: tanto auxi
lium pximi quo confortetur inquirt.
c **Eneas rē. Beda. Dñ autem fi**
bule sunt enee de vocali. s. metallo fa
cte: quia magnā vocē habet apud deū
humilis pscientia iustoz. vnde pauper

Decem sagis opiebat tabernaculū: vn/
decimū duplicatum ponebat in fronte: ne
vt vtorum lucerne extinguerent. a **In**
ingressu ecclesie.

ita vt sextū sagum in frōte tecti a
Per pfectionē. s. r imitationē dñice pas
sionis. r cōtra violentiā ventoz. r hu
mitatem compunctionis significat: q spū
sancto largiente pcedit.

duplices. Facies r quinquaginta b
Nulla xpus magis q fidelis humilit
tas in vnā charitatem ligat.

ansas in ora sagi vni: vt pūngi
cū altero queat: r quinquaginta
ansas in ora sagi alteri vt cū al
tero copulet. Facies r quinqu

a **qbus. s. sonus pfectionis r pdicatiois**
significat. b **Magnā vocē apud deum**
habet humilis pscientia iustoz.

ginta fibulas eneas quibus iū
gant anse: vt vnū ex oibus opi
mentū fiat. Qd aut supfuerit in

sagis q parant tecto: id ē vnū sa
a **Medietas sagi in latitudine duo sunt**
cubiti: ex qua medietate opebant postero
ra tabernaculi: id est continaz que pte di
cuntur tabernaculum.

qu qd amplius est: ex medietate f
ei opies posteriora tabernacu

Dauidicus cum anxia
tus esset: r nō in auribus hominū: sed in p̄spectu dei orationē
suā effunderet. Ps. c. j. a. Dñe inquit exaudi orationē meā: r
clamo: meus ad te veniat. d **Quod autem supfuerit**
in sagis rē. Beda. Hec vt plenius intelligant de tota ta
bernaculi positioe disputare necesse ē. Diximus parietes ta
bernaculi que ex tabulis r colūnis p̄stabant: longitudinē ha
buisse triginta cubitoz: latitudinē decem: altitudinē similiē
decē. Si quis ergo vellet domū in altitudine cingere funicu
lo (verbi gratia) a basi tabule vnus meridiani lateris vsqz
ad basim tabule

ad basim tabule que est e regione in latere septentrionali: con/
 stat eundem funiculum triginta cubitoz lōgitudinis esse debe/
 re: vt haberet scz decem cubitos ascensionis in meridiano late
 re parietis. decem alios equalitatis inter parietes. Decem ter
 tios descensionis: in septentrionali pariete. Item si sup longi
 tudinē domus ex

Nico. de lyra

Ita vt sextū sagum in frō
te tecti duplices. Quoniam medietas
eius: id est duo cubiti latitudis vnus
sagi in parte orientali tabernaculi po
nebat replicata: vt capita columnarū
que erāt in introitu tabernaculi tege
tur/ que tenebāt vnum cubitū: r vt ope
rimentū factum de sagis fortius tene
ret sup tabernaculum. Alii autem duo
cubiti erant in parte opposita taberna
culi: vt infra habet: r ideo quod dicit
hic: Et sextum sagum in frōte tecti du
plices. r quod postea subdit: Ex medi
etate eius operies tabernaculi posteri
ora. nō est intelligendū de eodem sago
in numero: quia idē sagum numero nō
poterat esse in fronte tabernaculi r in
posteriori pte eius: sed intelligendū est
p equiualentiā: quia ex oibus sagis fie
bat vnū operimētū tabernaculi r duo
cubiti. pmi sagi erāt in fronte taberna
culi r duo cubiti vltimi sagi erāt in po
steriori pte tabernaculi: r isti quattuor
cubiti diuersoz sagoz equipabant vni
sago integro. b **Facies r quinq**
ginta ansas rē. Quia ista duo ma
gna saga iūgebant simul p ansas r toz
ques eneas: sicut de alijs cortinis p̄di
ctū est. c **Ut vnus ex omnibus**
operimentum fiat. Quia p talē cō
iunctionem fiebat vnum operimentū
totius tabernaculi. d **Quod aut**
supfuerit in sagis que parant
supfuerit in sagis que parant

tecto: Id est ad tegendum tabernaculum. e **Id est vnus**
sagum quod amplius est: Sz vltra numerum cortinarū
factarum de varijs coloribus: de quibus predictum est q erāt
tm decem. r de sagis dictum est q erant vndecim: r de illo vn
decim ostendit quid debeat fieri dicens: f **Ex medietate**
eius operies posteriora tabernaculi. Quia pendebat
retro parietem occidentalem duobus cubitis vltra operimen
tum p̄imum de cortinis variatis: r duo cubiti erant replicati
in fronte tabernaculi: vt iam dictum est. r isti quattuor cubiti
faciunt sagum integrum per equipollentiam: vt dictum est.
*** Et cubitus ex vna**

Et tunc domus extendat funiculus. i. a basibus columnarum sursum: et per longitudinem totius domus ad occidentalem partem: et deinde ad basibus eius deorsum: habebit funiculus cubitos longitudinis quinquaginta. x. s. ascensionis iuxta columnas: triginta equalitatis secundum longitudinem domus: decem rursus descensionis iuxta orientalis partem: et tabulas. a. Et cubitum. Quia cortinas in uno cubito transibant saga ab australi latere domus: altero a septentrionali: ideoque ad terram perveniebant: quod hec triginta cubitos longitudinis ille duos minus habebat. b. Facies et operimentum. Saga. Primum erat operimentum cortinarum ex bysso/purpura et cocco. Secundum sagorum undecim. Tertium ex rubricatis. i. partibus pellibus arietum: postremum erat hiacynthinarum pellium. Cortine autem ita operiebantur ut ad latera descenderent: ad terram tamen non pertingerent. Saga autem tectum et latera operiebant: et ad terram pertingebant. pelles vero rubricate vel hiacynthine tectum tamen operiebant: nec ad latera declinabant. c. De pellibus arie. Bed. Arietes sunt doctores gregum ducunt. vñ Ps. xviii. a. Afferte domino filii dei: afferte. et. quasi o angeli huic officio participati: afferte domino in celos imitatores apostolorum. Hinc quod sexta mansio populi de egypto egressi helim. i. arietes nominantur: quod erant. r. fontes et septuaginta palme: ut scilicet nocte et specie figuram apostolorum teneret. d. Rubricatis. Bed. Rubricatis pelles arietum ad operiendum tectum tabernaculi: cum apostoli et apostolici viri usque ad martyrium donec non desinunt: ut tunc subiectos a temptationum piculis protegant: dum persecutionem usque ad mortem patienter pro iusticia: et operiunt tabernaculum pelles arietum rubricate: et a tempestatibus defendunt: cum predicatores exemplo passionis et patie corda infirmorum ne iter periculis deficiant muniant. e. De hiacynthinis pellibus. Bed. Hiacynthus celestis coloris/pellis mortui aialis per idem cium. Per pelles hiacynthinas exprimitur eorum quod mortificati: illecebris carnis celestis vitam gerunt in terra: et iter homines possunt angelicam puritatem imitari: quod neque nubet neque nubet. Dat. xvij. c. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt co. virgini. i. et. Apoc. xiiij. a. Hic sunt qui pelles hiacynthine superimunt tenent locum: et color celestis celo primus: ut virginales choros spirituali vicinia agnoscantur et hymnorum laudes dei designentur cataturi. Bñ autem de velis cortinarum et sagorum dicitur: quod si in alto posita ad terram de missa pedent: quibus cortine usque ad terram non pervenerit. Coluntur quod et tabule in altum erecte: bases in altum positas habebant. De rubricatis vero et hiacynthinis pellibus quod in alto tectum operiri dicitur: scilicet non quod ad terram desceat: quod virtutem ceteris spiritibus cum his qui in terra sunt aliquid communitatem: certamen vero martyrum et decem dignitatem a terrenis suspensum/ciuitatibus supernis est constitutum. Martyr enim in tormentis posuit: omnia mundana et ipsum mundum relinquit: et ad videndum mundum conditorum et qui ultra mundum sunt gaudia pervenire desiderat. Celibes quod dum communitatem legem qua dicitur. Bed. j. c. Crescite et multiplicamini et re. ter. intuitu maioris primus transcedunt: aliorum ceteri fidelibus et ipso mundo: sed eligunt dum hi empti sunt ex omnibus primis: deo et agnor: quod latine recte regines/qui virtute insignes: vel celibes qui in celo beati nominantur. i. celi vitam imitantes. f. De lignis se. Bed. De tabule apostolorum et successores per quod sermo ne ecclesia dilatata est significat. Latitudo est dilatatio fidei et sacramentorum eius: quod per iudeam tamen nota. Quis in latitudine tabularum dilatatio cordis scilicet possit intelligi: quod mundum despiciunt ad celestia perceda accessi: et amicos in deo: et inimicos diligunt per deum: vñ. ii. Co. vi. c. De non in per ad vos o chorinthii: cor non dilatatum est. De illa quod dicit paulus quod ad presertim tabernaculi id est ecclesie uti solebat: ita ut ab hierusalem per circuitum usque ad iherosolimam implerem euangelium christi. Facte autem sunt tabule de lignis sethim. i. spinarum quod curas seculi/delicias/voluptates/vl etiam perditiones per se significat: vñ Pro. xvij. b. Spine nascuntur in manu temulentum. i. peccata in operibus stulti: quod predicatores a peccationibus vitiorum se expurgare: et omnium mundi curis ac delectationibus exuere studuerunt: ut libera mente in amore dei et primi dilatari et ad predicandum verbum longe lateque possent discurrere: recte dicitur: quod lignis spinarum tabule tabernaculi facte sunt. s. quod omnes aculeos spinosos expurant: et solo candore nitent. Sancti enim in peccato pme

Disto.

Bystice

Allego.

Doralis

Bystice

li: et cubitum ex vna parte pedebit: et alter ex altera quod plus est in sagorum longitudine: vtrumque latus tabernaculi protegēs. Facies et operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

bernaculi protegēs. Facies et operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

riamentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

riamentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

riamentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

riamentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursus aliud operimentum de hiacynthinis pellibus. Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis se-

Et cubi. ex vna parte pe. et. Ad intellectum huius vite quod intricata est consideranda / quod sicut dicitur e saga particularia erant longiora cortinis variis duobus cubitis. In opimento autem totali facto ex omnibus cortinis variat: longitudo illius operimenti erat ex latitudinibus cortinarum simul iunctis. Et eodem modo dicendum de totali opimento facto ex omnibus sagis. et ideo quod illa duo opimenta erant extensa super totum tabernaculum / longitudo cortinarum partialium transibat ex transversa tabernaculi: et sic distabat a terra uno cubito in latere australi: et alio cubito in latere aquilonari: et per consequens longitudo sagorum partialium quod erat maior duobus cubitis attingebatur usque ad terram pedes in vtroque latere tabernaculi uno cubito ultra cortinas: et sic est quod dicitur: Et cubitum sagis sagi. b. Ex vna parte pedes. i. ultra cortinas. c. Et alter. i. cubitum sagi. d. Et altera. i. parte tabernaculi pedebit. e. Qui plus est in sagorum longitudine. i. quod excedit longitudinem cortinarum ex vtraque parte: et sic sunt duo cubiti sagorum pedetes ad terram ultra cortinas. vnus ex vna parte tabernaculi: et alter ex altera: et sic est quod dicitur: f. Vtrumque latus tabernaculi protegēs. et predicta pariter in figura sunt ad coniunctionem cortinarum et sagorum. Modus autem operiendi tabernaculum non potest in plano figurari: sed de facili imaginari potest. Figuras cortinarum videas in alio latere. g. Facies et operimentum aliud tecto de pellibus et dicitur aliqui doctores quod ista duo operimenta de pellibus erant tamen

modo super tectum tabernaculi: alij autem dicunt et probabilius ut videtur / quod descenderent ad terram: non solum in tribus partibus tabernaculi sicut cortine et saga que non operiebant frontem tabernaculi: ut patet ex supradictis: sed ista de pellibus pendebat ante velum quod erat in introitu tabernaculi: ut dicit Josephus. ad hoc enim erant ut repellerent vim imbrium et ventorum: et ideo erant necessaria ut videret: non solum super tectum tabernaculi: sed etiam in lateribus circumquaque. Sciendum etiam quod ista operimenta de sagis et pellibus erant fortiter affixa terre cum funibus et paxillis ne a ventis et imbribus mouerentur. h. Facies et tabulas. Hic pariter describitur tabernaculum quod ad eius parietes qui erant de tabulis sursum erectis: et in latere aquilonari erant viginti tabule quarum quilibet habebat decem cubitos longitudinis et cubitum et dimidium latitudinis: et ideo erecte sursum vna iuxta aliam faciebant parietem decem cubitorum altitudinis et xxx. cubitorum longitudinis: spissitudo autem huius parietis erat eadem cum spissitudine tabularum: quod non exprimitur in textu: et id varie hic dicitur doctores. Dicit Ra. Sa. quod spissitudo tabularum erat vni cubiti: sed hoc non videtur verum quia essent nimis ponderose ad portandum de loco ad locum et ad erigendum super bases et ad standum ibi: quod pro pondus possent de facili a basibus declinare. Item si hoc esset verum latitudo tecti esset. xij. cubitorum: et cortine in lateribus tabernaculi distarent a terra duobus cubitis: cuius contrarium ipse dicit. s. quod vno cubito tamen distabant: et tamen quattuor digitos: et sic paries aquilonaris erat spissitudinis quattuor digitos: paries autem australis consimilis erat per omnem modum in longitudine latitudine et spissitudine: paries autem occidentalis habebat decem cubitos in altitudine sicut predictes: et quattuor digitos in spissitudine: in longitudine vero habebat decem cubitos secundum latitudinem interioris templi: et cum hoc habebat quattuor digitos in longitudine ut cum parietibus aquilonari et australi iungeret in angulo rector: et ideo in pariete occidentali erant tamen octo tabule sex habentes quilibet in latitudine cubitum et dimidium: et sic faciebant parietem longitudinis nouem cubitorum: alie vero due tabule habebant latitudinis dimidium cubitum et quattuor digitos: et erant iste due tabule in pariete occidentali hinc et inde: vbi iungebantur cum parietibus tabernaculi lateribus: ita quod quilibet clauderet dimidium cubitum et residuum latitudinis quod erat quattuor digitorum iungebat cum pariete laterali hinc et inde: ad

Et facies et tabula. Hic secundo agitur de lateribus tabernaculi quod fuerunt de tabulis stantibus sub opimento predicto: et per eas significatur fideles simplices in fide stantes sub disciplina doctorum et patrum: et tertia martyrum.

Doralis

Actio pme pvaricatiōis cōcepti z nati sunt: ad q̄s etiā general
 dānatio illa ptinet: **Gen. iij. c.** Terra tua spinas z tribulos
 germiabit tibi. **Sz** christi ḡra spinis pctōz exuti / digno p̄tu-
 tū exercitio i structurā dom̄ s̄r aprati. Quia ip̄tribilia / can-
 doze eximia / leuia: nō multū ab alba sp̄ia nisi magnitudie di-
 stātia: q̄ difficile iueniunt nisi in terrā
 arabie: vbi factū ē tabnaculū: nec trās/
 latū ē nomē hebreū: qz vir apud alios
 iuenit hoc lignū. a **Singule de-**
nos cubitos. Beda. **Debat in lōgi-**
tudine in latitudine cubitū ac semissem. In
 lōgitudine p̄o altitudo est: q̄. x. cubitos
 hēbat: qz doctores p̄ ob̄suātiā decalo-
 gi ad p̄fectionē tēdūt: p̄ denario diu-
 no i vinea christi laborātes: ideo. s. do-
 ctie iustitēs vt imaginē sui p̄ditoris
 z regis / quā adā peccāte p̄diderūt / re-
 staurēt: z nomē ei⁹ qd̄ peccādo amise-
 rūt / recte viuēdo recipiāt. Solet em̄ in
 denario regl̄ nomē z imago cōtineri.
 denari⁹ qz ex eo d̄r qd̄ decē numis cō-
 plet: z nra b̄ritudo dilectiōe dei z p̄ri-
 mi p̄ficiē. **De** em̄ ternario sepe nūero
 p̄p̄t ea q̄ ipe est trinitatē figurat. **De**
 septenario: qz corp⁹ h̄z ex q̄ttuor elemē-
 tis. **Hic** p̄o substantia triplici solet i scri-
 ptura distātia cōp̄hēdi. hinc ē q̄ deū di-
 ligere toto corde / tota aīa / tota p̄tute p̄-
 cipimur. **Decē** ḡ tabule cubitos h̄nt al-
 titudis: qz rectoris ecclie hac intētiōe
 deo seruiūt: vt ip̄m in efnū videre me-
 reant: z ad h̄ auditores p̄bo z ope p̄-
 uocare: q̄si suspēdere p̄tēdūt. **De** tabu-
 le singulos cubitos z semissem in latitu-
 dine hēbat: plen⁹ cubit⁹ p̄fectiōez ope-
 ris: dimidi⁹ inchoationē diuīe cogniti-
 onis oñdit: qz iusti p̄fecte elemosynis
 orōnib⁹ z ieiunijs z h̄mōi p̄nt operā da-
 re. deū em̄ interi fide coḡscim⁹: s̄z ple-
 nā ei⁹ cognitionē in futuro speram⁹. vñ **Joh. xvij. a.** **Decē** ē vi-
 ta efnā: vt coḡscāt te solū vey deū zc. **Et** alibi. **i. Cor. xij. c.**
Ex pte em̄ coḡscim⁹: z ex pte p̄pham⁹. **Nō** ait ex pte labora-
 mus z ex pte p̄dicam⁹. **Implebit** autē cubitus dñs p̄mittēte:
Ps. xc. b. **Eripia** eū z gl̄ificabo eū: z oñdā illi salutare meū.
In laterib⁹ zc. Beda. **Incastrature** in laterib⁹ tabularū
 hūilitatē significat in mentib⁹ iustoz: p̄ quā maxie sibi fraena
 charitate iugant: dū em̄ corde p̄trito z hūiliato receptaculū
 in se p̄p̄oz dilectiōi parāt: z se diligēdos pietate z deuotiōe
 exhibēt: q̄si oēs tabule tabernaculi in alterutrū p̄ incastratu-
 re nexū copulant. **Erecto** qd̄ tabernaculo z regulari orōdia
 ta ante cōpage tabularū: figura incastrature nō cernit: s̄z q̄ta
 p̄tute tabulas adunauerit: pariet⁹ stabilitas oñdit: qz hūmi-
 litas sanctorū q̄ sibi foris federant videri nō pōt: s̄z ex statu ec-
 clestie pacatissimo qd̄ intus opef̄ p̄t. p̄ quā disp̄sationē diuī
 ne gr̄e agit: vt nos eos q̄ in p̄ncipio seculi fuerūt fideles / sin-
 cere diligam⁹: sic illos q̄s in p̄nti videm⁹ / sinu amoris suscipi-
 mus: z nos ab ill⁹ suscipi credim⁹. **Quax** viginti zc.
 Beda. **Quāta** fuerit lōgitudine tabernaculi nō exp̄unit sp̄ali-
 ter: s̄z ex eo iuenit q̄ parietes viginti tabul cōpacti sunt: q̄ sin-
 guli singulos cubitos z semissem latitudinē h̄nt. viginti em̄
 cubiti z vigies semis cubiti trigita faciūt: quā fuisse taberna-
 culi lōgitudinē **Joseph⁹** scribit. **Vñ** autē h̄ nūero tabernaculi
 lōgitudō cōp̄hēdit: qz tres sunt p̄tutes in q̄bus p̄ncipalit̄
 ecclie p̄fectio p̄sistit / fides / spes / charitas: q̄ p̄ decē multiplicā-
 tur: vt tricenari⁹ ipeat: dū p̄tutib⁹ mētis opa iugunt: q̄ deca-
 logo p̄tinent: ne quis sibi virtutes sine ope putet sufficere.
Quibus q̄draginta bases zc. Beda. **Bases** q̄bus
 tabule sustentabant: p̄ba sunt z libri legl̄ z p̄phaz: q̄bus apli
 z euāgeliste q̄ scribere z p̄dicare volebāt: vera esse z diuīa p̄-
 babant. vnde **Tūc** adimpletū est quod dictum est per p̄phe-
 tas. **Et** alibi. **Hoc** autem totū factū est vt adimplerent scri-
 pturē p̄phetarū. **Et** pet⁹ ait. **ii. Pet. i. d.** **Habem⁹** firmiorē
 p̄pheticū sermonē. **Beda. Greg⁹.** **Per** tabularū bases ar-
 gēteas ordo p̄phaz significat: q̄ dū p̄mi de dñi incarnatiōe lo-
 cuti sunt: q̄si bases a fundamēto surrexerūt: z suppositē fabri-
 ce pōdera sustinuerūt: z tabulas. i. aplicā p̄dicationē in mūdo
 dilatātā: q̄si firmi z fusiles sustinēt: qz ap̄loz vita p̄dicatione
 eoz instruit: z auctoritate solidat. **Quā** bases bine p̄iūcte sin-
 gulis tabulis

gulis tabulis supponunt: quia dum p̄phete in verbis suis de
 christi incarnatione concordant: sequentes p̄dicatores edificāt
 vt quo a semetip̄is non discrepant: illos robustius figant. **Sz**
 argento fundi iubent. argenti em̄ claritas ex vsu seruat: sine
 vlu in nigredinē vertit. p̄phetaz p̄o dicta ante christi aduen-
 tum in vsus spiritualis intelligētie nō
 erant dum cōspici p̄ obscuritatē nō po-
 terant: z ideo quasi nigra p̄manebāt.
 sed postq̄ christus veniēs ea ante ocu-
 los nostros incarnationis manu tergit:
 quicquid luc⁹ in eis latebat claruit: sen-
 susq̄ patrū p̄cedentiū in vsu dedit: qz
 verba rebus exposuit. **Beda. Be-**
ne singulis tabulis bine bases suppo-
 nunt: vt cōsensus p̄pheticē attestatio-
 nis in omnibus que apostoli dixerē mō-
 stref. **Uel** bine p̄ duos angulos subij-
 ciunt: vt bene suffultis angulis tota re-
 cte possit consistere tabula: quia omnis
 apostolici z euangelici sermonis in p̄-
 pheticis libris initiū p̄signat: z finis
 omnis apostolorū z successorū vita ab
 initio fidei vsq̄ ad finē vite p̄ntis my-
 stic⁹ veteri testamēti inserta ē tabulis.
In latere qz

Dyslice

thim / que singlę denos cubitos
 in lōgitudine habeāt: z in latitu-
 dine singulos ac semissem. **In**
 onis. a **In** p̄spis z i aduersis iura iuola-
 ta charitatē vt maiores z minores q̄ nos in
 christo p̄cesserūt vel secuti sunt vlnis z eis/
 dem charitatis b̄zachijs tenentes ad p̄fecti-
 onis fastigia tendamus.

lateribus tabule dūe incastratu-
 re fient / quibus tabula alteri ta-
 bule connectat. **Atqz** in hūc mo-
 dum cunctę tabule parabūtur.

Quax viginti erūt in latere meri-
 diano / qd̄ vergit ad austrū: q̄b⁹
 a **Quax** viginti erūt in latere meri-
 diano / qd̄ vergit ad austrū: q̄b⁹
 a **Quax** viginti erūt in latere meri-
 diano / qd̄ vergit ad austrū: q̄b⁹

Nico. de lyra

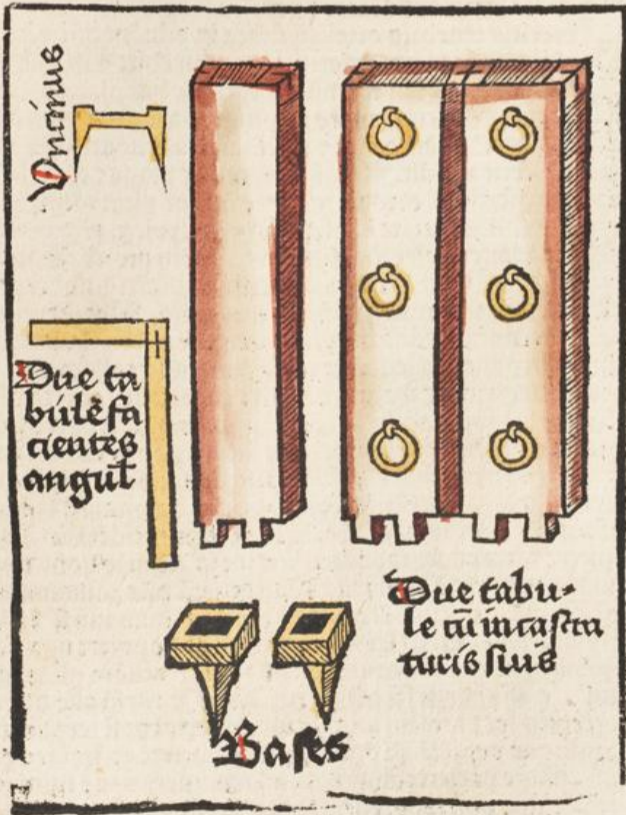
anguluz rectum p̄ modū p̄tractum
 in margine. **Sequitur** figura p̄o ta-
 bulis z basibus terre infigēdis. **Et** de
 istis duabus tabulis facit specialē men-
 tionem post alias cum dicit:

Quibus quoz
 tiētia martyz. **Bine** bases
 singulis tabulis. **Et** iste bases fue-
 runt argēteę vt dicit in textu. per hoc
 autē designat q̄ fides cuiuslibet christia-
 ni innitit testamēto nouo z veteri qua
 si duabus basibus argēteis. **Unde** di-

Doralit

citur **Ps. xj. b.** **Eloquia** dñi eloquia casta: argētū igne exami-
 natū zc. **Quo** p̄o testamēta sunt eloquia diuina. **Iste** p̄o tabu-
 le iūcte fuerūt sup̄ius vncinis: p̄ quā iuncturā significat chari-
 tas dei: z i medio iūcte fuerūt vestib⁹ z anul⁹: p̄ qd̄ significat cha-
 ritas p̄p̄mi: hac ei duplici charitate debēt fideles ad iūctē p̄iū-
 gi. **Facies** z velū

Doralit

In latere qz scdo r. Be. Lat meridiana qd vergit ad austru antiqua dei plebe significat: qd dudu luce sciencie legz accipies: amore dei seruebat. Latus scdm qd vergit ad aquilonē gētes significat: qd vsq ad tps incarnationis tenebrz / gōze infidelitat: torpebat: de qz vocatiōe dicit: Esa. xliij. a. Dicā

mar. 16. d.

Ibidem Bases βασειω

Dystice

Quasi dicā ppo gētū diu sine fide al gētū: da de filiis tuis q veniāt ad fides mee p fessiois r amoris: r plebi israeli tice q iam mee cognitiois lumie fruit: noli phibere gētes in sorte electionis recipi. b Eligiti tabu. Be. Unū aut numeri r mēsuraz: et facture tabulas vtrūq lat habuit: qz vna et eadez fides spes et charitas vtrūq ppo per aplos pdicat: et ad terrā vterq regni celestz pmissā vocat. De vtroq generale pceptū accipiūt. Eūtes in mūdum vniuersū pdi. euā. omī creat. i. pputio et circūcisiōi. r absq vlla differētia sb / infer: Qui crediderit r baptisat: fue rit: salu erit. c Bine bases. Bas is est fūdamētū a greco / qd est baseio .i. fūdo. p bases pphe significat / quo rū aucte apli r oēs doctores innitunt. Bine at dicunt ppter pcorā ppba / rū qui oēs vniū senserūt. d Ad oc cidentalē r. Be. occidentalē plaga q ad vtrūq parietē suscipies edificū ta / bernaculi psummat impletionem eccle sie in fine mūdi significat: qd fides r opatio vtriusq ppli pseruatura: q / si gemini latitudo parietis ptingit. nū q enī vī an incarnationē defuerunt q ex gētib crederēt: nec vnq de ppo iu deoz pnis dānato aliq desūt fideles. Si qī tū h negare pspūserit / dicam q spūales vtriusq testamēti doctores q pferūt de thesauro suo noua r vetera / vsq ad finē scilicet in ecclia pmanerūt. Be. Ad occidentalē do plarē. Bn i occidentalē plaga tabernaculū psumat q dies claudis: r astra occidūt: ppter obi tū. f. cuiusq electi: vī generalem mūdi terminū. Ei ei qsi sol occidit: q ab hac luce p tenebras trāstorie mort: ad gau dia lucis r vite migrat eterne. Occi dit omni ecclie sol in occidēte: vt veri

in oriete pteritis tenebris oriat cū finita in aduētū dñi vita p / sentis seculi / mox dies vera eternitat: apparebit: r qz iust: cū dño regnātib: reprobi in eternū pereūt. De hac plaga taber / naculi in sequētib: dicit q mare respiciat: mare. f. rubrum in q demersus exercit: pharaonis: r isrl saluat: ad montē sina vbi tabernaculū fecit ascēdit. Respiciat mare hec plaga: cū ecclia post bonoz pfectionē coronata: libere intuet vitia vī impiozū penas quas christo inuāte euasit. Un Esa. lvi. g. Egre dient et videbūt cadauera vīrozū q puaricati sunt in me r. Paris enī fluctus p fūdi turbulēti amarī pctā significat: quib: repro bi male delectati in baratrū pditiōis mergunt. Nec pterun / dū q cū tabernaculū edificaret in sina: mare rubrum habuit ad occasū: et introductū p iesum in terrā pmissiois collocatū in sy lo: in eadē plaga mare magnū habuit: qz facti in hac vita dño seruiētes in se tabernaculū faciētes: supbā impiozū iactātiā q / si cito casurā fixa mēte despiciūt: r in futura patria cū dño posi ti / ppetuā corū penā sine vlla felicitatis minutioe respiciūt: vt maiores ei grates referāt: nō solū p bonis q donauit: s; etiaz p mal a quib: liberauit. Be. Bene plaga occidentalē q ma re respicere dicta est sex tabulis cōstat: qz in senario boni ope ris psummatio notat: qz in illo mūdi ornatū dñs psummauit: in illo hominē in pnciplo creauit. in illo gen: humanū sua pas sione restaurauit. Et qz sex sūt etates scilicet qd: oportet nos bo nis opibus pfici: vt ad requiē eternā r resurrectionis glām p / ueniam. e Et rurū alias du. Be. Rurū alie due ta bule exceptis sex pmiss: in angulū iubenē erigi post tergum ta bernaculi: que veniētē ab oriē tali plaga parietē excipiūt: r oc cidentalē plage parietē cōiungunt ad remuneratiōē future vi te pertinet: que post labores r tēpora huius vite secūra vīsecu tura est diuisa in sabbatimuz. i. requiem animarū post absolu tionem cor

tionē corporū: et gloriā resurrectionis vtrūq ppo cōis nullo fi ne terminādā. f Eruntq sibi cōiuncte r. Be. Quia omnis electozū vita vna fide et charitate ad celestia tēdit: et in vniū finē visionis diuine puenit: in vna voce recti dogma / tis omnis sanctorū pdicatorū sermo cōuenit. Recederet enīz ab inuicē cōpago tabularū: qd si vnus ppba aut aplos dixisset: ali: negaret.

g Duabus qz tabulis r. Be. Angulares tabule tabulis parietūz p omnia sūt cōiuncte: qz future quietis r immortalitatis glā pntis vite puerfa tionē p fidē spem et charitatē firmis si / me cōnexa est: immo stabilis et incōcul sa nostra cōuersatio pdurat: quia futu rā puerfationē credit / sperat r diligit: qz crebro supernoz ciuiū adiutorio ne flatibus turbulentis demonū decidat cōtinet. De autem tabule que pfectio nē boni operis vel futura premia desl gnant: binis singule basibus sustentā tur: quia hec quoq omnia ad cōfirma tiōē euāgelice et apostolice pdicatio nis pphe cōsona voce futura esse pdi xerunt. Dic nō dicit mēsurā basūz: s; Iosephus dicit q quattuor digitis ta bule distabāt a terra: p qd itelligit ba ses quattuor digitorū fuisse. Districte Iosephus scribit q tabernaculū decē cubitos habuit latitudis: r tabule eius mēsurā quattuor digitorū a terra su / spense fuerint: ex quo velle videt itel / ligi / q tate altitudinis fuerit bases ta bularū. Qui rurū de hoc qd pposui mus capitulo: et de vectib: tabularūz ait: posterioris aut parietis nouē cubi tos sex tabule faciebant: quib: cōiun cte sunt due alie tabule ex medio cubi / to secte: quas angulares posuerūt ad istar maiorū tabularū. Singule hō ta bule anulos habēt aureos: p exterio rē frontē eminetes: velut quibūsdam radicibus p ordinē ad inuicē fixos per circūitū respiciētes: et p eos deauratū vectes immisit / vno qz habēte magni tudinē cubitorū quinq: eratq ad con iunctioes tabularū: intrabatq vect: ca put vniuscuiusq in alio vectis capite: velut in modū cocci: ppter tergū parie

ti in lōgitudine postoz: vn: erat ordo p tabulas oēs vadēs q p vncinos vtriusq pariet: latera cōtinebant icāstratiōib: ad inuicē fact: r immissis ad inuicē: qd sic exqstuz est: vt nec a ventis moueret: nec alia causa tabernaculum conturbaret: sed immobile secūra quiete seruetur. b Facies r ve ctes de li. r. Be. Quinq vectes q tablas tabernaculi cō tinēt / sunt quinq libri legis: quozum munimine ecclia ab

Nico. de lyra

g Duab: qz tabu. r. Be. Quia nō erāt tate latitudis si cut alie tabule: s; erāt equal lōgitudis r spissitudis. piate hō tabule in pte inferiori iūgebant vna iuxta aliā p bases q erāt quadrate in pte supiozi r acute iseri: r oblonge vt figerent i tra terrā. In pte aut supiozi qlibet habebat vniū foramē qua dratū vbi intrabāt incastrature tabularū: quas incastraturas Iosephus vocat cardines: r due bases erāt sub qualibet ta / bula cōrespōdentes duab: incastraturis cuiuslibet tabule r eas suscipiētes intra se sicut in margine describit: et qz pdi / cte bases erant fortiter fixe intra terrā r ordinate posite vna post aliā: et p pns tabule eius infixe a pte inferiori erant for / titer cōiuncte. in supiozi hō pte iungebant vncinis / quoz qli bet iūgebat duas tabulas simul intrans summitatē vtriusq tabule. vnde vbi trāslatio nostra habet: Eruntq cōiuncte a deorsum vsq sursum r oēs vna cōpago retinebit. In hebreo habet sic: Erūt cōiuncte sup caput vncino vno: sicut describi tur in margine. Hoc excepto q capita tabularū erant conca uata p m spissitudinē vncinozū / ita q vncini nō excedebant ca pita tabularum sed implebant illā cōcauationē. b Faci es et vectes. Isti aut vectes erāt ad cōiūgēdū tabulas in ter pte supiozē r inferiorē iparū: r ideo in tabul erant anulī

Incastra ture

Vectes

* affixi

oī impulsioe sustēat. z hoc in vtroq; laterē: qz nō solū pōrez dei pplm lra legis erudiuit ad fidē z opa bona. Sz z nos in nouo testamēto deo seruētēs eadē lra spūalī intellecta/ma/ ioris gā dulcedis in pñti ad fidē z pñtū opationē instituit: z in futuro ad spēs ppetue remuneratiōis accēdit. Eiusdē nūc-

* affixi: p q̄s trāsibāt vectes. Erant autē q̄nq; vectes in latere aq̄lonari: z q̄nq; in latere australi: z q̄nq; in occidētali: vt h̄ in textu. z h̄ exponit duplī. Dicit aliq; q; p q̄nq; vectes intelligū/ tur q̄nq; ordies vectū: z sic in q̄libet tabula erāt anulī q̄nq; or- dinate dispositi vt vectes possent p illos recte trāsire. Ra. Sa.

ri vectes ad occidentalē plagā sunt: qz ipaz cōpletionē boni opis q̄n ad futu/ ra p̄mia de carne egredimur. lex nob̄ h̄n̄ intellecta p̄dicat: vt interrogati di/ uiti magister qd̄ boni faciā vt habeam vitā etnā: R̄ndit maḡ bonus Dat thei. xij. c. Si vis ad vitā ingredi/ ser/ ua mādata: nec alia q̄ leḡ mādata s̄b/ didit. a ¶ **Ypsaloz tabulas deaurabis: z fundes in eis rē.** Beda. Tabule deaurate tabernaculi p̄fulgēt cū oīs sermo p̄dicatoz lumē celestī sa/ plētīe z b̄itudinē p̄mōstrat: q̄ p̄pter gl̄iaz claritatē auro: p̄p̄t etnitatē cir/ culo cōpat. vii. ij. Timoth. iij. b. Re/ posita est mihi corona iusticie. Quōz circlos single h̄nt tabule: nō qz quōz p̄tita ē diffictio celestī p̄fīe: sz qz p̄pe/ tua claritas regni illī i genesi i exodo in leuitico i lib. nūeroz/ z eadē i deu/ tero. sc̄pta cōtinēt: z q̄nq; anulī aurei singul tabernaculi tabul erāt infixi: qz corda iustoz multū dilatata p̄ amorē in oib; libr; legis/ nō solū coreptionē ope: sz etiā sup̄ne retributiōis lucē le gūt. b ¶ **Quos opies lamīs rē.** Beda. Lamīs aureis vectes opunt/ cū p̄bis diuīe legis q̄ iuxta lraz fortia vidēt: z ad p̄firmādā vitā fidelīū apra sup̄ior itellectus claritate euāgelica ful gidus inesse mōstrat. Cū em̄ legimus diluuiū ipios deleuisse: noe cū suis in arca seruātū fuisse: p̄tz q; deo diligit iu sticia/ z odio habeat iniquitatē/ p̄ios d̄ rē pratiōe eripit/ z ipios iusta vltiōe pu/ nit: talisq; lectio instar vectū iputribi/ liū tabernaculū dñi p̄tinet: qz mentes fidelīū ab incurso tēptationū p̄munit. Sz vectes lignei lamīs aureis veltū/ tur: cum spūalis intelligētia mysterijs

a ¶ q̄nq; libros moysi: q̄bus mirabilē mu/ nit ecclia. b ¶ ne vacillarēt vi vctoz. **thim quinq; ad p̄tinentas tabu las in vno latere tabernaculi/ z** ¶ p̄pter q̄nq; libros leḡ: q̄bus oibus idē p̄cipit. a ¶ qz nō solū pōrē dei pplm ad si/ dē z opa lex erudiebat: sz etiā nos in nouo testamēto spūaliter intellecta. b ¶ qz ipaz cōpletōez bōi opis q̄n ad futura p̄mia d̄ car ne egredimur: lex nob̄ h̄n̄ intellecta p̄dicat. **quinq; alios in altero/ z eiusdem nūeri ad occidentalē plagā q̄ mit**

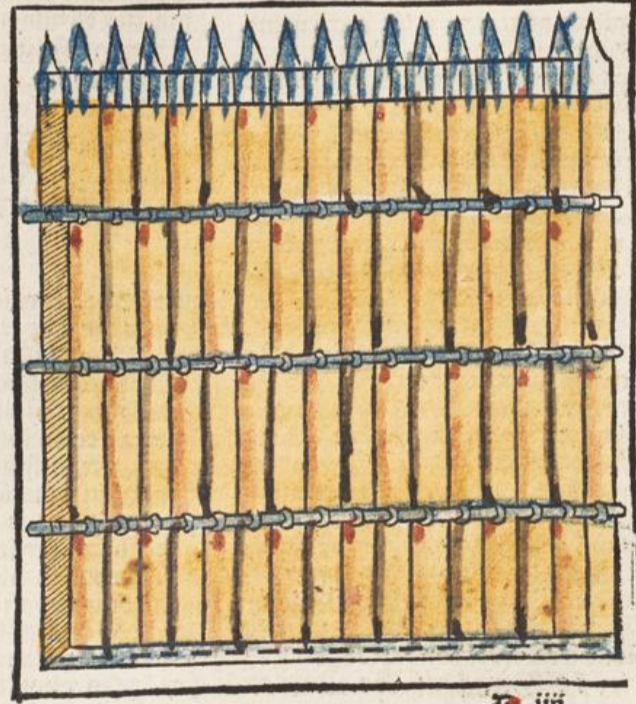
dit q; nō erāt ibi q̄nq; ordies vectū: sz tm̄ tres ordies. z sic in q̄libet tabula erāt tm̄ tres anulī p̄ q̄s vectes trāsibāt: erāt tm̄ tm̄ q̄nq; vectes i q̄libet latē tab/ naculi: qz vect; ille q̄ trāsibat p̄ anulos fixos z i medio tabulaz erat vn̄ z cōti nuus a p̄ncipio pariet; vsq; ad finem. Per anulos d̄o q̄ erāt d̄sus p̄tē orien/ talē sup̄iorē z inferiorē trāsibāt duo ve/ ctes. vn̄ q̄ mittebat p̄ vnā p̄tē pariet;. z alius p̄ p̄tē oppositā z p̄iugebant in medio: ita q; caput vni; vectis strabat caput alter; faciētes vnū vectē p̄tiguū sicut fit i bacul ep̄oz q̄ sūt i plurib; p̄ti/ b; p̄ talē modū p̄iuncti. z sic p̄tz q; i vno pariete erāt q̄nq; vectes: duo sup̄ior; et duo inferior; z vn̄ i medio. Vectes tm̄ q̄ erāt i p̄te occidētali erāt breuiores alijs: qz paries ille hēbat tm̄ decē cubitos z octo digitos i lōgitudine: z sic vect; me/ di; hēbat tm̄ decē cubitos z octo digi/ tos lōgitudis: duo autē sup̄iores q̄nq; cubitos z q̄ttuo; digitos: z inferiores s̄llr. Sc̄dū at q; anulī p̄dicti z vectes erāt in exteriorē p̄te tabnaculi z vectes vni; pariet; p̄iugebant cū vectib; alte/ rius pariet; in augulo cōi vtriq; parie/ ti cū fortib; vncinis vt tabernaculū fir/ miter staret i impulsuz ventoz. ¶ Ad maiorē autē itellectū describit h̄ vnus paries tabnaculi p̄ quē p̄nt faciliē ima ginari aliū duo. nō em̄ p̄t totū tabna culū s̄ll; put erat erectū i plāo figurari. a ¶ **Facies z velū rē.** Dic describit tabernaculū q̄tum ad vela q̄ erāt duo. vnū erat diuidēs p̄tē tēpli: q̄ erat sanctū sc̄toz: ab alia q̄ dicebat sanctū vel sc̄tā. z d̄ illo loq̄t h̄. **Facies z velū d̄ hiacyn tho rē.** erat em̄ d̄ cōsili ope cū continis de q̄b; p̄dictū ē. et is h̄ exponat sic ibi.

plena oñdit. c ¶ **Eriges tabernaculū rē.** Beda. Frem/ plū tabernaculi in mōte mōstratū ē moysi: qz moratus i secre to cū dñō vidit. Blimē angelice puritatē z immortalitatē vitā: ad cui; instar h̄ianā p̄uerlatōez q̄tū imitari possibile fuit/ in stituere iussus ē: vt cū exēplo angeloz diuīe laudatiōi/ vna/ nimi paci/ sinceri castitati/ ceterisq; d̄tutib; in terravacerem; p̄fortes in cel esse meremur. En̄ eq̄les sūt angelis z filij dei: cū sint filij resurrectionis. Exēplū q̄ angelice p̄uerlatiōis quā in mōte p̄tēplatiōis vidit: p̄ceptis legalibus oñdit: q̄bus ob/ seruat; ad āgeloz p̄fortiū pueniamus in cel. Exēplū q̄ vite p̄fectioris z beate retributiōis in figura tabernaculi z m̄ste/ rij sacerdotāl ac leuitici p̄buit. Erigit autē tabernaculū iuz exē plū in mōte mōstratū: q̄n electi ad imitationē angelice purita tis quā p̄tēplari meruit: opus animūq; cōponūt. d ¶ **Faci es z velū rē.** Beda. Etiā iuz lraz pulchritudini celestis vi/ sionis h̄ cōgruit. Si em̄ decorē flāmalq; astroz multiphariā nubīū spēs: z ipaz irim p̄sideras mille trahēt; z varios auer

tent p̄ medias tabulas a summo vsq; ad summū. **Ypsaloz tabulas** ¶ in h̄ significat puritas z mūdicia sc̄toz. ¶ qz sermo p̄dicatoz lucez celestis sapie et b̄itudinis p̄mōstrat. a ¶ qz eterna b̄itu/ do et fulgida. ¶ q̄ significat coronā sūme b̄itudinis q̄ sc̄tis reddet. p̄ instātia labor;. **deaurabis: z fundes in eis anū/** a ¶ Vectes p̄ anulos aureos tabulata p̄ti/ nēt: cū d̄ba p̄dicatoz p̄ p̄missionem regni celestis statum ecclie p̄sumant: ne p̄turba/ tiones mundi timeant. **los aureos p̄ quos vctes tabu/** ¶ spūali intelligētia. **lata p̄tineāt: q̄s operies lamimis** ¶ Vectes electoz. **aureis. Et eriges tabnaculū iu/** ¶ Angelice puritatis. **rta exēplar qd̄ tibi in mōte mon/** **stratū ē. Facies z velū d̄ hiacyn a**

* gi. a ¶ **Facies z velū rē.** Dic tertio agit de velo quod erat añ factū sc̄toz: z fuit figura h̄ianitat; ch̄risti q̄ fuit velamē/ tū diuinitat;. vñ d̄: Heb. x. d. Inītauit nob̄ viā nouā z viuētē: p̄ velamentū. i. carnē suā. * Pulchra varietate ¶ Sequit figura vni; later; tabernaculi q̄tū ad tabulas z ba ses quibus insiguntur.

so sole colores: multo plures z pulchriores q̄ in velo tabna/ culi in celo picturas notabis. ¶ Beda. **Facies z velum rē.** Velū hoc q̄ tabernaculū diuidebat mediū/ dicit Joseph; ita positū ēē: vt. xx. cubiti lōgitudis ad pōrē domū: decē d̄o p̄tine rēt ad sc̄daz. Ad p̄ oia mēsuris salomonici tēpli cōuenit: qd̄ cū esset. lx. cubitoz lōgitudis. xx. latitudis: tertiā lōgitudinis p̄tē. i. viginti cubitos ad iteriorē domū. i. sanctū sc̄toz hēat se/ paratā: ita vt lōgitudō z latitudo eiusdē dom; iterioris vna esset. Sic tabernaculi ps iterior; lōgitudinē z latitudinē simi/ lē. i. denoz habebat cubitoz. De mystico at sensu hui; veli d̄ cit Ap̄ls: exponēs q̄re in p̄ori tabernaculo sp̄ introit; et sacer/ dotes sacrificioz officia p̄sumātes. In sc̄do autē semel in ano solus p̄tifer; nō sine sanguīe. Velū h̄ celū significat. In p̄ori tabernaculo q̄tidie p̄ añū introibāt cū sacrificijs sacerdotes: qd̄ hui; vite etate signat: vbi facti dñō sp̄ famulātes q̄tidiana p̄ctā sine q̄bus i hac vita ēē nō p̄nt: q̄tidianis ope; victimis z lachrymaz liba

¶ iij

Doralit

Et lachrymarum libaminibus quasi sacerdotes dei exprimat. Sumus vero sacerdos qui semel in anno in sanctis cunctis sanguine victimarum ingrediebatur: illum intellige cui dicitur: Ps. cix. b. Tu es sacerdos in eter. sm oz. mel. q semel oblat p peccatis nostris: ipse sacerdos et bo scia p ppiu sanguis celum tranit: vt appareat vultui dei p nob.

Facies et vela etc. Dacten d parte meridiano septentrionali et occideta/ li expositu est. In sequentibus orientale la/ tus qm copositu sit monstrat: s; pri de medio pariete qd scilicet a parte taber naculo diuidit dicendum e. Quo. f. distin/ guis factuariu et factuarij factuariu: qd aplos celu iterptat dices: qz post vela/ mentu erat p m tabernaculu: in q semel in anno ingrediebatur sol pntifer: ferens sanguine in manu. Vela g celu: sum p pntifer christi: q resurgens celu ascendit i se/ guine passiois. Bene aut p b vela celu inuic in q similitudo coloru quib distiguitur celu. Serenu em hiacynthinu e: et sidez flammaz pntet: et diuersitate pla/ netaz: qz alij ignei vt mars. alij cadidi vt iupiter. alij cerulei vt saturn: et iris mille trahit auerso sole colores.

Dystice

Quatuor aut colune an qs appesu est hoc velu/prates celi sut: qtuor eximys virtutib pclare. i. fortitudine: rpancia: prudetia: iusticia: q alit in cel puat ab angelis et aiab scis. Ibi em subdituz esse deo iusticie e: nullu deo ppdere bo/ nu vl eare prudetie: deo fortissime co/ berere fortitudis: nulla re noxia delecta ri teperaria. Dic aut iusticia in subuici/ endo miser: prudetia in pcanedis insi dijs: fortitudo agit in pferedis molesti is: rpancia i coerendis delectatiobus prauis. Ibi no erit vbi nihil oino ma/ li. b Que ipe qde etc. Be. Deau/ rate sut colune an qs appedit veluz: qz posite intra velu celi virtutes angeloz sume claritatis gra vestite sut. Capita hnt aurea: qz mte q regit pntia diuie cognitiobis et visiois hnt illustratam.

Sed bases etc. Be. Bases arge/ te sut colune an qs appedit veluz: qz posite intra velu celi virtutes angeloz sume claritatis gra vestite sut. Capita hnt aurea: qz mte q regit pntia diuie cognitiobis et visiois hnt illustratam.

Sed bases etc. Be. Bases arge/ te sut colune an qs appedit veluz: qz posite intra velu celi virtutes angeloz sume claritatis gra vestite sut. Capita hnt aurea: qz mte q regit pntia diuie cognitiobis et visiois hnt illustratam.

Sed bases etc. Be. Bases arge/ te sut colune an qs appedit veluz: qz posite intra velu celi virtutes angeloz sume claritatis gra vestite sut. Capita hnt aurea: qz mte q regit pntia diuie cognitiobis et visiois hnt illustratam.

Sed bases etc. Be. Bases arge/ te sut colune an qs appedit veluz: qz posite intra velu celi virtutes angeloz sume claritatis gra vestite sut. Capita hnt aurea: qz mte q regit pntia diuie cognitiobis et visiois hnt illustratam.

Hec varietas pulchritudis celo puenit. tho et purpura/coccoq bis ticto/ et bysso retorta ope plumario: et pulchra varietate ptextu: qd ap

angelicos spūs q qtuor pncipales vir/ tutes colūt plenarie: qz p modulo nro imi/ pendes an qtuor colūnas deli/ tamur. a qz angeli incorruptibiles et non mortales pditi. vl qz intemperata sue pditio nis puritate custodiūt. b qz gra sume clari/ tate vestite. a qz mētes pntia sue visiois il/ te erūt et habebūt capita aurea/ lustrata. a qz i laude pditoris qst in su/ damēto substitūt quā icellatē solunt. b qz p eterno psilio diuītāt: i q erat qn cre/ aret mūd. vl qz firmamētū celi nō pōt dis/

sed bases argenteas. Inseretur aut velu per circulos intra quod pones arcā testimonij/ et quo factuariuz et sanctuarij sanctuaria f

qz christi a pte dat e vt eet pntiatio p pccis nris. vnde: Ro. viij. f. Qui mortu e et resurrexit q e ad dexterā dei: q etiā iterpel/ lat p nob. b qz ppitiationē p pccis f diuidēt. Hodus et ppitatorū s

sup arcas testimonij in factasan/ a qz palia dei bñficia: qd i pnti reficimur et illuminamur significat. qz in hac vita tm idigem vt pueniam ad panē āgeloz s ctoz/mensamq extra velum: et b verā mūdī lucē. a qz qd antiquā del ple/ bē significat: q prior lucē diuie cognitionis et feruorē dilectiois accepit diuine. cōtra mēsam cādelabz in latere tabernaculi meridiāo. Mēsa enī b stabit in parte aquilōis. Facies k

qz christi a pte dat e vt eet pntiatio p pccis nris. vnde: Ro. viij. f. Qui mortu e et resurrexit q e ad dexterā dei: q etiā iterpel/ lat p nob. b qz ppitiationē p pccis f diuidēt. Hodus et ppitatorū s

nibus pstat: partim peregrinat in ifimis: partiz regnat in su/ pernīs: adhuc ciues suos dirimēte velo celi habz ab inuicē se/ gregatos. s qz pnti reficimur et illu/ miamur: vt his pfortati et adiuti crescēte gra meritoz ad pa/ nē angeloz i cel māducādū et ad verā mūdī lucē itrare valeam. b sut ābo eē velū: qz i hac vita tm scptur? et doctori bus vl ceter? nre redēptiois sacramē/ tis idigem. In futuro aut vbi christi palā patrē annūciabit nob et videbim? sicut est: nō op? erit nobis externo ad/ miniculo: cū habitās in electi suis de/ sicut lux illustrat: et sic panis vite sati/ ar: qz introducens in gaudiū regni p/ petua beatitudie sublinat. Dixim? qz lat meridiano tabernaculi antiquam dei plebē signat: que prior lucē diuine cognitiobis et feruorē diuine dilectiois accepit. ps do septentrionalis pgrega/ tā de gētib? eccliam q sedebat in tene/ bris. Recta ergo distinctio cādelabz qd in pte australi locat/ graz pnti po/ pulo datā signat. Mēsa do q stat i p/ te aquilonis: data nob dei bñficia. Et re/ ce cādelabz ptra mensā ponit: qz scri/ ptura leg? et ppharū ad euāgelium re/ spicit testimonij pphibēs ei. b qz Sa/ cies et tēto. etc. Be. Exposita narra/ tione de velo qd factuariuz et factuarij factuariū diuidebat: redit exponere d orientali latere factuarij qd intermisit: cū cetera latera ei? australe. i. septērio/ nale et occidētale describeret. Tētozū ergo in itroitu tabernaculi pulchra va/ rietate cōtextū pmitiā signat eccliam diuersis virtutū florib? cōtextā. Unde Act. iij. f. Multitudis credētū erat cor vnū et animayna etc. Inerat ei bia cynth? qz celestia cogitabat: celestē vi/ tā in terris ducebat. Inerat purpurat qz p christo mori parata. Inerat coc/ cis tinct? qz dei et pmi dilectioe fla/ grabat. Inerat bysso retorta: qz cōti/ nētia carnalī et animi gaudebat. Be/ da. Erat ad lram tabernaculū domus deo psecrata: habēs lōgitudis cubitos xxx. latitudis. x. et altitudis eque. x. te/ ctū hnt egle p totū quō i egypto et i pa/ lestina dom? edificat: cui? qdē tres pa/ rietes

Allego.

b

Nico. de lyra

Quatuor aut quat. Iste qtuor colūne erāt intra tabernaculū inē sanctū et scilicet. Ex quib? pty q istd velū habebat. x. cubitos in qdrū: qz al/ titudo tabernaculi erat. x. cubitorū: et latitudo. x. b Sed bases ar. Iste bases erāt fixe in terra et i supiori pte habebāt vnū foramē: ita q pes colum/ ne itrabat foramen illd vt solide staret erecta. c Inseret at velū p cir/ culos. Et mediātibz illis posset velum trahi et retrahi.

Intra qd po. ar. testimonij. s. vltra velū itra scilicet ctozū. et ideo sicut: e Et quo. s. velo. f Factuariū et sanc. san. Diuidēt. qd. s. vocatū e scilicet h dē factuariuz et ita q ista diuisio itelligit iter scilicet et factūscitōz. s Hodus et ppitia. sup arcā. Hodus ponēdi exposit? est ca. pcc. b qz pnti reficimur et illu/ miamur: vt his pfortati et adiuti crescēte gra meritoz ad pa/ nē angeloz i cel māducādū et ad verā mūdī lucē itrare valeam. b sut ābo eē velū: qz i hac vita tm scptur? et doctori bus vl ceter? nre redēptiois sacramē/ tis idigem. In futuro aut vbi christi palā patrē annūciabit nob et videbim? sicut est: nō op? erit nobis externo ad/ miniculo: cū habitās in electi suis de/ sicut lux illustrat: et sic panis vite sati/ ar: qz introducens in gaudiū regni p/ petua beatitudie sublinat. Dixim? qz lat meridiano tabernaculi antiquam dei plebē signat: que prior lucē diuine cognitiobis et feruorē diuine dilectiois accepit. ps do septentrionalis pgrega/ tā de gētib? eccliam q sedebat in tene/ bris. Recta ergo distinctio cādelabz qd in pte australi locat/ graz pnti po/ pulo datā signat. Mēsa do q stat i p/ te aquilonis: data nob dei bñficia. Et re/ ce cādelabz ptra mensā ponit: qz scri/ ptura leg? et ppharū ad euāgelium re/ spicit testimonij pphibēs ei. b qz Sa/ cies et tēto. etc. Be. Exposita narra/ tione de velo qd factuariuz et factuarij factuariū diuidebat: redit exponere d orientali latere factuarij qd intermisit: cū cetera latera ei? australe. i. septērio/ nale et occidētale describeret. Tētozū ergo in itroitu tabernaculi pulchra va/ rietate cōtextū pmitiā signat eccliam diuersis virtutū florib? cōtextā. Unde Act. iij. f. Multitudis credētū erat cor vnū et animayna etc. Inerat ei bia cynth? qz celestia cogitabat: celestē vi/ tā in terris ducebat. Inerat purpurat qz p christo mori parata. Inerat coc/ cis tinct? qz dei et pmi dilectioe fla/ grabat. Inerat bysso retorta: qz cōti/ nētia carnalī et animi gaudebat. Be/ da. Erat ad lram tabernaculū domus deo psecrata: habēs lōgitudis cubitos xxx. latitudis. x. et altitudis eque. x. te/ ctū hnt egle p totū quō i egypto et i pa/ lestina dom? edificat: cui? qdē tres pa/ rietes

Doraliz

x iohannis baptiste

A rietes australis septentrional et occidentalis copacti sunt de tabulis lignis ab utroque latere deaurati. Et orientali parte vnus vectis erat vbi introitus fuit / q p medias tabulas ab angulo vsq ad angulum pueniret. i. a summitate vltima huius parietis vsq ad parietem alterius summitate: cui cortine tabernaculi et tectum incubuere.

ei de lignis imputribilibus: id est electorum animabus corruptione carentibus edificatur.

Mico. de lyra

* mile quantum ad materiam et formam et quantitatem velo predicto

quod diuidebat sanctum et factu factorum: hoc excepto quod illud pedebat in quattuor columnis: istud autem in quinque: et in hoc quod bases columnarum illius veli erant argenteae / istius autem enee. et per litteras. Rationes autem predictorum sic accipiuntur sicut in ca. predicti dictum fuit. Per partem tabernaculi quae dicebat sanctu factorum figurabat alia pars orbis nobis inuisibilis / vbi est locus beatorum: et secundum hunc fuerunt assignate rationes eorum que erant iuxta sanctu factorum: scilicet arce propitiatorum et ipsorum cherubin. Per partem vero tabernaculi quae dicebat sanctu figura / bat alia pars orbis nobis visibilis quae est a celo sidereo et infra. et secundum hoc assignate sunt rationes quae erant in illa parte tabernaculi. Per cortinas vero diuersorum colorum et multipliciter variatas que mediate tangebant tabernaculum / figura bat celum sidereum stellis variis decoratum: Per septem lucernas que erant in caedelabro / figurabat septem planetas. et in caedelabro intra tabernaculum positum erat in parte australi: quod motus planetarum ab oriente in occidentem in hemispherio nostro declinat ab equinoctiali circulo vergens versus austrum. Spiritum vero de pellibus rubricatis figurabat elementum ignis:

- a Quinqz libros moysi: qz ante ois ecclesia roborat. ¶ Doctores d qd dicitur .iij. g. Virtute magna reddebant apli testimoniu re.
- a plumarij: et quinqz colunas de
- b aurabis / lignoz sethim: ante qd
- c duces tentorium / quarum erunt

a ¶ qz christi oia in oib: aliq de pleitudine ei accipiunt. b ¶ no deaurata: qz christi plenus gre et xitar. c ¶ pp infupabile fiducia: vl qz fmo eoz senescete mudo nulla veritate pfumit: qz no venit lege soluere aut pphas: s adimplere. ¶ pph p quos apostolorum sermo firmatur.

capita aurea et bases enee.

¶ holocausti: scilicet proprie. ¶ corda electoz q ad offerenda sacrificia operum a dno

Facies ¶ Ca. XXVII

¶ consecrata sunt. ¶ vt ois sensus in longitudinem parietis: et latitudie charitat: in seruitio dei exerceantur.

et altare d lignis sethim / qd habet

Moralit

Tegebat aut domus desuper et vndiqz cortinis mira varietate contexta / decem quoque pariete tabernaculi vocabantur. Tegebat vnde vndiqz sagis cilicinis vsq ad terram pertingebat. Sed et aliud opimetum tectum de arietum pellibus rubricatis factum est: et super huius aliud operimentum de hiacinthinis pellibus. Erat enim velum ope plumario variatum columnis quattuor appensus / quo factuarium et factuarium factuarium diuidebant: intra quod posita erat arca testamenti: et pro arca extra velum altare thymiamatum. Item in medio ipsius factuarium caedelabrum. In parte australi altare holocausti. Foris autem ingressum factuarium labium unum iter hoc altare et tabernaculum: et circa oia atrium tabernaculi longitudinis habens cubitos centum: latitudinis quinquaginta. a ¶ Et quinqz co. Be. Colune quibus tectorium suspendit sicut doctores / quorum mensuratio robusta ad superna erigit: tanto firmi docedo alios ad amorem supernorum attollit. Sic enim apostoli et apostolici viri per tabulas signantur propter latitudinem doctrine: quia in vniuerso mundo predicant euangelium omni creature. ¶ Quia charitatem extendit / etiam ad inimicos: ita propter inextinguibilem mentis robur et intentionem spiritus ad celestia erecta vocabulo et factura columnarum figurant. ¶ An Bal. ij. b. Jacobus et cephas et iohannes qui videbant colune esse etc.

Colune sunt quinque propter quinque libros moysi quibus doctores predicationem suam muniunt / maxime qui primitiuam instruere ecclesiam que ex hebreis congregata sola legis auctoritate nouerat nondum per re facta euangelica scriptura. b ¶ Lignorum sethim. Be. Columne de lignis sethim iubent fieri et auro operiri / quia predictatores firmitate cordis intus integri in nullo deficientes operum claritate foris debent esse perspicui. ¶ Quia fortitudines sue actionis docent diuino adiutorio prege / cum in omnibus gloria pariter querunt qui est in celis: et in omnibus que loquuntur christum per dicant. ¶ An. ij. Cor. iij. a. Non enim nosmetipsos predicamus / sed iesum christum. c ¶ Quatuor erunt capita aurea. Be. Aurea capita christi significat / qui est caput corporis ecclesie: principium: principium: et mortuus: nec incongrue per quinque capita columnarum vnum caput ecclesie significat. Tot enim fuerunt capita quot columnarum / quia christus omnium factorum caput in se semper manens indiuisibilis: singulis gratia spiritus per ipsorum capacitatem diuidit. de quo dicitur Ps. xxvj. b. Nunc exaltauit caput meum super inimicos meos.

Capita columnarum non deaurata vt colune et tabule / sed aurea esse iubent: quia omnes facti participat spiritu et gloria celesti. Ipe autem plenus gratie et veritatis cui non ad mensuram dat deus spiritum. pater enim diligit filium. habent colune tabernaculi bases enee / habent aurea capita: quia apostoli et apostolici viri verbis prophetarum in fide sunt firmati: et ad videndam faciem conditoris desiderio erecti. Ite capita aurea / sed bases habent enee: quia quecumque per deum celesti auctoritate sibi data preceperunt prophetico eloquio predicta esse sacramenta didicerunt. Quia de plaga orientalis loquimur / memorandum est aliquid de expositione illius vectis singularis: que ab angulo tabularum vsq ad angulum alterius parietis porrecta esse: et tota parietum constantiam ne vi et impulsu pcellat huc illucqz fluctat / continere diximus. Scriptum est in sequentibus vbi moyses imperata expleuisse narrat: fecit ergo alium vectem qui per medias tabulas ab angulo vsq ad angulum pueniret. hic ergo vectis a prima tabularum summitate vsq ad alterius lateris summitates / per .x. cubitos latitudinis tabernaculi protentus est / utroque capite firmis tabulis impositus: vt per hoc et ea tabernaculi plaga que non tabulis sed columnis constabat: non minus fixa quae cetero vento licet impelleretur pisteret. hic vectis christus significat / qui ab angulo vsq ad angulum puenit: quia a plebe iudaica quam prius saluanda elegit / ad gentes se propitiatus extendit. ¶ An. xvij. d. sic in prophetis lapis angularis. In lege quoque vectis angularis per dicitur lapis angularis propter templum quod de lapidibus viuus deo constructus. vectis vero angularis propter tabernaculum quod ei de lignis

opimetum de pellibus hiacynthinis elementum aeris: opimetum vero de sagis elementum aque: tabule vero parietum et bases que erant de lignis et metallis figurabant elementum terre: quia ligna sunt terra affixa: et metalla generantur in terra: et sic per tabernaculum quod figurabat orbem vniuersum vt predictum est: designabat quod erat deputatum cultui veri dei quod datur toti orbi. Deseruit autem et propositio panes que erant intra tabernaculum in parte aequalonari / et ex aduerso caedelabri / designabant quod sacerdotes et leuite que erant deputati in ministerium tabernaculi debebant viuere de sacrificiis et oblationibus propter secundum quod dicitur Aplos. i. Cor. ix. Qui altari deseruiunt cum altari participat. Erant autem .xij. panes super mensam: ad designandum .xij. tribus israel.

* iohannes baptista qui fuit initium noui testamenti. propter quod hoc velut positum in introitu tabernaculi / fuit etiam veteris testamenti finis secundum quod dicitur Mat. xi. Lex et propheta vsq ad iohannem. ideo subdit. ¶ Quinqz colunas deaurabis lignorum sethim. Per quas quinque libri moysi designentur. Fuit autem hoc velum factum de hiacyntho et purpura coccoque bis tincto et bysso retorta / per que quattuor significantur in iohanne baptista. Per hiacynthum colorum ingressus ab eo denunciat. Mat. iij. Penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum. Per byssum retortam / eius virginitas cum austeritate vite. Per purpuram eius martyrium. Per coccum bis tinctum / In iohanne seruus dilectio dei et proximi designatur.

Glo.ordi.

Facies et altare de li. Be. f. qz munda ¶ Ca. XXVII

da et icorrupta decet esse corda in quibus spiritus sanctus habitat.

Mico. de lyra

Facies et altare. Descripto tabernaculo et his que erant intra tabernaculum: huius primus descriptus sunt illa que erant extra tabernaculum / ad ipsam tamen pertinetiam. et primo describit altare holocaustorum. scilicet atrium tabernaculi in quo erat altare predictum. ibi: Facies et atrium. Circa primum dicitur: ¶ Facies et al. Que sic sunt imputribilia / vt predictum est: ita sunt

¶ cremabilia

Moraliter. ¶ Facies et altare de lignis sethim. Hic describitur altare holocaustorum in quo carnes offerebantur animalium / et significat penitentiam in qua caro propria immolatur. ¶ Habebit quinque cubitos etc. Per quos significantur quinque etates in quibus debet penitentia durare. scilicet adolescentia / iuuentus / stas / virilis / senectus et senium. In pueritia vero et etate decrepita penitentia austeritas non habet locum.

* Et totidem

Byssice

Moralit

Et tres cubitos. Beda. Tota fere est statura hois: quod ergo misstrabat altari: quod alibi dicitur hinc prohibet ne pudenda reuelent. Sed illud dicitur de altari quod de terra vel de lapidibus constructum: ubi dicitur ipse edificatum ad ducem altari pertinere: nunc vero de tabulis fieri precipit. Quod si apponatur aliquid ad portam ad ministrandi in qua stet minister ad altare non pertinet.

Distice. Beda. Quattuor angulos habet altare holocausti: quod per quattuor mundi plagas dilatata ecclesia: quod propter quatuor vna et aiaz vna creditis multitudinis in figura vniuersi designat altari: ex quo quattuor cornua sunt: cum quattuor virtutibus muniantur corda iustorum: de quibus dicitur: Sobrietatem/prudenciam/docet iusticiam et virtute quibus vtilius nihil est in vita hominum: hec cornua ex ipso altari producantur: cum munimenta virtutum fideles non ad oculum ostendunt: sed ex cordis radice deo teste generantur. Cornua quattuor: per quattuor angulos altari: cum in oibus mundi terminis ecclesia virtutum potentia spirituali cunctis hostium insidiis inuolabit: imo fortior persistit.

Titu. 2. a. Beda. Vasa altari diuersa/diuersas fidelium personas per multiphas actiões siue cogitationes in famulatu ditoris dispositas accipiunt: primum lebetes ad suscipiendos cineres facere precipit. Cinis autem hostiarum in magno mysterio accipitur: sicut testat cinis vitule ruse aspersus: qui per apostolum iniquos sanctificat ad emundationem carnis: in qua sacrificium dominice passionis vel perfectionis virtutis iustorum sacrificia intelliguntur. Verito ergo cinis factus in consummatione dominice passionis vel perfectionis virtutis iusticie aspergitur: cum totum in seruitio dei per ignem spiritus sancti oblatus opera bona finire: et ad precipienda premia in eterna vita rapi meruerit. vnde moyses Leui. vi. b. Hec est inquit lex holocausti: Cremabitur in altari tota nocte usque ad mane.

Num. 19. a. Epx. 9. d. Apulum iniquos sanctificat ad emundationem carnis: in qua sacrificium dominice passionis vel perfectionis virtutis iustorum sacrificia intelliguntur.

Uestiet sacerdos tunica et femoralibus lineis tollens cineres quos voras ignis exussit: et ponens iuxta altare spoliabitur vestimentis. Indutusque alijs efferet eos extra castra: et in loco mundissimo usque ad fauillam summi faciet. Ignis autem in altari super ardebit. Holocaustum ergo crematur in altari: cum in corde electi quod est totum in carne. s. et corde deo deuouit/opponitur bonum seruente charitatis igne patet quod fit tota nocte usque ad mane. i. toto tempore vite usque ad mane futuri seculi. Ignis ex eo altari erit: quod ex illa sola charitate quam ecclesie dominus per spiritum tribuit ardere debemus. Denique si lux aarod: quod ignem alienum deo offerre: et non eum quod de celo semel datus est voluerit/igne celesti pempti sunt: quod opera celestia non celestis intentione mercedis: sed terrenalibus seruoris aut comodi faciunt: in ira ire celestis ferunt. Uestiet ergo sacerdos tunica et femoralibus lineis. i. christus qui in nobis ignem sue charitatis accedere: et per hanc hostias nostre actiões bone acceptabiles facere consuevit. Uestietur lineis: quod ut nos ad opera virtutum excitet: exemplum suum icarnationis puritatis et mortis proponit: quod per lineam significat. Tollit sacerdos cineres quos ignis exussit: et ponit iuxta altare: cum dominus finem laboriosis operibus imponit: neque iustos de hac vita raptos ultra per eterna vita certare: sed coronam iusticie in vita eterna iubet accipere. Ponens cineres iuxta altare spoliatur hostibus vestimentis: cum ad memoriam iustis bona que fecerunt reducens: non eis apostolice habitudine passionis imitandum ostendit: sed induit alijs vestimentis/donum dicit Luc. xii. e. Precinget se et faciet illos discubere. i. ad eterna retributionem faciet illos in eterna quiete refoueri. Indutusque alijs vestimentis efferet cineres extra castra: cum paratus ad remunerandum laborem electorum quicquid boni gesserat in illa faciet vita videri hinc ablatum. Locus extra castra vite perpetue ingressus significat. vnde Job. x. b. Per me si quis introierit saluabitur et ingrediet et egredietur. Et alibi Ps. cx. b. Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum etc. Introitum. s. in hac ecclesie vita: exitum in illa ubi pasqua inueniunt eterna satietatem. Locus ergo extra castra positus in illa vita intelligitur/cum mundissimum esse dicat: quod in hac vita non reperit. Locus ergo mundissimum extra castra animus est iustorum ex hac vita sublato: et in alia gaudetur: in qua holocausti cinis usque ad fauillam summitur: cum ibi bonorum operum merces ita reddat: ut ois labor ad integrum resumatur. vnde Apoc. xxi. a. Absorbetur deus ois lachryma ab oculis iustorum. Cessante labore operum/charitas per quam fiebat nunquam cessabit: sed flagrantior erit cum eum videbit in eternum quem diligit: recte subdit: Ignis autem in altari semper ardebit. Et paulo post. Ignis est iste perpetuus qui nunquam deficiet de altari. Consueto ergo usque ad fauillam holocausto ignis deficiet de altari: quia assumptum pro omni genere laborandi/charitas nunquam extinguenda flagrabit. d. Forcipes. Beda. Forcipes sunt predicatores qui ignem charitatis in nobis quasi in altare dei exponendo accedere solent. Et velut gemino dente vtuntur: cum nos consonis vtriusque testamenti paginis instruunt: et verba charitatis in corde quibus ad eterna desideria inflammanter collocant. Vel forcipe: id est duplici ferramento ignem altaris emundant cum gemine charitatis virtute infundunt: et huius gratia nos ardere et lucere precipiunt. e. Atque fuscinulas etc. Beda. Fuscinule que grece vocantur creagra in ministerio altaris habebantur: ut carnes victimarum per eas de chaldarijs cocte preferentur et ad esum reficiendum afferentur: quare usus predicatoribus congruit: quorum ministerium est animas fidelium verbo reficere: rudibus simplicis doctrine adhibere: perfectioribus solidum cibum ministrare. Qui enim sacramenta christi cognoscunt: et ad imitationem suscipiunt quasi carnis hostie salutaris satiantur: quia doctorum est cuiusque persone ministerium cum discretionem committere. Recte fuscinulas iubetur moyses facere sacerdotibus: quibus carnes hostiarum put oportuerit componant: et alia quidem omnibus edenda offerant: alia igne altaris consumenda relinquant. Sunt enim in verbo dei quedam que ad nostre refectionis epulas concessit. Quedam vero tante profunditatis: ut spiritus sancto tantum pateant: nostre vero capacitatis mensuram transcendunt. f. Ignium receptacula. Ad hoc deputata sunt ut per hec ignis ianctus ab altari holocausti ad altare thymiamatis vespere et mane ad incensum ponendum deferretur: quia doctores tanquam ignes de altari holocaustorum ad altare thymiamatum deferunt: cum auditoros de virtute in virtutem perducunt docendo et meritis crescentibus ad altiora et diuine visionis arcana interiora. Qui etiam seruentia pietate corda proximorum imitantur: receptacula ignium sunt: quia flammam celestis sacrificij quam in fraternalibus mentibus conspiciunt: in suis accendere satagunt.

labor ad integrum resumatur. vnde Apoc. xxi. a. Absorbetur deus ois lachryma ab oculis iustorum. Cessante labore operum/charitas per quam fiebat nunquam cessabit: sed flagrantior erit cum eum videbit in eternum quem diligit: recte subdit: Ignis autem in altari semper ardebit. Et paulo post. Ignis est iste perpetuus qui nunquam deficiet de altari. Consueto ergo usque ad fauillam holocausto ignis deficiet de altari: quia assumptum pro omni genere laborandi/charitas nunquam extinguenda flagrabit. d. Forcipes. Beda. Forcipes sunt predicatores qui ignem charitatis in nobis quasi in altare dei exponendo accedere solent. Et velut gemino dente vtuntur: cum nos consonis vtriusque testamenti paginis instruunt: et verba charitatis in corde quibus ad eterna desideria inflammanter collocant. Vel forcipe: id est duplici ferramento ignem altaris emundant cum gemine charitatis virtute infundunt: et huius gratia nos ardere et lucere precipiunt. e. Atque fuscinulas etc. Beda. Fuscinule que grece vocantur creagra in ministerio altaris habebantur: ut carnes victimarum per eas de chaldarijs cocte preferentur et ad esum reficiendum afferentur: quare usus predicatoribus congruit: quorum ministerium est animas fidelium verbo reficere: rudibus simplicis doctrine adhibere: perfectioribus solidum cibum ministrare. Qui enim sacramenta christi cognoscunt: et ad imitationem suscipiunt quasi carnis hostie salutaris satiantur: quia doctorum est cuiusque persone ministerium cum discretionem committere. Recte fuscinulas iubetur moyses facere sacerdotibus: quibus carnes hostiarum put oportuerit componant: et alia quidem omnibus edenda offerant: alia igne altaris consumenda relinquant. Sunt enim in verbo dei quedam que ad nostre refectionis epulas concessit. Quedam vero tante profunditatis: ut spiritus sancto tantum pateant: nostre vero capacitatis mensuram transcendunt. f. Ignium receptacula. Ad hoc deputata sunt ut per hec ignis ianctus ab altari holocausti ad altare thymiamatis vespere et mane ad incensum ponendum deferretur: quia doctores tanquam ignes de altari holocaustorum ad altare thymiamatum deferunt: cum auditoros de virtute in virtutem perducunt docendo et meritis crescentibus ad altiora et diuine visionis arcana interiora. Qui etiam seruentia pietate corda proximorum imitantur: receptacula ignium sunt: quia flammam celestis sacrificij quam in fraternalibus mentibus conspiciunt: in suis accendere satagunt.

Nico. de lyra

incredabilia: quod requirebat: eo quod ignis erat semper in altari: et nihilominus illud altare interius et exterius erat operatum laminis eneis. Erat autem istud altare quadratum secundum longitudinem et latitudinem. s. quinque cubitorum. Altitudo autem altaris erat trius cubitorum et erat factum ad modum arce quadrate careris fundo et operculo: ita quod habebat superficiem terre profundo et interius cauum erat. a. Cornua autem per quattuor angulos. In superiori parte altari erat ista cornua. b. Faciesque in versus eius lebe. etc. Qui amouebant de altari et portabant eum. c. Forcipes. i. tenaculas ad faciendum ignem in altari. d. Et fuscinulas. s. ad extrahendum carnes de chaldarijs et ad ponendum super altare ea que ibi cremabantur. f. Et ignium receptacula. i. vasa in quibus de altari holocausti accipiebantur carnes viuunt: ut deferrentur intra tabernaculum ad cremandum thymiamata mane et vespere. Et totidem in latitudine. Quia quinque sensus exteriores debent in patria exerceri. Et tres in altari. per quos significantur tres partes anime que sunt: peritio/possessio et satisfactio. a. Cornua autem per quattuor angulos ex ipso erunt. Per cornua vero sursum tendentia intelliguntur celestis patrie desideria que sunt in vera patria. b. Faciesque in versus eius lebetes etc. Per huiusmodi vasa intelliguntur instrumenta penitentis vel exercitia que sunt ieiunia/vigilie/parcitas/victus/aspicitur/uestitus et silita.

Leui. 6. b

x. p. d. y. d.

Doralis

Hist. a Craticulag in mo. 28. Be. Altare totū cōcauū fieri p̄ceptū est / sic in sequētib⁹ p̄t̄z / s̄z in medio habēs craticulā p̄ totū in modū ret̄ / distinctā / in q̄ victimaz carnes p̄burēde ponebant: et subē eā arulā in q̄ cōpositis lignis ignis arderet semp ad deuorāda holocausta parat⁹. Erat autē cōtra arulaz ostium in pte orientali altar̄ q̄ ligna ad alēdum ignē mitti: et carbones v̄ cineres posent egeri: sic in pictura Cassiodori senatoris (cui⁹ ipse i expositiōe psalmoz mem̄it) exp̄ssū vidim⁹: qz etiā vtrig al tariz holocausti. s. et icēsi q̄ttuoz pedes fecit: qd̄ vtrūqz eū sic tabernaculi et tēpli positionē a indeoz doctorib⁹ didici se putam⁹. b **S**ubter arulā. Be. Habet altare arulā subter craticulā: in q̄ ligna et holocaustoz ignē suscipit: qz eadē electoz corda in se celestia d̄ba suscipiūt: q̄bus calefacti et inflāmati p̄ donū sp̄s sancti grata deo vota piay cogitationū reddūt. Ligna enī arule altar̄ sacerdos iponit. cū doctor desideratib⁹ fidelū mētib⁹ testimōia scripturaz qui bus in fide et dilectiōe p̄firmant inge rit. Addit ignē lignis: cū intellectū verbi et efficacīā opatiōis a deo querēdā edicit. Ardet ligna in altari / cum charitas dei diffunditur in cordibus nostris. et hoc igni superpositum consumitur holocaustū: cuz oia q̄ bñ agere disponim⁹

Nico. de lyra

B hymniam mane et vespe sup altare icēsi. d̄ q̄ habet. j. xxx. ca. a **C**ratulag 28. Istud expōit vno mō sic: q̄ ista craticula erat ad modū ret̄ / sc̄t̄z q̄drata: et in q̄ttuoz angul⁹ hēbat q̄ttuoz catenas: et in fine catenaz q̄ttuoz anulos q̄ ponebāt in q̄ttuoz cornib⁹ altar̄ ad h̄ aptat⁹ p̄ q̄ndā recuruationē: et sic illa craticula ab illis cornib⁹ depēdebat itra p̄cauitatē altar̄ vsqz ad altar̄ mediū. s. p̄ cubitū et dimidiū: et inferi⁹ arula ver sus terrā fiebat ignis delubr⁹: p̄ quādā fenestrā q̄ in vno late re altar̄ ad h̄ erat facta: et ignis ascēdēs de arula p̄ foramina p̄dicte craticule trāsīēs: illa q̄ erat ibi posita cremabat. et patet ista s̄m h̄ vsqz ibi: b **Q**uos pōes sub. aru. al. Arula enī est vas vbi pōit ignis. put̄ Hier. xxxvi. e. dicit: et sic ista l̄ra videt manifeste p̄dicere p̄dicat⁹: qz qd̄ d̄z hic: Quos pones sub arulā: loquit̄ de q̄ttuoz anulis p̄dicat⁹: qz in altari holocaustoz nō ponunt nisi q̄ttuoz anuli tā in isto loco q̄. j. xxxviii. ca. Isti autē anuli s̄m p̄dicata positi erāt in cornib⁹ altar̄ q̄ erāt in sūmitate ei⁹: arula autē erat inferi⁹. et ideo dicit̄ aliq̄ q̄ text⁹ est h̄ cor rupt⁹ vitio scriptoz. qz vbi d̄z sub arulā: d̄z dicit sup arulā: s̄z h̄ nō ē vez: qz in libr̄ antiqz et i hebreo vbi recurrdū ē p̄ veritate text⁹ habēda: habet sub et nō sup. et ideo si q̄s velit seq̄ di etā expositionē quā p̄les expositores sequūt: oportet dicere qz in altari erāt octo anuli: q̄ttuoz in superiori pte cū quib⁹ craticula depēdebat ex cornib⁹: et q̄ttuoz in inferiori pte sub arula in q̄bus mittebāt vectes ad portādū altare: s̄z h̄ nō bñ cōsonat te rtui huic

rtui huic. et. j. xxxviii. a. vbi dicit: Fulsit q̄ttuoz anulis p̄ totū retiaculi sūmitates ad imittēdos vectes ad portādū. Ex quo p̄t̄z q̄ anuli q̄ttuoz quib⁹ imittebant vectes ad portādū altare erāt in sūmitate retiaculi: et certū est qz retiaculū hic nō potest dici s̄m translationē n̄faz / nisi craticula ad modū retis facta. ideo aliter exponit Ra. Sa. Ad cuius intellectū p̄mō ponēda est littera put̄ habet in hebreo que talis est: Et cribrū in modū retis eneū p̄ cuius q̄ttuoz angulos erūt quattuoz anuli erel quos pones subter ambitum altar̄. Eritqz cribrū vsqz ad altar̄ mediū. Cribrū hic dicit̄ quoddā opus ereū ad modū retis factū. et ideo vocat̄ cribrū: qz sicut cribrū h̄z multa foramina: sic et istud: qz factū ē ad modū retis et circūbat altare exteri⁹ attingēs a pte inferi ori vsqz ad medietatē altitudinis altar̄. Ambit⁹ autē dicit̄ h̄ q̄daz eleuatio in circūitu altar̄ p̄ modū coner: et erat iste ambit⁹ sup cribz: et anuli erāt positi in angulis altar̄ sub isto ambitu et sup cribz: p̄ quos anulos mittebant vectes ad portādū altare. Cornua autē que erant in superiori parte altar̄ in angulis nō erāt recurua: sed recte tendentia in altū quasi quidā pomelli ad decorē altar̄. concauitas autē altar̄ quādo situabant castra et altare implebat terra vsqz ad summū et supra superficiem illi / us terre intra tabulas altar̄ icluse fiebat ignis: et offerebatur et cremabantur hostie: s̄m q̄ dictum fuit. s. xx. d. Alta re de terra facietis mihi: Et quādo mouebantur castra: amoue batur altare p̄dictum de tabulis factū et remanebat terra. et ista expositio concordat littere que ad hoc potest de facili applicari. Ad maiore autē intellectū descripsi figurā h̄z vtranz expositionē. Sciendū tamē qz vniuz latus tm̄ altar̄ hic figurat̄ apprensus directe: Tum quia alia tria nō possunt figurari in plano: Tum quia per imaginationē inspicētis latus vnum alia tria possunt de facili capi: cum sint per omnez modū sūmita: hoc excepto qz in figura prime expositionis des cribitur illud latus in quo erat fenestra: alia autē tria nullam fenestram habebant. Rationes autē p̄dictozum sic assignantur. Altare enī istud vocabatur altare holocausti: nō qz hostie holocaustoz ibi tantūmodo offerent̄: sed etiā cuz hoc hostie pacifice et p̄ peccato. S̄z quia hostia holocausti dignior erat: vtpote quia tota incendebat ad honorem diuinum: alie dō nō: ideo denominat̄ altare holocausti tanq̄ a digniori. Item istud altare non erat intra tabernaculum: sed extra in atrio tabernaculi: Tum prop̄ mūdiciā tabernaculi seruādā: Tum quia nō erāt hostie ibi cremari: sed inflāmarent̄

que erant in superiori parte altar̄ in angulis nō erāt recurua: sed recte tendentia in altū quasi quidā pomelli ad decorē altar̄. concauitas autē altar̄ quādo situabant castra et altare implebat terra vsqz ad summū et supra superficiem illi / us terre intra tabulas altar̄ icluse fiebat ignis: et offerebatur et cremabantur hostie: s̄m q̄ dictum fuit. s. xx. d. Alta re de terra facietis mihi: Et quādo mouebantur castra: amoue batur altare p̄dictum de tabulis factū et remanebat terra. et ista expositio concordat littere que ad hoc potest de facili applicari. Ad maiore autē intellectū descripsi figurā h̄z vtranz expositionē. Sciendū tamē qz vniuz latus tm̄ altar̄ hic figurat̄ apprensus directe: Tum quia alia tria nō possunt figurari in plano: Tum quia per imaginationē inspicētis latus vnum alia tria possunt de facili capi: cum sint per omnez modū sūmita: hoc excepto qz in figura prime expositionis des cribitur illud latus in quo erat fenestra: alia autē tria nullam fenestram habebant. Rationes autē p̄dictozum sic assignantur. Altare enī istud vocabatur altare holocausti: nō qz hostie holocaustoz ibi tantūmodo offerent̄: sed etiā cuz hoc hostie pacifice et p̄ peccato. S̄z quia hostia holocausti dignior erat: vtpote quia tota incendebat ad honorem diuinum: alie dō nō: ideo denominat̄ altare holocausti tanq̄ a digniori. Item istud altare non erat intra tabernaculum: sed extra in atrio tabernaculi: Tum prop̄ mūdiciā tabernaculi seruādā: Tum quia nō erāt hostie ibi cremari: sed inflāmarent̄

que erant in superiori parte altar̄ in angulis nō erāt recurua: sed recte tendentia in altū quasi quidā pomelli ad decorē altar̄. concauitas autē altar̄ quādo situabant castra et altare implebat terra vsqz ad summū et supra superficiem illi / us terre intra tabulas altar̄ icluse fiebat ignis: et offerebatur et cremabantur hostie: s̄m q̄ dictum fuit. s. xx. d. Alta re de terra facietis mihi: Et quādo mouebantur castra: amoue batur altare p̄dictum de tabulis factū et remanebat terra. et ista expositio concordat littere que ad hoc potest de facili applicari. Ad maiore autē intellectū descripsi figurā h̄z vtranz expositionē. Sciendū tamē qz vniuz latus tm̄ altar̄ hic figurat̄ apprensus directe: Tum quia alia tria nō possunt figurari in plano: Tum quia per imaginationē inspicētis latus vnum alia tria possunt de facili capi: cum sint per omnez modū sūmita: hoc excepto qz in figura prime expositionis des cribitur illud latus in quo erat fenestra: alia autē tria nullam fenestram habebant. Rationes autē p̄dictozum sic assignantur. Altare enī istud vocabatur altare holocausti: nō qz hostie holocaustoz ibi tantūmodo offerent̄: sed etiā cuz hoc hostie pacifice et p̄ peccato. S̄z quia hostia holocausti dignior erat: vtpote quia tota incendebat ad honorem diuinum: alie dō nō: ideo denominat̄ altare holocausti tanq̄ a digniori. Item istud altare non erat intra tabernaculum: sed extra in atrio tabernaculi: Tum prop̄ mūdiciā tabernaculi seruādā: Tum quia nō erāt hostie ibi cremari: sed inflāmarent̄

* a Craticulamqz. In qua comburebatur carnes im / posite: et significat̄ seruosē dilectiōis virtute cuius adurunt̄ mot⁹ carnis. Uñ d̄: i ps. xxv. a. Cre renes meos et cor meū. * Sed inane

Crib: d

Altare ho / locausti

Horaliē

Disponim: donate gra spūscī p dntē dilectōis acceptabi- lia reddāt. Un craticula q holocausta gerit tāq rete fieri pēi pif: vt p crebras illi apturas ignis supposit: ad psumēdas oīno hostias libere penetret. Necesse ē ei vt grē dei apiam corda nra: r qsi plimis patefact: ianuis sedulo depcemur: vt p singula q inchoam bona qsi p singu la victimaz ei frustra sua nos miseri cordia illustrare r i amorē suū accēde re dignet. Delagiani em̄ qui sine gra dei se aliqd pficere psumūt: i altari cor dis craticula istar ret: nō supponūt sa cro igni: s; qsi parietē solidum int se r ignē spūsancti ne charitate calefiat in terponūt. Hō solidū s; inane rē. vt eo p iofuz. s. locū h̄ret: vt ignē sanctū: r li gna ad ignē vel holocausta igne cōsu mēda recipet. Tu qz si vis esse altare dei: exinani teipm ab oī ptagio mūda noz: vt in te ligna pboz celestū: r ho stie dntū locū h̄as spaciōsum: capias qz flāmā spūsancti: q ecclie hostie dno psecrēt: r ad finē pfectōis pducant.

136. dū. c. q ecclia/ sic. s. ecce

Distoz.

Anchiton

Bystice

Eritqz craticula vsq ad altari me a q doctores q eccliaz qdamō portāt dū si dē r sacra xitat: vt nescitibus p dicit. vel scitibus q acceperūt pfirmātes roborāt. **diū. r facies r vectes altari d li** a q vt vtriusq pso iudeoz. s. r gētū dntū p/ gnis sethi dūos: qz opies lamis dicit. q p sonum r instātiā p dicationis. a q vectes vt portari qat altare mittunt in circulos cū doctores corda fidelū p verba euāgelij q. c. r. t. transeuntibus nō pteribūt exhortando erigunt. **eneis: r idūces p circlos: erūtqz ex vtroqz latere altari ad portā** a q si vis ee altare dei abijce oīa ptagia: fac cor tuū spaciōsū vt capias ligna dntū cele stia r hostias dntū r ignē spūscī. b q va cuū. s. r oī iniquitate r tepali sollicitudine. **dū. Hō solidū: s; iane r caui in** a q sic. s. āgel r scis hoib: pstat. b q pte/ b triseq facies illd: sicut tibi i mōtē platiōis. q rudimētū inchoantū. **c mōstratū ē. Facies r atriu taber** a q qz incipitib: pus fugāda carnis r spūs illecebra ē vt mūdēt ab oī inqnamēto car tra meridiē erūt tētozia d bysso nis et spūs. a q cētenari: q a leua trāsūt in dextera celestē significat vitam. **d retorta. Centū cubitos vnū lat** e tenebit in lōgitudine: r colūnas a q bases timor dnti q est initiū sapte. **f viginti: cū basibus tonidē eneis/ que capita cū celatur: suis habe** bunt argentea. Silt et in latere

Beda. Si quē mouet in fiaz quō ligna altari tāto igne vicino icōbusta p manere poterūt: accipiat Hieronymi rñsum: Altaris inqē ligna q de lignis padisi sunt nō cremant igne vicino: s; puriora reddunt: nec mix b de sanctu arto: r iteriorib: tēpli r altari thymia/ mat: credere: cū etiā anchitō ligni ge/ nus vel ligno sile/ qto pl arserit: tāto mūdus iueniat. a q facies r ve/ ctes rē. Doctores. s. q iudeā. s. r gēt/ litatē i vnā fidei grāz psonō ore r ope vocēt. Vel ex vtroqz latere altaris ad portādū erūt vectes cū p dicationes mē tes fidelū in pspis r in aduersis psta tiā dntū tenere docebūt. b q sicut tibi in mōtē rē. **Beda.** Dia q nob mystice in altari r tabernaculi pstructi one moyses facienda designauit: pus in illa celestē puerfatōe in q cū dno. pl. dieb: fuit: facta in supnis ciuib: p hēni obseruatōe vidit. Hō em̄ dubiū ē eū potuisse añ solū dei illd altare vidisse/ qd vidit raias ver: carbonib: iterne claritatis plenissimū: r forciopes scōs qz idē ppha vidit: qz vno tulit āgelus carbonē de altari: q eius labia purgauit/ eiusdez spūs gra q āgeli inflāmant ad amādū deū sp in cel: r hoib: in terra pctā dimitunt: r dntū dona pcedunt. Altare q pcauū r iane fie ri pcpit: sic moysi in mōtē mōstratū ē: qz sic āgeli: r spūs iu/ sto: in celis vacui a pctis r pleni sunt pietate r iusticia: ita r nos i terra decliare a malo r facere bonū debem: qd sic ex/ hortatiōib: dnti celestē: ita mystic: tabernaculi r vasoz figur: r ceremoniaz agere iubemur. c q facies r atriu rē. **Beda.** Sic sanctasctōz q in cel ecclie pte designāt: r pus ta/ bernaculū pfectā vitā fidelū in h seculo: ita atriu tabernaculi qd exteri erat: pma inchoatiū rudimēta. Un tētozia eiusdem atrij erāt de bysso retorta: qz pmo incipitib: cura ē impēden da: vt carnis sil r spūs refrenēt illecebras. vii. ij. a. **Būdem** nos ab oī inqnamēto carnis r spūs. Bysus em̄ d terra viridis orit: s; eruta siccā/ tūdit/ coquit/ torquet/ r ma gno lōgoz exercitio ad cādidiū pducit colorē: sic caro nra vt ad dntē decorōz pueniat castitat: necesse ē oret/ ieiunet/ vi gilet/ r oī pntētia laboret/ vt delectatiōes igenitas siccet: et ad eā dignitatē dntū: quā desideram: ascēdat. Retorquet āt bysus ne facile soluat: cū nō solū carnis luxuria restringit s; tota ei mēoria ab itimo corde eradicat. d q centū cubi/ tos rē. **Beda.** Cōstat centenariū q in cōputo digitoz a leua trāsūt ad dextera: sepe in scptur: celibez significare vitā: qz sic dextera leue ita celestis pferē pnti vite. Edificatiōez arce noe cētēsimō āno cōpleuit: qz eccliaz in hac vita edificat dnti: in fu turo pficiet. Abrae cētenario nascit isaac fili: pmissionoz: qz bndictio hereditat: q in semie eius oib: familijs terre pmit/ tit: in futuro r celesti patria reddet. Cētū ānos pegrinat ipe in terra pmissiōis: qz q filij abrae p fidē efficiunt: in spe sup/ ne hereditat: debem: iu pnti pegrinari. Senuit isaac in gera ris qd interp

Cētenari' numerus

ris qd iterptat incolar: r iuenit in ipō anno cētuplū: qz qdūq pmissiōis filij i hac vita pegrinatea bona opamur: mox egredi si de corpe in celesti vita recipimur. Cētū q cubitos h; latius ta bernaculi in lōgū: qz oēs q ad ecclie mēbra pntēt: necesse ē p cēna in cel vita laborē pntē r pntētie rpalis assumāt. e qz colūnas viginti. **Beda.** Colūne qd tētozia suspēdunt: doctores sunt q cor/ da auditoz a terrenis ad celestia iustol lūt: r qsi vestes dnti diligēter extēdūt: ne qd duplicitat: remaneat: s; simplici r mūda intētiōe corā dno velut tētozia byssina niteat. Fuerūt autē colūne enee s; argēto vestite: sic in sequētib: decla/ rat. Enee qdē ppter psecratiā dntis vel sonoritate p dicationis. Argēto autē vestite: qz nō aliud qz dnti dei sonant. f qz cū basibus. **Beda.** Basib: colū/ naz eneis initiū sapie. i. timor dnti itel/ ligit: d q iesus fili: iyrach ait: Proū. j. a. Radix sapie timor dnti. r pulchre s; iūrit: r rami ei: lōgeni: qz germina dnti tū multipharia q de timore dnti tanq op: r celature colūnaz d basib: pdeūt: nūqz fructu mercedis carebūt. g qz ar/ gētea. **Beda.** Capita nō argētata sed tota argētea: qz doctores totos se diui ne scripture s; iūciūt/ dnta, diuina meditā do r p dicatione mācipāt aiaz r corpe. Si cut em̄ mēbra sine capite viuere neqūt: sic illi eloqa diuina vitā suā existimantes hec nūqz obediēdo portare: r se hūiliā/ do exaltare desistūt. h qz silt r in la/ tere. **Beda.** Eadē de latere aqilonis re/ petunt: q de latere australi pmissa sūt: qz vtriusqz testamētū pcones psonō ore ad celestia nos erigūt: tū r si sacra ha/ buerūt p tpe dnti: imo h in tpe noui te/ stamētū qdūqz de vtroqz pso ad salutē ptingūt: nō solū eadēz fidē/ p fessionē r opationem: sed r sacramēta habent ea/ dem in emundatiōe peccatoz: r pcepti/ one celestē vite i gra dei p iesū christū. **Colūne viginti.**

Aico. de lyra

* cortine q erāt sup tectū cū nō dista/ rēt a pauimēto tabnaculi nisi p decē cu/ bitos. Tū ne fierēt siles idolatr: q imo labāt r offerebāt victimas sup altaria q erāt in tēplis idoloz. a q facies r atriu. **Beda.** pnr describit atriu qd erat circa ta/ bernaculū. Erat āt hmoi atriu qdā platea magna s; diuo hns in lōgitudine cētū cubitos ab oriēte i occidentē: r i latitudine qnq/ gita ab austro p sūs aqilonē: r erat clausa colūnis qnqz pedū al titudis i qb: pdebat cortine vsq ad terrā: vbi cū papill: r funi/ bus figebāt ne a vēt: mouerent. In latē dō aqilonari ipi: atrij erāt viginti colūne: r i latē australi viginti: r i latē occidentali de/ cē: r i latē orientali decē: r erāt oēs d ere. p m q hf. j. xxxviii. ca. r erāt isipe basib: eneis eo mō sic dictū ē de alijs colūnis exstē tib: itabnaculo. Cortine dō hēbāt i latitudine qnqz cubitos p m lōgitudine colūnaz: r erāt facte cū acu reticulato ope: vt dicit Ra. Sa. ita q vulg: q erat eē atriu p forāmia cortiaz poterat *** videre sacrificia**

Atrij de/ scriptio

Doralit

Pfus.

* r s; inane rē. p qd significat q vere penitēs d; ee va cu' a frenoz cupiditate. a q facies r atriu rē. p b atriu in quo fuit tabernaculū r altare in mīsteriū sacerdotū r lenitaz: si gurata fuit dilatatio fidei christiāe vsq ad imos tēre hitabil. cui lōgitudine p m p m in lib. **Beda.** etheoz accipit ab oriēte in occidentē r latitudo a meridie in aqilonē. r sic dic ibidē lōgitudō excedit latitudinē plus qz qnqz excedūt tria qd ē fere i medieta te. qd aut modicū est nō cōputat. ū. physicoz. ideo dicit h q lō/ gitudō atrij ab oriente in occidentē fuit centū cubitoz. r eius latitudo que accipit a meridie in aqilonē quinquaginta cubi toz. Per colūnas huius atrij significant ecclie plati: qui d; cūtur enei r capita eoz argentea. Per es autem intelligit for/ titudo patientie. r p argentum honestas eloquētie que debēt esse in prelatis. Per cortinas in columpis appensas intelligū tur p dicationes ex potestate platoz discurrentes ad informan/ dum populū verbo p dicationis r exemplo bone cōuersatiōis. *** Precipe filijs isrl**

A **S** a Colūne vi. Quare viginti fuerūt colūne atrij suprad/ cū est: vbi eiusdē nūeri tabule in vno tabernaculi latere fieri p̄cipiunt. b **I**n latitu. x̄o atrij. Bed. Latitudo atrij qd̄ respicit ad occasū solis vbi terminato labore diurno nocte sopor a gr̄a succedit/ t̄ps significat/ q̄ cessante post mortē actu ali vita: quies sequit̄ electoz̄ et merces eterna. In vinea q̄z patrifamilias cū sero esset factū/ operarij p̄cepere labo/ r̄is p̄miū: q̄z singuli iustoz̄ in fine hu/ ius vite sortunt̄ ingressū vite eterne. vñ Apo. iiii. c. Beati mortui q̄ i dño mo. amodo iā dicit sp̄s vt requiescāt a laborib⁹ suis r̄c. Ideo occidētales la tus atrij tētozia h̄z p̄ quinquaginta cubi tos: et decē colūnas: q̄z quinquagenari⁹ quietē significat: p̄pter quinquagesimū annū q̄ libertati et quieti et remissioni dedit⁹ erat vñ et iubile⁹ d̄r: Jocab nā q̄z dimittēs aut remissio iterptat. De nari⁹ q̄z supna p̄mia designat: vbi hu/ mana natura i vtracq̄ substantia sua im mortalit̄ subleuata: i diuine visōis p̄ sentia letat. De⁹ enī trinitas est: cor/ pus n̄m ex q̄ttuoz̄ elemētis subsistit. Interior: h̄o ternario nūero. Cuz q̄ ex toto corde tota aīa tota mēte deū dili gere iubemur: et septenariū n̄m visio nis sancte trinitatē i eternū iūgef. Ju/ rta illud Ps. lxxij. d. Vibi aut̄ adhe/ rere deo bonum est r̄c. Dic est dena/ rius quez cultores dñice vinee consu/ matis laboribus p̄ mercede accipiūt. Quia q̄ nobis sancti p̄dicatores fini/ ta hac vita p̄sentia cōditōis et requie eterna p̄mittūt: et sic desideria n̄ra ab infimis ad celestia querēda erigūt: q̄si in occidētali latere atrij tētozia ququa ginta cubitoz̄ latitudinis decem colū/ ne subleuātes extollunt. c **I**n ea q̄z atrij r̄c. Bed. Latitudo atrij orie tē respicit: in initū bone p̄uersatiōis q̄ a fide incipit significat: q̄ p̄pter primā celestis gr̄e p̄ceptiōne orietē respicere d̄r. vñ Luc. i. g. Visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q̄ in tene. et in vmb. mor. se. In hac plaga quinquaginta cubiti: q̄z in ip̄o ingressu cōuersionis oēs q̄ cathēgicant̄ remissionē pctōz̄: et requie sperare docent: quinquagenari⁹ ad remissionē ptinet. Cū in psal. eius/ dē nūeri p̄nia et cōfessio et remissio pec catoz̄ descripta est: ita vt q̄ dño pecca/ uerat: et maluz̄ corā eo fecerat: cogno/ scēdo iniquitatē suā ab ip̄o sit ablu⁹: et sup̄ niuē dealbat⁹: rursum leticiā salu/ taris dei. i. xp̄i que offenderat recepit: et spiritu illi⁹ principali ne vltra labe/ ref cōfortatus fuit. Dabet q̄ latitudo orietalis atrij quinquaginta cubitos cuz prima fidei p̄fessio remissionē pctōz̄: et spe future quietis gaudet et pacis. In symbolo q̄z ap̄oz̄ confitemur nos credere sanctā ecclesiā/ remissionē pec catoz̄ et carnis resurrectionem: qd̄ po stea vniuersalis synodus pleni⁹ exp̄s/ sit dices: Confiteor vñū baptisma in remissionē pctōz̄: spero resurrectionē mortuoz̄ et vitam ven/ turi seculi. d **Q**uinquaginta cu. erunt. Beda. Quinqua/ ginta cubitis plage orietales generalr̄ in initia credētū signat: q̄z in remissioe pctōz̄/ et spe future beatitudinis celebrant̄/ q̄z specialis distinctio subinfert: q̄ ad eūdē finē bñ p̄siderata sub infert. Sequit̄ enī. e **I**n q̄b⁹ qundecim cu. r̄c. Quin decim nāq̄ q̄ septenario et octonario cōstat/ et tē vite gaudia designat: q̄ a sabbatimo incipēs aīarū/ p̄ficiūt in resurrectione corpoz̄. Nā dñs septima sabbati in sepulchro quiescēs/ octa/ ua die. i. post septimā sabbati resurrexit. D̄r aut̄ in latere vno qundecim cubitoz̄ fuerūt tres colūne cū totidē basib⁹: figurat p̄dicatores fide/ spe/ et charitate p̄minētes: et mentē in stabili tate timoris

tate timoris firmātes. Ingressurus q̄ atrium tabernaculi ha bet ab vtroq̄ latere tentoria. xv. cubitoz̄ ternis suspēsa colū nis: q̄z quicūq̄ ingressurus ecclesiam sacramēta fidei discere. p̄ posuerit: siue ad ecclesiam cētū siue ad synagogā intuitū mētē cōuerterit: in vtracq̄ pte fidelū doctores iueniet/ fide fortes/ spe sublimes/ charitate feruētes/ in ti/ more dei fundatos auditoribus requie aīarū: et resurrectionē corpoz̄ p̄mitte/ re: q̄ velut tētozia de bysso retorta i se suspēdūt: cū eos exēplo suo docēt q̄ sur sum sūt q̄rere: nō q̄ sup̄ terrā: et itegrū sp̄m et aīam et corpus sine q̄rela in die dñi custodire. s **C**olūnasq̄ ha. r̄c. Bed. In introitu atrij q̄ttuoz̄ iūt co/ lūne: q̄z nō nisi p̄ fidē et sacra euangelij q̄ in quattuor libris cōtinent: vnitatē ecclie ingredimur. Cū cathēgicandis q̄ttuoz̄ euangelioz̄ p̄ncipia recitant: et d̄ figuris et ordine eoz̄ in aptione aurū solleter erudiunt: q̄ sciāt ex inde et me minerint q̄ et q̄t sint libri quoz̄ verbis maxime i fide trinitatē debeat erudiri. In q̄ introitu sit tētoziū. xv. cubitoz̄: q̄ est quaternarius ququies ductus: qui q̄z aut̄ corpoz̄ sensus sūt. Bñ q̄ in in/ troitu atrij tētoziū. xv. cubitoz̄ in q̄ttu/ oz̄ colūnis suspēdit: q̄z oēs q̄ ecclesiā in trāt/ ad regulā euangelioz̄ fidē pariter et actus cōponere debēt: vt cōtinētes ab illecebris carnis oēs sensus corpoz̄ di uinis subigāt imperijs. Nō solū enī B tētoziū q̄ttuoz̄ colūnis subleuāt: s̄z et ip sum i lōgitudine sua nūerū quariū mul tiplicatū habet: cū qlibet humiles et piū auditores ad fidē veniētē: nō solū euā gelij verbis imbui: s̄z etiā euāgelicā vi tā agere desiderātes/ oēs corpoz̄ sen sus in obediētā charitatis expēdūt. f **E**x hiacyntho r̄c. Bed. Recte i B introitu atrij tētoziū nō sic i alio atrio sit de bysso retorta: s̄z de q̄ttuoz̄ nobilib⁹ simis coloribus hiacyntho. s. et purpu ra coccoz̄ bis tincto et bysso retorta. Ope plumarij: q̄z bis q̄ cathēgicant̄ ec clie facies exteri⁹ fulget: s̄z clarioz̄ vir tus et dignius apparebit his q̄ eā p̄ sa/ cramēta baptisimi ingrediunt. Nemo enī repēte fit sūm⁹: s̄z gradatim a mino rib⁹ ad p̄fectiora tēdim⁹: hiacynth⁹ sp̄e celestij bonoz̄: purpura toleratiā tēpo raliū maloz̄: coccus bis tinctus ardo/ rem p̄fecte dilectiōis: bysso retorta si gnicat cōtinētiā carnis. Qui colores ope plumarij iuicē sūt variati: q̄z quez stus fidelū vicinarū sibi stutū socie/ tate velut cōsanguinitate crescit: quib⁹ singuli colores singulis possent p̄ueni re elect⁹. Qui enī alti⁹ celestia speculat̄ hiacynthus ē: q̄ plura p̄pter iusticiā pa tē purpura ē: q̄ seruētiore i deū et pri mū charitate flāmescit: coccus bis tict⁹: q̄ sp̄ualiter virginali integritate carnis albescit: bysso retorta: et cū iusti in ea/ dē fide: et pietate euāgelica de suis al/ terutū stutib⁹ cōgaudēt: q̄si in introi tu atrij dñi tētoziū decorat pulchra co/

Als iubil vel iubil mat. 20. b

aquilonis p longū/erunt tento/ ria centū cubitoz̄/ colūne vigin ti/et bases enee eiusdē numeri: **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

In latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

lozū varietate cōtextū. **I**nico. de lyra **I**n latitudine v̄o atrij qd̄ respicit ad occidētē/erūt tētozia merces eterna. a **I**n numero quietē signi ficat et remissionē quā expectāt sancti p̄ opa bona. Jocab enī interpretat remissio. **I**n septenariū n̄m visiois sancte trinitatis in eternū iungēt. vñ Ps. lxxij. d. Vibi autē adherere deo bonum est.

¶ a ¶ Oēs colūne rē. Beda. Que dixerat diligētī iculcat/ vt iedulo lectorē admoneat. neminē inf doctores veritatē co

¶ Doralie lūnas. s. atriū celestē posse cōputari: q̄ nō istar eris inuincibilē inf aduersa patiētā h̄re didicerit: nisi sese celestīū obp̄uātā r̄ anūciatōe p̄boz velut argētī lamis vndiqz muniēdo exorna uerit: nisi se oī subiectōe p̄ceptū diuis q̄si argēto capiti supposuerit: r̄ timore deivelut enea basi stabilierit. b ¶ In lōgitudine rē. Beda. Rētū cubitos lōgitudis h̄z ecclia q̄ vlnas eleuat ad bona opa. pp̄ vitā etnā. Quināginta latitudis: qz requiē sperat sempiternā in gr̄a sp̄s̄sancti: quā sp̄s̄sanctūs q̄nq̄ge nario voluit significari cū p̄tecostē. i. quināgesimū diez paschal festiuitatis suo aduentu p̄secrauit. Altitudo q̄nqz cubitoz est inf nūez sensuū corpis: qz tūc recipiet vnusq̄sqz pp̄ria corpis sui. put gessit siue bonū siue malū. ¶ In atrio dom̄ dei eoz tm̄ figura exp̄mit: q̄ bonū in corpe fecerūt: p̄ q̄ in requiē vite ph̄ēnis merent̄ introduci: q̄ nūc in opibus iusticie q̄ casto corpe r̄ corde agūt: q̄si byssus retorta nitēt: r̄ tūc i eo dē corpe imortalitatis gl̄ia sublimato p̄ceptū iusticie p̄m̄is. In euāgelio p̄o vtriusqz p̄t̄ m̄tio ē: vbi q̄nqz v̄gines cū opib̄ luc̄ stati cū sp̄s̄o ad nuptias intrāt. Quinqz p̄o q̄ opa castitatis nō casto aīo fecerāt re pulse cum suis tenebris. Quinqz em̄ erāt r̄ q̄nqz q̄ v̄tregz p̄m̄ ea q̄ in carne gesserat iudicare sūt. Tota q̄ lōgitudo r̄ latitudo atrij p̄ c̄tenos r̄ q̄nq̄genos cubitos distincta ē. Quinqz h̄z cubitos altitudis: qz neces se ē vt q̄ p̄missionē habem̄ q̄etis: r̄ patrie celestis. s. m̄dem̄ nos ab oī inq̄namēto carnis r̄ sp̄s̄: r̄ pficiam̄ sanctificationē in timore dei: vt apparēte hora p̄m̄isse retributōis in sp̄ū r̄ carne letemur in amore dei: pp̄ vtriusqz n̄re substātie. i. aīe r̄ carnis emūdatiōnē in timore dei. ¶ d. s. dicitur erat: r̄ repetit̄ vt firmi m̄ēorie cōmēdet: fiet qz d̄ bysso retorta rē. c ¶ Lūcta va

¶ a sibus totidē. Oēs colūne atrij p a ¶ Teloq̄a dñi clo. ca. ar. ig. rē. p̄s. r̄. b. ¶ Obp̄uātā r̄ anūciatōe diuioz v̄boz. ¶ circuitū vestite erūt argēteis la ¶ mētib̄. ¶ qz s̄b̄icē se debēt diuis p̄ceptū q̄si argēto capiti. ¶ q̄ corpi r̄ mēte labori p̄dicatōis iustite debēt. ¶ qz i timore dñi minis/capitib̄ argēteis r̄ basib̄ sunt stabilendi. ¶ qz vlnas leuat p̄pter vnitatē eternā ad bona opa. b ¶ eneis. In lōgitudine occupabit ¶ Ecclesia. ¶ atrium cubitos centū/in latitudi ¶ qz requiē sperat in sp̄s̄sancti gr̄a. ¶ p̄ q̄nqz sensus corpis: qz in corpe recipimus quod in corpe gessimus. ¶ ne q̄nquaginta: altitudo quinqz ¶ casto. s. corde r̄ ope. ¶ cubitoz erit: fietqz de bysso retort ¶ firas. s. i timore dei. c ¶ ta/ r̄ habebit bases eneas. Cun/ b ¶ Sanctos diuersis meritis r̄ gradibus seruiētes. ¶ Ecclesie. ¶ ctā vasa tabernaculi in oēs vsus ¶ Linguas p̄dicatoz q̄ auditiū corda p̄dicādo tangūt r̄ subleuat tāgendo. ¶ r̄ cerimonias tā parillos eius q̄ ¶ At inf aduersa p̄seuerare: r̄ fidē sonare meminerint. b ¶ S̄ctis auditoribus. ¶ atrij ex erē facies ¶ Precipē filiis ¶ deuotionē mētis. ¶ e isrl vt afferāt tibi oleū de arbo/

¶ 21. dis. 5. 1 in prin. 75. dis. c. 1. in p̄. moysi

¶ la rē. Beda. Hec vasa hoies sūt in ecclia diuersis meritis r̄ gradib̄ dñi seruiētes: q̄ iubent̄ fieri enea vt q̄sqz i aduersis p̄seueret in finē: ne p̄missam sibi salutē desidia p̄dat: vel vt si dē quā didicit/ inimic̄ oppugnātib̄ palā p̄fiteri nō metuat: r̄ amicis dona q̄ p̄cepit sonare nō desistat. Es em̄ sonoz r̄ durabile ē: parilli aut̄ tabernaculi vel atrij ad hoc facti sunt: vt i fixi colūnaz sūmitatib̄ foris eminerēt: r̄ ipos̄it̄ veloz vel ten torioz funib̄ sic ea leuātes a trā suspēderēt. Quoz factura r̄ positōe doctoz lingua signat̄: q̄ p̄dicādo auditiū corda tangit r̄ tāgēdo subleuat. Funib̄ em̄ solet scriptura signari. ¶ In funicul̄ triplex difficile rūp̄it: qz scriptura q̄ historico r̄ allegorico moralive sensu interpretari p̄uenit: nlla hereticoz vl̄ paganoz p̄uersitate corrupit. Tētozia p̄o vel vela vt funes recipent/ h̄ebāt in sup̄iorib̄ suis ansas vel circulos q̄b̄ funes i mitterent̄. Tu qz si vis tētoziū dei fieri/ p̄para i corde tuo receptaculū sermōis: vt possis ad sup̄na suspēdi. imponant̄ p̄o parill̄ colūnaz funes tētoziū/ vt sic exp̄āta atqz in altū eleuata/ pulchritudinē tabernaculi cōpleāt: cōmittāt p̄dicatores cordib̄ fidelīū eloq̄a diuina: p̄ q̄ ad exēplū sui ab īfimis erigāt: vt extēsa funib̄ r̄ subleuata vela vel tētozia opis sui dec̄ mirificū qd̄ inuoluta neq̄bāt lōge lateqz demōstrent: oñ dāt fideles amplitudinē boni opis/ pulchritudinē mētis r̄ eterne gr̄e: vt alij vidētes gl̄ificēt p̄res q̄ in cel̄ est dicētes: ¶ s. lxxij. a. ¶ amabilia sūt tabernacula tua dñe q̄ totum: occupat̄ r̄ deficit aīa mea i atria dñi. d ¶ Precipē si. isrl rē. Beda. Dispositio oī ornatu tabernaculi/ p̄sequēter lumē lucerne puidet: vt decor eī mirabil̄ sic in die lumē solaris: ita noctu lucernalib̄ flāmis illustrare/ ne vnqz in domo dei tenebre vl̄ ymbra pos sit esse. ¶ Dystice i domo dei lucerna sūt opa iustoz: q̄ mētes insuetū exēplis illumināt. Diligētī p̄o intue dū/ q̄ vt lucerna sp̄ in tabernaculo dei possit ardere: filij qd̄ isrl offerre oleū. Barō p̄o r̄ filij eī lucernā collocare iubent̄: qz fideles r̄ dilecti auditores. p̄m̄pta ad obediendū fidei corda afferūt.

¶ Doctores p̄o

Doctores p̄o ignē celestis p̄bi q̄ illuminent̄ ad cōgscēdū: r̄ in flāmenē ad diligēdū/ deū p̄dicādo m̄strāt. Per olei nāqz pinguedinē q̄ lassī r̄ ifirmi recreant̄: r̄ gr̄a lumis p̄stāt iterna dilectio mētis: r̄ op̄ misericordie designat̄. ¶ In p̄s. h. b. Ego aut̄ sic oliua fruct. in do. do. rē. q̄si qz misericordie fructū indigētib̄ exhibui. mihi qz in etnū a deo repēden dā misericordie gr̄az speraui. Filij q̄ isrl offerāt oleū. Barō p̄o r̄ filij eī allato igne cōponāt lucernā q̄ ardeat in tabernaculo dei: auditores. s. deuotionē mētis: r̄ doctores doceāt eos archana scie celestis: q̄b̄ īstituti i p̄spectu dei igne charitat̄ ardeāt r̄ hoib̄ lumē bone actiōis oñ dāt. e ¶ De arborib̄ oliua. rē. Beda. Morādū q̄ filij isrl iubent̄ offerre oleū: s̄ cū distinctōe d̄ arborib̄ oliuaz: r̄ addit̄ purissimū: piloz p̄tusum. S̄olet eī fieri oleū myrthinū: raphanū/ d̄ nuce/ d̄ lino/ r̄ d̄ diuersis sp̄eb̄. s̄ nullū offerre licet i tabernaculo dñi: nisi qd̄ d̄ oliuis sit: sic nec ignis alī q̄ d̄ celo descēdit: vel i lucernis ardere vel in altare dei d̄z accēdi: ¶ s. j. a. S̄ps em̄ sc̄tus discipline effugiet fictū. Offerāt q̄ filij isrl oleū ad lucernas dei non qd̄libet: s̄ d̄ oliuis purissimū piloz cōtusum. Offerāt auditores doctozibus p̄sciaz purā: charitat̄ gr̄a secūdā: r̄ p̄ilo sedule p̄bationis ab oī neq̄tie cōm̄rtione mūdātā: cui sola intētiō placēdi r̄ seruiēdi deo p̄ba audire delectet. ¶ S̄ferat aarō cū filiis nō ignē: s̄z de sup̄missum r̄ ad accēdendā lucernā sic ad p̄sumēda holocausta r̄ adolēda thymiata. p̄dicēt doctores p̄bū nō sūt sed dñi. ¶ s. m̄ illud. ij. Coz. iij. a. Nō sumus sic plurimi adulterantes p̄bū dei rē. B̄ igne vtant̄ ad illustrādā cognitionē fidei: auditorum corda ad perficiendā r̄ p̄secranda holocausta operum suoz: ad incēdenda thymiamata orationuz. ¶ Et collocabūt

¶ Doctores. ¶ celestis. ¶ sibus totidē. Oēs colūne atrij p a ¶ Teloq̄a dñi clo. ca. ar. ig. rē. p̄s. r̄. b. ¶ Obp̄uātā r̄ anūciatōe diuioz v̄boz. ¶ circuitū vestite erūt argēteis la ¶ mētib̄. ¶ qz s̄b̄icē se debēt diuis p̄ceptū q̄si argēto capiti. ¶ q̄ corpi r̄ mēte labori p̄dicatōis iustite debēt. ¶ qz i timore dñi minis/capitib̄ argēteis r̄ basib̄ sunt stabilendi. ¶ qz vlnas leuat p̄pter vnitatē eternā ad bona opa. b ¶ eneis. In lōgitudine occupabit ¶ Ecclesia. ¶ atrium cubitos centū/in latitudi ¶ qz requiē sperat in sp̄s̄sancti gr̄a. ¶ p̄ q̄nqz sensus corpis: qz in corpe recipimus quod in corpe gessimus. ¶ ne q̄nquaginta: altitudo quinqz ¶ casto. s. corde r̄ ope. ¶ cubitoz erit: fietqz de bysso retort ¶ firas. s. i timore dei. c ¶ ta/ r̄ habebit bases eneas. Cun/ b ¶ Sanctos diuersis meritis r̄ gradibus seruiētes. ¶ Ecclesie. ¶ ctā vasa tabernaculi in oēs vsus ¶ Linguas p̄dicatoz q̄ auditiū corda p̄dicādo tangūt r̄ subleuat tāgendo. ¶ r̄ cerimonias tā parillos eius q̄ ¶ At inf aduersa p̄seuerare: r̄ fidē sonare meminerint. b ¶ S̄ctis auditoribus. ¶ atrij ex erē facies ¶ Precipē filiis ¶ deuotionē mētis. ¶ e isrl vt afferāt tibi oleū de arbo/

¶ Nico. de lyra

¶ a ¶ Oēs colūne atrij p̄ circuitū/ b ¶ tū rē. In hebreo habet sic: Sim colūnaz atrij p̄ circuitū cincture eaz r̄ vncini de argento: r̄ vocant̄ h̄ cincture qd̄a circuli argētei circūdātes colūnas: vt dicit Ra. Sa. ¶ Utr̄ tñ cēt in medio colūne p̄ modū cuiusdā pomelli: vel in sup̄iori pte p̄ modū capitelli nō determinat. Rōnabilius tñ videt̄ q̄ essent p̄ modū capitelloz in sup̄iori pte: quia erāt ad decorē qui magis debēt poni in capite colūne. Vncini aut̄ dicunt̄ vbi cortine pendebant a colūnis: r̄ p̄m̄ hoc colūne dicte nō erāt vestite lamis argēteis: sed tñ in capitibus eaz erant quidā circuli argētei. b ¶ Luncta vasa tabernaculi in omnes rē. Scilicet cauille martelli r̄ cetera huiusmodi que erant necessaria ad erigendum columnas r̄ cortinas. c ¶ Ex ere facies. Instrumeta enim cuiuscunqz artis p̄m̄ modum loquendi hebraicum vasa vocantur. Dispositionem autē atrij q̄stum ad columnas r̄ cortinas hic non descripsi. Tum quia per ea que dicta sunt a quolibet de facili potest capi. Tum quia in fine libri ponetur/ quando agetur de erectione tabernaculi. Ratio autem huius atrij circa tabernaculum accipitur. Tum propter reuerentiam tabernaculi: ne populares ad ipsum nimis appropinquarent. Tum vt sacerdotes r̄ leuite liberius facerent officia sua circa altare holocausti: multitudine populi exterius existente. d ¶ Precipē filiis israel vt afferant tibi oleum de rē. Hic consequenter agitur de illo quod erat necessarium ad illuminationem templi: tum propter decorē: tum vt ibi de nocte posset clare videri/ cum dicitur: Precipē filiis israel vt afferant tibi oleum de arboribus oliuarum: id est de fructu oliue expr̄sum. istud em̄ pp̄rie oleū dicit̄. oleū aut̄ nucū r̄ alterius materie cuiuscunqz/ dicitur tñ oleum participatiue r̄ diminutiue.

¶ Purissimū. i. sine amurca. ¶ Precipē filiis israel vt afferant tibi oleum rē. Perfilios israel intelliguntur christiani qui debēt offerre oleum: id est pietatis fructū. qui p̄m̄ quod dicit̄. i. Timoth. iij. c. valet ad omnia p̄missionē habens vite que nunc est r̄ future. ¶ Piloz cōtusum

¶ Doctores p̄o

Nota

Vasa

Doralie

A Et collocabunt etc. Bed. No est enim oim sacra fidei pplo pdicare: sed eoz tm q castitate fidei z exercitio opis ad filios sumi sacerdotis dei pbat ptinere. q eni a puritate fidei prauo dogmate aberrat: vel integritate fidei operu prauitate maculat: z si sacerdotz noie pemiet vl psona audiat a dno: Quare tu enarras iusti. m. zc. Ps. xlix. c. Qualibz iacob dicit: Nolite plures magistri fieri frs mei zc. Jaco. iij. a. b Perpetu' erit zc. Bed. Nec clausula sic de tabernaculo vasis zvtē silib' et sūt spūaliter nō carnalr intel/ ligenda z exponēda. Quō em ppetu' erit cult' sacerdotalis officij: cū ipm sacerdotiū z tabernaculū i q gerebat: z pplus cui gerebat iā dudū cessauerit. In scā g ecclia. h cōplet: vbi succedēti b' sibi p ordinē doctorib' cū vitat' auditorib' nūqz deerūt spūales filij isrl: q i domū dñi dona pietatis offerāt z filij aaron. i. sacerdotes nri veri q eis lu cē vbi ipēdāt: donec impleto hui' seculi statu z toto tabnaculo. i. elec. oꝝ mlti/ tudie ad celū trāslata: nō sint hoīes vl tra qui ab hoībus erudiāt cū sit deus omnia in oibus.

Nico. de lyra

A Purissimū. i. sine amurca. b Pilos cōsulū: qz istud ē puri' q illud qd terit iter molas. c Ut ar. lu. i. lucerne: accipiēdo singlarē p plurali: sic. s. viij. f. Genit musca gra uissima. i. mltitudo muscarū. d Sē per. i. qlibet nocte. Joseph' aut dicit q etiā d die tres ardebāt z oēs septē d nocte: nec licitū erat ibi ardere aliud oleū. e Et col. eā aarō zc. h eni nō erat licitū nisi sacerdotib'.

B Moralit' * a Pilos cōtu. i. pilo recte itē tiōis a glia vana repū. Matt. vi. a. Te aut facite elemofynā: nesciat sinu stra tua qd faciat dexta tua. c Ut ar. lu. i. opatio bona ad honore dei et edificationē populi.

Glo. ordi.

A Pplica qz ad te zc. Bed. Quō ta/ bernaculū cū ornatis suis z vasis significat ecclia/pulchra dntū z psonaz varietate distinctā: ita sum' tabernaculi sacerdos xpm verū pōtifi cē q semetipm obtulit p nob. Qui bñ d' frater moysi: qz fra'no federe gfa legi mouū testm cōnecti veteri: cū ipse moyses d eo dicat: Deu. xviij. c. Propetā d frīb' vris sic me suscitabit vo/ bis dñs. Et paulopost ex psona dñi: Propetā suscitabo eis d medio fratru suoz silem tui: cui' opib' admirādis q nemo ali' fe cit habit' aarō mira varietate i signis cōpat. Vel vestes aarō mltipharie oēm electoz cetū mira opez meritorūqz distātia xpo adherētē significat. vñ Bal. iij. d. Quicūqz i xpo bap. es. xpm i dñstis. Filij aarō i sacerdotiū iūcti figurāt aplos xpi z cūctos ecclie mgtos. Bed. Pplica qz zc. Descripto factura tabna culi: qz grue sacerdotel q i eo mīstrēt ordināt: qz ordiatio z habi t' ecclie sacerdotib' qz gruit: vt oē qd illic i ornatu vestiu claz ex trīsec' fulgebat: itellectū spūalr etiā i sacerdotū nroꝝ mētib' it' emineat: z i eoz actib' p'ceter' glisū clarescat. Iō p'cipit moysi vt applicet ad se frēz suū aarō cū filijs d medio filioꝝ isrl' ad fun gēdū sacerdotio corā dno. Necesse ei vt q ad maiore gēdū pmo/ uēdi sē: maiore mēt' industria se ad legē dei applicēt. i. diuioꝝ mādatoꝝ obnuatiōe. Hoc ē ei q sacerdotio fūcturi sē d medio fi lioꝝ dei ad moysen applicari: p'pules z doctores ecclie cōez electo rū vitā singlarī mēt' culmie trāscēdere: z familiari inspectiōe qd lex gñalr pfect' loq' attendere: vt altiori excellētia meritoꝝ ad al/ tiora pueniāt p'mia. Frēz suū moyses cū filijs i sacerdotiū ordia re p'cipit: qz oēs q officiū doctor' loꝝ: tūū: tāto studio z amore de bēt legi adherē: vt germanavideāt cognatōe piūgi. Primi fili oꝝ aarō p' ordiatiōē ignē alienū offerētes celesti igne pierūt: qz qdā loco sacerdotū pōtiti: dū ignē cupiditat' igni supne dile/ ctionis antepōnūt

A Pplica qz ad te zc. Descripto Ca. XXVIII L. tabernaculo: h p'ur agit de mīstris ad cultū taber/ naculi deputādis: z pmo de ornatu eoz seu cōposi tiōe. scdo de ipozū psecratiōe ca. xxiij. tertio d officij executiōe ibi: Hūdabis. Ad euidētiā p'mi pmo ponā sub qdā cōpēdio

Diuisio

Josephi ve ritas comē datur

Vestimēta sacerdotū

a Nō qdlibet. b Ab omni inquinamē/ to. c Sēdule pbationis. rib' oliuāz purissimū/pilos cō a b a qz i ecclia nūqz dz abesse lux p'dicatio/ nls vel hūilitas auditorū pura q libēter ex cipiāt verbū dei. b P'opa iustoz q alijs i exēplū lucēt. vñ Matth. v. b. Et luceat lux tuisum vt ardeat lucerna semper s vñ corā ho. zc. a Ecclia. b qz itra ve lū celi nō ē necessaria scpturaz lucerna vbi in tabernaculo testimonij extra est arca dñi z cherubin glie p'piciatorū ob umbzāt. i. agmīa militie celest' gliaz icarna ti filij: quē posuit de' p'pitiatiōē p'ctis nris cōsona voce laudāt. q vel appensū. velum qd oppansum est testimo a Nō ali' s' q fulgēt castitate fidei z exe/ cutiōe operis tāq' veri sacerdotes xpi. a nio: z collocabūt eā aaron z filij e a qz transacta nocte hui' seculi mane fu tūri clarebit: de q d' Ps. v. a. Mane alta/ bo tibi z videbo zc. In q lucerna libroz ne cessaria nō erit apparēte z illustrāte vera lu ce mundi: qz timētib' nomē dñi c'iet sol iu sticie: Malach. iij. a. eius ut vsqz mane luceat coraz domino. Perpetuus erit cult' a q in ecclia: nō in tabernaculo. b P'pla torum et subditoꝝ. p successiōes eozū a filijs isrl'.

A Pplica Ca. XXVIII f. gis debent persistere. q familiari' ceteris. a xpm. b qz gfa legi nouū testm dz cōiū gi velt. q doctores tm debēt diuie legi stu dere vt germana cognatiōe piūgi videant qz ad te aaron fratrem tuū cum apostollis. a q vt alios electos excellāt filijs suis de medio filioꝝ isra/ el vt sacerdotio fungantur mihi

ornamēta seu vestimēta sacerdotū p or dinē: intendo in h seq Josephū: qz fuit d genere sacerdotali z māsit in hierlm tpe q adhuc stabat tēplū z sacerdotum ministeriū: z iō pluries potuit videre z vidit vestes z ornamenta ipoz: z ideo certius potuit scribere talia q Rab. Sa. z alij q fuerūt postea p magnū tē/ pus: qz p'm Hiero. in epla ad Deside/ riū: Aliter vīsa/ aliter audita narrant: et iō ille q vidit/ cert' scribere potuit: p'm aut ipm decē erāt ornamēta sumi sa cerdotis: qzū quattuor iseriorib' sacer dotib' cōicabant. Prīmū ē feminalia linea ad opēdū carnē turpitudis sue. Scdm ē tunica d bysso facta z dupla p totū: est aut byssus gen' candidissimī lini. Tertū est balthē. i. cingulū de di uersis colorib' factū: latitudinis qsi qe tuoz digitorū: cui' extremitates pende bāt in pte anteriori sacerdotis habens fimbrias d auro z alijs colorib' cū pul chra varietate. Quartū ē thyara sive mitra de bysso i capite sacerdotis posi ta tēdes superi' i acutū z cū cinctura si ue bēdello ligabat sub mentone: ita q nuditatē colli tegetet z mitrā fortit' te/ neret ne caderet de capite sacerdot' mī nistrātis. Alia sex erāt appropriata sū/ mo sacerdoti: qzū primū erat tunica di cta poderis vel hypodisio. i. talaris hi acynthina q habebat circa collū z in ex tremitatib' manicarū oras cōtextas for titer ex diuersis colorib' z lapidib' p'ci ofis: i. margie iseriori hēbat malognā/ ta scā d hiacyntho purpura z p'miculo z bysso retorta: z tintinnabula aurea i termixta: sic qz inē duo malognata erat vñū tintinnabulū: z ecōuerso iter duo ti tinabula vñū malognatū. Scdm erat suphūerale qd ponebat sup dictā tuni cā: z qzū ad materiā erat d pāno p'p' to qnqz generib' filoz. i. filis fact' d au ro z hiacyntho: d purpura coccoqz bis tincto z bysso retorta: cū pulchra varie

Moralit' f Pplica qz ad

te zc. In hoc capitulo agit de ornamentis aaron z filio/ rū eius: p que designant virtutes ministroꝝ ecclie. Fue/ rūt autē quattuor ornamēta cōia aaron z filijs ei'. Prīmū fuit feminalia linea ad cooperiēdū turpitudinē carnis sue: z p hoc significat castitas. Scdm tunica linea p quā signifi cat puerlatiōis honestas. Tertū balthē sive cingulū ve/ stes restringēs: p qd designat moderatio rōnis supflua re/ stringentis. Quartū fuit mitra in capite p quā designat re/ citudo intētionis: scz vt omnia stant ad gloriā dei. i. Coꝝ. x. g. Omnia in gloriā dei facite. Ista quattuor esse debent in omnib' ecclie ministris generaliter. P'eter hec aut fue/ rūt quattuor ornamenta aaron pontificis: p que significāt quattuor q specialiter debēt i episcopis refulgere. Prīmū fuit lamina aurea pendēs sup frontē: in qua fuit sculpturā nomen dñi tetragramaton: p quā intelligit iugis memoria dñi. Scdm suphūerale: p qd intelligit q pontifex debet infirmitates subditoꝝ supportare. Hebreo. v. a. Omnis pontifex ex hoībus assumptus p hoībus cōstituit. Seq: Qui cōdelere possit his qui ignorant z errāt. Tertū ratio nale iudicij: p qd intelligit p'as z scientia indicādi. Quar/ tū tunica hiacynthina que erat coloris celestis: ideo signifi/ cat cōuersationē celestē: p'm qd dicit Phil. iij. d. Nostra au tē cōuersatio in celis est. In hac aut tunica erāt tintinnabu/ la aurea z malapunica: p que significat sana doctria cū bo na vita: quia cuius vita despici' restat vt eius p'dicatio con temnatur. Brego. homel. xxxvij.

Moralit'

B Pplice

Ordinatio sacerdotū

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

Ad Titu. i. d. Vestimenta sumi sacerdotis

748. dif. c. 1.36. dif. c. q ecclesiastic? .g. ecce

Doralis

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

tudinē vni palmi in qdrū: ita vt ipleret p̄cise locū dimissuzva/...

In plerisq addit eleazar et ithamar. a Pa iusticie s̄citate virtutū ornamēta...

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

Nico. de lyra

tate: ita tñ q nō erāt ibi aliq̄ aialia figurata s̄z flores et cō...

Et ceteris asponit: igne supne vltiois absumit. a Faciesq...

B

Trin

Tumim

Nota

B

Expositio

lialis

Diuisio

Diuisio

Tinctura fulgescit. Sed cum mens ad precepta charitatis extendit: restat ut per abstinentiam caro maceret. In cocco bis tincto torta byssus addit: que candente corporalis mundicie significat castitate: que. s. torta puritudo in suphumeralis innectit: quia tunc castimonia ad perfectum mundicie candore ducit: cum per abstinentiam caro fatigatur. Cuius inter virtutes ceteras etiam afflicte carnis meritum proficit quasi in diversis suphumeralis specie byssus torta candescit. **F**acient autem. **B**eda. Quia in humeris onera portamus: suphumerale pontificis labores bonorum operum que iugiter coram domino ferre debet ostendit: quod beatus primo faciendum precipit. Qui enim ad sacerdotium magistrum populi dei promouent: primum eius opera cognoscant: ut dum hoc quod foris patet omnibus irreprehensibile patuerit: integritas cordis et sinceritas fidei probe. Suphumerale ergo significat euangelicum onus. de quo dicitur: Iugum enim meum suave est et onus meum leue. Et alibi: Si quis vult venire post me abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Fit autem suphumerale de auro hiacyntho et purpura bysso retorta coccoque bis tincto. De auro. s. ut ante omnia in habitu sacerdotali intellectu sapientie principaliter emicet. Cui hiacynthus aere adiungit: ut quod intellectus gredo penetrat: non ad fauorem celestium infundit: sed ad amorem surgat: ne dum suis patet laudibus: veritatis intellectu pueat. Auro quoque et hiacyntho purpura permiscet: ut sacerdotis cor cum summa que predicat sperat: in se ipso et suggestiones vitioz reprimat: eiusque regia potestate predicat: et celestis regni aditum suis moribus defendat. In purpureo tamen colore potest effusio sanguinis per christo: vel diuersa tolerantia pressurarum intelligi. **H**ec est enim crux quam post dominum portamus. Talis est species in humero sacerdotis refulget: ut eum doceat ad patientiam esse paratum. Auro autem hiacyntho et purpura bis tinctus adiungit coccus: ut ante internum iudicis oculos omnia virtutum bona ex charitate decorent. Et quod hominibus rutilant: in conspectu dei flamma intima amoris accendat: quod. s. charitas que deum et primum diligit: quasi ex duplici tinctura fulgescit. Sed cum mens ad precepta charitatis dilatatur: restat ut per abstinentiam caro maceret. In bis tincto cocco retorta byssus adiungit. i. mundicie corporalis castitas que torta puritudo in suphumeralis innectit: quia tunc castimonia ad perfectum mundicie candore ducit: cum per abstinentiam caro fatigatur. **L**oc

Hoc coccus bis tincto. **B**eda. Coccus ignis specie fulget: et fortassis bis tinctus fieri precipit: quia ignis duplicem vim habet videlicet. s. et lucendi cuius natura presul doctrine salutaris imitari optet: ut luce scientie desiderantibus aperiat: et rubiginem peccatorum in contemptibus increpando comburat. **E**t enim auditoribus dulcia scripturarum arcana miracula et parabolas euangelicas exponit: velut in habitu suo fulgore luce ostendit. **E**t deo memorata eterna virtute supbos percutit: quasi frore flamma vorantem ostendit. Qui enim sermonem facit ad populum: nec solum increpandis reatibus: nec solum referendis scripturarum secretis debet instare: ne tamen de correctione peccatorum disputans minus audiat: vel mysteriorum tamen secreta referas minus presit. **R**eperet ergo ex utroque sermone: ut celestium secretorum pandat suauitatem et more core rectione quasi bis tinctum in suo habitu coccum demonstrat. **D**uas

Horas. **B**eda. De his sequentibus dicit: fecit igitur suphumerale de auro hiacyntho et purpura. Et paulo post. Duas quoque horas sub iunice copulatas in utroque latere summo usque ad deorsum: ita ut dimidium vestis intuitum oculis foris apparet: dimidium vero alio interius lateret: sed ore utroque puerit usque ad extremos angulos ad inferiora descenderet. In quo typice intelligit: ut cum bona foris opera primis extendimus: eadem interius coram domino integra seruemus: ne castitate pure cogitationis minor actionis perfectio sequatur: vel perfectione actionis imperfectior mentis intentio: sed quasi due ore suphumeralis sibi in tus pura et simplici intentione iungantur in utroque latere suphumeralis: ut iter aduersa et ipsa cordis actione domino seruiamus. **D**ese rit namque hora ut breuior latiorez et discordante mensura in unum redire nequeunt: si cum extrinsecus bona facere per eterna retributione cernimur: intentione placendi hominibus in se creto mentis implicamur: humanis fauoris magis quam vite iustitiam premia requirimus. **I**psa quoque textura. **B**eda. In una parte auri in altera hiacyntho vel alij colore fuerit: sed omnes per omnia cum auro contexti: quia in actione sacerdotis nec ad horam alij magnam virtutem debet intermittere: sed auro sapientie iungat spiritus hiacynthus in signa erecti: et purpura regni celestis: et vitioz bella magnanimitatis spiritus cocco bis tincto

Dystice

Thū et purpurā coccoque bis tinctū et abyssum. **A** primo. s. quia prius debet opera eius cognosci quam promoueri ad officium sacerdotis. **B** labores operum quos debet coram domino iugiter sacerdos performare. **C** suphumerale hiacyntho dicitur fuisse in modum cuculle sine manicis plebem hominum rotundam et quadratam in pectore apturam ubi rationale ponebatur. **D** ut intellectu sapientie emicet. **E** ut per hiacyntho **F**acient autem suphumerale de auro et hiacyntho intelligit ad amorem celestium surgat. **A** ut vitium regia potestate contradicat. **B** ut deum et primum simul diligit. **C** candore corporalis mundicie. **D** maceratione carnis. **B** ac purpura coccoque bis tincto et bysso retorta **A** varietate virtutum et operum. **B** operatione et intentione. **C** ta opere polymito. **D** uas oras iunctas habet **E** prosperitatis et aduersitatis. **E** ut concorditer deo seruiant. **B** it in utroque latere summatum: ut in unum redeat: **D** ipsa quoque textura et cuncta opera varietas erit ex auro et hiacyntho ac purpura coccoque bis tincto **A** quia in precioso et mundo corde debet opera sanctorum retractari. **E** et bysso retorta. **S**umesque duos lapides onyx gemine

gemine dilectionis: et bysso retorta. i. castitate carnis sacerdos debet esse nitidus. **E** **D**uos la. et. **E**t sacerdos fide et vitam patriarcharum imitetur: et duodecim tribuum in sacrificiis eius et oras

Nico. de ly.

Facient autem. **D**ic presertim in speciali de ornamentis specialibus summi sacerdotis: et diuinitatem per numerum ornamentorum: et partibus presertim. **P**rimo ergo presertim de suphumerali cum dicit: facient autem et. **B** opere polymito. i. pluribus coloribus et figuris variato: et dicit a polys quod est pluralitas et mitos quod est gutta. **C** **D**uas oras iunctas habebit. **Q**uia ore latitudinis iuncte erant in lateribus sacerdotis: ut predictum est cum vicinis: et sic anterior et posterior iungebantur simul **E** **I**nclusos

Polymit **ΠΟΛΥΣ ΜΙΤΟΣ**

Et ceteris et omnibus memoris sit: et populus intus non aberret a patriarcharum meritis. a Inclusos auro etc. Bed. Aperte lapides includi auro atque circumdari iubent: auro namque intellectus vel charitas insinuat: quod sicut aurum metallis ita charitas prestat virtutibus ceteris. Includunt vero lapides preciosi et circumdant au-

Causa hinc aaron nomina patriarcharum portabat

dem tendat extra limitem ordinis. Rationale iudicij dicitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere: et que vel quibus quando et qualiter congruat studiose cogitare: nihil proprium querere: sed sua commoda propinquo bona deputare. Unde ponens autem in rationali iudicij doctrinam et veritatem etc. Sacerdos enim iudicium filiorum israel in pectore gestat in conspectu domini cum subiectorum causas pro sola interni iudicij intentione discutit: ut nihil humanitatis admisceat: in hoc quod divina positus vice dispensat: ne correctione priuatus dolor exasperet. Cumque contra aliena vicia emulatoz ostenditur: que sua sunt exequat: ne tranquillitatem iudicij aut latens inuidia maculet aut preceps ira perturbet. Sed dum consideratur terror eius qui super omnia presidet: id est iudicis intimi non sine magno timore regantur subiecti. Beda. Rationale quoque iudicij etc. Sicut in superhumerali operum perfectio: ita in rationali iudicij quo pectus sacerdotis tegitur et ornatur cordis et cogitationum eius castitas exprimitur. Et bene post humerale rationale iudicij sequitur: ut cum ante homines quis in nocens manibus apparuerit: multo magis in conspectu summi iudicis mundus corde assistere contendat / omnia agens de industria / ut quicquid foris erga proximos agit aut iudicat ex regula interne rationis probatum et suo conditori placitum fulgeat. Itaque rationale iudicij sacerdos in pectore ferre precipitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere / et que quibus quando vel qualiter congruat studiose cogitare. Duplex quoque Beda. Factum rationale ut facilius pondus lapidum sustineret. Typice autem nos admonet ut rationem nostri examinis inuisibilis arbiter probet: nec humana foris estimatio merito condemat. vel duplex serimus in pectore rationale iudicij: quando ea que de fide veritatis et vita inuisibili loquimur aut cogitamus fixa ratione subsistunt. Et que visibiliter agimus aut agere. disponimus iudicio discretionis librata sunt. Quod autem mensuram palmi habebat per quadratum: pie intentionis conatum infatigabilem et perpetuum ostendit. Qui enim palmo aliquid metitur: summo conamine expansis digitis manus extendit: ut possit mensuram quareque rit plene et certe tenere. Unde sicut per manum operatio: ita per palmum exprimitur inflexibilis operationis intentio: et bene idem rationale tam in longitudine quam in latitudine habet mensuram palmi: quod siue in longitudine vite eterne desiderium mentis erigat / siue in latitudine charitatis ad curam primi inclinet affectum: necesse est per omnia cor sacerdotale desideriosum non esse: sed ardente desiderio extendi / ut comprehendat brauium supne vocatus dei.

Distoii.

Et ceteris et omnibus memoris sit: et populus intus non aberret a patriarcharum meritis. a Inclusos auro etc. Bed. Aperte lapides includi auro atque circumdari iubent: auro namque intellectus vel charitas insinuat: quod sicut aurum metallis ita charitas prestat virtutibus ceteris. Includunt vero lapides preciosi et circumdant auro / cum operatio virtutum puro vndique intellectu circumspicitur: ut nihil vitioz lateret: nihil sordis permittat remanere: et ipse virtutes ita vinculo charitatis continentur: ut nulla rerum mutabilitate a statu suo decidere vel de habitu sacerdotis torpente custodia mentis valeant plumbi. b Portabitque aaron nomina. Quia sacerdos diligenter omni hora procedentium sanctorum vitam prehendens in aduersis et prosperis virtutum ornamento debet muniri: ut per arma iusticie a dextris et a sinistris gradus in nullo delectationis infime latere fleat. Bed. Tribus de causis aaron nomina patriarcharum inter sacrificia semper in humeris sicut et in pectore portabat ut ipse / scilicet fidem vitam patriarcharum meminisset imitari: ut duodecim tribuum / quod de his nate sunt in orationibus et sacrificiis memor esset: ut populus scripta in veste presulis patrum nomina videns sedulo curaret: ne ab illorum meritis discedens ad errorum contagia declinaret. Unde et ponens utroque latere superhumeralis memoriale filijs israel. Hinc quoque pontifex in superhumerali nomina patriarcharum gestat: cum doctor vel presul ecclesie in omnibus que agit precedentium patrum facta considerat / atque ad eorum imitationem dirigere vitam et omnis euangelice perfectionis satagat / et ferre. Nomina vero patrum bene in lapidibus preciosis sculpsit. Lapidem preciosum si opera virtutum spiritualium sunt. Dabitque sacerdos in humeris lapides preciosos: et in eis nomina patrum scripta / cuius claritate bonorum operum cunctis mirandus extitit: et eandem claritatem non a se nouiter inuentam / sed antiquam sibi patrum auctoritate traditam docuerit. Duplici autem ratione hec in humeris portat: ut et ipse preceptis domini humiliter subditus incedat: et auditoribus suis semper celestia siue sua siue patrum exempla que sequantur proponat. c Facies et vincula etc. Bed. Vincula ista in superioribus erant angulis superhumeralis fabre affixi: catenule autem non in superhumerali / sed in rationali. id est in superioribus eius angulis. Per anulos aureos videntur fuisse annexa ut dum indueretur pontifex catene que de rationali pendebant possint etiam vinculis superhumeralis annexi: ut utraque sibi firma positione cohererent. Unde apertius in sequentibus fecerunt in rationali catenulas sibi inuicem coherentes de auro purissimo / et duos vinculos totidemque anulos aureos. Porro anulos aureos posuerunt in utroque latere rationalis et quibus penderunt due catene auree: quas inseruerunt vinculis qui in superhumeralis angulis eminebant: de quorum figura melius in rationalis expositione tractabitur. Hi erant in oris superhumeralis quibus catene rationalis coniungebantur superhumerali: quia bona opera et cogitatio munda adiuuancem per charitatem et bonam intentionem sunt nectenda. d Rationale quoque etc. Greg. Precipitur ut in pectore aaron rationale iudicij vittis litigantibus imprimatur: ne cor sacerdotale fluxu cogitationes possideant: sed ratio sola constringat: ne indiscretum vel inutile cogitet qui ad exemplum constitutus grauitate vite semper debet ostendere quantam rationem portet in pectore. In rationali duodecim nomina patriarcharum describuntur: patres prescriptos semper in pectore ferre est antiquorum vitam sine intermissione cogitare. Nam tunc sacerdos irreprehensibiliter graditur / cum precedentium patrum exempla semper intuens cogitationes illicitas deprimit: ne per-

Dystice

chinos / et sculpsit in eis nomina filiorum israel: sex nomina in lapide vno / et sex reliqua in altero: iuxta ordinem natiuitatis eorum: opere sculptoris: et celatura gemmarum. Sculpsit eos a quia omnis actio et initiatio pontificis mundicia et nitore sapientie debet vallari. b Intellectu sapientia et charitate. a nomina filiorum israel inclusos auro atque circumdatos: et ponens in utroque latere superhumeralis: memoriale filijs israel. Portabitque aaron nomina eorum coram domino super utroque humerum / ob recordationem. Facies et vinculos ex auro: et duas catenulas auri purissimi sibi inuicem coherentes / quas in quo cordis et cogitationum sacerdotis inseres vinculis. Rationale quoque castitas exprimitur: cuius pectus rationali tegitur et ornatur. a ut omnia discrete faciat. b varietate. id est virtutum. c multiphario. q iudicij facies opere polymito / a quia cogitatio debet conuenire operi. iuxta texturam superhumeralis sapientie. et spei superne. ex auro / hiacyntho et purpura / carnalis mundicie. coccumque bis tincto / et bysso rector a quod in utraque parte mensuram palmi habebat. b ut examen sacerdotis deo placeat et homo non contemnat. ut fortiter pondus gemmarum sustineat. e ta. Quadrangulum erit et duplex: mensuram palmi habebit / et

dem tendat extra limitem ordinis. Rationale iudicij dicitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere: et que vel quibus quando et qualiter congruat studiose cogitare: nihil proprium querere: sed sua commoda propinquo bona deputare. Unde ponens autem in rationali iudicij doctrinam et veritatem etc. Sacerdos enim iudicium filiorum israel in pectore gestat in conspectu domini cum subiectorum causas pro sola interni iudicij intentione discutit: ut nihil humanitatis admisceat: in hoc quod divina positus vice dispensat: ne correctione priuatus dolor exasperet. Cumque contra aliena vicia emulatoz ostenditur: que sua sunt exequat: ne tranquillitatem iudicij aut latens inuidia maculet aut preceps ira perturbet. Sed dum consideratur terror eius qui super omnia presidet: id est iudicis intimi non sine magno timore regantur subiecti. Beda. Rationale quoque iudicij etc. Sicut in superhumerali operum perfectio: ita in rationali iudicij quo pectus sacerdotis tegitur et ornatur cordis et cogitationum eius castitas exprimitur. Et bene post humerale rationale iudicij sequitur: ut cum ante homines quis in nocens manibus apparuerit: multo magis in conspectu summi iudicis mundus corde assistere contendat / omnia agens de industria / ut quicquid foris erga proximos agit aut iudicat ex regula interne rationis probatum et suo conditori placitum fulgeat. Itaque rationale iudicij sacerdos in pectore ferre precipitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere / et que quibus quando vel qualiter congruat studiose cogitare. Duplex quoque Beda. Factum rationale ut facilius pondus lapidum sustineret. Typice autem nos admonet ut rationem nostri examinis inuisibilis arbiter probet: nec humana foris estimatio merito condemat. vel duplex serimus in pectore rationale iudicij: quando ea que de fide veritatis et vita inuisibili loquimur aut cogitamus fixa ratione subsistunt. Et que visibiliter agimus aut agere. disponimus iudicio discretionis librata sunt. Quod autem mensuram palmi habebat per quadratum: pie intentionis conatum infatigabilem et perpetuum ostendit. Qui enim palmo aliquid metitur: summo conamine expansis digitis manus extendit: ut possit mensuram quareque rit plene et certe tenere. Unde sicut per manum operatio: ita per palmum exprimitur inflexibilis operationis intentio: et bene idem rationale tam in longitudine quam in latitudine habet mensuram palmi: quod siue in longitudine vite eterne desiderium mentis erigat / siue in latitudine charitatis ad curam primi inclinet affectum: necesse est per omnia cor sacerdotale desideriosum non esse: sed ardente desiderio extendi / ut comprehendat brauium supne vocatus dei.

dem tendat extra limitem ordinis. Rationale iudicij dicitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere: et que vel quibus quando et qualiter congruat studiose cogitare: nihil proprium querere: sed sua commoda propinquo bona deputare. Unde ponens autem in rationali iudicij doctrinam et veritatem etc. Sacerdos enim iudicium filiorum israel in pectore gestat in conspectu domini cum subiectorum causas pro sola interni iudicij intentione discutit: ut nihil humanitatis admisceat: in hoc quod divina positus vice dispensat: ne correctione priuatus dolor exasperet. Cumque contra aliena vicia emulatoz ostenditur: que sua sunt exequat: ne tranquillitatem iudicij aut latens inuidia maculet aut preceps ira perturbet. Sed dum consideratur terror eius qui super omnia presidet: id est iudicis intimi non sine magno timore regantur subiecti. Beda. Rationale quoque iudicij etc. Sicut in superhumerali operum perfectio: ita in rationali iudicij quo pectus sacerdotis tegitur et ornatur cordis et cogitationum eius castitas exprimitur. Et bene post humerale rationale iudicij sequitur: ut cum ante homines quis in nocens manibus apparuerit: multo magis in conspectu summi iudicis mundus corde assistere contendat / omnia agens de industria / ut quicquid foris erga proximos agit aut iudicat ex regula interne rationis probatum et suo conditori placitum fulgeat. Itaque rationale iudicij sacerdos in pectore ferre precipitur: quia debet rector subtili examine bona malaque discernere / et que quibus quando vel qualiter congruat studiose cogitare. Duplex quoque Beda. Factum rationale ut facilius pondus lapidum sustineret. Typice autem nos admonet ut rationem nostri examinis inuisibilis arbiter probet: nec humana foris estimatio merito condemat. vel duplex serimus in pectore rationale iudicij: quando ea que de fide veritatis et vita inuisibili loquimur aut cogitamus fixa ratione subsistunt. Et que visibiliter agimus aut agere. disponimus iudicio discretionis librata sunt. Quod autem mensuram palmi habebat per quadratum: pie intentionis conatum infatigabilem et perpetuum ostendit. Qui enim palmo aliquid metitur: summo conamine expansis digitis manus extendit: ut possit mensuram quareque rit plene et certe tenere. Unde sicut per manum operatio: ita per palmum exprimitur inflexibilis operationis intentio: et bene idem rationale tam in longitudine quam in latitudine habet mensuram palmi: quod siue in longitudine vite eterne desiderium mentis erigat / siue in latitudine charitatis ad curam primi inclinet affectum: necesse est per omnia cor sacerdotale desideriosum non esse: sed ardente desiderio extendi / ut comprehendat brauium supne vocatus dei.

primatur inflexibilis operationis intentio: et bene idem rationale tam in longitudine quam in latitudine habet mensuram palmi: quod siue in longitudine vite eterne desiderium mentis erigat / siue in latitudine charitatis ad curam primi inclinet affectum: necesse est per omnia cor sacerdotale desideriosum non esse: sed ardente desiderio extendi / ut comprehendat brauium supne vocatus dei. Ponesque in co

Nico. de lyra

a Inclusos auro atque circumdanda. Id est situatos in auro per circuitum partis interioris iuxta pannum superhumeralis: ubi lapides erant situati sicut situantur in anulis. b Facies et vinculos. qui erant positi in superiori parte superhumeralis circa scapulas. c Rationale quoque. Sic prosequitur de rationali: et dicit rationale iudicij: quia in ipso iudicabat summus sacerdos / consulens dominum quid esset agendum. d Quadrangulum erit / ratione supradicta. e Et duplex: Id est de panno duplicato duplici causa. Una est ut pondus lapidum ibidem situatoz melius sustineret. Alia est secundum Ra. Sa. ut inter illos duos pannos nomine domini tertra gramaton

S

Dystice

B

Ponesque in co

B **Horali** a **P**onesq; in eo. **Be.** Dec positio diuersarū gemmarū in rōnali multiplicē variatū dūtū grām oñdit: que p̄cordi serie in corde sacerdotis debet apparere. Singuli autē lapides singulis patrū noibus inscribunt: dū scōz vitā rector inspicies: q̄ maxime q̄bus dūtū operibus floruerint/ sollicitē scrutat: et hec cūcta in secreto pectoris colligit et operādo pdit. **D**agno enī sacramento vtraq; vestis lapidib⁹ p̄ciosis redimit: et patrū noibus insignit: **I**psa q̄q; noia in suphumerali duobus lapidib⁹ eiusdē generis. **I**n rōnali p̄o duodecim diuersi generis sculpta sūt. **Q** autē p̄fes lapidibus p̄ciosissimis/ et nō diuersi coloris sculpti sunt: signifi- cat p̄ vna fides in deū/ et vna charitas et spes vite celestis oim patrū corda repleuerit. **Q** diūsi gener⁹ lapidib⁹ scri- pti sūt: multiplex est varietas et grā bo- norū operū/ q̄b⁹ scōz fides spes et cha- ritas p̄firmata refulget. **I**n rōnali q̄t- tuor erāt ordines lapidū: et singuli ha- buerūt tres lapides: vt. s. q̄ttuor p̄nci- palib⁹ dūtū fidē trinitatē nō fictā te- neam. **Q**uattuor enī ordines gemmarū habet in pectore sacerdos/ cū oē q̄d co- gitat: prudētia circūspectū/ fortitudine firmū/ iusticia eximīū/ t̄pantia a malis oib⁹ fuerit segregatū. **S**z iudē ordines f̄nas habēt gemas cū prudētia/ forti- tudo/ iusticia et t̄pantia trinitatē fide et opatōe p̄sistit. **A**pte q̄ sacerdos vt ope fulgeat: q̄ttuor i pectore p̄sus gemarū bauulat/ vt p̄o cū opib⁹ fidei sinceritate sit castus/ f̄nas in singulis p̄sib⁹ habet gemas/ vt oib⁹ vere fidei p̄fessionē et imitādā actionē oñdat/ vt et illi mēbra sūmi sacerdotē mereat effici. **B**ed.

B **Horali** **P**ossim⁹ in vario decore lapidū nō so- lū claritatē multiphariaz sacerdotialis actōis et cognitiōis: s; etiā spūaliū acci- pe dona dūtū et miracula sanitarū: de q̄b⁹ dicit **Bar. x. a.** **I**nfirmos curate. **E**t alibi **Bar. xvj. d.** **S**igna autē eos q̄ crediderint hec sequēt: **I**n noie meo demonia eueiet. **Q**uicq̄ autē designēt recte duodenari⁹ in rōnali fieri p̄cipit: vt eoz act⁹ et miracula q̄ aplice fidei et charitatē dūtū sequūt/ acceptos deo etiā nouerim⁹. **S**i q̄s autē loq̄t linguis angeloz/ et facultates suas distribuerit paupib⁹: corpusq; tradiderit vt ardeat s; vnitatē catholice charitatē nō habue- rit nihil illi p̄dest. **B** **Onychin⁹.** **B**ed. **R**ecte autē duo lapides onychini in suphumerali eodē nūero patrū inscul- pti sūt/ vt doctrinā fidēq; aploz vtriq; pplo iudeoz. s. et gētū p̄futurā desig- rent. **O**nyx rubri coloris circulos h̄ns albis cingētib⁹ conis: charitatē ardore v̄l sciētie lucē significat comitāte cōna castitatē/ p̄mōi lapidib⁹ inscripta patz vo- cabula gestat sacerdos: cū p̄cedētū iu- stoꝝ imitāde charitati/ castitati/ hūilita- ti/ doctrine/ ceterisq; dūtū opib⁹ iuge studiū ip̄dit: et h̄ in vtroq; pplo/ vt iu- de⁹ et gētū claritatē vitatis et pietatē in doctore aspiciat/ p̄ quā ip̄e ad melio- ra p̄ficiat. **C** **Facies in r̄c.** **B**eda. **O**rdo opis q̄ttū nobis videt hic fuit. **D**uo erāt vncini sup̄ in duob⁹ suphūe- ralis angulis positi: et duo p̄ anuli in duob⁹ rōnalis angulis sursū: e q̄b⁹ p̄- debāt due catene auree: q̄ in tpe iduēdi iserebāt vncinis q̄ in suphūeralis angulis eminebāt/ vt in se q̄ntib⁹ apti scriptū est/ vt suphūerale et rōnale mutuo neceſsēt: q̄z supior p̄nexio huc usq; descripta est. **S**eq̄t autē de iseriori q̄ erat sub̄/ a cellas scri- tura ita s̄biciēs: **F**acies et duos anulos aureos/ q̄s pones in sūmitatib⁹ rōnalis et i oris q̄ e regiōe sūt suphūeralis et poste- riora eius

riora ei⁹ aspiciūt. **Q** dicit in oris q̄ e regione sūt suphūeralis nō significat in oris suphumeralis: sed in oris illis q̄ e regiōe sunt suphumeralis. i. in oris rōnalis q̄ e regione suphumeralis sūt. **A**nuli enī q̄ in vltimis et infimis erāt angulis rōnalis habebāt p̄ se in vtroq; latere suphūeralis e q̄ anulos alios: q̄ bus ip̄i vittis ligatib⁹ iungerent: de q̄ bus sequit: necnō alios duos anulos aureos q̄ ponēdi sunt in vtroq; latere suphumeralis deorsum/ q̄d respicit cō- tra faciē iuncture inferioris: vt aptari possit cū suphumerali: qz de iūctura su- periori q̄ erat sup̄ scapulas añ dixerat. **I**nter q̄s. s. iuncturas h̄ distabat q̄ su- perior catenulis: inferior vittis erat fa- cta ligantib⁹. **Q**ñ subdit: et stringet rō- nale anulis suis/ cū anulis suphume- ralis vitta hiacynthina/ vt maneat iun- ctura fabricata: et ad se inuicē rōnale et suphumerale neq̄ant separari. **N**ō autē putādū est vtroq; indumētū simul esse terminatū. **M**ā rōnale q̄d mēsurā palmi in altitudine et latitudine habuit/ nō multū ampli⁹ q̄ pect⁹ terit. **S**uphu- merale vō vsq; ad cingulū puenit/ sic in posteriorib⁹ plane oñdit/ cū dicit: **D**ec et añ et retro ita pueniebant sibi/ vt suphumerale et rōnale neceſsēt mu- tuo ad balthēū stricta et anulis fortius copulata/ q̄s iungebat vitta hiacynthi- na/ ne laxa flueret et se inuicē mouerēt. **B**eda **All.** **S**uphumerale cō- summationem bonoz opeꝝ/ rōnale si- gnificat mūdiciā cogitationū. **C**onne- rio autē mētis industriā: q̄ doctoz intel- lect⁹ et fides cū opatōe iūgit. **D**anet enī iūctura fabricata/ vt rōnale et sup- hūerale neq̄ant separi: q̄ñ tāta eruditū one/ tāto operū studio p̄minet rector: vt nihil ex his que faciēda cognouerit ip̄sectū relinq̄t: et q̄d fecerit/ p̄tute re- ctitudinis nō p̄uet incuria. **D**esluunt enī indumēta p̄tōficis et ab inuicē mo- uent: si dec⁹ opis minor custodia cor- dis sordidat/ vel castitatē cogitationis itegritas nō seq̄t actōis. **S**z ne dissol- uant habet sacerdos i rōnali duas ca- tenulas ex auro purissimo. i. p̄tinuatū- onē caste et nō ficte dilectiōis cordi fir- miter affixā: q̄ nūq; manū et linguā ab e q̄tate puri sensus dissentire p̄mittat. **E**t bñ duas/ vt etiā in his q̄ ad fraēne subsidū necessitatē p̄tinēt/ ornat⁹ ince- dat. **B**ñ autē op⁹ charitatē p̄ catenulas aureas signat: qz sic catenula ex pluri- mis auri d̄gulis p̄terit: ita charitas ex multiphariaz dūtū operatōe perficit. **Q**uas v̄gulas ap̄s exponens ait. i. **C**oz. xij. b. **C**haritas patiens est: beni- gna est: charitas nō emulat et. habet sacerdos anulos aureos: e q̄b⁹ catene pendēt. i. iuge memoriā nunq; finide claritatis in celis: ex q̄ solū mēoria fit/ vt maneāt nobis p̄tinuavincula chari- tatis. **H**abet duos vncinos suphūera- lis angulis eminetes: q̄b⁹ inserant ca- tene. i. in exordio boni opis habeat fir- mā intētiōē deo placēdi: q̄ p̄ oia apta sit suscipiēde et p̄tinēde in se dilectionē dei et p̄rimi/

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v** **T**raque rōnalis sūmitate: catenas **q** aureas iunges anulis q̄ sunt in marginibus eius/ et ip̄arū cate- narū extrema duob⁹ copulabis **C** firme. s. intētiōis deo placēdi q̄ oino apta sit suscipiēdi dilectioni dei et p̄rimi: siue in p̄speris siue in aduersis. **b** **B**one actōis. **v** **U**ncinis in vtroq; latere superhu- **a** **M**undiciā cogitationis. **m** **E**ralis q̄d rōnale respicit. **F**aci- **c** **E** et duos anulos aureos/ q̄s **C** angulis. **p** **O**nes in sūmitatibus rōnalis:

a **S**terne vite desiderāde. **b** **C**haritatis grā ad curā p̄rimi. **c** **P**ositio diuersarū gē- marū multiphariaz gratia virtutū que cōcor- di serie debet in corde sacerdotis apparere. **a** **I**n lōgitudine q̄ i latitudine: **P**o- nesq; i eo q̄ttuor ordines lapidū. **a** **I**n q̄ttuor ordines tātū sūt terni lapides .i. in p̄ncipalib⁹ dūtū trinitatis fides. **b** **I**n q̄ vt autē rubre terre sillis vulgo corneo **I**n p̄mō vsu erāt lapis sardius **a** lus dicit. **a** **T**opasi p̄ciosissim⁹ oim colorū et maxime aurei. vñ topasion dicit q̄si topadiō. .i. oim colorū. **b** **V**iridissimus. **c** **T**opacius et smaragdus: **I**n se- **a** **I**n nocte lucere dicit: et circa se oia illustrare. **b** **S**ereno celo sillis. **c** **O**btusi virozis q̄ cō- tra fantasinata dicit opitulari. **c** **U**do carbūculus/ saphirus et ias **a** **Q**ui hiacynthini coloris fert: et inuenit in renib⁹ bouis. **b** **A**b achate fluuiio sicci- lie vbi inuenit: et fertur esse nigri coloris ha- bens candidos in superficie ramos. **p** **I**n tertio ligurius/ achates **C** purpurei et violacei coloris. **C** tor aure⁹. **c** **A**methistus: **I**n quarto chryso **a** **O**nyx grece vnguis latine: vñ onychin⁹ lapis q̄ hūant vnguis habet colorē. **b** **A**q̄- tici coloris q̄ nō pōt sculpti: vt aiunt. **b** **L**ithus/ onychin⁹ et berrillus. **I**n- clusi auro erunt p̄ ordines suos: **a** **V**t sacerdos inspicies vitā scōzū q̄bus floruerint dūtū. mediteſ et op̄ado imiteſ. **H**abebuntq; noia filioꝝ israel. **D**uodecim noib⁹ celabunt sin- guli lapides nomibus singuloꝝ **a** **Q**uod cogitationū mundiciā significat. **c** **P** duodecim trib⁹. **F**acies in r̄ti **b** **I**ndustriam mentis q̄ doctoz intellectum cū opatione cōiungit: ne valeant separi. **o** **N**ali catenas sibi inuicem cohe- **a** **I**ugē memoriā p̄petue claritatis i celis. **r** **E**tes ex auro purissimo/ et duos anulos aureos: quos pones in **a** **A**ngulo. s. b **D**ilectionem dei et p̄rimi. **v**

Dei et proximi: siue prospera siue aduersa occurrerint: nunquam salu...

centum omnibus qui salui esse volunt. Tunica enim hyacinthina usque...

136. dist. c. q. ecclesiasticus

Historia

Moralis

In oris. s. rationalis.

et in oris que e regione sunt superhu...

vitta hyacinthina ut maneat iu...

ingeniose vel artificiose. faber enim qui...

tura fabricata et a se inuicem ro...

parari. Portabitque aaron noia fi...

pones autem in rationali iudicij b...

ut studeat sacerdos doctrinam et veritate...

doctrinam et veritatem: que erunt in...

ut causas subditorum pro sola dei intentio...

ram domino: et gestabit iudicium fi...

deo beneplacens. a opus celeste usq...

ctu domini semper. Facies et tunicam su...

ut primordium boni operis forti radice...

in cuius medio supra erit capitulum...

fieri solet in extremis vestium parti...

mi qualis esse debeat: vita sacerdotis docetur superni: sed de...

Nico. de lyra

Et in oris que e regione sunt: Ad est ex opposito...

propheta

Deo: sum vero etc. Greg. Cū rector se ad loquendū p/parat: q̄ caute loquat̄ attendit/ ne inordinate loquēs corda au/ dientiū errare faciat. ⁊ sapiēs videri desiderās vnitatis cōpa/ gem insipiēter scindat. vñ: **Habete sal in vobis/ ⁊ pacē habe/ te inter vos.** Qui enī sapiēter loq̄ nitit̄/ timeat ne ei' eloq̄o in/ vnitas p̄fundat. vñ: **Nō plus sape q̄**

oportet sapere etc. Hinc est q̄ tintina/ bulis malapunica p̄iungunt. Per ma/ la enī punica fidei vnitas significat: q̄ sicut i malopunico vno cortice mul/ ta interi' grana muniunt: ita innume/ ros p̄p̄os ecclie vnitas fidei cōtegit: q̄s int' diuersitas meritoꝝ tenet. Bñ ḡ dicit: **Habete sal i vobis/ ⁊ pacē ha/ bete inter vos etc.** ac si p̄ habitū sacer/ dotib' dicit: malapunica tintinabulū iūgit: vt p̄ oē q̄ dicitis vnitatē fidei cauta obseruatōe teneatis. **Beo:** sum vero ad pedes tunice sūt q̄si mala/ punica ⁊ tintinabula p̄ gyrū: q̄n ad tā excellētā deuote p̄uerlatōis sacer/ dos p̄uenit: vt nihil i eo nisi splēdor ⁊ grā flosq̄ vari' bonoꝝ opeꝝ videat: nihil aliū cū os apiet/ q̄ suauissim' ho/ rū son' audiat. Quia ei i malopunico multo iteri' granavno cortice tegunt: recte p̄ malapunica multipharia virtutū opatio vno charitat' munimē vndiq̄ recta signat. Sit aut' maloꝝ effigies de hiacyntho/ purpura/ coccoꝝ bis ticto et bysso retorta: q̄b' q̄ttuoꝝ colorib' q̄ virtutū varietas signet sup̄dictū ē. **Wis** do i medio tintinabula p̄miscēt/ vt ne q̄ op' sacerdotis ab eo q̄ loq̄t discre/ pet: neq̄ a rectitudie opis lingu e son' aberret. Bñ pulchre addit: ita vt tintin/ nabolū sit aureū/ ⁊ malūpunicū. **Rur/ sūq̄ tintinabolū aliū aureū ⁊ malūpu/ nicū.** Aurea enī tintinabula hiacyn/ thine tunice inferunt ⁊ vndiq̄ circūdā tur: cū oīs sermo ei' claritatē sup̄ne lu/ cis resonat: ⁊ idē sonitus velut hiacyn/ thine tunice firme infixus opeꝝ q̄s ipi' sublimitate audientiū mētib' cōmēda/ tur. **Fiūtq̄ bina mala circa singula tin/ tinabula/ cū oīa q̄ loquit̄ bonis p̄fir/ manē actib' ⁊ in auditor' arti' corde fi/ gunt: ⁊ vniuersa q̄ agit q̄s sint rōnabi/ lia discreto sermonis sonitu p̄ducunt.**

Beda. Possumus in duodenario gēmarū rōnalis intelligere q̄ sol iusti/ cie cūcta nra tpa: cūctas orbis plagas sua luce replere sicut sol inuisibilis q̄ p̄ menes duodecim signiferū circulū lu/ straret totū ambire p̄sueuit. **Mā ⁊ hoc** q̄ q̄ttuoꝝ ordines in rōnali ternos la/ pides habet: q̄gruit anni vertētis ordini q̄ p̄ ternos mēses in q̄ttuoꝝ tpa distinguit. **Ann'** aut' in scripturis solet vocari totū tps nre salutis/ q̄ p̄ eterna retributiōe certam. **Christus** enī p̄m **Alaiā** missus est p̄dicare annū dñi acceptū/ ⁊ diē retributi/ onis. de eodē anno ⁊ **Dauid** dicit: **Bñdices** corone an. be. t.

Beda. Vel sic sup̄radictū est: duodecim gēmas. i. ter q̄ter nas gestabat: vt admōeret oēs doctores opa iusticie q̄ q̄ttuoꝝ p̄ncipalib' virtutibus p̄tinet/ cū fide trinitatis h̄re/ ⁊ discipulis cōmēdare **Portabat** et septuagintaduο tintinabula aurea cū totidē malūpunicis: vt oñderet q̄ eadē fides ⁊ opatio iusti/ cie vniuersum mūdū ab errorū ⁊ vitioꝝ tenebris ad verā lucē duceret. **Tres** enī dies ⁊ noctes/ habēt horas septuagintadu/ as: q̄b' sup̄ infrag' lustrādo sol trib' vicib' mūdū circūit. **Bñ ḡ** hīc numer' tintinaboloz ⁊ maloz diuersitate coloris tunice pōtifficis indut' est: q̄ sol iusticie christ' vniuersū orbē eēt illu/ minaturus ⁊ verā fidē q̄ est in agnitione trinitatis/ ⁊ p̄fessioē daturus: ⁊ operationē bonā q̄ est in variarū splēdore virtutū

Et audiat. Greg. Sacerdos ingrediens vel egredi/ ens morit' si de eo sonit' nō audiat: q̄ trā p̄ra se occulti iudi/ cis puocat/ si sine p̄dicationis sonitu incedit. **Ap̄te** do tintin/ nabula vestimētis illius inserta scribunt. **Sacerdotis** enī ve/ stimenta sunt recta opa. vñ: **Sacerdotes** tui indu. iusti. **Vesti/ mentis** ergo

mētis ⁊ tintinabula inherēt: vt vite viā cū lingue sonitu ip̄a q̄s opera sacerdotis clamēt. **Beo:** sum vero ad pedes tunice sūt q̄si mala/ punica ⁊ tintinabula p̄ gyrū: q̄n ad tā excellētā deuote p̄uerlatōis sacer/ dos p̄uenit: vt nihil i eo nisi splēdor ⁊ grā flosq̄ vari' bonoꝝ opeꝝ videat: nihil aliū cū os apiet/ q̄ suauissim' ho/ rū son' audiat. Quia ei i malopunico multo iteri' granavno cortice tegunt: recte p̄ malapunica multipharia virtutū opatio vno charitat' munimē vndiq̄ recta signat. Sit aut' maloꝝ effigies de hiacyntho/ purpura/ coccoꝝ bis ticto et bysso retorta: q̄b' q̄ttuoꝝ colorib' q̄ virtutū varietas signet sup̄dictū ē. **Wis** do i medio tintinabula p̄miscēt/ vt ne q̄ op' sacerdotis ab eo q̄ loq̄t discre/ pet: neq̄ a rectitudie opis lingu e son' aberret. Bñ pulchre addit: ita vt tintin/ nabolū sit aureū/ ⁊ malūpunicū. **Rur/ sūq̄ tintinabolū aliū aureū ⁊ malūpu/ nicū.** Aurea enī tintinabula hiacyn/ thine tunice inferunt ⁊ vndiq̄ circūdā tur: cū oīs sermo ei' claritatē sup̄ne lu/ cis resonat: ⁊ idē sonitus velut hiacyn/ thine tunice firme infixus opeꝝ q̄s ipi' sublimitate audientiū mētib' cōmēda/ tur. **Fiūtq̄ bina mala circa singula tin/ tinabula/ cū oīa q̄ loquit̄ bonis p̄fir/ manē actib' ⁊ in auditor' arti' corde fi/ gunt: ⁊ vniuersa q̄ agit q̄s sint rōnabi/ lia discreto sermonis sonitu p̄ducunt.**

Ut sacerdos ad tantā excellētā p̄uerla/ tionis p̄ueniat vt nihil in illo nisi splēdor ⁊ grā flosq̄ varius bonoꝝ opeꝝ appareat: ⁊ hoꝝ tantū sonū suauissimū p̄ferat.

bus/ ne facile rumpat. **Beo:** sum vero ad pedes eiusdē tunice per multipharia virtutū opationē vno chari/ tatis munimine circūdatā. **circūituz q̄si malapunica facies ex hiacyntho ⁊ purpura ⁊ cocco**

vt nec op' sacerdotis discrepet a hoꝝ: bis tincto ⁊ bysso retortā mixtis nec x̄bū ab ope. i. a vt nec op' sacerdotis claritatē superne lucis resonet.

i medio tintinabulis: ita vt tintin/ nabolū sit aureū/ ⁊ malūpunicū.

Rursūq̄ tintinabolū aliū aureū Operatio charitatis. **⁊ malūpunicū. Et vestiet aa/ ron in officio ministerij/ vt audi/ atur sonitus q̄n ingredit et egre/ ditur sanctuariū in aspectu dñi/**

⁊ nō moriat. **Facies ⁊ laminam a** ornamēt. **⁊ p̄ mūdicia cordis ⁊ corpis i q̄ mysteria redēptōis recōdimus ⁊ portam.**

de auro purissimo/ i qua sculpes/ ope celatoris sc̄m dño. Ligabis b spe celestium premiorum.

q̄s eā vittā hiacynthinā/ ⁊ erit su/ a vt nō habētēs nomē ei' ⁊ nomen p̄ris ei' scriptum in frontibus suis.

per thiarā iminēs fronti pontifi/ ca auferet docēdo ad penitentiā. puocan/ do ⁊ p̄ penitētib' supplicādo. **⁊ tante** industrie tantiq̄ meriti debet esse sacerdos vt cuncta ppli pctā portare possit.

Portabitq̄ aaron iniqtates o/ a dño. ⁊ p̄ peccatis. i. oblatae **⁊ oīa oblata sc̄a sunt.**

eorū q̄ obtulerint/ ⁊ sc̄ificauerint tū sonat/ iste p̄ncipiū passiois vite: q̄ christ' est p̄ncipiū vite in adā amisse quā repauit sua passioe. **⁊ Idē sc̄m dñi auro scul/ ptū in frōte portam:** q̄n expurgati a sordib' vitioꝝ/ q̄ ex p̄mo parētē habuim' / imaginē et similitudinē p̄ditoris ad quā creati sum' recipim': nec celamus: s̄ factis ⁊ dictis p̄mulgam'. **⁊ i/ rta illd:** Sic portauim' imaginē t̄reni/ sic portem' ima. ce. **⁊ nō** ⁊ alio: **Expoliātes** veterē hoīem cū actib' suis: induite nouū q̄ renouat p̄m imaginē ei' q̄ creauit eū. **Et iohes** ait: **Hñtes** nomē ei' / ⁊ nomē p̄ris ei' scriptū in cordibus suis. **⁊ ḡ oēs** agnū se q̄ntes ip̄a. p̄fessiois frōte debeāt h̄ nomē h̄re: q̄toma/ gis sacerdotes gregē dñi ducētēs/ q̄ oib' debēt exēplū virtu/ tis oñdere. **⁊ Ligabisq̄ eā.** **Ligat** lamina q̄ sc̄m dñi cō/ tinet vitta hiacynthina cū thiarā pontificis q̄ spe celestiu p̄mi/ orū quā hiacynthus significat in fide p̄fortamur/ ⁊ arti' sacra nre redēptōis/ vel imaginē ac similitudinē p̄ditoris ac redēpto/ ris nri itemeratā p̄uam': q̄ nullū aliud eē salut' iter' cōgnim'. **de thiarā suo loco dicit.** **⁊ Portabitq̄ aarō.** **Portat. i.** sacerdos ini/

Micro. de lyra **⁊ a Facies ⁊ la. etc.** **Hic** p̄seq̄ de lamia sc̄a p̄dēte in frōte. **⁊ Sc̄m dñi. i. nomē dñi tetragramatō.** **⁊ Et** e. su. thiarā. i. mitrā. **⁊ Portabit.** **⁊ dādo** vt dimittat. **⁊ iij** **⁊ Stringesq̄**

Bystice

Iosephus

Eccl. 45. b
43. dis. c. sit
rector

Gal. 6. d.

Ineffabile
tetragram/
maton

Phil. 4. b
Ps. 95. a

1. Co. 15. f.
Colos. 3. b
2po. 14. a

acerdos iniqtates in muneribus z donarijs que obtulerunt dno: z sanctificauerunt filij israhel/cu pro fructib' digne penite tie. i. elemosynis / ceterisq opibus iusticie q faciut penitentes a reatu sceleru absoluit. Hec quide ita gereda institutio diuina in habitu pontificis figurauit: z verbis manifeste docuit.

eius z mitras cu coronulis suis ex bysso: sz de q materia sint no dixit. Cu eni dicat mitras cu coronulis suis ex bysso: poterat intelligi vtraq ex bysso facta esse/nisi ioseph coronas aureas diceret ee/q stete adhuc teplo z legali obseruata potuit cu esset de genere sacerdotali oem modu sacerdotalis idume/

Prochdolo: aut quida donaria accipiunt imo exigunt: z iniqtates ppli non asportat nec castigat/cuz ob hoc solum debeant sumere carnalia: qz ministrant spualia. Sed qz p subditis pot efficaciter laborare/pdicare z dno supplicare cui animo diuini nois memoria semp est pditus/apte subiungit: Erit aut lamina semp in fronte ei' zc. a Erit aut la. zc. Bed. Si lamina noie dei scripta semp fuerit in fronte aaron: placabit dno filijs israhel: qz cu doctor fideliter se diuino seruitio pura mente subderit: subditi exēplis illi' z monitis accensu recte viuere z gratia interni iudicis pmereri festinat. b Stringes qz tunicā. Bed. Quare linea dicta sit stricta vel bysso stringi precipiat/su pra expositū est. Nunc po adijciendū qz solēt milites h're lineas q's camillas vocāt: sic aptatas mēbris z strictas: vt expediti sint dirigēdo iaculo/tenendo clypeo/ense librādo: z q'cuqz traxerit necessitas/qle z iob legit hūisse qn a mala inēfē: stricta. s. ad mēsurā habitū sui. g. z sacerdotel pati i ministeriū dei vtūt hac tunica: vt hñtes pulchritudine vestitoz discurrāt celeritate nudoz hec tūica sic hiacynthia ad pedes vsqz ptingit: z ipa grece poder. i. talar. zc. Qui significatio in pmpu est/cū eniz cōstet lino vel bysso cōtinentiā z castitatē corpis signari: stri/ctam habēt lineā vel tunicā de bysso sacerdotel/cū ppositum cōtinentie nō eneruiter z fluxa mēte custodiūt: sed tāta instātia: vt bellū nō gerat caro z tra spiritū: nec spūs cōtra carnez. Lineā habēt strictā cū cōspicit deficit aia eoz in atria dñi: et cor eoz z caro socia germanitate exultāt in deū viuū. Dec linea nō solū stricta/sed z poderis. i. ad pedes vsqz descēdenz: cū cōtinentia nō cuilibet mēbro violēter imposita: sed in toto corpe est delectabiliter summata. Hec eni linea debet stringere man' z brachia sacerdotis/ne qd inutile faciat: pect' ne qd inane cogitet: ventrē ne gulosus sit. Subiecta ventri mēbra: ne lasciuēdo totā sacerdotalis habitū pulchritudinē corrumptāt. Venia ne ab o'ronis instātia torpeāt. Tibias et pedes ne ad malū currāt. Induat ergo sacerdos pmo linea stricta: vt corpe ab iniqs opibus: z mentē cōpescat a prauis cogitatōibus. Accipiat deinde tunicā hiacynthinā: vt pter descriptionē p'ntētie salutaris eque corpe z animū spualiu virtutū habitu venustet. Sz qz sunt qnqz corpis sensus: quoz qtuoz pprie/capitis: qntus toti corpi cōmūnis. Tunica hec quā diximus vtraqz pprie cōtinentie actū z iusticiā designat. Consequēter po z alioz qtuoz sensuū q' sit curāda innocētia vl sanctificatio: pōtificis habitu demonstrat/cū dicit: Et thiarā byssinā facies zc. Bed. Qualiter hec facta sit ioseph' dicit sic. Sup aut gestat pilleū in modū paruuli calamēti aut cassidis: qd extendit supra summitatē capitis: z in modico verticis medietatē excedit: z tale est vt videat ex lini textura confectū habens vittas q cōuolūtē sepius pnectunt/ ne facile dilabatur. Dicit etiā huic pilleo supadditū aliud velamē: qd totā capitis supficiez celaret: aptatū pfecto ne laborāte sacerdotē circa sacrificia corruat: qd tñ cui' esset coloris nō oñdit. Hec quide d minorib' sacerdotib'. De pontificis po thiarā sic ait: Pilleū aut silr operatū habebit pontifex sic reliq' sacerdotel: aliudqz cōsutum ex hiacyntho variato. Circūdat aut ei z aurea corona trib' vicib' facta: supra quā surgit in medio fronte q'si cauliculus qdā aure' silis herbe/q apud nos achano nuncupat: q greci vossamū dicūt. Et paulopost descripta ei' mirabilivarietate subdidit: habz aut flozē similit' plātagini: z p circūitum tota corona his florib' celata ab occipitio vsqz ad vtrūqz tempus. In fronte h nō habz: sz lamia est aurea q sacris lris dei nomē habz inscriptū. Hec qdē d scdo velamine z coronis pōtificū aureis scriptura tacere videt. Coronarū po breuiter in sequētib' sic meminit: fecerūt z tunicas ope textili aarō z filijs eius: z mitras

dignis penitētie fructibus.

filij israhel in cunctis munerib' z do/a q' sig' hec significat fiducia bone vite quā q vere pfecteq nō significatiōe sz veritate sacerdos hz: sol' pot pctā auferre. b q' vt totus subdit' sit diuino seruitio. q' memoriā passōis xpi debet ois xpianus h're p oculis: q' romagis ergo sacerdos z pontifex.

narijs suis. Erit aut lamina semper in fronte ei' / vt placatus sit a q' subditis qui doctoris exēplis attēdūt z monitis. b q' hec est linea stricta qua in diuis sacerdos cum proposito cōtinentie ita custodit: vt caro nō pcupiscat aduersus spiritū: nec spiritus aduersus carnē.

ei dñs. Stringesqz tunicam byssa a q' osses sensus capitis deo cōsecrati sint. b q' de culus factura in sequētib' dicitur plenius. Cingulū vero fecerūt de bysso rectora zc. q' quo tunica hiacynthina que super humeralis dicta est cingebat.

so: z thiarā byssinā facies z bāl b a q' minoribus sacerdotibus.

theū ope plumarij. Porro filijs e aarō tunicas lineas pabis z baltheos ac thiaras i gliaz z decorē:

byssine pennem corpis immortalitatez. Recte po sacerdos cū stolis byssinis coronas supadditas portauit: vt in cōtinentia eterna p'mia meditet: z in pdicatione cōtinentie vel opationis bone gaudia supne b'titudinis p'mittat: ne sine spe retributiōis pond' laboris imponat: iugū xpi suauē z onus leue auditorib' asper reddat z durū. c Et thiarā zc. Bed. Thiarā q cydaris z mitra vocat/caput tegebat z ornabat pōtificis: vt admoneret oēs capit' sensus deo cōsecratos habere/ne vl oculi vanitatē viderēt vel aures opprobriū pximi acciperēt/vel os abūdaret malicia/dolū p'cinaret lingua: ne cor grauarēt crapula z ebrietatis: vel olfactus

Camisic

2. re. 20. c

pod' epis

Historice de pilleo

aspersum myrrha z aloē z cinnamomo lectū meretricis amplecteret: sz oculi viderēt eqtatē: aures inclinarent ad vba p'udētie: Dulcia eēt faucib' ei' eloq' dñi/ donec supesset hāl' zc. ne loq'ret iniqtatē: pollutū nō tāgeret/ sz mūdāt' ab oī inq'na mēto carnis/ z spūs sanctificatōez i timore dei p'ficet. d Et balthēū zc. Bed. De factura balthēi scriptū est. Cingulum fecerūt de bysso rectora/hiacyntho/purpura ac vermiculo bis tincto/ope plumarij. hoc cingulū sic Hierony. ex iosepho scribit in similitudine pellis colubri: q' exiit in senectute: sic in rotūdo textū est vt marsupiu longū putes. textū autē sub tegmine cocci purpure hiacynthi z stamie byssino ob decorē z pulchritudine: atqz ita polymita arte distinctū: vt diuersos flores et gēmas artificis manu nō textas sz additas arbitreris. Habetatqz latitudinē qtuoz digitorū/quo cingulo pprie pontifex vtebat: z eo tunica hiacynthina sunl' z sup'humale stringebat. Nā in sequētib' apte de p'unctōe sup'humeralis z rōnalis dicitū est: hec z añ z retro ita pueniebāt sibi: vt sup'humale et rōnale mutuo necterent: stricta ad balthēū: z amilis fori' copulata q's iugebat vitta hiacynthina/ne laxē fluere z a se inuicē mouerent. Nulli aut dubiū qn balthēus z cingulum cui sup'humale astringebat tunicā hiacynthinā q et sup'humeralis vocat/cingeret. Cūta eni q adhuc vsqz dicta sūt: ad pōtificis habitū p'ntēt. Sequunt aut filioz ei' balthēi z cetera indumēta cū dicit: e Porro filijs aarō tuni. line. pa. ra. zc. Picendū est aut de balthēo pōtificis: z amilis fori' illis colorib' nobilissimis deo dignis fact' est: qz bñ talē haberet pōtifex quē singulari virtutū decore semp oportet accingi. Bñ vario flore fulgētū colorū incedebat accinct' z qz sicut necesse ē vt ali' industria p'ntētie p'cingat: ne caro repugnās spiritui internā mētis quietē turbet. Ita pontifex domita iā omī p'cupiscētia corpis z animi: ipa debet virtutū glia circūdari: vt iuxta exemplū illi' floris q egressus est de radice iesse. i. xpi sit iusticia cingulū lumboz ei' z fides cinctoriū renum eius. f Tunicas parabis zc. Tunicas habēt sacerdotel lineas cum totū

Nico. de lyra

a Stringesqz zc. i. facta de bysso: vñ i heb. h'r: Tunica byssinā: z loquit de tunica inferiori q etiā erat cōis alijs sacerdotib': z cingebat quodā balthēo qui erat etiā cōmūnis alijs sacerdotibus: vt. s. dictū est. b Facies z balthēū. Loquit de balthēo superiori quo cingebat superhumale. c Porro filijs aaron. Dic sequēter agit de vestimētis cōmūnibus

Diara

Diara

Ps. 118. r

Histori.

Dyslice

Esa. 11. b.

Has cu totu corpus candori castitatis dedicant. Baltheis tunicas cingunt...

mat. 25.8

Feminalia

vestiesq; his oibus aaron fratre tuu et filios eius cu eo: et cuctoy... a Vestiesq; his oibus aaron fratre tuu et filios eius cu eo: et cuctoy...

Dozalic

Facies et feminalia linea vt optat carne turpitudinis sue a renib'... b Facies et feminalia linea vt optat carne turpitudinis sue a renib'...

Additio

In ca. xxviii. vbi dicit in postilla: Ad euidentia primi etc. Additio. Josephus non est tenendus in hoc loco: etia si sit de genere sacerdotali...

tre laueris etc. vsq; erunt sacerdotes mihi religione perpetua. Ma neq; hic de feminalib' a moyse accipiedis...

Histori.

Nico. de lyra

coibus sumo sacerdoti et alijs et pty lra ex supradict: vsq; ibi: a Me in q'tatis rei mo. qz alie mo idebito accederent...

Additio

Additio. In toto tempore templi secundi non fuit illa vestis pontificalis que dicitur rationale iudicij: sicut nec arca testamenti...

Replica

correctorij contra Burgen. In ca. xxviii. vbi postill. dicit materia vestiu sacraru et numerum debere accipi et distingui...

vnq̄ vidit sicut Iosephus/nec est cōtra sram: qz sra bñ inspe/ cta numerat plus q̄ octo vestitū noia: nec est mix q̄ Leui. viij. non fit mentio de femozali: qz nec fit mentio de cona linea q̄ cingebat tunica linea inferior: q̄ cōis erat pontifici r alijs sa/ cerdotibus: nec fit ibi mētio de cydari linea/ q̄ erat mitra pōti fici r alijs sacerdotib⁹ de q̄bus manifesta fit mētio Leui. xvi. q̄b⁹ adiūctis ad alias octo enūeratas p Burg. fiunt. r. prout vult ioseph⁹/ quēhic Bur. iprobare nitit: nec pōt dicere bur gen. cū thy. q̄ mitra linea quam dicit sra cydarim sit eadē cuz thiarā: qz thiarā q̄ solū pontificis mitra est hiacynthina fuit: nec est p̄sibile eadē fuisse mitrā sacerdotū r pontificis: sed q̄ sa cerdos habebat mytrā byssinā tm̄ ad modū bireti: pōtifer aut sup hmoi

sup hmoi habuit thiarā hiacynthinā: nec pōt dicere eūde fuis se cingulum lineū r balthemur: quia cingulo lineo cingebatur tunica byssina qd̄ fuit cōe pōtifici r sacerdotibus. balthemur aut cingebat et stringebat tunica hiacynthina cū suphumerali q̄ erat pōtifici specialia: nec est p̄sibile tunica lineā r hiacynthinā vnico cingulo stringi añq̄ hiacynthina pontifer indueret vñ ptz q̄ iosepho in his reb⁹ expto credi optet. ¶ In eo. ca. vbi postil. allegat Iosephū dicētē q̄ fulgor q̄ pcedere cōsueuerat a rōnali cessauit tpe tēpli scđi: Burg. dicit toto illo tpe rōnale nō fuisse: sed p̄ nō videt: qz tpe alexātri magni visus est sum⁹ sacerdos in eo/ vt ptz in ipius historia: nā ille fuit principalis decoz in summo sacerdote.

Glo. ordi.

Sed r h̄ fa. rē. L. XXIX Bed. Hacten⁹ aaron r filio rū eius habitus q̄lis esse de/ beat designat. Sequit⁹ modus conse/ crationis: q̄ ipos vel tabernaculū cum omī supellectili dedicari oporteat: ob/ latis. s. dño vitulo et duobus arietib⁹ panib⁹ q̄z triticeis non solū acymis/ s; oleo cōspersis/ addito oleo vinctiōis: q̄ cūcta bonoz operū deuotionē/ r fidei mundiciā: vel diuine illustratiōis gra tiā q̄b⁹ p̄secrari oportet sacerdotes/ si gurate demōstrāt. b ¶ Tolle vitu/ lū. Stra. Quisq̄ pōtifer vel sacerdos taurū debet offerre. i. passionē christi firmit⁹ credere r imitari. Et duos arie tes/ vt credat eundē christū ex corpe r aīa p̄stare. Et panes acymos. i. mūdi/ ciā vite r oleo cōsp̄sol: vt inter oēs vir tutes nō negligat opa misericōdie: vel nō a se sed a dono grē se credat habere.

Allego.

Dyffice

c ¶ Et crustulā. Be. Crustulā oleo p̄psam ad p̄secratiōez n̄am dño offe/ rim⁹: cū oīa q̄ facim⁹ per internā spūs grām in cordis deuotiōe pinguescūt. Lagana oleo lita/ cū foris spūalia esse que agimus indubitāter in exemplum viuēdi oñdimus/ q̄bus oblationib⁹ cō secratio n̄a perficit: dū per bona ope ra r cogitatiōes puras meritū nobis sanctimonie deo donāte acquirimus. d ¶ Cūq̄ laueris pa. rē. Be. Pri/ us lauari iubent. deinde ornari vesti/ bus. qz quicumq̄ sacerdotij officij assu mit: vnda lachrymaz se abluere debz: vt ad ministeriū diuinū dignus appro pimet. ¶ Beda. Possit in hoc laua/ cro baptismus sacri fontis intelligi/ si consequeret⁹ vt quis in sacerdotiū ele/ ctus tunc primū aqua baptismatis in remissionē pctōz ablueret: r nō cōtra diceret ap̄s dicens: Non neophitū: ne in superbiā elatus/ in iudicium inci dat diaboli. i. Tim. iij. b. e ¶ Indu/ es aaron rē. Beda. Notandū q̄ cū in exodo aarō octo vestib⁹ induendus asseueret: in leuitico nonū addi videt⁹ Balthē. s. q̄ linea tunica añ idutā hia cynthinā p̄incta erat: sic enī sc̄ptū est: Cūq̄ laueris eos vestiuit pōtificē subu cula linea accigēs eū balthēoz: r iduēs tunica hiacynthina desup hūerale ipo suit: qd̄ strigēs cinglo aptauit rōnali.

Histori. Exo. 20.

Leui. 8. a

Colores q̄tuoz habit⁹ sa/ cerdotis

¶ Beda. Notandū q̄ q̄tuoz colores eximij q̄b⁹ fact⁹ est habit⁹ sacerdotis to tidē mūdi elemētis p̄grua cōparatiōe aptāt. Byssus vel linū terre: qz ex ea nascit. Purpura/ aq̄s q̄ de marinis tingit cho cleis. Hiacynthus r coccus aeri r igni ob silitudinē coloris.

Mico. de lyra

Diuisio

Sed r hoc facies. Dic p̄sequenter ¶ Ca. XXIX agit de p̄secratione sacerdotū: vbi p̄mittunt⁹ ea que sūt necessaria. scđo describit⁹ p̄secratio ip̄a ibi: Cūq̄ laue⁹ patrē rē. Illa aut q̄necessario req̄rebant⁹ ad eoz p̄seca tionē erāt

Ca. XXIX

Sed et hoc facies vt a mibi i sacerdotio cō ¶ Imolationem christi et secret. Tolle vitulū b asperionez sanguis ei⁹ hec aīalia imolata demōstrāt: p̄ quā a pctis ab/ luēdi r in bonis opibus sumus viuificādī. a ¶ patriarcharum. b ¶ qz christus imola tus est pro vtroq̄ populo.

de armēto r duos arietes duos c ¶ gen⁹ panis absq̄ fermento in silitudie cru stule durat⁹ oleo aspersus: oleū aut pingue dinē grē vel vinctiōē spūs vel misericōdie signi ficat. ¶ vñ. i. Coz. v. c. Itaq̄ epulemur nō in fermento veteri: neq̄ in fermento malicie r neq̄tie sed in acymis sinceritatis r veritatē.

immaculatos: panesq̄ acymos d r crustulam absq̄ fermento/ que ¶ vt sacerdotij opa nō solū a fermento mali cie r neq̄tie castigata: sed etiā pinguedine charitatis diuinis cōspectibus sint digna.

cōspersa sint oleo: lagana quoq̄ b acyma/ oleo lita. Be simila triti/ cea cūcta facies: r posita in cani ¶ vt passionē christi firmiter credat.

stro offeres: vitulum autem et a ¶ qz in christo verū corpus r vera aīa. b ¶ pontifices.

duos arietes: et aaron ac filios ¶ p̄s p̄teros imitatores pōtificis. ¶ vt adī eius applicabis ad ostium taber/ num. a ¶ qz absoluedi sunt aqua lachry/ marum qui consecrandi sunt.

o naculi testimonij. Cūq̄ laue/ ris patrē cum filijs suis aqua/ in o ¶ hec. s. exposita sunt. ¶ p̄tinetia corpali. b ¶ hiacynthina. s. spe celesti. c ¶ pondere lineā et tunica sup̄humerali et operis. a ¶ sapia mētis. b ¶ donūta oī p̄cu rōnali: qd̄ cōstringes balthēo: p̄secratiō. a ¶ vt quattuoz sensus discrete cu/ stodiantur: r ad deū dirigant⁹.

r pones thiarā in capite eius/ ¶ in qua nomē domini ineffabile quod om nia decorat r p̄regit.

et laminā sanctam super thiarā: ¶ ista lotio aq̄ erat p̄mū: vt dicit Ra. Sa. nō itelligit⁹ de lotiōe manuū r pedū solū de q̄ habet⁹ israh: s; itelligit⁹ etiā de lotiō/ ne toti⁹ corpis. o ¶ Indues aaron. Hodus aut induēdi r ornādī

Mico. de lyra

tionē erāt qd̄a aīalia i eoz p̄secratio/ ne imolāda: r diuersozū panū genera offerēda/ q̄noiant⁹ cū dicit⁹: b ¶ Tolle leuitu. d ar. In memoriā expiatiōis. pcti aaron. p fabricatiōe vituli. c ¶ Et duos arietes. Unum in memoriā obediētie abraā q̄ obtulit arietē. p isa/ ac: cui⁹ obediētie sacerdotes debebāt imitatores eē r marie sum⁹ sacerdos. r aliū in memoriā agni imolati i exitu ppli isrl⁹ de egypto: p cui⁹ imolationez fuerūt liberati ab angelo exēminatoze r egyptioz p̄uitute. d ¶ Immacula tos. Istud nō solū referē ad arietes/ vt credūt aliq̄: s; etiā cū h̄ ad vitulū: qz nullū aīal habēs maculā debebat imo lari maxime in sacerdotū p̄secratione. e ¶ Panesq̄. Ad denotādū q̄ sacer dotes debebāt esse absq̄ fermento cor/ ruptōis malicie r neq̄tie: sed debebāt deo seruire i acymis sinceritatis r p̄i/ tatis: vt dicit Ap̄s. i. ad Co. v. c. Itē qz sacerdotes idoloꝝ offerēbāt panes fermentatos. r iō in detestationē hui⁹ p̄ cipiunt⁹ hic offerre sacerdotes dei pa/ nes acymos. f ¶ Et crustulā. Ho die⁹ est panis r valde tenuis: ita q̄ q̄si totū est crusta: vñ in hebreo h̄r Simel lā. g ¶ Que sp̄. Quia in p̄statiōe farine nō solū p̄cebat aq̄/ s; cū h̄ oleū. h ¶ Lagana q̄z. Dicit aliq̄ q̄ erāt panes frixi i patella. Ista expositio nō pōt stare: qz tūc diceret⁹ oleo lita nō lita. Vide summā britōis vbi exponit lino r linio. Ra. Sa. dicit sup Leui. q̄ erat pasta cocta in aqua calida: et talē modum cibi vocāt lombardī lagana. i ¶ Oleo lita. Ista linitio p̄m̄ expositiōne p̄mā erat frixiō in oleo p̄m̄ Ra. Sa. erat figura qd̄a. p̄tracta sup lagana cū digito in oleo tincto r erat illa figu ra silitis caph greco. k ¶ De simila. Est at simila farina tritici delicatissima. l ¶ Et posita. Ad h̄ aut i hac oblati/ one ponebāt tot genera panū: qz talia erāt accepturi postea sacerdotes a po/ pulo. seq̄: m ¶ Applicabis ad o/ sta. i. in atrio vbi erat altare holocau/ stoꝝ. n ¶ Cūq̄ laueris. Dic cōse/ q̄nter describit⁹ p̄secratio ip̄a q̄ cōsistit in ornatu sacerdotū/ r vinctōe r imola tōe: r p̄mo agit de ornatu eoz r vnci one sumi sacerdotis. scđo de imolatiōe ibi: Postq̄ inuitaueris. Circa p̄mū de Cūq̄ la. rē. In p̄secratione enī ip̄ozū

Moralit

¶ Moralit. b ¶ Tolle vi. rē. Dic agit de p̄secratioe aarōz filioꝝ ei⁹ p̄ quā fuit figurata ordiatio mistroz ecclie. n ¶ Cū q̄ laueris pa. Per qd̄ itelligit⁹ q̄ ordinādī i ecclia p̄mo de bēt lauari aq̄ p̄ritōis ad ablutōz p̄cedētū pctōz: r aq̄s deuo tōis ad desiderij supnoz. o ¶ Indues aa. per q̄ designāt s̄ p̄ntes de

Loccus bis tinctus: quia ignis est gemine virtutis: lucet enim et
 vrit. Sunt hebrei qui pontifex figuram omnium elementorum in habi-
 tu gestavit: quia pro toto mundo immolans rogare debet quibus nos
 forte addere possumus quia in omni homine figura omnium elementorum
 continetur. Ignis in calore: aeris in halitu: aqua in humore: ter-
 re in membris soliditate. Unde homo grece
 microcosmus. i. minor mundus vocatur.
Aurum vero in eodem habitu: rationale virtu-
 te hominis interioris significat. Unde in eo
 prophete scriptum est: quia tunc per hanc
 ad cognitionem peccatoris ascendit: unde in
 interiori homine habitare spiritum per fides in
 cordibus nostris. Hoc scriptura nobis po-
 tificis veste. testa. sic vestitus ostendit: ut sci-
 at pontifex nostri spiritus se pro toto humano ge-
 nere: maxime autem per his qui cognoverunt
 veritatem et signum fidei in frontibus por-
 tat intercedere debere: unde. i. Tim. ii. a
Obsecro primum omnium fieri obsecrationes/
 orationes/postulationes/gratias actiones pro
 omnibus hominibus pro regibus et qui in sublimitate
 sunt. Unde si pontifex quem consecrat moy-
 ses spiritum intelligimus: iure in habitu to-
 tius mundi figuram sibi et hominis habet: por-
 tat enim omnia verba virtutis sue. Et est agnus
 qui tollit peccata mundi: et sacerdos in eternum
 omni scitatis ornatu preclarus non quem nat-
 in carne per exercituum laboris accepit: sed
 quem in vero virginis incarnatus pervenit
 te gratia spiritus sancti simul habuit: de cuius sacer-
 dotio dicit apostolus Heb. vii. d. Dicit autem
 eo quod maneat in eternum sempiternum huius
 sacerdotium. Indumenta quoque et ornamenta
 virtutis eius commendans ait: Talis de-
 cebat ut nobis esset pontifex: sanctus ino-
 cens: impollutus. Dicit vero habuit lami-
 nam in capite suo auream: et in ea scriptum domini
 sculptum quia venit in nomine patris dicens
 Job. xii. b. Ego in preteritum et presentem in me est
 et qui v. m. v. r. p. a. Postquam ini-
 tiatus. Aug. Alia ista. Quid est. Et
 summabilis manuum aaron et filiorum eius
 an per manum preterite significaverunt: ut etiam
 aliquid ipsi sanctificare possent. preteritas autem ip-
 sa significatio summabat quod preceptum sunt
 sanctificari a moyse. b. Applicabis
 bis. Aug. Alia ista: Et adduces
 vitulum ad ostium tabernaculi: et supponet
 aarom et filium eius manuum suas. Ecce vult
 dicitur et summadas esse manuum eorum. i. perficere
 dam preterite: ut etiam ipsi sanctificaret quod fit cum
 ponunt manuum suas super vitulum immolandum.
Mi. de ly. Oblatio
 et ornamenti ipsi pleni est expositus
 ca. pce. a. Et oleum unctionis etc.
 Alii autem sacerdotes inferiores non un-
 gebant in capite sed solum summus sacerdos:
 ad denotandum quod preteritas offerendi ab ipso
 deriuabat ad alios. Dicit tamen aliqui quod
 manuum eorum ungebant: sed hoc non habet
 ex textu: et per in sequentibus: nec est veri-
 simile quod non fuisset expressus hic vel Leui.
 viii. ubi ponitur executio consecrationis
 sacerdotum qui hic predicat fieri: cum talis un-
 ctio esset quod notabile: sed circa eos de
 unctioe non fit aliquid mentio hic vel Leui.
 viii. nisi quod de oleo unctionis et sangui-
 nis hostie fiebat quedam mixtio qua ipsi et vestes eorum aspergebantur:
 et si alicubi dicantur uncti: potest de hac aspersione exponi. Ma-
 teria autem huius unctionis infra describitur: sed figura vel forma non
 habet ex textu. Dicit autem Ra. Sa. quod erat in figura capite gra-
 ci: incipiens a capite et descendens versus palpebras et fiebat cum
 digito ipsius consecratis in unctione tincto. b. Filios quo-
 que illius applicabis et indu. tuni. line. cingul. pal. etc. Do-
 dus autem induendi et ornandi ipsi pleni expositus est ca. pce.
 c. Postquam initiaveris. Dicit consequenter agit de immolatio-
 ne que requirebat in sacerdotum consecratione: et primo ponit sa-
 crificium

crificium pro peccato. secundo sacrificium holocausti/ibi: Unum quoque
 arietem. tertio hostia pacifica/ibi: Tollens quoque alterum. quarto
 ostendit quod huiusmodi ritus in consecratione sacerdotum septem diebus
 continuus debebat replicari/ibi: Omnia que precepi tibi. Circa
 primum dicit: Postquam initiaveris etc. In hebreo habet: Post-
 quam impleveris. hoc enim precedebat sa-
 crificium: et talis initiatio vel impletio
 erat applicatio eorum ad sacerdotale of-
 ficiu. d. Applicabis et vi. pro peccato
 immolandum. e. Coram tabernaculo. in
 atrio: ut predicatum est. f. Imponetque
 aaron etc. quasi constitutes quod vitulus in-
 terficebat pro peccato eorum: et quod ex rigore
 iusticie erat digni morte: sed ex divi-
 na misericordia mors in animal transferreba-
 tur. Item per tale impositionem manus
 accipiebant potestatem offerendi de cetero
 hostias pro peccato. g. Et mactabis eum.
 Mactare enim hostiam pertinet
 ad sacerdotis officiu: quod quidem offi-
 cium faciebat moyses in consecratione
 aaron et filiorum eius: et ideo sibi dicit: Ma-
 ctabis eum sumptusque de sanguine vituli
 ponet super cornua altaris. Dicit Ra.
 Sa. quod hec positio fiebat tamen in duobus
 cornibus altaris contradictorie se respicie-
 tibus: et sic sanguis ibi positus respicie-
 bat ad quatuor partes altaris: quia quilibet an-
 gulus cornu est duabus partibus in ipso cor-
 nuretibus. h. Reliquum autem san-
 guinis etc. Erat enim circa pedem altaris quod
 dam canalibus ubi effundebatur sanguis: in
 quo erat quedam foramina per que sanguis in-
 trabat terram. i. Sumes et adipem
 totum. voluit enim ipse dominus sibi offerri et
 incendi: ita quod non comederet ex eo: ad
 excludendum modum idolatrie que adipes
 victimarum suarum comederat: sicut quod dicit
 Deut. xxxii. b. de quorum victimis come-
 debat adipes etc. Item ad designandum quod
 pinguedo gratie et virtutis nobis collata
 soli deo est attribuenda. k. Et reticulis
 i. quedam pinguedo facta ad modum
 retis. l. Becoris. In hebreo habet
 tur: Epatis. m. Acc duos re. i. re-
 nunculos: ut habet Leui. viii. ubi po-
 nit executio huiusmodi oblationis que hic precipit
 n. Carnes vero etc. ad denotandum quod
 peccatum et eius circumstantie et occasiones debent
 elogiari a sacerdotibus que officium est pro
 missione peccatorum populi offerre et orare.
 o. Unum quoque etc. hic agit de hostia ho-
 locausti. p. Super cuius ca. etc. In
 hac enim oblatione faciebat moyses offi-
 cium sacerdotis: ut dicitur etc. et ideo aarom et fi-
 lium eius erant offerentes moyse vel potius deo
 per moysem: sicut populus postea debebat of-
 ferre aarom et filium eius. Populares vero
 offerentes sacerdoti aial ad immolandum po-
 nebant manuum super caput bestie immolande:
 ut habet Leui. i. r. ii. et alijs pluribus locis:
 ad denotandum quod renunciabant totaliter illi
 aiali et in domum transferrebat: et eadem ratio-
 ne aaron et filium eius ponebant hic manuum
 super caput bestie huiusmodi et sequentis. Item
 ut per tale impositionem acciperent pote-
 statem offerendi hostias holocausti.
 Et fundes
 virtutes descripte ca. pce. d. Applicabis et vi. per que si-
 gnificat spiritus passus in cruce: cuius virtute consecrati ministri ecclesie.
 et sumptusque etc. per huiusmodi sanguine vituli ponebat super. iiii.
 cornua altaris: significabat quod fides christi passus dilatanda erat ad
 quatuor partes orbis. i. Sumes et adi. etc. Per huiusmodi adipes
 cremabat super altare: significabat quod passio christi acceptissima deo
 futura est ex plenitudine gratie eius. Job. i. b. Vidimus eum quasi vinege-
 nitum a pa. ple. gra. et veri. Que plenitudo per adipem designat.
 n. Carnes vero etc. Per quod significabat quod spiritus extra hieru-
 sale erat passurus. o. Unum quoque arie. etc. Sequitur post.
 et tollens quoque

Ep. 3. d

Limi oib. hoib. p. regib. etc.

Job. i. d

Questio

Unctio sa- cerdotu

Divisio

Leui. i. d et. 3. a.

Doralie

Odor sua
uitatis

De cose.
dix. z. c. no
oportet

21. dif. 5.
in prim.

Alia cose.
orationis

Oblatio est dño. Aug. Odor suauitatis dño sepe dicitur sacrificium de victimis pecor: nō q de delectef sumi odore / s; q his significat spūaliter deū delectat / cū spūaliter exhibet: sicut odor dei spūaliter itelligit. Nō enī sicut nos odorē corporeis narib⁹ ducit. **Et qui ingrediet.** Aug. Quo modo pūū dicit hui⁹ vni⁹ esse intrare in tabernaculū testimoniū / deseruire in scīs / cū z illa q sūt extravelū q velant sanctāscōz scā appellent: z tabernaculū testimoniū etiā illō vocat / vbi scā sūt. i. mensa z cādelabrū: vbi cū deseruiant sequentes sacerdotes ad mēsam z candelabrum z ipm altare: quō dicit vni successorē aaron q intret in tabernaculum testimoniū deseruire in scīs. Si enī dixisset deseruire in scīscōz: nulla questio esset. Ad hoc enī vbi est arca testimoniū solus intrabat summ⁹ sacerdos / nisi forte coipō q vni dicit intrare tabernaculū testimoniū: deseruire in scīs / nō vult itelligi in scīscōz / rū: qz z ipa scā dicunt. nō enī oīa que scā sunt z scāscōz dici possūt / s; que scāscōz vtiq; scā sunt. Sic autē vnus q semel in anno introibat in scāscōz christū significat. Qd autē prefiguratiū est in scāscōz

Nico.de lyra

Et fūdes circa altare. Nō in pte supiori: sed magis circa basim: nec fiebat cū digito sicut de pcedētī dicit⁹ s; mag⁹ cū bacino argēteo. vt dicit Ra. Sa. **Et offeres to. zc.** Propter hoc enī dicit hostia holocausti: qz tota cremabā ad honorem diuī nū pter sanguinē qui effundebat modo pdicto / z pellē que erat sacerdotis. **Oblatio est dño.** Nō qz deus delectaret in fumo carniū crematarū / sed in obediētia z fide z deuotiōe offerentiū: et maxime qz tales oblationes z victimē erāt quedā figure z prestatōnes christi imolandi p salute mūdi. **Tolles qz arietē alterū.** Dicit agū de hostia pacifica: q offerēbat p gratiarū actiōe de bono pterito / vel p ipetratione boni futuri: z vtrāq; cau / sa hīc purrebat: qz aaron z filij ei⁹ debebāt grās agere deo: de hoc q p ipm pmoueāt ad dignitatē sacerdotale: z supplicare vt de⁹ daret ipis grām ex ercendi illud officii digue. **Sup cui⁹ caput zc.** Et illā victimā deo totaliter darēt: z vt offerēdi hostias pacificas acciperēt p tatem. **Sumes de sanguine ipi.** Intingēdo digiti. **Et pones sup.** Ad denotandū q debebāt hīe aures aptas ad pcepta dñi / z etiā obediētēs: qd designabāt p extremū auricle qd est molle z tenerū nō resistēs. **Et sup pol. zc.** Dicit Ra. Sa. q fiebat sup iuncturā mediā pollicis: ad denotandū q debebāt esse pmpri z expediti in oblatione sacrificioz. **Fundesq; san. zc.** Dicit Ra. Sa. q fiebat tān in duob⁹ locis p traditōis: z sic sanguis respiciebat ad qtuor ptes altaris q pfiūt altaris circūitū. **Lūq; tuleris.** Ex qbus fiebat quedā mixtio vñ asper si sunt sacerdotes z eoz vestes in memoriā deuotionis iacob fundētis oleū sup lapidē: vt habet Gen. xxiij. d. Et sanguinis imolati in eritu de egypto per quē

quē cū mactaueris: tolles de sanguine eius: z fundes circa altare a ipm aut arietē secabis in frustra: lotaq; intestina ei⁹ ac pedes / pones sup cocifas carnes: z sup caput illi / et offeres totū arietē in censum sup altare. **Oblatio est dño / odor suauissim⁹ victimę dñi** **Tolles qz arietē alter / sup cui⁹ caput aarō z filij eius ponūt manus.** Quē cū imolaueris / sumes de sanguine ipius: et pones sup extremū dextre auricle aarō z filioz ei⁹ z sup pollices man⁹ eoz b ac pedis dextri: sūdēsq; sāguinē i sup altare p circūitū. **Cūq; tuleris de sanguine: qui est sup altare / z de oleo vnctionis / aspges aaron z vestes ei⁹ / filios z vestimēta eoz.** Consecratissq; z ipis z vestibus tolles adipē de ariete et caui⁹ vt consummat z pfiat sacrificiū. **Da: z aruinā q opit vitalia / ac reticulū iecoris z duos renes atq; adipē qui sup eos est / armūq; dexterū / eo q sit aries psecratiōis: tortāq; panis vni⁹ crustulā asp / sam oleo: laganū de canistro aqz moz / qd positū est i ppectu dñi: ponesq; oīa sup manus aaron z filioz ei⁹ / z scificabis eos eleuās corā dño.** Suscipiesq; vniuersa de manib⁹ eoz: z icēdes sup altare in holocaustū / odorē suauissimū in ppectu dñi: qz oblatio ei⁹ vt oīs ei⁹ sensus z cogitatio psecrēt dño. est. **Sumes qz pectusculū d arietē q uniat⁹ est aaron / scificabilisq; illō eleuatū corā dño / z cedet in pte suā: Scificabilisq; z pectusculū psecratū z armū quē d ariete separasti / q uniat⁹ est aaron z filij ei⁹ / cedētq; in partē aarō et filioz ei⁹ iure ppetuo a filiis isrl / qz pmutua sūt et initia de victimis eoz pacificis q offerūt dño.** **Tolles autē scām qua vñ aaron / habebūt filij ei⁹ post eū vt vngant⁹ in ea: z psecrēt man⁹ eoz.** **Se** cōtinuis. s. qbus sacerdotū dēdicat. **Summ⁹.** s. qbus non poterat esse nisi vn⁹. **p te dieb⁹ vtes illa: q pōtifex p eo fuerit pstitū⁹ de filiis ei⁹ / z q igrē**

per quē fuerūt liberati. **Tolles lapidē d arietē. armūq; de. zc.** Hoc dicit p tanto qz nō legit alias armus dexter crematus de hostijs pacificis / sed cedit in pte sacerdotis. et seqt: **Donec oīa.** Quia erant quedā portiones de oblationibus eoz. **Et scificabis.** In hebreo habetur: Et vtilitatis corā dño: Dicit Ra. Sa. q istavētilatio fiebat p talē modū q moyses supponebat man⁹ suas manib⁹ aaron et filioz ei⁹ tenētū p dicta eleuans. primo surū postea retrahēs deorsum: et deinde deducens versus orientē z versus occidentē: ad aquilonē z meridie. ad designādū q illa offerēbant deo qui dñat celo z terre z qtuor partibus orbis. **Patz etiā q p dicta deductio seu ventilatio fiebat in modū crucis / in quo figurabat q christus futurus erat offerēdus in cruce p mūdi salute.** **Suscipiesq; vniuersa de manib⁹ eoz.** Quia faciebāt sacerdotis officiū: vt predictū est. **Et icēdes sup altare.** Erat enī hostia pacifica. z iō vna pars incendiēbat ad honore diuinum. alia aut pars erat ipsi⁹ sacerdotis. iō sūdēs: **Sumes qz pectusculū.** z subdit: q **Et cedet i partē suā.** Quia agebat vices sacerdotis. Tertia aut pars erat offerentiū / quā comedebāt corā dño: z ista fuit aaron z filioz ei⁹ in hac oblatione qz erant offerentes: de q parte dicitur post: sed interponunt quedā alia. z primo de his que debēt accipere sacerdotes / cū dicit: Scificabilisq; z pectusculū zc. z sequit: **Cedētq; in partē zc.** Nō est itelligendū q pectusculū huius hostie et armus dexter fuerit aaron z filioz ei⁹: qz pectusculū cedebat i partē moysi: vt dicit est: z armus dexter fuit crematus sup altare / vt similiter dicitū est: sed est itelligendū q iste due partes debebant cedere i partē sacerdotū de sacrificijs postea fiendis a pplo. scdo interponit de successione consecrationis / cū dicitur: **Hest aut scām zc.** Qui. f. succēdēt ei in officio summi sacerdotis. vñ **Nume. xx. d.** dicit q aaron fuit nudus / tus vestibus suis / et eleuā filius ei⁹ ei succēdes in officio illis fuit indut. **Et vngant in ea. i.** ad sacerdotium pmoueant z consecrēt p modum determinatū hīc. **Arietē autem** **Tolles quoz arietē al.** Per istos duos arietes imolatos itelligunt petrus z paulus duces christiane plebis / sicut arietes sunt duces gregis quozū martyrio psecrata est ecclesia romana. **Et d. quis z p psequēs alie eccle. Istoz aut aries vnus totus incensus significat paulū amore christi totū incensū. Alius aries de cuius sanguine tingebat extremū auricle et pollices man⁹ ac pedis dextri: figurauit petrus. Nā eccleie romane obediēdū est in his q sūt fidei que est ex auditu. **Rom. x. c.** z hoc significat p tinctionē auricle. **Sūt in his q sunt moz: qd significat p tinctionē man⁹ ac pedis dextri: qz man⁹ est organū orationis: p qd significat operatiōz bonā de gnē: z pes dexter affectiōz rectā / vtrūq; requit ad bonū moris. **Tortāq; panis zc.** Tres modi panū offerēbat⁹ * in psecrati****

Hostia pacifica

Ventilatio

Doraliē

est in scra'ctoz vt sup arcā q legē habebat esse ppitatorū vbi dei misericordia significata intelligit: qua ppitius sit peccat' eoz qui legē nō implēt. Hoc enī videt etiā in ipsa veste sacerdotis significari: q' r ipsa sacra eccleie significat qui in logio. i. rōnali in pectore sacerdotis posito iudicia cōstituit. In lamia pō sanctificationē r abolitionē pctorū tanq' rōnale sit in pectore/sile arce i q' lex erat: r lamina in fronte/silis ppitia toria qd sup arcam erat: r vt vtrobiq' seruaret qd scriptū est: Jaco. ij. c. Su/ p'erealtat miscōia iudiciū.

Nico. de lyra

Arietē aut cōsecrā. Hic in terpositis pdictis ponit terciā partem hostie pacifice: que erat offerentiū: et in hoc casu erat aaron et filiorū eius. **E**t coques car. in lo. san. i. in atrio. **Q**uibus vesceat aaron et filii ei. q' erāt offerētes. **I**n vestibulo. In hebreo habet: In ostio tabernaculi. et in idem reuertit: quia erat in atrio: qd qdē atrii erat ante tabernaculi ostiū. **C**omedent rē. sicut in humanis ostendit dñs placat' alicui: quādo admittit ad mēsa' eius. **A**lienigena nō ves. ex eis. i. q' nō est de filiis aaron. **M**ia q' p'cepi tibi. Hic ostendit q'iter consecratio sacerdotū sit cōsumāda dicens: **D**ia que p'cepi tibi fa. rē. Dicit Ra. Salo. q' hoc dicit ad ostendendū q' p' dicta erāt de necessitate sacramēti i or/ dinatōe sacerdotū: r iō si aliqd deesset: illa p'secratio esset nulla: r ministeriū il loz esset pollutū. **S**eptē dieb' p'se. man'. In heb. habet: Implebis manus eozū: que qdē impletio referē ad ea que ponebant sup manus aarō r filiorū eius vt ventilerent corā dño: vt pdictū est. **E**rit vitulū p' pctor suo offe. rē. r sic p'z q' duo sacrificia reiterabant septē dieb' cōtinuis. f. ho stia pacifica: r p' pctor: r idē intelligen dus est de hostia holocausti: r de anne pis eisdē. Dicit aut Josephus q' omnia pdicta circa aaron et filios ei' ac eozū vestes reiterabantur septem diebus.

Andabisq' alta. Postq' egit de cōsecratōe sacerdotū. Hic cōsequē ter agit de exercitio officij ipsoz: r p' mo ostendit dictū exercitiū. scdo qd ad hoc erat necessariū añ mediū. ca. se qn. ibi: Locutusq' est dñs ad moy. Adhuc p'mo ostendit pdictū exercitiū in altari holocausti. scdo in altari incēsi in pnci pio sequētis ca. Adhuc p'mo describit cōsecratio altaris pdicti. scdo qd debe at sup illud offerri/ibi: Hoc est qd faci es in altari. tertio vtilitas hui' sacrifi cii/ibi: Ad ostium tabernaculi testimo nij coram dño. Circa primum dicit sic: **A**ndabisq' altare cū imola ueris expiatōis hostia. Dicit Ra. Sa. q' hec hostia non erat alia nisi illa que offerebat pro peccato aaron r filiorū eius septem die/ bus consecrationis sue. post cuius oblationē sup altare mun dabatur ipsum altare: r postea vngebatur vnguetō quod de scribitur ca. sequenti. **S**eptem diebus expiabis al tare et sanctificabis. quia hec consecratio altaris septem diebus replicabatur. **E**t erit sanctū scōz. Hic acci pit sanctū scōz equoqe: r put dicit de pte tēpli in q' erat arca testamēti: q' de illa pte dicit tanq' p'riū nomē eius vt dictū est. s. ca. xxvi. De altari pō holocausti dicit denotatiue tm re spectu eozū que veniūt in cōmunē vsum hoim. **D**ñs qui tetigerit il. sancti. i. ad sacerdotes ad ministrandū ibi dem accēdētes debēt p'us mūdari r sanctificari. Ra. Sa. dicit q' hic est textus verus: **O**mne tangens illud sanctificabit: di/ ctio enim

ctio enī hebraica que ibidē ponit est oīs generis r indifferen ter idē significat qd oīs vel omne: r p'm ipm referē ad ea q' offe runt sup altare: q' si aliqd esset ineptū ad offerendū sup alta re: ex tactu altaris efficeret aptū: nō tm intelligit hoc de omni inepto sed solūm de eo qd poterat offerri p'm legē/ sed postq' erat adductū vel appoztatū ad credrā tabernaculi: vbi reseruabāt offerēda fiebat ineptū ex tactu alicui' rei imūde v' aliquo huiusmōi: et tale si ponere super altare non erat auferendum sed offerendum: quia ex tactu altaris erat emendatum. **H**oc est qd faci es in altari. Hic cōsequēter ostendit tur quid per singulos dies debeat fie ri super altare: scz iuge sacrificiū/ cum dicit: **P** Agnos anniculos rē. Et per hoc intelligunt alie oblatōes r sacrificia que fiebant in altari: sed so lum exprimit iuge sacrificiū quod erat p'ncipalius: et offerebat in holocau stum: vt habetur Numeri. xvij. **D**icitur aut agnus anniculus ab octaua die natiuitatis sue anteq' non debet offerri vsq' ad completionem anni. **U**num agnum mane: Id est ante ortum solis: vt dicit Josephus. **A**lterum vespere: Id est ante occasum. **D**ecimā partem si mile / cuius mensure sit decima pars non exprimitur hic: sed est intelligen dum q' sit decima pars ephi: vt habet Numeri. xvij. De quantitate istius mē sure r decima eius parte dictum est su pra. xxvi. ca. **C**onsperse oleo: quia in pistatione eius infundebatur oleum. **T**uso: Id est trito cum pilo. Illud enim oleum erat purius il lo quod terebat in molis: r ideo i hoc sacrificio quod erat sanctius alijs: eo q' figurabat eternitatē agni immacula ti ielu christi: p'm q' dicit Apostolus ad Hebre. xij. b. Iesus christus heri et hodie ipse r in secula: requirebatur oleum tusum: In alijs autem sacrifi ciijs poterant vti oleo trito in molis.

dietur tabernaculū testimonij vt a ministret in scūario. **A**rietē aut b p'secratiois tolles: r coqs carnes c in loco scōz: qd' vesceat aarō et fi lij ei'. **P**anes qz q' sunt in cani stro/ in vestibulo tabernaculi te stimonij comedēt vt sit placabi le sacrificiū r scificent offerentiū a gentilis vel hereticus vel cui' vita ab ecclesia alienatur.

Alienigena nō vesceat ex eis: q' scī sunt. **S**i remaserit de carnib' p'secratiois sue de panib' bus vsq' mane: cōbūres reliq'as spiritus sancti.

Alienigena nō vesceat ex eis: q' scī sunt. **D**ia q' p'cepi tibi facies sup aarō r filijs ei'. **S**eptē dieb' cōsecrabis manus eoz' r vitulū p' pctor offeres p' singulos dies ad expiādū. **A**ndabisq' altare cū imolaueris expiatōis hostiā: et vnges illū i scificationē. **S**eptē diebus expiabis altare r scifica bis: r erit sanctū sanctoz.

Dis q' tetigerit illud: scificabit. **H**oc est qd facies in altari: **A**gnos anniculos duos p' singulos dies iugiter: vnū agnū mane: alterū vespere: decimā partē sile cōspere oleo tuso: qd habeat mēsurā q' r tā partē hin: et vinū ad libandū eiusdē mēsurē i agno vno: **A**lterū vero agnū offeres ad vesperā iuxta ritum matutine oblatōis: r iuxta ea que diximus in odorem suauitatis: sacrificium est domino oblatione perpetua in

dnō oblatione perpetua in genera. rē. quia nulla de bebat dies intermitti quin istud sacrificium offerretur et ma ne et vespere. **A**lia autem sacrificia non sic continuabantur. **A**d ostium in consecratione sacerdotum qui omnes erant de simila tritici: r ideo significabant eucharistiam que conficitur in pane tritico: sicut plura imperfecta figurant vnum perfectum. eucharistia vero solenniter offertur in ordinatione ministro rum ecclesie. **S**eptem diebus consecrabis manus eorum. Per quod significatur q' ministri ecclesie debēt esse sancti toto tempore vite sue: quod per dierum septenariū de signatur: Exodi. xij. d. **S**acerdotes qui accedunt ad me sanctificentur.

erat adductū vel appoztatū ad credrā tabernaculi: vbi reseruabāt offerēda fiebat ineptū ex tactu alicui' rei imūde v' aliquo huiusmōi: et tale si ponere super altare non erat auferendum sed offerendum: quia ex tactu altaris erat emendatum. **H**oc est qd faci es in altari. Hic cōsequēter ostendit tur quid per singulos dies debeat fie ri super altare: scz iuge sacrificiū/ cum dicit: **P** Agnos anniculos rē. Et per hoc intelligunt alie oblatōes r sacrificia que fiebant in altari: sed so lum exprimit iuge sacrificiū quod erat p'ncipalius: et offerebat in holocau stum: vt habetur Numeri. xvij. **D**icitur aut agnus anniculus ab octaua die natiuitatis sue anteq' non debet offerri vsq' ad completionem anni. **U**num agnum mane: Id est ante ortum solis: vt dicit Josephus. **A**lterum vespere: Id est ante occasum. **D**ecimā partem si mile / cuius mensure sit decima pars non exprimitur hic: sed est intelligen dum q' sit decima pars ephi: vt habet Numeri. xvij. De quantitate istius mē sure r decima eius parte dictum est su pra. xxvi. ca. **C**onsperse oleo: quia in pistatione eius infundebatur oleum. **T**uso: Id est trito cum pilo. Illud enim oleum erat purius il lo quod terebat in molis: r ideo i hoc sacrificio quod erat sanctius alijs: eo q' figurabat eternitatē agni immacula ti ielu christi: p'm q' dicit Apostolus ad Hebre. xij. b. Iesus christus heri et hodie ipse r in secula: requirebatur oleum tusum: In alijs autem sacrifi ciijs poterant vti oleo trito in molis. **Q**uod habeat mēsurā quar tam partē hin. p'm Dapiam est du plex hin: maius quod continet quasi quattuor quartas parisienses cum di midia: et minus quod continet duas quartas. Credo tamē melius q' quan titas huius mensure et aliarū que ponuntur in scriptura sacra est nobis incerta: quia mensure liquidorum r aridorum multū variantur p'm loca r tem pora diuersa. **E**t vinum ad li bandum: Id est effundendum super altare. Et notandū q' sacrificium pro prie dicitur de reb' viuētib'us. **O**blatio autez de non viuētib'us aridis ta men vt de pane r sūuila r huiusmodi. **L**ibamē autē seu libatio de liquidis: vt de vino et oleo/ cum agno vero iugis sacrificij offerebat simila r vinuz: vt dictum est. **S**acrificium est

Annicul'

D

Bin

Sacrificiū Oblatio

Libamē

Doraliz

Diuisio

Sanctificatio

Ea **¶** Ad ostiū rē. **¶** Dic sequēter ostēdit vtilitas sacrificij predicti / cū dicit: Ad ostiū tabernaculū rē. **¶** Et sacrificijs enī rite celebratis merebant audire diuina rīsa. **¶** **B** **¶** Ibiq; p̄cipiā filijs isrl. **¶** Per summū sacerdotē eis p̄cepta mea referentē. **¶** **C** **¶** Et sc̄rificabit altare. **¶** Et loquit̄ h̄ de altari holocaustoꝝ sup̄ quod descendit ignis a deo missus vt habet̄ Leui. ix. d. **¶** **D** **¶** Sc̄rificabo tabernaculum rē. **¶** Quia inde audiebat̄ diuinū responsum: quasi p̄cedens de ap̄itiatoꝝ qd̄ erat q̄si sedes loq̄n

Additio

¶ In ca. xxx. vbi dicit̄ in postilla: Tolle vitulum de armento rē.

¶ **A**dditio. **¶** Memoria nō est futuro / rū sed p̄teritoꝝ. **¶** Cū cū p̄ctm̄ aaron q̄si hoc fuit dictū moysi nōdū esset p̄pertra / tū nec expiatū: incōuenienter videt̄ dici / q̄ hic vitulus erat in memoriā expiatōis p̄cti aaron: p̄sertim̄ s̄m̄ eos q̄ aaron excusant a p̄ctō vt infravi debet̄. **¶** Cū in istis si figurālē rōnē q̄rimus melius videt̄ dicē dū / q̄ p̄figurabāt mysteria christi q̄ fuit finis totū legis: et de q̄ oēs p̄phete p̄phetauerūt: put̄ etiā heb̄rei fatent̄. **¶** Cū glo. in hoc loco: Quicūq; p̄tifer vel sacerdos taurū debet offerre. i. passionē christi firmiter credere et imitari. **¶** Et duos arietes vt credat eundū christū ex corde et aīa p̄stare. **¶** Et panes azymos .i. mundiciā vitē rē. **¶** Itē in alia glo. per duos arietes imacula tos christus imolādus p̄ vtroq; p̄plo designat̄.

Replica

correctoꝝ p̄tra Burgē. **¶** In ca. xxx. vbi po / stillatoꝝ illū passum: Tolle vitulū de armē / to: exposuisset de memoria expiatōis peccati aaron. **¶** Burgē. obijcit quia

Glo. ordi.

Facies q̄q; altare rē. **¶** Be / da. **¶** Expletis mādatīs p̄screa / tiōis aaron et filioꝝ ei: redit̄ scriptura p̄cipe etiā de factura altaris in cēsi: in q̄ aarō q̄tidianū adoleret thymi / ama. **¶** S̄iō i altari holocausti de q̄ sup̄ dictū est ḡnālī vita significat̄ iustoz / q̄ carnē suā q̄tidie crucifigunt cū vitijs et p̄cipiscētis: ac i hostiā viuētē offerūt. **¶** qd̄ h̄ altare i adolēdū thymiamā factū / nisi specialē vitā iustoz designat̄. **¶** Ne / q; enī frustra in illo carnes aīaliū incē / debāt̄ in h̄ incēsu adolebat̄: s; i illo si gurabāt illi q̄ nō s̄m̄ carnis ābulāt de / sideria: s; q̄si hęc dño imolātes oēs cor / pis sensus p̄ ignē s̄n̄is dedicāt volūta / ti ei. **¶** In isto autē figurāt̄ illi q̄ maiore mētīs p̄fectōe extincti illecebr̄ carnis solida dño ofonūvota offerūt: nihil de carne qd̄ repugnet: nihil de cōscientia p̄cti qd̄ turbet mētēs dulciū p̄e effusi / one lachrymarū optātes venire et ap / parere aī faciē dñi. **¶** Cū h̄ altare intus h̄i vicinia veli et arce / illud aī taberna / culā foris positū est: q; illi in cōspectu ecclie / cūctis in exēplo d̄rutū p̄fulgēt. **¶** Illi altioris ardore de / siderij p̄tēplatiōi future b̄ridinis etiā in corde appropinquāt.

Dystice

2. Cor. 7. a
Doralit

¶ **A**ltare. **¶** Be. **¶** Apte etiā altare thymiamatis q̄tū metalli fulgore p̄cellebat: tāto q̄titate minus erat: q̄to enī sanctorē tāto pauciores. **¶** **¶** **D**e lignis se. **¶** Beda. **¶** Apte de lignis se thim albe spine silib̄ et incorruptilib̄ vtrūq; altare fieri p̄ci pit: q; vna est vere fidei firmitas / q̄ oīm corda electoz p̄muni ri ad suscipiēdū ignē dilectōis et offerendū deo d̄rutū libamī na debēt p̄parari. **¶** **¶** **S**ib̄ enī generaliter dicit ap̄ls: **¶** **D**ūdem̄ nos ab inq̄namēto carnis et sp̄is p̄ficiētes sc̄rificatoꝝ in timo re dei: q̄si auferam̄ a nobis spineta vitioꝝ: et titillantiū acule / os p̄uictionū: q̄s terra corpis n̄ri ex p̄ctō p̄me p̄uaricatiōis no bis germinauit et q̄si securi castigatiōis incidētes: interiorē et exteriorē hōiem n̄m excolam̄: vt digni sum̄ accepto igne sp̄i rituscti hostiā virtutū in p̄spectu dei offerre. **¶** Apte vn̄ nec di spar ignis in h̄ victimas in illo thura incēdebat: q; vn̄ est sp̄i ritus qui oīm mentes fidelīū varia donationū ḡra viuificat. **¶** **¶** **H**abens cu

generationes vestras: ad a ostiū tabernaculi testimonij coram dño: vbi cōstitua vt loquar ad te. **¶** **¶** **I**biq; p̄cipi b am filijs isrl: et sanctificabi c tur altare in glia mea. **¶** **¶** **S**cti d **¶** **S**olus. s. ego et non altus. **¶** **¶** **S**ficabo tabernaculū testimo nij cū altari et aarō cū filijs e ei: vt sacerdotio sūgāt mibi **¶** **¶** **E**t habitabo i medio filioꝝ f isrl: eroḡ eis de / et sciēt q; s ego dñs de / eozū / qui eduxi i eos d̄ fra egypti / vt manerē inf illos ego dñs: de / ipoz.

¶ **I**ud. ix. b. ierūt ligna rē. q̄m̄ s̄m̄ be. **¶** **¶** **B**reg. et alios sup̄ allega tos recurrēdū est p̄mo ad sensū aliū: nūc autē in h̄ passu p̄postil latoꝝ ad l̄faz exposito nihil appet absurditat / nisi q; **¶** **B**ur. ar guit de p̄ctō aarō nōdū p̄terito. **¶** **¶** **H** r̄ideo. **¶** **¶** **B**ur. ex l̄fa. p̄bare nō p̄d̄t p̄ctm̄ aarō nōdū p̄teritū. poterat enī p̄tūc eē p̄pertra: nā breui tpe fieri nō potuit q̄si aarō h̄ur occiso metu mortis p̄plo male p̄ctēti cessit i aures et p̄ciosā petiit: et p̄pls tradidit furnū et folles rē. **¶** **¶** **I** arte fuloria necia ordiauit et cēsa ad formatiōnē vituli p̄nētia: et altar / p̄structōez fecit: vide de h̄ postil. xxxi. ca. p̄ctm̄ igit̄ aarō diu aī adoratiōez vituli p̄pertra fuit: de q̄ tū de moysi nō dixit sed ei / expiatōez p̄nōfice ordiauit dicēs: **¶** **¶** **T**olle vitulū rē. in memoriā p̄cti aarō sic expiādī.

Glo. ordi.

¶ **H**abēs curā. **¶** **¶** **B**e. **¶** **¶** **S**nius cubiti est lōgitudō altar / et latitudo: q; p̄fecti solo intuitu p̄petue recreationis mala t̄palia tollerāt: et p̄mis q̄ p̄nt p̄ chari tatē bona ipendūt. **¶** **¶** **I**tē q; charitas pa tiēs est: et benigna: patēs vt illatā inu riā a p̄mo tolleret. **¶** **¶** **B**enigna vt iniu rioso etiā officium pietatis impendat. **¶** **¶** **¶** **Q**uadrāgulū. **¶** **¶** **B**e. **¶** **¶** **R**ecte alta re thymiamatis i lōgitudie et latitudie q̄drangulū sit: q; p̄fectoz aīa federat / ad iuicē d̄rutib̄ q̄tū diligere fratē tm̄ et ferre sufficit: et q̄tū ferre tm̄ diligere duos aut̄ habet cubitos i altitudie: q; duplex p̄miū i futuro se accepturos ele cti sperāt: vnū aīarū / aliū corpōꝝ. **¶** **¶** **I**n tra sua possidebūt duplicia: leticia sempiterna erit eis. **¶** **¶** **¶** **C**ornua ex. **¶** **¶** **B**e. **¶** **¶** **C**ornua eminentiā fidei et d̄rutis significāt: sicut ecclia bella vitioꝝ. vn̄ **¶** **¶** **N**i. de ly. **¶** **¶** **¶** **P**s. lxxiij

1. Cor. 8. b

Esa. 61. c

Ni. de ly.

Ca. XXX.

¶ **H**acies q̄q; altare. **¶** **¶** **D**ic cō sequenter agit̄ de altari thy miamatis qd̄ erat intra tabernaculū. et p̄mo agit̄ de ei / p̄stru ctione: sc̄do de thymiamatis oblatione / ibi: **¶** **¶** **E**t adolebit incen sum. **¶** **¶** **P**rimo igit̄ ostendit materiā dicti altar / cū dicit: de lignis sethim. **¶** **¶** **S**c̄do formā dicēs. **¶** **¶** **H**abens cubitum longitudinis rē. **¶** **¶** **C**ornua ex ipo p̄cedit. **¶** **¶** **D**icunt expositores n̄ri cōiter q; in angulis altaris superiorib̄ erat quedā ligna p̄minētia ad modū cornuū recurua: in q̄bus p̄debat craticula aurea in modū retis facta / in q̄ ponebant̄ carbones viuī: in q̄bus suc cendebat̄ thymiana. **¶** **¶** **H**eb̄rei autē dicūt q; erant quasi qdā po mellī in angulis solūmodo ad decoꝝ: nec erat ibi aliqua cra / ticular: sed in

Diuisio

Doralit

¶ **¶** **D**oraliter. **¶** **¶** **S**acies q̄q; altare. **¶** **¶** **D**ic describit̄ alta re incensi. p̄ quod significat̄ co / hoīs deuoti: in q̄ cremat̄ incē / sum ofonis deuote: s̄m̄ illud **¶** **¶** **P**s. c. xl. a. **¶** **¶** **D**irigat̄ ofo mea si cut incēsum in p̄spectu tuo dñi. **¶** **¶** **¶** **D**e lignis se. **¶** **¶** **Q**ue sūt iputribilia: p̄pter qd̄ significāt puritatē q̄ req̄rit̄ i aīa deuota. **¶** **¶** **¶** **Q**uadrāgulū. **¶** **¶** **Q**uadr / atura q̄tuoꝝ d̄rutū cardinaliū. **¶** **¶** **¶** **T**esties

H ps. 64. b. Et oia cornua pctō. 3. rē. **U**nī lege cornuta tm̄ aīa
lia mūda esse r̄ comestibilia decernunt. **Q**ue. n. rumināt / r̄ yn
gulā fundūt / cōstat esse cornuta: qz illi tm̄ ecclie dei spūali cōiun
ctiōe pnt̄ incorpari: q̄ fortitudine dei fidei r̄ virtutē cōtra bella
vitiōz p̄bant̄ inuicti. pcedūt aut̄ cornua ex ipō altari thymia/
matis cū opa virtutū electi nō ad facies
hoiuz specieten^o oñdūt: sed ex interna
mētis radice fixo r̄ immobili exercēt affe
ctu. **A**t cōtra hypocrite cornib^o aliūde
mutuatis: specie pietatis hñtes dñtes
eius negāt. a **C**lestiesq̄ illud rē.
Bed. **A**pte dō illud ere hoc vestiri au
ro p̄cipit. **E**s enī alijs metallis magis
sonoz r̄ durabile: aurū dō q̄tum sono
vincit: tanto splēdore vincit cetera me
talla. vñ recte enēū altare / in q̄ carnes
incendebant̄ r̄ fundebat̄ sanguis victi
marū illos significat q̄ edomit^o r̄ velut
deo imolat^o voluptatib^o carnis / p̄neue/
rāter viam quā ichoauere pagūt: r̄ hāc
p̄mis in cēdendā / crebro p̄mone p̄di
catōis insonāt. **P**orro aurū illos signi
ficat q̄ ampliori grā supne claritat^o illu
strant: sed minus alijs que ī secreto de
interna sinceritate gustant apūt / min^o
eructuare sufficiūt: q̄ta dulcedie dei in
abscondito vult^o reficiant. b **T**am
craticulā rē. **B**ed. **B**ene craticula al
taris parietes r̄ cornua aurovestiunt.
Craticula enī int^o in medio altar^o erat
pata ad suscipiēda thymiamata. **P**a
rietes dō foris parebāt / cornua q̄z fo
ris parētia spūali fastigio altius emine
bāt. **D**eaurat^o dō craticula: cū in iterio
ri hoie p̄ fide christi grā respēdet. **D**e
aurant^o parietes / cū eadē grā dñice di
lectiōis p̄ bona opa exteri^o dilatat. **D**e
aurant^o cornua cū fiducia fortitudinis iu
stoz q̄ aduersarios veritat^o vel p̄ patē
tiā fortiter ferre: vel p̄ prudentiā sapiē
ter repellere v̄l corrigere didicerūt: in
terne lucis in oibus fulgore coruscant: r̄
qz tales dicere pnt̄. **U**. **T**im. iij. b. **B**o
nū certa. cer. rē. recte subdit: **F**aciesq̄
coronā aure. rē. c **F**aciesq̄ ei co
ro. rē. **B**e. **A**ltare incēsi coronā habet
p̄ gyrū: in his q̄ minores sunt meritis:
nec palā p̄stari audēt boni certamīs

B et virtutis r̄ fidei sibi repositā esse mercedē: cūcta tm̄ agūt inten
tione bñ placēdi deo: sed spe p̄cipiēde mercedis. d **E**t du
os an. rē. **B**ed. **P**ossunt in his anulīs q̄tuor euāgelij libri
accipi: quoz fide r̄ doctrina portant̄ sancti: r̄ a terrenis cogita
tionib^o subleuati p̄ heremū hui^o vite q̄tidianis operū fructib^o
ad celestē patriā ferunt: sicut in altari holocausti / r̄ ī arca / r̄ in
mēsa expōitū est. **S**ed ibi q̄tuor circuli. **H**ic dō duo p̄ singu
la latera fieri dicunt. **I**bi ergo aptius euāgelistarū numer^o: h
dō aliud mysteriū qd̄ respicit ad dilectionē dei et primi. **P**er
singula enī latera anulīs aureis circūdat̄ altare: qz cor electoz
hinc inde dei r̄ primi dilectiōe firmat. **Q**ue cōparat̄ anulīs:
qz cum p̄phetia r̄ sciētia r̄ lingue cessauerint / charitas nunq̄
cessabit. **D**uo sūt anulī p̄ singula latera: qz vtrūq̄ charitat^o mā
datū gemina virtute distinguit. charitas enī sinceritate fidei
r̄ vite mūdicia p̄ficiē. **S**ine fide enī impossibile est placere dō:
r̄ fides sine opibus mortua est. **U**nī: **I**ustus autē mens ex fide
sua viuūt. i. q̄ opa iusticie cū fide veritat^o habet / ad vitā puenit.
Fraterna q̄z dilectio patiētia r̄ benignitate cōsistit. **U**nī. i. **C**o
rinth. xij. b. **C**haritas patiēs est rē. **E**t alibi: **L**uc. vij. f. **D**imit
tite / r̄ dimitte vobis: date / et dabit vobis. **H**is anulīs imit
tunt̄ vectes inaurati / vt altare portet: cum tales parato mētis
sinu clara patrū suscipiūt exēpla r̄ dicta: quib^o a terrenis suspē
si ad amorē rapiunt̄ eternoz. **Q**z aut̄ merito r̄ animo celestib^o
ppinquant̄ / sequētia demonstrant / ponēsq̄ altare rē. c **E**t
adolebit incē. rē. **B**e. **I**ncēsus vel thymiamata ordōne signifi
cat: **E**t fm̄ illd̄ **P**s. cxi. a. **D**irigat̄ ordō mea: sic icē. in cō. tuo.
Et **A**poca. v. c. **P**hialas aureas plenas odoramentoz que
sunt ofones scōz: r̄ qz aaron vt supra dictū est sūmū sacerdo
tem. i. christū significat: r̄ sacerdotes nri ordinis: adolebit aa
ron in altari incēsum suauē fragrās mane: cum christ^o illustra
ta fidelīū.

ta fidelīū corda noue grē splēdore ad dulcedinē ofonis insti
gabit: vel p̄cipies sacerdotij ipsi^o sedula exhortatiōe fideles
ad deprecandā faciē sui cōditorij. **I**ncēdit thymiamata sacerdos
nō solū mane / sed r̄ vespere. **H**anc enī thymiamata incēdit
vt in principio oīs boni / qd̄ deo inspirāte facere disponim^o /
illi^o auxiliū quo p̄ficiam^o inuocemus.
Ad vespere vero vt cū bene cepta cō
plenus: illi a quo incipim^o grās red
damus. **B**eda. **E**t adolebit incēsus
rē. **H**anc orto sole clare omnia circū
quaq̄ videm^o / vespere caligam^o / ideoq̄
lumine lucerne indigem^o. **P**er mane
ergo illa redēptoris sacra vel dicta ac
cipimus: que liq̄do iuxta ordinē huma
ne rōnis p̄ modulo nro dinoscere sus
ficiam^o / r̄ quasi in die cōspicim^o. **I**n q̄
bus autē hūana rō deficit: r̄ scripture
sola auctoritas est querenda ibi velut
in nocte oculus itelligētie caligat. **S**z
lucerna verbi dei pedes nros ne forte
offendat / r̄ a via veritat^o exorbitet ad
iuuat. vñ. ij. **P**etri. j. d. **H**abem^o fir
miorē p̄phetiā sermonē cui bñfacitis
attēdentes quasi lucerne lucenti in ca
liginoso loco.

Dane qñ.
Cnico. de lyra
* ticular: sed in patella de altari holo
caustoz apponant̄ carbones viuū /
vbi supponebat̄ thymiamata / et crema
bat̄ in eodē instrumēto sup altari posi
to: r̄ hoc videt̄ rōnabili^o: qz si esset ibi
talis craticula vt alij dicūt: p̄ eius fora
mina cader̄ ēt cineres scintille / et hoc
sup altare aureū: r̄ sic opteret̄ illd̄ emū
dari a cinerib^o / de q̄bus nulla sit men
tio in sc̄ptura. a **C**lestiesq̄ illud
au. purif. rē. opicēdo laminis aureis.
b **T**am crati. eius rē. **I**n hebreo
habet: **T**ectū eius. i. partē superiōrē: et
dicūt̄ h̄ ad differentiā altar^o holocausti
qd̄ nō habebat tectū: qz tota cōcauitas
altaris erat impleta terra: vt supra di
ctū est. c **F**acies q̄z ei co. rē. id ē
labiū in circūitu aliquātulū supeminē
tecto altar^o: sicut supra dictū est de ar
ca testamēti r̄ mensa p̄positionis.

D **E**t duos anu. rē. s. p̄ duo latera opposita. **T**ertio agi
tur de positiōe altar^o cum dicūt: e **P**onēsq̄ altare cō
travellū rē. **D**icit **A**ug^o. q̄ ponebat̄ intra sc̄m̄ctoz: ex hoc
q̄ dicit̄ apls ad **Heb.** ix. a. vbi habet̄ sic: **P**ost velamētū aut̄
fm̄ tabernaculū qd̄ dicit̄ sanctūctoz aureū hñs thuribulū.
Dicit enī **A**ug^o. q̄ altare icēsi vocabat̄ ibi thuribulū aureū. **A**ltare in /
Hiero. autē r̄ oēs doctores hebrei dicūt̄ p̄trariū: r̄ hoc rōna
bilit̄: qz h̄ videt̄ exp̄sse haberi ex textu vltimi cap. hui^o libri
sicut videbit̄. **Q**d̄ aut̄ inducit **A**ug^o. nō videt̄ valere: qz thu
ribulū aureū n̄ vocat̄ ibi altare icēsi: s̄ erat ibi q̄ddā thuribu
lum intra sanctūctoz / vbi sūm^o sacerdos cremabat incēsum
qñ intrabat̄ sanctūctoz: vt nebula inde cōsurgēs operiret
aspectū p̄pitiatorij: vt habet̄ **Leui.** xvj. r̄ ideo dicendū cum
alijs doctozib^o q̄ altare incēsi erat in illa parte tabernaculi q̄
dicūt̄ sanctū vel sancta ante velū qd̄ diuidebat̄ sanctū r̄ sc̄m̄
sanctoz: r̄ hoc est qd̄ dicūt̄ hic: **P**onēsq̄ altare p̄tra velū: qd̄
scz velū f **A**nte arcā pendet testi. rē. ita q̄ veluz erat
mediū iter altare r̄ arcā. g **L**ora p̄pitiatorio quo te
gūt̄ testi. testimoniū hic accipit̄ p̄ tabulis que erant intra ar
cam. qualiter autē p̄pitiatoriū tegebat̄ arcā illaz: fm̄ duplicē
expositiōne dictū ē. s. xv. b. h **U**bi loquar tibi. qz sic
dictū est frequēter p̄pitiatoriū erat quasi sedes dei loquētis
cum moyse. i **E**t adolebit. **H**ic cōsequēter agit̄ de ob
latiōe incēsi sup altare / cum dicūt̄: **E**t adolebit incēsum rē. vt
habet̄. j. eo. ca. illud enī altare erat appropatū sacerdotib^o.

* **S**uaue fra.
* a **C**lestiesq̄ illud auro. rē. p̄ qd̄ significat̄ charitas
que maior est ceter^o virtutib^o. j. **C**oz. xij. d. **M**aior aut̄ hoz
est charitas. **S**icut aurū iter metalla est p̄ciosi^o. **T**hymiamata
dō qd̄ in h̄ altari cremabat̄ ex q̄tuor specieb^o aromatic^o p̄fi
ciebat̄: p

Dystice

Altare in /
censi,

Testimoni
um.

Doralic

Deb. 11. b.
Iac. 2. d.
Abac. 2. a.

Allegori.

Que sint offerenda domino

Heb. 9. b

Dyffice t. Hu. 1. a

Allegorice

Ane qñ cō. rē. Bed. Vane aarō incēsu sup altare adolect/cū rps corda fidelū i his sacris q itelligere pnt / gfa cōpūctōis iſlāmat. Adolet etiā ad vespez/qñ collocat lucernas: cū etiā ex his q necdū cape pnt: qz scā r diuina eē nō abi gīt / ad amorē celestū vbi oīa patehūt iſo: mat: fragrat suane thymiamā/cū ſbīta cōpūctōe diuīta cū lachrymis solū r pūcib vacare delectant. **B** **M**ō offe. Be. In ſequenti b° de qb° aromatib° thymiamā cōponi debeat/ noſtatim deſignat: ſtacte. ſ. r onycha: galbano boni odor/ r thure lucidiſſimo: q cūcta ad ſignificatiōz eternoz bonoz a dño pncipaliē qren doz pſtat ptinere. **M**ō ē g offerendū sup altari aureo thymiamā cōpoſitōis alteri q dñs ſtatuit: qz orātes nō debem° a dño q̄rere niſi qd ipſe iuſſit q ſe datuz pmiſit: nec aliud d illo credere qz ipſe docuit. **B**ed. **M**ō ē of ferēda sup eo victiā/ nec liba ſūdēdat: hec ei oīa ad altare exteri p̄tinet: q in cipiētū et in p̄uēctū poſitoz vitā deſignāt. **L**ate ei ſblimitat: ē vita p̄fecto rū/ vt nihil i ea carnale iueniat quod dño mactet. **L**ibamina ſo vini gfe ſpūal deſignāt vtutē/ vſ poculū. ſ. do/ crine/ vſ calicē paſſiōis/ vſ p̄cipue feruorē dilectōis/ vel ip̄az p̄fectiōz ſpūal ſcti/ vel aliqd h̄mōi. **S**z q̄tēs vinū li/ baminū cū carnib° offerit hoſtiāz/ ſcti moniā deſignat eo q adhuc d carnalib° ſcupiſcētūz aliqd h̄t qd puritati ſpūz aduerſet: r igne ſpūali i ara cordis accēdat. **P**erfecti ſo qui dicere p̄nt: Defecit caro mea et cor m. rē. p̄ lxxij. d. **R**effatib° victiāz libamib° qd ad altare eneū exteri poſitū p̄tinet/ ſo la int° i aureo altari aromata d̄ſiderij celeſtē offerit: qz d remiſſione pctōz ſe curi p dilatōe regni phēnis tm lugēt: et dulcib° lachrymaz ſuētē ſtratū ſuū p ſinglas noctes irrigāt. **B**e. **P**oſ ſum° hec altaria interpretari vt eneū i q carnes cōburūt/ et ſāguis hoſtiarū ſū dit: oēm hui° t̄p̄is ecclīaz accipiam°: i q null° ē abſqz pctō/ etiā infās vni° di ei: null° ē q nō ex p̄uaricatōis pctō nate/ necesse hēat i xpo renaſci: et ſpūz ei° igne mūdari. **A**ureū ſo altare xpm ſignificat: q ineffabilē ita verā carnē traxit de adā/ vt a pctō carnis ade eēt imūnis: quō vtrūqz altare ex eo dē ligni genere factū/ ſz nō vtrūqz auro coopuz. **I**n h altari qz nihil carnale offerēbat/ ſz aromata tm offerēbat: qz rps p̄ ces et lachrymas nō p ſuis erratib°/ ſed p nra ſalute effudit. **S**i ē ei arca itra velū poſita hotez deū ſedētē ad dexterā ma/ iſtat ſignificat: ita altare eē velū: ſz p̄p̄e itroitu ei° poſitū eū dē mediatozē dei r hoīs pōt exp̄mere/ in hōies humanitate cōuerſantē/ ſz potētia diuītat/ celoꝝ iteriora penetrāt. **S**tabat altare incēſi i ſactuario vbi cādelabrū et mēſa: qz ſbū ca ro ſa. ē et ha. i no. **J**oh. i. b. **S**tabat arca itra velū: qz rps p̄ paſſiōez et reſurrectionē ſuā aſſūpt° ē i celū/ et ſedet ad dexte rā dei: ſup cui° cornua altari deſcat aarō i ſāguie q oblat° ē p pctō: r placat ſup eo/ qñ rogātes p ppli vſ ſua ignozātia ſacerdotes p filiū dei ſeſe adiūādos/ et p ſacm paſſiōis ipſi° p̄fidūt eē ſaluādos. vñ p ipm g ſp offeram° hoſtiā laudis do: id ē fructū labioꝝ cōſitētū noi ei°: qd de oib° electis mēbzis ſz ſummi ſacerdotis q i ſpū et v̄itate orāt p̄ez poteſt accipi. **C** **E**t deſcabit rē. **B**ed. **Q**uia xps ſacerdos n̄ ſel i an/ no obtulit ſāguinē ſuū p pctis oīm cū p̄dicauit. ſ. annū acce/ ptū dño: h ē totū t̄p̄s q ſibi ecclīaz copulare dignat. **S**el etiā vnicuiqz credētū lauacꝝ baptiſmi i myſteriū ſanguis ſui ad abſoluēda pctōz vinclā donauit: et pulchre ſemel p annū i ſā guine oblatiōis ſup cornua altari deſcari: q̄tidie aut thymia ma ſup eo incēdere iubet: qz rps q q̄tidie fideles gfa iterne cōpūctōis accēdēs renouat/ ſemel eos hoſtia ſāguis ſui ſupa ta morte redemit. **I**p̄i qz fideles q q̄tidiana pctā q̄tidianis p̄ cib° abſūūt: et lachrymis ſemel i ſacō ei° paſſiōis gaudēt ſe eē abſolūdos a pctis oib°. **D**eſcabit aarō ſup cornua altari: qz rps in hōies nō ſolū cōuerſat° p homib° orauit/ ſz et nūc ad dexterā

ad dexterā p̄ris ſedēs inſpellat p nobis. **I**n cordib° qz electoꝝ p fidē habitās/ dū eos ad deſcādū excitat/ recte deſcari d̄. **D**e ſcat aarō ſup cornua altari/ cū electos p̄ri p mēoria eaz q̄s fece re p̄tūtū cōmēdat: deniqz q̄ſi cornua tāgēs altari aurei de diſci puloz deuotiōe loq̄t **J**oh. xvij. a. **Q**uos dedisti mihi de mūdo tui erāt: et mihi eos dedi. r ſer. m. ſer. rē. **E**t adiecit: ego p eis rogo nō p mū do. **E**t qz p̄p̄e merita et inſcēſiōes ſbli/ miū viroz n̄e iſfirmitati dñs miſereſ/ recte ſubiūgit: et placabit ſup eo i gene ratiōib° v̄ſis. **D** **E**t placabit rē. **B**ed. **P**lacat aarō ſup altare incēſi qñ p̄p̄e iuſticiā ſctōꝝ quā inſcēſo: ē et pa/ tronū q̄rim° nob p̄p̄iat de°. **U**n **E**ce/ chie d̄: **L**imitatē hāc ſaluabo: et p̄tegaz eā p̄pter te/ et p̄p̄e danid ſeruū meū: ſic moyses p p̄p̄o inſcēdēs p̄m ſecit me/ moriaz: et q̄ſi ſup cornua altari deſcās dñm placare curat di. **E**ſto placabil ſu/ per neq̄tiā ppli tui: et recordare abraā iſaac et iſrl rē. **E** **L**ocutusqz ē rē. **D**eſcōto altario incēſi/ reſtat deſcōtio labij enei in q lauaret man° et pedes in greſſuri tabernaculum ſacerdotes: ſed **N**i. de lyra **V**nū man/ **S**uaue fragrans. qz erat cō poſituz ex quattuor ſpecieb° valde aro/ matic: vt dicit i ſine hui° ca. **B** **A**na ne quando cōponit lucernas in/ cendet illud. ſeptē em lucerne cādela bri ardebāt de nocte: in mane ſo extin guebant quattuor: et tūc cremabat in/ cenſuz. **C** **E**t qñ collocat eas ad vespez: quia reaccēdebant tūc quatuor. **D** **E**t thymiamā dicunt aliqui q thymiamā et incēſuz differūt: quia thymiamā ē aliquid p̄cioſius incē ſo: et iō cōdurebat vespe: ſicut r agnus pinguior tūc offerēbat quē in mane nō licebat offerri: ſed neutrū habet ex ſcri ptura: nec hebrei de hoc aliquid dicūt: et vbi trāſlatio noſtra habet incēſuz/ et vbi habet thymiamā/ i hebreo habet ea dez dictio. ſ. queto: eth: et ſignificat idē qd thurificabile: r ideo dicēdū q thymi ama et incēſum in hoc loco penit° idē ſi gnificat: qd p̄ez ex eo qd ſubdit: **E** **N**on offe. rē. alteri°. **B** ex quo patet q vna ſola cōpoſitio q infra deſcribit in altari in/ cēſi offerēbat: et dicit thymiamā a thymo herba odorifera qua in aliquib° locis vtunt loco incēſi. **F** **R**ec oblationem: de aridis. **G** **E**t victimam: de animalibus vel de auibz. **H** **R**ec libabi holocaustozū. **I** **E**t deſcabit aa. **A**d eſt in nitēs cornibus eius: vel extendēdo man° ſup cornua. **K** **S**e mel p annum: ſz in die expiationis/ que eſt dies decima ſe/ ptembris. **L** **I**n ſanguine. quia cū d ſanguine h̄rd et vi tuli oblati p peccato populi ponebat ſup cornua ipſius altaris: et quia illa die ſumm° ſacerdos intrabat ſctāſctōꝝ: crediderūt aliqui q altare incēſi eſſet intra ſanctāſctōꝝ/ i h ſequētes **Aug**. **S**ed hoc nō valet: quia **L**eni. xvj. dicit/ q hec poſitio ſanguis fiebat a ſummo ſacerdote i cornib° altaris incēſi poſtq̄z exerat de ſctāſanctoz. **M** **L**ocutusqz. hic p̄r agit de his q erāt neceſſaria ad p̄dicta exercēda: quoz vñ erat pecunia p expen/ ſis: ſecundū erat lauatoꝝ p ſacerdotib° abluēdis: tertiu vngue tū ſacre vncōis: quartū cōpoſitio thymiamatis: de quib° agit p ordinē: et p̄tes patebūt p̄lequēdo. **C**irca p̄m cōſiderandū/ q ſacrificia que fiebāt a ſingularib° p̄ſonis fiebāt de expēſis eozū **pp̄rijs**: ſed illa ſz vera humiliatio. **E**cclī. xxxv. c. **O**ratio hūiliātis ſe nubes pe netrat. **E**t ſalubris poſtulatō. **O**ratio nāqz deuota eſt de illis que p̄tinent ad ſalutē. **J**oh. xvj. e. **S**i quid petieritis patrez in nomine meo dabit vobis. **Q**uod exponēs **B**reg°. dicit: **N**on petiit in nomine ſaluatoris niſi quod p̄tinet ad rationēz ſalutis. **T**ertia cōditio ē mētis attēctio: qz ſicut **D**ama. dicit: **O**ro ē aſcē ſio mētē i deū. **i. Coz. xiiij. c.** **O**rao ſpū: orabo et mētē. **Q**uar/ ta ē debita cōtinuatio. **J. P**heſſa. v. d. **S**ine itermiſſione orate. **Q**ñ tuleris

excep. 37. 5

Thymia ma.

Diuisio

Moralit

Vnu mandatu pmitit: a **Q**ui tuleris. **Red.** **D**ui pce/ pti oblit' dauid qn pplm numerauit. **I**deoqz plagā numerā/ do ipsi pplō cōciuit. **D**ystice autē: sūma filioz isrl sūmam oim electoz significat/ quoz nota scripta sunt i celo: r singu/ li dant p aiab' precū dño: cum sedulo seruiūt ei in opib' bo/ nis: alioqn plagā incurēt numerati: qz vltio ppetua manet eos q' fidelīū nu/ mero noieten' sociati non offerūt dño pfecta opa fidei: de talibus dicit' **P**s. **xlviij. b.** **N**ō dabit dō placationē/ nec sciū redēptiois aīe sue. **R**edēptio enī aīe viri p'prie diuitie sue: **Prōu. xiiij. b.** **D**imidīū sicti. **Red. i.** decē obo/ los obseruantia. s. decalogi r fidei iesu christi. **Q**ui enī hūc recte itelligit: oēs in eo r fidei r opis mltitudinē r futu/ re retributōis pmissiōnē inesse cogno/ scit. **D**eniqz in trib' p'nis dilectio dei/ in septē sequētib' dilectio cōtinet' p'ri/ mi/ r teste ap'lo **Rōm. xiiij. c.** **P**lenitudo g' legē dilectio. **N**omē qz iesu ap' d' heb're. r grecos a: iōd et iōdā/ icipit/ qd vtrūqz nota est denarij nūeri. **D**e/ cēqz obolos in p'ciū aīe offerūt: q' in ie/ sum christū cred' tēs signū nois ei' qd a denario nūero incipit in fronte r p/ fessione pferunt. **F**orte ideo dictū est: vnu iotha de lege nō pterire posse: qz virtus decalogi q' ibi cōtinet: et fides nois qd ibi signat: nulla pōt infidelīū p'urbatōe corrūpi. **c** **Q**ui habet in nu. **zē.** **T**icenari' virtusqz testamē ti cōiūctiōnē significat: legis. s. que in qnqz libris: r euāgelij qd in qtuor serī ptū est. quater enī quini faciūt viginti. **A. xx. g.** **ā**nis habet qsqz in nūero ppli dei: qz ille tantū electoz p'ortio dign' est q' decreta legis spūaliter intellecta p' gram adiūt' euāgelij p' mensura sua et capacitate perficit: r eterna p'mia re promissa expectat in cel. **d** **D**ives nō ad **zē.** **Red.** **Q**uia siue magn' est q's meritis r p'fec: seu parū/ r in p/ uectu virtutū possit: cūctis eque lex de calogi qua deū r p'ximū diligāt impo/ nit. **e** **S**usceptaqz pecu. **zē.** **B**e da: **H**oc fit cū qd agim' boni in eter na cōditoris r iudicis n'ri memoria cu stodiē: vt ex his que illi obtulim' / bo/ noz fructib' fiat nobis p'piti'. **S**erua tur eadē pecunia in vsuz tabernaculi/ cum ex iusto opib' sequētū fidelīū r mores cōfirmant' et act': r tales fieri minores cōtēdūt qles fuisse eos q's cū dño regnare audiūt/ agnoscut. **N**otā/ dū sane q' pecunia nō iuxta vulgi est/ mationē/ s' iuxta mēsurā tēpli erat dā/ da. **D**ēsura tēpli dispositio est diuine legis/ quā i ecclia sua dñs seruare p'ce/ pit/ r obseruātib' eterna p'mia p'mittit. **S**i q's aut iuxta pla/ citū hūane volūtatis deo seruire nitit: qz iuxta mēsurā tēmpli pecuniā deuotiōis non obtulit: reprobata oblatiōe plaga di/ stricte vltiōis seriet. **f** **L**ocutusqz est dñs **zē.** **B**e. **P**o test in b labio vel labro (vtrūqz enī d'z) aqua baptismat' intel ligi/ cui' lauacro necesse est vt purgent' q' ecclie ianuās ingre diunt. **S**ed qz inter tabernaculū testimonij r altare holocau sti positū est: r qz bis quotidie idem sacerdotes. i. mane r ve/ spere cum ingredereēt ad altare thymiamata oblaturi / i eo in bent' lauati: aqua aut' baptismi semel tm' abluī: p'ueniētius b' labrū cōpūctiōis ablutionē r lachrymaz accipim' / qua semp indigem' / maxime cum mysteris celestib' ministraturi accedi mus. **Q**uia enī altare holocauisti / i quo carnes victimaz dño incendebant: extinctionē significat carnaliū cōcupiscentiarū p'ignē spūsancti. **A**ltare p'o thymiamatis puritatē eoz q' so/ pitis oīno carnis illecebris / sola expectatiōe r desiderio cele/ stis introit' lachrymas fundūt amoris. **R**ecte p'pe altare ho locauisti labrū ponit' / in quo abluī sacerdotes ingrediunt' il/ lud tabernaculū: r thymiamata dño incendūt. **D**uob' enī mo/ dis lachry.

dis lachrymarū r cōpunctiōis status distinguit: qz primo q'sqz cōuersus p' p'ctis lachrymādo veniā p'cat: qd cum dignis p'nie fructib' diu p'fecerit / securus de veniā desiderijs hiantib' optat affore tps / quo ad videndā faciē creatoris ingrediat: nec absqz lachrymis hui' vite lōgitudinē / v' illi' tolerat dilationē dicēs: **D**eu mihi qz incolat' me' p'lo. est **zē.** **P**s. **cxix. a.** **E**t ibidez. **xlj. a.** **S**ituit a/ nima mea ad d. f. v. **zē.** **E**t paulopost: **F**uerūt mihi lachryme mee p. d. ac no. **zē.** **I**git altare holocauisti lachrymas signat penitentiā: altare incēsi gaudē/ tiū de bonis que deo iuuāte fecerūt / et p'mia desiderantiū que se cōfidūt acce/ pturos / q' stetus p'iori p'cellit q' tuz era/ mēto aurū q'stū sanctūscōz / vbi erat ar ca dñi p'iori tabernaculo / in q' candela/ brū erat zmēsa dñi. **P**rope altare holo causti labrū erat positū / in q' lauaret' q' ad altare incēsi intrabāt: qz nemo repē te fit sūmus / sed p'ficiētib' merit' debz q'sqz primo vitioz bella deuincere: r sic a deo cōpūctiōnē lachrymaz p'petrare / vt p'gressu regni dulces fūdat lachry/ mas q' p' timore penarū fudit amaras. **L**abrū erat vas in quo lauabant' igres sūri tēplū dei / r sacrificaturi / r vestes sanctas accepturi / r suas deposituri: si **Leu. 27. c** mulierū que exaubabant ad ingressum **Wu. 3. g** tabernaculi. **Ezech. 4. d**

Lum basi sua.

Mico. de lyra

* p'p'is: sed illa que fiebat p' cōmu/ nitate fiebat de expēsis totū ppli / r eq/ liter hoc expēdebāt diuites r paupes / ne diuites sanctoros se pauperib' re/ putaret' / vel magis participare de diui nis. **P**er hoc etiā q' equalit' ponebāt singuli. s. medietatē sicti sciebat nūme/ rus viroz per cōputatiōnē dimidiōz si cloz: r hoc est qd dicit: **a** **Q**ui tu/ leris. i. acceperis. **b** **S**umā filio rum israel **zē.** **I**d est quādo volueris scire nūmū eoz / nō numerabis p' ca/ pita / sed per hoc q' **c** **D**abūt sin/ guli precū. **I**d est dimidiū sictum. **d** **P**ro aiab' suis. qz sacrificia de illis expensis facta p'ficiēt animabus eoz. **e** **E**t nō erit plaga i eis cū fuerint rece. **zē.** **I**d est numerati mo do p'dicto. si autē aliter: erit plaga sicut factū est tpe dauid: vt habet. **ij.** **R**egū xliij. c. **f** **I**uxta mēsurā tēpli. **B** d'z: qz aliū erat pond' q' vtebāt cōiter r q' vtebāt i tēplo. **S**ict' aut q' vtebant' in tēplo habebat quattuor dragmas: s' m Josephū: r quelibet dragma qnqz obolos. **g** **Q**ui habet in nūme ro. s. viroz p'cedentiū ad bellā. **h** **V**iginti annis **zē.** **E**x quo p'z q' illi q' erant minoris etatis nō cōputabant' inter vi ros / nec cogebant' ire ad p'elium. **C**etera patent ex dictis. **i** **L**ocutusqz est dñs ad moysen dicēs: **H**ic cōsequen/ ter agit de lauatorio: cum dicit: **k** **F**acies r labiū eneū. **I**stud vas alibi vocat' labrū r luter: vt dicit **Rab. Sa.** q' erat factum ad modū māmille magne grossum inferius / r in sup/ riori parte strictum / habens in laterib' duas canales / p' quas effundebatur aqua.

* **L**um basi sua.

* **a** **Q**ui tuleris sūmā filioz isrl **zē.** p' hanc ppli nūme rationē electoz nūmer' designat / r cuilibet numeratoz dimi/ dius sictus q' cōtinet decem obolos imponit: p' qd significat q' oēs ad obseruationē decalogi sicti obligant'. **+** **F**acies r la biū eneū **zē.** in quo lauabant' pedes r manus sacerdotuz qn debebāt in altari ministrare: p'pter qd fuit figura sacramēti cō fessionis: in quo sacerdotū manus: id est opera / r pedes: id est affectiōes debent lauari / quādo ad offerendū sacrificiū eucha/ ristic sunt accessuri.

ioth iotha
Decē oboli
Dat. 5. b.
Ticenari' numerus

Nota
Dystice

Leu. 27. c
Wu. 3. g
Ezech. 4. d

Doraliter

f. 40. b. Pe. 2. 3. Ro. 12. 3. Calam. m. Calam. m. Calam. m. Calam. m. Calam. m. Calam. m.

Et ubi basi sua. Be. basis i q labz erat positu desideriu celest: vite signi...

Ni. de lyra

Et ubi basi sua. In heb. hr: Cu sede sua: i q erat cavitatis ad reci...

a desiderio celest: vite. b Laua. p singu. cu basi sua ad lauaduz/ponesq a no. le. m. zc. a qz duo sut genera copucti...

ibi de sague hostie imolate p pcto toti/ us ppli/vt hf Levi. iiii. c. e Et qm ac. zc. z h fiebat oi die. i h em erat pta...

Calamus. Calia. Sanctio sacerdotu. ad officium

Onycha vnguebāt ex illo. a **O**nycha. Onycha ostreola fert eē puu/ la suauē redolēs magnitudie hūani vnguis. vñ ⁊ onychē gre/ ce dicitur qz onyx grece dicitur vnguis. b **G**albanū. Galbanū succ/ ferule eē dicitur ⁊ nascit in syria optimū cartilaginosū ē ⁊ min⁹ li/ gnosū: cui⁹ odore fugāt demōes. c **E**t thus. Thus grece/ libanū latie dicitur ⁊ a libano mōte arabie. ali⁹ enī liban⁹ ē phenic⁹ ⁊ q̄ se cedri. **T**h⁹ optimū. s. qd masculinū dicitur: qz ī modū hūa/ ni test⁹ rotūdū: cui⁹ arbor nascit ī arabia ad aeris q̄litate: ppleo ⁊ ī torto vimine.

Dystice **D**ystice autē he q̄tuor spēs significāt scāz dicitur spēs. d **F**aciesqz th. rē. Greg⁹. Thymiana ex aromatib⁹ cōposi/ tū facim⁹: cū ī altari boni opis dicitur mlti/ plicitate redolem⁹ ⁊ qd mixtū ⁊ pur⁹ sit: qz q̄tū dicitur dicitur iugit/ tū icēlū boni odoris sincer⁹ exhibet. **U**n bñ sequit: Cū ī te/ nuissimū puluerē vniūsa cōtuderit: pones ex eo corā tabnaculo testimonij. **I**n tenuis/ simū puluerē aromata cōterim⁹: cū bona opa q̄si in pila cordis occulta discussioe tū dim⁹: ⁊ vt veracit bona sint subtilitē retra/ ctam⁹. Aromata ḡ ī puluerē redigere: est virtutes recogitādo terere: ⁊ vsqz ad subti/ litatē epamīs oculi retractare. Et notan dū qd eodē puluere dicitur: Pones ex eo co/ rā testimonij tabnaculo: qz tūc bona n̄ ave/ racit ī p̄spectu iudic⁹ placēt: cū hec mēs s̄t/ tili⁹ cogitādo p̄terit: ⁊ q̄si d̄ aromatib⁹ pul/ uerē reddidit: ne grossū durūqz sit bonū qd agit: qd nisi retractio cōminuat/ odorē de/ se stili⁹ nō aspgit. **I**sid⁹. Incensuz qd ex q̄tuor odoratissimis generib⁹ in maximā subtilitate p̄minuit. i. stacte/ onycha/ galba/ no/ ⁊ thure cōpōit: ōfones fidelū signifi/ cat: q̄uis q̄tuor: elemēta hec q̄tuor: videā tur significare: vt thus qd lucidū ē aeri cō/ parēt: stactes aq̄s/ galban⁹ ⁊ onyx tre et igni: vt p̄ hec oia q̄ ī celo ⁊ ī fra celū ⁊ in fra ⁊ in aq̄s sunt placitū deo incensum sit.

Ope vng. rē. Aug⁹. **H**ō debemus putare vnguetū fieri/ s̄z thymiana vel icē sum qd iponit illi altari incēsi vbi nō lice/ bat sacrificari / et erat incē in sanctasctōz.

Talē cō. rē. Raba. Quia. s. p̄cibu et laudib⁹ diuis nō debem⁹ vti ī adulatōi b⁹ hūanis. soli. n. deo ita hūiedū ē. **E**n su pra phibet ne caro hoīs vngat ex eo.

Additio

In ca. xxx. vbi dicitur i postill. Dicitur Aug. q altare icēsi ibi n̄ vocat thuribulū aureū.

Additio. Licet verū sit q altare incē si erat in pte illa tabernaculi: q dicitur sc̄m vt sc̄tā: nō autē in illa pte interiori q dicebat sc̄m sc̄tōz/ vt l̄ra testat: tū ipm altare incē si sc̄m sc̄tōz reputabat: vt exp̄sse habet. j. eo. ca. vbi dicitur de altari. s. icē si. ⁊ de p̄cib⁹ aaron sup cornu altar⁹ semel p̄ annū: ⁊ cōcludit ibidē de eo dē altari. Sc̄m sc̄tōz erit dñō: ex q̄ p̄z q̄ licz altare incēsi eēt extra sc̄tā/ sc̄tōz p̄m locū: reputabat tū sc̄m sc̄tōz p̄m dignitatē gradū: cui⁹ rō p̄t eē: qz in altari incēsi bis in die incēsi cremabat: vt h̄r in h̄ ca. qd fiebat p̄ simplices sacerdotes. s̄z intra sc̄m sc̄tōz nō eēt licitū intrare nisi semel ī anno: ⁊ iō optebat q altare eēt ex sc̄m sc̄tōz p̄m locū. s̄z q̄ ipi⁹ altar⁹ ex cellētia erat tāta: q in ipō fiebat semel p̄ annū in sanguie distillatōes p̄ sūmū sacerdotē: vt. j. Leui. xvi. c. Idcirco reputabat inter sc̄m sc̄tōz p̄m dignitatē: ⁊ sic vidēt intelligēda esse verba. Aug⁹. s. q loquit de alta ri incēsi. p̄m sue dignitatis gradū/ nō autē p̄m dignitatē loci in q erat. nō enī p̄sumēdū est de sancto Aug⁹. q l̄re cōtradiceret.

Glo.ordi.

Beseleel. rē. qui interpretat i vni/ bra dei. q. d. Dñs il/ luminatio mea et sa/ lus m. que ti. ab h̄ dicitur dauid dixisse origi/ nē/ et polymitarū no/ men: qz beseleel ope/ polymito

Licut **C**a. XXXI **Q**uē dñs ad moy/ sen dices: Ecce p̄ tanq̄ mibi carū ⁊ no/ tum. **S** vocauit ex noīe beseleel filiū q

a **E**t iuxta rē. i. ex eisdē reb⁹ ⁊ in eadē p̄portioe: sed ex alijs reb⁹ ⁊ etiā ex eisdē in altera p̄portioe nō erat phibitū.

b **H**omo q̄cūqz rē. q̄a nō solū v̄tēs/ sed etiā faciens vñ/ guētū p̄dictū ad alios vsus erit debitor pene. c **D**ixitqz dñs. rē. **H**ic cōsequenter agit de thymiamate / cum dicit: **S**ume tibi aro. rē. spēs redo/ lentes. e **S**tacten. p̄m **S**idorū et alios doctores: idē est qd myrrha **S**tacte. j. prima: que indurata terebat in pul/ uerē in hac cōpositioe. f **E**t ony/ cham. p̄m aliquos est parua ostreo/ la valde redolens magnitudine vñ/ guis humani: ideo dicitur onycha. onyx enim grece vnguis dicitur lati/ ne: p̄m **P**apiam est herba aromati/ ca. g **G**albanē boni odoris. ad differentia illius galbani quod ex antiquitate vel alia causa amisit odo rem suum. Est autē galbanuz succus herbe aromaticę albus ad modū lac/ tis: ⁊ dicit a gala quod significat lac vel albus. postq̄ enim indurat⁹ erat hic succus terebat in puluerem.

b **E**t thus lucidissimū: Id est purissimū ad differentia thuris / cui admisceet resina/ per quam obscurat eius color. i **E**qualis ponde/ ris erūt omnia. hoc dicit ad diffe/ rentiam vngueti p̄dicti/ in quo nō omnia posita sunt equalis p̄deris.

k **C**ōpositū opere vnguetā/ riy: mixtū dilige. rē. nō quia thy/ miana sit vnguetū: sed quedam cō/ mixtio puluerū aromaticoz: sed quia ad idem officū pertinet facere talem cōmixtionem ⁊ vnguenta. l **C**o/ ram te. tabernaculi: Id est in alta ri incēsi/ qd ē p̄tra tabernaculū inte/ rius in q̄ erat arca testimonij: ⁊ illa ps tēpli vocat tabnaculū testimonij.

m **I**n loco quo apparebo ti/ bi rē. quia ibi audiebāt diuinuz re/ sponsus quasi p̄cedens de propitia torio vsqz ad altare incēsi.

n **T**alē cōpositionē nō facie. rē. sc̄licet ex eisdem reb⁹ ⁊ in eadē p̄portioe: sic p̄dictū est de vnguetō.

Replica

Replica correctorij **B**urgen. **I**n ca. xxx. vbi postilla. declinat dicitur be/ ati Augustini de altari incēsi. ⁊ hoc auctoritate beati Hierony. ⁊ alioz: imo et rocūde littere. Burgen. nitē saluare dicitur b̄r Aug⁹. s̄z pot⁹ inuol/ uit. **M**a Burgen. allegādo textū se/ quentē p̄sentis capituli dicit ipsum altare incēsi for/ re sanctū/ sanctoz p̄m dignitatis gradum: cum tamen be. Aug⁹. solū velit ipsuz altare fore intra sc̄m sc̄tōz ad modū aurei thuribuli. textus autē allegat⁹ p̄ Bur/ gen. nō loquit de altari/ s̄z de exercitio sūmi sacerdo/ tis in ipso altari: vicz de positioe manū/ ⁊ positioe sanguis. **E**nī exercitiū vocat l̄ra sc̄m sc̄tōz: qz si q̄ti/ diana positio thymiamat⁹ p̄ cōes sacerdotes dicit sc̄tā. hec positio sanguis semel in āno facta in altari di/ cēda est sc̄m sc̄tōz: ⁊ sic equocatio est de sc̄m sc̄tōz quo ad locū ⁊ quo ad actū in loco.

Nico.de lyra

Locutusqz ē d. Descripta forma tabnaculi ⁊ p̄se/ cratōe sacerdotū: h̄ p̄r agit d̄ electioe artificū et qm̄ agēs ⁊ finis sibi cōrūdēt. iō p̄mo agit d̄ **D**iuisio ca efficiētē ipi⁹ tabnaculi: sc̄do de cā finali/ ibi: **E**t locut⁹ ē. **P**riō igit exp̄mit efficiētē p̄ncipalē dices: o **E**cce vo ca. ad op⁹ tabnaculi. p **E**x noīe. be. rē. **Q**m̄ vno in **C**ōuenienti **M**oraliter. p **E**cce voca. ex no. besele. rē. **H**ic **M**oraliter agitur de artificibus tabernaculi. Tabernaculum dō **I**ij * ecclesiam

polymito tabernaculū pstruit. a ¶ Et impleui rē. Aug. ¶ Et spūscī dono opa ista tribuēda sūt q̄ ptinere videntur ad opificiū. an hoc etiaz significatiue dictū ē vt ea ptineat ad diuinū spūm sapie z intellect⁹ z sciētie q̄ his reb⁹ significant: tñ etiā hic cū spū replet⁹ dicat iste diuino sapie z scie/nōdū le git spūscūs. b ¶ Hooliab. qui iterprat⁹ p̄ctio mea: tāq̄ noīe dicat: Dñs p̄ctor: vite mee a q̄ trepidabo: ps. xxvj. a.

Allegori.

Bñ autē tabernaculū pstruit qui tā cō stāter in dño p̄fidēt. ¶ Stra. Motan dū q̄ i p̄structiōe tabernaculi mysteriū trinitatis ostēdit: sicut i baptisimo z in trāfiguratiōe. In baptisimo em̄ in vo ce sonuit p̄r: z fili⁹ baptizat⁹ ē. In spe cie colūbe spūs apparuit. Hooliab q̄ q̄s qui iterprat⁹ p̄ctio mea p̄r/ patr⁹ p̄sonā. Bezeleel quoq̄ q̄ i vmbra dei significat p̄sonā spūscī: de q̄ dicit Lu. i. d. Et dñs altissimi obum. ti. Virtus em̄ altissimi spūscī sanctus intelligit. Bñ dñs dicit Lu. viij. g. Ego noui vtutez d me exisse. Bussio autē. i. verbū quo ta/ bernaculū fieri iussim ē/ filius ē p̄ quē pater in virtute spūscī omnia opat. c ¶ Videte vt sabba. rē. Frustra gloriānt iudei de legali obseruatione. B̄pte em̄ dicit: quia signū ē future q̄e/ tis. s. et beatitudinis. vel quietis san/ ctorum in presenti/ qua quiescunt a tu multu mundialiū opoz z vitiozum.

¶ Duas tabulas.

Nico. de lyra

cōueniēti dato plura alia sequunt. iō Ra. Sa. q̄ dicit q̄ hur au⁹ isti⁹ bezele/ el fili⁹ fuit marie z caleb: cōse q̄nter hz dicere q̄ iste bezeleel fuit. p̄nepos ipsi/ us caleb: z ideo cuz dicit in glo. sup. i. Paralip. ij. q̄ calep cū esset octo anno rñ cepit acubā vxorē de q̄ habuit p̄lez: q̄ z anno se q̄nti mortua accepit mariā sororē moysi: q̄ altero nomie vocata ē ephrata: de q̄ anno. x. caleb natus est hur: et. xxx. anno eius. s. caleb/huri ge/ nuit bezeleel: z bezeleel. x. annoz erat qñ incepit tabernaculum: qz caleb tūc nō habebat nisi. xl. ānos: vt h̄ Josue xiiij. z hec vident in cōueniētia manife sta. s. q̄ caleb. viij. annoz generasset de acuba. z q̄. x. anno etatis sue gene rasset hur de maria/ que iā erat nona/ genaria vel ampli⁹: vt declaratū ē. s. xvij. ca. Itē q̄ alij duo. s. hur z huri. x. etatis sue anno genuissēt: z q̄ bezele/ el. x. annoz eet artifex sapiēs ad faciē/ dū tabernaculū. Et iō dicēdū q̄ iste be zeleel fuit nepos marie z hur mariti ei⁹ sicut declaratū est. s. xvij. ca. z p̄ conse/ quēs dicēdū q̄ hur q̄. i. Paral. ij. d. fi li⁹ caleb z huri nepos eius/ et bezeleel p̄nepos ei⁹ fuerūt alij ab istis hic noīa tis: fuerūt tñ eozūde noīm z eiusdē tri bus: i vna em̄ tribu erāt multe cogna/ tiones: z nullū ē inconueniēs q̄ i dua bus cognatiōib⁹ inueniant p̄r z fili⁹ et nepos illuz noīm. a ¶ Et impleui eū spū dei sapia rē. qz oīs sapia a dño deo ē: siue sit acq̄sita siue infusa: z iste vtranz habuit. b ¶ Ad excogi/ rādū fabre q̄cqd fieri. i. vtilit⁹ z ar/ tificiose. faber em̄ ē nomē generale ar/ tificis: z specificat p̄ adiūcta/ sicut dicit faber ferrarius: faber lignari⁹ zc. z in de dicit fabre aduerbiuz. q̄se q̄ntē noīat artifices sibi adiūctos/ dicēs: Deditqz ei sociū Hooliab rē. c ¶ Ut fa. cū/ cta que p̄cepi tibi rē. qualis autem ista fieri debeat/ p̄tz ex p̄dictis cū age/ ret de

De sa. vn cione. c. vnico i fi.

Faber

13. 24. c. 1. 32. d. Deu. 9. b

a huri filij hur d tribu iuda: z iple a ¶ domis spūalibus. ui eum spū dei sapia/ intelligen/ tia z scia in omni ope ad exco/ b ¶ artificiose. gitandū fabre q̄cqd fieri poterit a ¶ sapia. b ¶ eloq̄ntia. c ¶ stabilitate z sonoritate p̄dicatiōis. d ¶ fortitudine ide ex auro z argēto z ere/ marmore fessa. a ¶ scōz q̄b⁹ p̄struit tabernaculū. z gēnis z diuersitate lignoz/ de ¶ protectio mea pater.

b diqz ei sociū hooliab filiū achisa mech de tribu dan. Et in corde hoīs eruditi posui sapientiā: vt faciāt cuncta q̄ p̄cepi tibi. taber/ naculū fēderis et arcā testionij/ z ppitiatorij qd sup eā ē/ et cun cta vasa tabernaculi/ mēlāqz et vasa ei⁹: cā delabz purissimū cū vaf suis/ z altaria thymiamati/ z holocaustiz oīa vasa eoz: labiū cū basi sua/ vestes sc̄tās i mīste/ rio aaron sacerdoti z filijs ei⁹ vt fungāt officio suo i sacris: oleuz vinctiōis/ z thymiama aromati i sc̄tario: Oīa q̄ p̄cepi tibi/ faciēt Et locut⁹ ē dñs ad moysē/ dicēs d Loq̄re filijs isrl/ z dices ad eos: c videte vt sabbatū meū custodiā e ¶ per oēs generationes. ti: qz signū ē iter mez vos i gene/ ratōib⁹ vris: vt sciāt qz ego dñs q̄ scifico vos. Custodite sabbatū a ¶ turbando anime quietem. meū. sc̄tū enī ē vob. Qui pollū s ¶ anime et cozporis. erit illd morte moriat. Qui fece b ¶ seruile. s. peccatum. rit i eo op⁹ pibit aīa illi⁹ d medio k ¶ sanctorum. ¶ in presenti vita. ppli sui. Sex dieb⁹ facies op⁹/ in septio sabbatū ē req̄es sc̄tā dño. oīs q̄ fecerit op⁹ i hac die moriet Custodiāt filij isrl sabbatū: z cele/ brēt illd i generatiōib⁹ suis. Pa ¶ filios promissionis sc̄licet: et visuros de um facie ad faciem sicut est. ctū ē sēpiternū iter me z filiōs isrl signūqz p̄petnū: Sex enī dieb⁹ ¶ Significās prius bona opera consum/ mare debere: z postea in eternū quiescere. dñs fecit celum et terram/ et in septimo ab omni opere cessauit. Bedit quoqz moysi completis i

ret d singulis i spāli. d ¶ Et locutus ē. Hic agit de cā fina li. ad h̄ em̄ fiebat tabernaculū/ vt deputaret diuino cultui: q̄ p magna pte p̄sistebat i obseruatiōe sabbati: de q̄ supra dictū est xx. ca. verū h̄ hic replicat duplici de cā. Una ē: qz possent cre/ dere filij isrl q̄ licitū eet facere op⁹ tabernaculi etiā i die sabba/ ti: eo q̄ tabernaculū ordinabat ad cultū dei: iō ad hoc excludē dū repetit hic p̄ceptū de obseruatiōe sabbati. Sc̄da cā ē ad ad

dendū firmitatē p̄cepti: qz hic exprimit pena trāgressiōis que p̄r⁹ nō erat ex p̄ssa. dicit igit⁹: e ¶ Videte vt sab/ batū meū custodi. vacādo diuinis. f ¶ Quia signū ē inter me z vos: videlicet q̄ sitis mihi peculiaris p̄p̄s/ meo cultui spāliter applicat⁹: z ego ve/ ster de⁹. g ¶ Qui polluerit illd: fa ciēdo opa p̄ter illa q̄ supra determinata sunt. xx. ca. h ¶ Aborte moriat. si fuerint testes eū cōuictes. i ¶ Qui fe. i eo opus: de q̄ nō possit conuinci. k ¶ Peribit aīa illi⁹: qz puniet gra/ uius a deo i futuro nisi penituerit z sa/ tiffecerit i vita p̄senti: cetera patēt ex su pradict⁹ vsqz ibi: l ¶ Deditqz rē. di/ cit Ra. Sa. q̄ p̄ceptū dñi de fabricati/ one tabnaculi z ceteris ei annexis fuit datū moysi p̄ fabricatiōez vitulū: h̄ scri ptū sit p̄us: qz nō oīa scribūt eo ordie q̄ facta sūt. dicit igit⁹ q̄ p̄ fabricatiōez vni li moyses ascēdit ad dñm ad de p̄candū p̄ remissione tanti p̄cti: vt habet se. ca. z qñ dñs fuit placat⁹ p̄ ei⁹ p̄ces: tūc i si/ gnū hui⁹ dixit moysi/ q̄ faceret taberna culū de oblationib⁹ populi: quas acce/ ptabat quasi emēdā sui delicti: et fm̄ h̄ illud qd hic dicit⁹: m ¶ Cōpletis hu/ iuscemodi ser. nō referē ad ea que di cta sūt de fabricatiōe tabernaculū z alijs annexis/ s̄z solū ad illud qd dictū ē vlti/ mo de obseruatiōe sabbati: vñ z in be/ breo n̄ habet huiuscemodi sermonib⁹: sed h̄ soluz: Lū cōplessēt loq̄ cū moyse. fm̄ vō doctores n̄ oēs p̄ceptū de fabri catiōe tabnaculū z alijs p̄dict⁹ datuz fuit moysi sic sc̄ptū ē añ fabricatiōez vitulū: s̄z p̄p̄ h̄mōi p̄ctm̄ ipedituz fuit op⁹ q̄ usqz

Qñ fabri/ catū taber/ naculum

Doralit

* eccliaz significat/ vt. s. dictū ē: p̄p̄ qd structores tabnaculi significāt edifi/ catores ecclie sub xp̄o tñ p̄ncipali acto/ re: z isti fuerūt apli: spāliter pen⁹ z pau lus. j. Coz. iij. b. Adiutores dei sum⁹. z Gal. ij. b. Qui opat⁹ ē petro i aplatū circūcisionis/ opat⁹ ē et mihi inē gētes. Et p̄ueniēter significat p̄ noīa p̄nci palij artificū: quoz p̄im⁹ vocatus fuit bezeleel: qui iterprat⁹ vmbra dei: z h̄ significat petz. H̄ ad tactū vmbre ei⁹ p̄tute diuina sanabanē infirmi: Bar. v. Sc̄do vocat⁹ fuit hooliab/ q̄ iterprat⁹ habitatio mea p̄r: et h̄ significat pau/ lū/ q̄ mēte habitabat in deo p̄re oim: sic ipse dicit Phil. iij. d. H̄ra p̄uerlatio i cel⁹. l ¶ Deditqz mo. rē. du. ta. i q̄b⁹ scripta erāt decē p̄cepta decalogi di gito dei: p̄pter qd significāt intellectuz hoīs z affectū: i quib⁹ lex noua scripta ē p̄ fidē z charitatez ope spūscī/ q̄ dicit dei digit⁹ supra. viij. ca. De hac autē de/ scriptiōe noue legis dicit Hier. xxxi. f. Post dies illos dicit dominus/ dabo le gem meā in visceribus eozum: z i coz/ de eozum scribam eaz: z q̄ loquatur de lege noua patet ibidē p̄ litterā p̄ceden/ tem/ vbi dicit⁹: Feriā domui isrl z do mu iuda fedus nouū: non fm̄ pactum quod pepigi cuz patribus vestris i die qua ap̄p̄endi manū eoz vt educerem eos de terra egypti.

A Due tabu/
le moyfi

Quas tabulas. Cum multa locut^o sit deus/ due tm̄ ta/
bule dant^r moyfi lapidee/ que dicunt^r tabule testimonij: qz ce/
tera oia que p̄cepit de^o ex illis decē p̄cept^o / q ue in duab^o scri/
pta sunt tabulis p̄dere intelligunt^r si diligēter querant^r z bñ
intelligent^r: sicut ipsa. r. ex duob^o dilectioe. s. dei z p̄imi/ in
in quibus tota lex pendet et prophete:
Matth. xxi. d. Caplm. XXXII
Fac nobis deos zc. Deos plu
raliter/ cū vnus tm̄ vitul^o fact^o sit ad si
militudinē. s. bouis apis que i egypto
coluerūt/ sed q̄ idolatriā colit oibus vi
tjs subijcit se: z quasi tot dijs z demo
nib^o quot vitjs seruit. **c Dixitqz**
ad eos zc. Aug^o. Intelligit aaron
difficilia p̄cipere vt h̄ modo eos ab in/
tentioe reuocaret. Factū ē tm̄ illud ipm̄
difficile/ vt esset aurū ad faciendū ido/
lū qd̄ p̄pter eos notādū putauit: q̄ cō/
tristat^r si qd̄ tale p̄pter vitā eternā di
uinitus fieri/ vel equo aīo tolerare iu/
beat. **d Et sedit po. zc.** Eius po
tūqz ad lusum impulit/ lusum ad idola
triā: qz si vanitat^r culpa nō caute cōpe
scit^r: ab iniquitate mēs icauta deuorat.
Uñ Eccl. xix. a. Qui modica spernit
paulatim decidit. Si ei curare parua
negligim^o insensibiliter deducti: etiam
maiora audenter p̄petramus.

Doraliter

Nico. de lyra

Quas tabulas. Cum multa locut^o sit deus/ due tm̄ ta/
bule dant^r moyfi lapidee/ que dicunt^r tabule testimonij: qz ce/
tera oia que p̄cepit de^o ex illis decē p̄cept^o / q ue in duab^o scri/
pta sunt tabulis p̄dere intelligunt^r si diligēter querant^r z bñ
intelligent^r: sicut ipsa. r. ex duob^o dilectioe. s. dei z p̄imi/ in
in quibus tota lex pendet et prophete:
Matth. xxi. d. Caplm. XXXII
Fac nobis deos zc. Deos plu
raliter/ cū vnus tm̄ vitul^o fact^o sit ad si
militudinē. s. bouis apis que i egypto
coluerūt/ sed q̄ idolatriā colit oibus vi
tjs subijcit se: z quasi tot dijs z demo
nib^o quot vitjs seruit. **c Dixitqz**
ad eos zc. Aug^o. Intelligit aaron
difficilia p̄cipere vt h̄ modo eos ab in/
tentioe reuocaret. Factū ē tm̄ illud ipm̄
difficile/ vt esset aurū ad faciendū ido/
lū qd̄ p̄pter eos notādū putauit: q̄ cō/
tristat^r si qd̄ tale p̄pter vitā eternā di
uinitus fieri/ vel equo aīo tolerare iu/
beat. **d Et sedit po. zc.** Eius po
tūqz ad lusum impulit/ lusum ad idola
triā: qz si vanitat^r culpa nō caute cōpe
scit^r: ab iniquitate mēs icauta deuorat.
Uñ Eccl. xix. a. Qui modica spernit
paulatim decidit. Si ei curare parua
negligim^o insensibiliter deducti: etiam
maiora audenter p̄petramus.

Diuisio

Quō ppls
seduct^r fue
rit

acciperent^r eoz ornamenta: z sic ex hoc z ex cupiditate iudeoz
credebat impedire conatū populi/ vel saltem retardare vsqz ad
aduentū moyfi/ qui populū reprimere. **i Fecit populus**
que iusserat dese. zc. ex quo patet magna volūtas idolatā
di: nō solū in viris/ sed etiam in vxozibus z liberis qui ita pm/
pte ornamenta sua preciosa tradiderūt.

hutuscemodi fmonib^o in mōte
a p dilectione dei z p̄imi.
b qz lapideo dabant populo.
a sinai duas tabulas testimonij la
a spūsancto.

Uidens Ca. XXXII
autē ppls qd̄ morā
**faceret descēdēdi d̄ mōte m oy/
ses/ cōgregat^r aduersus aaron**
**b ait: Surge: fac nob̄ deos nos
p̄cedāt.** Moyfi enī huic viro q̄ f
nos eduxit d̄ fra egypti ignora/
**Mon est ausus resistere: qz sciebat pplm̄
pn̄um ad occidendū.**

**mus qd̄ acciderit ei: Dixitqz ad s
qz hoc aurum purius z carius.
eos aarō: Tollite iāures aureas b
rē difficilē p̄cipit vt ab intētioe reuocet.
de vxoz filiozqz z filiarū vrarū
auribus/ z afferte ad me. Fecit i
Etiam si difficile.**

**pplus que iusserat/ deferens in/
aures ad aaron. Quas cum il
le accepisset: formauit opere fu/
a qz bouem adorauerūt in egypto: aliud
fo: stan idolum nō suscipere.**

**sonio: z fecit ex eis vitulū cōflati
lem. Bixerūtqz: Hi sunt dii tui i
isrl/ q̄ te eduxerūt de fra egypti.
qd̄ cū vidisset aarō/ edificauit
altare coram eo: z h̄ conis voce
clamauit/ dicēs: Cras solēntas o
dñi ē. Surgētēsqz mane / obtule p
rūt holocausta z hostias pacifi
cas: z sedit populus comede/
re et bibere/ z surrexerūt ludere.**

paruulis. Rem formatio vituli/ cōstructio altar^r / z p̄lamatio
craftine solēntatis/ que nullo modo potuerūt fieri successiue in
tam breui tpe. Et ex h̄ ptz q̄ plurib^o dieb^o anteqz cōplerent^r. xl.
dies p̄dicti i ceperūt tractare istud negociū. **q Et sedit zc.**
de imolatis corā idolo. **r Et surre. lu. zc.** i. chorizare et
cātare: vt ptz ex sequētib^o. z hoc faciebāt in venerationē idoli/
qd̄ p̄inet ad idolatriā: vñ in hebreo habet^r: **Et surrexerūt lude
re:** quia idolatria est illusio diuina.

Doctus est
Doaliter. c Uidens autē ppls. p̄m qd̄ dicit Reg^o.
p qualitativ^o subditoz disponunt^r acta regentiū: vñ sepe fit vt
p culpa gregis vere boni delinq̄vita pastoris: z ponit exēplū
de dauid q̄ p culpa ppli pmissus fuit a deo peccare in ei^o nūera
tione. ij. Reg. xxiij. p̄pter qd̄ dauid nō fuit punit^o in psona/ li/
cet hoc peteret a dño: vt habet^r ibidē: sed ppls fuit grauit^r pu
nitus. Silt^r credendū est q̄ aaron p̄pter maliciā ppli petētis si
bi deos fieri pmissus fuit peccare in vituli p̄statis fabricatōe:
p̄pter qd̄ aaron in psona p̄pria nō fuit punit^o sed ppls: z in h̄
aaron figurā tenuit boni p̄ncipiū vel p̄lati/ q̄ p̄pter maliciā sub
ditoz aliqñ p̄mittit^r in peccatū labi.

L

Uitul^o qñ

Sa. dicēs q̄ aaron primo depinxit cuz

hilo in tabula formam vituli/ z tradidit
artificibus/ vt facerent ad similitudinē
illius/ quia apis quod reputabat^r mart
mum numen egypti apparuerat eis in
egypto i specie tauri: vt dictū est supra
vii. ca. **i Dixērūtqz. zc.** ex q̄ patz
magna insania populi/ q̄ mirabilia in/
audita a deo facta in exitu eoz de egypto
attribuebat idolo: z licet esset vnū
idolū tm̄/ tamen dixerūt: **Hi sunt dii:**
ad reuerentiā idoli/ sicut magne perso/
ne de se loquunt^r in plurali ad magnifi
centiā/ vt nos p̄cipim^o: nos volum^o: et
hmōi. **m Qd̄ cū vi. zc.** dicit^r Rab.

Act. 7. c.

Sa. q̄ vidit ipm̄ vite i vitulo: sic d̄: **P̄s
cv. c.** Et mutauerūt gloriā suaz in simili
tudinem vituli comedētis fenum. Sed
patet manifeste q̄ hec est fictio et scri
pture peruenio. Si enī in vitulo fabri
cato spiritus vite fuisset/ scriptura non
dixisset/ in similitudinē vituli/ sed in vi
tulum. Et ideo aliter dicendū q̄ aaron
vidit tantam volūtatē imolandi vici
mas idolo in populo/ q̄ nō poterat resi
stere: ideo sequit^r: **n Edificauit al
tare coram eo: z p̄reco. zc.** ad retar
dandū imolationē: quia statim sine al
tari imolasset. **Uel dicit^r: Edificauit scz
ipse et non populus vt tardius fieret:**
vt dicit^r Rab. **Sa.** quia si dixisset q̄ fa
cerent/ in momēto sic fuisset factū p̄ ma
nus multoz. **o Cras solēntas
dñi est.** nō hodie: qd̄ dixit ad retardā
dum imolationē/ si forte iterim veniret
moyfes z ipediret eaz. **p Surgē
tesqz mane zc.** añqz veniret moyfes/
qui tm̄ venit eadē die. **Et dicit^r ptz falli
tas p̄dicte fictōis. s. q̄ ppls fuit excitat^o
ad idolatriā/ eo q̄ altera die p̄cedēti ho
ra. vi. viderant signa mortis moyfi/ vt
p̄dictū est: qz ad h̄ sequit^r q̄ ab illa hora
vsqz ad horā vesp̄arū oia ista fuerant
facta successiue per ordinē. s. puocatio
egyptioz p̄uersoz/ deceptio iudeoz/ oc
cisio hur eos arguētis/ assensus aaron
timore mort^r/ petio iauriū/ appoztatio
earū etiā ab exterminatib^o castroz/ q̄ oc
cubabāt magnū t̄re spaciū/ cū essent ibi
sex centa milia viroz absqz mulierib^o z**

**Que facta
fuerūt ante
aduentum
moyfi**

† Do. 10. b

Doaliter

† iij *** Ste et redite**

E **U**sti sunt dii tui. Aug. Dñs indicat moysi quid fecerit populus de vitulo et de idolo quod ex auro fecerant dicit eos dixisse: Usti sunt dii tui israel qui te eduxerunt de terra egypti: quod eos dixisse non legit sed animum eorum hinc fuisse deus ostendit: horum quippe gerebant verborum in corde suam/ que deum latere non poterat. b **D**imittite me etc. Greg. Quid est seruo dicere dimittite me/ nisi scandi ausum prebere: quasi prefa quantum apud me valeas: et cognosce quod obtinere poteris: quicquid pro populo exoras. In Job tamen dicitur Job ix. b. Deo cuius ire resistere nemo potest. cum ire dei resistere moyses / qui superne percussiois impetum mortis sue oblatio restrinxit dicens: Dimittite eis hanc noxam: alioquin dele me de libro tuo quem scripsisti. Baro quocumque igne diuine animaduersionis incensi fumo tepere rariunt: et Phinees luxuriantes cum alieni generis trucidas/ celum suum diuine indignationi obtulit: et furore gladio placavit. David angelo feni se offerens placationis gratiam ante tempus oppositum exegit. Sed resisti ire dei non potest: cum sese (ut ita dixerim) medullit movet: nec se vitiliter alicuius deprecatio obicit: cum femel de aliquid ab intimis irascendo disponit. Hinc est enim quod moyses qui reatu totius populi precibus suis teritur: et diuine iracundie vim placavit: ad petram ore veniens pro aqua exhibitione diffidens/ terram permissionis ingredi domum non irascendo non potuit: et se habere affligit: et desiderio turbat: et disposite vltionis iracundiam repellere a se non valuit/ qui volente domino a populo amouit. Hinc dauid perstrata plebe angeli gladii prece coepescuit: cum prius plorans et heulans nudis pedibus filium lugeret: et quousque perpetrati facinoris vltionem ad plenam recipere: ira dei non valuit pro seipso tempore. Greg. Edificare lectori iuxta historia potest/ si ppendat quomodo bonis rectoribus iuxta sit regendi auctoritas et consolandi benignitas. disciplina enim vel misericordia multum desit: si vna sine altera teneat. Sed circa subditos debet inesse doctoribus vel rectoribus et iuste consolans misericordia/ et pie seuiens disciplina: vide enim moysen pie amantem et districte seuientem. Cuius enim diceret: Descende/ peccauit populus tuus: quasi qui tali peccato lapsus est iam non est: et adderet: Dimittite me vt irascatur furor meus contra eos etc. Sepe se ire dei opponens ait: aut dimittite eis hanc noxam/ aut dele me de libro tuo. Pensamus quibus visceribus populum amauit pro cuius vita se delectare petiuit: et quanto celo rectitudinis cum veniam obtinuisset ad populum veniens ait: Ponat vir gladium super femur suum etc. Ecce qui vitam omnium cum sua morte petiuit/ paucorum vitam gladio extinguunt: intus ignibus amoris: foris accensus est celo seueritatis: sic amauit quibus profuit/ vt pro eis non peccet sibi: delinquentes sic pro seculi: et vt etiam domino peccato persterneret: vt obis legatus fortis causam populi apud deum precibus/ causam dei apud populum gladiis allegauit. In amans diuine ire supplicando obstitit: foris seuiens culpa feriendo presumpsit. Succurrit citius omnibus in offensa paucorum. Sed idcirco deus enim citius audiuit agentes pro populo: quia vidit quid super populum acturus esset pro deo. In regimine ergo populi vtrumque moyses miscuit: vt nec disciplina deesset misericordie/ nec misericordia disciplina. Recordare abraam isaac etc. Patres qui

Physice

Precatio inli

Num. 16. g. ibid. 24. c.

2. re. 24. c.

Num. 20. b. 45. dif. c. disciplina

2. re. 24. c.

45. dif. c. disciplina

tres qui diligunt inducit pro filiis qui offendunt: nec merentur audiri: quia bona sanctorum patrum sepe subueniunt filiis. **Placatus est dominus ne faceret malum.** Aug. Malitiam hic per non intelligi voluit: sicut est illud: Estimata est malicia exitus illoz. Secum hoc dicitur et bonum et malum esse a deo/ non sunt malicia quia homines mali sunt. Mal enim deus non est: sed malis ingerit mala quia iustus est. **Nico. de lyra**
a **L**ocutus est. Consequenter ponit peccati perpetrati cognitio: et primo per diuinam reuelationem: secundo per sensus experientiam/ ibi: Et reuersus est moyses. Circa primum mittit peccati reuelatio: secundo pene comminatio: ibi: Rursus. Circa primum dicitur: Locutus est autem dominus ad moysen: reuelas populum transgressionem dicens: b **U**sti sunt dii tui. q. d. ad platum pertinet peccata subditorum manifesta corrigere. Alter exponit. Ra. Sa. dicens: descende. s. a tua dignitate et gloria: quod sicut dignitas et gloria plati consistit in bonitate subditorum: quod dicit Job. iij. cano. Dacio/ re horum non habeo gratiam quod vt audiam filios meos in veritate ambulantes: ita deiectio sui honoris est in eorum puerilitate. c **P**eccauit etc. q. d. iam non est meus: quod me per idolatriam abnegauit. d **R**ecesserunt etc. tanquam istabiles in bono et proni ad malum. e **R**ursus. hic persequitur ponit pene comminationem cum subditis: f **C**erno quod etc. id est non recipiens correctionem. g **D**imittite me etc. Loquitur moysen humano cum filius offendit patrem: et pater tenens gladium quasi ad iugulandum ipsum dicit alii cui existenti iuxta se: ne retineas me a percussione. per hoc magis insinuans prauitatem: sed quod velit retineri: et ex hoc accept moyses audaciam orandi pro populo ad retinendam dei vindictam dicens: h **C**ur do/ mine irascatur furor tuus etc. quem reputas specialem filium: sicut dicitur et supra. iij. rf. Filius meus primogenitus israel. i **M**e queso dicant egyptii etc. q. d. Istud reuertet in blasphemiam contra te. Allegat etiam ad hoc dei pietatem dicens: k **Q**ui escat irascatur etc. q. d. tibi propter parceret et misereri non irasceat. Allegat etiam consequenter merita patrum dicens: l **R**ecordare abraam isaac et iacob etc. q. d. Si populus iste meruit mori per incendium: ecce abraam pater eorum propter amorem tuum proiectus fuit in ignem chaldeorum: si per gladium/ ecce isaac fuit paratus pro te immolari: si meruerunt exilium/ ecce israel tanquam exul fugit in mesopotamiam obediens patri suo et tibi. m **Q**uibus iurasti per te ipsum dicens: n **M**ultiplicabo te. quies omnino immutabilis: et ideo iuramentum tuum debet inuolubiliter teneri de terra chananearum danda semini eorum: quod tamen frustraretur si deleres populum tuum de terra. n **P**lacatus est dominus ne faceret malum etc. Moyses penam omnino dimitteret/ vt patet exsequentibus: sed ne omnino deleret sicut dixerat: Dimittite me vt deleam eos. o **E**t reuersus est. Hic consequenter ponitur peccati cognitio per experientiam: sed sensus visus et auditus: premitte tamen reuersio moysi ad patrem/ cum dicit: Et reuersus est moyses de mandato domini/ vt patet per predicta. p **P**ortans duas tabulas: quibus dominus sibi tradiderat: vt patet ex fine precedentis capituli. **Scriptas ex utraque**

Malitiam deum facere

2. re. 12. g

Nota

Nota

Glo.ordi.

Nico. de lyra

A **S** a **I**ratulos val. Aug. Irat' moy/ ses tabulas testimonij digito dei scri/ ptas fregisse videt. **S** agno tñ myste/ rio figurata est iteratio testamēti: quia vetus fuerat abolendum/ z nouum cō/ stituendū. **N**otandū sane quāta p po/ pulo ad deuz supplicatione laborauerit qui tam seuerus in vindicando fuit.

Quare ta/ bule confra/ cte

Quērit: cur tabule q̄s dñs scripsit z fecit cōfracte fuerint. **Q**ue p̄o manu hoīs dolate fuerūt p̄durauerūt? **S**ed i hoc significat q̄ deus primū ho minē rōne z ingenio decorauit: cor sa/ piens z intelligens dedit/ vt sine diffi/ cultate z errore scire et implere posset. **H**oc ergo faciēdo quasi tabulas quas/ dā scripsit z dolauit: sed eas hō confre/ git cū diabolo acquieuit: z se illa gratia indignuz reddidit. **S**ubet ergo itez ta/ bulas dolare. i. latitudinē cordis p̄pa/ rare ad suscipiēda mandata dei: z qz li/ bez arbitriuz ita violauit/ vt iā sine dei grā bonū p se agere nō possit: enitā la borare ad p̄tutes. **A**dā em̄ i delitijs vi cōfuit. **J**ob i sterq̄lino diabolu' vicit.

B **A**rripiēsqz vitu. z. **S**i. diabo/ li corp' significat i vitulo. i. homies in omib' gētib' quib' ad hec sacrilegia ca/ put. i. auctor ē diabol'. **A**ure' vitulus: qz videt' idolatrie ritus istructi a sapi/ entib': d̄ q̄b' d̄r **R**om. i. c. **D**icētes enī se eē sapiētes/ stulti facti sūt: z mutauē/ rūt gloriā incorruptibilis dei i siliudi/ nē imagis cor. zc. **E**t hac sapiā iste vi/ tulus aure' quasi solebāt etiā egyptioz sapientes adorare signenta. **I**n vitulo ergo significatū ē omne diaboli corpus: id ē omnis societas gentiliū idolatrie deditoz: hāc sacrilegā so cietatē r̄ps cōbussit i igne. **D**e q̄ ait **A**uē. xij. f. **I**gnē veni mitte/ re in terrā zc. **E**t alibi ps. xvij. b. **N**ō est q̄ se abscondat a ca/ lore eius: dñs in eū credūt gentes/ igne virtutis eius diabolica forma soluit: deinde corpus cōminuit. i. ab illa male cōspirati/ onis collatiōe discussum/ verbo veritatis hūiliaf: z cōminutuz in aquā mittit/ vt eos israelite. i. euāgelij p̄dicatores ex baptis/ mo in sua mēbra. i. dñicū corpus trāsserāt: vñ **P**etro d̄r **A**ct. x. b. **D**acta z manduca: cū similiter dici potuit: cōcide z bibe: ita vitulus p ignē celi z acie verbi z aqua baptisimi ab eis poti us quos absorbere conabat absorptus est. **E**t dedit ex zc. **T**radūt hebrei q̄ filij isrl' bibentes aquā vituli puluere in/ **S**ecta q̄ cōmi/

nu scriptas ex vtraqz parte / et a **I**ratulos val. Aug. Irat' moy/ ses tabulas testimonij digito dei scri/ ptas fregisse videt. **S** agno tñ myste/ rio figurata est iteratio testamēti: quia vetus fuerat abolendum/ z nouum cō/ stituendū. **N**otandū sane quāta p po/ pulo ad deuz supplicatione laborauerit qui tam seuerus in vindicando fuit.

Quare ta/ bule confra/ cte

Quērit: cur tabule q̄s dñs scripsit z fecit cōfracte fuerint. **Q**ue p̄o manu hoīs dolate fuerūt p̄durauerūt? **S**ed i hoc significat q̄ deus primū ho minē rōne z ingenio decorauit: cor sa/ piens z intelligens dedit/ vt sine diffi/ cultate z errore scire et implere posset. **H**oc ergo faciēdo quasi tabulas quas/ dā scripsit z dolauit: sed eas hō confre/ git cū diabolo acquieuit: z se illa gratia indignuz reddidit. **S**ubet ergo itez ta/ bulas dolare. i. latitudinē cordis p̄pa/ rare ad suscipiēda mandata dei: z qz li/ bez arbitriuz ita violauit/ vt iā sine dei grā bonū p se agere nō possit: enitā la borare ad p̄tutes. **A**dā em̄ i delitijs vi cōfuit. **J**ob i sterq̄lino diabolu' vicit.

B **A**rripiēsqz vitu. z. **S**i. diabo/ li corp' significat i vitulo. i. homies in omib' gētib' quib' ad hec sacrilegia ca/ put. i. auctor ē diabol'. **A**ure' vitulus: qz videt' idolatrie ritus istructi a sapi/ entib': d̄ q̄b' d̄r **R**om. i. c. **D**icētes enī se eē sapiētes/ stulti facti sūt: z mutauē/ rūt gloriā incorruptibilis dei i siliudi/ nē imagis cor. zc. **E**t hac sapiā iste vi/ tulus aure' quasi solebāt etiā egyptioz sapientes adorare signenta. **I**n vitulo ergo significatū ē omne diaboli corpus: id ē omnis societas gentiliū idolatrie deditoz: hāc sacrilegā so cietatē r̄ps cōbussit i igne. **D**e q̄ ait **A**uē. xij. f. **I**gnē veni mitte/ re in terrā zc. **E**t alibi ps. xvij. b. **N**ō est q̄ se abscondat a ca/ lore eius: dñs in eū credūt gentes/ igne virtutis eius diabolica forma soluit: deinde corpus cōminuit. i. ab illa male cōspirati/ onis collatiōe discussum/ verbo veritatis hūiliaf: z cōminutuz in aquā mittit/ vt eos israelite. i. euāgelij p̄dicatores ex baptis/ mo in sua mēbra. i. dñicū corpus trāsserāt: vñ **P**etro d̄r **A**ct. x. b. **D**acta z manduca: cū similiter dici potuit: cōcide z bibe: ita vitulus p ignē celi z acie verbi z aqua baptisimi ab eis poti us quos absorbere conabat absorptus est. **E**t dedit ex zc. **T**radūt hebrei q̄ filij isrl' bibentes aquā vituli puluere in/ **S**ecta q̄ cōmi/

A **S** a **I**ratulos val. Aug. Irat' moy/ ses tabulas testimonij digito dei scri/ ptas fregisse videt. **S** agno tñ myste/ rio figurata est iteratio testamēti: quia vetus fuerat abolendum/ z nouum cō/ stituendū. **N**otandū sane quāta p po/ pulo ad deuz supplicatione laborauerit qui tam seuerus in vindicando fuit.

Quare ta/ bule confra/ cte

Quērit: cur tabule q̄s dñs scripsit z fecit cōfracte fuerint. **Q**ue p̄o manu hoīs dolate fuerūt p̄durauerūt? **S**ed i hoc significat q̄ deus primū ho minē rōne z ingenio decorauit: cor sa/ piens z intelligens dedit/ vt sine diffi/ cultate z errore scire et implere posset. **H**oc ergo faciēdo quasi tabulas quas/ dā scripsit z dolauit: sed eas hō confre/ git cū diabolo acquieuit: z se illa gratia indignuz reddidit. **S**ubet ergo itez ta/ bulas dolare. i. latitudinē cordis p̄pa/ rare ad suscipiēda mandata dei: z qz li/ bez arbitriuz ita violauit/ vt iā sine dei grā bonū p se agere nō possit: enitā la borare ad p̄tutes. **A**dā em̄ i delitijs vi cōfuit. **J**ob i sterq̄lino diabolu' vicit.

B **A**rripiēsqz vitu. z. **S**i. diabo/ li corp' significat i vitulo. i. homies in omib' gētib' quib' ad hec sacrilegia ca/ put. i. auctor ē diabol'. **A**ure' vitulus: qz videt' idolatrie ritus istructi a sapi/ entib': d̄ q̄b' d̄r **R**om. i. c. **D**icētes enī se eē sapiētes/ stulti facti sūt: z mutauē/ rūt gloriā incorruptibilis dei i siliudi/ nē imagis cor. zc. **E**t hac sapiā iste vi/ tulus aure' quasi solebāt etiā egyptioz sapientes adorare signenta. **I**n vitulo ergo significatū ē omne diaboli corpus: id ē omnis societas gentiliū idolatrie deditoz: hāc sacrilegā so cietatē r̄ps cōbussit i igne. **D**e q̄ ait **A**uē. xij. f. **I**gnē veni mitte/ re in terrā zc. **E**t alibi ps. xvij. b. **N**ō est q̄ se abscondat a ca/ lore eius: dñs in eū credūt gentes/ igne virtutis eius diabolica forma soluit: deinde corpus cōminuit. i. ab illa male cōspirati/ onis collatiōe discussum/ verbo veritatis hūiliaf: z cōminutuz in aquā mittit/ vt eos israelite. i. euāgelij p̄dicatores ex baptis/ mo in sua mēbra. i. dñicū corpus trāsserāt: vñ **P**etro d̄r **A**ct. x. b. **D**acta z manduca: cū similiter dici potuit: cōcide z bibe: ita vitulus p ignē celi z acie verbi z aqua baptisimi ab eis poti us quos absorbere conabat absorptus est. **E**t dedit ex zc. **T**radūt hebrei q̄ filij isrl' bibentes aquā vituli puluere in/ **S**ecta q̄ cōmi/

Quatu scri/ ptū in q̄libz tabula

76. dif. c. ieiunū q̄rti

tur de alijs sensibus. **T**ū quia idolatria populi erat sibi reue lata: ideo melius potuit cognoscere clamorē idolatrantium. **C**ōsequenter describit cognitio p visum cū dicit: **I**gnē veni mitte/ re in terrā zc. quia magis mouēt anīmū visa q̄ audita. **E**t ideo licet fuisset iratus ex auditu peccati / magis tamen ex visu. **P**roiecit de manu tabulas: reputas q̄ popu lus esset indignus recipere legē dei digito scriptā. **H**ec autem fractio tabularū signū fuit euacuationis legalium in aduentu christi. **A**rripiēsqz vitu. quez fece. cōbussit zc. **H**ic p̄r describit peccati examinatio qd̄ debuit fieri an pu/ nitioez: qz nō oēs culpabiles erāt nec eq̄līe. it̄ q̄ p̄mo examīa tio p signū/ cū d̄r: **E**t de. zc. **D**icit **R**a. **S**a. q̄ iste aq̄ po/ tate erāt no/

Secta que comiserat idolatriam in barbibus pulvere auri p̄ferebant: q̄ signo rei vel imunes sceleris apparebant / z rei interficiebant.
 a **E**t dederunt mihi etc. Aug. cōpendiose locutus est: nō dicens q̄ ipse formauerit vt exiret vitulus fusilis an excusatiōis causa timēdo mētutus est / tanq̄ in ignē periturū aurū piccerit: at ip̄o nō id agente formavituli exierit / qd̄ id nō est credēdū: qz nec latere moy / sen posset verū euz quo deus loquebat̄ et frat̄e de mēdacio non redarguit.

Totū pctm̄ aarō tribui tur

Bystice gladiū su per femur ponere

Diſciplina. 23. q. 4. c. guilifarius z. c. qd̄ cru. Au. 25. a.

Spoliauerat enī etc. Notandū q̄ illud totū malū qd̄ p̄p̄s fecit / ip̄s aaron tribuit: qz cōsensit ad faciendū qd̄ male petiuerat. **S**ag. enī dictū est nu dauit eos aaron / qz cessit eis / q̄ nudaue rūt se ip̄s q̄ tm̄ malū flagitauerūt. **O** namētis quib⁹ fabricatū fuerat idolū v̄l malā volūtate prius latentē ostenderat vel auxiliū z p̄tectionē dei pdiderat.
 c **P**onat vir gla. etc. Breg. **G**ladiū super femur ponere / est p̄dicatiōis studiū voluptatib⁹ carnis aſſerre: vt cū sancta q̄s studet dicere: curet necesse est suggestiones edomare. **P**e porta vsqz ad portā ire / est a vitio vsqz ad vitium per qd̄ ad mentē culpa ingredit̄ / increpādo discurre. **P**er mediū dō castrorū trā / sire est tanta equalitate intra ecclesiā vi uere / vt qui delinquētū culpas redar / guit / i null⁹ refideat fauore. **A**n s̄dit̄.
 d **O**ccidat vir fra. suū z a. z p̄ ximū. **H**os interficit / b̄ cū puniēda in uenit ab increpātiōis gladio: nec eis q̄s per cognationem carnis diligit parcat. **S**i ergo ille dei dicit / qui ad feriēda vi tia celo diuini amoris excitat / p̄fecto eē se dei negat: qui q̄tū sufficit vitā carna / liū increpare recusat. **E** fecerūtqz etc. Aug. **P**lurale p̄ singulari posuit: sicut ibi: **H**i sunt dū tui isrl̄ q̄ te educe. etc. **S**ed hec locutio nō reperit nisi vbi etiā de plurib⁹ dici vel itelligi p̄t. **N**ō enī qz vitulus vnus erat / ideo plures fieri nō poterāt: aut ideo cum multis ido lis filis fuerat: hac locutiōe dictū est: la trones insultasse dño / cum vnū hoc fecis se scriptura testet: sed nō solus fuerat la tro: quin etiā cum ista locutio sit p̄ pro pria noīa (qualiter eam in diuinis scri pturis nōdū factā cōperim⁹) plures il lic intelligunt̄ sicut p̄hedras z medeas quidā dixerūt: cum fuerit vna p̄hedra z vna medea: sed p̄hedras z medeas ap pellauerūt oēs siles p̄hedre et medee. **I**ta nō sine causa / nec passim sicut ab i peritis vitiose fit: sed certo modo certis qz regulis iste locutiōes interponunt̄.

Nico. de ly.

tate erant nocue culpabilib⁹ causan do in eis inflationē z languorē per quē poterant ab eis discerni. alijs autē erāt dulces z vtilis sicut aque i sacrificio ce lotypic ostēdebāt p̄ effectū culpā mulie ris vel eius innocentia: vt habet **Nu** me. v. d. **A**lij autē doctores dicūt qz co / loz auri remāsit circa ora eorū qui erant culpabiles / ita qz barbe eorū videbant̄ auree: z sic ab alijs distinguebant̄: scdo fit examinatio peccati per hominis responsum / cum dicitur: a **D**ixitqz moyses ad aaron etc. ac si diceret: prius debuisses sustinere mortem. b **C**ui ille respondit. humiliter dicens: c **N**e indigne tur dominus meus. quia responsio mollis frangit iram. d **T**u enim nosti populū istū etc. per multas experien / tias maliciā hui⁹ populi. e **D**ixerunt mihi: **S**ac no. de. qui prece. nos etc. sub cōminatiōe mortis sicut interfecerant bur. f **Q**uis vestrū habet aurū etc. ac si diceret: p̄pter eoz auariciā expetiōe auri credidi eos a suo ipetu retardare.

Proieci illud in ignē: egressusqz est hic vitulus. **S** Dicunt aliqui qz aaron piccit aurum in ignem vt ibi periret: nō vt idolū fieret: sed opere diaboli formatus est inde vitul⁹. **A**lij autē dicūt cōtrariū: vnde supra dictū est qz primo depin / xit imaginē in tabula: vt videt̄ hoc verius: qz timore mortis petiuit ab eis aurū ad faciendū idolū: et si piccisset in ignē vt periret: ex hoc fuissent magis puocati ad eum interfi cie dū: qz priuati fuissent auro z idolo.

Vt colere erubesceret quē in secessu mit ti viderent. b **T**e uāgelij p̄dicatozibus eō potum filijs israel. **D**ixitqz a ad aaron: **Q**uid tibi fecit hic populus / vt iduceres sup eum pctm̄ maximuz. **C**ui ille r̄dit: b **N**e idigne dñs me⁹: **T**u ei no. s **S**i pplm̄ istū qz pnus sit ad ma / lū. **D**ixerūt mihi: **F**ac nobis de e os q̄ p̄cedāt nos: **H**uic ei moysi q̄ nos eduxit de fra egypti nesci m⁹ qd̄ acciderit. **Q**uib⁹ ego dixi **Q**uis v̄m habet aurū: **T**ulerūt f et dederūt mihi / z picci illō i ig. s **C**ōpendiose locutus est. nē: egressusqz est hic vitul⁹. **T**u b dēs g moyses pplm̄ qz eēt nuda tus: spoliauerat ei eū aarō p̄p̄ i ignominia sordis / et int̄ hostes nudū p̄stituerat: **E**t stās i porta k castrorū ait: **S**i q̄s est dñi / iugat̄ m **m** ihi. **C**ongregatiqz sunt ad eū n oēs filij leui. **Q**uib⁹ ait: **H**ec di

petiuit ab eis aurū ad faciendū idolū: et si piccisset in ignē vt periret: ex hoc fuissent magis puocati ad eum interfi cie dū: qz priuati fuissent auro z idolo. **I**tem ex hoc qz statim edificauit altare et solēnitatem in crastinum proclama / uit. ideo videtur qz dixerit mendaciuz dicens: **E**gressusqz ē hic vitulus / in / nians qz hoc esset preter intentionem suā: **N**ec oportet eum excusari de mē / dacio / cum incōparabiliter peiora fece rit: vt patet per predicta: nō tamē fuit punitus morte: quia non fecit ex corde sed ductus mortis timore. b **T**u / dens ergo moyses pplm̄ qz esset nudatus. hic cōsequēter describitur peccati examinati punitio / euz dicitur: **V**idens ergo moyses populū qz esset nudatus a p̄ciōis localib⁹: cuius cau / sa subdit: i **S**poliauerat enim eū aarō p̄p̄ ignominia sordis / et inter hostis cōstituerat. **I**d est fabricationem vituli / quod nomine sor dis z ignominie appellat̄ i scriptura ve teris testamenti. **A**liqui exponūt istaz denudationem populi p̄pter sceleris manifestationē: vnde factum apertuz d̄ denudatū. k **E**t stans in por ta castrorū. quia in portis ciuitatum antiquitus dabant̄ sententiē z iudicia. l **A**it si quis est dñi: **I**d est ha / bens solum ad vindicādū eius oppro / brium. m **I**ugat̄ mihi. ad faci endum vindictam de peccatoribus. n **C**ongregatiqz sunt ad eum **O**mes filij leui. etc. **E**t hoc dicit **Ra**. **S**a. qz nullus de filijs leui erat culpa / bilis in fabricatione vituli: sed hoc nō bene consonat littere: **T**ū quia aaron erat principalis in illa tribu post moy / sen / non fuit omnino sine culpa / vt vi sum est: **T**ū quia subdit: **I**te et redite de porta ad portam p me diuz castrorū. etc. diligenter queren do transgressores per signa predicta. **E**t occidat vnusqz fr̄m suum etc. **I**tem infra subdit: p **C**onfe / crastis manus vestras hodie etc. scilicet faciendo vindictā celo dei. q **V**nusquisqz in filio et fratre suo. ex quibus videt̄ qz aliqui de leui / tis fuerūt interfeciti / tunc sicut trasgres / gressores in peccato vituli: z ideo ali / ter potest dici qz cum dicitur: **O**mnes filij leui: est vsitatus modus loquēdi quo accipitur maior pars pro toto: si / cut dicit̄ totū collegiū facere qd̄ maior ps facit. **S**acra enī scriptura frequē vtiē modis loquēdi inter hoīes vsitat̄: vñ

De nuda / tio populi

Boralif

Cit dñs deus israel: **P**onat vir **P**redicationis. **I** voluptates carnis. a **I**ncrepando discurre. **g**ladium super femur suuz. **I**te o a **D**e vitio vsqz ad vitium per quod culpa intrat ad mentem. **e**t redite de p̄orta vsqz ad portā **T**e equaliter vt nulli parcant. b **T**e ecclesie c **I**ncrepatiōis gladio: nec eis quos per cognationē diligit parcat. d **P**er medium castrorū / z occidat vnusquisqz fratrem z amicuz et e **P**roximū suū. **F**ecerūtqz filij le / ui iuxta f̄monē moysi: **C**ecide / a **H**oc numero triplicē formā indicat pec / catorum. **r**ūtqz in die illo quasi viginti triā **O**mne enim peccatum aut factū aut ver / bo aut cogitatione cōmittitur. **m**ilia hoīuz. **E**t ait moyses: **C**ō / p **s**ecrastis manus v̄ras hodie do **I** nec primis. s. parcendo. **m**ino: vnusqzqz i filio z fr̄e suo: q

amicū suū. **P**er quod patet qz cōtra deuz amico cōtrūctuz primo nō est parcendū. et **Philoso.** dicit. i. **E**thicoz. **O** am bobus existētib⁹ amicis sanctum est p̄honozare veritatem. **I**tem notandū qz morā faciente moyse cum dño. xl. dieb⁹ / po pulus suus ad idolatriāz declinauit: p̄pter quod multo plus prelati qui nō solum. xl. diebus sed annis plurib⁹ moram cō / trabūt in curijs regum: timere debent ne p̄pter eoz absentia popul⁹ sibi cōmissus ad ignominiosa crimina dilabat̄ et eis imputet: sicut periclitatio nauis imputat̄ naute absentī qz te / netur eam gubernare.

A **B** **a** **¶** Aut dimitte eis **rc.** Aug^o. Secur^o qdē hoc dixit / vt a cose quētib^o ratiocinatio concludat: id est vt qz deus moysen non deleret de libro suo / populo peccatum illud remitteret. Aduertendū vero quantū maluz in peccato prosperit moy / ses / quod tanta cede credidit expiādū: q̄ eos sic diligebat / vt pro eis illa verba deo funderet.

Ni. de lyra **¶** Quē fecit

¶ Judic. xx. a. d^r: Congregati sūt oēs filij isrl^l quasi vir vnus: z tñ nō fuerūt sibi viri iabes galaad / vt ibidez subdit ca. xxi. Qui tamē vult seq̄ dictuz **Ra.** Sa. pōt soluere p̄dicta sicut ip̄e soluit dicēs / q̄ frater hic accipit ex pte m̄ris tñ: mortuo em̄ leuita vxor sua potuit p̄bere euz viro alteri^o trib^o: z fili^o inde natus nō erat leuita: qz denotatio tri / bus accipit ex pte p̄ris: z tñ erat frater leuite. s. filij prioris viri: silt hic d^r fili / us nepos leuite q̄ erat fili^o filie sue cō / iūcte viro alteri^o tribus: z sic nō erat le / uita. Fecerūt filij leui / obediētes moy si celo dei: Ceciderūtq̄ i die illo quasi xxxij. milia. In heb^r. h̄f tria milia: quā diuersitate aliq̄ sic cōcordat dicētes / q̄ i heb^reo numerant tñ illi q̄ fuerūt p̄n / cipales i trāsgressione / z ad trāsgredi / endū alios iducētes: s̄ cū istis d̄ alijs tot fuerūt occisi q̄ ascēdebat numerus ad. xxxij. milia: aliter etiā cōcordat s̄m dicta **Ra.** Sa. vt videbit i fine huius ca. **¶** Facto autē die al. **Hic p̄n** / ponit moysi deprecatio: et scō dñi rñ / sio / obi: Cui rñdit dñs. Circa p̄mū p̄ / mo oñdit p̄plo grauitatē peccati p̄pe / trati dicēs: **b** **¶** Peccastis p̄ctm̄ ma. sicut em̄ i hūanis il / le qui honorē regnū attribuit alteri maxime peccat i dignita / tē regnā: qz quātū ē i se subuertit totū regnū: ita q̄ honorē la / trie ioli deo debitu attribuit idolo / maxie peccat cōtra deuz. Sed querit hic: quō moyses dixit p̄plo: Peccastis / cū p̄ctō / res iā eēt extēminat^o: Dicēdū q̄ licet illi q̄ fuerūt p̄ncipa / les z idolatrātes ex corde z eis cōsentiētes fuissent occisi / nō / tñ oēs cōsentiētes timore: ac etiā illi q̄ potuissent ip̄is resiste / re z nō resisterūt: quib^o tñ p̄ctm̄ iputatur. Pōt tñ aliē dici / q̄ p̄ctm̄ p̄petratuz a pte alicui^o cōitatis bñ iputaf̄ toti cōitati q̄ / tū ad penā infligēdā vel q̄tū ad boni subtractionē: z **B** time / bat moyses / ne p̄pter p̄ctm̄ multitudinis aliq̄ innocētes pu / nirent^o: z diuina bñficia a toto p̄plo subtraherent. **c** **¶** Ascē / dā ad do. ex q̄ p̄z q̄ p̄dictā occasione non p̄cepit nisi ex celo iusticie z honoris diuini. **d** **¶** Si q̄ mō quero euz **rc.** ne sez p̄ ip̄o delectat vos vel subtrahat sua bñficia: licet em̄ prius dictū sit q̄ placat^o erat dñs in hoc q̄ nō deleret totū populuz simul z subito: nō tamen erat assecutus moyses quin dele / ret p̄ partes. **e** **¶** Obsecro peccauit p̄pls iste. In orati / one sua primo confitē peccatū: quia confiteri culpā via ē ad veniā. **f** **¶** Aut dimitte eis hanc noxam. nō solū remit / tendo culpā / sed etiā conferēdo bñficia a te prius inchoata. s. in deductioe huius populi ad terraz p̄missionis z repatione legis que facta erat in tabulis. **g** **¶** Aut si nō facis dele / me de libro tuo. dicit **Ra.** Sa. q̄ iste liber intelligit lex q̄ de noīat a moyse / eo q̄ fuit eius mīster. **¶** In dicit Deutro. xxx. iij. a. Legē p̄cepit vob moyses. **¶** Et **Job.** i. b. Lex p̄ moysen data est. Est igit̄ sensus s̄m eū: Dele me de libro. s. vt lex nō denominet̄ nomine meo nisi populus iste tibi reconciliet^o: s̄z hec expositio nō consonat littere sequēti cū dicit^o: Qui pecca / uerit mibi delebo eū de libro meo. **¶** Et ps̄. lxxvij. f. Deleatur de libro viuentiū: z cū iustis nō scribant^o. Ex quo patet q̄ p̄e / dicta deletio intelligit̄ de oñibus peccatoribus: z tamen ab eis nō est lex denominata: z ideo p̄ libū illū nō intelligit̄ lex sed liber vite / de quo delent̄ peccatores et iniqui. Sed tunc occurrit duplex difficultas. Prima est qualiter aliqui delent̄ / tur de libro vite / cum sit idē quod diuina p̄destinatio que est immutabilis **rc.** Ad quod dicendū / q̄ in libro vite dicuntur aliqui scribi dupliciter. Uno mō simpliciter inquantū p̄de / stinati sunt in noticia diuina vt ordinati ad vitam eternaz ex dei p̄destinatione: z sic scripti nunq̄ delent̄. Alio modo di / cūtur scripti s̄m quid. s. nō s̄m diuinā p̄destinationē seu or / dinationē: sed s̄m dispositionē in eis actu existentē. s. s̄m p̄e / sentē iusticiā

sentem iusticiā: quia existentes in gratia ex hoc sunt digni vita eterna / z ad eam ordinati s̄m dispositionē que actu est in ipsis: sed quia aliquādo cadūt a gratia. z sic dicunt̄ deleri / ita q̄ ista deletio nō refert̄ ad diuinā noticiā / ita q̄ aliquid ignoret quod prius nouerat / sed ad mutationē de gratia ad culpā in homini / bus existentem. Secūda dubitatio est / quomō moyses potuit petere deleri de libro dei nisi dñs remitteret peccatum populi: qz si accipiat scribi simpliciter i illo libro / impossibilis est deletio vt vi / sum est. Sup̄ impossibile autē nō cadit appetitus / nec p̄ consequēs petitio: euz moyses sciret talē impossibilitatez. Si autē accipiat scribi s̄m quid / deletio est ei opposita p̄ hoc q̄ aliquis p̄ peccatuz mortale cadit a gratia: z sic moyses qui erat sanctus elegisset deuz offendere p̄ peccatū mortale / nisi peccatuz mortale populo remitteret / quod est inconueni / ens / cū sit contra charitatē. Dicunt igit̄ tur aliqui q̄ moyses hoc dixit ex impe / tu passionis / nō ex deliberatiōe rōnis. Sed hoc nō videt̄ cōuenienter dictuz: quia sequerēt q̄ moyses accessisset ad loquendū cum deo vbi requirit̄ trāquil / litas mentis: qui s̄m eos fuit passio / nis pturbatus: ideo aliter dicit Aug^o. q̄ moyses hoc dixit ex confidentia z fa / miliaritate diuina / vt sit sensus: sicut cer / tus sum q̄ nō delebis me de libro tuo: ita peto vt certifies me q̄ remittas no / ram istam populo. Hec autē expositio videt̄ aliquantulū extranea a littera: et ideo aliter pōt dici / q̄ verbū moysi p̄e / dictū est ipsius rōnis p̄ponētis dispo / sitionē partis inferioris anime: licet nō esset ita in volūtate ra / tionē sup̄iorem sequēte: sicut saluator petiuit transferrī calicem passionis ab eo: licet simpliciter vellet pati: ita moyses volens ostēdere magnū affectū ad remissioez peccati populi dixit: Aut dele me **rc.** licet simpliciter nullo mō vellet deleri: z hoc modo cōtingit in humanis / q̄ aliquis petēs ab alio aliquid cum ma / gno desiderio dicit: Aut facies hoc vel auferas mibi vitā: licet magis vellet carere nō solū in illo quod peti / sed etiam multis alijs q̄ vitā: z tali mō loquēdi qui dicit̄ hyp̄bolicus vt̄ freqn̄ ter sacra scriptura: nec est ibi falsitas: quia talibus locutionib^o vt̄ nō ad significandū illud quod p̄ orationē importat̄ quan / tum ad plenū significatū: sicut **Judicū.** xx. b. dicit̄ de filijs ben / iamin q̄ fundis ita ad certū iaciebant locū / vt capillū possent p̄ / cutere: z nequaq̄ in alterā partē ictus deferret lapidis. p̄ qd̄ intelligit̄ q̄ erant boni fundibularij notabiliter et nō plus.

Questio

† 23. q. 4. c. qd̄ crudele

De pe. dif. 4. s̄. hinc etiā am̄ domin^o

† 8. 23. c.

D. Lu. 23. e

Dies vltio nis dñi

vt detur vobis bñdictio. Facto a autē die altero / locut^o est moyses ad populū: Peccastis peccatū b maximū. Ad dñz ascēdā: si quo c modo quiuero euz deprecari pro o **¶** Quod tantum est. scelere v̄ro. Reuersusq̄ ad dñz / ait: Obsecro / peccauit populuf̄ e iste p̄ctm̄ maximuz: Feceruntq̄ a **¶** Secur^o qdē hoc dicit: qz nō debebit̄ a sibi deos aureos^o **¶** Aut dimitte f eis hanc noxā: aut si nō facis: de / s le me de libro tuo quē scripsisti. a **¶** Quasi te nō delebo: qz non peccasti. Cui rñdit dñs: **¶** Qui peccauerit b mibi delebo eum de libro meo. Tu aut vade z duc p̄plm̄ istum quo locut^o sum tibi: **¶** Angel^o me^o k a **¶** Romane captiuitatis vel generalis iu / dicij. **¶** Recedete. Ego aut i die vltio nis i

sitionē partis inferioris anime: licet nō esset ita in volūtate ra / tionē sup̄iorem sequēte: sicut saluator petiuit transferrī calicem passionis ab eo: licet simpliciter vellet pati: ita moyses volens ostēdere magnū affectū ad remissioez peccati populi dixit: Aut dele me **rc.** licet simpliciter nullo mō vellet deleri: z hoc modo cōtingit in humanis / q̄ aliquis petēs ab alio aliquid cum ma / gno desiderio dicit: Aut facies hoc vel auferas mibi vitā: licet magis vellet carere nō solū in illo quod peti / sed etiam multis alijs q̄ vitā: z tali mō loquēdi qui dicit̄ hyp̄bolicus vt̄ freqn̄ ter sacra scriptura: nec est ibi falsitas: quia talibus locutionib^o vt̄ nō ad significandū illud quod p̄ orationē importat̄ quan / tum ad plenū significatū: sicut **Judicū.** xx. b. dicit̄ de filijs ben / iamin q̄ fundis ita ad certū iaciebant locū / vt capillū possent p̄ / cutere: z nequaq̄ in alterā partē ictus deferret lapidis. p̄ qd̄ intelligit̄ q̄ erant boni fundibularij notabiliter et nō plus. **b** **¶** Cui respondit. **Hic** ponit dñi respōsio: z primo breui / ter in generali: secūdo magis explicite z in speciali: i principio sequētis ca. Circa primū dñs in sua responsione primo remo / uet alteram partē disiunctiue quam p̄posuerat moyses dicēs: **i** **¶** Qui peccauerit in me delebo eum. quasi diceret: nō te delebo: quia nō peccasti: secūdo respōdet ad petitionem di / cens: Tu autē vade **rc.** sequit̄: **k** **¶** Angelus meus p̄e / cedet te: ducendo ad terram p̄missionis: ista tamen respon / sio magis explicat̄ sequēti ca. **l** **¶** Ego autem in die vlti / onis visitabo z hoc peccatū eoz. Ex quo patet q̄ nole / bat dimittere absq̄ punitione: volebat tamē diminuere z dis / ferre / ita q̄ nō deleret̄ populus totaliter z simul. Ex hoc autez dicit **Ra.** Sa. q̄ in omni infortunio quod postea accidit iude / is solutū est aliquid de pena debita p̄ peccato illo: z in hoc eti / am cōueniunt aliqui expositores nostri / dicentes q̄ p̄ diem vl / tionis intelligit̄ hic captiuitas babilonica vel romanoz. Sed hoc nō videt̄ consonare scripture veteris testamenti ac nouit̄ quia sequenti ca. dicit̄: Qui reddis iniquitatē patrum filijs in nepotibus in tertiaz z quartam generationē: z in pluribus a / lijs locis veteris testamenti idē habet̄ / ita q̄ videt̄ ad nō plus se extendere vindicta dei nisi respectu alicuius peccati determi / nati. Captiuitas autē babilonica fuit longe post quartā gene / rationē: quia a fabricatione vituli vsq̄ ad captiuitatē babiloni cam fluxerūt nōgenti anni vel circiter: z vita humana iaz erat reducta ad centū annos / vel centū viginti ad plus z in paucis hominibus: z multo plures fuerūt anni vsq̄ ad captiuitatē sa / ctā p̄ romanos / que fuit anno. xliij. post passionē christi. Item **Luc.** xij. Saluator loquens de ista captiuitate futura p̄ roma / nos s̄m oēs

Questio

deleri de li bro vite

Questio

Quem fecit aaron. Aug. Querit cum superi p p l m nudasse dicit sit aaron: cur in ipso no est v d i c a t u m / neq; cu moy ses interfeci omne qd occurrisset armatis a porta vsq; ad por: ta: neq; postea cum percussit dñs p p l m p p t e r f a c t u r a v i t u l i q u e fecit aaron: nec dicitur est que fecerunt / sed que fecit aaron: et tñ non est percussus aaron. Quid etiã illud qd de sacerdotio ei ante pctm p c i p i e / bat deus impletu est: sed iussit illu et filios abluu: et sic ordinati sunt i sacer do: tio. Ita nouit ille cui parcat vsq; ad co: mutatione i meli: et cui parcat ad tps qñis cu p scierit in meli: no mutari: et cui no parcat vt mutet in melius: et cui no parcat vt nec mutatione eius expe: ctet. Inscrutabilia eni sunt iudicia ei: et inuestigabiles vie illi. Rom. xi. d.

Nota

Quem fecit aaron. Aug. Querit cum superi p p l m nudasse dicit sit aaron: cur in ipso no est v d i c a t u m / neq; cu moy ses interfeci omne qd occurrisset armatis a porta vsq; ad por: ta: neq; postea cum percussit dñs p p l m p p t e r f a c t u r a v i t u l i q u e fecit aaron: nec dicitur est que fecerunt / sed que fecit aaron: et tñ non est percussus aaron. Quid etiã illud qd de sacerdotio ei ante pctm p c i p i e / bat deus impletu est: sed iussit illu et filios abluu: et sic ordinati sunt i sacer do: tio. Ita nouit ille cui parcat vsq; ad co: mutatione i meli: et cui parcat ad tps qñis cu p scierit in meli: no mutari: et cui no parcat vt mutet in melius: et cui no parcat vt nec mutatione eius expe: ctet. Inscrutabilia eni sunt iudicia ei: et inuestigabiles vie illi. Rom. xi. d.

Nico. de lyra

nos fm oes expositores dicit: Vides ciuitate fletit sup il: la. et subdit: Veniet dies in te et circudabunt te inimici tui val: lo / et coangustabunt te vndiq; / et ad terram p sternent te / et filios tuos q te sunt. Cui causa subdit: Et q no cognoueris tps vi sitatiõis tue

Additio

In ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Videns autē ppls. Additio. i. Non sit metio in lra de hoc qd dicit Ra. Sa. scz q egyptij q ascēderūt cum iudeis de egypto incitauerūt si: lios isrl ad idolatriã: sed p p l o hoc cõiter attribuit: cum tñ scri: ptura cõsueuit exprimere siles incitatiões cu p r i n g u t . vñ Mu. xi. g. vbi agiẽ d pctõ ppli in loco q vocat est: Sepulchra cõcu pilcentie: qd quidẽ pctm fuit incitatu p egyptios inter eos mi: ptos. dicit in lra: Vulgus q p p e p m i s c u u qd ascēderat cuz eis flagrauit desiderio carniũ rē. qd etiã in pposito exp̄ssisset: et id dicit Ra. Sa. in hoc loco nullũ habet fundamētũ. In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postil. Quare hic no sit metio de Dur rē.

Dur quõ mortuus

Additio. ij. Hoc q hic no sit metio de dur: no sequit q fuit interfect a p p l o : eo q ipm argueret d scelerē. n. est q p u e t f u i s s e t m o r t e n a t u r a l i v e l a l i t e r i m p e d i t : sic q no interuenisset in illo actu: no eni est verisile q scriptura p t e r m i s s e t e x p r i m e r e a c t u t a m v i r t u o s u m et narratiõē dignũ et exem: plarē. Aaron etiã p retulisset moy si in suã excusationē. Silr et moy ses redarguisset p p l m de homicidio tam nephãdo: nullũ tñ istoz legiẽ: vñ dicta Ra. Sa. in hoc loco sunt ficticia: nec se quunt eum i hoc alij expositores hebreoz. In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Quod cuz audisset aaron.

Additio. iij. Licet infania ppli circa cultũ isti idoli et eiõ venerationē maria fuerit: no tñ verisile e q qñtũcũq; appetit in eis corũperet / q iudiciũ rõnis tñ in se extinctũ fuisset / q in dicasset rē penit inanimatã fuisse deũ: nisi i ea appareret aliq; signa mõstruosa / vel qñ miraculosa: vñ qdã dicit et verisile q ille vitul videbat exercere quedã opa silia opib vite / sicut est comestio et hmoi / qd potuit eẽ opatione demonũ / q i vitulo fa: bricato p faciebãt vt eos attraherẽt ad idolatriã / sicut solẽt fa: cere / dãdo rñsa in idolis / vt hoies decipiãt. put cõiter tradit i legẽdis scõz: et sic ille vitul aureo no erat ver vitul / sed in: qñtũ videbat comedere fenũ: dicit in Ps. cv. c. fuisse i similitudinẽ vituli comedẽtis fenũ: ad p etiã facit illud qd aaron dixit moy si: Egressus est vitul iste rē. vt. j. patebit. In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postil. fm Ra. Sa. et alios doctores hebreos.

Additio. iiii. Scdm doctores hebreoz tñ qñtuor pcepta erãt in prima tabula: primũ scz: Ego sum dñs. scdm: No erũt tibi dij alieni. tertiu: Non assumes nomen dei tui in vanũ. qñ: tũ: Memeto vt diem sabbati sanctifices. Cetera do sex i scda tabula / quo primũ est: Honora patrẽ rē. In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Nec autẽ fractio tabularũ.

Additio. v. Fractio tabularũ no videt esse p p r i a signifi: catio euacuatiõis legaliũ in aduẽtu christi. principalia eni que in tabulis cõtinebant erant moralia et valde p p i n q u a i u r i n a t u r a l i / que no sunt euacuata in aduẽtu christi: sed meli videẽt dicẽdũ q fractio tabularũ significat translationẽ legis: de qua ad Heb. vii. b. Trãslato sacerdotio: necesse est vt trãslatio fiat legis. An prime tabule significabant legem veterẽ impfectaz quã irritauerũt trãsgressores. secũde do tabule que facte sunt post recõciliationẽ: significãt legem nouã / per quã ppls eiõ est deo recõciliatus. In eo. ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Ideo videt q dixerit mendacium.

Additio. vi. Licet quidã eoz expositores teneãt q aaron no peccauit in facto vituli: introducẽtes quasdã rõnes friuo: uolas / ad

sitatiõis tue. s. p christũ tibi p d i c a n t e / ita qd captiuitatis facte p romanos cã fuit malicia indeoz xpm no reicipiẽdo / sed ipm crucifigẽdo. Et id dicere q cã huiõ captiuitatis fuit pctm vituli / no bñ cõsonat dñtati euãgelij. id aliter dicendũ q dies vltiõis hic accipit p mortalitate quã iduxit dñs sup p p l m isrl post oc: cisionẽ factã p leuitas: vñ statim s b d i t : a Percussit ergo dñs rē. vñ die Ra. Sa. q ppls post adorationẽ vitu: li fuit punitus triplici morte. pma fuit in potu aque de quo facti fuerũt morbi di et inflati: et etiã aliq statim mortui. se cũda fuit gladio leuitarum. tertia fuit mortalitate a deo imissa: de qua dicit: Percussit aut dñs p p l m . Et p hoc vno mõ soluit p r i e t a s p d i c t a d t r i b m i l i b r et vigintitrib milib / vt dicat q gladio leuitaz cecidẽt tria mi lia. Alijs aut punitiõib tot cecidẽt q in vnũerso bñ ascẽde rũt ad viginti tria milia . Potest etiã dici aliter / q dies vltio: nis hic accipit iudiciũ futurum / qd in pluribus locis sacre scri: pture vocat dies vltionis . no enim omnia punit deus in pre: senti / sed multa reseruat extreme vltioni: et sic pars illius puni tionis vsq; tunc reseruat.

Additio

las / ad quoz euacuatiõẽ sufficit auctoritas sc̄pture. j. Deuẽ. ix. c. vbi de hac materia tractãt dicit: Aduersum qz aaron rē. ex quo p t z manifeste aaron in hoc casu grauiter peccasse: no tñ videt dicẽdũ (put quidã volũt) q peccasset pctõ idolatrie: qd quidẽ pctm est maximũ simpliciter inter pctã: vt habet in glo. Leui. xv. Aaron eni no legit adorasse nec coluisse vitulũ / nec alios ad hoc induxisse: sed solũ fecisse et fabricasse vitulũ: et quia in hoc minõ recte occasione dedit alijs idolatrãdi. idcirco p p e cõmisit pctm scandali actiue: in qñtũ ex tali facto inordiato alijs p rebuit occasione ruine. Circa qd attendẽdũ q talis ruina po puli no fuit ab eo intenta: qd p t z sic: Nam ppls ab aaron non petiuit vt faceret sibi deos quos colerẽt / seu adorãrẽt / sed dixẽ runt: Surge fac nobis deos qui nos precedãt rē. scz ad duca: tum itineris / vt nubes vel angelus solebat eos p cedere in via quibõ no debebat diuinus cultus / ex p nitate tñ ppli ad malũ facto vitulo et apparentibõ in eo operatiõẽ diaboli aliquibõ si: militudinibõ operũ vite: vt supra dictũ est: statim adorauerũt et dixerũt: Hi sunt dij tui isrl: et sic idolatria populi fuit oĩno pre: ter mentẽ aaron secuta: sicut nec in prima petitiõẽ populi hoc includebat / vt dictũ est. Et huic sententie cõsonat planus sen: sus l f e : nam cum moy ses dixisset ad aaron: Quid tibi fecit hic ppls vt induceres sup eum pctm magnũ. In qbus verbis vi debat moy ses attribuere ipsi aaron q induxisset p p l m ad ido: latriã qd est simpliciter pctm magnũ: vt dictum est. Ad hoc re spondit aaron excusans se ab hoc qd p p l m ad idolatriã indu: xisset dicens: Tu eni nosti p p l m istũ q p n u s s i t a d m a l u s r e : quibõ verbis bene cõsideratis aaron no excusauit se p timorẽ dicens: Timui p p l m : sicut saul. j. Reg. xv. f. sed ex p nitate po puli ad malũ. q. d. hoc pctm tam magnũ ex p nitate eoz ad ma lum p c e s s i t / no ex inductiõẽ nec intentiõẽ mea / qd aaron p b a u i t e x h o c q d s e q u i t : Dixerũt mibi: fac nobis deos q nos p c e d a n t r e . No petierãt a me deos ad colendũ vel adorandũ. ab: sit eni a me q hoc facerẽt: et sequit. Egressusq; est vitulus iste: scz in tali similitudinẽ vite q p p l m inclinauit ad idolatriã: vt d i c t u f u i t . s . e o . c a . i n a d d i t i o e . i i j . n e c c u r a u i t a a r o n e x p r i m e r e q i p s e f o r m a s s e t o p e r e f u s o r i o v i t u l u : q : h o c n o f u i t m o t i u u p r i n c i p a l e e r r o r i s p p l i : s e d s i m i l i t u d o v i t a l i s q u e i n e o e r a t : e t s i c c o : p e n d i o s e n a r r a u i t e a q u e i p s e f e c e r a t : v t i n g l o . E x q u i b õ p a t z q a a r o n e x c u s a u i t s e a p c t o i d o l a t r i e q d e s t m a x i m u m / n o t a m e n a p c t o s c a n d a l i a c t i u i : q d q u i d e s c a n d a l u f u i t p a c c i d e s / n o p e r s e / e o q f u i t p r e t e r i n t e n t i o n e : v t d i c t u e s t : n e c e t i a m e d a c i u l o : c u t e s t m o y s i . e e t e n i a b s u r d u q p m e d a c i a e x c u s a r e t s e a m o y s e q a d e o n o u e r a t v e r i t a t e f a c t i . vñ Aug. in h loco . put i glo. sa cõpẽdiõse locut est aaron: no dicẽs q i p e f o r m a u i t v t e x i r e t a n e x c u s a t i o i s c a u s a t i m e d o m e t i t u s e s t : t a n q ; i n i g n e p a r i t u r u a u r u p i e c e r i t / a t q ; i p s o n o i d e m a g e t e f o r m a v i t u l i i d e o e x i u i t / q d n o e s t c r e d e n d u : q : n e c l a t e r e m o y s e n p o s s e t v e r u c u z q d e l o q u e b a t / e t f r a t r e d e m e d a c i o n o r e d a r g u i t . h e c i l l e : D a : t e t e r g o e x s i n i a A u g . q n o e s t d i c e n d u q m e d a c i t e r f u i t l o c u t u s a a r o n : T u q l o q u e b a t c u m i l l o q u i s c i e b a t v e r i t a t e a d e o s e z m o y s e : T u q n o f u i t r e d a r g u t a m e d a c i o r e . S i a u t e m q u e r a t q u i d i n t e d e b a t a a r o n i n f a b r i c a t i o e v i t u l i c u m i p e s c i e b a t q v i t u l u s i l l e n o p o s s e t d e d u c e r e p o p u l u / n e c e t i a z i n t e d e : b a t v t a d o r e t v e l c o l e r e t v t d e u s . A d h o c p o t d i c i q f o r t e i n : t e u d e b a t

Quo aarõ peccauerit

Triplex mors pro adoratione vituli

Quo aarõ peccauerit

Quo aarõ peccauerit

Questio

tendebat illudere pplm qui ipm aaron incitabat ad faciendum illud quod manifeste excedebat potentia sua. s. facere deos qui eos pcederent: qd videt ridiculu. Et isto mo legit de helia/ qui illudedo, pphas baal/ vt ptz. iij. Reg. xvij. e. dicebat eis: Clamate voce maiori: de em vester i diuersorio est: forsitan loquitur aut certe dormit vt excitet. Sciebat em Helias q ista que dicebat de baal no erat vera: et tn vt estimatione pphetaz baal onderet ee fatua et inanē sic illudebat eos. Sitr in pposito cuz aarō sciuit ipm no posse facere qd petebat/ fuit se tamē hoc attemptare seu facere: formando vitulu quē sciebat inutilez: ad hoc qd petebat ipsi: vt estimatione eorū vanā ee onderet: qdē fabricato/ qz p opationē diaboli i eo appuerūt aliq opa similia opib vite vt dictum ē: ppls ex sui pmitate ad malum adorauit. An licet intētio aarō i hoc no fuerit puerfa: factū tamen ei fuit min rectū tanq habēs spēm mali a q est abstinendū: iuxta doctrinā apli. j. Thes. v. d. Ab oī spe mali abstinete vos zc. pfer tim cum spē nouisset pmitatē ppli ad malū: et sic aaron peccauit pctō scādali: qz p suū factū min rectū p̄buit pplō occasione ruine. Nec ē sile de v̄bis helie ad pphetas baal. Dicta em helie p̄dicta nō p̄buerūt occasione ruine pphetis baal: quia iam ipsi erāt pessimi idolatre: sed hoc factū aarō licet nō p̄buerit cam pfectā idolatrādī/ p̄buit tñ occasione: i quo manifestū ē q graui ter peccauit: nō pctō idolatrie vel mēdaciū/ sed pctō scādali acti/ ni vt dictū est: quod quidē pctm aaron nō celauit a moyse/ sed cōfessus ē cū r̄ndit: Me indignet dñs meus. q. d. licet merear indignationē ex facto iordinato: tñ factū sic cōtigit. Tu em nō s̄t: exponat vt supra: vñ et moyses nō replicauit redarguendo eum de mendacio nec de pctō magno idolatrie/ sed orauit deū p ipō seorsum a pplō/ et nō cū tanta instātia orationis/ vt patet Deutro. ca. allegato: eo q lōge minus peccauerat q ppls. Si em a pctō a moyse sibi imposito se p mēdacia excusaret / pueri/ us se h̄ret q populū q vindictā diuinā a moyse illatā patienter sustinuit: de quo nō legit pplm restitisse nec murmurasse. Ex q quidē expositiōe lfe cōsona tollit qdā obiectio maliciosa: q qdē nō bñ sentiētes i hoc loco inducūt dicētes/ quō aaron idola trare fecit totū populū: nec peccatū suū cōfessus ē/ sed potius p mēdacia se excusauit: statim fuit assumptus ad summū sacerdotiū nulla mētionē facta de penitētia interposita: que quidē obiectio manifeste assumit falsum/ vt patet ex dictis. Nec tamen pctm aaron debet multū aggrauari ex magnitudine nocumēti quod i pplō fuit subsecutū: qz euētus sequēs nō addit ad maliciā seu bonitatē actus/ nisi sit p̄uisus z intētus ab agente: vt in p̄ma scde. q. xx. ar. v. i. cor. q. qd nō fuit in pposito vt dictum est. Concordat etiā huic sentētie qd immediate sequit: Vidēs ergo moyses populū q nudatus eet zc. spoliauerat em eū aarō zc. Circa qd cōsiderandū/ q si ppls ex inductione aaron peccasset/ vt contrariū opinātes dicūt: populus fuisset excusabilis saltem a tanto: cū in absentia moysi ipsi aaron debebant obedire tanq rectori: z sic pncipalitas huius peccati erat attribuenda ipsi aaron tanq pncipali actori z inductori: populo nō ex cōsequēti: sed quia sic nō contigit in facto vt dictū est/ ideo hmōi peccatū pncipaliter fuit i populo: cui etiā pncipaliter pena debebat: quā rōne moyses tanq iudex rectus p̄mo requisitū vtrū aarō induxisset populū ad peccandū dicēs: Quid fecit tibi populus vt induceres sup eū peccatū magnū: postq̄ nō certificatus ē de opposito p responsionez aaron mo supra exposito/ statim misit manū ad exercēdā vindictā in trāsgressorib: vñ sequit: Stās in porta castrorū: vñ verba p̄dicta cū dicūt: Vidēs ergo moyses populū q esset nudatus zc. intelligenda sunt de manifestatio ne sceleris/ put in secunda expositione postillatoris: et est sensus/ q vidit moyses p inquisitionē supradictā/ q hmōi scel nō manifeste seu apte erat in populo: vñ q dicit: Audauerat em euz aaron: intelligit q aaron apuit moysi facti veritatē vt dictū ē. Si aut dicat q moyses nō debuisset credere aaron i hoc factor: quia loquebat p se. Dicendū q moyses ratiōabiliter confidē bat aaron in hoc/ q si forte illud peccatū magnū ex fragilitate vel als cōmississet/ nō illud celaret/ sed potius confiteret z pete ret veniā p̄fertim moysi quē sciebat esse v̄p̄ p̄betā dñi / vt dictū est. licet em qnq̄ cōtingit vt sancti viri incurrāt magna pec cata: tñ cū a deo vel eius nūcio requirunt / statim confitent: vt legit de David. ii. Reg. xij. d. In eodē ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Ex hoc dicit Ra. Sa. q nullus de filiis leui.

Additio. vij. Decopi. Ra. Sa. est cōis apud oēs expō siores hebreorū antiquos: nō sic intelligēdo q nullus de leuitz fuit culpabilis in facto vituli: qz forte multi eorū nō resisterunt colētibus seu adorātibus i quo erāt culpabiles: nō tñ idolatrat uerūt cōsensu mētis/ nec facto exteriori: put clare z determinate Ra. Moy. egyptius tradit in suo Deutro. dicens de idola

tria ca. j. Q licet ppls israhelitic pluries idolatrasset seu ad idolatriā declinasset: leuite tñ nūq̄ idolatruerūt: vñ non va let qd obijcūt de aarō. Nā licet i fabricatiōe vituli nō fuerit si ne culpa/ nō tñ dicendū ē q idolatruerūt/ vt i pcedēti additi/ one ostēsum ē. Sitr videt tenēdū circa pctm occisionis xpi. s. q leuite put a sacerdotib distiguunt nō fuerūt p̄ticipes in il lo crimie pessimo/ i quo ceteri stat hebreorū fuerūt rei: vt ple/ nius deo duce ē tractādum i quadā additiōe sup Job. xi. Ad hoc aut qd obijcūt de hoc qd dicit: Occidat vnusquisq̄ fratrem suū/ satis r̄ndet in postilla. In eodē ca. xxxij. vbi dicit in opstilla: Sed tunc occurrit duplex difficultas.

Additio. viij. Scdm scdm Tho. i p̄ma pte. q. xxij. in r̄nōne ad p̄mū argu. liber vite possēt dici tripliciter sicut z li ber militie. Primo em mo pōt dici liber vite scriptio eorum qui sunt electi ad vitā eternā/ sicut liber militie pōt dici i q scri bunt electi ad militiā. Scdo mo pōt dici liber vite i q scribū tur ea q ducūt ad vitā eternā: sicut liber militie pōt dici i q tra dīt ars militaris: z isto mo nouū z vel testamētū dicitur liber vi te: put in glo. sup illud Eccl. xxij. c. Nec oīa liber vite sunt. Tertio mo pōt dici liber vite illa vis diuina q fiet vt cuili/ bet i memoria reducāt facta sua / sicut z liber militie dici pōt in quo recitant facta militū: z isto mo intelligit illud Pañ. vij. d. Libri apti sunt. Quarto etiā mo dicitur liber iustorū: vt i ij. Reg. i. c. In quo libro facta exēplaria iustorū vel sanctorū intelligunt scribi ad memoriā futurā: vñ i pposito licet a libro vite p̄mo mo vel tertio mo intellecto moyses nō petiuisset de leri/ petiuit tñ deleri a libro vite scdo z quarto mo intellecto. petebat em moyses q lex nō denoiaret noie suo: nec etiā q gesta sua i educatione ppli d egypto z i alijs similib i memo riā reducerent: ex quo ppls ppter quē laborauerat erat ppe/ tuo cōdemnādus. Q aut dicit in ps. lxxij. f. Deleant de lē bro viuentiū zc. intelligit de libro vite p̄mo mo itellecto/ eo q i libro sic intellecto dicunt scribi aliqui p̄m quid put in po stilla: p̄m istā expositionē moyses nō petiuit aliqd impossibile nec cōtra charitatē/ vt ptz p̄siderāt: z qz talis deletio a librō scdo z quarto mo accepto videt h̄re rationē pene/ ideo r̄ndit dñs: Qui peccauerit mihi delebo eū de libro meo. q. d. tu q nō peccasti nō debes deleri. In ca. xxxij. vbi dicit in po stilla: Ex hoc aut q dicit Ra. Sa. q i oīi infortunio.

Additio. x. Rationabiliter obijcūt postillator: p̄tra as/ serentes/ q p die vltionis nō intelligit hic captiuitas baby/ lonica vel romanorū/ put in postilla. Pōt etiā vltorius con/ firmari p̄ma ratio postillatoris que sumit ab auctoritate vete ris testamenti sic: Nā ratio quare deus reddit iniquitatē pa trū filiis ac nepotib in tertiā z quartā generationē/ cōiter su mit ex hoc q filij z nepotes pluries inueniunt imitatores pa terni sceleris: qd nō habet locū in pctō vituli: qd pctm omēs cōmittētes dimiserūt: z p eo sustinuerūt diuinā vltionē patiē ter/ vt patet exp̄sse in hoc ca. sitr in sequētī ca. habet/ q ppls luxit: z in signū tristicie z cōtritionis deposuerūt ornamenta sua. Postremi etiā eoz vsq̄ in p̄sentē diē hoc peccatū. s. vitu li detestant/ vt est manifestū: vñ dicēs q deus exercet in eis vindictā ppter hoc pctm etiā hodiernis t̄pibus / videt dicere p̄ diuinā misericordiā/ q nūq̄ penitētib z alijs dimittētibus pctā dimittere denegat. Itē circa hoc attēdēdū ē/ q hec expo sitiō Ra. Sa. i hoc loco nō ē solū falsa/ s; etiā maliciose fabri cata. nitunt em celare q destructio ciuitatū hierlm p Titū et vespasianū facta q fuit acerbissima: sitr z captiuitas eoz ho dierna q excedit ceteras i duratiōe z ignominia z hmōi: fue rūt sicut z sunt in vltionem occisionis xpi eis inducta: z iō vo lūt ista attribuerē pctō vituli/ qd nullū h̄z scādāmētū: put deo duce videbit: vbi p̄prie de hac materia erit tractādū.

Replica correctorij Burgen. fingentem. In ca. xxxij. cū postillator exponeret illū passum: Qd cū vidisset aarō edificauit corā eo altare: p hunc modum q aaron videns ppli maximā pronitatem ad vituli adoratio nem/ nitēbatur impedire per dilationes/ sperans reditū moy si: z sic edificauit altare: edificato altari fecit p̄clamationem solēnitatis in crastinum zc. Dic Burgen. dicit q verisimili ter visus est populo vitulus ille exercere quedam p̄p̄a similia opibus vite/ sicut est comedere z cetera hmōi: quod fieri po tuit illusione demonū/ z cetera q ibi ponit. Nec aut Burge. cū fingētib fingit/ vt excuset infantiā ppli iudaici/ cū aliq̄ in/ de fuerit: qsi iudiciū rōnis i eis nō fuerit sic absorptū vt cre derēt rē penitē inanimatā ee deū. Sile ar. pōt fieri si vituluz viuū crederet esse deum: z multo fortius si conflatilem come dentem fenum crederet esse deuz. nō em oportet hic dubitare de opp̄sione iudicij rōnis p maliciā ppli abundatē et fortissimā cōplacentiā

Liber vite

An vitul fecerit aliq opera vite

An oēs le uise culpa biles

ma coplacit a ad idola tradu. Quid eni dubit. bit iudiciu ronis abforptu vbi tradunt obliuioni ea etia que in vacuis metibus beret: de quib d: P. cy. d. Obliti sunt deu q saluauit eos: q fecit magnalia in egypto / mirabilia in terra chanaan / terribilia in mari rubro. Vbi videat glosa magistralis d extrema illi po puli obcecatore: vn ad eoz infania pallianda no oportet fingere vitulu illu comedisse. Nam btus Aug. primo mirabiliu sacre scripture ca. xv. vult q filij isrl in deserto cu adorare idolu vellent no alia statua q vitulu fecerut: q vitulus i egypto iuxta sepul chru ioseph sculptus adorabat ab egyptijs / a quib iudei didi cerut: vide ibi beatu Aug. Idem dicit glo. interli. f. sup sbo: fecit eis vitulu zc. z tn in egypto illu vitulu comedere no vi derut: nec pdicta figmcta sunt ad ppositu lre pntis: cu d: Qd cu vidisset aaron / edificauit cora eo altare zc. Ma h no d: ppls in vitulo aliqd vidisse / sed sol aaron que costat circa vitulu de ceptu no fuisse / qsi p opatione diabolicam inclinat fuisse ad vitu lu colendu: qz i tpe Burgen. nullu malu imponit ipsi aaron ni si factu scadali actiui: z cu sufficeret ad illa infania ppli malicia et pnitas ad idolatrandu no est theologicice dictu / q diuina pmis sio accesserit: pmittedo demones vt p hmoi exercitiu vite in vi tulo pplin sic peculiariter deductu seduceret / z alia ps excusatio nis illi pplo remaneret / quasi seduct eest deo permittete. ppte / rea silitudo de paganis recipitib rnsa in idolis / et istis pess / mis iudeis qua Burgen. adducit n valet: nec pbat vitulu co / flatile apparer comedisse: p hoc qd adducit de psalmo: In sili tudine vituli comedetis fenu: qz non vult lra psalmi q costatile comestione exercuerit: vel aliqd aliud opus sile opi vite: sed q verus vitulus comederit fenu / cui illud idolu fuit sile in figura et forma artificiali / no i actu comededi: ideo d: eos mutasse glo ria dei no in vitulu: sed in silitudine. i. idolu z imaginem veri vi tuli comedetis fenu: Nec ideo dixit aaron: Egressus est h vitul quasi gressus ille vituli aliqd opis vite ostenderit: qz egressus il / le fuit ope fusorio: put pbat btus Aug. z glo. supra pallega. In eo. ca. vbi postillator dicit fractione tabularu significare legis veteris euacuatione tpe euagelij. Burgen. dicit significa / re translatione: vtrug pot stare p m diuersam applicatione. Al legorice neuru tn ad lralem sensum videf ptinere. In eo. ca. ponit Burgen. digressionem modicu facientem ad lre veritate: qz multa extra lram supponit contra quadam sui ipsius regulam p / tensam posita in questione sua pambula. supponit eni q vitulus sit visus a pplo exercere opa vite / vt comedere z hmoi / qd ex lit tera no habet: vt supra ostensu est in correctorio primo hui ca. Item supponit q ppls no petiuit deos vt coleret / sed vt habe / ret eos ductores: qd etia ex lra no sequit / imo ex lra iuncta glo sa habet oppositu: qz dicit in glosa interli. sup verbo: fecit eis vitulu: boue in egypto adorauerit: z fortassis aliud idolu no su scepissent. vn ptz q ppls petijt deos quos coleret: imo vt docto res eos nemo expeteret nisi eis cultu exhibere pposuisset. a quo

Glo. ordi.

Ca. XXXIII irat' videf dicere: Tu et ppls tuus quem eduxisti. alio / quin dixisset: Tu z ppls meus que eduxit: sed quando ido lum poposcerut ita locuti sunt: Moyses hic homo q edu / xit nos de terra egypti zc. libera: ione sua in hoie constitue do: hoc eis replicat cu dicit: Tu z ppls tuus que eduxi / sti de terra egypti: qd illis crimen est / no moysi. Volebat eni moyses vt in dno spem poneret: z in eius misericordia fe ab illa seruitute liberatos crederet: z cuius tn inerat tmi meritum p dei gram vt ei diceret: Sine me vt irascar contra eos. Quod si iubetis sit cu ait: Sine me. Aut quasi peti / tis vtrug videf absurdu. Nam si deus iubebat / famulus inobediens no parebat: z deu hoc a seruo p bnficio pete re no decebat: qua poterat eos etia ipso nolente coterere.

Ben. 22. g

Significat ergo his verbis de plurimu prodesse apud se illi populo: sic ab illo diligit: que sic dñs diligebat: vt eo modo admoneremur cum merita nostra gra / uant ne diligamur a deo: releuari nos apud eum illoz meritis posse quos vere diligit. Nam cum a deo dicit homini: Sine me et coteram eos. hoc est coterere eos nisi diligerentur a te. Quasi / noli eos diligere: z coteram eos: quia ne id fa ciam dilectio tua intercedit. Obtemperandū est dño dicenti: Noli eos diligere. Si hoc iubendo dixisset: et non pot' admonendo et exprimendo / quid illum ab eorum supplicio reuocaret: nec tamen etiam illo intercedente: sine flagello disci / pline populū derelinq: Mescio enim quomodo vt sic eos diligeret ipse moyses deus eos occultius diligebat / qui manifesta voce terrebatur. Uade z ascende de loco isto zc. Aug. Continuo tanq ad ipm moysen: adhuc loquat tanq oc / culta conuersione / que grece επος ε ποφη dicit: ait ad pplm: Mitta angelū meum ante te zc. Magna z mira sacramenti pfunditas tanq maiorem miseri / cordia posset angelus habere: q dñs qui populo dure ceruicis parceret: z tamē per angelum

eni qs petit i ea necessitate cōducit bnficiū: restat vt ei debiti exhibeat cultū ad deū verū / cū nō habuisset recursū ad deos postulatos. habebat animū inclinātū vt videt: nec petierūt eos vt colūnā vel angelū: qz hmoi in scriptur deos vocari nō est p̄suetū. Supponit Burgen. tertio q aaron corā moyse se nō excusauit p̄ timore qsi pplm pnū ad occidēdū timuisset: qz p / nitatē ppli ad malū / ad solā idolatriā restringit: sed hui sup / positiois oppositū ptz ex lra iuncta glosa ineli. sup sbo: Tolli te iures zc. ibi eni dicit: nō est ausus resistere: qz sciebat po / pulū pnū ad occidēdū. Item Burgen. nitē aaron excusare a mēdacio qsi moyse q cū deo locut' fuit mētire nō posset: z qz moyses eum de mēdacio nō redarguit: sed ille rōnes nō sunt sufficētes. deus eni loquēdo pphet' nō loquit' semp de oib' imo quedā celat: put dixit Delise. iij. Reg. iij. Dñs ceta / uit a me z nō indicauit mihi. In ppositu eni ptz ex lra q de moysi p̄ctm aaron nō specificauit: qz eum redarguit qsi pplm ad idolatriā induxisset / de quo se excusauit: vt dicit Burgen. in eadē digressionē: patz igit primā rōne nō valere / nec scda valet: qz nō sequit moyses nō redarguit aaron de mēdacio: igit mētit' nō fuit: fortasse mēdaciū ei nō attēdit / s; do suppli / cādocōmisit. Letera que in hac digressionē ponit transeat vt addita cū ptra postillatorē militare nō videat. Et in eo. ca. vbi postillator exponit / quō moyses se petijt deleri d libro vite zc. Burgen. addit qualdā inuolutioes dicens libru vite accipi tribus modis. Primo modo p inscriptionē ad vitā eter nā: z illo modo dicit moysen nō petisse se deleri: sed hoc dictū est cōtra beatū Aug. z glo. dicētes: Secū quidē h dixit vt a sequētibz rōcinatio cōcludat. i. vt qz de nō deleret moy / sen de libro suo / pplo illd p̄ctm remitteret zc. vn ptz libz vite hic accipi p inscriptionē ad vitā eternā: de alijs eni acceptōib' libri qz ponit Burgen. nō esset talis cōsequētia ad ppositū. qd eni magnū si moyses nō scriberet in biblia quā dicit Bur. libru vite scdo mō dictū. Ad ppositū cōsequētia quā b. Aug. intēdit z glo. est qz vi diuina ad memoriā reducant facta cuius / libet / quā dicit libru vite tertio modo dictū: qz hec diuina vis est liber aptus / z erit tam bonis vl malis: vt d: in glo. Dañ. vij. silt de libro quarto modo dicto: qz ille nō d: simpliciter li / ber vite scdoy / in q scripta sunt facta exēplaria iustoz. nō eniz magnū est in illo libro nō scribi: qz multoz scdoy gesta nō sūt: imo z multa gesta sanctiscdoy scripta nō sūt: vt d: Job. vlti. Cum illa igit distinctio Burge. modicu facit ad vitatē lre: nec rñdit rōnib' postillatoris que faciūt cōtra questionē prin cipalē: sed nec cōclusio Burgen. pot esse vera qua dicit q moy ses solū petiuit deleri de libro vite: scdo z quarto modo dicto: qz ad petitionē moyse dñs rñdit: Qui peccauerit mihi / dele / bo eum de libro meo: certū tñ est mltoz sanctos q dño fuerūt grati in libro scdo z quarto modo dicto nō scribi: qz nec in li / bro scripture / nec in libro vite sanctoz.

Nico. de lyra

Ca. XXXIII Scutus / q est dñs / ad moyse dices: hic cōsequē / ter ponit dñi respo / sio in speciali / z mag' explicata: z pmo qstuz ad aliqd qd videbat duruz. scdo qstuz ad id qd est gratiosum. ibi: Dixit at moyses. Adhuc pmo ponit di cta respōsio. scdo po / puli increpatio: ibi: Dixitq dñs: Petitiō au tem moyse includebat q dñs deduceret eos ad terram pmissam: z dñs respōderat q da / ret eis angelū ducem: ideo hic explicat qua / liter intelligit cum dicit: b Uade ascē / de loco isto. hoc dicit / quia terra promissio nis altior est qz desertū in q erāt. c Tu z ppls tu' que eduxi de terra egypti. z nō addit h tu': qz dñs iā incipiebat illi pplo reconciliari. d In terram quam iura ui abraam isaac z iacob dicens. vt ba / betur Ben. xxij. g. Quia fecisti hāc rē: z non pepcisti filio tuo vnigenito. pp me: benedi / cā z multiplicabo semē tuū sic stellas celi zc.

Ca. XXXIII Scutus / q est dñs / ad moyse dices: hic cōsequē / ter ponit dñi respo / sio in speciali / z mag' explicata: z pmo qstuz ad aliqd qd videbat duruz. scdo qstuz ad id qd est gratiosum. ibi: Dixit at moyses. Adhuc pmo ponit di cta respōsio. scdo po / puli increpatio: ibi: Dixitq dñs: Petitiō au tem moyse includebat q dñs deduceret eos ad terram pmissam: z dñs respōderat q da / ret eis angelū ducem: ideo hic explicat qua / liter intelligit cum dicit: b Uade ascē / de loco isto. hoc dicit / quia terra promissio nis altior est qz desertū in q erāt. c Tu z ppls tu' que eduxi de terra egypti. z nō addit h tu': qz dñs iā incipiebat illi pplo reconciliari. d In terram quam iura ui abraam isaac z iacob dicens. vt ba / betur Ben. xxij. g. Quia fecisti hāc rē: z non pepcisti filio tuo vnigenito. pp me: benedi / cā z multiplicabo semē tuū sic stellas celi zc.

Diuisio

Et mittam

Angelum se quodammodo absente
 q̄ nūq̄ abesse p̄t implere se dicit:
 q̄ p̄ribus eoz iuravit tanq̄ et hic
 ondens se hoc faceret: q̄ p̄ribus p/
 misit: nō q̄ isti essent digni. Quid
 ḡ significat nisi forte ideo se nō esse
 cum eis qui dure cervicis sunt: q̄
 nō eū p̄pitiū r̄ salub̄: nisi humili/
 tas et pietas capit. Esse ante deuz
 cū dure cervicis hominib̄: nihil est
 aliud q̄ vindicādo adesse atq̄ pu/
 niendo. **Uñ p̄s. l. c.** Querte facies
 tuā a p̄ctis meis: q̄ si auertit euer/
 tit. Sic em̄ fluit cera a facie ignis:
 sic pereant p̄ctōres a facie domini.

Nota quō
 deus adest
 hominibus

Amittam p̄cur. **Sug.** Deus
 cuz iustis est visitando / miserendo
 r̄ confortando: cū impijs dō vlciscē
 do et puniēdo. **Et est sensus:** cum
 his nō possum esse p̄pter te vt vin/
 dicem et puniā: nec p̄pter eos vt vi/
 sitem et confortem: mittā angelum
 meū saltē. **b** **Tollens taber/
 naculū r̄c.** Hoc p̄ p̄p̄sim accipi
 endū / si d̄ illo tabernaculo accipit /
 q̄d moysi in mōte monstratum est
 r̄ fabricatū p̄cipiente d̄no a besele/
 el et ooliab. **Vel aliud tabernacu/
 lū fuit ad q̄d iā cōueniebant ad in/
 dicanduz. c** **Lūḡ egredere r̄c.**
Breg. **Hebreus** p̄p̄s de egypti
 aca feruitute liberatus cū loqn̄
 te deo columnam nubis cerneret:
 vnusquisq̄ i tabernaculi sui forib̄
 stabat et adorabat. **Uñ d̄:** Cūq̄
 egredere moyses r̄c. **Quid ē em̄**
 p̄p̄m columnā nubis aspicere / et i
 tabernaculi sui forib̄ stare r̄ adora/
 re / nisi q̄ cū mēs humana illa supi
 ora r̄ celestia vtcunq̄ in enigmate
 aspiciat / iā claustra corp̄e habitatio/
 nis p̄ subleuatā cogitationē erit: r̄
 illū humiliter adorat: cuius si sub
 stantiā videre nō valet / iā tñ eius
 potentiā p̄ illuminationē sp̄s mi/
 rat. **Et cum moyses tabernaculuz**
ingredit̄ / et terga p̄p̄s aspiciat: et i
 papillonū suoz ostio consistit: q̄
 p̄dicato: cum alta de deo loquitur /
 sup̄ne habitationis iaz vtcunq̄ ta/
 bernaculū ingredit̄: cui p̄dicatio/
 nis officii r̄ virtutē si infirmi ple/
 ne pensare nō p̄nt / tamē velut ter/
 ga aspiciat: q̄ postrema q̄ valet p̄
 intellectū sequunt̄: sed ī ip̄s mini
 mis q̄ cape sufficiunt / iā de suis pa
 pillionibus q̄si exiūt et ī ostijs stāt:
 q̄ habitacula carnis relinquere / r̄
 ad illa eterne vite gaudia q̄ audi/
 unt p̄gredi conant̄. **d** **Aspici/
 ebāt r̄c.** **Strā.** Moyses tenet
 figurā leḡ: moysi ḡ tergū p̄p̄s in
 daic̄ aspiciēbat: q̄ nihil mysticuz /
 nihil sp̄uale i lege voluit intellige/
 re / s̄ sup̄ficiē tñ l̄re. **Ideo eius fa/
 cies abscondita erat. i.** vera r̄ mera
 cognitio. **Ingresso illo tabernacu/
 lū descendebat columna nubis et**
stabat ad ostium. **Alia translatio**
dicit / q̄ Moysi volente ingredi
**tabernaculum / opponebat se nu/
 bes ante et prohibebat eum.** **Hic**
**autem dicitur / q̄ illo ingresso lo/
 quebatur nubes añ hostiū cuz eo.**
Sciendū ḡ q̄ aliquā partē ingredi
ebat atrius. i. et tūc anteq̄ intraret i
 tabernaculū opponebat se nubes:
 q̄ ḡ loco significat eos q̄ min̄ sunt
 p̄fecti scia et

Dyffice

B mini tuo dabo eā. **Et mittā a**
 a **quē x̄pm possum̄ intelligere q̄ ē an**
gelus magni p̄siliū: q̄ p̄tia carnis hu
manū genus visitauit p̄ctā dimisit.
p̄cursores tui angelū / vt eij
cliam chananeuz / r̄ amore
um / r̄ etheū / r̄ p̄hereseum / r̄
eueum / et iebuceū: et intres b
eccliam simplici et p̄fecta doctrina
in terrā fluētē lacte r̄ melle.
abundantē. ¶ quia indigni gratia
mea et p̄sentie mee consolatione.
Uñ em̄ ascendā tecū / q̄z po
pul̄ dure cervicis ē / ne for
te dispdā te in via. Audiēs f
populum meum.
te dispdā te in via. Audiēs f
populus sermonez hūc pef
simū / luxit: r̄ nullus ex more s
indutus ē cultu suo. Dixit b
q̄ d̄ns ad moysē: Loquere
filijs isrl̄: Popul̄ dure cer
uicis es: semel ascēdā i me
dio tui / r̄ delebo te. Iā nūc
depone ornatum tuum / vt n
sciam quid facias tibi. Be
posuerūt ergo filij israel or
natum suum a monte oreb.
Moyses q̄z tollēs tabnacu
lū / tetēdit extra castra p̄cul:
vocauitq̄ nomē eius taber
naculū feder. Et ois popu
lus qui habebat aliquam
questionē: egrediebāt ad ta
bernaculū federis extra ca
stra. Cūq̄ egredere moy
ses ad tabuaculū / surgebāt
vniuersa plebs: r̄ stabat v
si / donec igredere tētorū.
Ingresso at illo tabnacu
lū / descendebat colūna

Et mittā p̄cursores tui. s. x̄pij. d. d̄:
Scabrones. Diccū q̄ oia q̄ fecerūt ad eictio
ne p̄ploz de terra chanaā fuerunt facta ministe
rio angelico. b **Et intres i terram fluētē**
lacte et melle. p̄ **intelligit̄ abūdātia lactis r̄**
mellis i terra p̄missionis: q̄ i pluribus locis est
multū pascualis: apes etiā ibi mellificant absq̄
soll. citidine hūana. c **Uñ em̄ ascē. tecū. i.**
nō ero ductor vel comes tui itineris p̄ meip̄suz.
p̄ sup̄i i sua r̄sione nō exp̄sarat: iō hic explicat
vt sic intelligat̄ angel̄ ductor / r̄ nō d̄ns cum eo:
Sciendū tñ q̄ cū deo sit vbiq̄: nō sic intelligen
dū est q̄n esset cū eis p̄ essentiā / potētā r̄ p̄ntiā:
sed q̄ nō adesset eis p̄ miraculoz opationē sicut
añ fuerat. d **Quia p̄p̄s dure cervicis ē.**
r̄ iō indign̄ talib̄ b̄n̄ficijs diuis. e **Ne for**
te dispdāz te i via. nō ē p̄ intelligēdū q̄ an
gelus de q̄ dixerat q̄ esset eis ductor / esset miseri
cordior ip̄s deo: sed q̄ si adesset dei p̄ntia mō p̄
dicto / ex h̄ rebellio p̄pli esset grauior: r̄ p̄ conse
quens grauius puniēda. f **Audiens po**
pulus ser. hūc pef. s. q̄ d̄ nō adesset eis i ad
minicul̄ sic antea. g **Luxit: r̄ null̄ ex mo**
re indut̄ ē cultu suo. i. honestiorib̄ vestimē
in signū tristitie. h **Dixitq̄ d̄. Hic p̄r ad**
aggrauationē ponit increpatio p̄pli / cum dicit:
i **Popul̄ dure cervicis. i. superiorib̄ rebel**
lis r̄ cōtumax i mal. k **Sel̄ ascē. i me. tui:**
nō ad cōsolandū sed ad puniēdū p̄pter tuā du
ritiā. l **Et delebo te: ita q̄ nō remaneat me**
moria tui. Ista cōminatio dei sic r̄ alie in sacra
scriptura cōiter posite / intelligit̄ sub cōditōe. i.
nisi peniteas r̄ corrigas te: sicut dicit̄ d̄ n̄niuit̄
zone. iij. b. Adhuc quadraginta dies et n̄niue
subuertet̄: que tamen nō fuit subuersa: eo q̄ pe
nitentia egerunt: r̄ sic fuit i. p̄posito. m **Uñ**
nunc depone ornatum tuuz. Dicit̄ aliqui
q̄ iste ornatus erat paruū tabernaculum in quo
cū moysē cōueniebant senes ad tractandum ne
gocia p̄pli. r̄ ibi offerebant oblatiōes añ cōstru
ctionē magni tabernaculi: s̄ hoc nō videt̄ ver:
q̄ post depositionē ornamenti h̄: dicit̄ statū subdit̄
de amotiōe illi tabernaculi / vt p̄z i l̄ra: et iō d̄c
ra. Sa. q̄ p̄ ornātū hic dicit̄ nō intelligit̄ p̄cio
sa vestimēta q̄ iā deposuerāt / vt p̄dictū est: s̄ in
telligunt̄ corone quas sibi p̄ncipales populi im
posuerant in die dationis legis q̄n d̄ns locutus
est eis decē p̄bar: vt dicit̄ ē sup̄ra. xx. ca. Tūc em̄
populus fuit deo desponsatus p̄ susceptionēz le
gis: r̄ ideo fuerunt coronati ad modum sponsēz
r̄ has coronas nō deposuerāt: ad ostendendum
q̄ volebant esse subiecti legi: s̄ quia peccauerāt
p̄ idolatriāz / r̄ tabule legis erant fracte: ideo ad
eor̄ cōfusiōnē r̄ humiliationem p̄cepit d̄ns eas
deponi. n **Et sciam q̄d fa. ti. i. p̄ te: si vi**
dero te hūiliatū: nec intelligēdū ē p̄ hoc q̄ deus
aliqd̄ cognoscat de nouo / s̄ q̄ ex mutatiōe p̄pli
de sup̄bia in humilitatē apparet q̄d illi p̄plo con
decēs sit fieri a deo. o **Deposuerūt er. fi.**
israel or. suū a mōte oreb. i. coronas eis im
positas iux̄ mōtē oreb i datōe leḡ. p **Moys**
ses quoz tollēs tabernaculū: i quo conue
niebāt ad eū senes / vt dicit̄ est. q **Tetēdit**
extra castra p̄cul. s. duobus milibus cubi
tis longe a castris / vt dicit̄ ra. Sa. r̄ hoc etiāz
factū ē ad humiliationē populi / sicut de coronis
dicit̄ est: q̄ sicut deus reddebat se elōgatus a fi
lijis israel / dices q̄ nō ascēderet cū eis: ita r̄ moy
ses q̄ erat mediū inter p̄plm et deū se elōgauit
a castris. r **Vocauitq̄ r̄c. Tuz q̄ d̄ns ibi**
cū eo familiariter loquebat̄ / vt habet̄ isra: Tuz
q̄ ibi decidebant̄ cause q̄ poterāt esse cā conten
tionis r̄ discordie i p̄plo: iō subdit̄: Et ois p̄pls
qui ha. ali. q̄sti. r̄c. s **Lūḡ egre. mo. s. de**
castris vt iret ad tabernaculū. t **Surgebat**
vni. r̄c. ad faciendū reuerentiā moysi tāq̄ pla
to r̄ sup̄iori. v **Descendebat colū. nu. ad**
designandum dei p̄sentiam specialem.
Et adorab̄ at

Cōminatio
nes dei ad
delendū.

Ornatū de
ponere.

Et adorab̄ at

perfecti scia r ope: nec valēt intima scripturarū penetrare. Alibi aut qm mediū nebule igressus est / pfectoz figurā tenuit. s. q my sticoz sensuū arcana iuestigat. a ¶ Loquebat at dñs. rē. Scdm opinionē ppli loquit scriptura / q putabāt moysen ore ad os loq cū deo: cū p subiectā creaturā. i. p angelū r nubē ei lo

1. timo. 6. b

† 8. q. 1. ca. moyses. de pe. dist. 2. s. opponit

Questio

¶

¶ Quia cōspicit pplus celestia vtrūqz in enigmate. nubis r stabat ad ostiū: loquebaturqz cū moysē cernentibus vniuersis q colūna nubis staret ad ostiūz tabernaculi. Stabatqz ipi r adorabāt p fores ta a bernaculoz suozū. ¶ Loquebat b ¶ manifesta visione. aut dñs ad moysen facie ad facie / sicut loq solet hō ad amicū o suū. Cūqz ille reuertēt i castra / o ¶ rps cū ecclia sua evsqs ad psumatiōz seclī r sp. pñciabat i lege qñis occulte. ¶ qz si ad nētia corpis secedebat statū re mīster ei' iōsue fili' ¶ Nun puer / c dibat. ¶ nō qd remaneret i tabernacu lo: sed in quibet loco atrū sibi cōstituto. nō recedebat de tabernaculo. Dixit at moyses ad dñm: Pre cū: pferim cū dixeris / noui te i ex noie: r inuenisti grām coraz b me. Si ergo inueni grām in cō k spectu tuo / oñde mihi faciē tu / t am / vt scia te / r inueniā grām añ oclos tuos: Respice pplm tuū gētē hāc. Dixitqz dñs: Facies i ¶ vitam eternam. mea pcedet te: r requiē dabo ti bi. ¶ Et ait moyses: Si nō tuīpe m pcedes / ne educas nos d loco n isto. In q ei scire poterim' ego o r ppl's tu' iuenisse nos grāz in cōspectu tuo / nisi ambulauer' nobiscū / vt glorificemur ab oi bus ppl's q habitāt sup terrā: ¶ Dixit aut dñs ad moysen: Et verbū istd qd locut' es faciaz. c ¶ Inuenisti eni grāz corā me: r te' p ¶ pprie r specialiter placuisti mihi. ipz noui ex noie. Qui ait: ¶ Qui ¶ de mihi glā tuā. Rñdit: Ego s factus est a mortuis. ¶ Gram rō suā valde cōmēdat cū dicit r vo scabo nomine.

Nico. de lyra

a ¶ Et adorabāt. s. deitate. in signo visibili apparentem. b ¶ Loquebat at dñs ad moy. fa. ad fa. i. valde familia rit: ideo subdit: c ¶ Sicut loq solet rē. nō enī tūc vidit di uinā essentiā: qz cū peteret hoc dixit ei dñs: Nō poter' videre faciē meā: vt infra habet. d ¶ Cūqz ille reuer. in ca. ad vi sitandū pplm post collocaōnē cum deo: e ¶ Minister ei' iōsue fili' ¶ Nun puer. i. iuuenis respectu moysi: tñ nō erat ita iuuenis qn iam fuisset factus dux exercit' in plio cōtra ama lech: vt dictū est. s. xvij. ca. Accipit hic etiā puer. i. minister: sicut r in plu.

cut r in plurib' alijs locis scripture. ¶ Dixit at moy ses rē. ¶ Sic cōsequēter ponit dñi rñsio gratiosa: r pmo qstū ad deductionē ppli ad terrā pmissionis. scdo qstū ad repara tionē legis in principio sequētis ca. Adhuc primo ponit dñi rñsio gratiosa / respectu moysi r ppli cōit. scdo respectu moy si singulariter. ibi: Qui ait ostēde: mi hi gloriā tuā. Circa primū pmittit insi nuatio moysi dicētis dño: ¶ Pre cipis vt educā po. istuz. s. de loco isto. Dixit enī ei dñs ca. pce. Gade r duc pplm rē. b ¶ Et nō idi. mi. quē mis. rē. qui. s. sic ad pacē meā et ppli: licz enī dñs dixisset ei q mitteret angelū cum eis: hoc tñ non sufficiebat moysi / nisi dñs assisteret ei modo pre dicto. i. ¶ Presertim cum dixeris noui te. rē. qd est signū magne dile ctionis tanti dñi ad seruū suū: r hoc insinuat moyses qd nō debebat eē cō tentus alio ductore nisi ipse dñs cum hoc eos duceret: vt p rē sequētibuz: ideo cōcludit. k ¶ Si ergo inueni gratiā in cōspec. t. ostē. mi. fa. t. id est te mihi familiarē: sicut ante fabri cationē vituli deducēdo me r populū istū p teipm. vñ i hebreo. habet: Ostē de mihi manū tuā. ¶ Et quo patet q ad huc nō petebat moyses visionē diuine essentie: sed i petitiōib' suis. pcedebat ordiāte a minorib' ad maiorā: put in ueniebat sibi deū ppitiū in respōsioni bus. vñ subdit: l ¶ Dixitqz do. Fa cies mea pce. te rē. i. egomet dedu cā te sicut tu pet: verūtā qz ista respō sio nō se extēdit expse nisi ad moysen: ideo petit vltra moyses q se extendat ad pplm dicēs: m ¶ Si nō tuīpe pcedes. nō solū me / sed etiā pplm / n ¶ Ne educas nos de loco isto. ¶ Prius ei singulariter dixerat: Oñde mihi faciē tuā: sed hic ponit pplm secū loquēdo pluraliter: qsi dicat: Ne edu cas nos nisi sis ductor nō. cui' rō sub / dit: o ¶ In quo enī scire po. rē. nisi tu deduxer' nos in signis mirabi libus / sicut ante pctm vituli: et subdit cōcessio dñi dicētis: ¶ Et verbū istud qd locut' es faciā: cuius ca subdit: p ¶ Inuenisti enim gra. co. me: ¶ Id est faciā hoc ppter meritū tuū: nō ppter meritū populi. q ¶ Qui ait. ¶ Sic ponit respōsio dñi gratiosa respe ctu moysi singulariter: Sicut enī i hu manis seruus videns dñm voluntariū ad cōcedēdū accipit audaciā plus pe tendi: ita moyses videns petitiōnē su am exaudita p se r p pplo gratiose: ac cepit audaciā petēdi visionē diuine es sentie dicēs: r ¶ Ostēde mihi glo riā tuā. ¶ Id est teipm sicut videris in gloria tua. ¶ Rñdit: Ego rē. In heb. habet: ¶ Ego faciam trāsire omne bonū ante te: r refert ad illud qd pos tea subdit: Cūqz trās. gloria mea. rē. ¶ Rñdit: ¶ Sa.

¶ Diuisio

¶

¶ Et vocabo.

¶ Moraliter

¶ Moraliter. In hoc capitulo dicit: b ¶ Loquebatur dñs ad moy. facie ad faci. sicut loq solet hō ad ami cū suū. Per quē significat hō quicūqz pfectus in cōtempla tione pñtis vite que cōsistit in ofone / r scripture sacre medi tatiōe. Nam in ofone homo cum deo loquit: r i lectiōe sacre scripture deus loquit cum hoīe: r qm talis ptemplationē pa trie celest' desiderat: subdit: ¶ Ostēde mihi faciē tuā. scz p apertā visionē: verūtamen ppter bonū populi aliquan do talis detinet in vita pñti: sicut Paulus apłs scribens ad Pilip. i. d. dicit de seipso: Desideriū habēs dissolui r esse cū christo: manere autem in carne necessariū ppter vos: ¶ Itā / li dicitur a domino: ¶ Est locus

A cabo nomē dñi in p̄spectu tuo tāq̄ in p̄spectu ppli isrl. **M**oy ses cū hec audiret pp̄lo significabat. In p̄spectu em̄ illius gē/ tis vbiq; disp̄se vocat̄ dñs christ̄ in oib; gētib;. a **E**t vo/ cabo. **A**ug. Vocabo at̄ dixit: nō vocabor: actiū v̄bū p̄ pas/ suū ponēs: genere locutiōis iustitā in q̄ forte significare vo/ luit seipm̄ h̄ facere. i. ḡra sua fieri vt vo/ cēt dñs in oibus gētib;. b **E**t mi/ serebor tē. **A**ug. Quod addidit: Et miserebor cui misert̄ ero: r̄ misericordiā p̄stabo cui misericordiā p̄stitero. **E**p̄st̄ ostēdit vocatiōez q̄ vocavit nos in re/ gnū suū r̄ gliaz suā: nō p̄ meritis n̄ris/ s; p̄ misericordiā suā: qm̄ em̄ se gētes in/ troductuz pollicebat̄ dicens: Vocabo i noie dñi in cōspectu tuo: cōmēdat hec se misericordiē facere. vñ Ro. xv. b. **D**ico em̄ christū iesum mīstrū fuisse circū/ cisiōis pp̄ veritatē dei ad cō. p. p. rē. hoc q̄ p̄dictū ē: **M**iserebor cui misertus ero tē. **Q**uib; v̄bis p̄hibuit hoīez ve/ lut de p̄riaz v̄tutū merit; gliaz: vt q̄ gliaz in dño gl̄iet. **N**ō em̄ ait misere/ bor talib; vel talib;: s; cui misericors fue/ ro: vt neminē p̄cedētib; opib; vel meri/ tis misericordiā tāte vocatiōis meruisse demōstret: et em̄ christ̄ p̄ ip̄is mortu; est. **S**z vt h̄ idē repetere voluerit cuz addidit: **M**isericordiā p̄stabo cui misere/ ricordiā p̄stitero: vel sicut alij iterp̄tati sunt: cui misericors fuero: an aliqd̄ inter sit nescio. pōt em̄ ista repetitiōe firmi/ tatē misericordiē sue de mōstrare: sic d̄z amē amē: r̄ fiat fiat: r̄ repetitiō somnū pharaonis: pluraz silia: aut in v̄trifq; pplis gētib; r̄ hebreis: sic de p̄nūciavit misericordiā se esse fa/ ctuz. c **N**ō poteris videre tē. **A**ug. Post misericordiē sue cōmēdationē r̄ndet ad h̄ qd̄ ei dictū fuerat: oñde mihi glo/ riā tuā: vel oñde mihi teipm̄. **N**ō poter; inq̄t videre faciē me/ am. **N**ō em̄ videbit hō faciē meā r̄ viuet: oñdēs huic vite cor/ ruptibil; carnis deū sicuti ē apparere nō posse. i. sicuti ē vide/ ri. **I**n illa em̄ vita pōt: vbi vt viuat huic vite moriendum est.

Doralit **N**ō em̄ videbit tē. **B**reg. **G**ohes q̄z ait: **J**oh. i. b. De um nemo vidit vnq;. **M** diu em̄ h̄ mortaliter viuūt: videri p̄ q̄sdā imagies de pōt: s; p̄ ip̄az nature sue sp̄z nō pōt. **H**inc est qd̄ moyses q̄ cū deo facie ad facie loq̄bat̄ sicut loq̄ solet hō cū amico suo / dic: **S**i inueni ḡraz in p̄spectu tuo oñdē mihi te ipm̄ māifeste. **S**i em̄ de nō esset cū q̄ loq̄bat̄: oñde mihi deū diceret: nō oñde teipm̄. **S**i aut̄ deus erat cur petebat videre quē videbat. **S**z em̄ sitiebat p̄ incircūscripte nature claritates cernere: quē iā cepat p̄ q̄sdā imagies videre. **V**iderūt ḡ p̄ tres veter; testamēti deū: r̄ tñ deū nemo vidit vnq;. qz i hac carne viuētibus videri potuit p̄ circūscriptas imagies: r̄ vi/ deri nō potuit p̄ incircūscriptū lumē eñnitat;. **S**in hō q̄busdā in hac carne viuētib;: s; inestimabili p̄tute crescētib; / p̄tēpla tiōis acumine pōt eñni dei claritas videri. **N**ō tñ videbit eū hō r̄ viuet: qz q̄ sapias q̄ de; ē vider; huic vite fundit; morit; / ne ei amoz teneat. **F**uerūt aut̄ q̄ dicerēt etiā in illa regione beatitudis in claritate sua deū p̄spici: s; in natura nō videri. **S**z nō ē aliud claritas / aliud natura: s; ip̄a natura claritas ē. **I**p̄e aut̄ p̄mittit dilectorib; suis dicēs: **J**oh. xii. c. **Q**ui dili/ git me: diliget a p̄re meo: r̄ ego diligā eā: r̄ māifestabo ei me ipm̄: q̄si q̄ in v̄a natura me cernitis: restat vt in mea natura me videat;. **E**t **D**atth. v. a. **B**eati mūdo corde: quoniā ipsi deū videbūt. **H**ic paul; ait. **I**. **C**oz. xii. d. **V**idem; nūc p̄ spe/ culū in enigmate: tūc aut̄ facie ad facie tē. **S**z qz petrus ait: **I**n quē desiderāt angeli p̄spicere. **I**. **P**e. i. c. **S**ūt q̄ nec āge/ los deū videre suspiciant̄ cū dñs dixit: **D**atth. xvii. b. **A**nge/ li eoz vidēt sp̄ faciē p̄ris mei: s; angeli deū vidēt r̄ videre de/ siderāt: si em̄ sic videre desiderāt: vt desiderio nō p̄fruant;: de/ sideriū sine fructu anxietatē h̄z / r̄ anxietas penā: s; angeli ab oī pena alieni sunt: qz nunq; pena r̄ b̄tudo pueniūt. **R**ur/ sus cū eos dicim; dei visioe satiari. **I**m̄ illud **P**s. xvi. d. **S**ati/ abor cū apparuerit glia tua. **C**ōsiderandū ē: qz satietatē solet fastidiū seq;. **S**z ne sit in desiderio anxietas desiderātes satia/ tur: ne aut̄ in satietate fastidiū satiati desiderāt / ḡ sine labore: qz desideriū satietas comitat̄ r̄ satiant̄ sine fastidio: qz satie/ tas ex desiderio sp̄ accendit;. e **E**cce inq̄t locus est tē. **A**ug. **I**n iterposito articulo dicēte scriptura r̄ ait dñs. **S**e/ quit; **E**cce lo

quit; **E**cce loc; penes me. **Q**uis loc; est q̄ nō penes deū ē: qui nulq; abest: s; eccliaz significās tāq; tēplū suū cōmēdās. **E**t sta/ bit inq̄t sup̄ petrā. **Q**uia sup̄ h̄ac petrā ait dñs edificabo ecclē/ siā meā: statū vt trāseat glia mea: stab. s. sup̄ petrā: qz post trāsi/ tū christi. i. passionē r̄ resurrectionē stetit pplis fidelis supra pe/ trā. **B**reg. **E**st loc; apud me tē. **L**o/ cus ecclia. **P**etra dñs. **M**oy ses iudai/ ca plebs: q̄ dño p̄dicāte i terra nō credi/ dit. **I**p̄a ḡ in petra stetit terga dñi trāse/ unt; aspiciēs: qz. s. post passionē / ascēsi/ onēq; dñi itra eccliaz deducta p̄ fidez: christū p̄cipe meruit: r̄ cui; p̄ntiā nō vi/ det / ei; posteriora coguit. **B**reg. **E**st loc; apud me tē. **E**cclia. s. de q̄ sola ve/ ritas p̄spiciē: sacrificiū accipit;: sola p̄o/ errātib; intercedit. vñ de agni hostia p̄/ cipit;. s. xii. g. **I**n vna domo comedite: nec efferet; de carnibus ei; foras: qz in vna catholica ecclia vera hostia redem/ ptoris imolat;: nec canib; sanctuz dat;. **S**ola ē in q̄ op; bonū fructuose agit;. **E**ñ r̄ mercedē denarij soli q̄ intra vi/ neā laborauerūt acceperūt: sola ē q̄ in/ tra se positos valida charitatis cōpage custodit;. **E**ñ aq̄ diluuij arca qdē ad s̄/ limiora sustulit;. **D**ēs aut̄ q̄s e; arca in uenit extinxit;. **I**n petra moyses ponit̄ vt faciē dei p̄tēplet;. **Q**ui em̄ nō tenet soliditatē fidei diuinā p̄ntiam nō agno/ scit. de qua soliditate dicē: **S**uper h̄ac petram edificabo ecclēsiā meam. **E**t p̄tegam

Mico. de lyra **A**lia l̄ra h̄z sic: **E**t legā in noie dñi tē. **D**ictio em̄ hebraica q̄ est ibi / equoca est ad legere r̄ ad vocare. **D**icit igit; **R**a. **S**a. q̄ in trāsitu glie q̄ hic exprimit̄ itelligit; ap/ paritio dei facta moysi sub similitudie hoīs quē moyses vidit tñ a pte posteriori: r̄ vidit ibi scripturā in q̄ cōtinebant̄ tredecim modi ip̄etrādi pietates diuinas absq; allegatiōe meritoz abrae r̄ alioz patrū. **E**st igit; sensus h̄m ip̄m: **E**t legā. i. legere te faci/ am. sicut **B**eñ. xxi. c. **D**ixit dñs nūc cognoui tē. i. cognoscere feci. **I**n noie dñi corā te. i. habebis recursum ad impetrandum dei pietatē absq; meritis patrū. b **E**t miserebor cui vo/ luero tē. **A**c si dicat: nō defecerūt pietates mee: imo sicut fue/ runt ad abraam r̄ ad alios patres: ita erunt ad te r̄ ad popu/ lum istum: ita qd̄ non indigebis allegare merita ipsoz patrū sicut prius allegasti. c **N**on poteris videre faciem me/ am tē. **I**d est in apparitione qua apparebo tibi non dabo tibi licentiam videndi faciem meam. d **N**on em̄ videbit me homo r̄ viuet: **I**d est talis visio nō cōcedit; in vita p̄nti. **A**li/ ter exponit; h̄m doctores nostros ab illo loco: **E**go ostendā om/ ne bonum tibi: id est vitam beatam licet non modo. **E**t vocabo in nomine domini corā te: id est vocationem electoz in noti/ cia mea existentēs manifestabo tibi: **E**t miserebor cui voluero. **A**c si diceret;: si queras quare aliqui sunt vocati r̄ nō alij: scias qd̄ hoc depēdet ex sola volūtate mea. vnde dicē ad **R**om. ix. d. **Q**uius vult miserē r̄ quem vult indurat;. **N**ō poteris videre faciem meam: quia hoc excedit facultatem humanam. **I**deo se/ quit;: **N**on videbit me homo r̄ viuet. talis em̄ visio non conce/ ditur in p̄senti vita vbi est locus pugne r̄ meriti: sed in futu/ ro vbi talis visio conceditur pro premio: h̄m qd̄ dicē **J**oh. xvii. a. **H**ec est vita eterna. **S**ciendum tamen qd̄ licet visio diuine essentie non fuerit hic concessa moysi: tamen alias fuit sibi con/ cessa in vita p̄senti: h̄m qd̄ dicē **A**ug. libro de videndo deum ad **P**aulinam. r̄ de hoc habebit; super lib. **M**ume. vbi magis habet locum. e **E**cce inquit locus est apud me: **I**d est in monte sinai vbi consueui tibi loqui. dicebatur em̄ mons ille mons dei: vt dictū est. s. iij. ca. f **E**t stabis supra petrā. **I**n hebreo habet;: **S**up rupē. g **L**ūq; trāsibit glia mea: **I**d est species glorioza diuine em̄ essentie nō cōpetit trāsitus.

Ponā te in fora **L**ocus ē apud me. **P**er quē itelligit; ecclia militās **D**atth. vi. d. **E**cce vobiscū sum oibus dieb; vsq; ad cōsumatio/ nē seculi. f **S**tabis supra petrā. i. firm; in fide. **I**. **C**oz. r. b. **P**etra aut̄ erat christ;. g **L**ūq; trāsibit glia mea. i. ef/ sentie mee visio clara q̄ d̄z in hac vita trāsire ab hoibus: eo qd̄ nō dat; eis sicut p̄dicat; in hoc ca. **B** **P**onā te in fo

Dystice

ad Ro. 9. c

mat. 20. b

Ben. 7. c

† 24. q. 1. c. qz ex sola

Doralit

Doralit

Ea **Et protega ma.** Aug. Et tegam. m. sup te donec traseat & auferam ma-
 nu meam: & tunc melius videbis posteriora mea: facies autem mea non videbit tibi. Cum
 dixisset stabis supra petram statim ut traseat gloria mea: ubi intelligit post tra-
 sicut suis promissis supra petram stabilitate. Quod accipiendum est quod ait: **Donaz te**
in cauerna petre: & tegam manu mea sup te donec traseat & auferam manu meam:
 et tunc videbis posteriora mea: quasi iam illo in petra
 constituto tegat manu sua supra & deinde traseat: cum esse
 in petra non possit nisi post eius transitum: sed recapitu-
 latio intelligenda est rei premissae: qua sepe utitur scriptu-
 ra. postea enim dixit quod ordine temporis primum est quod ita se ha-
 bet: tegam manu mea supra te donec transeat: & tunc vide-
 bis posteriora mea. **Ma:** facies mea non videbit tibi.
 & stabis supra petram: statim ut traseat gloria mea: & po-
 nam te in cauerna petre. hoc enim factum est in eis quos
 tunc significat moyses. i. in israelitis qui in christum po-
 stea crediderunt. i. statim ut transiit gloria eius: quia cum
 resurrexit a mortuis: & ascendit in celum / misit spiritum cum lin-
 guis omnibus apostolorum loquerentur: copuncti sunt ex eis multi
 qui christum crucifixerunt. **Ecceitas enim ex parte facta est**
in israel: sicut dictum erat: tegam manu mea super te
 donec transeat. **Unde Ps. xxxi. a. Grauiata est super**
me manus tua. die scilicet quando christus divina mi-
 racula faciebat: nocte quando sicut homo moriebatur.
Act. 2. f. Postea deo compuncti corde dixerunt: quid faciemus?
1. Cor. 2. b. cecati erant ut non cognoscerent. Si enim cognouissent / nunquam dominum glo-
 rie crucifixissent. **Hanc etiam prophetiam fuisse ipsa res indicat:** quia de petra
 vel cauerna eius de manus suppositio / et posteriorum visione nihil visibili
 opere subsequitur legitur. **Deus enim adiungit scriptura: Et dixit dominus ad moy-**
sen: cum etiam supra dicta loqueretur: deinde contexit quod dominus postea dicat: **Et**
cide tibi duas tabulas lapideas etc.

Ro. II. c
 Act. 2. f.
 1. Cor. 2. b

Et ponam te in fo. pe. In heb. habet: **B**
In cauerna rupis. b **Et prote. ma. me.**
do. tra. i. no videbis me traseute in similitudie
me repitante donec traseero. c **Et vide.**
po. mea. i. pceda tibi cognitione mei ipsecta
 tunc: sic aliquis videt hominem
 a parte posteriori cognoscit
 ipsum esse hominem: non tamen cog-
 noscit quod sit. s. socrates vel
 plato vel homo. d **Et Sa.**
ciez at. etc. p. b. n. q no
 vidit tunc faciem illius sicut
 dicit intellexit quod tunc non ce-
 dere sibi visio dei perfecta
 clara. tales enim appetitioes
 sensibiles vel imaginarie
 sunt contra ad denotandum il-
 lud quod vel fit vel fieri
 debet intellectiue cogniti-
 onis.
 * a **Et ponam te i etc.** **Do: alit**
 id est adhuc retinebo te i co-
 ntemplatione christi passivi que p fi-
 de: quia non talibus dat aliquam
 maior cognitionem quam simpliciter fidei: sic data est prophete
 et maxime apostolis: id est sicut. + **Tollam etc.** s.
 maiori cognitione quam fide simpliciter: minor tamen quam
 sit clara visio: id sequitur. c **Et vide. po. m.**
 qui enim videt hominem a parte posteriori cognoscit quod
 sit homo: non tamen cognoscit deum si sit sortis vel pla-
 to: id est sicut: faciem autem meam videre non poterit.

a **Et ponam te in cauerna petre.** Munimē
 firmissimum significat. **In fide passiois**
 filij solidabote. **In firmissimo munimine.**
bit gloria mea / ponam te in foraminie
 a **Quoniam die ac nocte grauiata est super me ma-**
 nus tua etc. **Ps. xxxi. a. b** **Et als dextera**
petre / et protegas manu mea do b
 a **Ad celos ascendam.** **Et postquam transiero.**
 b **Et als auferam.** **Et auferam velamen a corde**
nec transeam. **Tollamque manu** +
 tuo. **In incarnatione. s. credes**
meam / et videbis posteriora mea: c
 a **Quoniam in carne.** b **In supposita cecitate.**
faciem autem meam videre non poterit. d

Qui red.

Additio

quare dominus
 noluit cum
 populo israel
 ascendere

In ca. xxxij. vbi dicit in postilla: Non enim ascendam tecum etc.
Additio. i. Non videtur conuenienter dictum ut intelligatur illud
 quod dicitur: **Non enim ascendam tecum.** i. quod non adesset eis per miracu-
 loz operationem sicut ante fuerat. **Non impossibile erat eis eijcere**
re illas gentes: nisi per potentiam diuinam miraculose operante. **vñ. j.**
Deut. vij. c. **Si dixeris in corde tuo etc.** **Et quod per quod per m cursu**
coem non erat possibile eis nisi per miracula facta per te diuina **olere**
aduersarios suos: sicut nec ab egyptijs euadere aliter poterat.
vñ aliter videtur intelligendum quod dicitur: Non ascendam tecum. **Pro quod**
sciendum quod. s. xij. a. volens deus inducere populum ad obseruantiam
 preceptorum que eis daturus erat. promissit eis: **Si custodierit pactum**
meum / eritis mihi in peculiis apud omnes gentes / et ultra erit mihi
i regnum sacerdotale: et gens sancta etc. i. quorum executio. **s. xxv. a.**
dixit: Facietur mihi sanctuarium / et habitabo inter eos: in quo
 habitatio mandauit fieri arcam et propitiatorium cum cherubin inter
 que locutus erat deus cum moyses illa dicitur mandatum erat populo:
 ut in eo. ca. declaratur: in quibus sic ordiatis manifeste ostendebat
 residetia dei inter populum israel tanquam inter populum peculiarem et gentem
 sanctam / cum tamen non fecerit taliter omni nationi: de qua residetia intelli-
 git illud **Deut. iij. b.** **Que est gens magna que habet deos appropin-**
quantes sibi: et multa filia. **Nunc autem ratione peccati commisi:** quia ir-
 ritum fecerunt pactum domini: merito debebant amittere hominum excellen-
 tia seu preminentia que eis fuerat concessa singulariter inter gen-
 tes: et hoc est quod dicitur: **Non ascendam tecum / seu in medio tui.** **put in**
hebreo. i. non ponam tabernaculum meum in quo habitatio mea repen-
dit / et rursus mea diuinitas dante et sacrificia mihi oblata accepta-
tur et homini in medio tui. et ideo sequitur: Quia populus dure cerui-
cis est: et ideo indignus ad predictam cohabitationem diuinam modo predicto:
psertim cum ex hoc posset eis imminere maximum periculum: eo quod gra-
uius peccaret si deum haberet prentem modo predicto: et hoc est quod dicitur:
Ne forte dispenda te in via. Consonat prophete huic expositioni quod se-
quitur. j. **Moyse quod tollens etc.** **Non enim legitur moysen habuisse**
se aliud mandatum a deo ut hoc fecisset / nisi ex hoc quod audiuit a
deo: Non ascendam tecum. i. cum filiis israel: vñ et populus adorabat de-
um deum descendente in columna nubis ad moysen extra castra.
Sicut deus loquebatur cum moyses facie ad faciem extra castra non in
castris / ut patet in libro: que omnia denotant quod residetia diuine prentie
in medio populi que fuerat concessa eis ante prentem post prentem subtra-
hebat ab eis: et hoc est quod dicitur: Non ascendam tecum: seu in medio
tui / modo prius exposito. vñ ex his intelligatur prohibito fabrica-
tionis tabernaculi / et omnium ad hoc pertinentium: quod ad magnum populi
cedebat detrimentum: Tunc quod ex hoc indicabatur indigni gratia
dei et prentia diuine consolatiois: put in glo. interli. Tunc quod ex ta-
li cohabitatione deus operabatur tanquam ambulans in medio castrorum
ad defen-

Additio.

ad defensionem eorum et inuasionem inimicorum: et sic eorum castra fue-
 runt sanctificata. **vñ et Dent. xxxij. c.** **Domine enim deus tuus ambu-**
lat in medio castrorum tuorum / ut eruat te et tradat tibi inimicos tu-
os etc. **put sequitur in libro. In eodem ca. xxxij. vbi dicitur in postilla:**
la: Semel ascendam in medio tui etc.
Additio. ij. **Hoc quod dicitur: Semel ascendam in medio tui: et**
delebo te: potest intelligi non solum conuincitorem sed prophetice. s. refe-
redo ista verba ad ea que postea in aduentu christi in carne in
medio eorum contigerunt. semel enim ascendit deus. s. filius dei incar-
natus in medio eorum: et propter hoc quod erat populus dure ceruicis / de-
leuit eos ita quod de cetero eorum status non remansit sub prima for-
ma: et ex hoc deus inuebat populo quod propter duriciam ceruicis eorum
non expediebat eis habere tantam adherentiam seu familiaritatem cum
deo ut in medio eorum ambularet: ne ex hoc peccata eorum aggravaretur /
tur: iuxta illud Job. xv. d. **Si ego non viderem locutus es mihi sicut**
semper peccatum non haberet etc. **In eo. ca. xxxij. vbi dicitur in postilla:**
ideo dicitur Ra. Sa. quod per ornatum hic dictum non intel. etc.
Additio. iij. **Per hoc quod dicitur: Jam nunc depono ornatum**
tuum: per quosdam hebreorum expositores non intelligitur quod deus de
novo preceperet eis ut deponerent ornatum: quia iam hoc fecerat: sed
intelligitur per modum cuiusdam approbationis. q. d. ex quo estis populus
dure ceruicis / et incurristis tantum peccatum: conueniens est ut depona-
tis ornamenta vestra in signum contritionis et penitentiae: nec oportet quod hoc
referatur ad coronas aureas que receperat in datione legis: ut dicit
Ra. Sa. hoc est enim manifeste ficticiu: cum nulla mentio de
hoc fiat in scriptura: sed plane est intelligendum sicut nostra transla-
tio dicit. s. quod nullus ex more idur est cultus suo. hoc sequitur: Et
scias quod faciam tibi. s. cum videro te humiliatum: et hoc quod dicitur: Scias:
intelligendum est. put in postilla. In eo. ca. xxxij. vbi dicitur in po-
stilla: Dixit autem moyses: hic parum ponit ratio etc.
Additio. iij. **Circa plurima de his que continentur in hoc**
capitulo ab hoc loco: Dixit autem moyses vsque in finem. Sicut
in se. ca. multe varietates inter expositores inueniuntur tam
hebreos quam latinos / quarum repetitio esset magis fastidiosa quam
utilis. unde melius videtur ut illis varietatibus premissis qua-
dam expositione que saluo meliori iudicio videtur magis consona
littere et rationi proponam: que licet in aliquibus concordat cum postilla.
i multis tamen ab ea deuiat: et sic discretus lector eligat sibi melio-
rem. In primis autem querendum videtur cur moyses petiit a deo
habere maiora seu perfectiora post peccatum vituli quam antea. non enim
legit antea petiuisse quem angelum volebat deus mittere cum po-
pulo. s. xxxij. c. quoniam ei dixit deus: Ecce ego mitto angelum meum
etc. Sicut nec legitur quesuisse quod deus ostenderet sibi vias suas /
nec gloriam suam et homini ante peccatum / sed tamen post: ut in hoc loco: quod
videbitur dig.

A videt dignū admiratione: nam put supra. xxxij. ca. dictum fu
it in postilla. Ex pueritate subdito sequit deiectione honoris
sui plati magis q̄ sui p̄fectus. Ad quod dicendū q̄ licet moy
ses credēdus sit fuisse in magna p̄fectione postq̄ vocatus est
a deo: et specialiter tempe datōis legis q̄n fuit sequester in/
ter deū et populū: vt habet Deutero. v. nihilominus tñ tenē
dū est eū postea p̄fessisse tā in vita cōtemplatiua q̄ actiua. de
p̄tēplatiua patet saltē p̄ ieiuniū in quo p̄seuerauit p. xl. dies:
vt. s. Exo. xxxij. ca. residens in cōsortio diuino semp. Agit
em̄: fuit ibi cū dño. xl. diebus et xl. noctibus: panē nō come
dit et. Per ieiuniū aut̄ mēs liberius eleuat ad sublimia p̄tē
planda. vñ fm̄ Aug. ieiuniū mentē eleuat. et ideo de dante/
le legit q̄ post ieiuniū triū hebdomadarū reuelationē accepit
a deo. Ex quo sequit q̄ in tāto ieiunio et cū tāta sepatōe a mū
danis et corpālibus et cū p̄tina adherētia ad deū mēs ip̄ius
moysi maxime eleuaret in diuina p̄tēplatiōe. In vita actiua
etiā legit maxime p̄fessisse post lapsum populū in peccatū. p̄
mo in vltione quā exercuit p̄ idolatras ex celo iusticie p̄cipi
ens suis. s. leuitis: Occidat vnusquisq̄ fr̄m et amicum suū et.
in quo maxime demonstrauit nō solū se habere iusticiā que ma
xime p̄tinet ad vitā actiua: sed etiā esurīe iusticie: de qua sal
uator Matth. v. a. Beati qui esuriūt et sitiūt iusticiam et. vñ
de in secūda secūde. q. xxxij. ar. ij. in cor. questionis: q̄ aliq̄s
nō solū virtuosā opa faciat que cōter dicunt opa iusticie: sed
q̄ faciat ea insatiabili quodāmodo desiderio: q̄d p̄t significā
ri p̄ famē et sitim iusticie. vnde et facta vltiōe dixit leuitis ostē
dens se visceralit̄ approbare p̄dictā vltiōe diuini honoris.
Cōsecrastis hodie manus v̄ras dño et. Ostēdit etiā se chari
tatē p̄mox̄ internālē habere: cū statim facta vltiōe reuersus
ad dñm ait: Exo. xxxij. ca. Aut dimitte eis hāc noxā: aut dele me
d libro quē scripsisti. Ex q̄b̄ manifeste p̄t q̄ lz p̄pls post pctm̄
cōmissum meruerit amittere ornatū suū q̄d p̄tinet ad detrimē
tum dignitatis seu p̄fectōis eoz̄ qualitercūq̄ exponat. moy
ses tñ meruit maiora et potiora q̄ prius rōnibus supra dicit:
et ideo post p̄dicta et nō ante de eo legit statim supra: Loque
bat dñs ad moysen facie ad faciē. s. manifesta v̄sione put in
glo. Sicut solet loq̄ homo ad amicum suū: q̄d nō legit de aliq̄
patriarcha seu p̄pheta: q̄d em̄ legit de iacob Gen. xxxij. g. Vi
di dñm facie ad faciē. intelligit ad l̄raz de angelo loquēte cū
iacob: vñ ibidē vbi dicit deus: habet in hebreo helyom: q̄d ē
nomē cōicabile angelis et iudicibus: h̄ aut̄ vbi dicit dñs: po
nit nomē tetragrāmaton incōicabile. q̄d etiā legit. j. Deut.
v. a. Facie ad faciē locutus est vobis dñs et. h̄ intelligit fm̄
B Aug. p̄pter rez̄ euidentiā. et quodāmodo diuine maiestatis
p̄ntiā de q̄ dubitare nō possit: nō tñ ibi dicit: Sicut loq̄ solet
homo ad amicum suū sicut h̄: sed potius p̄riū. dicit em̄: Timui
stis ignē et nō ascendistis in montem: moysi dō sic familiarit̄
deus loq̄bat q̄ q̄cūq̄ terrore impediētē sublato: p̄ceptus su
os deo exp̄meret et eius reuelatiōes manifeste haberet vt in
p̄posito satis apparet: quā tñ p̄fectionē nō legit p̄us habuiss̄
se. Presupponendū est etiā ad exp̄positiōez̄ l̄re q̄ moysi nō fu
it cōmissum ante ieiuniū et alia p̄dicta q̄ post ieiuniū sunt secu
ta vt duceret pplm̄: s̄ q̄ duceret ip̄e moyses et p̄pls p̄ ange
lum. vñ. s. xxxij. c. Ecce ego mitto angelū et. cui q̄dē angelo
moyses et p̄pls tenebat obedire. dicit em̄ ibi: Obserua eū et
audi vocē ei⁹ et. Hūc aut̄ postq̄ moyses fuit ad maiore p̄fe
ctionē subleuatus (vt dictū est) cōmissus fuit sibi q̄si singula
rit̄ ducatus ppli. vñ. s. xxxij. g. Tu aut̄ vade et duc pplm̄ istū.
eū h̄ etiā fuit dictū sibi q̄ h̄ret angelū p̄cedentē se. vñ dicit: An
gelus meus p̄cedet te: q̄dē angelus videbat mitti vt p̄cur
sor sp̄aliter ad expellēdos aduersarios. vñ. s. eo. a. Mittā
p̄cursoz̄ tuū angelū vt eūciat et. q̄ tñ nō exprimebat an iste
angelus de q̄ nō loquit̄ p̄cursoz̄ esset tñ an p̄cursoz̄ et p̄cep
tor: sic de p̄mo angelo dictū fuit in. xxxij. ca. s. dicto: idcirco rō
nabiliter petebat moyses huius dubij declaratiōez̄ dices: Di
xit aut̄ moyses et. q. d. ex q̄ p̄cipis mihi d̄ nouo educere pplm̄
istū: vellē vt indicares mihi quē missur⁹ sis mecū. s. an angelū
p̄cursoz̄ et p̄cursoz̄ cui ego debeā obedire in regimine ppli:
an angelū p̄cursoz̄em tñ et ad expellēdas gentes missum nō
tñ ad regimen ppli. et sequit: Presertim cum dixeris noui te
ex nomine et inuenisti gr̄az corā me et. in q̄bus verbis ratio
nem sue dubitatiōis fortificat. q. d. ex quo metu approbasti:
q̄d intelligit p̄ h̄ q̄d dicit: Noui te ex nomine: et s̄l̄r testaris q̄
inueni gr̄az corā te: nō immerito estimare possum q̄ nō mit
tas angelum mecum vt mihi p̄cipiat in regimine populi: s̄ q̄
a te solo et immediate p̄cedam in h̄mōi regimine. vñ in p̄mil
sis intelligit moyses implicite petiuisse q̄ regimen ppli esset
sibi a deo cōmissum sine alicuius angeli p̄sidentia. Si autem
querat q̄n di

querat q̄n dixit dñs ad moysen: Noui te ex nomine: Dicendū q̄
licet hoc nō legat̄ fuisse dictū antea moysi: tñ sufficit auctoritas
scripture ad hoc vt credat̄ sibi fuisse dictum: sicut in mult⁹ alijs
locis sacre scripture h̄ p̄tingit. Vel dicendū q̄ licet p̄dicta ver
ba sub eadē forma nō fuissent dicta moysi: equiuāter tñ seu
interpretatiue intelligunt̄ sibi fuisse dicta: et hoc cū. s. xxxij. c. le
git̄ deū dixisse moysi: Dimitte me vt irascat̄ furor meus: satis
dat̄ intelligi moysen meruisse gr̄az apud dñm. vñ Greg. sup
his verbis quasi in p̄sona dei loquēs moysi sic ait: P̄sa q̄tū
apud me valeas: et cognosce q̄ obtinere poteris quicūq̄ p̄ po
pulo exoras. hec ille. in hoc aut̄ q̄d sequit̄: Faciāq̄ te in gētem
magnā. s. in generationem sanctorū: put in glo. satis ostendit̄
moysen fuisse notū singulari modo apud deū: cū generatio san
ctorū que ab abraā descēsurā erat ab ip̄o moysi si voluisset deo
disponente descēdisset. vltorius aut̄ sequit̄ in l̄ra: Si ergo in
ueni gratiā in cōspectu tuo et. put veritas hebraica h̄z. Cir
ca q̄d attendendū est quomō ista verba p̄tinent in sententia
p̄cedentibus. Ad q̄d sciendū q̄ ad hoc q̄ h̄mōi officium. s. regi
men ppli p̄uenienter moyses exqueret: oportebat vt moyses
esset a deo competēt̄ informatus de his quibus deus regit
rationalē creaturā. et hoc p̄pter duo. Primū vt regimen ip̄i
us moysi p̄firmaret̄ q̄tum possibile esset diuino regimini q̄d
est optimū. Secundū vt cū aliqua occurreret in populo sup̄ q̄
bus oporteret vt moyses deum orasset: fuisset ip̄e instructus de
his que erant deo beneplacita vt oratio sua esset efficac̄: iuxta
illud q̄d ecclesia orat in quadā collecta dicens: Et petentibus
desiderata p̄cedas: fac nos que tibi sūt placita postulare. Ad
circo dicit̄: Si ergo inueni gratiā in cōspectu tuo. s. vt hoc regi
men mihi cōmittas mō p̄dicto: ostende mihi vias tuas vt sciaz
te: cuius sensus est: nam vniuerse vie dñi quibus mundū regit
misericordia et veritas. s. et iusticia sunt fm̄ Psal. que q̄dez vie
licet nob̄ ad plenū inuestigabiles nō sint: iuxta illud ad Rom.
ij. d. Inuestigabiles vie eius. tñ p̄cipatiue ab hoibus (p̄ser
tim p̄fectis) cognoscunt̄: vñ qui eas diuino munere cognoscit
deū dicit̄ nosse: iuxta illud Hier. ix. g. In hoc gloriē qui glo
riā scire et nosse me et. et h̄ est q̄d dicit̄: Ostēde mihi vias tu
as et. s. vt possim te imitari in h̄mōi regimine: et in hoc innuit
moyses primā rōnem sue petitiōis supra dictā: nec talis imita
tio d̄z impossibilis estimari: nā saluator dicit̄ Luc. vj. e. Estote
misericordes. et sequit̄ in l̄ra: Et inueni gr̄az an̄ oculos tuos. s.
impetratiōe eoz̄ p̄ q̄bus orabo. et in h̄ innuit sc̄daz rōnem sue
petitiōis: et q̄ ista petebat moyses p̄pter bonū ppli qui maxie
indigebat bono regimine: et q̄ oratio moysi p̄ eis cū occurre
ret necessitas haberet efficaciam impetrandi. Ideo sequit̄: Re
spice pplm̄ tuū gentē hanc. q. d. nō peto que mea sunt sed que
tua sunt: nā gēs ista p̄pls tuus est. Ad q̄d r̄ndit deus: Facies
mea p̄cedet te et requiem dabo tibi: cuius sensus est: q̄ ip̄emet
deus volebat deducere ip̄m moysen absq̄ aliquo medio sicut
petebat: vt sic daret sibi requiem. s. sufficientiā eoz̄ que deside
rabat: vnde in hoc solū videt̄ deus respondere ad primā peti
tiōe implicite ip̄ius moysi in qua volebat q̄ nullus angelus
interponeret in regimine ppli: nō aut̄ p̄ hoc fuit responsum ad
sc̄daz. s. illā in qua dixit: Ostēde mihi vias tuas et. querquidem
responso fuit h̄ p̄termissa: eo q̄ moyses nō solū desiderabat re
quie suā p̄p̄riā habendo diuinā gubernationē imediatam quo
ad se sed etiā quo ad pplm̄: sic q̄ deus ambularet cum eis p̄ co
habitationē in tabernaculo in medio ppli: put fuit ante pctm̄
p̄ deū ordinatū. s. Exo. xxx. vñ sequit̄: Dixit moyses: Si nō tu
ip̄e p̄cedas et. qualiter autē ip̄e petebat q̄ deus eos p̄cederet/
statim declarat dices: In quo em̄ scire poterimus ego et p̄pls
tuus inuenisse nos gr̄az in cōspectu tuo nisi ābulauer̄ nobiscū
et. In quo petebat vltra p̄dicta in signū diuine placationis q̄
tabernaculū federis in quo deus facie ad faciē loquebat̄ moy
si q̄d tūc erat p̄pter pctm̄ ppli elōgatū extra castra: vt. s. eo. ca.
reduceret̄ intra castra in quo sciret q̄ nō solū moyses sed etiā
p̄pls inuenisset gr̄az in cōspectu dñi: vt sic glorificaret̄ ab oibus
p̄pls: put l̄ra immediate sequens declarat: ad quod sequit̄ re
sponso dñi. s. Dixit aut̄ dñs ad moysen et. Ex quibus verbis
videt̄ deum concessisse moysi duo. Unū em̄ implicite quod etiā
implicite petierat. s. q̄ regimen populi esset p̄ deum et nō p̄ an
gelū. Sc̄dā aut̄ q̄ deus ambularet cū p̄plo p̄ cohabitationem
in tabernaculo p̄dictam: quoz̄ primū patet in executione. Tuz
q̄ nō legit̄ in toto p̄cessu mosaice vite q̄ fiat mentio de angelo
loquēte cum moysi vel ei apparente post hoc sicut antea. Tuz
q̄ d̄ iosue imediato successore ip̄i moysi legit̄ iosue. v. d. q̄ ap
paruit ei angelus in p̄sona viri cū gladio euagiatō dices: Ego
sum p̄nceps exercitus dñi nūc veni. q. d. put exponit̄ ab anti
q̄s: Ego fui ip̄editus tempe moysi maḡi tui sicut nūc venio.
Et ij cui iosue in

E cui Josue inclinatus in terra dixit: Quid dominus meus loquitur suo? Ex quo patet quod subiectio prestatur populo israelitico ad angelum inceptum a Josue non autem a tempore moysi. facit etiam ad hoc quod legitur Deuterio xxxij. b. ubi agit de deductioe populi per desertum dicit: Dominus solus dux est eorum et non fuit cum eo deus alienus etc. unde in hoc quod dicit: Dominus solus intelliguntur excludi angeli a ducatu illius populi. in hoc autem quod sequitur: Et non fuit cum eo deus alienus intelliguntur excludi demones. Executio autem scilicet concessio. scilicet de cohabitatione divina in medio populi: patet manifeste cum post predicta statim fuerit mandata executioni fabricatio tabernaculi: sic prius autem peccatum fuerat ordinatum: et ideo dominus durante hac colloquio cum moysen mandavit presecindi duas tablas ut super eis scriberentur et in primis tabulis scripta: in quo manifeste demonstravit quod volebat tabernaculum fieri: in quo archa testamenti cum predictis tabulis erat principalis: et per preces reconciliatio populi ad deum fuit in hoc concessa. Postquam autem quod predicta tam gratiosa deo concesserit populo ex meritis ipsius moysi: dicit ei reddes cam huius concessio nis. Invenisti enim gratiam coram me etc. q. d. ista non concedo intuitu populi: nec etiam per merita patrum: sed quia invenisti etc. Ideo moyses accepit quodammodo audacia ulterius petendi summum bonum quod ab homine supernaturaliter potest attingi. scilicet clara visionem divine glorie: quod idem est cum essentia divina. unde ait: Ostende mihi gloriam tuam. Circa quam petitionem quidam hebrei specialiter Ra. Mo. egypti in suo libro de directioe parte. ii. magna movet difficultate: dicens magnam incunctitiam esse quod moyses petiisset a deo illud quod est impossibile in hac vita. et enim dicit: Non videbit me homo et vivet: sed hoc dubium non videtur esse difficultatis solutio: Tu quod voluntas per hunc est impossibile. petitiones autem sunt eorum quod homo vult: Tu quod licet sit impossibile per naturam non tamen est impossibile apud deum quod est supra naturam. unde et hec visio fuit concessa moysi per Augustinum. de videndo deum: licet non in hoc loco: ut patet per litteras dicitur: Non poteris videre faciem meam. sequitur: ait. scilicet deus: Ego ostendam nomem bonum tibi. ubi in hebreo habetur. put in postilla: Ego transire faciam omne bonum meum ante te. ad cuius intellectum attendendum est quod moyses de duabus suis petitionibus petebat respondere a deo. Una scilicet in qua petiuerat scire vias domini: cum supra dixit: Ostende mihi vias tuas ut sciam te etc. Alia vero in qua petiuit videre gloriam dei. scilicet divinam essentiam: cum dixit: Ostende mihi gloriam tuam. ut dictum est. Ad quas duas petitiones deus sibi respondit ab isto loco usque ad finem cap. quod quidem rursus dividit in tres partes secundum tria distincta quod deus moysi successively respondit: primum. scilicet cum dicit: Nam ego transire faciam omne bonum etc. secundum cum dicit: Rursus ait: Non poteris etc. tertium cum dicit: Et iterum: Ecce inquit locus est apud me etc. Circa primum sciendum quod bonum divinum potest dupliciter intelligi: uno modo per ipsam bonitatem divinam que essentialiter est ipse deus: quod est summum bonum creatum. alio modo per bonum univrsi quod ad primum bonum ordinatur: sic bonum operum ordinatur ad bonum ducit per hunc in. xi. De theophis. unde per hoc quod dicit: Transire faciam etc. intelligendum est utrumque bonum predictum. non enim dicit: Transire faciam bonum meum coram te: sed omne bonum quod utrumque comprehendit. Bonum autem univrsi creatum maxime videtur consistere in bonitate divine providentie: que mundum gubernat. put ordinatur in ipsum deum ut dictum est: in qua quidem gubernatione creature rationales singulariori modo reguntur a deo quam alie. unde Apulus. i. Cor. ix. d. Numquid de bobus cura est deo: quod non est sic intelligendum ut boues totaliter subtrahantur a cura divine gubernationis que proprie competit rationali creature: que non solum gubernatur a deo per hoc quod moventur ab ipso deo in eis interiori operante: sed etiam per hoc quod a deo inducuntur ad bonum: et retrahuntur a malo per precepta et prohibiciones premissa et penas: put in. i. par. q. cii. ar. v. in responsioe ad. ii. argumet. Et iste fuit visio domini quas moyses petebat sibi a deo ostendi cum dixit: Ostende mihi vias tuas etc. scilicet ut cognosceret quod deus per misericordiam et veritatem seu iustitiam que sunt visio domini et quodammodo videntur opposita creature rationali regebat: ad quem autem finem moyses ista petebat dictum est supra. In hoc igitur quod dixit deus: Ego transire faciam omne bonum meum ante te: concessit moysi quod utrumque bonum predictum faceret transire ante moysen. scilicet in specie gloriosa: ipsum deum representate et etiam divinam gubernationem predictam. Sequitur in littera: Et vocabo in nomine domini coram te: quod verbum exponitur in postilla de vocatioe electorum in noticia divina existitium: quod non videtur convenire dictum: Tu quod non veniunt littere: Tu quod non legitur quod moyses per petiisset: nec etiam fuisset sibi ostensum: Tu quod esset contra auctoritatem ecclesie que in collecta dicit: Deus cui solus cognitus est numerus electorum. unde dictum verbum videtur esse exponendum: primum ad predicta sic: Dixit enim deus moysi statim supra: Ego transire faciam omne bonum meum ante te etc. quod intelligitur per spiritum representate: ut dictum est: et quod intelligitur operum est in visione: ut habetur Dan. x. Idcirco subdit: Et vocabo etc. ubi in hebreo ponitur verbum quod indifferenter significat vocare/ clamare seu legere: et est sensus

Dhus

Dhus

est sensus: quod ea que per illam speciem gloriosam transeuntem representant declararent ipsi moysi: per hoc quod deus coram ipso moysen vocaret seu legeret nomen suum. scilicet divinum ipsum sic exprimendo ut moyses intelligentiam haberet predictorum: quod totum fuit impletum per ut in se. ca. contineat/ ubi dicit: Quo transeunte coram eo etc. put ibi dem exponens: et quia visio domini que ostense fuerunt moysi pro maiori et notabiliore parte videtur sonare misericordiam et pietatem seu remissionem peccatorum et hominum. et cum dicit: Misericors et miserator etc. ne forte ex hoc moyses putaret quod ista respectu delinquentis intelligerentur: idcirco subdit: Miserebor cui volueris. hoc est dicere put in glo. gratuita et spontanea est omnibus dei misericordia: cum enim miseretur gratia est: cum vero indurari permittit/ iustitiam iudicium est/ quis occultum: hec in glo. Sequitur secunda pars responsionis/ cum dicit: Rursus ait: Non poteris videre faciem meam etc. cuius sensus continuatur ad predicta sic: Quia deus statim dixerat supra moysi: Ego transire faciam etc. quod intelligitur etiam de bono increato/ ut dictum est: ne ex hoc forte moyses putaret sibi concessum esse videre ipsam dei faciem seu essentiam. put petiuerat: idcirco exprimitur quod in hoc non concedebatur sibi talis visio: quia non pertinet existentibus in hac vita: unde Gregorius in Roman. mel. dicit: Non enim hoc mortaliter vivit/ videri per quoddam imagines deo potest: sed ipsam nature sue speciem non potest videri. Sequitur tertia pars responsionis/ ubi dicit: Ecce inquit locus est apud me etc. in quo deus declarat moysi illud quod de suis petitionibus affectu rursus esset. et primo assignando sibi locum/ cum dicit: Ecce inquit locus est apud me etc. exponat. put in postilla. scilicet ostendendo sibi modum quo predicta essent sibi ostendenda/ et hoc cum dicit: Cuius transit gloria mea. usque ibi: Faciem autem meam videre non poteris etc. Ad cuius intellectum sciendum quod per litteras in. i. par. q. i. arti. ix. in cor. q. Et est communis opinio sanctorum doctorum in sacra scriptura tradunt nobis spiritualia sub metaphoris corporalium. unde in hoc loco metaphorice sunt intelligenda duo. Unum est cum dicit: Protergam te dextera mea etc. quod intelligitur ad similitudinem hominis quod non potest videre aliam transeuntem coram se propter hoc quod protegit per manus eius ne ipsum videat: et post transitum alio auserte manum suam videt posteriora: illius transeuntis: non autem faciem eius qui iam transit/ fuerat ab ipsius oculis. Aliud metaphorice est quod per faciem dei in hoc loco sicut in multis aliis intelligitur metaphorice divina essentia. per posteriora vero intelliguntur in hoc loco effectus divine providentie in creaturis: quia effectus est posterior: sua causa. unde in hac tertia parte deus concessit moysi quod transeunte gloria sua ante eum. scilicet per speciem gloriosam ipsum bonum increatum/ et bonum creatum ab ipso procedens representantem/ put in prima parte responsionis dixerat: Ego transire faciam etc. quod tunc videret posteriora eius. scilicet effectus divine gubernationis/ que sunt proprie visio domini/ que moyses primo scire petiuit: sed cum hoc tamen faciem domini non videret ratione tertia in secunda particula responsionis. Sed circa hoc notandum quod non solum fuit concessum moysi scire vias domini que sunt eius posteriora: sed etiam qualiter ista emanant a sua causa que est facies dei seu divina essentia: licet ipsa essentia divina a moysen non videretur/ quod intelligitur in hac metaphora: nam tam facies quam posteriora coram moysi transit/ fuerunt modo predicta: sed noticia posteriorum habuit perfectam/ put dicit: Et videbis posteriora mea. Ille enim qui posteriora alicui videt scit illa esse posteriora illi/ licet faciem eius non videat. Qualiter autem ista intelligantur declarata fuisse moysi in se. ca. ubi iste per missiones fuerunt implete/ amplius sunt declarata in illo loco. scilicet ubi

Replica correctorii contra Burgen. delirantem. In ca. xxxij. ubi postillator exponit illud: Non ascendam tecum. quod videlicet intelligatur de miraculorum operatione: Burgen. dicit illud inconuenienter dictum: quod post eiectionem gentium miraculose deo operatur. unde dicit quod debeat exponi de cohabitatione dei in medio populi in tabernaculo et appitatorio: sed tunc argumentum Burgen. valet contra se sicut contra postillatorem: quia post per omnem modum cohabitabat/ responsa dabat/ et sacrificia acceptabat etc. quemadmodum Burgen. enumerat. Rursus igitur ad argumentum per concordiam utriusque per hoc dictum: Non ascendam tecum: conditione subintel legit. scilicet nisi penitueris: put etiam Burgen. dicit: sed quod populus penituit de peccato vituli/ et hodie iudei per peccatum detestantur: idcirco ascendit cum eis: et per miraculorum operationem que ad expositionem postillatoris: et per cohabitationem que ad expositionem Burgen. In hoc in eo ca. Burgen. facit longam digressionem/ in qua tangit aliqua que apud multos probabilia non sunt: transeo tamen ea nisi ubi notat postillatorem primum ut postillator servet ordinem ecclesiastice hierarchie ad angelicam hierarchiam exponit hoc ca. quod ducatus populi fuerit commissus moysi sub directioe angelica potissime principis synagoge. Burgen. autem vult quod moyses petierit a domino populum ducatum immediate sine alicuius angeli prelatio: et quod deo concesserit et immediatum

A immediatū regimē ppli absoluēdo michaelē a pncipatu vsqz ad tpa iofue: q̄ facta sūt pp̄t moysi pfectionē quā habuit post p̄ctm̄ vitulū: put late declarare nitit̄ Burg. in ip̄a digressiōe: s̄ salua pace gr̄ ad ip̄edētū deliramēta Burg. istud dictū nul- lū h̄z fundamētū ex auctētica scriptura: nā q̄ michael pnceps synagoge fuerit absolut⁹ a suo pncipatu ⁊ impeditus vsqz ad tpa iofue: aut h̄ fuit ex culpa pncipis/aut subiectoz/aut pfecti one moysi. prima duo dici nō p̄nt: qz pnceps ille in b̄itudine p̄firmatus peccare nō potest: ⁊ culpa subiecti ppli fuit punita ⁊ p̄ p̄nāz remissa: vt dicit Burgē. in additiōe vlti. circa illud ca. Si igit̄ def̄ tertiū q̄ tāte pfectionis fuerit moyses q̄ nullus fuerit ei custos ⁊ copator/ vt videt̄ sentire Burgē. h̄ videt̄ fantastiū ⁊ modicū fauere fidei christiane: nā nemo sane mē tis dicere audebat christū nō p̄cellere moysen i natura ⁊ gr̄a: ⁊ tū de christo hoīe scriptū ē: Ps. xc. c. Angel̄ suis de⁹ māda uit de te vt custodiāt ⁊c. Usus ē em̄ christus misterio āgeloz in mult⁹ nō q̄ idigeret s̄ pp̄t hierarchicā institutionē: quā de clarat sc̄tus Diony. ca. ix. āgelice hierarchie dicēs: Eādē di- uini lumis distributio a deo indita ē oibus hierarchijs ange- licis ⁊ h̄uanis ordinatissime supueniēs ad cōdicandū oibus p- sonis hierarchicis. Burgē. igit̄ p̄ h̄c fantasiā excludit solum moysen ab eccl̄astica hierarchia: nec q̄s fidel̄ audebit dicere eccl̄iaz san ctā minus gr̄a p̄dita q̄ synagogā cū suo moyse: tū eccl̄iaz totā ⁊ singulas eius ptes fm̄ actus hierarchicos an- gelico misterio dirigi/ purgari/ illuminari/ ⁊ p̄fici credimus: vt sc̄ta sancti Dionysij tradit auctoritas vbi. s̄. ponit̄ etiam a sanct⁹ sc̄tus michael fore pnceps eccl̄ie trāsatus a pncipatu synagoge: id eoqz s̄ noīe eius oēs angelos eccl̄ia venerat̄. nec puto fauere fidei n̄re dicē moysen ductorē synagoge po- tiorē q̄ petrū pastorē eccl̄ie. Quot aut̄ ⁊ q̄bus mōis petr⁹ in regimē eccl̄ie sit directus adiutus ⁊ custodit⁹ ab angel̄ nō ni- si act⁹ aploz ignorās ignorat. Error igit̄ videt̄ q̄ h̄ imaginat̄ Burgē. nec motiua eius ad id valēt: extorta ē em̄ expositio il- lius Iofue. v. q̄ dicit̄ angelū tpe moysi ipeditū fuisse: qz trāsit⁹ colūne ignis ⁊ nubis fuit misterio angelico. Si em̄ datio le- gis fuit facta p̄ angelos i manu mediatoris vt dicit̄ ad Gal. iij. mltō rōnabili⁹ motio colūne ⁊ cetera oia q̄ noīe dñi facta sūt p̄ misteriū āgeloz facta itelligunt̄: dñō tū imutabili⁹ p̄nte ⁊ p̄sidēte. hec ē sn̄ia b̄ti Greg⁹. vt ptz. s̄. correctorio primo. iij. ca. nec allegatū Burgē. ex Deut. pbat qd̄ intēdit/ cū em̄ dicit̄: Dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit: dicitio exclusiua nō excludit essentialit̄ or- dinata ordie hierarchico: in q̄ ordine āgelū icludunt̄: vt ptz p̄ b̄tū Dionysij vbi. s̄. ⁊ ideo nō sequit̄ tū hō currit: igit̄ aīal nō currit: pp̄t ordie essentialē int̄ hoīez ⁊ aīal. Tal̄ aut̄ ordo est int̄ hierarchiā supcelestē ⁊ terrenā ex institutionē nō ex rez- formali rōne: qz fm̄ act⁹ hierarchicos se debito ordie p̄suppo- nūt. vñ dicit̄. rj. Detaph. Entia nolūt male disponi. fm̄ quam optimā dispositiōez influr⁹ a p̄mo p̄ media p̄cedūt in inferiora. qd̄ aut̄ excludit cū dicit̄: Dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit. p̄tinuo s̄ infert̄: ⁊ nō erat cū eo de⁹ alien⁹. sol⁹ em̄ de⁹ ductor: ppli ex̄ns angelicā seruitutē sibi ordie eēntiali s̄ ordinatā neqz excludit: s̄ pot⁹ includit fm̄ doctrinā b̄ti Diony. vbi. s̄. Et si q̄s obiecerit di- cēs: Deus ad oīa sufficit sp̄alit̄ in genere cause efficientis: vt ptz p̄ Proculū d̄ causis: igit̄ misteria angeloz in h̄ ducatu nō erāt necessaria. R̄ndeo: hec obiectio valet d̄ misterio hoīum sic ⁊ angeloz: igit̄ nec moysi ducatus fuit necessarius: inq̄ al- legatū Burgē.

Nico. de lyra

Diuisio

A Deiceps **Ca. XXXIII**
 hic p̄nt ponit̄ r̄n̄sio de repatio- ne legis. vbi p̄mo ponit̄ ad h̄ p̄- ma dispositio. sc̄do legi repetitio/ ibi: Ob- serua. ⁊ t̄tio ei⁹ p̄sc̄ptio/ ibi: Dixit dñs ad moysen. q̄rto legi iterate p̄mulgatio/ ibi: Cūqz descēderet. Circa p̄mū p̄mittit̄ dis- positio malis. sc̄do sp̄ual/ ibi: Cūqz descē- disse. dispositio at̄ material fuit dolatio ta- bulaz de qua daf̄ dñi mandatum/ cū dicit̄: b̄ Precide ait tibi duas tab. ⁊c. i. siles alijs p̄us fract⁹ i materia ⁊ q̄titate. de q̄ aut̄ lapide fuerit nō h̄r ex textu. Dic̄ aut̄ Ra. Sa. q̄ fuerit d̄ lapide saphiri: ⁊ q̄ dñs ostēdit moysi massam tal lapidis formatā d̄ nouo p̄tute diuina d̄ q̄ moyses dolauit duas tabulas: ⁊ dolature supflue fuerūt sue: ⁊ ide dital⁹ fuit valde. ⁊ idō di- ctū ē: Precide ait tibi ⁊c. In heb. h̄r: Do- la tibi. i. ad vtilitatē tuā. s̄ istud videt̄ si- ctiū: qz

Ca. XXXIII
A Deiceps p̄- cide tibi ait du- as tabulas lapi- deas/ instar priorum: ⁊ scri- bam super eas verba que habuerūt tabule quas fre- gisti. Esto paratus mane/ vt ascendas statim in mōn- tem sinai: Stabisqz me- b̄. xv. a. a Am̄nētiam contem- plationis. cū super v̄rticem montis.

legatū Burgē. Deutero. Dñs solus dux eius fuit: qua rōne em̄ dicitio exclusiua excludit misteriū angeli: eadē rōne ⁊ hoīs. Ad assumptū igit̄ auctoris d̄ causis dico: q̄ de⁹ solus sufficit ad oīa sine medio sufficiētia hierarchica: s̄ nō hierarchica ⁊ tū va- let dicere de⁹ imediate sufficit ad oīa potētia absoluta s̄ nō or- dinata. D̄ dicit̄ em̄ hierarchicū de⁹ a p̄ncipio p̄ditōis natura instituit vt vult b̄tū Diony. vbi. s̄. ⁊ sic eas p̄didit vt eos or- dine sacro suos motus h̄re sinat fm̄ b̄tū Aug⁹. Subernat em̄ de⁹ eccl̄asticā hierarchiā p̄ mediū hierarchie celestis: ⁊ inferiora p̄ media: ⁊ media p̄ supiora de⁹ regi instituit sua volūtate. cui⁹ causa q̄rēda nō ē: ⁊ si q̄nqz h̄mōi ordinem potētia sua absoluta suspēdit ⁊ imediate aliq̄ facit. hui⁹ ē magna causa quā tpe moy- si Burg. fingēdo rōnabili⁹ nō assignat nisi moysi pfectionē: cu- ius tū pfectio tāta esse nō potuit q̄ta pncipis gl̄iosissimi micha- elis: cui⁹ pncipatū dicit tpe moysi impeditū/ p̄ sequēs ei⁹ me- ritū: qz misterio eccl̄astice hierarchie angeli merent̄ vsqz in fi- nē mūdi aliq̄d p̄mū ordinem potētia sua absoluta: vt habet̄. ij. sm̄az. Et in ea- dem digressiōe Burgē. notat postillatorē exponētē hoc ver- bū dñi ad moysen: Vocabo nomē dñi corā te. d̄ vocatiōe ele- ctoz in noticia diuina existentiū/ quā expositiōez dicit Burgē. incōuenientē ex tribus: qz vt dicit nō p̄sonat h̄re: ⁊ quia nō le- git̄ moysen id petiuisse: etiā quia nō fuisset ei ostensum p̄ aucto- ritatē eccl̄ie dicētis in collecta: ⁊c. cui soli cognitus ē nūerus electoz ⁊c. s̄ certe iste obiectioez Burgē. nihil videt̄ valere: nō p̄ma: qz expositio postillatoris ad intēditōez etiā alioz h̄re b̄tū p̄sonat: qd̄ sic ptz: nā cū moyses petisset signū miseratiōis diuī ne dicēs: In q̄ poterimus sc̄ire gr̄am apud te inuenisse ⁊c. ⁊ cū iā fiducialiter s̄ iungeret: Ostēde mihi gl̄iaz tuā. que nō solum p̄sistit in visiōe verbi: s̄ etiā reducētū in s̄bo: ideo intelligitur moyses petisse cognitiōez vocatiōis electoz in noticia diuina existentiū. Ad quā petitiōez sic intellectā r̄ndit de⁹ q̄ ad visiōē dei: Ostēdā tibi oē bonū. q̄ autē ad relucētia in t̄o subdit: Et vocabo vel legā fm̄ hebraicā p̄tate corā te. s̄. exarātū in nomē dñi: vt supple videre ⁊ cognoscere possis signū miseratiōis qd̄ petis nō esse ex p̄cedētibus meritis: sed a sola mea voluntate. Ideo sequit̄: Cui volo miserebor ⁊c. Nec igit̄ expositio postil- latoris optime cōsonat littere cōtra primam obiectiōem Bur- gen. ⁊ ip̄e Burgē. videt̄ cum ista expositiōe quam improbat postea coincidere cum dicit q̄ sensus illoz verboz: ⁊ legam co- ram te in noīe dñi: ē q̄ moysi p̄mitteret deus dare intelligētia eoz que in gl̄iosa specie transeunte r̄p̄sentabant. illa aut̄ relu- cētia sunt in essentia diuina q̄ ip̄am r̄p̄sentāt: vnde ptz moysen hec petisse cōtra secundā obiectiōez Burgē. Tertia etiā obie- ctio Burgē. nihil valet: quia q̄s possibilis ē petitiō vt ostēdat̄ visiō dei: tam possibilis ē petitiō visiōis relucētiaz in eo. ⁊ q̄s possibilis ē collatio primi: tā possibilis ē ⁊ secundi. Apud Bur- gen. aut̄ ⁊ alios possibilis est collatio primi: igit̄ ⁊ secundi: sed ⁊ illud qd̄ adducit d̄ collecta eccl̄ie nō v̄get: quia etsi ostēdat̄ tur alicui relucētia in deo nō oportet q̄ ostendant̄ omnia: nec numerus omniū: ideo stat aliquem videre electiōez diuinā esse ex gratia ⁊ videre aliquam certam gentē: puta israeliticam ex huiusmōi electiōe inuenisse gratiam/ qui tamen nō videret nu- merum electoz omnium qd̄ solius dei est iuxta collectā allega- tam: ⁊ videt̄ illa tertia obiectio tendere ad vnum errorem Pa- risius damnatū: videlicet q̄ omnis verbum videns ⁊ relucen- tia in verbo/ videt omnia que verbum: error est.

Nico. de lyra

cticiū: qz tū vel plus fuisset ditatus de frag- mētis tabulaz p̄us fractaz. Itē qz Joseph⁹ nō dicit̄ de q̄ lapide fuerūt: q̄ tū lōge fuit an- Ra. Sa. id videt̄ melius dicēdū q̄ de h̄ nō habet̄ certitudo. c̄ Et scribā ⁊c. In pri- mis em̄ tabul⁹ moyses nihil fecit. in sc̄dis dō ip̄e disposuit materiā dolādovt visū ē: qz sic alias fregerat instū fuit q̄ istas dolaret: sed dñs sc̄psit ibi decē s̄ba. d̄ Esto paratus māe. qz tal̄ hora ē p̄ueniētior ad loq̄ndū cū deo. Nullus Moralit̄. a Ac deinceps p̄cide ⁊c. Per p̄mas tabulas q̄ fracte iuert̄ significa- tū fuit vet̄ testm̄ qd̄ p̄ nouū euacuatū ē mō q̄ seq̄t̄. Nā a tpe p̄b̄licatōis euāgelij cerimo- nialia sūt mortifera. iudicialia dō nō obligāt nisi de nouo fuerint instituta. moralia vero remanent inq̄tum continent dictamen iu- ris naturalis. ⁊ hoc notat̄ cū s̄ dicit̄: c̄ Et scribam super eas ver. ⁊c. Sequitur: s̄ ij * Nullus ascē

Deu. 10. a

Qui reddis iniqui. pa. rē. Greg. cū scriptū sit: Quid ē q̄ inf vos parabolā vertitis in puerbiuz Die. 31. c istud in terra isrl/ dicētes: Patres Patres co comederūt uā acerbā/ r dētes filio mederunt rū obstupuerūt / viuo ego dic dñs. uā acerbā Si erit vltra vobis parabola hec i Ecceh. 18. c puerbiū in isrl: vt aia patr/ tui/ itaz aia filij mea ē: aia q̄ peccauerit ipa moriet. Quid est qd̄ dicit: Qui red/ dis ini. p. f. ac nepo. pctm originale a patrib' trahim': r nisi p grā bap/ ptismi saluamur/ etiā parentū culpā portam': qz vnū adhuc cū ill sum'. Reddit iniquitatē patrū in filijs/ dū p culpa parēt: ex originali pctō aia polluit. plis. Et rursū nō reddit ini quitatē patrū in filijs: qz cū ab ori/ ginali cōpa p baptisimū liberamur: nō iā parentūz culpas/ s; q̄s ipsi cō/ mittim' habem'. Aliter q̄ prauī parēt: iniquitatē imitat/ etiā ex ei' de licto stringit. Qui aut nō imitat/ delicto illi' nō grauat. Tū fit vt ini quus fili' iniq̄ patr' nō solū sua que addit/ s; etiā pctā patr' p soluat: cum iratū deū nō ignorās maliciā suam adiūgere nō formidat. Et iustū ē vt q̄ districto iudice vias p̄ris iniq̄ nō timer imitari/ cogat etiā culpas eius p̄soluere. Tū aia patr' mea ē/ aia fi lii mea est: aia q̄ peccauerit ipsa moriet: qz nōnunq̄ filij etiā ex patris pctō perimūt. Deleto aut originali pctō/ ex parentū neq̄tia in aia nō te nenit. Quid est enim q̄ paruuli filij plerūq; a demonib' arripiunt/ nisi q̄ caro filij ex patr' pena mulctatur. In semetipso enī pcutit pat' iniqu' r cōtemnit: pcutit ergo in filijs/ vt acrius vraf: r dolor patr' p carnē fi lioz redit: vt filioz pctā mēs p̄ris i/ iqua puniat. Cū dō nō paruuli sed iā puectiores filij/ r parentūz culpa ferunt/ illoz etiā penas lūit quoz facta secuti sunt. vñ recte dicit: vsq; ad tertiā r quartā pgeniē (eā quā imi/ tenē filij) parentū vitā possūt vide/ re/ vsq; ad eos vltio extēdit/ q̄ vide/ runt qd̄ male sequerēt. b Do/ min' zelotes. Aug. Dñs de' enī zelās/ ei' nomē de' zelator est. i. no/ mē ipm qd̄ dñs de' dicit zelās est: qz de' zela

Nico. de lyra * deo. a Null' ascēdat te. Quia aliq̄ nō sūt digni accedere ad Deu. 7. a me. b Nec videat q̄spiā p to tū mō rē. Ob reuerentiā deitatis ibi descēdētis in signo visibili. c Excidit g rē. Erequez māda/ tū dñi p̄mpte. d Lūq; descen. Hic ponit dispositio spūalis q̄ fuit orō moysi/ cū dicitur: e Stetit moy. cuz eo inuo. no. dñi. quo trāseunte. f. in nube glōsa cū rep̄ sētante. f. Ait dñator. Hic ex/ p̄mitit forma orōis/ cū dicit: Dñator. s; in ppli gubernatiōe. g Dñe. In legis datione. h Deus. In cult' veri institutiōe. i Miseri/ cors. Miseriūs hoim cōpatiēdo. k Et clemēs. Offensas remit/ tendo. l Paties. Emēdationez peccatū expectādo. m Et mul/ te miseratio. Effect' tue pietatis ipendēdo. n Ac verax. i. iust': qz miscdia

Nullus ascēdat tecū / nec videat quispiā p totū mōtē: boues quoq; simplices imperij. b Terrenis curis impli/ cati. I Pascuā sancte scripture: et cōtemplati onis virorem. r oues n̄ pascāt ecōtra. Excidit g duas tablas lapideas q̄les antea a Ab hūana obscuritate trāsit in mōtē spūa lis intelligentie. fuerāt: r d nocte p̄surgēs/ ascēdit i mōtē sinai/ sic ei p̄cepit dñs/ por/ a nō pōt mēs hūana deū p̄replari nisi p̄de/ scēdat ei. tās secū tablas. Cūq; descēdisset dñs p nubē/ stetit moyses cū eo i/ uocās nomē dñi. Quo trāseūte co rā eo/ ait: Bñator dñe de' / miseri cors r clemēs/ paties r mltē misa/ tiōis/ ac verax: q̄ custodis nubicoz diā i milia/ q̄ auferi iniquitatē r scele ra atq; pctā: nullusq; apd te p se i/ a originalē. I quālibet nocēs ē. Qui reddis iniquitatē pa s nō baptisat'. a Imitatib'. b vsq; ad trū filijs ac nepotib' i tertiā r quartā eos vltio extēdit: q̄ viderūt qd̄ male sequerēt a Se terrā r cinerē esse intelligens. pgeniē. Festinusq; moyses icur/ uat' ē pn' i terrā/ r adorās ait: Si iuēi grāz i p̄spectū tuo dñe/ obsecro vt gradiar/ nobiscū: ppl's enī dure y a p̄ntēdo r ignoscēdo. b In primum. ceruicē ē/ r vt auferas iniquitates no a In nosipos. b tāq; hereditatē tuā. stras atq; pctā/ nosq; possideās. a Rndit dñs: Ego inibo pactū vidē b I B nūq; ē iudicis datū ad lras de die g iudi/ cū accipiēdū ē: i q̄ factur' ē de' q̄ nūq; visa fuerit tib' cūct/ signā faciā q̄ nūq; sūt vi c sa sup terrā/ nec i vllis gētib' / vt cer nat ppl's iste in cui' es medio/ op' dñi terribile qd̄ factur' sū. Obsua d cūcta q̄ hodie mādaui tibi. Ego e a P has gētes septē vitia designant: cū qui ipe eijciā añ faciē tuā āmmozreū / bus societatem iungere p̄hibemur. chananeū r etheū/ phereceū qz r e ueū r iebuceū/ Caue ne vñq; cū ha f bitatorib' frē illi' iūgas amicitias/ a Ne quis incipiat colere. q̄ tibi sunt i ruina: s; r āras eoz de/ s a vt nulla monimēta idolatrie remaneāt. strue: p̄fringē statuas/ lucosq; suc/ b cide. Noli adorare deū alienum. b Dñs zelotes nomē ei': de' ē emu i lator. Ne i eas pactū cū hoib' illa rū regionū: ne cū fornicati fuerint cū dijs suis: r adorauerit simula/ cra eoz: vocet te q̄spiā r comedas k de imolat': Nec vxorē de filiab' i eoz accipies filijs tuis: ne postq; m ipe fuerint fornicate/ fornicari fa/ n ciant et filios tuos in deos suos.

qz miscdia sine iusticia est pusillanimi/ tas: r iusticia sine miscdia ē crudelitas. r ideo in oib' opatiōib' diuinis sp̄ sil relucēt veritas/ miscdia r iusticia. p̄m il lud ps. xliij. c. Uniuerse vie dñi mi/ sericordia r vltas. Al' aliē: Ac verax. iustis p̄mia reddēdo. ideo subditur: o Qui cu. mi. rē. Reddēdo bona/ nō solū opantib': s; etiā descēdētib' ex eis absq; numero. p Qui auferz iniq. i. pctā cōmissa in primū remittis vere p̄cētib'. q Et scelera. i. pec cata p̄tra deū facta. r Atq; pecca. Que facit hō in seipm. Nullusq; apud te p se innocens est: qz homines cōtra hūt pctm originale r cū h actuale/ saltē veniale si pueniāt ad etatē adultam. s Qui red. iniqui. rē. Hoc expo/ sitū ē. s. xx. ca. r Festinusq; moy/ ses icur. ē. Exhibēs reuerentiā deo. v Et adorās. Actū interiori corde r etiā ore. iō subdit: r Ait: si inuēi grām rē. Acet enī dñs iā moysi p̄ces sisset q̄ ipe etiā ductor eoz in itinere: ti/ mebat tñ ne supueniret impedimētū p pter pctm ppli quē sciebat esse pnū ad malū. ideo orabat vt istud ipedimētū nō supueniret. vñ subdit: y Popu lus enī dure ceruicis est. Et ideo qz tu es misericors indigem' p̄fētia tua. z Et aufe. iniq. n̄as. Præterita remittēdo. a Mosq; possideas. A futuris p̄seruādo. b Rndit do/ min' ego inibo pactū pac. i. sedus amicitie vobiscū. c Signa faciā rē. Si cut postea fecit quādo terra dathan r a biron deglutit: r i siccatiōe iordanis/ r in subuersiōe ciuitatis hiericho sonā tibus tubis. d Obserua cuncta. Hic consequēter ponit legis repetitio breuis/ tamē r p modū epilogi/ cū dicitur: Obserua cuncta que ego ho. man. tibi. repetendo q̄ supra p̄cepit a. xxxij. ca. licet nō omnia sint hic scripta iterū. e Egoipse eijciam rē. Nō nomi/ nat hic gergeceū: quia ille pplus recess/ sit de terra eis p̄missa ante aduentūz filiozū israel. f Caue ne vñq; cuz habitatoribus rē. Quia ex diuina sententia debebant interfici/ et ne indu cerent populum israel ad idolatriam si contraherent cū eis amicitia. g Sz aras eozum destrue: cōfringe sta tuas. Et non remaneat memoria ido latrie. h Lucosq; succide. Circa templa enim idolorū erāt luci/ vbi exer/ cebant carnalē lasciuia. i Dñs ze/ lotes nomen eius. Hoc est expoli/ tum. s. xx. ca. k Vocet te quispi/ am/ et come. de im. rē. In venerati one idoli/ et sic trahat te ad idolatriam. l Nec vxorē de filiab' eo. acci/ pies si. tuis. cui' cā b̄dit: m Ne postq; ipe fuerint for. Per idolatri am/ q̄ ē fornicatio spiritual. n For/ nicari fa. Id est ad idolatrā p̄rahāt. * Deos alie * a Null' ascē. te. rē. Quia sol' chris' p moysen significat' seu figura/ tus accepit nouū testamētū a patre r a lijs publicauit. qd̄ aut subdit' postea: q moyses velata facie loq̄bat' ad pplm: fuit ad significādū q̄ ea q̄ tradūt expli cite in nouo testamēto fuerūt sub vela/ mēto figurata in veteri testamēto: r q tpe noui testamēti velamen remaneret supra corda iudeoz p maiori pte. quod aut subditur de moyses: * Ad inger

3. Re. 11. a

Doraliz

Deus zelator est: qd no humane pturbatio / nis vicio facit deus / semp z omnino incon / mutabilis et traquillus: sed hoc verbo indi / cat no impune plebe sua p alienos deos for / nicaturam. Dicitu est enim hoc verbu tropi / ce a celo maritali / qui castitate custodit vro / ris: z pdit omne q fornicat a se. a Pri / mogenitum asini. zc. f. s. d. Per aliuuz / immudicia / per oue innocetia delignat. Ali / ni ergo primogenita oue mutare est imude / vite pmo dia ad inocetia simplicitate couer / tere / vt postq illa pctoz egit: q vt immunda / dñs respuit: ea iam agendo pferat q dei sa / crificio munda iponat. b Die septimo.

Distozi. Aug. Lu de sabbato pcepit / qd est qd adiu / rit de fatide z messe: Quid ei dicere tpe sa / tionis z messis: an forte ita obseruanda req / em sabbati pcepit: vt nec illa tpa habeat ex / cusatione q agricolis valde sunt necessaria / ppter victu et vita. Sustu est etiã tpe fatidis / et messis / quando multu vrget operatio / vt requiescat in sabbato: z sic post hec tempo / ra que opus plurimu flagitat significatus e / omni tempore sabbati debere cessari.

Nullus insidiabit zc. Aug. Qd di / xit: no concupiscet qsq de terra sua zc. Hoc / vult intelligi / vt securus qsq ascendet: nec / de terra sua sollicit' esset deo / pmittente cu / stodia q nemo inde aliquid concupisceret. p / pter illu qui ascendet: nec sua inde timeret ab / sentia / z hic satis ostedit quid supra dixerit.

Non apparebis in conspectu dei tui inanis: / quia in illo loco dicit: vbi tabernaculu vl te / plum deus fuerat habitur. Non im / molabis super fermenro sanguine ho / stie tue. Aug. Quid est ait: non occides: / sup fermentu sanguine immolatorum meo / rum: an illa hoc loco dicit immolata sua q p / pascha occidunt: z pcepit ne tuc sit in domo / fermentum / quando sunt dies ayozorum.

Non coques zc. Aug. Ecce iterum / que admodu itelligi possit ignoro. Magna / tñ est de christo pphetia / etiaz si fieri ad lit / terã possit / qtomagis si no potest. In pmo / nibus eni dei no sunt ad pprietate operum / omnia reuocada: sicut nec illud de petra et / cauerna eius z manus suppositione: sz pla / ne de fide narrationis hoc exigendu est: vt / que dicit facta esse vere facta sunt: z que di / cit dicta esse / vere dicta sit. qd erigit etiam / a narratozib euagelij / cu christu narrent q / dam dixisse: que in parabolis dicit: tamen h / eum dixisse no parabola sed historica nar / ratio est. f. Quadraginta dies et q.

Seiunã. pl / dieru. cose / cratum / Alst mee / f. Idorus. Moyses quadraginta dieb' ie / iunauit / z helias z ipe dñs. pcepit ei nobis / ex lege / ex pphet' et euagelio qd testimoniũ / ex his habet. Unde in monte inter vtrãq p / sonam medius saluator effulsi: vt ab omni / bus mundi illecebris auuditatē nostrã tan / q̄ ieiunio tēperatē refrenem' q̄ diu pfectio / decalogi per quattuoz eiusdē mudi partes: / id est toto orbi predicat: vt decē quater du / cta quadragenariũ numerũ signet. g. Et / scripsit in tabulis zc. Aug. De moysi / dictu est qd ipse scripsit / cui et de paulo an / te dixit: Scribe tibi verba hec: Cum do pri / mum legez accepit / cuius tabulas abiecit et / fregit: nec ipse excidisse dictus est: nec ei di / ctu est vt scriberet: nec eas scripsisse narra / scit modo dicitur. Scripsit in tabulis ver / ba testamenti zc. sed tunc dictu est: et dedit / moysi statim vt cessauit loqui ad eum in mō / te sinai duas tabulas testimoniũ: tabulas la / pideas scriptas digito dei / z paulo post / uersus inquit moyses / descendit de monte: / z due tabule lapidee / et tabule op' dei erãt: / z scriptura dei scripta in tabul. Magna q / stio oriz

Questio / stio oriz

Ta parte totum. T pascha. / Deos coflatiles n̄ facies tibi. So / lenitate ayozoz custodies. Septē / dieb' vesceri ayozoz sicut pcepi ti / bi i tpe messis nouoz. Adese ei vni / tps egressus es d egypto. De qd / apit vuluã gener' masculinū / meuz / erit. Be cucti animatib' / tā d bōb' / q̄ d ouib' / meū erit / Prigēitū asi / mundicie. / ni redimes oue. Sin aut' nec precū / p eo deder' / occidet. Prigēituz / filioz tuoz redimes: nec apparebis / in cōspectū meo vacu'. Sex dieb' / opaber' / i die septio cessab arare z / animum. Pentecosten. / metere. Solēnitatē hebdomadarū / facies tibi in primitijs fruguz mes / sis tue tri ticez: z solēnitatē qñ rede / unte anni tpe cūcta cōdunt. Trib' / in spctū dñi dei tui ter i anno: No / imolabis sup fermenro sanguine ho / stie tue: neq̄ residet mae d victi / tps opandi: sz mercedē recipiēdi. a Vt pa / sche. b Principia omniũ bonoz ascribēdo / ma solēnitatē phāse. Primitias / non tibi. ecclesia. / frugū terre tue offeres i domo dñi / dei tui. No coques hedū i lacte ma / tris sue. Dixitq̄ dñs ad moysen: / scribē tibi vba hec / q̄b' z tecū z cū / isrl' pepigi sed'. f. fuit q̄ ibi cū dño / moyses q̄draginta dies z q̄dragin / ta noctes: Panē nō comedit / z a / s quā non bibit: et scripsit in tabulis

Deos coflatiles n̄ facies tibi. So / lenitate ayozoz custodies. Septē / dieb' vesceri ayozoz sicut pcepi ti / bi i tpe messis nouoz. Adese ei vni / tps egressus es d egypto. De qd / apit vuluã gener' masculinū / meuz / erit. Be cucti animatib' / tā d bōb' / q̄ d ouib' / meū erit / Prigēitū asi / mundicie. / ni redimes oue. Sin aut' nec precū / p eo deder' / occidet. Prigēituz / filioz tuoz redimes: nec apparebis / in cōspectū meo vacu'. Sex dieb' / opaber' / i die septio cessab arare z / animum. Pentecosten. / metere. Solēnitatē hebdomadarū / facies tibi in primitijs fruguz mes / sis tue tri ticez: z solēnitatē qñ rede / unte anni tpe cūcta cōdunt. Trib' / in spctū dñi dei tui ter i anno: No / imolabis sup fermenro sanguine ho / stie tue: neq̄ residet mae d victi / tps opandi: sz mercedē recipiēdi. a Vt pa / sche. b Principia omniũ bonoz ascribēdo / ma solēnitatē phāse. Primitias / non tibi. ecclesia. / frugū terre tue offeres i domo dñi / dei tui. No coques hedū i lacte ma / tris sue. Dixitq̄ dñs ad moysen: / scribē tibi vba hec / q̄b' z tecū z cū / isrl' pepigi sed'. f. fuit q̄ ibi cū dño / moyses q̄draginta dies z q̄dragin / ta noctes: Panē nō comedit / z a / s quā non bibit: et scripsit in tabulis

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

stio oriz quomodo ille tabule / quas erat moyses domino p / sciete faciu / aico. de lyra / Deos coflatiles / non facies tibi. Per beti / am intelligunt phiberi idola / per sculpturam facta / vl quo / cunqz modo. dicit tamen con / flatiles: quia de nouo sibi fe / cerant vitulum constabilem. / Consequenter repetit aliqua / que pertinent ad veru dei cul / tum: et primo de solennitate / paschali dicit: Solennitatez / ayozozum zc. secundo de re / demptione primogenitoz / cuz dicit: Omne quod aperit / vuluã zc. tertio de obseruatio / ne sabbati / cuz dicit: Sex die / bus operaberis zc. quarto d / solennitate ptecosies / cū dicitur: Solēnitatē hebdomada / rū. quinto de solēnitatē taber / naculoz / cū dicitur: Et solenni / tatē quando redeūte anni tē / pore zc. s. in principio septem / bris. sexto iteru addit de solē / nitate paschali / cuz dicit: No / immolabis sup fermenro: z ex / ponant omnia ista sicut expo / sita sunt. s. xii. ca. z. xiiij. / b Dixit dñs ad moysē. / Sic ponit iterate legis scri / ptio / cū dicit: c. Scribe ti / bi verba hec. Hoc videt es / se cōtrariū ei qd dñs supra di / xit in pncipio ca. Et scribā su / p eas. Ad hoc dicit aliq q do / minus scripsit auctoritate z / dictado / sicut Aug. dicit scri / psisse libru de ciuitate dei / vel / hmoi. sed moyses scripsit mi / nisterialit' z figurado: sed hoc / non videtur veru: qz cum ille / tabule esset lapidee: littere fu / erunt ibi figurate per sculptu / rã. no aut' e verisimile q mo / yes ascendes in montē ad orã / dum dominu / z vacandū pte / plationi / portaret secū instru / menta ad sculptēdū cū sonitu / z malliatione. Et ideo dicen / dū q dñs illas litteras figura / uit / vt predictus est. z ideo q / hic dicit: Scribe: intelligēdū / est q moyses scripsit illa vba / non in tabulis lapideis / sz po / stea in libro. Potest etiam al / ter dici: scilicet q moyses ma / num ad tabulas apposuit / sed / dominus tunc litteras mira / culose formauit: sicut ad ipo / sitionem manuum apostolo / rum dabatur spiritus factus. / non q illa impositio in recipi / entibus spiritum sanctum ali / quid faceret: et tunc redit in / hoc quod predictum est: scili / cet q deus illas litteras figu / rauit. d. Sicut q̄ ibi cum / dño moysi q̄dragita di. / Alios. s. q̄dragita a pcedenti / bus. e. Et scripsit in ta. / Hoc refert ad dñm / vt dictu e / Si at refert ad moysen / expo / nedū est mō p̄dicto immedia. / S iij * te. Aliē.

Sciēte facturus / nō hoīs opus esse dicant sed dei: nec ab hoīe scripte sed digito dei: posteriores dō diu māsire: et in taber / naculo et in tēplo dei future iubente deo ab hoīe excise sunt et scripte. An in poribus grā dei significabat: nō hoīs opus q̄ indigni facti sunt reuertētes corde in egyptū et faciētes ido / lū: vñ illo bñficio priuati sūt / p̄pterea moyses tabulas fregit. His dō poste / riorib⁹ significant q̄ de suis opib⁹ glo / riant. vñ apls Rōm. x. a. Ignorātes dei iusticiā: et suā volētes cōstitūere. i. deo nō sunt sub. et ideo tabule hūano ope scripte sunt q̄ cū ipis manerent: si / gnificātes eisdē suis opib⁹ gliaturos: nō de digito dei. i. de spū dei. Certe q̄ repetitio legē nouū testamētū signifi / cat. Illud autē vetus significabat: vñ p̄fractū et abolitū ē: Hanc q̄ cū scdo dat lex: nullo terrore dat. Sicut illa in strepitu igniū / nubiu / et tubaz. An tremefactus ppl̄s dicit: Nō loquat̄ dñs ad nos ne moriamur. An significat timor esse in veteri testamento: in nouo dilectio. Quō igit̄ hec soluit̄ q̄stio: q̄ re ille op⁹ dei / iste op⁹ hoīs: et ille scri / pte digito dei / iste scripte ab hoīe. an forte ideo magz in porib⁹ vet⁹ signifi / cat̄ testamētū: qz de⁹ ibi p̄cepit: s; hō nō fecit. Lex em̄ posita ē in veteri testa / mēto q̄ puinceret trāsgressores: q̄ sub intravit vt abūdaret delictū. Nō em̄ i / plebat timore: q̄ nō iplet nisi charita / te. Et ideo dō op⁹ dei: qz de⁹ legē cōsti / tuit / de scriptis / nō op⁹ hoīs: qz hō deo nō obtēpauit: et eū pot⁹ reū lex fecit. In scdis at̄ tabul⁹ hō p̄ ad iutoriū dei tabulas fecit. vñ dicit dñs Matth. v. b. Nō veni soluere legē: s; adimplere. Et apls Rōm. xii. c. Plenitudo le / gis charitas. Factū ē q̄ homini facile in nouo testamēto qd̄ in veteri difficile fuit habēti fidē q̄ p̄ dilectioez opat̄: atq; illo di / gito dei. i. spū dei itus eā in corde scribēte: nō foris i lapide. An nō in tabul⁹ lapideis: s; in tabulis cordis carnalibus: qm̄ charitas dei q̄ veracit̄ implet̄ p̄ceptū / diffusa ē in cordib⁹ no / stris p̄ spm̄ sc̄m q̄ datus ē nob. hec est q̄ prima lex data: vbi si / gnificat̄ vetus testamētū: qd̄ est op⁹ tm̄ dei: et scriptū digito dei. vñ apls dicit ad Rōm. vii. c. Itaq; lex qd̄ sc̄a et mādātū sanctū et iustū et bonū. Lex q̄ sancta et bona dei op⁹ est: vbi hō nihil agit: qz nō obtēpat: s; reatu pot⁹ p̄mittit̄ lege mināte et dā / nāte. Bt̄s aut̄ hō est cū hō mādātū sanctū et iustū et bonū est etiā opus eius: sed p̄ grām dei. a **Lūc̄ descenderet.** Nido. Accedit moyses denuo in montē iterūq; dat ei legem deus in alijs tabulis ad instar priorū excis. Sed q̄s primū accepit sine moza p̄fregit: que imaginē gerebat̄ p̄isce legē: q̄ nō pot̄ lōgo interuallo p̄ ppl̄i pctō cessauit. Ille dō ad instar priorū excise nouū significabat̄ testamētū: que nō sunt frater: qz nouū testamētū manet in eternū. vñ merito decē verbis signant̄ vt p̄ ipm̄ numez figura cruc̄ exprimit̄: que significat̄ x. i. s; q̄ in specie crucis signat̄. Christus em̄ nō venit legē sol uere s; iplere p̄ passionē. i. crucis: cuius imago fuit in tabul⁹.

Questio

Dystice

Allego.

Quido. Descendete moysē cū tabul⁹ facies eius gliicata vi det: s; tñ velamine tegit̄: in q̄ significabat̄ legē mystico vela / mine esse coop̄ta: et infidelibus occultā. Sermo em̄ legis ha / bet sc̄iaz glie s; secretā: h; et cornua duoz testamētoz qbus cōtra dogmata falsitat̄ incedit armata. Cū em̄ moyses legē velamē est positū sup̄ cor eoz: et manifeste dñi legis et p̄phaz scripturā carnalit̄ accipiūt infideles: tota facies moysi qdam velamine tegit̄: vt nō possint loquētis legis gliaz sustinere. s; si pueri fuerint ad deū: auferet̄ velamē. occidēs s; a morte tur: viuificās spūs: viuificabit̄. dñs em̄ spūs est: et lex spūal̄ est. vñ Ps. cxviii. c. Reuela oca. me. et cōsiderabo mirabilia de lege tua. b **Uides aut̄ aaron et.** Origē. Scriptū ē qz vidit aarō et oēs filij isrl̄ moysen: et erat gliicata facies ei⁹ et color vultus ei⁹: et timuerūt accedere ad illū. Et post pauca ponebat moyses sup̄ faciē suā velamē. Cū aut̄ introiret in cō / spectu dñi vt loq̄ret̄ ei: auferēbat velamen. Qd̄ edisserens apls ait. ij. Cor. iij. b. Qd̄ si mīsteriū mort⁹ in lris formatū in lapidibus fuit ad gliaz ita vt nō possent intēdere filij isrl̄ in faciē moysi p̄pter gliaz vultus eius q̄ abolet̄: quō nō ma / gis mīstratio spūs erit in glia. Et paulopost. Et non sic moy / les ponebat velamen sup̄ faciē suā: vt nō intēderet̄ in faciem vultus eius

vultus eius filij isrl̄. Obtusi sunt em̄ sensus eoz et. Quis nō p̄timeat notā obtusi cordis: gliicata ē facies moysi: sed non p̄nt intēdere filij isrl̄ in faciē eius. Nō pot̄ ppl̄s synagoge intē dere. Si quis aut̄ vitā habet eminentiorē q̄ vulgus ille pot̄. Et nūc em̄ velamen positū est in lectione veteris testamēti: et moyses gliicato vultu loquit̄. S; glo / riā nō possumus itueri: qz adhuc ppl̄s sumus: et nihil studi / nihil meriti: plus / q̄ reliq; plebs habemus. Cū autē quis conuer sus fuerit ad dñm: auferet̄ vela / men. pueris ergo nra causa est auferē di velaminis. Pū ergo legētes diuinas scripturas nō intelligimus: dñi obscure sunt et claufe: nondū pueri sumus. Nō ueris em̄ stati auferet̄ velamē. S; q̄ cū recitant̄ verba legis cōmūibus oc cupat̄ fabulis: auersus est: et qui de ne / gocijs secularib⁹ / de pecunia / de lucr⁹ / de possessionū curis et diuitiaz cupidī / tote sollicitus est: qui glie et seculi et mū di honoribus studet: auersus est. Qui etiā ab his videt̄ alienus: assisit aut̄ et audit verba legis vultu atq; oculis in / tētus. corde tñ et cogitatioē vagat̄ auer sus ē. Quid ē est pueri? Si his oibus terga vertamus / studio / actibus / mēte et sollicitudine: verbo dei operā dem⁹. In lege enim die ac nocte meditetur / omīssis oibus deo vacemus et exercea mur in testimonijs eius. H est puer sum esse ad dñm. Quis aut̄ nostrū tāto la / bore et studio diuinas querit lras: q̄to quesuit humanas? Aliq; vt recitari au dierit que legunt̄ statim discedunt: nulla discedunt: nulla de his que lecta sunt adinuicē inquisitio: nulla collatio: non interrogat̄ patres suos vt dicant sibi: nec p̄byteros vt annūciēt. Alij nec patiēter ex / pectant vsq; dñi lectiones in ecclia recitent̄. Alij nec si recitent̄ sciūt sed in remotioribus ecclie locis secularibus fabulis occu pant: qbus iā nō velamen sup̄ cor: s; paries et murus positus est. Si em̄ qui adest audit intēdit: et que audit retractat et disci tit punctat et discit: vix pot̄ ad libertatē scientie puenire: q̄ ab / scondit aures suas ne audiat: et terga in faciem legētis obuer / tit: quomō dicēdus est velamē habere suppositū cordi: ad que nec ipm̄ qdem velamen lre quo sensus velat̄: q̄ est sonus vocis accessit. S; iosa ergo efficiē facies moysi. habent em̄ gloriāz ea que loquit̄: sed tegit̄ et occultat̄: et omnis gloria eius intrinse / cus. **Origē.** Illud quoz itueri q̄ in lege vultus moysi glo / rificat̄: s; velamine p̄tegat̄. Danus intra sinum missa lepro / sa facta est. In quo mihi videt̄ forma totius legē plenissime de signari. In vultu em̄ sermo legis / in manu opera signant̄: qz ergo ex opibus legis et nullus erat iustificandus nec aliquem ad p̄fectum poterat ducere lex: manus leprosa fit: et in sinum re condit̄: tanq; nihil p̄fecti opis habitura. Facies ergo glorifi / catur: sed velamen tegitur: quia sermo eius habet scientie glo / riam sed occultam. vñdo Ps. l. b. Incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Facies ergo moysi habet gloriā: manus p̄tūmēliā. Deniq; soluere iubet calciamentū suū: sic nulla glia erat in pedib⁹

Nico. de lyra
te. Aliter etiā exponūt aliqui dicētes: Scripsit. i. scriptas a dño recepit. a **Lūc̄ descenderet de monte sinai te nebat et.** Dic p̄sequēter describit̄ legis iterate pmulgatio: vbi p̄mittit̄ publicantis conditio / cum dicit̄: b **Et ignora bat q̄ cornuta esset facies sua.** Erant em̄ qdam radij miri splendoris p̄cedentes in altū ad modū cornū: quos apls vo / cat gloriā vultus moysi. ij. Cor. iij. d. vñ in hebreo habet̄: Et nō cognouit q̄ cornuta esset lux faciei sue. Sed quare non ha / buit ante: cum locutus fuisset cum dño diu in monte. Dicit̄ ali qui q̄ non habuit tunc ita limpidam cognitionem de deo sicut postea. ad quod denotandū apparuerūt tales radij. Alij dicūt q̄ hoc factum est vt populus qui p̄ idolatriā peccauerat magis eū timeret et haberet in reuerentia. Ra. Sa. dicit̄ q̄ hoc fuit ex hoc q̄ dñs posuit manum suam sup̄ faciē eius: vt habet̄ in si ne p̄cedentis capituli. Sequit̄: c **Timuerunt p̄p̄e acce dere.** Propter dicti splendoris reuerentiaz. d **Uocatiq; ab eo reuer si sunt.** Et reuerentia em̄ retrocesserāt et ex obe / dientia redierunt. e **Quibus p̄cepit cuncta que au dierat a domino.** Publicando ea que a domino audierat. **Impletisq; sermonibus**

Cornua moysi

A erat in pedib' ei' licet fieret nō sine mysterio. Nouissima ei ps hois pedes sūt. **O**stēdebat ergo q' nouissimis t'pib' solue/ ret calciamentū suū moyses: vt ali' accipet sponsā: z illa voca/ ret dom' d'iscalciari vsq' in p'sens. Nihil ergo in lege gloriosū habet moyses/nisi solā faciē. In euāgelio aut' tot' gloriatur. **V**ñ: Apparuerūt moyses z helias i glo/ ria loq̄ntes cū eo. **D**at. xvij. a. **H**ic nō d'z: q' vultus ei' gl'ificat' est: s'z q' totus apparuit in gl'ia loquēs cū iesu: vbi cō/ plet' qd' ei' p'missū est in mōte sina/poste/ riora mea videbis. **V**idit eniz q' in po/ steriorib' dieb' facta sūt: z gauisus est: q' nō solū vultu gl'ificat' de mōte de/ scēdit: s'z tot' gl'ificat' ascēdit ex mōte/ z eū de q' dixerat **D**eu' xviij. c. **P**ro/ pheta'z suscitabit vobis deus vester ex fratrib' vestris sic me zc. nūc adesse cer/ nebat z fidē facere sermonib' suis. **E**t ne cūctare' in aliquo audit patrē dicen/ tē: **H**ic est fili' me' dilect' in quo mihi bñ cō. ipm audite. **M**oyses dixit: illuz audiet'z: pat' dicēs: **I**pm audite: p'ntem ostēdit. **G**audet etiā moyses: q' z ipse nūc quodāmodo velamē deponit puer/ sus ad dñm: cū euidēter q' p'dixit implē/ tur: v' cū t'p's aduenit vt p' spūm q' obte/ perat reuelent'. **S**ed videam' qd' dicat apl'us. ij. **C**oz. iij. d. **D**ñs aut' spūs est: vbi aut' spūs dñi ibi libertas. **P**uto q' verbū dei p' eo q' audi/ toribus interest/nūc via/nūc veritas/nūc vita/nūc resurrectio nominat': nūc etiā caro/nūc dō spūs. **Q**uis enī vere ex virgi/ ne substātiā carnis accepit/in q' cruce' ptulit/resurrectionē ini/ ciavit: dic' tñ apl's. ij. **C**oz. v. c. **E**t si cognouim' christū p'm car/ nē/s'z nūc iā nō nouim'. **Q**uia q' nūc p'mo eius ad subtiliorē intelligentiā puocat/z vult nos nihil carnale in lege scire: di/ cit: vt q' vult auferre velamē cōuertat' ad dñm: nō quasi ad car/ nē/sed quasi ad spūm vt de carnalib' ad spūalia veniat/z de p' uitate ad libertatē. vbi enī spūs dñi/ibi libertas. **A**libi aut' di/ cit. **N**ihil iudicau' me scire int' vos nisi iesū christū z hūc cruce' fixū. ij. **C**oz. ij. a. **I**st' nō dicebat: q' dñs spūs ē z dei sapiētia: q' nō poterāt agnoscere christū p'm b' q' sapiētia est/s'z p'm b' q' crucifix' est. **I**lli aut' quib' dicebat: **S**apiētiā loquimur int' p'fectos/nō huius scilicet: s'z dei sapiētiā in mysterio absconditā: nō i/ digebāt d'bo dei p'm b' q' verbū caro factū est. s'z p'm b' q' sapien/ tiā in mysterio absconditā est. **H**ic ergo q' ad spūalē intelligēti/ am puocant' dicūt: **D**ñs aut' spūs ē/vbi aut' spūs dñi/ibi liber/ tas: qua. s. uerū ad dñm de p'uitate scilicet liberati libertatē scien/ tie requiram'. **A** **E**t tūc loquebat' zc. **A**ug'. **P**ostq' de/ scendit moyses de mōte/opa mādan' tabernaculi cōstruēdit: z vestis sacerdotā/ de quib' faciēdis anteq' aliqd' p'ciperet/locu/ tus est ad pplm de sabbati obseruatōe. **E**bi merito mouet: cū decē d'ba legis accepit in tabul' q's ipse excidit z scripsit: cur de solo sabbato postq' descēdit pplm monuit: **S**i enī pp' eadez legis p'cepta sup'fluū erat: vt ppl's itez audiret cur nō z b' sup/ fluū: cū in eisdē decē p'ceptis legat'. **A**n z hoc simile ē velamē to quo faciē tēxit: q' splēdorē vultus eius filij isrl' nō poterant intueri. **M**ā ex decē p'ceptis b' solū p'p'o p'cepit/qd' ibi figurare dicūt. alia enī nouē sicut ibi etiā in nouo testamēto obseruāda nō dubitam'. **I**llud aut' vnū de sabbato adeo velatuz z in my/ steriū p'ceptū fuit: vt hodie a nob' seruet'. **S**ed solū significatuz intueamur. **I**n illa aut' requie vbi opa seruilia iubent' cessare: magna est altitudo gratie dei/tūc enī fiūt cū reque opa bona/cū fides p' dilectionē opat'. timor aut' tormētū habet/z in tormen/ to que requies: vñ timor nō est in charitate: **R**om. v. a. **E**ha/ ritas aut' diffusa est in cordib' n'ris p' spūm sanctū q' dat' est no/ bis. **I**deo sabbatū requies facta dñō: dei. s. gratie tribuēda: nō nobis velut ex nobis. alioquin n'ra opa sic erunt: vt sint aut pecā humana/ aut cū timore nō cū dilectionē: z ideo seruilia sine requie sempiterna sunt. **N**ō enī frustra institutū est sabbatum sabbatoz. **S**uper' qñ prius locut' est de' de tabernaculo vn/ gēdo: dixit eadē vnctōe sanctificari illa oia z fieri scāsanctoz. **A**ltare aut' holocaustomatū eadez sanctificatū vnctōe: dixerat fieri sanctūsancti. **E**t hoc iteresse videbat' qd' nihil eoz dixisset scāfactozū: nisi qd' tm velo separa' a scō. vbi. s. erat arca testa/ menti z altare incēsi. **N**ūc cū eadē repeteret dixit d' tabernacu/ lo vnctoz: z his q' in illo essent/q' ea vnctōe sanctificarent' z fie/ rent scā. **A**ltare dō holocausti qd' pri' dixerat fieri scāsancti: eadē vnctōe nūc dixit fieri scāfactozū. **C**ū intelligit' idē eē scām scā z scā

sancti z scā factoz. ac p' hoc illa oia vncta. i. totū tabernaculuz. **L** z q'cunq' in eo essent/q' prius appellauit sanctasctozū/tatum valere q' nūc ait sancta: nec vnūquodq' eozū dici tantūmodo post illā vnctōe sanctūsancti/sed etiā sanctūscōz/sicut alta re holocausti: vt iā nihil intersit q̄tum ad hāc appellationem attinet/inter illa q' intra velū fuerant: vbi scz erat arca testimonij: z cetera q' foris sunt/nisi q' illa ita dicebant' san/ ctasctozū/vl' sanctūsanctozū: vt etiam ante vnctōe sic dicerent: cetera dō vnctōe sanctificata sunt/vt hoc no/ men acciperent.

Nico. de lyra
* a **I**mpletisq' sermonib' z posuit velamē super faciē iua'z. **Q**uando cognouit faciē suam esse cor/ nutā per alioz insinuationē. **S**z operiebat rursus ille fa. z. **I**n he/ breo habetur: **E**t reponebat velamen sup' faciē suam donec veniret ad lo/ quendum cū eo. i. cum deo.

* **I**gressus ad dominuz et loquens cum eo auferebat. scz velamen. significat q' in patria non remanebit velamen figuratum veteris testamenti/nec z enigma noui: quia si cut dicit apl'us. **C**oz. xij. d. **V**idem'

nunc per speculū in enigmate/tunc autē faciē ad faciē. **I**n ca. xxxij. vbi dicitur in postil. **P**rescende tibi zc. **A**dditio **C**onsequenter ait dñs moysi: **P**rescende tibi/ bi duas tabulas zc. in quo deus se ostēde/ bat se iam placatus populo/volens vt fierent alie due tabule testamenti/que ponende erant sub propitiatorio/z per conse/ quens tabernaculū erat sicut prius fuerat dispositū edifican/ dus: et sic deus ambularet inter eos prout moyses petierat. **E**t exponatur littera prout in postilla/vsq' ibi: **N**ec videatur quispiam per totum montem zc. **U**bi attendēdum est q' ista prohibitio non fuit solum facta ob reuerentiam diuinitat' in montem descendētis in signo visibili/prout dicit postil. q' sepe deus apparuit in signo visibili/tam in monte sina q' in alijs locis presente populo: et non fit similis prohibitio/nisi solum in datione legis. **S**. xix. ca. vbi populus fuit prohibitus ne ascenderet in montem/nec ipsum tangeret. sed prohibitio hic de hoc facta est maioris restrictionis q' ibi: quia ibi soluz videtur prohiberi ne quis ascenderet in montem/nec tange/ ret eum. hic autēz prohibetur ne quispiam videatur per totū montem/quod est maius. **S**imiliter ibi precipiebatur aaron ascendere cū moyse: vt dicit' in littera. hic autē dicit': **M**ul/ lus ascendat ten. **E**x quibus patet q' ista descensio dei in si/ gno visibili hoc tempore facta erat maioris solennitatis q' il/ la que fuit in datione legis. **C**uius ratio est: quia ibi propone/ bantur p'cepta communia toti populo/hic autē ostēdebā/ tur moysi arcana dei/que alijs non licebat vt sic ostenderen/ tur: et inde est q' post hanc reuelationem in faciē moysi appa/ ruerunt radij miri splendoris: vt patet infra in fine huius ca/ pituli: quos tamen non legitur habuisse in datione legis/nec in alijs apparitionib' seu colloctionib' cū deo ante b' factis. **S**equit' in littera: **C**um descēdisset. s. deus modo p'dicto: ste/ tit moyses cū eo. s. deo. fuerat enī sibi p'ceptū expresse: **S**ta/ bisq' mecū. z sequit' in littera: **I**nuocās nomē dñi. s. moyses q' iuocabat dñm. quasi diceret: **A**ssū dñe/q' vocasti me. **E**t se/ quit' in l'ra p'm trāslationē n'ram: q' trāseunte corā eo ait: dñe/ tor dñe de' zc. que qdē d'ba exponūt cōiter. put in postil. sic: scz cū trāsisset dñs an' moysen in nube gl'iosa/vt dictū ē: moy/ ses ait. s. adorādo: **D**ñator dñe de' zc. z sic cū dicit': **D**ñator dñe zc. expmīe forma orōis ipsi' moysi/sz bene intuenti he/ braicā veritatē z alia p'cedētia z sequētia que ad intellectum huius passus pertinet: manifeste patet q' p'dicta d'ba nō sunt moysi orantis/sed poti' d'ba dei docent' moysen vias suas: put ab eo in p'ce. ca. petierat. vñ hec tria noia diuina q' primo ponuntur sunt indeclinabilia in hebreo. z non sunt intelligē/ da in sensu vocatiui casus/quasi moyses vocasset deū per il/ la tria noia ipsū orādo: sed intelligēda sūt in sensu accusatiui casus/sic vt intelligat' deū clamasse seu legisse corā moyse om/ nia diuina nomina que hic continent' tam substātiua q' adie/ ctiva in quibus vie domini supradicte declarātur. vnde he/ braica veritas sic habet in hoc loco: **E**t trāsiuit dominus co/ ram eo

1. Co. 2. b

2. Co. 3. d

3. Co. 1. b

4. Co. 2. b

5. Co. 3. d

6. Co. 1. b

7. Co. 2. b

8. Co. 3. d

9. Co. 1. b

10. Co. 2. b

11. Co. 3. d

12. Co. 1. b

13. Co. 2. b

14. Co. 3. d

15. Co. 1. b

16. Co. 2. b

17. Co. 3. d

18. Co. 1. b

19. Co. 2. b

20. Co. 3. d

21. Co. 1. b

22. Co. 2. b

23. Co. 3. d

24. Co. 1. b

25. Co. 2. b

Era eo. vocavit seu clamavit vel legit: **D**ns deus. **D**ns em qd h ponit qdlibet istoz triu significat indistincte. s. vocare/lege re/vl clamare sic. s. cu dr in pce. ca. Et vocabo in noie dñi co ra te. qdlibet illoz triu intelligit. vnu em z ide sbu ponit h z ibi. vn z h cu dr: Et trāsivuit dñs. i. plet illd qd pmiserat: Ego trāsire faciā zc. in illa em specie gliosa trāsēute ante moysen repñtabat deus q est summū bonū increatū qd h designat p faciē: z etiā bonū creatū a deo in creaturā p diuinā puidentiā pcedēs. vtrūqz em bonū pdictū includebat in h quod dixit: Ego trāsire faciā zc. vt dictū est. in hoc aut qd sequit: Et vo/ cavit seu clamavit vel legit dñs deus zc. i. plet illud qd deus pdixerat in pce. ca. Et vocabo seu clamabo vl legā nomē dñi zc. eadē em sba ponunt vtrūqz/nisi q i pmo loco illd ver bū qd dicit: Vocabo vel legā est futuri tpsis: qz h pmittebat esse fiendū. in h aut loco ponit ide sbu pteriti tpsis: qz h adi/ plebat pmissionē pdictā in q quidē clamatiōe seu electiōe di uini nois deus oñdit moysi vias suas: put ab ipō petierat. Circa qd lz tenendū sit q ista. put sunt arcana dei moysi tāqz fidelissimo in tota domo dñi fuerūt altiori mō declarata qz no stra fragilitas cape possit: qz tñ fm aplm Rom. xv. a. Que/ cūqz scripta sūt: ad nram doctrinā scripta sunt. istendū videt circa singula in hac clamatiōe seu lectiōe nois diuini pta/ p ut modulus nre fragilitatē attingere valet: vt ide sensus fal saltē planus aliqlic elucidet. **Q**uā notandū q in hac clama/ tione seu lectiōe pmo ponit nomen ppriū diuinū: z h cu dr: **D**ns. in cuius loco ē in hebreo nomen tetragramaton qd p/ pte significat infinitatē diuini esse: quā Damascenus pela/ gū substātie infinite noiat: in q infinitate fundant cetera at/ tributa diuina: put. s. in additiōe sup Exo. iij. ca. ar. v. tractā/ tur. scdo hō loco repetit ide nomē ad denotandū oipotentia diuinā q fundat in esse diuio fm qd ē infinitū: put in pdicta additiōe ar. xij. habet. **Q**uā per h at qd seqt: **D**e: intelligit q ille dñs pdictus sua bonitate pfecta hz puidentiā vniuersalē de rebus. vn Diony. xij. ca. de diu. no. **D**e est q videt oia p uidentia z bonitate pfecta: q qdē puidētia pcpue pssit i mise/ ratiōib diuis erga creaturas. vn i Ps. cxliij. b. **D**isatiōes eius sup oia opa eius. **O**mipotentia hō diuina. put ecclia in collecta cātat pendo marie z miserādo manifestat: z ideo il/ la q sequunt q ptinent ad vias dñi oñdendas: maxime z pci/ pue tendūt ad misericordiā: in qbus tñ semp saluat rō iusticie seu veritatē: qd sic ptz. p h em qd dr: **M**isericors: intelligit de us: put regit vniūsum fm suā misericordiā absolute sumptā/ q creationē rez includit: in q rō diuie misericordie relucet inqstū res de nō esse in esse pducit q soli deo cōpetit: z ē pmo mod⁹ diuie misericordie erga creaturas in ordine nature: in q qdem miseratiōe saluat etiā rō veritatē seu iusticie: inqstū sic deus res in esse pducit: scdm qd cōuenit diuie sapie z bonitati: p ut i. j. par. q. xxi. ar. iij. i cor. q. **S**eqt i lra nra: **E**t clemēs: vbi in vitate hebraica habet: **G**ratuī seu gñific. nomē em adiectiuū qd in h loco ponit a nullo alio deriuat nisi a noie grā gñificatē: p qd intelligit qd supra naturā quā deus creat qnqz infundit seu dat grāz supadditā nature: z h siue intelli/ gat de grā p quā picipatio diuie similitudinis ē in creatura q dicit grā gñū faciēs: sine de alijs gñijs q grat dant a deo ip/ sis creaturā. p vtrāqz em deus mouet seu gubernat creaturā rōnalē fm ppositū sue volūtatē: in q etiā saluat rō misericordie z vitatē mō pdicto. **Q**uā per h at qd sequit: **P**atiens: z i alijs locis lōganimis: videt qdā effect⁹ intelligēdus diuie misera/ tiōis circa creaturas rōnales deliquētē a via salutē: qz defe/ ct⁹ qnqz dissimulat vt pñe loc⁹ def. vn Sap. xj. d. **D**issimu/ lās pctā hoim pp pñiaz: cui⁹ exemplū habet. s. **H**ēn. vj. vbi in pma etate diluio pdēnata de⁹ pcessit dilatoz pene p. qz. annos vt spaciū possint hre pñe: in q sic miseratio diuina relu/ cet penas differēdo: sic ei⁹ iusticia māifestat penas in penitē/ tibus inferēdo: p h aut qd sequit: **E**t multe misericordie: intel/ ligit q de multipharie multisqz modis creaturā rōnabilibus suā impēdit misericordiā. **D**e em qnqz releuat miseras hoim nō intuitu meritoz vel demeritoz: s. solū intuitu tribulatiōis seu oppsiōis qz patiūt: in q videt qdāmō hre se erga hoies sic ille q miserijs alioz cōpatit: vt dr cū in Ps. cv. g. **Q**uidit cū tribularent zc. z sic in mult⁹ alijs in qb⁹ nulla expmī rō qre de talib⁹ miserē/ nisi sola tribulatio z afflictio miseroz. **Q**uā/ qz etiā releuat miseras seu defect⁹ hoim nō intuitu meritoz/ seu demeritoz: nec etiā afflictōis seu tribulatiōis: s. tñ ex sola gratuita diuina volūtate: cui⁹ exemplū habet in paulo **A**ct. ix. de quo nulla rō miseratiōis diuine ex pte meritoz erga eū as signari pōt: cū nulla merita in eo pcesserūt: imo demerita: sic ipe testat. j. **T**imo. j. c. **B**laspem⁹ fui z psecutor zc. nec etiā ex hoc afflige

ex hoc affligebat seu tribulabat: s. poti⁹ alios affligebat z op/ primebat: vt **A**ct. ca. **P**all. id de seipo dicebat. i. ad **L**oz. xv. b. **S**ca dei sum id qd sū. **E**t h em qd dicit. **J**im. i. c. **Q**uia i grās feci in incredulitate mea: ideo misericordiā psecutus sum: nō ha bet q de⁹ ex suis merit⁹ miser⁹ esset sui: s. qz sua demerita nō essent sic graua vt sic ex certa malicia peccasset. **Q**uā aut rele uat miseras z defect⁹ hoim inqstū sunt aliqbus iustis viris cō/ iūcti ne forte eradiceñt cū malis: vt ptz. s. **H**ēn. xvij. d. de so/ domitis vbi de⁹ pcessit abrae q si forte inuenireñt ibi decē iu/ sti q pceret seu toleraret pctā alioz. **Q**uā hō miserē deus si/ delibus pctōib⁹ ne def infidelib⁹ occasio blasphemadi seu de/ trahēdi de diuina omnipotentia: sic. j. **M**ie. xij. d. **M**oyfes de pcanis p pplo quē volebat deus delere. ppter pctā eoz dice bat: **E**t dicit. s. gētes: qz nō potuit. s. dñs introducere in terrā p q iurauerat: idcirco occidit eos in solitudine: vn dēpationi moysi deus rñdit: **D**imisi fm sbū tuū: idcirco **P**sal. in pluri/ bus locis ad ipetrandā diuinā misericordiā nullā aliā rōnē al/ legat: **N**e forte dicat gētes vbi ē deus eoz z h mōl. **A**liqñ hō deus ppitiat multitudini delinquenti. ppter vnu iustū q ex ce/ lo iusticie z honoris diuini seruēter insurgit in vindictā malo/ rū: sic. j. **M**u. xv. c. d. **H**inees legi: **Q**uertit irā meam a filijs isrl zc. **A**liqñ hō z frequenter deus miserē hoibus aspiciēs eoz fragilitatē z puitatē ad inclinationem fomitis peccati sibi p naturalis: vn **P**sal. cum dixisset: **Q**uō miserē pater filiozū zc. **S**ubiūgit/reddens rōnē: **Q**uā ipe cognoscit figmentū no/ strū. z qz isti modi miserendi sunt multi z qñ nobis innumera/ biles: ideo sūmarie pclubit dices: **E**t multe misericordie. vn **D**a/ nid. ij. **R**eg. xxiij. c. dicebat: **I**ncidā in māu dñi. multe em sūt miseratiōes eius. q. d. miseratiōes ei⁹ sunt plures qz nos pos/ sumus cogitare: huic aut qd dr: **E**t multe misericordie. **S**ubiūgit: z verax: qz in oibus pdictis q ptinet ad diuinā misericordiā/ sal/ uat rō diuie veritatis z iusticie inqstū sic miserē/ fm q cōuenit diuine sapie z bonitati: put in. i. par. q. xj. ar. iij. in cor. q. se/ quit: **Q**ui custodit misericordiā in milia. **H** est qz diuina miseri/ cordia tante latitudinis est vt se extendat ad descendētes vsqz ad longissimā successiōe: qz cū dicit: mille/ accipit nūerus deter/ minatus p indeterminato: z h ptz. j. **L**euif. xvi. g. vbi dicit: **H**emor ero pa. zc. z loquit ibi de tēpibus nouissimis q sunt valde distātia a tēpibus patrū: intelligit tñ talis misericordia er/ ga illos q nō ponūt obicē s. pfitentē pctā sua: vt ibidem habet. **S**i em dicat q iste modus miserēdi pōt includi sub illa clausu/ la generali q habet imediate ante. s. **E**t multe misericordie. z id nō oportebat vt p se singularitē poneret. **A**d h dicendū q iste modus ē generalis sic q cōphendit totū statū veteris testamē/ ti: cui pluries deus misertus ē. pp merita patrū: vt ptz in au/ ctoritāte **L**euif. **P**all. z adhuc aplius cōphēdit statū noui testa/ mēti in q deus misertus ē generi hūano mittendo filiū suū sal/ uatorē nostrū ex recordatiōe misericordie quā patrū⁹ pmiserat: vn hō gliosa in **C**āticis de hac materia dicit **L**u. i. c. **R**ecorda/ tus misericordie sue sic locutus ē ad patres zc. sequit: **Q**ui au/ fers iniquitatē scelera atqz pctā: in quo ostendit q misericordia diuina se extēdit ad oēs modos peccādū: siue sit pctm p infirmi/ tatē qd pprie pōt dici iniquitas: qz cōmittit ex eo q appetit in/ ferioz supat supioz: qd est manifeste p eqtatē pditiōis natura lis hūane: siue sit pctm ex ppria malicia qd intelligit p hoc qd dicit: **E**t scelera. dicitio em h posita in hebraico sepe significat pctm pditiōis: extendit se etiā ad pctm p ignorantia/ cum dr: **A**tqz pctā. vn. j. **L**euif. iij. a. **A**nima q peccauit p ignorantia: licet em dicta tria vocabula qnqz sumant large vnū p reliqz: p prie tñ dicta habent pdictas significatiōes iuxta hebraicā veri/ tatē. **Q**uā sequit in lra fm trāslationē verā. **M**ullūqz innoxū derelinquēs: eadē em verba ponunt h z **M**ume. xij. vbi de hac materia tractat. z ē sensus: qz lz in pdict⁹ marie apparet diuina misericordia: nō tñ totalitē diuina iusticia dimittit: qnqz em nō totā penā relaxat: s. penā eñā i palē cōmutat: vt. ij. **R**eg. xxiij. c. z sic ille cui dimittit culpā nō relinquit totalitē innox⁹. qnqz hō etiā culpā z penā relaxat: h fac pp dilectionem quaz tñ ipe misericordie ifudit: vt ptz de magdalena: **L**uc. vi. g. **D**i/ mittit ei pctā multa. pēas etiā qnqz relaxat nō totalitē eas remit/ tendo sed reddendo iniquitati patrū filijs ac nepotibus: vt sic pene quozundam alleuientur p penas alioz ab eis descen/ dentium: in quibus antecessores puniuntur vsqz ad tot gene/ rationes in quibus alij homines vident succedentes suos. **E**t ideo subdit: **Q**ui reddit iniquitatem patrū filijs et ne/ potibus zc. **I**n tot enim generatiōes contingit progenitores noticiam habere descendentiū. **S**equitur: **F**estinusqz moy/ ses curuatus est et adorans ait. **C**irca quod notandum q cum dominus moysi vias suas reuelaret modo predicto non cur/ uatus nec pñus

Dns

Deus

Clemēs

Patiens

dissimulās

Multe mi/ sericordie

h

Natus nec pnus sed stans legit fuisse / sic dictu fuit prius. **S**te
 tit moyses coram eo. mos eni erat inter eos audire doctrinam
 seu legē diuinā stātes. vñ. s. xx. d. in datioe legē dicit: **S**tetit /
 qz ppls. silr. **W**ec. viij. b. hf: qz cū appuisset **E**dras lib:ū dñi
 ad legē dū ppls / stetit oīs ppls: s; lectioe seu pclamatioe diui /
 na finita: p quas moyses vias dñi sibi mō p̄dicto reuelatas di /
 dicit seu pcepit: merito festin⁹ ex seruētī deuotioe curuat⁹ est in
 terrā / reputās se puluerē sicut abraaz: **B**en. xvij. respectu tāte
 misericordie sibi reuelate / in qua curuatioe nō immemor chari /
 tatis p̄rimoz quoz curā habebat q̄ hmōi miseratiōib⁹ maxime
 indigebat / adorās ait: **S**i inueni grām in p̄spectu tuo rē. et ē
 sensus / qz licet ppter duriciā ppli dixisset. s. **E**ro. xxij. **N**on
 ascēda in medio tui: qz ppls dure ceruicis est / ne forte rē. tan /
 ta tñ est excellentia tue misericordie qz te solo indigem⁹ ducto /
 re vt auferas iniquitates n̄ras atqz pctā: ad que sum⁹ maxime p /
 ni. nō enī angelus posset hoc facere: vt. s. **E**ro. xxij. **N**osqz
 possideas. i. tanqz p̄p̄riā hereditatē immobilē nos habeas. vñ
 licz in p̄ce. ca. iā fuisse sibi p̄cessū qz de⁹ graderet cū eis / cū sibi
 fuit respōsus: **E**t istud verbū qd locut⁹ es faciā. iterū tñ hoc ip̄m
 petit sub alia rōne. s. qz dure ceruicē est / r auferas rē. **E**t notā
 dū qz moyses nō fecit mētionē / nisi de duobus modis peccan /
 di: s; de iniquitate r pctō: nō autē de scelere: licet deus de tri /
 bus fecerit mētionē / dicit: **A**uferā iniquitatem r scelera atqz
 pctā: qd p̄cordat p̄dictis. **N**ā cū scel⁹ p̄p̄rie sūptū sit peccatū cō /
 missū ex certa malicia / vt dictū est: qd p̄inet ad sūmū modū pec /
 cādī. moyses de eo nō fecit mētionē: **T**uz qz videret magna
 audacia: **T**um ne pplm videret tāte dure ceruicis estimare vt
 eū ad peccatū sceleris p̄nū iudicasset. **H**uic autē snie fm quas
 tenet qz illa verba diuinā miseratiōes exp̄mētia. s. cū dicit:
Dñs deus misericors r clemēs rē. **N**ō sūt d̄ba moyli oran /
 tis: s; dei notificantis vias suas moyli: cōsonat qd legit in /
 fra **N**um. xij. c. vbi moyses orās deū p̄ p̄plo dicebat: **A** /
 gnificet ergo fortitudo dñi sic locut⁹ es d. **D**ñs patēs r ml /
 te misericordie: auferēs iniquitatē. put ibidē declarabit. cōsonat
 etiā p̄dicte snie illud **P**s. cū. b. vbi d̄r: **M**otas fecit moyli dñs
 vi. s. i. qd dat itelligi qz sic filius isrl de⁹ notificauit volūtaes
 suas. i. volūtaes p̄cepti r p̄hibitiōis. r h̄ i lege data p moy /
 sen. p̄cepta enī r p̄hibitiōes hmōi volūtaes dei dicit: vt in
 p̄mo sūnarū. d̄ il. xv. ca. vij. sic vias suas notificauit moyli. q
 aut sunt ille vie statim subiungit d. **D**iseratoz r misericors
 dñs: lōganimis r multū misericors. q sūt d̄ba satis p̄formia
 p̄dictis. **C**ōcordat autē p̄dicte snie qz patriarche seu sc̄i q fuerit
 aū moysen nō dicunt. pclamasse misericordias dñi etiā in casu in
 quo multū videbāt req̄ri: vt. s. **B**en. xvij. c. **E**t abraā iterces
 fuisse p̄ s̄odomitis / nō legit implorasse misericordias diuinā: s; ei⁹
 iusticiā dicit: **A**bsit a te vt rē hāc facias: r occidas iustū cum
 ip̄io / q iudicas oēm terrā rē. **I**n q māifeste pclamabat iustici
 am diuinā: nō autē dei misericordia / cui⁹ ratio vidē ē: qz hmōi
 vie dñi ostēdētēs ip̄si m̄sationes / pri⁹ fuerūt notificati ip̄si
 moyli q̄ alicui alteri. r iō **P**s. d. **M**otas fecit vias suas moy /
 si. **P**s. cū. b. vt dictū est. s. nō autē p̄rib⁹: sic nec etiā nomen
 dñi magnū nō p̄rib⁹ / sed moyli fuit notificatū: vt. s. **E**ro. vij.
Momē meū adonai nō indicauit eis. post moysen p̄o mlti s̄a /
 ctōz ei⁹ doctrinā sequētes legūt ip̄lo: asse diuinā miseratiōes:
 vt p̄tz de **D**avid: de **E**zechia r **D**aniele: r multz alijs. **Q**ue /
 rere autē rōez ist⁹ differētie / forte eēt scrutari maiestatē: cū de /
 us distri buat dona r reuelatiōes suas. put vult: sed salua sp
 secretoz reuerentia p modulo fragilitatis n̄re posset rō assi /
 gnari. **P**ro q̄ sciēdū qz misericordia videt ip̄ortare aliqd qd
 deo nō cōpetit: p̄sertim apud illos q̄ min⁹ bñ sūt exercitati de
 his que de deo dicunt. misericordia enī videt ip̄ortare rela /
 ratioe iusticie. nō enī d̄r aliqs misereri ei⁹ cui dat qd sibi vi /
 det. relaxatio aut iusticie nullo mō vidē deo p̄tinere. de q̄ le /
 gif: **I**ust⁹ dñs in oib⁹ vjs suis. **S**ilr rect⁹ r absqz vlla iniq /
 tate. r iō in p̄mordijs patrū ista nō fuerit publicata / ne ex h̄ ti /
 mor dei suil diminuere p̄ p̄fidētia relaxatiōis iusticie r hu /
 iusmodi: s; tpe legē qñ tā magn⁹ ppls fuit adunat⁹ i cultu vni /
 us dei / oportebat ista publicari: **T**ū vt regimē ist⁹ ppli quo
 dāmodo p̄ciparet p̄fectionē diuini regimē in q̄ misericordia nō
 p̄tra iusticiā exercet / s; aliqd supra iusticiā opat: vt i. j. pte. q.
 xx. ar. iij. in respō. ad. ij. ar. **T**ū qz duriciā ist⁹ ppli r eius ma /
 gna p̄nitas ad peccādū maxime indigebat multitudīne mise /
 rationū diuinarū: et qz moyses de hoc esset instruct⁹ a deo vt
 frequēter p̄ eis posset misericordias domini implorare. simi /
 lit et ali⁹ sancti qz moyli in regimine populi successerunt: put
 patet pluries in gestis eozū. **S**equit in l̄ra: **R**espōdit domi /
 nus: **E**go inibo pactū: videntib⁹ cunctis signa faciā rē. **L**ir /
 ca qd attendēdum qz dñs nō r̄ndit ad petitiōē factā p moy /
 sen dicentē

sen dicentē: **O**bscuro vt gradiar? nobiscū: qz iā h̄ sibi fuerat
 cōcessum: vt dictuz est in p̄ceden. ca. sed ad hoc quod dixerat
 moyses in petitiōe seu orōne sua: **E**t auferas iniquitates no /
 stras: nosqz possideas. et est ratio qz deus cōcessit moyli qz nō
 solū se haberet erga pplm misericordē et piū rē. put vie dñi
 explicite req̄runt: sed etiā cū h̄ videntib⁹ cunctis signa faceret
 que nunqz sunt visa sup terrā. per que quidē signa terribilia
 ppls deberet retrahi a pctō. r sic duplici de⁹ se obtulit ad i /
 uandū pplm. vno mō auferēdo iniquitates rē. p loco r tpe qz
 vie dñi supradicte requirūt. alio modo ad faciendū terribilia
 in cōspectu ppli vt ab errore retraherent. que aut sint illa si /
 gna declarat in postill. p̄ter vnū de quo p̄p̄rie agitur in h̄ lo /
 co. s. qz ex facie moyli cū descēdisset de mōte p̄cedebant radij
 miri splēdorīs in altū ad modū cornū / qd nō legit de aliquo
 alio patriarcharū seu p̄phetarū. et de hoc videt intelligēdū
 qd sequit in l̄ra. s. **E**t cernat ppls in cui⁹ medio es opus dñi
 terribile qd facturū sum tecū. s. in persona tua. per hoc autē
 signū singularissimū qd aplius vocat gloriā vult⁹ moyli. ij.
Coz. iij. significabat h̄z glo. ibidē qz moyses clare videbat id
 ad quod illi nō posset accedere: nā **E**ccl̄s. viij. a. **S**apiētia ho /
 minis lucet in vultu eius. vñ p̄babile videt qz hoc singulare
 habuit moyses per visionem diuine essentie fm quā ex lumi /
 ne anime in facie vbi maxime noticia viger humana radij il /
 li splēdidi redundabāt. si autē teneat qz p̄tunc nō vidit deuz:
 dicendū tñ videt qz fuit ibidē ex cōsortio diuino intātū dispo /
 situs ad hoc qz p̄dictū signū mirissimū i eo apparuit: quod ad
 vtilitatem populi spirituale cedebat. s. ad retractionem eozū a
 peccato. habebant enī eū in maiori reuerentia et obediētia.
Unde sequitur: **V**identes autē **B**aron r filij israhel cornutaz
 moyli faciem timuerunt prope accedere.

Replica correctorij p̄tra **B**urgē. **I**te **B**urgē. p̄ti /
 nuās suā digressiōē circa ca. xxij. ingre /
 dit cōsistū ad modū h̄smaelis / nō mō p̄tra postill. s; r cōtra
 oēs corrūpētēs n̄raz trāslatiōē: r dicit esse diuinā clamatio /
 nem v̄l relationē in noiatiuo casu / cū d̄r: **D**ñator: dñe de⁹ mi /
 sericors et clemēs rē. cū tñ r l̄ra n̄ra r oēs catholici exp̄posito
 res dicāt illā esse orationē moyli in vocatiuo: qz post p̄dicata
 diuina sequit: **Q**ui custodis misericordiā in militia: q̄ auferēs i /
 iquitatē: nullus apud te p se innocens est. r cetera q̄ sequun /
 tur / q̄ oīa sonāt i vocatiuo casu et sc̄da p̄sona: nō in noiatiuo
 casu r tertia p̄sōa. **E**t mirandū bñ est de hoc sene / qz hic nitē
 declinare nomē dñi tetragrāmaton / r dicere ip̄sū hic esse no /
 minatiui casus / cū supra circa ca. iij. dixit ip̄sum ineffabile: nō
 humane sed diuine impositiōis: nec p̄cretū / nec abstractū / nec
 absolutū / nec respectiū: q̄ ibidēz satis late tractant et retra /
 ctant: ideo hic nō repeto dimittēs hic p̄ **B**urgē. dicta tanqz
 ficta et aliena: p̄serti qz p̄dicata diuina s̄stāntialia sicut de⁹ rē.
 dicit significare vias dñi qz deus moyli ostēdit: nam cuz vie
 dñi sint respectus ad extra / et nō nisi quandā sue virtutē imi /
 tationē significāt p̄dicata perfectionalia maxime substantia /
 lia / sicut **B**urgē. dicit tetragrāmaton vias domini signifi /
 care nō potest. deo enī nō sunt assignande vie p quas ip̄e in /
 cedat fm deitate / que vbiqz est / nisi per extrinsecū respectum:
 vt ille dicant vie dei / in quib⁹ nos oporteat ambulare r pla /
 cere deo / vt dei imitatores in dilectione ambulātes: vt si veli /
 mus ad deū puenire / oportet ingredi p viā mandatorū dei /
 r he sūt vie qz dñs ostēdit moyli / renouās tabulā p̄ceptorū:
 nec alias vias moyses h̄ petiit / nisi illas pri⁹ datas reformari
 quaten⁹ ppls qui p pctm vituli ab illis vjs declinauerat / ad
 easdē reduceret. vñ dicit: **O**stende mihi viā tuam. r respon /
 dit dñs: **F**acies mea p̄cedet te fm beatū **B**regē. **P**er facies
 vnusquisqz cognoscit. per facie igit dei ipsius cognitio deno /
 tatur. q. d. domin⁹ respondēdo moyli: **T**u petis tibi ostendē
 viam: cognosce me / r cognoscendo dilige. hec est enim via in
 qua vniuersa lex pendet et p̄phete. s. in cognitione et dilectio
 ne dei / que per facie ipsius designat. **C**onfirmationes quas
Burgē. adducit p intentione sua modicū valent. non p̄ma
 de. xij. ca. **N**um. quia litterā male et extorte expōit. vide ibi
 postill. et male adducit: qz ibi scribit: nō sicut dixisti / s; sic iura
 sti. **I**n tota autē sacra sc̄ptura nō repit deū iurasse illa q̄ ibi se /
 quunt. s. dñs de⁹ rē. nec oportuit eū doctrīa viarū suarū iu /
 ramento firmare si doctrīa est vt **B**urgē. vult. **I**uramēta
 enī dei solū in cōicatiōib⁹ r p̄missiōib⁹ interponi consueue /
 rūt. nec sc̄da cōfirmatio est ad p̄positū: **T**ie enī dñi notifica /
 te moyli / r volūtaes ei⁹ sūt p̄cepta data moyli p ppli directi
 one: nec m̄gr sniaz (que h̄ allegat) ita expōit hos vsus **P**s.
Quasi vie dñi sint dñator: dñs patēs r misericors: s; poti⁹ di
 singuit ip̄sū sequētē a p̄su p̄cedere: nec illud huic snie **B**urg.
 concordat

Nota

Recordat qd de p'ribus ante moysen allegat: qsi p'mu reuelata sit moysi d' misericordia...

rationis op' excellētissimū fuit eductio filioꝝ isrl' d' egypto...

Glo. ordi.

Hiis cogre. Ca. XXXV. Sepate apud vos. Orige. Alia s'ra. Sumite a vob'...

Hiis cogre. Ca. XXXV. Gata oi turba filioꝝ isrl' dixit ad eos: Hec sūt q' iussit dñs fieri...

Glo. ordi.

ce accipi posse. Aliud est em sermo: aliud vox. Sermo em dicit lo q'la rōne...

Nico. de lyra

Hiis cogrega. Ca. XXXV. Remoto impedimēto qd supue nerat in adoratiōe vituli...

Mota verbi dei negligere

Questio

Motus q' diuinis mysterijs interesse p'sueuistis: quod cum suscepistis corp' dñi cū cautela...

tabernaculi: et primo repetit qd. s. xxv. ca. dictū ē de materie p'paratiōe...

Moraliter. a. Hiis cogregata oi turba. Dic agit de oblationibus populi p' cōstructionē tabernaculi...

Diuisio

Moralit'

A **C**occiūq; bis tinctum. **O**rige. Videamus qre coccus duplicat. Color iste ignis indicat elemētuz qui duplicē habet virtutē: vnā qua illuminat: aliā qua incendit. **H**ec historie rō est. **H**ystice q; ignis duplex est. Ignis enī in hoc seculo est & in futuro. **D**icit dñs Luc. xij. f. Ignē veni mittere in terrā. iste ignis illuminat. **D**icit in futuro **M**atth. xxv. d. Ste in ignē eternuz &c. Ille ignis incendit. **H**ic autē venit mittere: illuminat oēm hoīem veniētē in hūc. m. habet tñ aliqd qd incendat. vñ **L**uc. xiiij. e. **M**ōne cor nrm ardens erat in nobis: dū aperiret nobis scripturas. **N**escio autē si ille ignis i futuro seculo qd incendit habeat aliqd qd illuminet. **S**z quō offerre possum? istū ignē duplicatū videamus: si doctor es & struis tabernaculum. i. eccliam dei: & dicis tibi **D**icere. v. d. **E**cce dedi vba mea in os tuū ignē. **S**i ergo docēs & edificans eccliam dei increpes tm: arguas: & castiges: & peccata ppli exprobres. **N**ihil autē consolationis pferas de diuinis scripturis: nihil obscurū explanes: nihil intelligentie sacroris aperias: obtulisti coccū sed non duplicatū. **I**gnis enī tuus incendit tātummodo nō illuminat. **S**t si docens mysteria legis aperias: arcana discuti as: peccantē vero nō arguas: negligentē nō corripas: seueritate discipline nō teneas / coccū obtulisti sed nō duplicatum. **I**gnis enī tātum tuus illuminat non accendit: qui ergo recte offert & recte diuidit coccū offert duplicatū: vt cū scientie lumi ne igniculū seueritatis admisceat. **O**rige. **S**i qd digne intelligat exitū hebreoz de egypto / & trāsitu mar? rubri: & oēm viā q agit p desertū: & singulas māsiōes castror? / vt etiā legē dei suscipiat scriptā nō atramēto / sed spū dei viui: & in his intelligat augmēta v̄tutū: & singula in se ipeat: pōt ad intelligētiā tabernaculi puenire: de q dicit **A**plos: **T**abernaculū factū est primū in q erat candelabrū: & ppositio panū / quod dicitur scā. post velamentū autē fm tabernaculū / quod scāscōz: habēs aureum thuribulū: & arcam testamēti: & intra eā duas tabulas & manna / & virga aaron que fronduerat. **S**ed quod addit: de quibus nō est mō dicēdū per singula. **Q**uidā ad illud tēpus referūt quo hebreis scribebat. **A**lijs videt q p magnitudine mysteriozū oīe tempus p̄sentis vite ad hoc neget esse idoneū. **S**ed more suo aperit pauca de multis / vt clausum negligentibus sit. **I**nueniat autē querētibus / & aperiat pulsantibus. **U**n rursus dicit: **N**ō enī in manu facta scā ingressus est iesus exēplaria veroz / sed ipm celū vt appareat nūc vultui dei p velamen. i. carnē suā. **Q**uod ergo velamē interioris tabernaculi carnē christi interpretatus est: scā autē ipa celū vel celos. christū vō pontificē quē dicit introisse semel in scā eterna redēptiōe inuēta. **E**x his paucis si quis intelligere nouit sensum pauli: magnū nobis itelligētie pelagus patefecit. **D**avid quoq; ait: **I**ngrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei. **P**s. xliij. a. **D**ñe qd habitabit i tabernaculo tuo: aut quis requiescet in mō s. t. **Q**ui ingredis sine macula et. o. iusti. &c. **N**ō est istud tabernaculū qd ppha desiderat ex pellibus & cortinis & operimētis cilicij ceterisq; nriusul materijs. **Q**uō autē verū est q nō habitet in hoc tabernaculo / nisi in oēs manibus & mūdo corde: cū in materialī tabernaculo sepe habitauerūt sacerdotes pessimi: pestilētie filiū / & arca testamēti ab allophillis capta sit et detēta: oportet ergo innocētē manibus et mūdo corde esse habitatorē tabernaculi quod fixit deo & nō hō. **D**ñs q; nō vnū tabernaculū sed plura: nec tēpalia / sed etna memorat dicēs: **L**u. xvi. b. **E**t cū defeceritis recipiat vos in eterna tabernacula. **E**t aplos: **T**abernaculū v̄m quod de celo est supindui cupiētes. **S**equere ergo relicta terra / pphetiā & aplicū sensum: & quod magis est christi verbū: vt tota mēte ascendas in celū: ibiq; eterni habitaculi v̄l tabernaculi magnificētiā queras: cuius figura per moysen adumbratur in terris. **C**ui dñs: **D**eb. viij. b. **V**ide iquit oīa facitō fm figurā que tibi in monte oītesa est. **S**ubet ergo vniuersis pplis q; q; p viribus pferens facere tabernaculū: vt oēs quodāmodo vnū sint tabernaculū. collatio vō nō fit necessitate / sed spōte: facies inquit scificationē: & inde videbor vobis. vult q; deus vt faciamus ei scificationē. p̄mittit enī: **Q**uia si fecerimus ei scificationē videbit nobis. vñ **A**plos **D**eb. xij. d. **P**acē sequi mini & scificationē: sine qua nemo videbit deū. **Q**ui autē scificat corpe & spiritu / p cordis & corpis puritatē videbit deū. **F**aciamus ergo scificationē dño: & omēs vnā: & singuli vnā. **O**mēs enī faciamus vnā. i. eccliam que scā nō habens maculam aut rugā: sed columnas. i. habeat doctores et ministros suos. de quib? dicit **S**al. ij. b. **P**etrus & iacobus & iohānes qui videbant columnas esse dextrās mihi dederunt: & barna-

be societatis. **I**n tabernaculo colūne seris iteriectis iūgunē. **I**n ecclis doctores datis sibi dextris sociant. **S**ed columnę iste inargētate sunt & bases earū. **V**ine autē bases colūnis singulis deputant: vna que caput dicit & supponit: alia que vere basis dicit: & colūne p fundamēto subiciūt. inargētate sunt colūne que verbū dei p̄dicant / & accipiunt per sp̄m sc̄m. **E**loquia dñi e. ca. ar. i. ex. hi autē p̄dicatores bases habēt pphetas. **S**up fundamētū enī aploz et pphetarū eccliam collocat: quozū testi monijs vtētes fidē christi p̄firmat. **C**aput vō colūnarū est de quo dicit aplos. i. **C**oz. xi. a. **C**aput viri christus. **P**er tētoria que ansulis insita: & circulis suspensa atq; innexa funibus ad modū cortinarū. xxvij. cubitis in longū: & in latum quattuor cubitis distēdunt: habēt plebs credentiū qui heret et p̄ndet i funib? fidei. **F**unis enī triplex nō rumpit: que est fides trinitatis: ex q p̄ndet & sustinet ecclia. xx. autē & viij. cubitis in lōgū distēdit: & iij. in latū atrij vnus mēsurā: in quo lex inser ta quattuor euāgelijs signat / septenarius enī legē significat: qui cū quattuor sociat: q̄ter septē. xxvij. fiūt. **D**ecem sunt hec atria vt integrū p̄fectionis numerū teneat: et legis decalogū significat. **S**am vō hiacynthi et byssi & purpure species: multa & diuersa opa explicat. **I**nde tētoria. **I**nde velū exterius et interius. **I**nde tota sacerdotalis & pontificalis vestis auro et gemmis p̄fecta: p que species virtutū possum? intelligere qui bus ornat ecclia. **F**ides auro cōparat: sermo p̄dicatiōis argēto: es patētiet: lignis iputribilibus sciētia que p lignū venit / vel incorruptio castitatis q nō veterascit: bysso v̄ginitas: cocco cōfessionis glia: purpure castitatis fulgor: hiacyntho spes regni celozū. **Q**ue vō sint v̄l qualia sacerdotiū idumēta p̄beta pnūciat dicens: **P**s. cxxij. b. **S**acerdotes tui induant iusticiā &c. **E**t aplos **C**olos. ij. b. **I**nduite vos viscera misericordie / & nobilitate designat indumēta: **I**nduite vos dñm iesum christū: & carnis curā ne feceritis: **R**om. xij. d. **B**reg. **I**n p̄structione tabernaculi vt columnę argenteę interius stent: parilli erei fieri p circūitū exteriori iussi sunt: in quibus religatū tabernaculū teneret. **D**e qbus scriptū est: **F**acies parillos tabernaculi / & atrij cū tunicis suis: patres veteris testamēti: qui ab incarnatione christi p interualla tempoz longius p̄stitēterūt / foris esse v̄si sunt. **A** sanguine vō abel passio cepit ecclesie: & vna est ecclesia electoz p̄cedentiū & sequentiū. **S**ed q; di scipulis dicit **L**uc. x. d. **M**ulti reges & p̄bete voluerūt videre que vos videtis & nō viderūt. **A**ntiqs patrib? q̄si foris stē tisse est redēptoris p̄sentia corpaliter nō vidisse. **E**xterius igit sed nō diuisi ab ecclia fuerunt: q; mente & ope p̄dicatiōis eclesie celsitudinē tenuerūt: quā nos nō p̄stolando sed habēdo p̄spicimus. **S**icut nos enī in p̄terita passione: ita illi p fidē in eadē venturi saluati sunt. **A**lli q; foris nō extra mysteriū sed extra tps. **U**n in p̄structione tabernaculi: vt colūne argēteę interius staret: parilli erei exteriori p circūitū fixi sunt: in qbus relegatū teneret tabernaculū / et in parillis funes ligati sunt: vt fixū maneret tabernaculū: q; vt apli in luce sermōis sui solidi staret: & totū tabernaculū. i. ecclia fidei integritate p̄sisteret / tāq; parilli p̄res veteris testamēti & p̄bete / exteriori fixi sūt: vt vboz suoz funib? mētib? nris fidē allegaret: & hoc def tabernaculū incōcussū maneret. **A**n tps q; hui? ecclie fuerūt: s; tñ ligat eos q in ipa sūt: q; dū celestia mysteria v̄tura p̄dicūt postq; ostēsa sūt / credibilia oib? fecerūt: **E**t q; itus colūne imobiles stēt: foras parilli funes p̄tinent: q; vt sc̄i apli p̄fecte mysteriū vite crederent / illoz p̄dicatio obtinuit: q; p̄ p̄uisc̄ fieret & videre & p̄dicare potuerūt. **C**olūne argēteę parilli erei facti sunt: q; quod apli clare p̄dicat / hoc p̄bete sub mystico intellectu obscure locuti sunt. **R**ecte ergo p̄ es signati sūt: q; clari in p̄dicatiōe nō fuerūt. **A**pli vō q; in mysterio redēptoris lucē p̄dicatiōis habuerūt / argēteis colūnis exp̄ssi sunt. **E**t notādū q; argentū sonat & lucet: es vō sonat & nō lucet: q; p̄dicatores noui te. aperte locuti sūt. **Q**ue etiā mōstrare potuerūt. p̄dicatores vō veteris testamēti: q; p allegoziarū v̄mbas de celesti mysterio obscura dixerūt / quasi sine luce sonitum dederūt. **O**rige. **P**ost hec viri acceperūt a mulierib? suis: oēs qui bus visum est sensur: & attulerūt gēmas & inares & anulos et discriminalia & dextralia. **H**ec q; illi offerunt dona deo: qui intellectū corpe accipiunt: qui mentē dedit & intentā habēt ad verbū dei. **E**t offerūt viri a mulierib? suis inares & gemmas et dextralia. **M**ulier caro accipit: vir rōnalis sensus. **H**one sunt iste mulieres q obediūt viris. **B**ona est caro q iā spū nō repugnat sed obtēperat & p̄sentit. **I**deo si duob? vel tribus in vobis p̄uenerit ex quacūq; re petieritis fiet vobis dicit dñs. **O**fferūt ergo

Dystice

Joh. 1. a

Deb. 9. a

2. Co. 5. a

Ps. 11. b.

Exo. 38. c.

Paulo

Doralit

dis. nige. mig

E Offerunt ergo in aures a mulie-
ribus suis / cū dñō offert audit^o
z dextralia opa. s. dextra opa bo-
na q̄ p carnē gerunt: hec offert
dñō rōnalis sensus. Et discrimi-
nalia: qui bñ scit discernere qd
agendū sit / qd vitandū / qd deo
placeat / qd displiceat / qd iu-
stū sit / quid iniustū. hec sunt di-
scriminabilia que deo offerūt: qz
sunt mulieres sapientes: z fece-
rūt quecūq; necessaria fuerāt ad
indumēta pōtificis. Ille dō mu-
lieres q̄ in aures suas obtulerūt
vt fieret vitulus: insipietes erāt
que a veritate auditū auerterēt:
ad fabulas aut z impietate per-
uerterēt: z ideo obtulerūt inau-
res suas vt fieret caput vituli.

Judic. 8. f Sed z in iudicū libro idolūz in-
uenimus ex mulierū inauribus
factū. Ite ergo beate mulieres /
beata caro / que dñō offert inau-
res suas dextralia et anulos et
om̄ia opera manū suarum que
in mandatis dñi agit: et apud
quē inuenta sunt ligna imputri-
bilia obtulit dñō. Si q̄s diligit
chr̄stū i incorruptionē lignū im-
putribile offert deo. Beatus er-
go apud quē inuenit sensus in-
corruptus: vel corpus incorru-
ptum: z hoc offert deo. Unde z
benedixit apud quē inuenta sūt
ligna imputribilia. nō enī apud
om̄es inueniunt. De auro non
dixit neq; de argento apud quē
inuētū est. pōt enī apud oēs in-
ueniri sensus z sermo. Sed nec
de quattuor coloribus. Om̄iū
est ex quattuor elemētis p̄m cor-
pus constare. ligna aut incorru-
ptibilia. i. incorruptionis z vir-
ginitatis gratia apud raros in-
ueniri potest: vñ **Matth. xij. b**
Non om̄es capiūt verbū istud
sed quibus datum est. a **Pi-
losq; caprarū.** Orig. Pili ca-
prrarū offerūt. Hoc genus pecu-
dis p pctō in lege iubet offerri

Pili Pili dō species emortua exau-
guis z exanimis. hāc qui offert
ostēdit in se iā mortuū sensū pec-
cati: nec in mēbris vltra viuere
et regnare pctm̄. b **Et pel-
les arie.** Orig. Pelles quoq;
offerunt arietū: q̄s añ nos qdā
pro furore posuerūt: z qz pelles
mortuū aialis iudiciū est: ostēdit
in se furoremortuū q̄ dñō offert
pelles arietum. c **Quicqd
ad cultū zc.** Greg. In orna-
mento tabernaculi viri cū mulie-
ribus dona offerūt: qz in explē-
do cultū sancte eccleie z fortū sa-
cta sublimia et infirmozū opera
extrema numerant. Quid autē
p armillas / q lacertos astringūt
nisi prepositoz valide laboratiū
opa demonstrant. Per in aures
subditozū obedientia exprimit:
per anulos signaculū secretoz.
plerūq; enī magistri signant qd
ab auditorib^o nō posse capi cōsi-
derant. Per dextralia p̄me ope-
ratiōis ornamēta. Per vas au-
reū in donaria dñi separatū di-
uinitatis intelligētia / que tm̄ ab
inferiozum.

Dyffice

a **que ad terrā referf:** qz de terra orit. **z totā. s. nō luru**
z delitijs resolutā: vñ. **Coz. ix. g. macero corpus meū z in**
seruitutē redigo. b **z mortificationē peccati.** **que osten-**
dunt in offerente furore mortuū.

z byssum / pilosq; caprarū: z pelles arietū ru-
bricatas z hiacynthias: ligna sethim / z oleū

ad lūnaria p̄cinnāda: z vt p̄ficiat vnguētū /
z thymiamā suauissimū lapides onychinos

z gēmas ad ornatū suphumeralis z rōnalis.

Quisq; vestrū est sapiēs / veniat z faciat qd
dñs ip̄avit / tabernaculū / scz z tectū ei^o / atq;

operimētū / anulos z tabulata cū vectib^o / pa-

xillos z bases / arcā z vectes / ppitiatorū z ve-

lū qd añ illud oppādif / mēsam cū vectib^o z

vasis / z ppositiōis panib^o: cādelabrū ad lu-

miaria sustētāda: vasa illi^o z lucernas z oleū

ad nutrimēta igniū / altare thymiamat: z ve-

ctes / oleū vinctiōis z thymiamā ex aromati-

bus / tentoriū ad ostiū tabernaculi: altare ho-

locasti z craticulā eius enēā cū vectib^o z va-

sis suis: labrū z bases eius: cortinas atrij cū

colūnis z basibus: tentoriū in foribus vesti-

buli: paxillos tabernaculi z atrij cuz funicu-

lis suis: vestimēta quozū vsus est in ministe-

rio sanctuarij: vestes aaron pōtificis ac filio-

rū ei^o / vt sacerdotio fungant mibi. Egressa

qz oīs multitudo filioz isrl̄ de spectu moy-

si / obtulit mēte promptissima atq; deuota p-

mitias dñō / ad faciendū opus tabernaculi

testimoniū. Quicquid ad cultū et ad vestes

sanctas necessarium erat / viri cū mulieri-

bus p̄buerūt: armillas z in aures / anulos

z dextralia. Om̄e vas aureū in donaria dñi

sepatū ē. Si q̄s hēbat aux / hiacynthū z pur-

purā cocūq; bis tinctū: byssum et pilos ca-

prarū: pelles arietū rubricatas et hiacynthi-

nas: auri z argēti et erisq; metalla obtulerūt

dñō: lignaq; sethim i varios vsus. Sz z mu-

lieres doctē dederūt que neuerāt: hiacynthū

purpurā z vermiculū ac byssum z pilos ca-

prarum: spōnte propria cuncta tribuentes.

Principēs vero obtulerūt lapides onychi-

nos et gēmas ad suphumerale et rātionale:

inferioz amore disūgiē: q̄to

ad sola eterna amanda suble-

naē. Per hiacynthū spes ce-

lestiū. Per purpurā cruoz et

tolerātia passionū amore per-

petui regni exhibitā. Quid p

bis tinctum coccum nisi chari-

tas que p pfectōe bis tingit:

qz dei z primi dilectōe deco-

rat. Quid p byssū nisi imacu-

lata carnis icorruptio. Quid

p pilos caprarū ex qb^o clicio /

rū aspitas terit: nisi dura pe-

nitentiū afflictio signat. Duz

igit alij p armillas et anulos

forte magisteriū exercent per

iaures z dextralia. Alij deu-

tā obedētā rectaq; operatio-

nē exhibēt. Alij p sepatū vas

aureū p̄clarā subtiliozūq; itel-

ligētā tenēt. Alij per hiacyn-

thū purpurā z coccum audita

celestia sperare et credere nō

desinūt etiā q̄ adhuc subtilio-

ri intellectu minime cognoscūt

Alij p byssum incorruptionē

carnis offerūt. alij p caprarūz

pilos depozant asperē qd li-

benter cōmiserūt: q̄si exyno si-

gmēto opificis coadunata do-

narioz mysteria: i tabernacu-

lo dñi. i. ecclesia. put ip̄e dederūt.

Principes

q̄ obtulerūt dona sua: gē-

mas. s. lapides smaragdios:

lapides repletiōis et lapides

ad humerale. Lapides reple-

tionis dicunt q̄ ponunt in lo-

gio. i. qui in pectore pōtificis

locant inscriptis nominibus

tribuū israel. Aogiū dō. i. ra-

tionale qd i pectore pōtificis

locat: formā habz rōnalis sen-

sus qui in nobis est. In h^o po-

λογίου

Nico. de lyra

* s. xv. ca. z ca. se. paucis

obis exceptis q̄ discurrētur.

a **Tabernaculū scz z tē-**

ctū. Tabernaculū hic dicūt

parietes tabernaculi q̄ erant

de tabulis. Tectū hic dī ope-

rimētū de cortinis qd erat im-

mediate sup tabulas. b **At**

qz operimē. s. d sagis z pel-

lib^o. c **Landelabrū ad**

lu. susten. nō erāt ibi alia lu-

minaria qz lucerne ardētes.

d **Vestimēta quoz zc.**

Erāt enī quidā panni in qb^o

inuoluebant arca testamēti z

ppitiatorū qm̄ mouebant ca-

stra: vt habeat **Humeri. iiii.**

Non enī potest hoc intelligi

de vestibus sacerdotum: ali-

ter esset nugatio: qz de ip̄is

subditur: **Vestes aaron zc.**

e **Armillas. i. toz q̄s p̄m**

* Dixitq;

q coheret et pneri sut ad lapides hueralis: vtq ex his ptinuet alstricti hueral ornat / i q indiciu bonoz actu. Act q cu rone r ro cu actib sociaf / vt sit psonatia i vtroq. Qui fecerit r do cuert / h magn vo. i re. celoz. Sit g i nob fimo de actib pe / des / r sermonē act exornet: r h eni e potificis ornat: sz r hec

Explenda pncipes reqrunf. Iste orna tus eoz est q in tantu pfererut / vt pef se pplis mereant. Orig. Offerut etiā pncipes oleu lucernis r chrysmati pfutuz. debz eni lucerna eoz q pplis pfunt nō abscōdi: aut sub modio ponit: sed sup cadelabzū / vt luceat oibus q in domo sunt. Incēsi qz cōpositionē pnci pes offerūt: q componat p moysen in odorē suauitatis dño / vt et ipsi dicat: qz chrysi bon odor sum. ij. Coz. ij. d.

Horaliē Orig. Horaliē. pōt in seipō qsqz tabernaculū pfituere. Si eni vt ante nos qdā dixerūt: tabernaculū hoc totū us mūdi tenet figurā: r singuli imagi nē mūdi habere possunt: cur nō etiā ta bernaculū: debet q dēqz sibi aptare co lumnas pntū: columnas argēteas. i. patientiā rationabilē: videt enim esse patiētia q rōnalis nō est. Qui eni nō sentit iniuriā: r iō nō reddit: patiēs vi det sed nō est rōnalis. Ista patientia habet colūnas / sed nō argēteas. Ad dō ppē dū dei fortiter patiē colūnis argēteis decorat. Pōt i se atria distē dere eoz suū dilatādo. Cū dilatamini r vos. Pōt se ser? munire dilectōis. i. vnanimitate asfrigere. Sup bases pē argenteas stare: cū sup stabilitatē ver bi dei vbi pphetici et aplīci collocat. Pōt habere i colūna deauratū caput. i. fidē chrysi. Iis eni viri caput chry sius est. i. Coz. xi. a. Decē dō atria pē in se distendere: cū nō in vno tātū ver bo legis dilatāf / neqz duobz aut tribz: sed i toto decalogo legis spūalis itelli gētie dilatāre āplitudinē pē: aut cū fru ctū spūscī gaudiū / pacē / patiētiā beni gnitatē / bonitatē / modestiā / fidē / cōti nentiā / adiecta charitate q oim maior est ptulerit. Orig. Horaliē. Da beat in se desirū altare / in q ofonū ho stias / r mīscōdie vīctimas offerat: in q pntientie cultro supbiā qsi taurum im moler: iracūdiā qsi arietē iuguler: luru riā r oēm libidinē tāqz hircos r hedos litet. Sciat tñ ex his sacerdos separe brachiū dextrū. i. opa bona opera de / ptra / ne sinistrū qd reseruet: et pectusculū integrū correctū: et mentē deuotā r deo sacratā: r maxillas adverbū dei loqndū: sciat sibi in scis candelabzū lumis esse locādū / vt sint ei lucer ne sp ardētes / r lūbi succincti: vt sit tāqz seru q expectat dñm suū redire a nuptijs. de his lucernis d: Matth. vi. e. Lucer na corpis tui est oculus tu. Orig. Horaliē. Candelabzū qz in austro collocet / vt ad aqilonē respiciat: accēso eni lumine. i. vigilāti corde: debet semp ad aqilonē respicere / a q accen dunt mala vniuerse terre. Siglās q r sollicitus r ardēs itu eatur semp p astutias diaboli: r vñ sit vctura tēptatio. Cū ir ruat hostis: vñ latēter obrepit q tanqz leo rugiēs circūit que rens quē deuoret. Horaliē. Habeat i penetralibz pectorz altare incēsi: vt dicat chrysi bon odor sum deo. ij. Coz. ij. d.

Horaliē Orig. Horaliē. Mensa qz ppositiōis habēs. xij. panes lo cet in parte aqilonis respiciēs ad austrū: panes apli sunt / q rū sermōe in desinēter vti debet / r respicere ad austrū vñ dñs ve nit. Horaliē. Habeat arcā testamēti in q sunt tabule le gis: vt in lege dei meditemur die ac nocte: r memoria ei arca r bibliotheca efficiat libroz dei. Intra ipm qz sit vna man ne reposita: intellect. i. vbi dei subtilis r dulcis. Sit r virga aaron. i. doctrina sacerdotalis et florida seueritas discipline. Sup oēm dō glām sit ei potifficalis ornat. Pōt eni intra se agere potifficatū pars illa q in eo pcciosior est oim: qd qdā pnci pale cordis dicūt: alij rōnalē sensum aut itellectualē substātia vel qlibet modo dicat portio nra p quā dei capaces sum / ve lut quidā

Horaliē Orig. Horaliē. Candelabzū qz in austro collocet / vt ad aqilonē respiciat: accēso eni lumine. i. vigilāti corde: debet semp ad aqilonē respicere / a q accen dunt mala vniuerse terre. Siglās q r sollicitus r ardēs itu eatur semp p astutias diaboli: r vñ sit vctura tēptatio. Cū ir ruat hostis: vñ latēter obrepit q tanqz leo rugiēs circūit que rens quē deuoret. Horaliē. Habeat i penetralibz pectorz altare incēsi: vt dicat chrysi bon odor sum deo. ij. Coz. ij. d.

Horaliē Orig. Horaliē. Mensa qz ppositiōis habēs. xij. panes lo cet in parte aqilonis respiciēs ad austrū: panes apli sunt / q rū sermōe in desinēter vti debet / r respicere ad austrū vñ dñs ve nit. Horaliē. Habeat arcā testamēti in q sunt tabule le gis: vt in lege dei meditemur die ac nocte: r memoria ei arca r bibliotheca efficiat libroz dei. Intra ipm qz sit vna man ne reposita: intellect. i. vbi dei subtilis r dulcis. Sit r virga aaron. i. doctrina sacerdotalis et florida seueritas discipline. Sup oēm dō glām sit ei potifficalis ornat. Pōt eni intra se agere potifficatū pars illa q in eo pcciosior est oim: qd qdā pnci pale cordis dicūt: alij rōnalē sensum aut itellectualē substātia vel qlibet modo dicat portio nra p quā dei capaces sum / ve lut quidā

Horaliē Orig. Horaliē. Mensa qz ppositiōis habēs. xij. panes lo cet in parte aqilonis respiciēs ad austrū: panes apli sunt / q rū sermōe in desinēter vti debet / r respicere ad austrū vñ dñs ve nit. Horaliē. Habeat arcā testamēti in q sunt tabule le gis: vt in lege dei meditemur die ac nocte: r memoria ei arca r bibliotheca efficiat libroz dei. Intra ipm qz sit vna man ne reposita: intellect. i. vbi dei subtilis r dulcis. Sit r virga aaron. i. doctrina sacerdotalis et florida seueritas discipline. Sup oēm dō glām sit ei potifficalis ornat. Pōt eni intra se agere potifficatū pars illa q in eo pcciosior est oim: qd qdā pnci pale cordis dicūt: alij rōnalē sensum aut itellectualē substātia vel qlibet modo dicat portio nra p quā dei capaces sum / ve lut quidā

lut qdā potifer exornet i nob indumēt? r monilib pcciosis po dere byssino: qd indumentū vsqz ad pedes ducit regens totū cozp i q significat vt pmo oim tot sit castitate vestit. Ho raliter. Post hec accipiat humerale gēmatū in q fulgor ope r rū / vt vidētes opa bona glorificent patrē vrm qui in celis est.

Horaliē. Accipiat logiū qd rōna le dici pōt pectori suppositū / qterno la pidū ordine distinctū. Aurea qz lamia in fronte resplicet qd petalū dicit: in qbus vtrūqz veritas r manifestatio dicit locata. Ego i his q in pectore lo cant sermonē euāgelicū sentio: qui q druplici ordine veritatē fidei nobis et manifestationē exponit trinitat / cū ta referēs ad caput. i. vnus dei naturā. In his q ois veritas est / r ois manife statio veritatis. Igit si vis recte ponti ficatū gerere: euāgelicus sermo r trini tatis fides sep tibi habeant in pectore cui puenit aplīc sermo tā p tute q nu meros tm / vt nomen dñi sp habeat in capite / r ad vnū deum cūcta referant.

Horaliē. Habeat etiā interi pōnti fer opimēta sua: habeat pudēda tectaz r cozpe sit scūs r spū / r cogitatioibz r opibz purus. Hora. Habeat etiā p indumēti circuitū tintinnabula: vt in grediēs in scā sonet / nec cū silentio in tret. Et in extremo vestimēti posita / vt de extremis tpbz r fine mūdi nūqz sile at. Hō sonet disputet r loqē: vt memor nouissimoz suoz nō peccet. Sic g inte rior hō exornet / vt nō solū in scā itret sed in scāstōz: vbi ppiatorū r cheru bin: vñ eis deus appeat. Scā pnt esse ea q in pnti sclo pōt hēre pūfatio scā.

Horaliē. Scā dō scōz in q semel tm intrat: ad celū trāsitū eē puto: vbi est ppiatorū r cherubin: vbi mūdis corde apparet de. Ego sic intelligo abraā habitasse i tabernaculis isaac r iacob: q itra se cō stituerat deo: q se tātis ac talibz pntū splēdoribz adornauef. Fulgebat i eis regia purpura. vñ abrae dictū ē a deo. In nobis rex es tu. Splēdebat cocco dū p mpta ad iugulādū deo isaac vñ cū dextra fuit. Et hiacynthus cū celum sp intues celi dñm seqbat. In ceteris quoqz silr ornabat. Sic mandat in le ge vt exeat ppls certa die āni: r faciat diē festū tabernaculū habitās in taber naculis / habēs ramos palmarz r fron des salicis ac ppli: r ramos frondose

Horaliē. Palma signum est victorie bellī: qd inter se caro r spirit gerunt. Arbo autē ppls r salix tam virtute q noie virgulta sunt castitatis: quā si integre cōfernes habere potes nemozose r frondētis arboris ramos q est eterna r be ata vita: cū te dñs in loco viridi collocauerit sup aquā refecti onis. a Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

Horaliē. Beseleel filiū huri. Umbra dicit. Huri ignis. Huri lux mea. Judas p fessio. Hooliab pteccio mea p r: achī samech fratrē meū roborās. Dan iudiciū iterptat vl iudicās. Quia doctoros scī q p dicatione sua domū dei p dicit r fabri cant / in dei defensione p fidūt. vñ Ps. lvi. a. In vmbra alarū tu. rē. Et celo spūali accēsi lumē fidei r sciētie auditoribus in fundunt r

L

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

Horaliē

fundat et confessionis norma ostendit. ptectione quoque dei patris habet i iusticia et iudicio freres suos exhortando roborat.

Fecit ergo bezeleel etc. Ra. No. Ca. XXXVI tandu qd no solu de tribu regali; sed q de ancilla natu; est ad magisteriu operu dei elect. Bezeleel na

Dyftice

Act. 10. e

Mu. 2. d

Esa. 14. d
fm aliam
fam

Eccl. 39. d

Nota

Nota

q de tribu iuda qui fuit lie filius. Oliab d tribu dan qui fuit bale fili ancille rachelis; quia etiā ignobiles ad dignitatem et regimē ecclēsie eliguntur. Non est enī personarū acceptor deus. potest etiā in hoc significari qd nō solum ex iudeis / sed etiā ex gentibus ecclēsie doctores assumunt. Unde in libro Mueri; Judas ab oriēte castra circa tabernaculum metatus est: et dan ab aquilone. In oriente enim primus dñs ex iudeis ecclēsiā constituit; postea de gentibus que de regno illius erāt: qui ait: Ponam sedes meā ad aquilonē. Has enī ecclēsiasticā dignitatē percipere: ad corpus sui unitatē voluit pertinere. b. **U** q vocasset eos etc. **S** i postq obtulit ppls vocavit inqt moyses oēm sapiētē ad fabricandū: et architectū vt cōponerent singula q scripta sunt. **S** et mulieres inquit sapientes vocavit vt facerēt que puenirent in tabernaculo dñi. **S** ides ergo omnia que fiunt a sapientib fieri et mulieres sapientes et viri sapientes. Omnia enim opera dñi in sapiētia fiunt. **N**ō sufficit nobis si offeramus: tm̄ opus est vt cū sapiētia ea que in nobis sunt operemur: sciamus miscere aurū bysso / et coccū duplicare vel miscere cū purpura. **Q**uid enī tibi pdest si habeas hoc: vt nescias neq cognoscas quō vnūquodq in suo tēpore et in suo loco aptare debeas et proferre? **E**t q spōte etc. **A**ug. Et oēs qui sponte vellēt ire ad opera: vt cōsummarent ea etc. **C**omemorauit moyses quosdā quib dixit spiritum diuinitus datū: quo illa efficere possent: et tm̄ multi intelligunt spōte ad eadem opa venisse qbus neq imperatū est / neq noīa eorū memorata sunt a dño dicta moysi. **N**ō ergo illi soli hoc munus diuinitus habuerūt qui nominatim memoratur / sed fortasse p̄cipue et excellentius. **L**audāndus est autē in oīmib his nō attractus ad opus seruilit̄ animus: sed liberaliter spōte deuotus. **U**nde artifices etc. **N**ota quia sapientes effectores operū / sancti etiā moribus erant: poterant autē si vellēt multa auferre: sed modestia prohibuit: vel religio terruit.

Fecit ergo bezeleel et ooli / Ca. XXXVI ab et omnis vir sapiens / qbus dedit dñs sapientiā et intellectū / vt scirēt fabre operari q̄ i vsus sc̄tarij necessaria sūt / et q̄ h̄cepit dñs fieri. Cūq̄ vocasset eos moyses et oēm erūdītū virū cui dederat dñs sapiētīā et sciētīā: et q̄ spōte sua obtulerāt se ad faciendū op̄: tradidit eis vniuersa donaria filioy isrl. **Q**ui cū istaret opi q̄tidie / mane vota ppls offerebat. **U**n artifices venire cōpuli direxit moysi **P**l̄ offert ppls q̄ necessariū ē. **I**ussit q̄ moyses h̄conis voce cātari: **N**ec vir nec mulier q̄c q̄ ultra offerat i ope sc̄tarij. **S**icq̄ cessatū ē a munerib̄ offerēdis: eo q̄ oblata sufficerēt et supabūda rēt. **F**ecerūtq̄ oēs corde sapiētes ad explēdū op̄ tabnaculi / cortinas decē de bysso retorta et hiacyntho et purpura / coccoq̄ bis ticto / ope vario / et arte polymita. **Q**uaz vna hēbat i lōgitudine viginti octo cubitos: et i latitudine q̄tuor. **U**na mēsurā erat oīm cortinaz. **C**ōiūxitq̄ cortinas q̄nq̄ alterā alfi: et alias q̄nq̄ sib̄i nuicē copulauit. **F**ecit et āsas hiacynthinas i ora cortinaz vni ex vtroq̄ latere: et i ora cortinaz alteri s̄l̄ / vt p̄tra se iuicē veniret anse et mutuo iūgerent. **U**n et q̄nq̄ginta fudit circulos aureos / q̄ morderēt cortinaz ansas / et fieret vnū tabernaculū **F**ecit et saga vndecim p̄lis capraz / ad op̄iendū tectū tabernaculi: vnū sagū i lōgitudine habebat cubitos triginta: et i latitudine cubitos q̄tuor. **U**n mēsurē erāt oīa saga. **Q**uoz q̄nq̄ iūxit seorsum: et sex alia sepatiz. **F**ecitq̄ ansas q̄nq̄ginta i ora sagi vni: et q̄nq̄ginta i ora sagi alteri: vt sib̄i nuicē iūgerēt: et fibulas q̄neas q̄nq̄ginta q̄b̄ necteret tectū: vt vnū palliū ex oīb̄ sagis fieret. **F**ecit et optoriū tabernaculi de pellib̄ arietū rubricatis: aliudq̄ desup ve lamētū de pellib̄ hiacynthinis. **F**ecit et tabulas tabernaculi de lignis sethim stātes. **B**ecē cubitoz erat lōgitudō tabule vni: et vnū ac semis cubitū latitudo retinebat **B**ine incastraturē erāt p̄ singlas tabulas: vt altera alteri iūgerēt. **S**ic fecit i oīb̄ tabulis tabernaculi. **E** q̄b̄ viginti ad plagā meridianā erāt p̄tra austrū / cū q̄draginta basib̄ argēteis. **B**ue bases s̄b vna tabula ponebāt ex vtraq̄ anguloz pte: vbi incastraturē latez i angulis termināt. **A**d plagā q̄z tabernaculi q̄ respicit ad aq̄lonē / fecit viginti tabulas cū q̄draginta basib̄ argēteis / duas bases p̄ singlas tabulas. **C**ōtra occidentē vō: id est ad eā partē tabernaculi q̄ mare respicit / fecit sex tabulas / et duas alias p̄ singulos angulos tabernaculi retro / q̄ iuncte erāt deorsum vsq̄ sursum: et in vnā cōpaginē pariter ferebant. **I**ta fecit ex vtraq̄ parte p̄ angulos: vt octo eēt simul tabule: et haberēt

Fecit ergo bezeleel. Dic conse. Ca. XXXVI quēter agit. de operis executioe. ista tamē executio nō ponitur hic totaliter eodez ordine quo supra de scriptum est opus a moyse. **P**rimo ergo ponit executio operis q̄tum ad ipsum tabernaculū. **S**ecūdo q̄tum ad ea q̄ erāt iuxta ipsūz. xxxvii. ca. **T**ertio q̄tum ad atriū. ca. xxxviii. **Q**uarto q̄tum ad vestes sacerdotum. xxxix. ca. **C**irca primū primo ostenditur populū offerentis vltra necessitatem deuotio. secūdo operis executio / ibi: **F**eceruntq̄: et primo q̄tum ad operimenta tabernaculi de cortinis et sagis et pellibus. secūdo q̄tum ad parietes tabernaculi / ibi: **F**ecit et tabulas tabernaculi. **S**equit: **C**ōtra occidentēz vero / quod autē sequit: **b** **I**d est ad eaz pte tabernaculi etc. **N**on est in hebreo.

Diuisio

Moralit

Nota ma

Sic creuit

Nō intelli

Moraliter. **F**ecit ergo bezeleel etc. **P**osita pcedenti ca. determinatio ne offerendorū pro cōstructione tabernaculi: **H**ic cōsequenter ponitur executio cum dicit: **Q**uo tidie mane etc. **P**er hoc instruit populus christianus et multo fortius clericus p̄ncipes et p̄lati: vt singulis diebus intendāt diuino cultui anteq̄ ad opera propria manū mittant. **P**lus offert ppls q̄z necesse est. hoc enim p̄ssimū dieb̄ istis dicere q̄ ppls xp̄ian̄ et p̄ncipes tot et tanta obtulerunt p̄lati et ministris ecclēsie saltem in pluribus terris q̄ ascendūt vltra necessitatē: imo etiā contra vtilitatem p̄pter abusum inde sequētē. **N**ā multi bonis ecclēie datis nimis abutūtur ad pompā terrenā et amicorū suoz carnaliū excessiua ditationē: vt de alijs verecūdiōrib̄ taceam. **I**us sit ergo moy. p̄co. vo. ca. nec vir nec mu. q̄c. vl. offe. etc. **S**ic exemplo moysi superiores i ecclēia debent vt videf̄ sine ipone re tpaliū augmētatiō: salte i illis locz vbi talis augmētatio nō p̄dest s̄ multū obest: eo q̄ multū ministr̄ ecclēie p̄bet occasiōē multiplicis ruine. **S**icut scribit **P**rouerb. xxx. b. **S**anguis due sunt filie dicētes sp̄: affer / affer. **E**t iste sūt amor inordinat̄ p̄prie excellētie: et inordinat̄ cel̄ carnalis parētele / q̄ nō solū clamāt: affer / affer / s̄ aufer / aufer. i. tolle vi: tolle fraude: p̄pter qd **B**reg. papa disposuit i **B**ponere modū vt dicit dñs **D**ugo cardinal. sup locū istū.

Fragmentary text from the right edge of the page, including parts of other entries and marginal notes.

Ca. XXXVII
Fecit autem et beseleel arceas. **Id.**

Allego. In arca testamēti fuit vna aurea / tabule q̄q̄z & d̄ga aa ron. Arca. s. ecclia habz du as tabulas lapideas. i. du / plias testamenti ppetuā fir mitatē: & vna aureā. i. car / nez christi purā & sincerā: q̄ recōditū i se manna ppetue diuinitatis p̄seruat: & ange lici panis pennē gerit dul / cedine: & virgā aaron. i. ve / ri pontificis nri verillū salu tare imortalis memorie sēp viriditate florētē. **b. Co** ronam aureaz &c. Quia in eo q̄ ecclia per quattuor mundi partes dilata: quat tuor sc̄i euangeliū libris ac cincta p̄dicat: q̄ tñ intra vni us corone ambitum. i. intra eiusdē fidei firmitatē. i. vni tatē p̄cludit. **c. Ec** lectes quoq̄. **Id.** Quia fortes pleuerātēq̄ doctores velut iputribilia ligna q̄rēdi sūt: q̄ instructiōi sacroz volumi nū sp̄ inherētēs / ecclie vni ta tē denūciant: & q̄si intrōmis sis circulis arcā portēt q̄ au ro quoq̄ iubent operiri: vt cum sermone alijs insonāt: ip̄i etiā vite splendore fulge scant. **d. Fecit & p. &c.**

Doralis **Id.** Propitiatorū sup ar cā testamenti positū christus est: q̄ inter deū & hoīem me dius p̄pitator inuenit. **Un** quē posuit de^o p̄pitatorē p̄ fidei in sanguie ip̄i. **p̄pit** atorū arce supponit: qz christus est ecclie caput.

Et lucernas

Ni. de ly. ra

Ca. XXXVII
Fecit autem et be seleel ponit execu / tio opis q̄tum / ad ea q̄ erat itra tabernaculū. & p̄mo illoz q̄ erat itra sc̄tā / sc̄toz. s. arce p̄pitatorū & ip̄o rū cherubin. **b. Cherub** vniū i sū. &c. Sumitas hic accipit p̄ pte supiorū s̄m opi nionem

1. Job. 4. b

bases argenteas sedecim: binas scilicet bases sub singulis tabulis. Fecit et vectes de lignis sethim q̄nq̄ ad p̄tinēdas tabulas vni⁹ lateris tabernaculi: & q̄nq̄ alios ad alter⁹ lateris tabulas coaptādas: et extra hos q̄nq̄ alios vectes ad occidentalē pla gā tabernaculi p̄tra mare. Fecit q̄z vectē aliū: qui p̄ medias tabulas ab angulo vsq̄ ad angulū pueni ret. **Ipsa** autē tabulata deaurauit: et circulos eozū fecit aureos / p̄ q̄s vectes iduci possint / q̄s & ip̄os la minis aureis opuit. Fecit & velū de hiacyntho: pur pura: vermiculo ac bysso retorta / ope polymitario variū atq̄ distinctū: & q̄ttuoz colūnas d̄ lignis sethi: q̄s cū capitib⁹ deaurauit: fulsis basib⁹ earz argēteis. Fecit & tētorū i itroitu tabernaculi ex hiacyntho / purpura / vermiculo / byssoq̄ retorta / opere pluma ri: et colūnas q̄nq̄ cū capitib⁹ suis / q̄s opuit auro: basesq̄ earū fudit eneas q̄s & operuit auro.

¶ eccliam.

Ca. XXXVII
Fecit autem beseleel & ar ca de lignis sethim habentē duos & se / duas tabulas testamēti. i. obseruātam legis & euā gelij. **¶** alterum sc̄z

nis cubitos in longitudine: et cubitū ac semissem i latitudine. Altitudo q̄z vno cubito fuit & dimidio: **¶** quia ecclia quasi aurum radiare debet tam interius vite splen dore: q̄ exterius sapientie & doctrine claritate.

¶ Vestiuitq̄ eā auro purissimo int⁹ ac foris: **¶** Et fecit illi coronā aureā p̄ gyrū / cōflans q̄ttuoz anulos au reos p̄ quattuor angulos ei⁹: **¶** Duos anulos in la tere vno: & duos in altero. **¶** Eclectes quoq̄ fecit de li gnis sethim / quos vestiuit auro / et q̄s misit in anu los qui erant in lateribus arce ad portandū eā. **¶** Fe

cit et p̄pitatorū: id est oraculum de auro mūdissi mo / duorum cubitorū & dimidiū in longitudine: & cubito ac semisse in latitudine. **¶** Duos etiā cherubim ex auro ductili / q̄s posuit ex vtraq̄ parte p̄pitato

ri: **¶** Cherub vniū in summitate vnius partis: & che rub alterū in summitate partis alteri⁹. **¶** Duos che rubin in singulis summitatibus propitiatorij / extē a q̄z vetus & nouū testamētū tā christi sacramēta q̄ ecclie myste ria sub enigmatū figuris operiūt. **¶** q̄z duo testamēta cōcorditer dentes alas & tegentes propitiatorū: seq̄ mutuo christi sacramēta predicant. **¶** in q̄ pascimur alimentis scripturaz. & illud respiciētēs. **¶** Fecit & mēsam de lignis sethim in longitudine duoz cubitorū: et in latitudine vnius cubiti: q̄ habebat in altitudine cubitū ac semissem: circūdeditq̄ eā auro mūdissimo: & fecit illi labiū au reū p̄ gyrū: ipsiq̄ labio coronā aureā interrasilē q̄t tuoz digitorū: & sup eandē alterā coronā aureā. **¶** Fu dit & quattuor circulos aureos q̄s posuit in q̄ttuoz angulis per sigulos pedes mensē contra coronaz: misitq̄ i eos vectes vt possit mensa portari: **¶** Ipsos q̄z vectes fecit de lignis sethim: & circūdedit eos au ro: & vasa ad diuersos vsus mensē: acetabula: phia las & cyathos & thuribula ex auro puro / in quibus offerēda sūt libamīa. **¶** Fecit & cādelabrū ductile de

nionē **¶** Sa. dicētis q̄ cherubin erant posita sup opculū arce q̄d erat p̄pitia torū s̄m ip̄m. s̄m aliā opi nionē sumitas h̄ accipit p̄ extremitate: q̄ dicit q̄ che rubin sustētabāt extremita tes p̄pitatorū: vt dictū est .s. xxv. c. sc̄do ponit execu tio q̄ttuz ad ea q̄ erāt extra sc̄m sc̄toz & velū in illa pte tēplū: q̄ sc̄m vel sc̄a noīat / cū dicit: Fecit et mensam. **¶** Cōtra coronā. i. im mediate sub corona: vt ex positū est. s. xxv. c. Conse / quē agit de cādelabro q̄d erat ibidez / cū dicit: Fecit & cādelabz.

¶ Moraliter. **¶** Fecit beseleel. &c. vsq̄: Fecit et p̄pitatorū: **¶** Id est ora culū p̄ q̄d designatur ecclie sia in qua fiunt laudes et preces ad propitiationem dñi pcurandam. **¶** De auro mūdissimo. **¶** Raz ecclia n̄ debet h̄re maculā neq̄ rugā. **¶** Duos et che. &c. **¶** Per q̄s significā tur ecclie prelati. nā cheru bim inēptat plenitudo scētie / q̄ debet i platis esse. de bēt enī scire vet⁹ & nouū te stamētū. p̄ h̄ at q̄d d̄r duos gemia charitas dei. s. & pri mi designat: q̄ debet i pla tis euident⁹ seruere / cū ex officio p̄ salute ppli sui cor palē vitā expōdere: si casus necessitat⁹ occurrerit tene ant⁹ Job. x. b. **¶** Bon⁹ pastor aiām suā dat p̄ ouib⁹ suis. iō subdit: **¶** Ex auro ductili. **¶** Fecit enī facti cū mart⁹ loz: p̄ q̄d designat q̄ ecclie plati debēt sp̄ esse pa rati ad sustinēdū p̄secutio nes pro salute gregis sui. **¶** Duos posuit. **¶** Per q̄d designat q̄ plati sp̄ de bēt intēdere suaz eccliarū regimini / & nō stare in cu rrys regū v⁹ p̄ncipū nisi i ca su necessitat⁹ & ad h̄ vocati.

Quid scire debet plar

¶

¶ Extēdetes alas. i. intellectu suū & affectū appli cātes p̄tēplatiōi diuioz / & nō ad habēdū longā comi tiuā equoz & domicelloz. **¶** Et tegentes propitiatorū. i. p̄ op⁹ actiue vite intēdetes ad ecclie v̄sidiū h̄bo et exēplo informātes pplm sibi cōmissū. **¶** Gre go. in pasto. **¶** Sit plul acti one p̄cipi⁹: et p̄ certer⁹ in cōtemplatione suspensius. **¶** Sicut in scala iacob ange li ascendebant & descende bant. **¶** Sed aliqui eoz sunt sicut milui qui non descen dunt nisi ad cadauera rapl enda: sic isti ad bona tēpo ralia querenda: que tamē Paulus ap̄ls arbitrat⁹ vt stercoza. **¶** Phil. iij. b. **¶** ij

Et lucernas septē rē. spī ritulcū significat: qui septiformi gratia illustrat ecclesiā in vnitate fidei p̄sistētē: vlt̄ r̄m portantē ecclesias septē in quib⁹ septiformis spūs splēdor emicat. b Cum emūctorijs. Que in Etia for cipes appellant: duo testamenta scz q̄b⁹ pctā purgant / q̄q̄ intra se scī spiritus vnioē sociant.

Nico. de lyra

Equū erat rē. Qd ex ponit duplici. Vno mō q̄ lz ali qui calami ozirent de bassili iferi us alijs: tñ in pte superiori eq̄līf ascēdebāt. Aliē sic: Equū erat rē .i. vniforme i forma r figura. Cetera exponunt sic. s. exposita sūt ca. xxx. Cōsequēter agit de altari thymiamatis / cū dicit: b Fecit et alta. rē. Qd altare erat inter mēlaz r cādelabzū: r exponat qd hic dicit sic. s. xxx. ca.

Glo. ordi.

Fecit et Ca. XXXVIII labzū eneū rē. Breg. Labzū eneū moyses ponit in quo sacer dotes lauent sanctasctoꝝ igressu ri: qz lex dei p̄us lauari nos p cōpunctionē p̄cipit: vt nra imundicia ad penetrādā secretōꝝ dei mū dicia nō obsistat. Fit aut labzū de speculis mulierū q̄ ad ostiū tabernaculi indefinēter excubāt. Specula enī mulierū sunt p̄cepta dei: in q̄bus scē aie semp aspiciunt: r si q̄ in eis sūt feditatis macule de p̄hendūt: cogitationū vitia corri gunt / r q̄si renitētes vult⁹ ex red dita imagine cōponūt. Quia dū p̄cept⁹ dñicis solerter intēdūt / in eis qd in se celesti viro placeat vlt displiceat agnoscut: q̄ q̄diu i hac vita sunt / eternuz tabernaculū in gredi nō possunt. Sz tñ ad ostiū tabernaculi mulieres excubāt: qz scē aie etiā cū infirmitate carnis grauant: amore tñ cōtinuo igres sum interni introitus obseruant.

Moyses ergo sacerdotib⁹ labzū de speculis mulierū posuit vel fecit: qz lex dei lauacri cōpunctōis pctōꝝ nroꝝ maculis exhibet: p q̄ scē aie supno spōso displicuerūt. Inuēda nobis celestia p̄cepta p̄bet / q̄bus si diligēter intēdim⁹ in terne nre imaginis maculas vide mus. Vidētes aut maculas in penitētie dolore cōpungimur. Cōpuncti dō q̄si in labzō de speculis mulierū lauamur. Tunc ergo de nobis vere cōpungimur: si studio se p̄cedētū patrū facta pensam⁹: vt p̄specta illa glia in oculis nris vita nra sordescat. Tūcere com pungimur cū p̄cepta dei studiose p̄scrutamur: vt per hec proficere contendamus per que proficisse cognouimus quos veneramur.

71. Pa. 1. a Nota quis vere cōpū gatur

Excit et altare holocausti de lignis sethim: qnqz cubitoꝝ p qdrū et triū in altitudine: cui cornua de āgulis p̄cedebāt: Opuitqz illd̄ greis laminis: Et i vsus ei⁹ p̄pauit ex erevasa diuersa / lebetes / forcipes / fuscillas vncios / r igniū s̄ceptacula. Craticulāqz ei⁹ i modū ret / fecit eneā / r sub eā i altar / medio arulā fuscis q̄ttuoz eneis anulis p̄ totidē retiaculi sūmitates / ad imittē dos vectes ad portādū. Quos r ipos fecit lignis sethi / r opuit laminis eneis: idu ritqz in circulos q̄ in altar / laterib⁹ emine bāt. Ip̄m aut altare nō erat solidū / sz ca / uū ex tabulat / r int̄ vacuū. Fecit r labzū eneū / cui⁹ basi sua de speculis mulierū / q̄ t̄

Ni. de ly.

Excit et altare rē. Dic p̄nir ponit executio opis q̄ t̄ ad ea q̄ erāt ex tabnaculū: r p̄ mo q̄tū ad altare holocaustoꝝ. se cundo q̄tū

auro mūdissimo: De cui⁹ vecte / calami / cypbi / spherule ac lilia p̄cedebāt. Sex in vtroqz latere. Tres calami ex pte vna: r tres ex altera. Tres cypbi in nucis modū p calamos singulos: spheruleqz siml r lilia: r tres cypbi instar nucis i calamo altero: spheruleqz siml r lilia. Equū erat opus sex calamoꝝ q̄ p̄cedebāt de stipite candelabzū. In ip̄o aut vecte erāt q̄ttuoz cypbi i nucis modū: spheruleqz p singulos r lilia: r spherule sub duob⁹ calamis p loca tria: q̄ sil sex fiūt calami p̄cedētes de vecte vno. Et spherule igif et calami ex ip̄o erāt / vnūuersā ductilia ex auro pur rissimo. Fecit r lucernas septē cū emūcto rijs suis / r vasavbi ea q̄ emūcta sūt extin guant / de auro mūdissimo. Talētū auri appēdebat cādelabzū cū oib⁹ vasis suis.

a corpus christi vel quoslibet sanctos in q̄bus ardet semp diuinus ignis r semp caro consumit.

Fecit r altare thymiamatis de lignis sethim / habēs p qdrū singulos cubitos: r i altitudine duos: e cui⁹ angulis p̄cedebāt cornua: vestiuitqz illd̄ auro purissimo cū craticula ac parietib⁹ et cornib⁹: Fecitqz ei coronā aureolā p gyrū / r duos anulos aureos sub corona per singula latera / vt mittant in eos vectes / r possit altare portari. Ip̄os aut vectes fecit de lignis sethim / r opuit laminis aureis. Cōpōsu it r oleū ad sanctificationis vnguentū / r thymiamata de aromatis mundissimis opere pigmetarij. Ca. XXXVIII

Excit et altare holocausti de lignis sethim: qnqz cubitoꝝ p qdrū et triū in altitudine: cui cornua de āgulis p̄cedebāt: Opuitqz illd̄ greis laminis: Et i vsus ei⁹ p̄pauit ex erevasa diuersa / lebetes / forcipes / fuscillas vncios / r igniū s̄ceptacula. Craticulāqz ei⁹ i modū ret / fecit eneā / r sub eā i altar / medio arulā fuscis q̄ttuoz eneis anulis p̄ totidē retiaculi sūmitates / ad imittē dos vectes ad portādū. Quos r ipos fecit lignis sethi / r opuit laminis eneis: idu ritqz in circulos q̄ in altar / laterib⁹ emine bāt. Ip̄m aut altare nō erat solidū / sz ca / uū ex tabulat / r int̄ vacuū. Fecit r labzū eneū / cui⁹ basi sua de speculis mulierū / q̄ t̄

excubabāt i ostio tabnacli / Fecit r atriū i cui⁹ australi plaga erāt tētoꝝia de bysso retorta cubitoꝝ cētū: Colūne eneē viginti cū basib⁹ suis: capita colūnar / r tota ope

cū dō q̄tū ad labzū eneū / cū dicit: d Fecit r la. rē. Dicit expōsi tores nri cōiter q̄ iste erāt mulie res duote q̄ veniebāt frequēter ad ostiū tabnaculi rōne cult⁹ diu ni: r in signū q̄ nolebāt ampli⁹ intēdere ornatui exteriori / obtu lēt specula sua q̄z capse erāt enee: r de ill factū ē vas p̄dictū. Ra. Sa. dicit q̄ h̄ ē text⁹ verus. De / speculis mulierū exercitiū vlt̄ circūeuntū ad ostiū tabernacli. r h̄m p̄mā significatiōē exponit dicēs: q̄ mulieres hebreē q̄ p̄ pharao voluit impedire multiplicatiōē ppli p̄ generatiōē oppri / mēdo viros laborib⁹ ne vacarēt amplexibus: viros eoz cōpone bāt se ad specula vt puocarēt vi ros suos ad actū m̄imonij: nō li bidine ducte sz plis amore: r sic p̄reauerūt exercitiū filioꝝ: istl: quoz p̄ncipes tribuū in q̄b⁹ qdā mō cōtinebāt totū negociū / ppli cōsistebāt ad ostiū tabernaculi: vbi manebāt moyses et aarō ad tractādū cū eis d̄ negocijs ppli. Sz dō alia significatiōē expo nit d̄ mulierib⁹ deuot⁹: q̄ mēbāt i castris circa latera r post tergū tabernaculi q̄s oportebat circū / ire veniēdo ad ostiū tabernaculi causa oblatōis faciēde. Aliē aut exponūt doctores aliq̄: q̄ circa la bium eneuz erant specula affixa vt sacerdotes viderent maculas abluendas: r illa specula fuerūt oblata a mulieribus deuotijs: et sic qd dicit: Fecit r labzū eneuz cui⁹ basi sua de speculis mulierū. hic accipit facere pro aptare vel ornare: r sic aliquādo accipit in hebreoyt dictum fuit Beñ. j. ca. Capita colū. Doratit

Doratit. Fecit r altare. rē. Illud q̄ in p̄ncipio hui⁹ ca. ponit tur / superius expōsitū est mystice p̄pter hoc hic dimitto: et plura alia dimisi r dimi: tam eadem ra tione. d Fecit r labzū ene um cū basi sua rē. Per specu la mulierū significant diuina p̄ cepta in q̄bus anie deuote specu lates r meditātes vidēt qd amo uere debent a seipsis. s. maculas vitioꝝ: r quid sibi apponere: sz ornamēta virtutū. hec enī duo diuina p̄cepta manifeste osten dunt que docēt duas partes iu sticie. s. decliare a malo et facere bonū. Que excubabāt in ostio tabernaculi. Per ta bernaculū hic intelligit ip̄m / ce lum: qd anie deuote nō possunt ingredi durante vita p̄sentī: sed diligēter attendūt qualiter pos sint intrare post finē p̄sentis vite. Per hoc igif q̄ labzū eneum in quo pedes r man⁹ sacerdotū de debāt lauari / factū esse d̄: de spe culis mulierū: significabat pra ctica noticiā diuinoꝝ p̄ceptoꝝ: ex qua quidē noticiā procedit aq̄ vere cōtritiōis et deuotiōis in q̄ pedes et man⁹ sacerdotū. i. affe ctioes r opa eoz q̄ ministraturū sūt i ecclia debēt lauari p̄ tritio nē: r p̄fessionē anteq̄ accedāt ad missarū celebratiōē.

Glo. ordi. Speculum mulierum. Nota quis vere cōpū gatur. Excit et altare rē. Dic p̄nir ponit executio opis q̄ t̄ ad ea q̄ erāt ex tabnaculū: r p̄ mo q̄tū ad altare holocaustoꝝ. se cundo q̄tū

A **S** a **P**arillos qz. **S**tra. **P**a/
rilli fm fram erant in summita/
te colunarū fixi quibus funes re
ligabantur / qui cortinas a terra
subleuabāt: firmati superiorib⁹
quibusdā anfulis: iferius dō re
ligati ad predictos parillos cor/
tinas extendebant / ne rugā con
traherent. **D**ystice vero fu/
nes significant scām scripturā:
de qua salomon ait: **F**uniculus
triplex difficile rūpif. **E**ccl. iij. c
Quia sancta scriptura historia
moralitate ⁊ allegoria cōstans:
nullis hereticorū dogmatibus
pōt dirumpi. **P**arilli in moduz
lingue facti linguas doctorū si/
gnificant / qui scripturā pplis ex
ponūt. **C**ortinas etiā a terra sub
leuāt ⁊ extendunt: qz subiectos
docēt seq / ⁊ imitari celestia: nul/
lamqz mali vel fraudis rugam
contrahere.

Nico. de lyra

A **C**apita colunarū ⁊
tota operis celatura argē.
In hebreo habet: **U**ncini colū/
narū ⁊ cincture eaz de argēto. ⁊
eodē modo vbi ifra ponunt cōsi
milia verba. **B** **I**psas colū
nas atrij vestiuit argento.
In hebreo habet: **C**apita colū/
narū liniuit vel operuit argēto:
⁊ exponant ifta sicut. **S**. xxvij.
C **H**ec sunt instrumenta.
In hebreo habet: **H**i sunt cōpu
ti vel numeri: ⁊ videt hoc meli⁹
dictū vt ptz ex ifra sequēt: qz no/
minant ⁊ etiā numerant ponde
ra metalloz de quibus facta sūt
opa tabernaculi. **D** **I**n ceri
monijs leuitarū. i. obsequijs
eorū: qz ad eos pertinebat por/
tare tabulas tabernaculi et ba/
ses ⁊ operimēta ⁊ plura alia: si
militer deponere tabernaculum
in motione castrorum et erigere
ipm in loco positionis castrorū.
E **P**er manuz ithamar. i.
fm ordinatōez eius ⁊ preceptū.
F **O**mne auruz. **H**ic ponit
numerus auri. **G** **Q**uod ex
pensū est in opere. **X**. et. **I**X.
talentoz fuit. **I**n hebreo ha/
bet. **X**. centenarioz. dicit autē
Ra. **S**a. qz centenarius p̄tinet
lx. mnas. mna autē sanctuarij du
plex erat respectu cōis: ⁊ sic cen/
tenarius p̄tinebat. **C**. xx. mnas: et
mna. **X**. siclos: ⁊ sic centenari⁹
sanctuarij cōtinebat tria milia si
clos. **H** **O**blatū est autē
ab his **zē**. **I**n hebreo habet sic
Argentū autē numerationis po/
puli fuit centū centenarij ⁊ mille
septingenti ⁊. **L**. xxv. sicut ad pon/
dus sanctuarij: dimidius siclus
per singula capita omnū transe
untū ad numerū a. **X**. annis et
supra de secentis ⁊ tribus mili
bus ⁊ quingētis quinquaginta
viris: et fm hoc numeratio ppli
nō est referenda ad numerū au/
ri predicti: sed magis ad nume/
rū argenti: cuius ratio est: quia
in nullo loco inuenit scriptuz qz
in numerati

ris celatura argētea. **Q**ue ad septētriona
lē plagā tētozia: colūne basesqz ⁊ capita co
lūnaz eiusdē mēsure ⁊ opis ac metalli erāt.
In ea vō plaga q̄ ad occidētē respicit / fue
rūt tētozia cubitorū q̄nq̄ginta / colūne decē
cū basib⁹ suis eneē ⁊ capita colunarū / et to
ta opis celatura argētea. **P**orro p̄tra oriē
tē q̄nq̄ginta cubitoz pauit tētozia / e q̄b⁹ q̄n
decim cubitos colūnaz triū cū basib⁹ suis /
vñū tenebat lat⁹: et in parte altera / qz inter
a **C**ecesse que in heremo huius vite constituit.
vtrāqz introitū tabernaculi fecit / q̄ndecim
eque cubitoz erāt tētozia: colūneqz tres ⁊
bases totidē. **C**ūcta atrij tētozia byssus re
torta texuerat. **B**ases colūnaz fuere eneē:
capita autē earū cū cūctis celaturis suis ar
gētea. **S**ed ⁊ ipas colūnas atrij vestiuit ar
gento: ⁊ in introitu eius ope plumario: fe
cit tentoriū ex hiacyntho / purpura / vermi
culo ac bysso retorta / quod habebat vigin
ti cubitos in longitudie: altitudo vō q̄nqz
cubitorū erat / iuxta mensuram quā cuncta
a **Q**uattuor sunt euangeliste firmitate fidei solidati.
atrij tētozia habebāt. **C**olūne autē in in
gressu fuere quattuor cū basibus eneis / ca
claritate diuini eloqui
a **P**itaz earuz celature argenteē: **P**arillos
qz tabernaculi ⁊ atrij p̄ gyrū fecit eneos.
Hec sūt instrumenta tabernaculi testimonij
q̄ enumerata sunt iuxta p̄ceptuz moysi: in
cerimonijs leuitarū p̄ manuz ithamar filij
aaron sacerdotis: q̄ beseleel filius huri filij
hur de tribu iuda / dño p̄ moysen iubēte cō
pleuerat / iūcto sibi socio hooliab / filio achi
samech de tribu dan: q̄ ⁊ ipē artifex lignoz
egregius fuit ⁊ polymitar⁹ atqz plumari⁹ /
ex hiacyntho / purpura / vermiculo ⁊ bysso.
Omne aurū qd̄ expēsū est in ope sanctua
rij ⁊ qd̄ oblatū est in donarijs / viginti ⁊ no
uē talentoz fuit ⁊ septingētozū triginta si
cloz / ad mēsurā sanctuarij. **O**blatū est autē
ab his q̄ trāsierūt ad numerū viginti ānis ⁊
supra: de secentis trib⁹ milib⁹ ⁊ q̄ngētis q̄n
q̄ginta armatorū. **F**uerūt p̄terea cētū talēta
argēti / e q̄b⁹ p̄late sunt bases sanctuarij: et
introit⁹ vbi velū pendet. **C**ētū bases facte
sunt de talētis centū: singulis talētis p̄ ba
ses singlas supputat. **D**e mille autē septin
gētis et septuaginta q̄nqz siclis fecit capita
colunarū: qz ⁊ ipas vestiuit argēto. **E**ris q̄
qz oblata sūt talēta septuaginta duo milia: ⁊
q̄dringēti supra sicli: ex q̄bus fūse sūt bases
in introitu tabernaculi testimonij: et altare
eneū cū craticula sua: omiaqz vasa que ad
vsum ei⁹ pertinet: ⁊ bases atrij tam in circū
tu q̄ in ingressu eius: ⁊ parilli tabernaculi
atqz atrij per gyrum.

in numeratione ppli numerati
soluere debeant vel offerre ali
quam quanti. atem auri sed ar
genti scz quilibet dimidium si
clum: vt dictum est supra. **X**.
ca. **E**t si cōsideretur numerus
argenti hic expressus: cor respō
det numero virozū accipien/
do pro quolibet dimidiū sicli.
vñus enim centenarius valet
tria milia siclos: vt visum est: ⁊
per p̄sequens centum centena
rij valent trecenta milia siclos
integros: ⁊ per cōsequens va
lent sexcenta milia dimidios.
Ite mille septingenti. **L**. xxv. in
tegrū valent tria milia quingē
tos quinquaginta dimidios ⁊
sic habet numerus predict⁹ vi
rozū scz secentozū triū miliū ⁊
quingētozū quinquaginta.
I **L**entū bases facte sūt
de talentis centū. **Q**uadra
ginta enī erāt in latere aquilo
nari et tot in australi et. **X**. vi. in
occidētali sub tabulis taberna
culi ⁊ quattuor sub q̄ttuoz colū
nis in q̄bus appēdebat velū di
uidēs sanctū ⁊ sanctūsanctoꝝ.
K **D**e talentis centum.
In hebreo habetur: **D**e cente/
narijs centum. **L** **D**e mille
autē septingentis ⁊ septu
aginta quinqz **zē**. **I**n hebreo
habetur: **D**e septingentis. **L**. xx
v. siclis fecit vncinos columna
rum ⁊ liniuit capita earum ar
gento: ⁊ hec videtur verior lit
tera: quia hic loquitur de colū
nis atrij: que erant. **L**. per cir/
cūtum: argentū autem hic enu
meratum non ascendit ad quā
titatem vñius cētenarij fere de
medietatibus: in qualibet autē
base fuit vnus centenarius in
teger / vt dictuz est: ⁊ sic in vna
sola base plus fuisset fere in du
plo de argēto q̄ in omnibus co
lumnis atrij: quod videtur ab
surdū: ⁊ ideo non videtur possi
bile qz capita earum fuerint ar
gentea nec ipē veste argento
sed vncini tm fuerunt argētei
⁊ capita earum linia vel oper
ta argento sicut supra expōsitū
est **X**. xxvij. ca. cetera patent.
In ca. **X**. xxvij. vbi dicitur in
postilla: **F**ecit labrum eneum
cum basi **zē**.
Additio **A**ltima expo
sitiō que ponit
tur in postilla videt verior: q̄a
magis consonat lre. textus enī
verus in hebreo non dicit de
speculis mulierū: vt sic illa spe
cula intelligant esse materia la
biū seu basis: sed dicit sic: **F**ecit
labrū eneū cū basi sua cum spe
culis mulieruz / vel in speculis
muliez **zē**. ⁊ est sensus: qz fecit
labiū eneū cum basi sua: vt scz
fuerat sibi p̄ceptū: ⁊ etiā cū spe
culis muliez circūquaqz posit⁹
ad ornatū: vel fecit labiū eneū
in speculis mulierū. **L**. cōtentū.
⁊ sic nō oportet qz li fecit hic ac
cipiatur nisi fm cōmunē sui si
gnificationem **zē**.
D iij

Numer⁹
virozū isrl

De hiacyntho vo z purpura/vermiculo ac bysso fecit vestes qbus indueret aaron qn ministrabat in sc̄tis sicut p̄cepit dñs moysi. Fecit igit̄ z sup̄hūerale de auro/hiacyntho z purpura/coccoq̄ bis ticto z bysso retorta/ ope polymitario. Inciditq̄ bracteas aureas z extenuavit i b̄ fila/ vt possit torq̄ri cū p̄oz color̄ subtegmie/ duasq̄ horas sibiñnui cē copulatas i vtroq̄ latere sūmitatū: z balthēū ex eisde colorib⁹: sicut p̄cepit dñs moysi. Parauit z duos lapides onychios astrictos/ z idulos auro/ z sculptos arte gemaria noib⁹ filioz isrl. Sex noia in lapide vno/ z sex i altero/ iuxta ordinē natiuitat̄ eoz. Posuitq̄ eos in laterib⁹ sup̄humeralis in monumentū filioz isrl/ sicut p̄cepit dñs moysi. Fecit z rōnale ope polymito iuxta opus sup̄hūerale/ ex auro/hiacyntho/ purpura/ coccoq̄ bis ticto z bysso retorta/ q̄drāgulū duplex/ mēsure palmi: z posuit in eo gemaz ordies q̄tuor. In p̄mo versu erat sardius/ topaci⁹/ smaragdus: In sc̄do carbūcul⁹/ saphirus/ iaspis: In tertio liguri⁹/ achates z amethist⁹: In q̄rto chrysolit⁹ onychinus berillus: circūdati z inclusi auro p̄ ordines suos. P̄p̄iaz lapides duodeci sculpti erāt noib⁹ duodeci tribuū isrl: singuli p̄ nomina singuloz. Fecerūt in rōnali z catenulas sibiñnui cē coherētes de auro purissimo: z duos vncios/ totidēq̄ anulos aureos. Porro anulos posuerūt in vtroq̄ latere rōnalis: e q̄b⁹ penderēt due catene auree: q̄s iseruerūt vncinis q̄ i sup̄humeral̄ angulis eminebāt. Hęc z añ z retro ita cōueniebāt sibi/ vt sup̄hūerale z rōnale mutuo nece rent: stricta ad balthēū/ z anulis fortius copulata: q̄s iugebat vitta hiacynthina ne laxē fluerēt z a seinuicē mouerent: sicut p̄cepit dñs moysi. Fecerūt q̄z tunicā sup̄hūerale totā hiacynthinā/ z capitū i sup̄iori pte z mediū/ orāq̄ p̄ gyrū capitij textile: deorsum aut̄ ad pedes malapunica ex hiacyntho/ purpura/ vermiculo ac bysso retorta: z tintinabula d̄ auro purissimo/ q̄ posuerūt inf̄ malagranata i extrema pte tunice p̄ gyrū: tintinabulū aureū z malapunicū: Quib⁹ ornat⁹ in cedebat p̄tifer qn misterio fungebāt/ sicut p̄cepit dñs moysi. Fecerūt z tūcas byssinas ope textili aarō z filijs ei⁹/ z mitras cū coronul̄ suis ex bysso/ femialia q̄z linea byssina: cingulū vo d̄ bysso retorta/ hiacyntho/ purpura ac vermiculo/ distinctū arte plumaria/ sicut p̄cepit dñs moysi. Fecerūt z laminā sacre veneratiōis de auro purissimo/ sc̄pserūtq̄ i ea ope gemario sc̄t̄m dñi: z strinxerūt eā cū mitra z vitta hiacynthina/ sicut p̄cepit dñs moysi. Perfectū ē igit̄ oē op⁹ tabnac̄li z tecti testimonij. Fecerūtq̄ filij isrl̄ cūcta q̄ p̄cepit dñs moysi: z obtulerūt tabnaculū z tectū z vniuersā sup̄ellectilē/ anulos/ tabulas/ vectes/ colūnas ac bases/ optozū de pellib⁹ arietū rubricatū/ z aliō op̄i mētū d̄ hiacynthinis pellib⁹/ velū/ arcā/ vectes/ pp̄itiatorū/ mēsa cū vasis suis z p̄positōis p̄tib⁹/ cādelabrū/ lucernas z t̄tēilia eaz cū oleo: altā aureū z ynguē tū thymiana ex aromatib⁹: et tētozū i itroitu tabnac̄li/ altare enēū/ retiaculū/ vectes z vasa ei⁹ oia/ labrū cū basi sua/ tētozia atrij z colūnas cū basib⁹ suis tētozū i itroitu atrij/ funiculos q̄z illi⁹ z parillos. Nihil ex vasis defuit q̄ i misterij tabnac̄li z i tectū fēderi iussa sūt fieri. Vestes q̄z q̄b⁹ sacerdotes vtunt̄ i sanctuario/ aaron sc̄z z filij ei⁹/ obtulerūt filij isrl̄/ sicut p̄cepit dñs. Quē postq̄ moyses cuncta vidit completa/ benedixit eis.

Glo. ordi.

La. XL
Lectus est dñs ad moysen dicēs. Adese primo zc. Stra. Primus anni mēsis ipse est nisan qui z aprilis i quo indei pascha celebrabant z tabernaculū erectū est. Allegorice aut̄ p̄mus mensis signat̄ inītiū gratie: qn̄ tabernaculū dei. i. ecclesia erecta est: cum christus. s. crucifixus de latere suo produxit mysteria sanguinis z aque: quib⁹ ecclesia dedicat̄ z p̄secrat̄. Et notādū qz hic p̄mus mensis secūdi anni fuit. p̄mus enī

Allegori.

Nota

La. XL
Lectus est dñs ad moysen dicēs: c
La. q̄ ap̄rili. s. quo pascha indei celebrāt. q̄ secūdi anni. b̄ q̄ in principio gratie.
Adese p̄mo die/ p̄ma mēsis/ eriges tabnaculū

La. XL
Lectus est dñs ad moysen dicēs: c
La. q̄ ap̄rili. s. quo pascha indei celebrāt. q̄ secūdi anni. b̄ q̄ in principio gratie.
Adese p̄mo die/ p̄ma mēsis/ eriges tabnaculū

Nico. de lyra

De hiacyntho. Dic po/ nitur executio operis q̄ tum ad vestes sacerdotuz. Et p̄mo de superhumerali. b̄ Incidit q̄z bracteas: Id est laminas tenues: vt ex illis possent fieri fila, se cūdo de rationali/ ibi: Fecit z rationale. tertio de tunica hiacynthina/ ibi: Fecerunt q̄z tunica: quarto de vestib⁹ byssinis/ ibi: Fecerūt z tunicas: z mitras cū coronulis zc. Erāt enī circuli i mitris illis in pte inferiori q̄ vocāt̄ hic coronule. qn̄ to de lamina sacra/ ibi: Fecerunt z laminā sacre vncionis. Cetera patent ex dictis. s. xviii. ca.

Moraliter. Fecit z rationale opere polymito zc. Per rationale iudicij in quo ostendebatur quid agi deberet aut dimitti potest intelligi bonus princeps aut p̄latus secularis vel religiosus: per cuius iudicium debent agi vel dimitti opera subditoruz. In hoc autem rationali fuerunt quattuor ordines lapidum preciosorum: et in quolibet ordine tres lapides preciosi. Agitur per quattuor ordines intelligunt̄ quattuor virtutes cardinales cum adiunctis sibi virtutibus que debent esse in iudicib⁹ bonis secularib⁹ aut religiosis. Primus ordo pertinet ad prudentiam que est auriga virtutuz: z p̄m Tulium ipsius prudentie sunt tres partes: sc̄z memoria respectu precedentium/ intelligentia respectu presentium/ et prouidentia respectu futurorum. Secundus ordo pertinet ad iusticiam cuius p̄m philosophū. v. Ethicorū sunt tres partes: sc̄z iusticia distributiua penarum z honoruz p̄m demerita et merita hominum: z cōmutatiua que est proprie mercatoruz: et epikēya que est proprie iudicium dirigens eos in casu particulari ad legislatoris intellectuz. Tertius ordo pertinet ad fortitudinem que respicit pericula bellorum pro republica sustentanda: et ad eam requirit̄ animositas in agressu: constantia in progressu: et sequitur victoria in egressu. Quartus ordo pertinet ad temperantiā cuius sunt tres partes: sc̄z temperantia particularis que est repressiua venereorum extra legem matrimonij in coniugatis et simpliciter in alijs: et abstinentia que est repressiua ciborum: et sobrietas potuum: p̄m tamen modum et regulam recte rationis.

Nico. de lyra

Lectus est dñs ad moysen dicēs. Postq̄ de scripta est tabernaculi constructio: hic consequenter describitur eius erectio: vbi premititur p̄ceptuz domini/ cum dicitur: d̄ Adese primo: sc̄z secūdi anni ab exitu de egypto. Moraliter. d̄ Adese p̄mo/ die prima mensis. Et hoc p̄m suas ptes descriptas superius z expositas

Nico. de lyra

Lectus est dñs ad moysen dicēs. Postq̄ de scripta est tabernaculi constructio: hic consequenter describitur eius erectio: vbi premititur p̄ceptuz domini/ cum dicitur: d̄ Adese primo: sc̄z secūdi anni ab exitu de egypto. Moraliter. d̄ Adese p̄mo/ die prima mensis. Et hoc p̄m suas ptes descriptas superius z expositas

A primus enim annus ante legem fuit. secundus annus sub gratia euangelij cui dominus benedixit: unde Dominus. lxxij. b. Benedices corone anni benignitatis tue. Annus enim benignitatis fuit: quo salus humani generis per humanitatem christi apparuit: hoc ergo anno tabernaculum dei erectum est: id est ecclesia fundata et exaltata.

Rab. Primus annus omne tempus legis ante incarnationem christi. Secundus ab adventu eius usque ad consummationem seculi. Quasi primo mense prima die mensis tabernaculum erigitur: cum in principio gratie sue per christum ecclesie ornatus constituitur: et decor noue hierusalem si delibus demonstrat: et sicut in primo anno preparatus est sumptu futuro operi: ita omnium electorum ab initio mundi usque ad adventum domini sermo vel opus ad instructionem ecclesie conueniens per scriptores veteris testamenti colligitur: ut doctores euangelij his utantur in confirmatione fidei.

Unges tabernaculum etc. Tabernaculum cuius uasis sunt unctionis oleo consecrat: quia sancta ecclesia quicquid agit cum uirtutibus suis debet dedicare et consecrare gratie spiritus sancti: oleum quippe unctio nis spirituali gratie comparat: quia omnium uirtutum opera consecrantur.

Applicabisque aaron etc. Foras tabernaculi. id est sancte ecclesie sunt apostoli: per quos debet aulam celi ingredi: ad hos applicandi sunt aaron et filij eius. id est omnes cetus sanctorum: ut maxime prepositorum: ut eos imitentur et eorum uestigia sequantur.

Et vectes. Vectes non solum parietes necit sed et columnas introitus confirmat ne corruat: aut a recto statu deflectant: quia dominus et ueritas populuz in una fide dilectionis sociantur: et eorum doctores ut in fide et amore et predicatione perseuerent confortant.

Nec miz si et per capita ipsa et per uectem capita ipsa continentur christus accipit: quia cuiusque electi regem do caput est. Unde caput uiri christus est. i. cor. xi. a. Et quia non solum singulos ad querenda celestia erigit: sed etiam omnes continet: et ne a recto statu deflectat: nec ab iniuicem discordando possint separari: uinculo pacis confirmat. Qui similes est quod dominus dicitur agnus et pastor: et ostium: cum pastor agnum pascit et ambo intrent per ostium: cuius proprie sit uerbum in principio. horum uero nullum sit proprie sed figuratiter. Pastor: quia ducit ad pacem uite. Ostium: quia non nisi per illum peruenitur ad patrem.

Agnus: quia ab egypto saluat. Sic et hic per capita figurat propter regnum quo singulis preest: et per uectem ob generalem prouidentiam quia omnes confirmat.

Beda. Sic anima pro diuersis actionibus diuersa nomina sortitur: dum uiuificat corpus anima nominat: dum uult animus est: dum scit mens est: dum recollit memoria est: dum iudicat ratio est: dum spiritalis est: dum sentit sensus est.

Nec poterat

lum testimonij: et pones in eo arcam / dimittesque ante illam uelut: et illata mensa pones super eam que rite precepta sunt. Candelabrum stabit in lucernis suis / et altare aureum: in quo adolebit incensum coram arca testimonij. Tentorium in introitu tabernaculi testimonij pones / et ante illud altare holocausti. Labrum inter altare et tabernaculum / quod implebis aqua. Circumdabisque atrium tentorium et ingressum eius.

Et assumptum unctiois oleo / unges tabernaculum cum uasis suis ut sanctificetur / altare holocausti et omnia uasa eius / labrum cum basi sua. Unctiois oleo consecrabis ut sint sancti. Applicabisque aaron et filios eius ad fores tabernaculi testimonij: et lotos aqua indues sanctis uestibus ut ministrant mihi: et unctio eorum in sacerdotium perficiat sempiternum. Fecitque moyses omnia que preceperat dominus.

Igitur mense primo anni secundi / in prima die mensis / collocatum est tabernaculum: Erexitque illud moyses: et posuit tabulas ac bases et uectes: statuitque columnas et expandit tectum super tabernaculum: imposito desuper operimento / sicut dominus imperauerat. Posuit et testimonium in arca / subditis infra uectibus: et oraculum desuper. Cumque intulisset arcam in tabernaculum testimonij / appedit ante eam uelut ut exple ret domini iussione. Posuit et mensam in tabernaculum testimonij ad plagam septentrionalem extra uelut: ordinatis coram propositois panibus / sicut preceperat dominus moysi. Posuit et candelabrum in tabernaculo testimonij e regione mense in parte australi: locatis per ordinem lucernis iuxta preceptum domini. Posuit et altare aureum sub tecto testimonij contra uelut: et adoleuit super eo incensum aromaticum / sicut iussit dominus moysi. Posuit et tentorium in introitu tabernaculi testimonij: et altare holocausti in uestibulo testimonij / offerens in eo holocaustum et sacrificia / ut dominus imperauerat. Labrum quoque statuit inter tabernaculum testimonij et altare implens illud aqua: Lauenturque in eo moyses et aaron et filij eius manus suas ac pedes: cum ingrederentur tectum federis: et accederent ad altare / sicut preceperat dominus moysi. Erexit et atrium per gyrum tabernaculi et altare / ducto

de egypto. Secundo ponitur executio moysi / cum dicitur: Fecitque moyses omnia que preceperat dominus. Et primo quantum ad ipsum tabernaculum / cum dicitur: Collocatum est tabernaculum etc. Secundo quantum ad ea que erant intra sanctum sanctorum / ibi: a. Posuit et testimonium in arca: Id est tabulas erant in testimonium federis inter deum et populum. b. Et oraculum desuper: Id est propitia torum. Tertio quantum ad ea que erant extra sanctum sanctorum in tabernaculo / cum dicitur: Posuit et mensam in tabernaculo testimonij ad plagam septentrionalem etc. c. Posuit et altare aureum sub tecto testimonij: Id est tabernaculi: quia uocabatur tabernaculum testimonij. d. Contra uelut. Diuides sanctum et sanctum sanctorum: et per hoc quod dicitur: Contra uelut et non intra. patet quod supra dictum est. xxx. ca. scilicet quod altare incensum quod est idem quod altare aureum: non erat intra sanctum sanctorum: sed extra inter mensam propositionis et candelabrum. e. Et adoleuit super eo incensum. id est ipse moyses quia faciebat officium sacerdotale quousque aaron et filij eius essent consecrati: per illos qui dicuntur: quod consecratio sacerdotum non erat completa die erectionis tabernaculi: per alios qui dicunt quod illa dies fuit dies octaua consecrationis sue: non solum moyses obtulit illo die sed etiam aaron et filij eius: ut habet leui. ix. de his opinionibus dicitur Num. vii. Consequenter agit de erectione eorum que erant extra tabernaculum in atrio / cum dicitur: f. Et altare holocausti in ue. i. i. atrio. g. Offerens. id est moyses et etiam aaron et filij eius per aliquos ratione dicta. h. Labrum. quousque etc. id est holocausti: non tamen di recte inter uentus sed aliquantulum a latere. i. Lauenturque in eo moyses et aaron etc. id est quia fuerunt consecrati et poterant accedere ad tabernaculum testimonij. k. Erexit et atrium. id est columnas et cortinas claudentes atrium per gyrum tabernaculi. non tamen equale erat spatium atrij in circuitu tabernaculi: quia ante ostium tabernaculi quod

et expositas: tamen per hoc tabernaculum domini conuenienter potest anima fidelis intelligi: nam in ea dominus per gratiam inhabitat. Apoc. xxi. a. Ecce tabernaculum dei cum hominibus etc. Hoc autem tabernaculum sursum erigitur per spem bonorum celestium ex meritis et gratia prouenienter: et figurat seu stabilitur per firmam fidem eorum que tenet et docet sancta mater ecclesia: et dilata per dei et primi charitatem: et ista sunt primo mense prima die mensis. id est in initio uite presentis: et quantum ad pueros baptizatos per habitus dictarum uirtutum qui dantur diuinitus in baptismo: sed actus eorum tunc apparere quam incipiunt habere usum rationis ut sic cum gratia opere liberum arbitrium ad perfectionem uere beatitudinis. Quia nobis concedat iesus christus qui cum patre etc.

De cose. Dis. i. i. pn.

Nu. 7. a

Doralie

30. 6.

Ergo **N**ec poterat moyses etc. **S**tra. **M**oyſes ergo in hoc loco ſicut in alijs plurib⁹ figuraz tenet iudaici ppli. **M**oyſes ergo nube obſtate in tabernaculu nō poterat intrare: qz iudai cus pplſ nūq̄ ſacramēta ſcripture valuit penetrare: **N**ubes enī dñi p diē incubabat tabernaculo z ignis in nocte. **D**oclo co ignis diuinoꝝ myſterioꝝ ſcientiā ſi gnificat. **S**criptura enī ſancta ſctis et ignozatiā ſua fatētib⁹ lumē eſt. **I**nī q̄s dō z ſciētiā iactātib⁹ nubes/ qz exce cat eos. **A**ug⁹. **N**otanda eſt res mirabilis multū q̄ nubes deſcēdente z iplente tabernaculu (que tñ glia dñi dicit) non poterat moyses intrare ta bernaculu: q̄ in monte ſina qñ legē p̄i mitus accepit intravit in nubē vbi erat deus. **A**liā q̄ p̄ſonā tūc figurabat: aliā nūc. **E**t tūc eoꝝ qui participes ſiūt inti me veritatis dei. **N**ūc autē iudeoꝝ qui bus glia dñi q̄ in tabernaculo eſt (q̄d eſt grā chriſti) tāq̄ nubes opponit nō eā intelligētib⁹: z iō nō intrāt in taber naculu teſtimōij. **E**t h̄ credēdū eſt ſemel factū: moꝝ vt p̄ſtitutū eſt tabernaculoꝝ ſignificatiōis hui⁹ cauſa vel alicui⁹ al terius. **N**ec enī ſp̄ ſic erat nubes ſup tabernaculu vt moyses intrare nō poſ ſet: qñ quidē nō remouebat nubes niſi cū eſt dabat h̄ ſignū diſiūgēdi. i. caſtra mouēdi ex eo loco vbi erāt: z accedēdi q̄ nubes ducebat p̄ diē/ ſtāma p̄ noctē. **Q**ue duo viciliſim etiā ſup tabernacu lu manebāt vbi caſtra poſuiſſet: nubes p̄ diē/ z ſtāma p̄ noctē. **I**n taberna culo dñi erāt tabule q̄rū anulis erāt in fixi vectes de lignis ſethim: q̄bus poſ ſent lenari z portari de maſiōe ad mā ſionē/ q̄ oia myſterijs plena ſunt. **P**er tabernaculu intelligi mus eccliam p̄ntē: in q̄ ſunt tabule. ſ. ſcti hūilitate pleni: q̄bus q̄nq̄ vectes ſūt affiri. i. ſp̄ialis noticia. v. libroꝝ moysi: p̄ quā ſe z alios ſuſtollāt ad claritatē eēne b̄titudinis. **P**er vectes q̄ vt dixim⁹. v. li. moysi itelligim⁹: q̄ ſūt/ **G**enēſis/ **E**xod⁹/ **A**eu iticus liber **N**umeroz z **D**euteronomiū: i. q̄b⁹ p̄tinet p̄ncipiū mūdi z mediū z p̄ſummatio. **I**n genēſi deſcribit creatio mun di. **I**n exodo recreatio. **I**n leuitico ſacramētoꝝ ecclē admīſtra tio. **I**n libro nūeroꝝ euāgelica p̄dicatio. **I**n deuter. vltia b̄n dictio. **Q**ñ et in b̄n dictiōib⁹ terminat. **E**t itaq̄ in **G**en. ordo creatiōis. **I**n exodo myſteriu recreatiōis. **I**n leuitico ſctitas eccliaſtice admīſtratiōis. **I**n libro numeroꝝ p̄ſolatio euāgelice p̄dicatiōis. **I**n **D**eute. p̄ſummatio eterne b̄n dictiōis. **I**nter hos autē. v. libros moysi excellit eordus quem nūc ad manus habem⁹. **I**n eo enī z q̄ filijs iſrl in figura p̄tingebāt: z myſte ria plene p̄tinent chriſti et ecclē. **H**ic tñ p̄mū de exitu actuali carnaliū filioꝝ iſrl de h̄ſtoriali egypto agit: **I**n quo ſignifica tur ſp̄ialis exitus ſp̄ialiū iſraelitaz de vera egypto. ſ. de tene bris vitioꝝ. **A**git etiā de trāſitu maris rubri: et ſubmerſione p̄haraonis z exercitus ei⁹/ z de liberatiōe ppli dei. **I**n quo ſi gurat baptiſmus ſanguine chriſti p̄ſecutus: in q̄ diaboli vi tia ſubmergunt⁹/ z aie fidelū liberant. **A**gitur etiā de pugna iſraelitaz cū amalech. **I**n quo victoria chriſti z ſuoꝝ/ z p̄ſuſio diaboli figurat. **T**andē cathalogo māſionum deſcripto: agit de lege data in mōte ſina: in quo nobis innuit⁹/ vt a terrenis ſubleuati diſcam⁹ ſubijci celeſtib⁹ diſciplinis. **A**git itēz de cō ſtructōe tabernaculi z vaſoz ei⁹ de veſtib⁹ ſacerdotū z vnciōe in q̄ intelligit⁹ p̄ns ecclia: z diuerſe p̄ſone fidelū diuerſis offi cijs deputate: ſic vaſa diuerſis vſib⁹ deputa erāt vel officijs: z ſac̄toꝝ z ofonum ſacratay ſuaniffima odoramēta. **D**e his ha ctenus nūc dicēdū eſt q̄ p̄m ordinē h̄ſtorie z p̄m allegoriā cō grue in p̄tateucho ſc̄ds eſt liber iſte. poſtq̄ enī in genēſi egit de creatiōe celi z terre z de introitu filioꝝ iſrl in egyptū: p̄gru it vt p̄ſe q̄nter d̄ exitu eoꝝ agat. **E**cce q̄d iuxta ordinē h̄ſtorie p̄gruit: iuxta allegoriā q̄q̄ non incōgrue factū eſt. **N**ā poſtq̄ dixit de carnali generatiōe/ q̄ p̄ p̄ctm̄ primi hoīs naſcimur filij diaboli: p̄gruit vt ſtatim ſb̄ dat de regeneratiōe ſp̄iali/ q̄ p̄ iuſti ficatiōe ſc̄di hoīs. i. chriſti renaſcimur filij dei. **H**iber autē iſte vocat⁹ **E**xodus grece: **E**lle ſmoth hebraice: **E**xit⁹ vel egreſſus latine. **I**ō qz de exitu filioꝝ iſrl de egypto agit. **S**ed q̄ri p̄t cur liber iſte dicat⁹ **E**xod⁹: qz de exitu illoꝝ agit: cū in p̄ncipio nō de exitu: ſz de igreſſu illoꝝ agat. **A**d q̄d dici p̄t: qz q̄uis ſpecialiter

Scriptura
sancta
Nō potuit
moyses in
gredi nubē

v. p. om. r.

Penta
teuchū

Allego.

Exod⁹

in introitu eius tētorio. **P**ostq̄ a
vel omnia.
cūcta p̄fecta ſūt: opuit nubes ta
bernaculu teſtimōij: et glia dñi b
impleuit illd: **N**ec poterat moyses c
Secreta ſcripturarum. **P**rofundita
te ſcripture
ingredi tectū ſederis/ nube ope
riēte oia/ z maieſtate dñi coruſcā
te: qz cuncta nubes opuerat. **S**i
qñ nubes tabernaculum deſere
bat/ p̄ficiſcebant filij iſrl per tur
mas ſuas: ſi p̄debat deſup/ ma
nebant in eodē loco. **N**ubes q̄p
pe dñi incubabat p̄ diē taberna
culo / z ignis in nocte/ videntib⁹ c
cunctis pplis iſrael per cunctas
manſiones ſuas.

ExPLICIT **E**lle ſmoth: id
eſt **E**xodus.

Specialiter de exitu illoꝝ agere intēdat: tñ qz multū t̄pus p̄flu
xit inter exitū de q̄ hic agit: z ingreſſuz in q̄ p̄mū liber termi
nat/ vel terminauerat: vt cōpetētius iūgat narratiōez ſua b̄re
uiter: p̄us repetit de introitu/ z ita mel⁹ deſcendit exitū. **S**ic
z nos in noſtris ſermonib⁹ facta longa interpoſitione dictu
ri alia repetimus ſuperiora/ vt melius
dicta p̄tinemus. **H**is cōſideratis vi
denda eſt materia que eſt corpalis exi
tus filioꝝ iſrael de egypto: et ſp̄ialis
exitus ſc̄toꝝ de mūdo. **I**ntētiōe ad
monet nos ſp̄ualiter exire de p̄ſormita
te mūdi ſicut illi qui corpali ter exierūt
de egypto: vt ſicut ſuimus p̄ſormes ſe
culo/ ita ſimus p̄ſormes deo. **D**odus
talis eſt breuiter tangēs de introitu ſi
lioꝝ iſrl in egyptū: agit de eoꝝ multi
plicatiōe: deinde de nouo rege/ q̄ igno
rauit ioseph/ z cepit affligere pplm. de
inde de plagis egypti. **T**andē de exi
tu illoꝝ/ z de trāſitu maris rubri z ſub
merſione egyptioꝝ. **T**andē peruenit
ad montē ſina/ in q̄ lex data eſt: et agit
de tabernaculo z vaſis eius: z de ve
ſtib⁹ ſacerdotū z vnciōe z ſic termi
nat. **N**ota q̄ cū eadē ſit indiuiſa hiſto
ria quā p̄poſuit ſibi moyses deſcribē
dam: tñ per capitula z partes ſue p̄ li
bros eā diſtinguit: vt lectoribus faſti
diū auferat: ſicut viator viā que eſt in
diuiſa diuidit p̄ dietas vt labor minu
atur/ z abſit faſtidium.

Mico. de lyra

bernaculi q̄d erat in parte oriētali ſpa
ciū atriū habebat q̄nquaginta cubitos
in quadrū: in alijs autē trib⁹ partib⁹ ha
bebat. **x**. cubitos latitudinis excepta ſpiſſitudine parietū ta
bernaculi. **a** **P**ostq̄ cūcta p̄fecta ſunt operuit nu
bes tabernaculu. **I**n ſignū diuine acceptiōis z preſentie
ſue. **b** **E**t glia dñi impleuit illud. i. nubes gloſa que
erat ſignū p̄ſentie eius nō ſolū ſupra tabernaculu/ ſed etiā in
tra. **c** **N**ec poterat moyses ingredi. ſ. p̄pter reueren
tiā p̄ſentie dñi: z habet ſimile. iij. **R**eg. viij. b. vbi dicit q̄ nō
poterāt ſacerdotes ſtare z miniſtrare p̄pter nebulā: **N**on qz
obſcuraret eoꝝ aspectū/ ſed qz erat diuine preſentie ſignum.
vñ ibi ſubdit: **I**mpulerat enī glia dñi domū dñi: z ideo nō
poterāt ibi ſtare: p̄opter dei reuerentiā/ ſicut z moysi volen
ti appropinquare ad rubum dictū eſt: **N**e appropies inquit
huc. **C**ū autē nubes reſceſſit d̄ medio tabernaculi ſtās ſupra ta
bernaculu: ſignū ſuit q̄ moyses tūc poterat ingredi ad mini
ſtrādū: ſed qñ nubes tabernaculu deſerebat: ita q̄ nō ſtabat
ſupra tabernaculu imēdiate erat ſignū motiōis caſtroꝝ et ſe
quebantur nubē ibi z vbi quieſcebat nubes ponebāt caſtra.
d **N**ubes q̄p. i. c. **A**d refrigeriū eſt ſolis. **e** **E**t
ignis in nocte. **A**d p̄ſtādū b̄nificiū lucis. **E**t autē p̄dicta me
l⁹ intelligant⁹ exp̄ſi in figura ſitū tabernaculi z atriū z eoꝝ q̄
erāt intra ip̄a put in plano figurari p̄nt: ſed optet multa ſup
plere p̄ imaginationē. **C**irculi pui in circūitu hui⁹ ſpacij poſi
ti/ ſignificāt colūnas atriū: linee dō p̄cedētes a circulo in arcū
tu ſignificāt cortinas ad colūnas p̄dētes z atriū claudētes:
Totū ſpaciu autē intra p̄tētū debet intelligi cētū cubitoꝝ lon
gitudinis et q̄nquaginta latitudinis: et medietas hui⁹ ſpacij
ab oriēte vſq̄ ad tabernaculu intelligēda eſt q̄drata equilate
ra. ſ. q̄nquaginta cubitoꝝ longitudinis ab oriēte in occidētē: et
q̄nq̄ginta latitudinis. ſ. ab aqlone d̄ſus meridiē: z in hoc ſpa
cio aū tabernaculu debet ſituari altare holocauſtoꝝ. **I**n alia
dō medietate toti⁹ ſpacij debet ſituari tabernaculu habēs trē
ginta cubitos lōgitudinis z. **x**. latitudinis a poſteriori p̄te ta
bernaculi vſq̄ ad cortinas atriū d̄ſus occidentē ſpacij. **x**. cu
bitoꝝ latitudinis: z a latere tabernaculi aquilonari vſq̄ ad
cortinas ſpacij viginti cubitoꝝ: z ſiſter a latere ei⁹ meridio
nali vſq̄ ad cortinas ſpacij viginti cubitoꝝ: z ſic patz medie
tas ſc̄da intra cortinas p̄tēti toti⁹ ſpacij quinq̄ginta cubitos
habet lōgitudinis: z quinq̄ginta latitudinis: z defectū picto
ris in h̄ intellectū ſuppleat inſ pectoris. **I**n oriētali dō parte
tabernaculi ſituandū eſt candelabū: z mēſa. p̄poſitionis z al
tare incenſi. **I**n occidētali dō parte eius ſituēda eſt arca: duo
cherubin: z p̄pitiatoꝝ iū in locis infra deſcriptis.

Nota qre
libri diſtin
cti